

2016

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Chairmanship of Cyprus
Council of Europe
November 2016 - May 2017

Présidence de Chypre
Conseil de l'Europe
novembre 2016 - mai 2017

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ετήσια Έκθεση

2016

Υπουργείο Παιδείας
και Πολιτισμού

- Γενική Εποπτεία: Αίγλη Παντελάκη
Γενική Διευθύντρια
Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
- Εποπτεία: Χρίστος Παρπούνας
Συντονιστής
Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων (Υ.Α.Π.)
- Συντονισμός έκδοσης: Γιάννης Οικονομίδης
Λειτουργός Γραφείου Τύπου – Γραφείο Υπουργού
- Γλωσσική επιμέλεια: Δρ Ειρήνη Παρασκευά - Ροδοσθένους
Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων

Στέλλα Κόντη-Θεοχάρους
τ. Πρώτη Λειτουργός Εκπαίδευσης - Αγγλικά
- Επιμέλεια έκδοσης: Μαρίνα Άστρα-Ιωάννου
Λειτουργός Υ.Α.Π.
- Σχεδιασμός Εξωφύλλου: Έλενα Ηλιάδου
Γραφίστας, Λειτουργός Υ.Α.Π.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2016

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	13
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ	
Συνολικές δαπάνες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού 2016	14
ΜΕΡΟΣ Α: ΠΑΙΔΕΙΑ	
1. Δομή και Οργάνωση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού	
1.1 Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης	16
1.2 Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης	24
1.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	28
1.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	35
1.5 Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	40
1.6 Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών	40
1.7 Πολιτιστικές Υπηρεσίες	40
1.8 Τεχνικές Υπηρεσίες	41
2. Σχολεία κατά βαθμίδα	
2.1 Δημοτική Εκπαίδευση	44
2.2 Μέση Γενική Εκπαίδευση	44
2.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	45
2.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	45
3. Διδακτικό Προσωπικό	
3.1 Δημοτική Εκπαίδευση	56
3.2 Μέση Εκπαίδευση	56
3.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	57
3.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	58
4. Μαθητικός Πληθυσμός	
4.1 Δημοτική Εκπαίδευση	59
4.2 Μέση Γενική Εκπαίδευση	59
4.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	60
4.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	61
5. Δαπάνες	
5.1 Δημοτική Εκπαίδευση	65
5.2 Μέση Γενική Εκπαίδευση	67
5.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	68
5.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	69
6. Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υλικοτεχνικής Υποδομής	
6.1 Δημοτική Εκπαίδευση	71
6.2 Μέση Γενική Εκπαίδευση	71
6.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	71
7. Καινοτομίες - Μεταρρυθμίσεις – Δομικές Αλλαγές	
7.1 Δημοτική Εκπαίδευση	72
7.2 Μέση Γενική Εκπαίδευση	96
7.3 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	122
7.4 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	147
7.5 Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου	159
8. Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	
8.1 Το δίκτυο Ευρυδίκη	160
8.2 Ηλεκτρονική Πλατφόρμα για την εκπαίδευση Ενηλίκων στην Ευρώπη – EPALÉ	162
8.3 Συμμετοχή στις συναντήσεις των Γενικών Διευθυντών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης	162
8.4 Στρατηγική «Ευρώπη 2020»	165
8.5 Προγράμματα	166
9. Άλλες δραστηριότητες	
9.1 Μέση Γενική Εκπαίδευση	167
9.2 Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	182
9.3 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	184

10. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών	
10.1 Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	194
11. Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων	218
12. Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ)	221
13. Γραφείο Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού	
13.1 Γενική Διοίκηση	225
13.2 Ανθρώπινο Δυναμικό	226
13.3 Αποθήκη Υ.Π.Π.	226
13.4 Μονάδα Διοίκησης Επιμελητών	227
14. Άλλες Υπηρεσίες του ΥΠΠ	
14.1 Μονάδα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Ταμείων	228
14.2 Έργα Πληροφορικής Τ.Π.Ε.	236
14.3 Γραφείο Πολιτικής Άμυνας, Ασφάλειας και Υγείας	246
14.4 Γραφείο Ευρωπαϊκών και διεθνών νομοθεσιών	247
14.5 Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης	255
14.6 Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας	257
14.7 Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής	284
14.8 Τεχνικές Υπηρεσίες	302
14.9 Μόνιμη Κυπριακή Επιτροπή Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων	320
ΜΕΡΟΣ Β: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	
1. Πολιτιστικές Υπηρεσίες	
1.1 Γράμματα	324
1.2 Μουσική	334
1.3 Εικαστικές Τέχνες	347
1.4 Λαϊκός Πολιτισμός/Πολιτιστική Κληρονομιά	351
1.5 Θέατρο	352
1.6 Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια 2016»	353
1.7 Χορός	354
1.8 Κινηματογράφος	357
1.9 Περιφερειακή πολιτιστική ανάπτυξη	366
1.10 Πρόγραμμα «Η Ευρώπη για τους πολίτες»	367
1.11 Λειτουργία Μορφωτικών Κέντρων/Γραφείων στο εξωτερικό	367
1.12 Συμφωνίες και προγράμματα πολιτιστικής συνεργασίας	372
1.13 Υποπρόγραμμα «Πολιτισμός» του Προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» της Ευρωπαϊκής Ένωσης	372
1.14 Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα 2017	373
1.15 Θεσμική συμμετοχή σε προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου για θέματα πολιτισμού	373
1.16 Μουσεία	374
1.17 Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO	375
2. Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών	
2.1 Σκοποί και μέσα για την επίτευξή τους	383
2.2 Βιβλιοθήκη και αρχεία	383
2.3 Εκδόσεις	383
2.4 Δραστηριότητες του 2016	384
3. Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου	
3.1 Νομικό καθεστώς	385
3.2 Σκηνική Δραστηριότητα	387
3.3 Θεατρική Ανάπτυξη	389
3.4 Θεατρική Υποδομή	391
3.5 Άλλες Επιχορηγήσεις και Δραστηριότητες	391
ΜΕΡΟΣ Γ: ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
1. Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού	
1.1 Τομέας Αθλητισμού	394
1.2 Τομέας Τεχνικών Υπηρεσιών και ελέγχου ιδιωτικών σχολών Γυμναστικής	405
1.3 Κλάδος Οικονομικής Διαχείρισης	411
1.4 Διεθνείς αθλητικές σχέσεις	411
1.5 Πρωτόκολλα	415
1.6 Υπηρεσιακές Επισκέψεις στο Εξωτερικό	416
1.7 Ακαδημία Αθλητισμού	416

1.8 Θέματα Προσωπικού	417
1.9 Κέντρο Αθλητικών Ερευνών Κύπρου (Κ.Α.Ε.Κ.)	417
1.10 Ανώτατο Συμβούλιο Υγείας Αθλητών (ΑΣΥΑ)	430

ΜΕΡΟΣ Δ: ΝΕΟΛΑΙΑ

1. Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου

1.1. Σύσταση Οργανισμού και Διοικητικό Συμβούλιο	436
1.2 Συμβουλευτικός ρόλος	436
1.3 Δομή	438
1.4 Προγράμματα και Υπηρεσίες – Ευκαιρίες Χρηματοδότησης	439
1.5 Πληροφόρηση	440
1.6 Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	441
1.7 Δημιουργική Απασχόληση	443
1.8 Άλλες παροχές προς τους νέους	444

ANNUAL REPORT 2016

PART A: EDUCATION

1. Organisational Structure of the Ministry of Education and Culture

1.1 Primary Education	450
1.2 Secondary General Education	459
1.3 Secondary Technical and Vocational Education (STVE)	464
1.4 Higher and Tertiary Education	470
1.5 Cyprus Pedagogical Institute	482
1.6 Cyprus Research Centre	482
1.7 Technical Services Department	483

2. Innovations, Reforms and Structural changes in Education

2.1 Primary Education	484
2.2 Secondary General Education	504
2.3 Secondary Technical and Vocational Education	516
2.4 Pedagogical Institute and Tertiary	520
2.5 Higher Education	535

3. Participation in European Programmes

3.1 Eurydice Network	543
3.2 Electronic Platform for Adult Learning in Europe	550
3.3 Higher and Tertiary Education	551

4. Other Activities

4.1 The Youth Parliament Programme – 20th Session, 2014-2015	553
4.2 Unesco Associated Schools Project Network	553
4.3 Pancyprian School Competition of Contemporary Plays & Ancient Drama	554
4.4 Other activities of Secondary Technical and Vocational Education	554

5. Other Services

5.1 European and International Affairs Office (GEDY)	555
5.2 State Institutes for Further Education	556
5.3 Information and Communication Technologies Unit	557
5.4 The Educational Psychology Service	563
5.5 The Counselling and Careers Education Service	564
5.6 School Clerks Administration Unit	565
5.7 The Store House	565
5.8 The Competent Cyprus Geographical names Authority for Standardisation	566
5.9 Office of Civil Defence, Health and Safety	567
5.10 European Management Funding Unit	569

PART B: CULTURE

1. Cultural Services

1.1 Letters	574
1.2 Music	580
1.3 Visual Arts	591
1.4 Popular Culture / Cultural Heritage	592

1.5 Theatre	593
1.6 International Festival «Kypria 2016»	593
1.7 Dance	594
1.8 Cinema	595
1.9 Regional Cultural Development	599
1.10 “Europe for citizens” Programme	599
1.11 The European Union “Creative Europe” Programme	600
1.12 Cultural cooperation agreements and Programmes	601
1.13 “Cultural” sub-programme of the Eu “Creative Europe”	601
1.14 European capital of culture 2017	602
1.15 Museums	602
1.16 Cyprus national commission for UNESCO	603
2. Cyprus Research Centre	
2.1 Objectives and Means for Realizing them	606
2.2 Library and Archives	606
2.3 Publications	606
2.4 Activities for 2016	607
3. Cyprus Theatre Organisation	
3.1 Activities of the Cyprus Theatre Organisation	608
3.2 Department of Theatre Development	612
3.3 Infrastructure i	613
3.2 Other subsidies and activities	613
PART C: SPORTS	
1. Cyprus Sports Organisation (CSO)	
1.1 Sports Sector	616
1.2 Technical Services and Inspection of the Private Gym Schools Sector	627
1.3 Financial Management Sector	633
1.4 International Sport Relations and European Issues	634
1.5 Protocols	637
1.6 Official Visits Abroad	638
1.7 Sports Academy	638
1.8 Staff Issues	639
1.9 Cyprus Sports Research Centre	639
1.10 Senior Counsel for Athletes’ Health (SCAH)	651
PART D: YOUTH BOARD	
The Cyprus Youth Board	
1.1 Who We Are	658
1.2 Contribution to youth policy	658
1.3 European and International Relations and Policies	659
1.4 Funding Opportunities	660
1.5 Information	661
1.6 Counselling Services	662
1.7 Creative Activity	663
1.8 Other Benefits for Young People	664
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
A. Δημόσια και Κοινοτικά Νηπιαγωγεία κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016	668
B. Δημοτικά Σχολεία κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016	677
Γ. Ειδικά Σχολεία κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016	690
Δ. Σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης - Γυμνάσια 2015-2016	691
Ε. Σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης - Λύκεια 2015-2016	694
ΣΤ. Σχολεία Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης 2015-2016	696

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2016 αποτέλεσε κομβική χρονιά για το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) καθώς σημαντικές πτυχές της εκπαιδευτικής μας πολιτικής – όπως αυτή πηγάζει από το Πρόγραμμα Διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη (2013-2018) – συνέχισαν να υλοποιούνται συστηματικά και μεθοδικά. Οι πολιτικές αυτές, ενταγμένες στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού, έδωσαν διέξοδο και απαντήσεις σε ζητήματα που για χρόνια απασχόλησαν το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Πιο κάτω παρατίθενται συνοπτικά οι σημαντικότερες πολιτικές και δράσεις που προωθήθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού μέσα στο ημερολογιακό έτος 2016:

Εκπαιδευτική Πολιτική

Η εκπαιδευτική πολιτική της Κυβέρνησης, όπως αυτή αναλύεται στο Πρόγραμμα Διακυβέρνησης, εδράζεται σε πέντε βασικούς πυλώνες, τους οποίους θεωρούμε αλληλένδετους με τη σχολική επιτυχία: (α) την ανάπτυξη – επιμόρφωση και ποιοτική αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της Εκπαίδευσης, (β) τον εκσυγχρονισμό των διοικητικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος και των σχολικών μονάδων, (γ) την αναβάθμιση του περιεχομένου και της αποτελεσματικότητας της Εκπαίδευσης, (δ) τη στήριξη και την ενίσχυση του κάθε εκπαιδευομένου, με αναγνώριση της διαφορετικότητας και ανάπτυξη της ενεργού πολιτότητας και (ε) την ενίσχυση και αναβάθμιση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Με τα πιο πάνω ως οδοδείκτη, ως Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, καταγράφουμε συνοπτικά τα εξής:

- Προχώρησαν οι διαδικασίες σχέση με το **Νέο Σύστημα Διορισμών στην Εκπαίδευση** (ΝΣΔΕ). Ο Νόμος που αφορά στους διορισμούς των εκπαιδευτικών στη βάση ποιοτικών κριτηρίων ψηφίστηκε το 2015, ενώ το 2016 ετοιμάστηκαν οι Κανονισμοί για την εφαρμογή του, που θα προωθηθούν στη Βουλή και αναμένεται να ψηφιστούν στις αρχές του 2017. Ακόμα, στο πλαίσιο του δομημένου διαλόγου με τους εκπαιδευτικούς εταίρους εφαρμόστηκε σε πιλοτική βάση (2015-2016) το νέο Πλαίσιο που αφορά στην **Επαγγελματική Μάθηση** των εκπαιδευτικών λειτουργιών. Η εφαρμογή του νέου πλαισίου αξιολογήθηκε τον Ιούνιο του 2016 και λήφθηκαν αποφάσεις για τον τρόπο συνέχισης και καθολικότερης εφαρμογής του. Τέλος, ως προς το **Νέο Σύστημα Αξιολόγησης** των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου, το ΥΠΠ συνέχισε τον διάλογο με τους εκπαιδευτικούς εταίρους και την επεξεργασία των εισηγήσεών τους, και αναμένεται να υποβάλει νέες προτάσεις εντός του 2017.
- Σε ό,τι αφορά στην αναβάθμιση του περιεχομένου της Εκπαίδευσης και ειδικότερα στα **Αναλυτικά Προγράμματα** Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, ομάδες εργασίας συνέχισαν και ολοκλήρωσαν τον Ιούνιο του 2016 την καταγραφή Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας σε όλα τα μαθήματα (Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου). Σημαντική ήταν η διαδικασία ολοκλήρωσης και έγκρισης εντός του 2016 του Αναλυτικού

Προγράμματος Προσχολικής Εκπαίδευσης, καθώς και των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στη Μέση Τεχνική Εκπαίδευση.

- Σε σχέση με τα Ωρολόγια Προγράμματα, συνεχίστηκε η εφαρμογή των **Νέων Ωρολογίων** στη Δημοτική Εκπαίδευση, ενώ στη Μέση Γενική Εκπαίδευση επεκτάθηκε η εφαρμογή τους στη Β΄ Λυκείου με την καθιέρωση έξι κατευθύνσεων. Τέλος, εγκρίθηκαν και τέθηκαν σε ισχύ από τον Σεπτέμβριο 2016 και τα Νέα Ωρολόγια Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης.
- Ολοκληρώθηκε και παρουσιάστηκε η πρόταση για Διαχωρισμό των **Παγκύπριων Εξετάσεων** σε Εξετάσεις Απόλυσης από τη Μέση Εκπαίδευση και Εξετάσεις Πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Η πρόταση αναμένεται να συζητηθεί και να ψηφιστεί από τη Βουλή στις αρχές του 2017.
- Ολοκληρώθηκαν επίσης και αναμένεται να εγκριθούν από τη Βουλή στις αρχές του 2017 οι **Νέοι Κανονισμοί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων** Μέσης Εκπαίδευσης, οι οποίοι, ανάμεσα στα άλλα, προνοούν και για την καθιέρωση Εξετάσεων Τετραμήνων στη Μέση Εκπαίδευση. Συνεχίστηκε, επίσης, η διαδικασία επανεξέτασης των Κανονισμών Λειτουργίας στη Δημοτική Εκπαίδευση.
- Ξεκίνησε συστηματική προσπάθεια για εκσυγχρονισμό των Προγραμμάτων και της όλης λειτουργίας των Εσπερινών σχολείων.
- Ως **στόχοι της χρονιάς 2016-2017** καθορίστηκαν αυτοί που είχαν τεθεί και τη σχολική χρονιά 2015-2016, δηλαδή η βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και η άντληση διαχρονικών διδαγμάτων από τους αγώνες των Κυπρίων για Ελευθερία. Παράλληλα συνεχίστηκε και η υλοποίηση του στόχου που τέθηκε τη σχολική χρονιά 2015-2016 κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής των Αντιπροσώπων, δηλαδή η ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας και η προώθηση της ισότητας και του σεβασμού, στο πλαίσιο της εκστρατείας του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της ρητορικής του μίσους.

Ένταξη ανέργων πτυχιούχων στην Εκπαίδευση

- 1190 αδιόριστοι εκπαιδευτικοί απασχολήθηκαν με αγορά υπηρεσιών στα Ολοήμερα Σχολεία (851 στα Προαιρετικά Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία, 191 στα Προαιρετικά Ολοήμερα Δημόσια Νηπιαγωγεία, 76 στα Προαιρετικά Ολοήμερα Ειδικά Σχολεία και 72 στα Ενιαία Ολοήμερα).
- 730 άνεργοι πτυχιούχοι απασχολήθηκαν ως εκπαιδευτικό προσωπικό και ως τοπικοί υπεύθυνοι στα Επιμορφωτικά Κέντρα του ΥΠΠ.
- 415 αδιόριστοι εκπαιδευτικοί απασχολήθηκαν στα Θερινά Δημόσια Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία του ΥΠΠ.
- Πέραν των 240 ανέργων πτυχιούχων εντάχθηκαν σε σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης ως βοηθοί εκπαιδευτικοί (125 στη Δημοτική και 25 στη Μέση

Εκπαίδευση) καθώς και σε άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες του ΥΠΠ, αξιοποιώντας τα προγράμματα της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

- 415 νέοι επιστήμονες απασχολήθηκαν για τις ανάγκες των σχολείων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα «Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης».

Στήριξη ευάλωτων ομάδων

- Το ΥΠΠ συνέχισε, την κοινωνική πολιτική του, διασφαλίζοντας, σε συνεργασία με οργανωμένα σύνολα, εθελοντές, την Εκκλησία, καθώς και με τον ιδιωτικό τομέα, την παροχή προγεύματος σε 13.000 μαθητές και μαθήτριες παγκύπρια. Επίσης, συνέχισε την εφαρμογή μιας σειράς από στοχευμένα μέτρα, προκειμένου να στηρίξει ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού όπως είναι η δωρεάν σίτιση, η χορηγία για ηλεκτρονικούς υπολογιστές, η απαλλαγή από τα τέλη συμμετοχής στις παγκύπριες εξετάσεις και έκδοσης απολυτηρίου. Επιπρόσθετα, στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης φοιτούν δωρεάν όσοι μαθητές αποδεδειγμένα πληρούν τις πρόνοιες των Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου.

Τριτοβάθμια εκπαίδευση - Νέοι θεσμοί –

Δημιουργία προοπτικών απασχόλησης των νέων

- Σε συνεργασία με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και τα υπόλοιπα Δημόσια και Ιδιωτικά Πανεπιστήμια της Κύπρου προσφέρθηκε δέσμη προγραμμάτων σπουδών στην αγγλική γλώσσα με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης, με πολλαπλά οικονομικά, ακαδημαϊκά, ερευνητικά και κοινωνικά οφέλη.
- Την ακαδημαϊκή χρονιά 2015-2016 διατηρήθηκε στο 10%, όπως ήταν και την προηγούμενη χρονιά, το ποσοστό των προσφερόμενων θέσεων που κατανεμήθηκε σε Κύπριους φοιτητές στα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Ελλάδας.
- Συνέχισε τη λειτουργία του ο Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης, ο οποίος ελέγχει την ποιότητα των προσφερόμενων προγραμμάτων σπουδών σε όλα τα πανεπιστήμια, αναβαθμίζοντας το κύρος της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στον τόπο μας.
- Αποφασίστηκε η ίδρυση Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών, κάτι που αποτελεί εξαιρετική εξέλιξη για την Κύπρο, αφού ο τόπος μας μέχρι σήμερα ήταν από τις ελάχιστες χώρες που δεν διέθεταν αυτόν τον θεσμό.
- Με πρόταση του ΥΠΠ ψηφίστηκε από τη Βουλή Νομοθεσία που δίνει τη δυνατότητα στα Δημόσια Πανεπιστήμια, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να προσφέρουν προπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε γλώσσες πέραν της Ελληνικής.
- Εξορθολογίστηκαν ακόμα περισσότερο κατά στοχευμένο τρόπο τα Μέτρα Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας.
- Εκπονήθηκε Στρατηγική Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στον τομέα των Υδρογονανθράκων, συνδέοντας έτσι τις ιδιαίτερες ανάγκες της αγοράς εργασίας με την Εκπαίδευση.

- Εδραιώθηκε η λειτουργία των Μεταλυκειακών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Μ.Ι.Ε.Ε.Κ.) ως Δημόσιας Σχολής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, με το επίπεδο σπουδών τους να έχει εξασφαλισμένη αναγνώριση στο επίπεδο διπλώματος Τριτοβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και κατάρτισης διετούς διάρκειας. Παράλληλα, διευρύνθηκε η προσφορά προγραμμάτων σπουδών από τα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ., τα οποία έχουν άμεση συνάφεια με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και εξασφαλίζουν εργοδότηση στους αποφοίτους τους σε ποσοστά πέραν του 80%.
- Συνέχισε την υλοποίηση το έργο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) για θέσπιση μηχανισμού Επικύρωσης της Τυπικής, Μη Τυπικής και Άτυπης Μάθησης και πιλοτική εφαρμογή του θεσμού (έργο ύψους 1,517 εκ.). Η επικύρωση της Μη Τυπικής και Άτυπης Μάθησης, η οποία επιτρέπει στους πολίτες να αποκτήσουν προσόντα βάσει των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που αποκτούνται εκτός του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος, έχει ιδιαίτερη σημασία υπό το φως των σημερινών συνθηκών της αυξανόμενης ανεργίας, η οποία πλήττει ιδιαίτερα τους νέους.

Εκσυγχρονισμός διοικητικών δομών – Εξοικονόμηση πόρων

- Αναπτύχθηκε και φέτος ολοκληρωμένος Στρατηγικός Σχεδιασμός για την Παιδεία και τον Πολιτισμό, ο οποίος συνδέθηκε με τον Προϋπολογισμό του ΥΠΠ για το 2016. Επιτεύχθηκε με αυτό τον τρόπο η διαμόρφωση ενός πλάνου παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των δράσεων και προτεραιοτήτων του ΥΠΠ, με τρόπο που οι δαπάνες του θα ελέγχονται αποτελεσματικά και αποδοτικά.
- Συνέχισε η υλοποίηση, βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, των σχεδίων για την Αναδιάρθρωση και τον Εκσυγχρονισμό του ΟΝΕΚ, του ΘΟΚ και του ΚΟΑ, με βάση τις ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας, και υλοποιούνται βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.
- Συνέχισε τη λειτουργία της η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠΠ και η Επιτροπή για παρακολούθηση των παρατηρήσεων που καταγράφονται στην Ετήσια Έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, στο πλαίσιο της ευρύτερης μεταρρυθμιστικής προσπάθειας και των πρωτοβουλιών της Κυβέρνησης για χρηστή διοίκηση.

Πολιτισμός

- Υπογράφηκαν τα συμβόλαια και άρχισαν οι εργασίες για την ανακαίνιση του Δημοτικού Θεάτρου Λευκωσίας σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκωσίας.
- Άρχισαν οι κατασκευαστικές εργασίες για μετατροπή της ΣΠΕΛ σε εκθεσιακό χώρο της Κρατικής Πινακοθήκης, οι οποίες ολοκληρώνονται το 2017.
- Προχώρησε η διαδικασία για την ανέγερση της Κυπριακής Βιβλιοθήκης.
- Προχώρησαν οι εργασίες στο Παπαδάκειο Δημοτικό Εικαστικό Κέντρο Λεμεσού, το οποίο ολοκληρώνεται αρχές του 2017.
- Προκηρύχθηκε ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για το Πολιτιστικό Χωριό στη Λέμπα και ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα. Οι σχετικές εργασίες αρχίζουν το 2017.

- Πραγματοποιήθηκε σειρά εκδηλώσεων στο Στρασβούργο και στην Κύπρο, στα πλαίσια της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Έργα υποδομής

- Παραλήφθηκαν από τις Τεχνικές Υπηρεσίες 31 έργα, τα οποία είχαν ξεκινήσει πριν το 2016.
- Παραλήφθηκαν 5 έργα που ξεκίνησαν μέσα στο 2016.
- Ξεκίνησαν 25 έργα που θα ολοκληρωθούν μετά το 2016.
- Μετά από πολλά χρόνια συζητήσεων ξεκίνησε η κτηριακή αναβάθμιση του Παγκυπρίου Γυμνασίου στη Λευκωσία, ενός έργου που θα ολοκληρωθεί σε τρία χρόνια (2016-2019) και θα στοιχίσει 8 εκατομμύρια ευρώ.

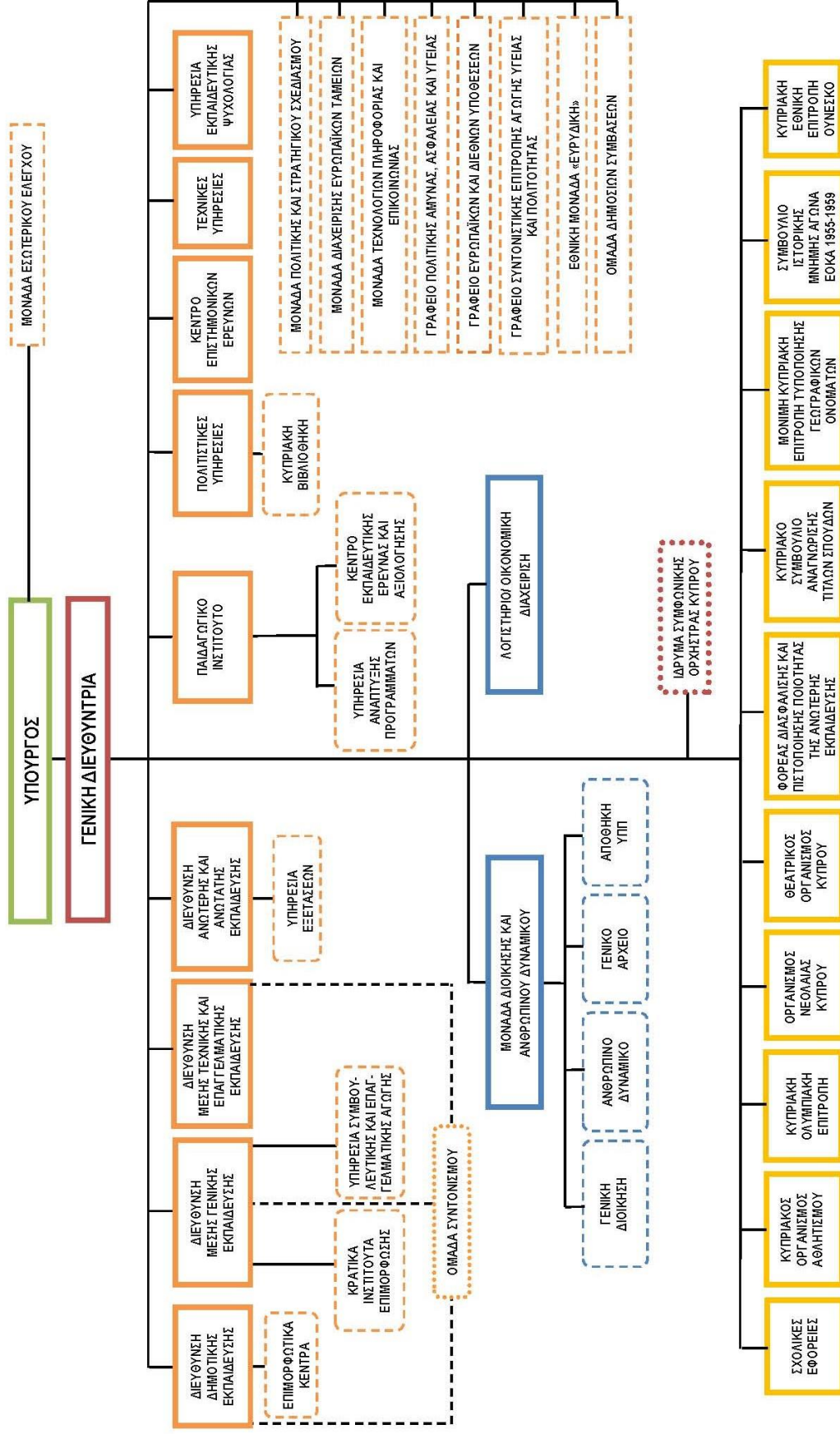
Προεδρία της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης

Η Κύπρος ανάλαβε κατά το 2016 με επιτυχία την Προεδρία της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης και διεκπεραίωσε με επιτυχία όλες τις δράσεις που απορρέουν από αυτήν.

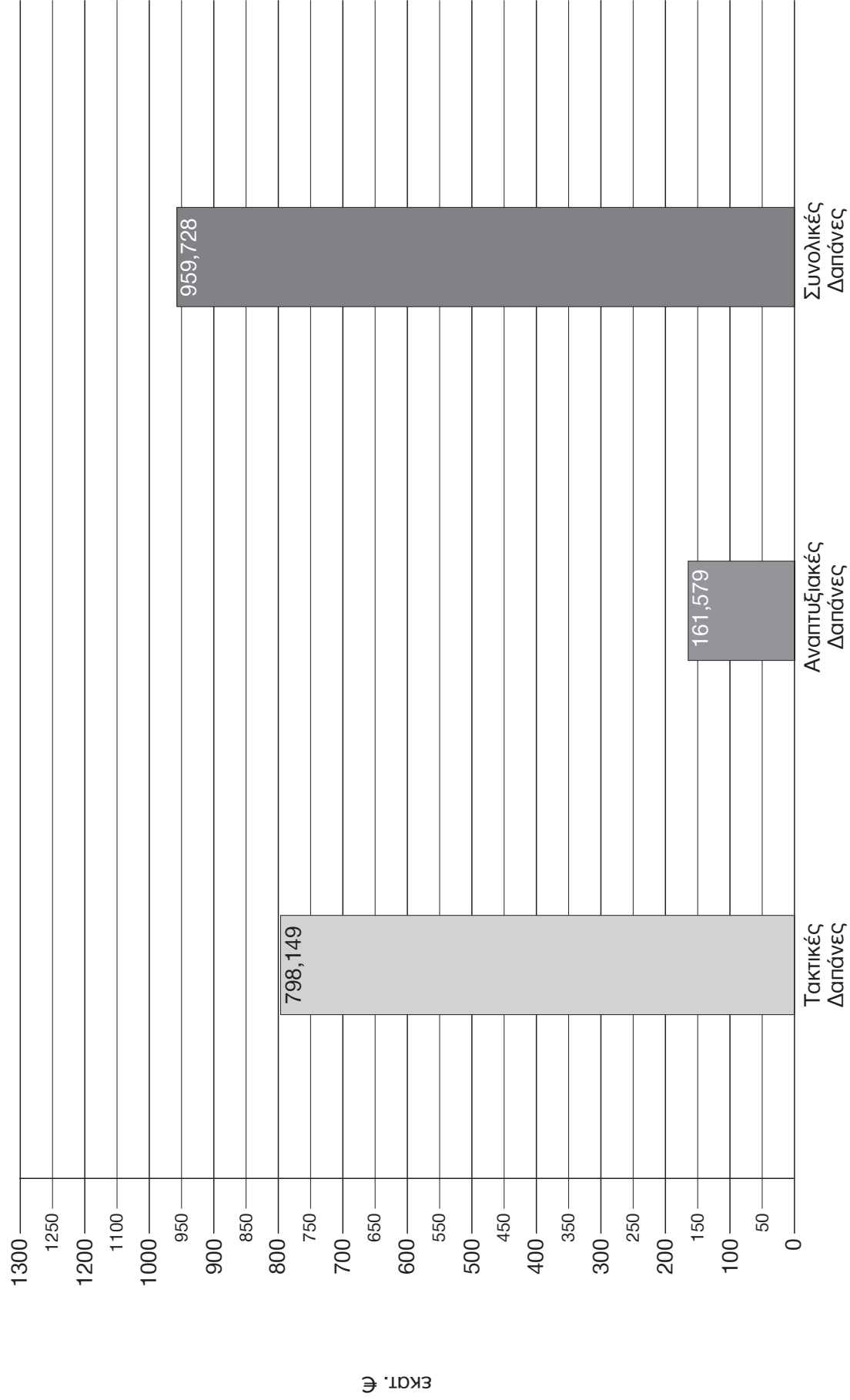
Στις επόμενες σελίδες της Ετήσιας Έκθεσης παρατίθενται με λεπτομέρεια οι δράσεις και τα επιτεύγματα όλων των Διευθύνσεων και των Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για το ημερολογιακό έτος 2016, όπου μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να ενημερωθεί πλήρως για τη σημαντική δράση που αναπτύχθηκε μέσα σε αυτή τη χρονιά. Περιλαμβάνονται επίσης σχετικές πληροφορίες για την ετήσια δράση (2016) του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ), του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) και του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου (ΟΝΕΚ), που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

«Σημειώνεται ότι με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (Αρ. Απόφ. 81.604, ημερ. 15/11/16) έχει εγκριθεί μια νέα διοικητική δομή του ΥΠΠ για θέματα εκπαίδευσης, που αποτυπώνει την επιθυμητή στρατηγική κατεύθυνση του Υπουργείου σε έναν μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα. Παράλληλα, το ΥΠΠ επεξεργάζεται Πρόταση με την οποία θα εκσυγχρονίζεται η δομή του και για θέματα πολιτισμού, την οποία θα υποβάλει για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο όταν ολοκληρωθούν οι απαραίτητες διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς.»

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΥΠΠ) 2016

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - 2016

Μέρος Α΄

Παιδεία

1.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

1.1 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

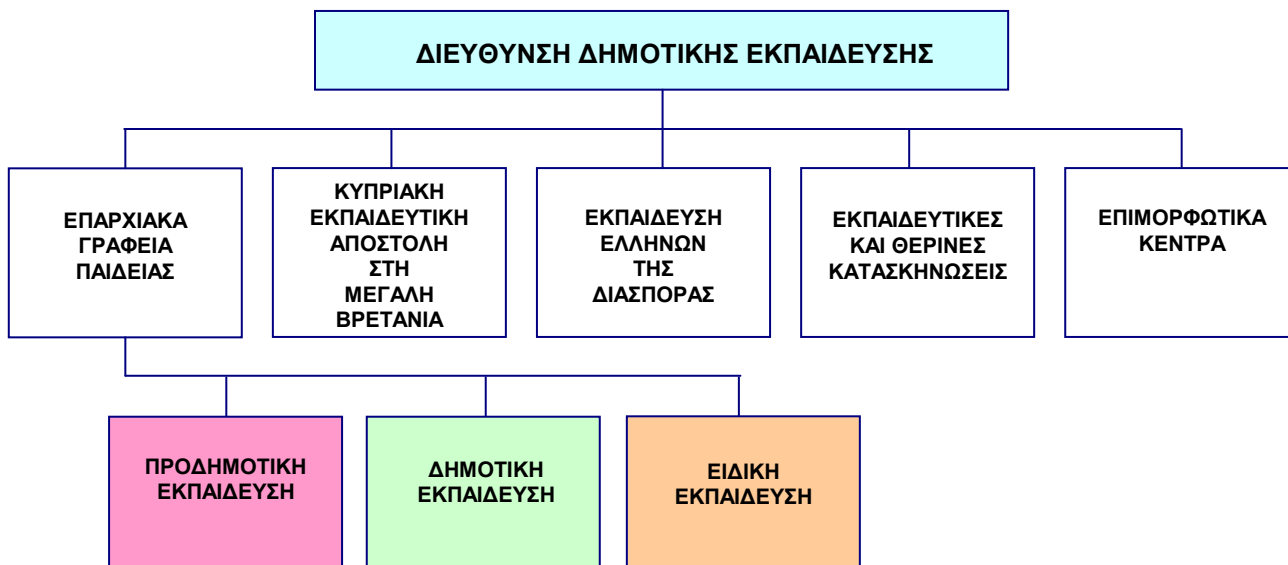
Η Δημοτική Εκπαίδευση αποτελεί την πρώτη βαθμίδα της εκπαίδευσης, η οποία θέτει τις βάσεις για την πνευματική, συναισθηματική και ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών. Γι' αυτό, η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης καταβάλλει, διαρκώς, κάθε προσπάθεια για συνεχή βελτίωση και αναβάθμιση της Δημοτικής Εκπαίδευσης. Παράλληλα, στοχεύει στον εκσυγχρονισμό των διδακτικών μεθόδων και προσεγγίσεων, στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή σύγχρονων αναπτυξιακών προγραμμάτων, στη βελτίωση των προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας και Ειδικής Εκπαίδευσης, στην επέκταση και ανέγερση νέων σχολικών μονάδων και, γενικά, στη δημιουργία της υποδομής εκείνης που απαιτείται για ποιοτική βελτίωση της εκπαίδευσης.

Η Δημοτική Εκπαίδευση επιδιώκει, με συστηματικό και υπεύθυνο προγραμματισμό και σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, τη συνεχή βελτίωση και ποιοτική αναβάθμιση της προσφερόμενης εκπαίδευσης. Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, συνεχίστηκε η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και η παραγωγή νέου διδακτικού υλικού. Παράλληλα, συνεχίστηκε:

- η εφαρμογή διάφορων εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Περιβαλλοντικά Προγράμματα, Αγωγή Υγείας, Μουσικακή Αγωγή, Εικαστική Αγωγή, Φυσική Αγωγή κ.ά.), με στόχο την ανάπτυξη της δημιουργικότητας των μαθητών εντός και εκτός της τάξης και την επίτευξη της χαράς της μάθησης,
- η προσφορά ενισχυμένων και διαφοροποιημένων προγραμμάτων εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας στα παιδιά των παλιννοστούντων και των αλλοδαπών, ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν ομαλά στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα,
- η εφαρμογή του θεσμού του Ενιαίου Ολοήμερου Σχολείου σε 14 Δημοτικά Σχολεία, καθώς και του θεσμού του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου σε 128 Δημοτικά Σχολεία, έξι Ειδικά Σχολεία και 49 Δημόσια Νηπιαγωγεία.

Οι διάφοροι τομείς που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης περιλαμβάνουν:

- τα Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας, τα οποία είναι υπεύθυνα για την ομαλή λειτουργία των Δημόσιων, Ιδιωτικών και Κοινοτικών Νηπιαγωγείων (Προδημοτική Εκπαίδευση), των Δημόσιων και Ιδιωτικών Δημοτικών Σχολείων (Δημοτική Εκπαίδευση), των Ειδικών Σχολείων, αλλά και για την παροχή εξατομικευμένης βοήθειας σε παιδιά με ειδικές ανάγκες που είναι ενταγμένα σε δημοτικά σχολεία, νηπιαγωγεία ή ειδικές μονάδες (Ειδική Εκπαίδευση)
- την Κυπριακή Εκπαιδευτική Αποστολή (Παροικιακά Σχολεία στη Μεγάλη Βρετανία)
- την Εκπαίδευση των Ελλήνων της Διασποράς
- τις Εκπαιδευτικές και Θερινές Κατασκηνώσεις
- τα Επιμορφωτικά Κέντρα.

1.1.1 ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η Προδημοτική Εκπαίδευση επιτελεί έργο αποφασιστικής σημασίας για την ποιοτική αναβάθμιση της Δημοτικής Εκπαίδευσης. Η αντίληψη αυτή είναι σύμφωνη με την ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πραγματικότητα και τα πορίσματα επιστημονικών εκπαιδευτικών ερευνών. Η Κύπρος, ως μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και ως πλήρες κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υιοθετεί προγράμματα που εναρμονίζονται με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά.

Η Προδημοτική Εκπαίδευση παρέχει τη δυνατότητα για μεθοδευμένη ενισχυτική παρέμβαση στους τομείς της φυσικής, κοινωνικής, συναισθηματικής και γνωστικής ανάπτυξης, όπως καταδεικνύουν πολυάριθμα ερευνητικά αποτελέσματα σε παγκόσμια κλίμακα. Ο σεβασμός των ατομικών διαφορών, οι εξατομικευμένες παιδοκεντρικές προσεγγίσεις, οι εξελικτικές μαθησιακές διαδικασίες και η συνεχής παρακολούθηση του ατομικού ρυθμού ανάπτυξης των παιδιών, συμβάλλουν στην απόκτηση και τη μονιμοποίηση δεξιοτήτων ζωής και θετικών γνωρισμάτων προσωπικότητας, στην υιοθέτηση και την έκφραση κοινωνικά αποδεκτής συμπεριφοράς και στη λειτουργία του ατόμου, με γνώμονα γενικά αποδεκτές στάσεις, αξίες και αρχές. Είναι παραδεκτό ότι η Προδημοτική Εκπαίδευση συμβάλλει ουσιαστικά στην προετοιμασία του παιδιού για το Δημοτικό Σχολείο και μειώνει τις πιθανότητες σχολικής αποτυχίας.

Για όλα αυτά, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.) τα τελευταία χρόνια προχώρησε στην εισαγωγή καινοτομιών, με στόχο την αναβάθμιση της Προδημοτικής Εκπαίδευσης. Το επισφράγισμα όλων αυτών των προσπαθειών ήταν η εισαγωγή της υποχρεωτικής Προδημοτικής Εκπαίδευσης για τα παιδιά ηλικίας 4⁸/₁₂ - 5⁸/₁₂ χρόνων, από τον Σεπτέμβριο του 2004.

Η Προδημοτική Εκπαίδευση είναι αρμόδια για την εκπαίδευση παιδιών ηλικίας τριών χρόνων μέχρι 5⁸/₁₂ χρόνων, που φοιτούν σε δημόσια, κοινοτικά και ιδιωτικά νηπιαγωγεία. Η Προδημοτική Εκπαίδευση είναι υπεύθυνη για τη συμπλήρωση του έργου της οικογένειας, την υποστήριξη, με κάθε τρόπο, της πληρέστερης δυνατής ανάπτυξης του παιδιού, την ικανοποίηση των βασικών αναγκών της προσωπικότητάς του και την έκθεσή του σε υποστηρικτικές και εποικοδομητικές εμπειρίες, με σκοπό να συνειδητοποιήσει τις ικανότητες και δυνατότητές του και να αναπτύξει θετική αυτοϊδέα.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου αποσκοπεί σε έναν τρόπο ζωής που να διατηρεί, όσο το δυνατόν, περισσότερα στοιχεία από τον φυσικό τρόπο ζωής της οικογένειας, με έμφαση στην ελεύθερη και δημιουργική δραστηριοποίηση του παιδιού, μέσα από εξατομικευμένες παιδοκεντρικές προσεγγίσεις, σε ένα περιβάλλον που ενισχύει τη συνεργατική μάθηση, τον πειραματισμό και την ομαδική εργασία. Έμφαση δίνεται στην απόδοση προσωπικής σημασίας στο κάθε παιδί ξεχωριστά, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες, τα χαρίσματα και τις ανάγκες του, στην αγάπη, στην υποστήριξη, στην εμπιστοσύνη, στην αποδοχή, στην ασφάλεια και στον σεβασμό της ατομικής διαφορετικότητας, ιδιαιτερότητας και ετερότητας.

1.1.2 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η Δημοτική Εκπαίδευση είναι υπεύθυνη για την εκπαίδευση παιδιών ηλικίας 5 ⁸/₁₂ μέχρι 11 ⁸/₁₂ χρόνων, που φοιτούν στα δημόσια και ιδιωτικά δημοτικά σχολεία. Ακρογωνιαίος λίθος των επιδιώξεων της Δημοτικής Εκπαίδευσης ήταν και είναι η ισόρροπη ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών. Δεν είναι, επομένως, τυχαίο το γεγονός ότι τα Αναλυτικά Προγράμματα βασίζονται σε τρεις κοινούς πυλώνες, οι οποίοι συλλειτουργούν για την υλοποίηση των επιδιώξεων αυτών. Συγκεκριμένα, ο πρώτος πυλώνας αφορά στο συνεκτικό και επαρκές σώμα γνώσεων και δεξιοτήτων που τα παιδιά αναμένεται να κατακτήσουν για κάθε γνωστικό αντικείμενο. Ο δεύτερος πυλώνας εστιάζει στις αξίες, στάσεις και συμπεριφορές που τα παιδιά θα πρέπει να αναπτύξουν ως σύγχρονοι, δημοκρατικοί πολίτες, ενώ ο τρίτος πυλώνας σχετίζεται με την καλλιέργεια ιδιοτήτων, ικανοτήτων και κομβικών δεξιοτήτων που απαιτούνται από και για την κοινωνία του 21ου αιώνα, έτσι ώστε τα παιδιά να καταστούν ικανά να αναλαμβάνουν ευθύνες και να δρουν ενεργά στο σύγχρονο κοινωνικοπολιτισμικό γίγνεσθαι.

Αναλυτικότερα, κύριος σκοπός της Δημοτικής Εκπαίδευσης είναι να οργανώνει, να εξασφαλίζει και να προσφέρει σε όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από ηλικία, φύλο, οικογενειακό και κοινωνικό υπόβαθρο και πνευματικές δυνατότητες, τέτοιες ευκαιρίες μάθησης, με τρόπο που:

- να αναπτύσσονται ισόρροπα στον γνωστικό, συναισθηματικό και ψυχοκινητικό τομέα, αξιοποιώντας, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, τα μέσα που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία,
- να αντιμετωπίζουν με επιτυχία τα ποικίλα προβλήματα που είναι δυνατόν να συναντήσουν και τις τυχόν δυσκολίες προσαρμογής στο σχολικό και ευρύτερο περιβάλλον και να προετοιμαστούν, με στόχο την ενεργή και δημιουργική συμμετοχή τους στην κοινωνική, πολιτική, πολιτιστική και οικονομική ζωή,
- να αποκτούν θετικές στάσεις έναντι της μάθησης,
- να αναπτύσσουν κοινωνική συναντίληψη, αγωνιστικότητα, προσήλωση στις ανθρωπιστικές αξίες και σεβασμό της πολιτιστικής κληρονομιάς και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
- να εκτιμούν το ωραίο και να αναπτύσσουν διάθεση για δημιουργικότητα και αγάπη για τη ζωή και τη φύση, ώστε να ευαισθητοποιούνται αποτελεσματικά σε θέματα διατήρησης και βελτίωσης του περιβάλλοντος.

1.1.3 ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Στις κατεχόμενες περιοχές, παρά τα εμπόδια και τη λογοκρισία που επέβαλαν οι κατοχικές αρχές, λειτούργησαν αρχικά τρία δημοτικά σχολεία: ένα στο Ριζοκάρπασο, ένα στην Αγία Τριάδα και ένα στον Κορμακίτη. Κατά τη σχολική χρονιά 1996-1997, το Δημοτικό Σχολείο Αγίας Τριάδας έκλεισε, παρά τις έντονες προσπάθειες της Κυπριακής Κυβέρνησης, εξαιτίας της άρνησης του κατοχικού καθεστώτος να επιτρέψει στη δασκάλα κυρία Ελένη Φωκά να επιστρέψει στο χωριό της. Κατά τη σχολική χρονιά 1999-2000, το Δημοτικό Σχολείο Κορμακίτη, που λειτουργούσε μέχρι την προηγούμενη σχολική χρονιά με έναν μαθητή, έκλεισε λόγω αποφοίτησης του μοναδικού αυτού μαθητή.

Κατά τη σχολική χρονιά 2004-2005, έπειτα από συνεχείς, επίμονες και επίπονες προσπάθειες της Κυπριακής Κυβέρνησης, επαναλειτούργησε για πρώτη φορά, μετά την τουρκική εισβολή, το Γυμνάσιο Ριζοκαρπάσου. Προς το τέλος της ίδιας σχολικής χρονιάς, και συγκεκριμένα στις 11 Απριλίου 2005, έγινε κατορθωτή η λειτουργία και του Νηπιαγωγείου Ριζοκαρπάσου.

Το 2016, στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου διαβιούσαν 326 Ελληνοκύπριοι και 86 Μαρωνίτες.

Στο Δημοτικό Σχολείο Ριζοκαρπάσου, το μοναδικό ελληνικό σχολείο που λειτουργεί στα κατεχόμενα εδάφη μας καθ' όλη τη διάρκεια της τουρκικής κατοχής, φοίτησαν, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, δεκατέσσερις συνολικά μαθητές και δίδαξαν τρεις δάσκαλοι. Στο Νηπιαγωγείο Ριζοκαρπάσου, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, φοίτησαν τρία παιδιά και δίδαξε μία νηπιαγωγός.

Προβλήματα, όπως λογοκρισία των βιβλίων, άρνηση αποδοχής κάποιων εκπαιδευτικών και προσπάθεια περιορισμού ή ελέγχου της δράσης των σχολείων από τις κατοχικές αρχές υπήρξαν και κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016. Παρά τα προβλήματα αυτά, η εκπαίδευση που δόθηκε σε όλους τους μαθητές του Ριζοκαρπάσου κρίνεται ικανοποιητική. Το Υ.Π.Π. φρόντισε να αποσταλούν στα σχολεία όλα τα απαραίτητα βιβλία, υλικά και διδακτικά μέσα και η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ανταποκρίθηκε άμεσα στις ανάγκες των κατεχόμενων σχολείων για διδακτικό προσωπικό.

1.1.4 ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η ειδική αγωγή και εκπαίδευση παρέχεται στα δημόσια σχολεία σε παιδιά με ειδικές ανάγκες, από την ηλικία των τριών χρόνων μέχρι την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών τους. Το Υ.Π.Π., από τον Σεπτέμβριο του 2001, εφαρμόζει τους Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμους του 1999 έως 2014, καθώς, επίσης, και τους Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμούς του 2001 και του 2013, οι οποίοι διέπουν την εφαρμογή των Νόμων.

Στο πλαίσιο των πιο πάνω Νόμων, παρέχεται η αναγκαία βοήθεια και στήριξη σε παιδιά με ειδικές ανάγκες όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (Προδημοτικής, Δημοτικής, Μέσης, Ανώτερης και Ανώτατης). Στόχος είναι η ανάπτυξη των παιδιών σε όλους τους τομείς (κοινωνικό, συναισθηματικό, εκπαιδευτικό) και η προεπαγγελματική και επαγγελματική τους κατάρτιση, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Παιδιά με ειδικές ανάγκες, για τα οποία οι Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης αποφασίζουν την παροχή ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης ή οποιωνδήποτε άλλων διευκολύνσεων, δικαιούνται δωρεάν φοίτηση σε δημόσιο σχολείο.

Μετά από απόφαση των Επαρχιακών Επιτροπών Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, παρέχεται Ειδική Αγωγή και Λογοθεραπεία σε παιδιά που φοιτούν σε *τάξεις συνηθισμένου σχολείου* (δημοτικού ή νηπιαγωγείου), στις οποίες έχει δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή. Για κάθε παιδί καταρτίζεται Ατομικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης, προσαρμοσμένο στις δικές του εκπαιδευτικές ανάγκες. Τη σχολική χρονιά 2015-2016, φοίτησαν 3561 μαθητές με ειδικές ανάγκες σε τάξεις συνηθισμένων Δημοτικών Σχολείων και Νηπιαγωγείων.

Η στήριξη παιδιού με ειδικές ανάγκες, για το οποίο καθορίζεται ειδική αγωγή και εκπαίδευση, μπορεί να γίνει με τη φοίτησή του και σε *Ειδική Μονάδα* που λειτουργεί σε συνηθισμένο σχολείο. Οι Ειδικές Μονάδες είναι ενταγμένες και ενσωματωμένες σε συνηθισμένα σχολεία και λειτουργούν σε χώρους άνετους και προσπελάσιμους. Τη σχολική χρονιά 2015-2016, λειτούργησαν παγκύπρια 92 Ειδικές Μονάδες σε Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία, στις οποίες φοίτησαν 519 παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Ειδική αγωγή και εκπαίδευση παρέχεται και σε *Ειδικά Σχολεία* για περιπτώσεις παιδιών με πολλαπλές αναπηρίες. Τη σχολική χρονιά 2015-2016, φοίτησαν 385 παιδιά στα εννέα Ειδικά Σχολεία που λειτουργούν παγκύπρια. Στα Ειδικά Σχολεία απασχολούνται Ειδικοί Εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων (Εκπαιδευτικοί Ειδικών Μαθησιακών, Νοητικών, Λειτουργικών και Προσαρμοστικών Δυσκολιών, Κωφών, Τυφλών, Ειδικής Γυμναστικής, Μουσικοθεραπείας, Εργοθεραπείας, Λογοθεραπείας, Ακουσολογίας, Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και Φυσιοθεραπείας), καθώς και εκπαιδευτικοί που παραχωρούνται από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Για την παροχή της αναγκαίας στήριξης σε όλα τα παιδιά με ειδικές ανάγκες που φοίτησαν τη σχολική χρονιά 2015-2016 σε συνηθισμένες τάξεις Νηπιαγωγείων και Δημοτικών Σχολείων, σε Ειδικές Μονάδες και σε Ειδικά Σχολεία, απασχολήθηκαν συνολικά 640 εκπαιδευτικοί διάφορων ειδικοτήτων. Πρόσθετα, 31 εκπαιδευτικοί από τη Μέση Γενική και Μέση Τεχνική Εκπαίδευση παρείχαν στήριξη στα παιδιά που φοίτησαν σε Ειδικά Σχολεία.

Στους Προϋπολογισμούς του 2016 για την Ειδική Εκπαίδευση συμπεριλήφθηκαν κονδύλια για κάλυψη διάφορων αναγκών όπως:

- αγορά εξοπλισμού για τα Ειδικά Σχολεία, τις Ειδικές Μονάδες και τις αίθουσες αναφοράς (ηλεκτρονικοί υπολογιστές, λογισμικά προγράμματα, εκπαιδευτικά παιχνίδια κ.λπ.),
- αγορά ατομικού εξοπλισμού σε παιδιά με ειδικές ανάγκες (ειδικά καθίσματα/τροχοκαθίσματα, εξειδικευμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, συστήματα επικοινωνίας κ.λπ.),
- αναπροσαρμογές των σχολικών κτηρίων (κατασκευή ειδικών αιθουσών, ειδικών αποχωρητηρίων, ραμπών κ.λπ.),
- προσλήψεις βοηθητικού προσωπικού (σχολικών βοηθών/συνοδών για παιδιά με ειδικές ανάγκες),
- δωρεάν μεταφορά των παιδιών με ειδικές ανάγκες στα Ειδικά Σχολεία,
- επιχορήγηση των οικογενειών για μεταφορά παιδιών με ειδικές ανάγκες, όταν η Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης αποφασίζει τη φοίτησή τους σε σχολείο εκτός της εκπαιδευτικής τους περιφέρειας,
- επιχορήγηση των Συνδέσμων Γονέων των Ειδικών Σχολείων για εφαρμογή προγραμμάτων απασχόλησης των παιδιών, κατά τον μη εργάσιμο χρόνο των σχολείων, με στόχο την ψυχαγωγία και κοινωνικοποίησή τους,
- επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού,
- κάλυψη λειτουργικών εξόδων των εννέα Ειδικών Σχολείων,
- εργοδότηση εκπαιδευτικού, διοικητικού, εργατικού και γραμματειακού προσωπικού.

Το Υ.Π.Π. έχει ως πρωταρχικό στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο στελεχώνει τις διάφορες υπηρεσίες της Ειδικής Εκπαίδευσης, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επιθεωρητών, των διευθυντών των σχολείων, των εκπαιδευτικών των τάξεων και των εκπαιδευτικών Ειδικής Εκπαίδευσης στις βασικές πρόνοιες της νομοθεσίας και στις υποχρεώσεις του κάθε μέλους της σχολικής μονάδας έναντι των παιδιών με ειδικές ανάγκες που φοιτούν στο σχολείο τους. Αυτό επιτυγχάνεται με:

- ενδοϋπηρεσιακά συνέδρια και συναντήσεις,
- προαιρετικά σεμινάρια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου,
- συνέδρια και σεμινάρια που οργανώνονται από ειδικούς εμπειρογνώμονες που καλούνται από το εξωτερικό (Fulbright, British Council, Ελλάδα κ.λπ.),
- υποτροφίες στο εξωτερικό μικρής ή μεγάλης διάρκειας (Fulbright, British Council, Υ.Π.Π., Γραφείο Προγραμματισμού).

1.1.5 ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

Η Κυπριακή Εκπαιδευτική Αποστολή (Κ.Ε.Α.) Μεγάλης Βρετανίας αποτελεί τον κύριο φορέα μέσω του οποίου, από το 1969, το Υ.Π.Π. ενισχύει τις προσπάθειες της κυπριακής παροικίας στη Μεγάλη Βρετανία για διατήρηση και καλλιέργεια της εθνικής, θρησκευτικής, πολιτιστικής και γλωσσικής ταυτότητας των παιδιών και του συνόλου των μελών της.

Η Κ.Ε.Α. στελεχώνεται με έναν Προϊστάμενο και με αποσπασμένους δασκάλους, ο αριθμός των οποίων καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες και τις τρέχουσες εξελίξεις. Ο αριθμός των αποσπασμένων δασκάλων στην Κ.Ε.Α., κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, ήταν 25. Η στελέχωση της Κ.Ε.Α. συμπληρώνεται και από αριθμό ωρομίσθιων δασκάλων, οι οποίοι είτε βρίσκονται στη Μεγάλη Βρετανία με εκπαιδευτική άδεια είτε είναι μόνιμοι κάτοικοι της χώρας. Ο αριθμός του ωρομίσθιου επιτόπιου προσωπικού καθορίζεται με βάση τις ανάγκες και το εγκεκριμένο κονδύλι. Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, εργοδοτήθηκαν 117 ωρομίσθιοι δάσκαλοι.

Τον συντονισμό των ενεργειών όλων των εκπαιδευτικών φορέων της Ελληνικής Παροικιακής Εκπαίδευσης στη Μεγάλη Βρετανία έχει ο Ενιαίος Φορέας Ελληνικής Παροικιακής Εκπαίδευσης (Ε.Φ.Ε.Π.Ε.), που είναι ο κεντρικός φορέας. Πρόεδρος του Ε.Φ.Ε.Π.Ε. είναι ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας και αντιπρόεδροι οι εκάστοτε Προϊστάμενοι των Εκπαιδευτικών Αποστολών Κύπρου και Ελλάδας. Ο Ε.Φ.Ε.Π.Ε. διαδραματίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο τόσο στην ίδρυση και λειτουργία σχολείων και την αντιμετώπιση διάφορων προβλημάτων όσο και στη διατήρηση της εθνικής ταυτότητας των αποδήμων.

Το Υ.Π.Π. καταβάλλει συντονισμένες προσπάθειες (αποστολή εκπαιδευτικών, επιμόρφωση προσωπικού, έκδοση και αποστολή βιβλίων κ.ά.) για την αποτελεσματικότερη επιτέλεση του ρόλου της Κ.Ε.Α. και των παροικιακών σχολείων.

1.1.6 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Στο πλαίσιο των προσπαθειών για παροχή εκπαιδευτικής βοήθειας στους Έλληνες της Διασποράς, το Υ.Π.Π. προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

- Αποστέλλει βιβλία και άλλο εκπαιδευτικό υλικό σε όλα τα ελληνικά σχολεία και φορείς των απανταχού ομογενών, μετά από την εκ μέρους τους υποβολή σχετικού αιτήματος.
- Φιλοξενεί ομάδες παιδιών από τις διάφορες παροικίες στις κατασκηνώσεις του. Κατά τη διάρκεια της παραμονής των παιδιών, προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα σχετικά με την Ελληνική Γλώσσα και τον πολιτισμό.
- Προσφέρει εκπαιδευτικές διευκολύνσεις σε επαναπατριζόμενους ομογενείς στην Κύπρο μέσω ειδικών προγραμμάτων, τόσο μέσα στα σχολεία όσο και στο πλαίσιο λειτουργίας των Επιμορφωτικών Κέντρων, όπως δωρεάν μαθήματα εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας σε παιδιά και ενήλικες.
- Παραχωρεί τις υπηρεσίες ενός εκπαιδευτικού, με στόχο τη διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας τόσο στα παιδιά όσο και στους εκπαιδευτικούς των σχολείων του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων.

1.1.7 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΕΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

Σκοπός του Προγράμματος Εκπαιδευτικών και Θερινών Κατασκηνώσεων είναι να δώσει την ευκαιρία σε μαθητές Ε΄ και Στ΄ τάξης δημοτικών σχολείων της Κύπρου να γνωρίσουν, να αξιοποιήσουν και να αγαπήσουν το φυσικό περιβάλλον, να αναπτύξουν σχέσεις και φιλίες με τα συνομήλικά τους παιδιά, να γνωρίσουν την κυπριακή ιστορία, την Κύπρο και την κουλτούρα της. Τα παιδιά από το εξωτερικό που φιλοξενούνται στα

Προγράμματα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν την Ελληνική Γλώσσα, καθώς και τα ήθη και έθιμα της Κύπρου, αλλά και πληθώρα αξιοθέατων του τόπου μας.

Οι Εκπαιδευτικές και Θερινές Κατασκηνώσεις δίνουν την ευκαιρία στα παιδιά να ζήσουν μακριά από το οικογενειακό τους περιβάλλον, σε μία οργανωμένη κοινωνία, γεγονός που βοηθά, μεταξύ άλλων, στην κοινωνικοποίηση, στην αυτοεκτίμηση και αυτογνωσία, στην αυτοοργάνωση και αυτοσυντήρηση, στην ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας και στη δημιουργία του συναισθήματος της ευθύνης. Επίσης, συμβάλλουν στη βελτίωση της υγείας του παιδιού και του προσφέρουν οργανωμένη ψυχαγωγία. Οι Εκπαιδευτικές και Θερινές Κατασκηνώσεις υπηρετούν τις σύγχρονες τάσεις της αγωγής, μέσα από τη βιωματική περιβαλλοντική αγωγή και την ενεργό συμμετοχή των παιδιών στην οργάνωση κοινωνικής ζωής στην κατασκήνωση.

Το Πρόγραμμα των Εκπαιδευτικών και Θερινών Κατασκηνώσεων εξυπηρετούν σε μεγάλο βαθμό και τα Αναλυτικά Προγράμματα, αφού μέσα από αυτό βρίσκουν πλήρη εφαρμογή τα θέματα Αγωγής Ζωής (Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αειφόρος Ανάπτυξη), Ανθρωπογεωγραφία, Ιστορία, Θρησκευτικά, Συναισθηματική Αγωγή.

Τη σχολική χρονιά 2015-2016, οι Εκπαιδευτικές Κατασκηνώσεις λειτούργησαν σε δύο περιόδους: τον Οκτώβριο - Νοέμβριο του 2015, με τέσσερις πενθήμερες σειρές, και τον Απρίλιο - Ιούνιο του 2016, με εννέα πενθήμερες σειρές και μία σειρά για παιδιά της Μαρωνιτικής Κοινότητας. Σε αυτές συμμετείχαν συνολικά 1094 παιδιά από 36 δημοτικά σχολεία της Κύπρου (24 τμήματα Ε΄ τάξης, 36 τμήματα της Στ΄ τάξης και 4 συμπλέγματα). Στο Πρόγραμμα συμμετείχαν, επίσης, 22 παιδιά και τρεις συνοδοί δάσκαλοι από το Ελληνορθόδοξο Σχολείο «Άγιος Κυπριανός» Λονδίνου.

Το καλοκαίρι του 2016 λειτούργησαν τρία Προγράμματα:

- Οι Θερινές Κατασκηνώσεις Προδρόμου, που φιλοξένησαν συνολικά 586 παιδιά, από 140 δημοτικά σχολεία της Κύπρου σε εννέα εφτάήμερες σειρές, και πέντε παιδιά από την Επιτροπή Βοήθειας Παιδιών της Κύπρου.
- Το Πρόγραμμα Φιλοξενίας παιδιών από το εξωτερικό, στο οποίο συμμετείχαν 96 μαθητές και συνοδοί από τη Ρωσία, την Ουκρανία και τα Ιεροσόλυμα.
- Το Πρόγραμμα Αποστολών παιδιών στο εξωτερικό, στο οποίο συμμετείχαν 167 παιδιά και συνοδοί. Οι αποστολές φιλοξενήθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, τον Δήμο Πολυγύρου και τον Δήμο Σάμου στις κατασκηνώσεις τους.

1.1.8 ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Τα Επιμορφωτικά Κέντρα αποτελούν σήμερα το μεγαλύτερο πρόγραμμα γενικής επιμόρφωσης ενηλίκων, στο πλαίσιο της προώθησης της διά βίου μάθησης στην Κύπρο. Ο γενικός σκοπός των Επιμορφωτικών Κέντρων είναι η ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του κάθε ατόμου και η κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική πρόοδος των πολιτών και της κοινωνίας γενικότερα. Οι επιμέρους στόχοι των Επιμορφωτικών Κέντρων συμβαδίζουν με την αναπτυξιακή πολιτική του κράτους και τους ευρύτερους στόχους του Υ.Π.Π. για παροχή ευκαιριών «Διά Βίου Μάθησης» σε όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και την καταπολέμηση των μορφωτικών ανισοτήτων για την αποτελεσματική ένταξη και δράση τους στην Ενωμένη Ευρώπη.

Τα Επιμορφωτικά Κέντρα άρχισαν τη λειτουργία τους το 1952, κυρίως στην ύπαιθρο με 19 επιμορφωτικά κέντρα. Το 1960, με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, λειτούργησαν 175 κέντρα με 3750 μέλη. Το 1974, επεκτάθηκαν και στις πόλεις και σήμερα καλύπτουν κάθε γωνιά των ελεύθερων περιοχών της Κύπρου, προσφέροντας ευκαιρίες επιμόρφωσης σε χιλιάδες άτομα 15 χρόνων και άνω.

Τα Επιμορφωτικά Κέντρα προσφέρουν ποικιλία διεπιστημονικών θεμάτων, τα οποία εστιάζονται στη διδασκαλία και εκμάθηση ξένων γλωσσών, στις τέχνες και χειροτεχνίες, σε πολιτιστικά προγράμματα, στην υγεία, σε πρακτικές εφαρμογές, στην απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων και σε άλλα θέματα γενικής φύσεως.

Παράλληλα, τα Επιμορφωτικά Κέντρα οργανώνουν κάθε χρόνο, δωρεάν, σε Ιδρύματα, Στέγες Ενηλίκων, Κεντρικές Φυλακές, Στρατόπεδα, Κέντρα Φροντίδας Ηλικιωμένων κ.ά., ειδικές ομάδες στις οποίες φοιτούν αναλφάβητοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, ανάπηροι, εγκλωβισμένοι, κατάδικοι, στρατιώτες, ψυχικά ασθενείς και άτομα τρίτης ηλικίας. Επίσης, προσφέρουν δωρεάν μαθήματα εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας σε παιδιά επαναπατρισθέντων Κυπρίων, σε πολιτικούς πρόσφυγες και σε Τουρκοκυπρίους, καθώς επίσης και δωρεάν μαθήματα εκμάθησης της Τουρκικής Γλώσσας σε Ελληνοκυπρίους.

Τα Επιμορφωτικά Κέντρα έχουν καταξιωθεί στη συνείδηση των πολιτών για την ποιότητα και το ευρύ φάσμα θεμάτων που προσφέρουν. Η επιτυχία του θεσμού διαφαίνεται μέσα από τη μαζική συμμετοχή των πολιτών σε αυτόν, πέραν των 25.000, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, και τη λειτουργία 1899 ομάδων σε 395 Επιμορφωτικά Κέντρα. Ποσοστό 65% παρακολούθησε τα προσφερόμενα θέματα σε αστικές περιοχές, ενώ στην ύπαιθρο παρακολούθησε το 35% των πολιτών. Οι γυναίκες συμμετείχαν σε ποσοστό 72% και οι άντρες σε ποσοστό 28%. Το ποσοστό των ατόμων 65 χρόνων και άνω ξεπέρασε το 17%.

1.2 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η Μέση Γενική Εκπαίδευση, Δημόσια και Ιδιωτική, καλύπτει ένα μεγάλο τμήμα του Κυπριακού Εκπαιδευτικού Συστήματος. Με βάση τις κοινωνικοοικονομικές, πολιτιστικές και εθνικές ανάγκες της Κύπρου, η Δημόσια Μέση Γενική Εκπαίδευση προσφέρει ίσες ευκαιρίες μόρφωσης και στοχεύει στη διάδοση της γνώσης με έμφαση στη γενική παιδεία και τη βαθμιαία εξειδίκευση, με σκοπό να προετοιμάσει τους μαθητές στον ακαδημαϊκό ή επαγγελματικό τους προσανατολισμό.

Στοχεύει, επίσης, στην προαγωγή και ανάπτυξη μιας υγιούς, πνευματικής και ηθικής προσωπικότητας, στη δημιουργία ικανών, δημοκρατικών και νομοταγών πολιτών, στην εμπέδωση της εθνικής ταυτότητας, των πολιτιστικών αξιών, των παγκόσμιων ιδανικών για ελευθερία, δικαιοσύνη, ειρήνη και στην καλλιέργεια αγάπης και σεβασμού των ανθρώπων, με σκοπό την προώθηση της αλληλοκατανόησης και της συνεργασίας ανθρώπων και λαών, στο πλαίσιο των νέων πολυπολιτισμικών συνθηκών που επικρατούν στην Κύπρο του 21ου αιώνα, αλλά και παγκόσμια.

Η Δημόσια Μέση Γενική Εκπαίδευση παρέχεται σε μαθητές ηλικίας 12 μέχρι 18 ετών, μέσα από δύο τριετείς κύκλους σπουδών - το Γυμνάσιο και το Λύκειο. Στους δύο κύκλους περιλαμβάνονται προγράμματα σπουδών που προσφέρονται σε διακριτά μαθήματα (Ελληνικά, Μαθηματικά κ.λπ.), προγράμματα που προσφέρονται διαθεματικά (Αγωγή Υγείας, Περιβαλλοντική Αγωγή κ.ά.), καθώς και ποικίλες εξωδιδακτικές δραστηριότητες (όμιλοι, εκδρομές, επισκέψεις κ.λπ.), έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η σφαιρική και ισόρροπη ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών. Η φοίτηση είναι δωρεάν για όλες τις τάξεις και υποχρεωτική, μέχρις ότου ο μαθητής συμπληρώσει τον γυμνασιακό κύκλο ή το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, οποιοδήποτε από τα δύο επισυμβεί πρώτο.

Η Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης έχει ένα ευρύ πεδίο ευθυνών. Οι κυριότεροι τομείς αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης είναι: η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εργασίας των δημόσιων σχολείων, η παρακολούθηση της εργασίας των ιδιωτικών σχολείων και των φροντιστηρίων, τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, η παρακολούθηση της εφαρμογής των Κανονισμών Λειτουργίας των Σχολείων, η επιθεώρηση του διδακτικού προσωπικού, ο εκπαιδευτικός προγραμματισμός και η στελέχωση των σχολείων, η παροχή επιμόρφωσης σε μαθητές και ενήλικες, η παροχή πληροφοριών για την εκπαίδευση κ.λπ.

1.2.1 ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Το Γυμνάσιο αποτελεί έναν αυτοτελή κύκλο σπουδών γενικής εκπαίδευσης, με στόχο την ανθρωπιστική καλλιέργεια των μαθητών. Συμπληρώνει τη γενική παιδεία που παρέχει το Δημοτικό Σχολείο και προετοιμάζει τους μαθητές για το Λύκειο ή την Τεχνική/Επαγγελματική Εκπαίδευση. Τα μαθήματα είναι κοινά για όλους τους μαθητές. Στο πλαίσιο της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, εισήχθησαν και προωθούνται νέοι θεσμοί στο Γυμνάσιο, όπως η διδασκαλία του μαθήματος της Πληροφορικής σε όλες τις τάξεις, η αξιοποίηση της σχολικής Βιβλιοθήκης, η εισαγωγή του θεσμού των Ειδικών Αίθουσών (όπως είναι οι Αίθουσες Γλωσσών και οι Αίθουσες Ιστορίας), καθώς και η αναβάθμιση του θεσμού του καθηγητή υπεύθυνου τμήματος.

Με στόχο την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας και του λειτουργικού αναλφαβητισμού λειτούργησε αρχικά στα Γυμνάσια ο θεσμός των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.). Κύριες αρχές του θεσμού είναι η διασφάλιση της συνέχειας μεταξύ Νηπιαγωγείου - Δημοτικού - Γυμνασίου, η συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και η μείωση του αριθμού μαθητών κατά τμήμα, καθώς και η καλλιέργεια του προφορικού λόγου. Ο θεσμός αυτός έχει αντικατασταθεί με το Πρόγραμμα Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης (ΔΡΑ.Σ.Ε.), το οποίο έχει ως στόχο τη διεύρυνση και τη βελτίωση

της λειτουργίας του θεσμού των Ζ.Ε.Π. Το Πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε. στοχεύει επιπρόσθετα στη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, ενώ αντίστοιχα επιδιώκει τη δημιουργία θετικών στάσεων έναντι του σχολείου και τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος του λειτουργικού αναλφαβητισμού και την πρόληψη του συνεπαγόμενου σχολικού και κοινωνικού αποκλεισμού, λειτουργεί από το 1989-90 στα γυμνάσια της Κύπρου το Πρόγραμμα Αλφαβητισμού. Το περιεχόμενο του Προγράμματος εστιάζεται στις τρεις βασικές δεξιότητες - ανάγνωση, γραφή, αριθμητική - σε επίπεδο των τριών πρώτων τάξεων του Δημοτικού, προσαρμοσμένο στις ανάγκες και τα βιώματα του μαθητή του Γυμνασίου. Λαμβάνονται, επίσης, μέτρα για την αγωγή και εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές ανάγκες. Στους μαθητές, οι οποίοι έχουν σοβαρή μαθησιακή ή ειδική μαθησιακή, λειτουργική ή προσαρμοστική δυσκολία, παρέχεται ειδική αγωγή και εκπαίδευση και γενικά η αναγκαία βοήθεια για τη σχολική ανάπτυξή τους σε όλους τους τομείς και ιδιαίτερα στον ψυχολογικό, τον κοινωνικό και τον εκπαιδευτικό τομέα.

1.2.2 ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ

Τη σχολική χρονιά 2000-2001, εισήχθη σε παγκύπρια βάση ο θεσμός του Ενιαίου Λυκείου σε αντικατάσταση του προηγούμενου συστήματος του Λυκείου Επιλογής Μαθημάτων (Λ.Ε.Μ.).

Στο Ενιαίο Λύκειο προσφέρονται μαθήματα Κοινού Κορμού, μαθήματα Κατεύθυνσης και μαθήματα Ειδικού Ενδιαφέροντος ή/και Εμπλουτισμού. Τα μαθήματα Κοινού Κορμού είναι υποχρεωτικά για όλους τους μαθητές. Με αυτά επιδιώκεται η παροχή γενικής μόρφωσης, η ολόπλευρη ανάπτυξη και η απόκτηση γενικής φύσεως δεξιοτήτων που απαιτούνται από τη σύγχρονη πραγματικότητα. Όλα τα μαθήματα της Α΄ τάξης είναι Κοινού Κορμού. Στις τάξεις Β΄ και Γ΄ ο μαθητής παρακολουθεί μαθήματα Κοινού Κορμού. Ταυτόχρονα, όμως, επιλέγει και μαθήματα Κατεύθυνσης για συστηματική και σε βάθος μελέτη των θεμάτων που τον ενδιαφέρουν, καθώς και μαθήματα Ειδικού Ενδιαφέροντος ή/και Εμπλουτισμού, για περαιτέρω ανάπτυξη και ικανοποίηση των ειδικών κλίσεων και ενδιαφερόντων του. Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Ενιαίου Λυκείου παραμένει σε ισχύ για τους μαθητές της Β΄ και Γ΄ τάξης.

1.2.2.1 ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Από τη σχολική χρονιά 2015 -2016, έχει εισαχθεί στη Μέση Γενική Εκπαίδευση το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα (Ν.Ω.Π.), το οποίο αποτελεί μια νέα δομή στην κατανομή των διδακτικών περιόδων των μαθημάτων που διδάσκονται στα Γυμνάσια και Λύκεια. Η Εφαρμογή του Ν.Ω.Π. στοχεύει να ενδυναμώσει το κύρος του Απολυτηρίου του Δημόσιου Σχολείου και να εξασφαλίσει ένα πιο αξιόπιστο σύστημα πρόσβασης στη Δημόσια Τριτοβάθμια Εκπαίδευση Κύπρου και Ελλάδας.

Για το Γυμνάσιο, το Ν.Ω.Π. περιλαμβάνει αύξηση των περιόδων διδασκαλίας από 37 σε 38, μικρές διαφοροποιήσεις στην κατανομή των διδακτικών περιόδων ανά μάθημα και επιλογή μαθημάτων Προσανατολισμού (για την Α΄ Λυκείου) ή Κατεύθυνση, Κλάδο και Ειδικότητα (για την Α΄ τάξη Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης) στη Γ΄ Γυμνασίου.

Η Α΄ Λυκείου περιλαμβάνει, κυρίως, μαθήματα Κοινού Κορμού (31 περιόδους την εβδομάδα), τα οποία έχουν σκοπό να παρέχουν γενική και ολόπλευρη μόρφωση στους μαθητές. Παράλληλα το ΝΩΠ εισάγει από την Α΄ τάξη την εμβάθυνση σε δύο μαθήματα (από δύο περιόδους την εβδομάδα επιπλέον από αυτά του Κοινού Κορμού), τα οποία ανήκουν σε μια από τις τέσσερις Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού. Οι επιλογές αυτές οδηγούν τους μαθητές σε μία από τις έξι αντίστοιχες Κατευθύνσεις Σπουδών στη Β΄ και Γ΄ τάξη του Λυκείου.

1.2.3 ΚΡΑΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, που άρχισαν να λειτουργούν το 1960 ως Ινστιτούτα Ξένων Γλωσσών, παρέχουν σειρά μαθημάτων σε μαθητές όλων των βαθμίδων, καθώς και σε ενήλικες, τόσο σε αστικά κέντρα όσο και σε αγροτικές περιοχές, δίνοντας, έτσι, τη δυνατότητα για ίσες ευκαιρίες μάθησης και συμβάλλοντας στη διά βίου εκπαίδευση, θεμελιώδες ζητούμενο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης λειτουργούν σε όλη την Κύπρο κάτω από την ευθύνη της Διεύθυνσης Μέσης Εκπαίδευσης και επιτελούν έργο κοινωνικό, με τα χαμηλά δίδακτρα, τις παροχές και απαλλαγές διδασκτρων σε άπορους και άριστους μαθητές. Παράλληλα, εργοδοτούν εκατοντάδες νέους αδιόριστους καθηγητές.

Παγκύπρια λειτουργούν 41 Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης και 7 παραρτήματα και σε αυτά φοιτούν περίπου 12.500 μαθητές. Στεγάζονται σε δημόσια σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, αξιοποιώντας την υποδομή και τις δυνατότητες των σχολικών μονάδων που τα φιλοξενούν.

1.2.4 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (Υ.Σ.Ε.Α.) υπάγεται διοικητικά στη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης. Η ΥΣΕΑ παρέχει στήριξη και πληροφορίες στους μαθητές, ώστε να κατανοήσουν και να αξιοποιήσουν τις κλίσεις, τις ικανότητες, και τα ενδιαφέροντά τους, να προσαρμοστούν καλύτερα στο σχολικό περιβάλλον και να κάνουν όσο το δυνατόν πιο ορθές προσωπικές, εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές.

1.2.5 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Βασικό στόχο της Κυπριακής Εκπαίδευσης αποτελεί από χρόνια η Ευρωπαϊκή Διάσταση στην Εκπαίδευση, η οποία προωθείται διαθεματικά μέσα από τα αναλυτικά προγράμματα διάφορων μαθημάτων, καθώς και μέσα από ποικίλες άλλες σχολικές δραστηριότητες, που αποσκοπούν τόσο στην παροχή πληροφόρησης και ενημέρωσης, όσο και στην καλλιέργεια «ευρωπαϊκής συνείδησης» και θετικών στάσεων απέναντι στην ευρωπαϊκή κοινότητα. Τα Γυμνάσια και τα Λύκεια της Κύπρου, ανταποκρινόμενα στον στόχο της Ευρωπαϊκής Διάστασης, έχουν αναπτύξει μια πλούσια δραστηριότητα, όπως εορτασμό της Ημέρας της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών, συμμετοχή στο Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Διάκρισης για τη Διδασκαλία και Εκμάθηση Γλωσσών (European Language Label), λειτουργία Ευρωπαϊκών Ομίλων στα σχολεία, ανάληψη μελετών-εργασιών (project), διασύνδεση των Λυκείων της Κύπρου με σχολεία άλλων ευρωπαϊκών χωρών μέσω του συστήματος του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή του διαδικτύου, ενεργό εμπλοκή και σχολικές συμπράξεις με σχολεία άλλων ευρωπαϊκών χωρών στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus + κ.ά.

1.2.6 Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

A. Γενικές πληροφορίες:

Στη Μέση Εκπαίδευση λειτουργούν σαράντα ένα (41) ιδιωτικά σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, τα οποία παρέχουν στους μαθητές εκπαίδευση που αποσκοπεί:

1. Στην πνευματική καλλιέργεια και αγωγή τους,
2. Στην προετοιμασία τους για σπουδές σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού ή στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου και του εξωτερικού.
3. Στην ομαλή μετάβασή τους στον επαγγελματικό τομέα και γενικότερα στον κόσμο της εργασίας.

Τα Ιδιωτικά Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης είναι εγγεγραμμένα στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και λειτουργούν σύμφωνα με τους Περί Ιδιωτικών Σχολείων και Φροντιστηρίων Νόμους 1971-2012. Τα

Ιδιωτικά Σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με το αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα που εφαρμόζουν:

1. Ιδιωτικά Σχολεία του αυτού τύπου: στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται τα σχολεία που ακολουθούν χωρίς καμιά παρέκκλιση τα ισχύοντα αναλυτικά και ωρολόγια προγράμματα των υφιστάμενων τύπων δημόσιων σχολείων.
2. Ιδιωτικά Σχολεία παρόμοιου τύπου: σ' αυτή την κατηγορία κατατάσσονται τα σχολεία στα οποία, εκτός των άλλων μαθημάτων, διδάσκονται απαραίτητα τα κύρια μαθήματα υφιστάμενου τύπου δημόσιων σχολείων, τουλάχιστον κατά τα δύο τρίτα όσον αφορά στον χρόνο και στην ύλη που προνοούνται για τα δημόσια σχολεία.
3. Ιδιωτικά Σχολεία διαφορετικού τύπου: κατατάσσονται σ' αυτήν την κατηγορία τα σχολεία που δεν εμπίπτουν σε καμία από τις δύο προηγούμενες κατηγορίες.

B. Γραφείο ιδιωτικής Μέσης Εκπαίδευσης:

Χειρίζεται όλα τα θέματα που σχετίζονται με την ίδρυση και τη λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων και των ιδιωτικών φροντιστηρίων. Συγκεκριμένα, οι εργασίες του γραφείου αφορούν στα ακόλουθα:

α) Ίδρυση και λειτουργία των Ιδιωτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης σε σχέση με τα ακόλουθα:

- την εύρυθμη και σύννομη λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων και των ιδιωτικών φροντιστηρίων σε θέματα, όπως:
 - η εξασφάλιση της καταλληλότητας και της ασφάλειας των κτιριακών εγκαταστάσεων,
 - η τήρηση των κατάλληλων αρχείων,
 - η καταλληλότητα του διδακτικού προσωπικού,
 - η καταλληλότητα της ποιότητας του περιεχόμενου της παρεχόμενης εκπαίδευσης (αναλυτικά προγράμματα, μεθοδολογία, αξιολόγηση μαθητή)
- οι αυξήσεις των διδασκτρων φοίτησης για τα Ιδιωτικά Σχολεία,
- οι νέες αιτήσεις ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών σχολείων και ιδιωτικών φροντιστηρίων
- η προώθηση των αιτήσεων στη Συμβουλευτική Επιτροπή Ιδιωτικής Εκπαίδευσης για έγκριση.

β) Αναθεώρηση της Νομοθεσίας που διέπει την ίδρυση και τη λειτουργία των Ιδιωτικών Σχολείων και Ιδιωτικών Φροντιστηρίων και κατάρτιση δύο ξεχωριστών Νομοθεσιών.

γ) Χορήγηση βεβαιώσεων φοίτησης σε ενδιαφερομένους που φοιτούσαν στο παρελθόν σε ιδιωτικά σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, τα οποία ήταν εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας και έχουν αναστείλει ή διακόψει τη λειτουργία τους.

δ) Καταγγελίες για ιδιωτική απασχόληση εκπαιδευτικών λειτουργών ή παράδοση παράνομων φροντιστηριακών μαθημάτων.

ε) Πιστοποίηση της γνησιότητας υπογραφής των πιστοποιητικών φοίτησης και των απολυτηρίων των Ιδιωτικών Σχολείων.

1.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση προσφέρεται σε δύο Κατευθύνσεις, τη Θεωρητική και την Πρακτική Κατεύθυνση. Στα προγράμματα αυτά μπορούν να φοιτήσουν μαθητές/τριες που συμπλήρωσαν με επιτυχία τη Γ΄ τάξη του Γυμνασίου. Η διάρκεια σπουδών και στις δύο κατευθύνσεις είναι τρία χρόνια. Μετά την επιτυχή συμπλήρωση του προγράμματος σπουδών, οι απόφοιτοι των Τεχνικών Σχολών αποκτούν απολυτήριο, το οποίο είναι αναγνωρισμένο ως ισότιμο του απολυτηρίου δημόσιου εξατάξιου σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης.

Στην Α΄ τάξη οι μαθητές/τριες έχουν κοινό πρόγραμμα Κλάδου, Θεωρητικής ή Πρακτικής Κατεύθυνσης. Στη Β΄ τάξη οι μαθητές/τριες ακολουθούν την Κατεύθυνση που έχουν επιλέξει στην Α΄ τάξη και επιλέγουν Ειδικότητα του Κλάδου τους, την οποία συνεχίζουν και στη Γ΄ τάξη. Στις Τεχνικές Σχολές ισχύουν οι ίδιοι κανονισμοί προαγωγής και απόλυσης των μαθητών που ισχύουν και στο Λύκειο.

Με την προσφορά ενός ισορροπημένου προγράμματος γενικής μόρφωσης, τεχνολογικής εξειδίκευσης και εργαστηριακής κατάρτισης, οι απόφοιτοι των Τεχνικών Σχολών μπορούν:

- Να διεκδικούν, με προοπτικές επιτυχίας, θέση για περαιτέρω σπουδές σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κύπρου ή της Ελλάδας, στο πλαίσιο των Παγκύπριων Εξετάσεων.
- Να γίνουν δεκτοί σε οποιοδήποτε ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Κύπρου ή του εξωτερικού, με την προϋπόθεση ότι θα ικανοποιούν τους όρους και τις προϋποθέσεις εισδοχής στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα.
- Να εργοδοτηθούν στη βιομηχανία με πολύ καλούς όρους εργοδότησης.

Τα Προγράμματα Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης προσφέρονται στις δώδεκα (12) Τεχνικές Σχολές που λειτουργούν σε Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Παραλίμνι, Αυγόρου, Πάφο και Πόλη Χρυσοχούς, καθώς και σε δύο (2) Εσπερινές Τεχνικές Σχολές στη Λευκωσία και Λεμεσό. Επίσης, στο Γυμνάσιο Αγρού λειτουργεί Τμήμα Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών.

Οι κλάδοι και ειδικότητες που προσφέρθηκαν στις Τεχνικές Σχολές, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, παρουσιάζονται στον πιο κάτω Πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΚΛΑΔΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ		ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΣΧΟΛΗ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ												
		Α' ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	Β' ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ' ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	Α' ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	Β' ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΓΕΝΤΙΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ	Γ' ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΓΙΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΝΙΜΟΧΕΙΛΟΥ/ΑΥΓΟΡΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΦΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ	ΑΓΙΟΙ ΤΕΛΟΓΥΜΝΑΣΤΟΙ ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
1	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ													
1.1	ΓΕΝΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	●		●	●				●			●		
1.2	ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ – ΕΡΓΑΛΕΙΟΜΗΧΑΝΩΝ	●		●	●						●	●	●	
1.3	ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ, ΘΕΡΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΨΥΚΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	●	●		●	●			●	●		●	●	
1.4	ΣΥΓΚΟΛΛΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	●			●				●			●		
1.5	ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ				●						●			
1.6	ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	●	●	●	●	●			●	●		●	●	●
1.7	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	●	●		●	●			●	●		●	●	●
1.8	ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΩΝ ΣΧΑΦΩΝ			●	●				●			●	●	
2	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ													
2.1	ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	●	●			●	●	●	●	●		●	●	●
2.2	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ		●	●		●		●				●		
2.3	ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ		●	●		●		●			●		●	
2.4	ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ, ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	●	●			●	●	●	●			●	●	●
2.5	ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ, ΨΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ			●	●			●	●			●	●	
2.6	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΣΙΩΝ		●	●		●		●				●		
2.7	Η/Υ, ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΣΙΩΝ	●	●	●		●	●	●			●	●	●	●
3	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ													
3.1	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ	●		●		●			●			●	●	
3.2	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ	●		●		●			●			●	●	
3.3	ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ	●		●		●			●			●	●	
3.4	ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ	●		●		●			●			●	●	
3.5	ΒΟΗΘΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ	●		●		●			●			●	●	
4	ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ													
4.1	ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	●	●			●			●	●		●		
5	ΚΟΜΜΕΤΙΚΗΣ													
5.1	ΚΟΜΜΕΤΙΚΗΣ		●			●			●			●		
6	ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΗΣ – ΕΠΙΠΛΟΠΙΑΣ													
6.1	ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΠΙΠΛΩΝ	●			●	●			●			●		
6.2	ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΗΣ – ΕΠΙΠΛΟΠΙΑΣ	●			●	●			●			●		
7	ΚΑΛΥΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΣΟΥΔΩΝ													
7.1	ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●
7.2	ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗΣ	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●
7.3	ΑΡΓΥΡΟΧΟΪΑΣ – ΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ	●		●				●				●		
8	ΕΠΙΔΕΥΣΗΣ													
8.1	ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΜΟΔΑΣ	●				●			●			●		
8.2	ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΔΩΝ ΕΠΙΔΕΥΣΗΣ	●				●			●			●		
9	ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ													
9.1	ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ											●		
10	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ													
10.1	ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ		●	●		●	●		●	●		●	●	●
10.2	ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ		●			●			●			●	●	●
10.3	ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ		●			●			●			●	●	●
10.4	ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΩΝ		●			●			●			●	●	●
11	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΙΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ													
11.1	ΜΑΓΕΡΙΚΗΣ – ΤΡΑΠΕΖΟΚΟΜΙΑΣ	●		●				●	●		●	●	●	●

Οι ειδικότητες λειτουργούν εφόσον συμπληρώνεται ο απαιτούμενος αριθμός μαθητών για τη δημιουργία τμήματος

● ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ● ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, λειτούργησε, επίσης, ο Κλάδος Βιομηχανικού Σχεδιασμού στην Τεχνική Σχολή Μακάριος Γ' Λευκωσίας.

1.3.1 ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ – ΝΕΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑ

Παράλληλα με τα πιο πάνω Προγράμματα που προσφέρει η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, στις Τεχνικές Σχολές λειτούργησε από το 1963 μέχρι το 2013 το Σύστημα Μαθητείας, το οποίο απευθυνόταν κυρίως σε μαθητές/τριες που, μετά τη Γ΄ τάξη Γυμνασίου, δεν επιθυμούσαν να συνεχίσουν τη φοίτησή τους σε σχολεία του συστήματος της τυπικής εκπαίδευσης.

Η λειτουργία του Συστήματος Μαθητείας τερματίστηκε τον Ιούνιο του 2013, ενώ η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία, η οποία έχει αντικαταστήσει το Σύστημα Μαθητείας, τέθηκε σε λειτουργία τον Οκτώβριο του 2012 (κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013, το Σύστημα Μαθητείας και η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία λειτούργησαν παράλληλα). Η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία.

Η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία προωθείται ως εναλλακτικός τρόπος εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης των νέων ηλικίας 14 - 21 χρόνων, οι οποίοι εγκαταλείπουν το επίσημο σύστημα εκπαίδευσης, με παράλληλη ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς εργασίας σε τεχνικό/επαγγελματικό προσωπικό. Περιλαμβάνει τα πιο κάτω επίπεδα:

Προπαρασκευαστική Μαθητεία: απευθύνεται σε παιδιά 14 -16 χρόνων που βρίσκονται εκτός του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος, χωρίς να έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία όλες τις βαθμίδες υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Παρέχει τη δυνατότητα σ' αυτά να καλύψουν τις μαθησιακές τους αδυναμίες. Δεν στοχεύει στην απόκτηση εξειδίκευσης για άμεση επαγγελματική αποκατάσταση και λειτουργεί, κυρίως, ως δίκτυ ασφαλείας, προστασίας και στήριξης των παιδιών.

Κεντρικός Κορμός Μαθητείας: Έχει τριετή διάρκεια και απευθύνεται σε νέους 15 - 21 χρόνων που ολοκληρώνουν όλες τις βαθμίδες της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, συμπληρώνουν την Προπαρασκευαστική Μαθητεία ή εγκαταλείπουν το Λύκειο ή την Τεχνική Σχολή, χωρίς να έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο σπουδών τους. Στους νέους αυτούς δίνεται η δυνατότητα απόκτησης δεξιοτήτων για άμεση επαγγελματική αποκατάσταση, παράλληλα με την περαιτέρω ανάπτυξη γλωσσικών, αριθμητικών και άλλων ικανοτήτων. Τα προγράμματα του Κεντρικού Κορμού Μαθητείας παρέχουν εναλλασσόμενη πρακτική και θεωρητική κατάρτιση. Οι μαθητευόμενοι εξασκούνται στη βιομηχανία για τρεις ημέρες την εβδομάδα, όπου αμείβονται για την εργασία τους, και παρακολουθούν μαθήματα σε Τεχνική Σχολή για δύο ημέρες την εβδομάδα.

Οι ειδικότητες του Κεντρικού Κορμού Μαθητείας που προσφέρθηκαν, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, είναι οι ακόλουθες:

- Μηχανικής Αυτοκινήτων
- Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων
- Κομμωτικής
- Ζαχαροπλαστικής – Αρτοποιίας

Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για Ανάλυση της Ευθύνης για τη Λειτουργία του Συνόλου της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Μέχρι τον Αύγουστο του 2015, η λειτουργία της Προπαρασκευαστικής Μαθητείας αποτελούσε αποκλειστική ευθύνη του Κέντρου Παραγωγικότητας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και

Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενώ η λειτουργία του Κεντρικού Κορμού Μαθητείας αποτελούσε από κοινού ευθύνη του Κέντρου Παραγωγικότητας και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφασή του με Αριθμό 78.658 και ημερομηνία 15 Απριλίου 2015, ενέκρινε την ανάληψη της ευθύνης για τη λειτουργία του συνόλου της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού από την 1^η Σεπτεμβρίου 2015. Ενέκρινε, επίσης, τη μεταφορά των Ευρωπαϊκών πόρων που έχουν εγκριθεί για τη Νέα Σύγχρονη Μαθητεία από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

1.3.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Η ανάγκη για συνεχή ανανέωση των γνώσεων και η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας επιβάλλουν όπως η μόρφωση του πληθυσμού είναι μια ισόβια λειτουργία που χρονικά δεν θα περιορίζεται στη σχολική περίοδο ή τοπικά στο σχολείο και τις παραδοσιακές σχολικές μεθόδους, αλλά θα διαρκεί για ολόκληρη τη ζωή του ατόμου, με σκοπό να το κρατεί συνεχώς ενήμερο για ό,τι συμβαίνει γύρω του και να το βοηθά να αναπτύσσει τις δυνατότητές του, ώστε να αντιμετωπίζει με επιτυχία τις απαιτήσεις μιας συνεχώς αναπτυσσόμενης κοινωνίας, συμβάλλοντας δημιουργικά στην πρόδοό της.

Για την ικανοποίηση της πιο πάνω ανάγκης, η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης προσφέρει στις Τεχνικές Σχολές τα ακόλουθα Προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης και Κατάρτισης:

- **Προγράμματα Μ.Τ.Ε.Ε. σε Εσπερινές Τεχνικές Σχολές**

Οι Εσπερινές Τεχνικές Σχολές προσφέρουν μια δεύτερη ευκαιρία σε άτομα μετασχολικής ηλικίας που δεν έχουν ολοκληρώσει τη Μέση Εκπαίδευση, αφού τα προγράμματα σπουδών που προσφέρουν είναι ισότιμα με τα προγράμματα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πρωινής φοίτησης.

Το αναλυτικό πρόγραμμα σε κάθε κλάδο και ειδικότητα είναι κοινό με το αναλυτικό πρόγραμμα του αντίστοιχου κλάδου/ειδικότητας των πρωινών τάξεων των Τεχνικών Σχολών, προσαρμοσμένο, όμως, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ανάγκες των μαθητών που παρακολουθούν τα βραδινά μαθήματα. Η φοίτηση είναι δωρεάν και οδηγεί σε απόκτηση Απολυτηρίου, το οποίο είναι ισάξιο και ισότιμο με αυτό που απονέμουν οι Τεχνικές Σχολές. Η φοίτηση στις Εσπερινές Τεχνικές Σχολές είναι τετραετής.

Μετά την επιτυχή λειτουργία της Εσπερινής Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας, η οποία άρχισε τη λειτουργία της τον Σεπτέμβριο του 1999, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 07 Δεκεμβρίου 2011, προχώρησε στην ίδρυση Εσπερινής Τεχνικής Σχολής και στη Λεμεσό, η οποία ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Ιανουάριο του 2012. Η Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού στεγάζεται στην Α΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού, ενώ κάποια μαθήματα πραγματοποιούνται και στη Β΄ και Γ΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού.

- **Απογευματινά – Βραδινά Τμήματα Τεχνικών Σχολών**

Σκοπός των Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών είναι η παροχή συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης σε εργαζόμενους ενήλικες, με στόχο την αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Παρέχουν, επίσης, κατάρτιση που στοχεύει στην επανένταξη των άνεργων ατόμων στην αγορά εργασίας σε τομείς όπου παρατηρείται έλλειψη σε εξειδικευμένους εργάτες.

Στο πλαίσιο της λειτουργίας των Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών, προσφέρονται εκπαιδευτικά προγράμματα μονοετούς και τριετούς διάρκειας σπουδών. Τα μονοετή

προγράμματα οδηγούν σε απόκτηση πιστοποιητικού, ενώ τα τριετή προγράμματα οδηγούν σε απόκτηση πιστοποιητικού που είναι ισάξιο με το Απολυτήριο που απονέμεται από τις Τεχνικές Σχολές όσον αφορά στο τεχνικό μέρος.

Προσφέρονται, επίσης, προγράμματα προετοιμασίας για διάφορες εξετάσεις, τα οποία στοχεύουν στην προετοιμασία:

- Μαθητών ή αποφοίτων Τεχνικών Σχολών για τις εισαγωγικές εξετάσεις του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, καθώς επίσης και άλλων ανώτερων και ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Κύπρου και του εξωτερικού
- Για εξετάσεις διάφορων επαγγελματικών σωμάτων, καθώς επίσης και για εξετάσεις που απαιτούνται από κρατικούς και ημικρατικούς οργανισμούς, για σκοπούς πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων ή έκδοσης άδειας εξάσκησης επαγγέλματος.

Τα άτομα που φοιτούν στα Απογευματινά και Βραδινά Τμήματα Τεχνικών Σχολών καταβάλλουν μειωμένα δίδακτρα, τα οποία εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Τα προγράμματα που προσφέρθηκαν, στο πλαίσιο της λειτουργίας των Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΒΡΑΔΙΝΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

		Α' Τεχνική Σχολή Λευκωσίας	Α' Τεχνική Σχολή Λεμεσού	Γ' Τεχνική Σχολή Λεμεσού	Τεχνική Σχολή Λάρνακας	Τεχνική Σχολή Παραλιμνίου	Τεχνική Σχολή Αυγόρου	Τεχνική Σχολή Πάφου
Τριετή Προγράμματα								
T1	Μηχανική Αυτοκινήτων	●	●		●		●	●
T2	Υδραυλικές, Θερμικές και Ψυκτικές Εγκαταστάσεις		●		●			●
T3	Συντήρηση Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού Ξενοδοχείων		●		●			●
T4	Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις	●	●		●		●	●
T5	Μαγειρική – Τραπεζοκομία	●		●	●	●		●
T6	Οικοδομική - (Δομικά έργα)	●	●		●			●
T7	Ξυλουργική – Επιπλοποιία	●	●		●			●
T8	Αργυροχοΐα – Χρυσοχοΐα	●		●				
T9	Γεωπονία						●	
Μονοετή Προγράμματα								
M1	Μηχανική Αυτοκινήτων	●	●		●		●	●
M2	Μηχανική Δικύκλων		●		●		●	●
M3	Ηλεκτρονική Ανίχνευση Βλαβών Αυτοκινήτων	●	●		●		●	●
M4	Αερόσακοι και Κλιματισμός Αυτοκινήτων	●	●		●		●	●
M5	Μηχανουργείο/Τόρνοι	●	●		●			●
M6	Συγκολλήσεις	●	●		●			●
M7	Υδραυλικά – Συντήρηση Υδραυλικών Εγκαταστάσεων	●	●		●			●
M8	Κεντρικές Θερμάνσεις/Λεβητοστάσιο	●	●		●			●
M9	Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις – Βασικό Επίπεδο	●	●	●	●		●	●
M10	Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις - Για Προχωρημένους	●	●	●	●		●	●
M11	Αυτοματισμοί	●	●		●		●	●

M12	Συντήρηση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών		●		●			●
M13	Οικιακές Συσκευές		●	●	●	●		●
M14	Ψύξη & Κλιματισμός	●	●	●	●	●		●
M15	Εγκαταστάσεις Φωτοβολταϊκών Συστημάτων				●			●
M16	Εισαγωγή στους Η/Υ ECDL 1 & 2	●	●	●	●			●
M17	Μαγειρική	●		●	●	●		●
M18	Κυπριακή Κουζίνα	●		●	●	●		●
M19	Διεθνής κουζίνα	●		●	●	●		●
M20	Μπαρ – Φλαμπέ	●		●	●	●		●
M21	Ζαχαροπλαστική/Αρτοποιία – Βασικό Επίπεδο	●		●	●	●		●
M22	Ζαχαροπλαστική/Αρτοποιία – Για Προχωρημένους	●		●	●	●		●
M23	Οροφοκομία			●		●		●
M24	Ζαχαροπλαστική	●		●	●	●		●
M25	Αρτοποιία	●		●	●	●		●
M26	Ξυλουργική - Ξυλογλυπτική	●	●		●			●
M27	Αργυροχοΐα – Χρυσοχοΐα	●		●				
M28	Γεωπονία						●	
M29	Σχεδιασμός και Κατασκευή Ενδυμάτων	●	●		●			●
M30	Διαχείριση Ψυκτικών Αερίων	●	●	●	●		●	●
M31	Εφαρμογή των Κανονισμών της 16ης και 17ης Έκδοσης του Ινστιτούτου Ηλεκτρολόγων Μηχανικών (ΙΕΕ) για Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις	●	●		●		●	●
Παγκύπριες Εξετάσεις								
Π1	Παγκύπριες Εξετάσεις (περιλαμβάνει όλες τις εξεταζόμενες Τεχνολογίες Θεωρητικής ή Πρακτικής Κατεύθυνσης).	●	●	●	●	●	●	●

1.4 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η πολιτική της κυβέρνησης όσον αφορά στην Ανώτερη Εκπαίδευση στοχεύει στην ικανοποίηση των τοπικών αναγκών, καθώς και στην καθιέρωση της Κύπρου ως περιφερειακού εκπαιδευτικού και ερευνητικού κέντρου, το οποίο θα αποτελεί πόλο έλξης για διεθνείς ακαδημαϊκούς, ερευνητές και φοιτητές. Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης (Δ.Α.Α.Ε.) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.) έχει ως αποστολή την προώθηση θεμάτων που αφορούν στην Ανώτερη Εκπαίδευση στην Κύπρο και στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών, έτσι ώστε να παρέχονται ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην Ανώτερη Εκπαίδευση σε όλους τους πολίτες.

Η Δ.Α.Α.Ε. ιδρύθηκε το 1984 για τη διεκπεραίωση όλων των θεμάτων που αφορούν στην Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση, εκτός εκείνων για τα οποία υπήρχε ειδικός νόμος ή Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανάθεσή τους σε άλλο Υπουργείο. Αρχικά, τέθηκαν στη δικαιοδοσία της νέας Διεύθυνσης η Παιδαγωγική Ακαδημία και οι Υπηρεσίες Εξετάσεων, Φοιτητικής Μέριμνας και Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας.

Η χώρα είχε ανάγκη από ποιοτική Ανώτερη Εκπαίδευση, η οποία να παρεχόταν από το κράτος στους Κύπριους πολίτες και ταυτόχρονα να ήταν εναρμονισμένη με την οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Πέντε χρόνια μετά την ίδρυση της Δ.Α.Α.Ε., το 1989, ιδρύθηκε το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το πρώτο πανεπιστημιακό ίδρυμα στο νησί, το οποίο δέχθηκε τους πρώτους προπτυχιακούς του φοιτητές το 1992 και τους πρώτους μεταπτυχιακούς του φοιτητές το 1997.

Ακολούθησαν ραγδαίες εξελίξεις στην Ανώτερη Εκπαίδευση προς επίτευξη του στόχου για ικανοποίηση των τοπικών αναγκών για Ανώτερη Εκπαίδευση, καθώς και για την καθιέρωση της Κύπρου ως περιφερειακού εκπαιδευτικού και ερευνητικού κέντρου. Σημαντική εξέλιξη για τη Δ.Α.Α.Ε. αποτέλεσε η Διαδικασία της Μπολόνια, η οποία υπογράφηκε το 1999 από 29 Ευρωπαίους Υπουργούς, αρμόδιους για την Ανώτερη Εκπαίδευση, με σκοπό να δημιουργηθεί ένας Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτερης Εκπαίδευσης (Ε.Χ.Α.Ε.). Κυριότεροι στόχοι της Διαδικασίας της Μπολόνια είναι η επίτευξη της διαφάνειας στο εκπαιδευτικό σύστημα Ανώτερης Εκπαίδευσης, με την εισαγωγή των Ευρωπαϊκών Μεταφερόμενων Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), η κινητικότητα φοιτητών, ακαδημαϊκών, ερευνητών και προγραμμάτων, καθώς και η διασφάλιση - πιστοποίηση της ποιότητας της προσφερόμενης εκπαίδευσης. Με ενέργειες της Δ.Α.Α.Ε. η Κύπρος υπέβαλε αίτηση για συμμετοχή στη Διαδικασία της Μπολόνια τον Δεκέμβριο του 1999 και έγινε επίσημα δεκτή κατά την Υπουργική Σύνοδο στην Πράγα το 2001. Μετά την εξέλιξη αυτή, ο ρόλος της Δ.Α.Α.Ε. αναβαθμίστηκε και η αποστολή της διευρύνθηκε.

Η Δ.Α.Α.Ε. παρακολουθεί την εξέλιξη της Διαδικασίας της Μπολόνια και ενεργεί καταλυτικά στην υλοποίησή της, μέσα στο πλαίσιο του κυπριακού εκπαιδευτικού συστήματος. Στην Υπουργική Σύνοδο των χωρών που συμμετέχουν στη Διαδικασία της Μπολόνια, καθώς και στο Φόρουμ Πολιτικής της Μπολόνια, που πραγματοποιήθηκε στις 26 και 27 Απριλίου 2012 στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας, οι Υπουργοί των 47 χωρών που αποτελούσαν τον Ε.Χ.Α.Ε., πρόβηκαν σε απολογισμό της προόδου υλοποίησης της Διαδικασίας της Μπολόνια και συνάμα σε καθορισμό των βασικών θεμάτων πολιτικής της Διαδικασίας. Επιπλέον, οι Υπουργοί ενέκριναν το Υπουργικό Ανακοινωθέν του Βουκουρεστίου και δεσμεύτηκαν για την προώθηση των στόχων της Διαδικασίας της Μπολόνια μέχρι το 2020.

Στις 14 και 15 Μαΐου 2015, πραγματοποιήθηκε στο Ερεβάν της Αρμενίας η Υπουργική Σύνοδος και το Τέταρτο Φόρουμ Πολιτικής για τη Διαδικασία της Μπολόνια. Στην Ανακοίνωση που εξέδωσαν στο τέλος της Συνόδου, οι Υπουργοί ανανέωσαν το όραμά τους και δήλωσαν την αποφασιστικότητά τους να υλοποιήσουν τους στόχους και τις πολιτικές του Ε.Χ.Α.Ε., που σήμερα αριθμεί 48 χώρες, μετά και την ένταξη της Λευκορωσίας το 2015. Η Κύπρος συμμετείχε σε δύο ομάδες εργασίας, αυτή της Κοινωνικής Διάστασης και Δια Βίου Μάθησης και αυτή της Κινητικότητας και Διεθνοποίησης.

Συγκεκριμένα, οι βασικότεροι στόχοι της Διαδικασίας της Μπολόνια μέχρι το 2020 είναι οι ακόλουθοι:

1. Η παροχή ποιοτικής Ανώτερης Εκπαίδευσης για όλους

Ο εν λόγω στόχος θα επιτευχθεί με τη διεύρυνση της πρόσβασης στην Ανώτερη Εκπαίδευση, την ανάπτυξη της κοινωνικής διάστασης της Ανώτερης Εκπαίδευσης, την προώθηση μαθητοκεντρικών και καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας στους φοιτητές, τη διασφάλιση της ποιότητας της προσφερόμενης Ανώτερης Εκπαίδευσης και την ενίσχυση του διαλόγου για τη διακυβέρνηση και

χρηματοδότηση των ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης. Επί Κυπριακής Προεδρίας αποφασίστηκε η συγκρότηση τεσσάρων ομάδων εργασίας για την προώθηση και αναβάθμιση της Ανώτερης Εκπαίδευσης. Οι ομάδες εργασίας ολοκλήρωσαν το έργο τους στο τέλος του 2014. Από το 2015 έχει υιοθετηθεί ένα νέο πρόγραμμα εργασίας, αποτελούμενο από τρεις ομάδες εργασίας και τέσσερις συμβουλευτικές ομάδες και το οποίο θα διαρκέσει μέχρι το 2018. Η Κύπρος συμμετέχει σε μια ομάδα εργασίας και σε μια συμβουλευτική ομάδα.

2. Η ενίσχυση της απασχολησιμότητας των νέων

Η υλοποίηση αυτού του στόχου συνδέεται με την ενδυνάμωση της σχέσης ανάμεσα στην έρευνα, τη διδασκαλία και τη μάθηση σε όλα τα επίπεδα, τη σωστή εφαρμογή των μαθησιακών αποτελεσμάτων από τις χώρες του Ενιαίου Χώρου Ανώτερης Εκπαίδευσης, την ανάπτυξη των πλαισίων προσόντων και, ειδικότερα, την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και τη διασύνδεση της Ανώτερης Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

3. Η ενδυνάμωση της κινητικότητας ως μέσου για βελτίωση της μάθησης

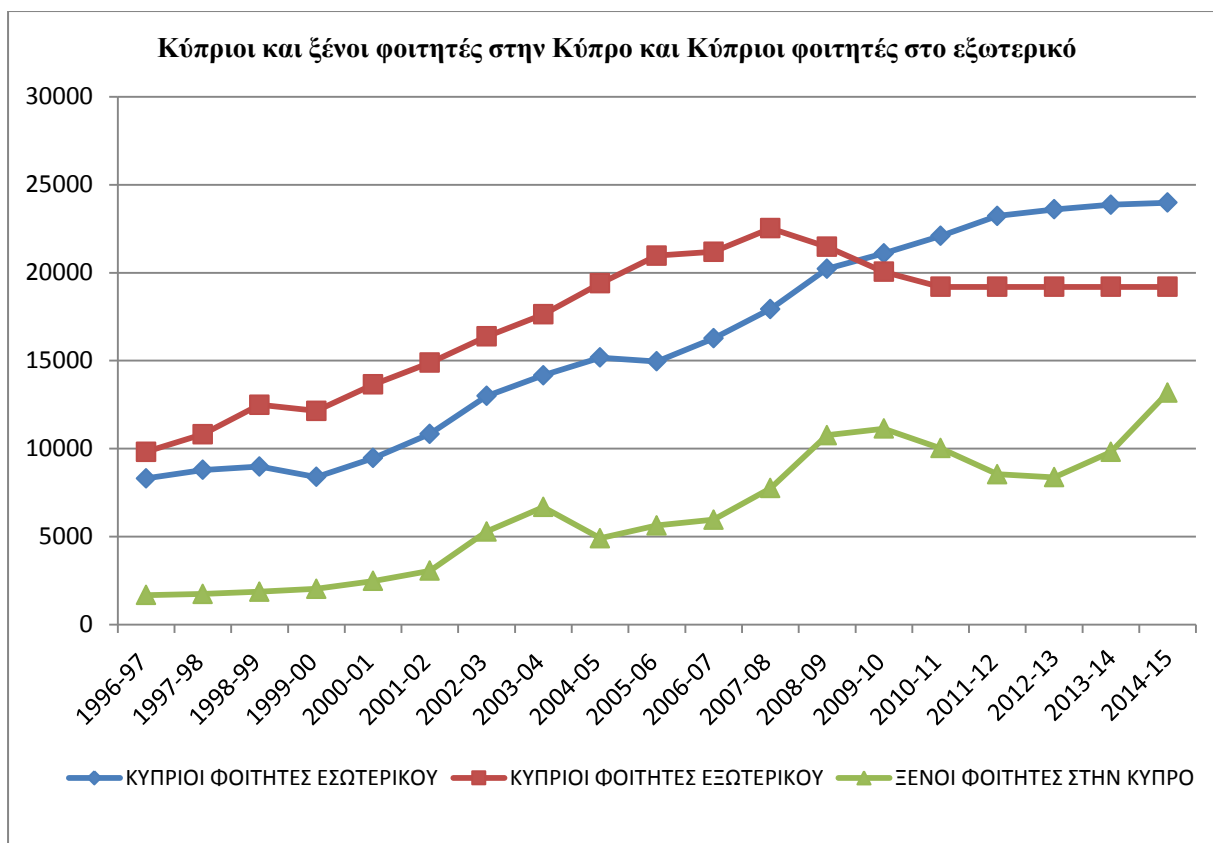
Προς επίτευξη του υπό αναφορά στόχου, υιοθετήθηκε από τις χώρες του Ε.Χ.Α.Ε. η στρατηγική «Κινητικότητα για Καλύτερη Μάθηση». Στο πλαίσιο αυτό, θα επιδιωχθεί η πλήρης μεταφορά δανείων και χορηγιών σε όλες τις χώρες του Ε.Χ.Α.Ε., θα προωθηθεί η δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των προσόντων, θα ενθαρρυνθεί μια πιο ισορροπημένη κινητικότητα ανάμεσα στις χώρες του Ε.Χ.Α.Ε., θα αναπτυχθούν κοινά προγράμματα σπουδών και, τέλος, θα ενδυναμωθεί η συνεργασία του Ε.Χ.Α.Ε. με άλλες περιοχές του κόσμου.

Σε ό, τι αφορά στη διεύρυνση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην Κύπρο, είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι την περίοδο 2006 – 2007, ιδρύθηκαν ακόμη δύο δημόσια Πανεπιστήμια. Το 2006 ιδρύθηκε το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το οποίο αποτελεί το μοναδικό Ανώτερο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα στην Κύπρο, που ασχολείται αποκλειστικά με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Ένα χρόνο αργότερα, το 2007, εγκαινιάστηκε η έναρξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, με προσανατολισμό προς την εφαρμοσμένη έρευνα, προσθέτοντας άλλη μια διάσταση στην Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου. Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, με έδρα τη Λεμεσό, αποτέλεσε και το πρώτο πανεπιστημιακό ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης εκτός της πρωτεύουσας, συμβάλλοντας έτσι στην αρχή της αποκέντρωσης.

Σε μικρό χρονικό διάστημα ακολούθησε ο εμπλουτισμός και η επέκταση των προγραμμάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου και του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Επιπρόσθετα δόθηκε αρχική άδεια λειτουργίας σε τρία ιδιωτικά πανεπιστήμια, που μετεξελίχθηκαν από Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, το Πανεπιστήμιο Frederick, το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, τα οποία άρχισαν τη λειτουργία τους από τον Οκτώβριο του 2007. Το 2011 τα πανεπιστήμια αυτά πήραν Άδεια Λειτουργίας (τελική).

Η παραχώρηση αρχικής άδειας λειτουργίας στο τέταρτο ιδιωτικό Πανεπιστήμιο, το Πανεπιστήμιο Nearolis στην Πάφο, τον Σεπτέμβριο του 2010, καθώς και στο πέμπτο ιδιωτικό Πανεπιστήμιο, το University of Central Lancashire – Cyprus στη Λάρνακα, τον Σεπτέμβριο του 2012, ενίσχυσε περαιτέρω την αποκέντρωση της Ανώτερης Εκπαίδευσης. Τον Ιανουάριο του 2015, το Πανεπιστήμιο Nearolis – Pafos εξασφάλισε την άδεια λειτουργίας του (τελική). Επίσης, το University of Central Lancashire – Cyprus εξασφάλισε την άδεια λειτουργίας του (τελική), τον Νοέμβριο του 2015.

Η δημιουργία των πέντε Ιδιωτικών Πανεπιστημίων συνέβαλε στην ποιοτική και ποσοτική διεύρυνση της Ανώτερης Εκπαίδευσης με νέους κλάδους και προγράμματα σπουδών, με παράλληλη αύξηση του αριθμού των φοιτητών, που αντικατοπτρίζεται στο πιο κάτω γράφημα με στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία. Το γράφημα αναπαριστά τον αριθμό των Κύπριων και ξένων φοιτητών στην Κύπρο από το 1996-97 μέχρι το 2014-15.

Ο αριθμός των φοιτητών συνεχίζει να αυξάνεται, όχι μόνο λόγω της επιθυμίας των Κυπρίων για ανώτερες σπουδές, αλλά και λόγω της αύξησης των αναγκών για απόφοιτους ανώτερης εκπαίδευσης ιδιαίτερα στις νέες τεχνολογίες. Σημαντικό είναι, επίσης, το γεγονός ότι όλο και περισσότεροι Κύπριοι φοιτητές, οι οποίοι επέλεξαν για τις σπουδές τους πανεπιστήμια του εξωτερικού, επιλέγουν τώρα κυπριακά πανεπιστήμια.

Εκτός από τα Πανεπιστήμια, στην Κύπρο λειτουργούν, επίσης, πέντε (5) Δημόσιες και σαράντα μια (41) Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Όσον αφορά στις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΙΣΤΕ), αυτές υπόκεινται στην εποπτεία της Δ.Α.Α.Ε. για θέματα εγγραφής τους στο Μητρώο του Υ.Π.Π., καθώς και για θέματα επιθεώρησης.

Συμφωνίες για την Ανώτερη Εκπαίδευση, τις Επιστήμες και την Αμοιβαία Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών

Το Υ.Π.Π. και η Δ.Α.Α.Ε. καταβάλλουν εντατικές προσπάθειες για τη σύναψη Συμφωνιών και Μνημονίων Συναντίληψης με άλλες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις και προκλήσεις, τις οποίες καλείται να αντιμετωπίσει το εκπαιδευτικό της σύστημα διεθνώς, αλλά πρωτίστως στο πλαίσιο των στόχων που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης και έρευνας.

Η Κύπρος το 2016 έχει υπογράψει σημαντικές συμφωνίες συνεργασίας με άλλες χώρες του εξωτερικού για διάφορα θέματα που αφορούν στην Ανώτερη Εκπαίδευση. Στις 15 Μαρτίου 2016 έχει υπογραφεί «Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας σχετικά με την Αμοιβαία Ακαδημαϊκή Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών για πρόσβαση και συνέχιση σπουδών σε Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης των δύο χωρών», στο πλαίσιο επίσκεψης του Προέδρου της Αρμενίας στην Κύπρο.

Κατά τη διάρκεια επίσημης επίσκεψης του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στη Ρωσία, υπογράφηκε στις 21 Οκτωβρίου 2016 «Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής

Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για την Αμοιβαία Αναγνώριση της εκπαίδευσης, των προσόντων και των ακαδημαϊκών τίτλων σπουδών».

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του στόχου για καθιέρωση της Κύπρου ως περιφερειακού εκπαιδευτικού και ερευνητικού κέντρου, και μετά από διαβούλευση μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών και Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ανατέθηκε το 2008, στο Υ.Π.Π. και, κατ' επέκταση στη Δ.Α.Α.Ε., η διεξαγωγή των προσωπικών συνεντεύξεων, σε υποψήφιους για φοίτηση στις ΙΣΤΕ αλλοδαπούς φοιτητές από την Ινδία, Κίνα, Μπαγκλαντές, Πακιστάν και Σρι-Λάνκα, με σκοπό την παραχώρηση θεώρησης άδειας εισόδου.

Με Απόφασή του στις 24 Αυγούστου 2011, το Υπουργικό Συμβούλιο ανέθεσε την ευθύνη διεξαγωγής των συνεντεύξεων για τους αλλοδαπούς υποψήφιους φοιτητές των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων, των αξιολογημένων προγραμμάτων σπουδών των ΙΣΤΕ και των εγκεκριμένων προγραμμάτων σπουδών που προσφέρονται με τη μέθοδο της δικαιόχρησης/πιστοποίησης (franchise/validation) στα ίδια τα ιδρύματα, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Επιπρόσθετα, οι φοιτητές οι οποίοι θα φοιτούσαν σε προπαρασκευαστικά προγράμματα (foundation courses) ή σε μη αξιολογημένα προγράμματα των ΙΣΤΕ θα συνέχιζαν να υπόκεινται στη διαδικασία των συνεντεύξεων από λειτουργούς της Δ.Α.Α.Ε.

Στις 16 Ιουλίου 2014, τέθηκε σε ισχύ η νέα Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με την οποία καταργήθηκαν οι προσωπικές συνεντεύξεις των υποψήφιων αλλοδαπών φοιτητών από τους λειτουργούς της Δ.Α.Α.Ε. και από τις Πρεσβείες/Προξενία της Κυπριακής Δημοκρατίας στις χώρες καταγωγής των υποψήφιων φοιτητών. Ως αντιστάθμισμα της κατάργησης των προσωπικών συνεντεύξεων, το Υπουργικό Συμβούλιο έθεσε αυστηρότερα κριτήρια για εγγραφή αλλοδαπών φοιτητών στα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια και στις ΙΣΤΕ, και ανέθεσε στη Δ.Α.Α.Ε. την εφαρμογή ασφαλιστικών δικλίδων και ελέγχων των ΙΣΤΕ για διασφάλιση της ποιότητας στην Ανώτερη Εκπαίδευση, καθώς και τον έλεγχο της κανονικής φοίτησης και προόδου των αλλοδαπών φοιτητών. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 79069 της 1^{ης} Ιουλίου 2015, αποφάσισε την αναθεώρηση των διαδικασιών παραχώρησης άδειας εισόδου/θεώρησης σε υποψήφιους φοιτητές τρίτων χωρών στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Η Δ.Α.Α.Ε. εξετάζει τις αιτήσεις των υποψήφιων αλλοδαπών φοιτητών των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων και των ΙΣΤΕ, σε ό, τι αφορά στα ακαδημαϊκά τους προσόντα, κατά τις τρεις περιόδους εισδοχής των τριών εξαμήνων (εαρινό, θερινό, χειμερινό), του εκάστοτε ακαδημαϊκού έτους και προβαίνει σε έλεγχο του ποσοστού και του αριθμού των αλλοδαπών φοιτητών στις ΙΣΤΕ. Ο αριθμός των αιτήσεων από υποψήφιους αλλοδαπούς φοιτητές για το χειμερινό εξάμηνο του 2016 παρουσιάζεται αυξημένος σε σχέση με την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά. Συγκεκριμένα, εξετάστηκαν 2031 αιτήσεις αλλοδαπών φοιτητών.

Παράλληλα η Δ.Α.Α.Ε. παρακολουθεί τις εξελίξεις στην Ανώτερη Εκπαίδευση, τόσο στον ευρωπαϊκό χώρο, όσο και παγκόσμια, και παρέχει υποστήριξη ή συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα, όπως στη Διά Βίου Μάθηση (Lifelong Learning) και σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα και Μονάδες (Erasmus+, Eurydice, Euromed, Marie Curie, EU2020).

Στο πλαίσιο του στόχου για την προώθηση της Κύπρου ως περιφερειακού εκπαιδευτικού κέντρου με την προσέλκυση ποιοτικών φοιτητών από το εξωτερικό, η Δ.Α.Α.Ε. συμμετέχει σε διεθνείς εκπαιδευτικές εκθέσεις και οργανώνει ημερίδες ενημέρωσης, με την παρουσία των Πανεπιστημίων της Κύπρου, σε χώρες με τις οποίες υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας σε θέματα Ανώτερης Εκπαίδευσης και προσέλκυσης φοιτητών, όπως για παράδειγμα την Ελλάδα, τη Ρωσία, τη Βουλγαρία, την Ουκρανία, την Κίνα, την Ιορδανία και το Ομάν.

Διασφάλιση Ποιότητας και Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών

Μεγάλη βαρύτητα δίδεται από τη Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης στη Διασφάλιση και Πιστοποίηση Ποιότητας και στην Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών, έτσι ώστε τα προσφερόμενα προγράμματα, καθώς και οι τίτλοι σπουδών να συνάδουν με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και να ανταγωνίζονται τα ευρωπαϊκά επίπεδα.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε στις 9 Ιουλίου 2015 τον «περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμο του 2015», ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 21 Ιουλίου 2015. Ο υπό αναφορά νόμος τέθηκε σε ισχύ στις 2 Νοεμβρίου 2015, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2015, η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 30 Οκτωβρίου 2015. Το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (ΣΕΚΑΠ), η Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (ΕΑΙΠ) και η Συμβουλευτική Επιτροπή Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΣΕΤΕ) αποτελούσαν τα τρία σώματα, που χειρίζονταν μέχρι τις 2 Νοεμβρίου 2015 τα θέματα και πιστοποίησης και ποιότητας. Τα πιο πάνω όργανα έχουν πλέον καταργηθεί και τις αρμοδιότητές τους ανέλαβε ο Κυπριακός Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας στην Ανώτερη Εκπαίδευση.

Παράλληλα, το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ) είναι το αρμόδιο σώμα για την Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών από ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης.

Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ)

Σύμφωνα με τη Σύμβαση της Λισαβόνας του 1997, όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έχουν συστήσει Εθνικά Συμβούλια, το έργο των οποίων είναι η αναγνώριση τίτλων σπουδών που απονέμονται από ιδρύματα Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η ανάγκη σύστασης αυτών των Εθνικών Συμβουλίων υπαγορεύθηκε από το πνεύμα μίας ενιαίας εκπαιδευτικής πολιτικής, με στόχο να βοηθηθούν τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μηχανισμούς ελέγχου των κριτηρίων ποιότητας και διάρκειας της εκπαίδευσης, για λόγους επαγγελματικών και επιστημονικών. Βάσει αυτού του πλαισίου, ιδρύθηκε στην Κύπρο το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ).

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2016, υποβλήθηκαν στο ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. πέραν των 900 αιτήσεων για αναγνώριση τίτλων σπουδών και πέραν των 850 αιτήσεων για γραπτή πληροφόρηση. Κατά την ίδια περίοδο, το Συμβούλιο πραγματοποίησε επτά (7) Συνόδους. Ο αριθμός των αιτήσεων για αναγνώριση για ολόκληρο το έτος 2016 αναμένεται να ξεπεράσει τις 1.050 και των αιτήσεων για γραπτή πληροφόρηση τις 1.000. Το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. συμμετέχει ως πλήρες μέλος στα δίκτυα European National Information Centres και National Academic Recognition Information Centres (ENIC – NARIC), καθώς και στο δίκτυο MERIC (Mediterranean Recognition Information Centres), από την έναρξη των εργασιών του το 2000.

1.5 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ (Π.Ι.)

Όραμα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου είναι η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων, καθώς και η ουσιαστική συμβολή στον καθορισμό και την υλοποίηση της εκπαιδευτικής πολιτικής, με βάση τη διεθνή βιβλιογραφία, την έρευνα και τις προτεραιότητες του Υπουργείου, με σκοπό την ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος.

Αποστολή του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων, ο καθορισμός πλαισίου ικανοτήτων/δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών (teacher competences) και η προώθηση οριζόντιων θεμάτων εκπαιδευτικής προτεραιότητας, αναβαθμίζοντας το περιεχόμενο και την αποτελεσματικότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, σύμφωνα με το ευρύτερο διεθνές, ευρωπαϊκό και τοπικό συγκείμενο.

1.6 ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (Κ.Ε.Ε.)

Το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών ιδρύθηκε το 1964 με σκοπό τη διεξαγωγή έρευνας σε θέματα που αφορούν στην ιστορία και τον πολιτισμό της Κύπρου και την έκδοση των πορισμάτων αυτής της έρευνας πάνω σε συστηματική βάση. Στο Κ.Ε.Ε. εκπονούνται ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται άμεσα με τους βασικότερους τομείς Κυπριολογίας, δηλαδή την Ιστορία, Λαογραφία, Γλωσσολογία, Λογοτεχνία, Εθνογραφία και Κοινωνιολογία της Κύπρου, καθώς και με άλλα θέματα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες του τόπου και μέσα σε ένα ευρύτερο ιστορικό και γεωγραφικό πλαίσιο.

1.7 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η πρώτη υπηρεσία στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με αποκλειστική αρμοδιότητα τον πολιτισμό δημιουργήθηκε το 1965 με την ονομασία Μορφωτική Υπηρεσία, η οποία το 1992, μετά την αναβάθμισή της σε Τμήμα, μετονομάστηκε σε Τμήμα Πολιτιστικών Υπηρεσιών.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες είναι ο κύριος εκφραστής της πολιτιστικής πολιτικής του κράτους όσον αφορά στον σύγχρονο πολιτισμό. Έχοντας ως αρμοδιότητα την ανάπτυξη των Γραμμάτων και των Τεχνών στην Κύπρο, την ενημέρωση και τη συμμετοχή του κοινού στο πολιτιστικό γίγνεσθαι και την προβολή των επιτευγμάτων της πολιτιστικής μας δραστηριότητας στο εξωτερικό, διαδραματίζουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτιστικής φυσιογνωμίας του τόπου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των Πολιτιστικών Υπηρεσιών (περιλαμβανομένης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και του Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α.), ανήλθε στα €15.938.978 (Τακτικές και Αναπτυξιακές Δαπάνες).

1.8 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1.8.1 ΟΡΑΜΑ

Συμβολή στην παροχή υψηλού επιπέδου και ποιότητας εκπαίδευσης με τη δημιουργία ενός σύγχρονου, δημιουργικού και ευχάριστου σχολικού περιβάλλοντος.

1.8.2 ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Αποστολή του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών είναι η εξασφάλιση στη Δημόσια Εκπαίδευση όλης της ενδεδειγμένης υλικοτεχνικής υποδομής μέσα από διαβούλευση και συνεργασία με όλους τους φορείς που εμπλέκονται στη Δημόσια Εκπαίδευση.

Στη Δημόσια Εκπαίδευση εντάσσονται όλες οι σχολικές μονάδες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού: Νηπιαγωγεία, Δημοτικά Σχολεία, Γυμνάσια, Λύκεια, Τεχνικές Σχολές και Ειδικά Σχολεία.

Στην υλικοτεχνική υποδομή περιλαμβάνονται τα κτήρια, τα τεχνικά έργα και ο εξοπλισμός.

1.8.3 ΒΑΣΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Τα βασικά καθήκοντα του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών είναι:

1) *Η υλοποίηση των κατασκευαστικών έργων που περιλαμβάνονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού*

Στον ετήσιο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται έργα ανέγερσης νέων σχολικών μονάδων, αναβάθμισης υφιστάμενων σχολικών κτηρίων και αθλητικών εγκαταστάσεων, επέκτασης υφιστάμενων σχολικών μονάδων, καθώς και έργα μικρής κλίμακας.

2) *Γενική εποπτεία για συντήρηση ή βελτίωση της υφιστάμενης υλικοτεχνικής υποδομής της Δημόσιας Εκπαίδευσης*

Περιλαμβάνει έργα για κάλυψη νέων αναγκών που προέρχονται από την αύξηση του μαθητικού πληθυσμού ή από αλλαγές στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς και εργασίες συντήρησης, επισκευής και βελτίωσης της υφιστάμενης υποδομής. Η εποπτεία υλοποιείται με επανασχεδιασμό, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα, σχεδιασμό πρόσθετων αιθουσών διδασκαλίας, δημιουργία υποδομής για άτομα με αναπηρίες (Α.ΜΕ.Α.), κατασκευή πρόσθετων χώρων για δευτερεύουσες χρήσεις, επανασχεδιασμό και αναβάθμιση ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων, αντισεισμική αναβάθμιση σχολικών κτηρίων, αναβάθμιση ενεργειακής απόδοσης, εγκατάσταση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και προμήθεια νέου σχολικού εξοπλισμού.

3) *Τεχνική υποστήριξη προς τις Σχολικές Εφορείες*

Περιλαμβάνει επιθεωρήσεις των σχολικών κτηρίων, μετά την υποβολή αιτημάτων από τις Σχολικές Εφορείες, ετοιμασία σχεδίων, μελετών και τεχνικών προδιαγραφών, όπου απαιτείται, καθώς και επίβλεψη της κατασκευής των έργων που υλοποιούνται από τις Σχολικές Εφορείες.

4) Τεχνική υποστήριξη προς τη Διεύθυνση του Υπουργείου

Παρέχεται συμβουλευτική υποστήριξη προς τη Διεύθυνση του Υπουργείου σε σχέση με δημόσιους οργανισμούς που βρίσκονται υπό την εποπτεία του Υπουργείου.

5) Διεξαγωγή έρευνας για εισαγωγή καινοτομιών και προσπάθεια βελτίωσης υφιστάμενων προτύπων

Διεξαγωγή έρευνας και δημιουργία προτύπων για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών και δημιουργία «πράσινου» περιβάλλοντος εντός των σχολείων.

Για την άσκηση των πιο πάνω καθηκόντων, το προσωπικό του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών ασχολείται επιπλέον με:

- Συντονισμό και Διαχείριση Συμβάσεων,
- Επίβλεψη κατασκευαστικών έργων,
- Ετοιμασία Αρχιτεκτονικών, Στατικών, Ηλεκτρολογικών και Μηχανολογικών μελετών,
- Ετοιμασία προϋπολογισμού,
- Ετοιμασία εγγράφων και προκηρύξεις διαγωνισμών,
- Προσφορά συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις Αρμόδιες Αρχές άσκησης ελέγχου ανάπτυξης σε σχέση με Ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια,
- Στελέχωση θεματικών Επιτροπών.

1.8.4 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

Οι βασικότερες επιδιώξεις του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών είναι:

1) Δημιουργία ενός ασφαλούς, δημιουργικού και ευχάριστου σχολικού περιβάλλοντος

Η πιο πάνω επιδίωξη επιτυγχάνεται με τη διασφάλιση όλων των σύγχρονων υποδομών για τις μαθησιακές ανάγκες που προκύπτουν από τους στρατηγικούς στόχους της εκπαίδευσης. Προτεραιότητες:

- Εκσυγχρονισμός των κτηριολογικών προγραμμάτων και των προτύπων μετά από διαβούλευση με τις Διευθύνσεις της Εκπαίδευσης,
- Παιδαγωγικός ανασχεδιασμός με βάση τα σύγχρονα αναλυτικά προγράμματα,
- Ολοκλήρωση της αντισεισμικής αναβάθμισης των υφιστάμενων σχολείων,
- Ανέγερση και επέκταση σχολείων σε αναπτυσσόμενες περιοχές,
- Ανέγερση περιφερειακών σχολείων,
- Δημιουργία υποδομής για άτομα με αναπηρίες (Α.ΜΕ.Α).

2) Δημιουργία σχολικών κτηρίων με δυνατότητα πρόσβασης από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο

Στόχος είναι η εκμετάλλευση των υποδομών των σχολείων για βελτίωση της ποιότητας ζωής του κοινωνικού συνόλου από άτομα πέραν του μαθητικού πληθυσμού.

Προτεραιότητες:

- Δημιουργία προϋποθέσεων και επανασχεδιασμός των υφιστάμενων αθλητικών υποδομών για χρήση από την Κοινότητα, εκτός των ωρών λειτουργίας των σχολείων, με στόχο τη μεγιστοποίηση του οφέλους προς την κοινωνία από τις σχολικές υποδομές,
- Δημιουργία προϋποθέσεων για χρήση των αιθουσών πολλαπλών χρήσεων και της ευρύτερης κτηριακής υποδομής για κοινωνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, καθώς και για ενίσχυση της ιδέας της «διά βίου μάθησης».

3) Δημιουργία περιβαλλοντικά και ενεργειακά αναβαθμισμένων σχολείων

Το σύγχρονο σχολείο θα πρέπει να είναι παράδειγμα αειφόρου ανάπτυξης και μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης και να συμβάλλει στην ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης. Προτεραιότητες:

- Μελέτη και ανάπτυξη αειφόρων κατασκευών για τα σχολικά κτήρια,
- Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των σχολικών κτηρίων, με στόχο την επίτευξη μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης,
- Επέκταση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- Δημιουργία περιβαλλοντικού μικροκλίματος στον σχολικό χώρο με εφαρμογή αντισταθμιστικών περιβαλλοντικών μέτρων.

2.

ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

2.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΧΟΛΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ		
	2013-2014	2014-2015	2015-2016
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ			
Δημόσια	268	268	271
Κοινοτικά	81	83	83
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	338	334	334
ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	9	9	9
ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	62	60	62
ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	420	405	395

Σε ό, τι αφορά στη σχολική χρονιά 2015-2016, τα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης ονομαστικά και κατά επαρχία, καθώς και ο μαθητικός πληθυσμός ανά σχολείο παρουσιάζονται στα Παραρτήματα Α' (Δημόσια και Κοινοτικά Νηπιαγωγεία), Β' (Δημοτικά Σχολεία) και Γ' (Ειδικά Σχολεία).

2.2 ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Για τη στέγαση του μαθητικού πληθυσμού των Γυμνασίων και Λυκείων λειτούργησαν, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, οι ακόλουθες σχολικές μονάδες:

Γυμνάσια (με γυμνασιακό κύκλο μόνο)	64
Λύκεια (με λυκειακό κύκλο μόνο)	38
Σχολεία με γυμνασιακό και λυκειακό κύκλο μαζί*	7
Εσπερινά Γυμνάσια	5
Σύνολο:	114

* Τα σχολεία με γυμνασιακό και λυκειακό κύκλο είναι:

Γυμνάσιο Αγρού, Γυμνάσιο Ομόδους, Γυμνάσιο Πολεμίου, Γυμνάσιο Λευκάρων, Γυμνάσιο Κάτω Πύργου, Γυμνάσιο Ριζοκαρπάσου και Εμπορική Σχολή Μισσή Λεμύθου.

Τα σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης ονομαστικά και κατά επαρχία, για τη σχολική χρονιά 2015-2016, αναγράφονται στο Παράρτημα Δ'.

2.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, λειτούργησαν 14 σχολικές μονάδες Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και 1 τμήμα Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών. Συγκεκριμένα, λειτούργησαν:

Τεχνικές Σχολές	12
Εσπερινές Τεχνικές Σχολές	2
Τμήματα Τεχνικών Κλάδων σε σχολικές μονάδες Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης	1

Οι Τεχνικές Σχολές, ονομαστικά και κατά επαρχία για τη σχολική χρονιά 2015-2016, αναγράφονται στο Παράρτημα Ε΄.

2.4 ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα οποία αφορούν στο ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, ο αριθμός των φοιτητών, που φοιτούσαν στα Δημόσια και Ιδιωτικά Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου ανήλθε στις 37.166, εκ των οποίων οι 13.186 ήταν ξένοι φοιτητές που προέρχονται τόσο από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από τρίτες χώρες.

Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται αναλυτικότερα οι αριθμοί των φοιτητών στα Δημόσια και Ιδιωτικά Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου για το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

	Φοιτητές 2014-2015
Δημόσια Πανεπιστήμια – Σύνολο	14.079
Πανεπιστήμιο Κύπρου	7.113
Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου	4.477
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2.489
Ιδιωτικά Πανεπιστήμια – Σύνολο	17.117
Δημόσιες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Μη-Πανεπιστημιακές – Σύνολο	297
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο	223
Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης	69
Δασικό Κολλέγιο	5
Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης - Μη- Πανεπιστημιακές – Σύνολο	5.673
ΣΥΝΟΛΟ	37.166

2.4.1 ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

2.4.1.1 Πανεπιστήμιο Κύπρου (Π.Κ.)

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου (Π.Κ.) ιδρύθηκε το 1989, για να ικανοποιήσει τις αυξανόμενες εκπαιδευτικές ανάγκες του κυπριακού λαού και για να εκπληρώσει τους κοινωνικούς, οικονομικούς και άλλους στόχους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δέχθηκε τους πρώτους προπτυχιακούς φοιτητές το 1992 και τους πρώτους μεταπτυχιακούς φοιτητές το 1997. Το Π.Κ. έχει καταξιωθεί τόσο στην Κύπρο όσο και διεθνώς για το επίπεδο διδασκαλίας και το πλούσιο ερευνητικό του έργο, ενώ εργάζεται απρόσκοπτα και μεθοδικά, με στόχο τη δυναμική του αναρρίχηση στη διεθνή κατάταξη των καλύτερων πανεπιστημίων. Αυτό καταδεικνύεται και από το γεγονός ότι απόφοιτοί του γίνονται δεκτοί για μεταπτυχιακή φοίτηση σε διακεκριμένα πανεπιστήμια του κόσμου. Το 2016 το ΠΚ κατείχε την 894^η θέση στον κατάλογο του Center for World University Rankings (CWUR). Σύμφωνα με τη νέα κατάταξη πανεπιστημίων «Times Higher Education World University Rankings 2016 - 2017», το Πανεπιστήμιο Κύπρου κατατάσσεται, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, στις θέσεις 351-400 παγκοσμίως και ανάμεσα στα κορυφαία 55 νέα πανεπιστήμια παγκοσμίως κάτω των 50 ετών, ενώ στη λίστα κατάταξης US News & World Report – 2017 Best Global University Rankings, το Πανεπιστήμιο Κύπρου, κατατάσσεται στην 486η θέση παγκοσμίως. Στο Π.Κ. η επιστημονική έρευνα προωθείται και χρηματοδοτείται σε όλες τις Σχολές, με απώτερο σκοπό τη συνεισφορά τους στην ακαδημαϊκή ανάπτυξη και στην αντιμετώπιση τόσο των τοπικών όσο και των διεθνών αναγκών και απαιτήσεων. Ο εμπλουτισμός των ακαδημαϊκών προγραμμάτων και η εναρμόνιση με τα σύγχρονα ευρωπαϊκά δεδομένα στην εκπαίδευση είναι μείζονος σημασίας για το Πανεπιστήμιο και την κυπριακή κοινωνία γενικότερα. Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, αρωγός σε αυτή την προσπάθεια, προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την προώθηση της νομοθεσίας, του προϋπολογισμού και άλλων θεμάτων που αφορούν στο Π.Κ., έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία και η απρόσκοπτη αναπτυξιακή του πορεία.

Η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτερης Εκπαίδευσης, μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της Διαδικασίας της Μπολόνια, αποτελεί για το Π.Κ. έναν στόχο ύψιστης σημασίας. Το Πανεπιστήμιο είναι ήδη ευθυγραμμισμένο με τις πρόνοιες της Διαδικασίας της Μπολόνια. Έχει, δηλαδή, διακριτούς κύκλους σπουδών (Προπτυχιακό, Μάστερ, Διδακτορικό) και όλα τα προγράμματά του εφαρμόζουν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), ενώ εκδίδει για τους αποφοίτους του το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement). Τα προαναφερόμενα μέτρα, καθώς και άλλα, τα οποία έχουν προγραμματιστεί, συμβάλλουν στη δημιουργία ενός πανεπιστημιακού περιβάλλοντος, στο οποίο επιτυγχάνεται η διαφάνεια, διευκολύνεται η έρευνα, η κινητικότητα και οι διαπανεπιστημιακές συνεργασίες, ενθαρρύνεται η διά βίου μάθηση και διασφαλίζεται η ποιότητα και η κοινωνική συνοχή.

Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, στο Π.Κ. λειτουργούν οκτώ (8) Σχολές με 23 Τμήματα, τα οποία προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και ερευνητικών προγραμμάτων σπουδών σε περισσότερους από 7.000 φοιτητές. Την πανεπιστημιακή κοινότητα συμπληρώνουν τα μέλη διδακτικού και διοικητικού προσωπικού που ανέρχονται στα 1.366, αλλά και οι 20.000 απόφοιτοι.

Το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Κύπρου έχει, μέχρι το 2020, ως στόχο:

- Να λειτουργεί σχεδόν στο σύνολό του στην Πανεπιστημιούπολη, σε χώρο συνολικής έκτασης 1.204.500 τ.μ.
- Να προσφέρει προγράμματα σπουδών σε εννέα συνολικά Σχολές.
- Να φοιτούν σε αυτό 10.000 φοιτητές (7.500 προπτυχιακοί και 2.500 μεταπτυχιακοί, δηλαδή σε αναλογία 3:1)
- Να εργοδοτεί 600 μέλη ακαδημαϊκού, 400 μέλη διοικητικού προσωπικού και μεγάλο αριθμό νέων ερευνητών, οι οποίοι σήμερα ανέρχονται στους 550.

Άλλοι σημαντικοί μεσοπρόθεσμοι στρατηγικοί στόχοι περιλαμβάνουν την ανάπτυξη των υφιστάμενων Σχολών και Τμημάτων, την ενίσχυση της έρευνας και της διδασκαλίας, τις διοικητικές μεταρρυθμίσεις, την ανάπτυξη μηχανισμών απολογισμού του έργου του Πανεπιστημίου, την ανάπτυξη νέων και την ενίσχυση υφιστάμενων δραστηριοτήτων, την ανάπτυξη της τεχνολογίας της Πληροφορικής μέσω του

(Ηλεκτρονικού Πανεπιστημίου (e-University), την υποστήριξη των φοιτητών και τη μετατροπή της Πανεπιστημιούπολης σε ενεργειακά αυτόνομη πολιτεία.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, πέρα από τη στήριξη της Πολιτείας, το Π.Κ., από το πρώτο έτος λειτουργίας του, έχει και την έμπρακτη στήριξη δωρητών και ευεργετών, τα ονόματα των οποίων είναι πλέον άρρηκτα συνδεδεμένα με τα ορόσημα της πορείας του ακαδημαϊκού ιδρύματος.

Το Πανεπιστήμιο, στο πλαίσιο της πολιτικής του για διεθνοποίηση, επιδιώκει τη συνεχή διεύρυνση των συνεργασιών και την καλλιέργεια στενότερων σχέσεων με πανεπιστήμια της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής, αλλά και διεθνώς.

Στο Π.Κ. λειτουργούν, επίσης, ερευνητικά κέντρα, οργανωμένες οντότητες και συνδεδεμένοι οργανισμοί, όπως:

- Ωκεανογραφικό Κέντρο
- Ερευνητική Μονάδα Τραπεζικών και Χρηματοοικονομικών Μελετών
- Ερευνητική Μονάδα Ενεργειακής Αειφορίας
- Κέντρο Οικονομικών Ερευνών
- Ερευνητική Μονάδα Νανοτεχνολογίας
- Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας
- Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης
- Διεθνές Ερευνητικό Κέντρο Νερού ΝΗΡΕΑΣ
- Ερευνητικό Κέντρο Τεχνολογίας Ευφυών Συστημάτων και Δικτύων ΚΟΙΟΣ
- Κέντρο Ερευνών Μοριακής Ιατρικής
- Ερευνητικό Κέντρο Σπουδών Φύλου
- Ερευνητική Κέντρο Νεοελληνικών Σπουδών – Σπουδαστήριο Πετρώνδα
- Ερευνητική μονάδα Ενεργειακής Αειφορίας – FOSS
- Πανεπιστημιακό Κέντρο Ερευνών Πεδίου
- Σχολείο Ελληνικής Γλώσσας
- Κέντρο Γλωσσών
- Κέντρο Επιχειρηματικότητας
- Κέντρο Επιστημονικής Επιμόρφωσης, Αξιολόγησης και Ανάπτυξης
- Πολιτιστικό Κέντρο
- Κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης
- Σωματείο Ευημερίας Φοιτητών
- Νηπιαγωγείο Λητώ Παπαχριστοφόρου και Βρεφοκομικός Σταθμός Πανεπιστημίου Κύπρου
- Ραδιοφωνικός Σταθμός Πανεπιστημίου Κύπρου
- Ευρωπαϊκό Γραφείο Κύπρου
- Έδρα Jean Monnet in European Foreign & Security Policy
- Ινστιτούτο Θερβάντες
- Ινστιτούτο Κομφούκιος στο Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Υπηρεσία Ονοματοδοσίας
- Γραφείο Διασύνδεσης με τον Επιχειρηματικό Κόσμο.

Με την αναβάθμιση και επέκταση της πόλης της γνώσης, τη Βιβλιοθήκη – Κέντρο Πληροφόρησης «Στέλιος Ιωάννου» να ολοκληρώνεται σύντομα, την Πολυτεχνική Σχολή υπό ανέγερση και την τροχοδρόμηση της αποπεράτωσης σημαντικών κτηρίων, όπως η Ιατρική Σχολή, το Τμήμα Βιολογικών Επιστημών και άλλα, το Πανεπιστήμιο Κύπρου καλείται να προσφέρει μια μοναδική εμπειρία φοίτησης στους φοιτητές του από όποια χώρα και να προέρχονται, με την παροχή σημαντικών υπηρεσιών στην πανεπιστημιούπολη και με ενεργή φοιτητική ζωή.

Λεπτομερέστερη πληροφόρηση για το έργο του Π.Κ. είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα www.ucy.ac.cy

2.4.1.2 Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (Α.Π.Κ.Υ.)

Γενικά

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (Α.Π.Κ.Υ.) είναι δημόσιο Πανεπιστήμιο με έδρα τη Λευκωσία. Είναι το μόνο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της χώρας που παρέχει αναγνωρισμένες σπουδές σε όλες τις βαθμίδες (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο), αποκλειστικά με τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Προσφέρει, έτσι, την πολύτιμη δυνατότητα σε όσους πολίτες το επιθυμούν να παρακάμψουν τους περιορισμούς της συμβατικής εκπαίδευσης και χωρίς χρονικούς, γεωγραφικούς ή άλλους περιορισμούς να αποκτήσουν έναν χρήσιμο και χρηστικό πανεπιστημιακό τίτλο σπουδών εγνωσμένου κύρους, ο οποίος θα τους βοηθήσει να διευρύνουν τις επαγγελματικές και προσωπικές τους επιδιώξεις.

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου δέχθηκε τους πρώτους 162 φοιτητές του το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 και έκτοτε ακολουθεί σταθερά μια ανοδική πορεία συνεχούς ανάπτυξης και εξέλιξης. Πρόκειται για ένα Πανεπιστήμιο ικανό να εξελίσσεται και να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής, μιας εποχής όπου η ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση και η διά βίου μάθηση, την οποία το Α.Π.Κ.Υ. υποστηρίζει με συνέπεια, καθίσταται όλο και περισσότερο αναγκαία και αποτελεί το ιδεατό μοντέλο εκπαίδευσης για το παρόν και το μέλλον. Σε σύντομο χρόνο, το Α.Π.Κ.Υ. πέτυχε να εξελιχθεί σε ένα σύγχρονο και πρωτοπόρο Πανεπιστήμιο με πανεπιστημιακή κοινότητα, η οποία σήμερα περιλαμβάνει περίπου 5.500 φοιτητές εγγεγραμμένους στο ακαδημαϊκό έτος 2016-2017, περίπου 500 μέλη ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού και πέραν των 3.500 αποφοίτων.

Το Α.Π.Κ.Υ. φιλοδοξεί να δώσει το δικό του στίγμα στον Κυπριακό και ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο, προσφέροντας στους φοιτητές και φοιτήτριές του σπουδές που βασίζονται σε σύγχρονα παιδαγωγικά συστήματα και συνεπικουρούνται από τη χρήση της τεχνολογίας. Όραμά του αποτελεί η εξέλιξη και καθιέρωσή του ως ενός σύγχρονου, πρωτοπόρου και ανθρωποκεντρικού πανεπιστημίου, με διεθνή προσανατολισμό, του οποίου σκοπός είναι η προαγωγή της ποιότητας και της αριστείας μέσα από το καινοτόμο εκπαιδευτικό του μοντέλο και με την υψηλή ερευνητική του δραστηριότητα σε κλάδους αιχμής.

Σπουδές

Εκπαιδευτικός σκοπός του Α.Π.Κ.Υ. είναι η παραγωγή και διάχυση γνώσης σε επιστημονικούς τομείς ζωτικής σημασίας για την οικονομία, την κοινωνία και την αγορά εργασίας, χωρίς τους χωροχρονικούς και άλλους περιορισμούς των συμβατικών πανεπιστημίων. Προσφέρει προγράμματα σπουδών σε όλα τα επίπεδα σε όλους όσους επιδιώκουν να αναβαθμίσουν τις γνώσεις και τα προσόντα τους και να καλύψουν τις προσωπικές και επαγγελματικές τους φιλοδοξίες και προοπτικές. Δίνει την ευκαιρία σε πολίτες που, για οποιονδήποτε λόγο, δεν κατέστη δυνατόν να σπουδάσουν ή να ολοκληρώσουν τις πανεπιστημιακές τους σπουδές, να το κατορθώσουν. Επιπλέον, με την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, οι κάτοχοι πτυχίου έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακές σπουδές ή ακόμη να επιλέξουν να φοιτήσουν σε ένα άλλο επιστημονικό πεδίο που εκτιμούν ότι θα τους είναι χρήσιμο και χρηστικό. Με τα προγράμματα διά βίου μάθησης και κατάρτισης σύντομης διάρκειας, που οργανώνει το Α.Π.Κ.Υ., καλύπτονται περισσότερες και μεγαλύτερες επιμορφωτικές ανάγκες και παρέχεται η δυνατότητα ενημέρωσης και εμπάθουσας σε αντικείμενα αιχμής, χρήσιμα σε εργαζόμενους και ανέργους. Κύρια γλώσσα διδασκαλίας είναι η Ελληνική. Με στόχο τη διεθνοποίηση του Πανεπιστημίου και τη συμβολή του στον στρατηγικό στόχο της Πολιτείας, να καταστεί η Κύπρος Περιφερειακό Κέντρο Εκπαίδευσης, Επιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας, το Α.Π.Κ.Υ. προσφέρει αριθμό προγραμμάτων σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο στην Αγγλική Γλώσσα.

Για εισδοχή στα προγράμματα σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν αίτηση, ηλεκτρονικά, μέσω του ιστοχώρου του, κατά την περίοδο υποβολής αιτήσεων (σε χρόνο που ανακοινώνεται από το Πανεπιστήμιο). Πληροφορίες για τις τρεις Σχολές που λειτουργούν στο Α.Π.Κ.Υ. και τα προγράμματα σπουδών και διά βίου μάθησης που προσφέρουν είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο του Πανεπιστημίου: www.ouc.ac.cy

Καινοτόμες τεχνολογικές υποδομές και εργαλεία τηλεκπαίδευσης

Με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Πανεπιστήμιο υλοποιεί το σημαντικό στρατηγικό έργο eUniversity. Κύριος στόχος του είναι η πλήρης μετατροπή και καθιέρωση του Α.Π.Κ.Υ. ως ενός πρότυπου ψηφιακού Πανεπιστημίου, το οποίο αξιοποιεί εδραιωμένες και καινοτόμες τεχνολογίες και προσφέρει αξιόπιστες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες εντός και εκτός της ακαδημαϊκής κοινότητας. Η ψηφιακή καινοτομία συνίσταται στην ολοκληρωμένη εφαρμογή τεχνολογιών και μεθόδων όσον αφορά στις πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης και ηλεκτρονικής διοίκησης, καθώς και στο προηγμένο ψηφιακό εκπαιδευτικό λογισμικό. Η διδασκαλία από το έμπειρο εκπαιδευτικά και ερευνητικά ακαδημαϊκό προσωπικό συνεπικουρείται από διά ζώσης ή υβριδικές Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις, διαδικτυακές διαλέξεις και τηλεσυναντήσεις σε πραγματικό χρόνο, αξιοποιώντας πλήρως τα εργαλεία τηλεκπαίδευσης και τα σύγχρονα και ασύγχρονα μέσα επικοινωνίας, δίνοντας βαρύτητα στην ουσιαστική, προσωπική επαφή, αλληλεπίδραση και εξατομικευμένη συνεργασία φοιτητών και διδασκόντων. Η εικονική υποδομή του Πανεπιστημίου επιτρέπει την εξ αποστάσεως παράδοση οποιοδήποτε περιεχομένου ενός εικονικού εργαστηρίου (virtual lab), περιλαμβάνοντας περιβάλλοντα με τρισδιάστατα γραφικά σε οποιοδήποτε έξυπνη συσκευή ή υπολογιστή. Η δυνατότητα του Α.Π.Κ.Υ. να προσφέρει εξ αποστάσεως ρεαλιστικά εικονικά εργαστήρια ενισχύει την εκπαιδευτική του δυνατότητα να υποστηρίζει και να προσφέρει ποιοτικά και πρωτοπόρα προγράμματα σπουδών σε οποιοδήποτε γνωστικό αντικείμενο.

Διεθνείς συνεργασίες και έρευνα

Το Α.Π.Κ.Υ. σχεδιάζει και διεκδικεί ουσιαστικά την παρουσία του στο ευρωπαϊκό και διεθνές εκπαιδευτικό περιβάλλον με την ανάπτυξη στρατηγικών συνεργασιών με πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και άλλους φορείς του εξωτερικού και με τη δικτύωση και την προβολή του έργου και των δράσεών του σε ξένες χώρες. Συμμετέχει ενεργά στην ερευνητική δραστηριότητα σε κλάδους αιχμής, εντός του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας, αλλά και διεθνώς. Το ακαδημαϊκό και ερευνητικό προσωπικό του Α.Π.Κ.Υ. έχει να επιδείξει σεβαστή επιστημονική δραστηριότητα και παράγει αξιόλογα και ποιοτικά ερευνητικά αποτελέσματα, τα οποία έχουν συμπεριληφθεί σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια και έχουν δημοσιευθεί σε έγκριτα περιοδικά. Υποστηρίζοντας τη λειτουργία τεσσάρων ερευνητικών εργαστηρίων (Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας, Διαχείρισης Χερσαίων Οικοσυστημάτων, Τηλεπικοινωνιακών Συστημάτων και Υπολογιστικής Νόησης), τα οποία πλαισιώνονται από ικανούς ερευνητικούς συνεργάτες, και με την αξιοπρόσεκτη συμμετοχή του σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά Προγράμματα, λαμβάνοντας χρηματοδότηση από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και μεγάλα ευρωπαϊκά Προγράμματα, όπως το HORIZON 2020, το LIFE+, και το Erasmus+, το Α.Π.Κ.Υ. συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας της χώρας.

Επιτελικός ρόλος συντονιστή στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου επιδιώκει την ενίσχυση των συνεργασιών του με άλλα πανεπιστήμια, στο πλαίσιο του επιτελικού του ρόλου ως συντονιστή στην εξ αποστάσεως τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Κύπρο - ρόλος που έχει αποδοθεί από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού – και ουσιαστικά συντελεί στην επιδίωξη του στρατηγικού στόχου της Πολιτείας, να καταστεί η Κύπρος Περιφερειακό Κέντρο Εκπαίδευσης, Επιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας. Στο πλαίσιο αυτό, το Α.Π.Κ.Υ. προσφέρει, μεταξύ άλλων στρατηγικών δράσεων, διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών σε συνεργασία με πανεπιστήμια της Κύπρου και της αλλοδαπής.

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου με την πολυετή ενεργή παρουσία του στο ακαδημαϊκό γίνεσθαι, έχει πετύχει ήδη σημαντική τοπική και ευρωπαϊκή αναγνώριση. Έχει εδραιωθεί ως ένα από τα καλύτερα Πανεπιστήμια της χώρας, παραμένοντας σταθερά στοχοπροσηλωμένο στη Διά Βίου Μάθηση, ενώ η εκπαιδευτική μεθοδολογία και οι σύγχρονες τεχνολογικές υποδομές, που διαθέτει και αξιοποιεί στις σπουδές του, το καθιστούν από τα μοναδικά στο είδος του.

2.4.1.3 Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (Τ.Π.Κ.)

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (Τ.Π.Κ.) είναι δημόσιο Πανεπιστήμιο, το οποίο ιδρύθηκε το 2003 και εδρεύει στη Λεμεσό. Το Πανεπιστήμιο δέχθηκε τους πρώτους φοιτητές το 2007. Σήμερα φοιτούν 2319 προπτυχιακοί, 704 μεταπτυχιακοί και 184 διδακτορικοί φοιτητές σε 17 προπτυχιακά και 32 μεταπτυχιακά προγράμματα με 160 ακαδημαϊκούς.

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι ένα σύγχρονο και πρωτοποριακό πανεπιστήμιο με διεθνή αναγνώριση, που προωθεί την αριστεία στην εκπαίδευση και την έρευνα σε τομείς αιχμής με στόχο την επιστημονική, τεχνολογική, πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική αναβάθμιση της χώρας μας. Το πανεπιστήμιο στοχεύει να εδραιωθεί ως ευρωπαϊκό κέντρο εκπαίδευσης και εφαρμοσμένης έρευνας, το οποίο με βάση τις τεχνολογικές εξελίξεις, τη βιομηχανική πρόοδο και τις ανάγκες της αγοράς, συνεχώς να εκσυγχρονίζει τα προσφερόμενα προγράμματα σπουδών και τις παιδαγωγικές μεθόδους διδασκαλίας και μάθησης, για προσέλκυση υψηλού επιπέδου σπουδαστών και παραγωγή υψηλού επιπέδου αποφοίτων.

Ως «πράσινο» Πανεπιστήμιο με περιβαλλοντική ευθύνη, εφαρμόζει από το 2010 Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, εξασφαλίζοντας βραβεία για την ολοκληρωμένη πολιτική Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων που εφαρμόζεται με τη συμμετοχή της πανεπιστημιακής κοινότητας. Ως τεχνολογικό πανεπιστήμιο, το οποίο προωθεί την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα, λειτουργεί Κέντρα Τεχνολογίας, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας όπως το Cutting Edge – An American Space και το Cyprus Interaction Lab.

Οι Σχολές και τα Τμήματα, τα οποία λειτουργούν στο Τ.Π.Κ., κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017, είναι τα ακόλουθα:

1. Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών και Διαχείρισης Περιβάλλοντος

- (α) Τμήμα Γεωπονικών Επιστημών, Βιοτεχνολογίας και Επιστήμης Τροφίμων
- (β) Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Περιβάλλοντος

2. Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας

- (α) Τμήμα Διοίκησης Ξενοδοχείων και Τουρισμού
- (β) Τμήμα Εμπορίου, Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας

3. Σχολή Επικοινωνίας και Μέσων Ενημέρωσης

Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου

4. Σχολή Επιστημών Υγείας

- (α) Τμήμα Νοσηλευτικής
- (β) Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης

5. Σχολή Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών

- (α) Τμήμα Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών
- (β) Τμήμα Καλών Τεχνών

6. Σχολή Μηχανικής και Τεχνολογίας

- (α) Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
- (β) Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών και Επιστήμης και Μηχανικής Υλικών
- (γ) Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Γεωπληροφορικής

7. Κέντρο Γλωσσών

8. Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου για την Περιβαλλοντική και Δημόσια Υγεία

Ο σχεδιασμός όλων των Σχολών και Τμημάτων κατευθύνεται από τους ακόλουθους βασικούς στόχους:

- Υψηλή επιστημονική, τεχνική και επαγγελματική επάρκεια στην εκπαίδευση των φοιτητών του
- Υψηλής ποιότητας έρευνα, που να είναι ικανή να υπερβαίνει γόνιμα τα παραδοσιακά σύνορα ανάμεσα στη βασική και στην εφαρμοσμένη εκπαίδευση
- Διεπιστημονικό προσανατολισμό τόσο στη συγκρότηση των προγραμμάτων σπουδών, όσο και στη στελέχωση των Τμημάτων

- Συνεργασία με την τοπική βιομηχανία και οικονομία, ώστε να συμβάλει στην προσπάθεια καινοτομίας και συνεχούς βελτίωσης των προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Πληροφορίες για το Πανεπιστήμιο, τις Σχολές, τα Τμήματα και τα Προγράμματα Σπουδών που προσφέρει το Τ.Ε.Π.Α.Κ. βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα www.cut.ac.cy.

2.4.2 ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Η ιδιωτική πανεπιστημιακή εκπαίδευση στην Κύπρο άρχισε από τον Σεπτέμβριο 2007 με τη χορήγηση αρχικής άδειας λειτουργίας σε τρία πανεπιστήμια. Σήμερα στην Κύπρο λειτουργούν τα πιο κάτω πέντε (5) Ιδιωτικά Πανεπιστήμια:

- (α) FREDERICK UNIVERSITY
- (β) E.U.C. EUROPEAN UNIVERSITY - CYPRUS
- (γ) Π.Λ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
- (δ) NEAPOLIS UNIVERSITY – PAFOS
- (ε) UNIVERSITY OF CENTRAL LANCASHIRE - CYPRUS

Τρία από αυτά λειτουργούν στην πρωτεύουσα, Λευκωσία, ένα στην Επαρχία Πάφου και ένα στην Επαρχία Λάρνακας. Στη Λεμεσό λειτουργεί, επίσης, παράρτημα του Frederick University. Το κάθε πανεπιστήμιο έχει υποβληθεί σε διαδικασία αξιολόγησης από την Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (ΕΑΙΠ). Η λειτουργία τους εγκρίθηκε, μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Όλα τα Πανεπιστήμια έχουν εξασφαλίσει τελική Άδεια Λειτουργίας.

Η μέχρι τώρα προσφορά της ιδιωτικής πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην Κυπριακή Δημοκρατία είναι σημαντική, διότι διέυρυνε την ακαδημαϊκή κοινότητα της Κύπρου, ενίσχυσε την επιστημονική έρευνα και συγκράτησε στην Κύπρο σημαντικό αριθμό Κύπριων φοιτητών, οι οποίοι θα σπούδαζαν στο εξωτερικό. Επιπλέον, τα Ιδρύματα αυτά προσελκύουν φοιτητές από ευρωπαϊκές και άλλες χώρες. Με τη λειτουργία τους τα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια έχουν συμβάλει στην αύξηση των προσφερόμενων θέσεων και στον εμπλουτισμό των προσφερόμενων προγραμμάτων στην Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου.

Μεταπτυχιακά Προγράμματα Ιδιωτικών Πανεπιστημίων

Το 2010 δόθηκε άδεια στα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια για προσφορά μεταπτυχιακών προγραμμάτων διδακτορικού επιπέδου. Σήμερα όλα τα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια προσφέρουν μεταπτυχιακά προγράμματα τόσο σε επίπεδο μάστερ όσο και σε διδακτορικό επίπεδο.

Έλεγχος Διδάκτρων Ιδιωτικών Πανεπιστημίων

Στο πλαίσιο της κοινοτικής δικαιοσύνης, ο Νόμος για την ίδρυση και λειτουργία Ιδιωτικών Πανεπιστημίων παρέχει στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού τη δυνατότητα να ελέγχει τα διδάκτρα των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων. Η οποιαδήποτε αύξηση των διδάκτρων των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων πρέπει να τύχει της έγκρισης του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού. Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχει το άρθρο 8 των περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) Νόμων του 2005 έως 2010, εξέδωσε Διάταγμα για τον καθορισμό της ανώτατης επί τοις εκατόν αύξησης στο ύψος των ήδη εγκεκριμένων διδάκτρων και άλλων οικονομικών επιβαρύνσεων των ιδιωτικών πανεπιστημίων. Σύμφωνα με το εν λόγω Διάταγμα, λόγω του ύψους του ετήσιου πληθωρισμού του 2015, η δυνατότητα καθορισμού ανώτατης αύξησης, με θετικό πρόσημο, για το έτος 2016 - 2017, των ήδη εγκεκριμένων διδάκτρων και άλλων οικονομικών επιβαρύνσεων ήταν μηδενική.

Πανεπιστήμιο Frederick (www.frederick.ac.cy)

Στις 12 Σεπτεμβρίου του 2007 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με Απόφασή του τη λειτουργία του Πανεπιστημίου Frederick, το οποίο και άρχισε να λειτουργεί την 1^η Οκτωβρίου 2007. Το Πανεπιστήμιο

Frederick λειτουργεί στη Λευκωσία και διαθέτει παράρτημα στη Λεμεσό. Η αποστολή του Πανεπιστημίου Frederick είναι να παρέχει ευκαιρίες εκπαίδευσης μέσω της διδασκαλίας και της έρευνας στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας, των γραμμάτων και των τεχνών, με στόχο την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου σε ακαδημαϊκό επίπεδο και τη συμβολή στη βελτίωση των κοινωνικών δομών. Στο Πανεπιστήμιο Frederick γίνεται προσπάθεια, ώστε η προσφερόμενη εκπαίδευση να είναι υψηλής ποιότητας και να οδηγεί σε ακαδημαϊκά προσόντα, που εξασφαλίζουν την επιτυχή πορεία των αποφοίτων του στην αγορά εργασίας στην Κύπρο και το εξωτερικό. Αποτελεί δέσμευση του Πανεπιστημίου Frederick η δημιουργική συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τη βιομηχανία, την κοινωνία και την πολιτεία, με σκοπό την προαγωγή της γνώσης, την ενίσχυση της παραγωγικότητας και τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τη βελτίωση της ζωής στον 21ο αιώνα.

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου (www.euc.ac.cy)

Στις 12 Σεπτεμβρίου του 2007, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με απόφασή του τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου, το οποίο και άρχισε να λειτουργεί την 1η Οκτωβρίου 2007, στη Λευκωσία. Ο σκοπός του Πανεπιστημίου είναι να προσφέρει ολοκληρωμένη εκπαίδευση υψηλού επιπέδου, έτσι ώστε οι σπουδαστές του να αποκτήσουν τις απαραίτητες ακαδημαϊκές και πρακτικές γνώσεις στους τομείς των σπουδών τους. Όραμα του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου είναι η αριστεία στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία, με απώτερο στόχο να δώσει στους φοιτητές του τα κατάλληλα εφόδια, για να ανταπεξέλθουν στην ανταγωνιστική αγορά εργασίας και να ενισχύσουν την κοινωνία μέσα από τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους.

Πανεπιστήμιο Λευκωσίας (www.unic.ac.cy)

Στις 12 Σεπτεμβρίου του 2007, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με απόφασή του τη λειτουργία του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, το οποίο και άρχισε να λειτουργεί στις 3 Οκτωβρίου 2007 στη Λευκωσία. Το Πανεπιστήμιο έχει ως στόχο την αριστεία στην εκπαίδευση μέσα από τα υψηλά πρότυπα διδασκαλίας, με μια συνεχή βελτίωση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος. Εκτός από τη διδασκαλία εντός των αιθουσών του Πανεπιστημίου, προσφέρεται στους φοιτητές η ευκαιρία να συμμετέχουν σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως φοιτητικούς ομίλους, αθλητικές εκδηλώσεις, δημόσιες διαλέξεις και σεμινάρια. Το Πανεπιστήμιο συμμετέχει ενεργά σε ευρωπαϊκά και τοπικά ερευνητικά προγράμματα ως εταίρος και ως συντονιστικό όργανο. Αποστολή του Πανεπιστημίου Λευκωσίας είναι να παρέχει στους φοιτητές του υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και απαραίτητη στήριξη για την πραγμάτωση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών τους στόχων, βοηθώντας τους να υιοθετήσουν ρόλους ευθύνης στον ραγδαία μεταβαλλόμενο σύγχρονο κόσμο της συνεργασίας και αλληλεξάρτησης.

Neapolis University - Pafos (www.nup.ac.cy)

Την 1η Σεπτεμβρίου του 2010 το Neapolis University – Pafos έλαβε την Αρχική Άδεια Λειτουργίας από το Υπουργικό Συμβούλιο και το 2015 έλαβε τελική άδεια λειτουργίας. Είναι το πρώτο Πανεπιστήμιο που λειτουργεί στην Επαρχία της Πάφου. Το Πανεπιστήμιο προσφέρει ένα ολοκληρωμένο φάσμα προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, οι οποίες αντανακλούν τη φιλοσοφία του για ανάπτυξη ενός ισορροπημένου χαρτοφυλακίου των ακαδημαϊκών του δραστηριοτήτων, έτσι ώστε να καταστεί κέντρο αριστείας σε επιλεγμένους ακαδημαϊκούς τομείς. Στόχος του είναι η δημιουργία ενός ιδρύματος, που να παρέχει εκπαίδευση υψηλής ποιότητας, να δημιουργεί και να διαδίδει τη γνώση μέσω της έρευνας, όπως επίσης και να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομική και πολιτιστική ζωή της περιοχής. Όραμα του Πανεπιστημίου είναι να καταστεί ένα εξαιρετικό μέρος για τους φοιτητές, έτσι ώστε να μαθαίνουν, να εξερευνούν νέες ιδέες και να αποκτούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για την επίτευξη των προσωπικών και επαγγελματικών τους στόχων.

University of Central Lancashire – Cyprus (www.uclancyprus.ac.cy)

Το University of Central Lancashire – Cyprus (UCLan- Cyprus) ξεκίνησε τη λειτουργία του, μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, τον Σεπτέμβριο του 2012. Το UCLan-Cyprus είναι το μόνο Πανεπιστήμιο που εδρεύει στην επαρχία της Λάρνακας. Από το πρώτο έτος λειτουργίας του προσφέρει προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, στη

Νομική, στα Μαθηματικά, στην Πληροφορική και στη Διδασκαλία της Αγγλικής. Επιπλέον, αναγνωρίζοντας της σημασία της έρευνας και ακολουθώντας τα βήματα του UCLan του Ηνωμένου Βασιλείου, το UCLan-Cyprus σχεδιάζει να ιδρύσει αριθμό διεθνών ερευνητικών κέντρων μέσα από τα οποία θα μπορέσει να αναπτύξει συνεργασίες τόσο με την εγχώρια αγορά εργασίας, όσο και με το διεθνή επιχειρηματικό κόσμο. Έχοντας εξασφαλίσει διακρίσεις και αναγνώριση από φορείς τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο όσο και διεθνώς, το UCLan- Cyprus έχει ως στόχο του την δημιουργία ενός πρωτοπόρου πανεπιστημίου, το οποίο θα αποτελέσει πόλο έλξης φοιτητών από την Κύπρο, το Ηνωμένο Βασίλειο, την περιοχή της Μεσογείου και διεθνώς. Το Πανεπιστήμιο εξασφάλισε το 2015 τελική άδεια λειτουργίας.

2.4.3 ΣΧΟΛΕΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Δημόσιες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Οι Δημόσιες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης λειτουργούν κάτω από τα διάφορα υπουργεία στα οποία υπάγονται διοικητικά. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016, οι ακόλουθες Δημόσιες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης δέχθηκαν φοιτητές, κυρίως από την Κύπρο, αλλά και το εξωτερικό:

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (www.hhic.ac.cy) - Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Δασικό Κολέγιο Κύπρου (www.moa.gov.cy/fc) - Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης (MIM) (www.mlsi.gov.cy/kepa) - Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με Απόφασή του με αρ. 79.070 και ημερομηνία 01/07/2015, αποφάσισε όπως η εισδοχή νέων σπουδαστών και η προσφορά του τριετούς κύκλου σπουδών και των άλλων σχετικών κύκλων σπουδών στο Δασικό Κολέγιο Κύπρου, ανασταλεί μέχρι τη λήψη διαφορετικής Απόφασης από το Συμβούλιο, σε κατάλληλο χρόνο στο μέλλον, εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν.

2.4.4. ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΙΣΤΕ)

Στη Κύπρο λειτουργούν 31 εγγεγραμμένες ΙΣΤΕ και 10 παραρτήματα (μερικών από τις Σχολές αυτές), που προσφέρουν ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προγράμματα σπουδών προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου, καθώς και μικρότερης διάρκειας προγράμματα σπουδών. Τα προγράμματα σπουδών μικρής διάρκειας απολήγουν σε Πιστοποιητικά (μονοετούς φοίτησης), σε Διπλώματα (διετούς φοίτησης) και Ανώτερα Διπλώματα (τριετούς φοίτησης).

Οι Σχολές αυτές κατά αλφαβητική σειρά είναι:

1. ΑΙΓΑΙΑ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ (Λευκωσία) (www.aigaia.com.cy)
2. A.C. AMERICAN COLLEGE (Λευκωσία) (www.ac.ac.cy)
3. ALEXANDER COLLEGE (Λάρνακα) (www.alexander.ac.cy)
4. ATLANTIS COLLEGE (Αμμόχωστος) (www.atlantiscollege.com)
5. C.D.A COLLEGE (Λευκωσία) (www.cdacollege.ac.cy)
6. C.D.A COLLEGE (Λάρνακα) (www.cdacollege.ac.cy)
7. C.D.A COLLEGE (Λεμεσός) (www.cdacollege.ac.cy)
8. C.D.A COLLEGE (Πάφος) (www.cdacollege.ac.cy)
9. CASA COLLEGE(Λευκωσία) (www.casacollege.com)
10. CITY UNITY COLLEGE (Λευκωσία) (www.cityu.ac.cy)
11. COLLEGE OF TOURISM AND HOTEL MANAGEMENT (Λευκωσία) (www.cothm.ac.cy)
12. CYPRUS COLLEGE (Λευκωσία) (www.cyclodge.ac.cy)
13. CYPRUS COLLEGE (Λεμεσός) (www.cyclodge.ac.cy)
14. CYPRUS INTERNATIONAL INSTITUTE OF MANAGEMENT (Λευκωσία) (www.ciim.ac.cy)
15. CYPRUS INTERNATIONAL INSTITUTE OF MANAGEMENT (Λεμεσός) (www.ciim.ac.cy)
16. CYPRUS SCHOOL OF MOLECULAR MEDICINE (Λευκωσία) (www.cing.ac.cy/csmm)

17. ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ "ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ ΚΑΥΚΑΡΙΔΗΣ (Λευκωσία) (www.satiriko.com)
18. FREDERICK INSTITUTE OF TECHNOLOGY (Λευκωσία) (www.fit.ac.cy)
19. FREDERICK INSTITUTE OF TECHNOLOGY (Λεμεσός) (www.fit.ac.cy)
20. GLOBAL COLLEGE (Λευκωσία) (www.globalcollege.com.cy)
21. INSTITUTE OF PROFESSIONAL STUDIES (IPS), UCLAN CYPRUS (Λάρνακα) (www.uclancyprus.ac.cy)
22. INTERCOLLEGE (Λευκωσία) (www.intercollege.ac.cy)
23. INTERCOLLEGE (Λάρνακα) (www.intercollege.ac.cy)
24. INTERCOLLEGE (Λεμεσός) (www.lim.intercollege.ac.cy)
25. INTERNAPA COLLEGE (Αμμόχωστος) (www.internapa.ac.cy)
26. KES COLLEGE (Λευκωσία) (www.kes.ac.cy)
27. LARNACA COLLEGE (Λάρνακα) (www.larnacacollege.com)
28. LEDRA COLLEGE (Λευκωσία) (www.ledra.ac.cy)
29. MESOYIOS COLLEGE (Λεμεσός) (www.mesoyios.ac.cy)
30. M.K.C. CITY COLLEGE (Λάρνακα) (www.citycollege.ac.cy)
31. ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ "ARTE" (Λευκωσία) (www.artemusic.org)
32. P.A COLLEGE (Λάρνακα) (www.pacollege.ac.cy)
33. SUSINI COLLEGE (Λεμεσός) (www.susini.ac.cy)
34. SUSINI COLLEGE (Λευκωσία) (www.susini.ac.cy)
35. THE C.T.L. EUROCOLLEGE (Λεμεσός) (www.ctleuro.ac.cy)
36. THE CYPRUS INSTITUTE (Λευκωσία) (www.cyi.ac.cy)
37. THE CYPRUS INSTITUTE OF MARKETING (Λευκωσία) (www.cima.com.cy)
38. THE CYPRUS INSTITUTE OF MARKETING (Λεμεσός) (www.cima.com.cy)
39. THE LIMASSOL COLLEGE-T.L.C (Λεμεσός) (www.reacollege.ac.cy)
40. THE PHILIPS COLLEGE (Λευκωσία) (www.philips.ac.cy)
41. ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ (Λευκωσία) (www.theo.ac.cy)

Προσφερόμενα Προγράμματα Σπουδών με τη μέθοδο της Δικαιόχρησης ή Πιστοποίησης (Franchise or Validation) από τις ΙΣΤΕ

Ακολουθώντας οδηγία της Ε.Ε. το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, προώθησε στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια στη Βουλή των Αντιπροσώπων, τροποποίηση των άρθρων 13 και 14 του «Περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νόμου». Η Νομοθεσία αυτή, η οποία ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, επιτρέπει στις ΙΣΤΕ να προσφέρουν προγράμματα με τη μέθοδο της δικαιόχρησης ή και της πιστοποίησης. Αριθμός ΙΣΤΕ έχει προχωρήσει σε συνεργασίες με Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ευρώπης για την προσφορά προγραμμάτων με τη μέθοδο της δικαιόχρησης ή και της πιστοποίησης, υποβάλλοντας όλα τα έγγραφα τα οποία προνοεί η Νομοθεσία. Οι φοιτητές των προγραμμάτων που πληρούν τα κριτήρια της Νομοθεσίας δικαιούνται κρατικής χορηγίας, γιατί οι χορηγούμενοι τίτλοι σπουδών δύνανται να τύχουν αναγνώρισης. Τα Προγράμματα Σπουδών που προσφέρονται με τη μέθοδο της δικαιόχρησης ή πιστοποίησης κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-16 βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης. Σημειώνεται ότι, από τις 2 Νοεμβρίου 2015, αρμόδια αρχή σε ό, τι αφορά θέματα ποιότητας για τα προγράμματα αυτά αποτελεί ο Κυπριακός Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτερη Εκπαίδευση. Τα Άρθρα 7-11 του Νόμου του 2015 «Περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα» καλύπτουν όλες τις μορφές διασυννοριακής εκπαίδευσης. Οι μέθοδοι της πιστοποίησης και δικαιόχρησης καλύπτονται από το Άρθρο 11 του πιο πάνω νόμου.

2.4.7 Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ)

Σύμφωνα με τη Σύμβαση της Λισαβόνας του 1997, όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έχουν συστήσει Εθνικά Συμβούλια, το έργο των οποίων είναι η αναγνώριση τίτλων σπουδών που απονέμονται από ιδρύματα Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η ανάγκη σύστασης αυτών των Εθνικών Συμβουλίων υπαγορεύθηκε από το πνεύμα μίας ενιαίας εκπαιδευτικής πολιτικής, με στόχο να βοηθηθούν τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μηχανισμούς ελέγχου των κριτηρίων ποιότητας και διάρκειας της εκπαίδευσης, για λόγους επαγγελματικών και επιστημονικών. Βάσει αυτού του πλαισίου, ιδρύθηκε στην Κύπρο το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2016, υποβλήθηκαν στο ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. πέραν των 900 αιτήσεων για αναγνώριση τίτλων σπουδών και πέραν των 850 αιτήσεων για γραπτή πληροφόρηση. Κατά την ίδια περίοδο, το Συμβούλιο πραγματοποίησε επτά (7) Συνόδους. Ο αριθμός των αιτήσεων για αναγνώριση για ολόκληρο το έτος 2016 αναμένεται να ξεπεράσει τις 1.050 και των αιτήσεων για γραπτή πληροφόρηση τις 1.000. Το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. συμμετέχει ως πλήρες μέλος των δικτύων European National Information Centres και National Academic Recognition Information Centres (ENIC – NARIC), καθώς και του δικτύου MERIC (Mediterranean Recognition Information Centres), από την έναρξη των εργασιών του το 2000.

3.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

3.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΧΟΛΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ		
	2013-2014	2014-2015	2015-2016
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ			
Δημόσια	734	741	761
Κοινοτικά	115	115	111
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	4084	4078	4086
ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ (Ειδικό Εκπαιδευτικό)	154	163	175
ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ: Μόνιμοι	28	28	25
Ωρομίσθιοι	169	126	117
ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	691	654	689

3.2 ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο αριθμός των εκπαιδευτικών που εργάζονταν στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, κατά τη σχολική χρονιά 2014-15, ήταν 5.781 σε σύγκριση με 5.805 το 2013-2014. Κατά ειδικότητα, το διδακτικό προσωπικό ήταν:

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2014-2015

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΔΙΕΥΘ.	Β.Δ.Α΄	Β.Δ.	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΗΓ.	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΠΑΙΔ.	ΠΛΕ/ ΕΠΙΘ.
ΘΕΟΛΟΓΟΙ	5	4	29	183	15	198	236	2
ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ	40	49	240	1175	79	1254	1583	12
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΙ	10	17	99	492	48	540	666	4
ΦΥΣΙΚΟΙ	8	10	48	251	36	287	353	1
ΦΥΣΙΟΓΝ/ΒΙΟΛ	4	3	27	148	18	166	200	2
ΧΗΜΙΚΟΙ	5	4	21	136	30	166	196	
ΓΕΩΓΡΑΦΟΙ			3	18	3	21	24	
ΑΓΓΛΙΚΩΝ	4	14	51	280	43	323	392	1
ΓΑΛΛΙΚΩΝ	6	5	30	124	16	140	181	2
ΙΤΑΛΙΚΩΝ				23	2	25	25	
ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ				10	10	20	20	
ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ		1		4	10	14	15	
ΡΩΣΙΚΩΝ				5	20	25	25	
ΤΟΥΡΚΙΚΑ				7		7	7	
ΕΜΠΟΡΙΟΛΟΓΟΙ		4	19	123	24	147	170	
ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓ.	5	5	44	297	38	335	389	2
ΜΟΥΣΙΚΗΣ	2	3	25	132	16	148	178	1
ΤΕΧΝΗΣ	3	8	23	126	16	142	176	1

ΦΩΤ. ΤΕΧΝΗΣ				5	5	10	10	
ΟΙΚ. ΟΙΚΟΝΟΜ.		5	16	131	17	148	169	1
ΗΛ.ΥΠΟΛΟΓ.	6	7	35	348	14	362	410	2
ΣΧΕΔ. ΤΕΧΝΟΛ.	4	3	20	168	23	191	218	3
ΕΠΑΓΓ. ΠΡΟΣ.	1	2	12	106	25	131	146	1
ΘΕΑΤΡΟ				8	17	25	25	
ΣΥΝΟΛΟ	103	144	742	4300	525	4825	5814	35

3.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο αριθμός των εκπαιδευτικών Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, ανά ειδικότητα, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, ήταν ως ακολούθως:

(i) ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	Δ/ΝΤΕΣ	Β.Δ. Α΄	Β.Δ.	ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	4	6	20	92	122
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	1	7	23	113	144
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ	-	1	7	30	38
ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΗΣ/ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΙΑΣ	1	1	5	27	34
ΑΡΓΥΡΟΧΟΪΑΣ/ΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ	-	-	4	5	9
ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	1	3	3	40	47
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗΣ	1	-	2	14	17
ΕΝΔΥΣΗΣ	1	1	-	8	10
ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ	-	-	-	9	9
ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	-	-	-	2	2
ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ	-	-	-	6	6
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	1	3	14	102	120
ΣΥΝΟΛΟ	10	22	78	448	558

Στα Απογευματινά – Βραδινά μαθήματα των Τεχνικών Σχολών δίδαξαν 94 εκπαιδευτές (διορισμένοι και εξωυπηρεσιακοί).

3.4 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Φοιτητές και Διδακτικό Προσωπικό

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο αριθμός των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού κατά εκπαιδευτικό Ίδρυμα και η αναλογία φοιτητών ανά καθηγητή, με ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης, φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα. Τα στοιχεία αφορούν στο ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

	Φοιτητές 2014-2015	Καθηγητές 2014-2015	Φοιτητές ανά Καθηγητή
Δημόσια Πανεπιστήμια Σύνολο	14.079	728	19.3
Πανεπιστήμιο Κύπρου	7.113	352	20.2
Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου	4.477	141	31.8
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2.489	235	10.6
Ιδιωτικά Πανεπιστήμια Σύνολο	17.117	713	24.0
Δημόσιες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης/ Μη-Πανεπιστημιακές Σύνολο	297	31	9.6
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο	223	25	8.9
Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης	69	1	69.0
Δασικό Κολλέγιο	5	5	1.0
Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης/ Μη-Πανεπιστημιακές Σύνολο	5.673	557	10.2
ΣΥΝΟΛΟ	37.166	2.029	18.3

4.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

4.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΧΟΛΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ		
	2013-2014	2014-2015	2015-2016
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ			
Δημόσια	11920	12064	12233
Κοινοτικά	2170	2190	2056
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	48645	48796	49567
ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ (3 - 21 χρονών)	365	373	385
ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	5384	5400	5591
ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	26000	24203	25060

4.2 ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

4.2.1 ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Τη σχολική χρονιά 2015-16, ο αριθμός των μαθητών που φοιτούσαν στα Γυμνάσια ανερχόταν στους 21.913, στα Λύκεια στους 18.617 και στα Εσπερινά Γυμνάσια στους 459. Σε σχέση με την προηγούμενη σχολική χρονιά 2014-2015, παρατηρήθηκε στον γυμνασιακό κύκλο μείωση των μαθητών κατά 829 ή ποσοστό 3,65% και στον λυκειακό κύκλο μείωση των μαθητών κατά 600 ή ποσοστό 3,12%.

4.2.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Αναλυτικά, η εξέλιξη του αριθμού των μαθητών, κατά τα τελευταία έξι χρόνια, ήταν η ακόλουθη:

Σχολική Χρονιά	Γυμνασιακός Κύκλος	Λυκειακός Κύκλος	Σύνολο Γυμνάσια/Λύκεια	Εσπερινά Γυμνάσια
2010-11	24.566	23.049	47.615	659
2011-12	24.265	22.199	46.464	697
2012-13	23.833	21.171	45.004	651
2013-14	23.444	19.896	43.340	573
2014-15	22.742	19.217	41.959	413
2015-16	21.913	18.617	40.530	459

Οι μαθητές των Γυμνασίων, τη σχολική χρονιά 2015-16, ήταν κατανομημένοι σε 990 τμήματα με μέσο όρο 22,13 μαθητές σε κάθε τμήμα, ενώ των Λυκείων ήταν κατανομημένοι σε 899 τμήματα με μέσο όρο 20,71 μαθητές κατά τμήμα. Στα Λύκεια ο αριθμός των τμημάτων υπολογίστηκε με βάση τα μαθήματα Κοινού Κορμού. Παγκύπρια, ο αριθμός των τμημάτων και οι μέσοι όροι μαθητών κατά τμήμα είναι οι ακόλουθοι τα τελευταία πέντε χρόνια:

Σχολική Χρονιά	Γυμνασιακός Κύκλος		Λυκειακός Κύκλος	
	Αριθμός Τμημάτων	Μέσος Όρος Μαθητών	Αριθμός Τμημάτων	Μέσος Όρος Μαθητών
2011-12	1095	22,16	1026	21,64
2012-13	1081	22,05	991	21,36
2013-14	1058	22,16	939	21,19
2014-15	1034	21,99	911	21,09
2015-16	990	22.13	899	20.71

4.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, οι μαθητές/σπουδαστές που φοίτησαν στα διάφορα προγράμματα που προσφέρει η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης ήταν:

<u>Πρόγραμμα</u>	<u>Αριθμός Μαθητών</u>
Τεχνικές Σχολές	4466
Εσπερινές Τεχνικές Σχολές	233
Σύστημα Μαθητείας (Κεντρικός Κορμός)	155
Ειδικές Μονάδες	85
Απογευματινά – Βραδινά Τμήματα	1060
Μεταλυκειακά Ινστιτούτα ΕΕΚ	296
Σύνολο	6295

Από τα πιο πάνω στοιχεία προκύπτει ότι, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, ο μαθητικός πληθυσμός που φοίτησε στα τακτικά προγράμματα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (πρωινής και εσπερινής φοίτησης) σημείωσε αύξηση. Αύξηση παρατηρήθηκε και στον αριθμό των μαθητευομένων του Συστήματος Μαθητείας.

4.4 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κύπριοι και Ξένοι Φοιτητές

Η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας όσον αφορά στην Ανώτερη εκπαίδευση είναι το αποτέλεσμα σοβαρού στρατηγικού προγραμματισμού που εφαρμόζεται, με στόχο την προσφορά ποιοτικής εκπαίδευσης που να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες, ανάγκες και επιδιώξεις όλων των εμπλεκόμενων μερών. Έχουν γίνει σημαντικά βήματα στην ανάπτυξη της Ανώτερης Εκπαίδευσης στην Κύπρο και ειδικότερα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, με στόχο την ανάπτυξη της Ανώτερης Εκπαίδευσης και τη μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό εκπαιδευτικό και ερευνητικό κέντρο. Τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας αντικατοπτρίζονται στον πιο κάτω πίνακα και αφορούν την αύξηση του συνολικού αριθμού των φοιτητών.

Οι αριθμοί των Κύπριων φοιτητών που φοίτησαν στην Κύπρο και στο εξωτερικό, από το ακαδημαϊκό έτος 1996-97 μέχρι το 2014-2015, φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα, παράλληλα με τους αριθμούς των ξένων φοιτητών στην Κύπρο.

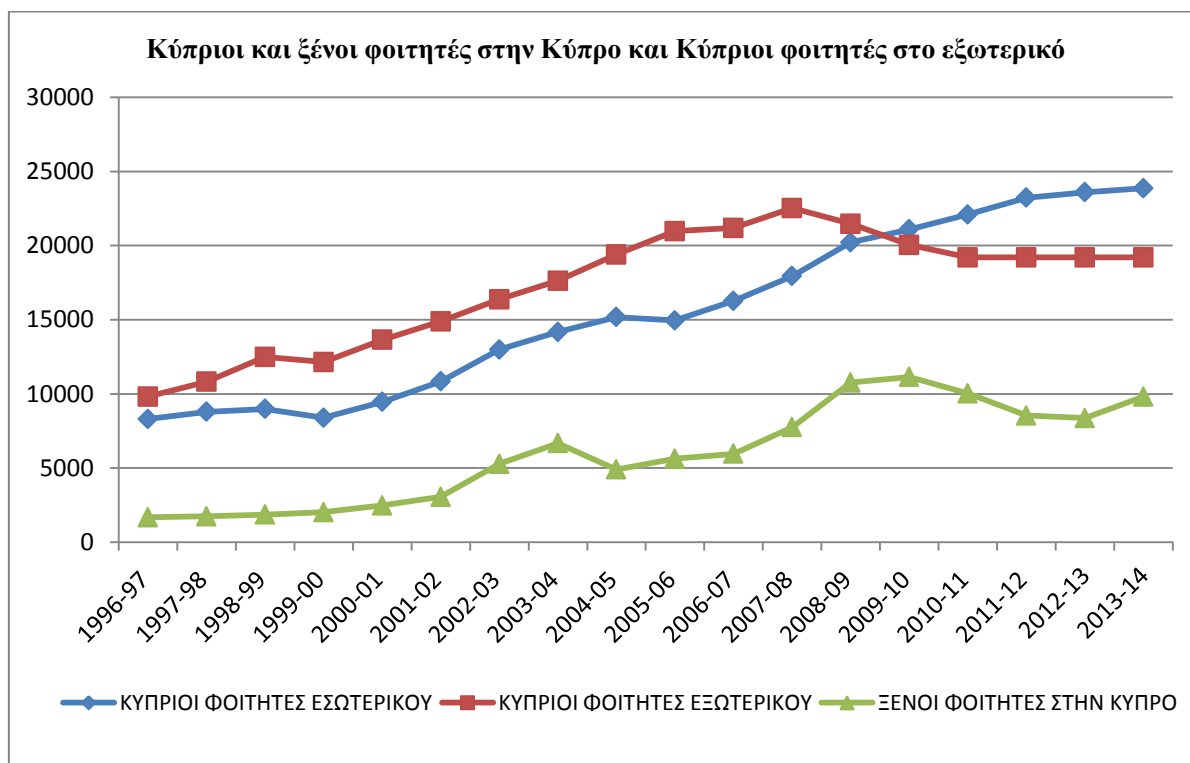
Ακαδημαϊκό έτος	ΚΥΠΡΙΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΚΥΠΡΙΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΠΡΙΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	ΞΕΝΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
1996-97	8307	9813	18120	1675
1997-98	8786	10815	19601	1741
1998-99	8982	12488	21470	1860
1999-00	8389	12147	20536	2025
2000-01	9462	13650	23112	2472
2001-02	10836	14882	25718	3058
2002-03	12990	16374	29364	5282
2003-04	14170	17631	31801	6679
2004-05	15177	19400	34577	4901
2005-06	14957	20969	35926	5630
2006-07	16266	21188	37454	5961
2007-08	17936	22530	40466	7753
2008-09	20221	21473	41694	10765
2009-10	21095	20051	41146	11138
2010-11	22092	19199	41291	10026
2011-12	23232	19199 *	42431	8540
2012-13	23597	19199 *	42796	8368
2013-14	23864	19199 *	43063	9810
2014-15	23980	19199 *	43179	13186

* Στοιχεία για τους Κύπριους φοιτητές στο εξωτερικό αναφέρονται στο έτος 2010/2011. Δεν υπάρχουν νεότερα στοιχεία.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ο αριθμός των Κυπρίων που επιλέγουν την Κύπρο για σπουδές ξεπερνά τον αριθμό των Κυπρίων που επιλέγουν να σπουδάσουν στο εξωτερικό. Επίσης, μετά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 παρατηρήθηκε μείωση στον αριθμό των ξένων φοιτητών που επιλέγουν την Κύπρο για τις σπουδές τους. Ο αριθμός αυτός σταθεροποιήθηκε κατά τα έτη 2011-2012 και 2012-2013, ενώ από το 2013-2014 παρουσιάζει και πάλι ανοδική πορεία. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, ο αριθμός των Κύπριων φοιτητών

στην Κύπρο ανερχόταν στις 23980. Ο αριθμός των ξένων φοιτητών που σπουδάζουν στην Κύπρο παρουσίασε αύξηση κατά το 2014-2015 και ανήλθε στις 13.186.

Τα στοιχεία του πίνακα παρουσιάζονται και στο πιο κάτω γράφημα που απεικονίζει τον αριθμό των Κύπριων φοιτητών στην Κύπρο και στο εξωτερικό και τον αριθμό των ξένων φοιτητών στην Κύπρο:

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προβεί σε αρκετές ενέργειες για τη διεύρυνση του φάσματος και τον εκσυγχρονισμό των προσφερόμενων προγραμμάτων σπουδών, τόσο από τα Δημόσια και Ιδιωτικά Πανεπιστήμια όσο και από τις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, έτσι ώστε οι νέοι να έχουν τη δυνατότητα επιλογής διαφορετικών κλάδων σπουδών. Σε αυτό το πλαίσιο, τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί τόσο ο αριθμός των προσφερόμενων προγραμμάτων σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό) όσο και το φάσμα επιλογών που έχουν οι υποψήφιοι φοιτητές. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, τα στοιχεία αυτά καταδεικνύονται από το μεγάλο αριθμό μεταπτυχιακών (12.935) και διδακτορικών (1.109) φοιτητών στην Κύπρο, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα. (Σημειώνεται ότι στο προπτυχιακό επίπεδο σπουδών περιλαμβάνονται όλα τα προγράμματα σπουδών μονοετούς, διετούς, τριτοετούς και τεταρτοετούς φοίτησης).

Αριθμός των Κύπριων και Ξένων Φοιτητών κατά τύπο εκπαιδευτικού ιδρύματος και επίπεδο σπουδών, 2014/2015

ΤΥΠΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ			ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ			ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ			ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			
	Σύνολο	Κύπριοι	Ξένοι	Σύνολο	Κύπριοι	Ξένοι	Σύνολο	Κύπριοι	Ξένοι	Σύνολο	Κύπριοι	Ξένοι	
Πανεπιστημιακά και Μη-Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	Σύν.	19.994	14.692	5.302	12.935	5.918	7.017	1.109	926	183	37.166	23.980	13.186
	Δημ.	8.402	6.958	1.444	4.885	2.786	2.099	861	747	114	14.376	10.703	3.673
	Ιδ.	11.592	7.734	3.858	8.050	3.132	4.918	248	179	69	22.790	13.277	9.513
Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	Σύν.	18.041	13.964	4.077	12.092	5.343	6.749	1.063	884	179	31.196	20.191	11.005
	Δημ.	8.402	6.958	1.444	4.816	2.717	2.099	861	747	114	14.079	10.422	3.657
	Ιδ.	9.639	7.006	2.633	7.276	2.626	4.650	202	137	65	17.117	9.769	7.348
Μη-Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	Σύν.	1.953	728	1.225	843	575	268	46	42	4	5.970	3.789	2.181
	Δημ.	0	0	0	69	69	0	0	0	0	297	281	16
		1.953	728	1.225	774	506	268	46	42	4	5.673	3.508	2.165

Αριθμός των Ξένων Φοιτητών, κατά χώρα προέλευσης και φύλο, 2014/2015

ΧΩΡΑ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
Σύνολο Ξένων Φοιτητών στην Κύπρο	13.186	6.088	7.098
Χώρες Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε. 28)			
Σύνολο	9.324	3.215	6.109
Αυστρία	24	9	15
Βέλγιο	11	3	8
Βουλγαρία	69	20	49
Γαλλία	13	7	6
Γερμανία	14	8	6
Ελλάδα	8.960	3.072	5.888
Εσθονία	4	1	3
Ην. Βασίλειο	71	38	33
Ιρλανδία	2	1	1
Ισπανία	2	2	0
Ιταλία	17	6	11

Λετονία	15	4	11
Λιθουανία	21	4	17
Ολλανδία	3	3	0
Ουγγαρία	6	3	3
Πολωνία	16	2	14
Πορτογαλία	3	1	2
Ρουμανία	44	16	28
Σλοβακία	7	3	4
Σλοβενία	3	2	1
Σουηδία	6	4	2
Τσεχία	8	4	4
Φινλανδία	5	2	3
Τρίτες Χώρες			
Σύνολο	3.862	2.873	989
Γκάνα	113	78	35
Ζάμπια	87	60	27
Ζιμπάμπουε	94	49	45
Ινδία	291	263	28
Ιράν	56	35	21
Καμερούν	42	34	8
Κένυα	86	54	32
Κίνα	108	58	50
Μπανγκλαντές	717	711	6
Νεπάλ	65	50	15
Νιγηρία	498	375	123
Ουκρανία	127	50	77
Ουγκάντα	83	57	26
Πακιστάν	411	399	12
Ρωσία	292	111	181
Συρία	52	33	19
Άλλες Χώρες	740	456	284

5.

ΔΑΠΑΝΕΣ

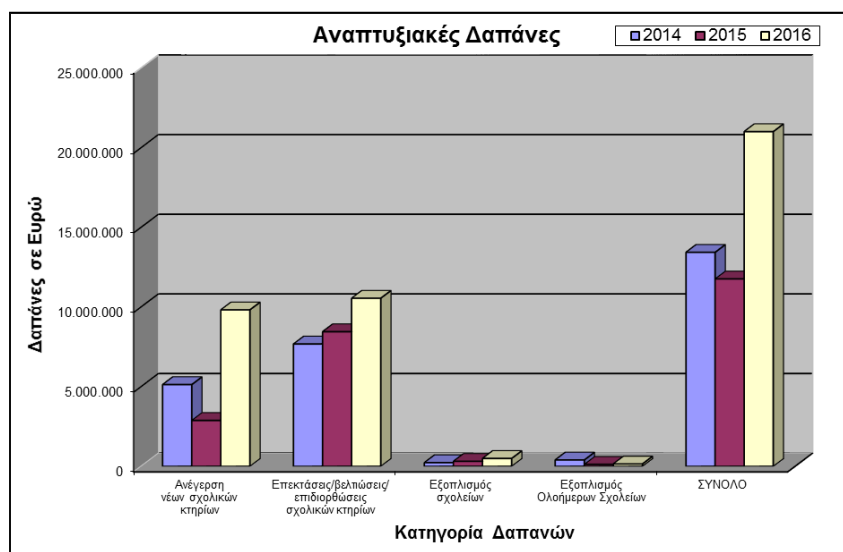
5.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι αναπτυξιακές δαπάνες, για το οικονομικό έτος 2016, αφορούσαν:

- στην ανέγερση νέων σχολικών κτηρίων Δημοτικής Εκπαίδευσης,
- στις επεκτάσεις/βελτιώσεις/επιδιορθώσεις σχολικών κτηρίων Δημοτικής Εκπαίδευσης,
- στην αγορά εξοπλισμού για τις μαθητικές λέσχες,
- στην αγορά εκπαιδευτικού εξοπλισμού για τα Ειδικά Σχολεία,
- στον εξοπλισμό εργαστηρίων Σχεδιασμού και Τεχνολογίας,
- στον εξοπλισμό εργαστηρίων Οικιακής Οικονομίας,
- στην αγορά εκπαιδευτικού εξοπλισμού, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Ολοήμερου Σχολείου.

Η κατάσταση των αναπτυξιακών δαπανών, για τα οικονομικά έτη 2014, 2015 και 2016, έχει ως εξής:

Αναπτυξιακές Δαπάνες Κατηγορία Δαπανών	2014 Πραγματική δαπάνη σε ΕΥΡΩ	2015 Πραγματική δαπάνη σε ΕΥΡΩ	2016 Εγκεκριμένος προϋπολογισμός σε ΕΥΡΩ
Ανέγερση νέων σχολικών κτηρίων Δημοτικής Εκπαίδευσης	5.131.000	2.880.000	9.820.000
Επεκτάσεις / βελτιώσεις / επιδιορθώσεις σχολικών κτηρίων Δημοτικής Εκπαίδευσης	7.679.000	8.450.000	10.552.000
Εξοπλισμός σχολείων (Χορηγία Μαθητικών Λεσχών, Αγορά εκπαιδευτικού εξοπλισμού για την Ειδική Εκπαίδευση / Σχεδιασμό και Τεχνολογία / Οικιακή Οικονομία)	228.212	314.285	492.000
Ολοήμερο Σχολείο (Αγορά εκπαιδευτικού εξοπλισμού)	397.706	119.690	147.000
ΣΥΝΟΛΟ	13.435.918	11.763.975	21.011.000

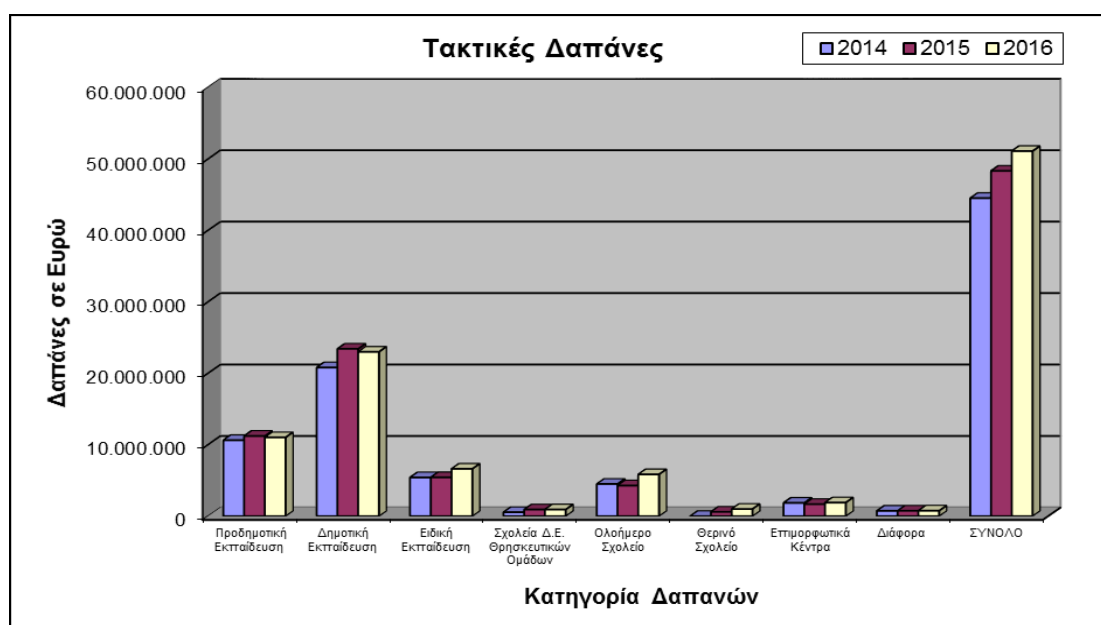

Οι τακτικές δαπάνες, για το οικονομικό έτος 2016 στη Δημοτική Εκπαίδευση, αφορούσαν:

- στην κάλυψη λειτουργικών εξόδων και συντηρήσεων, καθώς και στην αγορά διάφορων αναλώσιμων υλικών για την εκπαίδευση των παιδιών που φοιτούν σε Νηπιαγωγεία, Δημοτικά Σχολεία, Ειδικά Σχολεία και Σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης Θρησκευτικών Ομάδων,
- στη λειτουργία Θερινών και Εκπαιδευτικών Κατασκηνώσεων, Ολοήμερων Σχολείων, Θερινών Σχολείων και Επιμορφωτικών Κέντρων,
- στην εκπαίδευση ενηλίκων,
- στην παροχή εκπαιδευτικών διευκολύνσεων σε παροικιακά σχολεία του εξωτερικού και στον απανταχού ελληνισμό.

Η κατάσταση των τακτικών δαπανών, για τα οικονομικά έτη 2014, 2015 και 2016, είναι η ακόλουθη:

Τακτικές Δαπάνες Κατηγορία Δαπανών	2014 Πραγματική δαπάνη σε ΕΥΡΩ	2015 Πραγματική δαπάνη σε ΕΥΡΩ	2016 Εγκεκριμένος προϋπολογισμός σε ΕΥΡΩ
Επιχορήγηση Προδημοτικής Εκπαίδευσης	10.630.914	11.222.460	11.025.000
Χορηγία Δημοτικής Εκπαίδευσης	20.811.381	23.425.286	23.000.000
Χορηγία Ειδικής Εκπαίδευσης	5.416.608	5.431.012	6.626.350
Σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης Θρησκευτικών Ομάδων	549.500	927.500	930.000
Ολοήμερο Σχολείο	4.502.158	4.282.409	5.850.000
Θερινό Σχολείο	0	604.114	1.000.000
Επιμορφωτικά Κέντρα	1.858.373	1.679.853	1.900.000
Διάφορα (Αγορά βιβλίων για σχολικές βιβλιοθήκες, Διευκολύνσεις Κυπριακών Παροικιών, Εκπαίδευση Ενηλίκων, Φιλοξενία Μαθητών Εξωτερικού, Θερινές και Εκπαιδευτικές Κατασκηνώσεις, Αποστολή βιβλίων στον απανταχού Ελληνισμό)	743.985	752.791	765.820
ΣΥΝΟΛΟ	44.512.919	48.325.425	51.097.170

5.2 ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι δαπάνες για τη Μέση Γενική Εκπαίδευση αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό των δημόσιων δαπανών για την εκπαίδευση και αποβλέπουν στην προώθηση δραστηριοτήτων, μέτρων και έργων που ενισχύουν την προσπάθεια για ποιοτική αναβάθμιση της Μέσης Εκπαίδευσης.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες της Μέσης Εκπαίδευσης, για το έτος 2016, είχαν σκοπό:

- Τις επεκτάσεις, βελτιώσεις και συντηρήσεις σχολικών κτηρίων
- Την ενίσχυση των τεχνολογικών μαθημάτων
- Τον εξοπλισμό εργαστηρίων
- Την υποδομή του Σχολικού Αθλητισμού.

Πιο συγκεκριμένα, οι αναπτυξιακές δαπάνες, κατά τα έτη 2013, 2014, 2015 και 2016, έχουν ως ακολούθως:

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατηγορίες Δαπανών	2013 €	2014 €	2015 €	2016 €
Εκπαιδευτικός Εξοπλισμός	400.000	330.000	340.000	300.000
Πληροφορική -				
Εκπαιδευτικός Εξοπλισμός	200.000	600.000	250.000	350.000
Μηχανογραφικός Εξοπλισμός	300.000	60.000	500.000	70.000
Λογισμικά Προγράμματα	300.000	60.000	175.000	287.000
Τεχνολογία				
Μηχανήματα & Εξοπλισμός	100.000	85.000	64.490	90.000
Λογισμικά	20.000	20.000	20.000	3.000
Ανεγέρσεις	1.860.000	1.849.000	386.000	0
Επεκτάσεις	550.000	0.00	0	100.000
Βελτιώσεις	5.995.000	8.230.000	2.965.000	3.000.000
Υποδομή Σχ. Αθλητισμού	400.000	250.000	450.000	320.000
ΣΥΝΟΛΟ	10.125.000	11.484.000	5.150.490	4.520.000

Οι τακτικές δαπάνες, για το έτος 2016 για τη Μέση Εκπαίδευση, εκτός από τους μισθούς των εκπαιδευτικών, είχαν σκοπό την κάλυψη εξόδων, όπως τα πιο κάτω:

- Λειτουργικές Δαπάνες
- Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης
- Συντηρήσεις – Επιδιορθώσεις
- Εκπαίδευση Προσωπικού
- Συμβουλευτικές Υπηρεσίες
- Εκδόσεις – Δημοσιότητα
- Εκδόσεις ΥΑΠ
- Κοινωνικές Παροχές
- Σχολικός Αθλητισμός

Πιο συγκεκριμένα οι τακτικές δαπάνες, κατά τα έτη 2013, 2014, 2015 και 2016, έχουν ως ακολούθως:

ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατηγορία Δαπανών	2013 €	2014 €	2015 €	2016 €
Λειτουργικές Δαπάνες	848.319	568.061	537.507	384.495
Τεχνολογικά	60.000	46.500	47.895	47.000
Πληροφορική	200.000	29.500	25.000	26.000
Κ. Ι. Ε.	77.910	33.257	21.474	20.704
Συντήρηση - Επιδιόρθωση	40.000	40.000	40.000	55.000
Εκπαίδευση Προσωπικού	4.620	29.770	23.270	23.270
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	0	0	25.564	24.988
Εκδόσεις - Δημοσιότητα	2.246.810	1.735.010	1.554.810	1.554.810
Εκδόσεις ΥΑΠ	2.120.000	2.120.000	1.980.000	1.980.000
Κοινωνικές Παροχές	27.753.799	24.970.497	24.893.997	25.245.658
Σχολικός Αθλητισμός	661.920	206.300	185.500	194.500
ΣΥΝΟΛΟ	34.013.378	29.778.895	29.335.017	29.556.425

5.3. ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατά το οικονομικό έτος 2016, το σύνολο των τακτικών δαπανών που προβλέφθηκαν για τη Μ.Τ.Ε.Ε. ανήλθε σε **€1.216.581**, ενώ το σύνολο των αναπτυξιακών δαπανών που προβλέφθηκαν για τη Μ.Τ.Ε.Ε. ανήλθε σε **€2.650.000**.

Οι τακτικές δαπάνες σκοπό είχαν να καλύψουν τα λειτουργικά έξοδα των Τεχνικών Σχολών και την αγορά αναλώσιμων υλικών για την εξάσκηση των μαθητών στα εργαστήρια. Στις τακτικές δαπάνες δεν περιλαμβάνονται οι μισθοί του διοικητικού, εκπαιδευτικού και άλλου προσωπικού.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για τις Τεχνικές Σχολές σκοπό είχαν να καλύψουν την αντικατάσταση φθαρμένου εξοπλισμού, την επίπλωση των διάφορων αιθουσών και εργαστηρίων, τη συμπλήρωση ελλείψεων βασικού εξοπλισμού στα εργαστήρια τεχνολογικών μαθημάτων και Φυσικής-Χημείας, στις ειδικές αίθουσες τεχνολογίας και θεωρητικών μαθημάτων και στα σχεδιαστήρια, τις επεκτάσεις/βελτιώσεις σχολικών κτηρίων και τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγιεινής εργασίας των μαθητών των Τεχνικών Σχολών.

5.4 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται οι τρέχουσες και οι κεφαλαιουχικές δημόσιες δαπάνες στην Ανώτερη Εκπαίδευση για το έτος 2014, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας:

Τρέχουσες/ Κεφαλαιουχικές δημόσιες δαπάνες στην Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση, 2014

ΔΑΠΑΝΕΣ	Μή πανεπιστημιακή (€000'ς)	Πανεπιστημιακή (€000'ς)
ΟΛΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		
ΣΥΝΟΛΟ	12.017	221.072
Τρέχουσες	11.991	212.700
Κεφαλαιουχικές	26	8.372
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ		
ΣΥΝΟΛΟ	4.613	156.083
Τρέχουσες	4.587	147.711
Κεφαλαιουχικές	26	8.372
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ		
ΣΥΝΟΛΟ	6.577	21.599
Τρέχουσες	6.577	21.599
Κεφαλαιουχικές	0	0
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ		
ΣΥΝΟΛΟ	827	43.390
Τρέχουσες	827	43.390
Κεφαλαιουχικές	0	0

Από τον πίνακα διαπιστώνεται ότι, στο σύνολό τους, οι τρέχουσες και κεφαλαιουχικές δαπάνες για την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση υπερβαίνουν κατά πολύ τις τρέχουσες και κεφαλαιουχικές δαπάνες για τις μη πανεπιστημιακές δημόσιες σχολές. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία της μη πανεπιστημιακής εκπαίδευσης λειτουργεί από τον ιδιωτικό τομέα, ενώ στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση υπάγονται τα τρία δημόσια πανεπιστήμια που χρηματοδοτούνται από το κράτος.

Στον πιο κάτω πίνακα αναλύεται λεπτομερώς η προσφορά του κράτους προς την Ανώτερη Εκπαίδευση για το έτος 2014, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Δημόσιες Δαπάνες στην Εκπαίδευση κατά κατηγορία δαπάνης και επίπεδο εκπαίδευσης, 2014

Κατηγορία δαπάνης	Μή πανεπιστημιακή (€000'ς)	Πανεπιστημιακή (€000'ς)
A. ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ		
Αμοιβή διδακτικού και διευθυντικού προσωπικού *	1.582	66.659
Αμοιβή άλλου προσωπικού *	1.547	38.590
Λειτουργικές και ερευνητικές δαπάνες	314	20.876
Χορηγίες και επιδόματα	6.766	47.751
Φοιτητικά δάνεια	1.499	35.217
Βοηθητικές υπηρεσίες	30	1.053
Άλλες δαπάνες	253	
Σύνολο τρέχουσων δαπανών	11.991	212.700
B. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ		
Γη και οικοπέδα	0	0
Κτήρια	0	4.422
Έπιπλα, μηχανήματα και άλλες δαπάνες	26	3.950
Σύνολο κεφαλαιουχικών δαπανών	26	8.372
ΣΥΝΟΛΟ	12.017	221.072

* Στην αμοιβή του προσωπικού περιλαμβάνονται και οι τεκμαρτές δαπάνες για τη χρηματοδότηση των συντάξεων που καθ' υπολογισμό αναλογούν στους υπηρετούντες υπαλλήλους.

6.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

6.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, παρά την οικονομική κρίση, μετά από αξιολόγηση των προτεραιοτήτων, προωθήθηκε η ανέγερση, βελτίωση, επέκταση, αντικατάσταση και αντισεισμική αναβάθμιση σχολικών μονάδων δημοτικής εκπαίδευσης, με στόχο την αντιμετώπιση των σοβαρότερων στεγαστικών προβλημάτων σε παγκύπρια κλίμακα.

6.2 ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ίδρυση Νέων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αποδίδει μεγάλη σημασία στην ποιοτική αναβάθμιση της υποδομής των κτηρίων των Γυμνασίων/Λυκείων και τη μείωση του αριθμού των μαθητών κατά τμήμα.

Το πρόγραμμα ανέγερσης νέων σχολικών μονάδων έχει ολοκληρωθεί και τώρα προωθείται η αντικατάσταση υφιστάμενων σχολικών μονάδων, των οποίων η υποδομή κρίθηκε ακατάλληλη και ασύμφορη για αντισεισμική αναβάθμιση.

Επεκτάσεις και Βελτιώσεις Γυμνασίων – Λυκείων

Στον ετήσιο προϋπολογισμό του 2016 συμπεριλήφθηκαν επεκτάσεις και βελτιώσεις σχολικών κτηρίων για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων. Το ύψος της προϋπολογιζόμενης δαπάνης ανέρχεται σε **€3.100.000**.

6.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στον ετήσιο προϋπολογισμό του 2016 προβλέφθηκε κονδύλι για συντηρήσεις, βελτιώσεις και επεκτάσεις των Τεχνικών Σχολών, το οποίο ανέρχεται σε **€2.350.000**.

7.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ – ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ – ΔΟΜΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

7.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.1.1 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, εφαρμόστηκε, για πρώτη φορά, το αναθεωρημένο Ωρολόγιο Πρόγραμμα σε όλα τα δημοτικά σχολεία.

Δόθηκε, παράλληλα, έμφαση στην αναδιαμόρφωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων στη βάση Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας. Οι Δείκτες Επιτυχίας αναφέρονται στα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένεται να επιδείξει ο μαθητής στο τέλος κάθε τάξης ή επιπέδου, ενώ οι Δείκτες Επάρκειας περιγράφουν τα διδακτέα, από τα οποία ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει αυτά που τον βοηθούν στη διδασκαλία του, για να οδηγήσει στην επίτευξη των Δεικτών Επιτυχίας από τους μαθητές.

Η αναδιαμόρφωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων έγινε στη βάση τόσο εξωτερικής αξιολόγησης όσο και ανατροφοδότησης που δινόταν από εκπαιδευτικούς, κατά την πιλοτική εφαρμογή τους καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016. Για το νέο αναδομημένο Αναλυτικό Πρόγραμμα, καθώς και για την αναδιαμόρφωση των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας εργάστηκαν, κατά τη διάρκεια της χρονιάς, Ομάδες Εργασίας, που αποτελούνταν από μάχιμους εκπαιδευτικούς, λειτουργούς Αναλυτικών Προγραμμάτων, επιθεωρητές και πανεπιστημιακούς, υπό την εποπτεία της επιστημονικής υπεύθυνης των Αναλυτικών Προγραμμάτων.

Επίσης, ολοκληρώθηκε η διαδικασία αναδόμησης και έγκρισης του Αναλυτικού Προγράμματος Προσχολικής Εκπαίδευσης (3-6 χρονών). Η εφαρμογή του αναδομημένου Αναλυτικού Προγράμματος Προσχολικής Εκπαίδευσης, του Αναλυτικού Προγράμματος και των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας Δημοτικής Εκπαίδευσης αποφασίστηκε να τεθούν ως υπό έμφαση στόχος για τη σχολική χρονιά 2016-2017.

Για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην εφαρμογή των Αναλυτικών Προγραμμάτων, πραγματοποιήθηκαν επιμορφωτικές δράσεις και συνεχίστηκε η παραγωγή σχετικού έντυπου και ψηφιακού διδακτικού υλικού.

7.1.1.1 Διδασκαλία Νέας Ελληνικής Γλώσσας

Στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης προσπάθειας του Υ.Π.Π. για εκσυγχρονισμό του γλωσσικού μαθήματος, η διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας προσεγγίζεται στη βάση μίας ευρείας και επιστημονικά τεκμηριωμένης θεώρησης. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται, στοχευμένα, ο συνδυασμός ποικίλων γλωσσοδιδακτικών προσεγγίσεων, με την εξισορρόπηση και σύνθεση στοιχείων από διάφορες γλωσσικές θεωρίες και πρακτικές.

Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις διαστάσεις της γλώσσας, αξιοποιούνται «παλαιές» και «νέες» προσεγγίσεις (π.χ. δομιστικές, επικοινωνιακές, κειμενοκεντρικές, κριτικές), με συνδυαστικό, συλλειτουργικό και ισόρροπο μεταξύ τους τρόπο. Επομένως, η γλώσσα προσεγγίζεται ως ένα σύστημα σημείων που διέπεται από κανόνες (γλώσσα ως δομή), αλλά ταυτόχρονα, και ως ένα δυναμικό μέσο επικοινωνίας και δράσης, που κάθε φορά εντάσσεται σε συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο και επιτελεί συγκεκριμένο στόχο (γλώσσα ως λειτουργία). Σύμφωνα με αυτή την πολυδιάστατη θεώρηση, η γλώσσα είναι, επίσης, προϊόν και μέσο κατασκευής της κοινωνικής πραγματικότητας (γλώσσα ως σύστημα ιδεών και αξιών).

Επομένως, με βάση τις ανάγκες του κυπριακού εκπαιδευτικού συγκείμενου, των εκπαιδευτικών και, πρωτίστως, των μαθητών, επιδιώκεται η αποτελεσματική γλωσσική εκπαίδευση και, σε τελική ανάλυση, η αποτελεσματική εκπαίδευση στον γραμματισμό.

Υποστηρικτικά, στην πολυδιάστατη αντιμετώπιση της γλώσσας, αναμένεται να λειτουργήσουν οι Δείκτες γλωσσικής Επιτυχίας και Επάρκειας, που έχουν ολοκληρωθεί. Η αξιοποίηση των σχετικών Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας αναμένεται να λαμβάνει χώρα κατά την οργάνωση, τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση της γλωσσικής διδασκαλίας.

7.1.1.2 Μαθηματικά

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα των Μαθηματικών έχει ως κύριο στόχο να προετοιμάσει τους μαθητές με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, ώστε να αγαπήσουν τα Μαθηματικά και να κεντρίσει το ενδιαφέρον και την επιθυμία τους να ασχοληθούν συστηματικά με αυτά. Παράλληλα, σκοπό έχει να διασφαλίσει ότι κάθε άτομο θα αποκτήσει τις απαραίτητες μαθηματικές γνώσεις και ικανότητες που θα του επιτρέψουν να διαβιώσει ως αυτόνομο και παραγωγικό μέλος μίας σύγχρονης κοινωνίας. Στο πλαίσιο της μαθηματικής επάρκειας των μαθητών, εντάσσονται η ανάπτυξη: του μαθηματικού συλλογισμού, της εννοιολογικής κατανόησης, της στρατηγικής λύσης προβλήματος, της διαδικαστικής επάρκειας και της προδιάθεσης-αυτοπεποίθησής τους.

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα των Μαθηματικών, ακολουθώντας έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό από την Προδημοτική Εκπαίδευση μέχρι το Λύκειο, εδράζεται σε τέσσερις αρχές:

- α) Οι μαθηματικές έννοιες διερευνώνται με τρόπο που υποκινεί το ενδιαφέρον και την περιέργεια των μαθητών.
- β) Δίνεται έμφαση στη λύση προβλήματος.
- γ) Η τεχνολογία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της μαθηματικής εκπαίδευσης.
- δ) Όλοι οι μαθητές ενθαρρύνονται να αποκτήσουν εμπειρίες μέσα από ένα ποιοτικό πρόγραμμα Μαθηματικών.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, στο πλαίσιο της πολιτικής του Υ.Π.Π. για αναδιατύπωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων όλων των γνωστικών αντικειμένων, λαμβάνοντας την τελική τους μορφή, η Ομάδα Εργασίας για το Αναλυτικό Πρόγραμμα των Μαθηματικών προχώρησε στην ολοκλήρωσή του, σύμφωνα με τα επιστημονικά πρότυπα, από την Προδημοτική Εκπαίδευση μέχρι και την Στ' τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Σκοπός της αναδόμησης είναι, κυρίως, η διευκόλυνση της εργασίας των εκπαιδευτικών για αποτελεσματική διδασκαλία σε τάξεις μικτής ικανότητας.

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα των Μαθηματικών περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία σε ό,τι αφορά στο Αναλυτικό Πρόγραμμα ανά τάξη και ανά ενότητα περιεχομένου: (α) Δείκτες Επιτυχίας και (β) Δείκτες Επάρκειας, που περιλαμβάνουν επίπεδα δραστηριοτήτων (προαπαιτούμενες γνώσεις, νέες έννοιες και αντίστοιχα παραδείγματα) και παραδείγματα μαθηματικών πρακτικών. Η οργάνωση του Αναλυτικού Προγράμματος, στη βάση των δύο πιο πάνω αξόνων, διασφαλίζει τη συνοχή και διασύνδεση των

μαθηματικών εννοιών εντός και μεταξύ τάξεων, καθώς και της ισορροπίας μεταξύ της εννοιολογικής κατανόησης, της διαδικαστικής επάρκειας και των εφαρμογών. Παράλληλα, δίνει στους εκπαιδευτικούς ένα εργαλείο για την επιδίωξη και διδασκαλία των απαραίτητων διδακτέων σε κάθε στάδιο ανάπτυξης του μαθητή. Αποτελεί έτσι, πυξίδα για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να εξοικονομηθεί πολύτιμος διδακτικός χρόνος.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016:

- Υλοποιήθηκε η συγγραφή και η πλήρης εφαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού της Ε΄ τάξης.
- Αναπτύχθηκαν οι *Οδηγοί* του Εκπαιδευτικού για την Ε΄ τάξη, οι οποίοι περιλαμβάνουν εκτός από πληροφορίες και διευκρινίσεις για κάθε μάθημα, εφαρμογές που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για τη διδασκαλία των μαθηματικών εννοιών.
- Αναθεωρήθηκε το εκπαιδευτικό υλικό της Γ΄ τάξης. Η αναθεώρηση του νέου εκπαιδευτικού υλικού γίνεται την τρίτη χρονιά της εφαρμογής του και μετά από την ανατροφοδότηση των εκπαιδευτικών που το αξιοποιούν στη διδασκαλία τους. Τα δεδομένα της ανατροφοδότησης συλλέγονται τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά.
- Προσφέρθηκε ολοήμερη επιμόρφωση σε 600, περίπου, εκπαιδευτικούς στο Διήμερο Εκπαιδευτικού.
- Προσφέρθηκε δύο φορές επιμόρφωση σε 500, περίπου, εκπαιδευτικούς που δίδασκαν Μαθηματικά στην Ε΄ τάξη.
- Εκατόν, περίπου, εκπαιδευτικοί έδωσαν ανατροφοδότηση για το εκπαιδευτικό υλικό των τάξεων Δ΄ και Ε΄ σε συναντήσεις που έγιναν στο τέλος της σχολικής χρονιάς.
- Οι Σύμβουλοι Μαθηματικών επισκέπτονταν τις σχολικές μονάδες και παρείχαν στήριξη και καθοδήγηση σε όλους τους εκπαιδευτικούς.
- Αναπτύχθηκε και υλοποιήθηκε το πρόγραμμα «Παιδιά και γονείς στο ίδιο θρανίο», που είχε στόχο το άνοιγμα της τάξης προς τους γονείς και την ενημέρωσή τους για το περιεχόμενο και τη μεθοδολογία των Μαθηματικών, σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού Σχολείου.

Τη σχολική χρονιά 2016-2017 αναμένεται η συγγραφή και πλήρης εφαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού της Στ΄ τάξης και η αναθεώρηση του εκπαιδευτικού υλικού της Δ΄ τάξης.

7.1.1.3 Αγγλικά

Από τη σχολική χρονιά 2011-2012, τα Αγγλικά διδάσκονται στα Δημοτικά Σχολεία από την Α΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Για πρώτη φορά το 2015-2016 εφαρμόστηκε αναθεωρημένο ωρολόγιο πρόγραμμα με αύξηση στον χρόνο διδασκαλίας των Αγγλικών για τις μικρές τάξεις, μετά από εισηγήσεις Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής.

Μέσα στο πλαίσιο των νέων Ωρολογίων Προγραμμάτων, τα Αγγλικά διδάσκονται δύο περιόδους την εβδομάδα για όλες τις τάξεις του Δημοτικού Σχολείου. Η αύξηση του χρόνου για τη διδασκαλία των Αγγλικών εφαρμόστηκε και στα Ενιαία Ολοήμερα Σχολεία, τα οποία εφαρμόζουν ενισχυμένο πρόγραμμα Αγγλικών με τρεις περιόδους την εβδομάδα για τις τάξεις Α΄ - Γ΄ και τέσσερις περιόδους την εβδομάδα για τις τάξεις Δ΄ - Στ΄.

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016, εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το νέο πρόγραμμα Αγγλικών σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού με το νέο εκπαιδευτικό υλικό να εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Στ΄ τάξη, ενώ αναθεωρημένο πρόγραμμα εφαρμόστηκε στις τάξεις Α΄ και Β΄, έτσι ώστε να αξιοποιείται πλήρως η αύξηση των περιόδων διδασκαλίας που υιοθετούνται από το νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα.

Κατά τη διάρκεια της χρονιάς έγινε, επίσης, αναδόμηση του Αναλυτικού Προγράμματος και ειδική Επιτροπή στελεχωμένη με πανεπιστημιακούς και εκπροσώπους Δημοτικής και Μέσης εκπαίδευσης μελέτησε ενδελεχώς τα επίπεδα, τα οποία καλύπτονται σε κάθε στάδιο του Δημοτικού και της Μέσης Εκπαίδευσης με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας και σε σύνδεση με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (CEFR), έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση από τη Δημοτική στη Μέση εκπαίδευση και η πρόοδος και ανάπτυξη των μαθητών αξιοποιώντας στο μέγιστο τον διδακτικό χρόνο που αφιερώνεται για το μάθημα. Τα αποτελέσματα των εργασιών της Επιτροπής επιβεβαίωσαν ότι το πρόγραμμα σπουδών της Δημοτικής καλύπτει πλήρως το επίπεδο A1, ενώ προχωρεί σε επίπεδο A2, χωρίς όμως να το καλύπτει. Η μετάβαση, δηλαδή, από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο γίνεται στο φάσμα του A2.

Για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του νέου προγράμματος των Αγγλικών, συνεχίστηκε η στήριξη των εκπαιδευτικών, ενώ συνεχίστηκαν, επίσης, οι δράσεις για ενημέρωση των γονέων, οι οποίες γίνονται συστηματικά από την έναρξη της εφαρμογής του νέου προγράμματος Αγγλικών στις μικρές τάξεις (2011-2012). Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016 πραγματοποιήθηκαν 54 συναντήσεις με γονείς σε διάφορα σχολεία της Κύπρου.

Η διδασκαλία των Αγγλικών στην Προδημοτική Εκπαίδευση συνεχίζει και ενισχύεται μέσα από το νέο αναλυτικό πρόγραμμα της Προσχολικής Εκπαίδευσης το οποίο υιοθετεί την εισαγωγή της ξένης γλώσσας (Αγγλικά) μέσω της προσέγγισης CLIL. Η προσέγγιση CLIL (Content and Language Integrated Learning), αφορά στη διδασκαλία διπλής εστίασης, όπου η διδασκαλία ενός σχολικού θέματος γίνεται μέσα από μία ξένη γλώσσα (Αγγλικά). Οι επιμορφώσεις νηπιαγωγών για την εφαρμογή της προσέγγισης συνεχίστηκαν με σεμινάρια που προσφέρθηκαν από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Η εφαρμογή της προσέγγισης CLIL συνεχίστηκε και στα Δημοτικά Σχολεία. Συγκεκριμένα, η προσέγγιση CLIL εφαρμόστηκε σε 40 σχολεία και οι επηρεαζόμενοι εκπαιδευτικοί έτυχαν σχετικής επιμόρφωσης.

Για τον συντονισμό της εφαρμογής της προσέγγισης CLIL και με στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή της και την επέκτασή της σε περισσότερα σχολεία, το 2015 ξεκίνησε τη λειτουργία του το Συντονιστικό Κέντρο CLIL. Οι δράσεις του Κέντρου στηρίζονται και καθοδηγούνται από Συμβουλευτική Επιτροπή με ανεξάρτητα μέλη, τα οποία διορίστηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού. Τη Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζουν πανεπιστημιακοί, εκπρόσωποι των οργανωμένων γονέων, στελέχη του Υ.Π.Π. και εκπρόσωποι της ευρύτερης κοινωνίας.

Για τη στήριξη της εφαρμογής της προσέγγισης, και συγκεκριμένα για την επιμόρφωση και στήριξη των εκπαιδευτικών της Προδημοτικής και της Δημοτικής Εκπαίδευσης, το Υ.Π.Π. έχει, επίσης, εξασφαλίσει Ευρωπαϊκές χορηγίες. Ημερίδα που πραγματοποιήθηκε από το Συντονιστικό Κέντρο CLIL, τον Μάιο 2016, παρουσίασε την εξέλιξη της πορείας της προσέγγισης στην Κύπρο.

7.1.1.4 Αγωγή Υγείας

Η σχολική χρονιά 2015-2016 αποτέλεσε χρονιά πιλοτικής εφαρμογής των Δεικτών, με στόχο την εξοικείωση των εκπαιδευτικών, αλλά και τη βελτίωση των Δεικτών μέσα από τη συνεχή διαμορφωτική αξιολόγηση της εφαρμογής τους. Ως εκ τούτου, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016 έγινε επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε επίπεδο σχολείου και συμπλεγμάτων σχολείων σχετική με τους Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας του γνωστικού αντικείμενου της Αγωγής Υγείας.

Συγκεκριμένα, αξιοποιήθηκαν εθελοντές εκπαιδευτικοί από όλες τις πόλεις, οι οποίοι λειτούργησαν ως πυρήνες για την εφαρμογή των Δεικτών Επιτυχίας και Δεικτών Επάρκειας για το γνωστικό αντικείμενο

της Αγωγής Υγείας. Έγιναν συναντήσεις και επιμορφώσεις εκπαιδευτικών στη σχολική τους μονάδα και καθορίστηκε με τον καθένα, με ακρίβεια, η/οι θεματική/ές, η/οι τάξη/εις και οι Δείκτες τους οποίους θα μελετούσαν, θα εφάρμοζαν και θα αξιοποιούσαν στη διδασκαλία τους. Οι εκπαιδευτικοί, αφού σχεδίασαν και εφάρμοσαν ενότητες με βάση τους Δείκτες, έστειλαν τις παρατηρήσεις, τις εισηγήσεις και τα σχόλιά τους σχετικά με τους συγκεκριμένους Δείκτες και υπέβαλαν εισηγήσεις για προσθήκη νέων Δεικτών ή αφαίρεση άλλων. Στη συνέχεια, έγιναν συναντήσεις σε ομαδικό και ατομικό επίπεδο για καλύτερη ανατροφοδότηση, αλλά και συζήτηση σημαντικών θεμάτων που προέκυψαν από την εφαρμογή των Δεικτών.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016, έχοντας υπόψη τον υπό έμφαση στόχο του Υ.Π.Π. «Ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας και προώθηση της ισότητας και του σεβασμού, στο πλαίσιο της εκστρατείας κατά της ρητορικής μίσους του Συμβουλίου της Ευρώπης», δόθηκε έμφαση από όλες τις σχολικές μονάδες στη θεματική 3. *Ανάπτυξη και Βελτίωση Κοινωνικού Εαυτού* και συγκεκριμένα στην *Υποενότητα 3.3. Διαπολιτισμικότητα, αποδοχή και διαχείριση διαφορετικότητας*. Οι εκπαιδευτικοί μαζί με τους μαθητές ανέλαβαν δράσεις τόσο σε επίπεδο τάξης και σχολείου όσο και σε επίπεδο κοινότητας, με στόχο την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση όλων γύρω από θέματα ρατσισμού, διαφορετικότητας, ισότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

7.1.1.5 Γεωγραφία

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, ολοκληρώθηκε η συγγραφή Δεικτών Επιτυχίας και Δεικτών Επάρκειας και επικαιροποιήθηκαν τα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα της Γεωγραφίας για όλες τις τάξεις του Δημοτικού Σχολείου.

Στη Γεωγραφία, οι Δείκτες Επιτυχίας περιλαμβάνουν ένα σύνολο από πληροφορίες, έννοιες, γεωγραφικές θεωρίες, δεξιότητες χωρικής σκέψης, δεξιότητες χρήσης γεωγραφικών εργαλείων, στάσεις και αξίες, στα οποία ο μαθητής δύναται να αξιολογηθεί.

Στις τάξεις Α΄, Β΄, Γ΄ και για μέρος της Δ΄ τάξης, για τις οποίες είχε συγγραφεί και διατεθεί στους εκπαιδευτικούς εκπαιδευτικό υλικό βασισμένο στους Δείκτες Επιτυχίας, στους Δείκτες Επάρκειας και σε σύγχρονες μαθησιακές προσεγγίσεις, τα Αναλυτικά Προγράμματα εφαρμόστηκαν καθολικά σε όλα τα σχολεία. Σε επιλεγμένα σχολεία ο σχεδιασμός της διδασκαλίας από τους εκπαιδευτικούς περιέλαβε την αξιοποίηση Δεικτών Επιτυχίας και Δεικτών Επάρκειας.

Η Γεωγραφική Εκπαίδευση στο δημοτικό σχολείο, έχοντας ως απώτερο σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων μέσα στο περιβάλλον τους (φυσικό και ανθρωπογενές), στοχεύει:

- α) στην απόκτηση επαρκούς σώματος γνώσεων
 - που περιέχει γνωσιολογικά εφόδια κριτικής ερμηνείας του πραγματικού κόσμου, έτσι που να τίθενται οι βάσεις, ώστε οι αυριανοί πολίτες να ζουν ποιοτικά και ευτυχισμένα και να συμμετέχουν επιτυχημένα στο νέο παγκοσμιοποιημένο πολιτικο-κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον,
 - που αποτελεί προϋπόθεση για σχεδιασμό του τοπικού ζωτικού χώρου δημιουργικά και αποδοτικά, ώστε οι αυριανοί πολίτες να ζουν σε αρμονία μέσα σε αυτόν,
- β) στην καλλιέργεια των κατάλληλων δεξιοτήτων ανάλυσης του χώρου, έτσι ώστε, σε συνδυασμό με τα γεωγραφικά εργαλεία και την επαρκή γνώση, οι σημερινοί και αυριανοί πολίτες να είναι σε θέση να σκέφτονται και να λαμβάνουν καλά πληροφορημένες και ορθολογικές αποφάσεις για τον χώρο, σε ατομικό και, μέσω ενεργού συμμετοχής, σε συλλογικό επίπεδο,
- γ) στη διαμόρφωση πολιτών με τέτοιες στάσεις και συμπεριφορές, οι οποίες θα τους επιτρέπουν να παραδέχονται και να σέβονται τη διαφορετικότητα των ανθρώπων και των περιβαλλόντων, και να

επιδεικνύουν διάθεση ορθολογικής διαχείρισης των πόρων και του χώρου, σε τοπική περιφερειακή και παγκόσμια κλίμακα.

Οι δράσεις του Υ.Π.Π. αποσκοπούν στην αποτελεσματική ανάπτυξη και καλλιέργεια Γεωγραφικής Εκπαίδευσης. Μέσα σε αυτό το συγκείμενο, η διδακτική της σύγχρονης σχολικής γεωγραφίας οργανώνεται με βάση τη διαδικασία της γεωγραφικής διερεύνησης (geographic inquiry), η οποία περιλαμβάνει την καλλιέργεια δεξιοτήτων χωρικής σκέψης, την κατάκτηση εννοιών και τη συσχέτισή τους με παραστάσεις για τον χώρο, μέσω ποικιλίας γεωγραφικών εργαλείων αναπαράστασης, καθώς και διαδικασίες συλλογισμού. Οι μαθησιακές δραστηριότητες που υλοποιούνται κατά τη διδασκαλία βασίζονται στις Γεωγραφικές Αναλυτικές Δεξιότητες. Οι Γεωγραφικές Αναλυτικές Δεξιότητες είναι η κωδικοποίηση, για το μάθημα της Γεωγραφίας, φυσικών τρόπων χωρικής σκέψης.

Η ανάγκη καλλιέργειας της χωρικής σκέψης γίνεται πιο επιτακτική στις μέρες μας, καθώς η σύγχρονη ζωή επιβάλλει εφαρμογή της γνώσης και της κρίσης, αλλά και λήψη αποφάσεων για τον χώρο. Η εκδημοκρατικοποίηση της πρόσβασης σε πληθώρα χωρικών δεδομένων (μέσω του διαδικτύου και των ψηφιακών υδρογείων) από τη μια, και οι προκλήσεις της σύγχρονης ζωής από την άλλη, έχουν αναδείξει την αναγκαιότητα καλλιέργειας χωρικών δεξιοτήτων για οργάνωση, ανάλυση και αξιολογική κρίση σε ζητήματα χώρου, σε ιδιαίτερα σημαντικό ζητούμενο για την αρμονία ανθρώπων, κοινωνιών και περιβάλλοντος.

Η ανάπτυξη της Γεωγραφικής Εκπαίδευσης συνεχίζεται με την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και την εκπαίδευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε σχολική βάση.

7.1.1.6 Μουσική Αγωγή

Η Μουσική Αγωγή στο Δημοτικό Σχολείο στοχεύει στην ολόπλευρη μουσική ανάπτυξη του παιδιού, δίνοντάς του ευκαιρίες για ανάπτυξη των δεξιοτήτων του, μέσα από ένα μεγάλο φάσμα μουσικών δράσεων. Το μάθημα χτίζεται με τρόπο που οι μαθητές να έχουν ευκαιρία να εμπλακούν στη διαδικασία απόλαυσης, δημιουργίας, ερμηνείας και πρόσληψης της Μουσικής. Μέσα από δραστηριότητες βιωματικού χαρακτήρα, τα παιδιά αναπτύσσουν τις δεξιότητές τους στην εκτέλεση στα μουσικά όργανα, στη φωνή, στην ακρόαση, στον αυτοσχεδιασμό και στη σύνθεση. Δίνεται, επίσης, ιδιαίτερη έμφαση στην καλλιέργεια ορθών στάσεων σε σχέση με την αποδοχή διαφορετικών ειδών Μουσικής και στην παρακολούθηση ζωντανών μουσικών παρουσιάσεων.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, αναπτύχθηκαν πλούσιες δράσεις που αποσκοπούσαν στη συνεχή βελτίωση της παρεχόμενης Μουσικής Εκπαίδευσης των παιδιών, καθώς και της κατάρτισης των εκπαιδευτικών.

- Συνεχίστηκε η παραγωγή υλικού για την Γ΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Σε αυτό περιλαμβάνονται: Οδηγός εκπαιδευτικού, Βιβλίο μαθητή, ακουστικά μουσικά αρχεία που δημιουργούνται με επαγγελματικές προδιαγραφές και διδακτικά μέσα σε ηλεκτρονική μορφή. Οι εκπαιδευτικοί και οι μικροί μαθητές αγάλιασαν με μεγάλη ευχαρίστηση το νέο υλικό.
- Εμπλουτίστηκε το καινούριο υλικό που είναι εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις του Νέου Αναλυτικού Προγράμματος για τις μεγάλες τάξεις και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του μαθήματος. (<http://www.moec.gov.cy> → Δημοτική Εκπαίδευση → Εκπαιδευτικό Υλικό → Μουσική Αγωγή).
- Συνεχίστηκε η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε παγκύπρια βάση.
- Προσφέρθηκε στήριξη στους εκπαιδευτικούς από την Επιθεωρήτρια του μαθήματος και από τους Συμβούλους Μουσικής, τόσο σε επίπεδο συμβουλευτικού έργου όσο και σε επίπεδο ενδοσχολικής επιμόρφωσης. Μέσα από τον ίδιο θεσμό προσφέρθηκαν επιμορφώσεις και σε νηπιαγωγεία.

- Συνεχίστηκε η συνεργασία με τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων-συναυλιών.
- Η ομάδα για τα Αναλυτικά Προγράμματα (Επιθεωρήτρια και Σύμβουλοι Μουσικής) συνεργάστηκε στενά με την αντίστοιχη ομάδα Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς και με τις ακαδημαϊκούς-επιστημονικές συνεργάτιδες, για αναβάθμιση του κειμένου και του περιεχομένου του Αναλυτικού Προγράμματος, με τη συγγραφή και τελειοποίηση των Δεικτών Επάρκειας.

7.1.1.7 Περιβαλλοντική Εκπαίδευση - Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (Π.Ε.-Ε.Α.Α.)

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, σημείο επικέντρωσης της Δημοτικής Εκπαίδευσης, ως προς το αντικείμενο της Π.Ε.-Ε.Α.Α., αποτέλεσε η εφαρμογή και η επέκταση του Αναλυτικού Προγράμματος της Π.Ε.-Ε.Α.Α. Μέσα από το Αναλυτικό Πρόγραμμα της Π.Ε.-Ε.Α.Α. επιδιώκεται η διαμόρφωση του αειφόρου σχολείου, δηλαδή του σχολείου που θα λειτουργεί ως μοντέλο οργανισμού που προωθεί την αειφορία και την υιοθετεί στη σχολική ζωή μέσα από τη συνολική αναδιαμόρφωσή του στα τρία βασικά επίπεδα λειτουργίας του:

- α) το παιδαγωγικό (μαθησιακή και διδακτική διαδικασία),
- β) το κοινωνικό/οργανωσιακό (κουλτούρα, κοινωνικό κλίμα, εκπαιδευτική πολιτική) και
- γ) το τεχνικό/οικονομικό (υποδομές, εξοπλισμός, διαχειριστικές πρακτικές).

Επιδίωξη του Αναλυτικού Προγράμματος της Π.Ε.-Ε.Α.Α. είναι να καταστούν οι μαθητές μας, οι αυριανοί πολίτες, ικανοί να διαμορφώνουν συνθήκες αειφορίας και να υιοθετούν αειφόρους τρόπους ζωής, στη βάση της συμμετοχής τους στη λήψη απόφασης, της παρέμβασης και αλλαγής, και να βελτιώνουν την ποιότητα της ζωής τους στη βάση του τρίπτυχου περιβάλλον-οικονομία-κοινωνία.

Σημαντικό στοιχείο για το αντικείμενο της Π.Ε.-Ε.Α.Α. αποτέλεσε η ετοιμασία των Δεικτών Επιτυχίας και των Δεικτών Επάρκειας, ως βασικές συνιστώσες για την εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος της Π.Ε./Ε.Α.Α. Η ανάπτυξη των Δεικτών Επιτυχίας και των Δεικτών Επάρκειας έγινε με γνώμονα τη διασύνδεση των στόχων του Αναλυτικού Προγράμματος του συγκεκριμένου αντικειμένου με τα μαθησιακά αποτελέσματα των δώδεκα θεματικών ενοτήτων που συνθέτουν το περιεχόμενο του Προγράμματος.

Σημειώνεται ότι τα υφιστάμενα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν ενσωματωθεί στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Π.Ε.-Ε.Α.Α. Παράλληλα, όλα τα σχολεία της Δημοτικής Εκπαίδευσης έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στα προγράμματα του Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, με στόχο την ενίσχυση της βιωματικής εμπειρίας και αλληλεπιδραστικής μάθησης σε πραγματικά πεδία, αλλά και ουσιαστικής διασύνδεσης της τυπικής με τη μη-τυπική εκπαίδευση.

7.1.1.8 Τέχνη (Εικαστική Αγωγή)

Η Τέχνη στην εκπαίδευση συμβάλλει στους διάφορους τομείς ανάπτυξης (κοινωνικό, γνωστικό, συναισθηματικό), προάγοντας, έτσι, την ολόπλευρη ανάπτυξη του ατόμου. Ταυτόχρονα, καλλιεργεί τον σεβασμό και την κατανόηση ανάμεσα στους ανθρώπους, καθώς και την κρίση για το περιβάλλον, την κοινωνία και τον πολιτισμό. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, η μάθηση και η διδασκαλία στις Εικαστικές Τέχνες αποτελούν πράξη, βασίζονται στις εμπειρίες, στα ενδιαφέροντα και στις ικανότητες των παιδιών και θέτουν στο κέντρο του σχεδιασμού και της εφαρμογής των εικαστικών δραστηριοτήτων τη θέαση - παρατήρηση και την παραγωγή - δημιουργία.

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Εικαστικών Τεχνών έχει χαρακτήρα παιδοκεντρικό. Αξιοποιούνται τα ενδιαφέροντα και οι εμπειρίες των παιδιών μέσα σε αυθεντικές-πραγματικές καταστάσεις και

προωθείται η σύνδεσή τους με θέματα που αφορούν στην καθημερινή ζωή και στο περιβάλλον, καλλιεργώντας ταυτόχρονα τη δημιουργική έκφραση και κριτική σκέψη.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, οι Επιθεωρητές και οι Σύμβουλοι Τέχνης, για να στηρίξουν την εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος Εικαστικών Τεχνών, επικεντρώθηκαν στους ακόλουθους τομείς δράσης:

- Οργάνωση επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στο πλαίσιο του Διήμερου Εκπαιδευτικού (Σεπτέμβριος 2015)
- Καθοδήγηση και στήριξη εκπαιδευτικών σε σχολική βάση και μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας
- Οργάνωση προαιρετικών σεμιναρίων, στο πλαίσιο της λειτουργίας του θεσμού αυτού του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου σε Λευκωσία και Λεμεσό
- Συγγραφή υποστηρικτικών κειμένων για διάφορες πτυχές του Αναλυτικού Προγράμματος
- Εμπλουτισμός ιστοσελίδας του Υ.Π.Π. με εκπαιδευτικό και άλλο υποστηρικτικό υλικό (<http://www.moec.gov.cy> → Δημοτική Εκπαίδευση → Εκπαιδευτικό Υλικό → Εικαστική Αγωγή)
- Εφαρμογή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων Εικαστικής Αγωγής, που οργανώνονται σε μουσεία και πινακοθήκες στη Λευκωσία και Λεμεσό
- Οργάνωση εκθέσεων παιδικής τέχνης με έργα εμπνευσμένα από τα εκπαιδευτικά προγράμματα Εικαστικής Αγωγής και με έργα από το Αρχείο Τέχνης Δημοτικής Εκπαίδευσης
- Λειτουργία της Πλατφόρμας Επικοινωνίας Εκπαιδευτικών Εικαστικής Αγωγής, στο πλαίσιο της πλατφόρμας εκπαιδευτικού περιεχομένου Edmodo. Μέσω της συγκεκριμένης πλατφόρμας, οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν Εικαστική Αγωγή έχουν την ευκαιρία να επικοινωνούν με συναδέλφους τους και να ανταλλάζουν πληροφορίες, σχέδια μαθήματος, φωτογραφίες, βίντεο, με σκοπό τον εμπλουτισμό και βελτίωση της διδασκαλίας τους.

Επιπρόσθετα, η Ομάδα εργασίας για το Αναλυτικό Πρόγραμμα Εικαστικών Τεχνών, στην οποία συμμετέχουν Λειτουργοί Αναλυτικών Προγραμμάτων, Ακαδημαϊκοί, Σύμβουλοι και Επιθεωρητές Τέχνης από Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση, συνέχισε την εργασία της για τη συγγραφή Δεικτών Επιτυχίας και Δεικτών Επάρκειας.

7.1.1.9 Φυσικές Επιστήμες

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, άρχισε η πιλοτική εφαρμογή των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας στα γνωστικά αντικείμενα Φυσικές Επιστήμες και Τεχνολογία, για τις τάξεις Α΄- Δ΄, και Φυσικές Επιστήμες, για τις τάξεις Ε΄- Στ΄. Στο πλαίσιο της προσπάθειας αυτής, ομάδα εκπαιδευτικών-πυρήνων από όλες τις επαρχίες συνεργάστηκε με την Ομάδα Εργασίας του Αναλυτικού Προγράμματος των Φυσικών Επιστημών για την αξιοποίηση των Δεικτών στη διδασκαλία συγκεκριμένων εννοιών, με σκοπό τη λήψη ανατροφοδότησης. Αυτή η ανατροφοδότηση αξιοποιήθηκε για την αναθεώρηση των Δεικτών και τη διαμόρφωσή τους σε μία νέα έκδοση. Παράλληλα, οργανώθηκαν επιμορφωτικές συναντήσεις σε σχολική και περιφερειακή βάση, οι οποίες αποσκοπούσαν στην εξοικείωση των εκπαιδευτικών με την εφαρμογή των Δεικτών.

Επίσης, συνεχίστηκε ο εμπλουτισμός του διδακτικού υλικού, με την αναδιαμόρφωση των υφιστάμενων και την παραγωγή νέων εννοιών, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, σύμφωνα με το αναδομημένο Πρόγραμμα Σπουδών και τους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας, η οποία αναμένεται να διευκολύνει τους εκπαιδευτικούς στην εφαρμογή τους.

7.1.1.10 Φυσική Αγωγή

Οι Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας εφαρμόστηκαν πιλοτικά. Κατά τη διάρκεια και στο τέλος της πιλοτικής εφαρμογής, έγιναν ομαδικές συνεντεύξεις και δόθηκε ανατροφοδότηση για τους Δείκτες

Επιτυχίας και Επάρκειας. Με βάση την ανατροφοδότηση αυτή, οι Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας αναδιαμορφώθηκαν και οργανώθηκαν σε θεματικές ενότητες, με σκοπό την καλύτερη κατανόηση και ευκολότερη εφαρμογή τους από τους εκπαιδευτικούς. Οι νέοι Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας θα αποτελέσουν τον οδοδείκτη για την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος σπουδών την επόμενη σχολική χρονιά.

Η επιμόρφωση στο Διήμερο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικού αφορούσε στην εφαρμογή των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας, με σκοπό την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας μέσα από το μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Το θέμα του σεμιναρίου ήταν απόρροια από το ομότυπο πενήνήμερο σεμινάριο του Προγράμματος Pestalozzi που έλαβε μέρος στο Στρασβούργο με τη συμμετοχή του Υ.Π.Π. Οι εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να ασχοληθούν με τους Δείκτες και να προβληματιστούν, να ανταλλάξουν απόψεις και να ασχοληθούν με καλές πρακτικές καλλιέργειας του Τίμιου Παιχνιδιού και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής.

Οι Επιθεωρητές και Σύμβουλοι του μαθήματος παρείχαν στήριξη, σε σχολική βάση, στους εκπαιδευτικούς που ανέλαβαν τη διδασκαλία του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, τόσο στις θεματικές που αναφέρθηκαν πιο πάνω όσο και σε θεματικές που ζητούσαν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί.

Η προσέγγιση CLIL στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής προωθήθηκε και εφαρμόστηκε σε αρκετά σχολεία, σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές και Συμβούλους του CLIL. Ετοιμάστηκαν και δόθηκαν πρακτικές εισηγήσεις στους εκπαιδευτικούς που παρακολούθησαν την προαιρετική επιμόρφωση για το θέμα. Καλές πρακτικές παρουσιάστηκαν σε συνέδριο για το CLIL.

7.1.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΟΛΟΗΜΕΡΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

7.1.2.1 Προαιρετικό Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο

Κατά τη σχολική χρονιά 1999-2000, έγινε παγκύπρια πειραματική εφαρμογή του θεσμού του Ολοήμερου Σχολείου σε εννέα δημοτικά σχολεία (4 αστικά σχολεία και 5 σχολεία της υπαίθρου).

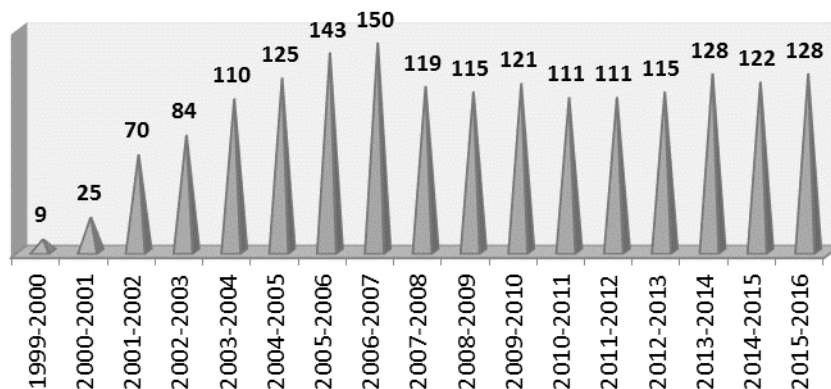
Η δοκιμαστική εφαρμογή του θεσμού του Ολοήμερου Σχολείου αξιολογήθηκε από Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, της Οργάνωσης Επιθεωρητών Δημοτικής Εκπαίδευσης, της Π.Ο.Ε.Δ. και της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης. Με την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης της αξιολόγησης της δοκιμαστικής εφαρμογής του Ολοήμερου Σχολείου, τον Μάιο του 2000, ετοιμάστηκε σχετική έκθεση, η οποία υποβλήθηκε στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού. Με βάση την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης, ο θεσμός του Ολοήμερου Σχολείου κρίθηκε ως επιτυχής και επωφελής από κοινωνική και εκπαιδευτική άποψη.

Με τη σύμφωνη γνώμη του Υ.Π.Π. και της Π.Ο.Ε.Δ. για επέκταση του θεσμού, κατά τη σχολική χρονιά 2000-2001, εφαρμόστηκε ο θεσμός του Ολοήμερου Σχολείου μέχρι τις 4:00 μ.μ. σε 25 σχολεία παγκύπρια.

Από τότε ο θεσμός του Προαιρετικού Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου συνεχίστηκε και επεκτάθηκε, μετά από απαίτηση πολλών σχολείων, ως ακολούθως:

Αριθμός Προαιρετικών Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων

Number of Voluntary All-Day Schools

Τα Δημοτικά και Ειδικά Σχολεία λειτουργούν σε προαιρετική βάση ως ολοήμερα από τον Οκτώβριο μέχρι τον Μάιο, με τρεις ή τέσσερις πρόσθετες απογευματινές περιόδους, τέσσερις φορές την εβδομάδα (καθημερινά εκτός Τετάρτης) σε δύο ζώνες, μέχρι τις 3:05 μ.μ. ή μέχρι τις 4:00 μ.μ. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε, στις 17 Νοεμβρίου 2015, Πρόταση του Υ.Π.Π. για επέκταση της λειτουργίας του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου και την Τετάρτη. Η πενήνθημερη φοίτηση των παιδιών στο Προαιρετικό Ολοήμερο Σχολείο θα εφαρμοστεί από τη σχολική χρονιά 2016-2017.

Το πρωινό αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα παραμένουν ως έχουν και λειτουργούν με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς λειτουργίας των δημοτικών σχολείων. Στο εβδομαδιαίο απογευματινό πρόγραμμα περιλαμβάνονται, εκτός από τη σίτιση, τέσσερις περίοδοι διδασκαλίας για διεκπεραίωση της κατ' οίκον εργασίας/εμβάθυνσης και οκτώ περίοδοι για διδασκαλία επιλεγόμενων μαθημάτων ενδιαφέροντος (Αγγλικά, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Μουσική, Γυμναστική, Τέχνη, Σχεδιασμός και Τεχνολογία, Θέατρο).

Ο αριθμός των παιδιών κατά τμήμα κυμαίνεται από 8-25 παιδιά, ανάλογα με το θέμα και τις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας. Η συγκρότηση των τμημάτων και των ομάδων εξαρτάται από τα ενδιαφέροντα των μαθητών και την αξιοποίηση του διδακτικού προσωπικού.

Το Υ.Π.Π. φροντίζει για τον κατάλληλο εξοπλισμό όλων των σχολείων που λειτουργούν ως ολοήμερα.

Οι μαθητές γευματίζουν υπό την επίβλεψη εκπαιδευτικών. Τα έξοδα για τη σίτιση των παιδιών και τις αναγκαίες διευθετήσεις για την προμήθεια/παρασκευή του γεύματος αναλαμβάνουν οι γονείς των παιδιών. Το είδος του φαγητού και το πρόγραμμα σίτισης ακολουθεί συγκεκριμένο διαιτολόγιο, που συμφωνείται από το Υ.Π.Π. και τους γονείς. Το Υ.Π.Π. επιχορηγεί μέρος του ποσού για τη σίτιση ορισμένου αριθμού άπορων μαθητών.

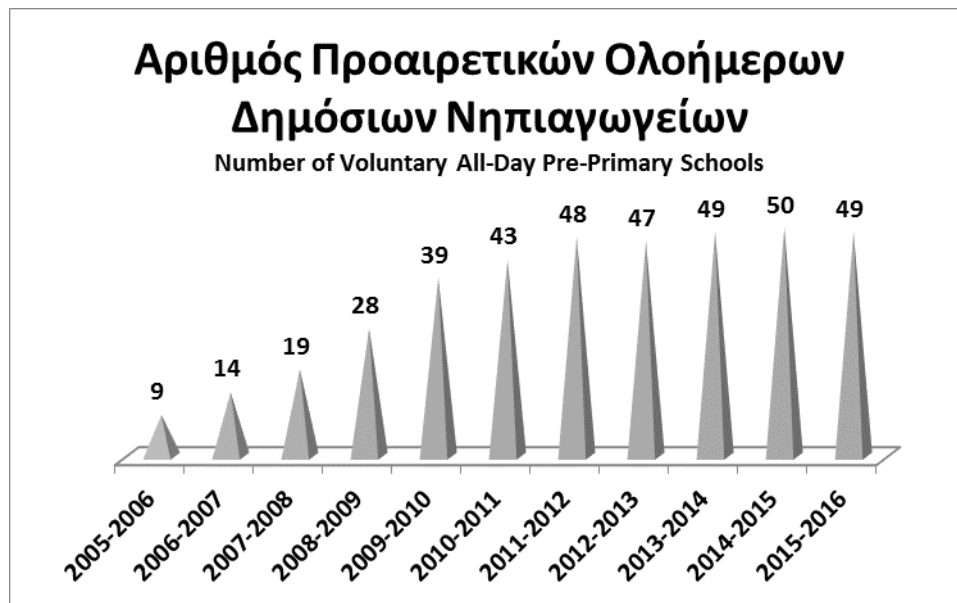
Στις 17 Νοεμβρίου 2015, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την προώθηση των απαραίτητων ενεργειών από το Υ.Π.Π. για αξιολόγηση του θεσμού του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου.

7.1.2.2 Προαιρετικό Ολοήμερο Δημόσιο Νηπιαγωγείο

Κατά τη σχολική χρονιά 2005-2006, εφαρμόστηκε, σε πειραματική βάση, ο θεσμός του Προαιρετικού Ολοήμερου Νηπιαγωγείου σε δέκα τμήματα προδημοτικής σε εννέα Δημόσια Νηπιαγωγεία της υπαίθρου.

Κατά τη σχολική χρονιά 2006-2007, ο θεσμός επεκτάθηκε, με αποτέλεσμα να καλύψει συνολικά 16 τμήματα προδημοτικής σε 14 Δημόσια Νηπιαγωγεία παγκύπρια.

Από τότε ο θεσμός των Προαιρετικού Ολοήμερου Δημόσιου Νηπιαγωγείου συνεχίστηκε και επεκτάθηκε, μετά από απαίτηση πολλών σχολείων, ως ακολούθως:

Τα Δημόσια Νηπιαγωγεία λειτουργούν σε προαιρετική βάση ως ολοήμερα, από τον Οκτώβριο μέχρι τον Μάιο, με τρεις ή τέσσερις πρόσθετες απογευματινές περιόδους, τέσσερις φορές την εβδομάδα (καθημερινά εκτός Τετάρτης) σε δύο ζώνες, μέχρι τις 3:05 μ.μ. ή μέχρι τις 4:00 μ.μ. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε, στις 17 Νοεμβρίου 2015, Πρόταση του Υ.Π.Π., για επέκταση της λειτουργίας του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου και την Τετάρτη. Η πενθήμερη φοίτηση των παιδιών στο Προαιρετικό Ολοήμερο Σχολείο θα εφαρμοστεί από τη σχολική χρονιά 2016-2017.

Το πρωινό αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα παραμένουν ως έχουν και λειτουργούν με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς λειτουργίας των δημόσιων νηπιαγωγείων. Στο εβδομαδιαίο απογευματινό πρόγραμμα περιλαμβάνονται, εκτός από τη σίτιση, τέσσερις περίοδοι για ύπνο ή ξεκούραση και οκτώ περίοδοι για δημιουργικές δραστηριότητες στα παρακάτω θέματα: Γλώσσα, Μαθηματικά, εξοικείωση με την Τεχνολογία, Θέατρο, Μουσική, Χορός, Εικαστική Έκφραση, Φυσική Αγωγή, Ομαδικά παιχνίδια.

Ο αριθμός των παιδιών κατά τμήμα δεν υπερβαίνει τα 25.

Το Υ.Π.Π. φροντίζει για τον κατάλληλο εξοπλισμό όλων των σχολείων που λειτουργούν ως ολοήμερα.

Οι μαθητές γευματίζουν υπό την επίβλεψη εκπαιδευτικών. Τα έξοδα για τη σίτιση των παιδιών και όλες τις αναγκαίες διευθετήσεις για την προμήθεια/παρασκευή του γεύματος αναλαμβάνουν οι γονείς των παιδιών. Το είδος του φαγητού και το πρόγραμμα σίτισης ακολουθεί συγκεκριμένο διαιτολόγιο, που

συμφωνείται από το Υ.Π.Π. και τους γονείς. Το Υ.Π.Π. επιχορηγεί μέρος του ποσού για τη σίτιση ορισμένου αριθμού άπορων μαθητών.

Στις 17 Νοεμβρίου 2015, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την προώθηση των απαραίτητων ενεργειών από το Υ.Π.Π. για αξιολόγηση του θεσμού του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου.

7.1.2.3 Ενιαίο Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο

Μπροστά στις ραγδαίες αλλαγές της κοινωνίας, που καθιστούν αναγκαία την αναμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος, έτσι ώστε να περιλαμβάνει νέες συνθήκες σχολικής ζωής και διαδικασίες μάθησης, νέα γνωστικά αντικείμενα, αναβαθμισμένες υποδομές και αναπροσαρμοσμένο Αναλυτικό και Ωρολόγιο Πρόγραμμα, το Υ.Π.Π. προχώρησε, τη σχολική χρονιά 2006-2007, στην αναδόμηση του θεσμού του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου, εφαρμόζοντας, σε πιλοτική βάση, τον θεσμό του Ενιαίου Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου σε εννέα Δημοτικά Σχολεία σε όλες τις επαρχίες.

Κατά τη σχολική χρονιά 2007-2008, ο θεσμός επεκτάθηκε σε 15 Δημοτικά Σχολεία, αριθμός που παρέμεινε μέχρι τη σχολική χρονιά 2009-2010.

Η πρώτη φάση πιλοτικής εφαρμογής διήρκεσε τρία χρόνια και ολοκληρώθηκε τη σχολική χρονιά 2008-2009. Κάθε χρόνο Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης διενεργούσε αξιολόγηση του θεσμού. Τον Ιούνιο του 2009 αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο νέο πλαίσιο λειτουργίας, στη βάση των εισηγήσεων της Επιτροπής Αξιολόγησης και των επισημάνσεων του Υ.Π.Π. Το νέο πλαίσιο εφαρμόστηκε κατά τη δεύτερη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του θεσμού, τη σχολική χρονιά 2009-2010.

Με τη λήξη της σχολικής χρονιάς 2009-2010, ολοκληρώθηκε η τετράχρονη πιλοτική εφαρμογή του θεσμού. Ειδική Επιτροπή μελέτησε το τελικό πλαίσιο λειτουργίας και τον τρόπο επέκτασης του θεσμού και ετοίμασε Πρόταση, η οποία προωθήθηκε και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2010. Στην Επιτροπή συμμετείχαν εκπρόσωποι του Υ.Π.Π., του Υπουργείου Οικονομικών, της Επιτροπής Αξιολόγησης του θεσμού, της Π.Ο.Ε.Δ., της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης και ο εξωτερικός Σύμβουλος των Ενιαίων Ολοήμερων Σχολείων.

Το τελικό πλαίσιο λειτουργίας του θεσμού τέθηκε σε εφαρμογή από τη σχολική χρονιά 2010-2011. Από τη σχολική χρονιά 2010-2011 ο θεσμός του Ενιαίου Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου εφαρμόζεται σε 14 Δημοτικά Σχολεία.

Μετά την ολοκλήρωση της πιλοτικής εφαρμογής του θεσμού του Ενιαίου Ολοήμερου Σχολείου και τη θεσμοθέτησή του, με τη σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 2011, το Ενιαίο Ολοήμερο Σχολείο αποτελεί τύπο Δημόσιου Σχολείου.

Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο και οι λειτουργικές ρυθμίσεις του Ενιαίου Ολοήμερου Σχολείου είναι πολύ διαφορετικές από εκείνες που ισχύουν στα υφιστάμενα Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία. Το Ενιαίο Ολοήμερο Σχολείο λειτουργεί με ενιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα, με ενιαία διεύθυνση και προσωπικό, αλλά και με αναβαθμισμένο εκπαιδευτικό περιεχόμενο.

Τα Ενιαία Ολοήμερα Σχολεία λειτουργούν τέσσερις ημέρες την εβδομάδα (Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή) από τις 7:45 π.μ. μέχρι τις 3:15 μ.μ. ή μέχρι τις 4:00 μ.μ. και μία ημέρα (Τετάρτη) από τις 7:45 π.μ. μέχρι τη 1:05 μ.μ. Οι διδακτικές περίοδοι είναι συνολικά 47, δηλαδή προστίθενται 12 διδακτικές περίοδοι στις υφιστάμενες.

Οι 12 πρόσθετες διδακτικές περίοδοι αξιοποιούνται για την αναδόμηση του μαθήματος των Αγγλικών, την εισαγωγή του μαθήματος των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, την εφαρμογή δραστηριοτήτων «Αγωγής Ζωής» και την εισαγωγή της διδασκαλίας θεμάτων ενδιαφέροντος (π.χ. χορός, κολύμπι, τάε-κβο-ντο, μπαλέτο, θέατρο κ.λπ.)

Άλλες ειδικές ρυθμίσεις που αφορούν στη λειτουργία των Ενιαίων Ολοήμερων Σχολείων είναι η πρόσληψη εξειδικευμένου διδακτικού προσωπικού για τη διδασκαλία των Αγγλικών και των Θεμάτων Ενδιαφέροντος (π.χ. χοροδιδάσκαλοι, θεατρολόγοι) και η λειτουργία Συμβουλευτικών Επιτροπών σε κάθε σχολείο που εντάχθηκε στον θεσμό με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών, γονέων και εκπροσώπων της Σχολικής Εφορείας.

Στις τέσσερις ημέρες που υπάρχει και απογευματινή φοίτηση προσφέρεται γεύμα στους μαθητές. Το διαιτολόγιο ετοιμάστηκε από ειδικούς διατροφολόγους και το φαγητό παρασκευάζεται και προμηθεύεται από εστιατόρια, εκτός εκείνων των περιπτώσεων, όπου η σχολική μονάδα έχει αποφασίσει διαφορετικά. Το φαγητό προσφέρεται σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο, ο οποίος λειτουργεί ως τραπεζαρία. Πρόσθετο βοηθητικό προσωπικό εξυπηρετεί στο σερβίρισμα και στην καθαριότητα, ενώ οι μαθητές γευματίζουν υπό την επίβλεψη καθορισμένου αριθμού εκπαιδευτικών. Το κόστος του φαγητού καλύπτεται από τους γονείς. Το Υ.Π.Π. επιχορηγεί μέρος του κόστους της σίτισης των μαθητών. Το ποσό της επιχορήγησης αυτής ανέρχεται στα €470 ανά μαθητή και καλύπτει το 20% του συνόλου των εγγεγραμμένων μαθητών των σχολείων, εκτός από τα σχολεία που βρίσκονται σε ορεινές περιοχές, όπου το Υ.Π.Π. επιχορηγεί με το ίδιο ποσό το σύνολο των μαθητών, στο πλαίσιο της στήριξης των κατοίκων των περιοχών αυτών.

Στις 17 Νοεμβρίου 2015, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την προώθηση των απαραίτητων ενεργειών, από το Υ.Π.Π., για αξιολόγηση του θεσμού του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου.

7.1.3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΘΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Η λειτουργία Θερινών Δημόσιων Σχολείων (Θ.Δ.Σ.) από το Υ.Π.Π., κατά την περίοδο των καλοκαιρινών διακοπών, αποτελεί ένα γενικότερο αίτημα της κοινωνίας και καλύπτει πολλαπλές κοινωνικές και άλλες ανάγκες. Το Πρόγραμμα των Θ.Δ.Σ., το οποίο εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το καλοκαίρι του 2015 σε 22 δημοτικά σχολεία και επεκτάθηκε το καλοκαίρι του 2016 και σε δύο νηπιαγωγεία, προσφέρει δημιουργική απασχόληση, κατά την περίοδο του καλοκαιριού, ιδιαίτερα σε παιδιά που προέρχονται από ευάλωτες ομάδες πληθυσμού.

Η χρησιμότητα της λειτουργίας τους είναι πλατιά αποδεκτή, γιατί μεταξύ άλλων:

- Αμβλύνεται η ανισότητα ευκαιριών που υπάρχει ανάμεσα σε παιδιά εύπορων και φτωχών οικογενειών για τις ευκαιρίες που αφορούν στη δημιουργική απασχόληση, κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών διακοπών.
- Δίνεται ευκαιρία για ολόπλευρη καλλιέργεια και ανάπτυξη των παιδιών με δημιουργικές δραστηριότητες.
- Περιορίζονται τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι γονείς, αναφορικά με την επίβλεψη των παιδιών τους, κατά τη διάρκεια της περιόδου που τα σχολεία είναι κλειστά.
- Προλαμβάνεται και περιορίζεται η παιδική παραβατικότητα. Τα παιδιά απασχολούνται επωφελώς και δεν έχουν χρόνο να αναπτύξουν αντικοινωνική συμπεριφορά και δράση.
- Καταπολεμάται η πολλή τηλεθέαση και άλλες κακές συνήθειες.
- Δίνεται η ευκαιρία για σίτιση των παιδιών που το έχουν ανάγκη.
- Αξιοποιούνται τα σχολικά κτήρια και οι σχολικές εγκαταστάσεις όσο γίνεται περισσότερο χρόνο,

πέρα από τη χρήση τους για τα κανονικά μαθήματα που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια ενός σχολικού έτους.

- Δίνεται ευκαιρία για βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής του κάθε σχολείου.
- Δίνεται ευκαιρία για εργοδότηση αδιόριστων εκπαιδευτικών.

Τα 24 Θ.Δ.Σ. (22 δημοτικά σχολεία και 2 δημόσια νηπιαγωγεία), άρχισαν τη λειτουργία τους αμέσως, μετά το κλείσιμο των σχολείων για τις καλοκαιρινές διακοπές, μέχρι και την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Ιουλίου. Τα Θ.Δ.Σ. λειτουργούν από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, επτά περιόδους την κάθε ημέρα (07:45-13:05) με 15 λεπτά το πρωί και 25 λεπτά το μεσημέρι για σκοπούς άφιξης και αναχώρησης των παιδιών και στελεχώνονται με μόνιμους εκπαιδευτικούς δημοτικής και προδημοτικής εκπαίδευσης με πείρα σε θέματα εκπαίδευσης, διοίκησης και διεύθυνσης, καθώς και με αδιόριστους εκπαιδευτικούς.

Στα Θ.Δ.Σ γίνεται προσπάθεια για εφαρμογή ενός καλά οργανωμένου εκπαιδευτικού προγράμματος δημιουργικών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι συνυφασμένες με τα ενδιαφέροντα, τις διαφορετικές ικανότητες και τις ανάγκες των παιδιών (Εικαστική έκφραση, Σχεδιασμός και Τεχνολογία, Μουσική, Θέατρο, Μουσική και κίνηση - χορός, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Αγωγή Ζωής - Οικιακή Οικονομία, θέματα συναφή με την περίοδο του καλοκαιριού, Ομαδικά παιχνίδια εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, Παραμύθι, Κουκλοθέατρο κ.λπ.).

Για τη λειτουργία του προγράμματος, το Υ.Π.Π. επιχορηγεί τις Σχολικές Εφορείες των Θ.Δ.Σ. για τη μισθοδοσία του βοηθητικού προσωπικού (τροχονόμοι, σχολικοί βοηθοί/συνοδοί), τα λειτουργικά έξοδα και την αγορά διδακτικών μέσων. Επίσης, η σίτιση (πρόγευμα και φρούτο) είναι δωρεάν για όλα τα παιδιά.

7.1.4 ΕΚΔΟΣΗ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τη σχολική χρονιά 2015-2016 εκδόθηκε, για πρώτη φορά, ο «Σχολικός Οδηγός 2015-2016 για γονείς και μαθητές Δημοτικής Εκπαίδευσης». Η έκδοση αυτή είχε ως στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας του Υ.Π.Π. και, ειδικότερα, της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης με όλους τους γονείς/κηδεμόνες, ώστε να γίνει ακόμα πιο δημιουργική και αποτελεσματική. Ταυτόχρονα, επιδίωκε να συγκεντρώσει χρήσιμες πληροφορίες και να υπογραμμίσει σημαντικές ημερομηνίες της σχολικής χρονιάς, δίνοντας τη δυνατότητα στους γονείς/κηδεμόνες, να ενημερωθούν και, κατ' επέκταση, να διαχειριστούν αποτελεσματικότερα τις σχολικές ανάγκες και υποχρεώσεις των παιδιών τους.

Ο Σχολικός Οδηγός περιλαμβάνει πλούσια θεματολογία, μέσα από την οποία οι γονείς/κηδεμόνες μπορούν να έχουν άμεση ενημέρωση γύρω από λειτουργικές διαδικασίες και κανονισμούς, που αφορούν στις σχολικές μας μονάδες. Καταγράφει το καθημερινό πρόγραμμα των σχολικών δραστηριοτήτων, καθώς επίσης και σημαντικές εκπαιδευτικές πολιτικές του Υ.Π.Π. Οι γονείς/κηδεμόνες μπορούν να ανατρέξουν σε χρήσιμα τηλέφωνα και ηλεκτρονικές διευθύνσεις των Υπηρεσιών του Υ.Π.Π., προκειμένου να απευθύνουν τα αιτήματά τους ή να τύχουν επιπρόσθετης πληροφόρησης για θέματα που τους προβληματίζουν και τους απασχολούν. Επιπρόσθετα, γίνεται αναφορά σε επίκαιρα όσο και σύγχρονα κοινωνικά θέματα που απασχολούν τους γονείς/κηδεμόνες και σχετίζονται με την ορθή διαπαιδαγώγηση και την καθοδήγηση των μικρών παιδιών, όπως είναι, π.χ., η αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού, η ασφαλής χρήση του διαδικτύου κ.ά.

Η έκδοση αυτή αποτελεί καινοτομία στην εκπαίδευσή μας, η οποία αναδεικνύει τη μεγάλη σημασία του ρόλου των γονέων/κηδεμόνων στην επίτευξη των στόχων της εκπαίδευσης και παράλληλα εμπλουτίζει και ενδυναμώνει τη γενικότερη προσπάθεια, που καταβάλλει το Υ.Π.Π. για βελτίωση και αναβάθμιση του δημόσιου σχολείου.

7.1.5 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.1.5.1 Αγωγή Υγείας

Βασικός στόχος παραμένει η ενεργοποίηση και στήριξη των σχολικών μονάδων, έτσι ώστε να αναπτύσσουν και να εφαρμόζουν σχέδιο δράσης Αγωγής Υγείας και πρόληψης της παραβατικότητας. Το σχέδιο δράσης θα πρέπει να είναι αποδεκτό από τους μαθητές και το προσωπικό του σχολείου και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του σχολείου, αλλά και να αξιοποιεί ευκαιρίες συνεργασίας με τους γονείς, την κοινότητα και άλλους φορείς. Οι δράσεις και τα προγράμματα που περιγράφονται πιο κάτω στηρίζουν έμπρακτα την εφαρμογή του σχεδίου δράσης Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας του κάθε σχολείου.

7.1.5.1.1 «Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού & Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών»

Η αναγνώριση, διαχείριση και καταγραφή ρατσιστικών περιστατικών στο σχολικό περιβάλλον εξαιτίας της διαφορετικότητάς τους γίνεται μέσω της αντιρατσιστικής πολιτικής του Υ.Π.Π. «Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού και Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών». Η ανάπτυξη του «Κώδικα Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού και του Οδηγού Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών» από το Υ.Π.Π., ανταποκρίνεται σε σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) προς όλα τα κράτη-μέλη, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου. Εισηγήση της Επιτροπής ήταν η καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων στο σχολείο μέσα από μία μόνιμη πολιτική, η οποία να περιλαμβάνει τη σύσταση ενός συστήματος παρακολούθησης ρατσιστικών περιστατικών, την υιοθέτηση μέτρων προστασίας των θυμάτων και της παιδαγωγικής, κατά βάση, διαχείρισης των περιστατικών, μέσα από την επιβολή αυστηρών και ανάλογων κυρώσεων και την υιοθέτηση ενός «Κώδικα Συμπεριφοράς Κατά του Ρατσισμού».

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, το Υ.Π.Π. έχει θέσει ως υπό έμφαση στόχο την «Ευαισθητοποίηση κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας και την προώθηση της ισότητας και του σεβασμού». Στο πλαίσιο αυτού του στόχου, το Υ.Π.Π. εισηγείται όπως τα σχολεία εστιάσουν στην εφαρμογή του *Κώδικα και Οδηγού*, καθώς η αντιρατσιστική εκπαίδευση και η προώθηση της ισότητας και του σεβασμού λειτουργούν αποτελεσματικά μόνο σε πλαίσιο, όπου τα ρατσιστικά περιστατικά αναγνωρίζονται και αντιμετωπίζονται χωρίς εξαιρέσεις.

Στο κείμενο του *Κώδικα* αναλύονται έρευνες και πολιτικές που εντοπίζουν την ανάγκη για μία προσέγγιση αντιρατσιστικής πολιτικής σε επίπεδο ολόκληρου του σχολείου, με μία ευρεία αντίληψη του ρατσισμού σε όλες του τις μορφές, ώστε να περιλαμβάνει όλα τα είδη διακρίσεων. Παρέχει, επίσης, στα σχολεία και στους εκπαιδευτικούς ένα λεπτομερές σχέδιο αντιμετώπισης και πρόληψης ρατσιστικών περιστατικών, το οποίο μπορούν να προσαρμόσουν στις ιδιαίτερες τους ανάγκες, προτού το υιοθετήσουν και εφαρμόσουν στην πράξη. Περιλαμβάνει ορισμούς βασικών εννοιών (π.χ. ρατσισμός, ρατσιστικό περιστατικό, διακρίσεις, στερεότυπα, διαφορετικότητα κ.λπ.), περιγράφει τις υπευθυνότητες και δεσμεύσεις που αναμένονται από κάθε μέλος της σχολικής κοινότητας και παρέχει στα σχολεία τα βήματα διαχείρισης ρατσιστικών περιστατικών σε έναν πρακτικό πίνακα. Καθώς ο *Κώδικας* αντιλαμβάνεται τη διαφορετικότητα ως ένα πολύπλοκο φαινόμενο, το οποίο περιλαμβάνει διάφορες πτυχές των ανθρώπινων ταυτοτήτων, αναμένεται να συμβάλει στη μείωση του εκφοβισμού και των διακρίσεων στη βάση οποιασδήποτε πτυχής της διαφορετικότητας στα σχολεία (θρησκεία, εθνικότητα, γλώσσα, εμφάνιση, αναπηρία, φύλο κ.λπ.).

7.1.5.1.2 EU/CoE Pilot Project Scheme “Human Rights and Democracy in Action” – “Managing Controversy: A Whole-School Training Tool”

Η Κύπρος, από τον Ιούνιο 2014, συμμετέχει ως χώρα-εταίρος στο *Pilot Project Scheme “Human Rights and Democracy in Action”* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η Κύπρος εξασφάλισε τη συμμετοχή της και στην πιλοτική δράση για το 2015, με την πρόταση “Managing Controversy: A Whole-School Training Tool”, η οποία υποβλήθηκε υπό τον συντονισμό του Ηνωμένου Βασιλείου και με εταίρους την Κύπρο, την Αυστρία, το Μαυροβούνιο και την Ιρλανδία. Το Υ.Π.Π., εξασφάλισε χορηγία €12.785,00 για τον σκοπό αυτό. Σκοπός του έργου για το 2015 ήταν η ανάπτυξη ενός επιμορφωτικού εργαλείου για τη διαχείριση αμφιλεγόμενων θεμάτων σε σχολεία σε όλη την Ευρώπη. Το εργαλείο, το οποίο είναι διαθέσιμο διαδικτυακά, έχει σκοπό να προσφέρει πρακτική υποστήριξη σε διευθυντές σχολείων για την ενεργό προαγωγή και διαχείριση αμφιλεγόμενων θεμάτων μέσα και πέρα από τον σχολικό χώρο. Αναμένεται ότι το εργαλείο θα είναι, επίσης, χρήσιμο σε εκπαιδευτικούς, επιθεωρητές, εκπαιδευτές εκπαιδευτικών και λειτουργούς εκπαιδευτικών αρχών.

7.1.5.1.3 iDecide

Το Υ.Π.Π. συντονίζει τη συμμετοχή εταίρων από πέντε συνολικά χώρες στο τριετές πρόγραμμα της Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “EACEA 33/2014 - Key action 3: Support for policy reform – Initiatives for policy innovation”, με τίτλο “An innovative toolkit for inclusive decision making policies – iDecide”. Στόχος του προγράμματος, το οποίο κατευθύνεται από την προοπτική της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ισότητας, είναι η ανάπτυξη ενός εργαλείου για χρήση από εκπαιδευτικούς και ηγέτες σχολείων, με στόχο τη συμπερίληψη μειονοτικών ομάδων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε καθημερινή σχολική βάση. Σε αυτές τις διαδικασίες το Έργο λαμβάνει υπόψη επίμαχα θέματα που επηρεάζουν ευάλωτες ομάδες. Δίνοντας φωνή σε ομάδες που βρίσκονται στο περιθώριο και χτίζοντας πάνω σε δημοκρατικές τεχνικές και στρατηγικές εις βάθος συζήτησης των πολλαπλών προοπτικών που εμπεριέχονται σε κάθε επίμαχο θέμα, το Έργο δίνει σε όσους χαράσσουν πολιτική και τη δυνατότητα να βελτιώνουν τα μαθησιακά αποτελέσματα ατόμων από μειονοτικές ομάδες.

7.1.5.1.4 Επιχορηγήσεις δράσεων των σχολικών μονάδων

Μεγάλος αριθμός προγραμμάτων, δράσεων και παρεμβάσεων Αγωγής Υγείας έχουν υλοποιηθεί κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, μετά από επιχορήγηση που εξασφάλισαν από τη Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας. Οι δράσεις που επιχορηγούνται στοχεύουν στην ενίσχυση των παραγόντων που εξυπηρετούν τους στόχους της Αγωγής Υγείας: Ανάπτυξη και ενδυνάμωση εαυτού, ανάπτυξη ασφαλούς και υγιούς ζωής, δημιουργία και βελτίωση κοινωνικού εαυτού, δημιουργία ενεργού πολίτη, καλλιέργεια προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, αποτελεσματική διαχείριση συναισθημάτων και ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων, προαγωγή της αυτοεκτίμησης, βελτίωση του ψυχοκοινωνικού κλίματος του σχολείου, στήριξη της οικογενειακής επάρκειας.

Το αίτημα για επιχορήγηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας, με βάση συγκεκριμένους δείκτες, και αφορά σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, εγκρίθηκαν 450 δράσεις, οι οποίες αφορούσαν μεταξύ άλλων: βελτίωση του σχολικού περιβάλλοντος και διαμόρφωση σχολικής κουλτούρας (δράσεις για δημιουργική και συμμετοχική διαμόρφωση και αξιοποίηση χώρων στα σχολεία), δημιουργικά απογεύματα προς μαθητές (π.χ. εργαστήρια μουσικής, θεάτρου, τέχνης, καλλιτεχνικών κατασκευών), καλοκαιρινές δραστηριότητες σε μη προνομιούχες περιοχές, δράσεις και προγράμματα για ενδυνάμωση χαρακτήρα, αντιμετώπιση καταστάσεων παραβατικής συμπεριφοράς, ανάπτυξη και εξέλιξη εαυτού, δημιουργία και βελτίωση κοινωνικού εαυτού, προαγωγή συμπεριφορών ολόπλευρης ανάπτυξης και δράσεις για ανάδειξη πρακτικών που προάγουν την ασφάλεια και την υγεία με την παράλληλη ανάπτυξη της κριτικής σκέψης (π.χ. ενεργός καταναλωτής, συζητήσεις εφήβων), και την εφαρμογή πρακτικών εμπειριών ποιοτικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου (π.χ. εκδρομές γνωριμίας και επαφής με τη

φύση και με κοινωνικά και πολιτιστικά δρώμενα, επισκέψεις, δημιουργικά διαλείμματα, αντικαπνιστικά προγράμματα και κριτική αντιμετώπιση της χρήσης και κατάχρησης ουσιών κ.λπ.). Σημειώνεται ότι η πρακτική αυτή παρουσιάστηκε σε πρόσφατη έκδοση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (World Health Organisation 2013) "Improving the lives of children and young people: case studies from Europe", Volume 3, School (pp.9-17).

Παράλληλα, προωθήθηκε επιχορήγηση 393 δράσεων, εκτός σχολικού χρόνου, που αφορούσαν στη στήριξη μαθητών που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. Η δράση αυτή στοχεύει να συμβάλει στην ουσιαστική στήριξη (μαθησιακή, συναισθηματική, ενδυνάμωση εαυτού και κοινωνικού εαυτού, ανάδειξη και καλλιέργεια ταλέντου, ανάπτυξη ασφαλούς ζωής κ.λπ.) των μαθητών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. Η δράση αναπτύχθηκε στο πλαίσιο διεκπεραίωσης της Εθνικής Στρατηγικής για την αντιμετώπιση της εξάρτησης από παράνομες ουσίες και την επιβλαβή χρήση του αλκοόλ.

7.1.5.1.5 Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης

Η Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης του Υ.Π.Π. στηρίζει τις σχολικές μονάδες Δημοτικής και Μέσης εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση σοβαρών προβλημάτων και φαινομένων παραβατικότητας μαθητών. Η Ομάδα απαρτίζεται από εκπροσώπους διάφορων τμημάτων και υπηρεσιών του Υ.Π.Π., όπως εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς Δημοτικής και Μέσης και Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους.

Η Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης εργάζεται για την ανάπτυξη, προώθηση και παρακολούθηση σχεδίου δράσης, με σκοπό την ολιστική προσέγγιση του προβλήματος. Σε αυτή τη διαδικασία εμπλέκονται διάφοροι φορείς: οι εκπαιδευτικοί του κάθε σχολείου, η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, το Γραφείο Ευημερίας, οι γονείς, η κοινότητα. Η Ομάδα έχει, επίσης, τη δυνατότητα να στηρίζει την κάθε σχολική μονάδα που απευθύνεται σε αυτήν για βοήθεια, επισπεύδοντας τις διαδικασίες και προωθώντας οικονομική επιχορήγηση, εκεί όπου χρειάζεται, για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας και παραβατικότητας στα σχολεία. Η Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης ανταποκρίθηκε σε 236 αιτήματα σχολείων, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016: 125 αιτήματα από σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης και 111 αιτήματα από σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης.

Επιπρόσθετα, η Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης προωθεί την εφαρμογή προληπτικών προγραμμάτων για την πρόληψη της νεανικής παραβατικότητας στα σχολεία. Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016 εφαρμόστηκε το πρόγραμμα της Σχολικής Διαμεσολάβησης σε σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης.

7.1.5.1.6 Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο

Το Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο συστάθηκε κατά τη σχολική χρονιά 2009-2010. Το Παρατηρητήριο καταγράφει, κωδικοποιεί, αναλύει και αξιολογεί τα στοιχεία σχετικά με την έκταση και τις μορφές βίας ανά σχολείο. Επίσης, συλλέγει ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα αναφορικά με καλές πρακτικές πρόληψης και αντιμετώπισης της παραβατικότητας και της βίας στο σχολείο, όπως, επίσης, και τις εθνικές και διεθνείς έρευνες για το σχολικό κλίμα, τη βία στο σχολείο, τη σχολική διαρροή και τη νεανική παραβατικότητα.

Το Παρατηρητήριο ανέλαβε την προώθηση ενημερωτικής εγκυκλίου για την πρόληψη και διαχείριση της εκφοβιστικής συμπεριφοράς και υλοποίησε την ηλεκτρονική καταγραφή και καταχώριση των περιστατικών εκφοβιστικής συμπεριφοράς, για όλα τα σχολεία, μέσω του Συστήματος Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού.

Τον Νοέμβριο του 2015, το Παρατηρητήριο για τη Βία βράβευσε, σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, τα σχολεία που εφάρμοσαν Καλές Πρακτικές για την πρόληψη της βίας και της νεανικής παραβατικότητας στις σχολικές τους μονάδες. Συνολικά βραβεύθηκαν επτά σχολεία από τη Δημοτική, Μέση Γενική και Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση.

Από τον Σεπτέμβριο του 2014, το Παρατηρητήριο προχώρησε στη σύσταση Συντονιστικής Επιτροπής Πρόληψης και Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και στον σχηματισμό τριών ομάδων εργασίας: α) για ανάπτυξη διαδικασιών, β) για ανάπτυξη εκστρατείας ενημέρωσης και γ) για διαπαιδαγώγηση και επιμόρφωση. Το Παρατηρητήριο για τη Βία, κατά το έτος 2016, συμμετείχε στη Συντονιστική Επιτροπή, η οποία διαμόρφωσε και εξέδωσε ενημερωτική εγκύκλιο που αφορά στην πολιτική σε σχέση με τη διαχείριση περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης στα σχολεία.

7.1.5.1.7 Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας «MENTOP»

Το Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας «Μέντωρ» είναι πρόγραμμα πρόληψης κατά της χρήσης ουσιών εξάρτησης και καλύπτει θεματικά μέρος του Αναλυτικού Προγράμματος της Αγωγής Υγείας. Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, το πρόγραμμα επιχορηγήθηκε από το Υ.Π.Π. και προσφέρθηκαν σεμινάρια/εργαστήρια σε μαθητές Δημοτικής Εκπαίδευσης. Τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ζωής, που ανέλαβαν την εφαρμογή του Προγράμματος με τρεις κινητές Μονάδες, επιχορηγήθηκαν από το Υ.Π.Π., με την προοπτική να αυξηθεί ο αριθμός τους την επόμενη σχολική χρονιά.

7.1.5.2 Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

Η παγκύπρια σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού στα δημόσια δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία της Κύπρου, για τη σχολική χρονιά 2015-2016, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Δημοτικά Σχολεία (%)	Νηπιαγωγεία (%)
Ελληνοκύπριοι	83,71	84,61
Τουρκοκύπριοι	0,18	0,12
Μαρωνίτες	0,24	0,24
Αρμένιοι	0,09	0,03
Λατίνοι	0,02	0,00
Αλλοδαποί	15,76	15,00
ΣΥΝΟΛΟ	100,00	100,00

Οι πέντε πρώτες χώρες από τις οποίες προέρχονται οι αλλοδαποί μαθητές στα δημοτικά σχολεία είναι: Γεωργία, Ρουμανία, Ελλάδα, Βουλγαρία και Συρία. Αντίστοιχα, οι πέντε πρώτες χώρες από τις οποίες προέρχονται οι αλλοδαποί μαθητές στα νηπιαγωγεία διαφοροποιούνται ως ακολούθως: Ρουμανία, Γεωργία, Ελλάδα, Συρία και Βουλγαρία.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το ποσοστό των αλλόγλωσσων μαθητών, κατά τα τελευταία πέντε χρόνια, στα δημοτικά σχολεία:

Σχολική χρονιά	Αρ. μαθητών	Ποσοστό (%)
2011-2012	6 670	13,3
2012-2013	6 672	13,4
2013-2014	6 608	13,9
2014-2015	7 225	14,7
2015-2016	6 728	13,5

Το Υ.Π.Π. με την πολιτική του, σε ό,τι αφορά στην εκπαίδευση των αλλόγλωσσων μαθητών, επιδιώκει την ομαλή ενσωμάτωσή τους στο Κυπριακό Εκπαιδευτικό Σύστημα και όχι την αφομοίωσή τους. Στόχος της παρεχόμενης εκπαίδευσης είναι η προσφορά ενισχυμένων και διαφοροποιημένων προγραμμάτων εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας στα παιδιά των παλιννοστούντων και αλλοδαπών, για αποτελεσματικότερη επικοινωνία και ομαλή ένταξη στο κοινωνικό σύνολο. Μόνιμη επιδίωξη του Υ.Π.Π. είναι η προστασία των ελευθεριών και δικαιωμάτων όλων των μελών της κυπριακής κοινωνίας, από τις οποιοσδήποτε ρατσιστικές διακρίσεις και τάσεις κοινωνικού αποκλεισμού. Στο μέτρο που αυτό είναι δυνατόν, γίνεται προσπάθεια ομοιόμορφης και ισόρροπης κατανομής των αλλόγλωσσων μαθητών σε διάφορα σχολεία, χωρίς να επιδιώκεται η συγκέντρωσή τους σε ορισμένα μόνο σχολεία, ώστε οι εκπαιδευτικοί να είναι σε θέση να υποστηρίζουν τις γλωσσικές και πολιτισμικές τους ανάγκες με πιο αποτελεσματικό τρόπο.

Το Υ.Π.Π., στην προσπάθεια για αποτελεσματική αντιμετώπιση των ιδιαίτερων εκπαιδευτικών και κοινωνικών αναγκών των αλλόγλωσσων μαθητών, έχει διαμορφώσει επίσημη πολιτική για θέματα Διαπολιτισμικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

- Τη σχολική χρονιά 2015-2016, δόθηκε επιπρόσθετος χρόνος διδακτικών περιόδων σε όλες τις τάξεις των δημοτικών σχολείων, στις οποίες φοιτούσαν αλλόγλωσσοι μαθητές, οι οποίοι είχαν ανάγκη ενισχυτικής διδασκαλίας για εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας.
- Αγοράστηκαν από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (ΙΤΥΕ) - Διόφαντος της Ελλάδας αντίτυπα διάφορων σειρών βιβλίων που διατέθηκαν σε όλα τα δημοτικά σχολεία, για να χρησιμοποιηθούν από τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας.
- Τα Επιμορφωτικά Κέντρα εφάρμοσαν διάφορα προγράμματα για τη στήριξη των ενηλίκων και των μαθητών, όπως για παράδειγμα: πρόγραμμα εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας από παιδιά επαναπατρισθέντων Κυπρίων, παλιννοστούντων και άλλων αλλόγλωσσων παιδιών δημοτικού σχολείου, πρόγραμμα εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας από Τουρκοκύπριους, πρόγραμμα εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας σε μετανάστες και ξενόγλωσσους κατοίκους της Κύπρου, καθώς και πρόγραμμα παροχής υποστήριξης για μετάφραση και διερμηνεία.
- Το Άρθρο 20 του Συντάγματος διασφαλίζει το δικαίωμα εκπαίδευσης όχι μόνο των πολιτών της Δημοκρατίας, αλλά και των αλλοδαπών. Στους διευθυντές των σχολείων έχουν δοθεί οδηγίες όπως εγγράφουν όλους ανεξαιρέτως τους μαθητές. Όλοι οι μαθητές, τόσο Τουρκοκύπριοι όσο και αλλοδαποί, υπόκεινται στους νόμους και κανονισμούς των σχολείων της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Τα σχολεία της δημοτικής εκπαίδευσης, σεβόμενα την κουλτούρα, τα ήθη, τα έθιμα και τον πολιτισμό των αλλόγλωσσων παιδιών, αναπτύσσουν κάθε χρόνο διάφορες δραστηριότητες που επιτρέπουν την αλληλεπίδραση στοιχείων του πολιτισμού, τον οποίο φέρνουν τα παιδιά από τη χώρα προέλευσής τους, με στοιχεία του ελληνικού πολιτισμού.

Παράλληλα, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το «*Κείμενο Πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*». Το Υ.Π.Π. συνέχισε την προώθηση της εισαγωγής των πιο κάτω μέτρων, με στόχο την επιτάχυνση και ομαλοποίηση της ένταξης των αλλόγλωσσων μαθητών στο σχολικό σύστημα και την κοινωνία της Κύπρου:

- Παράλληλα τμήματα ταχύρρυθμης εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας.
- Σεμινάρια επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών που οργανώθηκαν από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.
- Ετοιμασία *Οδηγού* υποδοχής για τους νεοεισερχόμενους αλλόγλωσσους μαθητές, που έχει μεταφραστεί σε οκτώ ξένες γλώσσες (αγγλικά, τουρκικά, γεωργιανά, ρουμανικά, βουλγαρικά,

- ρωσικά, ουκρανικά, αραβικά), με βασικές πληροφορίες για τους μαθητές και τους γονείς τους για το εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου.
- Προσθήκη διαπολιτισμικών στοιχείων στα Αναλυτικά Προγράμματα και σχολικά εγχειρίδια, που πρόκειται να δημιουργηθούν, στο πλαίσιο των αλλαγών στη δομή και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης.
 - Παραγωγή και δημιουργία κατάλληλου εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού υλικού, όπως και αξιοποίηση διδακτικού υλικού που έχει παραχθεί στην Ελλάδα.

7.1.5.3 Σίτιση μαθητών που χρήζουν βοήθειας

Το Υ.Π.Π. συνέχισε, και κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, την υλοποίηση του Προγράμματος παροχής δωρεάν προγεύματος στους μαθητές των δημόσιων σχολείων όλων των βαθμίδων, που χρήζουν βοήθειας, το οποίο άρχισε τον Δεκέμβριο του 2012, λόγω της οικονομικής κρίσης.

Το Πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το Κονδύλι Μαθητικής Πρόνοιας του Υ.Π.Π. και από χρηματικά ποσά που συνεισέφεραν ιδιώτες χορηγοί και εταιρείες. Παράλληλα, εταιρείες και οργανωμένα σύνολα συνέβαλαν έμπρακτα στην εφαρμογή του Προγράμματος, ετοιμάζοντας και προσφέροντας καθημερινά πρόγευμα στα παιδιά.

Ο αριθμός των δικαιούχων μαθητών που λάμβαναν δωρεάν πρόγευμα, κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013, ανερχόταν στις 10.500 περίπου και αντιπροσώπευε το 10% του συνολικού μαθητικού πληθυσμού. Κατά τη σχολική χρονιά 2013-2014, οι μαθητές όλων των βαθμίδων που λάμβαναν δωρεάν πρόγευμα ήταν περίπου 13.300, αντιπροσωπεύοντας το 12% του συνολικού μαθητικού πληθυσμού. Από αυτούς 11.085 μαθητές λάμβαναν φρέσκο, παστεριωμένο σοκολατούχο γάλα καθημερινά.

Κατά το 2014-2015, το Πρόγραμμα σίτισης άρχισε από την πρώτη εργάσιμη ημέρα του σχολικού έτους, με παροχή δωρεάν προγεύματος και χυμού στους μαθητές που έχρηζαν βοήθειας. Συνολικά, περίπου 13.600 μαθητές λάμβαναν δωρεάν πρόγευμα (κατά προσέγγιση το 12% του συνολικού μαθητικού πληθυσμού), ενώ 11.200 μαθητές λάμβαναν δωρεάν χυμό.

Κατά το σχολικό έτος 2015-2016, το Πρόγραμμα προσφοράς δωρεάν προγεύματος άρχισε από τις 2 Οκτωβρίου 2015, με παροχή δωρεάν προγεύματος στους δικαιούχους μαθητές, οι οποίοι ανήλθαν κατά μέσο όρο περίπου στις 13.000 μαθητές (κατά προσέγγιση το 12% του συνολικού μαθητικού πληθυσμού).

Για σκοπούς οργάνωσης του Προγράμματος, οι Διευθυντές των Σχολείων δήλωναν σε ηλεκτρονική πλατφόρμα στην ιστοσελίδα του Υ.Π.Π. τις ανάγκες των μαθητών για δωρεάν σίτιση, μετά από διαδικασία επιλογής τους από τη Συμβουλευτική Επιτροπή κάθε σχολείου, η οποία αποτελούνταν από τον Διευθυντή ή έναν Βοηθό Διευθυντή, εκπρόσωπο του Συλλόγου Διδασκόντων, εκπρόσωπο του Συνδέσμου Γονέων και εκπρόσωπο της οικείας Σχολικής Εφορείας. Στη συνέχεια, αφού λαμβανόταν υπόψη ο φορέας που ήταν υπεύθυνος για τη σίτιση των παιδιών ανά σχολείο, το Υ.Π.Π. προέβαινε στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε τα παιδιά να παίρνουν καθημερινά και χωρίς προβλήματα το πρόγευμά τους, με όσο το δυνατόν πιο διακριτικό τρόπο και με σεβασμό στην αξιοπρέπειά τους.

Το Υ.Π.Π., με τη συνεργασία των χορηγών, διάφορων οργανωμένων συνόλων και του προσωπικού των σχολείων, τους οποίους και ευχαριστεί ιδιαίτερα, εφάρμοσε για μία ακόμα σχολική χρονιά με επιτυχία το εν λόγω Πρόγραμμα και όλοι ανεξαιρέτως οι μαθητές που έχρηζαν βοήθειας, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, λάμβαναν καθημερινά δωρεάν ποιοτικό πρόγευμα.

7.1.5.4 Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εικαστικής Αγωγής

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, λειτούργησαν τέσσερα εκπαιδευτικά προγράμματα Εικαστικής Αγωγής σε πινακοθήκες και μουσεία της Λευκωσίας και της Λεμεσού σε συνεργασία με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες, το Βυζαντινό Μουσείο και την Πινακοθήκη του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, και τον Δήμο Λεμεσού.

Στα εκπαιδευτικά προγράμματα Εικαστικής Αγωγής, συμμετείχαν με μεγάλο ενδιαφέρον 3272 μαθητές και 172 εκπαιδευτικοί και υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

- Εμπλουτισμός της ιστοσελίδας του Υ.Π.Π. (http://www.schools.ac.cy/klimakio/Themata/Eikastiki-Agogi/ekr_programmata_pinakothikes_mouseia.html) με δομημένες θεματικές ενότητες και πλούσιο υποστηρικτικό υλικό.
- Εορτασμός της *Παγκόσμιας Ημέρας Αφήγησης-20 Μαρτίου*. Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Αφήγησης, οι Σύμβουλοι Εικαστικής Αγωγής αφηγήθηκαν μύθους σε μία διαλεκτική σχέση με το κοινό, τα εκθέματα και τον μουσειακό χώρο του Κυπριακού Μουσείου στη Λευκωσία, στις 20 Μαρτίου 2016. Οι αφηγήσεις έγιναν σε ένα εργαστήριο ανοιχτό προς το κοινό, κατά τη διάρκεια ημερίδας αφιερωμένης στον θεό Απόλλωνα, με τίτλο «*Το αίνιγμα της Σφίγγας*».
- Με αφορμή τη *Διεθνή Ημέρα Μουσείων (18 Μαΐου)* και τη *Διεθνή Εβδομάδα των Τεχνών στην Εκπαίδευση (23-29 Μαΐου 2016)*, οργανώθηκαν οι πιο κάτω δράσεις σε σχέση με τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εικαστικής Αγωγής. Οι συγκεκριμένες δράσεις του Υ.Π.Π. ανακοινώθηκαν και από το Κυπριακό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM).
 - Στις 14 Μαΐου 2016 πραγματοποιήθηκαν εκθέσεις τέχνης με τις δημιουργίες των μαθητών που έλαβαν μέρος στα εκπαιδευτικά Προγράμματα «Ταξίδι στη Βυζαντινή τέχνη» και «Ύμνος στην Ελευθερία» στο Βυζαντινό Μουσείο του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄. Την ίδια ημέρα πραγματοποιήθηκε έκθεση τέχνης και στην Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης με έργα των μαθητών που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα «Ο παιδικός κόσμος της Πινακοθήκης».
 - Επίσης, στις 14 Μαΐου 2016, πραγματοποιήθηκαν οι εκπαιδευτικές δράσεις: α) «Η οικογένεια πάει Μουσείο» στο Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ και β) «Οικογενειακά Σακίδια στην Πινακοθήκη» στην Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης, οι οποίες περιλάμβαναν σακίδια με εικαστικές δραστηριότητες για παιδιά και γονείς. Σκοπός των συγκεκριμένων δράσεων ήταν να γνωρίσουν τα παιδιά μαζί με τους γονείς τους τα εκθέματα του Μουσείου με παιγνιώδη και ευχάριστο τρόπο.
 - Στις 19 και 26 Μαΐου 2016 εφαρμόστηκε το εκπαιδευτικό Πρόγραμμα: «Ο τόπος μας με την παλέτα των ζωγράφων» στη Δημοτική Πινακοθήκη Λεμεσού, με τη συμμετοχή μαθητών με τους γονείς τους.

7.1.5.5 Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής

Τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής (Ε.Π.Μ.Α) διεξάγονται από το 1996 στα μουσεία της ελεύθερης Κύπρου. Τα Ε.Π.Μ.Α σχεδιάζονται από ειδικά καταρτισμένους εκπαιδευτικούς - Συμβούλους και Επιθεωρητές Δημοτικής Εκπαίδευσης και απευθύνονται στους μαθητές των δημοτικών σχολείων. Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, τα Ε.Π.Μ.Α υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων, το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο και τη Λεβέντειο Πινακοθήκη στη Λευκωσία, το Δημοτικό Μουσείο THALASSA στην Αγία Νάπα και την Π.Ο.Ε.Δ. Λειτούργησαν δώδεκα Ε.Π.Μ.Α, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί, και συμμετείχαν 8129 μαθητές και 514 εκπαιδευτικοί.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
<p>ΛΕΥΚΩΣΙΑ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Ειδώλιο, το δόλιο» για μαθητές Δ΄ τάξης, στο Αρχαιολογικό Μουσείο Λευκωσίας 2. «Ο κόσμος της Μεσαιωνικής Λευκωσίας» για μαθητές Ε΄ τάξης, στο Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας 3. «Της Χώρας τα Παζάρια» για μαθητές της Στ΄ τάξης, στο Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας 4. «Ο κόσμος της Κύπρου» για μαθητές Γ΄ τάξης, στη Λεβέντειο Πινακοθήκη Λευκωσίας
<p>ΛΕΜΕΣΟΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Κύπριδα Αφροδίτη» για μαθητές της Δ΄ τάξης, στο Επαρχιακό Αρχαιολογικό Μουσείο Λεμεσού 2. «Μεσ του κάστρου τη σιγή, ιστορία ν' ακουστεί» για μαθητές της Ε΄ τάξης, στο Μεσαιωνικό Κάστρο Λεμεσού
<p>ΒΑΣΑ ΚΟΙΛΑΝΙΟΥ Μουσείο Εκπαίδευσης- ΠΟΕΔ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Το σχολείο του παππού και της γιαγιάς» για μαθητές της Α΄ και Β΄ τάξης 2. «Το σχολείο της Βάσας μας μαθαίνει» για μαθητές της Γ΄ και Δ΄ τάξης 3. «Ανακαλύπτοντας το σχολείο του χθες» για μαθητές της Ε΄ και Στ΄ τάξης
<p>ΛΑΡΝΑΚΑ/ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Στην Αγία Νάπα τη θαλασσοφίλητη ... Καράβι της Κερύνειας άνοιξε πανιά» για μαθητές της Δ΄ τάξης, στο Δημοτικό Μουσείο THALASSA στην Αγία Νάπα
<p>ΠΑΦΟΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Ταξιδεύοντας με την κυρά της Λέμπας» για μαθητές της Γ΄ και Δ΄ τάξης, στο Επαρχιακό Αρχαιολογικό Μουσείο Πάφου 2. «Στα χνάρια της θεάς Αφροδίτης» για μαθητές της Δ΄ και Ε΄ τάξης, στο Μουσείο Παλαιπάφου

Τη σχολική χρονιά 2015-2016, υλοποιήθηκαν οι ακόλουθοι τομείς δράσης:

- Αναθεώρηση των Ε.Π.Μ.Α, ώστε να συνάδουν με το Αναλυτικό Πρόγραμμα.
- Εμπλουτισμός της ιστοσελίδας του Υ.Π.Π. με δομημένες θεματικές ενότητες και πλούσιο υποστηρικτικό υλικό (http://www.moec.gov.cy/dde/programs/mouseiaki_agogi/index.html)
- Εορτασμός της *Παγκόσμιας Ημέρας Αφήγησης-20 Μαρτίου*. Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Αφήγησης, οι Σύμβουλοι Μουσειακής Αγωγής αφηγήθηκαν μύθους σε μία διαλεκτική σχέση με το κοινό, τα εκθέματα και τον μουσειακό χώρο του Κυπριακού Μουσείου στη Λευκωσία στις 20 Μαρτίου 2016. Οι αφηγήσεις έγιναν σε τρία εργαστήρια ανοιχτά προς το κοινό κατά τη διάρκεια ημερίδας αφιερωμένης στον θεό Απόλλωνα: 1) «Σύμπλεγμα μύθων με επίκεντρο τον θεό Απόλλωνα», 2) «Μύθοι για τη θαλασσογέννητη θεά Αφροδίτη», 3) «Το αίτιγμα της Σφίγγας».
- Κήρυξη της *Εβδομάδας Μουσειακής Αγωγής (18-24 Μαΐου 2016)*, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Μουσείων-18 Μαΐου, και οργάνωση ποικίλων δράσεων όπως: συμμετοχή γονέων μαζί με τα παιδιά τους στα Ε.Π.Μ.Α, στοχεύοντας στη γνωστοποίηση του θεσμού της Μουσειακής Αγωγής στο ευρύ κοινό, και ανάδειξη δημιουργικών εργασιών/έργων που έγιναν κατά τη διάρκεια της χρονιάς, μέσα στο πλαίσιο προώθησης της Μουσειακής Αγωγής. Οι συγκεκριμένες δράσεις του Υ.Π.Π. ανακοινώθηκαν και από το Κυπριακό Τμήμα Συμβουλίου Μουσείων (ICOM).

7.1.5.6 Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσικής Αγωγής

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2015-2016, πολλές και ποικίλες ήταν οι εμφανίσεις και οι συμμετοχές μουσικών συνόλων των δημοτικών σχολείων της Κύπρου σε εκδηλώσεις ενδοσχολικές, κοινοτήτων και Δήμων, άλλων οργανωμένων συνόλων.

Συνεχίστηκε με επιτυχία η συνεργασία μεταξύ της Δημοτικής Εκπαίδευσης και του Ιδρύματος Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου, η οποία πραγματοποιήθηκε με τη μορφή τριών διαφορετικών ειδών

προγραμμάτων. Συγκεκριμένα, η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου έδωσε την ευκαιρία, μέσω του θεσμού της «Ανοικτής Πρόβας», σε τμήματα από σχολεία να παρακολουθήσουν μία από τις τελικές πρόβες της συναυλίας «Πιστεύω στον Θεό, τον Μότσαρτ και τον Μπετόβεν» (Φεβρουάριος, 2016). Αυτή η δράση επέτρεψε σε ένα μικρό αριθμό παιδιών να παρακολουθήσουν το παρασκήνιο της προετοιμασίας μίας συναυλίας, να κατανοήσουν τον ρόλο του μαέστρου μίας συμφωνικής ορχήστρας και να έρθουν σε οπτική και ηχητική επαφή με τα διάφορα όργανα μίας συμφωνικής ορχήστρας. Παράλληλα, με τις ανοικτές πρόβες, έξι σχολεία από τις πόλεις και επαρχίες Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Πάφου φιλοξένησαν δύο μουσικούς της ορχήστρας και έναν ηθοποιό στους χώρους τους, οι οποίοι παρουσίασαν δύο πολύ ενδιαφέρουσες μουσικές ιστορίες στα παιδιά (Οκτώβριος 2015). Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016, η συνεργασία μεταξύ του Ιδρύματος Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου και της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης δεν παρέμεινε μόνο στο πλαίσιο της παρακολούθησης συναυλιών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Για πρώτη φορά, παιδιά δημοτικών σχολείων έζησαν τη μοναδική εμπειρία της μουσικής σύμπραξης επί σκηνής με την ορχήστρα. Στο πλαίσιο της οικογενειακής συναυλίας «Ένα παραμύθι του Μάνου Χατζιδάκι και 10 τραγούδια από τον Τεμπέλη Δράκο», 80 παιδιά από τέσσερα σχολεία της πόλης και επαρχίας Λευκωσίας ανέλαβαν τον ρόλο των χορωδών, έκαναν πρόβες με την ορχήστρα, ανέβηκαν στη σκηνή και παρουσίασαν σε τρεις μοναδικές συναυλίες σε Λευκωσία, Λάρνακα και Λεμεσό τραγούδια του Γιώργου Χατζηπιερή από τον κύκλο των τραγουδιών του «Τεμπέλη Δράκου» με τρομερή επιτυχία. Η παιδαγωγική διάσταση της σύμπραξης ήταν ανεκτίμητη, αφού όχι μόνο τα παιδιά που συμμετείχαν στη συναυλία, αλλά και όλα τα παιδιά των σχολείων που συμμετείχαν βίωσαν όλα τα στάδια προετοιμασίας ενός υψηλής αισθητικής και καλλιτεχνικής αξίας γεγονότος και αποκόμισαν γνώσεις και εμπειρίες που θα τους συντροφεύουν σε όλη τους τη ζωή (Φεβρουάριος 2016).

7.1.5.7 Εκπαιδευτικά Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Μέσα από το Αναλυτικό Πρόγραμμα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης - Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (Π.Ε.-Ε.Α.Α.), υλοποιούνται τα πιο κάτω προγράμματα:

- το Πρόγραμμα «Οικολογικά Σχολεία»,
- η ελλαδοκυπριακή συνεργασία «Χρυσοπράσινο Φύλλο»
- το Πρόγραμμα «Σποράκι-Πηγή Ζωής»
- το Πρόγραμμα «Μαθαίνω για τα Δάση»
- το Πρόγραμμα «Τηγανοκίνηση».

7.1.5.8 Εκπαιδευτικά Προγράμματα Φυσικής Αγωγής

Τη σχολική χρονιά 2015-2016, διεξήχθησαν τα πιο κάτω εκπαιδευτικά προγράμματα Φυσικής Αγωγής:

- *Ολυμπιακά Προγράμματα - Αθλητικές Ημέρες:* Τα προγράμματα περιλαμβάνουν ποικιλία αθλημάτων όπως γυμναστική, επιτραπέζια αντισφαίριση, τάε-κβο-ντο, μπάντμιντον, τοξοβολία, χιονοδρομίες, ναυαθλήματα, αθλήματα κλασικού αθλητισμού. Τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν και να ασχοληθούν με κάποιο άθλημα, με έμφαση στη διά βίου άσκηση. Τα προγράμματα πραγματοποιούνται με τη συνεργασία του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, της Ολυμπιακής Επιτροπής και των Αθλητικών Ομοσπονδιών.
- *Ολυμπιακή Παιδεία:* Το πρόγραμμα προσφέρεται, με σκοπό την προώθηση των ιδεών και αξιών του Ολυμπισμού σε συνεργασία με την Ολυμπιακή Επιτροπή. Τα σχολεία είχαν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν το εγχειρίδιο «Πόσο καλά γνωρίζεις τους Ολυμπιακούς Αγώνες» σε σχέδιο εργασίας (project), δημιουργώντας αξιόλογες εργασίες/κατασκευές/επιτραπέζια και άλλα παιχνίδια. Το εγχειρίδιο ήταν μία ευγενής προσφορά της Ολυμπιακής Επιτροπής, στο πλαίσιο της συνεργασίας της με το Υ.Π.Π.
- *Ενιαίο Ολοήμερο Σχολείο:* Η Φυσική Αγωγή στο ενιαίο ολοήμερο σχολείο διδάσκεται τέσσερις φορές την εβδομάδα, δύο φορές περισσότερες από ό,τι στο πρόγραμμα του κανονικού σχολείου.
- *Προαιρετικό Ολοήμερο Σχολείο:* Τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν δύο ώρες Φυσικής Αγωγής (αθλήματα/χορό). Το 70% των παιδιών επιλέγουν Φυσική Αγωγή μεταξύ των άλλων γνωστικών αντικειμένων.
- *Κινητικά Δραστήρια Διαλείμματα:* Τα προγράμματα έχουν στόχο τη συμμετοχή των παιδιών σε φυσικές δραστηριότητες και παιχνίδια, κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων. Στόχος είναι η προαγωγή της υγιούς ενασχόλησης με την άσκηση, της συνεργασίας και της καλής κοινωνικής συμπεριφοράς. Καλές πρακτικές οργάνωσης των Κινητικά Δραστήριων Διαλειμμάτων δόθηκαν σε διευθυντές και εκπαιδευτικούς σε στοχευμένη επιμόρφωση.

7.2 ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.2.1 ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αποφάσισε την εισαγωγή καινοτομιών στον Γυμνασιακό Κύκλο, για εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών του Γυμνασίου και την αναβάθμιση και βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Η κοινωνία απαιτεί από τον Κύπριο νέο:

- α. να έχει αποκτήσει ένα πλατύ γνωσιολογικό υπόβαθρο,
- β. να έχει βρει μηχανισμούς μάθησης και έρευνας με όσο το δυνατόν περισσότερη αυτενέργεια,
- γ. να έχει αποκτήσει δεξιότητες σε πολλούς τομείς, όπως χειρισμό Η.Υ., χρήση του διαδικτύου και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, δεξιότητες επικοινωνίας, καθώς και διανοητικές δεξιότητες,
- δ. να μπορεί να διακινείται εύκολα στον γεωγραφικό χώρο και στον κυβερνοχώρο,
- ε. να αυτομορφώνεται σ' όλη τη ζωή του,
- στ. να έχει αναπτύξει και να συνεχίσει να αναπτύσσει τη δημιουργικότητα, τη φαντασία, την αναλυτική και συνθετική σκέψη, την εν γένει κριτική σκέψη, ώστε να ασκηθεί στη λήψη αποφάσεων, και τέλος,
- ζ. να έχει αποκτήσει νέες στάσεις ως προς τον χώρο εργασίας και ως προς άλλα γενικότερα θέματα, όπως την ανοχή και τον σεβασμό απέναντι σε άλλους ανθρώπους και πολιτισμούς. Οι εκπαιδευτικές και κοινωνικές αυτές αλλαγές επέβαλαν την εισαγωγή αλλαγών στην εκπαίδευση, τόσο στο Λύκειο όσο και στο Γυμνάσιο.

Οι καινοτομίες στο Γυμνάσιο έχουν τους πιο κάτω σκοπούς:

- να εξυπηρετούν την ποιοτική βελτίωση της εκπαίδευσης,
- να αντιμετωπίζουν προβλήματα που ενυπάρχουν στο Γυμνάσιο,
- να ικανοποιούν ανάγκες που προκύπτουν από τα δεδομένα ερευνών,
- να εκσυγχρονίζουν και να αναβαθμίζουν την εν γένει σχολική ζωή,
- να στοχεύουν στην εναρμόνιση της φιλοσοφίας του Γυμνασίου με εκείνη του Λυκείου, και
- να διασφαλίζουν τη συνέχεια της εκπαίδευσης μεταξύ Δημοτικού και Γυμνασίου και μεταξύ Γυμνασίου και Λυκείου.

Από τη σχολική χρονιά 2008-2009, προστέθηκαν στις προαναφερθείσες καινοτομίες και οι πιο κάτω:

- Επεκτάθηκε ο θεσμός του Υπεύθυνου Τμήματος στην Α΄ τάξη Γυμνασίου.
- Εφαρμόστηκε για πρώτη φορά ο νέος θεσμός για την Εισαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών (Εισαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών και Μεντόρων).
- Επεκτάθηκε ο θεσμός των Ζ.Ε.Π.
- Μειώθηκε ο μέγιστος αριθμός των μαθητών της Γ΄ τάξης Γυμνασίου σε είκοσι πέντε μαθητές ανά τμήμα.

Τη σχολική χρονιά 2011-2012, ολοκληρώθηκε η επέκταση του θεσμού του Υπεύθυνου Τμήματος στη Β΄ τάξη Γυμνασίου στο σύνολο των σχολικών μονάδων και των τμημάτων.

- Άρχισε εκτεταμένη εφαρμογή πτυχών των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στην Α΄ Γυμνασίου.
- Επεκτάθηκε περαιτέρω ο θεσμός των Ζ.Ε.Π. με την προσθήκη ακόμη μιας περιοχής, Λατσία, στη Λευκωσία.
- Εφαρμόστηκε σε πιλοτική βάση εργαστηριοποίηση των μαθημάτων της Νεοελληνικής Γλώσσας και των Μαθηματικών σε αριθμό σχολείων και άρχισε η επιμόρφωση αριθμού εκπαιδευτικών σε εβδομαδιαία βάση.

Με την ολοκλήρωση της μελέτης της Έκθεσης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης από ειδικές επιτροπές, τις οποίες έχει ορίσει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, υιοθετήθηκαν πρόσθετες καινοτομίες στη Μέση Εκπαίδευση, όπως και σε όλο το φάσμα του Εκπαιδευτικού Συστήματος γενικότερα.

7.2.2 ΛΥΚΕΙΟ

Από τη σχολική χρονιά 2008-2009, προστέθηκαν στις πιο πάνω καινοτομίες και οι πιο κάτω:

- Εφαρμόστηκε για πρώτη φορά ο νέος θεσμός για την Εισαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών (Εισαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών και Μεντόρων).
- Εφαρμόστηκε πιλοτικό πρόγραμμα πλήρους εργαστηριοποίησης των μαθημάτων της Τεχνολογίας και Πληροφορικής στην Α΄ τάξη σε δέκα (10) Λύκεια παγκύπρια.
- Εφαρμόστηκε πιλοτικό πρόγραμμα πλήρους εργαστηριοποίησης του μαθήματος της Βιολογίας στην Γ΄ τάξη Λυκείου.

Από τη σχολική χρονιά 2011-12, εφαρμόστηκε πιλοτικό πρόγραμμα πλήρους εργαστηριοποίησης των μαθημάτων της Τεχνολογίας και Πληροφορικής στην Α΄ τάξη σε ακόμη 10 Λύκεια, ανεβάζοντας των αριθμό σε 30 σχολεία παγκύπρια.

Με την ολοκλήρωση της μελέτης της Έκθεσης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης από ειδικές επιτροπές, που έχει ορίσει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, υιοθετήθηκαν πρόσθετες καινοτομίες στη Μέση Εκπαίδευση, όπως και σε όλο το φάσμα του Εκπαιδευτικού Συστήματος γενικότερα.

7.2.3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, έχει προχωρήσει στον καταρτισμό Νέων Ωρολόγιων Προγραμμάτων τόσο στο Γυμνάσιο όσο και στο Λύκειο. Αποτελεί πεποίθηση πως η εφαρμογή της πρότασής του για τα νέα Ωρολόγια Προγράμματα της Μέσης Εκπαίδευσης θα οδηγήσει στον αναγκαίο εκσυγχρονισμό της Μέσης Εκπαίδευσης, θα βελτιώσει τις ακαδημαϊκές επιδόσεις των μαθητών και θα επιφέρει γενικότερα την επιδιωκόμενη αναβάθμιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού συστήματος, έτσι ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στην αποστολή της στον 21ο αιώνα.

Το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα, γνωστό ως ΝΩΠ, εισάγει μια νέα δομή στην κατανομή των διδακτικών περιόδων των μαθημάτων που διδάσκονται στα Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια.

Η εφαρμογή του ΝΩΠ στοχεύει στο να διορθώσει αδυναμίες του εκπαιδευτικού μας συστήματος, να ενδυναμώσει το κύρος του Απολυτηρίου του δημόσιου σχολείου και να εξασφαλίσει ένα πιο αξιόπιστο σύστημα πρόσβασης στη Δημόσια Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της Κύπρου και της Ελλάδας.

Βασικές αλλαγές στο ΝΩΠ του Γυμνασίου είναι η αύξηση των περιόδων διδασκαλίας από 37 σε 38, με μικρές διαφοροποιήσεις στην κατανομή των διδακτικών περιόδων ανά μάθημα. Στο Λύκειο το ΝΩΠ προσφέρει ένα νέο σύστημα επιλογής μαθημάτων με σαφείς κατευθύνσεις. Συγκεκριμένα, στην Α΄ Λυκείου οι μαθητές επιλέγουν μία από τις τέσσερις Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού (ΟΜΠ), οι οποίες τους κατευθύνουν στην επιλογή, επιλέγουν μία από τις έξι Κατευθύνσεις Σπουδών στη Β΄ και Γ΄ Λυκείου. Επιπρόσθετα, ενισχύεται ο θεσμός των σχολείων ειδικού ενδιαφέροντος – Μουσικού και Αθλητικού Γυμνασίου και Λυκείου σε όλες τις πόλεις.

Όσον αφορά στην Α΄ Λυκείου:

- Οι 31 από τις 35 περιόδους διδασκαλίας αφορούν σε μαθήματα Κοινού Κορμού, όπως, δηλαδή, είναι και στο Γυμνάσιο.
- Για τις υπόλοιπες 4 περιόδους, οι μαθητές/τριες επιλέγουν δύο (2) μαθήματα από δύο (2) διδακτικές περιόδους το καθένα. Τα μαθήματα αυτά εντάσσονται σε τέσσερις (4) Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού. Η επιλογή ΟΜΠ τους δίνει τη δυνατότητα να εμβαθύνουν σε δύο μαθήματα που τους ενδιαφέρουν, για επιπλέον δύο (2) διδακτικές περιόδους το καθένα, όπως φαίνονται πιο κάτω:
 - 1^η ΟΜΠ: Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία - Ιστορία
 - 2^η ΟΜΠ: Μαθηματικά - Φυσική
 - 3^η ΟΜΠ: Μαθηματικά - Οικονομικά
 - 4^η ΟΜΠ: Οικονομικά - Αγγλικά

Στη Β΄ και Γ΄ Λυκείου οι μαθητές ακολουθούν την **Κατεύθυνση Σπουδών**, στην οποία τους οδηγεί η ΟΜΠ που έχουν παρακολουθήσει στην Α΄ Λυκείου, όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού	Κατευθύνσεις Β΄ και Γ΄ Λυκείου
1^η ΟΜΠ Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία Ιστορία 	<ul style="list-style-type: none"> • Κατεύθυνση Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών • Κατεύθυνση Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών • Κατεύθυνση Καλών Τεχνών
2^η ΟΜΠ Μαθηματικά Φυσική 	<ul style="list-style-type: none"> • Κατεύθυνση Θετικών Επιστημών-Βιοεπιστημών-Πληροφορικής-Τεχνολογίας • Κατεύθυνση Καλών Τεχνών
3^η ΟΜΠ Μαθηματικά Οικονομικά 	<ul style="list-style-type: none"> • Κατεύθυνση Οικονομικών Επιστημών • Κατεύθυνση Καλών Τεχνών
4^η ΟΜΠ Οικονομικά Αγγλικά 	<ul style="list-style-type: none"> • Κατεύθυνση Εμπορίου & Υπηρεσιών • Κατεύθυνση Καλών Τεχνών

Τα εξεταζόμενα μαθήματα για απόλυση για όλες τις Κατευθύνσεις της Γ΄ τάξης είναι τα εξής πέντε (5):

- Νέα Ελληνικά
- Τα τέσσερα (4) μαθήματα της Κατεύθυνσης (τα 3 ή 2 υποχρεωτικά και το 1 ή 2 επιλεγόμενα, ανάλογα με την Κατεύθυνση)

Το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα θα εφαρμοστεί από τη σχολική χρονιά 2017-2018 σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου και του Λυκείου.

7.2.4 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΛΥΚΕΙΑ

Η Οικιακή Οικονομία είναι ο τομέας της αγωγής, ο οποίος συγκεντρώνει τις επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και επιτεύξεις που αφορούν στο άτομο, στην οικογένεια και στην κοινωνία γενικότερα.

Με δεδομένο ότι ο σύγχρονος άνθρωπος δεν ζει σε απομόνωση, αλλά σε ένα κοινωνικό περιβάλλον, κεντρικός στόχος του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας είναι η ενεργός εμπλοκή των μαθητών σε συλλογικές δράσεις για **αλλαγή** σε όλους τους τομείς της ζωής προς το καλύτερο.

Με βάση τη φιλοσοφία των Αναλυτικών Προγραμμάτων του μαθήματος, το σχολείο ανοίγεται στην κοινωνία. Αναμένεται, λοιπόν, η αναζήτηση βοήθειας και η συνεργασία με κατάλληλα πρόσωπα, φορείς, οργανισμούς που μπορούν να συμβάλουν στην υλοποίηση των στόχων του σχολείου.

Πρωτοποριακό σημείο θεωρείται η ανάθεση της ευθύνης στον εκπαιδευτικό για επιλογή, ανάπτυξη και υλοποίηση δράσεων σε συνεργασία με τους/τις μαθητές/τριές του και ανάλογα με τις ανάγκες που διαπιστώνει ότι έχουν οι μαθητές/τριες, το σχολείο και η τοπική κοινότητα. Έτσι, καθορίζεται ως πολύ σημαντικό βήμα προς την επιτυχία εφαρμογής των Αναλυτικών Προγραμμάτων, η δυνατότητα του εκπαιδευτικού να σχεδιάζει και να αναπτύσσει τις δραστηριότητες, στο πλαίσιο που ορίζεται στους αντίστοιχους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας, αξιοποιώντας τις γνώσεις και τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Η τελική επιλογή οποιασδήποτε δράσης ή θέματος θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα αμοιβαίας επικοινωνίας και συνεργασίας των μαθητών με τον εκπαιδευτικό.

Στην Οικιακή Οικονομία δεν συστήνεται ένα διδακτικό εγχειρίδιο, γιατί τίποτα δεν μπορεί να προκαθοριστεί. Γι' αυτόν τον λόγο, εκπαιδευτικοί και μαθητές έχουν στη διάθεσή τους πολλές πηγές, για να τις αξιοποιήσουν κατά τη διαχείριση των διάφορων θεματικών ενοτήτων.

Δράσεις:

- Ορισμός του κοινού θέματος για το Πρόγραμμα "Αξιοποίηση Ανακυκλώσιμων Υλικών" για την κατασκευή ενδυμάτων και αξεσουάρ, μετατρέποντας, έτσι, τα σχολεία σε εργαστήρια ανάπτυξης κριτικής σκέψης, δημιουργικότητας, συνεργασίας και εθελοντισμού.
- Προώθηση του στόχου «Γνωριμία και αξιοποίηση τοπικών γεωργικών προϊόντων σε παρασκευάσματα, με στόχο την ένταξή τους στην καθημερινή διατροφή».
- Καθιέρωση ερευνητικής μελέτης για την Κυπριακή Λαϊκή Τέχνη και Παράδοση και οργάνωση σχετικών εκδηλώσεων/ημερίδων στα σχολεία ή και στις κοινότητες.
- Προώθηση του Διεθνούς Μηνύματος για σωστή διατροφή και καλές πρακτικές υγείας: 5 φρούτα και λαχανικά, 2 ώρες την ημέρα μπροστά σε οθόνη, 1 τουλάχιστον ώρα την ημέρα φυσική δραστηριότητα, 0 κατανάλωση ροφημάτων πλούσιων σε ζάχαρη.
- Δημιουργικά εργαστήρια για θέματα που αφορούν στη διαχείριση συναισθημάτων, όπως ο θυμός και το άγχος.
- Διοργάνωση βιωματικών εργαστηρίων σε θέματα που αφορούν στη συναισθηματική αγωγή, την επίλυση συγκρούσεων, τις αξίες ζωής, την ενίσχυση για θετική εικόνα σώματος.
- Δραστηριότητες που αφορούν στον σχολικό εκφοβισμό.
- Εφαρμογή προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής, στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας «Ανάπτυξη Ασφαλούς και Υγιούς τρόπου ζωής».
- Δραστηριότητες που καλλιεργούν την αποδοχή και τη διαχείριση της διαφορετικότητας-διαπολιτισμικότητας, π.χ. κοινωνικό και βιολογικό φύλο, καταπολέμηση της ξενοφοβίας και της μισαλλοδοξίας
- Δημιουργία βοτανόκηπων/λαχανόκηπων στα σχολεία.
- Δραστηριότητες που ενισχύουν την καλλιέργεια της ενεργού πολιτότητας, π.χ. κοινά εργαστήρια μαθητών και ατόμων με ειδικές ικανότητες για τη δημιουργία λειτουργικών αντικειμένων.

- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα (ΕΔΣΠΥ, ΕΥ ΖΗΝ, Erasmus+), με στόχο την προώθηση θεμάτων σχετικών με την Οικιακή Οικονομία.
- Συνεργασία με μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, όπως το «Cardet» και το «Μουσείο Κυπριακών Τροφίμων και Διατροφής» για εφαρμογή διάφορων δραστηριοτήτων-μαθημάτων σε σχολική βάση που εντάσσονται στο μάθημα της Οικιακής Οικονομίας.
- Αποκεντρωμένες επιμορφώσεις εκπαιδευτικών με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας.

7.2.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Η Κυκλοφοριακή Αγωγή αποτελεί το κύριο μέρος του Προγράμματος Αγωγής Οδικής Ασφάλειας, που συνειστέθη στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού το 1997. Το όλο Πρόγραμμα αποσκοπεί στην ανάπτυξη στάσεων και δεξιοτήτων και την καλλιέργεια οδικής συνείδησης και επιθυμητής συμπεριφοράς από μέρους των μαθητών, με στόχο τη μείωση των οδικών συγκρούσεων.

Σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας, η Κυκλοφοριακή Αγωγή έχει ενταχθεί στο μάθημα της Οικιακής Οικονομίας και οι εκπαιδευτικοί έχουν παρακολουθήσει σχετικά σεμινάρια επιμόρφωσης για την κατάρτισή τους στο θέμα. Για την καλλιέργεια οδικής συνείδησης ανάμεσα στους/στις μαθητές/τριες υλοποιούνται διάφορες εκδηλώσεις και δραστηριότητες, με στόχο την ευαισθητοποίηση, τον προβληματισμό, την καλλιέργεια στάσεων και συμπεριφορών, έτσι ώστε να λειτουργούν ως υπεύθυνα άτομα σε θέματα κυκλοφοριακής / οδικής συμπεριφοράς. Παράλληλα, αναπτύσσονται δράσεις στα σχολεία ή και την κοινότητα από τους/τις μαθητές/τριες, έτσι ώστε να συμβάλουν στην αλλαγή προς τη θετική συμπεριφορά. Με τον τρόπο αυτό καταργείται η αποσπασματική αναφορά σε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής, εκσυγχρονίζεται η μεθοδολογική προσέγγιση του θέματος και οι μαθητές οδηγούνται στην υιοθέτηση θετικών συμπεριφορών.

Στο πλαίσιο των πολλών δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου, τον Μη Κυβερνητικό Οργανισμό "Reaction" και άλλους φορείς, ανέπτυξε εκπαιδευτικές δράσεις κυκλοφοριακής αγωγής σε σχολικές μονάδες που ζήτησαν συνεργασία. Επιπλέον, η βιωματική δραστηριότητα «Περπατώ στην περιοχή γύρω από το σχολείο μου», με τη βοήθεια της Αστυνομίας Κύπρου, βοηθά τους μαθητές στον εντοπισμό κινδύνων πρόκλησης οδικών συγκρούσεων και στη βελτίωση της συμπεριφοράς τους ως πεζών, ποδηλατών και επιβατών.

7.2.6 ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός των Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας είναι η προάσπιση, η βελτίωση και η προαγωγή της σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας των μαθητών/τριών, αφενός, με την ανάπτυξη των κοινωνικών τους δεξιοτήτων και της κριτικής τους σκέψης και, αφετέρου, με την αναβάθμιση του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντός τους. Η Αγωγή Υγείας αποτελεί την ενδεδειγμένη προληπτική προσέγγιση στον χώρο της εκπαίδευσης στην αντιμετώπιση προβλημάτων που αφορούν στις διαπροσωπικές σχέσεις, στην αντικοινωνική συμπεριφορά, στην παραβατικότητα, στο κάπνισμα, στο αλκοόλ, στα ναρκωτικά, στα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, στις διατροφικές διαταραχές, στην οδική ασφάλεια, καθώς και στον ρατσισμό.

Βασικός άξονας της στρατηγικής του Υ.Π.Π. παραμένει η ενεργοποίηση και η στήριξη των σχολικών μονάδων στην ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίου δράσης Αγωγής Υγείας και πρόληψης της παραβατικότητας. Το σχέδιο δράσης θα πρέπει να είναι αποδεκτό από τους μαθητές και το προσωπικό του σχολείου, να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του κάθε σχολείου, ενώ παράλληλα να αξιοποιεί ευκαιρίες συνεργασίας με τους γονείς, την κοινότητα και άλλους φορείς. Στο πλαίσιο εφαρμογής αυτής της στρατηγικής του Υ.Π.Π., έχει ζητηθεί με εγκύκλιο (αρ. 2922 για τη

Δημοτική, αρ. 5486 για τη Μέση Γενική και αρ. 1297 για τη Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση) όλες οι σχολικές μονάδες να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν σχέδιο δράσης Αγωγής Υγείας και πρόληψης της παραβατικότητας. Στη σχετική εγκύκλιο υπάρχουν παραδείγματα καλής πρακτικής. Στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού λειτουργεί η Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας (Σ.Ε.Α.Υ.Π.) για στήριξη των σχολείων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης μέσω εφαρμογής στοχευμένων προγραμμάτων Αγωγής Υγείας, όπως αναλύονται παρακάτω.

7.2.6.1 Πρόγραμμα Σ.Ε.Α.Υ.Π. «Επιχορηγήσεις Δράσεων Επιτροπών Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας»

Το Πρόγραμμα αυτό, το οποίο λειτουργεί στο Υ.Π.Π. από το 2006, επιχορηγεί δράσεις που εκπονούνται από τις Επιτροπές Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας και στοχεύουν στην ενίσχυση των παραγόντων που εξυπηρετούν τους στόχους της Αγωγής Υγείας: ανάπτυξη και ενδυνάμωση εαυτού, ανάπτυξη ασφαλούς και υγιούς τρόπου ζωής, δημιουργία και βελτίωση κοινωνικού εαυτού, δημιουργία ενεργού πολίτη, καλλιέργεια προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, αποτελεσματική διαχείριση συναισθημάτων και ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων, προαγωγή της αυτοεκτίμησης, βελτίωση του ψυχοκοινωνικού κλίματος του σχολείου, στήριξη της οικογενειακής επάρκειας.

Το αίτημα των σχολικών μονάδων για επιχορήγηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Σ.Ε.Α.Υ.Π., με βάση συγκεκριμένους δείκτες και αφορά όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, εγκρίθηκαν πάνω από 450 δράσεις, οι οποίες αφορούσαν μεταξύ άλλων: βελτίωση του σχολικού περιβάλλοντος και διαμόρφωση σχολικής κουλτούρας (δράσεις για δημιουργική και συμμετοχική διαμόρφωση και αξιοποίηση χώρων στα σχολεία), δημιουργικά απογεύματα προς μαθητές και μαθήτριες (π.χ. εργαστήρια μουσικής, θεάτρου, τέχνης, καλλιτεχνικών κατασκευών), καλοκαιρινές δραστηριότητες σε μη προνομιούχες περιοχές, δράσεις και προγράμματα για ενδυνάμωση χαρακτήρα, αντιμετώπιση καταστάσεων παραβατικής συμπεριφοράς, ανάπτυξη και εξέλιξη εαυτού, δημιουργία και βελτίωση κοινωνικού εαυτού, προαγωγή συμπεριφορών ολόπλευρης ανάπτυξης και δράσεις για ανάδειξη πρακτικών που προάγουν την ασφάλεια και την υγεία με την παράλληλη ανάπτυξη της κριτικής σκέψης (π.χ. ενεργός καταναλωτής, συζητήσεις εφήβων), και την εφαρμογή πρακτικών εμπειριών ποιοτικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου (π.χ. εκδρομές γνωριμίας και επαφής με τη φύση και με κοινωνικά και πολιτιστικά δρώμενα, επισκέψεις, δημιουργικά διαλείμματα, αντικαπνιστικά προγράμματα και κριτική αντιμετώπιση της χρήσης και κατάχρησης ουσιών). Σημειώνεται ότι η πρακτική αυτή παρουσιάστηκε σε έκδοση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (World Health Organisation 2013) "Improving the lives of children and young people: case studies from Europe", Volume 3, School (pp.9-17).

Παράλληλα, προωθήθηκε επιχορήγηση σε 393 δράσεις εκτός σχολικού χρόνου, οι οποίες αφορούσαν στη στήριξη μαθητών και μαθητριών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. Η δράση αυτή στοχεύει στην ουσιαστική στήριξη (μαθησιακή, συναισθηματική, ενδυνάμωση ηθικού και κοινωνικού εαυτού, ανάδειξη και καλλιέργεια ταλέντου, ανάπτυξη ασφαλούς ζωής κ.λπ.) των μαθητών και μαθητριών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. Η δράση αναπτύχθηκε στο πλαίσιο διεκπεραίωσης της Εθνικής Στρατηγικής για την αντιμετώπιση της Εξάρτησης από Παράνομες Ουσίες και την Επιβλαβή Χρήση του Αλκοόλ.

7.2.6.2. Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων Προαγωγής της Υγείας (Ε.Δ.Σ.Π.Υ.)

Η Κύπρος είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Σχολείων Προαγωγής της Υγείας (Ε.Δ.Σ.Π.Υ.) από το 1995. Το Δίκτυο αυτό λειτουργεί υπό την αιγίδα τριών Διεθνών Οργανισμών: της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Σύμφωνα με αυτούς

τους οργανισμούς, η ανάπτυξη προγραμμάτων Αγωγής Υγείας, όχι μόνο στον σχολικό χώρο, αλλά και γενικότερα στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, αποτελεί τη σύγχρονη και αποτελεσματική μέθοδο για την πρόληψη και τη βελτίωση της υγείας, όχι μόνο των ανθρώπων, αλλά και του περιβάλλοντος.

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων Προαγωγής της Υγείας είναι καρπός συνεργασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Υπουργείου Υγείας. Σκοπός του Προγράμματος είναι η βελτίωση και προαγωγή της σωματικής, της ψυχικής, και κοινωνικής υγείας των μαθητών, των εκπαιδευτικών, άλλων μελών του προσωπικού του σχολείου και κατ' επέκταση της ευρύτερης κοινότητας με ενσωμάτωση προγραμμάτων προαγωγής της υγείας σε όλες τις σχολικές μονάδες. Για την πιο αποτελεσματική επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, η συντονιστική ομάδα του Προγράμματος σε κάθε σχολείο συγκροτείται από εκπαιδευτικούς, μέλη της Σχολιατρικής Υπηρεσίας, μαθητές και γονείς, καθώς και με άτομα από την κοινότητα.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος, υιοθετείται μια σύγχρονη μεθοδολογία, όπου μέσα από μια ολιστική προσέγγιση όχι μόνο παρέχεται ένα ολοκληρωμένο και επαρκές σύνολο γνώσεων σε θέματα αγωγής υγείας που προβληματίζουν άμεσα το άτομο, αλλά, ταυτόχρονα, επιτυγχάνεται η καλλιέργεια αξιών, η υιοθέτηση στάσεων και συμπεριφορών, καθώς και η καλλιέργεια δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Η εφαρμογή τέτοιων προγραμμάτων βοηθά σε μεγάλο βαθμό, έτσι ώστε πραγματικά το σχολείο να συμβάλλει, μέσα από την ενεργητική και βιωματική μάθηση, στην υλοποίηση των πιο πάνω στόχων.

Ο κάθε κύκλος του Προγράμματος διαρκεί δύο χρόνια, γεγονός που δίνει τη δυνατότητα στη συντονιστική ομάδα κάθε σχολείου να θέσει μακροπρόθεσμους στόχους, να υλοποιήσει το Πρόγραμμα με ποικίλες και δημιουργικές δραστηριότητες, και ταυτόχρονα να αξιολογεί την εφαρμογή και αποτελεσματικότητά του. Πολιτική του Προγράμματος είναι η επιλογή ενός κοινού παγκύπριου θέματος, το οποίο κάθε σχολείο μελετά μέσα από τη δική του σκοπιά. Το επιμέρους θέμα που θα αναπτύξει το κάθε σχολείο επιλέγεται, αφού πρώτα γίνει μια διερεύνηση των κύριων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η σχολική μονάδα και έχουν σχέση με την υγεία (σωματική, ψυχική, συναισθηματική, κοινωνική). Αφού επιλεγεί το επιμέρους θέμα, θα πρέπει να αναγνωριστούν τα πιθανά αίτιά του και να καταρτιστεί ένα πρόγραμμα δράσης για αντιμετώπισή τους. Στην αρχή κάθε σχολικού έτους, το κάθε σχολείο που λαμβάνει μέρος στο Πρόγραμμα ετοιμάζει το σχέδιο δράσης, το οποίο περιλαμβάνει τους στόχους σχετικά με το επιμέρους θέμα που έχει επιλεγεί, καθώς και τις δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν.

Η μελέτη κοινού θέματος από όλα τα σχολεία αποτελεί πλεονέκτημα σε περίπτωση διεξαγωγής παγκύπριας έρευνας. Με το τέλος της σχολικής χρονιάς 2015-2016, ολοκληρώθηκε με επιτυχία η μελέτη του θέματος: **«Οι διατροφικές συνήθειες των εφήβων και η διασύνδεση με τις συνήθειες του ύπνου τους»**. Η μελέτη αυτή διάρκεσε δύο χρόνια και έγινε σε συνεργασία με το Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστήμιου Κύπρου. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε, μετά από σχετική έγκριση που είχε εξασφαλισθεί από την Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου και το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Το Πρόγραμμα είχε ως στόχο να διερευνήσει τις συνήθειες, στάσεις και αντιλήψεις των μαθητών σε σχέση με τη διατροφή τους, συμπεριλαμβανομένης και της κατανάλωσης ενεργειακών ποτών, την εικόνα σώματός τους και τον ύπνο τους. Σκοπό είχε να αυξήσει την ενημερότητα, για αυτά τα θέματα, μεταξύ των ίδιων των παιδιών, των εκπαιδευτικών και των γονιών. Η έρευνα συνέβαλε ταυτόχρονα στην εκπόνηση και δημοσίευση ή υποβολή προς δημοσίευση, σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά, των πιο κάτω επιστημονικών εργασιών:

1. Koushiou, M., Nicolaou, P., Christoudoulou, N., Karekla, M. (2015). Συνήθειες Ύπνου και Διατροφής στους Έφηβους Αποτελέσματα από παγκύπρια έρευνα στη μέση εκπαίδευση (Sleep and eating habits among adolescents: Results from a Pancyprian research project). Paideianews.com and Ygeianews.com, November 1, 2015; online edition.
2. Christodoulidou, N., Constantinou, Ch. & Karekla, M. (2016). Energy drinks and their impact on sleep. Poster presented at the 5th Clinical and Health Psychology Conference, Athens, Greece.
3. Reasons for Consuming Energy Drinks: Validation and factor structure of a new scale. (Submitted for publication to the journal of Psychological Assessment)
4. Quality of life: The link between energy drinks consumption, sleep quality and quality of life among adolescents.
(In preparation)
5. An investigation of the affective-cognitive processes in general and pathology-specific contexts among females at high risk for Eating Disorders.
(Submitted for publication to the journal of International Journal of Psychology)

Η έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς 2016-2017 σηματοδότησε και την έναρξη των εργασιών ενός νέου διετούς κύκλου μελέτης του προγράμματος Ε.Δ.Σ.Π.Υ. Για τη νέα διαιτία 2016-2018 επιλέγηκε ως κύριο θέμα μελέτης του Προγράμματος **«Η ευκαιριακή και άμετρη κατανάλωση αλκοόλ από τους Κύπριους εφήβους (binge drinking)»**. Το θέμα επιλέγηκε, μετά από πρόσφατες σχετικές παγκύπριες και πανευρωπαϊκές μελέτες που είδαν το φώς της δημοσιότητας και οι οποίες αναδείκνυαν το μέγεθος του προβλήματος ανάμεσα στους Κύπριους εφήβους.

Το Πρόγραμμα, στη Μέση Εκπαίδευση της Κύπρου, εποπτεύεται από την Επιθεώρηση Φυσιολογικών/Βιολογίας/Γεωγραφίας και σ' αυτό συμμετέχουν 11 Γυμνάσια και 11 Λύκεια.

7.2.6.3. Πρόγραμμα «ΕΥ ΖΗΝ»

Το Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας «ΕΥ ΖΗΝ» εντάσσεται στο πλαίσιο των αντίστοιχων Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας Κύπρου-Ελλάδας βάσει Πρωτοκόλλου, που υπογράφηκε μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου και του αντίστοιχου Υπουργείου της Ελλάδας. Το Πρόγραμμα άρχισε να λειτουργεί τη σχολική χρονιά 1998 και διεξάγεται σε κύκλους. Ο κάθε κύκλος διαρκεί δύο σχολικές χρονιές και στο τέλος κάθε διαιτίας γίνεται ημερίδα, στην οποία τα σχολεία που συμμετέχουν παρουσιάζουν τις δράσεις τους. Η σχολική χρονιά 2015-16 ήταν η δεύτερη χρονιά του 8ου κύκλου του Προγράμματος «ΕΥ ΖΗΝ».

Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν 13 σχολεία από την Κύπρο. Η κάθε σχολική μονάδα εντοπίζει τις ειδικές της ανάγκες μέσω της επιτροπής Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας, στην οποία συμμετέχει και ο εκάστοτε υπεύθυνος εκπαιδευτικός για το κάθε σχολείο. Με βάση αυτές τις ανάγκες, ο υπεύθυνος εκπαιδευτικός του Προγράμματος επιλέγει την ομάδα μαθητών, οι οποίοι εκδηλώνουν ενδιαφέρον για συμμετοχή στην ομάδα ΕΥ ΖΗΝ, και μαζί συζητούν και συναποφασίζουν Σχέδιο Δράσης για τη διαιτία. Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν συγκεκριμένες ομάδες μαθητών ή και όλο το σχολείο και γίνονται με μακροπρόθεσμο προγραμματισμό και συνέχεια, ώστε να έχουν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Στο πλαίσιο αυτού του Προγράμματος, κάθε κυπριακό σχολείο που συμμετέχει δημιουργεί ομάδα από μαθητές και εκπονεί σχέδιο δράσης που εκπονείται μέσα σε δύο σχολικά έτη.

Οι δράσεις που σχεδιάζονται στοχεύουν σε βελτίωση της ποιότητας ζωής και της υγείας των παιδιών στη σχολική μονάδα και απαντούν στα κυρίαρχα ζητήματα – προκλήσεις που αντιμετωπίζει η σχολική

μονάδα, όπως το κάπνισμα, το αλκοόλ, τα ναρκωτικά, η διατροφή, η παραβατικότητα, η συναισθηματική και κοινωνική αγωγή κ.ά.

Στόχοι του Προγράμματος είναι:

- Η πρόληψη και η αντιμετώπιση προβλημάτων στη σχολική μονάδα, με βάση τις ειδικές της ανάγκες, στο πλαίσιο της αυτονόμησής της και της συμμετοχής των ίδιων των παιδιών στη σχετική διάγνωση των αναγκών τους και τη λήψη αποφάσεων για αντιμετώπισή τους (προώθηση της ενεργού πολιτότητας).
- Η ενδυνάμωση των κοινών εθνικών, ιστορικών και πολιτιστικών δεσμών που συνδέουν την Κύπρο με την Ελλάδα.
- Η ενίσχυση της αυτοεκτίμησης, αυτοπεποίθησης, της υπευθυνότητας και της αυτενέργειας, των δεξιοτήτων επικοινωνίας και, γενικά, η ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών και μαθητριών, με απώτερο σκοπό αυτοί να μπορούν να υιοθετούν θετικές στάσεις και συμπεριφορές μέσα από την ενεργητική και βιωματική μάθηση.
- Η ανάπτυξη των ανθρώπινων σχέσεων μέσα από τη συνεργασία, την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών των μελών της σχολικής κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες σε τοπικό - εθνικό επίπεδο.
- Η διάπλαση ατόμων με κριτική σκέψη, ικανών να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της ζωής στη σύγχρονη κοινωνία.
- Η αναγνώριση της αξίας της ερευνητικής εργασίας. Η αναζήτηση, η μάθηση μέσα από έρευνα και η ανάπτυξη αισθήματος ικανοποίησης από τη δημιουργική εργασία.

Το Πρόγραμμα, στη Μέση Εκπαίδευση της Κύπρου, εποπτεύεται από την Επιθεώρηση Φυσιολογικών/Βιολογίας/Γεωγραφίας και σ' αυτό συμμετέχουν 12 Γυμνάσια και 1 Λύκειο.

7.2.6.4. «Μαθητικά Σεμινάρια Αγωγής Υγείας» ενάντια στις ουσίες εξάρτησης

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού διοργανώνει, από το 1995, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας), το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών), τα «Μαθητικά Σεμινάρια Αγωγής Υγείας» (Μ.Σ.Α.Υ.) ενάντια στις ουσίες εξάρτησης.

Ανά διετία συμμετέχουν περίπου:

- α. 450 μαθητές/τριες και 30 εκπαιδευτικοί, από όλα τα Γυμνάσια της Κύπρου σε 16 τριήμερα (Πέμπτη-Σάββατο) Μ.Σ.Α.Υ., και
- β. 70 Βοηθοί Διευθυντές και μέλη της επιτροπής Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας (Α.Υ.Π.Π.) σε δύο (2) διήμερα βιωματικά σεμινάρια.

Τα σεμινάρια για μαθητές και καθηγητές διοργανώθηκαν σε ξενοδοχεία που βρίσκονται στα χωριά Αγρός Λεμεσού και Περβόλια Λάρνακας.

Στα Μ.Σ.Α.Υ. συμμετέχουν ανά σεμινάριο 30 (τριάντα) μαθητές/τριες Β' Γυμνασίου, που προέρχονται από πέντε σχολεία (έξι μαθητές/τριες ανά σχολείο), με τη συνοδεία δύο εκπαιδευτικών. Τα τέσσερα (4) από τα έξι (6) παιδιά, που επιλέγονται από κάθε σχολείο, διακρίνονται για τις ηγετικές τους ικανότητες, την κοινωνικότητα, το ήθος τους, το ενδιαφέρον τους για τα θέματα αγωγής υγείας και αντιναρκωτικής διαφώτισης και είναι γενικά αποδεκτοί από τους συμμαθητές/τριές τους. Τα δύο (2) από τα έξι (6) παιδιά που επιλέγονται από κάθε σχολείο, με την ενεργή συμβολή του Συμβούλου Επαγγελματικής Αγωγής (Σ.Ε.Α.) του σχολείου, προέρχονται από ευάλωτες ομάδες, όπως αυτές καθορίζονται από το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου (Α.Σ.Κ.).

Σκοπός των Μ.Σ.Α.Υ. είναι να εμπεδώσουν την εθνική προληπτική πολιτική για τα ναρκωτικά στο εκπαιδευτικό σύστημα, συμβάλλοντας στη μείωση του ποσοστού των μαθητών/τριών που καπνίζει ή που πρόκειται να δοκιμάσει καπνικά προϊόντα και άλλες εξαρτησιογόνες ουσίες (Υ.Π.Π., 2013). Τα Μ.Σ.Α.Υ. έχουν τρεις βασικούς στόχους:

(α) *Ανάπτυξη δράσεων, με στόχο τη δημιουργία αποτρεπτικού περιβάλλοντος ως προς τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών.*

Τα ΜΣΑΥ προάγουν την ανάπτυξη μηχανισμών αποτελεσματικής αντίστασης σε πιέσεις για χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών σε μαθητές Β΄ Γυμνασίου. Αυτό επιδιώκεται μέσα από την καλλιέργεια δεξιοτήτων λήψης απόφασης και επίδειξης αντίστασης στην πίεση των συνομηλίκων, την αλλαγή υπερτιμημένων αντιλήψεων σχετικά με τη χρήση ουσιών, την εκπαίδευση σε θέματα αντίληψης εαυτού και ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης και την απόκτηση γνώσεων σχετικά με το φαινόμενο της εξάρτησης και τις συνέπειες της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών. Τα Μ.Σ.Α.Υ. χρησιμοποιούν εκπαιδευτικό υλικό, με στόχο τη στήριξη του νέου Αναλυτικού Προγράμματος Αγωγής Υγείας, με έμφαση στην πρόληψη των εξαρτησιογόνων ουσιών και διάδοση βέλτιστων πρακτικών που αφορούν στην πρόληψη.

(β) *Στήριξη ευάλωτων ομάδων ως προς την αποτροπή της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.*

Οι ομάδες αυτές, όπως έχουν καθοριστεί από το Α.Σ.Κ., είναι, μεταξύ άλλων, παιδιά φυλακισμένων, παιδιά ψυχικά ασθενών γονιών, παιδιά εξαρτημένων ατόμων, παιδιά που έχουν δεχθεί σεξουαλική κακοποίηση και παιδιά υπό την επιμέλεια του κράτους. Ο εντοπισμός και η στήριξη των μαθητών που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες, στο σχολικό περιβάλλον, γίνεται σε συνεργασία με την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (Υ.Σ.Ε.Α.).

(γ) *Στήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας για την πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος στο σχολείο.*

Τα Μ.Σ.Α.Υ. στηρίζουν τη δημιουργία ομάδας εργασίας, σε συνεργασία με την Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας για την πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος στο σχολείο. Στη δράση που αναμένεται να αναπτύξουν οι μαθητές, σε συνεργασία με την Επιτροπή ΑΥΠΠ, περιλαμβάνονται διαλέξεις, βιωματικά εργαστήρια, πόστερ και επικοινωνία με την κοινότητα, με στόχο την πληροφόρηση των μαθητών σχετικά με το φαινόμενο της εξάρτησης από το κάπνισμα και τις συνέπειες της χρήσης των εξαρτησιογόνων ουσιών, την καλλιέργεια υγιών στάσεων ανάμεσα στους μαθητές και καθηγητές και γενικά την προώθηση της αντιναρκωτικής αγωγής. Τα Μ.Σ.Α.Υ. αποτελούν, πέρα από στοχευμένη δραστηριότητα ενάντια στις ουσίες εξάρτησης, διαθεματικό μηχανισμό στήριξης και ενίσχυσης των Αναλυτικών Προγραμμάτων Βιολογίας και Αγωγής Υγείας. Αποτελούν, επίσης, μέσο ενίσχυσης της λειτουργίας των Σχολικών Επιτροπών Α.Υ.Π.Π., καθώς και της ευρύτερης πολιτικής των σχολείων σε θέματα Αγωγής Υγείας.

Το Πρόγραμμα εποπτεύεται από την Επιθεώρηση Φυσιογνωστικών/Βιολογίας/Γεωγραφίας και σ' αυτό συμμετέχουν όλα τα Γυμνάσια της Κύπρου.

7.2.6.5. Σχολείο Χωρίς Καπνό

Με σχετική Εγκύκλιο αρ. 2638 για τη Δημοτική Εκπαίδευση, αρ. 5049 για τη Μέση Γενική και αρ. 954 για τη Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση, καλούνται τα σχολεία όλων των βαθμίδων να εφαρμόσουν αντικαπνιστικές δράσεις για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς ή/και τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών. Στην Εγκύκλιο επισυνάπτονται κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη

αντικαπνιστικής πολιτικής στο σχολείο και ενδεικτικές δραστηριότητες που μπορούν να εφαρμοστούν σε επίπεδο σχολείου και τάξης. Παρέχονται, ακόμη, πληροφορίες για τις αρνητικές επιπτώσεις του καπνίσματος στην υγεία και στατιστικά δεδομένα για τους νεαρούς καπνιστές στην Κύπρο. Τέλος, δίνονται στοιχεία για ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς που μπορούν να στηρίξουν αντικαπνιστικές δράσεις στα σχολεία.

7.2.6.6. «Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης – ΔΡΑ.Σ.Ε.»

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (85%) και την Κυπριακή Δημοκρατία (15%). Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου που λήγει το 2020 ανέρχεται στα €12.000.000.

Το Πρόγραμμα «Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης (ΔΡΑ.Σ.Ε)» εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 29/7/2015 (Αρ. Αποφ. 79.220) και περιλαμβάνεται στα συγχρηματοδοτούμενα έργα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Η εφαρμογή του Προγράμματος «ΔΡΑ.Σ.Ε» από τη σχολική χρονιά 2015-2016 αποσκοπεί στη συνέχιση, διεύρυνση και βελτίωση της λειτουργίας του θεσμού των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.) και του έργου «Πρόγραμμα κατά της Πρόωρης Εγκατάλειψης του Σχολείου, της Σχολικής Αποτυχίας και της Παραβατικότητας σε Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας», που υλοποιήθηκε κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, το Πρόγραμμα εφαρμόστηκε στις 42 σχολικές μονάδες στις οποίες εφαρμοζόταν το «Πρόγραμμα κατά της Πρόωρης Εγκατάλειψης του Σχολείου, της Σχολικής Αποτυχίας και της Παραβατικότητας σε Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας». Από τη σχολική χρονιά 2016 – 2017, το Πρόγραμμα εφαρμόζεται σε 89 σχολικές μονάδες (Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια, Τεχνικές Σχολές,) που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα, με βάση τα αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια, όπως έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο (Υ.Σ.) στις 29/7/2015 και καλύπτουν περίπου το 12,5 % του μαθητικού πληθυσμού, με στόχο τη σταδιακή κάλυψη του 15% του μαθητικού πληθυσμού.

Κύριος σκοπός του Προγράμματος «ΔΡΑ.Σ.Ε» είναι η άμβλυνση των αρνητικών συνεπειών της οικονομικής κρίσης στην εκπαίδευση και στους μαθητές, αφού θα αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για να αντιμετωπιστούν τα οξυμμένα προβλήματα και οι προκλήσεις που θα κληθεί να αντιμετωπίσει το εκπαιδευτικό μας σύστημα τα επόμενα χρόνια.

Στόχοι του προγράμματος:

- Στήριξη του πληθυσμού της Κύπρου που ζει κάτω από το όριο της φτώχειας ή βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού
- Διασφάλιση της κοινωνικής πρόνοιας και στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού, που πλήττονται ιδιαίτερα από την οικονομική κρίση
- Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, με τον περιορισμό του κινδύνου κοινωνικής περιθωριοποίησης και αποκλεισμού
- Βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων
- Μείωση της σχολικής αποτυχίας και της παραβατικότητας

- Μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου.

Οι πιο πάνω στόχοι του Προγράμματος θα επιτευχθούν μέσα από την εφαρμογή ποικίλων δράσεων, στις οποίες συγκαταλέγονται μεταξύ άλλων:

- Προσφορά δωρεάν προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης και ενισχυτικής διδασκαλίας προς μαθητές και γονείς, σε πρωινό και απογευματινό χρόνο.
- Προσφορά πρόσθετων υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης προς τους μαθητές και τους γονείς, μέσα από τη δημιουργία και λειτουργία Κέντρων Πληροφόρησης και Ψυχοκοινωνικής Στήριξης. Στο πλαίσιο της λειτουργίας των Κέντρων, θα προσφέρονται υπηρεσίες από ειδικούς, είτε για την ατομική στήριξη μαθητών είτε για την εφαρμογή βιωματικών εργαστηρίων σε ομάδες μαθητών, εκπαιδευτικών και γονέων, σχετικών με τους στόχους του Προγράμματος.

Μέχρι τη λήξη του έργου «Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης» (2020), προγραμματίζονται, επίσης, τα εξής:

- Προμήθεια υποστηρικτικού εξοπλισμού (Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Βιντεοπροβολείς) στα σχολεία που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα
- Δράσεις Δημοσιότητας - προβολή του έργου κατά την έναρξή του (πινακίδες, αφίσες, ενημερωτικό έντυπο)
- Προκηρύξεις διαγωνισμών για τεχνικό σύμβουλο, σύμβουλο αξιολόγησης, σύμβουλο δημοσιότητας
- Εξωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος από τον Σύμβουλο Αξιολόγησης.
- Προκήρυξη διαγωνισμού για τη Διοίκηση και Διεύθυνση των Κέντρων Πληροφόρησης και Ψυχοκοινωνικής Στήριξης και των Απογευματινών Προγραμμάτων
- Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας και υλικών στα σχολεία που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα για τη λειτουργία των απογευματινών προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης και ενισχυτικής διδασκαλίας
- Προγράμματα συνεχούς επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, μέσα από τη διεξαγωγή παγκύπριων και τοπικών συνεδρίων.

Τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν από την εφαρμογή του προτεινόμενου έργου έχουν ως εξής:

- Δημιουργία περίπου 600 θέσεων απασχόλησης για νέους αποφοίτους Πανεπιστημίων.
- Στήριξη ευάλωτων ομάδων του μαθητικού πληθυσμού, οι οποίες πλήττονται ιδιαίτερα από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης.
- Πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων παραβατικότητας, σχολικής αποτυχίας και πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου.
- Ενίσχυση των συμβουλευτικών υπηρεσιών και του επαγγελματικού προσανατολισμού προς τους/τις μαθητές/τριες.
- Ψυχολογική υποστήριξη των μαθητών/τριών, κατά τη μετάβασή τους σε διαφορετικά σχολικά περιβάλλοντα (π.χ. από το Γυμνάσιο στο Λύκειο).
- Υποστήριξη αλλόγλωσσων οικογενειών, ώστε να εντάσσονται ομαλότερα στην αγορά εργασίας.
- Υποστήριξη μαθητών/τριών με χαμηλές κοινωνικές δεξιότητες, ώστε να διασφαλισθεί η ένταξή τους στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.
- Υποστήριξη μαθητών/τριών σε θέματα αυτοπροσδιορισμού, αυτονομίας, ατομικότητας, ηθικών αρχών, ηθικών διλημάτων, κοινωνικής δικαιοσύνης, ισότητας, κοινωνικής αποδοχής κ.λπ.
- Εμπλοκή των μαθητών/τριών σε δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης και δράσεις εθελοντισμού.

- Άμεση υποστήριξη μαθητών (και κατ' επέκταση οικογενειών) που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού.
- Υποστήριξη μαθητών/τριών υψηλού ρίσκου που κινδυνεύουν να παραμείνουν λειτουργικά αναλφάβητοι και να αποφοιτήσουν από το σχολείο, χωρίς να κατέχουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη σύγχρονη κοινωνία της γνώσης.
- Το έργο θα συμβάλει στην αξιοποίηση των διαθέσιμων κοινοτικών κονδυλίων λόγω του υψηλού βαθμού ωριμότητάς του.

7.2.6.7 Προληπτικό παρεμβατικό Πρόγραμμα «Viennese Social Competence Program» (ViSC)

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, ανταποκρινόμενο στη διεθνή κινητοποίηση για τον περιορισμό του εκφοβισμού και των άμεσων συνεπειών του, που είναι η θυματοποίηση των παιδιών και των εφήβων, στο πλαίσιο των γενικών στόχων της παρεχόμενης παιδείας, αλλά και για ενίσχυση του στόχου βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των σχολικών μονάδων, αποφάσισε να προσφέρει, σε πρώτη φάση, κατά τη σχολική χρονιά 2015 – 2016, σε σχολεία Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης της Επαρχίας Λευκωσίας, το προληπτικό παρεμβατικό Πρόγραμμα Viennese Social Competence Program.

Το Πρόγραμμα στοχεύει στην ενδεδειγμένη προληπτική προσέγγιση, στον χώρο της εκπαίδευσης, για την αντιμετώπιση προβλημάτων που αφορούν στην αντικοινωνική συμπεριφορά, στην επιθετικότητα, στην παραβατικότητα και ειδικότερα στις στρατηγικές αντιμετώπισης και διαχείρισης της εκφοβιστικής συμπεριφοράς (bullying) μέσω καθορισμένων δράσεων, που αφορούν στην ανάπτυξη κοινωνικών και διαπολιτισμικών δεξιοτήτων, στην ενδυνάμωση του εαυτού και στην αντιμετώπιση φαινομένων βίας, κοινωνικού αποκλεισμού και ρατσισμού.

Το Viennese Social Competence Program έχει αναπτυχθεί και εφαρμόζεται σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Αυστρίας. Το ViSC είναι ένα, θεωρητικά και εμπειρικά, κατοχυρωμένο και αξιολογημένο Πρόγραμμα πρόληψης της βίας και ενίσχυσης των κοινωνικών και διαπολιτισμικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών. Το Πρόγραμμα εφαρμόζει μια συστημική προσπτική, η οποία εμπλέκει τους/τις εκπαιδευτικούς, τους/τις μαθητές/τριες και τους γονείς. Αποτελείται από μια σειρά καθορισμένων δράσεων, οι οποίες υλοποιούνται μέσω μιας κλιμακωτής εκπαίδευσης των εκπαιδευτών/πολλαπλασιαστών, μέσω ενδοσχολικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών μιας σχολικής μονάδας, μέσω διδασκαλίας μίας προληπτικής σειράς μαθημάτων στην τάξη και μέσω της εφαρμογής του Οδηγού για χειρισμό των περιστατικών εκφοβισμού.

Το Πρόγραμμα ViSC έχει αξιολογηθεί με τυχαίοποιημένο δείγμα ομάδων παρέμβασης και ελέγχου στην Αυστρία και με πιλοτικό πειραματικό σχέδιο σε έξι (6) Γυμνάσια στην Κύπρο (3 εφαρμογής και 3 ελέγχου). Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι το Πρόγραμμα μειώνει την επιθετικότητα και τη θυματοποίηση ανάμεσα στους/στις μαθητές/τριες και βελτιώνει τις ικανότητες χειρισμού περιστατικών βίας ανάμεσα στους/στις εκπαιδευτικούς στα σχολεία εφαρμογής. Το πρόγραμμα ViSC αποτελεί ένα από τα πλέον επιτυχημένα εφαρμοσμένα προγράμματα πρόληψης και διαχείρισης του σχολικού εκφοβισμού.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η δημιουργία θετικού κλίματος, βάσει του οποίου θα μπορεί να αναπτυχθεί το σχολείο.

Το Πρόγραμμα ViSC στοχεύει μέσω της πρόληψης της επιθετικότητας και του εκφοβισμού:

- Να προσφέρει ένα θεωρητικά και ερευνητικά κατοχυρωμένο και αξιολογημένο πρόγραμμα πρόληψης και μείωσης της επιθετικότητας και του εκφοβισμού.
- Να προσφέρει επικαιροποιημένη εκπαίδευση για τον χειρισμό της επιθετικότητας και του εκφοβισμού σε εκπαιδευτικούς Μέσης Εκπαίδευσης, με την οποία θα καταστούν ικανοί να διαχειρίζονται περιστατικά βίας, έχοντας στήριξη και επιστημονική εγκυρότητα.

- Να προσφέρει σε μαθητές/τριες τη δυνατότητα να καλλιεργήσουν και να αναπτύξουν κοινωνικές, συναισθηματικές και διαπολιτισμικές δεξιότητες, οι οποίες συμβάλλουν στην προσωπική τους ευημερία, αλλά και στην ανάπτυξη της ειρηνικής συμβίωσης.
- Να παρέμβει έγκαιρα, για να καθοδηγήσει άτομα ομάδων υψηλού κινδύνου (θύτες, θύματα, θύματα-θύτες) σε θετικές συμπεριφορές.
- Να ενημερώσει τους γονείς για το φαινόμενο του εκφοβισμού και να συνεργαστεί μαζί τους για τη μείωσή του.

7.2.6.8 Λειτουργία της Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης και του Παρατηρητηρίου για τη Βία για αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών παραβατικότητας.

Το αίτημα για παρέμβαση της Ομάδας, καθώς και σχετικές πληροφορίες, δίνονται στην Εγκύκλιο αρ. 2923 για τη Δημοτική Εκπαίδευση, αρ. γπρ3148 για τη Μέση Γενική και αρ. 1297 για τη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση.

7.2.6.9 Επιμορφώσεις Εκπαιδευτικού Προσωπικού

Οι σχετικές επιμορφώσεις ανακοινώνονται με εγκυκλίους στην ιστοσελίδα του Υ.Π.Π.

7.2.7 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στοχεύουν στην ανάπτυξη θετικών στάσεων στους μαθητές για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξή του, σε πλήρη εναρμόνιση με την Ατζέντα 21 του Ρίο.

Έχουν εισαχθεί και εφαρμόζονται Ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα με συμμετοχή των μαθητών. Πέραν τούτου, έχει γίνει αναδιάρθρωση των αναλυτικών προγραμμάτων στα σχετικά μαθήματα και εφαρμόζεται νέα μεθοδολογική προσέγγιση. Τέτοια ειδικά Προγράμματα είναι:

7.2.7.1. «Χρυσοπράσινο φύλλο»

Το «Χρυσοπράσινο φύλλο» αποτελεί διακρατικό πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας. Σ' αυτό συμμετέχουν 24 Γυμνάσια και Λύκεια (12 από την Κύπρο και 12 από την Ελλάδα), τα οποία ανά δυάδες συμπράξεων σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και εκπονούν προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Το Πρόγραμμα στηρίζεται στην αρχές της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της Εκπαίδευσης για την Αειφορία, όπως είναι: η διεπιστημονική και βιωματική προσέγγιση, η ομαδική εργασία, η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και η ευαισθητοποίηση των μαθητών.

Σκοπός του Προγράμματος «Χρυσοπράσινο Φύλλο» είναι να προωθήσει τη συνεργασία μαθητών, εκπαιδευτικών, υπουργείων, συνδέσμων γονέων και κηδεμόνων, τοπικών δήμων και κοινοτήτων και περιβαλλοντικών φορέων για την παροχή στους μαθητές και εκπαιδευτικούς των δύο χωρών ευκαιρίες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ώστε να δημιουργήσουμε περιβαλλοντικά εγγράμματους ενεργούς πολίτες ευαισθητοποιημένους και για τα θέματα του περιβάλλοντος.

Οι στόχοι του Προγράμματος είναι:

- α) Η δημιουργία γνωσιολογικών και αξιακών προϋποθέσεων στα παιδιά, ώστε να έχουν θετικές στάσεις και συμμετοχικές συμπεριφορές σε ζητήματα προστασίας της οικολογικής ισορροπίας, της ποιότητας ζωής και της βιωσιμότητας της ανάπτυξης.

- β) Η ανάπτυξη παιδαγωγικού προβληματισμού μεταξύ των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν και η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών για τα εκπαιδευτικά συστήματα και τις παιδαγωγικές πρακτικές.
- γ) Η ενδυνάμωση των ιστορικών, εθνικών και πολιτιστικών δεσμών που συνδέουν την Κύπρο με την Ελλάδα και η προώθηση σχέσεων φιλίας και συνεργασίας.

Το κάθε πρόγραμμα, καθώς και οι συμπράξεις ανάμεσα στα Ελλαδικά και Κυπριακά Σχολεία διαρκούν δύο χρόνια. Τον πρώτο χρόνο πραγματοποιούνται ανταλλαγές επισκέψεων των εκπαιδευτικών των συνεργαζόμενων σχολείων. Στις προπαρασκευαστικές αυτές συναντήσεις τίθενται οι στόχοι και επιλέγονται τα θέματα που θα μελετήσουν, καθώς και ο προγραμματισμός των εργασιών. Τον δεύτερο χρόνο πραγματοποιούνται οι ανταλλαγές των μαθητών με τη μέθοδο της αμοιβαίας φιλοξενίας.

Το Πρόγραμμα, στη Μέση Εκπαίδευση της Κύπρου, εποπτεύεται από την Επιθεώρηση Φυσιογνωστικών/Βιολογίας/Γεωγραφίας.

7.2.7.2. «Οικολογικά Σχολεία»

Τα «Οικολογικά Σχολεία» είναι ένα διεθνές Πρόγραμμα που συντονίζεται από το μη κερδοσκοπικό και μη κυβερνητικό Ίδρυμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (FEE) (<http://www.fee-international.org>), που εδρεύει στην Κοπεγχάγη (Δανία).

Το Πρόγραμμα, που απευθύνεται σε μαθητές Γυμνασίων, Λυκείων και Τεχνικών Σχολών, στοχεύει να ενδυναμώσει τους μαθητές, ώστε να γίνουν οι ίδιοι η αλλαγή που έχει ανάγκη ένας αναπτυξιακά βιώσιμος κόσμος, με τη συμμετοχή τους σε χαρούμενες εκπαιδευτικές δράσεις και προσφέρει τη δυνατότητα επικοινωνίας με μαθητές από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Σχεδιάστηκε, για να κοινοποιήσει και να ενθαρρύνει τη δράση μιας ολόκληρης σχολικής μονάδας για το περιβάλλον και, επίσης, να καταστήσει την περιβαλλοντική συνείδηση και δράση ως ένα σημαντικό μέρος της ζωής και του ήθους των μαθητών ενός σχολείου. Στους εκπαιδευτικούς προσφέρει μια διαθεματική προσέγγιση για το περιβάλλον και την ευκαιρία ανταλλαγής απόψεων μεταξύ συναδέλφων εντός της Κύπρου, αλλά και με εκπαιδευτικούς από χώρες της Ευρώπης που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

Κάθε σχολείο ακολουθεί μια διαδικασία αλλαγής σε επτά βήματα που αναμένεται, με την πάροδο του χρόνου, να έχει θετικά αποτελέσματα τόσο στις μαθησιακές επιδώσεις, στη στάση και συμπεριφορά των μαθητών, όσο και στην τοπική κοινότητα και το τοπικό περιβάλλον. Όλα τα περιβαλλοντικά θέματα που προσφέρονται στο Πρόγραμμα «Οικολογικά σχολεία» περιέχονται στα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και εξετάζονται πάντοτε μέσα από το πρίσμα της αειφόρου ανάπτυξης. Κάθε μελέτη αγκαλιάζει και τις τρεις παραμέτρους της αειφόρου ανάπτυξης (Κοινωνία – Οικονομία – Οικολογία) και προτείνει πρακτικές λύσεις στα προβλήματα που μελετά. Από τη σχολική χρονιά 2016-2017, καθιερώνονται ως θεματικές ενότητες των Οικολογικών Σχολείων οι δεκαεπτά (17) ενότητες που καθορίστηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη. Τα σχολεία που λαμβάνουν μέρος στο Πρόγραμμα βραβεύονται κάθε τρία χρόνια, και αφού συμπληρώσουν με επιτυχία τρεις από τις δεκαεπτά ενότητες. Στη Δημόσια Μέση εκπαίδευση συμμετέχουν 42 Γυμνάσια και 12 Λύκεια. Συμμετέχουν, επίσης, και 13 Ιδιωτικά Σχολεία Μέσης εκπαίδευσης.

Για την Κύπρο ο εθνικός χειριστής είναι ο μη κερδοσκοπικός και μη κυβερνητικός οργανισμός «CYMEPA – Οι φίλοι της Θάλασσας» και το Πρόγραμμα επιχορηγείται από την Ελληνική Τράπεζα.

Το Πρόγραμμα, στη Μέση Εκπαίδευση της Κύπρου, εποπτεύεται από την Επιθεώρηση Φυσιογνωστικών/Βιολογίας/Γεωγραφίας.

7.2.7.3. «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον»

Οι «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον» (Young Reporters for the Environment-YRE) είναι ένα διεθνές δίκτυο νέων ηλικίας 11-21 ετών που ασχολούνται με την περιβαλλοντική δημοσιογραφία και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ESD). Το διεθνές αυτό δίκτυο δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 34 χώρες και συντονίζεται από το μη κερδοσκοπικό και μη κυβερνητικό Ίδρυμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (FEE) (<http://www.fee-international.org>), που εδρεύει στην Κοπεγχάγη (Δανία).

Οι μαθητές και μαθήτριες, ως «Νέοι δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον», μετέχουν κάθε χρόνο σε διεθνείς διαγωνισμούς, διερευνώντας περιβαλλοντικά ζητήματα που επηρεάζουν την κοινότητά τους ή την Κύπρο γενικότερα, επικοινωνούν με τις τοπικές αρχές, τους καταναλωτές, τα ΜΜΕ, κ.ά., και προτείνουν αιεφορικές λύσεις, υποβάλλοντας είτε διερευνητικά Άρθρα, είτε Φωτογραφίες, είτε Φιλμάκια. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον» της Κύπρου επικοινωνούν με μαθητές/τριες σε άλλες χώρες μέσω ηλεκτρονικής ιστοσελίδας και μετέχουν κάθε χρόνο σε διεθνή διαγωνισμό. Στη Δημόσια Μέση εκπαίδευση συμμετέχουν 36 Γυμνάσια και 20 Λύκεια. Συμμετέχουν, επίσης, και 2 Ιδιωτικά σχολεία Μέσης εκπαίδευσης.

Το 2015 η Κύπρος, στον Διεθνή Διαγωνισμό του Προγράμματος, απέσπασε ένα δεύτερο Παγκόσμιο Βραβείο, ενώ το 2016 απέσπασε το πρώτο Παγκόσμιο Βραβείο Διεθνούς Συνεργασίας.

Για την Κύπρο ο εθνικός χειριστής είναι ο μη κερδοσκοπικός και μη κυβερνητικός οργανισμός «CYMEPA – Οι φίλοι της Θάλασσας» και το Πρόγραμμα επιχορηγείται από τη CYTA.

Το Πρόγραμμα, στη Μέση Εκπαίδευση της Κύπρου, εποπτεύεται από την Επιθεώρηση Φυσιογνωστικών/Βιολογίας/Γεωγραφίας.

7.2.7.4. «SEMEP» (South Eastern Mediterranean Environmental Project)

Το διεθνές Πρόγραμμα «SEMEP», που δημιουργήθηκε το 1993 με ελληνική πρωτοβουλία, συντονίζεται από την UNESCO και συνδυάζει τη διεπιστημονική διδασκαλία με την ολιστική μάθηση, αποσκοπεί δε και στη συσχέτιση του φυσικού και του κοινωνικού περιβάλλοντος με τις πολιτιστικές αξίες των λαών της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, η οποία αποτελεί ένα σημαντικό σταυροδρόμι ανάπτυξης διαφορετικών πολιτισμών εδώ και χιλιετίες. Το Πρόγραμμα «SEMEP», στο οποίο συμμετέχουν 15 χώρες, προωθεί την επιστημονική μελέτη και έρευνα σε περιβαλλοντικά θέματα και ενσωματώνει τεχνολογικά, οικονομικά, ιστορικά, κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα, καθώς επίσης και ζητήματα ειρήνης και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το Πρόγραμμα SEMEP αποσκοπεί στην προώθηση της συνεργασίας και του διαλόγου μεταξύ των κρατών της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, μέσω της προαγωγής της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της ενίσχυσης της σχέσης φυσικού περιβάλλοντος και κοινωνίας.

Στόχοι του Προγράμματος είναι:

- η προώθηση της επιστημονικής έρευνας, με τρόπο που να ενσωματώνει τεχνολογικά, οικονομικά και κοινωνικά θέματα σε περιβαλλοντικά ζητήματα, καθώς επίσης και ζητήματα ειρήνης και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- η συσχέτιση του φυσικού και του κοινωνικού περιβάλλοντος με τις πολιτιστικές αξίες των λαών της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.
- η ενίσχυση της φιλοσοφίας, του περιεχομένου και των στόχων των Αναλυτικών Προγραμμάτων των Φυσικών Επιστημών.

Το Πρόγραμμα SEMEP, που απευθύνεται σε μαθητές Γυμνασίων, Λυκείων και Τεχνικών Σχολών, επικεντρώνεται στη δημιουργία αυθεντικών περιβαλλόντων διερευνητικής μάθησης για τις Φυσικές Επιστήμες, εμπλέκοντας όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς (μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς, διαμορφωτές εκπαιδευτικής πολιτικής, ερευνητές της Μάθησης των Φυσικών Επιστημών, και βιομηχανία), με στόχο να επιτευχθούν ανάλογες αλλαγές και στις σχολικές τάξεις. Οι ερευνητικές εργασίες των μαθητών/τριων, για το 2016, περιστρέφονται γύρω από τον θεματικό άξονα: **«Συνεργασία για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων μέσω της κουλτούρας και της επιστήμης για μian αιεφόρο ανάπτυξη».**

Για το Πρόγραμμα SEMEP, η Επιθεώρηση Φυσιογνωστικών / Βιολογίας / Γεωγραφίας προώθησε την ευρεία εφαρμογή της Διερευνητικής Μάθησης της ενότητας της Οικο-Βιολογίας στις Φυσικές Επιστήμες (Inquiry-based Science-Ecology Education). Η συγκεκριμένη ενότητα εκδόθηκε με πρωτοβουλία της Κύπρου, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού Προγράμματος ESTABLISH (European Science and Technology in Action Building Links with Industry, Schools and Home: <http://www.establish-fp7.eu/resources/units/ecobiology>).

Το πρώτο Βιβλίο καλής πρακτικής SEMEP με τίτλο: **«Bridging Cultures through Science for a Sustainable Environment - Γεφυρώνοντας πολιτισμούς μέσω της επιστήμης για ένα αιεφόρο περιβάλλον»** εκδόθηκε το 2012, με πρωτοβουλία της Επιθεώρησης Φυσιογνωστικών/Βιολογίας/Γεωγραφίας, ως επιστέγασμα των εργασιών του 16ου Διεθνούς Συνεδρίου SEMEP, που έγινε στην Κύπρο το 2011. Το Βιβλίο αυτό, που παρουσιάζει καλές πρακτικές από τις διάφορες χώρες μέλη, αναρτήθηκε και στη ιστοσελίδα της UNESCO το 2013 (<http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/special-themes/science-education/environment/semep/>).

Εντός του 2015 έγινε και η έκδοση του δεύτερου Βιβλίου καλής πρακτικής SEMEP-UNESCO με τίτλο **«Οικολογία - Διερευνητική Μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες / Inquiry-based Science-Ecology Education»**. Για τις σχολικές χρονιές 2015-2018, το Πρόγραμμα SEMEP Κύπρου συνεργάζεται με την Ομάδα Έρευνας στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών και της Τεχνολογίας (ReSciTEG) του τμήματος Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Κύπρου, μετέχοντας στο Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Πρόγραμμα «Ark of Inquiry».

Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν 14 Δημόσια και 1 Ιδιωτικό Σχολείο Μέσης εκπαίδευσης.

Το Πρόγραμμα, στη Μέση Εκπαίδευση της Κύπρου, εποπτεύεται από την Επιθεώρηση Φυσιογνωστικών/Βιολογίας/Γεωγραφίας.

7.2.7.5. «GLOBE» (Global Learning and Observations to Benefit the Environment)

Το Πρόγραμμα «GLOBE» είναι ένα παγκόσμιο περιβαλλοντικό πρόγραμμα, στο οποίο λαμβάνουν μέρος 1,5 εκατομμύριο μαθητές, 27782 εκπαιδευτικοί και ερευνητές από 117 χώρες και 30,590 σχολεία. Το Πρόγραμμα GLOBE αποτελεί καρπό διακρατικής συμφωνίας μεταξύ Κύπρου και ΗΠΑ.

Το εν λόγω Πρόγραμμα συνδέει τους μαθητές, τους καθηγητές και την επιστημονική ερευνητική κοινότητα σε μια προσπάθεια να μάθουμε περισσότερα για το περιβάλλον μας, μέσω της παρατήρησης και της συλλογής δεδομένων από τους μαθητές. Το όραμα του «GLOBE» είναι η ανάπτυξη μιας παγκόσμιας κοινότητας, από μαθητές, εκπαιδευτικούς και επιστήμονες, που εργάζεται από κοινού για την καλύτερη κατανόηση, αειφορία και βελτίωση του περιβάλλοντος σε τοπική, περιφερειακή και παγκόσμια κλίμακα.

Οι στόχοι του Προγράμματος GLOBE είναι:

- Να ενισχύσει τη γνώση των μαθητών, με έμφαση στην επιστημονική έρευνα στις Περιβαλλοντικές και Φυσικές Επιστήμες, σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Να συμβάλει στην επιστημονική κατανόηση του πλανήτη μας.
- Να προωθήσει την ανάληψη κοινών δράσεων προς όφελος του περιβάλλοντος, και
- Να εμπνεύσει τις μελλοντικές γενεές περιβαλλοντικών επιστημόνων.

Οι μαθητές/τριες, υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη των καθηγητών τους, πραγματοποιούν ημερήσιες μετρήσεις περιβαλλοντικών παραμέτρων. Στη συνέχεια, αποστέλλουν τα δεδομένα τους, μέσω διαδικτύου, στη διεθνή βάση δεδομένων του Προγράμματος «GLOBE» στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και είναι διαθέσιμα σε άλλους μαθητές, καθώς και επιστήμονες από την Εθνική Υπηρεσία Αεροναυτικής και Διαστήματος (NASA) και το Εθνικό Ίδρυμα Επιστήμης (NSF), των ΗΠΑ. Τα δεδομένα, αφού τύχουν επεξεργασίας, επιστρέφουν υπό μορφή γραφικών παραστάσεων στην ιστοσελίδα των μαθητών. Έως τον Αύγουστο του 2015 καταχωρήθηκαν στη βάση δεδομένων του Προγράμματος πάνω από 131 εκατομμύρια μετρήσεις.

Στο πλαίσιο το Προγράμματος, εκτελούνται οι ακόλουθες περιβαλλοντικές-οικολογικές μετρήσεις:

- Ατμοσφαιρικές μετρήσεις: Μέγιστη και ελάχιστη θερμοκρασία του αέρα, σχετική υγρασία, βροχόπτωση, pH του νερού της βροχής, ατμοσφαιρική πίεση, μέτρηση του όζοντος, ρύπανση του αέρα.
- Φυτοκάλυψη: καταγραφή βλάστησης μιας περιοχής, δημιουργία χάρτη βλάστησης.
- Υδρολογικές μετρήσεις: θερμοκρασία νερού μιας λίμνης ή ενός ποταμού, pH, διαύγεια, αλατότητα, διαλυμένο οξυγόνο, ηλεκτρική αγωγιμότητα, παρουσία νιτρικών αλάτων στο νερό.
- Εδαφολογικές μετρήσεις: Διενέργεια εδαφοτομών, ανάλυση εδαφικών οριζόντων, θερμοκρασία εδάφους, υγρασία εδάφους κ.λπ.. Φαινολογικές μετρήσεις: Φαινολογία, μελέτη βιολογικών δεικτών των εποχιακών αλλαγών σε ένα οικοσύστημα.

Οι μετρήσεις γίνονται με τη βοήθεια εξειδικευμένων οργάνων, όπως: GPS, ηλιακά φωτόμετρα, κλισίμετρα, πίνακες νεφών, ψηφιακά θερμομόμετρα, καθώς και με εξειδικευμένες πειραματικές διατάξεις που αφορούν καθορισμό χημικής σύστασης εδάφους και νερού.

Στη Δημόσια Μέση εκπαίδευση συμμετέχουν 6 Γυμνάσια και 8 Λύκεια.

Το Πρόγραμμα, στη Μέση Εκπαίδευση της Κύπρου, εποπτεύεται από την Επιθεώρηση Φυσιγνωστικών/Βιολογίας/Γεωγραφίας.

7.2.8 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ – ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Τα Αναλυτικά Προγράμματα των μαθημάτων της Πληροφορικής έχουν αναβαθμιστεί σε ευρωπαϊκά επίπεδα τα τελευταία χρόνια. Η διδασκαλία των μαθημάτων Κατεύθυνσης και Εφαρμογών στις τάξεις Β' και Γ' των Ενιαίων Λυκείων, καθώς και του μαθήματος της Πληροφορικής στο Γυμνάσιο και στην Α' Λυκείου έχουν ως γενικό στόχο να προσφέρουν στους μαθητές όλα τα απαιτούμενα εφόδια, ώστε να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (Η/Υ) ως εργαλεία για λύση προβλημάτων στη μαθητική και φοιτητική τους ζωή, στη μελλοντική εργασία τους, καθώς και για να έχουν το αναγκαίο υπόβαθρο για περαιτέρω μελέτη του αντικειμένου σε βάθος.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, λειτουργούν 130 εργαστήρια Πληροφορικής στα Λύκεια και 181 εργαστήρια Πληροφορικής στα Γυμνάσια (ανάλογα με τις επιλογές και τις ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού). Κάθε εργαστήριο Πληροφορικής στα Λύκεια είναι εξοπλισμένο με τουλάχιστον 18 Η/Υ, εκτυπωτές, σαρωτές και συσκευές πολυμέσων. Κάθε εργαστήριο Πληροφορικής στα Γυμνάσια είναι εξοπλισμένο με τουλάχιστον 17 Η/Υ και 1 εκτυπωτή. Στα εργαστήρια Πληροφορικής έχει επιτευχθεί η δικτύωση όλων των Η/Υ και η ταυτόχρονη πρόσβαση στο Διαδίκτυο μεγάλου αριθμού χρηστών με γραμμές ADSL. Επίσης, όλα τα εργαστήρια Πληροφορικής είναι εξοπλισμένα με έναν βιντεοπροβολέα, ο οποίος είναι συνδεδεμένος με τον υπολογιστή του καθηγητή.

Στο Γυμνάσιο το μάθημα της Πληροφορικής διδάσκεται 2 περιόδους την εβδομάδα σε κάθε τάξη, με στόχο οι μαθητές να καλύψουν ύλη ευρωπαϊκού επιπέδου (ECDL). Επίσης, διδάσκονται βασικές αρχές αλγόριθμων και προγραμματισμού. Στην Α' Λυκείου το μάθημα της Πληροφορικής διδάσκεται 2 περιόδους την εβδομάδα, με στόχο την εισαγωγή στην επιστήμη της Πληροφορικής. Στις τάξεις Β' και Γ' Λυκείου το μάθημα Κατεύθυνσης (επιστήμη) διδάσκεται 4 περιόδους την εβδομάδα και το μάθημα ειδικού ενδιαφέροντος 2 περιόδους την εβδομάδα ανά τάξη.

Το 2015-2016 συνεχίστηκε η συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Ακαδημίας CISCO και το μάθημα Δικτύων CISCO διδάσκεται σε δεκατέσσερα Λύκεια Παγκύπρια, αφού έγινε η επιμόρφωση ορισμένου αριθμού καθηγητών Πληροφορικής.

Επίσης, το 2015-2016 έχουν ετοιμαστεί και εφαρμοστεί οι Δείκτες Επιτυχίας και οι Δείκτες Επάρκειας για τη Β' Λυκείου.

Δράσεις για τη σχολική χρονιά 2015-2016

Τη σχολική χρονιά 2015-2016, σε συνεργασία με διάφορους φορείς, όπως το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το ΤΕΠΑΚ, τον Κυπριακό Σύνδεσμο Πληροφορικής, τον Σύνδεσμο Καθηγητών Πληροφορικής (ΟΕΛΜΕΚ), τη CYTA, τη Microsoft, κ.ά., διεξήχθησαν οι παρακάτω δράσεις:

- **Παγκύπρια Ολυμπιάδα Πληροφορικής:** Από τη διαδικασία αυτή προέκυψε η ομάδα που εκπροσώπησε την Κύπρο στην **Παγκόσμια Ολυμπιάδα Πληροφορικής** που έγινε στη Ρωσία (Καζάν, 12-19/8/2016), καθώς και στη **Βαλκανιάδα Πληροφορικής** που έγινε στην Κύπρο (Λευκωσία, 27/6–2/7/2016). Στην Παγκόσμια Ολυμπιάδα Πληροφορικής η Κύπρος κατέκτησε **ένα χάλκινο μετάλλιο** και στη Βαλκανιάδα Πληροφορικής **ένα αργυρό** και **ένα χάλκινο μετάλλιο**. Επίσης, η Κύπρος έλαβε μέρος και στη **Βαλκανιάδα Πληροφορικής για μαθητές μέχρι 15.5 ετών** που έγινε στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (Σκόπια, 17-22/9/2016) και κέρδισε **ένα χάλκινο μετάλλιο**.
- Ημερίδα Πληροφορικής για μαθητές Λυκείου και Τεχνικών Σχολών.
- Παγκύπριος Διαγωνισμός Δημιουργίας Εκπαιδευτικών Παιγνιδιών «ΛογιΠαίγνιον» για μαθητές Μέσης Εκπαίδευσης.
- Ημερίδα για την ασφάλεια στο Διαδίκτυο.

7.2.8.1 Πρόγραμμα πιστοποίησης ECDL στη Δημόσια Εκπαίδευση

Με σκοπό την ενεργό συμμετοχή της Κύπρου στην πανευρωπαϊκή προσπάθεια για αντιμετώπιση της έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού σε δεξιότητες Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.), το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 18 Ιανουαρίου 2016, ενέκρινε με απόφασή του τη σύσταση Εθνικής Συμμαχίας Ψηφιακών Θέσεων Εργασίας και κάλεσε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να δεσμευτούν για την υλοποίηση των δράσεων. Στη Συμμαχία, υπό τον συντονισμό του Ψηφιακού Πρωταθλητή Κύπρου και του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, ενεπλάκη ενεργά το Υ.Π.Π., αναλαμβάνοντας την υλοποίηση δράσεων που αφορούν στον τομέα της Εκπαίδευσης, αλλά και της Πιστοποίησης. Παράλληλα, συνεργάζεται με τους άλλους εμπλεκόμενους σε θέματα που αφορούν στους τομείς της Τυποποίησης και της Ευαισθητοποίησης.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, το Υ.Π.Π., σε συνεργασία με τα άλλα εμπλεκόμενα Υπουργεία, αποφάσισε την εισαγωγή σε εθελούσια βάση της πιστοποίησης European Computer Driving License (ECDL) από τη σχολική χρονιά 2016-2017, για μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων ιδίου τύπου, καθώς επίσης την εκπαίδευση και πιστοποίηση ECDL για στρατιώτες και ανέργους.

Η πιστοποίηση θα παρέχεται δωρεάν σε όλους τους μαθητές Γυμνασίου σε τέσσερις ενότητες. Στην Α΄ τάξη θα γίνεται πιστοποίηση στην ενότητα της Επεξεργασίας Κειμένου, στη Β΄ τάξη στην ενότητα των Υπολογιστικών Φύλλων και Παρουσιάσεων και στην Γ΄ τάξη στην ενότητα των Βάσεων Δεδομένων. Επίσης, θα παρέχονται στους μαθητές και στα εργαστήρια Πληροφορικής των σχολείων βιβλία και άλλο εγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό ECDL. Σημειώνεται ότι, για τους ανέργους και στρατιώτες, θα παρέχεται δωρεάν πιστοποίηση στις πιο πάνω ενότητες μέσα από τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης.

Παράλληλα, οι καθηγητές Πληροφορικής θα έχουν, αν το επιθυμούν, την ευκαιρία δωρεάν επιμόρφωσης και πιστοποίησης ECDL CTP (Certified Training Professional) και τη δωρεάν επιμόρφωση/πιστοποίηση σε θέματα ασφάλειας πληροφοριών.

Ο καινούριος θεσμός της πιστοποίησης αναμένεται να συμβάλει θετικά στην απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών, στρατιωτών και ανέργων και στη μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Οι ψηφιακά καταρτισμένοι επαγγελματίες είναι αυτοί που αναμένεται να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις ανάγκες της σύγχρονης εποχής και της αγοράς εργασίας.

7.2.9 ΜΟΥΣΙΚΗ

7.2.9.1 ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.), αναγνωρίζοντας την πολύπλευρη προσφορά των Μουσικών Λυκείων προχώρησε στην ολοκλήρωση της επέκτασης του θεσμού στον Γυμνασιακό κύκλο το 2016 σε όλες τις επαρχίες. Το Υ.Π.Π. δημιουργεί, έτσι, ευνοϊκότερες συνθήκες μάθησης και προετοιμασίας, αφού το πρόγραμμα σπουδών αποφορτίζεται σε μεγάλο βαθμό.

Σχεδιασμός Προγράμματος: Τα Μουσικά Σχολεία έχουν σχεδιαστεί στο πλαίσιο του υφιστάμενου εκπαιδευτικού συστήματος με τη μορφή των Ολοήμερων Σχολείων. Με την επέκταση του θεσμού στον Γυμνασιακό κύκλο, έχει επιτευχθεί ο στόχος να καταστούν εξατάξια Μουσικά Σχολεία. Οι μαθητές παρακολουθούν το πρόγραμμα των πρωινών μαθημάτων, με ενισχυμένο το μάθημα της Μουσικής σε όλες τις τάξεις και το υπόλοιπο ειδικό πρόγραμμα του Μουσικού Σχολείου σε απογευματινό χρόνο.

- Για την εύρυθμη λειτουργία των Μουσικών Σχολείων το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού φρόντισε, ώστε να δημιουργηθεί η απαραίτητη εργαστηριακή υποδομή στα Γυμνάσια και Λύκεια που φιλοξενούν τα Μουσικά Σχολεία. Πιο συγκεκριμένα, τα Μουσικά Σχολεία φιλοξενούνται στα πιο κάτω σχολεία:

Λευκωσία	Μουσικό Σχολείο Λευκωσίας	Παγκύπριο Γυμνάσιο και Γυμνάσιο Ακρόπολης
Λεμεσός	Μουσικό Σχολείο Λεμεσού	Λανίτειο Λύκειο και Γυμνάσιο
Λάρνακα	Μουσικό Σχολείο Λάρνακας	Λύκειο Αγ. Γεωργίου και Γυμνάσιο Δροσιάς
Αμμόχωστος	Μουσικό Σχολείο Αμμοχώστου	Λύκειο και Γυμνάσιο Κοκκινοχωριών
Πάφος	Μουσικό Σχολείο Πάφου (Λύκειο)	Λύκειο Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄ και Νικολαΐδειο Γυμνάσιο

Δικαίωμα φοίτησης: Δικαίωμα φοίτησης έχουν όλοι οι μαθητές που φοιτούν στην Στ΄ Δημοτικού και στη Γ΄ Γυμνασίου κάθε σχολικής χρονιάς μέσω εισαγωγικών εξετάσεων - ακροάσεων. Επίσης, κάθε σχολική χρονιά οργανώνονται κατατακτήριες εξετάσεις για τις άλλες τάξεις του Μουσικού Σχολείου, εάν και εφόσον υπάρχει κενή θέση και ο υποψήφιος έχει το αντίστοιχο επίπεδο, ώστε να παρακολουθήσει το σύνολο των μαθημάτων. Το πρόγραμμα του Μουσικού Σχολείου προσφέρεται στους μαθητές του υπό τη μορφή της πλήρους υποτροφίας.

Αξιολογήσεις των Μουσικών Σχολείων: Το Μουσικό Σχολείο αξιολογήθηκε το 2015 από το Κ.Ε.Ε.Α. και από τον καθηγητή Jonathan Stephens για λογαριασμό του Υ.Π.Π.. Οι αξιολογήσεις ήταν πολύ θετικές, αλλά κατέδειξαν και αδυναμίες, τις οποίες το Υπουργείο ήδη επεξεργάζεται, προσφέροντας λύσεις.

A. Μουσικό Σχολείο Λευκωσίας:

ΜΕΡΑ	ΧΩΡΟΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
12 Οκτωβρίου	The Shoe Factory	Master class πιάνου με το διακεκριμένο πιανίστα Robin Green, προσφορά του Ιδρύματος Τεχνών Φάρος	Συμμετοχή μαθητών του σχολείου
12 Οκτωβρίου	Συνεδριακό Κέντρο	Εμβληματική εκδήλωση για τα 50χρονα του Υ.Π.Π.	Συμμετοχή της Χορωδίας
18 Νοεμβρίου	Αίθουσα Τελετών Παγκυπρίου Γυμνασίου	Συναυλία Μουσικής Δωματίου	Βραδινή ανοικτή συναυλία με συμμετοχή των συνόλων μουσικής δωματίου του σχολείου
24 Νοεμβρίου	Αίθουσα Καστελιώτισσα	Εκδήλωση Υ.Π.Π. για μέρα Γερμανοφωνίας	Συμμετοχή μαθητών και συνόλων μουσικής δωματίου του σχολείου
1 Δεκεμβρίου	Αίθουσα Τελετών Παγκυπρίου Γυμνασίου	Συναυλία ατομικών οργάνων	Βραδινή ανοικτή συναυλία με συμμετοχή μαθητών του σχολείου

17-18-19 Δεκεμβρίου	Λευκωσία (17/12) Λάρνακα (18/12) Λεμεσός (19/12)	Παρουσίαση του <i>Ορατορίου Μεσσίας</i> σε συναυλία που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου	Συμμετοχή της Χορωδίας
12 Φεβρουαρίου	Λανίτειο Θέατρο	7ος Παγκύπριος Μαθητικός Διαγωνισμός Σύνθεσης «Μάριος Τόκας» - «Κώστας Μόντης»	1 ^ο Παγκύπριο βραβείο Ενόργανης Μουσικής 2 ^ο Παγκύπριο βραβείο Μουσικών Σχολείων
23 Φεβρουαρίου	Θέατρο Παλλάς	Συναυλία Καθηγητών Μουσικού Λυκείου Λευκωσίας	Η συναυλία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τα 10 χρόνια από την ίδρυση του σχολείου
9 Μαρτίου ολοήμερο	Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου	Ημερίδα Χορωδιών Μουσικών Σχολείων «Με τραγούδι κι όνειρο»	Συμμετοχή της Χορωδίας
18 Μαρτίου	Μέγα Συνοδικό Ιεράς Αρχιεπισκοπής	Τελετή Βράβευσης του Παγκύπριου Μαθητικού Διαγωνισμού που διοργανώνεται από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου σε συνεργασία με το Υ.Π.Π.	Συμμετοχή του Συνόλου Παραδοσιακής Μουσικής
23 Μαρτίου	Θέατρο Παλλάς	Συναυλία Αποφοίτων Μουσικού Λυκείου Λευκωσίας	Η συναυλία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τα 10 χρόνια από την ίδρυση του σχολείου
2 Απριλίου	Αίθουσα Καστελιώτισσα	Βραδιά Κλασικού Τραγουδιού	Με συμμετοχή μαθητών, καθηγητών και αποφοίτων του σχολείου
9 Απριλίου	Ιερός Ναός Παναγίας Ευαγγελίστριας Παλουριώτισσα	Συνάντηση Βυζαντινών Χορωδιών	Συμμετοχή του Ψαλτικού Χορού <i>Αινείτε Αυτόν</i>
21 Απριλίου	Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου	Συναυλία υπό τον τίτλο: Πανόραμα Ελληνικού Τραγουδιού. Φιλική συμμετοχή: Γιάννης Κότσιρας	Συμμετοχή του Συνόλου Έντεχνου Ελληνικού Τραγουδιού
22 Απριλίου	Αίθουσα Καστελιώτισσα	Βραδιά Κλασικής Κιθάρας	Συμμετοχή μαθητών, καθηγητών και αποφοίτων του σχολείου
24-25 Μαΐου	Αίθουσα Τελετών Παγκυπρίου Γυμνασίου	Συναυλίες ατομικών οργάνων	Βραδινές ανοικτές συναυλίες με συμμετοχή μαθητών του σχολείου

13-14-15 Ιουνίου	Αίθουσα Τελετών Παγκυπρίου Γυμνασίου	Ρεσιτάλ τελειοφοίτων	Βραδινές συναυλίες / εξετάσεις των τελειόφοιτων μαθητών
------------------	---	----------------------	---

Β. Μουσικό Σχολείο Λεμεσού:

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΧΩΡΟΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
11 Σεπτεμβρίου	Μουσικό Σχολείο Λεμεσού	Παγκύπριο σεμινάριο επιμόρφωσης καθηγητών Μουσικών Σχολείων	
26 Νοεμβρίου	Μουσικό Σχολείο Λεμεσού	Βραδινή συναυλία	Συμμετοχή μαθητών του σχολείου
13 Δεκεμβρίου	Αίθουσα Τρακασόλ	Εκδηλώσεις Εργαστηρίου Αγάπης Άη Βασίλη	Συμμετοχή Χορωδίας Φλάουτων
16 Δεκεμβρίου	Μουσικό Σχολείο Λεμεσού	Εθιμοτυπική επίσκεψη και ομιλία Μητροπολίτη Λεμεσού κ.κ. Αθανασίου με θέμα: Νεολαία και Ορθοδοξία	Παρακολούθηση από μαθητές του σχολείου
18 Δεκεμβρίου	Λανίτειο Θέατρο	Χριστουγεννιάτικη Συναυλία	Συμμετοχή όλων των Μουσικών Συνόλων του σχολείου
22 Δεκεμβρίου	Πλατεία Γρηγόρη Αυξεντίου	Συμμετοχή στις Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις του Δήμου Λεμεσού	Συμμετοχή Μουσικών Συνόλων
5-7 Φεβρουαρίου	Περιβαλλοντικό Κέντρο Πεδουλά	Εκπαιδευτικό Εργαστήρι για το έργο του Έλληνα συνθέτη Γιάννη Σφύρη «Ζαν Ντ' Άρκ», σε συνεργασία με τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου	Συμμετοχή του Φωνητικού Συνόλου
12 Φεβρουαρίου	Λανίτειο Θέατρο	7ος Παγκύπριος Μαθητικός Διαγωνισμός Σύνθεσης «Μάριος Τόκας» - «Κώστας Μόντης»	2 ^ο Παγκύπριο βραβείο Ενόργανης Μουσικής
19 Φεβρουαρίου	Λευκωσία, φουαγιέ Υπουργείου Εξωτερικών	Τελετή απονομής του βραβείου στον νικητή του μαθητικού διαγωνισμού για το λογότυπο της Κυπριακής Προεδρίας της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης	Συμμετοχή Χορωδίας Φλάουτων

22 Φεβρουαρίου	Θέατρο Ριάλτο	Εκπαιδευτική παρουσίαση με τίτλο «Expanded piano» από τον διακεκριμένο μουσικό Σταύρο Γασπαράτο	Παρουσίαση εναλλακτικών τρόπων παιξίματος στο πιάνο
29 Φεβρουαρίου	Μουσικό Σχολείου Λεμεσού	Επίσκεψη Μουσικού Σχολείου Ρεθύμνου	Ανταλλαγή εμπειριών και μουσική συνεργασία των μαθητών των δύο Μουσικών Σχολείων
3 Μαρτίου	Μουσικό Σχολείο Λεμεσού	Εορταστικές εκδηλώσεις για τη Τσικνοπέμπτη	Απογευματινή εκδήλωση σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Γονέων
9 Μαρτίου	Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου	Ημερίδα Χορωδιών Μουσικών Σχολείων «Με τραγούδι κι όνειρο»	Συμμετοχή της Χορωδίας
10 -12 Μαρτίου	Μουσικό Σχολείο Λεμεσού	Masterclass με τη διακεκριμένη καθηγήτρια πιάνου στο Κονσερβατόριο Τσαϊκόφσκι Μόσχας, Irina Kirillova	Παγκύπριο Masterclass με τη συμμετοχή μαθητών με ιδιαίτερα ψηλό επίπεδο στο πιάνο
17 Μαρτίου	Θέατρο Λανιτείου	Συναυλία Ηλεκτρονικής Μουσικής του Τμήματος Ενισχυμένης Μουσικής Τεχνολογίας	Συμμετοχή Μουσικού Συνόλου
30 Μαρτίου	Μουσικό Σχολείο Λεμεσού	Εργαστήρι – Παρουσίαση του παραδοσιακού οργάνου Σαντούρι από τη διακεκριμένη εκτελέστρια Αγγελίνα Τκάτσεβα	Παρακολούθησε ομάδα μαθητών του σχολείου
30 Μαρτίου	Θέατρο Ριάλτο	Παρακολούθηση δοκιμής του έργου 9 ^η Ιουλίου του συνθέτη Μιχάλη Χριστοδουλίδη	Παρακολούθησε ομάδα μαθητών του σχολείου

Γ. Μουσικό Σχολείο Λάρνακας:

ΜΕΡΑ	ΧΩΡΟΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
23 Οκτωβρίου	Συνεδριακό Κέντρο	Διεθνές Συνέδριο για τον Γραμματισμό	Συμμετοχή Συνόλου Παραδοσιακής Μουσικής
5 Δεκεμβρίου	Πλατεία Φοινικούδων	Παζαράκι Ερυθρού Σταυρού	Συμμετοχή Συνόλου Παραδοσιακής Μουσικής
7 Δεκεμβρίου	Στάδιο ΓΣΖ	Εγκαίνια Μουσείου Αθλητικού Συλλόγου ΓΣ Ζήνων	Συμμετοχή ομάδας μαθητών με παραδοσιακά Κυπριακά τραγούδια

11 Δεκεμβρίου	Θέατρο Λυκείου Αγίου Γεωργίου	Καλλιτεχνική βραδιά Μουσικού Σχολείου	Συμμετοχή όλων των Μουσικών Συνόλων του σχολείου
16 Δεκεμβρίου	Θέατρο Μουσικού Γυμνασίου	Χριστουγεννιάτικη συναυλία Μουσικού Γυμνασίου και Γυμνασίου Δροσιάς	Συμμετοχή όλων των μαθητών του σχολείου
14 και 17 Δεκεμβρίου	Πόλη της Λάρνακας	Παραδοσιακά κάλαντα και βυζαντινοί ύμνοι, σε διάφορους φορείς της πόλης	Συμμετοχή Συνόλου Παραδοσιακής Μουσικής και Ψαλτικού Χορού
21 Δεκεμβρίου	Υ.Π.Π. και Προεδρικό Μέγαρο	Παραδοσιακά κάλαντα και βυζαντινοί ύμνοι	Συμμετοχή Συνόλου Παραδοσιακής Μουσικής και Ψαλτικού Χορού
15 Ιανουαρίου	Θέατρο Μουσικού Γυμνασίου	Βραδινή συναυλία	Συμμετοχή όλων των μαθητών
12 Φεβρουαρίου	Λανίτειο Θέατρο	7ος Παγκύπριος Μαθητικός Διαγωνισμός Σύνθεσης «Μάριος Τόκας» - «Κώστας Μόντης»	Συμμετοχή ομάδας μαθητών του σχολείου
4 Μαρτίου	Αίθουσα Μουσικής Λυκείου Αγ. Γεωργίου	Ενημέρωση γονέων και κηδεμόνων της Επαρχίας για το θεσμό του Μουσικού Σχολείου	Συμμετοχή Χορωδίας και Συνόλου Παραδοσιακής Μουσικής
9 Μαρτίου	Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου	Ημερίδα Χορωδιών Μουσικών Σχολείων «Με τραγούδι κι όνειρο»	Συμμετοχή της Χορωδίας του Μουσικού Λυκείου και της Χορωδίας του Μουσικού Γυμνασίου
10 Μαρτίου	Πολιτιστικό Κέντρο Ελληνικής Τράπεζας Λευκωσία	Μουσική εκδήλωση της Εστίας Ελλάδος Κύπρου του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού	Συμμετοχή ομάδας μαθητών με παραδοσιακά τραγούδια
21 Απριλίου	Θέατρο Μουσικού Γυμνασίου	Σεμινάριο για το Πιθκιαύλι από τον ερευνητή και μουσικό Μωυσή Μωυσέως	Παρακολούθησαν οι μαθητές του Μουσικού Γυμνασίου
29 Απριλίου	Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου Κοντού Λάρνακα	Εγκώμια Μεγάλης Παρασκευής	Συμμετοχή Ψαλτικού Χορού
25 Μαΐου	Θέατρο Μουσικού Γυμνασίου	Βραδινή συναυλία	Συμμετοχή όλων των μαθητών του σχολείου

13 Μαΐου	Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αγίου Δομετίου Λευκωσία	Φιλανθρωπική Πασχαλινή Εκδήλωση	Συμμετοχή Ψαλτικού Χορού, Φωνητικού Συνόλου, Συνόλου Παραδοσιακής Μουσικής, Χορωδίας
17 Ιουνίου	Θέατρο Λυκείου Αγ. Γεωργίου	Ρεσιτάλ τελειοφοίτων	Βραδινή συναυλία / εξετάσεις των τελειοφοίτων μαθητών του σχολείου
28 Ιουνίου	Θέατρο Λυκείου Αγ. Γεωργίου	Τελετή αποφοίτησης	Συμμετοχή Μουσικών Συνόλων του σχολείου

Δ. Μουσικό Σχολείο Αμμοχώστου:

ΜΕΡΑ	ΧΩΡΟΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
11 Οκτωβρίου	Κοινοτικό Μέγαρο Φρενάρους	Εκδήλωση μνήμης για τους πεσόντες της κοινότητας Φρενάρους, κατά την Τουρκική εισβολή του '74	Συμμετοχή μαθητών του σχολείου
28 Οκτωβρίου	Φρέναρος και Παραλίμνι	Παρελάσεις της 28ης Οκτωβρίου	Συμμετοχή όλων των μαθητών του σχολείου
16 Νοεμβρίου	Γυμνάσιο Κοκκινοχωρίων Πάνου Ιωάννου	Εκδήλωση για τα αποκαλυπτήρια της προτομής του Πάνου Ιωάννου	Συμμετοχή της Χορωδίας του Μουσικού Λυκείου και της Χορωδίας του Μουσικού Γυμνασίου
23 Νοεμβρίου	Λύκειο Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα	Επίσκεψη του Μουσικού Σχήματος Αρχαίας Ελληνικής Μουσικής «Τέρπανδρος»	Παρουσίαση αρχαίων ελληνικών οργάνων στους μαθητές του σχολείου
23 Νοεμβρίου	Λύκειο Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα	Συνάντηση με τους γονείς/κηδεμόνες του σχολείου	Η συνάντηση περιλάμβανε σύντομο καλλιτεχνικό πρόγραμμα
9 Δεκεμβρίου	Γυμνάσιο Κοκκινοχωρίων Πάνου Ιωάννου	Παρουσίαση του επαγγέλματος του Μουσικού	Η παρουσίαση έγινε από τη Διευθύνουσα του Μουσικού Γυμνασίου
11 Δεκεμβρίου	Κοινοτικό Μέγαρο Φρενάρους	Απογευματινή φιλανθρωπική εκδήλωση του συνδέσμου γονέων και κηδεμόνων του Λυκείου Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα	Συμμετοχή όλων των μαθητών του σχολείου

14 Δεκεμβρίου	Αρχές και σχολεία της επαρχίας Αμμοχώστου	Κάλαντα Χριστουγέννων	Συμμετοχή όλων των μαθητών του σχολείου
14 Δεκεμβρίου	Λύκειο Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα	Παρουσίαση του επαγγέλματος του Μουσικού	Η παρουσίαση έγινε από τον Διευθύνοντα του Μουσικού Λυκείου
15 Δεκεμβρίου	Λύκειο Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα	Χριστουγεννιάτικη συναυλία και φιλανθρωπικό παζαράκι αγάπης	Συμμετοχή όλων των μαθητών του σχολείου
28 Ιανουαρίου	Κοινοτικό Μέγαρο Φρενάρους	Εκδήλωση που έγινε προς τιμή των άριστων μαθητών της κοινότητας Φρενάρους που διοργάνωσε η εκκλησία του Αρχ. Μιχαήλ	Συμμετοχή του Ψαλτικού Χορού του σχολείου
12 Φεβρουαρίου	Λανίτειο Θέατρο	7 ^{ος} Παγκύπριος Μαθητικός Διαγωνισμός Σύνθεσης «Μάριος Τόκας» - «Κώστας Μόντης»	1ο Παγκύπριο Βραβείο, στην κατηγορία των Μουσικών Λυκείων
16 Φεβρουαρίου	Τηλεοπτικό κανάλι ΣΙΓΜΑ	Εμφάνιση σε πρωινή τηλεοπτική εκπομπή του ΣΙΓΜΑ, με αφορμή τη βράβευση στον 7 ^ο Παγκύπριο Μαθητικό Διαγωνισμό Σύνθεσης «Μάριος Τόκας» - «Κώστας Μόντης»	Συνέντευξη και παρουσίαση του βραβευμένου τραγουδιού
17 Φεβρουαρίου	ΡΙΚ	Εμφάνιση σε ραδιοφωνική εκπομπή του ΡΙΚ, με αφορμή τη βράβευση στον 7 ^ο Παγκύπριο Μαθητικό Διαγωνισμό Σύνθεσης «Μάριος Τόκας» - «Κώστας Μόντης»	Συνέντευξη και παρουσίαση του βραβευμένου τραγουδιού
26 Φεβρουαρίου	Ιερά Μητρόπολη Κωνσταντίας-Αμμοχώστου	Γ' Συνέδριο Κυπριακής Αγιολογίας της Ιεράς Μητροπόλεως Κωνσταντίας-Αμμοχώστου	Συμμετοχή Μουσικού Συνόλου
3 Μαρτίου	Λύκειο Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα	Ενημερωτική συνάντηση Γονέων και Κηδεμόνων της περιοχής για τον θεσμό του Μουσικού Σχολείου στην επαρχία Αμμοχώστου	Παρουσίαση από την ΕΜΕ Μουσικής και τον Συντονιστή των Μουσικών Σχολείων και σύντομο καλλιτεχνικό πρόγραμμα από σύνολα του σχολείου

9 Μαρτίου	Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου	Ημερίδα Χορωδιών Μουσικών Σχολείων «Με τραγούδι κι όνειρο»	Συμμετοχή της Χορωδίας του Μουσικού Λυκείου και της Χορωδίας του Μουσικού Γυμνασίου
6 Απριλίου	Πλατεία Λιοπετρίου	Συμμετοχή σε εκδήλωση για τα αποκαλυπτήρια της προτομής του πρώτου ηρωομάρτυρα του απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ, Μόδεστου Παντελή	Συμμετοχή Μουσικού Συνόλου
22 Απριλίου	Κοινοτικό Μέγαρο Φρενάρους	Φιλανθρωπική εκδήλωση που διοργάνωσε το Δημοτικό Σχολείο Φρενάρους, με σκοπό τα έσοδα να διατεθούν για τη δημιουργία καταφυγίου παιδιών στη Μαδαγασκάρη	Συμμετοχή Μουσικού Συνόλου
15 Ιουνίου	Λύκειο Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα	Ρεσιτάλ τελειοφίτων	Βραδινή συναυλία - εξετάσεις των τελειοφίτων μαθητών του σχολείου
23 Ιουνίου	Λύκειο Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα	Ενημερωτική επίσκεψη από εκπροσώπους του Φεστιβάλ «Φέγγαρος»	Παρακολούθηση από μαθητές του σχολείου
30 Ιουνίου	Λύκειο Κοκκινοχωρίων Φώτη Πίττα	Τελετή αποφοίτησης	Συμμετοχή Μουσικών Συνόλων

Ε. Μουσικό Σχολείο Πάφου:

ΜΕΡΑ	ΧΩΡΟΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
11 Σεπτεμβρίου	Πλατεία Δήμου Γεροσκήπτου	Συμμετοχή σε εκδήλωση αφιέρωμα στον Μίκη Θεοδωράκη, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Δήμου Γεροσκήπτου «Ιεροκήπεια» Φιλική συμμετοχή: Βασίλης Λέκκας	Συμμετοχή της Χορωδίας και του Σχήματος Έντεχνου Τραγουδιού του Μουσικού Λυκείου
26 Οκτωβρίου	Αίθ. Εκδηλώσεων Λυκείου Α΄ Εθν. Μακαρίου Γ΄	Βραδινή Συναυλία Ατομικών Οργάνων και Μουσικών Συνόλων	Συμμετοχή όλων των μαθητών του σχολείου

25 Νοεμβρίου	Αίθ. Εκδηλώσεων Λυκείου Α΄ Εθν. Μακαρίου Γ΄	Πολιτιστική εκδήλωση «Το Μουσικό Λύκειο Πάφου συναντά τη Μουσική των Γερμανόφωνων χωρών», στο πλαίσιο του μηνός Γερμανικής Γλώσσας	Συμμετοχή της Χορωδίας, Συνόλων Μουσικής Δωματίου και Ατομικών Οργάνων
4 – 6 Δεκεμβρίου	Περιβαλλοντικό κέντρο Πεδουλά	Εκπαιδευτική Κατασκήνωση Μουσικού Λυκείου Πάφου	Συμμετοχή όλων των μαθητών του σχολείου
12 Δεκεμβρίου	Αίθουσα Εκδηλώσεων Λυκείου Α΄ Εθν. Μακαρίου Γ΄	Συναυλία «Μουσικό Ταξίδι στην Παράδοση», σε συνεργασία με τον οργανισμό ΠΠΕ Πάφος 2017	Συμμετοχή του Σχήματος Παραδοσιακής Μουσικής
18 Δεκεμβρίου	Ιερός Ναός Αποστόλων Παύλου και Βαρνάβα	Βραδινή Χριστουγεννιάτικη Συναυλία	Συμμετοχή της Χορωδίας, Φωνητικού Συνόλου, Συνόλου Παραδοσιακής Μουσικής και Βυζαντινού Χορού
21 Δεκεμβρίου	Kings Avenue Mall	Παραδοσιακά Κάλαντα σε συνεργασία με τον οργανισμό ΠΠΕ Πάφος 2017	Συμμετοχή μαθητών του σχολείου
22 Δεκεμβρίου	Αίθουσα Εκδηλώσεων του Λυκείου Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	Βραδινή Συναυλία Μουσικών Συνόλων	Συμμετοχή των Συνόλων Μουσικής Δωματίου
29 Ιανουαρίου	Αίθουσα Εκδηλώσεων Λυκείου Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	Επίσκεψη του Έλληνα δημιουργού Διονύση Σαββόπουλου στο Μουσικό Λύκειο Πάφου	Παρακολούθηση από ομάδα μαθητών του σχολείου
22 Φεβρουαρίου	Αίθουσα Εκδηλώσεων Λυκείου Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	Βραδινή Συναυλία Ατομικών Οργάνων	Συμμετοχή μαθητών του σχολείου
27 Φεβρουαρίου	Αίθουσα Εκδηλώσεων Λυκείου Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	Εκδήλωση τιμής για τον σπουδαίο δημιουργό, πιανίστα, συνθέτη και στοχαστή, Νικόλα Οικονόμου σε συνεργασία με τον Οργανισμό ΠΠΕ Πάφος 2017	Συμμετοχή μαθητών του σχολείου

28 Μαρτίου – 1 Απριλίου	Λιθουανία	Εκπροσώπηση της Κύπρου στην 3 ^η Διεθνή Ολυμπιάδα Μουσικής	Συμμετοχή τριών μαθητών του σχολείου, οι οποίοι βραβεύτηκαν με χάλκινο μετάλλιο Ο μαθητής Σάββας Χρυσοστόμου πήρε 1 ^ο βραβείο ερμηνείας.
9 Μαρτίου	Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου	Ημερίδα Χορωδιών Μουσικών Σχολείων «Με τραγούδι κι όνειρο»	Συμμετοχή της Χορωδίας
1 Απριλίου	Αίθουσα Εκδηλώσεων του Λυκείου Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	Επαρχιακή Ενημέρωση των Γονέων και Κηδεμόνων και των μαθητών, οι οποίοι ενδιαφέρονται να γνωρίσουν τον θεσμό του Μουσικού Σχολείου	Συμμετοχή Μουσικού Συνόλου του σχολείου
11 Απριλίου	CDA College Πάφου	Συμμετοχή σε εκδήλωση για την παρουσίαση του ιστορικού μυθιστορήματος «Αδυσώπητο Μίσος» της Τέρψας Αγαθοκλέους Παπακώστα	Συμμετοχή Φωνητικού Συνόλου του σχολείου
18-19 Απριλίου	Αίθουσα Εκδηλώσεων του Λυκείου Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	Βραδινές Συναυλίες Ατομικών Οργάνων	Συμμετοχή μαθητών του σχολείου
21 Απριλίου	Αίθουσα Εκδηλώσεων του Λυκείου Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	Συμμετοχή στην τελετή Απονομής Βραβείων και Τιμητικών Διπλωμάτων της Μαθηματικής Εταιρείας	Συμμετοχή Συνόλου Μουσικής Τζαζ και Μουσικής Δωματίου
21 Απριλίου	Αίθουσα Εκδηλώσεων του Λυκείου Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	Εκπαιδευτική συναυλία με θέμα «Παραδοσιακή Μουσική Κύπρου και Ελλάδας» για παιδιά δημοτικής εκπαίδευσης της Επαρχίας Πάφου	Συμμετοχή του Συνόλου Παραδοσιακής Μουσικής
30 Μαΐου	Βασιλική Έπαυλη Κούκλια	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα, στο πλαίσιο του 16 ^{ου} Διεθνούς Φεστιβάλ Μουσικής Δωματίου που διοργανώνει το Ίδρυμα Τεχνών Φάρος	Συμμετοχή μαθητών του σχολείου

17 Ιουνίου	Αίθουσα Εκδηλώσεων του Λυκείου Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	Ρεσιτάλ Τελειοφοίτων	Βραδινή συναυλία - εξετάσεις των τελειόφοιτων μαθητών του σχολείου
30 Ιουνίου	Αρχαίο Ωδείο Πάφου	Συναυλία αφιερωμένη στον Μάνο Χατζιδάκη Φιλική συμμετοχή: Γιάννης Χαρούλης	Συμμετοχή της Χορωδίας και του Σχήματος Έντεχνου Τραγουδιού

7.2.9.2 ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΟΡΧΗΣΤΡΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Στόχος των επαρχιακών σχολικών ορχηστρών είναι η παροχή ευκαιριών σε ταλαντούχα παιδιά που εκτελούν όργανα ορχήστρας, ανεξαρτήτως επιπέδου, για συμμετοχή σε μουσικά σύνολα. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο δίδεται έμφαση στη μουσική πρόοδο, τη χαρά της μουσικής συνεργασίας, την ευκαιρία για αυτοέκφραση, την επικοινωνία μέσα από τη μουσική και τη συμμετοχικότητα.

Οι δράσεις των ορχηστρών εντάσσονται στο πλαίσιο της συνεργασίας σχολείου και κοινότητας, καθώς και της ανάπτυξης του εθελοντισμού μέσα από φιλανθρωπικές δράσεις.

- Διοργάνωση διήμερου μουσικού εργαστηρίου στην Πάφο από τις Επαρχιακές Ορχήστρες Λευκωσίας και Πάφου, σε συνεργασία με το Μουσικό Λύκειο Πάφου, το Α΄ Λύκειο Εθν. Μακαρίου Πάφου και την ΠΑΣΥΔΥ, στις 12-13.12.2015.
- Χριστουγεννιάτικη Συναυλία Μουσικού Συνόλου της ΕΟΣΛ και Φωνητικού Συνόλου του American International School, σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκωσίας που παρουσιάστηκε στο City Plaza, στις 22.12.2015.
- Χριστουγεννιάτικη Συναυλία της ΕΟΣΛ που διοργανώθηκε σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκωσίας και το Δίκτυο Εθελοντών Λευκωσιάζω, στο πλαίσιο της λειτουργίας της Λεωφόρου Χριστουγέννων, στις 27.12.2015.
- Συμμετοχή της ΕΟΣΛ στην τελετή εγκαινίων του Λυκείου Ακροπόλεως που διοργανώθηκε σε συνεργασία με την Εφορεία Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λευκωσίας, 1.2.2016.
- Συμμετοχή του συνόλου εγχόρδων της ΕΟΣΛ στη συναυλία Unite 2016, σε συνεργασία με το American International School, το English School και τον διεθνή ανθρωπιστικό και ανεξάρτητο οργανισμό «Hope For Children» UNCRC Policy Center που παρουσιάστηκε στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, στις 30.3.2016.
- Συναυλία της ΕΟΣΛ, σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκωσίας, που πραγματοποιήθηκε στο Θέατρο Παλλάς, στις 9.5.2016.
- Συμμετοχή της ΕΟΣΛ στην τελετή έναρξης του 11ου Μετεκπαιδευτικού Συνεδρίου Παιδιατρικής, που διοργανώθηκε από την Παιδιατρική Κλινική του Μακαρείου Νοσοκομείου Λευκωσίας, στην Αίθουσα Τελετών του Πολιτιστικού Ιδρύματος της Ιεράς Μονής Κύκκου, στις 28.5.2016.

7.2.9.3 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Καλλιτέχνες από την Κύπρο και το εξωτερικό επισκέπτονται μαθητές/τριες στην τάξη, με στόχο την αναβάθμιση και τον εμπλουτισμό του μαθήματος μουσικής μέσα από ποιοτικές μουσικές εμπειρίες με καταξιωμένους μουσικούς.

- Επίσκεψη και παρουσίαση σεμιναρίου αυλού στο Γυμνάσιο Έγκωμης από τον Λιβανέζο παιδαγωγό και σολίστ αυλού *Farid Rahme*, που διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, στις 12.10.2015.
- Εκπαιδευτική επίσκεψη του διακεκριμένου συνθέτη και τραγουδιστή *Διονύση Σαββόπουλου* στο Μουσικό Λύκειο Πάφου, στις 29.1.2016.
- Εκπαιδευτική παρουσίαση με θέμα εναλλακτικούς τρόπους εκτέλεσης πιάνου από τον πιανίστα *Σταύρο Γασπαράτο* διοργανώθηκε για ομάδα μαθητών/τριών του Μουσικού Σχολείου Λεμεσού, σε συνεργασία με το Θέατρο Ριάλτο, στις 22.2.2016.
- Επίσκεψη και παρουσίαση σεμιναρίου της διακεκριμένης εκτελέστριας σαντουριού, *Αγγελίνα Τκάτσεβα*, στο Μουσικό Σχολείο Λεμεσού, στις 30.3.2016.

7.2.9.4 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Συνεχίστηκε, κατά τη σχολική χρονιά 2015 – 2016, η συνεργασία με το Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα, η οποία στοχεύει στην προαγωγή της διά βίου ενεργού συμμετοχής των νέων στα κοινά και τον πολιτισμό, τον εμπλουτισμό του μαθήματος της Μουσικής με εκπαιδευτικά προγράμματα, εκτός σχολείου, τη γνωριμία με την “κλασική ορχήστρα” και τους μουσικούς της “κλασικής μουσικής” και την αύξηση του φιλόμουσου κοινού και ιδιαίτερα των νέων, οι οποίοι παρακολουθούν συναυλίες ορχηστρικής μουσικής.

Εκπαιδευτικές Επισκέψεις της Συμφωνικής ορχήστρας Κύπρου (ΣΟΚ) σε σχολεία

Διοργανώθηκαν επισκέψεις μουσικού συνόλου ξύλινων πνευστών της ΣΟΚ σε σχολεία της επαρχίας Αμμοχώστου, στις 14.10.2015, της επαρχίας Λευκωσίας, στις 15.10.2015 και της επαρχίας Πάφου, στις 16.10.2015.

Ανοιχτές δοκιμές της ΣΟΚ

Μαθητές/τριες από σχολεία της Λευκωσίας παρακολούθησαν ανοιχτές δοκιμές της ΣΟΚ στο Θέατρο Παλλάς στη Λευκωσία, στις ακόλουθες ημερομηνίες: 3.11.2015, 16.11.2015, 30.11.2015, 10.2.2016 και 24.2.2016.

Συναυλίες της ΣΟΚ σε συνεργασία με Μουσικά Σχολεία

- Η Χορωδία του Μουσικού Λυκείου Λευκωσίας (διδασκαλία Λοΐζος Λοΐζου) συμμετείχε στη Χριστουγεννιάτικη συναυλία της ΣΟΚ, υπό τη διεύθυνση του Καλλιτεχνικού Διευθυντή και Αρχιμουσικού της Ορχήστρας, Άλκη Μπαλτά, που παρουσιάστηκε στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου στη Λευκωσία, στις 17.12.2015, στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας, στις 18.12.2015 και στο Θέατρο Ριάλτο στη Λεμεσό, στις 19.12.2015.
- Το Φωνητικό Σύνολο του Μουσικού Λυκείου Λεμεσού (διδασκαλία Σόλων Κλαδάς) συμμετείχε στη συνέργεια της ΣΟΚ με το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου «Κινηματογραφικές Μέρες» για τη ζωντανή μουσική επένδυση της ταινίας βωβού κινηματογράφου του Δανού σκηνοθέτη Κάρλ Θήοντορ Ντράγιερ με τίτλο «Το Πάθος της Ζαν Ντ' Αρκ», σε μουσική του Έλληνα συνθέτη Γιάννη Σφυρή. Η προβολή-συναυλία έγινε υπό τη διεύθυνση του Έλληνα Μαέστρου Ματθαίου Λεγάκη στον κινηματογράφο K-Cineplex Λεμεσού, στις 14.4.2016 και στον κινηματογράφο K-Cineplex Λευκωσίας, στις 15.4.2016.

7.2.9.5 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΩΝ «ΦΑΡΟΣ»

Κατά το έτος 2015 – 2016, συνεχίστηκε η συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνών «Φάρος», με στόχο την προσφορά εκπαιδευτικών προγραμμάτων στους μαθητές, καθώς και συναυλιών υψηλού επιπέδου, με καταξιωμένους Κύπριους και ξένους σολίστ και μουσικά σύνολα.

Οργανώθηκαν οι πιο κάτω εκπαιδευτικές συναυλίες, στο Shoe Factory στη Λευκωσία:

Εκπαιδευτικές Συναυλίες

- Εκπαιδευτική συναυλία με τους *Peter Sheppard Skarved* (βιολί), *Carly Lake* (γαλλικό κόρνο) και *Roderick Chadwick* (πιάνο), στις 5.10.2015.
- Εκπαιδευτική συναυλία με τον *Robin Green* (πιάνο), στις 12.10.2015.
- Εκπαιδευτική Συναυλία με το μουσικό Σύνολο *Ergon Ensemble*, στις 12.11.2015.
- Εκπαιδευτική Συναυλία με τους *Mathew Trusler* (βιολί) και *Ashley Wass* (πιάνο), στις 26.11.2015.
- Εκπαιδευτική Συναυλία του Προγράμματος EnLIVE - Live Music in Silent Film, στις 29.1.2016.
- Εκπαιδευτική συναυλία με το *Erato Piano Trio*, στις 17.2.2016.
- Εκπαιδευτική Συναυλία με τους *Levon Mouradian* (βιολοντσέλο) και *Hayk Melikyan* (πιάνο), στις 30.3.2016.
- Εκπαιδευτική Συναυλία με το *Jazz Trio Benjamin Faugloire Project*, στις 20.4.2016. Με την ζωντανή αναμετάδοση του συγκεκριμένου Προγράμματος εγκαινιάστηκε η προσπάθεια για διάχυση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων μέσω διαδικτύου και στα σχολεία άλλων επαρχιών που δεν έχουν τη δυνατότητα, λόγω κόστους και απόστασης, να τα παρακολουθήσουν ζωντανά.

Μουσικά Εργαστήρια και Σεμινάρια Διδασκαλίας (Master Classes)

- Μουσικό εργαστήριο με το Σύνολο κρουστών *Schlagwerk den Haag*, στις 2.10.2015.
- Master class πιάνου με τον *Robin Green*, στις 12.10.2015.
- Εκπαιδευτικό Εργαστήριο Μουσικής Τεχνολογίας και Σύνθεσης με τον μουσικό και παιδαγωγό *Αλέξανδρο Μούζα*, στις 27.1.2016.
- Master Class πιάνου με την *Galina Chistiakova*, στις 26.2.2016.

7.2.9.6 ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

I. Παγκύπριος Μαθητικός Διαγωνισμός Σύνθεσης «Μάριος Τόκας» - «Κώστας Μόντης» σε συνεργασία με το Κοινωνοφέλες Επιστημονικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα «Φώτος Φωτιάδης»

Ο συγκεκριμένος Διαγωνισμός στοχεύει στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας των μαθητών/τριών, την καλλιέργεια των ταλέντων τους και την προβολή των παραγόμενων από τη σχολική κοινότητα πολιτιστικών προϊόντων. Στο πλαίσιο της διατήρησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, η νέα γενιά ενθαρρύνεται να εμπνευστεί από το πολιτιστικό έργο των σημαντικών Κύπριων δημιουργών Μάριου Τόκα και Κώστα Μόντη.

Ο Διαγωνισμός που πραγματοποιήθηκε στις 10.2 και 12.2.2016, στο Λανίτιο Θέατρο στη Λεμεσό, διαχωρίστηκε στις τρεις κατηγορίες Γυμνασίων, Λυκείων και Μουσικών Λυκείων και συμπεριέλαβε σύνθεση τραγουδιού και σύνθεση ενόργανης μουσικής. Εκτός από τα τρία παγκύπρια βραβεία που απονεμήθηκαν στην κάθε κατηγορία, δόθηκαν, επίσης, ειδικό βραβείο ενόργανης μουσικής και ειδικό βραβείο για το επικρατέστερο τραγούδι σε ποίηση Κώστα Μόντη.

II. Ετήσια μαθητική - φοιτητική συναυλία “Musical Vibes” σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο και τον Δήμο Στροβόλου.

Η συγκεκριμένη συναυλία που διοργανώνεται σε ετήσια βάση εδώ και πέντε χρόνια, με συμμετοχή πάνω από 200 μαθητών/τριών και φοιτητών/τριών από την ευρύτερη περιοχή της Λευκωσίας, στοχεύει στην ανάπτυξη μουσικής συνεργασίας και πολιτιστικών δράσεων δημόσιων και ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας, διοργανώθηκαν μουσικά εργαστήρια στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, στις 28.2.2016, 6.3.2016 και 20.3.2016.

Η συναυλία, στην οποία συμμετείχαν χορωδίες από Δημόσια και Ιδιωτικά Σχολεία της Λευκωσίας και το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, η Επαρχιακή Ορχήστρα Σχολείων Λευκωσίας, η Συμφωνική Μπάντα Δήμου Στροβόλου - Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου και οι ορχήστρες των Ιδιωτικών Σχολείων English School και Falcon, πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, στις 21.2.2016.

III. Μουσικό Εργαστήρι Εκμάθησης Πνευστών Οργάνων σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, την Εφορεία Έγκωμης και τον Δήμο Αγίου Δομετίου

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, εφαρμόστηκε σε πιλοτική βάση Πρόγραμμα εκμάθησης πνευστών οργάνων στα σχολεία του Δήμου Έγκωμης και Αγίου Δομετίου, με στόχο να δοθεί η ευκαιρία σε παιδιά με ιδιαίτερες μουσικές δυνατότητες να αναπτύξουν δεξιότητες εκτέλεσης πνευστών οργάνων.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας σχολείου και κοινότητας, το Πρόγραμμα ανάπτυξης μουσικών συνόλων φιλαρμονικής στοχεύει τόσο στην αναβάθμιση των σχολικών εκδηλώσεων όσο και τον εμπλουτισμό της πολιτιστικής δράσης της κοινότητας. Το Πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε με τη συμβολή της Σχολικής Εφορείας Έγκωμης, του Δήμου Αγίου Δομετίου, και της εθελοντικής προσφοράς μαθημάτων από μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Μουσικής Παιδαγωγικής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η πρώτη συναυλία του συνόλου πνευστών παρουσιάστηκε στο Αμφιθέατρο 116Α του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, στις 5.7.2016.

7.2.9.7 ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

A. Σεμινάρια Επιθεωρητή

Πραγματοποιήθηκαν τα καθιερωμένα Σεμινάρια Επιθεωρητή για τους καθηγητές όλων των Επαρχιών της Κύπρου. Στο πλαίσιο των Σεμιναρίων, παρουσιάστηκαν οι στόχοι της Σχολικής Χρονιάς και τρόποι προώθησής τους, έγινε ενημέρωση για τις προγραμματιζόμενες δράσεις του έτους, αναλύθηκαν τα υπό έμφαση ζητήματα που αφορούν στη διδασκαλία του μαθήματος της Μουσικής, παρουσιάστηκαν καινοτόμες δράσεις εκπαιδευτικών και καλές διδακτικές πρακτικές, καθώς και ποικίλα θέματα που αφορούν στη διδασκαλία του μαθήματος της Μουσικής.

B. Κεντρικές Επιμορφώσεις Εκπαιδευτικών

- Ημερίδα Χορωδιών

Σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου διοργανώθηκε Ημερίδα Χορωδιών την Τετάρτη, 9 Μαρτίου 2016, στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, στη Λευκωσία. Στη δράση συμμετείχαν Καθηγητές Μουσικής, καθώς και μαθητές/τριες των Γυμνασίων, Λυκείων και Μουσικών Λυκείων. Η Ημερίδα αναπτύχθηκε με τρόπο που εξυπηρέτησε τους ακόλουθους στόχους του Υ.Π.Π.: (α) την επιμόρφωση των Καθηγητών Μουσικής και των μαθητών σε θέματα που αφορούν στο χορωδιακό τραγούδι, ως μέρος του διδακτικού και εξωδιδακτικού τους έργου, το οποίο περιγράφεται μέσω των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας στο Τραγούδι, και (β) την ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ της επίσημης εκπαίδευσης, δήμων και κοινοτήτων του τόπου, ως

μίας από τις εμφάνσεις του Α.Π. Μουσικής («άνοιγμα της εκπαίδευσης στην κοινότητα») και του Υ.Π.Π. Η δράση περιλάμβανε εργαστήρια και βραδινή συναυλία. Την επιμόρφωση των καθηγητών ανέλαβαν οι μαέστροι των Μουσικών Σχολείων. Η συναυλία, στην οποία παρουσιάστηκαν τραγούδια που είχαν προετοιμάσει τα σχολεία και τραγούδια που διδάχθηκαν στα εργαστήρια, ήταν ανοιχτή προς το ευρύ κοινό.

- Μουσική Ημερίδα

Σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου διεξήχθη Ημερίδα με τίτλο «Η διδασκαλία της σύγχρονης μουσικής μέσα από έργα Κύπριων συνθετών: Έρευνα - Ανάλυση - Στρατηγικές Διδασκαλίας - Πρακτικές Εφαρμογές», στις 20 Νοεμβρίου 2015, στο Πολιτιστικό Κέντρο του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, στη Λευκωσία. Στόχος της δράσης ήταν (α) η ανάπτυξη γνώσεων σε θέματα που αφορούν στη σύνθεση μουσικών έργων του 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα, (β) η γνωριμία με έργα σύγχρονων Κύπριων συνθετών, μέσα από μουσικολογικές προσεγγίσεις και αναλύσεις, (γ) η κατανόηση του διδακτικού πλαισίου και των στρατηγικών διδασκαλίας έργων σύγχρονης μουσικής, και (δ) η προσφορά βιωματικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της σύγχρονης μουσικής. Οι εργασίες της Ημερίδας αναπτύχθηκαν από μουσικοπαιδαγωγούς, συνθέτες και μουσικολόγους από την Κύπρο και την Ελλάδα. Την Ημερίδα παρακολούθησαν εκπαιδευτικοί που διδάσκουν το μάθημα της Μουσικής στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση, καθώς και ακαδημαϊκοί, φοιτητές του ιδιωτικού τομέα, όλων των βαθμίδων και τομέων της μουσικής εκπαίδευσης.

Γ. Αποκεντρωμένες Επιμορφώσεις Εκπαιδευτικών

- Δίκτυα Σχολείων

Διεξήχθησαν επιμορφωτικά σεμινάρια σε δίκτυα Σχολείων σε σχέση με την εφαρμογή των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας (Δ.Ε.Ε.), κατά τη διδασκαλία του μαθήματος της Μουσικής, σε όλες τις επαρχίες

- Επισκέψεις σε επίπεδο σχολικής μονάδας

Πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις σε σχολικές μονάδες όλων των επαρχιών, με στόχο την εξατομικευμένη στήριξη των εκπαιδευτικών στην εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος της Μουσικής. Κατά τις επισκέψεις, πραγματοποιήθηκαν δειγματικές διδασκαλίες, συνδιδασκαλίες, παρακολούθησεις και αναστοχαστικές συζητήσεις.

- Προαιρετικά Σεμινάρια

Σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, στο πλαίσιο των Προαιρετικών Σεμιναρίων, προσφέρθηκε το Σεμινάριο για εκπαιδευτικούς της Μέσης Εκπαίδευσης με τίτλο: *Καλές πρακτικές στη διδασκαλία της Μουσικής*. Το Σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό στις 30/10/16, 31/10/16 και 1/11/16, και στη Λευκωσία στις 15/1/16, 16/1/2016 και 17/1/16

Δ. Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- πιλοτική εφαρμογή των Δ.Ε.Ε. από την Α΄ Γυμνασίου μέχρι και την Α΄ Λυκείου
- αναθεώρηση των Δ.Ε.Ε. από την Α΄ Γυμνασίου μέχρι την Α΄ Λυκείου
- συγγραφή Δ.Ε.Ε. για τη Β΄ Λυκείου
- παραγωγή Διδακτικού Υλικού για τη Β΄ Λυκείου, σύμφωνα με τους Δ.Ε.Ε.

Ε. Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης του Πανεπιστημίου Κύπρου, προσφέρθηκαν τα ακόλουθα μαθήματα για την ειδικότητα της Μουσικής:

- ΠΡΥ 071 Μουσική (Μάθημα Ενημέρωσης Γνωστικού Αντικειμένου - 4 ECTS)

- ΠΡΥ 037 Διδακτική Μουσικής Ι (Μάθημα Διδακτικής - 4 ECTS)
- ΠΡΥ 061 Διδακτική Μουσικής ΙΙ (Μάθημα Διδακτικής - 4 ECTS)
- Σχολική Εμπειρία (20 ECTS)

Στ. Ομάδες Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εκπροσώπηση του Υ.Π.Π. στην Ομάδα Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης *OMC Cultural Awareness and Expression*

7.2.10 ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ο θεσμός του Συμβούλου Εκπαιδευτικού, ως καινοτομία στην κυπριακή εκπαίδευση, εφαρμόστηκε για πρώτη φορά τη σχολική χρονιά 2004–2005, στο πλαίσιο της πολιτικής του Υ.Π.Π. για την αναβάθμιση των φιλολογικών μαθημάτων. Τη συγκεκριμένη σχολική χρονιά ο θεσμός λειτούργησε με σκοπό τη στήριξη του μαθήματος «Έκφραση-Έκθεση», ειδικότερα για τη Γ΄ Λυκείου. Τη δεύτερη χρονιά ο θεσμός του Σχολικού Συμβούλου επεκτάθηκε στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών και την τρίτη χρονιά και στο μάθημα της Ιστορίας.

Από τον Ιούνιο του 2008 οι Σύμβουλοι-Φιλολόγοι συμμετέχουν στη διαμόρφωση και συγγραφή των Αναλυτικών Προγραμμάτων και από τον Σεπτέμβριο του 2010 έχουν αναλάβει ως Υποστηρικτές, σε συνεργασία με το Γραφείο Αναλυτικών Προγραμμάτων και τους Επιθεωρητές Φιλολογικών Μαθημάτων, την προώθηση της εφαρμογής των Αναλυτικών Προγραμμάτων σε όλα τα Γυμνάσια της Μέσης Εκπαίδευσης, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την ετοιμασία σχετικού εκπαιδευτικού υλικού. Από τον Φεβρουάριο μέχρι τον Ιούνιο 2015 ανέλαβαν την καταγραφή Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας για τα Αναλυτικά Προγράμματα του Γυμνασίου, με σκοπό την εφαρμογή τους από τη σχολική χρονιά 2015–2016. Οι Σύμβουλοι ετοιμάζουν, επίσης, εκτός από τα Αναλυτικά Προγράμματα, Προγραμματισμούς για τη διδασκαλία φιλολογικών μαθημάτων για τα Λύκεια, τα Εσπερινά Γυμνάσια και τις Τεχνικές Σχολές.

Με γνώμονα πάντα την ενιαία εκπαιδευτική πολιτική στις νέες μεθόδους και προσεγγίσεις των φιλολογικών μαθημάτων, οι Σύμβουλοι ετοιμάζουν πλούσιο και πρωτότυπο υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό, σχετικό με τις διάφορες πτυχές των φιλολογικών μαθημάτων. Το υλικό που ετοιμάζεται αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υ.Π.Π. Οι Σύμβουλοι συμμετέχουν στη συγγραφή βιβλίων για τους εκπαιδευτικούς, καθώς και στην παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού κ.ά., με βάση τα Αναλυτικά Προγράμματα και τα σχολικά διδακτικά εγχειρίδια. Αναλαμβάνουν την ετοιμασία και πραγματοποίηση επιμορφωτικών σεμιναρίων. Ετοιμάζουν, επίσης, δείγματα εξεταστικών δοκιμίων και συμμετέχουν ενίοτε στη θεματοθέτηση των Παγκύπριων Εξετάσεων. Επιπλέον, αναλαμβάνουν τη διεκπεραίωση διαδικαστικών θεμάτων στο Πρόγραμμα Εκμάθησης της Ελληνικής στους Αλλόγλωσσους μαθητές, ενώ επιλαμβάνονται θεμάτων που άπτονται και των Θρησκευτικών Μειονοτήτων της Κύπρου. Οι Σύμβουλοι συνεισφέρουν, τέλος, στη διοργάνωση εκπαιδευτικών διαγωνισμών, σεμιναρίων/ημερίδων/συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων, καθώς επίσης και σε διάφορες διεκπεραιωτικές εργασίες.

Η παρουσία των Συμβούλων στα σχολεία αποδεικνύεται ιδιαίτερα χρήσιμη και αντιμετωπίζεται πολύ θετικά από τους εκπαιδευτικούς. Οι Σύμβουλοι πραγματοποιούν συναντήσεις με τους Φιλολόγους σε όλα τα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης, δημόσια και ιδιωτικά, κατά τις οποίες πραγματοποιούνται: επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, παρουσιάσεις διδακτικού υλικού, συζητήσεις και εισηγήσεις σε θέματα διδακτικής μεθοδολογίας των φιλολογικών μαθημάτων. Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται, παράλληλα, να υιοθετούν πιο καινοτόμους και αποτελεσματικούς τρόπους διδασκαλίας. Στο πλαίσιο της επιμόρφωσης, περιλαμβάνεται και η ανάληψη δειγματικών διδασκαλιών, είτε από τους Συμβούλους, είτε από Φιλολόγους των σχολείων, σε συνεργασία με τους Συμβούλους, με στόχο

πάντα την παροχή πρακτικής βοήθειας στους εκπαιδευτικούς και ιδιαίτερα στους νεοεισερχόμενους στη Μέση Εκπαίδευση.

7.2.11 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, το «Πρόγραμμα εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας» λειτούργησε σε 29 σχολεία παγκύπρια και παρακολούθησαν μαθήματα Ελληνικής Γλώσσας 376 μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία. Σε οκτώ (8) απ' αυτά τα σχολεία λειτούργησε εντατικό Πρόγραμμα Μεταβατικών Τάξεων. Στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα η Ελληνική Γλώσσα, μαζί με τα στοιχεία Ιστορίας και Πολιτισμού, διδασκόταν 18 περιόδους την εβδομάδα και επιπλέον διατέθηκαν 2 περίοδοι για υπευθυνότητα τμήματος.

Στα υπόλοιπα σχολεία η Ελληνική Γλώσσα διδασκόταν 5 ή 8 περιόδους την εβδομάδα στα Γυμνάσια και 4 περιόδους την εβδομάδα στα Λύκεια και στις Τεχνικές Σχολές. Επιπλέον, λειτούργησε «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για Ασυνόδευτους Ανήλικους / Αιτητές Διεθνούς Προστασίας». Πρόκειται για παιδιά που βρίσκονταν στην Κύπρο χωρίς κηδεμόνα, τη φροντίδα των οποίων είχαν αναλάβει οι Κοινωνικές Υπηρεσίες του κράτους. Αυτά τα παιδιά παρακολούθησαν μαθήματα Ελληνικής Γλώσσας 16 περιόδους την εβδομάδα σε τέσσερα σχολεία (δύο λύκεια και δύο τεχνικές σχολές).

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, οι διδάσκοντες στο Πρόγραμμα ανήκαν στο μόνιμο προσωπικό των σχολικών μονάδων (ένα πολύ μικρό ποσοστό ήταν καθηγητές με έκτακτο διορισμό) και επιλέχθηκαν από τις Διευθύνσεις των σχολείων, στη βάση προκαθορισμένων κριτηρίων που στάλθηκαν με Εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ημερ. 01/09/15).

Όσον αφορά στη λειτουργία του Προγράμματος των Μεταβατικών τάξεων σε κάθε σχολείο, το ωρολόγιο πρόγραμμα προσαρμόστηκε με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορούν οι μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία να αποχωρούν από τα μαθήματα των Αρχαίων Ελληνικών, των Θρησκευτικών, της Ιστορίας, της Οικιακής Οικονομίας, των Γαλλικών και της Γεωγραφίας. Στο Πρόγραμμα των 5 και 8 περιόδων των Γυμνασίων οι μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία είχαν τη δυνατότητα να αποχωρήσουν, με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα από τα μαθήματα των Αρχαίων Ελληνικών, των Θρησκευτικών και σε κάποιες περιπτώσεις των Γαλλικών. Στα Λύκεια υπήρχε η δυνατότητα αποχώρησης από τα Αρχαία Ελληνικά και τα Θρησκευτικά, ενώ στις Τεχνικές Σχολές αποχωρούσαν από την Ιστορία Κοινού Κορμού. Οι πιο πάνω διευθετήσεις γίνονταν, ούτως ώστε οι μαθητές να μπορούν να ακολουθούν τα προγράμματα για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (Εγκύκλιος ημερ. 01/09/15 - παράρτημα).

Για τη διδασκαλία χρησιμοποιήθηκε σειρά βιβλίων παραγωγής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τα βιβλία αυτά προορίζονταν αποκλειστικά για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.

Από τον Σεπτέμβριο του 2016, το Πρόγραμμα των μεταβατικών τάξεων επεκτάθηκε σε 14 σχολεία. Συγκεκριμένα, οι μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία εντάσσονται σε μεταβατικές τάξεις για ένα ή δύο χρόνια, ανάλογα με το επίπεδο ελληνομάθειας στο οποίο βρίσκονται, ούτως ώστε να παρακολουθήσουν το Πρόγραμμα Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, εμπλουτισμένο με στοιχεία Ιστορίας και Πολιτισμού. Για να παρακολουθήσουν το συγκεκριμένο Πρόγραμμα, αποχωρούν από τα εξής μαθήματα: Νέα Ελληνικά, Αρχαία Ελληνικά, Ιστορία, Θρησκευτικά, Οικιακή Οικονομία, Γεωγραφία και Γαλλικά. Το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθητών με μεταναστευτική βιογραφία διαμορφώνεται ως εξής:

ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ
<u>Σε μεταβατικές τάξεις</u> <ul style="list-style-type: none"> Ελληνικά ως δεύτερη/ξένη Γλώσσα με στοιχεία Ιστορίας και Πολιτισμού 	18
<u>Σε γενικές τάξεις</u> <ul style="list-style-type: none"> Μαθηματικά Φυσικά (Φυσική, Χημεία, Βιολογία) Φυσική Αγωγή Τέχνη Μουσική Σχεδιασμός και Τεχνολογία Πληροφορική Αγγλικά 	20

Παράλληλα, συνεχίζεται και τη φετινή χρονιά το ολιγόωρο πρόγραμμα για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας σε 17 σχολεία (Γυμνάσια, Λύκεια και Τεχνικές), καθώς επίσης και το «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για Ασυνόδετους Ανήλικους / Αιτητές Διεθνούς Προστασίας» σε 2 Λύκεια και 2 Τεχνικές Σχολές.

7.2.12 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, μετά από πολύχρονες προσπάθειες που χρονολογούνται από το 1991, πέτυχε τη δημιουργία νέου θεσμικού πλαισίου που να ρυθμίζει συνολικά και σφαιρικά, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, τα θέματα της εκπαίδευσης των παιδιών με ειδικές ανάγκες. Η Νομοθεσία αυτή είχε τίτλο: «Ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμος του 1999» (113(I)1999) και ψηφίστηκε ομόφωνα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων το 1999. Η Νομοθεσία αυτή έτυχε τροποποιήσεων και ως εκ τούτου ονομάζεται τώρα «Ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμος του 1999-2014». Τη Νομοθεσία διέπουν οι «Οι περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001 και 2013».

Μια από τις βασικότερες διατάξεις του Νόμου είναι εκείνη που διαλαμβάνει τον καθορισμό του όρου "παιδί με ειδικές ανάγκες" και τονίζει, ανάμεσα σε άλλα, την ευθύνη της πολιτείας για την ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες στον ενιαίο κορμό της εκπαίδευσης.

Παιδιά με Ειδικές Ανάγκες, για τα οποία προσδιορίστηκε ειδική αγωγή και εκπαίδευση, δικαιούνται δωρεάν φοίτηση σε δημόσιο σχολείο για την παροχή της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, σε τάξη συνηθισμένου σχολείου, εφοδιασμένου με τις κατάλληλες υποδομές, σύμφωνα με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Υπουργείου, προσαρμοσμένο στις ειδικές ανάγκες των παιδιών και στο εξατομικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσής τους.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015 - 2016, φοίτησαν 3782 μαθητές/τριες με Ειδικές Ανάγκες (με απόφαση των Επαρχιακών Επιτροπών Ειδικής Αγωγής) σε τάξεις συνηθισμένων σχολείων Μέσης Γενικής (2881) και Τεχνικής Εκπαίδευσης (901) και 1053 μαθητές/τριες στα Προγράμματα Αλφαριθμητισμού (μόνο σε γυμνάσια), (βλ. πίνακα 1).

Όσον αφορά στις εκπαιδευτικές ώρες στήριξης, κατά τη σχολική χρονιά 2015 -16, δόθηκαν συνολικά 5942 περίοδοι στήριξης παγκύπρια σε μαθητές/τριες της ειδικής αγωγής (5007 στη Μ.Ε. και 935 στην Τ.Ε.) και 1479 περίοδοι σε μαθητές/τριες που συμμετείχαν στα Προγράμματα Αλφαριθμητισμού, (βλ. πίνακα 2)

Στη Μέση Εκπαίδευση λειτουργούν τα πιο κάτω Προγράμματα Ειδικής Αγωγής:

A. Μαθησιακών Δυσκολιών

Β. Ειδικών Μονάδων

Γ. Ακοής

Δ. Όρασης

Ε. Κατ' Οίκον Εκπαίδευσης

Στη Μέση Εκπαίδευση λειτουργεί, επίσης, και το Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού (μόνο για τα γυμνάσια).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Σχολική Χρονιά 2013/14 - 2014/15 - 2015/16)

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ			ΜΑΘΗΤΕΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ			ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ και ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ		
	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	1207	1201	1168	197	198	343	1404	1399	1511
ΛΕΜΕΣΟΣ	761	808	847	357	288	247	1118	1096	1088
ΛΑΡΝΑΚΑ / ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	565	601	615	353	353	409	918	954	960
ΠΑΦΟΣ	216	255	251	121	128	137	337	383	375
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	840	898	901	—	—	—	840	898	901
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	3589	3763	3782	1028	967	1053	4617	4730	4835

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΡΙΘΜΟΙ ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Σχολική Χρονιά 2013/14 - 2014/15 - 2015/16)

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ			ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ			ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ και ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ		
	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	1875	1848	2069	309	347	484	2184	2195	2553
ΛΕΜΕΣΟΣ	1329	1292	1344	381	258	334	1710	1550	1678
ΛΑΡΝΑΚΑ / ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	1102	989	1005	392	383	483	1494	1372	1488
ΠΑΦΟΣ	521	505	539	174	111	178	695	616	717
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	889	948	935	—	—	—	889	948	935
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	5716	5582	5892	1265	1099	1479	6972	6681	7371

A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Στο Πρόγραμμα αυτό εντάσσονται παιδιά με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, μετά από απόφαση της Επαρχιακής Επιτροπής Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Ε.Ε.Α.Ε.). Η εκπαιδευτική στήριξη των μαθητών/τριών γίνεται είτε ατομικά είτε ομαδικά, ανάλογα με τις ανάγκες τους. Συνήθως η στήριξη γίνεται στα εξεταζόμενα μαθήματα (Φιλολογικά, Μαθηματικά, Φυσικά). Ώρες στήριξης δίνονται και σε άλλα μαθήματα, όπως στον Σχεδιασμό και Τεχνολογία, στους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές, στην Τέχνη, στη Φυσική Αγωγή κ.λπ., ανάλογα με τις ανάγκες κάθε παιδιού.

B. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ ΣΕ ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

Παιδιά με ειδικές ανάγκες, για τα οποία προσδιορίζεται ειδική αγωγή και εκπαίδευση από την Ε.Ε.Ε.Α.Ε., μπορεί να φοιτήσουν και σε Ειδική Μονάδα που λειτουργεί σε συνηθισμένο σχολείο. Στις ειδικές μονάδες δυνατόν να ενταχθούν παιδιά μετά από απόφαση της Επαρχιακής Επιτροπής Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Οι μαθητές/τριες της Ειδικής Μονάδας φοιτούν με ειδικό καθεστώς και λαμβάνουν «Πιστοποιητικό Παρακολούθησης». Η προσέγγιση στις Μονάδες αυτές γίνεται διαθεματικά και οι εκπαιδευτικοί τυγχάνουν σχετικής επιμόρφωσης. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών και την ασφάλεια των μαθητών/τριών των ειδικών μονάδων εργοδοτούνται σχολικοί βοηθοί.

I. Στη Μέση Εκπαίδευση λειτουργούν δύο τύποι μονάδων:

α) **Οι Μονάδες που λειτουργούν στα Γυμνάσια** με αυξημένες περιόδους στήριξης την εβδομάδα, σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα (Ειδική Μονάδα). Στην Ειδική Μονάδα οι μαθητές/τριες παρακολουθούν, συνήθως, τα πιο κάτω μαθήματα: Φιλολογικά, Μαθηματικά, Οικιακή Οικονομία, Σχεδιασμός και Τεχνολογία, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Τέχνη, Μουσική, Φυσική Αγωγή. Το πρόγραμμα μαθημάτων δύναται να τροποποιηθεί αναλόγως, με έγκριση της Διεύθυνσης Μέσης Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες των μαθητών/τριών.

β) **Οι Μονάδες που λειτουργούν στα Λύκεια με ειδικό πρόγραμμα μεικτής φοίτησης σε Ειδική Μονάδα** ως εξής: Τρεις μέρες φοίτησης στο σχολείο και δύο μέρες παρακολούθησης ειδικού εκπαιδευτικού προγράμματος σε χώρους εκτός σχολείου, στις περιπτώσεις που αυτό εξυπηρετεί τις ανάγκες των μαθητών/τριών και είναι εφικτό.

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού των προγραμμάτων της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στη Μέση Εκπαίδευση, εντάσσεται και το Πρόγραμμα Προεπαγγελματική Εκπαίδευση των μαθητών/τριών με ειδικές ανάγκες. Μέλημα αυτής της εκπαιδευτικής και κοινωνικής πολιτικής αποτελεί η ομαλή μετάβαση των εν λόγω μαθητών/τριών από τον σχολικό στον επαγγελματικό χώρο.

Στόχοι του Προγράμματος είναι:

- Η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των παιδιών με Ειδικές Ανάγκες
- Η κοινωνικοποίησή τους
- Η συναισθηματική τους ασφάλεια
- Η απόκτηση δεξιοτήτων που θα τους βοηθήσουν στη μελλοντική επαγγελματική τους αποκατάσταση και στη συμμετοχή τους στην παραγωγική διαδικασία.

Το ημερήσιο πρόγραμμα εκτός σχολείου καταρτίζεται ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν κάθε φορά στους χώρους εκτός σχολείου, αφού καταγραφούν οι παρατηρήσεις από τους επόπτες-εκπαιδευτικούς, σχετικά με τη συμπεριφορά και τις δεξιότητες των παιδιών.

Οι Μονάδες στα Λύκεια λειτουργούν με αυξημένες περιόδους στήριξης την εβδομάδα, σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα (Ειδική Μονάδα). Στην Ειδική Μονάδα οι μαθητές/τριες παρακολουθούν

συνήθως τα πιο κάτω μαθήματα: Φιλολογικά, Μαθηματικά, Οικογενειακή Αγωγή, Σχεδιασμό και Τεχνολογία, Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές, Τέχνη, Μουσική, Φυσική Αγωγή, Φωτογραφία/Θέατρο. Το πρόγραμμα μαθημάτων δύναται να τροποποιηθεί αναλόγως, με έγκριση της Διεύθυνσης Μέσης Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες των μαθητών.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015 – 2016, λειτούργησαν 50 Ειδικές Μονάδες στα σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης.

Ειδικές Μονάδες Λευκωσίας 2015-16

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ
1	Γυμν. Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ Πλατύ
2	Γυμν. Αγλαντζιάς
3	Γυμν. Αγίας Βαρβάρας
4	Περιφερειακό Γυμν. Πέρα Χωρίου και Νήσου (2 Μονάδες)
5	Γυμν. Κωνσταντινουπόλεως
6	Β΄ Περιφερειακό Γυμν. Λευκωσίας
7	Γυμν. Κοκκινотριμιθιάς
8	Γυμν. Ακρόπολης
9	Γυμν. Έγκωμης
10	Γυμν. Αγίου Στυλιανού
11	Γυμν. Ιωνά και Κολοκάση, Γέρι
12	Γυμνάσιο Σολέας
13	Γυμν. Αγ. Βασιλείου
13	Γυμνάσιο Κλήρου
14	Γυμνάσιο Γερίου
15	Γυμνάσιο Λατσιών
16	Γυμνάσιο Αγίου Δομετίου
17	Λύκειο Ιδαλίου (2 Μονάδες)
18	Λύκειο Κύκκου Α΄ (2 Μονάδες)
19	Λύκειο Κύκκου Β΄ (2 Μονάδες)
20	Λύκειο Σολέας
21	Γυμνάσιο Κλήρου
22	Γυμνάσιο Γερίου
23	Γυμνάσιο Λατσιών
24	Γυμνάσιο Αγίου Δομετίου

Ειδικές Μονάδες Λεμεσού 2015-16

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ
1	Γυμν. Αγίας Βαρβάρας
2	Γυμν. Αγίου Νεοφύτου (2 Μονάδες)
3	Γυμν. Αγίας Φυλάξεως
4	Γυμν. Καλογεροπούλου
5	Γυμν. Λινόπετρας
6	Γυμν. Αγ. Ιωάννη
7	Γυμν. Ύψωνα
8	Γυμν. Ζακακίου
9	Γυμν. Νεάπολης
10	Λύκειο Πολεμιδιών

11	Λύκειο Λινόπετρας
12	Λανίτιο Λύκειο

Ειδικές Μονάδες Λάρνακας/ Αμμοχώστου 2015-16

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ
1	Γυμν. Δροσιάς
2	Γυμν. Αραδίππου
3	Γυμν. Ξυλοφάγου
4	Γυμν. Κιτίου
5	Γυμν. Παραλιμνίου
6	Γυμν. Λιβαδιών
7	Γυμνάσιο Βεργίνας
8	Γυμνάσιο – Λύκειο Λευκάρων
9	Λύκειο Παραλιμνίου
10	Παγκύπριο Λύκειο
11	Λύκειο Αραδίππου «Τάσος Μητσόπουλος»

Ειδικές Μονάδες Πάφου 2015-16

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ
1	Γυμνάσιο Αποστόλου Παύλου
2	Νικολαΐδειο Γυμνάσιο
3	Γυμνάσιο- Λύκειο Πολεμίου

II Στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση λειτουργούν δύο τύποι προγραμμάτων ειδικής φοίτησης. Πρωταρχικοί στόχοι και των δυο ειδικών προγραμμάτων που εφαρμόζονται στις Τεχνικές Σχολές είναι: η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των παιδιών με Ειδικές Ανάγκες, η κοινωνικοποίησή τους, η συναισθηματική τους ασφάλεια και η απόκτηση δεξιοτήτων που θα τους βοηθήσουν στην ανεξάρτητη διαβίωση, στη μελλοντική επαγγελματική τους αποκατάσταση και στην ομαλή μετάβαση από τον σχολικό στον επαγγελματικό χώρο:

α) Ειδικές Μονάδες που λειτουργούν στον Κλάδο Ξενοδοχειακών

Οι Ειδικές Μονάδες στον Κλάδο Ξενοδοχειακών λειτουργούν με ένταξη στο μάθημα Τραπεζοκομίας και αυξημένες περιόδους στήριξης την εβδομάδα, οι οποίες διδάσκονται από καθηγητές κάθε ειδικότητας σε ειδικά εξοπλισμένα εργαστήρια της Σχολής, στα πιο κάτω μαθήματα: Φιλολογικά, Μαθηματικά, Επαγγελματική Αγωγή, Υγιεινή, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Τέχνη, Μουσική, Φυσική Αγωγή, Μαγειρική, Τραπεζοκομία, Πρακτική Εργασία, Κατασκευή Κοσμημάτων, Καλλιτεχνικές Δημιουργίες.

β) Ειδικό πρόγραμμα φοίτησης στον Κλάδο Κομμωτικής

Οι μαθητές εντάσσονται σε εργαστηριακά και τεχνολογικά μαθήματα σε ειδικά εξοπλισμένα εργαστήρια της Σχολής στη συνηθισμένη τάξη (αυξημένη ένταξη) και στηρίζονται ομαδικά από καθηγητές κάθε ειδικότητας, στα πιο κάτω μαθήματα: Φιλολογικά, Μαθηματικά, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Φυσική Αγωγή, Αγγλικά, Εργαστήρια Κομμωτικής.

Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΚΟΗΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το Πρόγραμμα Ένταξης παιδιών με απώλεια ακοής λειτουργεί παγκύπρια σε 62 σχολεία της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης με μαθητές με απώλεια ακοής.

Συγκεκριμένα, εφαρμόζονται οι πιο κάτω μορφές ένταξης:

1. Φοίτηση στη γενική τάξη χωρίς στήριξη
2. Φοίτηση στη γενική τάξη και στήριξη σε ειδική αίθουσα, κυρίως στα εξεταζόμενα μαθήματα
3. Φοίτηση σε Ειδικό Τμήμα (Μονάδα).

Εκεί όπου χρειάζεται, δίνεται η δυνατότητα εξυπηρέτησης των παιδιών από Εκπαιδευτικούς Διερμηνείς της Κυπριακής Νοηματικής Γλώσσας. Επιπρόσθετα, όσον αφορά στην παραγωγή υλικού για επιμόρφωση των καθηγητών, έχει παραχθεί ενημερωτικό υλικό, που είναι στη διάθεση όλων των διδασκόντων. Ειδικότερα, έχουν εκδοθεί «Προσαρμοσμένα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και Καρτέλες εργασίας για παιδιά με πρόβλημα ακοής» για τις τάξεις του Γυμνασίου. Στην ιστοσελίδα του Υ.Π.Π. είναι, επίσης, διαθέσιμος προς όλους τους εκπαιδευτικούς *Οδηγός* (60 σελίδες), που εκπονήθηκε από το Πανεπιστήμιο Πατρών με τίτλο «Η ένταξη και η συμμετοχή των κωφών/βαρήκοων μαθητών σε σχολεία με ακούοντες μαθητές». Παράλληλα, έχουν αποσταλεί οι τέσσερις βιντεοταινίες που παρήγαγε ο Σύνδεσμος Γονέων Παιδιών με Απώλεια Ακοής που ασχολούνται με θέματα της ακουστικής απώλειας των παιδιών. Τέλος, διοργανώθηκαν τον Σεπτέμβριο διήμερα επιμορφωτικά σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς, που διδάσκουν παιδιά με απώλεια ακοής στη Λευκωσία και Λεμεσό, για τις επαρχίες Λευκωσίας/Λάρνακας/Αμμοχώστου και Λεμεσού/Πάφου, αντίστοιχα. Ημερίδες και σεμινάρια οργανώθηκαν, επίσης, σε συνεργασία με τη σχολή Κωφών.

Οι Διευθύνσεις Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης, εκτός από την ενημέρωση των διδασκόντων, εφαρμόζουν και τις υπόλοιπες σχετικές διατάξεις του Νόμου [113(1)99], ειδικότερα όσον αφορά στον καταρτισμό ατομικών προγραμμάτων (και παροχή ωρών στήριξης), τις διευκολύνσεις κατά τις εξετάσεις (επιπρόσθετος χρόνος, απλοποίηση γλωσσικής διατύπωσης εξεταστικού δοκιμίου) και ηχομόνωση αιθουσών διδασκαλίας και ειδικών αιθουσών στήριξης.

Όσον αφορά στις ώρες στήριξης, κατά τη σχολική χρονιά 2015 -16, δόθηκαν 654 περίοδοι εκπαιδευτικής στήριξης παγκύπρια σε 104 παιδιά με απώλεια ακοής (βλ. Πίνακα 3 και Πίνακα 4).

Επιπρόσθετα, δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην ευαισθητοποίηση των ακούοντων παιδιών σε θέματα ακουστικής απώλειας.

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ

Το πρόγραμμα ένταξης παιδιών με πρόβλημα όρασης λειτούργησε με 114 περιόδους εκπαιδευτικής στήριξης παγκύπρια σε 36 παιδιά τα οποία φοιτούσαν σε σχολεία της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης.

Για τον καταρτισμό του ατομικού προγράμματος των παιδιών με προβλήματα όρασης, το Γραφείο Ειδικής Αγωγής Μέσης Εκπαίδευσης συνεργάζεται με τη Σχολή Τυφλών. Για την ένταξη των παιδιών αυτών ακολουθείται η ίδια διαδικασία με την ένταξη των παιδιών με Μαθησιακές Δυσκολίες. Το πρόγραμμα παρακολουθείται και από τους συνδεδετικούς λειτουργούς της Μ.Ε.

Ε. ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, και σύμφωνα με τον Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο του 1999 (II.3.2), «Στα παιδιά με ειδικές ανάγκες της Δημοτικής και της Μέσης Εκπαίδευσης που για λόγους υγείας δεν μπορούν για μακρύ χρονικό διάστημα να παρακολουθούν το κανονικό πρόγραμμα μαθημάτων στο σχολείο, δυνατόν να εξασφαλίζεται εκπαίδευση με άλλο

τρόπο. Η παρακολούθηση μαθημάτων εκτός του σχολείου θεωρείται μέρος του κανονικού προγράμματος μαθημάτων στις κανονικές τάξεις που είναι εγγεγραμμένα τα παιδιά».

Η κατ' οίκον εκπαίδευση παρέχεται στις πιο κάτω περιπτώσεις:

- Περίπτωση 1: Κατ' οίκον εκπαίδευση παιδιών που νοσηλεύονται στην Ενδονοσοκομειακή Μονάδα Νοσηλείας του NAM III. Το αίτημα γίνεται από την Ενδονοσοκομειακή Μονάδα νοσηλείας εφήβων με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα.
- Περίπτωση 2: Κατ' οίκον εκπαίδευση παιδιών που παρουσιάζουν ιατρικά προβλήματα (π.χ. διάγνωση καρκίνου, καρδιοπάθειες, χειρουργικές επεμβάσεις, σωματικοί τραυματισμοί, άλλες σωματικές ασθένειες, ανορεξία κ.λπ.) ή προβλήματα ψυχικής υγείας, έντονα προβλήματα συμπεριφοράς ή συναισθηματικά προβλήματα, δυσκολία προσαρμογής στον σχολικό χώρο κ.λπ.

Ο χώρος και χρόνος διεξαγωγής των μαθημάτων καθορίζεται σε συνεργασία με τους γονείς και μπορεί να είναι είτε ο χώρος νοσηλείας του παιδιού είτε το σπίτι κατά τις απογευματινές ή και πρωινές ώρες.

Η κατ' οίκον εκπαίδευση περιλαμβάνει, συνήθως, τα εξεταζόμενα μαθήματα και σε εξαιρετικές περιπτώσεις άλλα μαθήματα για ειδικούς λόγους.

Οι τελικές εξετάσεις του παιδιού με κατ' οίκον εκπαίδευση, όπου χρειάζεται, γίνονται, εκτός των καθορισμένων εξεταστικών κέντρων, σε χώρους όπως το σπίτι του εξεταζομένου, στο νοσοκομείο ή σε οποιονδήποτε άλλο τόπο κριθεί επιβεβλημένο από τον Διευθυντή του οικείου Τμήματος του Υπουργείου, νοουμένου ότι εξασφαλίζεται η απαιτούμενη ασφάλεια και υπάρχουν εχέγγυα επιτήρησης και διαφύλαξης του αδιάβλητου των εξετάσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Σχολική Χρονιά 2015/16)

	ΜΑΘΗΤΕΣ Ε.Α.Ε. Μαθησιακές Δυσκολίες ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΗ	ΜΑΘΗΤΕΣ Ε.Α.Ε. Ειδικές Μονάδες ΕΙΔΙΚΗ ΑΙΘΟΥΣΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ Ε.Α.Ε Ακοής ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΗ	ΜΑΘΗΤΕΣ Ε.Α.Ε Όρασης ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΗ	ΣΥΝΟΛΟ
Γυμνάσια	1742	204	49	20	2015
Λύκεια	755	60	39	12	866
Τεχνικές	810	71	16	4	901
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	3307	335	104	36	3782

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Σχολική Χρονιά 2015/16)

	ΠΕΡΙΟΔΟΙ Ε.Α.Ε. Μαθησιακές Δυσκολίες ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΗ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ Ε.Α.Ε. Ειδικές Μονάδες ΕΙΔΙΚΗ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ Ε.Α.Ε Ακοής ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΗ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ Ε.Α.Ε Όρασης ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΗ	ΣΥΝΟΛΟ
--	---	--	--	---	--------

		ΑΙΘΟΥΣΑ			
Γυμνάσια	2100	1007	331	114	3552
Λύκεια	514	260	242	79	1095
Τεχνικές	511	322	81	21	935
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	3125	1589	654	214	5582

7.2.13 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού στη Μέση Εκπαίδευση ξεκίνησε σε πειραματική βάση το 1989-1990 σε δύο Γυμνάσια της Λεμεσού. Την επιστημονική ευθύνη του Προγράμματος έχει η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και τη διοικητική ευθύνη έχει η Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στοχεύοντας στην αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας και στην πρόληψη του σχολικού και συνακόλουθα κοινωνικού αποκλεισμού λειτουργεί, μεταξύ των άλλων μέτρων που εφαρμόζει, Πρόγραμμα Λειτουργικού Αλφαριθμητισμού ενσωματωμένο στο γενικό σχολικό πρόγραμμα.

Γενικοί σκοποί του Προγράμματος Αλφαριθμητισμού:

- Η διασφάλιση του θεμελιώδους ανθρώπινου δικαιώματος στην εκπαίδευση των λειτουργικά αναλφάβητων μαθητών.
- Η πρόληψη του σχολικού και συνακόλουθα κοινωνικού αποκλεισμού με όλες τις αρνητικές για το άτομο και την κοινωνία συνέπειες: περιθωριοποίηση, παραβατικότητα, αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές, χρήση και κατάχρηση ουσιών, προβλήματα ψυχικής και σωματικής υγείας.

Παιδαγωγικοί στόχοι:

- Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων γραφής, ανάγνωσης, αριθμητικής.
- Η κατανόηση κειμένου.
- Η διευκόλυνση και ανάπτυξη ικανότητας για προσωπική έκφραση, κρίση, δημιουργικότητα, συζήτηση και επικοινωνία.
- Η ενίσχυση της αυτοεικόνας και η συναισθηματική στήριξη του μαθητή.
- Η διευκόλυνση και ανάπτυξη ικανότητας προσαρμογής στο σχολικό και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ Μ.Ε.			
ΕΠΑΡΧΙΑ	Περίοδοι Διδασκαλίας		
Σχ. χρονιά	2013/14	2014/15	2015/16
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	309	347	484
ΛΕΜΕΣΟΣ	381	258	334
ΛΑΡΝΑΚΑ / ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	392	383	483
ΠΑΦΟΣ	174	111	178
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	1256	1099	1479

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ Μ.Ε.			
Σχολική χρονιά	2013/14	2014/15	2015/16
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	197	198	343
ΛΕΜΕΣΟΣ	357	288	247
ΛΑΡΝΑΚΑ / ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	353	353	409
ΠΑΦΟΣ	121	128	137
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	1028	967	1053

7.3 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.3.1 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλεται για να καταστεί η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση ένα ολοκληρωμένο, ελκυστικό, ευέλικτο και υψηλής ποιότητας σύστημα, ικανό να ανταποκριθεί στις σημερινές, αλλά και στις μελλοντικές ανάγκες της Κυπριακής οικονομίας και κοινωνίας, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τα ακόλουθα:

- **Στρατηγικός Σχεδιασμός για το Σύστημα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης 2015-2020**

Με την Απόφασή του με αριθμό 78.657 και ημερομηνία 15 Απριλίου 2015, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τον Στρατηγικό Σχεδιασμό που ετοιμάστηκε από τη Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για το Σύστημα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης 2015-2020.

Στον Στρατηγικό Σχεδιασμό περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δράσεις, που αφορούν στα προγράμματα της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (πρωινή φοίτηση), των Εσπερινών Τεχνικών Σχολών, της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας, των Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών και των Μεταλυκειακών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ):

- Βελτίωση της ποιότητας και των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών
- Εκστρατείες ενημέρωσης του κοινού για τις προοπτικές που προσφέρει η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
- Ανάπτυξη νέων προγραμμάτων σπουδών Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και εισαγωγή τους από τη σχολική χρονιά 2016-2017
- Αναβάθμιση και ευελιξία των Προγραμμάτων που προσφέρονται από τις Εσπερινές Τεχνικές Σχολές, οι οποίες είναι σχολές δεύτερης ευκαιρίας
- Περαιτέρω ανάπτυξη των Μεταλυκειακών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και κατοχύρωσή τους ως σχολών τριτοβάθμιας διετούς εκπαίδευσης, με καθαρά επαγγελματική κατεύθυνση
- Ανάληψη της ευθύνης για τη λειτουργία του συνόλου του Συστήματος Μαθητείας από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού από την 1^η Σεπτεμβρίου 2015
- Σύνδεση όλων των προγραμμάτων Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που προσφέρει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
- Πρόσβαση σε κατάλληλο σύγχρονο τεχνικό εξοπλισμό, εκπαιδευτικό υλικό και υποδομές, μέσα από την κατάρτιση στη Βιομηχανία
- Ολοκλήρωση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και ετοιμασία πρότασης για δημιουργία Φορέα Πιστοποίησης Επαγγελματικών Προσόντων.

Η επιτυχία των δράσεων που έχουν τεθεί στον Στρατηγικό Σχεδιασμό καθίσταται ζωτικής σημασίας, αφού είναι άμεσα συνυφασμένες με την άμβλυση των σοβαρών επιπτώσεων που έχει επιφέρει η οικονομική κρίση, όπως είναι η ραγδαία αύξηση της ανεργίας, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων.

- **Πρόταση Επιτροπής για την Αναβάθμιση της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης**

Με την Απόφασή του με αριθμό 79.985 και ημερομηνία 14 Δεκεμβρίου 2015, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την Πρόταση της Επιτροπής για την Αναβάθμιση της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, η οποία περιλαμβάνει τους ακόλουθους τέσσερις άξονες προτεραιότητας:

- Αναθεώρηση των κλάδων και ειδικοτήτων που προσφέρει η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, βάσει των αναγκών και των προοπτικών της κυπριακής οικονομίας
- Επιλογή ειδικότητας από το Α΄ Έτος φοίτησης στις Τεχνικές Σχολές
- Αύξηση του ποσοστού πρακτικής εξάσκησης στον χώρο εργασίας μέσω της αξιοποίησης της περιόδου Ιουνίου - Αυγούστου
- Αναθεώρηση των Ωρολογίων Προγραμμάτων της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και περιορισμό των μαθημάτων εξέτασης για πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Οι πιο πάνω καινοτομίες θα εφαρμοστούν από τη σχολική χρονιά 2016-2017.

7.3.2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ

Μετά την επιτυχή λειτουργία της Εσπερινής Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 07 Δεκεμβρίου 2011, προχώρησε στην ίδρυση Εσπερινής Τεχνικής Σχολής και στη Λεμεσό, η οποία ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Ιανουάριο του 2012. Η Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού στεγάζεται στην Α΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού, ενώ κάποια μαθήματα πραγματοποιούνται και στη Β΄ και Γ΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού. Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, λειτούργησαν οι κλάδοι της Μηχανολογίας και των Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών με 107 μαθητές/τριες.

Οι Εσπερινές Τεχνικές Σχολές προσφέρουν μια δεύτερη ευκαιρία σε άτομα που δεν έχουν ολοκληρώσει τη Μέση Εκπαίδευση, αφού τα προγράμματα σπουδών που προσφέρουν είναι ισοδύναμα με τα προγράμματα Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πρωινής φοίτησης.

7.3.3 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Τον Νοέμβριο του 2012 ξεκίνησαν τη λειτουργία τους τα Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Μ.Ι.Ε.Ε.Κ.), τα οποία αποτελούν Δημόσιες Σχολές που προσφέρουν εξειδικευμένη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μεταλυκειακού επιπέδου σε απόφοιτους Μέσης Εκπαίδευσης. Οι στόχοι των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. είναι οι ακόλουθοι:

- Η προσφορά προγραμμάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που να απευθύνονται σε απόφοιτους Μέσης Εκπαίδευσης, σε τομείς οι οποίοι δεν προσφέρονται σε μεταλυκειακό επίπεδο από άλλες Δημόσιες Σχολές ή συναφείς Οργανισμούς της Δημοκρατίας

- Η προσφορά προγραμμάτων για διευκόλυνση της πρόσβασης και ένταξης στην αγορά εργασίας απόφοιτων Μέσης Εκπαίδευσης και ατόμων που έχουν δυσκολίες ένταξης/επανεένταξης στην απασχόληση
- Η προσφορά προγραμμάτων για περαιτέρω προώθηση της Διά Βίου Εκπαίδευσης, με έμφαση στην υποστήριξη της ικανότητας του εργατικού δυναμικού να προσαρμόζεται στη χρήση των νέων τεχνολογιών, καθώς και των σύγχρονων παραγωγικών διαδικασιών
- Η αποτελεσματικότερη προώθηση και υλοποίηση δράσεων που υποστηρίζονται από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. στεγάζονται σε υφιστάμενες Τεχνικές Σχολές, αξιοποιώντας με αυτό τον τρόπο την υλικοτεχνική υποδομή των Σχολών. Λειτουργούν στις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου, κάτω από την ευθύνη και εποπτεία της Διεύθυνσης Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Για την ίδρυση και ομαλή λειτουργία των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ., το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει αναπτύξει στενή συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλους εμπλεκόμενους φορείς που σχετίζονται με την αγορά εργασίας. Προς τον σκοπό αυτό έχει συσταθεί Συμβουλευτικό Σώμα για τα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ., το οποίο αποτελείται από τον Διευθυντή Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, των Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και του Συνδέσμου Διδασκόντων στα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. Το Συμβουλευτικό Σώμα εξετάζει θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. και συμβουλεύει ανάλογα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Έχει, επίσης, συσταθεί Συμβούλιο Προγραμμάτων Σπουδών, του οποίου αρμοδιότητα είναι να συμβουλεύει το Συμβουλευτικό Σώμα αναφορικά με τον καταρτισμό ή την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, τις ανάγκες σε απαιτούμενο εξοπλισμό και τη δημιουργία ad hoc επιτροπών από εμπειρογνώμονες, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Τα προγράμματα που προσφέρουν τα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. έχουν σχεδιαστεί ειδικά για να είναι συναφή με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Παρέχουν επιστημονικές, τεχνικές και επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες και ταυτόχρονα χαρακτηρίζονται από ευελιξία και προσαρμοστικότητα προς τις ραγδαία επιτελούμενες αλλαγές στην απασχόληση, την οικονομία, τα επαγγέλματα και το περιεχόμενο των επαγγελμάτων.

Κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2015-2016, προσφέρθηκαν τα ακόλουθα προγράμματα:

1. Διαχείριση Φυσικού Αερίου Βιομηχανικών και Οικιακών Εγκαταστάσεων
2. Συγκόλληση Σωληνώσεων Διακίνησης Αερίων και Βιομηχανικών Κατασκευών
3. Αρτοποιία και Ζαχαροπλαστική
4. Δίκτυα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Επικοινωνιών
5. Ηλεκτρομηχανολογικές Ψυκτικές Εγκαταστάσεις στη Βιομηχανία
6. Εγκατάσταση και Συντήρηση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων και Ανεμογεννητριών
7. Βιομηχανικοί και Οικιακοί Αυτοματισμοί
8. Βιολογικές Κηπευτικές Καλλιέργειες
9. Συντήρηση και Ενεργειακή Αναβάθμιση Κτηρίων
10. Διαχείριση Αγορών και Προμηθειών Πλοίων

Η φοίτηση στα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. είναι δωρεάν και εντάσσεται στο πλαίσιο της διά βίου μάθησης, αφού τα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. απευθύνονται σε όλες τις ηλικίες. Τα προγράμματα προσφέρονται σε απογευματινό χρόνο και είναι διετούς διάρκειας. Η φοίτηση περιλαμβάνει και πρακτική εξάσκηση στη βιομηχανία, σε επιχειρήσεις ή αλλού.

Θεσμοθέτηση των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. ως Δημόσιας Σχολής Τριτοβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφασή του με αρ. 78.324, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2015, εξουσιοδότησε τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού να διορίσει Ειδική Επιτροπή για τον καταρτισμό μελέτης και υποβολή εισήγησης ως προς τη θεσμοθέτηση των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. ως Δημόσιας Σχολής Τριτοβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης διετούς διάρκειας.

Η εισήγηση της Ειδικής Επιτροπής για θεσμοθέτηση των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 21 Απριλίου 2016 με την Απόφασή του με αρ. 80.574. Στην ίδια Απόφαση, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την υποβολή προς τον Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης αιτήσεων για την ιδρυματική και προγραμματική αξιολόγηση των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ., σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμων του 2015 και 2016, έτσι ώστε να λειτουργήσουν ως Δημόσια Σχολή Τριτοβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης υπέβαλε αιτήσεις για την ιδρυματική και προγραμματική αξιολόγηση και πιστοποίηση των Ινστιτούτων, στα ειδικά έντυπα του Φορέα, κατά το καλοκαίρι του 2016. Η διαδικασία για την ιδρυματική και προγραμματική αξιολόγηση και πιστοποίηση των Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. ως Δημόσιας Σχολής Τριτοβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης βρίσκεται σε εξέλιξη.

7.3.4 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Η ανάγκη για παρακολούθηση της επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου, που βρίσκεται σε εξέλιξη στις μέρες μας και χαρακτηρίζει έντονα την εποχή μας, επιβάλλει όπως οι μαθητές των Τεχνικών Σχολών εξασκηθούν στον χειρισμό και την εφαρμογή της σύγχρονης τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.

Οι προσανατολισμοί της βιομηχανίας μας απαιτούν την επιμόρφωση και εξάσκηση των μαθητών των Τεχνικών Σχολών στα πιο κάτω εκπαιδευτικά μοντέλα σύγχρονης τεχνολογίας:

- Συστήματα πιεσμένου αέρα (Pneumatics)
- Συστήματα ηλεκτρο-πνευματικά (Electro-Pneumatics)
- Προγραμματιζόμενοι "Λογικοί Ελεγκτές" (Programmable Logic Controllers PLCs)
- Εργαλειομηχανές με ηλεκτρονικό (αριθμητικό) προγραμματισμό εργασίας (Computer Numerically)
- Controlled Machine Tools - CNC Machine Tools
- Συστήματα παραγωγικών διαδικασιών με την υποστήριξη Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (Computer Aided Manufacturing)-CAM
- Συστήματα με ρομποτικό έλεγχο (Robotics)

7.3.5 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ–ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στις Τεχνικές Σχολές λειτουργούν 72 εργαστήρια Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, τα οποία είναι εξοπλισμένα με 17 ηλεκτρονικούς υπολογιστές, εκτυπωτές, σαρωτές και συσκευές πολυμέσων.

Το 2016 συνεχίστηκε η συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Ακαδημίας CISCO. Το μάθημα Δικτύων CISCO διδάσκεται κατά τις πρωινές και απογευματινές ώρες σε δύο Τεχνικές Σχολές στη Λευκωσία και σε μία Τεχνική Σχολή στη Λεμεσό, αφού έγινε η κατάλληλη επιμόρφωση ορισμένου αριθμού καθηγητών της ειδικότητας της Μηχανικής Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

Επίσης, στις Τεχνικές Σχολές γίνεται συστηματική χρήση του Η/Υ ως μέσου ή και εργαλείου στη διδασκαλία ξένων γλωσσών, καθώς και σε Τεχνολογικά και Εργαστηριακά Μαθήματα Ειδικότητας, όπως είναι το Αρχιτεκτονικό Σχέδιο, η Σχεδίαση με Ηλεκτρονικό Υπολογιστή, η Διακόσμηση, η Τεχνολογία Σχεδιασμού και Παραγωγής Επίπλων, το Σχέδιο Μόδας κ.ά.

7.4 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Με απώτερο στόχο την ουσιαστική ανάπτυξη της έρευνας, την παραγωγή νέας γνώσης, τη μείωση διαρροής αξιόλογων Κύπριων επιστημόνων προς οργανισμούς και ιδρύματα του εξωτερικού, την προσέλκυση ποιοτικών φοιτητών, ερευνητών και επιστημόνων από το εξωτερικό, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των Κύπριων αποφοίτων Ανώτερης Εκπαίδευσης και την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, το Υ.Π.Π. έχει προβεί σε σειρά μέτρων για ανάπτυξη της Ανώτερης Εκπαίδευσης στην Κύπρο, τα οποία αναφέρονται συνοπτικά πιο κάτω.

Αύξηση αριθμού Κύπριων φοιτητών που επιλέγουν να σπουδάσουν στην Κύπρο

Τόσο η ανάπτυξη της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου, με την ίδρυση νέων Πανεπιστημίων και την προσφορά σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών, όσο και η έμφαση που δίνεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για τη διασφάλιση της ποιότητας της προσφερόμενης εκπαίδευσης, οδήγησαν στην αύξηση του αριθμού των Κύπριων φοιτητών, που επιλέγουν την Κύπρο για τις σπουδές τους.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, από το ακαδημαϊκό έτος 2009-10, ο αριθμός των Κυπρίων που επιλέγουν την Κύπρο για σπουδές ξεπερνά τον αριθμό των Κυπρίων που επιλέγουν να σπουδάσουν στο εξωτερικό. Όσον αφορά στους αριθμούς των Κύπριων φοιτητών, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-15, ο αριθμός των Κύπριων φοιτητών ανερχόταν στις 43,179. Από αυτούς, 23.980 ή ποσοστό 56% σπούδαζαν στην Κύπρο και 19.199 ή ποσοστό 44%, στο εξωτερικό.

Εκσυγχρονισμός Προγραμμάτων Σπουδών

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προβεί σε αρκετές ενέργειες για διεύρυνση του φάσματος και τον εκσυγχρονισμό των προσφερόμενων προγραμμάτων σπουδών, τόσο από τα Δημόσια και Ιδιωτικά Πανεπιστήμια όσο και από τις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, έτσι ώστε οι νέοι να έχουν τη δυνατότητα επιλογής κλάδων σπουδών, που αφενός τους ενδιαφέρουν και αφετέρου προσφέρουν μεγαλύτερες προοπτικές απασχόλησης στην αγορά εργασίας, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Σε αυτό το πλαίσιο, τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί τόσο ο αριθμός των προσφερόμενων προγραμμάτων σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό) όσο και το φάσμα επιλογών που έχουν οι υποψήφιοι φοιτητές. Επιπλέον, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει πραγματοποιήσει χαρτογράφηση των προσφερόμενων κλάδων σπουδών σε όλα τα Πανεπιστήμια και Ιδιωτικές Σχολές, έτσι ώστε να γίνουν βελτιώσεις όπου χρειάζεται.

Χαρτογράφηση του Εκπαιδευτικού Πεδίου Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της Κύπρου για το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015

Η Δ.Α.Α.Ε. έχει προβεί στη Χαρτογράφηση του Εκπαιδευτικού Πεδίου Ανώτερης Εκπαίδευσης, μέσα από το οποίο παρουσιάζονται οι αριθμοί των φοιτητών των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, που προσφέρονται από τα Δημόσια και Ιδιωτικά Πανεπιστήμια της Κύπρου, καθώς επίσης και οι αριθμοί των φοιτητών, που αντιστοιχούν στο κάθε πρόγραμμα σπουδών. Μέσα από τη διαδικασία αυτή, διαφάνηκαν οι προτιμήσεις των Κύπριων φοιτητών σε συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών, τα οποία συγκεντρώνουν ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά ζήτησης. Συγκεκριμένα, τα πιο δημοφιλή προγράμματα σπουδών σε Προπτυχιακό επίπεδο φαίνεται να είναι αυτά της Διοίκησης, της Νομικής, της Λογιστικής, της Νοσηλευτικής, της Ψυχολογίας και της Πληροφορικής. Σε μεταπτυχιακό επίπεδο, τα προγράμματα σπουδών που συγκεντρώνουν πολύ υψηλούς αριθμούς φοιτητών είναι εκείνα των Επιστημών της Αγωγής, της Ειδικής και Ενιαίας Εκπαίδευσης, της Διοίκησης Επιχειρήσεων, και της Διοίκησης Μονάδων Υγείας. Σε γενικές γραμμές, αν και δεν φαίνεται να υπάρχει σημαντική αύξηση στους αριθμούς προπτυχιακών φοιτητών, από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 έως το 2015-2016, εντούτοις, παρατηρείται σημαντική αύξηση στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Από τα δεδομένα φαίνεται, επίσης, ότι τόσο σε προπτυχιακό επίπεδο όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, οι φοιτητές οι οποίοι αυξήθηκαν σημαντικά συγκριτικά με το περσινό ακαδημαϊκό έτος είναι οι φοιτητές που προέρχονται από χώρες της Ευρώπης.

Στόχος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είναι η παροχή ολοκληρωμένης πληροφόρησης προς όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς (γονείς, μαθητές, φοιτητές, ΥΣΕΑ, κυβερνητικές υπηρεσίες, Κυπριακά Πανεπιστήμια, Φορέας Διά Βίου Καθοδήγησης, κ.λπ.) και η διεξαγωγή γόνιμου διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους, ούτως ώστε να συζητηθεί και, ει δυνατόν, να εφαρμοστεί ένα στρατηγικό πλαίσιο προσφοράς προγραμμάτων σπουδών. Για τον σκοπό αυτό, το επόμενο βήμα στη διαδικασία αυτή είναι η ποιοτική ανάλυση των δεδομένων που έχουν προκύψει, σε σχέση με την αγορά εργασίας.

Αναλυτικά, τα αποτελέσματα της Χαρτογράφησης για το 2015-2016 παρουσιάζονται στους πιο κάτω πίνακες:

Χαρτογράφηση Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών Κυπριακών Πανεπιστημίων

Αριθμοί φοιτητών ανά προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών Ακαδημαϊκό έτος 2015-2016	
Προπτυχιακά προγράμματα σπουδών Κυπριακών Πανεπιστημίων	Αρ. Φοιτητών
Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας / Αγγλικών Σπουδών	196
Βυζαντινές και Νεοελληνικές Σπουδές/Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	110
Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	32
Σύγχρονων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	102
Δημοτική Εκπαίδευση	434
Προδημοτική Εκπαίδευση / Νηπιαγωγικά	407
Τουρκικών Σπουδών	100
Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία	27
Μεταφραστικές Σπουδές	59
Φιλολογία και Λογοτεχνία	11
Αρχιτεκτονικής / Architecture and Environmental Design	497
Πολιτικών Μηχανικών / Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος	455
Τοπογράφων Μηχανικών και Γεωπληροφορικής	91
Real Estate Valuation and Development	36
Quantity Surveying	24
Βιολογικών Επιστημών	310
Εφαρμοσμένα Μαθηματικά / Καθαρά Μαθηματικά	97
Μαθηματικών και Στατιστικής	123
Χημεία / Βιολογική Χημεία / Χημεία Τροφίμων και Περιβάλλοντος	127
Φυσική	116
Δημόσιας Διοίκησης και Διοίκησης Επιχειρήσεων / Διοίκηση	2021
Λογιστική / Accounting and Finance/Banking and Finance	1012
Μάρκετινγκ	41
Διεθνών Ευρωπαϊκών & Οικονομικών Σπουδών	138

Οικονομικών	265
Maritime Studies	104
Διοίκηση Ξενοδοχείων και Τουρισμού / Tourism Leisure and Events Management / Hospitality Management	293
Εμπορίου, Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας	189
Hospitality Management	49
Διατμηματικό Πρόγραμμα Μαθηματικών και Οικονομικών	42
Management	25
International Relations and European Studies	38
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	501
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών	0
Μηχανικών Υπολογιστών	365
Μηχανολόγου Μηχανικού / Μηχανολόγων Μηχανικών και Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών / Μηχανικής Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής	562
Κατεύθυνση Υπολογιστών Συστημάτων και Δικτύων	39
Πληροφορικής	730
Automotive Engineering	128
Management Information Systems	102
Oil and Gas Energy Engineering	58
Ιστορίας και Αρχαιολογίας	139
Ιστορίας και Πολιτικής	30
Κλασικών Σπουδών	78
Φιλοσοφίας	96
Κοινωνιολογίας / Social and Behavioral Studies	232
Πολιτικής Επιστήμης	135
Νομικής	1930
Social Work / Κοινωνική Εργασία	78
Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	446
Fashion Design	29
Music	114
Dance	34
Fine Art	44
Αστυνομικές Σπουδές	162
Graphic and Advertising Design / Πολυμέσων και Γραφικών τεχνών	340
Interior Design	88
Public relations and Advertising	0
Applied Multimedia - (web design, animation etc)	91
Graphic Communication	52
Public Relations, Advertising and Marketing / Marketing	108
Journalism / Communication	155

Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου	247
Ψυχολογίας	744
Νοσηλευτική	778
Φυσικοθεραπεία	363
Λογοθεραπεία	243
Nutrition and Dietetics / Διαιτολογία	73
Pharmacy	521
Ακτινοδιαγνωστική-Ακτινοθεραπεία	188
Ιατρική	259
Γεωπονικών Επιστημών, Βιοτεχνολογίας και Επιστήμης Τροφίμων	153
Επιστήμης και Τεχνολογίας Περιβάλλοντος	145
Business Administration (Energy, Oil and Gas Management)	61
Environmental and Energy Management	6
Sports Management	43
Sports Science	495
Σύνολο	18756

Χαρτογράφηση Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών Κυπριακών Πανεπιστημίων

Αριθμοί Φοιτητών ανά μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών Ακαδημαϊκό Έτος 2015-2016	
Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών Κυπριακών Πανεπιστημίων	Αρ. Φοιτητών
Διαχείριση Ενεργειακών Πόρων / Διαχείριση και Προστασία Περιβάλλοντος / Oil, Gas and Offshore Engineering	288
Περιβαλλοντικές Βιοεπιστήμες και Τεχνολογία	18
Environmental Health	13
Epidemiology and Biostatistics	10
Βιοτεχνολογία (Ζώων, Φυτών, Τροφίμων)	56
Ενεργειακές Τεχνολογίες & Αειφόρος Σχεδιασμός / Energy Systems and the Built Environment	97
Μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες / Education for the Environment and Sustainable Development	31
Διαδραστικά Πολυμέσα	24
Νέες Τεχνολογίες Μάθησης και Επικοινωνίας	43

Ευρωπαϊκή Δημοσιογραφία / Επικοινωνία και Δημοσιογραφία	250
Media and Communication	37
Γραφιστική Επικοινωνία	9
Inderdisciplinary Design	24
Digital Art and Design	12
Διεθνή Διοίκηση Τουρισμού και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας	22
Financial Economics	32
Διοίκηση Επιχειρήσεων/ Business Management	1572
Χρηματοοικονομική / Τραπεζική και Χρηματοοικονομική/Banking Investment	470
Νομισματικά και Χρηματοοικονομικά	27
Οικονομική Ανάλυση	3
International Relations	12
Δημόσια Διοίκηση	351
Ναυτιλιακά και Χρηματοοικονομικά	106
Διοίκηση Επιχειρήσεων Αγροτροφίμων (νέα κατεύθυνση στο ελληνόφωνο MBA)	0
Οικονομικά	10
Marketing Management	5
Αγγλικής Λογοτεχνίας και Συγκριτικές Πολιτισμικές Σπουδές	29
Διδασκαλία της Αγγλικής ως Ξένης Γλώσσας	104
Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία / Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία	13
Νεοελληνική Φιλολογία / Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία	316
Γαλλικές Σπουδές	29
Ανάπτυξης Προγραμμάτων και Διδασκαλίας	100
Διδακτική και Μεθοδολογία των Μαθηματικών	15
Διδακτική του Γλωσσικού Μαθήματος	32
Ειδική και Ενιαία Εκπαίδευση	1886
Εκπαιδευτική Διοίκηση και Αξιολόγηση / Εκπαιδευτική Ηγεσία / Educational Leadership	151
Επιστήμες της Αγωγής / Educational Sciences: Powerful Learning Enviroments	1959
Μαθηματική Παιδεία	25
Exercise Science and Physical Education	33
Μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες	57
Μεταφραστικές Σπουδές	1
Ιατρική Γενετική	3
Μοριακή Βιολογία / Πειραματική Μοριακή Βιολογία	34
Γνωστική και Εκπαιδευτική Ψυχολογία/Counselling Psychology	65
Εφαρμοσμένο Πρόγραμμα Σχολικής Ψυχολογίας	28
Γνωστική, Εξελικτική και Εκπαιδευτική Ψυχολογία	0
Κοινωνική Αναπτυξιακή Ψυχολογία	30
Διοίκηση Μονάδων Υγείας / Δημόσια Υγεία / Health Management	572
Σχολική Συμβουλευτική και Καθοδήγηση /Counselling/Συμβουλευτική	143
Κλινική Ψυχολογία	110

Εκπαιδευτική Ψυχολογία	290
Προηγμένη Νοσηλεία και Φροντίδα Υγείας	194
Προηγμένη Νοσηλεία και Φροντίδα Υγείας στην Κοινότητα	137
Προηγμένη Νοσηλεία και Φροντίδα Ψυχικής Υγείας	61
Πολιτική Υγείας & Σχεδιασμός Υπηρεσιών Υγείας	233
Βιοϊατρικές Επιστήμες	39
Master in Clinical Dietetics	61
Ψυχολογία	67
Αθλητική Φυσικοθεραπεία/Φυσικοθεραπεία	44
Οικογενειακή Ιατρική	12
Λογοπαθολογία	18
Βυζαντινές Σπουδές	21
Μεσογειακή Αρχαιολογία	26
Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	46
Κλασικών Σπουδών	30
Κοινωνική και Πολιτική Θεωρία	34
Τουρκικές Σπουδές	31
Θεατρικές Σπουδές	242
Theological Studies	88
Αρχαία Ιστορία	16
Πολιτική Επιστήμη (Διεθνείς Σχέσεις/Ευρωπαϊκή Πολιτική)	54
Σπουδές Φύλου	20
Social work and Administration	56
Ελληνικός Πολιτισμός	8
Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο	69
LLM – Law Program/Master in International and European Business Law	157
Fine Arts	29
Criminology	29
European Studies and International Relations	58
Παραδοσιακός Πολιτισμός	124
Music	41
Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί	115
Μηχανικοί Υπολογιστών	54
Διαδικτυακός Υπολογισμός	3
Προηγμένες Τεχνολογίες Πληροφορικής / Διοίκηση Πληροφορικών Συστημάτων	35
Επιστήμη της Πληροφορικής	146
Ευφυή Συστήματα	9
Πληροφορικά και Επικοινωνιακά Συστήματα	217
Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Ηλεκτρονικών Παιγνιδιών και Διαδραστικών Τεχνολογιών	16
Εφαρμοσμένα Μαθηματικά / Καθαρά Μαθηματικά	11
Εφαρμοσμένη Στατιστική	26
Αρχές Φυσικής / Φυσική	38

Food Chemistry	0
Χημείας	40
Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών	8
Μηχανικής Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής / Engineering Management	49
Επιστήμη Μηχανικών Περιβάλλοντος / Μηχανικοί Περιβάλλοντος	26
Επιστήμη Πολιτικών Μηχανικών / Πολιτική Μηχανική / Πολιτική Μηχανική και Αειφόρος Σχεδιασμός	91
Real Estate	38
Συντήρηση και Αποκατάσταση Ιστορικών Κατασκευών & Μνημείων	34
MSc Μηχανολογική Μηχανική και Μηχανική Υλικών/ Structural Engineering	29
Master in Landscape Architecture/ Αρχιτεκτονική	53
Σύνολο	12630

Χαρτογράφηση Εκπαιδευτικού Πεδίου Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το Ακαδημαϊκό Έτος 2015 – 2016

Μέσα από τη χαρτογράφηση του πεδίου της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου για το ακαδημαϊκό έτος 2015–2016, παρουσιάζεται ο αριθμός των προγραμμάτων σπουδών που προσφέρονται από τις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΙΣΤΕ) σε προπτυχιακό (ακαδημαϊκό ή επαγγελματικό), μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο σπουδών, καθώς και οι αριθμοί των φοιτητών στα προγράμματα αυτά.

Από τα στοιχεία που προέκυψαν από τη χαρτογράφηση του Εκπαιδευτικού Πεδίου Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το ακαδημαϊκό έτος 2015–2016, τα πρώτα πέντε προγράμματα σπουδών τα οποία συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον από το σύνολο των φοιτητών στις ΙΣΤΕ είναι: (1) Διοίκηση Επιχειρήσεων / Οικονομικά, (2) Ξενοδοχειακά / Τουριστικά, (3) Αισθητική, (4) Πληροφορική και (5) Γραμματειακά. Συγκεκριμένα, ο τομέας της Διοίκησης Επιχειρήσεων συγκεντρώνει το 38% του συνολικού αριθμού φοιτητών των ΙΣΤΕ, τα Ξενοδοχειακά / Τουριστικά το 16%, η Αισθητική το 8%, η Πληροφορική το 6% και οι Γραμματειακές Σπουδές το 4,6% .

Σε επίπεδο πιστοποιητικού (Certificate), οι περισσότεροι φοιτητές φοιτούν σε προγράμματα Γραμματειακών Σπουδών, σε επίπεδο Διπλώματος (Diploma) ο κλάδος της Διοίκησης Επιχειρήσεων/Οικονομικών, της Αισθητικής και των Γραμματειακών Σπουδών μονοπωλούν το ενδιαφέρον, ενώ οι Επισιτιστικές Τέχνες η Αισθητική, η Κομμωτική και οι Τέχνες (Ηθοποιία / Μουσική / Τέχνη / Φωτογραφία), έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό φοίτησης σε επίπεδο Ανώτερου Διπλώματος (Higher Diploma). Την πρωτιά στις προτιμήσεις των φοιτητών σε επίπεδο Πτυχίου (Bachelor) κατέχει ο κλάδος της Διοίκησης Επιχειρήσεων και ακολουθεί ο κλάδος της Αισθητικής, των Ξενοδοχειακών / Τουριστικών Σπουδών και ο κλάδος των Επισιτιστικών Τεχνών.

Τέλος, σε μεταπτυχιακό επίπεδο (Master), το ενδιαφέρον των φοιτητών συγκεντρώνεται σχεδόν αποκλειστικά στους τομείς της Διοίκησης Επιχειρήσεων, των Τεχνών (Ηθοποιία / Μουσική / Τέχνη / Φωτογραφία), της Εκπαίδευσης και των Ιατρικών / Παραϊατρικών σπουδών. Σε επίπεδο διδακτορικού (PhD), οι φοιτητές δείχνουν προτίμηση στις Ιατρικές/Παραϊατρικές σπουδές, στις Περιβαλλοντικές Επιστήμες, στην Πολιτιστική Κληρονομιά και στην Πληροφορική.

α/α	Πρόγραμμα Σπουδών	Πιστοποιητικό			Δίπλωμα			Ανώτερο Δίπλωμα			Πτυχίο			Μεταπτυχιακό			Διδακτορικό			Σύνολο							
		Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Όλοι				
1	Αισθητική - Aesthetics	0	0	0	267	11	4	99	2	2	231	10	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	606	23	6	635
2	Αρχιτεκτονική και συναφή - Architectural, Interior and Landscape	0	0	0	5	0	0	21	0	0	3	0	16	15	0	2	0	0	0	0	0	0	0	44	0	18	62
3	Γραμματειακά - Secretarial	48	3	0	234	5	2	35	1	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	323	9	2	334
4	Γραφικές Τέχνες και Διαφήμιση - Graphic Design and Advertise	0	0	0	0	0	0	2	1	26	0	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	48	51
5	Δημοσιογραφία & Δημόσιες Σχέσεις - Public Relations	0	0	0	26	2	13	17	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43	3	13	59
6	Διοίκηση Επιχειρήσεων / Οικονομικά - Business Administration / Financial	0	0	0	284	20	147	12	0	3	450	39	1094	469	26	244	0	0	0	0	0	0	0	1215	85	1488	2788
7	Εγκληματολογία/Ψυχολογία	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	0	44
8	Εκπαίδευση - Education	0	0	0	57	1	0	0	0	0	24	1	0	63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	144	2	0	146
9	Επικοινωνία και συναφή - Communications	0	0	0	8	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	2	12
10	Επισιτιστικές Τέχνες και συναφή - Culinary Arts	0	0	0	71	7	42	103	4	11	81	7	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	255	18	58	331
11	Ιατρικές / Παραϊατρικές Σπουδές - Medical / Paramedical Studies	0	0	0	58	3	0	15	1	4	85	1	1	47	1	5	27	0	1	232	6	11	249	232	6	11	249
12	Κομμωτική - Hairdressing	0	0	0	14	2	0	82	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	96	2	1	99
13	Μηχανολογία - Mechanical Engineering	0	0	0	137	1	0	24	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	161	3	0	164
14	Μόδα και συναφή - Fashion Design	0	0	0	8	0	0	0	0	0	11	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	0	1	20
15	Ναυτιλιακά - Shipping	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0	1	23
16	Νομικά - Law	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	0	3	39
17	Ξενοδοχειακά / Τουριστικά - Hotel and Tourism Studies	0	0	0	52	10	387	1	2	34	139	17	555	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	192	29	976	1197
18	Περιβαλλοντικές Επιστημές - Environmental Studies	0	0	0	24	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	1	1	34	2	1	37	34	2	1	37
19	Πληροφορική - Computer Science	0	0	0	200	11	33	20	0	0	23	1	119	12	0	0	4	4	3	259	16	155	430	259	16	155	430
20	Πολιτιστική Κληρονομιά - Cultural Heritage	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	0	5	3	0	8	5	3	0	8
21	Τέχνες (Ηθοποιία/ Μουσική/Τέχνη/ Φωτογραφία) - Fine Arts	0	0	0	51	0	1	75	1	0	70	2	2	82	11	0	0	0	0	278	14	3	295	278	14	3	295
22	Τεχνικός Αέριων Καυσίμων - Oil and Gas Technician	0	0	0	41	0	1	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	81	0	1	82	81	0	1	82
23	Τεχνικός Ηλεκτρολογίας - Electrician	0	0	0	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41	0	0	41	41	0	0	41
24	Υπηρεσίες Ασφάλειας - Security Services	48	0	0	53	4	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	111	4	0	115	111	4	0	115
Σύνολο		96	3	0	1631	78	632	546	15	81	1237	78	1819	697	38	251	46	8	5	4253	220	2788	7261	4253	220	2788	7261
Σύνολο κατά επίπεδο:		99			2341			642			3134			986			59										

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Πιστοποιητικό			Δίπλωμα			Ανώτερο Δίπλωμα			Πτυχίο			Μεταπτυχιακό			Διδακτορικό			Σύνολο			
	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Κύπ.	Ευρ.	Αλλ.	Όλοι
	96	3	0	1631	78	632	546	15	81	1237	78	1819	697	38	251	46	8	5	4253	220	2788	7261
	99			2341			642			3134			986			59						

Διεθνοποίηση Ανώτερης Εκπαίδευσης

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αναγνωρίζοντας ότι η διεθνής συνεργασία στον τομέα της Ανώτερης Εκπαίδευσης συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας και της καινοτομίας στη διδασκαλία, τη μάθηση και την έρευνα και βοηθά στην παραγωγή γνώσεων, ασκεί πολιτική και εφαρμόζει πρακτικές, υποστηρίζοντας και προωθώντας διεθνείς συνεργασίες. Συνοπτικά, η πολιτική για διεθνοποίηση της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου προωθείται μέσω των ακόλουθων μέτρων:

- Τροποποίηση των Νομοθεσιών που διέπουν την Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου, με απώτερο σκοπό τον εκσυγχρονισμό και τον διεθνή προσανατολισμό της (π.χ. προώθηση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και των ευκαιριών για Διά Βίου Μάθηση, ενίσχυση της διασυνοριακής εκπαίδευσης, προσφορά προγραμμάτων σπουδών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μέθοδο της δικαιόχρησης/πιστοποίησης, προσφορά διαπανεπιστημιακών προγραμμάτων σπουδών, προσφορά προγραμμάτων σπουδών σε ξένες γλώσσες κ.ά.)
- Διασφάλιση της Ποιότητας της προσφερόμενης Διασυνοριακής Ανώτερης Εκπαίδευσης από τοπικά Ιδρύματα (μέσω του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης)
- Προώθηση προγραμμάτων συνεργασίας και κινητικότητας (π.χ. ERASMUS+)

- Υπογραφή και υλοποίηση Συμφωνιών Συνεργασίας και αμοιβαίας αναγνώρισης τίτλων σπουδών με ξένες χώρες
- Συμμετοχή της Κύπρου σε διεθνείς εκπαιδευτικές εκθέσεις και ημερίδες ενημέρωσης.

Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας

Βάσει του περί Παροχής Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας Νόμου του 2015 (Ν.203(1)/2015), από το ακαδημαϊκό έτος 2015/2016, αρμόδιο Υπουργείο για την παραχώρηση της κρατικής φοιτητικής μέριμνας (φοιτητική χορηγία και φοιτητικά επιδόματα) είναι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Την ευθύνη για την παραχώρηση των εν λόγω χορηγιών την έχει η Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας (ΥΦΜ), η οποία υπάγεται στη Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Κατά το 2016, η ΥΦΜ έχει προχωρήσει στην καταβολή των πιο κάτω χορηγιών/ επιδομάτων, συνολικής δαπάνης €49.985.933,83.

1. Φοιτητική Χορηγία

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας Νόμου του 2015, η φοιτητική χορηγία παραχωρείται σε οικογένεια που είχε τη μόνιμη κατοικία της στην Κύπρο (τουλάχιστον 5 μήνες τα τελευταία 5 χρόνια) και έχει τέκνο φοιτητή σε πτυχιακό ή μεταπτυχιακό κλάδο σπουδών. Δικαιούχος της φοιτητικής χορηγίας μπορεί να είναι και ο ίδιος ο φοιτητής, εφόσον, αυτός έχει δημιουργήσει δική του οικογένεια ή είναι ορφανός ή εγκαταλελειμμένος.

Η φοιτητική χορηγία παραχωρείται για την απόκτηση ενός μόνο τίτλου σπουδών, στον κάθε κύκλο σπουδών, εφόσον η οικογένεια πληροί τα εισοδηματικά, περιουσιακά και άλλα κριτήρια που καθορίζονται στον υπό αναφορά νόμο. Δικαίωμα σε φοιτητική χορηγία έχει η οικογένεια φοιτητή, της οποίας το ετήσιο ακαθάριστο οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τις €59.000, όταν αυτή έχει μέχρι και δύο εξαρτώμενα τέκνα. Για τις οικογένειες με περισσότερα από δύο εξαρτώμενα τέκνα, το ετήσιο ακαθάριστο οικογενειακό εισόδημα μπορεί να υπερβεί τις €59.000 κατά τρεις χιλιάδες ευρώ για κάθε πρόσθετο τέκνο. Για το ακαδημαϊκό έτος 2015/2016, λήφθηκε υπόψη το ετήσιο ακαθάριστο οικογενειακό εισόδημα που αποκτήθηκε κατά το 2015.

Το ύψος της φοιτητικής χορηγίας κυμαίνεται μεταξύ €1.710 και €3.420, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία εμπίπτει το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα της κάθε οικογένειας και νοουμένου ότι ο φοιτητής είναι πλήρους φοίτησης. Στις περιπτώσεις που ο φοιτητής φοιτά σε μερική βάση, τότε το ύψος της φοιτητικής χορηγίας είναι ανάλογο των πιστωτικών μονάδων που παρακολουθεί.

Ανεξαρτήτως του ύψους του οικογενειακού εισοδήματος, η φοιτητική χορηγία και τα φοιτητικά επιδόματα, δεν παραχωρούνται, εάν η συνολική αξία των περιουσιακών στοιχείων της οικογένειας, στα οποία περιλαμβάνονται:

(α) χρηματοοικονομικά στοιχεία σε τρέχουσες τιμές (π.χ. καταθέσεις, μετοχές, χρεόγραφα, ομόλογα) και

(β) ακίνητη ιδιοκτησία σε τιμές 1/1/2013

υπερβαίνει το €1.200.000 (ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες ευρώ).

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015/2016, η Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας παραχώρησε φοιτητική χορηγία σε 20.054 φοιτητές, διαθέτοντας το ποσό των €43.342.839,66.

2. Φοιτητικά Επιδόματα (πρώην φοιτητικό πακέτο)

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας Νόμου του 2015, και κατόπιν σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, τα φοιτητικά επιδόματα παραχωρούνται για την απόκτηση ενός μόνο τίτλου σπουδών προπτυχιακού κύκλου σπουδών, που οδηγεί στην απόκτηση πτυχίου ή για την απόκτηση ενός μόνο τίτλου σπουδών προπτυχιακού επιπέδου (δίπλωμα ή ανώτερο δίπλωμα), που απονέμεται από δημόσια σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Δημοκρατίας, εφόσον η οικογένεια πληροί τα εισοδηματικά, περιουσιακά και άλλα κριτήρια που καθορίζονται στον υπό αναφορά νόμο.

Βάσει του άρθρου 5 του περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας Νόμου του 2015, τα φοιτητικά επιδόματα παραχωρούνται για επιδότηση συγκεκριμένων αναγκών, αφού ληφθούν υπόψη οικονομικά, περιουσιακά και κοινωνικά κριτήρια. Οι δικαιούχοι φοιτητικών επιδομάτων προκύπτουν μετά από αξιολόγηση των αιτήσεων, η οποία γίνεται βάσει συστήματος μοριοδότησης που προσμετρά τα οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πιστώσεων κάθε ακαδημαϊκού έτους. Επιπλέον, το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από εισήγηση του Υπουργού Παιδείας και

Πολιτισμού, καθορίζει τα επιδόματα που θα παραχωρούνται, τα κοινωνικά κριτήρια που θα προσμετρώνται, το σύστημα μοριοδότησης των αιτήσεων, το ποσό που θα διατίθεται κάθε ακαδημαϊκό έτος για παραχώρηση φοιτητικών επιδομάτων, καθώς επίσης και το ύψος κάθε επιδόματος.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για φοιτητικά επιδόματα έχει η οικογένεια φοιτητή, της οποίας το ετήσιο ακαθάριστο οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τις τριάντα εννέα χιλιάδες ευρώ όταν αυτή έχει μέχρι και δύο εξαρτώμενα τέκνα. Για τις οικογένειες με περισσότερα από δύο εξαρτώμενα τέκνα, το ετήσιο ακαθάριστο οικογενειακό εισόδημα μπορεί να υπερβεί τις πενήντα εννέα χιλιάδες ευρώ κατά τρεις χιλιάδες ευρώ για κάθε πρόσθετο τέκνο. Για το ακαδημαϊκό έτος 2015/2016, λήφθηκε υπόψη το ετήσιο ακαθάριστο οικογενειακό εισόδημα που αποκτήθηκε κατά το 2015.

Ισχύει το ίδιο περιουσιακό κριτήριο, όπως και στην φοιτητική χορηγία.

Σημειώνεται ότι η μοριοδότηση της κοινωνικής και οικονομικής κατάστασης της οικογένειας των αιτητών γίνεται, εφόσον πληρούνται όλες οι πρόνοιες του περί Κρατικής Μέριμνας Νόμου του 2015. Η μοριοδότηση της αίτησης γίνεται, με στόχο την κατάταξη όλων των δικαιούχων αιτητών κατά προτεραιότητα (βάσει του συνόλου των μορίων που συγκεντρώνει η οικογένεια του αιτητή). Η υποβολή αίτησης για οικονομική ενίσχυση, δεν εξυπακούεται κατ' ανάγκη η παραχώρηση οικονομικής ενίσχυσης, έστω και αν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις, λόγω του μεγάλου αριθμού αιτητών σε σχέση με τα ποσά που διατίθενται για τον σκοπό αυτό. Ως εκ τούτου, στην περίπτωση που το ύψος των επιδομάτων προς τους δικαιούχους είναι μεγαλύτερο από τα διαθέσιμα κονδύλια θα αποκλείονται τα άτομα που έχουν συγκεντρώσει τα λιγότερα μόρια.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015/2016, η Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας παραχώρησε σε 3.539 φοιτητές, φοιτητικά επιδόματα ύψους €4.648.269,09. Συγκεκριμένα, παραχωρήθηκαν τα πιο κάτω επιδόματα:

(α) Επίδομα στέγασης, συνολικού ύψους μέχρι €1800 (€150 το μήνα X 12), για το οποίο δικαιούχοι είναι οι φοιτητές που συγκέντρωσαν 23 μόρια και άνω.

(β) Επίδομα σίτισης, συνολικής αξίας €1.092 (€7 ημερησίως X 156 μέρες/έτος), για το οποίο δικαιούχοι είναι οι φοιτητές που συγκέντρωσαν 20 μόρια και άνω.

(γ) Επίδομα αγοράς πανεπιστημιακών βιβλίων, ύψους μέχρι €300, για το οποίο δικαιούχοι είναι οι φοιτητές που συγκέντρωσαν 19 μόρια και άνω.

(δ) Επίδομα για αγορά ή αναβάθμιση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, ύψους μέχρι €500, για το οποίο δικαιούχοι είναι οι πρωτοετείς φοιτητές που συγκέντρωσαν 18 μόρια και άνω.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται αναλυτικά το σύνολο των δικαιούχων που επωφελήθηκαν από τα πιο πάνω επιδόματα και το ποσό που διατέθηκε στην κάθε περίπτωση. Σημειώνεται ότι κάποιοι φοιτητές επωφελήθηκαν πέραν του ενός επιδόματος.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	ΕΓΚΡΙΜΕΝΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ 2016 €
ΣΤΕΓΑΣΗ	601	897.724,16
ΣΙΤΙΣΗ	3.152	3.340.988,78
Η/Υ	753	348.376,77
ΒΙΒΛΙΑ	324	61.179,38
ΣΥΝΟΛΙΚΑ	4.830	4.648.269,09

3. Φοιτητικά επιδόματα σε οικογένειες Ελλαδιτών φοιτητών και σε επαναπατρισθείσες οικογένειες Κύπριων φοιτητών.

Κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, διατέθηκε συγκεκριμένο ποσό ως φοιτητικά επιδόματα σε οικογένειες Ελλαδιτών φοιτητών, οι οποίοι φοιτούσαν σε ακαδημαϊκά ιδρύματα της Κύπρου και σε επαναπατρισθείσες οικογένειες Κύπριων φοιτητών, που φοιτούσαν σε ακαδημαϊκά ιδρύματα της Κύπρου ή του εξωτερικού, και οι οποίοι δεν ήταν δικαιούχοι των φοιτητικών επιδομάτων λόγω του ότι δεν πληρούσαν το κριτήριο της μόνιμης διαμονής. Οι δικαιούχοι προέκυψαν μετά από αξιολόγηση των αιτήσεων τους, βάσει συστήματος μοριοδότησης των οικονομικών και κοινωνικών

τους κριτηρίων, μέχρι εξαντλήσεως του συγκεκριμένου κονδυλίου που διατέθηκε για τον σκοπό αυτό. Επωφελήθηκαν 401 φοιτητές και το ποσό που διατέθηκε για τον σκοπό αυτό ήταν €962.896.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται αναλυτικά το σύνολο των δικαιούχων που επωφελήθηκαν από το πλαίσιο αυτό και το ποσό που διατέθηκε στην κάθε περίπτωση. Σημειώνεται ότι κάποιοι φοιτητές επωφελήθηκαν πέραν του ενός επιδόματος.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΕΛΛΑΔΙΤΩΝ	ΕΓΚΡΙΜΕΝΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΜΕΧΡΙ 9/12/2016 €
ΣΤΕΓΑΣΗ	377	592.727,50
ΣΙΤΙΣΗ	324	335.134,80
Η/Υ	60	25.508,35
ΒΙΒΛΙΑ	64	9.525,35
ΣΥΝΟΛΙΚΑ	825	962.896,00

4. Διάφορες άλλες παροχές

(α) Χριστουγεννιάτικο Επίδομα ύψους €200

Το πιο πάνω επίδομα δόθηκε σε οικογένειες φοιτητών που εξασφάλισαν συνολικό αριθμό μορίων 23 και άνω, κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων που υπέβαλαν για φοιτητικά επιδόματα το 2015/2016, όπως αυτά παρουσιάζονται στην παράγραφο 2 πιο πάνω. Επωφελήθηκαν 1840 φοιτητές και το ποσό που παραχωρήθηκε ήταν €368.000.

(β) Καταβολή μέρους των οφειλόμενων διδάκτρων σε φοιτητές προπτυχιακού επιπέδου Ιδιωτικών Πανεπιστημίων Κύπρου, οι οποίοι ολοκλήρωσαν με επιτυχία όλες τις ακαδημαϊκές τους υποχρεώσεις, κατά την περίοδο της έντονης οικονομικής κρίσης (τα ακαδημαϊκά έτη 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015), και ήταν δικαιούχοι των φοιτητικών επιδομάτων τα υπό αναφορά ακαδημαϊκά έτη, αλλά δεν έχουν λάβει το πτυχίο τους λόγω σοβαρών οικονομικών δυσκολιών στην καταβολή των διδάκτρων τους. Επωφελήθηκαν 107 φοιτητές και το ποσό που διατέθηκε ήταν 663.929,08 ευρώ.

Φοιτητική Ταυτότητα-Κάρτα Νέων/Euro 26 (Euro26 Student Card)

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας, επιχορήγησε την έκδοση της Φοιτητικής Ταυτότητας-Κάρτας Νέων/Euro 26, σε φοιτητές που φοιτούν σε Αξιολογημένα-Πιστοποιημένα Προγράμματα Σπουδών σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου (Ιδιωτικά και Δημόσια) και του εξωτερικού. Κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2015-2016 είχαν εκδοθεί 4.436 Φοιτητικές Ταυτότητες. Οι κάτοχοι της φοιτητικής ταυτότητας δικαιούνται, ανάμεσα σε άλλα ωφελήματα, 50% έκπτωση τόσο σε θεάματα που προσφέρουν όλοι οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου όπως ο ΚΟΑ, ο ΘΟΚ και άλλοι, όσο και στα κόμιστρα των αστικών και υπεραστικών λεωφορείων των δημοσίων συγκοινωνιών.

Ενίσχυση τμημάτων (Εδρών) Ελληνικών και Κυπριακών Σπουδών σε πανεπιστήμια του εξωτερικού

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στοχεύοντας στην προώθηση, την ενίσχυση και τη στήριξη των ελληνικών και κυπριακών σπουδών και στη διεθνή προβολή της ιστορίας και του πολιτισμού της Κύπρου, επιχορηγεί Έδρες Ελληνικών και Κυπριακών Σπουδών σε Πανεπιστήμια του Εξωτερικού. Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σχετικές προτάσεις για προγράμματα και δράσεις, όπως επίσης και τελική έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των δράσεων. Ειδική Τριμελής Επιτροπή εξετάζει και αξιολογεί τόσο τις εκθέσεις, όσο και τις αιτήσεις που υποβάλλονται κάθε χρόνο και κατανέμει το συνολικό ποσό, με βάση συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Το

ύψος του ποσού επιχορήγησης σε κάθε έδρα αποφασίζεται βάσει κριτηρίων. Το 2016, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επιχορήγησε με το ποσό των €100.000, 26 τμήματα (έδρες) ελληνικών και κυπριακών σπουδών σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, σε 14 χώρες.

Επιτελικός ρόλος συντονιστή στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση του ΑΠΚΥ με δημόσια και ιδιωτικά Πανεπιστήμια της Κύπρου και του εξωτερικού για την προώθηση της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου επιδιώκει την ενίσχυση των συνεργασιών του με άλλα πανεπιστήμια, στο πλαίσιο του επιτελικού του ρόλου ως συντονιστή στην εξ αποστάσεως τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Κύπρο - ρόλος που έχει αποδοθεί από το υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού – και ουσιαστικά συντελεί στην επιδίωξη του στρατηγικού στόχου της Πολιτείας να καταστεί η Κύπρος Περιφερειακό Κέντρο Εκπαίδευσης, Επιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας. Στο πλαίσιο αυτό, το ΑΠΚΥ προσφέρει, μεταξύ άλλων στρατηγικών δράσεων, διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών, σε συνεργασία με πανεπιστήμια της Κύπρου και της αλλοδαπής.

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου με την πολυετή ενεργή παρουσία του στο ακαδημαϊκό γίνεσθαι, έχει επιτύχει ήδη σημαντική τοπική και ευρωπαϊκή αναγνώριση. Έχει εδραιωθεί ως ένα από τα καλύτερα Πανεπιστήμια της χώρας, παραμένοντας σταθερά στοχοπροσηλωμένο στη Διά Βίου Μάθηση, ενώ η εκπαιδευτική μεθοδολογία και οι σύγχρονες τεχνολογικές υποδομές, που διαθέτει και αξιοποιεί στις σπουδές του, το καθιστούν από τα μοναδικά στο είδος του.

7.5 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

7.5.1 ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Ο Τομέας Εκπαιδευτικής Τεκμηρίωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, το 2016, εξέδωσε το 18^ο τεύχος του εκπαιδευτικού περιοδικού «Δελτίο Παιδαγωγικού Ινστιτούτου». Το Δελτίο επικεντρώνεται σε θέματα της τρέχουσας εκπαιδευτικής επικαιρότητας, και δημοσιεύει μελέτες και άρθρα μελών του προσωπικού του Ινστιτούτου ή συνεργατών του, σε θέματα που αφορούν στον εκπαιδευτικό κόσμο.

7.5.2. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

Η διεξαγωγή των προγραμμάτων επιμόρφωσης του Π.Ι. και οι ανάγκες που δημιουργούνται, καθώς και η εφαρμογή των Αναλυτικών Προγραμμάτων, αλλά και το συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων για επιμόρφωση, έχουν αναβαθμίσει τον ρόλο της Βιβλιοθήκης του Π.Ι. Ως εκ τούτου, έγινε προσπάθεια εμπλουτισμού της Βιβλιοθήκης με νέους τόμους βιβλίων και με ψηφιακούς δίσκους (CD, DVD). Συνολικά, η Βιβλιοθήκη διαθέτει περισσότερους από 50.523 τόμους έντυπου υλικού και είναι συνδρομητής σε διάφορα επιστημονικά περιοδικά που αφορούν στην εκπαίδευση και εκπαιδευτικά θέματα. Κατά το 2016, η Βιβλιοθήκη εμπλουτίστηκε με 746 τόμους νέων βιβλίων. Η θεματολογία εστιάζει, κυρίως, στη μεθοδολογία της διδασκαλίας, στις εκπαιδευτικές καινοτομίες και πρακτικές, στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών και στην εκπαιδευτική διοίκηση. Το μητρώο χρηστών της Βιβλιοθήκης αριθμεί γύρω στους 963 χρήστες.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για αναβάθμιση της Βιβλιοθήκης του Π.Ι., συνεχίζεται η μηχανογράφηση του υλικού της με το Σύστημα Αυτοματοποίησης Βιβλιοθηκών του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης της Ελλάδας, Α.Β.Ε.Κ.Τ. 5,6. Μέχρι στιγμής, έχουν μηχανογραφηθεί 8727 τίτλοι βιβλίων. Επίσης, η Βιβλιοθήκη συμμετέχει στην Κοινοπραξία Βιβλιοθηκών Κυπριακών Πανεπιστημίων, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στο πλαίσιο της διά βίου μάθησης», και είναι συνδεδεμένη με το Δίκτυο Κυπριακών Βιβλιοθηκών. Στο Δίκτυο αυτό περιέχονται 47 βάσεις δεδομένων από κυπριακές βιβλιοθήκες και ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει και να εντοπίσει υλικό που υπάρχει στη Βιβλιοθήκη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, αλλά και σε άλλες κυπριακές βιβλιοθήκες. Ακόμη, ο χρήστης, μέσω της ιστοσελίδας του Π.Ι., μπορεί να αναζητήσει άρθρα και άλλες ηλεκτρονικές πηγές από ξένες βάσεις δεδομένων. Παράλληλα, έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία για ηλεκτρονική σύνδεση της Βιβλιοθήκης του Π.Ι. με όλα τα σχολεία της Κύπρου, με στόχο την πρόσβασή τους στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.

8.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

8.1 ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΥΡΥΔΙΚΗ

Το Δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ παρέχει πληροφορίες και αναλύσεις σχετικά με τα ευρωπαϊκά συστήματα και τις πολιτικές για την εκπαίδευση. Αποτελείται από 42 εθνικές μονάδες που εδρεύουν στις 38 χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus+ της ΕΕ (κράτη μέλη της ΕΕ, Αλβανία, Βοσνία Ερζεγοβίνη, Ισλανδία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Λιχτενστάιν, Μαυροβούνιο, Σερβία, Νορβηγία Ελβετία και Τουρκία). Ο συντονισμός και η διαχείρισή του γίνεται από τον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού της ΕΕ στις Βρυξέλλες.

«Ευρυδίκη», μια μοναδική πηγή για την Εκπαίδευση στην Ευρώπη

Τα συστήματα εκπαίδευσης ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό σε όλη την Ευρώπη. Η κατανόηση της οργάνωσης και λειτουργίας τους είναι απαραίτητη για την προώθηση της συνεργασίας και της κινητικότητας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Το Δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ, στοχεύει να ανταποκριθεί στην ανάγκη αυτή, παρέχοντας μια ακριβή εικόνα της ευρωπαϊκής εκπαίδευσης, που καλύπτει όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- **Εθνικές Περιγραφές:** μια Ευρωπαϊκή Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια για τα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα: Άμεσα συγκρίσιμες και επικαιροποιημένες περιγραφές για την οργάνωση 42 εκπαιδευτικών συστημάτων.
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/eurypedia_en.php
- **Συγκριτικές Μελέτες** για θέματα που βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης.
- Μια σειρά εργασιών (**Key Data Studies**) με δείκτες πάνω σε διάφορα βασικά θέματα, όπως η χρήση των νέων τεχνολογιών στο σχολείο και η εκμάθηση γλωσσών.
- **ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΥΣ** σχετικά με τη δομή και τα κύρια χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών συστημάτων, όπως τα σχολικά και τα ακαδημαϊκά ημερολόγια, τον διδακτικό χρόνο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, τους μισθούς των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων.

Τι ακριβώς κάνει το Δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ

Η κύρια αποστολή του Δικτύου είναι να παρέχει στους υπεύθυνους για την εκπαίδευση σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο, αναλύσεις και πληροφορίες που θα τους βοηθήσουν στη λήψη των αποφάσεών τους.

Το Δίκτυο συλλέγει πληροφορίες σχετικά με τους εθνικούς νόμους, κανονισμούς και πολιτικές, καθώς και σχετικά στατιστικά στοιχεία. Αυτό καθιστά δυνατό τον εντοπισμό κοινών προτύπων και τάσεων και παρέχει μια βάση για προβληματισμό σχετικά με αποτελεσματικές στρατηγικές στον τομέα της εκπαίδευσης.

Ίδρυση και Χρηματοδότηση του Δικτύου

Το Δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ ιδρύθηκε από κοινού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη το 1980 για την ανταλλαγή πληροφοριών για την εκπαίδευση των εθνικών συστημάτων. Χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Erasmus + της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνεργασίες

Το Δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ συνεργάζεται με την Eurostat, το Cedefop, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ανάπτυξη της Ειδικής Αγωγής και το CRELL (το Κέντρο Ερευνών για τη Διά Βίου Μάθηση). Στηρίζει, επίσης, το έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΟΣΑ, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Unesco.

Κυπριακή Μονάδα «Ευρυδίκη»

Στην Κύπρο, από τον Ιούνιο του 2002, η Μονάδα λειτουργεί στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με την ονομασία Κυπριακή Μονάδα «Ευρυδίκη».

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Δικτύου ΕΥΡΥΔΙΚΗ

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php

8.2 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ - EPALÉ

Στο πλαίσιο προώθησης της εκπαίδευσης ενηλίκων ως προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης ανέλαβε τον συντονισμό για την Κύπρο της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας για την Εκπαίδευση Ενηλίκων στην Ευρώπη – EPALÉ (Electronic Platform for Adult Learning in Europe).

Η ιδέα της πλατφόρμας EPALÉ είναι να συγκεντρώσει όλους τους εκπαιδευτές ενηλίκων και όλους τους φορείς παροχής εκπαίδευσης ενηλίκων από τις χώρες της Ευρώπης σε μια ψηφιακή κοινότητα εκπαιδευτών ενηλίκων, οι οποίοι να χρησιμοποιούν την πλατφόρμα, για να μοιράζονται και να ανταλλάζουν απόψεις, υλικό, εμπειρίες, να συζητούν και να μαθαίνουν από καλές πρακτικές άλλων χωρών, με απώτερο στόχο την προώθηση και βελτίωση της ποιότητας παροχής εκπαίδευσης ενηλίκων.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης χρονιάς λειτουργίας της πλατφόρμας 2015-2016, πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικά εργαστήρια σε Λευκωσία, Λάρνακα και Λεμεσό.

Η πλατφόρμα EPALÉ θα συνεχίσει τη λειτουργία της, ενισχύοντας τις προσπάθειες για δημιουργία νέων ευκαιριών προώθησης της εκπαίδευσης ενηλίκων στην Κύπρο και στην Ευρώπη.

8.3 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Η Συνάντηση των Γενικών Διευθυντών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης πραγματοποιείται κάθε εξάμηνο από την εκάστοτε Προεδρεύουσα Χώρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχει ως σκοπό της τη χάραξη πολιτικής στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ), μέσα από την παρουσίαση σχετικών θεμάτων, συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ υψηλόβαθμων στελεχών των Υπουργείων Παιδείας και των Υπουργείων Εργασίας όλων των Κρατών Μελών της Ευρώπης, καθώς και εκπροσώπων των εμπλεκόμενων φορέων που σχετίζονται με την ΕΕΚ, όπως είναι οι εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις. Στη Συνάντηση συμμετέχουν, επίσης, εκπρόσωποι των υπό ένταξη χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και άλλες Ευρωπαϊκές χώρες που έχουν τον ρόλο του παρατηρητή.

Κατά το 2016, ο Διευθυντής Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης συμμετείχε στη Συνάντηση των Γενικών Διευθυντών ΕΕΚ που πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας, στις 15-16 Φεβρουαρίου 2016, καθώς και στη Συνάντηση των Γενικών Διευθυντών ΕΕΚ που πραγματοποιήθηκε στην Μπρατισλάβα της Σλοβακίας, στις 19-20 Οκτωβρίου 2016.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΟ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ ΤΗΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ, 15-16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016

Κατά τη Συνάντηση των Γενικών Διευθυντών ΕΕΚ στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας, στις 15-16 Φεβρουαρίου 2016, παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν τα ακόλουθα θέματα:

Νέο Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο για τις Δεξιότητες (A New Skills Agenda for Europe)

Έγινε ενημέρωση αναφορικά με την επικείμενη πρωτοβουλία «Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο για τις Δεξιότητες». Τονίστηκε ότι είναι πολύ σημαντικό το εν λόγω Θεματολόγιο να καταστεί πιο αποτελεσματικό και συγκεκριμένο, για παράδειγμα μέσα από τη μάθηση στον χώρο εργασίας. Κατά τη

συζήτηση που ακολούθησε και τις παρεμβάσεις των συμμετεχόντων, αναφέρθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Απαιτείται περισσότερη σαφήνεια όσον αφορά στον ορισμό εννοιών, όπως είναι η σχέση μεταξύ δεξιοτήτων, μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων, καθώς και εννοιών, όπως είναι η αναγνώριση και η επικύρωση προσόντων.
- Το «Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο για τις Δεξιότητες» δεν πρέπει να περιοριστεί μόνο σε δραστηριότητες που βρίσκονται στη δικαιοδοσία της Γενικής Διεύθυνσης για την Απασχόληση (DG Employment), αλλά να αντικατοπτρίζει όλο το φάσμα της διά βίου μάθησης.
- Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων είναι ζωτικής σημασίας, αλλά η δημιουργία θέσεων εργασίας είναι εξίσου σημαντική και αυτό πρέπει να καταστεί σαφές.
- Η αριστεία στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (συμπεριλαμβανομένης της Ανώτερης ΕΕΚ), καθώς και οι τρόποι χρηματοδότησής της, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο «Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο για τις Δεξιότητες».
- Θέματα, όπως είναι ο ρόλος των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, η σημασία της επικύρωσης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, ο ρόλος των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (Public Employment Services – PES) για τους ανέργους, καθώς και ο ρόλος των Συνδικαλιστικών και Εργοδοτικών Οργανώσεων για τα άτομα που έχουν εργασία, θα πρέπει να αναφέρονται στο «Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο για τις Δεξιότητες».

Υποστηρίζοντας την Κινητικότητα στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Παρουσιάστηκαν πρόσφατα στατιστικά στοιχεία αναφορικά με την κινητικότητα μαθητών ΕΕΚ μέσω του Προγράμματος Erasmus+, τα οποία καταδεικνύουν ότι τα προγράμματα κινητικότητας μικρής διάρκειας (μικρότερης των δύο μηνών) έχουν τη μεγαλύτερη ζήτηση. Αντίθετα, η ζήτηση για προγράμματα κινητικότητας άνω των έξι μηνών είναι πολύ χαμηλή και κυμαίνεται κάτω από το 0,5% του συνόλου των αιτήσεων.

Όπως αναφέρθηκε, κατά το 2015, το Πρόγραμμα Erasmus+ χρηματοδότησε περίπου 100.000 μαθητές και 20.000 προσωπικό που συμμετείχαν σε προγράμματα κινητικότητας. Ο αριθμός αυτός των μαθητών αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 1% των μαθητών ΕΕΚ στην Ευρώπη, οι οποίοι αριθμούν σχεδόν 13.000.000. Το Erasmus+ έχει τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει μόνο τις μισές από τις αιτήσεις για κινητικότητα που υποβάλλονται. Από τη συζήτηση που ακολούθησε, διαφάνηκε ότι οι σύνεδροι είναι υπέρ της αύξησης της χρηματοδότησης της κινητικότητας, μέσα από ανακατανομή των κονδυλίων που έχουν κατανεμηθεί στους διάφορους εκπαιδευτικούς τομείς του Προγράμματος Erasmus+.

Διεξαγωγή Ευρωπαϊκής Εβδομάδας ΕΕΚ (European VET Week)

Παρουσιάστηκε η ιδέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τη διοργάνωση και διεξαγωγή της πρώτης Ευρωπαϊκής Εβδομάδας ΕΕΚ στις αρχές Δεκεμβρίου 2016, η οποία θα έχει ως στόχο την αύξηση της ελκυστικότητας και τη βελτίωση της εικόνας της ΕΕΚ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συντονίσει τις δραστηριότητες για τη διοργάνωση της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας ΕΕΚ, σε συνεργασία με τα Κράτη Μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν.

Εθνικοί Συντονιστές για τη Μάθηση Ενηλίκων

Παρουσιάστηκε επισκόπηση των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων για την περίοδο 2016-2017. Οι Γενικοί Διευθυντές ΕΕΚ κλήθηκαν να διασφαλίσουν ότι θα υπάρχει καλύτερη συνεργασία με τους Εθνικούς Συντονιστές για τη Μάθηση Ενηλίκων, στους οποίους θα πρέπει να δοθεί κατάλληλη υποστήριξη, για να διεκπεραιώσουν το έργο τους σε εθνικό επίπεδο.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΜΠΡΑΤΙΣΛΑΒΑ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ – 19-20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016

Ο Διευθυντής Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης συμμετείχε στη Συνάντηση των Γενικών Διευθυντών ΕΕΚ, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Μπρατισλάβα της Σλοβακίας, στις 19-20 Οκτωβρίου 2016. Κατά τη Συνάντηση, παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν τα ακόλουθα θέματα:

Νέο Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο για τις Δεξιότητες (A New Skills Agenda for Europe)

Έγινε ενημέρωση αναφορικά με τις διάφορες πρωτοβουλίες που προβλέπονται στο «Νέο Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο για τις Δεξιότητες» και συγκεκριμένα για τις ακόλουθες:

- το Upskilling Pathways: New Opportunities for Adults (πρώην Skills Guarantee),
- το Προφίλ Δεξιοτήτων για Υπηκόους Τρίτων Χωρών (Skills Profile Tool for Third Country Nationals),
- το Σχέδιο Στρατηγικής για την Τομεακή Εργασία (Blueprint Sectorial Cooperation on Skills)
- τον Συνασπισμό για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και τις Ψηφιακές Θέσεις Εργασίας (Digital Skills and Job Coalition).

Οι Γενικοί Διευθυντές ΕΕΚ κλήθηκαν να εμπλακούν στην υλοποίηση των πιο πάνω πρωτοβουλιών σε εθνικό επίπεδο και να προωθήσουν τον θεσμό της Μαθητείας στη χώρα τους, μέσα από επαφές με άτομα που χαράσσουν εθνική στρατηγική, ιδανικά με Αρχηγούς Κρατών.

Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση για την Ενσωμάτωση Νεαρών Ατόμων από Τρίτες Χώρες

Κατά τη συζήτηση αυτού του θέματος, τονίστηκε η σημασία της αξιοποίησης των ήδη διαθέσιμων εργαλείων και πληροφοριών που σχετίζονται με την ενσωμάτωση των μεταναστών. Έγινε, επίσης, αναφορά στη χρησιμότητα των τεσσάρων νέων εκδόσεων του CEDEFOP για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, η οποία σχετίζεται με το θέμα της ενσωμάτωσης των μεταναστών στην κοινωνία.

Συνέδριο με θέμα «Μαθητεία για Καλύτερη Κατάρτιση, Προσόντα και Ευκαιρίες»

Μετά το πέρας των εργασιών της ολομέλειας των Γενικών Διευθυντών ΕΕΚ, πραγματοποιήθηκε Συνέδριο / αξιολόγηση από ομότιμους (peer review) με κύριο θεματικό άξονα τη μαθητεία/μάθηση στον χώρο εργασίας. Το Συνέδριο οργανώθηκε γύρω από τη διεξαγωγή των τεσσάρων ακόλουθων εργαστηρίων:

- Better Training – Clear Regulatory Framework for Apprenticeships
- Getting Employers on Board
- Expanding Apprenticeships to Adults
- Apprenticeships in Higher VET.

Η Κύπρος συμμετείχε στο δεύτερο εργαστήριο με θέμα «Getting Employers on Board» ως χώρα υπό ανασκόπηση (reviewed country). Συζητήθηκαν τρόποι εμπλοκής των εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στην κατάρτιση των μαθητών ΕΕΚ.

8.4 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ «ΕΥΡΩΠΗ 2020»

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» είναι ένα σχέδιο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάκαμψη από την οικονομική κρίση και για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη κατά την τρέχουσα δεκαετία.

Μέσα από αυτή τη στρατηγική, διατυπώνονται ιδέες της Επιτροπής για την ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας και τη δημιουργία έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς. Οι πολιτικές που αφορούν στην εκπαίδευση και την κατάρτιση είναι τα κυριότερα κλειδιά προκειμένου η Ευρώπη να ανταποκριθεί στις φιλοδοξίες της. Ο εκσυγχρονισμός των πανεπιστημίων και το άνοιγμα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης σε περισσότερους ανθρώπους είναι σημαντικές παράμετροι για την ευφυή ανάπτυξη. Η ποιότητα και οι ευκαιρίες πρόσβασης στη βασική εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση θα βοηθήσουν στην επίτευξη του στόχου για μια Ευρώπη με ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» προτείνει πέντε πρωταρχικούς στόχους:

- Τη μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε επίπεδο χαμηλότερο του 10% .
- Την αύξηση του αριθμού των νέων με πανεπιστημιακό πτυχίο ή δίπλωμα τουλάχιστον στο 40%. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η Κύπρος έχει ήδη ικανοποιήσει τον στόχο αυτό, προτού ακόμη τεθεί σε εφαρμογή η Στρατηγική.
- Την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης στο 75% τουλάχιστον
- Την αύξηση των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη στο 3% του ΑΕΠ (είναι σήμερα μόνο το 2%, σημαντικά μικρότερο από ό, τι στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία).
- Την επίτευξη του περιβαλλοντικού στόχου 20/20/20 (δηλαδή 20% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, το 20% της ενέργειας της ΕΕ να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές και 20% μείωση της κατανάλωσης ενέργειας). Η ΕΕ στοχεύει σταδιακά στο να βγάλει 20 εκατομμύρια ανθρώπους από τη φτώχεια.

Η στρατηγική προτείνει επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Μια από αυτές, η πρωτοβουλία «Νεολαία εν κινήσει» («Youth on the move»), αποσκοπεί στη βελτίωση των επιδόσεων και της διεθνούς ελκυστικότητας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ΕΕ και στη βελτίωση της ποιότητας όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Η πρωτοβουλία «Νεολαία εν κινήσει» ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2011. Η ΕΕ μέσα από αυτή την πρωτοβουλία θα προσπαθήσει να επιτύχει:

- Τη μέγιστη δυνατή κινητικότητα των σπουδαστών και την προώθηση των προγραμμάτων κινητικότητας της ανώτερης εκπαίδευσης, όπως και την καλύτερη διασύνδεση των προγραμμάτων αυτών με τα αντίστοιχα εθνικά προγράμματα και τους αντίστοιχους πόρους.
- Την εντατικοποίηση των προσπαθειών εκσυγχρονισμού της ανώτερης εκπαίδευσης (προγράμματα σπουδών, διοίκηση και χρηματοδότηση).
- Τη διερεύνηση τρόπων προώθησης της επιχειρηματικότητας μέσω προγραμμάτων κινητικότητας για τους νέους επαγγελματίες.
- Την προώθηση της αναγνώρισης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, όπως, επίσης, και ενός Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.
- Την προώθηση νέων πολιτικών για την απασχόληση των νέων για την ενθάρρυνση της μαθητείας, πρακτικής εξάσκησης ή άλλου είδους εργασιακής εμπειρίας, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος EURES, το οποίο προωθεί την εργατική κινητικότητα σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η στρατηγική σκοπίμως βασίστηκε σε συγκεκριμένους στόχους. Η επιτυχία της εξαρτάται από τη δέσμευση ότι κάθε κράτος μέλος θα διαδραματίσει τον σοβαρό ρόλο που του αντιστοιχεί στην υποστήριξη κάθε καινούριας πρωτοβουλίας.

8.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η Διευθύντρια Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης συμμετείχε στις συναντήσεις που παρουσιάζονται με συντομία παρακάτω:

- Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για τον Εκσυγχρονισμό της Ανώτερης Εκπαίδευσης στο Άμστερνταμ, Φεβρουάριος 2016.
- Συνεδρία του Bologna Follow Up Group (BFUG) στο Άμστερνταμ, Μάρτιος 2016.
- Συνέδριο Κοινωνικής Διδασκαλίας και Μάθησης στην Ανώτερη Εκπαίδευση στο Άμστερνταμ, Μάρτιος 2016.
- Συνεδρία Γενικών Διευθυντών Ανώτερης Εκπαίδευσης στο Άμστερνταμ, Απρίλιος 2016.
- Σύνοδος εκπροσώπων των χωρών ASEM (Asia Europe Meeting) στη Μόσχα, Απρίλιος 2016.
- Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για τον Εκσυγχρονισμό της Ανώτερης Εκπαίδευσης στις Βρυξέλλες, Μάιος 2016.
- Συνάντηση αξιολόγησης από ομότιμους Κύπρου – Ελλάδα, στο πλαίσιο του σχεδίου για τον εκσυγχρονισμό της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα στην Αθήνα, Απρίλιος 2016.

Ανώτεροι Λειτουργοί συμμετείχαν ως εκπρόσωποι της Διεύθυνσης Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης στις συναντήσεις που παρουσιάζονται συνοπτικά πιο κάτω:

- Πρώτη Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας Advisory Group 1 - EHEA International Cooperation στο Παρίσι Ιανουάριος 2016.
- Συμμετοχή σε Ημερίδες Ενημέρωσης που διοργανώνονται στην Ελλάδα από το ΚΕΒΕ στην Αθήνα, Μάρτιος 2016.
- Δεύτερη Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας Advisory Group 1 - EHEA International Cooperation στο Λονδίνο, Μάιος 2016.
- Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για τον Εκσυγχρονισμό της Ανώτερης Εκπαίδευσης (Peer Learning Activity) στην Ουγγαρία, Σεπτέμβριος 2016.
- Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για τον Ευρωπαϊκό Τομεακό Κοινωνικό Διάλογο στην Ευρώπη στις Βρυξέλλες, Σεπτέμβριος 2016.
- Τρίτη Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας Advisory Group 1 - EHEA International Cooperation στο Νίζνι Νόβγκοροντ, Οκτώβριος 2016.
- Συνεδρία Γενικών Διευθυντών Ανώτερης Εκπαίδευσης στη Μπραντισλάβα, Οκτώβριος 2016.
- Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για τον Εκσυγχρονισμό της Ανώτερης Εκπαίδευσης στις Βρυξέλλες, Νοέμβριος 2016.
- Συνεδρία του Bologna Follow Up Group (BFUG) στη Μπραντισλάβα, Δεκέμβριος 2016.

9.

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

9.1 ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

9.1.1 ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ UNESCO ΚΥΠΡΟΥ

Ο θεσμός του Δικτύου Εταιρικών Σχολείων UNESCO (ASPnet) δημιουργήθηκε το 1953, αποσκοπώντας στην ενθάρρυνση της επικοινωνίας και στην ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα στις μαθητικές κοινότητες των κρατών μελών του Οργανισμού, ώστε να προωθούνται αποτελεσματικότερα οι στόχοι της UNESCO στους νέους. Στο παγκόσμιο αυτό Δίκτυο συμμετέχουν σήμερα περισσότερα από 9000 εκπαιδευτικά ιδρύματα σε 180 χώρες. Το Δίκτυο δραστηριοποιείται στην Κύπρο από τη σχολική χρονιά 1969-70, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Η Κύπρος εντάχθηκε στο Δίκτυο κατά τη σχολική χρονιά 1969-1970 και σήμερα μετά από αναδόμηση και απόφαση της Γραμματείας των Εταιρικών Σχολείων UNESCO, περιλαμβάνει **22 σχολεία-μέλη και 4 σχολεία παρατηρητές**, που δραστηριοποιούνται με ποικίλους τρόπους, όπως διοργάνωση συνεδρίων και συμμετοχή σε εκδηλώσεις που διοργανώνουν Δίκτυα Εταιρικών Σχολείων στο εξωτερικό. Κύριος στόχος του Δικτύου είναι η προώθηση των ιδανικών της UNESCO στους νέους και στις νέες, ιδιαίτερα στους τομείς που αφορούν στην ανάπτυξη των γραμμάτων, των τεχνών και των επιστημών, το φυσικό περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Δραστηριότητες σχολικής χρονιάς 2015-2016

α) Στις 10 Δεκεμβρίου 2015, ημέρα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εταιρικά Σχολεία από τη Λευκωσία, τη Λεμεσό και την Πάφο, παρουσίασαν σύντομα καλλιτεχνικά προγράμματα σε συνεργασία με την Εθνική Επιτροπή UNESCO, με σκοπό την πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση του κοινού για τα δικαιώματα του παιδιού. Οι εκδηλώσεις είχαν τη μορφή δρωμένων σε δημόσιους χώρους ή τραγουδιών με θέματα από τα ανθρώπινα δικαιώματα. Σε όλες τις περιπτώσεις, διανεμήθηκε στο κοινό έντυπο υλικό, που μας προμήθευσε η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του παιδιού κα Λήδα Κουρσουμπιά.

β) Συμμετοχή στο 2^ο Συμπόσιο Σχολείων ASPnet Κεντρικής Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη, 4-5 Μαρτίου 2016), με θέμα «Η εκπαίδευση ως φορέας αειφορίας», που διοργάνωσαν τα εκπαιδευτήρια «Φρυγανιώτη». Τα Εταιρικά Σχολεία Κύπρου αντιπροσώπευσε το Λύκειο Αποστόλου Λουκά Κολοσσίου με 5 μαθητές/τριες και 2 εκπαιδευτικούς.

γ) Διοργάνωση 39^{ου} Παγκύπριου Συμποσίου Εταιρικών Σχολείων UNESCO Κύπρου. Το θέμα του Συμποσίου ήταν «**Το Γεωπάρκο Τροόδους**». Το Συμπόσιο διοργανώθηκε στις 17 και 18 Μαρτίου 2016 από το Λανίτειο Λύκειο Λεμεσού στον Αγρό, στο ξενοδοχείο «Ρόδον». Συμμετείχαν τα Εταιρικά σχολεία της Κύπρου και 4 σχολεία του Δικτύου ASPnet UNESCO από την Ελλάδα. Η όλη διοργάνωση έγινε σε συνεργασία με την Εθνική Επιτροπή UNESCO και την «Αναπτυξιακή Εταιρεία Τροόδους». Στη διάρκεια των εργασιών του Συμποσίου, οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί συμμετείχαν σε πλήθος εκπαιδευτικών εργαστηρίων, που αφορούσαν τη βιοποικιλότητα, τη χλωρίδα και την πανίδα, τις εκκλησίες και τις παραδοσιακές εργασίες και δημιουργίες των κατοίκων του Τροόδους.

ΔΙΚΤΥΟ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ UNESCO ΚΥΠΡΟΥ

Κατάλογος Σχολείων Δικτύου 2015-2016

1. Παγκύπριο Γυμνάσιο
2. Ενιαίο Λύκειο Κύκκου Α΄
3. Λανίτειο Λύκειο
4. Λύκειο Αγίου Γεωργίου Λάρνακας
5. Λύκειο Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄
6. Β΄ Λύκειο Κύκκου Πάφου
7. Περιφερειακό Λύκειο Αποστόλου Λουκά Κολοσσίου
8. Λύκειο Αγ. Ιωάννη Λεμεσού
9. Λύκειο Αποστόλων Πέτρου και Παύλου
10. Γυμνάσιο Φανερωμένης
11. Γυμνάσιο Διανέλλου και Θεοδότου
12. Περιφ. Γυμνάσιο Πέρα Χωρίου και Νήσου,
13. Γυμνάσιο Λατσιών
14. Εμπορική Σχολή Μιτσή
15. Ιδιωτικό Σχολείο The Heritage
16. Δημ. Σχολείο Αγίου Ανδρέα (ΚΒ)
17. Δημ. Σχολείο Ακρόπολης ΚΒ
18. ΙΒ΄ Λανίτειο Δημ. Σχολείο (ΚΒ)
19. Γ΄ Δημ. Σχολείο Πάφου (ΚΒ)
20. Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο Λάρνακας

Παρατηρητές

22. Απεήτειο Γυμνάσιο Αγρού
23. Τσίρειο Γυμνάσιο

9.1.2 Πρόγραμμα «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ» στην ΚΑ΄ ΣΥΝΟΔΟ 2015 - 2016

Πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στον χώρο του Ελληνικού Κοινοβουλίου, το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ» με θέμα 'Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα του Παιδιού', όπου έλαβαν μέρος οι Έφηβοι Βουλευτές της Κύπρου. Στο Πρόγραμμα λαμβάνει μέρος η Κύπρος για εικοστή πρώτη συνεχή χρονιά. Η ΚΑ΄ Σύνοδος διεξήχθη από τις 7 μέχρι τις 11 Ιουλίου 2016.

Σκοπός αυτού του Εκπαιδευτικού Προγράμματος, που έχει αποκτήσει τον χαρακτήρα προσομοίωσης του νομοθετικού έργου, είναι να μπορέσουν οι μαθητές να εξοικειωθούν με τις πραγματικές δυνατότητες, αλλά και τους περιορισμούς της κοινοβουλευτικής ζωής. Να αποκτήσουν σημαντικές

κοινοβουλευτικές δεξιότητες και η συμμετοχή τους να αποτελέσει μία προετοιμασία για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την ιδιότητα του πολίτη, την οποία θα αναλάβουν σύντομα, μόλις ενηλικιωθούν.

Στη ΚΑ΄ ΣΥΝΟΔΟ της ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ έλαβαν μέρος δεκαεννέα (19) Έφηβοι Βουλευτές της Κύπρου (7 για τη Λευκωσία, 4 για τη Λεμεσό, 3 για την Αμμόχωστο, 2 για τη Λάρνακα, 2 για την Πάφο και 1 για την Κερύνεια). Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων πραγματοποίησε δημόσια κλήρωση με παράλληλη δυνατότητα στους πιο ενεργούς και δραστήριους μαθητές να αυξήσουν τις πιθανότητές τους να αναδειχθούν Έφηβοι Βουλευτές.

Στον Διαγωνισμό συμμετείχαν μαθητές της Β΄ Λυκείου από όλα τα σχολεία του απανταχού ελληνισμού, κυρίως της Ελλάδας, της Κύπρου και του Εξωτερικού (Βέλγιο, ΗΠΑ, Γερμανία, Αυστραλία, Ν. Αφρική και αλλού.), απ' όπου και επιλέγησαν οι 300 συνολικά Έφηβοι Βουλευτές. Από την Κύπρο συμμετείχαν συνολικά 57 Σχολεία και 1118 μαθητές, εκ των οποίων 446 αγόρια και 672 κορίτσια.

Στην ενημέρωση των μαθητών για τον θεσμό και την καθοδήγησή τους, σημαντικότατο ρόλο διαδραμάτισαν εθελοντικά οι Σύνδεσμοι-Καθηγητές στα σχολεία Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης, που ήταν όλοι τους Φιλολόγοι, καθώς και οι Διευθυντές των Σχολείων, με τη συμπλήρωση και την απευθείας από τα σχολεία αποστολή των ανάλογων εντύπων.

Στην τελική φάση του Προγράμματος, οι 19 Έφηβοι Βουλευτές της Κύπρου, συμμετείχαν στις εργασίες της ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ως φιλοξενούμενοι της Βουλής των Ελλήνων, που κάλυψε όλες τις δαπάνες της φιλοξενίας τους. Οι Έφηβοι Βουλευτές είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, να επισκεφθούν την Ακρόπολη, να παρακολουθήσουν παράσταση εφηβικού θεάτρου στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης και μουσικές εκδηλώσεις από μαθητές στο προαύλιο του Κοινοβουλίου.

Η φιλοξενία, της οποίας έτυχε η κυπριακή αποστολή, ήταν όπως πάντοτε εγκάρδια και πολύ θερμή. Όλοι ανεξαιρέτα οι παράγοντες που εμπλέκονταν στο Πρόγραμμα δεν εφείσθησαν κόπου και χρόνου για την καλύτερη φιλοξενία και παροχή κάθε βοήθειας στην κυπριακή αποστολή, επιδεικνύοντας σε κάθε ευκαιρία την αγάπη και το ιδιαίτερο ενδιαφέρον τους για την Κύπρο.

Η συμμετοχή των Έφηβων Βουλευτών μας στις εργασίες της ΚΑ΄ ΣΥΝΟΔΟΥ της Βουλής των Εφήβων υπήρξε πραγματικά άψογη από κάθε άποψη. Οι Έφηβοι Βουλευτές εξέφρασαν τις ιδέες και απόψεις τους στα θέματα που απασχόλησαν τη Σύνοδο: 1. Η παιδική φτώχεια και οικονομική κρίση, 2. Προσφυγική κρίση, 3. Υγεία, 4. Εκπαίδευση – Πολιτισμός, 5. Παιδική Προστασία και 6. Δικαιοσύνη. Στις έξι αυτές ομάδες υποβλήθηκαν συνολικά γύρω στις 170 προτάσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι και στις συνεδριάσεις των επιτροπών οι Κύπριοι Έφηβοι Βουλευτές είχαν έντονη παρουσία. Στη «Βουλή των Εφήβων» υπήρχε και φέτος το στοιχείο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, που είναι η άλλη βασική αρμοδιότητα της Βουλής. Ετοιμάστηκαν και απευθύνθηκαν στην Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων επίκαιρες ερωτήσεις για θέματα Παιδείας. Η Υπουργός Παιδείας απάντησε στις ερωτήσεις, όπως κάνουν οι υπουργοί, όταν οι βουλευτές ελέγχουν το έργο τους. Η «Βουλή των Εφήβων» εργάστηκε, κάνοντας προσομοίωση του νομοθετικού έργου της Βουλής.

Γενικά, η σύγκληση της ολομέλειας της Βουλής των Εφήβων αποτέλεσε και φέτος για τους νέους μας μια ευκαιρία για εθνική αναβάπτιση με τη συνένωση νέων από τον απανταχού Ελληνισμό και την ανταλλαγή απόψεων και θέσεων για τα σύγχρονα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα τόσο ο Ελληνισμός, όσο και η ανθρωπότητα. Γενική ήταν η πεποίθηση πως η συνέχιση τέτοιων θεσμών, όπως είναι η «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ», είναι απαραίτητη, γιατί έχει τόσα πολλά να προσφέρει στους νέους μας, που αποτελούν την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο.

9.1.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

«Η Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα» (EDC/ HRE)

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣΤΕ), περιλαμβάνεται και το πρόγραμμα «Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα» που καλύπτει όλες τις δραστηριότητες και ενέργειες που έχουν σχεδιασθεί, για να βοηθήσουν τόσο τη

νεολαία όσο και τους ενήλικες να συμμετέχουν ενεργά στη δημοκρατική ζωή, διεκδικώντας όλα τα αναφαίρετα δικαιώματά τους, αλλά και αναλαμβάνοντας όλες τις ευθύνες που τους αναλογούν. Στόχος του προγράμματος είναι να ενισχύσει τις δημοκρατικές κοινωνίες με την υιοθέτηση μιας έντονης δημοκρατικής κουλτούρας, με τόνωση του αισθήματος της συμμετοχής, της δέσμευσης, αλλά και της αποδοχής βασικών αξιών για τη δημιουργία μιας ελεύθερης, ανεκτικής και δίκαιης κοινωνίας σε εθνικό, αλλά και ευρωπαϊκό επίπεδο.

I. Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στα κυπριακά σχολεία

Στα κυπριακά σχολεία η εκπαίδευση για τη δημοκρατική πολιτότητα προσφέρεται ως ξεχωριστό μάθημα στο Αναλυτικό Πρόγραμμα (Αγωγή του Πολίτη), αλλά και μέσα από το όλο πρόγραμμα και τις δραστηριότητες ή εκδηλώσεις των σχολείων μας. Περιλαμβάνει έννοιες, όπως η εκπαίδευση για την ειρήνη, η παγκόσμια εκπαίδευση, η διαπολιτισμική εκπαίδευση, η εκδημοκρατικοποίηση και η συμμετοχή στα κοινά. Οι έννοιες αυτές, που συνδέονται στενά με την εκπαίδευση για τη δημοκρατική πολιτότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα περιλαμβάνονται στους υπό έμφαση στόχους, όπως αυτοί καθορίστηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για όλα τα σχολεία κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016:

Στόχοι σχολικής Χρονιάς 2014 – 2015

- "Βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων"
Ο στόχος αυτός αφορά στη βασική αποστολή του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Αποτελεί απαραίτητη και μόνιμη προϋπόθεση για πρόοδο και ανάπτυξη των σχολείων και γενικά του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Επαιξάνει το αίσθημα αυτοπεποίθησης και ενισχύει τη θετική αυτοεικόνα των μαθητών μας. Αποτελεί το καλύτερο μέτρο πρόληψης της όποιας αντικοινωνικής συμπεριφοράς.
Προσδίδει κύρος και αξιοπιστία στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Ενισχύει τη θετική στάση της κοινωνίας έναντι του σχολείου και των εκπαιδευτικών.
- "Αειφόρος Ανάπτυξη: Πρασινίζουμε τα σχολεία μας, βελτιώνουμε την ποιότητα ζωής μας"
- "Διαχρονικά διδάγματα από τους αγώνες των Κυπρίων για Ελευθερία"

Στόχοι σχολικής Χρονιάς 2015 – 16

- "Βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων"
- "Ευαισθητοποίηση των μαθητών κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας και προώθηση της ισότητας και του σεβασμού, στο πλαίσιο της εκστρατείας κατά της ρητορικής μίσους του Συμβουλίου της Ευρώπης."

Το σχολείο, ως φορέας πολιτικής του κράτους, καλείται να διαμορφώσει ένα πρότυπο εφαρμογής αντιρατσιστικής πολιτικής, το οποίο να αναγνωρίζει την ετερότητα ως το πλέον βασικό συστατικό στοιχείο της σχολικής κοινότητας, που καλείται να λειτουργήσει ως μηχανισμός κοινωνικής ενσωμάτωσης παιδιών με κάθε είδους διαφορετικότητα και να διασφαλίσει, για όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας, ένα περιβάλλον ασφάλειας, ανεκτικότητας, σεβασμού και ισότητας.

- "Διαχρονικά διδάγματα από τους αγώνες των Κυπρίων για Ελευθερία και εισηγήσεις για τρόπους διάχυσής τους."

II. Δραστηριότητες για Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στα κυπριακά σχολεία

Η εκπαίδευση για τη Δημοκρατική πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ενδιαφέρει άμεσα τις εκπαιδευτικές αρχές, τα σχολεία, τις μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τις κοινότητες και τα ΜΜΕ. Ιδιαίτερο ρόλο για την επιτυχία του προγράμματος έχει να διαδραματίσει η ευρύτερη παιδεία με έμφαση στη σχολική και εξωσχολική ζωή και με σχεδιασμό και υλοποίηση σχετικών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων. Οι δραστηριότητες αυτές καθορίζονται σε κεντρικό επίπεδο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ή εφαρμόζονται με πρωτοβουλία των διάφορων σχολικών μονάδων.

Δραστηριότητες που καθορίζονται σε κεντρικό επίπεδο

- Προώθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων για όλους τους εκπαιδευτικούς, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το πρόγραμμα Pestalozzi του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Ένταξη και στήριξη των παιδιών με ειδικές ικανότητες με την εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων στα δημόσια σχολεία, τα οποία στοχεύουν στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση. Λειτουργούν ειδικές μονάδες σε αρκετά Γυμνάσια, Λύκεια και Τεχνικές Σχολές.

- Εφαρμογή των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.) κατά επαρχία, με στόχο τη σχολική επιτυχία για όλους τους μαθητές και την κοινωνική ένταξη των αλλοδαπών μαθητών
- Προώθηση μέτρων για την ομαλή ένταξη των αλλογλωσσων μαθητών στα σχολεία μας και στην κοινωνία γενικότερα.
- Οργάνωση του θεσμού της Παιδοβουλής, που στοχεύει στην ενεργό συμμετοχή των παιδιών στη λήψη αποφάσεων με την επισήμανση και επίλυση προβλημάτων τους.
- Εφαρμογή δημοκρατικών διαδικασιών για την εκλογή Μαθητικών Συμβουλίων. (Σε κάποια σχολεία σημειώνεται εμφατικά η εκλογή αλλοδαπών μαθητών στα μαθητικά συμβούλια).

Δραστηριότητες που υλοποιούνται με πρωτοβουλία των σχολικών μονάδων

Μέσα στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης συμμετέχουν, όπως και όλες οι χώρες - μέλη του ΣτΕ, στο project «Μαθαίνοντας και ζώντας τη Δημοκρατία για όλους (2010 - 2014)». Τα σχολεία μας, ενημερώνουν τον Συντονιστή του Προγράμματος για όλες τις δραστηριότητες και εκδηλώσεις που προγραμματίζουν σχετικά με τη Δημοκρατική Πολιτότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Κατά τη σχολική χρονιά και 2014 – 2015 και 2015 – 16, έγιναν με πρωτοβουλία των σχολικών μονάδων οι πιο κάτω δραστηριότητες:

- Το Λύκειο Κολοσσίου τιμήθηκε με το **πρώτο Παγκόσμιο Βραβείο** μαθητικού Διαγωνισμού Τέχνης « Saatchi Gallery/ Deutsche Bank Art Price for schools 2016» με θέμα **«Μετανάστες»**
- Στο πλαίσιο του μαθήματος της Πληροφορικής, μαθητές σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο εκπόνησαν εργασίες για θέματα που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα. Στο μάθημα της Φιλοσοφίας συζητήθηκε έντονα η έννοια της πολιτότητας στους αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους
- Υιοθέτηση του κώδικα συμπεριφοράς κατά του ρατσισμού
- Βιωματικό εργαστήριο με θέμα «Οικοδομούμε έναν πολιτισμό ειρήνης και μη βίας»
- Ποιητική βραδιά με τίτλο « Κόκκινη κλωστή δεμένη στην ειρήνη μπερδεμένη.»
- Πρόγραμμα «Schools for future youth»
- Έκθεση καρικατούρας του Γάλλου καρικατουρίστα Plantu με θέμα “Cartooning for Peace”
- Συμμετοχή μαθητών στο Πρόγραμμα MEDY MUN ΚΑΙ EYP
- Δημιουργία αντιπολεμικού Μουσείου στο διαδίκτυο
- Έναρξη ραδιομαραθωνίου από Γυμνάσια σε μια κοινή εκδήλωση με μαθητές σχολείων και με συμμετοχή μαθητών με ειδικές ικανότητες από διάφορα ιδρύματα
- Συμμετοχή μαθητών στην Ομάδα Έφηβων Συμβούλων της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού
- Παγκόσμια Ημέρα Γυναίκας
- Ανάπτυξη σε συνεδρίες των θεμάτων «Χρειαζόμαστε Εκπαιδευτικούς που να εμπνέουν τους μαθητές»
- Συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα κινητικότητας « Move Week»
- Πρόγραμμα VISC για την πρόληψη της βίας και της παραβατικότητας
- Στις δράσεις του ΖΕΠ/ΔΡΑ.ΣΕ «Ο Μίτος της Διαφορετικότητας» επισκέψεις στη Σχολή Κωφών
- Έγκριση ψηφίσματος από τους μαθητές των σχολείων και την αποστολή στον Πρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου και σε Πρέσβεις ξένων χωρών
- Διοργάνωση αγώνα καλαθόσφαιρας παραπληγικών
- Καλλιτεχνική παράσταση με τίτλο «Η Τέχνη ξεπλένει τη ζωή». Στόχος να ενισχύσει το δικαίωμα συμμετοχής κάθε μαθητή
- Συμμετοχή μαθητών στα μαθητικά δημοτικά συμβούλια με έρευνα «Μια πόλη που χαμογελά και ελπίζει», «Κτήρια που είχαν κάποτε ζωή»
- Συμμετοχή στον Διαγωνισμό αφίσας με θέμα «Ο Εκφοβισμός»
- Ταινία μικρού μήκους « Ένας πλανήτης, μια ευκαιρία»
- Εκδήλωση για το ολοκαύτωμα
- Επισκέψεις στα κρατητήρια της Κοκκινοτριμιθιάς και στο Μουσείο Αγώνος
- Θεατρικές παραστάσεις με θέματα τους μετανάστες και τους πολιτικούς πρόσφυγες
- Επισκέψεις μαθητών από το Ριζοκάρπασο στα σχολεία
- Συμμετοχή στο πρόγραμμα MEDIM UN
- Επισκέψεις μαθητών στο Σπίτι της Ευρώπης
- Συμμετοχή στις δράσεις «Υφαντική στο Δρόμο»
- Εκδηλώσεις με τίτλο «Σμύρνη, Πόντος, Κύπρος»
- Συνεργασία με το Πολυδύναμο Κέντρο Δήμου
- Σίτιση άπορων μαθητών

- Συμμετοχή στον Διαγωνισμό "Safe Internet"
- Αναφορά στην ειρήνη και στη μέρα μνήμης των δύο Παγκόσμιων Πολέμων
- Συλλογή παιχνιδιών και παιδικών βιβλίων με τίτλο «TOY & BOOKS DRIVE»
- Δημιουργία Ηρώου προς τιμή συγγενικών προσώπων, μαθητών που θυσιάστηκαν, κατά τη διάρκεια των πολέμων για ελευθερία
- Παραγωγή ντοκιμαντέρ με θέμα την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο
- Πρόγραμμα ενδυνάμωσης των νεαρών Ρομά
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Your Europe Your Say», «PARRISE», «DROP OUT», «where is my green environment», ΜΕΝΤΕΡ, «ΕΔΣΠΥ»
- Έκδοση CD με τίτλο «Different but the same»
- Επισκέψεις μαθητών στη στέγη ηλικιωμένων
- Συνέδριο Λυκείων «Όλος ο κόσμος, ένας Κόσμος». Πολεμώ τον ρατσισμό και οικοδομώ έναν καλύτερο κόσμο
- Τελετή αποκαλυπτηρίων ηρώων του αγώνα (ήρωας Μόδεστος Παντελής)
- Μεντορισμός μαθητών προς τους συμμαθητές τους
- Συμμετοχή σχολείων στο δικοινοτικό πρόγραμμα RENEWAL
- Πρόγραμμα Bike to School
- Δημιουργία έργου με θέμα «Γεμάτες βαλίτσες, άδειες καρδιές» - Φιλολογικά μνημόσυνα για τους ήρωες
- Συμμετοχή στον Παγκόσμιο Διαγωνισμό Τέχνης για τους μετανάστες
- Νέοι δημοσιογράφοι για το περιβάλλον (κυνήγι, λαθροθηρία)- οικόπεδα στον Άγιο Δομέτιο ίσον χωματερές
- Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, αφιερωμένες στα διαχρονικά μηνύματα που αντλούνται από τους αγώνες των Κυπρίων για ελευθερία
- Αγώνες στίβου, αφιερωμένες στον ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου
- Συνέδρια με θέμα τον θρησκευτικό φανατισμό και τη μισαλλοδοξία
- Δημιουργία ντοκιμαντέρ για τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α
- Συμμετοχή των σχολείων στον όμιλο ΟΥΝΕΣΚΟ με θέμα «Γεωπάρκο Τροόδους»
- Ημερίδα με θέμα ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και ο Κυπριακός Τύπος
- Θεατρική Παράσταση με τον τίτλο «Σμύρνη μου αγαπημένη»
- Οργάνωση μαθητικών συνεδρίων (π.χ. «Κοινόν Κυπρίων», «Ενεργός Πολίτης», «Θησαυροί της Λάμπουσας»), διαγωνισμών (π.χ. Γαλλοφωνία, «Stockholm Junior Prize» με θέμα «Prospects of our students using tap water in our school», AMORA), εκθέσεων, εργασιών/ μελετών, ομιλιών, θεατρικών παραστάσεων για τη δημοκρατική πολιτικότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα με εμπλοκή των Σχολείων, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Συνδέσμων Γονέων και άλλων μη Κυβερνητικών φορέων.
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα π.χ. «Θετικές Εικόνες», Progress "Innovation against discrimination", Euroscola, Comenius με θέμα τη διαπολιτισμική παιδεία, τις ίσες ευκαιρίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα, CATS, E.U Back to School, EARN, MEDIM. UN (Ανθρώπινα Δικαιώματα), EAPRIL (Διαπολιτισμική Εκπαίδευση), Eurodesk (Ευκαιρίες Κινητικότητας στην Ευρώπη), «Junior achievement Cyprus» "Open Discovery Space»
- Δημιουργία Internet Club στον χώρο του σχολείου για την ενίσχυση της εξ αποστάσεως επικοινωνίας με άτομα από άλλες χώρες
- Μελέτη θεσμών που προάγουν την κοινωνική δικαιοσύνη σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. "Les Restos du Coeur") και εφαρμογή τους σε επίπεδο σχολείου
- Σχέδια Δράσης για προώθηση του εθελοντισμού (διαγωνισμοί, συνέδρια, επισκέψεις σε ιδρύματα, συνεργασία με ΜΚΟ, αιμοδοσία, ενίσχυση συνδέσμων Καρδιοπαθών, Νεφροπαθών, Κιβωτός)
- Δραστηριότητες για την ισότητα των φύλων, στο πλαίσιο της Εβδομάδας Κοινοπολιτείας 2011 «Women as agents of change»
- Δραστηριότητες για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη (συνέδρια, οργάνωση ανακύκλωσης, δεντροφύτευση) Save Energy, Green Dot, Χρυσοπράσινο Φύλλο. Αειφόρος Ανάπτυξη: «Πρασινίζουμε τα σχολεία μας, βελτιώνουμε την ποιότητα ζωής μας». Προσφορά φρούτων το διάλειμμα με σύνθημα «Τρώμε φρούτα για υγεία και ομορφιά». Διοργάνωση σχετικών διαλέξεων (π.χ. Ανακύκλωση στερεών αποβλήτων, Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, Ζεόλιθος). Δημιουργία έργου τέχνης από ανακυκλώσιμα υλικά. Μαθητικό συνέδριο «Αγαπώ τον τόπο μου, προωθώ την αειφόρο ανάπτυξη», «Γνωρίζω και αγαπώ τον τόπο μου»
- Συμμετοχή στα Προγράμματα του δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
- Green Language Rooms (πράσινο εκπαιδευτικό περιβάλλον)

- Δημιουργία και διατήρηση βοτανόκηπου και λαχανόκηπου
- Μουσικό Πρόγραμμα με περιβαλλοντικά όργανα «Μουσική και Φυσικό Περιβάλλον: παιχνιδίσματα με το νερό»
- Δημιουργία ευκαιριών διαδικτυακής επικοινωνίας με παιδιά από άλλες ευρωπαϊκές χώρες
- Συμμετοχή σε δράσεις που οργανώθηκαν από την τοπική αυτοδιοίκηση με θέματα, όπως η παιδική φτώχεια (συλλογή τροφίμων, παροχή προγεύματος) ο κοινωνικός αποκλεισμός, η πρόληψη και η αντιμετώπιση της βίας στην κοινότητα
- Διεξαγωγή μικρών μελετών - ερευνών (π.χ. συμμετοχή στη Βραδιά Ερευνητή) για θέματα που αφορούν σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα και την ενεργό πολιτότητα. Βιωματικά εργαστήρια Αντιναρκωτικού Συνδέσμου ΑΣΠΙΣ, «Μικρή Άρκτος»
- Συνεργασία με το Γραφείο της Επιτρόπου για την προστασία των Δικαιωμάτων των Παιδιών
- Προβολή ταινιών και παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων σχετικών με κοινωνικά προβλήματα και συζήτηση για τον ρόλο της πολιτότητας στην επίλυσή τους π.χ. φιλμάκι «Μαθήματα ζωής»
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα π.χ. Comenius, Leonardo Da Vinci, «Νέοι Δημοσιογράφοι», 'BIRDS', "CAM-media", ΕΔΣΠΥ (ασφάλεια στο διαδίκτυο), THIMUN
- Δημιουργία και δραστηριοποίηση Ομάδων Εθελοντών στο σχολείο
- Επιμόρφωση εκπαιδευτικών σε παιδαγωγικές συνεδρίες και σε ευρωπαϊκά σεμινάρια με έμφαση στην αγωγή για τη δημοκρατική πολιτότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ευαισθητοποίηση σε θέμα σχολικού εκφοβισμού, «ΔΕΠΥ» κ.λπ.
- Συνεργασία των σχολείων μας με αντίστοιχα σχολεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ένταξη σχολείων στον Παγκόσμιο Όμιλο Σχολείων Pasch. Διαδικτυακή επικοινωνία και ανταλλαγή εμπειριών. Φιλοξενία μαθητών από ευρωπαϊκές χώρες
- Αδελφοποιήσεις με άλλα σχολεία
- Εφαρμογή του θεσμού της κοινωνικής εργασίας
- Ένταξη παραβατικών μαθητών στα ειδικά προγράμματα καλλιτεχνικής δημιουργίας και του οικολογικού σχολείου
- Προσπάθεια, μέσα από τα διάφορα μαθήματα, καλλιέργειας αισθημάτων αποδοχής των άλλων. Βιωματικά εργαστήρια με θέμα «Σέβομαι τους μετανάστες συμμαθητές μου», «Διαφορετικότητα – ενσυναίσθηση», με συμμετοχή μαθητών με οπτική αναπηρία. Δημιουργία ψηφιδωτού «Καράβι της ελπίδας», με τη συμμετοχή αλλόγλωσσων μαθητών
- Συζήτηση στα μαθήματα των Αγγλικών για την ύπαρξη καταστημάτων με χρησιμοποιημένα αντικείμενα και ρούχα για φιλανθρωπικούς σκοπούς
- Υιοθέτηση παιδιών από την Κένυα για τρία χρόνια και αποστολή ξενόγλωσσων βιβλίων
- Διανομή του Βιβλίου 'Νέοι της Ευρώπης'
- Διαλέξεις με θέμα «Ο ρόλος της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση»
- Διαλέξεις με θέμα το Ολοκαύτωμα
- Συνεργασία Σχολείων με το Κέντρο Ειρήνης της UNESCO στην Κορέα
- Δράσεις για το Ευρωπαϊκό Έτος ενεργού γήρανης για το 2012
- Συνέδριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Κύπρο
- Διαγωνισμός παραγωγής βίντεο με θέμα το «Bullying», δικαιώματα και υποχρεώσεις στο διαδίκτυο «Online Rights and Possibilities»
- Συμμετοχή στην Πανευρωπαϊκή εκστρατεία διακοπής του καπνίσματος «EX-SMOKERS ARE UNSTOPPABLE»
- Εργαστήρια με τίτλο "Fred goes to school" για διακοπή του καπνίσματος
- Συμμετοχή ομάδας μαθητριών σε τηλεοπτικές εκπομπές π.χ. με θέμα «Οικονομική κρίση μέσα από τα μάτια των νέων», «Διατροφικές συνήθειες των εφήβων»
- Η ευαισθητοποίηση στα σχολεία της Κύπρου και στην κοινωνία μας γενικότερα σε θέματα δημοκρατικής πολιτότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Συμμετοχή στο 1^ο Διεθνές «Προσκήνιο Σπουδαστών και Νέων» στην αρχαία Ολυμπία
- Συμμετοχή και Διάκριση στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό «Κύπρος 1974 – 2014, 40 χρόνια δεν ξεχνώ, διεκδικώ, δημιουργώ»
- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα που προωθούν τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την ειρήνη: Comenius "A Rainbow of cultures", "National Wonders in Europe", "Water europe's treasure" «Regio 2013» με θέμα «Εκφοβισμός των Εφήβων: τρόποι πρόληψης και αντιμετώπισης των περιστατικών βίας στο σχολικό περιβάλλον Ελλάδας και Κύπρου» «Tasting food», «Green European Eco Project», "Be smart, be safe" "school 4.0 the future". Comenius RISK. «Η Οικονομική κρίση απλώνεται, τι κάνουμε εμείς», PROFILES, Νέοι δημοσιογράφοι. GRUDVIG Meeting – Points of our European cultural heritage. European

- Parliament Road Show. Euroscola Programme (Βουλή των Εφήβων). Stockholm Junior Water Prize. Marlisko (καθαρές θάλασσες) ΕΔΣΠΥ, Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υγείας
- Ευρωπαϊκός Διαγωνισμός Euroquiz, Διαγωνισμός Σχολείων Ευρώπης (ΔΙΣΕΥΡΩ), Διαγωνισμός Μετεωρολογίας, Math Europe 2014
 - Ημερίδες: «Δεν Ξεχνώ – Αγωνίζομαι – Διεκδικώ», «Νέοι πρεσβευτές για το άσυλο». Μαθητικά συνέδρια π.χ. «Το σχολείο φορέας καλλιέργειας και ανάπτυξης της κοινωνικής αλληλεγγύης και της ενεργού πολιτότητας», «Προκλήσεις και Διέξοδοι. Η διαμόρφωση της ταυτότητας του πολίτη στον 21^ο αιώνα», «Διαφυλικές Σχέσεις». «Προκλήσεις και Διέξοδοι. Η διαμόρφωση της ταυτότητας του πολίτη στον 21^ο αιώνα», «Πνευματική αντίσταση για ποιοτική ζωή», «Βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων», «Οι διαχρονικοί αγώνες των Κυπρίων για ελευθερία με τον φακό των νέων του 21^{ου} αιώνα», «Ματιές στο αλαούμ της ζωής»
 - Τοπικοί Διαγωνισμοί π.χ. σύνθεσης ποιήματος ή συγγραφής διηγήματος «Κοινωνική αλληλεγγύη βάλσαμο κατά της οικονομικής και ηθικής κρίσης», Δοκιμίου για τον ποιητή Κώστα Μόντη. Εικαστικών τεχνών μέσα από τα θέματα “όρια και ακτιβισμός”
 - Διεθνές Πρόγραμμα ME.DI.MUN. (προσομοίωσης της λειτουργίας του ΟΗΕ) που οργανώνει η Αγγλική Σχολή Λευκωσίας
 - Πρώτοι Ευρωπαϊκοί Δελφικοί Αγώνες (για Τέχνη)
 - Eufolio – Eu Classroom
 - Παγκόσμιο Πρόγραμμα για καιρικές συνθήκες στον τόπο μας Globe
 - Πρόγραμμα Erasmus+
 - Συμμετοχή ως partner school σε πρόγραμμα που εξετάζει τον ρόλο της διαμορφωτικής αξιολόγησης στη διδασκαλία και μάθηση των Μαθηματικών
 - Πρόγραμμα ΕΔΣΠΥ (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων Προαγωγής Υγείας)
 - Πρόγραμμα SEMEP (δίκτυο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης), εργασία «Ρύπανση των νερών και η καταλληλότητά τους για ανθρώπινη κατανάλωση»
 - Παγκόσμιος Διαγωνισμός ταινίας μικρού μήκους με θέμα «Ένας πλανήτης για όλους», «Οικολογικέσου, δράσε αειφορικά»
 - 43^{ος} Διεθνής Ταχυδρομικός Διαγωνισμός σύνταξης επιστολών από νεαρά πρόσωπα μέχρι 15 ετών
 - Συμμετοχή στην 9^η Διεθνή Εικαστική Έκθεση «Stories of today»
 - Εκδηλώσεις Εταιρικών Σχολείων UNESCO
 - “LOG IN” για “βία” στα ηλεκτρονικά μέσα, Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ΔΑΦΝΗ III. Έρευνα σε συνεργασία με Πανεπιστήμιο Κύπρου, Συμβούλιο της Ευρώπης και Ίδρυμα Λεβέντη «Προστασία παιδιών από Σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση»
 - «Η Κύπρος γνωρίζει: οι πρόσφυγες μας αφορούν» Αντιπροσωπεία Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Γραφείο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (για Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας)
 - Μαθητές ξενοδοχειακού κλάδου σε ξενοδοχεία στη Λετονία. Συνύπαρξη με Ευρωπαίους συναδέλφους, μια πρώτη γεύση από ευρωπαϊκή αγορά εργασίας
 - Βιωματικό εργαστήριο «Σχολικός Εκφοβισμός» από τον Οργανισμό «Hope for Children”
 - ΚΕΝΘΕΑ «Ταξίδι ζωής»
 - Συμμετοχή σε προγράμματα κατά του σχολικού εκφοβισμού (Bullying) π.χ. ViSC, European Antibullying Campaign (εφαρμογή Διαδραστικού Εκπαιδευτικού Εργαλείου). Συμμετοχή σε σχετική έρευνα του Πανεπιστημίου Νεάπολης
 - Πρόγραμμα «Μικρή Άρκτος» Οργανισμού Νεολαίας: βιωματικά εργαστήρια με θέμα «Επικοινωνία, συνεργασία, αυτοεκτίμηση, εξαρτήσεις, βία και πρόληψη»
 - Φιλανθρωπικές Δραστηριότητες: Έρανοι (π.χ. καρδιοπαθών, νεφροπαθών, Αναπήρων, πορεία Χριστοδούλας, ΠΑΣΥΚΑΦ, ραδιομαραθώνιος, πορεία Μακαρίου, Ειδικό Σχολείο Άγιος Γεώργιος, ΖΩΗ), Οργάνωση Αιμοδοσίας, Αποστολή τροφίμων σε Κοινωνικά Παντοπωλεία. Βοήθεια στην αποθήκη αλληλεγγύης «Αλκυονίδες». Πώληση φρουτοχυμών για ενίσχυση άπορων μαθητών. Μάζεμα ελιών από ελαιώνα σχολείου και παροχή ενός λίτρου λάδι σε άπορους μαθητές. Βοήθεια στα μαθήματα σε αλλόγλωσση συμμαθήτρια. Παζαράκι με πασχαλινές λαμπάδες από τους μαθητές της Ειδικής Μονάδας
 - Προσφορά εθελοντικής εργασίας, π.χ. σε κοινωφελή ιδρύματα της κοινότητας. Εθελοντική εργασία σε Μουσείο Ιστορίας και Πολιτισμικής Κληρονομιάς. Εθελοντική εργασία στο σχολείο, π.χ. δημιουργία αίθουσας ψυχαγωγίας, βοτανόκηπος. «Τα παιδιά της Κυριακής» (συνοδεία ηλικιωμένων στον Ιερό Ναό της ενορίας τους και παροχή συντροφιάς). Στελέχωση περιπτέρων Μ.Κ.Ο.
 - Διαγωνισμός «Συμβολή του εθελοντισμού στην αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης»
 - Εθνικός Διαγωνισμός γνώσεων για ευρωπαϊκές υποθέσεις LCEducational 2014

- Συλλογή πλαστικών πωμάτων για προμήθεια αναπηρικών καροτσιών
- Εθελοντικός καθαρισμός ακτών. Καταγραφή βιοποικιλότητας
- Ανάλυση των εξόδων βάπτισης και φροντίδας ενός παιδιού από την Ουγκάντα για ένα χρόνο
- Πρόγραμμα Τηγανοκίνηση
- Μαθητές από 10 διαφορετικά σχολεία σε εκδήλωση για το δικαίωμα Πολιτικού Ασύλου σε παιδιά. Υπό την αιγίδα του ΟΗΕ
- Εκπαιδευτική Ημερίδα για κορίτσια 16-18 ετών digi Girlz της Microsoft (αλληλογνωριμία νέων)
- Σεμινάριο Γραφείου Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνεργασία με το Μεσογειακό Ινστιτούτο Ισότητας των δύο φύλων «πρόταση Νομοσχεδίου για βελτίωση του ποσοστού συμμετοχής στις Δημόσιες Εταιρείες»
- Συνεργασία με μη κυβερνητική οργάνωση «Γυναίκες για ίσα δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες». Πρόγραμμα Embracing (για καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων, με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση)
- Πρόγραμμα «ΕΝ ΠΟΛΕΙ ΕΥ ΖΩ». Έκδοση εφημερίδας, διαγωνισμός σύνθεσης τραγουδιού, ταινία με θέμα «Η προσφορά είναι μεταδοτική», Διαγωνισμός για τη δημιουργία καλύτερου σποτ, με στόχο την προώθηση της αιμοδοσίας
- Πρόγραμμα Αποδοχή II (αντιμετώπιση της παραβατικότητας, συνεργασία με ειδικό σχολείο)
- Συνεργασία με Κέντρο Ημέρας Ενηλίκων «Πρόσβαση». Εκπαιδευόμενοι παρακολούθησαν μαθήματα σε τάξεις σχολείου
- Ένταξη μαθητών Ειδικού Σχολείου σε εργαστήριο κλάδου Ξυλουργικής
- Φιλοξενία παιδιών με ειδικές ανάγκες, γεύμα και ξενάγηση στα μουσεία κοινότητας
- Θεσμός «Μαθητικά Συμβούλια Δήμου Λεμεσού», μελέτη φωτισμού γραμμικού πάρκου, παρουσίαση σε δημόσια εκδήλωση
- Συμμετοχή Τουρκοκυπρίων και αλλόγλωσσων μαθητών σε Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα από το Κέντρο Παρασιτικών Τεχνών «ΜΙΤΟΣ» στο Παραμάλι
- Λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού κάθε Παρασκευή για καλλιέργεια της ενεργού πολιτότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης
- Πρόγραμμα εναλλακτικών δραστηριοτήτων για ομαλή ένταξη παιδιών με προβλήματα προσαρμογής
- Πρόγραμμα Διαμεσολάβησης και Διαχείρισης των Συγκρούσεων στο σχολείο
- Πρόγραμμα ΥΠΠ «Αγωγή Υγείας και Πρόληψης της Βίας και παραβατικότητας» E- twinning Συνεργασία με σχολεία Ευρώπης. «Eu Zην»
- Φιλοξενία μαθητών από το Ριζοκάρπασο, στο πλαίσιο του 2^{ου} στόχου
- Συμμετοχή σε Πανευρωπαϊκούς (E.M.C.) και Παγκόσμιους αγώνες (W.W.F.)
- Μνήμη Κατεχομένων: Έκθεση μαθητικών αντικειμένων 1960-1980, θέματα περιόδου 1974, Έρευνα «Θυμάσαι ό,τι δεν ξχνάς». Ερωτηματολόγιο «Πόσο γνωρίζω, πόσο δεν ξχνώ, πόσο αγωνίζομαι»
- Δημιουργία αντιπολεμικού μουσείου στο διαδίκτυο
- Συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Λεμεσού για οικονομική και άλλη στήριξη άπορων μαθητών και εξασφάλιση των απαραίτητων μέσων επιβίωσης (π.χ. πρωινό, είδη ένδυσης και υπόδησης, φάρμακα, ψυχολογική στήριξη)
- Διάκριση σε Παγκύπριο Διαγωνισμό Εικονογράφησης «Κόκκινο Τετράδιο του Ευαγόρα Παλληκαρίδη»
- Ημερολόγιο με ήρωες από το 1955-59
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Νέα Γενιά σε Δράση, Climate changes as fast as fashion» του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου (56 νέοι από 7 χώρες)
- Συνεργασία με Ίδρυμα Συνδέσμου Γονέων Ενηλίκων Παιδιών με Πνευματική Αναπηρία
- Πρόγραμμα "Polish Robert Schuman Foundation from Warsaw Poland". Δημιουργία φιλμ «Το αειφόρο σχολείο», στο πλαίσιο του Διαγωνισμού «Ευρωπαϊκό Έτος Ανάπτυξης 2015»
- Εκδήλωση «Ανακυκλώνοντας την κληρονομιά – Σμιλεύοντας την πέτρα»
- Ενδοσχολικός Διαγωνισμός αφίσας, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών
- Παγκύπριοι Διαγωνισμοί Πληροφορικής, Επιστημών
- Δημιουργία Τοιχογραφιών σε ακαλαίσθητους σχολικούς τοίχους
- «Τοίχος της Αγάπης», πλαστικοποιημένες καρδιές με μηνύματα για τις αξίες της αγάπης και της ειρήνης
- Πρόγραμμα ΦΑΕΘΩΝ για οδική ασφάλεια, διαλέξεις από τον οργανισμό REACTION. Μαθητικό Debate: «Οδική Ασφάλεια»
- Διάλεξη «Μουσικοθεραπεία – μια νέα μορφή θεραπευτικής παρέμβασης»

- Διάλεξη με θέμα την οικονομική κρίση και τον επαγγελματικό προσανατολισμό
- Θεατρική παράσταση «Άλικά νήματα»
- Παραγωγή ιστορικού ντοκιμαντέρ «Το Κυπριακό Ενωτικό Ζήτημα. Πεδίο Αντιφάσεων»
- Συνεργασία με Ιδιωτικό Φορέα Cyrgus Lyons Quest Foundation. Τριετές Πρόγραμμα «Η Δύναμή μας ΕΜΕΙΣ!»
- Τηλεδιάσκεψη με Ερευνητικό Κέντρο CERN
- Cyrgus Friendship Program (Δικοινοτικό Πρόγραμμα)
- Διάλεξη «Δυναμική των Ομάδων και Κοινωνικές Δεξιότητες στη Σχολική Τάξη»
- Ενημέρωση για τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε.

9.1.4 ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Τα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης συμμετείχαν σε μεγάλο αριθμό διαγωνισμών, παγκύπριων και διεθνών.

Αντιπροσωπευτικότεροι διαγωνισμοί σε παγκύπριο ή διεθνές επίπεδο ήσαν:

- Διεθνής Ολυμπιάδα Φυσικής
- Βαλκανιάδα Φυσικής
- Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα για μαθητές Λυκείου
- Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα Νέων
- Διεθνής Μαθηματική Ολυμπιάδα Λυκείου
- Διεθνής Μαθηματική Ολυμπιάδα κάτω των 14 ετών
- Μαθητική Βαλκανιάδα Πληροφορικής
- Διεθνής Μαθητική Ολυμπιάδα Πληροφορικής
- Junior Μαθητική Βαλκανιάδα Πληροφορικής
- 47η Διεθνής Ολυμπιάδα Χημείας
- Παγκόσμια Ολυμπιάδα Βιολογίας
- Παγκύπριος Διαγωνισμός Σύνθεσης Μάριος Τόκας
- Ευρωπαϊκή Ολυμπιάδα Φυσικών Επιστημών (EUSO)
- Διεθνής Εφηβική Ολυμπιάδα Φυσικών Επιστημών (IJSO)
- Πανελλήνιοι Μαθητικοί Μουσικοί Αγώνες
- Πανελλήνιοι Μαθητικοί Αγώνες Χορού
- Πανελλήνιοι Μαθητικοί Αγώνες Θεάτρου
- Πανελλήνιοι Μαθητικοί Αγώνες Ζωγραφικής
- Παγκύπριοι Διαγωνισμοί Φωτογραφίας
- Διαλογικές Συζητήσεις στην Ελληνική Γλώσσα
- Διαγωνισμός Πληροφορικής "Λογοπαίχνιο"

9.1.5 27^{οι} ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΘΕΑΤΡΟΥ

Ο θεσμός των Παγκύπριων Αγώνων Σχολικού Θεάτρου αποτελεί κορυφαίο εκπαιδευτικό γεγονός. Συνδιοργανώνονται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου κάθε χρόνο. Αθλοθέτης των Αγώνων είναι το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου.

Το ενδιαφέρον και η αγάπη μαθητών και εκπαιδευτικών για την πολυδιάστατη Τέχνη του θεάτρου, που ολοένα και αυξάνεται κάθε χρόνο, οδηγεί στο συμπέρασμα πως οι νέοι μας με τη σωστή καθοδήγηση μπορούν να εκφράζονται δημιουργικά, να ακονίζουν την κριτική τους σκέψη και να γίνονται κοινωνοί του πολιτισμού με τρόπους δημιουργικούς και πρωτότυπους.

Οι εμπλεκόμενοι καταθέτουν κάθε χρόνο ένα κομμάτι της ψυχής τους, παρά το ιδιαίτερα βεβαρημένο τους πρόγραμμα. Η μαγευτική διαδρομή ως τη θεατρική παράσταση τούς μαθαίνει να συνεργάζονται,

να αποδέχονται τους άλλους, να ανακαλύπτουν χαρακτήρες, να γνωρίζουν θεατρικούς συγγραφείς, να βιώνουν τα πάθη των ηρώων, να γνωρίζουν τον εαυτό τους και τους άλλους. Παράλληλα, μαθαίνουν να οργανώνονται, να πειθαρχούν και να χαίρονται το κοινό δημιούργημα, τη θεατρική παράσταση. Ρατσιστικές αντιλήψεις αποβάλλονται ευκολότερα, η φαντασία και η δημιουργικότητα ασκούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, το ενδιαφέρον για το Θέατρο, γενικά, τονώνεται και οι μαθητές διοχετεύουν την ενεργητικότητά τους με τον πλέον δημιουργικό τρόπο. Σε καιρούς που η ύλη επισκιάζει το πνεύμα, που το χιμαιρικό κυνήγι του άκρατου ευδαιμονισμού προβάλλει ως απειλή για την πνευματική καλλιέργεια των μαθητών μας, το Θέατρο έρχεται ως παρηγορητικό βάλαμο στις ψυχές τους. Κοντά τους είναι πάντα οι καθηγητές τους, που αναζητούν εναγωνία τρόπους να μιήσουν τους μαθητές τους στις μεγάλες αξίες της ζωής που εκφράζονται μέσα από το Θέατρο, που αποτελεί ένα από τα κορυφαία κληροδοτήματα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Το Θέατρο, ως γνήσιος καρπός της γνώσης και του έντεχνου λόγου, μορφώνει συνειδήσεις και συντείνει στην πολυδιάστατη καλλιέργεια της προσωπικότητας των νέων.

Οι 27^{οι} Παγκύπριοι Σχολικοί Αγώνες Θεάτρου πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα 1^{ης} Μαρτίου – 15 Απριλίου 2016 και συμμετείχαν 56 σχολεία.

9.1.6 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΦΥΣΙΚΗΣ 2015-2016

Διαγωνισμός Συγγραφής Ερευνητικής Εργασίας για την Επιστήμη της Μετεωρολογίας

Την Πέμπτη, 7 Απριλίου 2016, πραγματοποιήθηκε η τελετή βράβευσης του Διαγωνισμού για την επιστήμη της Μετεωρολογίας, στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με τον Μετεωρολογικό Σύνδεσμο Κύπρου, προκήρυξε Διαγωνισμό συγγραφής ερευνητικής εργασίας πάνω σε προαιρετική βάση, για δέκατη συνεχόμενη χρονιά, στη μνήμη Μαρίας Πογιατζή (κόρης του κ. Αντρέα Πογιατζή, μέλους του Μετεωρολογικού Συνδέσμου και της εκπαιδευτικού κυρίας Ανθής Πογιατζή), η οποία έχασε τη ζωή της στο τραγικό αεροπορικό δυστύχημα, τον Αύγουστο του 2005.

Το ειδικό θέμα του Διαγωνισμού για τη σχολική χρονιά 2015-2016 ήταν: “Μέτρηση θερμοκρασίας. Ανάλυση, επεξήγηση και δικαιολόγηση των μεταβολών της σε σχέση με τα φαινόμενα που επηρεάζουν την μεταβολή της”.

Ο Διαγωνισμός είχε σκοπό να φέρει σε επαφή και να εξοικειώσει τους μαθητές, που φοιτούν σε σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με τις επιστημονικές/ερευνητικές διαδικασίες και ταυτόχρονα να προωθήσει την εδραίωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την ανάπτυξη περιβαλλοντικής κουλτούρας, σε συνεργασία με φορείς από την κοινότητα. Στόχος του ήταν η ευαισθητοποίηση των μαθητών, καθώς και των εκπαιδευτικών τους, σε θέματα που σχετίζονται με επίκαιρα περιβαλλοντικά προβλήματα. Απώτερη επιδίωξη του Διαγωνισμού ήταν η ενεργός συμμετοχή των μαθητών σε ζητήματα που αφορούν στην προστασία και τη διασφάλιση της ποιότητας της ζωής τους. Μέσα από την κριτική διερεύνηση του προβλήματος και με πνεύμα συνεργασίας και αλληλοβοήθειας, οι μαθητές κατανόησαν σε βάθος τις μετεωρολογικές παραμέτρους και τα μετεωρολογικά φαινόμενα.

Παράλληλα, οι μαθητές ενεπλάκησαν σε όλα τα στάδια της ερευνητικής διαδικασίας, σχεδιασμό μεθοδολογίας, διατύπωση υποθέσεων, συλλογή και ανάλυση δεδομένων, αξιοποιώντας μεθόδους αναζήτησης επιστημονικής πληροφορίας, επεξεργασία δεδομένων, ερμηνεία αποτελεσμάτων, εξαγωγή συμπερασμάτων, έλεγχο υποθέσεων, πρακτικές και θεωρητικές εφαρμογές, αναζήτηση λύσεων και εισήγηση προτάσεων.

Στον Διαγωνισμό συμμετείχαν ομάδες εργασίας, αποτελούμενες από μαθητές και εκπαιδευτικούς. Οι ερευνητικές εργασίες πέρασαν από αξιολόγηση και οι τρεις καλύτερες βραβεύτηκαν με τιμητικά διπλώματα και χρηματικά έπαθλα. Δόθηκαν τιμητικά διπλώματα σε όλες τις ομάδες που διακρίθηκαν, στους εποπτευόμενους καθηγητές και στα σχολεία των οποίων οι μαθητές βραβεύτηκαν ή διακρίθηκαν. Στον Διαγωνισμό, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, έλαβαν μέρος εννέα (9) Λύκεια και Τεχνικές Σχολές του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Στην τελετή βραβεύτηκαν με:

Πρώτο Βραβείο το Λύκειο Αγίου Ιωάννη Λεμεσού

Δεύτερο Βραβείο το Λύκειο Παλιομετόχου

Τρίτο Βραβείο το Παγκύπριο Γυμνάσιο

Ο Διαγωνισμός ήταν υπό την αιγίδα του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Κώστα Καδή.

9.1.7 ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ως αποτέλεσμα ορθής πολιτικής και ορθού προγραμματισμού σε ένα πολυσχιδές και απαιτητικό πρόγραμμα, η φετινή χρονιά θεωρείται εξαιρετικά επιτυχημένη και μοναδική σε επιτυχίες για τον κλάδο της Φυσικής Αγωγής. Η πρωτοφανής επιτυχία του σχολικού αθλητισμού στην Παγκόσμια Μαθητική Γυμνασιάδα, που διεξήχθη τον Ιούλιο του 2016 στην Τραπεζούντα της Τουρκίας, οι αγωνιστικές διακρίσεις στον Εθνικό σχολικό αθλητισμό, η πολύ καλή διοργάνωση των Πανελλήνιων Αγώνων Πετοσφαίρισης σε κυπριακό έδαφος, η ομαλή πορεία των Αναλυτικών Προγραμμάτων, καθώς και τα πλούσια προγράμματα, ευρωπαϊκά και εθνικά, χαρακτηρίζουν το 2016 ως άκρως επιτυχημένη και καρποφόρα χρονιά. Σταθμό στη φετινή χρονιά αποτελεί και η επέκταση του Αθλητικού Σχολείου με τη λειτουργία Αθλητικών Γυμνασίων και Λυκείων σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου.

9.1.7.1 ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Οι αγωνιστικές επιτυχίες σε διεθνές επίπεδο χαρακτηρίζουν τη σχολική χρονιά 2015-2016 ως μία εξαιρετικά επιτυχημένη χρονιά. Η συνολική συγκομιδή των τεσσάρων χρυσών, τεσσάρων αργυρών και πέντε χάλκινων μεταλλίων αποτελεί συγκομιδή ρεκόρ για την Κύπρο σε Παγκόσμια Μαθητική Γυμνασιάδα και ταυτόχρονα αποτελεί σταθμό στην ιστορία του σχολικού αθλητισμού. Κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες (πραξικόπημα στην Τουρκία), οι Κύπριοι μαθητές-αθλητές υπερέβαλαν εαυτόν και έφθασαν στη διάκριση, η οποία μεταφράζεται ως κατάκτηση μεταλλίου και ως πλασάρισμα στην κορυφαία οκτάδα ή βελτίωση της ατομικής επίδοσης. Οι πιο σημαντικές διακρίσεις του σχολικού αθλητισμού της Κύπρου είναι οι εξής:

- Παγκόσμια Γυμνασιάδα 13 μετάλλια
4 χρυσά, 4 αργυρά, 5 χάλκινα
- Πανελλήνιοι Αγώνες Στίβου Λυκείων,
5 χρυσά μετάλλια, 9 αργυρά και 5 χάλκινα
- Συμμετοχή στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Χειροσφαίρισης Λυκείων
- Συμμετοχή στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Πετοσφαίρισης Λυκείων, το οποίο διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία η Κύπρος
- Συμμετοχή στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Καλαθοσφαίρισης Λυκείων

Η Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης/Επιθεώρηση Φυσικής Αγωγής, υλοποιώντας τον απαιτητικό ετήσιο προγραμματισμό της, διοργανώνει πληθώρα αθλητικών δραστηριοτήτων. Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016, έλαβαν μέρος στις σχολικές αγωνιστικές δράσεις 15,826 μαθητές και μαθήτριες, 8622 (οκτώ χιλιάδες εξακόσιοι είκοσι δύο) μαθητές/τριες Γυμνασίων και 7204 (επτά χιλιάδες διακόσιοι τέσσερεις) μαθητές/τριες Λυκείων και Τεχνικών Σχολών. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι,

μόνο στις αθλοπαιδιές, διοργανώθηκαν πέραν των χιλίων αγώνων. Οι σχολικοί αγώνες Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης συνοψίζονται στα εξής:

Παγκύπριοι και Περιφερειακοί Αγώνες/Πρωταθλήματα (Λυκείων Αρρένων/Θηλέων, Γυμνασίων Αρρένων/Θηλέων)

Καλαθοσφαίρισης, Πετοσφαίρισης, Χειροσφαίρισης, Στίβου, Δρόμου σε Ανώμαλο Έδαφος, Κολύμβησης, Χιονοδρομιών, Ενόργανης Γυμναστικής, Ρυθμικής Γυμναστικής, Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης, Αντιπτέρησης. Η αγωνιστική δραστηριότητα αρχίζει τον Οκτώβριο και ολοκληρώνεται τον Μάιο κάθε σχολικής χρονιάς.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2015-2016

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ	ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ	ΠΟΛΗ
12/01/2016	Δρόμος σε Ανώμαλο Έδαφος Γυμν/Λυκείων	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
1, 2, 4/02/2016	Χειροσφαίριση Λυκείων	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
15/02/2016	Ρυθμική Γυμναστική Γυμν/Λυκείων	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
15/02/2016	Αντιπτέρηση Γυμν/Λυκείων	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
15,16,18/02/2016	Πετοσφαίριση Λυκείων	ΛΕΜΕΣΟΣ
15 και 18/02/2016	Ποδόσφαιρο Σάλας	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
16,17,19/02/2016	Καλαθοσφαίριση Λυκείων	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
17/02/2016	Κολύμβηση Γυμνασίων/Λυκείων	ΛΑΡΝΑΚΑ
17/02/2016	Ενόργανη Γυμναστική Γυμνασίων/Λυκείων	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
18/02/2016	Επιτραπέζια Αντισφαίριση Γυμνασίων/Λυκείων	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
28,29/03/2016	Σύνθετα Στίβου (ΔΕΚΑΘΛΟ/ΕΠΤΑΘΛΟ)	ΛΑΡΝΑΚΑ
5/04/2016	Στίβος Λυκείων	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
14/04/2016	Στίβος Γυμνασίων	ΛΕΜΕΣΟΣ
10,11,13/05/2016	Πετοσφαίριση Γυμνασίων	ΛΕΜΕΣΟΣ
10,11,13/05/2016	Καλαθοσφαίριση Γυμνασίων	ΛΑΡΝΑΚΑ

Πανελλήνιοι Αγώνες Λυκείων

Δρόμου σε Ανώμαλο Έδαφος, 09/02/2016, Αρχαία Ολυμπία

Καλαθοσφαίρισης, 05-08/04/2016, Καβάλα

Πετοσφαίρισης, 13-15/4/2016, Λάρνακα

Χειροσφαίρισης, 24-26/02/2016, Θεσσαλονίκη

Στίβου, 10-11/5/2016, Πάτρα

Παγκόσμιοι Σχολικοί Αγώνες

Educational Games, 23 - 28/04/2016 Αθήνα και Αρχαία Ολυμπία

Παγκόσμιο Σχολικό Πρωτάθλημα Futsal, 03-10/4/2016, Κροατία

Παγκόσμια Γυμνασιάδα, 11 -17 /07/2016, Τραπεζούντα

Παγκόσμιο Σχολικό Πρωτάθλημα Πετοσφαίρισης 25/06- 03/07/2016, Βελιγράδι

9.1.7.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Πραγματοποιήθηκαν δειγματικές διδασκαλίες με επισκέψεις σε σχολεία και συμμετείχαν όλοι οι καθηγητές/τριες Φυσικής Αγωγής των σχολικών μονάδων. Κατά τη διάρκεια των επισκέψεων, προκλήθηκαν εκτεταμένες, σε πολλές περιπτώσεις, συζητήσεις και δόθηκαν λύσεις. Η υποστήριξη στους εκπαιδευτικούς ήταν πολύπλευρη. Για καλύτερη επικοινωνία εφαρμόστηκαν ειδικά προγράμματα με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων.

Ολοκληρώθηκε η συγγραφή των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας για όλες τις τάξεις του Γυμνασίου και του Λυκείου. Επίσης, ολοκληρώθηκε ο Ετήσιος Προγραμματισμός ανά τάξη και ανά σκοπό στη βάση των ΔΔΕ, καθώς και του Νέου Ωρολογίου Προγράμματος.

9.1.7.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Στο πλαίσιο του γενικότερου Προγράμματος «Φυσική Αγωγή», διοργανώνονται δράσεις, οι οποίες διαμορφώνουν και καλλιεργούν, επιπρόσθετα από το μάθημα, θετικές στάσεις και συμπεριφορές σύμφωνα με τις Αρχές και Αξίες του Αθλητισμού, ιδιαίτερα του «Ευ Αγωνίζεσθαι».

Μερικές από αυτές τις δράσεις είναι οι εξής:

- Δίκτυο σχολείων «Πιερ Ντε Κουμπερτέν», σε συνεργασία με την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή
- Διαγωνισμός Αφίσας «ΡΙΟ-2016», σε συνεργασία με την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή
- Διαγωνισμός Τέχνης-Ζωγραφικής με θέμα «Το άθλημα του Μαραθωνίου», σε συνεργασία με την Επιθεώρηση Εικαστικών Τεχνών
- Τελετή Βράβευσης Αρίστων Μαθητών-Αθλητών
- Ειδικό Βραβείο «Ήθους και Αθλητοπρέπειας»

9.1.7.4 ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ 2016 – Ευρωπαϊκή Αθλητική Εκστρατεία, στην οποία συμμετείχαν όλα τα Γυμνάσια, Λύκεια και Τεχνικές Σχολές με δραστηριοποίηση 48,000 ατόμων σε όλα τα Γυμνάσια, Λύκεια και Τεχνικές Σχολές.
- Δράση «Άσκηση στον εργασιακό χώρο», στο πλαίσιο της πολιτικής του Γραφείου Φυσικής Αγωγής για προώθηση της φυσικής δραστηριότητας και του υγιεινού τρόπου διατροφής, στα Κεντρικά Κτήρια της Τράπεζας Κύπρου.
- Συμμετοχή στο Πρόγραμμα «HEPA – Health Enhancing Physical Activity» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας WHO (Παρίσι και Βρυξέλλες).

9.1.7.5 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Επαρχιακά Φεστιβάλ Χορού (Παραδοσιακοί Κυπριακοί και Ελληνικοί Χοροί, Χορογραφία Σύγχρονου Χορού, Hip-Hop/Street Dance/Break Dance)
- Σεμινάρια Πρώτων Βοηθειών για καθηγητές Φυσικής Αγωγής/εκπαιδευτές
- Σεμινάρια εκπαίδευσης καθηγητών Φυσικής Αγωγής στη χρήση Απινιδωτών.

9.1.7.6 ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Η πολύ πετυχημένη πορεία του Αθλητικού Λυκείου, με παγκόσμιες διακρίσεις στον σχολικό αθλητισμό και εξαιρετικές ακαδημαϊκές επιδόσεις των μαθητών/αθλητών, οδήγησε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στην απόφαση επέκτασης των Αθλητικών Λυκείων και Αθλητικών Γυμνασίων σε όλες τις πόλεις.

ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

Αποστολή των Αθλητικών Λυκείων για μια επιτυχημένη επαγγελματική και αθλητική σταδιοδρομία είναι:

- Η στήριξη της αγωνιστικής δραστηριότητας των μαθητών-αθλητών
- Η ακαδημαϊκή στήριξη
- Η υιοθέτηση ορθής αθλητικής συμπεριφοράς (Ευ Αγωνίζεσθαι)

Κριτήρια εισδοχής στο Αθλητικό Λύκειο είναι:

- Γενική βαθμολογία 15/20 και άνω

- Διαγωγή κοσμιότητας
- Αθλητικές διακρίσεις:
1η-3η θέση σε παγκύπρια πρωταθλήματα, με συμμετοχή σε τουλάχιστον 50% του συνόλου των αγώνων ή
Τουλάχιστον δύο (2) συμμετοχές στην Εθνική Ομάδα
(τα κριτήρια πρέπει να έχουν επιτευχθεί κατά την τρέχουσα ή την προηγούμενη χρονιά)

Τρόπος λειτουργίας:

- Κανονισμοί Λειτουργίας Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης
- Πρόγραμμα Σπουδών ίδιο με το Λύκειο, με ελαφρώς διαφοροποιημένο ωράριο
- Προπόνηση τρεις φορές/εβδομάδα (Δευτέρα-Τετάρτη-Παρασκευή, 2 πρώτες διδακτικοί περίοδοι) σε συγκεκριμένους αθλητικούς χώρους
- Εργομετρικές εξετάσεις/ εξειδικευμένες αναλύσεις (ΚΑΕΚ)
- Ψυχολογική στήριξη
- Ακαδημαϊκή στήριξη δωρεάν (ΚΙΕ)
- Ενισχυμένο πρόγευμα δωρεάν δύο φορές την εβδομάδα
- Βεβαίωση φοίτησης πέραν του απολυτηρίου

Αθλητικά Λύκεια λειτουργούν:

- Λευκωσία – Ενιαίο Λύκειο Κύκκου Β΄
- Λεμεσός – Λανίτειο Λύκειο
- Λάρνακα – Λύκειο Βεργίνας
- Πάφος – Λύκειο Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄
- Αμμόχωστος – Λύκειο Παραλιμνίου

ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Αποστολή των Αθλητικών Γυμνασίων είναι:

- Η ενίσχυση της προπονητικής δραστηριότητας των μαθητών-αθλητών
- Η συνεχής αξιολόγηση και προώθηση των ταλέντων στον αθλητισμό
- Η συνεχής παρακολούθηση της ακαδημαϊκής προόδου των μαθητών/αθλητών
- Η υιοθέτηση ορθής αθλητικής συμπεριφοράς (Ευ Αγωνίζεσθαι)

Κριτήρια εισδοχής στο Αθλητικό Γυμνάσιο είναι:

- Αγωνιστική δραστηριότητα σε άθλημα/αγώνισμα που καλλιεργείται από τις αναγνωρισμένες ομοσπονδίες Ολυμπιακών Αθλημάτων (Πιστοποίηση από επίσημο σωματείο/ομοσπονδία)
- Για ατομικά αθλήματα 1η-3η παγκύπρια θέση σε αγώνες Ομοσπονδιών και Εθνικού Σχεδίου Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού (ΕΣΥΑΑ)
- Σε ομαδικά αθλήματα διενεργείται εξειδικευμένη δοκιμασία τεχνικής κατάρτισης από ειδική επιτροπή σε παγκύπριο επίπεδο
- «Άριστη» ή «Πολύ Καλή» ακαδημαϊκή επίδοση (χαρακτηρισμός από τον Διευθυντή του Δημοτικού Σχολείου φοίτησης του μαθητή)
- Άριστο ήθος.

Τρόπος λειτουργίας:

- Κανονισμοί Λειτουργίας Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης
- Πρόγραμμα Σπουδών ίδιο με του Γυμνασίου

- Προπόνηση τρεις φορές/ εβδομάδα (Δευτέρα-Τετάρτη-Παρασκευή, 2 πρώτες διδακτικές περιόδους) σε συγκεκριμένους προπονητικούς χώρους
- Εργομετρικές εξετάσεις (ΚΑΕΚ)
- Βεβαίωση φοίτησης πέραν του απολυτηρίου.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, Αθλητικά Τμήματα λειτούργησαν:

- Λευκωσία – Γυμνάσιο Έγκωμης
- Λεμεσός - Λανίτειο Γυμνάσιο

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016, προσφέρθηκε προπονητική ενίσχυση σε μεγάλο αριθμό αθλημάτων, ενώ παράλληλα πολύ μεγάλος αριθμός μαθητών παρακολούθησε τα ενισχυτικά μαθήματα.

9.2 ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

9.2.1 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΤΕΕ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΜΤΕΕ), για να μπορεί να αναπροσαρμόζεται στις ανάγκες της οικονομίας και της βιομηχανίας του τόπου και στις νέες επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, κατά το σχολικό έτος 2015-2016, ενίσχυσε/ανέπτυξε συνεργασία με τους πιο κάτω φορείς:

- Επιτροπή Παρακολούθησης των Αλλαγών στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευσης
- Οργανωμένους Εργοδότες και Βιομήχανους
- Συμβουλευτικό Σώμα Μεταλλουργικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Μ.Ι.Ε.Ε.Κ.).

Οι τομείς στους οποίους αναπτύχθηκε συνεργασία είναι:

- Η αναδιαμόρφωση του Ωρολογίου Προγράμματος Σπουδών της ΜΤΕΕ
- Ο επανακαθορισμός των κλάδων/ειδικοτήτων που προσφέρει η ΜΤΕΕ, σύμφωνα με τις τάσεις της Βιομηχανίας και της αγοράς εργασίας
- Η διαμόρφωση νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων ΜΤΕΕ
- Η αναθεώρηση των Μαθημάτων Πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση
- Η συστηματική ενημέρωση των εκπαιδευτών πάνω στις εξελίξεις της τεχνολογίας και η επιμόρφωσή τους πάνω σε νέες βιομηχανικές μεθόδους και διαδικασίες, που θα βοηθήσει στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης
- Η ανάπτυξη στενότερων δεσμών μεταξύ του συστήματος σχολικής εκπαίδευσης και της Βιομηχανίας
- Η κατάρτιση των μαθητών ΜΤΕΕ και των μαθητευομένων του Συστήματος Μαθητείας στη Βιομηχανία, έτσι ώστε να γίνεται εμπέδωση και εφαρμογή των γνώσεων και δεξιοτήτων που τους παρέχονται στο σχολείο
- Η λειτουργία των Μεταλλουργικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Μ.Ι.Ε.Ε.Κ.), τα οποία αποτελούν Δημόσιες Σχολές που προσφέρουν εξειδικευμένη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση μεταλλουργικού επιπέδου σε απόφοιτους Μέσης Εκπαίδευσης.

Επίσης, η Διεύθυνση Μ.Τ.Ε.Ε. έχει αναπτύξει πλαίσιο συνεργασίας με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό CEDEFOP, καθώς και άλλους Οργανισμούς και δίκτυα, σε θέματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

9.2.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Για την ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού, όσον αφορά στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, έγιναν οι πιο κάτω ενέργειες:

- Δόθηκε στους μαθητές της Γ΄ τάξης όλων των Γυμνασίων ενημερωτικό υλικό. Επίσης, οι Τεχνικές Σχολές έχουν εκδώσει τα δικά τους ενημερωτικά φυλλάδια, τα οποία έχουν δοθεί στους μαθητές, τους γονείς και άλλους ενδιαφερομένους.
- Λειτουργί της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης παρευρέθηκαν σε συγκεντρώσεις γονέων και κηδεμόνων μαθητών της Γ΄ τάξης Γυμνασίου και ενημέρωσαν για τους κλάδους και τις ειδικότητες που προσφέρονται στις Τεχνικές Σχολές, για το έργο που επιτελείται και τις προοπτικές και διεξόδους των αποφοίτων των Τεχνικών Σχολών για περαιτέρω σπουδές και εργοδότηση.
- Διοργανώθηκαν διάφορες εκθέσεις με εφευρέσεις και κατασκευές των μαθητών των Τεχνικών Σχολών.
- Στο πλαίσιο της προσπάθειας της Διεύθυνσης Μ.Τ.Ε.Ε. για άνοιγμα προς την κοινωνία και ενημέρωση των γονέων/κηδεμόνων και μαθητών για τους στόχους, τις προοπτικές και ευκαιρίες που προσφέρονται μέσα από τα προγράμματα σπουδών των Τεχνικών Σχολών, έχει καθιερωθεί «Ημέρα Ανοικτού Σχολείου». Κατά την ημέρα αυτή, το κοινό έχει τη δυνατότητα να επισκεφθεί την Τεχνική Σχολή που επιθυμεί και να ξεναγηθεί από μαθητές και εκπαιδευτικούς στις σύγχρονες αίθουσες τεχνολογίας, ηλεκτρονικά σχεδιαστήρια και εργαστήρια των διάφορων ειδικοτήτων που λειτουργούν στη Σχολή. Κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013, αποφασίστηκε όπως αυτός ο θεσμός επεκταθεί, έτσι ώστε να καλύψει όχι μόνο μία ημέρα, αλλά ολόκληρη την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου κάθε σχολικής χρονιάς, κάτι που ίσχυσε και για τη σχολική χρονιά 2015-2016. Ως εκ τούτου, οι μαθητές Γυμνασίου με τους γονείς τους είχαν την ευκαιρία, μετά από συνεννόηση με τον Διευθυντή/ντρια της Σχολής της επιλογής τους, να την επισκεφθούν καθ' όλη τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου.

9.3 ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

9.3.1 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Αποστολή της Υπηρεσίας Εξετάσεων είναι η διοργάνωση και διεξαγωγή έγκυρων και αξιόπιστων εξετάσεων, με στόχο την αντικειμενική αξιολόγηση των συμμετεχόντων υποψηφίων. Οι εξετάσεις που διοργανώνει η Υπηρεσία Εξετάσεων εμπίπτουν στις εξής δύο κατηγορίες:

A) Εξετάσεις που διοργανώνονται και διεξάγονται αποκλειστικά από την Υπηρεσία Εξετάσεων, οι οποίες εξυπηρετούν εκπαιδευτικούς σκοπούς.

B) Εξετάσεις που διοργανώνονται και διεξάγονται από την Υπηρεσία Εξετάσεων, σε συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες και Οργανισμούς, που υποβάλλουν αίτημα για σκοπούς προσλήψεων, προαγωγών, πιστοποιήσεων επαγγελματικών προσόντων, διαπιστώσεων επάρκειας διάφορων επιπέδων γλωσσών κ.λπ.

A. Εξετάσεις που διοργανώνονται και διεξάγονται αποκλειστικά από την Υπηρεσία Εξετάσεων για εκπαιδευτικούς σκοπούς

- i. **Παγκύπριες Εξετάσεις:** Η Υπηρεσία Εξετάσεων έχει την ευθύνη, σύμφωνα με τον Νόμο [22(1)2006], περί διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων και τον Τροποποιητικό Νόμο του 2007, της οργάνωσης, διεξαγωγής και εξαγωγής των αποτελεσμάτων των Παγκύπριων Εξετάσεων. Στόχος των Παγκύπριων Εξετάσεων, βάσει της ισχύουσας μέχρι σήμερα Νομοθεσίας, είναι η απόλυση των τελειοφοίτων από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση της Κύπρου και η χορήγηση στους ενδιαφερομένους του «Γενικού Βαθμού Κατάταξης-Πρόσβασης», για σκοπούς εισδοχής στα Δημόσια Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και της Ελλάδας. Στις Παγκύπριες Εξετάσεις 2016, υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής **8198** υποψήφιοι. Από το σύνολο των υποψηφίων, οι **5674** υπέβαλαν αίτηση για σκοπούς πρόσβασης στη Δημόσια Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση της Κύπρου και της Ελλάδας. Βάσει των προτιμήσεων των υποψηφίων, έχουν διατεθεί **2287** θέσεις, από τις οποίες **1356** στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, **741** στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, **94** στο Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο και **96** στις Στρατιωτικές Σχολές της Ελλάδας. Ο συνολικός αριθμός τετραδίων, τα οποία επεξεργάστηκε η Υπηρεσία Εξετάσεων για τις ανάγκες των Παγκύπριων Εξετάσεων 2016, ανήλθε στα **31028** για **87** εξεταζόμενα μαθήματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι, κατά τη φετινή χρονιά, η ορισθείσα από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού Ειδική Επιτροπή Παροχής Διευκολύνσεων ενέκρινε την παροχή διευκολύνσεων σε **783** υποψηφίους με ειδικές ανάγκες. Περαιτέρω, τον Σεπτέμβριο του 2016, η Υπηρεσία Εξετάσεων διοργάνωσε και διεξήγαγε τις εξετάσεις εισδοχής στις Ανώτατες Σχολές Καλών Τεχνών της Ελλάδας. Εισαγωγή στις πιο πάνω Σχολές εξασφάλισαν **17** υποψήφιοι.

Η υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στις Παγκύπριες Εξετάσεις 2016 έγινε ηλεκτρονικά σε όλα τα Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης που λειτουργήσαν ως Κέντρα Συλλογής Αιτήσεων (ΚΣΑ) υπό την καθοδήγηση της Υπηρεσίας Εξετάσεων. Η Υπηρεσία Εξετάσεων δέχθηκε και φέτος, ταχυδρομικώς, αιτήσεις από αποφοίτους παλαιότερων χρόνων, τελειοφοίτους Εσπερινών Σχολείων και Τεχνικών Σχολών και τελειοφοίτους Ιδιωτικών Σχολείων, διεκπεραιώνοντας με αυτόν τον τρόπο μεγάλο όγκο εργασιών που αφορούσε στην επεξεργασία των αιτήσεων αυτών των κατηγοριών.

Τον Ιούλιο 2016, κατόπιν διαβούλευσης με το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, λειτουργήσαν υπό την ευθύνη της Υπηρεσίας Εξετάσεων, τα Κέντρα Συγκέντρωσης Αιτήσεων (ΚΣΑ) σε κάθε επαρχία για την υποβολή των αιτήσεων των υποψηφίων των Παγκύπριων Εξετάσεων 2016 στα Ελληνικά ΑΑΕΙ. Από τους **3247** υποψηφίους, που υπέβαλαν αίτηση εισαγωγής στα Ελληνικά ΑΑΕΙ, εξασφάλισαν θέση οι **3085** υποψήφιοι.

- ii. **Εξετάσεις Ελληνικής Δακτυλογραφίας και Στενογραφίας:** Οι Εξετάσεις Ελληνικής Δακτυλογραφίας και Στενογραφίας διοργανώνονται και διεξάγονται από την Υπηρεσία

Εξετάσεων δύο φορές τον χρόνο. Το 2016 οι Εξετάσεις Ελληνικής Δακτυλογραφίας και Στενογραφίας έχουν πραγματοποιηθεί κατά τους μήνες Απρίλιο και Δεκέμβριο. Σκοπός των πιο πάνω Εξετάσεων είναι η εξακρίβωση της ικανότητας των υποψηφίων, σύμφωνα με τους κανονισμούς Ελληνικής Δακτυλογραφίας και Στενογραφίας, στη δακτυλογράφηση κειμένων με την απαραίτητη ταχύτητα και στη λήψη στενογραφημένων σημειώσεων και την αποστενογράφησή τους. Κατά το 2016, έλαβαν μέρος στις εν λόγω Εξετάσεις **329** υποψήφιοι.

iii. **Εξετάσεις Πιστοποίησης Βασικής Γνώσης Ελληνικής Γλώσσας για Μετανάστες/Αλλοδαπούς (Επίπεδο Α2)**: Οι Εξετάσεις αυτές πραγματοποιούνται σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (Επίπεδο Α2), δύο φορές τον χρόνο σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται από την Υπηρεσία Εξετάσεων. Σκοπός των συγκεκριμένων Εξετάσεων είναι η χορήγηση Πιστοποιητικού Επιτυχίας στη Βασική Γνώση της Ελληνικής Γλώσσας για τους μετανάστες και αλλοδαπούς που διαμένουν στην Κύπρο, σύμφωνα με τον Νόμο που τροποποιεί τον περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμο 143(Ι) του 2009. Κατά το 2016, έλαβαν μέρος στις εν λόγω Εξετάσεις **69** υποψήφιοι.

iv. **Εξετάσεις Πιστοποίησης Πολύ Καλής Γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας**: Η Υπηρεσία Εξετάσεων οργανώνει και επιβλέπει τη διεξαγωγή των Εξετάσεων Πιστοποίησης Πολύ Καλής Γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας. Οι Εξετάσεις αυτές πραγματοποιούνται δύο φορές τον χρόνο σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται από την Υπηρεσία Εξετάσεων. Κατά τη φετινή χρονιά, διεξήχθησαν τον Μάρτιο και τον Σεπτέμβριο. Σκοπός των συγκεκριμένων Εξετάσεων είναι η εξακρίβωση της ικανότητας των υποψηφίων να χρησιμοποιούν την Ελληνική Γλώσσα, σε γραπτό ή προφορικό λόγο, σε επίπεδο Απολυτηρίου αναγνωρισμένου Λυκείου ή Εξατάξιας Σχολής Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου ή της Ελλάδας, που έχει ως βασική γλώσσα διδασκαλίας την Ελληνική. Η Εξέταση είναι είτε γραπτή για σκοπούς απόδειξης επάρκειας στην Ελληνική Γλώσσα, είτε γραπτή και προφορική για υποψήφιους εκπαιδευτικούς που δεν κατέχουν Απολυτήριο Ελληνικού Δημόσιου Σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης ή για άλλους ενδιαφερομένους.

Κατά την εξεταστική περίοδο του έτους 2016, ο αριθμός των υποψηφίων που έλαβαν μέρος στη Γραπτή Εξέταση ανήλθε στους **506**, ενώ οι υποψήφιοι της Προφορικής Εξέτασης ανήλθαν στους **118**.

v. **Εξετάσεις Πιστοποίησης Διάφορων Επιπέδων Γλωσσών (Άριστη Γνώση Ελληνικής Γλώσσας, Άριστη Γνώση Αγγλικής Γλώσσας, Πολύ Καλή Γνώση Αγγλικής Γλώσσας, Καλή Γνώση Αγγλικής Γλώσσας)**: Η Υπηρεσία Εξετάσεων οργανώνει και επιβλέπει τη διεξαγωγή των Εξετάσεων Πιστοποίησης Διάφορων Επιπέδων Γλωσσών. Σκοπός των Εξετάσεων είναι η Πιστοποίηση Επάρκειας στην αντίστοιχη γλώσσα και επίπεδο, προσόν το οποίο είναι δυνατόν να απαιτηθεί για πρόσληψη ή προαγωγή από διάφορες Υπηρεσίες ή Οργανισμούς στον Δημόσιο ή στον Ιδιωτικό Τομέα. Οι Εξετάσεις αυτές πραγματοποιούνται, στο παρόν στάδιο, μια φορά τον χρόνο σε ημερομηνία που ανακοινώνεται από την Υπηρεσία Εξετάσεων. Κατά τη φετινή χρονιά, οι εν λόγω Εξετάσεις θα διεξαχθούν τον Δεκέμβριο 2016.

B. Εξετάσεις που διοργανώνονται σε συνεργασία με άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, Τμήματα, Οργανισμούς, Δήμους και Ιδιωτικούς Φορείς

Η Υπηρεσία Εξετάσεων αναλαμβάνει την οργάνωση και διεξαγωγή των πιο πάνω Εξετάσεων, μετά από σχετικό αίτημα των ενδιαφερόμενων Φορέων. Συγκεκριμένα, αναλαμβάνει την ευθύνη διεξαγωγής τους, την ετοιμασία υλικού για τα Εξεταστικά Κέντρα που θα λειτουργήσουν, τον διορισμό και την ενημέρωση των θεματοθετών, τη δακτυλογράφηση και τον πολλαπλασιασμό των εξεταστικών δοκιμών, τη γενική εποπτεία κατά την ημέρα διεξαγωγής των Εξετάσεων, τον συντονισμό των βαθμολογητών, τη βαθμολόγηση των γραπτών, τη μηχανογράφηση και εξαγωγή των αποτελεσμάτων. Τέτοιες Εξετάσεις είναι οι ακόλουθες:

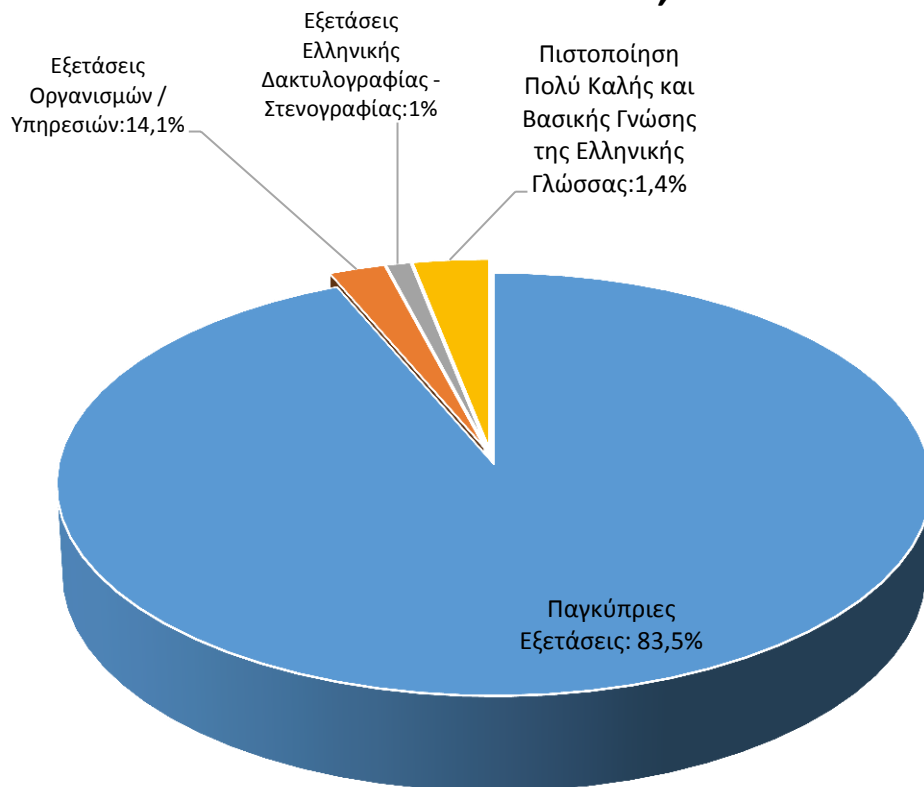
- i. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία για τις κλίμακες Α2-5-7
- ii. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία για τις κλίμακες Α8-10- 11
- iii. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων ή προαγωγή στην Αστυνομία.
- iv. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων ή προαγωγή σε Κυβερνητικούς Οργανισμούς
- v. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων ή προαγωγή σε Ημικρατικούς Οργανισμούς

- vi. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων ή προαγωγή σε Δήμους και Κοινότητες
- vii. Εξετάσεις για πλήρωση θέσεων σε Ιδιωτικούς Οργανισμούς και Τράπεζες
- viii. Εξετάσεις Καλής, Πολύ Καλής και Άριστης Γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας και Εξετάσεις Καλής, Πολύ Καλής και Άριστης Γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας, οι οποίες πραγματοποιούνται σε συνεργασία με την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και έχουν ως στόχο τη διαπίστωση της επάρκειας των υποψηφίων /δημόσιων λειτουργών/ στις εν λόγω γλώσσες και στα αντίστοιχα επίπεδα για σκοπούς υποβολής αίτησης για διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία και για σκοπούς προαγωγής σε θέσεις, για τις οποίες απαιτείται το συγκεκριμένο προσόν.

Κατά το έτος 2016, διοργανώθηκαν Εξετάσεις για το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, την Αστυνομία, τη Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, το Υπουργείο Υγείας, την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, την Ελεγκτική και Δικαστική Υπηρεσία, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και το Κοινοτικό Συμβούλιο Χλώρακας. Συνολικά, διοργανώθηκαν Εξετάσεις για 10 Οργανισμούς και ο συνολικός αριθμός των τετραδίων, που επεξεργάστηκε η Υπηρεσία Εξετάσεων και αφορά στους πιο πάνω Οργανισμούς, ανήλθε στα **5310**.

Για την περίοδο Ιανουαρίου 2016 – Νοεμβρίου 2016, η Υπηρεσία Εξετάσεων διεκπεραίωσε όλες τις απαραίτητες εργασίες για τη διοργάνωση και διεξαγωγή Εξετάσεων, καθώς και εξαγωγή αποτελεσμάτων και επεξεργάστηκε συνολικά **37242** τετράδια, όπως παρουσιάζονται στο πιο κάτω γράφημα (σημειώνεται ότι οι αριθμοί και τα ποσοστά που παρουσιάζονται στο γράφημα αναφέρονται στο συνολικό αριθμό τετραδίων απαντήσεων που επεξεργάστηκε η Υπηρεσία Εξετάσεων για την περίοδο Ιανουαρίου 2016 – Νοεμβρίου 2016. Δεν περιλαμβάνονται οι εξετάσεις που θα διεξαχθούν κατά τον Δεκέμβριο 2016):

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΡΑΠΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗΚΕ Η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ, ΚΑΤΑ ΤΟ 2016

- Παγκύπριες Εξετάσεις: 31028
- Πιστοποίηση Πολύ Καλής και Βασικής Γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας: 575
- Εξετάσεις Ελληνικής Δακτυλογραφίας - Στενογραφίας: 329
- Εξετάσεις Οργανισμών / Υπηρεσιών: 5310

Παράλληλα, με τη διενέργεια των προαναφερόμενων εξετάσεων, ανατέθηκε στην Υπηρεσία Εξετάσεων η ευθύνη του συντονισμού όλων των εργασιών, εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, για τη διοργάνωση και διεξαγωγή της Διεθνούς Εκπαιδευτικής Έκθεσης Κύπρου: «*Εκπαίδευση και Καριέρα 2016*». Η Υπηρεσία Εξετάσεων ανέλαβε τον συντονισμό όλων των Διευθύνσεων, Τμημάτων και Υπηρεσιών του Υ.Π.Π. που συμμετέχουν στη Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση και είχε την ευθύνη της γενικής οργάνωσης του Περιπτέρου του Υ.Π.Π., όπως και άλλων διαδικασιών που αφορούν στην οργάνωση της Διεθνούς Εκπαιδευτικής Έκθεσης: «*Εκπαίδευση και Καριέρα 2016*», που συνδιοργανώνεται από το Υ.Π.Π., το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων και το Ευρωπαϊκό Γραφείο Κύπρου. Στο Περίπτερο του Υ.Π.Π. υπήρχαν λειτουργοί της Υπηρεσίας Εξετάσεων, οι οποίοι παρείχαν

πληροφορίες στο κοινό, τόσο όσον αφορά στις Παγκύπριες Εξετάσεις, όσο και στις άλλες εξετάσεις που διενεργεί η Υπηρεσία Εξετάσεων.

Γ. Γραπτές Εξετάσεις για Εγγραφή και Κατάταξη στον Πίνακα Διορισίμων.

Η Υπηρεσία Εξετάσεων έχει αναλάβει, σύμφωνα με τον περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικό) (Αριθμός 2) Νόμο του 2015, τη διεξαγωγή Γραπτών Εξετάσεων για Εγγραφή και Κατάταξη στον Πίνακα Διορισίμων που θα πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο του 2017. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της εξαιρετικά περίπλοκης και σημαντικής αυτής εξεταστικής δοκιμασίας, η Υπηρεσία Εξετάσεων εργάστηκε πυρετωδώς για την οργάνωση του συστήματος επιλογής των Ομάδων Πιθανών Θεματοθετών με τη δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας, με τη σύσταση των Ομάδων Πιθανών Θεματοθετών, με τη διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων και βιωματικών εργαστηρίων για όλους τους εμπλεκόμενους, με την προετοιμασία και επεξεργασία των σχετικών κανονισμών που θα διέπουν τις εξετάσεις, με τον καθορισμό των χρονοδιαγραμμάτων των απαραίτητων προπαρασκευαστικών εργασιών και με τον γενικό συντονισμό για την επίτευξη του εγχειρήματος αυτού, το οποίο αποτελεί μια από τις προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Επίσης, η Υπηρεσία Εξετάσεων ετοιμάζει συγκεκριμένη ιστοσελίδα, στην οποία θα περιλαμβάνεται η εξεταστέα ύλη των Γραπτών Εξετάσεων για Εγγραφή και Κατάταξη στον Πίνακα Διορισίμων, όπως και άλλες χρήσιμες πληροφορίες που θα αφορούν στις υπό αναφορά Εξετάσεις. Σημειώνεται ότι οι προαναφερόμενες εργασίες αποτελούν μόνο μέρος των πολύπλοκων και πολυεπίπεδων εργασιών που απαιτούνται για τη διοργάνωση των Εξετάσεων, όπως αυτές προϋποτίθενται από το Νέο Σύστημα Διορισμών στη Δημόσια Εκπαίδευση της Κύπρου.

Μεγάλο εύρος των εργασιών της Υπηρεσίας Εξετάσεων αποτελεί η πληροφόρηση και άμεση εξυπηρέτηση του κοινού. Πολλές χιλιάδες πολιτών απευθύνονται στην Υπηρεσία Εξετάσεων είτε για πληροφόρηση, είτε για επίλυση προβλημάτων, είτε για εξασφάλιση πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων. Για την εξυπηρέτηση όλου αυτού του κόσμου, η Υπηρεσία Εξετάσεων διαθέτει τη δική της ιστοσελίδα: www.moec.gov.cy/ypexams, από την οποία οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αντλήσουν άμεσα πληροφορίες για τις εξετάσεις που διεξάγονται από αυτήν. Είναι αξιοσημείωτο ότι, κατά την περίοδο 1^η Σεπτεμβρίου 2015 – 31^η Αυγούστου 2016, η ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Εξετάσεων είχε **3.856.068** προβολές. Ο αριθμός αυτός δείχνει αφενός το ενδιαφέρον του κοινού για τα θέματα που διαχειρίζεται η Υπηρεσία Εξετάσεων και αφετέρου την ευχρηστία της ιστοσελίδας, αφού ο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί πολύ εύκολα να πλοηγηθεί και να βρει γρήγορα τις πληροφορίες που επιθυμεί για τα θέματα ενασχόλησης της Υπηρεσίας Εξετάσεων.

Επίσης, για καλύτερη και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του κοινού, η Υπηρεσία Εξετάσεων έχει εισαγάγει αυτόνομο τηλεφωνικό σύστημα που κατευθύνει τον κάθε ενδιαφερόμενο στον αρμόδιο λειτουργό, αλλά, ταυτόχρονα, δίνει και βασικές πληροφορίες που ανανεώνονται τακτικά για άμεση ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

9.3.2 Προβολή της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου στο Εξωτερικό

Στο πλαίσιο των ενεργειών προβολής της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου στο εξωτερικό, η Δ.Α.Α.Ε., παράλληλα με την επίσημη ιστοσελίδα της, διαθέτει ιστοσελίδα στην Αγγλική Γλώσσα (www.highereducation.ac.cy/.en/), στην οποία υπάρχουν πληροφορίες, νομοθεσίες, διαδικασίες και λοιπά στοιχεία που ενδιαφέρουν τους υποψήφιους φοιτητές από το εξωτερικό. Επιπρόσθετα, διαθέτει τόσο στην ελληνική, όσο και στην αγγλική ιστοσελίδα πληροφοριακό δελτίο στην Τουρκική, στην Αραβική και την Κινεζική Γλώσσα.

Εκδόσεις

Στο πλαίσιο των επίσημων συναντήσεων και επαφών, καθώς επίσης και των δραστηριοτήτων για την προβολή της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου στο εξωτερικό, η Δ.Α.Α.Ε. αξιοποιεί την έντυπη έκδοσή της με τίτλο «Ανώτερη Εκπαίδευση στην Κύπρο» στην Αγγλική Γλώσσα, με στόχο την προβολή της Ανώτερης Εκπαίδευσης της χώρας μας στο εξωτερικό.

Βασικές θεματικές ενότητες που περιλαμβάνονται στην έκδοση είναι οι πιο κάτω:

1. Σύντομη αναφορά στην Κύπρο
2. Η Ανώτερη Εκπαίδευση στην Κύπρο
3. Η εξέλιξη της Α.Ε. στην Κύπρο
 - Όραμα
 - Στόχοι και προκλήσεις
 - Εφαρμογή της Διαδικασίας της Μπολόνια
4. Η δομή της Α.Ε.
 - Πανεπιστήμια
 - Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
5. Διά βίου μάθηση
6. Έρευνα και Καινοτομία
 - Πολιτική της ΕΕ
 - Εφαρμογή της στην Κύπρο
7. Διεθνοποίηση της Α.Ε.

Η έκδοση αυτή ενισχύει τις προσπάθειες που καταβάλλει το Υ.Π.Π. για την προβολή της Ανώτερης Εκπαίδευσης και την προσέλκυση ακόμη μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών από το εξωτερικό. Το βιβλιário είναι διαθέσιμο και αξιοποιείται και σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Ανώτερης Εκπαίδευσης, στη διεύθυνση www.highereducation.ac.cy.

Υλικό προβολής της Ανώτερης Εκπαίδευσης

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων προβολής της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου, η Δ.Α.Α.Ε. προχώρησε στη δημιουργία υλικού προβολής. Συγκεκριμένα, εξέδωσε ενημερωτικό έντυπο στην Ελληνική Γλώσσα με τίτλο «Σπουδές στην Κύπρο», ενώ επανέκδωσε το ίδιο ενημερωτικό έντυπο στην Αγγλική, την Αραβική και τη Ρωσική Γλώσσα. Στο έντυπο περιέχονται πληροφορίες για την Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου, τα υπεύθυνα σώματα που χειρίζονται θέματα για τη Διασφάλιση Ποιότητας και την Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που υπάρχουν στην Κύπρο και τα στοιχεία τους για επικοινωνία/ενημέρωση, τα είδη πτυχίων και διπλωμάτων που παρέχονται από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Κύπρο, καθώς, επίσης, στοιχεία και χρήσιμες πληροφορίες που αφορούν στη διαμονή των φοιτητών στην Κύπρο. Επιπλέον, η Δ.Α.Α.Ε. εκτύπωσε σημειωματάρια με έργο φοιτητών κυπριακών πανεπιστημίων στο εξώφυλλο. Το υλικό αυτό αξιοποιήθηκε σε δραστηριότητες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στο εξωτερικό και συγκεκριμένα σε εκπαιδευτικές αποστολές και διεθνείς εκπαιδευτικές εκθέσεις που συντόνισε η Δ.Α.Α.Ε., με τη συμμετοχή κυπριακών πανεπιστημίων. Στόχος των ενίσχυσης των εν λόγω δραστηριοτήτων είναι η προβολή της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου στο εξωτερικό και η προσέλκυση ξένων φοιτητών για σπουδές στην Κύπρο. Επιπλέον, το υλικό στάλθηκε σε Πρεσβείες και Προξενία της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό για αξιοποίηση.

Συμμετοχή στην Εκπαιδευτική Έκθεση «Egypt Education Expo 2016» στο Κάιρο, 7-9 Φεβρουαρίου 2016

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης συμμετείχε στην Εκπαιδευτική Έκθεση «Egypt Education Expo 2016», από τις 7 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2016. Στην κυπριακή αποστολή συμμετείχε μαζί με το Υπουργείο και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Στην Έκθεση συμμετείχε σημαντικός αριθμός πανεπιστημίων και διεθνών φορέων σε θέματα ανώτερης εκπαίδευσης από όλο τον κόσμο, ενώ μεγάλος αριθμός επισκεπτών γονέων, μαθητών, φοιτητών και πρακτόρων, είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν άμεσα για την ανώτερη εκπαίδευση της Κύπρου.

Μέσα από τις συναντήσεις που έγιναν στην Έκθεση, αλλά και το ενδιαφέρον που φαίνεται να υπάρχει για την Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου, προκύπτει ότι η Αίγυπτος μπορεί να αποτελέσει ένα από τους πλέον επιτυχείς προορισμούς των πανεπιστημίων μας, σε ό, τι αφορά στην προσέλκυση ποιοτικών φοιτητών. Η μικρή απόσταση μεταξύ των δύο χωρών, η ασφάλεια της χώρας μας, το γεγονός ότι τα πανεπιστήμιά μας αναγνωρίζονται στην Ευρώπη, αλλά και διεθνώς, φέρνουν την Κύπρο ψηλά στις προτιμήσεις των Αιγυπτίων και, συνεπώς, θα πρέπει να τύχουν της δέουσας αξιοποίησης από τη δική μας πλευρά. Η συμμετοχή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στην Εκπαιδευτική Έκθεση στο Κάιρο εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρύτερης πολιτικής και των προσπαθειών του Υπουργείου για την προβολή της Κύπρου σε χώρες στόχους στο εξωτερικό, έτσι ώστε η Κύπρος να αποτελεί ελκυστικό εκπαιδευτικό προορισμό για διεθνείς φοιτητές και ταυτόχρονα

να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η συνεργασία και οι αμοιβαίες ανταλλαγές ανάμεσα στα πανεπιστήμια της Κύπρου και των ξένων χωρών.

Συμμετοχή στην Εκπαιδευτική Έκθεση «Education Beyond Borders» στη Σόφια, 11-13 Μαρτίου 2016

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης συμμετείχε στην Εκπαιδευτική Έκθεση «Education Beyond Borders», η οποία πραγματοποιήθηκε στη Σόφια της Βουλγαρίας από τις 11 έως τις 13 Μαρτίου 2016. Στην εν λόγω Έκθεση συμμετείχαν δεκάδες πανεπιστήμια από τη Βουλγαρία, τη Ρωσία, την Κίνα, την Ολλανδία, το Σουδάν, τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και το Ηνωμένο Βασίλειο. Σημειώνεται ότι η εν λόγω έκθεση επαναλαμβάνεται δύο φορές τον χρόνο από το 2009.

Συμμετοχή στην Εκπαιδευτική Έκθεση «GHEDEX– Global Higher Education Exhibition 2016», στο Ομάν, 19 - 21 Απριλίου 2016

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης ανέλαβε την οργάνωση και τον συντονισμό της κυπριακής εκπαιδευτικής αποστολής στο Ομάν με κύριο στόχο τη συμμετοχή στην Εκπαιδευτική Έκθεση GHEDEX Global Higher Education Exhibition 2016, που πραγματοποιήθηκε στο Μουσκάτ από τις 19 μέχρι και τις 21 Απριλίου 2016. Στην αποστολή συμμετείχαν μαζί με το Υπουργείο, το Πανεπιστήμιο Frederick, το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, το Ινστιτούτο Κύπρου και η Σχολή Μοριακής Ιατρικής του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου. Η Έκθεση κρίθηκε επιτυχημένη με συμμετοχή μεγάλου αριθμού χωρών και με μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Διαφάνηκε ένα γνήσιο ενδιαφέρον από τους επισκέπτες για σπουδές στην Κύπρο, ειδικότερα, μάλιστα, υπό το πρίσμα της πρόσφατης ένταξης της Κύπρου στο πρόγραμμα υποτροφιών του Ομάν. Πέρα από τη συμμετοχή στην προαναφερόμενη Έκθεση, η Κυπριακή Αποστολή είχε συνάντηση με τον Υφυπουργό Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του Ομάν για συζήτηση των θεμάτων ανώτερης εκπαίδευσης μεταξύ των δύο χωρών όπως η αναγνώριση όλων των Κυπριακών Πανεπιστημίων από το Σουλτανάτο του Ομάν, η υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας στον τομέα της Ανώτερης Εκπαίδευσης μεταξύ των δύο χωρών και η συμπερίληψη περισσότερων προγραμμάτων σπουδών των Κυπριακών Πανεπιστημίων στο πρόγραμμα υποτροφιών της χώρας.

Οργάνωση της Διεύθυνσης Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης Ημερίδων Ενημέρωσης με θέμα «Σπουδές στην Κύπρο», Χανιά, Ηράκλειο και Ρόδο, 22 - 23 και 16 Ιουνίου 2016

Η Ελλάδα αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους προορισμούς προσέλκυσης φοιτητών στην Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου. Για τον λόγο αυτό, η Δ.Α.Α.Ε. οργανώνει κάθε χρόνο Ημερίδες ενημέρωσης με τίτλο «Σπουδές στην Κύπρο». Οι Ημερίδες φέτος διοργανώθηκαν στα Χανιά, το Ηράκλειο και τη Ρόδο στις 23, 24 και 26 Ιουνίου 2016 αντίστοιχα, με τη συμμετοχή όλων των κυπριακών πανεπιστημίων. Οι Ημερίδες προβλήθηκαν στα τοπικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και απευθύνονταν σε μαθητές, φοιτητές, γονείς, εκπαιδευτικούς και συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού. Σημαντικός αριθμός επισκεπτών είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί άμεσα από τους εκπροσώπους του Υ.Π.Π. και των κυπριακών πανεπιστημίων για τους κλάδους σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, τις διαδικασίες εισδοχής, τις υποτροφίες και γενικότερα για τη φοιτητική ζωή στην Κύπρο.

Συμμετοχή στην Εκπαιδευτική Έκθεση «EduTraC Oman Higher Education, Training and Career Expo», στο Ομάν, 18-20 Οκτωβρίου 2016

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης συμμετείχε στην Εκπαιδευτική Έκθεση EduTraC Oman Higher Education, Training and Career Expo η οποία πραγματοποιήθηκε στο Μουσκάτ, Ομάν στις 18 έως 20 Οκτωβρίου 2016. Η κυπριακή αποστολή συμμετείχε στην εν λόγω Έκθεση, στο πλαίσιο των προσπαθειών που καταβάλλονται για προβολή της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου στο εξωτερικό, καθώς επίσης και για ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ της Κύπρου και του Ομάν σε θέματα ανώτερης εκπαίδευσης. Στην κυπριακή αποστολή συμμετείχαν, επίσης, το Πανεπιστήμιο Frederick και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Κατά τη διάρκεια της Έκθεσης, σημαντικός αριθμός επισκεπτών επισκέφθηκε τα περίπτερα της κυπριακής αποστολής, από όπου ζητούσαν πληροφορίες για το εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου, αλλά και πληροφορίες, κυρίως, για μεταπτυχιακά προγράμματα.

Συμμετοχή στην Εκπαιδευτική Έκθεση «China Education Expo 2016», στο Πεκίνο, 22 - 23 Οκτωβρίου 2016

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης συμμετείχε στην Ετήσια Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση «China Education Expo 2016» του China Education Association for International Exchange, που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο στις 22 και 23 Οκτωβρίου 2016. Στην κυπριακή αποστολή συμμετείχαν μαζί με το Υπουργείο, το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και το Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου. Η συμμετοχή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στην Εκπαιδευτική Έκθεση στο Πεκίνο εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρύτερης πολιτικής και των προσπαθειών του Υπουργείου για την προβολή της Κύπρου σε χώρες στόχους στο εξωτερικό, έτσι ώστε η Κύπρος να αποτελεί ελκυστικό εκπαιδευτικό προορισμό για διεθνείς φοιτητές και, ταυτόχρονα, να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η συνεργασία και οι αμοιβαίες ανταλλαγές ανάμεσα στα πανεπιστήμια της Κύπρου και των ξένων χωρών. Στην Έκθεση συμμετείχε σημαντικός αριθμός πανεπιστημίων και διεθνών φορέων σε θέματα ανώτερης εκπαίδευσης από όλο τον κόσμο και υπήρχε σημαντικός αριθμός επισκεπτών γονέων, μαθητών, φοιτητών και πρακτόρων, οι οποίοι απευθύνονταν στο περίπτερο της κυπριακής αποστολής, ζητώντας πληροφορίες για το εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου και για τις σπουδές τόσο σε προπτυχιακό, όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Συμμετοχή σε Εκπαιδευτική Έκθεση στη Μόσχα και την Αγία Πετρούπολη, 22-23 Οκτωβρίου 2016 - Οργάνωση από τη Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης Ημερίδας Ενημέρωσης με θέμα «Σπουδές στην Κύπρο», στην Αγία Πετρούπολη, 25 Οκτωβρίου 2016

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης συμμετείχε στην 30^η Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση στη Μόσχα και την Αγία Πετρούπολη, 22 και 23 Οκτωβρίου 2016. Στην κυπριακή αποστολή συμμετείχαν, επίσης, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Frederick, το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, το Πανεπιστήμιο Νεάπολις και το Πανεπιστήμιο UCLAN-Cyprus. Κατά τη διάρκεια της Έκθεσης, τα μέλη της κυπριακής αποστολής είχαν την ευκαιρία να συνομιλήσουν με ενδιαφερόμενους Ρώσους φοιτητές, καθώς επίσης να έρθουν σε επαφή με ρωσικά πανεπιστήμια για την προώθηση διμερών σχέσεων.

Στις 25 Οκτωβρίου 2016, η Δ.Α.Α.Ε., σε συνεργασία με το Κυπριακό Γενικό Προξενείο στην Αγία Πετρούπολη, πραγματοποίησαν «Ημερίδα Ενημέρωσης για την Ανώτερη Εκπαίδευση της Κύπρου», όπου παρουσίασαν εισηγήσεις τους ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και οι Πρυτάνεις ή εκπρόσωποι από όλα τα κυπριακά πανεπιστήμια. Στην Ημερίδα παρευρέθηκαν Ρώσοι σύμβουλοι, εκπαιδευτικοί, αντιπρόσωποι/πράκτορες, εκπρόσωποι ρωσικών πανεπιστημίων και εκπαιδευτικών φορέων της Αγίας Πετρούπολης. Κατά τη διάρκεια της Ημερίδας διαφάνηκε ότι οι προοπτικές περαιτέρω συνεργασίας στους τομείς της ανώτερης εκπαίδευσης είναι μεγάλες. Επιπλέον, στο πλαίσιο της Ημερίδας, η κυπριακή αντιπροσωπεία, με επικεφαλής τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, είχε συναντήσεις με τις τοπικές αρχές και πανεπιστήμια της περιοχής.

Συμμετοχή στην Εκπαιδευτική Έκθεση «Ta'leem 2016» στο Αμμάν, 31 Οκτωβρίου - 2 Νοεμβρίου 2016

Πραγματοποιήθηκε στις 31 Οκτωβρίου έως 2 Νοεμβρίου 2016, στο Αμμάν, η Εκπαιδευτική Έκθεση Ta'leem 2016, στην οποία συμμετείχαν το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Στην Έκθεση συμμετείχαν, επίσης, αντιπροσωπείες από το Ην. Βασίλειο, τις ΗΠΑ, τη Ρωσία, τη Λιθουανία, την Κίνα, τη Μαλαισία, το Ομάν, τον Λίβανο, την Παλαιστίνη και πολλές άλλες χώρες. Κατά τη διάρκεια της Έκθεσης, η κυπριακή αποστολή είχε την ευκαιρία να συναντηθεί με ενδιαφερόμενους φοιτητές και γονείς, καθώς επίσης με εκπαιδευτικούς πράκτορες, με σκοπό τη συνεργασία για προσέλκυση Ιορδανών και όχι μόνο φοιτητών στην Κύπρο. Επιπλέον, δόθηκε η ευκαιρία συνάντησης με εκπροσώπους πανεπιστημίων, με τους οποίους συζητήθηκαν δυνατότητες συνεργασίας και ανταλλαγής φοιτητών. Συμπερασματικά, η συμμετοχή της Δ.Α.Α.Ε. στην εν λόγω Έκθεση κρίνεται ως ιδιαίτερα επιτυχής, αφού κατέδειξε ότι οι προοπτικές προσέλκυσης Ιορδανών φοιτητών, αλλά και οι προοπτικές περαιτέρω συνεργασίας, ανάμεσα στις δύο χώρες στους τομείς της ανώτερης εκπαίδευσης, είναι μεγάλες.

Συμμετοχή στην Εκπαιδευτική Έκθεση «Academia Lebanon 2016» στη Βηρυτό, 31 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2016

Πραγματοποιήθηκε στις 31 Οκτωβρίου έως την 1^η Νοεμβρίου στη Βηρυτό η Εκπαιδευτική Έκθεση Academia Lebanon 2016. Στην Έκθεση συμμετείχε το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και το Πανεπιστήμιο

Νεάπολις. Το Υ.Π.Π. συμμετείχε σε Έκθεση στον Λίβανο για πρώτη φορά και η συμμετοχή είχε μάλλον διερευνητικό χαρακτήρα. Στο περιθώριο της Έκθεσης, η Πρεσβεία της Δημοκρατίας στο Λίβανο, μέσω του Προξένου, διευθέτησε συνάντηση του εκπροσώπου της Δ.Α.Α.Ε. με τον Διευθυντή Ανώτερης Εκπαίδευσης του Λιβάνου, στο Υπουργείο Παιδείας της Χώρας. Ο Διευθυντής Ανώτερης Εκπαίδευσης παρουσιάστηκε πολύ ευχαριστημένος από τη συνάντηση και ανέφερε ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αυξημένο ενδιαφέρον από Λιβανέζους φοιτητές για σπουδές στη Κύπρο. Εξέφρασε, επίσης, την επιθυμία να δρομολογηθεί η συνομολόγηση συμφωνίας αμοιβαίας αναγνώρισης τίτλων σπουδών μεταξύ των δυο χωρών.

Συμμετοχή της Διεύθυνσης Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης στη Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση «Education Abroad», στο Κίεβο, 17 – 19 Νοεμβρίου 2016

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης συμμετείχε στην Εκπαιδευτική Έκθεση «Education Abroad», η οποία πραγματοποιήθηκε στο Κίεβο της Ουκρανίας στις 17 έως 19 Νοεμβρίου 2016. Στην εν λόγω έκθεση συμμετείχαν τα ιδιωτικά πανεπιστήμια: Πανεπιστήμιο Frederick, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Γάφου και Πανεπιστήμιο UCLan Cyprus, όπως επίσης δεκάδες πανεπιστήμια από την Ουκρανία, την Πολωνία, τη Ρουμανία, την Τσεχία, το Ισραήλ, τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, τη Γαλλία, τη Βουλγαρία κ.λπ. Σημειώνεται ότι η εν λόγω Έκθεση επαναλαμβάνεται δύο φορές τον χρόνο από το 2011. Η επόμενη έκθεση αναμένεται να πραγματοποιηθεί τον Απρίλιο του 2017.

Υποτροφίες του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου (European University Institute - EUI) στη Φλωρεντία

Η Κύπρος αποτελεί ένα από τα 21 κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου, το οποίο έχει ως αποστολή την ανάπτυξη και προώθηση τομέων σπουδών άμεσα συνυφασμένων με την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Ανώτατο Συμβούλιο είναι το αρμόδιο διοικητικό σώμα του Ινστιτούτου και αποτελείται από εκπροσώπους όλων των συμβαλλόμενων κρατών. Η προεδρία αναλαμβάνεται εκ περιτροπής. Η Κύπρος θα προεδρεύει του Ανώτατου Συμβουλίου το 2018. Το Συμβούλιο συνεδριάζει δύο φορές τον χρόνο και επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν στη λειτουργία, στη νομοθεσία και στον προϋπολογισμό. Την Κύπρο εκπροσωπεί στο Ανώτατο Συμβούλιο η κα Ανδρούλα Βασιλείου.

Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο προσφέρει προγράμματα διδακτορικών και μεταδιδακτορικών σπουδών στα Οικονομικά, την Ιστορία και τον Πολιτισμό, τις Πολιτικές και Κοινωνικές Επιστήμες και τη Νομική, καθώς και μονοετές πρόγραμμα σχετικό με το Συγκριτικό, Ευρωπαϊκό και Διεθνές Δίκαιο. Η Κύπρος μπορεί να παρέχει μέχρι και 3 υποτροφίες σε διδακτορικούς φοιτητές, οι οποίες καλύπτουν τα πρώτα τρία χρόνια της φοίτησης. Ο τέταρτος χρόνος καλύπτεται από το Ινστιτούτο. Οι προκηρύξεις των υποτροφιών γίνονται από το Ινστιτούτο, το οποίο επιλαμβάνεται της όλης διαδικασίας και της τελικής επιλογής των υποψηφίων. Τα κριτήρια εισδοχής ορίζονται από την εθνική αρχή. Την παρούσα χρονική περίοδο φοιτά σε διδακτορικό πρόγραμμα του τμήματος Ιστορίας και Πολιτισμού ένας κυπριακής καταγωγής φοιτητής, ως υπότροφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Συνεισφορά της Δ.Α.Α.Ε. στο Δίκτυο Ευρυδίκη

Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αποτελεί την κύρια πηγή πληροφοριών που αφορούν στην Ανώτερη Εκπαίδευση στην Κύπρο στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Εκπαίδευση ΕΥΡΥΔΙΚΗ. Το Δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ υποστηρίζει και διευκολύνει την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της διά βίου μάθησης με την παροχή πληροφοριών για τα εκπαιδευτικά συστήματα και τις πολιτικές και με τη σύνταξη μελετών για κοινά ζητήματα που αφορούν στα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα.

Αποτελείται από:

- 41 εθνικές μονάδες με έδρα 37 χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus+ της ΕΕ (χώρες μέλη της ΕΕ, Βοσνία Ερζεγοβίνη, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Μαυροβούνιο, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Νορβηγία, Σερβία, Ελβετία και Τουρκία)

- μια συντονιστική μονάδα με έδρα το Εκπαιδευτικό, Οπτικοακουστικό και Πολιτιστικό Εκτελεστικό Γραφείο της Επιτροπής στις Βρυξέλλες.

Για το έτος 2016, κυκλοφόρησαν αξιόλογες εκδόσεις ανάμεσα στις οποίες είναι:

- Mobility Scoreboard: Higher Education Background Report (Δεκέμβριος 2016): Πίνακας αποτελεσμάτων της κινητικότητας (Mobility Scoreboard), που εκπονήθηκε για να παρακολουθήσει τη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2011, «Νεολαία σε κίνηση» για την προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας των νέων. Σκοπός του πίνακα κινητικότητας είναι η παροχή ενός πλαισίου για την παρακολούθηση της προόδου των ευρωπαϊκών χωρών όσον αφορά στην προώθηση, και στην άρση των εμποδίων στην μαθησιακή κινητικότητα.
- Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe – 2016 (Νοέμβριος 2016): Έκθεση του Δικτύου ΕΥΡΥΔΙΚΗ που απαντά σε ποικίλα καίρια ερωτήματα σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση της εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Περιέχει περισσότερους από 30 λεπτομερείς διαρθρωτικούς δείκτες, επικαιροποιημένα στοιχεία, ορισμούς, σημειώσεις χωρών και μια σύντομη ανάλυση των βασικών εξελίξεων πολιτικής και τις μεταρρυθμίσεις που καλύπτουν πέντε τομείς, ανάμεσα στους οποίους είναι και η ανώτερη εκπαίδευση και απασχολησιμότητα των πτυχιούχων. Οι πληροφορίες καλύπτουν 40 ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- National Student Fee and Support Systems in European Higher Education – 2016/17 (Οκτώβριος 2016): Πρόκειται για μια συγκριτική πανευρωπαϊκή επισκόπηση σχετικά με τα διδάκτρα και την οικονομική στήριξη των φοιτητών για το 2016/17. Περιλαμβάνει, επίσης, σαφείς και ακριβείς πληροφορίες από κάθε χώρα για περαιτέρω κατανόηση των διδάκτρων και υποστηρικτικών συστημάτων (συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων και δανείων) που κατανέμονται στην ανώτερη εκπαίδευση.
- The Organisation of the Academic Year in Higher Education, 2016/17 (Σεπτέμβριος 2016): Το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο περιλαμβάνει εθνικά στοιχεία σχετικά με τη δομή του ακαδημαϊκού έτους (έναρξη, εξάμηνα, διακοπές και εξετάσεις). Υπογραμμίζονται, επίσης, οι διαφορές μεταξύ προγραμμάτων σπουδών των πανεπιστημίων και μη πανεπιστημίων. Οι πληροφορίες καλύπτουν 37 χώρες.

Όλες οι εκδόσεις του Δικτύου ΕΥΡΥΔΙΚΗ είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Publications>

10.

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

10.1 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

10.1.1 ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (ημερ. 19/8/2015), για το Πλαίσιο Ενιαίας Πολιτικής για την Επαγγελματική Μάθηση των εκπαιδευτικών, αποτελεί τον επίσημο φορέα επιμόρφωσης των Κύπριων εκπαιδευτικών. Στο πλαίσιο αυτό, προσφέρει ποικίλα προγράμματα επιμόρφωσης, τα οποία είτε είναι επαναλαμβανόμενα και υποχρεωτικά για τους εκπαιδευτικούς, γιατί προνοούνται από την εκπαιδευτική νομοθεσία ή τα σχέδια υπηρεσίας, είτε αναπτύσσονται με αναφορά στις τρέχουσες ανάγκες και το συγκείμενο των σχολικών μονάδων, επιδιώκοντας πάντοτε συνοχή, συνέπεια και καθολικότητα στην ικανοποίηση των αναγκών επαγγελματικής μάθησης σχολείων και εκπαιδευτικών.

10.1.1.1 ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, πραγματοποιήθηκε η Πιλοτική Εφαρμογή της Ενιαίας Πολιτικής για την Επαγγελματική Μάθηση των Εκπαιδευτικών Λειτουργών, η οποία εδράζεται στη σχετική προαναφερθείσα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Στην Πιλοτική Εφαρμογή, συμμετείχαν 21 σχολεία (2 Νηπιαγωγεία, 12 σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης, 6 σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και 1 σχολείο Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης).

Η αξία της μεθοδολογίας, που υιοθετήθηκε για την επαγγελματική μάθηση των εκπαιδευτικών, έγκειται στο γεγονός ότι εστιάζει σε πρακτικά ζητήματα που αφορούν στο σχολείο και την εκπαιδευτική πραγματικότητα, με στόχο την ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών στις καθημερινές προκλήσεις του εκπαιδευτικού έργου, και επιδιώκει να εκπληρώσει τις προσδοκίες των εκπαιδευτικών για εποικοδομητική έρευνα με ορατά αποτελέσματα στην καθημερινότητά τους. Τα κύρια χαρακτηριστικά και στάδιά της είναι:

- Διάγνωση αναγκών της σχολικής μονάδας μέσω της αξιοποίησης ερευνητικών εργαλείων
- Καθορισμός ζητήματος μέσα από συλλογή δεδομένων σε επίπεδο τάξης/σχολείου
- Ανάπτυξη σχεδίου δράσης, που στηρίζεται στο θεωρητικό υπόβαθρο και αφορά στη συγκεκριμένη διαγνωσμένη ανάγκη της σχολικής μονάδας
- Εφαρμογή του σχεδίου δράσης
- Ανάλυση – Παρατήρηση – Αξιολόγηση Δράσης
- Κριτικός Αναστοχασμός

Η υποστήριξη επαγγελματικής μάθησης διαρκεί όλη τη σχολική χρονιά και προϋποθέτει τη χρήση εργαλείων διάγνωσης αναγκών της σχολικής μονάδας, δυναμική στήριξη από τη Διεύθυνση του σχολείου, στενή συνεργασία με τον/τη λειτουργό του Π.Ι.Κ. και δέσμευση και ενεργό συμμετοχή των

εκπαιδευτικών του σχολείου σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Ειδικότερα, η διεργασία αναστοχασμού του εκπαιδευτικού διαχέεται δομημένα καθ' όλη τη διάρκεια της δράσης, ώστε να διαποτίζει τις επιλογές και τις δράσεις κάθε εκπαιδευτικού σε σχέση με τον στόχο του/της, να υποβοηθά τη νέα θεώρηση ιδεών και πρακτικών και να καθοδηγεί την παρακολούθηση και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων και των αλλαγών. Η διεργασία του αναστοχασμού εμπεριέχεται και εμπλουτίζει τον ατομικό σχεδιασμό της επαγγελματικής μάθησης κάθε εκπαιδευτικού (πορτφόλιο).

Παράλληλα, προσφέρθηκε το Πρόγραμμα Υποστήριξης Επαγγελματικής Μάθησης (Υ.Ε.Μ.), που εδράζεται στη μεθοδολογία έρευνας-δράσης, στη διαδικασία της επαγγελματικής μάθησης των εκπαιδευτικών με επίκεντρο το σχολείο. Το Πρόγραμμα Υ.Ε.Μ. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου αποτελεί μian εκτενή δράση στη σχολική μονάδα, καθώς περιλαμβάνει ολόχρονη συστηματική στήριξη από το Π.Ι. για την Επαγγελματική Μάθηση των εκπαιδευτικών. Λειτουργοί του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ως Υποστηρικτές/τριες, συνεργάζονται καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς με το σχολείο για την προώθηση της Επαγγελματικής Μάθησης εντός του σχολείου, με δράσεις και πρακτικές που δεν προέρχονται από το κέντρο, αλλά επιλέγονται και νοηματοδοτούνται με βάση τις ανάγκες των εκπαιδευτικών και το συγκείμενο του σχολείου και της τάξης. Στόχος είναι η ικανοποίηση των επαγγελματικών/μαθησιακών αναγκών των εκπαιδευτικών και η βελτίωση των επαγγελματικών πρακτικών. Το Πρόγραμμα αξιοποιεί, κυρίως, τη μεθοδολογία της έρευνας-δράσης, ή και άλλη, που να συνάδει με τις ανάγκες των εκπαιδευτικών και τις ιδιαιτερότητες κάθε σχολείου.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, συμμετείχαν στο Πρόγραμμα Υποστήριξης Επαγγελματικής Μάθησης 17 σχολεία (2 νηπιαγωγεία, 13 σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης και 2 σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης).

Στο πλαίσιο υλοποίησης της Πιλοτικής Εφαρμογής της Ενιαίας Πολιτικής για την Επαγγελματική Μάθηση των Εκπαιδευτικών Λειτουργών και του Προγράμματος Υποστήριξης Επαγγελματικής Μάθησης (Υ.Ε.Μ.) μέσω έρευνας-δράσης, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο διοργάνωσε δύο Συνέδρια στις 13 και 14 Ιουνίου 2016. Σκοπός ήταν να αναδείξουν τις διαδικασίες και τα αποτελέσματα της καινοτόμου δράσης της επαγγελματικής μάθησης των εκπαιδευτικών εντός της σχολικής μονάδας και να δώσουν την ευκαιρία στα σχολεία που συμμετείχαν να μοιραστούν την πολύτιμη γνώση και εμπειρία που απέκτησαν με το ευρύτερο εκπαιδευτικό κοινό. Οι εκπρόσωποι των σχολείων είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τις πρακτικές τους και να συμμετάσχουν ενεργά σε παράλληλα εργαστήρια ανταλλαγής εμπειριών και απόψεων. Και τα δύο Συνέδρια ήταν ανοικτά στους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων και θέσεων στο εκπαιδευτικό σύστημα.

10.1.1.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τα Προγράμματα Επιμόρφωσης Στελεχών της Εκπαίδευσης έχουν ως στόχο να καταστήσουν τους ηγέτες των σχολείων ικανούς να στηρίξουν και να ενισχύσουν την αναπτυξιακή πορεία των σχολείων, ώστε να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας, αφού τα σχολεία ως ανοικτά κοινωνικά συστήματα επηρεάζονται από τις αλλαγές και τις αυξημένες απαιτήσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος, στην προσπάθεια παροχής ποιοτικής εκπαίδευσης. Τα Προγράμματα εντάσσονται σε ένα συνολικό πλαίσιο σχολικής ηγεσίας για εκσυγχρονισμό του Κυπριακού Εκπαιδευτικού Συστήματος, και συνδέονται με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπαιδευτική ηγεσία και τις σύγχρονες επιστημονικές τάσεις για το θέμα. Το περιεχόμενο των Προγραμμάτων αναπτύχθηκε, στο πλαίσιο των ακόλουθων ενοτήτων:

- Εφαρμογή εκπαιδευτικής νομοθεσίας και πολιτικής Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
- Ανάπτυξη σχολικής μονάδας
- Προγραμματισμός οργάνωσης/διοίκησης/λειτουργίας του σχολείου
- Ανάπτυξη της Κουλτούρας και του Κλίματος
- Διαχείριση και Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού
- Προαγωγή της Διδασκαλίας και της Μάθησης

Στο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Νεοπροαχθέντων Διευθυντών/Διευθυντριών Σχολείων έχει ενταχθεί από τη σχολική χρονιά 2013 -14, η καινοτομία του θεσμού του Μέντορα – Διευθυντή. Ο θεσμός αυτός, σε συνδυασμό με τις συναντήσεις του Προγράμματος για παρουσίαση καλών πρακτικών από μάχιμους Διευθυντές/ντριες, προωθούν τη σύζευξη της θεωρίας με την πράξη. Αντίστοιχα, στο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Βοηθών Διευθυντών/Διευθυντριών περιλαμβάνονται παρουσιάσεις καλών πρακτικών από μάχιμους Βοηθούς Διευθυντές/ντριες ή Διευθυντές/ντριες Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς και στοχευμένες επισκέψεις σε σχολεία.

Στα Προγράμματα Επιμόρφωσης Στελεχών διδάσκουν λειτουργοί του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και εξωτερικοί συνεργάτες που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για διδασκαλία μέσω σχετικής πρόσκλησης που γίνεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για συμμετοχή στο Μητρώο Εκπαιδευτών. Επίσης, έχει αναπτυχθεί ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης για τους συμμετέχοντες, ώστε να ενισχυθεί η όλη προσπάθεια ανάπτυξης δικτύωσης στελεχών και σχολικών μονάδων.

Τον Μάιο του 2016 συμπλήρωσαν με επιτυχία:

- το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Διευθυντών/Διευθυντριών Σχολείων Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης δεκαπέντε (15) Διευθυντές/τριες
- το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Διευθυντών/Διευθυντριών Σχολείων Δημοτικής, Ειδικής και Προδημοτικής Εκπαίδευσης τριάντα έξι (36) Διευθυντές/τριες Σχολείων
- το Πρόγραμμα Βοηθών Διευθυντών/Διευθυντριών Σχολείων Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης πενήντα εννιά (59) Βοηθοί Διευθυντές/τριες

10.1.1.3 ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΑΣΗ ΚΑΙ ΓΟΝΕΙΣ

Κατά τη σχολική χρονιά 2015 -2016, και παράλληλα με τη δράση υποστήριξης επαγγελματικής μάθησης και την Πιλοτική Εφαρμογή της Ενιαίας Πολιτικής για την Επαγγελματική Μάθηση των εκπαιδευτικών, συνεχίστηκε ο θεσμός των Σεμιναρίων σε Σχολική Βάση για εκπαιδευτικούς, όπως και των Σεμιναρίων για Γονείς.

Τα Σεμινάρια σε Σχολική Βάση επιδιώκουν να ικανοποιήσουν επιμορφωτικές/μαθησιακές ανάγκες όλων των σχολείων (Κοινοτικά, Δημόσια και Ιδιωτικά Νηπιαγωγεία, Δημόσια και Ιδιωτικά Δημοτικά Σχολεία, Δημόσια και Ιδιωτικά Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, Σχολεία Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης). Τα σεμινάρια του Προγράμματος ταξινομούνται με βάση τις θεματικές περιοχές σε Σεμινάρια Δημοτικής Εκπαίδευσης, Σεμινάρια Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Διατμηματικά Σεμινάρια. Στόχος των σεμιναρίων, πέρα από την ενημέρωση, είναι η στήριξη και η εφαρμογή συγκεκριμένων πρακτικών και σχεδίων δράσης στη θεματική περιοχή που επέλεξε η σχολική μονάδα. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε σε διδακτικές πρακτικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις, καλύπτοντας όλο το εύρος των Αναλυτικών Προγραμμάτων.

Η διάρκεια και η μορφή των σεμιναρίων διαφοροποιείται με βάση τις ανάγκες και το συγκεκριμένο του σχολείου: κάποια από αυτά διεξάγονται σε μία ή και περισσότερες ενημερωτικές συναντήσεις (π.χ., σε ώρα συνεδρίας προσωπικού), άλλα περιλαμβάνουν βιωματικού χαρακτήρα συναντήσεις ή συνδυάζουν ενημερωτικές συναντήσεις και βιωματικές εφαρμογές (π.χ., σε τάξεις).

Οι αιτήσεις των σχολικών μονάδων και συνδέσμων γονέων γίνονται με ηλεκτρονική υποβολή, μέσω της πλατφόρμας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου www.pi-egggrafes.ac.cy. Η διεξαγωγή των Σεμιναρίων σε Σχολική Βάση πραγματοποιείται κατά τον χρόνο λειτουργίας των σχολείων, με ομάδες ενδιαφερόμενων εκπαιδευτικών μιας σχολικής μονάδας ή κατά τις συνεδρίες προσωπικού.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο ικανοποίησε συνολικά 290 αιτήσεις για Σεμινάρια σε Σχολική Βάση σε σχολεία όλων των βαθμίδων, όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ
Προσχολική	39
Δημοτική	195
Μέση Γενική	44
Μέση Τεχνική/Επαγγελματική	12
ΣΥΝΟΛΟ	290

Ενδεικτικές θεματικές περιοχές που προσφέρθηκαν στα Σεμινάρια σε σχολική βάση, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, είναι:

Διατμηματικά Σεμινάρια (Σεμινάρια που προσφέρονται για περισσότερες από μία βαθμίδες)

- Διδακτική Γνωστικού Αντικειμένου
- Αξιολόγηση του μαθητή
- Αποτελεσματική επικοινωνία
- Ανάπτυξη κριτικής και δημιουργικής σκέψης
- Πρόληψη και αντιμετώπιση της παραβατικής συμπεριφοράς
- Σχολικός εκφοβισμός και Τρόποι Αντιμετώπισής του
- Σεξουαλική Αγωγή και Πρόληψη Περιστατικών Κακοποίησης

Προσχολική Εκπαίδευση

- Η ενδυνάμωση των γονέων στην προσπάθειά τους να στηρίξουν συναισθηματικά τα παιδιά τους· Βιωματικό Εργαστήριο Συναισθημάτων
- Η ενδυνάμωση των γονέων στην προσπάθειά τους να στηρίξουν συναισθηματικά τα παιδιά τους· Βιωματικό Εργαστήριο Φιλίας
- Παιχνίδι και Αναπαιχνίδωση στο Νηπιαγωγείο· Βιώσιμη Κατανάλωση (Βιωματικό Εργαστήριο)
- Υποστηρίζοντας τη νοητική ενδυνάμωση των παιδιών προσχολικής ηλικίας, μέσα από δραστηριότητες που αντλούν το περιεχόμενό τους από τα Μαθηματικά.

Δημοτική Εκπαίδευση

- Αποτελεσματική Διαφοροποίηση της Διδασκαλίας
- Αποτελεσματική Διδασκαλία και Αξιολόγηση
- Διαφορετικότητα στη σχολική καθημερινότητα· αντιρατσιστική πολιτική και δράσεις
- Διδάσκοντας επίμαχα/αμφιλεγόμενα θέματα, στο πλαίσιο της εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Συναισθήματα στη διδασκαλία και μάθηση με εξειδίκευση στα Μαθηματικά
- Διδακτικά εργαλεία για την κατανόηση κειμένων: Η μαθησιακή αξία και δυναμική τους
- Στρατηγικές και πρακτικές οργάνωσης και διεξαγωγής του μαθήματος των Φυσικών Επιστημών

Μέση Γενική Εκπαίδευση/Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση

- Ευαισθητοποίηση των μαθητών κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας
- Οι αγώνες των Κυπρίων για ελευθερία
- Η αξία της παιδείας
- Σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία των εφήβων
- Η Λογοτεχνία ενάντια στη ρητορική του μίσους
- Αισθητική και δημιουργική προσέγγιση του ποιητικού λόγου
- Επιχειρηματολογία στο μάθημα της Φυσικής
- Ο πολλαπλός ρόλος των πειραματικών δραστηριοτήτων στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή μαθημάτων Φυσικής, σε περιβάλλον διερώτησης (inquiry)
- Πρακτικές διαμορφωτικής αξιολόγησης στο μάθημα της Φυσικής
- Τελική Αξιολόγηση στο μάθημα της Φυσικής.

Τα Σεμινάρια για Γονείς διεξήχθησαν σε απογευματινό χρόνο υπό μορφή ενημερωτικής διάλεξης και βιωματικών εργαστηρίων, και κάλυψαν 62 αιτήματα. Πιο κάτω, φαίνεται η θεματολογία που προσφέρθηκε για τα Σεμινάρια για γονείς, για τη σχολική χρονιά 2015-2016:

- Η ενδυνάμωση των γονέων στην προσπάθειά τους να στηρίξουν συναισθηματικά τα παιδιά τους· Βιωματικό Εργαστήρι Συναισθημάτων
- Η ενδυνάμωση των γονέων στην προσπάθειά τους να στηρίξουν συναισθηματικά τα παιδιά τους· Βιωματικό Εργαστήρι Φιλίας
- Παιχνίδι και Αναπαιχνίδωση στο Νηπιαγωγείο· Βιώσιμη Κατανάλωση (Βιωματικό Εργαστήριο)
- Θετική Γονεϊκότητα και Επικοινωνία με τα παιδιά
- Θετική Γονεϊκότητα - «Όρια με Αγάπη: μια καθημερινή υπόθεση των γονιών»
- Υποστηρίζοντας τη νοητική ενδυνάμωση των παιδιών προσχολικής ηλικίας μέσα από δραστηριότητες που αντλούν το περιεχόμενό τους από τα Μαθηματικά και τις Φυσικές Επιστήμες
- Η συμβολή της υγιεινής διατροφής στην πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας
- Η αποδοχή του Άλλου
- Σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία των εφήβων
- Συνεργασία γονιών και εκπαιδευτικών στην οικοδόμηση μαθηματικών εννοιών
- Πρόληψη και αντιμετώπιση της παραβατικής συμπεριφοράς
- Σχολικός εκφοβισμός και Τρόποι Αντιμετώπισής του
- Σεξουαλική Αγωγή και Πρόληψη Περιστατικών Κακοποίησης.

10.1.1.4 ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΣΕΙΡΕΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Το περιεχόμενο του Προγράμματος των Προαιρετικών Σεμιναρίων Επιμόρφωσης καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων Γενικής Παιδαγωγικής και Μεθοδολογίας, Ειδικής Διδακτικής εξειδικευμένων γνωστικών αντικειμένων, Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, Εκπαιδευτικής Έρευνας και Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης. Η θεματολογία προκύπτει μέσα από διαδικασία διερεύνησης αναγκών, που εφαρμόζει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, καθώς και από τις προτάσεις που κατατίθενται από τις Διευθύνσεις των διαφορετικών βαθμίδων.

Τα σεμινάρια του Προγράμματος ταξινομούνται σε Σεμινάρια Δημοτικής Εκπαίδευσης, Σεμινάρια Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, Σεμινάρια Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Διατμηματικά Σεμινάρια. Στα Διατμηματικά Σεμινάρια μπορούν να συμμετάσχουν εκπαιδευτικοί από όλες τις βαθμίδες, καθώς αυτά αποσκοπούν στην προαγωγή της συνεκτικότητας, της συνέχειας και της συνέπειας της

γνώσης και της μεθοδολογίας μεταξύ των διαφορετικών βαθμίδων. Ως εκ τούτου, τα Διατμηματικά Σεμινάρια ενθαρρύνουν την επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ όλων των εκπαιδευτικών.

Εισηγητές των σεμιναρίων είναι το μόνιμο και το αποσπασμένο προσωπικό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και εξωτερικοί εισηγητές, οι οποίοι επιλέγονται είτε βάσει κριτηρίων εξειδίκευσης του θέματος του σεμιναρίου είτε μέσω της διαδικασίας αξιολόγησης μητρώου εκπαιδευτών.

Το Πρόγραμμα Προαιρετικών Σεμιναρίων επιδιώκει τη σύνδεση θεωρίας με την πρακτική εφαρμογή της στις σχολικές μονάδες. Ως εκ τούτου, κάποια σεμινάρια διασυνδέονται με τον θεσμό των σεμιναρίων σε Σχολική Βάση και τον ευρύτερο σχεδιασμό του θεσμού της Επαγγελματικής Μάθησης Εκπαιδευτικών κάθε σχολείου.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-16, οι εκπαιδευτικοί ενημερώθηκαν για την προσφορά Προαιρετικών Σεμιναρίων σε δυο διαφορετικές χρονικές περιόδους, στις αρχές Σεπτεμβρίου του 2015 και στις αρχές Ιανουαρίου του 2016, με σχετικές εγκυκλίους, που είχαν αποσταλεί ηλεκτρονικά στα σχολεία, και, επιπρόσθετα, είχαν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Οι εκπαιδευτικοί είχαν πρόσβαση για ενημέρωση και εγγραφή στα προαιρετικά σεμινάρια, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας εγγραφών www.pi-eggrafes.ac.cy.

Τα σεμινάρια πραγματοποιήθηκαν από τον Οκτώβριο του 2015 μέχρι και τον Ιούνιο του 2016. Συνολικά, προσφέρθηκαν 100 σεμινάρια, τα οποία παρακολούθησαν 1647 εκπαιδευτικοί.

10.1.1.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου προσφέρει, επίσης, Πρόγραμμα που απευθύνεται σε Ομογενείς Εκπαιδευτικούς της Αμερικής που διδάσκουν σε παιδιά της Ομογένειας την Ελληνική Γλώσσα και τον πολιτισμό. Για τον λόγο αυτό, δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην Ελληνική Γλώσσα και τη Διδακτική της, και εστιάζει στις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Η επιλογή των ατόμων και η οργάνωση της αποστολής γίνεται από την Ελληνική Ορθόδοξη Αρχιεπισκοπή Αμερικής, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Για το 2016, το Πρόγραμμα προσφέρθηκε από τις 13 μέχρι τις 28 Ιουλίου και ολοκλήρωσαν την επιμόρφωσή τους έντεκα (11) Ομογενείς Εκπαιδευτικοί. Τα σεμινάρια, συνδυάζοντας τη θεωρητική και την πρακτική πτυχή της γνώσης, καλύπτουν βασικές θεματικές περιοχές, όπως Μεθοδολογία Διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας στην Προδημοτική, Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση, καθώς και Ιστορία και Πολιτισμό. Επίσης, παρουσιάζονται από συμμετέχοντες/ουσες στο Πρόγραμμα δειγματικές διδασκαλίες που αφορούν στα Κοινοτικά Σχολεία της Αρχιεπισκοπής Αμερικής. Το πρόγραμμα των σεμιναρίων συμπληρώνεται με επισκέψεις σε αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους, μουσεία και μοναστήρια της Κύπρου, σε μια προσπάθεια να αποκτήσουν οι συμμετέχοντες/ουσες μια βιωματική γνώση και εμπειρία από το νησί.

10.1.1.6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο ανέλαβε για όγδοη συνεχή χρονιά την επιμόρφωση και στήριξη των διδασκόντων/διδασκουσών, στο πλαίσιο του Προγράμματος Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας, σε δημόσια σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης. Σε αυτό το πλαίσιο, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο διοργάνωσε, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Μέσης, μία Επιμορφωτική - Αναστοχαστική Συνάντηση σε κεντρικό επίπεδο, σε δύο εκπαιδευτικά κέντρα (8/2/2016 στη Λευκωσία και 9/2/2016 στη Λεμεσό). Σε αυτή τη συνάντηση, συμμετείχαν 43 εκπαιδευτικοί που εμπλέκονταν τη συγκεκριμένη σχολική χρονιά στο εν λόγω

Πρόγραμμα σε 29 σχολεία (στο Εντατικό Πρόγραμμα 18 περιόδων, στο Πρόγραμμα Ασυνδευτων Ανηλίκων και στο Σύντομο Πρόγραμμα των 4 περιόδων εβδομαδιαίως). Επιπλέον, σε ό,τι αφορά στο επίπεδο στήριξης της σχολικής μονάδας, η ομάδα υποστηρικτών του Π.Ι., κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016, παρείχε εξατομικευμένη στήριξη προς τους εκπαιδευτικούς που εμπλέκονται στο Πρόγραμμα από τα μέσα Οκτωβρίου του 2015 μέχρι και τον Μάιο του 2016. Η στήριξη έλαβε ποικίλες μορφές, όπως: συζήτηση με τους εκπαιδευτικούς για διάγνωση των αναγκών τους, ανταλλαγή απόψεων για θέματα διδασκαλίας και αξιολόγησης, καθοδήγηση για πηγές άντλησης εκπαιδευτικού υλικού, εξ αποστάσεως επικοινωνία και ανταλλαγή υλικού και εμπλουτισμός του ιστοχώρου του Προγράμματος με επιμορφωτικό και υποστηρικτικό υλικό.

10.1.1.7 ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΗΜΕΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

- **Μέση Γενική και Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση**

Κατά τη σχολική χρονιά 2015 - 2016, και με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (ημερ. 19 Αυγούστου 2015), για υιοθέτηση του Πλαισίου Ενιαίας Πολιτικής για την Επαγγελματική Μάθηση των Εκπαιδευτικών, στο πλαίσιο του Διήμερου Εκπαιδευτικού 21 και 22 Ιανουαρίου 2016, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη μάθηση των εκπαιδευτικών που συντελείται με επίκεντρο το σχολείο. Γι' αυτό, τα σχολεία παροτρύνθηκαν να υιοθετήσουν το σκεπτικό της επιμόρφωσης με κέντρο το σχολείο, διοργανώνοντας κατά προτεραιότητα ενδοσχολική επιμόρφωση που να ανταποκρίνεται στις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών τους και στις ιδιαιτερότητες του σχολείου. Παρόλο που δόθηκε η δυνατότητα στα σχολεία να επιλέξουν ανάμεσα σε κεντρική ή ενδοσχολική επιμόρφωση, μόνο 6 σχολεία επέλεξαν κεντρική επιμόρφωση (κατά πλειοψηφία μικρά σε μέγεθος και απομακρυσμένα σχολεία που αντιμετωπίζουν αντικειμενικές δυσκολίες στη διοργάνωση ενδοσχολικής επιμόρφωσης), στα οποία στάληκε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο εκπαιδευτής για κάλυψη της επιμόρφωσης. Ως εκ τούτου, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, η Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης και η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πρόσφεραν μόνο ενδοσχολικές επιμορφώσεις με τη διαδικασία της επιλογής θέματος από αριθμό σεμιναρίων μέσω της πλατφόρμας του Π.Ι.

Η διοργάνωση της ενδοσχολικής επιμόρφωσης από κάθε σχολική μονάδα πραγματοποιήθηκε, αφού προηγήθηκε σχετική συζήτηση σε συνεδρία του προσωπικού, με στόχο τη διερεύνηση και τον εντοπισμό συγκεκριμένων θεμάτων επιμόρφωσης, με σκοπό την επιλογή εκείνων που εμπίπτουν στις προτεραιότητες της σχολικής μονάδας σε συνδυασμό με τις βασικές αρχές και προσεγγίσεις των Αναλυτικών Προγραμμάτων και των εμφάσεων της Μέσης Εκπαίδευσης. Έτσι, στο πλαίσιο της αυτονομίας της, η κάθε σχολική μονάδα έχει τη δυνατότητα -αφού προηγηθεί συζήτηση στον Καθηγητικό Σύλλογο- να επιλέξει τις θεματικές που θα τεθούν στο επίκεντρο, κατά τη διάρκεια του Διήμερου. Η κάθε σχολική μονάδα είχε την επιλογή να ασχοληθεί είτε με ένα έως δύο θέματα και να εμβαθύνει σε επιμέρους πτυχές τους, με τη συμμετοχή όλων των εκπαιδευτικών, είτε με περισσότερα και διαφορετικά μεταξύ τους θέματα, με συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε μικρότερες ομάδες.

Στο πλαίσιο της στήριξης των σχολείων για διοργάνωση ενδοσχολικής επιμόρφωσης, οι Διευθυντές/ντριες των σχολικών μονάδων είχαν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούσαν, να επιλέξουν μέσω της πλατφόρμας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου μία θεματική ενότητα, η οποία παρουσιάστηκε στη σχολική τους μονάδα, κατά τη διάρκεια του Διήμερου. Προσφέρθηκαν 22 θεματικές, από λειτουργούς του Π.Ι. και εξωτερικούς συνεργάτες, κυρίως σε οριζόντια θέματα, όπως «Διαχείριση επαγγελματικού άγχους», «Δυνατότητες Βελτίωσης της Σχολικής Αποτελεσματικότητας: Μία Δυναμική Προσέγγιση», «Ενσυναίσθηση και Σχολική Εκπαίδευση» κ.ά.

- **Προδημοτική, Δημοτική και Ειδική Εκπαίδευση**

Το Διήμερο Εκπαιδευτικού Δημοτικής Εκπαίδευσης διενεργήθηκε από τις 6 Σεπτεμβρίου μέχρι και τις 9 Σεπτεμβρίου 2016. Περιλάμβανε κεντρική και ενδοσχολική επιμόρφωση, και σε αυτό συμμετείχαν όλοι οι εκπαιδευτικοί που εργάζονταν στα Δημόσια Δημοτικά Σχολεία, Νηπιαγωγεία και Ειδικά Σχολεία,

καθώς και στα Κοινοτικά Νηπιαγωγεία. Συγκεκριμένα, στο Διήμερο συμμετείχαν συνολικά τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιοι ενενήντα έξι εκπαιδευτικοί (4496): τρεις χιλιάδες τριακόσιοι σαράντα έξι (3346) εκπαιδευτικοί Δημοτικής Εκπαίδευσης, εξακόσιοι τριάντα έξι (636) εκπαιδευτικοί Προδημοτικής Εκπαίδευσης και πεντακόσιοι δεκατέσσερις (514) εκπαιδευτικοί Ειδικής Εκπαίδευσης.

Η κεντρική επιμόρφωση περιλάμβανε θεματικές ενότητες τόσο για τη διδακτική μαθημάτων του Αναλυτικού Προγράμματος όσο και για οριζόντια θέματα, οι οποίες απευθύνονταν σε εκπαιδευτικούς Δημοτικής, Προδημοτικής και Ειδικής Εκπαίδευσης. Κάθε εκπαιδευτικός είχε τη δυνατότητα να επιλέξει, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, μία θεματική ενότητα στην οποία επιθυμούσε να επιμορφωθεί. Προσφέρθηκαν συνολικά εκατόν πενήντα εννέα θεματικές (159) σε παγκύπρια κλίμακα, στο πλαίσιο ικανοποίησης των αναγκών της κεντρικής επιμόρφωσης.

Η κεντρική επιμόρφωση ήταν ολοήμερη (8:30 – 13:00) και πραγματοποιήθηκε σε σχολεία, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, καθώς και σε αίθουσες Πανεπιστημίων. Η ενδοσχολική επιμόρφωση πραγματοποιήθηκε στις σχολικές μονάδες.

Κατά τη διάρκεια της μέρας της ενδοσχολικής επιμόρφωσης, το κάθε σχολείο, στη βάση της Επαγγελματικής Μάθησης και μέσα στο πλαίσιο ικανοποίησης των επιμορφωτικών αναγκών, των ενδιαφερόντων και των προτεραιοτήτων που είχε θέσει, οργάνωσε το δικό του Πρόγραμμα επιμόρφωσης.

10.1.1.8 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, υλοποιήθηκε, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης, Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών που διδάσκουν Οικονομικά και Αγγλικά στο Λύκειο. Στόχος του Προγράμματος ήταν η ενδυνάμωση των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών σε μεθοδολογικό και παιδαγωγικό επίπεδο για τη μεγιστοποίηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση σε αποτελεσματικές πρακτικές διδασκαλίας μέσα από ποικίλες δραστηριότητες βιωματικού και εργαστηριακού χαρακτήρα και παραδείγματα από τη διδακτέα ύλη της Λογιστικής και των Αγγλικών. Στο Πρόγραμμα που διεξήχθη σε δύο πόλεις, συμμετείχαν 58 εκπαιδευτικοί, εκ των οποίων οι τριάντα δύο ήταν της ειδικότητας των Οικονομικών και οι είκοσι έξι των Αγγλικών.

10.1.1.9 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΤΑ ΑΝΑΔΟΜΗΜΕΝΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015-2016, οι ομάδες εργασίας των Αναλυτικών Προγραμμάτων εργάστηκαν συστηματικά για την αναδόμηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων στη βάση Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας, ενώ το φθινόπωρο του 2016 τα Αναλυτικά Προγράμματα, για σχεδόν όλα τα μαθήματα, πήραν την τελική τους μορφή. Τα Αναλυτικά Προγράμματα είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού:

http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/programmata_spoudon.html

Συγκεκριμένα, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, ξεκίνησε η εφαρμογή στα σχολεία των Δεικτών Επιτυχίας/Δεικτών Επάρκειας, με στόχο την ανατροφοδότηση και διαμορφωτική αξιολόγηση- βελτίωσή τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, λειτούργησε πλατφόρμα Moodle, για την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των ομάδων εργασίας και των εκπαιδευτικών, ενώ, επιπρόσθετα, δόθηκε η δυνατότητα, σε όσους εκπαιδευτικούς το επιθυμούσαν, να εκφράσουν τις απόψεις τους (συμπληρώνοντας ηλεκτρονικά εργαλεία), για την πορεία εφαρμογής των αναδομημένων Αναλυτικών Προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκαν επιμορφώσεις για στελέχη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, σε μέλη των ομάδων εργασίας των Αναλυτικών Προγραμμάτων, σε Διευθυντές Σχολείων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, αλλά και σε εκπαιδευτικούς, τόσο κεντρικά, αλλά κυρίως αποκεντρωμένα, σε επίπεδο σχολικής μονάδας. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της λειτουργίας της Συντονιστικής Επιτροπής Αναλυτικών Προγραμμάτων (Σ.Ε.Α.Π.), το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (το οποίο

προεδρεύει της Σ.Ε.Α.Π), σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, συνέχισε και, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών για τα Αναλυτικά Προγράμματα (Α.Π.) στα δημόσια σχολεία. Συγκεκριμένα, προωθήθηκε:

- η δημιουργία, για κάθε μάθημα, τράπεζας εκπαιδευτικού υλικού, από την οποία οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αντλούν τις απαραίτητες πληροφορίες, ώστε να εφαρμόζουν στην τάξη τους τα Α.Π. και
- η στήριξη των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων, μέσα από την προσφορά κεντρικών δράσεων επιμορφώσεων, τη λειτουργία δικτύων σχολείων, αλλά και την πραγματοποίηση επιμορφώσεων εντός των σχολικών μονάδων από τις ομάδες εργασίας όλων των μαθημάτων.

10.1.1.10 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης, προσέφερε, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, Πρόγραμμα με τίτλο «Επιμόρφωση Αντικαταστατών Εκπαιδευτικών». Το Πρόγραμμα προσφέρθηκε για πρώτη φορά, και υλοποιήθηκε κατά την περίοδο Φεβρουαρίου – Απριλίου του 2016. Περιλάμβανε τέσσερις απογευματινές συναντήσεις διάρκειας τεσσάρων 40λεπτων διδακτικών περιόδων.

Σκοπός του Προγράμματος ήταν η βελτίωση της διδακτικής επάρκειας των αντικαταστατών/αντικαταστατριών εκπαιδευτικών, που καλούνται να εργαστούν σε δημόσια δημοτικά σχολεία της Κύπρου, σε θέματα όπως είναι η διαχείριση της τάξης, η αποτελεσματική διδασκαλία και η παροχή κινήτρων. Επιπρόσθετα, το Πρόγραμμα στόχευε στην ενημέρωση των αντικαταστατών/τριών εκπαιδευτικών σε νομοθετικά και διοικητικά θέματα, καθώς και στη στήριξή τους, ώστε να οργανώνουν αποτελεσματικότερα την περίοδο αντικατάστασης που καλούνται να υπηρετήσουν.

Το Πρόγραμμα προσφέρθηκε σε έξι ομάδες αντικαταστατών/τριών εκπαιδευτικών σε διάφορες επαρχίες: δύο ομάδες στην επαρχία Λευκωσίας, δύο στην επαρχία Λεμεσού, μία στην επαρχία Λάρνακας και μία ομάδα στην επαρχία Πάφου. Στο Πρόγραμμα συμμετείχαν συνολικά, 149 αντικαταστάτες εκπαιδευτικοί ηλικίας 29-35 χρονών και το ολοκλήρωσαν με επιτυχία.

Το περιεχόμενο του Προγράμματος αναπτύχθηκε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης, με βάση την επισκόπηση της σύγχρονης διεθνούς βιβλιογραφίας, σχετικά με τον ρόλο και τις ανάγκες των αντικαταστατών εκπαιδευτικών, και των προσεγγίσεων που χρησιμοποιούνται για τη στήριξή τους. Η σχετική βιβλιογραφία και σύγχρονη πρακτική αποτέλεσαν τη βάση για την ετοιμασία διδακτικού υλικού, το οποίο περιλάμβανε παρουσιάσεις, σεναρία, ομαδικές δραστηριότητες, κ.ά. Διδάσκοντες στα σεμινάρια ήταν Επιθεωρητές Δημοτικής Εκπαίδευσης από τα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας και οι συναντήσεις περιλάμβαναν τις παρακάτω θεματικές:

- Νομοθετικά – Διοικητικά Θέματα
- Διαχείριση της τάξης
- Αποτελεσματική Διδασκαλία
- Αναλυτικά Προγράμματα
- Οργάνωση της αντικατάστασης

10.1.1.11 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ «ΕΝΔΥΝΑΜΩΝΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΓΕΝΙΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ»

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, κατά τη σχολική χρονιά 2015-16, οργάνωσε, για πρώτη φορά, το Πρόγραμμα επαγγελματικής μάθησης με τίτλο «Ενδυναμώνοντας τις μελλοντικές γενιές στην Κύπρο», με την επιχορήγηση του THE STEFANOU FOUNDATION CYPRUS. Το Πρόγραμμα απευθυνόταν σε εκπαιδευτικούς που εργάζονται στον Γυμνασιακό κύκλο.

Η επιμόρφωση του Προγράμματος προσφέρθηκε από εκπαιδευτές του παγκόσμιου μη κυβερνητικού οργανισμού «Partners for Youth Empowerment»¹, ο οποίος διοργανώνει επιμορφωτικά σεμινάρια σε εκπαιδευτές νέων ατόμων, ανά το παγκόσμιο. Στόχος του οργανισμού είναι η διάχυση πρακτικών, που αυξάνουν την αυτοπεποίθηση, τα κίνητρα και τις ηγετικές ικανότητες των νέων. Το Πρόγραμμα έχει εφαρμοστεί και αξιολογηθεί με επιτυχία σε οκτώ χώρες, ενώ αξιοποιείται από χιλιάδες επαγγελματίες. Λαμβάνοντας υπόψη τα συγκεκριμένα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα της Κύπρου, το Πρόγραμμα επαγγελματικής μάθησης «Ενδυναμώνοντας τις μελλοντικές γενιές στην Κύπρο», έδωσε έμφαση στην κοινωνική καινοτομία, παρέχοντας εργαλεία στους εκπαιδευτικούς, ώστε, με τη σειρά τους, να είναι σε θέση να δημιουργούν ελκυστικές μαθησιακές ευκαιρίες και εμπειρίες στα νέα άτομα, βοηθώντας τα να επιτύχουν σε έναν ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο.

Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα επιμόρφωσης είχε ως στόχους:

- την παροχή προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης σε εκπαιδευτικούς, ώστε να είναι σε θέση να ενεργοποιούν αποτελεσματικά τα νέα άτομα και να αναπτύσσουν ζωτικές δεξιότητες για επιτυχία,
- τη διάχυση παγκόσμιων καλών πρακτικών και καινοτομιών στην ανάπτυξη των νέων, στο εκπαιδευτικό πλαίσιο της Κύπρου,
- τον εντοπισμό αναγκών και λύσεων που θα στηρίξουν τα νέα άτομα στην Κύπρο,
- την καθιέρωση μιας βάσης για ανάπτυξη πρωτοβουλιών για τους νέους, η οποία μπορεί να επεκταθεί σε κατοπινά στάδια.

Το Πρόγραμμα διεκπεραιώθηκε σε τρία στάδια· αυτά περιλάμβαναν δύο διήμερα επιμορφωτικά σεμινάρια (Οκτώβριος 2015 και Μάιος 2016) και μία ενδιάμεση συνάντηση, η οποία είχε ως στόχο την ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, και την ανατροφοδότηση της εφαρμογής του υλικού που τους είχε δοθεί, στη σχολική τάξη. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν, είχαν την ευκαιρία να αλληλεπιδράσουν μέσω της πλατφόρμας Moodle.

Το Πρόγραμμα παρακολούθησαν 20 εκπαιδευτικοί, διάφορων ειδικοτήτων, προερχόμενοι από 12 Γυμνάσια, παγκυπρίως. Με το τέλος του Προγράμματος, δόθηκε στους/στις συμμετέχοντες/ουσες πιστοποιητικό παρακολούθησης.

10.1.1.12 ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, κατά το 2016, πραγματοποίησε ποικίλες ημερίδες, συνέδρια και άλλες επιμορφωτικές δράσεις, που έδωσαν την ευκαιρία για επιμόρφωση, ανταλλαγή απόψεων, αλλά και πρακτική εφαρμογή σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων. Ενδεικτικά, αναφέρονται:

Συνέδρια – Ημερίδες

- Ημερίδα με θέμα: «Αποτελεσματική Διδασκαλία και Αξιολόγηση», η οποία πραγματοποιήθηκε την Τρίτη, 22 Μαρτίου 2016, στην Πάφο, στο ΙΑ΄ και στο ΙΓ΄ Δημοτικό Σχολείο από τις 8:30 μέχρι τις 13:00.

¹ <http://pyeglobal.org/>

- Ημερίδα με θέμα «*Αξιοποίηση του ψηφιακού παιχνιδιού στη διδασκαλία και μάθηση των Μαθηματικών*», η οποία οργανώθηκε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σε συνεργασία με την Ομάδα Ειδικού Ενδιαφέροντος Διδακτικής Μαθηματικών της Παιδαγωγικής Εταιρείας Κύπρου, και διεξήχθη στις 9 Απριλίου 2016, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, στη Λευκωσία, από τις 8.30 π.μ. μέχρι τη 1.00 μ.μ. Στην Ημερίδα οι εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με σύγχρονα ψηφιακά παιχνίδια, και με τρόπους αξιοποίησής τους στο μάθημα των Μαθηματικών, μέσα από βιωματικούς τρόπους μάθησης και αλληλεπίδρασης. Η Ημερίδα περιλάμβανε κεντρική ομιλία με θέμα «Ψηφιακά παιχνίδια στη διδασκαλία των Μαθηματικών: χρήση και χρησιμότητα» με εισηγητή τον Δρα Γιώργο Χρίστου, Αναπληρωτή Καθηγητή στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου και τα ακόλουθα τέσσερα παράλληλα εργαστήρια, τα οποία απευθύνονταν σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων: Εργαστήριο 1: Παιδιά και ρομπότ συνοικοδομούν μαθηματικές έννοιες: μια εναλλακτική διδακτική πρόταση, Εργαστήριο 2: Χρησιμοποιώντας LEGO Mindstorms EV3 για τη διδασκαλία μαθηματικών εννοιών, Εργαστήριο 3: Scratch Jr. και διδασκαλία μαθηματικών εννοιών σε μικρές ηλικίες και Εργαστήριο 4: Αναπτύσσοντας τεχνολογικό αλφαριθμητισμό μέσα από ρομποτική με εναλλακτικά περιβάλλοντα και διαφορετικά επίπεδα αφαίρεσης: το περιβάλλον της Engino.
- Ημερίδα με τίτλο «*Κι εκεί απέναντί σου οι λέξεις...*». Όψεις του λογοτεχνικού έργου του Κώστα Μόντη, η οποία διεξήχθη το Σάββατο 9 Απριλίου 2016, ώρα: 8.30-13.00 στην Αίθουσα Εκδηλώσεων της Τράπεζας Κύπρου. Στην Ημερίδα περιλαμβάνονταν εισηγήσεις από μελετητές της ποίησης του Κώστα Μόντη. Στην ίδια εκδήλωση πραγματοποιήθηκε και η απονομή των βραβείων στους μαθητές/τριες που διακρίθηκαν στον 12ο Διαγωνισμό δοκιμίου Κώστα Μόντη και στον 3ο Διαγωνισμό διασκευής-δραματοποίησης στίχων Κώστα Μόντη.
- Ημερίδα με θέμα «*Σαλαμίνα της Κύπρου: Ιστορία και Αρχαιολογία από την Πρώιμη μέχρι την Ύστερη Αρχαιότητα*», η οποία συνδιοργανώθηκε από τη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. Η Ημερίδα πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 15 Απριλίου 2016, στην Πανεπιστημιούπολη Αγλαντζιάς. Στόχος της Ημερίδας ήταν η περαιτέρω επιμόρφωση και ενίσχυση των Φιλολόγων, και, παράλληλα, η παρουσίαση των πορισμάτων του Συνεδρίου που διοργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου και το Τμήμα Αρχαιοτήτων με θέμα «*Σαλαμίνα της Κύπρου: Ιστορία και Αρχαιολογία από την Πρώιμη μέχρι την Ύστερη Αρχαιότητα*», στις 21–23 Μαΐου 2015, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.
- Παγκύπριο εκπαιδευτικό Συνέδριο Διευθυντών Δημοτικής Εκπαίδευσης που οργανώθηκε από την Κλαδική Επιτροπή Διευθυντών Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης ΠΟΕΔ και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Θέμα του Συνεδρίου ήταν «*Ο ρόλος των διευθυντών/ριών στη Βελτίωση των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*». Το Συνέδριο διεξήχθη την Πέμπτη, 21 Απριλίου 2016, στο νέο οίκημα της ΠΟΕΔ, από τις 8:30 μέχρι τις 13:00. Ομιλητές στο Συνέδριο ήταν ο Καθηγητής David Hopkins, από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, στο Ηνωμένο Βασίλειο, και ο Δρ Θεόδωρος Παναγιώτου, Διευθυντής του Διεθνούς Ινστιτούτου Διεύθυνσης Κύπρου (CIIM).
- Συνέδριο με θέμα «*Εφαρμογή της προσέγγισης CLIL στην Κυπριακή Εκπαιδευτική Πραγματικότητα*» που διοργανώθηκε από τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης, το Συντονιστικό Κέντρο CLIL (Content and Language Integrated Learning) και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 28 Μαΐου 2016, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, στη Λευκωσία, από τις 8:45 μέχρι τις 13:30. Το Συνέδριο περιλάμβανε κύρια ομιλία από τον Δρα Philip Hood του Πανεπιστημίου του Nottingham και βιωματικά εργαστήρια, τα οποία παρουσίασαν εκπαιδευτικοί με εμπειρία στην εφαρμογή της προσέγγισης CLIL, με στόχο να μοιραστούν την εμπειρία τους και καλές πρακτικές με τους/τις συμμετέχοντες/ουσες.

- «*Σύγχρονη σχολική ηγεσία: Διεθνής εμπειρία και τοπική πραγματικότητα*», 4 Ιουνίου 2016. Συνδιοργάνωση Δράσης με τη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης, τον Κυπριακό Όμιλο Εκπαιδευτικής Διοίκησης και το Πρόγραμμα «Επιστήμες της Αγωγής - Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Ηγεσίας και Πολιτικής» του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.
- «*Ημερίδα για τους δείκτες επιτυχίας/επάρκειας*», 30 Ιουνίου 2016. Διοργάνωση δράσης, στο πλαίσιο λειτουργίας της Συντονιστικής Επιτροπής Αναλυτικών Προγραμμάτων, στην οποία έλαβαν μέρος στελέχη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διευθυντές Τμημάτων, Πρώτοι Λειτουργοί Εκπαίδευσης Επιθεωρητές) και τα μέλη των ομάδων εργασίας των Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- Ημερίδα παιδικής λογοτεχνίας εκπαιδευτικών Δημοτικής Εκπαίδευσης με θέμα «*Ιστορίες να ονειρεύεσαι... παιγνίδια για να μεγαλώνεις!*», η οποία πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 5 Νοεμβρίου 2016, από τις 8:30 μέχρι τις 14:00, στο Πανεπιστήμιο Frederick στη Λευκωσία. Η Ημερίδα διοργανώθηκε από τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Πανεπιστήμιο Frederick, τον Κυπριακό Σύνδεσμο Παιδικού και Νεανικού Βιβλίου και το Βιβλιοπωλείο Rivergate. Θέμα της Ημερίδας ήταν η δημιουργική αξιοποίηση λογοτεχνικών βιβλίων στο σχολείο. Στην Ημερίδα διεξήχθησαν βιωματικά εργαστήρια από τους γνωστούς συγγραφείς παιδικής λογοτεχνίας Βαγγέλη Ηλιόπουλο, Σοφία Μαντουβάλου, Βασιλική Νευροκοπλή και Αντώνη Παπαθεοδούλου. Κάθε εκπαιδευτικός είχε την ευκαιρία να παρακολουθήσει δύο διαφορετικά/ούς εργαστήρια/συγγραφείς δηλώνοντας την προτίμησή του/της.
- Ημερίδα με θέμα «*Η πράξη της Διαφοροποίησης της διδασκαλίας σε τάξεις μικτής ικανότητας: Υποστήριξη μέσα από κοινότητες μάθησης*», η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού Προγράμματος «Διαφοροποίηση Διδασκαλίας για την Επαγγελματική Ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και την Επιτυχία των Μαθητών (DiDeSu)». Η Ημερίδα απευθυνόταν σε εκπαιδευτικούς Δημοτικής Εκπαίδευσης. Στην Ημερίδα παρουσιάστηκαν, ανάμεσα σε άλλα, η αναγκαιότητα και η αξία των κοινοτήτων μάθησης, στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας, για την εφαρμογή της διαφοροποίησης της διδασκαλίας, οι βασικές αρχές σχεδιασμού διαφοροποίησης της διδασκαλίας και η αξιοποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας DiDeSu, η οποία περιλαμβάνει χρήσιμο επιμορφωτικό και εκπαιδευτικό υλικό για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας. Περαιτέρω, οι εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε παράλληλα βιωματικά εργαστήρια σχεδιασμού διαφοροποίησης στα Μαθηματικά και στη Γλώσσα.
- «*Η Διαχρονία της Ελληνικής Γλώσσας*», 17 Οκτωβρίου 2016. Συνδιοργάνωση Δράσης με τις Διευθύνσεις Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και την Εστία Ελλάδος Κύπρου του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού.
- Συνέδριο «*Μέρες Σεφέρη*», το οποίο διοργανώθηκε στο πλαίσιο εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 45 χρόνων από τον θάνατο του ποιητή. Το Συνέδριο διοργανώθηκε από τη Διεύθυνση Δημοτικής και Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου, την Εστία Ελλάδος Κύπρου του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού και τον Δήμο Λευκωσίας. Το Συνέδριο ξεκίνησε την Παρασκευή, 18 Νοεμβρίου 2016, στην Πύλη Αμμοχώστου, όπου πραγματοποιήθηκε η τελετή έναρξης των εκδηλώσεων «Μέρες Σεφέρη» και συνεχίστηκε το Σάββατο, 19 Νοεμβρίου 2016, από τις 8:30 μέχρι τη 13:00. Το Συνέδριο τίμησε με την παρουσία του ο διακεκριμένος πεζογράφος και Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών κ. Θανάσης Βαλτινός, που ήταν ένας από τους ομιλητές.
- Διήμερη Μεσογειακή Σύνοδος υψηλού επιπέδου με τίτλο «*Σχέδιο Δράσης για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη στη Μεσόγειο*», που διοργάνωσε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στις 8 και 9 Δεκεμβρίου 2016, με τη συνεργασία της UNESCO και του Μεσογειακού Γραφείου Πληροφόρησης.

Αντιρατσιστική πολιτική ΥΠΠ: «Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού & Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών»

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, στο πλαίσιο στήριξης των σχολείων και εκπαιδευτικών για την υλοποίηση του υπό έμφαση στόχου «Η ευαισθητοποίηση κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας και η προώθηση της ισότητας και του σεβασμού», ανανέωσε την ιστοσελίδα του «Αντιρατσιστική πολιτική»², στην οποία παρέχονται πληροφορίες για την εφαρμογή της αντιρατσιστικής πολιτικής, υποστηρικτικό υλικό και απαντήσεις σε συχνές ερωτήσεις. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο συνέλεξε δεδομένα από την καταγραφή ρατσιστικών περιστατικών, κατά τη σχολική χρονιά 2015-16, από 21 σχολεία και προχώρησε σε αξιολόγηση της διευρυμένης εφαρμογής της αντιρατσιστικής πολιτικής.

Η όλη δράση εντάσσεται στο σχέδιο δράσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου στην υλοποίηση της πολιτικής του Υ.Π.Π. για την ένταξη των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Επιμορφωτική δράση για την επιχειρηματικότητα στην Εκπαίδευση

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την Ευρωπαϊκή συνεργασία στην Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΤ 2020), για «ενίσχυση της καινοτομίας και της δημιουργικότητας, καθώς και του επιχειρηματικού πνεύματος, σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης», το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, συμμετείχε ενεργά στη διαμόρφωση της Εθνικής Δήλωσης Πολιτικής για Ενίσχυση του Επιχειρηματικού Οικοσυστήματος στην Κύπρο. Κατά τη σχολική χρονιά 2015 -2016, προσφέρθηκαν ποικίλες δράσεις επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών για την Επιχειρηματικότητα στην Εκπαίδευση, με στόχο την προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος, τη δημιουργία επιχειρηματικής κουλτούρας και επιχειρηματικής δράσης στο σχολικό περιβάλλον, την ενδυνάμωση των συμμετεχόντων/ουσών εκπαιδευτικών, προκειμένου να αναπτύξουν στους μαθητές/τριες, το αίσθημα πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας ως βασική ικανότητα για τη διά βίου μάθηση. Οι δράσεις Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών/τριών για την Επιχειρηματικότητα στην Εκπαίδευση περιλάμβαναν σειρά Προαιρετικών Σεμιναρίων, με στόχο την εξοικείωση των εκπαιδευτικών με την έννοια της επιχειρηματικότητας στην εκπαίδευση και τη στήριξή τους, προκειμένου να αναπτύξουν στους/στις μαθητές/τριές τους μία ικανότητα που να συμβάλλει στην προσωπική τους ολοκλήρωση και ανάπτυξη, την ενεργό ιδιότητα του πολίτη, την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση. Επιπρόσθετα, διοργανώθηκαν σεμινάρια/βιωματικά εργαστήρια σε σχολική βάση σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου, με στόχο την ενημέρωση, τη στήριξη της σχολικής μονάδας και των εκπαιδευτικών που αναπτύσσουν επιχειρηματική δράση στα σχολεία. Παράλληλα, στήριξε τις ενημερωτικές/επιμορφωτικές συναντήσεις για το Πρόγραμμα «Μαθητική Επιχείρηση» που εισήγαγε το Υ.Π.Π. σε εθελοντική βάση για Λύκεια και Τεχνικές Σχολές, σε συνεργασία με τον μη κερδοσκοπικό Οργανισμό «Junior Achievement Cyprus».

10.1.2 ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Ο Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας (Τ.Ε.Τ.) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου προωθεί καινοτομίες που αφορούν στην αξιοποίηση των νέων Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στην εκπαίδευση, υλοποιεί προγράμματα συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης, και διερευνά και εισηγείται νέες εφαρμογές μέσα από ευρωπαϊκά, ερευνητικά και παρεμβατικά προγράμματα. Παράλληλα, προσφέρει τεχνική υποστήριξη στα μέλη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.) και διατηρεί διαδικτυακά περιβάλλοντα διαχείρισης μάθησης και άλλων προγραμμάτων (<http://www.pi.ac.cy/TET>).

² http://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=1429&Itemid=448&lang=el

Επιπρόσθετα, υλοποιεί δράσεις που ενισχύουν και υποστηρίζουν το έργο της Μονάδας ΤΠΕ του Υ.Π.Π. και, ειδικότερα, του Τομέα Ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία.

Οι διάφορες δράσεις του Τ.Ε.Τ. επικεντρώνονται στις προτεραιότητες της εκπαίδευσης και κατάρτισης 2020 και στην ψηφιακή στρατηγική για την Κύπρο. Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιούνται οι πιο κάτω δράσεις για το άνοιγμα της εκπαίδευσης μέσω των νέων τεχνολογιών και ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων, δίνοντας έμφαση στις οριζόντιες κομβικές δεξιότητες των μαθητών του 21^{ου} αιώνα και την αποτελεσματική διδασκαλία και μάθηση.

10.1.2.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (Τ.Π.Ε.) ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Θεματικός άξονας «Δημιουργική αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για αποτελεσματική διδασκαλία και μάθηση»

Οι δράσεις εστιάζουν στην ενημέρωση και καλλιέργεια κουλτούρας για την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για την αποτελεσματική διδασκαλία και μάθηση, αλλά και την ενίσχυση της ηγεσίας του σχολείου. Αναπτύχθηκαν διάφορα υποστηρικτικά εργαλεία, ενώ, παράλληλα, ξεκίνησε η προσαρμογή στην Ελληνική Γλώσσα του εγγράφου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Promoting Effective Digital-Age Learning: A European Framework for Digitally-Competent Educational Organisations», που ετοιμάστηκε από το Joint Research Centre, το 2015.

- **Πρόγραμμα «Καινοτόμων Σχολείων και Εκπαιδευτικών Πυρήνων για την Ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στη Μαθησιακή Διαδικασία εντός της Σχολικής Μονάδας»** <http://innovativeschools.pi.ac.cy>, <http://www.pi.ac.cy/KainotomaSxoleia>

Το Πρόγραμμα προκηρύχθηκε σε συνέχεια του πιλοτικού Προγράμματος Εκπαιδευτικών Πυρήνων για την Ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στη Μαθησιακή Διαδικασία εντός της Σχολικής Μονάδας (2008-2012). Το Πρόγραμμα στοχεύει στην αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη σχολική μονάδα και την ενσωμάτωσή τους στη μαθησιακή διαδικασία. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, αριθμός επιλεγμένων εκπαιδευτικών (οι οποίοι ορίζονται από τη διεύθυνση της σχολικής μονάδας κάθε σχολική χρονιά) τυγχάνουν συνεχούς επιμόρφωσης μέσα από προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης, ούτως ώστε να λειτουργούν ως πολλαπλασιαστές και υποστηρικτές της προσπάθειας της σχολικής μονάδας για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων όλων των εκπαιδευτικών. Στο επίκεντρο της προσπάθειας αυτής είναι η ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία και η δημιουργία κοινοτήτων εκπαιδευτικών για ανάπτυξη κουλτούρας ανταλλαγής και διαμοιρασμού πρακτικών.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, επιλέγηκαν, μετά από ανοικτή πρόσκληση συμμετοχής στο Πρόγραμμα, 20 σχολεία από όλη την Κύπρο και όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Παράλληλα, αριθμός 46 εκπαιδευτικών συμμετείχαν ως Εκπαιδευτικοί πυρήνες στις σχολικές τους μονάδες. Για τη σχολική χρονιά 2016-2017, μετά από ανοικτή πρόσκληση, έχουν επιλεγεί για συμμετοχή 16 σχολεία, τα οποία έχουν ήδη ξεκινήσει το σχέδιο δράσης τους.

Το κάθε σχολείο που ολοκληρώνει επιτυχώς το Πρόγραμμα, πιστοποιείται ως «Καινοτόμο Σχολείο για την Ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας» για τη σχολική χρονιά, ενώ ο κάθε εκπαιδευτικός πυρήνας πιστοποιείται για την προσφορά του στο Πρόγραμμα ως «Εκπαιδευτικός πυρήνας για την Ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη σχολική μονάδα».

- **Διαγωνισμός μαθησιακών εισηγήσεων με την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε.**

Ο Διαγωνισμός προκηρύσσεται κάθε χρόνο από το 2008 και έχει ως στόχο τον διαμοιρασμό καλών πρακτικών και τη δημιουργία κοινότητας εκπαιδευτικών για την ανταλλαγή εμπειριών και πρακτικών. Παράλληλα, στοχεύει στη συλλογή μαθησιακών εισηγήσεων, οι οποίες είναι διαθέσιμες σε διαδικτυακά αποθετήρια με Ανοικτό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο. Οι συμμετοχές του ετήσιου

Διαγωνισμού καλών πρακτικών ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία, για τη σχολική χρονιά 2015-2016, παρουσιάστηκαν στην ετήσια Ημερίδα επιμόρφωσης σε θέματα Τ.Π.Ε., στις 21 Μαΐου 2016 (<http://www.pi.ac.cy/imeridaTPE2016>). Ανακοινώθηκαν οι τρεις πρώτες προτάσεις, των οποίων οι δημιουργοί βραβεύτηκαν.

- **Σεμινάρια, παρουσιάσεις και βιωματικά εργαστήρια σε εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές σε θέματα αξιοποίησης των Τ.Π.Ε. στη μάθηση**

Προσφέρθηκαν σε όλες τις επαρχίες, μετά από αίτημα των σχολείων, σεμινάρια και εργαστήρια σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες της κάθε σχολικής μονάδας.

Θεματικός άξονας «Δημιουργική αξιοποίηση του διαδικτύου με ασφάλεια και υπευθυνότητα»

Οι δράσεις εστιάζουν στην ενημέρωση και καλλιέργεια κουλτούρας για την ασφαλή, υπεύθυνη και δημιουργική αξιοποίηση του διαδικτύου, υποστηρίζοντας και την εθνική στρατηγική της κυβερνοασφάλειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσα από τη Δράση 14. Επιπρόσθετα, μέρος των δράσεων υποστηρίζονται από τη συμμετοχή μας στο ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Safer Internet for Kids και το έργο CYberSafety σε συνεργασία με 7 εταίρους.

- **Πρόγραμμα «Ασφαλές σχολείο για το διαδίκτυο»**

<http://esafeschools.pi.ac.cy>, <http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/eSafeSchool.html>

Το Πρόγραμμα είναι ετήσιο και έχει ξεκινήσει το 2012. Προσδοκεί να βοηθήσει τα σχολεία να υλοποιούν δράσεις για την ασφάλεια στο διαδίκτυο, ώστε να ενισχύσουν τις ψηφιακές δεξιότητες των μαθητών, αλλά και των εκπαιδευτικών, και να τους ευαισθητοποιήσει για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου. Στόχος, επίσης, του Προγράμματος είναι να βοηθήσει τα σχολεία να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες του διαδικτύου, αλλά και να προλάβουν ή και να αντιμετωπίσουν προβλήματα που μπορούν να προκύψουν και αφορούν στη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών. Μέσα από το Πρόγραμμα, σχολεία τα οποία το επιθυμούν, έχουν τη δυνατότητα να πιστοποιούνται ως ασφαλή σχολεία για το διαδίκτυο, για μία σχολική χρονιά. Τα σχολεία υποστηρίζουν λειτουργοί του Τ.Ε.Τ. Για τη σχολική χρονιά 2015-2016, είχαν επιλεγεί να συμμετέχουν, μετά από ανοικτή πρόσκληση, 19 σχολεία (14 δημοτικά, 3 γυμνάσια, 2 λύκεια), τα οποία και έχουν πιστοποιηθεί. Για τη σχολική χρονιά 2016-2017, επιλέγηκαν να συμμετέχουν, μετά από ανοικτή πρόσκληση, 10 σχολεία τα οποία έχουν ήδη ξεκινήσει το σχέδιο δράσης τους.

- **Πρόγραμμα «Μικροί εκπαιδευτές για το διαδίκτυο»**

<http://youngcoaches.pi.ac.cy>, <http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/YoungCoaches.html>

Οι Μικροί εκπαιδευτές για το διαδίκτυο είναι ένα Πρόγραμμα που προσβλέπει στην εμπλοκή των μαθητών στην εκπαίδευση των συμμαθητών τους για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου. Το Πρόγραμμα είναι ετήσιο και έχει ξεκινήσει το 2012. Με την καθοδήγηση εκπαιδευτικών του σχολείου τους και την υποστήριξη από ειδικούς στο θέμα, οι μικροί εκπαιδευτές καλούνται να αναπτύξουν σχέδιο δράσης για τη σχολική τους μονάδα και να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν δράσεις, για να ενημερώσουν σε θέματα που αφορούν στο διαδίκτυο. Καλούνται, επίσης, να εκπαιδεύσουν στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων του διαδικτύου, με άριστο, συνετό, δόκιμο, αλλά και ευχάριστο και δημιουργικό τρόπο, και να δώσουν εισηγήσεις για προστασία από πιθανές προκλήσεις και κινδύνους. Τέλος, καλούνται να ευαισθητοποιήσουν και να εκπαιδεύσουν άλλα παιδιά, συμμαθητές και φίλους τους, καθώς επίσης τους γονείς και εκπαιδευτικούς στο σχολείο τους. Η δράση τους μπορεί να διευρυνθεί στην κοινότητα στην οποία ανήκει το σχολείο τους αλλά και σε άλλες οργανωμένες δράσεις για το θέμα. Το Πρόγραμμα υλοποιείται σε συνεργασία με την Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Προστασίας και Ευημερίας Παιδιού, το Ινστιτούτο Νευροεπιστήμης και Τεχνολογίας Κύπρου, τη Microsoft και τους Μικρούς Εθελοντές. Για τη σχολική χρονιά 2015-2016, είχαν ολοκληρώσει επιτυχώς και πιστοποιήθηκαν 446 μαθητές/τριες ως *Μικροί εκπαιδευτές για το διαδίκτυο* από 18 σχολεία με την υποστήριξη 50 εκπαιδευτικών. Για τη σχολική χρονιά 2016-2017,

έχουν επιλεγεί, μετά από ανοικτή πρόσκληση, 18 σχολεία, των οποίων οι μαθητές, με την υποστήριξη λειτουργιών του T.E.T. και των συνεργατών του, θα υλοποιήσουν το σχέδιο δράσης για ασφαλή χρήση του διαδικτύου στη σχολική τους μονάδα.

Στις 21 Μαΐου 2016, οι *Μικροί εκπαιδευτές για το διαδίκτυο* παρουσίασαν τις δράσεις τους σε ημερίδα που διεξήχθη στο Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία», στη Λευκωσία, με θέμα: *Ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη Μαθησιακή Διαδικασία* (<http://www.pi.ac.cy/imeridaTPE2016>).

- **Διαγωνισμός Παραγωγής σύντομου βίντεο από μαθητές για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου με θέμα «Ανακαλύψτε τον ψηφιακό κόσμο μαζί... με ασφάλεια!»**

<http://internetsafety.pi.ac.cy/competitions>,

http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/drastiriotites_diagonismo.html

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, διεξήγαγε, για πέμπτη συνεχή χρονιά, Διαγωνισμό για μαθητές Δημοτικών, Γυμνασίων, Λυκείων και Τεχνικών Σχολών για την ανάπτυξη σύντομου βίντεο για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου με θέμα «Ο δικός σου ρόλος για ένα καλύτερο διαδίκτυο (Play your part for a better Internet)». Το θέμα αυτό είχε καθοριστεί από την Κεντρική Ευρωπαϊκή Επιτροπή InSafe ως το θέμα της Διεθνούς Ημέρας για την Ασφαλή χρήση του Διαδικτύου για το 2016. Στον Διαγωνισμό υποβλήθηκαν 57 συμμετοχές. Επιλέγηκαν από την Επιτροπή Αξιολόγησης τα πρώτα 15 (5 από κάθε κατηγορία – Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια/Τεχνικές Σχολές) στην τελική φάση αξιολόγησης, ενώ τα 6 πρώτα (2 από κάθε κατηγορία) βραβεύτηκαν στις 3 Φεβρουαρίου 2016.

Αντίστοιχα, για τη σχολική χρονιά 2016-2017, προκηρύχθηκε ο Διαγωνισμός με θέμα «Γίνετε εσείς η αλλαγή: ενωθείτε για ένα καλύτερο διαδίκτυο» (“Be the change: Unite for a better internet”), το οποίο έχει καθοριστεί από την Κεντρική Ευρωπαϊκή Επιτροπή InSafe ως το θέμα της Διεθνούς Ημέρας για την Ασφαλή χρήση του Διαδικτύου για το 2017 (7 Φεβρουαρίου 2017).

- **Εκπαίδευση ενηλίκων από μαθητές**

Μαθητές καλούνται να σχεδιάσουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες και να εκπαιδεύσουν ενήλικες στην ευρύτερη κοινότητα του σχολείου τους. Η δράση αυτή υποστηρίζεται από το έργο «EduWeb: Combating Digital Exclusion: Children educate digitally illiterate adults in safe and creative web». Κατά τη διάρκεια της χρονιάς 2016, σε συνεργασία με το Λύκειο Αραδίππου, ετοιμάστηκε το θεωρητικό πλαίσιο πάνω στο οποίο θα γίνει ο σχεδιασμός των δραστηριοτήτων.

- **Αξιοποίηση διαδικτυακού ραδιοφώνου από μαθητές**

Μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν διαδικτυακές εκπομπές μέσα από τις οποίες μοιράζονται απόψεις, ανησυχίες, εισηγήσεις, αξιοποιώντας δημιουργικά τις δυνατότητες που προσφέρει το διαδικτυακό ραδιόφωνο. Η δράση αυτή αναπτύχθηκε σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Μαθητικό Ραδιόφωνο της Ελλάδας, και υποστηρίζεται από το έργο «NEStOR: Networked European School Web Radio». Κατά τη διάρκεια της χρονιάς 2016, σε συνεργασία με το Γυμνάσιο Αγλαντζιάς, ετοιμάστηκε το θεωρητικό πλαίσιο πάνω στο οποίο θα γίνει ο σχεδιασμός των διαδικτυακών εκπομπών από μαθητές. Παράλληλα, προκηρύχθηκε για πρώτη φορά και στην Κύπρο ο πανελλήνιος Διαγωνισμός Ραδιοφωνικού Μηνύματος και Τραγουδιού “Καν’ το ν’ ακουστεί 2017”, με θέμα: “Η τέχνη της επικοινωνίας”, ο οποίος υποστηρίζεται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας.

- **Ενημέρωση και βιωματικά εργαστήρια για εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές σε θέματα ασφαλούς και δημιουργικής αξιοποίησης του διαδικτύου και για την Παιδεία για τα Μέσα (Media Literacy)**

Προσφέρθηκαν σε όλες τις επαρχίες, μετά από αίτημα των σχολείων, σεμινάρια και εργαστήρια σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς, ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες της κάθε σχολικής μονάδας. Επιπρόσθετα, προσφέρθηκαν, σε συνεργασία με την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, εργαστήρια για την Παιδεία για τα Μέσα για μαθητές 35 δημοτικών και γυμνασίων. Τα σχολεία επιλέγηκαν με

βάση την ημερομηνία υποβολής ενδιαφέροντος, μετά από ανοικτή πρόσκληση στην αρχή της σχολικής χρονιάς.

Θεματικός άξονας Ανάπτυξη οριζόντιων κομβικών δεξιοτήτων από μαθητές και εκπαιδευτικούς

Οι δράσεις στοχεύουν στην ανάπτυξη οριζόντιων κομβικών δεξιοτήτων, απαραίτητων για την ψηφιακή εποχή. Μέσα από την αξιοποίηση καινοτόμων προσεγγίσεων μάθησης και των δυνατοτήτων των ψηφιακών τεχνολογιών (π.χ. ePortfolio, αξιολόγηση της, για και ως μάθηση, διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης), αναπτύσσονται δεξιότητες, όπως δεξιότητες αυτόνομης μάθησης, πληροφοριακού γραμματισμού και κριτικής σκέψης, συνεργασίας και επικοινωνίας, δημιουργικότητας και καινοτομίας. Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιούνται δύο μεγάλα έργα, τα οποία τυγχάνουν υποστήριξης από τη Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάτω από το Πρόγραμμα Policy Experimentations (Πειραματικής Ευρωπαϊκής Πολιτικής). Παράλληλα, ξεκίνησε η προσαρμογή στην Ελληνική Γλώσσα του εγγράφου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «DigComp 2.0: The Digital Competence Framework for Citizens - Update Phase 1: The Conceptual Reference Model», που ετοιμάστηκε από το Joint Research Centre, το 2016.

• Ανάπτυξη και αξιολόγηση οριζόντιων κομβικών δεξιοτήτων των μαθητών

Η δράση αυτή εστιάζει στην ανάπτυξη και αξιολόγηση οριζόντιων κομβικών δεξιοτήτων εκ μέρους των μαθητών, αξιοποιώντας τους ψηφιακούς φακέλους επιτευγμάτων (ePortfolios) ταυτόχρονα ως διαδικασία μάθησης και ως προϊόν μάθησης. Επιπρόσθετα, εστιάζει στη συμμετοχή των μαθητών στον σχεδιασμό, και ανάπτυξη της μάθησής τους μέσα από ένα Ημερολόγιο Μάθησης. Για τον σκοπό αυτό, αξιοποιούνται δυναμικά διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης, που υποστηρίζουν τους στόχους αυτούς, όπως το Mahara και το Onenote Class Notebook (o365). Η δράση ξεκίνησε μέσα από το έργο EUfolio: EU Classroom ePortfolios και συνεχίζεται με το έργο ATS2020: Assessment of Transversal Skills.

• Ανάπτυξη και αξιολόγηση ψηφιακών δεξιοτήτων και παιδαγωγικής των εκπαιδευτικών

Η δράση αυτή εστιάζει στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών, με στόχο την υποστήριξη μιας Τεχνολογικά Ενισχυμένης Παιδαγωγικής. Η δράση αυτή εστιάζει στην εξ αποστάσεως επαγγελματική μάθηση, παρέχοντας διαδικτυακά περιβάλλοντα με εκπαιδευτικό υλικό (<http://mentep.pi.ac.cy>), μαθήματα MOOCs, τα οποία φιλοξενούνται στον χώρο του European Schoolnet (<http://www.europeanschoolnetacademy.eu/web/introducing-technology-enhanced-teaching>) και διαδικτυακό εργαλείο αυτο-αξιολόγησης.

Συνέδρια - Ημερίδες - Παρουσιάσεις σε συνέδρια

Για την υποστήριξη των πιο πάνω δράσεων, διοργανώνονται συνέδρια και ημερίδες, καθώς επίσης παρουσιάσεις σε συνέδρια, με στόχο την περαιτέρω ενημέρωση, αλλά και διαμοιρασμό των δράσεων.

- Ημερίδα για την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία (<http://www.pi.ac.cy/imeridaTPE2016>)
- Ημερίδα και ενημερωτικές εκδηλώσεις για τη Διεθνή Μέρα για την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο (<http://internetsafety.pi.ac.cy/saferinternetday>, <http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/SID.html>)
- Ημερίδα «Μικροί εκπαιδευτές για το διαδίκτυο» (http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/ekdilosi_youngcoaches.html)

Υποστήριξη διαδικτυακών μαθησιακών περιβαλλόντων

Για την υποστήριξη των δράσεων, αλλά και των προγραμμάτων του Π.Ι., αναπτύχθηκαν, και τυγχάνουν διαχείρισης διάφορες υπηρεσίες και διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων:

- Διαδικτυακές πύλες - Αποθετήρια Ανοικτού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου με επιμορφωτικό υποστηρικτικό υλικό για την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία με δυνατότητες

διερεύνησης, υποβολής νέων μαθησιακών εισηγήσεων και επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών.

<http://www.e-epimorfosi.ac.cy>, <http://photodentro.pi.ac.cy>

- ο Διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης για την υποστήριξη επαγγελματικών κοινοτήτων μάθησης με σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία

Moodle: <http://elearn.pi.ac.cy>

Mahara: <http://mahara.ats2020.eu>

o365: <http://o365.ats2020.eu>

- ο Σύγχρονη και ασύγχρονη πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκμάθηση ηλεκτρονικών εργαλείων και ανοικτή πρόσβαση σε εκπαιδευτικούς και μαθητές.

<http://www.pi-elearning.ac.cy>

- ο Υποστήριξη διαχείρισης των προγραμμάτων επιμόρφωσης

<http://www.pi-egrrafes.ac.cy>

Διαδικτυακό περιβάλλον διαχείρισης των προγραμμάτων του Π.Ι. με παράλληλη ευχέρεια διαχείρισης από τον κάθε χρήστη των δικών του προγραμμάτων. Κατά τη διάρκεια της χρονιάς 2016, είχαν πρόσβαση 14000 χρήστες, ενώ ετοιμάστηκαν 121 περιβάλλοντα εγγραφής: 47 ημερίδες, συνέδρια και άλλα εξειδικευμένα σεμινάρια, 68 σεμινάρια (προαιρετικά, σε σχολική βάση, για γονείς) και 6 μητρώα εκπαιδευτών.

10.1.2.2. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Κατά το έτος 2016, έχει συνεχιστεί η παραχώρηση των εκπαιδευτικών παραγωγών του Π.Ι. και της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης της Ελλάδας σε σχολεία και άλλους οργανισμούς. Παράλληλα, εμπλουτίζεται η διαδικτυακή πύλη <http://paragoges.pi.ac.cy>, όπου φιλοξενούνται ψηφιοποιημένες οι εκπαιδευτικές παραγωγές, δίνοντας άμεση πρόσβαση σε όλα τα σχολεία. Αποστάλθηκαν σε όλα τα σχολεία και συνεργαζόμενους φορείς οι εκπαιδευτικές ταινίες «Κώστας Μόντης» και «Κυπριακή Δημοτική Μουσική» παραγωγές του Τ.Ε.Τ., ενώ έχει ξεκινήσει η νέα παραγωγή με θέμα τις παραδοσιακές χειροτεχνίες – οι τέχνες και οι τεχνίτες.

10.1.3 ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η συμμετοχή του Π.Ι. σε ευρωπαϊκά και ερευνητικά προγράμματα δίνει την ευκαιρία τόσο στους λειτουργούς του όσο και στους μάχιμους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν σε παρεμβατικές δράσεις μέσω των προγραμμάτων αυτών στις σχολικές μονάδες να:

- τυγχάνουν συνεχούς ενημέρωσης για νέες τάσεις σε εκπαιδευτικά θέματα
- γνωρίζουν και να εισαγάγουν καινοτομίες στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα
- αναπτύσσουν συνεργασία με άλλες χώρες και να ανταλλάζουν εμπειρογνωμοσύνη
- ενισχύονται στην προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη

Το 2014-2015 συστάθηκε η Συντονιστική Ομάδα Ευρωπαϊκών και Ερευνητικών Θεμάτων του Π.Ι. (Σ.Ο.Ε.Ε.Θ.), η οποία συντονίζει και υποστηρίζει τη συμμετοχή των λειτουργών του Π.Ι. σε ευρωπαϊκά και ερευνητικά έργα.

Κατά τη διάρκεια του 2016, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου συνέχισε τη συμμετοχή του στα υφιστάμενα ευρωπαϊκά προγράμματα, και εξασφάλισε τη συμμετοχή σε τρία νέα προγράμματα όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 2: Συμμετοχές σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Περίοδος εφαρμογής	Τίτλος Σχεδίου	Συγχρηματοδότηση
Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας		

1/3/2015-28/2/2018	ATS2020: Assessment of Transversal Skills	Erasmus + Key Action 3
1/3/2015-28/2/2018	MENTEP: Mentoring Technology Enhanced Pedagogy	Erasmus + Key Action 3
1/9/2015-1/9/2017	CREARTE: Creative Primary School Partnerships with Visual Artists	Erasmus + KA2 - Strategic Partnerships for School Education
1/01/2015-30/6/2016	CyberEthics GV - Cyprus Safer Internet Center (SIC CY II)	Safer Internet Programme
01/09/2016-31/08/2018	NEStOR: Networked European School Web Radio	Erasmus + KA2 - Strategic Partnerships for School Education
01/09/2016-31/08/2018	EduWeb: Combating Digital Exclusion: Children educate digitally illiterate adults in safe and creative web	Erasmus + KA2 - Strategic Partnerships for School Education
Κοινωνικοπολιτισμική ετερότητα		
1/9/2015-1/9/2017	BODI: Culture, body, gender, sexuality in early school education	Erasmus+ Key Action 2 – Strategic Partnerships for School Education
01/09/2014-1/9/2017	NAOS (SIRIUS CONTINUATION ERASMUS+ Professional Capacity dealing with diversity)	Erasmus + KA2 - Strategic Partnerships for School Education
2015 - 2016	Pilot Projects on the Council of Europe Charter on Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education	Erasmus + Key Action 2 – Strategic Partnerships for School Education
Περίοδος εφαρμογής	Τίτλος Σχεδίου	Συγχρηματοδότηση

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη		
2014 – 2017	Πρόγραμμα Life “Rethink (Reduce, Reuse, Recycle)	LIFE+ Environment Policy and Governance,
5/4/2013 - 5/4/2016	Πρόγραμμα Μη Συμβατικών Υδάτινων Πόρων στην Κύπρο	Πλαίσιο Συνεργασίας: Coca-Cola Foundation Atlanta, GWP, MIO και CPI, στο πλαίσιο της διεθνούς κοινωνικής εταιρικής συνεργασίας για το Νερό
Διδακτική μεθοδολογία		
1/9/2015-1/9/2017	DiDeSu: Differentiation of instruction for teacher professional Development and students' Success	Erasmus+ Key Action 2
1/1/2014-1/1/2017	ELINET: Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Οργανισμών Προαγωγής του Εγγραματισμού	Life Long LearningProject
1/9/2016 - 31/8/2018	HOPEs: Happiness, Optimism, Positivity & Ethos in schools	Erasmus+ Key Action 2 – Strategic Partnerships for School Education

10.1.4 ΜΟΝΑΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

10.1.4.1 ΔΙΚΤΥΟ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της παρεχόμενης Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη στους/στις μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, και στη βάση της εισαγωγής του Αναλυτικού Προγράμματος για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, και στο πλαίσιο της εν εξελίξει εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δημιούργησε το Δίκτυο Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.). Το δίκτυο των Κ.Π.Ε. βρίσκεται στον δέκατο χρόνο λειτουργίας του και στην παρούσα φάση λειτουργεί με πέντε Κέντρα: το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδουλά, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αθαλάσσης, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Κοινότητας Ακρωτηρίου, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Σαλαμιούς και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Κάβο-Γκρέκο, το οποίο αποτελεί το νεοσύστατο ΚΠΕ του Δικτύου, αφού τέθηκε σε λειτουργία τον Σεπτέμβριο του 2016. Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Κάβο-Γκρέκο αποτελεί συνεργασία του Τμήματος Δασών και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, και λειτουργεί, όπως και τα άλλα ΚΠΕ του Δικτύου, με προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, τα οποία επιδιώκουν, ανταποκρίνονται και συνάδουν με τα περιβαλλοντικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά της περιοχής, στο οποίο αυτό βρίσκεται. Το Δίκτυο προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέσα στα επόμενα χρόνια με τη δημιουργία των ΚΠΕ Παναγιάς και Κοιλανίου.

Τα Κέντρα βρίσκονται υπό την εποπτεία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που είναι και ο συντονιστικός φορέας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα θέματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και

Αειφόρου Ανάπτυξης. Η δημιουργία των Κ.Π.Ε. είναι το αποτέλεσμα της στενής συνεργασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με τις τοπικές κοινότητες (Κοινότητα Πεδουλά, Ακρωτηρίου και Σαλαμιούς), αλλά και με το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος-Τμήμα Δασών, με τη συμβολή και τη συνεργασία των οποίων δημιουργήθηκε το Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας. Το Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας και το ΚΠΕ Κάβο-Γκρέκο προσφέρει μονοήμερα προγράμματα (από τις 9:00πμ-13:30μ.μ. και από τις 9:00π.μ.-16:30μ.μ.), ενώ το Κ.Π.Ε. Πεδουλά, πέρα από την προσφορά των μονοήμερων και ολοήμερων προγραμμάτων, προσφέρει διήμερα και τριήμερα προγράμματα με διαμονή μέχρι και σαράντα μαθητών/τριών στους ξενώνες του. Το ΚΠΕ της Κοινότητας Ακρωτηρίου, πέρα από την προσφορά μονοήμερων εκπαιδευτικών προγραμμάτων (από τις 9:00πμ-13:30μ.μ. και από τις 9:00π.μ.-16:30μ.μ.), προσφέρει και αριθμό διήμερων προγραμμάτων, κατά την εαρινή περίοδο. Το Κ.Π.Ε. Σαλαμιούς εφαρμόζει, στην παρούσα φάση, μονοήμερα περιβαλλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα, όμως προβλέπεται σε σύντομο χρονικό διάστημα να μετεξελιχθεί σε Κέντρο περιφερειακού τύπου, προσφέροντας τριήμερα και πολυήμερα περιβαλλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα.

Τα προγράμματα όλων των Κ.Π.Ε έχουν σχεδιαστεί από την ομάδα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στα ειδικά περιβαλλοντικά πεδία των περιοχών, στις οποίες έχουν δημιουργηθεί, και να συνάδουν με τα σύγχρονα θέματα του Περιβάλλοντος και της Αειφόρου Ανάπτυξης, όπως έχουν καθοριστεί από τους διεθνείς οργανισμούς και την επιστημονική κοινότητα. Τα προγράμματα είναι οργανωμένα στη βάση κεντρικών θεματικών εννοιών που αφορούν το «Δάσος-Βιοποικιλότητα», το «Νερό», το «Περιβάλλον και Πολιτισμός», το «Έδαφος», το «Περιβάλλον και Τοπική Κοινότητα», την «Ενέργεια», την «Ερημοποίηση και κλιματικές αλλαγές», «Τοπικές καλλιέργειες και τοπικά προϊόντα», «Θάλασσα» κ.λπ. και είναι άμεσα συνδεδεμένα με το σχολείο. Καινοτομία των προγραμμάτων αποτελεί η σύνδεσή τους με το Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, και η ενσωμάτωσή τους, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ως τμήμα της επίσημης εκπαίδευσης των μαθητών/τριών, αλλά και των εκπαιδευτικών του τόπου μας.

Στόχος των Κέντρων είναι να λειτουργήσουν ως υποστηρικτικές δομές για την προώθηση της Εκπαίδευσης, για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη στα σχολεία και να καταστούν χώροι ανάπτυξης και εφαρμογής πολύπλευρων περιβαλλοντικών δράσεων. Μέσα από τις δράσεις αυτές μαθητές/τριες, εκπαιδευτικοί, φοιτητές, αλλά και άλλες ομάδες πληθυσμού, έχουν την ευκαιρία να διερευνήσουν διάφορα περιβαλλοντικά ζητήματα μέσα από τη βιωματική και εμπειρική ενασχόλησή τους, σε διάφορα μαθησιακά περιβάλλοντα, πέρα από το σχολείο, και στη βάση της συνεξέτασης των κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών παραμέτρων. Σημαντική καινοτομία των ΚΠΕ αποτελεί η διασύνδεση και η συνεργασία τους με άλλους οργανισμούς και φορείς μη-τυπικής εκπαίδευσης, όπως είναι τα τοπικά εργαστήρια, τα μουσεία κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτών των συνεργασιών, εντάσσεται και η συνεργασία με τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και Λεμεσού και η προσφορά ειδικών περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το νερό, τόσο στο Μουσείο Νερού στη Λεμεσό, όσο και στο Υπαίθριο Μουσείο Νερού στη Λευκωσία. Λεπτομέρειες για όλες τις δράσεις του Δικτύου ΚΠΕ και των προσφερόμενων προγραμμάτων του μπορείτε να βρείτε στην αναθεωρημένη ιστοσελίδα του Δικτύου ΚΠΕ <http://www.moec.gov.cy/dkpe/>

Σημειώνεται ότι, για τη χρονιά 2015-2016, συμμετείχαν στα προγράμματα του ΔΚΠΕ περίπου 22.000 μαθητές/τριες, 600 εκπαιδευτικοί και εκατόν πενήντα (250) φοιτητές/τριες από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των δράσεων του ΔΚΠΕ, διεξήχθησαν σειρά διατμηματικών σεμιναρίων επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης για τους εκπαιδευτικούς όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, για επαγγελματικές ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος, καθώς και για τους τοπικούς πληθυσμούς. Σημειώνεται, επίσης, ότι μέσα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των ΚΠΕ για την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών, διοργανώθηκαν για

πρώτη φορά ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα για γονείς, με στόχο την προώθηση της αλληλεπίδρασης των γονέων με τα παιδιά στα περιβαλλοντικά θέματα και την από κοινού ενίσχυση της περιβαλλοντικής τους συνείδησης. Παράλληλα, πραγματοποιούνται σε κάθε Κέντρο ημερίδες και συνέδρια σε διάφορα περιβαλλοντικά θέματα και θέματα αειφόρου ανάπτυξης, με γνώμονα τα ιδιαίτερα περιβαλλοντικά ζητήματα και πεδία, στα οποία βρίσκεται το κάθε Κέντρο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι δύο από τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) του Κρατικού Δικτύου, το ΚΠΕ της Κοινότητας Ακρωτηρίου και το ΚΠΕ Κάβο-Γκρέκο, έτυχαν σημαντικής διεθνούς και παγκύπριας αναγνώρισης, λαμβάνοντας δύο σημαντικά περιβαλλοντικά βραβεία. Το ΚΠΕ της Κοινότητας Ακρωτηρίου έλαβε το 2^ο διεθνές περιβαλλοντικό βραβείο στο Λονδίνο, ως παράδειγμα διεθνούς πρακτικής για την εμπλοκή της τοπικής κοινότητας στα περιβαλλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματά του, ενώ το ΚΠΕ Κάβο-Γκρέκο έλαβε το 1^ο κρατικό βραβείο περιβαλλοντικής αρχιτεκτονικής σε ειδική τελετή, όπου τα βραβεία απονεμήθηκαν από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκο Αναστασιάδη, ενώ το βραβείο του ΚΠΕ της Κοινότητας Ακρωτηρίου παρέλαβε η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Αίγλη Παντελάκη, σε ειδική τελετή στο Λονδίνο.

10.1.4.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μερικές από τις πιο σημαντικές δραστηριότητες της Ομάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ)/Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) για τη σχολική χρονιά 2016 αποτέλεσαν:

- **Η Παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στο αντικείμενο της ΠΕ/ΕΑΑ**
 - Προσφορά επιμορφωτικών σεμιναρίων στους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων σε θέματα σχετικά με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Στο πλαίσιο της δράσης αυτής, οργανώθηκαν τα πιο κάτω σεμινάρια: «Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη: Αρχές Οργάνωσης και Σχεδιασμού του Αειφόρου Σχολείου», «Ο Ρόλος και η Συμβολή των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Προώθηση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο Σχολείο», «Αειφόρος Ανάπτυξη: Μοντέλα Παραγωγής και Κατανάλωσης», «Μη-Συμβατικοί Υδατικοί Πόροι: Αξιοποίηση του παραγόμενου εκπαιδευτικού υλικού».
 - Συμμετοχή της ομάδας ΠΕ/ΕΑΑ στο διήμερο του εκπαιδευτικού για τη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, για τη δημοτική εκπαίδευση, οργανώθηκαν βιωματικά εργαστήρια για την εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος της ΠΕ/ΕΑΑ, ενώ στη Μέση Εκπαίδευση η επιμόρφωση επικεντρώθηκε σε διαδικασίες ενσωμάτωσης του αντικειμένου στο πλαίσιο των διαφόρων μαθημάτων.
 - Συμμετοχή της Ομάδας ΠΕ/ΕΑΑ στα προγράμματα επιμόρφωσης των στελεχών εκπαίδευσης (Διευθυντές/τριες Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Βοηθοί Διευθυντές/τριες Μέσης και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης).
 - Συμμετοχή της Ομάδας ΠΕ/ΕΑΑ σε διεθνή προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως το τετραήμερο πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης που πραγματοποιήθηκε στον Πεδουλά, τον Μάιο του 2016, με θέμα τις κλιματικές αλλαγές, το σεμινάριο εκπαίδευσης και κατάρτισης των εκπαιδευτικών, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα για το Αειφόρο Σχολείο τον Σεπτέμβριο του 2015, το διεθνές πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης, που διοργανώθηκε στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και στο ΚΠΕ της Κοινότητας Ακρωτηρίου, για τις ικανότητες των εκπαιδευτικών στην Εκπαίδευση και κατάρτιση.
- **Η συγγραφή υλικού για την ενίσχυση του Αναλυτικού Προγράμματος της ΠΕ/ΕΑΑ**
 - Συγγραφή Δεικτών Επιτυχίας και των Δεικτών Επάρκειας του Αναλυτικού Προγράμματος

- της ΠΕ/ΕΑΑ για τη Δημοτική Εκπαίδευση,
 - Έναρξη συγγραφής του Οδηγού εφαρμογής του Αναλυτικού Προγράμματος της ΠΕ/ΕΑΑ στην Προδημοτική Εκπαίδευση.
 - Συγγραφή συμπληρωματικού εκπαιδευτικού υλικού για τη διαχείριση των απορριμμάτων στην Προδημοτική εκπαίδευση και στις πρώτες τάξεις του δημοτικού.
 - Συγγραφή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού για τη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση με θέμα τους Δεινόσαυρους, στο πλαίσιο της διαδραστικής εκπαιδευτικής έκθεσης, που φιλοξενήθηκε στην Κύπρο για τους δεινόσαυρους.
- **Διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων για την ΠΕ/ΕΑΑ (ενδεικτικά αναφέρονται τα πιο κάτω):**
 - **Διοργάνωση της Μεσογειακής Υπουργικής Συνόδου για την υιοθέτηση της Μεσογειακής του Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (8-9 Δεκεμβρίου 2016).**
 - **Σεμινάριο Επαγγελματικής Ανάπτυξης στην παιδαγωγική ομάδα του Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για την αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού το «Άλλο νερό» σε μη-τυπικά περιβάλλοντα μάθησης (10 Νοεμβρίου 2016).**
 - **Εκπαιδευτικές ημερίδες για παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού "Αποστολή Νερό - Μη Συμβατικοί Υδατικοί Πόροι" (9 Νοεμβρίου 2016, ΚΠΕ Κάβο-Γκρέκο, 10 Νοεμβρίου 2016, ΚΠΕ Αθαλάσσας).**
 - Διοργάνωση της Παγκύπριας Ημερίδας «Δράσεις Προώθησης του Αειφόρου Σχολείου», με τη συνεργασία των Οργανισμών ΑΚΤΗ και του Ενεργειακού Γραφείου Κυπρίων Πολιτών (29 Μαρτίου 2016).
 - Συνδιοργάνωση με το Πανεπιστήμιο Frederick της 2^{ης} περιφερειακής συνάντησης για τις κλιματικές αλλαγές του ευρωπαϊκού Προγράμματος CLIMASP (5-7 Μαΐου 2016).
 - Συνδιοργάνωση με το Πανεπιστήμιο Frederick της συνάντησης των εταίρων του ευρωπαϊκού Προγράμματος RSP (ικανότητες των εκπαιδευτικών στην ΕΑΑ) (25-27 Μαΐου 2016).
 - Διοργάνωση με τη συνεργασία του 1ου Θερινού Σχολείου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης-Βιολογίας στο ΚΠΕ Πεδουλά (7-10 Ιουλίου και 11-14 Ιουλίου 2016).
- **Συμμετοχή σε επιτροπές εμπειρογνομόνων και ετοιμασία εθνικών εκθέσεων για την ΠΕ/ΕΑΑ, όπως:**
 - Επιτροπή της UNECE (United Nations Economic Commission for Europe) για τη Στρατηγική για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη
 - Εθνική Επιτροπή UNESCO για την ΕΑΑ
 - Διεθνής Επιτροπή του Μεσογειακού Γραφείου Περιβάλλοντος για τη Μεσογειακή Στρατηγική για την ΕΑΑ
 - Το Διεθνές Δίκτυο ENSI "Environment and School Initiatives"
 - Επιτροπή για την υλοποίηση της Μεσογειακής Επιτροπής για την υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης για την ΕΑΑ
 - Εθνική Επιτροπή ΕΘΕΓΝΩΚΑ για την ετοιμασία της Θαλάσσιας Ολοκληρωμένης Πολιτικής
 - Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας Επιστημονικής Έρευνας
 - Τεχνική επιτροπή για τη δημιουργία του Κυπριακού Μουσείου Φυσικής Ιστορίας.

- **Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα**
 - **Πρόγραμμα Μη Συμβατικών Υδατικών Πόρων στην Κύπρο.** Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν το Μεσογειακό Γραφείο Περιβάλλοντος (MIO), το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και ο διεθνής Οργανισμός Global Water Partnership Mediterranean (GWP-MED), που χρηματοδοτείται από την Coca-Cola Foundation Atlanta, στο πλαίσιο της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης με το ποσό των 680.000 δολαρίων.
 - **Πρόγραμμα Life “Rethink (Reduce, Reuse, Recycle) Εκστρατεία ευαισθητοποίησης για τη Μείωση, Επαναχρησιμοποίηση και Ανακύκλωση των απορριμμάτων στην Κύπρο”** με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα LIFE+ Environment Policy and Governance της Ε.Ε., η οποία ανέρχεται στις 958.585 ευρώ. Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν, ως ανάδοχος φορέας, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, και ως εταίροι, πέρα από τη Μονάδα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, η Green Dot Κύπρου, το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας και Περιβάλλοντος και η Fost Plus Βελγίου.

- **Άλλες δραστηριότητες και δράσεις:**
 - Συμμετοχή της ομάδας ΠΕ σε άλλες εκδηλώσεις εθελοντικού χαρακτήρα, όπως: α) το περιβαλλοντικό φεστιβάλ Άστρα, β) η περιβαλλοντική εκδήλωση του Δήμου Ιδαίου, γ) η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, γ) Εκστρατεία του Δήμου Αγλατζιάς για την καθαριότητα με τον τίτλο «Πού τα Πετάς Ρε;», δ) Παγκόσμια Ημέρα για την ώρα της Γης, ε) Παγκόσμια Ημέρα για την Ερημοποίηση, θ) εκστρατεία διαφώτισης και ενημέρωσης για την καθαριότητα “Let’s do it Cyprus”.
 - Συνεργασία της ομάδας ΠΕ με το Γραφείο της Επιτρόπου Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμια, ΜΚΟ, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς για τη διεξαγωγή από κοινού περιβαλλοντικών δράσεων και δράσεων της Αειφόρου Ανάπτυξης, όπως την παροχή διαλέξεων στα σχολεία, αλλά και σε άλλες ομάδες πληθυσμού σε θέματα σχετικά με το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη, τη διεξαγωγή σεμιναρίων, ημερίδων, συνεδρίων, παρεμβατικών προγραμμάτων σε Δήμους και Κοινότητες.
 - Επέκταση σε παγκύπρια βάση του Προγράμματος Τηγανοκίνηση, το οποίο εφαρμόζεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σε συνεργασία με τον Μη-Κυβερνητικό Οργανισμό «ΑΚΤΗ», με τη συμμετοχή πέραν των 250 σχολείων από τη Δημοτική και Μέση Γενική και Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση.
 - Συμβουλευτική στήριξη των σχολείων και διεξαγωγή σεμιναρίων για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη σε σχολική βάση.
 - Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε εθνικό πλαίσιο, όπως το Πρόγραμμα «Τηγανοκίνηση», το οποίο έχει συν-σχεδιασθεί και υλοποιείται από τον Μη-Κυβερνητικό Οργανισμό «ΑΚΤΗ», με τη συμμετοχή πέραν των 200 σχολείων από όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες.

Λεπτομέρειες για όλες τις δράσεις της Ομάδας ΠΕ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου μπορείτε να βρείτε στην αναθεωρημένη ιστοσελίδα του Δικτύου ΚΠΕ <http://www.moec.gov.cy/dkpe/>

11.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

11.1 ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Έργο της Υ.Α.Π. είναι:

- ο συντονισμός των διαδικασιών έκδοσης των Αναλυτικών Προγραμμάτων,
- οι διαδικασίες συγγραφής, έκδοσης και εκσυγχρονισμού των διδακτικών βιβλίων, καθώς και η παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές όλων των βαθμίδων της Εκπαίδευσης,
- η αγορά των διδακτικών βιβλίων που εκδίδονται από το Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» στην Ελλάδα και οι διαδικασίες μεταφοράς τους από την Ελλάδα στην Κύπρο,
- η έκδοση υλικού (βιβλιαρίων, εξωφύλλων, αφισών, εντύπων κ.ά.) για τις ανάγκες:
 - του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού,
 - του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου,
 - του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης,
 - άλλων υπηρεσιών που υπάγονται στο Υ.Π.Π.,
- η ευθύνη για την ετοιμασία των εγγράφων των προσφορών για την προκήρυξη των εκδόσεων της, η αξιολόγηση και κατακύρωση των προσφορών, καθώς και η επίβλεψη των εκδόσεων στα τυπογραφεία,
- η δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για την ηλεκτρονική παραγγελία των διδακτικών βιβλίων, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης και την Αποθήκη του Υ.Π.Π..

Για την αποτελεσματική διεκπεραίωση των εργασιών της, η Υ.Α.Π. συνεργάζεται στενά με τους πιο κάτω φορείς:

- το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας
- το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- τις Διευθύνσεις της Εκπαίδευσης
- το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
- το Κυβερνητικό Τυπογραφείο
- τα ιδιωτικά τυπογραφεία
- την Αποθήκη του Υ.Π.Π.
- το Λογιστήριο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
- τα Πανεπιστήμια Κύπρου
- τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις των Εκπαιδευτικών.

11.2 ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων έχει εμπλακεί ενεργά στην έκδοση νέων διδακτικών εγχειριδίων και στην παραγωγή επιπρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού, στο πλαίσιο της Αναθεώρησης των Αναλυτικών Προγραμμάτων.

Στην Κυπριακή Εκπαίδευση χρησιμοποιούνται διδακτικά βιβλία εκδόσεις Υ.Α.Π., Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», «Άλλων Πηγών» και νέο υλικό που ετοιμάστηκε για εφαρμογή των Αναλυτικών Προγραμμάτων. Στους πιο κάτω πίνακες παρουσιάζονται αναλυτικά οι αριθμοί των βιβλίων που χρησιμοποιούνται ανά βαθμίδα εκπαίδευσης τη σχολική χρονιά 2016-2017.

Πίνακας 1: Εκδόσεις Υ.Α.Π. (Επανεκδόσεις/Νέες Εκδόσεις Βιβλίων Υ.Α.Π.)

ΒΑΘΜΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
Δημοτική Εκπαίδευση (Δημοτικό, Προδημοτική)	97
Μέση Εκπαίδευση (Γυμνάσιο, Λύκειο)	145
Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	184
ΣΥΝΟΛΟ	426

Πίνακας 2: Εκδόσεις Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» (Αγορά βιβλίων Ι.Τ.Υ.Ε.)

ΒΑΘΜΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
Δημοτική Εκπαίδευση	42
Μέση Εκπαίδευση	78
Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	47
ΣΥΝΟΛΟ	167

Πίνακας 3: Εκδόσεις ΑΛΛΩΝ ΠΗΓΩΝ (Αγορά βιβλίων ΑΛΛΩΝ ΠΗΓΩΝ)

ΒΑΘΜΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
Δημοτική Εκπαίδευση	-
Μέση Εκπαίδευση	47
Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	30
ΣΥΝΟΛΟ	77

Πίνακας 4: Σύνολο Διδακτικών Βιβλίων Μαθητή Σχολικής Χρονιάς 2015-2016

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ			
	Υ.Α.Π.	Ι.Τ.Υ.Ε.	ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ / ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ	97	42	-	139
ΜΕΣΗ	145	78	47	270
ΤΕΧΝΙΚΗ	184	47	30	261
ΣΥΝΟΛΟ	426 (63,5%)	167 (25%)	77 (11,5%)	671 (100%)

11.3.4. Προϋπολογισμός Υ.Α.Π.

Πιο κάτω δίνονται στοιχεία που αφορούν στις δαπάνες της Υ.Α.Π. για το 2016.

Πίνακας 5: Στοιχεία Δαπανών Υ.Α.Π. κατά το 2016

	ΔΑΠΑΝΗ
Επανεκδοση/ Αναθεώρηση/ Νέες εκδόσεις βιβλίων και διδακτικών πακέτων Υ.Α.Π.	€1.585.574,00
Αγορά βιβλίων Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», παραλαβή ή/και αποστολή βιβλίων και εγγράφων από και προς το εξωτερικό	€1.276.054,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	€2.861.628,00

Από τον Πίνακα φαίνεται ότι οι δαπάνες για βιβλία σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης το 2016 ανήλθε στο ποσό των €2.861.628,00.

12.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (Κ.Ε.Ε.Α.)

Το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (Κ.Ε.Ε.Α.) δημιουργήθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου τον Αύγουστο του 2008. Οι δράσεις του Κέντρου συνοψίζονται σε τρεις άξονες:

- Είναι υπεύθυνο για τη διεξαγωγή διεθνών και τοπικών ερευνών σε παιδαγωγικά και εκπαιδευτικά θέματα (π.χ. εκπαιδευτική πολιτική, αναλυτικά προγράμματα, επιμόρφωση εκπαιδευτικών).
- Διεξάγει αξιολογήσεις των εκπαιδευτικών καινοτομιών, παρεμβάσεων και προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.) στις σχολικές μονάδες της Κύπρου.
- Ενθαρρύνει τη δημιουργία και ανάπτυξη ερευνητικής κουλτούρας (σχολικές μονάδες, εκπαιδευτικοί, μαθητές).

Κατά το έτος 2016, στη βάση του ετήσιου προγραμματισμού του, το Κ.Ε.Ε.Α. δραστηριοποιήθηκε σε σημαντικά ερευνητικά προγράμματα ως προς τους τρεις αυτούς άξονες, ως ακολούθως:

12.1 ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΔΙΕΘΝΩΝ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

12.1.1 Διεθνείς Έρευνες

Το Κ.Ε.Ε.Α. εμπλέκεται σε ερευνητικά προγράμματα, αρκετά από τα οποία συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και διοργανώνονται από διεθνείς οργανισμούς (π.χ. Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης). Συγκεκριμένα, το ΚΕΕΑ εκπροσωπεί το Υ.Π.Π. στις εξής διεθνείς έρευνες:

- **Programme for International Student Assessment (PISA)** – Η έρευνα εστιάζει στον καθορισμό αξιόπιστων δεικτών σε θέματα που σχετίζονται με τα μαθησιακά αποτελέσματα των εκπαιδευτικών συστημάτων (γνώσεις και δεξιότητες στους τομείς της Κατανόησης Κειμένου, των Μαθηματικών, και των Φυσικών Επιστημών), κατά την περίοδο στην οποία η υποχρεωτική εκπαίδευση βαίνει προς την ολοκλήρωσή της ή έχει μόλις ολοκληρωθεί.
 - **PISA 2015:** Το 2016, το ΚΕΕΑ συμμετείχε στη διαδικασία ελέγχου και παροχής ανατροφοδότησης για τα εθνικά δεδομένα που περιλαμβάνονταν στο αρχείο της διεθνούς βάσης δεδομένων PISA 2015. Τα διεθνή αποτελέσματα της έρευνας PISA 2015 ανακοινώθηκαν από τους διοργανωτές τον Δεκέμβριο του 2016 και ακολούθησε σχετική ανακοίνωση των αποτελεσμάτων σε τοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο δημοσιογραφικής διάσκεψης (7 Δεκεμβρίου 2016). Παράλληλα, το ΚΕΕΑ ετοίμασε εθνική έκθεση, η οποία παρουσιάζει σε λεπτομέρεια τόσο τα αποτελέσματα που έχουν προκύψει από τη συγκεκριμένη έρευνα, όσο και το θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο στο οποίο στηρίχθηκε (Δεκέμβριος, 2016).

- **PISA 2018:** Κατά το 2016, έχει ξεκινήσει, και βρίσκεται σε εξέλιξη, η διαδικασία προετοιμασίας της χώρας σε θέματα δειγματοληψίας για την πιλοτική φάση της έρευνας (Μάρτης-Απρίλης 2017). Έχουν οριστικοποιηθεί και έχουν ήδη μεταφραστεί στα ελληνικά τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν, κατά τη διάρκεια της Πιλοτικής Φάσης. Επιπλέον, ολοκληρώθηκε η προετοιμασία των διάφορων εντύπων, που είναι αναγκαία για τη διεξαγωγή της πιλοτικής έρευνας τόσο στην Ελληνική όσο και στην Αγγλική Γλώσσα (π.χ. Οδηγός Συντονιστή Σχολείου, Οδηγός Υπεύθυνου Χορήγησης, Οδηγός Κωδικοποίησης Έργων). Επίσης, το ΚΕΕΑ προχώρησε στην προετοιμασία ενημερωτικού υλικού για την έρευνα PISA 2018 (έντυπα και αφίσες) και σε επανασχεδιασμό της τοπικής ιστοσελίδας της έρευνας PISA (<http://keea-pisa.pi.ac.cy/pisa/>).
- **Trends in International Mathematics and Science Study (TIMSS)** – Η έρευνα εξετάζει τις επιδόσεις μαθητών Δ΄ Δημοτικού και Β΄ Γυμνασίου στα Μαθηματικά και τις Φυσικές Επιστήμες, σε διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, η έρευνα αντλεί πληροφορίες για την εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος, τις διδακτικές πρακτικές και τους σχολικούς πόρους.
 - **TIMSS 2015:** Κατά το 2016, το ΚΕΕΑ βρισκόταν σε συνεχή συντονισμό και συνεργασία με τους διοργανωτές, στο πλαίσιο της επεξεργασίας των δεδομένων που είχαν υποβληθεί από την Κύπρο. Τα διεθνή αποτελέσματα της έρευνας TIMSS 2015 ανακοινώθηκαν από τους διοργανωτές τον Νοέμβριο του 2016 και ακολούθησε σχετική ανακοίνωση των αποτελεσμάτων σε τοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο δημοσιογραφικής διάσκεψης (7 Δεκεμβρίου 2016). Παράλληλα, το ΚΕΕΑ ετοίμασε και ανάρτησε στην ιστοσελίδα του εθνική έκθεση, η οποία παρουσιάζει σε λεπτομέρεια τόσο τα αποτελέσματα που έχουν προκύψει από τη συγκεκριμένη έρευνα, όσο και το θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο, στο οποίο στηρίχθηκε (Δεκέμβριος, 2016). Τέλος, το 2016, το ΚΕΕΑ προχώρησε σε επανασχεδιασμό της τοπικής ιστοσελίδας της έρευνας TIMSS (<http://keea-timss.pi.ac.cy/timss/>).
- **Teaching and Learning International Study (TALIS)** – Βασικός σκοπός της έρευνας είναι η συλλογή πληροφοριών από τους διευθυντές και τους εκπαιδευτικούς γυμνασιακού επιπέδου σε διεθνές επίπεδο, ως προς την επαγγελματική τους ανάπτυξη, τη διδασκαλία και την επίδρασή τους στη μάθηση των μαθητών.
 - **TALIS 2018:** Η Κύπρος συμμετέχει για δεύτερη φορά στην έρευνα (προηγούμενη συμμετοχή το 2013). Από τον Ιούνιο του 2016, άρχισε η προετοιμασία για την πιλοτική φάση της έρευνας (Φεβρουάριος, 2017). Έχουν μεταφραστεί στην Ελληνική Γλώσσα τα εργαλεία συλλογής δεδομένων (ερωτηματολόγιο Διευθυντή και Εκπαιδευτικού) και το εγχειρίδιο για τον Σχολικό Συντονιστή, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία της προσαρμογής των ερωτηματολογίων. Επίσης, ολοκληρώθηκε η διαδικασία επιλογής των 9 δημόσιων σχολείων, που θα λάβουν μέρος στην πιλοτική φάση. Τέλος, έχει αναπτυχθεί σχετικό ενημερωτικό υλικό (αφίσα και τρίπτυχο) για την έρευνα. Κατά το 2016, το ΚΕΕΑ προχώρησε σε επανασχεδιασμό της τοπικής ιστοσελίδας της έρευνας TALIS (<http://keea-talis.pi.ac.cy/talis/>)

12.1.2 Ευρωπαϊκές Έρευνες

Πέρα από τη συμμετοχή του, ως εκπροσώπου του Υ.Π.Π., στις διεθνείς έρευνες που αναφέρθηκαν πιο πάνω, το ΚΕΕΑ συμμετέχει, επίσης, στο ακόλουθο ευρωπαϊκό ερευνητικό Πρόγραμμα:

- **Assessment of Transversal Skills 2020-ATS 2020 (2015-2018)** - Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα έχει χρηματοδοτηθεί, στο πλαίσιο του ERASMUS +, Key Action 3 (Support for policy

reform). Στόχο έχει την ανάπτυξη και ερευνητική επικύρωση ενός μοντέλου για την καλλιέργεια και την αξιολόγηση συγκεκριμένων οριζόντιων δεξιοτήτων (transversal skills). Το ΚΕΕΑ εμπλέκεται στην αξιολόγηση του έργου σε τρεις φάσεις: (α) μεθοδολογικός σχεδιασμός και ανάπτυξη σχετικών εργαλείων, (β) εφαρμογή στα σχολεία και παρακολούθηση, και (γ) ανάλυση αποτελεσμάτων και εξαγωγή συμπερασμάτων. Κατά το 2016, το ΚΕΕΑ διαδραμάτισε κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη του μεθοδολογικού σχεδιασμού του Προγράμματος, καθώς επίσης και των εργαλείων (ποιοτική αξιολόγηση) που θα χρησιμοποιηθούν από τους εταίρους για τη συλλογή των δεδομένων.

12.1.3 Τοπικές Έρευνες

- **Πρόγραμμα Λειτουργικού Αλφαριθμητισμού Γ΄ και Στ΄ τάξης Δημοτικού** – Σε τοπικό επίπεδο, το ΚΕΕΑ διεξάγει τη διαχρονική έρευνα «Πρόγραμμα Λειτουργικού Αλφαριθμητισμού» (ΠΛΑ), σε παγκύπρια κλίμακα, για όλους τους μαθητές Γ΄ και Στ΄ Δημοτικού. Η έρευνα στοχεύει στον εντοπισμό μαθητών ‘με ρίσκο’ για λειτουργικό αναλφαριθμητισμό. Τα αποτελέσματα της έρευνας προωθούνται στα σχολεία και στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης του Υ.Π.Π., ούτως ώστε αυτοί οι μαθητές να λάβουν έγκαιρα στήριξη, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο σχολείο. Από το 2015 ορίστηκαν, για πρώτη φορά, κοινές μέρες χορήγησης των δοκιμών σε όλες τις σχολικές μονάδες, ενώ από το 2016 άρχισε, επίσης, να διενεργείται η χορήγηση ταυτόχρονα και για τους δύο κύκλους (Γ΄ και Στ΄ τάξη). Συγκεκριμένα, η συλλογή δεδομένων, και για τους δύο κύκλους, πραγματοποιήθηκε την 1^η Δεκεμβρίου (Ελληνικά) και την 2^η Δεκεμβρίου (Μαθηματικά) του 2016. Το ΚΕΕΑ έχει προχωρήσει σε δράσεις διάχυσης των αποτελεσμάτων της έρευνας με τη συμμετοχή σε συνέδρια και τη δημοσίευση άρθρων σε ακαδημαϊκά περιοδικά. Επίσης, έχει αναρτήσει τις βάσεις δεδομένων του Προγράμματος, αλλά και δείγματα αποδεσμευμένου υλικού στην ιστοσελίδα του. Τέλος, κατά το 2016, το ΚΕΕΑ προχώρησε σε επανασχεδιασμό της ιστοσελίδας του ΠΛΑ (<http://keea-literacy.pi.ac.cy/literacy/>).
- **Διερεύνηση των αντιλήψεων των εμπλεκόμενων για την αξιοποίηση του ωφέλιμου διδακτικού χρόνου στα Δημοτικά Σχολεία της Κύπρου** – Σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας ήταν η αποτίμηση των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών Δημοτικής Εκπαίδευσης σε σχέση με την παραγωγική αξιοποίηση του σχολικού χρόνου. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα εστίασε στην καταγραφή των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών για (α) την κατανομή του σχολικού χρόνου σε διάφορες πτυχές της λειτουργίας της σχολικής μονάδας και (β) τους παράγοντες που τείνουν να περιορίζουν τον ωφέλιμο διδακτικό χρόνο. Τα αποτελέσματα της εν λόγω έρευνας παρουσιάζονται αναλυτικά σε σχετική έκθεση, που έχει ετοιμάσει το ΚΕΕΑ (Σεπτέμβριος, 2016).

12.2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Υ.Π.Π.

Κατά τη χρονιά 2016, το ΚΕΕΑ ολοκλήρωσε τις ακόλουθες αξιολογήσεις, οι οποίες αναμένεται να διευκολύνουν το Υ.Π.Π. στη λήψη αποφάσεων, που να στηρίζονται σε επιστημονικά έγκυρα αποτελέσματα:

- **Αξιολόγηση της Πιλοτικής Εφαρμογής της Επαγγελματικής Μάθησης (EM)** – Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ) ορίστηκε ως ο επίσημος φορέας Επαγγελματικής Μάθησης και Ανάπτυξης των εκπαιδευτικών και ανέλαβε την ευθύνη της εφαρμογής του θεσμού της EM. Συνεπώς, το Π.Ι. προχώρησε, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, στην πιλοτική εφαρμογή του θεσμού. Το ΚΕΕΑ ανέλαβε την αξιολόγηση της πιλοτικής εφαρμογής, την οποία ολοκλήρωσε τον

Απρίλιο 2016, και ετοίμασε σχετική έκθεση αποτελεσμάτων (Μάιος, 2015). Επίσης, τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν σε συνεδρία της σχετικής Επιτροπής Παρακολούθησης.

- **Διαμορφωτική Αξιολόγηση Εφαρμογής του Νέου Ωρολογίου Προγράμματος (ΝΩΠ) στην Α΄ Λυκείου Μέσης Εκπαίδευσης** – Το ΚΕΕΑ, κατά το 2016, προχώρησε στην αξιολόγηση της εφαρμογής του Νέου Ωρολογίου Προγράμματος (ΝΩΠ) στην Α΄ Λυκείου, μέσα από τις Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού (ΟΜΠ). Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης καταγράφηκαν σε σχετική έκθεση που ετοίμασε το ΚΕΕΑ (Ιούνιος, 2016).
- **Αξιολόγηση του θεσμού του «Διήμερου/Τριήμερου εργασίας» για τους μαθητές Γ΄ Γυμνασίου και Α΄ Λυκείου** – Σκοπός της αξιολόγησης ήταν η διερεύνηση του τρόπου λειτουργίας του θεσμού και των προβλημάτων που προέκυψαν, κατά την οργάνωση και εφαρμογή του. Επίσης, διερευνήθηκαν οι απόψεις των εμπλεκόμενων για πιθανούς τρόπους βελτίωσής του. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης καταγράφηκαν σε σχετική έκθεση που ετοίμασε το ΚΕΕΑ (Ιούλιος, 2016).

12.3 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Το ΚΕΕΑ ανέλαβε την ενίσχυση αριθμού σχολείων για διεξαγωγή έρευνας δράσης σε επίπεδο σχολικής μονάδας, σε θέματα που συνάδουν με τα ενδιαφέροντα και τις εκπαιδευτικές ανάγκες της ίδιας της μονάδας. Επίσης, το ΚΕΕΑ συνεργάστηκε με το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας στη διεξαγωγή των διαγωνισμών «Μαθητές στην Έρευνα» (ΜΕΡΑ) και «Τεχνολογία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση» (ΤΕΚΕ). Τέλος, το ΚΕΕΑ προβαίνει συστηματικά σε γνωμοδοτήσεις, πριν παραχωρηθεί έγκριση σε ενδιαφερόμενα άτομα/φορείς για διεξαγωγή έρευνας στα δημόσια σχολεία. Εξετάζει περισσότερα από 200 Αναλυτικά Σχέδια Έρευνας (ΑΣΕ) τον χρόνο, που υποβάλλονται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, για εξασφάλιση έγκρισης. Παράλληλα, από το 2016 ξεκίνησε να λειτουργεί η ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής των αποτελεσμάτων της κάθε έρευνας. Η συλλογή και αρχειοθέτηση των Συνοπτικών Δελτίων Έρευνας (ΣΔΕ) θα βοηθήσει στη δημιουργία βιβλιοθήκης με τις έρευνες που πραγματοποιούνται στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα.

13.

ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Η Μονάδα Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αποτελεί μετεξέλιξη της αποτελούμενης από Διοικητικούς Λειτουργούς Γενικής Διοίκησης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και έχει συσταθεί στη βάση των εισηγήσεων της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η Μονάδα είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή των στρατηγικών σχεδιασμών του Υπουργείου και την υλοποίηση του οράματός του για τα θέματα που εμπíπτουν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Η Μονάδα Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού στελεχώνεται κυρίως από Διοικητικούς Λειτουργούς, οι οποίοι πλαισιώνουν τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου για τον χειρισμό θεμάτων πολιτικής, στρατηγικής και συντονισμού και επιτελούν συμβουλευτικό ρόλο σε σχέση με τη Νομοθεσία και τις ισχύουσες διαδικασίες. Πρόσθετα, οι Λειτουργοί αυτοί είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση θεμάτων τόσο του δημοσιοϋπαλληλικού προσωπικού του Υπουργείου όσο και των εκπαιδευτικών λειτουργών.

Η Μονάδα Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού υποδιαιρείται στους ακόλουθους Τομείς:

Τομέας (1): Γενική Διοίκηση

Τομέας (2): Ανθρώπινο Δυναμικό

Κλάδος Α: Δημοσιοϋπαλληλικό Προσωπικό

Κλάδος Β: Εκπαιδευτικό Προσωπικό

Επιπρόσθετα με τους πιο πάνω Τομείς, η Μονάδα Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού περιλαμβάνει το Αρχείο, την Αποθήκη, την Περιουσία και τα Κληροδοτήματα και το Γραφείο Διοίκησης Επιμελητών.

13.1 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ο Τομέας της Γενικής Διοίκησης περιλαμβάνει τον προγραμματισμό, την οργάνωση, την εποπτεία, τον συντονισμό και τον έλεγχο των ακόλουθων θεμάτων: Σχολικά Κτήρια, Κληροδοτήματα, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Προγράμματα Κατάρτισης Συμβουλίου της Ευρώπης, Διμερείς Συμφωνίες, Κρατικές Χορηγίες/Επιχορηγήσεις, Σχολικές Εφορείες, Θέματα Γενικού Ελεγκτή, Εκθέσεις Επιτρόπου Διοικήσεως και Επιτρόπου Νομοθεσίας, Σωματεία και Ιδρύματα, Απαλλοτριώσεις, Μονάδα Ευρυδίκη και άλλα συναφή θέματα.

Όσον αφορά στον χειρισμό των πιο πάνω, ο Τομέας Γενικής Διοίκησης μεριμνά για την εφαρμογή της σχετικής Νομοθεσίας και τη δρομολόγηση των σχετικών διαδικασιών μέσω της σύνταξης σημειωμάτων, επιστολών, εκθέσεων και πρακτικών, ενώ ταυτόχρονα συντονίζει τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, και διεκπεραιώνει τη διαδικασία υποβολής προτάσεων προς το Υπουργικό Συμβούλιο και υποβολής απαντήσεων στα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων που θέτουν Ερωτήσεις στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού για τα θέματα αυτά, στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου.

Όσον αφορά στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, που εμπíπτουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διοίκησης, αυτά είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (Κ.Ο.Α.), ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου (Θ.Ο.Κ.) και ο Οργανισμός Νεολαίας (Ο.ΝΕ.Κ.). Ο Τομέας της Διοίκησης είναι υπεύθυνος για τη διαδικασία διαμόρφωσης και οριστικοποίησης των ετήσιων Προϋπολογισμών τους σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, για την εφαρμογή της διαδικασίας για πιθανές τροποποιήσεις στις αντίστοιχες Νομοθεσίες τους σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, για την υποβολή Προτάσεων προς το Υπουργικό Συμβούλιο και τη διαμόρφωση των απαντήσεων σε ερωτήσεις των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ταυτόχρονα, η Διοίκηση επιβλέπει την

υλοποίηση των προϋπολογισμών τους και αποτελεί τον συνδετικό κρίκο ανάμεσα στους εν λόγω Οργανισμούς και το Υπουργείο. Ο Τομέας της Διοίκησης είναι, επίσης, υπεύθυνος για μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, οι οποίοι λαμβάνουν κρατική χορηγία, όπως είναι η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (Κ.Ο.Ε.) και η Κυπριακή Αρχή Αντι-Ντόμπινγκ (Κ.Α.ΑΝ).

13.2 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

13.2.1 Κλάδος Α: Δημοσιοϋπαλληλικό Προσωπικό

Ο Κλάδος Α του Τομέα Ανθρώπινου Δυναμικού περιλαμβάνει τα θέματα του δημοσιοϋπαλληλικού προσωπικού, όπως για παράδειγμα τους όρους υπηρεσίας του μόνιμου, έκτακτου και ωρομίσθιου προσωπικού του Υ.Π.Π. και των Σχολικών Μονάδων, στη βάση της σχετικής Νομοθεσίας, των Κανονισμών και των σχετικών εγκυκλίων. Ταυτόχρονα, χειρίζεται θέματα διαδικασιών πρόσληψης, προαγωγής, μετακίνησης, μετάθεσης, αφυπηρέτησης, καθώς και πειθαρχικών διαδικασιών.

13.2.2 Κλάδος Β: Εκπαιδευτικό Προσωπικό

Ο Κλάδος Β του Τομέα Ανθρώπινου Δυναμικού περιλαμβάνει τα θέματα οργάνωσης και διοίκησης του εκπαιδευτικού προσωπικού. Οι Λειτουργοί του Κλάδου τηρούν στοιχεία για όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό του Υπουργείου, παρακολουθούν και μεριμνούν για την εφαρμογή της σχετικής εκπαιδευτικής Νομοθεσίας και των Κανονισμών και υποβάλλουν εισηγήσεις για νομοθετικά ζητήματα. Μέσω του Κλάδου, και σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις εκπαίδευσης του Υ.Π.Π., παρακολουθούνται και ελέγχονται οι οργανικές θέσεις, υλοποιείται η διαδικασία για την πλήρωση των κενών θέσεων και την εξασφάλιση νέων θέσεων για τις ανάγκες της εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, παρακολουθεί τους όρους απασχόλησης, τις άδειες, τις απουσίες και αφυπηρετήσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού. Αναλαμβάνει τη διαδικασία διεξαγωγής πειθαρχικών ερευνών και συμβουλεύει τους ερευνώντες λειτουργούς για πειθαρχικά ζητήματα. Περαιτέρω, χειρίζεται τα θέματα της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Μ.Ε.Π.Ε.Υ.), που είναι το επίσημο όργανο μεταξύ κυβερνητικής πλευράς και συνδικαλιστικών εκπαιδευτικών οργανώσεων

13.3. ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Βασικός σκοπός της Αποθήκης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είναι η αποστολή σχολικών χρωδών και η ολόχρονη εξυπηρέτησή τους.

Σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς (Υ.Α.Π., Δ/ντές ΔΜΤΕ, Επιθεωρητές) προβαίνει σε προκήρυξη προσφορών για όλα τα είδη που αποστέλλονται στα σχολεία: Βιβλία, Γραφική Ύλη, Υλικά Τέχνης, Διδακτικά Μέσα, Υλικά Χημείας, Υλικά Φυσικής, Βιολογίας, Οικιακής Οικονομίας, Σχεδιασμού και Τεχνολογίας, Μουσικά Όργανα και Είδη Γυμναστικής.

Στη συνέχεια, με τη συνεργασία των επιτυχόντων προσφοροδοτών φροντίζει για την παραλαβή και αποθήκευση των ειδών αυτών μέχρι την αποστολή τους στα σχολεία. Η Αποθήκη αναλαμβάνει την παρακολούθηση τήρησης των συμβολαίων και την ετοιμασία ενταλμάτων πληρωμής για κάθε παραλαβή και σε συνεργασία με το Λογιστήριο του Υπουργείου Παιδείας προωθεί τις πληρωμές.

Ο προγραμματισμός ετοιμασίας των αποστολών γίνεται από την αποθήκη σε στενή συνεργασία με τα σχολεία, τις σχολικές εφορείες και τις κοινοτικές αρχές.

Με την ετοιμασία χρονοδιαγράμματος η Αποθήκη αναλαμβάνει να εξυπηρετήσει όλα τα δημόσια σχολεία ΔΜΤΕ, δημόσια νηπιαγωγεία, ιδιωτικές σχολές δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης, καθώς και σχολεία του εξωτερικού (Παροικίες), κατόπιν παραγγελιών τους.

Γίνεται κατ' επαρχία παράδοση από συμβασιούχο μεταφορέα και προσωπικό της Αποθήκης.

Επίσης, γίνονται και αρκετές ταχυδρομικές αποστολές εγκεκριμένων βιβλίων ή και βιβλίων που παραχωρούνται δωρεάν από συγγραφείς για τις βιβλιοθήκες των σχολείων.

Εκτός αυτών, η Αποθήκη παραχωρεί γραφική ύλη, υλικά τέχνης και διδακτικά μέσα σε όλα τα δημόσια σχολεία. Επίσης, πωλούνται και βιβλία εκδόσεως Υ.Α.Π. σε ιδιώτες.

Για τη φετινή χρονιά, η Αποθήκη έχει εξυπηρετήσει περίπου 1000 εκπαιδευτικές μονάδες.

13.4. ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ

Το Γραφείο Διοίκησης Επιμελητών, με Προϊστάμενο τον Πρώτο Επιμελητή, υπάγεται στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και αποτελεί μέρος της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Είναι ένας χώρος εφαρμοσμένης διοικητικής παρουσίας, απόλυτα αναγκαίος και απόλυτα συμβατός με τους στόχους της πολιτείας για τη συνεχή ανάπτυξη του κεφαλαίου που λέγεται «Παιδεία».

Είναι αρμόδιο για θέματα διοίκησης, οργάνωσης και στελέχωσης του προσωπικού 107 Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, 5 Εσπερινών Γυμνασίων-Λυκείων, 13 Τεχνικών Σχολών, 2 Εσπερινών Τεχνικών Σχολών, 8 Απογευματινών/Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών, 44 Σχολικών Εφορειών, 42 Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης (Κ.Ι.Ε.), 5 Μουσικών Σχολείων και της Βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Τηρεί στοιχεία για όλους τους Επιμελητές – 416 περίπου – (Προσωπικούς Φακέλους και Φακέλους Αδειών). Παρακολουθεί και ελέγχει τις οργανικές θέσεις και φροντίζει για την πλήρωση των κενών θέσεων. Φροντίζει, επίσης, για τις άδειες ανάπαυσης, ασθένειας, μητρότητας, ιατροσυμβούλια, εμπιστευτικές εκθέσεις και τις αφυπηρετήσεις.

Υποβάλλει εισηγήσεις προς τον Γενικό Διευθυντή για την καλύτερη στελέχωση των Σχολείων, των Γραφείων των Σχολικών Εφορειών, των Κ.Ι.Ε., των Απογευματινών/Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών, των Μουσικών Σχολείων και της Βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Έχει την ευθύνη για τον συντονισμό και την εποπτεία της εργασίας των Επιμελητών.

Ετοιμάζει προς το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού τον ετήσιο προϋπολογισμό για πρόσληψη έκτακτων Επιμελητών, σύμφωνα με τις ανάγκες της Υπηρεσίας.

Από τον Ιούνιο του 2005, ανατέθηκε στο Γραφείο η Διαδικασία Πρόσληψης Έκτακτων Επιμελητών. Καθορίζει κριτήρια, αξιολογεί αιτήσεις υποψηφίων, ετοιμάζει και δημοσιεύει προκαταρκτικούς και τελικούς καταλόγους και προβαίνει σε προσλήψεις Έκτακτων Επιμελητών (σε Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, Σχολικές Εφορείες, Κ.Ι.Ε., Απογευματινά/Βραδινά Τμήματα Τεχνικών Σχολών και Μουσικά Σχολεία) ανάλογα με τις ανάγκες που υποβλήθηκαν.

Το Γραφείο Διοίκησης Επιμελητών στην προσπάθειά του για αναβάθμιση της υπηρεσίας γενικά, προγραμματίζει Σεμινάρια, όπου και όταν είναι εφικτό, για επιμόρφωση των Επιμελητών.

Το Γραφείο Διοίκησης Επιμελητών διαθέτει τη δική του ιστοσελίδα, στην οποία καταχωρούνται χρήσιμες πληροφορίες, έντυπα, βοηθήματα, κ.λπ. για τους Επιμελητές των Σχολείων, Σχολικών Εφορειών, Κ.Ι.Ε., Απογευματινών/Βραδινών Τμημάτων Τεχνικών Σχολών και Μουσικών Σχολείων.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση είναι: http://www.moec.gov.cy/monada_dioikisis_epimeliton/

14.

ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ Υ.Π.Π.

14.1 ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ (Μονάδα Δ.Ε.Τ.)

Η Μονάδα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Ταμείων (Μονάδα Δ.Ε.Τ.) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.) είναι αρμόδια για τη διαχείριση και την εποπτεία των συγχρηματοδοτούμενων έργων, την υλοποίηση των οποίων, ως δικαιούχος, έχει αναλάβει το Υ.Π.Π.

Ο ρόλος της Μονάδας Δ.Ε.Τ. είναι σημαντικός, τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη ότι δρα καταλυτικά στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Ε.Ε., όσο και σε εθνικό επίπεδο, αφού με την υλοποίηση των έργων που αναλαμβάνει, εισρέουν στη Δημοκρατία σημαντικά κονδύλια, τα οποία αξιοποιούνται για:

- την Προώθηση της διά βίου μάθησης,
- την Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού
- την Ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής συνοχής
- την Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
- τη Βελτίωση της πρόσβασης σε τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), και χρήση και ποιότητα αυτών.

ΔΟΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ

Προϊστάμενος

Ως Προϊστάμενος της Μονάδας Δ.Ε.Τ. έχει οριστεί από τον Οκτώβριο του 2015, με Υπουργική Απόφαση, ο Δρ Κώστας Χαμπιαούρης, Πρώτος Λειτουργός Δημοτικής Εκπαίδευσης. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας έχει την ευθύνη ετοιμασίας των προτάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για συγχρηματοδότηση, καθώς, επίσης, και την ευθύνη διαχείρισης και ολοκλήρωσης των έργων, που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Λειτουργοί της Μονάδας

Η Μονάδα Δ.Ε.Τ. απαρτίζεται από μία διοικητική λειτουργό, οκτώ λειτουργούς σε πλήρη ή μερική απόσπαση, μία γραμματειακό λειτουργό και μία βοηθό λογιστικό λειτουργό. Οι εν λόγω λειτουργοί, συνεργάζονται στενά με τους φορείς που υλοποιούν τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, το λογιστήριο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, άλλους φορείς εμπλεκόμενους στη συγχρηματοδότηση, τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης, την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας, την Ελεγκτική Υπηρεσία και το Γενικό Λογιστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, η οποία ξεκίνησε με διαθέσιμο ποσό τα **€32.483.941** και ολοκληρώθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η Μονάδα Δ.Ε.Τ. ολοκλήρωσε με επιτυχία έξι (6) συγχρηματοδοτούμενα έργα με απορρόφηση **€50.486.070**.

Για τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, η Μονάδα Δ.Ε.Τ. είχε 5 νέα συγχρηματοδοτούμενα έργα με αρχικό διαθέσιμο ποσό στα **€37.050.000**. Σήμερα η Μονάδα Δ.Ε.Τ. κατάφερε να αυξήσει τα ποσά σε **€40.550.000**, παράλληλα αυξάνοντας τα νέα έργα από 5 σε 6. Τονίζεται ότι, για πρώτη φορά, έργα του Υ.Π.Π. έχουν επιλεγεί για συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Τ.Π.Α.), ενώ τα υπόλοιπα έργα θα συγχρηματοδοτηθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.).

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο:

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) είναι ένα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχει ως πρώτιστο στόχο την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Το Ε.Κ.Τ. είναι το κύριο όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη βελτίωση της αγοράς εργασίας. Συνδράμει ουσιαστικά στην κάλυψη των αναγκών που αφορούν στην κατάρτιση και απασχόληση των Ευρωπαίων πολιτών σε όλη την Ευρωπαϊκή επικράτεια. Ειδικότερα, το Ε.Κ.Τ. προωθεί τις δράσεις που υλοποιούνται κατ' εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής και ακολουθεί τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση (www.structuralfunds.org.cy).

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) επιδιώκει την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διορθώνοντας ανισορροπίες μεταξύ περιφερειών. Το Ε.Τ.Π.Α. επικεντρώνει τις επενδύσεις του σε αρκετούς βασικούς τομείς προτεραιότητας. Αυτή η πρακτική του είναι κυρίως γνωστή ως «θεματική επικέντρωση» και αφορά:

- στην έρευνα και την καινοτομία,
- στο ψηφιακό θεματολόγιο,
- στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων,
- στην οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα.

Οι πόροι του Ε.Τ.Π.Α. κατανέμονται σε αυτές τις προτεραιότητες, ανάλογα με την κατηγορία της κάθε περιφέρειας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2007 – 2013:

Έργα που συγχρηματοδοτήθηκαν από το Ε.Κ.Τ.:

Για την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013, η Μονάδα Δ.Ε.Τ. διαχειρίστηκε, με απόλυτη επιτυχία και βαθμό υλοποίησης πέραν του 90%, τα ακόλουθα έργα:

1. Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης για Υποψήφιους Εκπαιδευτικούς Μέσης Εκπαίδευσης

Το έργο «Ενδοϋπηρεσιακή Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης» αφορούσε στην επιμόρφωση που έλαβαν οι εκπαιδευτικοί της Μέσης Εκπαίδευσης και υλοποιήθηκε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.

Το έργο με αυξημένο συνολικό προϋπολογισμό €15.078.478,00, συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο κατά 85%. Η συνολική απορρόφηση του έργου ανήλθε στο 97.62%.

2. Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης για Υποψήφιους Εκπαιδευτικούς Μέσης Εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών αποτελεί μια από τις πιο κρίσιμες παραμέτρους που επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την απόδοση ενός εκπαιδευτικού συστήματος, αφού είναι γενικά αποδεκτό ότι η βελτίωση της ποιότητας της προσφερόμενης προς τους μαθητές εκπαίδευσης περνά μέσα από τη βελτίωση των εκπαιδευτικών. Η λειτουργία του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης για υποψήφιους εκπαιδευτικούς Μέσης Εκπαίδευσης στοχεύει στην παιδαγωγική κατάρτιση και προετοιμασία αποφοίτων Πανεπιστημίων για την ανάληψη διδακτικού έργου. Βασίζεται

στη θεώρηση ότι η γνωσιολογική επάρκεια σε ένα θεματικό αντικείμενο δεν μπορεί να αποτελέσει από μόνη της τη βάση για ποιοτική διδασκαλία και μάθηση. Το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης καλούνται να παρακολουθήσουν όλοι οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης, οι οποίοι πρέπει να παρουσιάσουν το Πιστοποιητικό Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης, όπως προνοείται από τον Νόμο, ως προαπαιτούμενο προσόν για σκοπούς διορισμού στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία. Το ετήσιο πρόγραμμα, με έμφαση στο διδακτικό, παιδαγωγικό και ψυχοπαιδαγωγικό περιεχόμενο, οδηγεί σε πιστοποίηση της εκπαιδευτικής επάρκειας των υποψήφιων εκπαιδευτικών, ως προϋπόθεση για την άσκηση του εκπαιδευτικού έργου. Το έργο είχε προϋπολογισμό €16.117.028 και σημείωσε ποσοστό απορρόφησης της τάξης του 99,79%.

3. Πρόγραμμα κατά της Πρόωρης Εγκατάλειψης του Σχολείου, της Σχολικής Αποτυχίας και της Παραβατικότητας σε Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.)

Το έργο αφορούσε στην υλοποίηση δράσεων υποστήριξης και ενίσχυσης Σχολικών Μονάδων που εντάσσονταν σε περιοχές που είχαν χαρακτηριστεί ως Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.). Σημειώνεται ότι το Πρόγραμμα αποτέλεσε μια από τις σημαντικότερες πολιτικές που εφαρμόζεται στο εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου για την επίτευξη του στόχου που έχει τεθεί στη Στρατηγική «Ευρώπη 2020» για μείωση του ποσοστού των νέων που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση σε λιγότερο από 10% έως το 2020. Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του Προγράμματος των Ζ.Ε.Π., το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου στην Κύπρο μειώθηκε από το 20,6% το έτος 2004 στο 9,1% το 2013.

Μέχρι και τη λήξη του έργου (ήτοι, τις 31/12/2015) ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός του έργου ανήλθε στα €10.533.794 ευρώ. Το εν λόγω ποσό αντιστοιχεί σε ποσοστό απορρόφησης 100,18% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.

4. Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού

Μετά την επιτυχή λειτουργία της Εσπερινής Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 07 Δεκεμβρίου 2011, προχώρησε στην ίδρυση Εσπερινής Τεχνικής Σχολής και στη Λεμεσό. Το έργο «Εσπερινή Τεχνική Σχολή Λεμεσού» συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Κυπριακή Δημοκρατία. Ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός του έργου ανήλθε στα €1.885.101,00, ποσό το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό απορρόφησης 100%. Σκοπός του έργου ήταν η παροχή δεύτερης ευκαιρίας σε άτομα που δεν έχουν ολοκληρώσει τη φοίτησή τους στη Μέση Γενική ή Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση.

5. Μεταλκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Μ.Ι.Ε.Ε.Κ.)

Το συγχρηματοδοτούμενο έργο «Μεταλκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης» (ΜΙΕΕΚ), με αρχικό συνολικό προϋπολογισμό €4.411.696, δημιουργήθηκε με στόχο την προσφορά εξειδικευμένης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τα Μ.Ι.Ε.Ε.Κ. βρίσκονται κάτω από την ευθύνη της Διεύθυνσης Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο των μηχανισμών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Με το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου και την αναθεώρηση του συνολικού προϋπολογισμού, η απορρόφηση έφτασε στο 99%.

6. Πρόγραμμα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας σε Μετανάστες και Ξενόγλωσσους κατοίκους της Κύπρου

Το εν λόγω έργο αφορούσε στην υλοποίηση δωρεάν προγραμμάτων επιμόρφωσης για την εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας σε μετανάστες και ξενόγλωσσους κατοίκους της Κυπριακής Δημοκρατίας, ηλικίας 15 ετών και άνω. Βασικός στόχος του έργου ήταν η ενίσχυση της προσπάθειας για αύξηση των οικονομικά ενεργών και απασχολούμενων ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων, με αποτέλεσμα τη

διεύρυνση της αγοράς εργασίας. Παράλληλα, η εφαρμογή του Προγράμματος στόχευσε στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και στην ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής. Το έργο υλοποιήθηκε από τα Επιμορφωτικά Κέντρα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ο συνολικός προϋπολογισμός του ανήλθε στα €2.459.973, ενώ η απορρόφηση έφτασε στα 100%.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2014-2020:

Έργα συγχρηματοδοτούμενα από το Ε.Κ.Τ.:

Κατά τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, το Υ.Π.Π. επιδιώκει τη συγχρηματοδότηση έργων που συνάδουν και υποβοηθούν στην υλοποίηση του Στρατηγικού του Σχεδιασμού. Η αξιοποίηση των πόρων, που θα διατεθούν στην Κυπριακή Δημοκρατία από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (Ε.Δ.Ε.Τ.) για την περίοδο 2014-2020, θα γίνεται πλέον στη βάση της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης με κεντρικούς άξονες τα επιμέρους Επιχειρησιακά Προγράμματα. Συγκεκριμένα, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή 2014-2020» το Υ.Π.Π. κατάφερε να εντάξει για χρηματοδότηση τέσσερα (4) Έργα, τα οποία σχετίζονται άμεσα με τους σχεδιασμούς του για πρακτική εφαρμογή αλλαγών και μετουσίωση σε πράξη των εξαγγελιών για εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Τα έργα αφορούν στα ακόλουθα Προγράμματα:

1. Τίτλος Έργου: Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης Προϋπολογισμός Έργου: €12.200.000

Η εφαρμογή του Προγράμματος «Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης» αποσκοπεί στη συνέχιση, διεύρυνση και βελτίωση της λειτουργίας του θεσμού των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.) και, συγκεκριμένα, του έργου «Πρόγραμμα κατά της Πρόωρης Εγκατάλειψης του Σχολείου, της Σχολικής Αποτυχίας και της Παραβατικότητας σε Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας», του οποίου η υλοποίηση έχει ολοκληρωθεί στις 30 Δεκεμβρίου 2015, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.).

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, το νέο Έργο «Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης», λειτούργησε παράλληλα και συμπληρωματικά ως προς το προηγούμενο Πρόγραμμα, σε 42 σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης και, σταδιακά, στο Πρόγραμμα θα ενταχθούν πρόσθετες σχολικές μονάδες, όπως Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια, Τεχνικές Σχολές. Στόχος του έργου είναι να καλύψει συνολικά το 15% του μαθητικού πληθυσμού.

Κατά τη σχολική χρονιά, 2016-2017, το εν λόγω Πρόγραμμα άρχισε να προσφέρει δράσεις σχολικής και κοινωνικής ένταξης σε 89 σχολικές μονάδες. Σημειώνεται ότι τα νέα σχολεία επιλέγονται στη βάση συγκεκριμένων αντικειμενικών και μετρήσιμων κριτηρίων, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική περιοχή στην οποία βρίσκονται. Συνεπώς, στο νέο έργο δεν εντάσσονται μόνο Ζώνες, όπως συνέβαινε μέχρι τώρα, αλλά και μεμονωμένα σχολεία, με γνώμονα τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες τους, καθώς και τη βούλησή τους να συμμετάσχουν στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Καινοτομία του νέου Προγράμματος αποτελεί η ένταξη για πρώτη φορά και των Τεχνικών Σχολών.

Οι στόχοι του Προγράμματος θα επιτευχθούν μέσα από την εφαρμογή ποικίλων δράσεων, στις οποίες συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, η προσφορά προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας και δημιουργικής απασχόλησης στους μαθητές (σε πρωινό και απογευματινό χρόνο και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες), η προσφορά πρόσθετης ψυχοκοινωνικής στήριξης στους μαθητές από ειδικούς επιστήμονες και η προσφορά σχετικών, με τους στόχους του Προγράμματος, σεμιναρίων εκπαίδευσης και κατάρτισης στους εμπλεκόμενους εκπαιδευτικούς.

Τα κύρια οφέλη που αναμένεται να προκύψουν από την εφαρμογή του έργου είναι η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η στήριξη ευάλωτων ομάδων του μαθητικού πληθυσμού, που πλήττονται ιδιαίτερα από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης και η πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων παραβατικότητας, σχολικής αποτυχίας και πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Το έργο θα συμβάλει στην άμεση αξιοποίηση και απορρόφηση των διαθέσιμων κοινοτικών πόρων λόγω του υψηλού βαθμού ωριμότητάς του.

2. Τίτλος Έργου: Θέσπιση Μηχανισμών για την Επικύρωση της Μη-Τυπικής και Άτυπης Μάθησης

Προϋπολογισμός Έργου: €1.400.000

Το έργο έχει ως επιδίωξή του τη χαρτογράφηση της τρέχουσας κατάστασης στη χώρα μας σε σχέση με την επικύρωση της μη τυπικής (=εκπαίδευση, η οποία παρέχεται σε οργανωμένο πλαίσιο εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος και μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο) και της άτυπης μάθησης (=μαθησιακές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα εκτός οργανωμένου εκπαιδευτικού πλαισίου, σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, στο πλαίσιο του ελεύθερου χρόνου ή επαγγελματικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων και συμπεριλαμβάνει κάθε είδους δραστηριότητες αυτομόρφωσης). Το Πρόγραμμα προνοεί την εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη δημιουργία μηχανισμών επικύρωσης της γνώσης που αποκτάται μέσω αυτών των μορφών μάθησης, καθώς επίσης και την πολιτική εφαρμογή των μηχανισμών αυτών, οι οποίοι θα επικεντρώνονται σε πρώτο στάδιο στην εκπαίδευση ενηλίκων, στη νεολαία και στον εθελοντισμό.

3. Τίτλος Έργου: Βελτίωση της Ποιότητας, της Ελκυστικότητας και της Αποτελεσματικότητας της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο και Νέα Σύγχρονη Μαθητεία -

Προϋπολογισμός Έργου: €13.250.000

Το Έργο υλοποιείται από τη Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.), με όραμα την εξασφάλιση ενός ολοκληρωμένου, ελκυστικού, ευέλικτου και υψηλής ποιότητας συστήματος Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, που να ανταποκρίνεται στις σημερινές και μελλοντικές ανάγκες της Κυπριακής οικονομίας και κοινωνίας, όπως προκύπτουν μέσα από το συνεχώς μεταβαλλόμενο τοπικό και διεθνές οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον.

Με κύριο γνώμονα την εκπαίδευση και ενδυνάμωση των ατόμων (μαθητών και ενηλίκων) σε βασικές ικανότητες, αλλά και σε ειδικές επαγγελματικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για καλύτερη αξιοποίηση ευκαιριών και αντιμετώπιση προκλήσεων στην κοινωνία, οικονομία και χώρο εργασίας, καθώς και δημιουργία κατάλληλου υπόβαθρου για περαιτέρω τεχνικές και τεχνολογικές σπουδές, το Έργο εστιάζει στα ακόλουθα Προγράμματα:

1. Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (κανονική πρωινή φοίτηση)
2. Νέα Σύγχρονη Μαθητεία (ως εταίρος με το ΥΕΠΚΑ)
3. Εσπερινές Τεχνικές Σχολές (σχολεία δεύτερης ευκαιρίας επιπέδου ΜΤΕΕ)
4. Απογευματινά και Βραδινά Τμήματα Τεχνικών Σχολών
5. Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ)

Η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο, επωφελούμενη από τη συγχρηματοδότηση ενός πολύ μεγάλου μέρους των πιο πάνω Προγραμμάτων, αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας και των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών, σε εκστρατείες ενημέρωσης και πληροφόρησης του κοινού, ιδιαίτερα των μαθητών του Γυμνασίου και των γονέων/κηδεμόνων τους και στην ενθάρρυνση των μαθητών για τοποθέτησή τους σε μεγάλες επιχειρήσεις και πρόσβαση σε

κατάλληλο σύγχρονο τεχνικό εξοπλισμό, εκπαιδευτικό υλικό και υποδομές. Μέσα από την υλοποίηση του συγχρηματοδοτούμενου Έργου, στοχεύεται η οργάνωση ενός σύγχρονου μοντέλου εξάσκησης στη βιομηχανία, με παροχή κινήτρων σε αξιόλογες βιομηχανικές μονάδες, η οργάνωση εθνικού συστήματος παρακολούθησης (national monitoring system) της πρόσβασης των αποφοίτων της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην αγορά εργασίας, καθώς και η ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, που να είναι προσανατολισμένα στα μαθησιακά αποτελέσματα και έτοιμα να ανταποκριθούν στις εκάστοτε ανάγκες της αγοράς εργασίας. Γίνεται επέκταση και δίδεται περαιτέρω ευελιξία στον θεσμό των Εσπερινών Τεχνικών Σχολών. Προσφέρεται οριζόντια διακίνηση μεταξύ του θεσμού αυτού, με αυτόν των Βραδινών Τμημάτων των Τεχνικών Σχολών και του Συστήματος Μαθητείας και ενισχύεται περισσότερο ο θεσμός των Μεταλυκειακών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Μ.Ι.Ε.Ε.Κ.), με εξασφάλιση της αντιστοιχίας τους στο επίπεδο 5 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

Το δεύτερο, εξίσου σημαντικό σκέλος του Έργου, αφορά στη διεύρυνση της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας, με την οποία προσφέρεται διέξοδος σε παιδιά τα οποία για διάφορους λόγους καταλήγουν εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος Μέσης Εκπαίδευσης και επεκτείνεται η παραμονή τους στο σχολείο, με αποτέλεσμα τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου.

Κύριοι στόχοι της υλοποίησης του Έργου είναι η Σύνδεση με τη βιομηχανία, η Διασφάλιση της Ποιότητας της παρεχόμενης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, η Ολοκλήρωση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, η Βελτίωση της ποιότητας και των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, ο αποτελεσματικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός, η Σύνδεση όλων των προγραμμάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, η Αναβάθμιση και Ευελιξία των Εσπερινών Τεχνικών Σχολών και γενικότερα, η βελτίωση της ποιότητας, της ελκυστικότητας και της αποτελεσματικότητας της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο.

4. Τίτλος Έργου: Ενίσχυση του συστήματος Εκπαιδευτικής Συμβουλευτικής Υπηρεσίας Προϋπολογισμός Έργου: €1.200.000

Στόχος του έργου είναι η αναβάθμιση των Υπηρεσιών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού που προσφέρονται σε άτομα ηλικίας 15-24, τα οποία δεν εργάζονται, ούτε συμμετέχουν σε κάποιο πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης «Not in Employment, Education, or Training» (άτομα Ν.Ε.Ε.Τ.). Το Πρόγραμμα εντάσσεται στο πλαίσιο της Αναπτυξιακής Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και της Σύστασης του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2013 για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία. Πρόκειται για τη δέσμευση Youth Quarantee που ανέλαβαν όλα τα κράτη μέλη, για να διασφαλίσουν ότι όλοι οι νέοι κάτω των 25 ετών θα λαμβάνουν ποιοτική προσφορά εργασίας, συνεχή εκπαίδευση και μαθητεία ή πρακτική άσκηση από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται της επίσημης εκπαίδευσης, με στόχο την απαλλαγή από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Κατά την υλοποίηση του έργου, θα παρέχεται ατομική συμβουλευτική και επαγγελματική καθοδήγηση σε άτομα NEETs ηλικίας 15-24 ετών. Οι υπό εισήγηση υπηρεσίες αφορούν σε 12000 συμβουλευτικές συναντήσεις με άτομα NEETs και σε χορήγηση τουλάχιστον 3000 δοκιμών αξιολόγησης/ ερωτηματολογίων επαγγελματικού προσανατολισμού σε ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο επωφελούμενος πληθυσμός υπολογίζεται να είναι 4000 άτομα NEETs ηλικίας 15-24 ετών.

Το Πρόγραμμα συμπεριλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση των Νέων (ηλικίας 15-29 ετών), όπως αυτό έχει κατατεθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2013.

Έργα συγχρηματοδοτούμενα από το Ε.Τ.Π.Α.:

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 το Υ.Π.Π. λαμβάνει για πρώτη φορά συγχρηματοδότηση και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.). Το έργο με τίτλο Σύστημα Υπηρεσιών Υποστήριξης έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχει συμπεριληφθεί για χρηματοδότηση κάτω από τον Άξονα Προτεραιότητας ΑΠ2.

Το Υ.Π.Π. κατάφερε να εντάξει για χρηματοδότηση δύο (2) Έργα, τα οποία σχετίζονται άμεσα με τους σχεδιασμούς του για τη βελτίωση της πρόσβασης σε τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), καθώς και για χρήση και την ποιότητα αυτών.

Τα έργα αφορούν στα ακόλουθα Προγράμματα:

1. Τίτλος Έργου: Σύστημα Υπηρεσιών Υποστήριξης (ΣΥΥ)

Προϋπολογισμός Έργου: €9.000.000

Με την υλοποίηση τού υπό αναφορά έργου, το Υ.Π.Π. αναμένει να αποκτήσει ένα ολοκληρωμένο eGovernment ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης πληροφοριών και αυτοματισμού διαδικασιών (Turkey eGovernment Solution). Το Σύστημα Υπηρεσιών Υποστήριξης (Σ.Υ.Υ.) έχει ως σκοπό την παροχή προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Σχολικές Μονάδες, Διευθύνσεις Σχολικών Μονάδων, Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας, Διευθύνσεις και Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Συνδικαλιστικές Οργανώσεις, Εκπαιδευτικούς, Γονείς και Μαθητές) βελτιωμένων ποιοτικά υπηρεσιών όσον αφορά στη διεκπεραίωση των διοικητικών καθηκόντων τους ή/και στην επίσπευση των διαδικασιών και του χρόνου ανταπόκρισης του Υ.Π.Π. σε οποιαδήποτε αιτήματα των πιο πάνω φορέων.

Σημαντικό στοιχείο της υλοποίησης είναι και η προσβασιμότητα του συστήματος – δηλαδή η πρόσβαση στις υπηρεσίες, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται και του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιούν οι χρήστες (Η/Υ, ηλεκτρονικές ταμπλέτες και “έξυπνα” τηλέφωνα). Το σύστημα θα αναγνωρίζει τον κάθε χρήστη – διοικητικό προσωπικό, καθηγητές, μαθητές, γονείς, Υ.Π.Π. – και θα του δίνει την κατάλληλη πρόσβαση, ανάλογα με τις επιτρεπόμενες γι’ αυτόν ενέργειες στο σύστημα μέσα από εξειδικευμένες διαδικτυακές πύλες (Portals) για κάθε κατηγορία χρηστών.

Το Σύστημα Υπηρεσιών Υποστήριξης (Σ.Υ.Υ.) αποτελείται από τρία (3) επιμέρους τμήματα:

- Το Τμήμα Υποστήριξης Εκπαιδευτικής Διοίκησης (Σ.Υ.Υ.-Ε.Δ.)
- Το Τμήμα Υποστήριξης Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Σ.Υ.Υ.-Υ.Π.Π.)
- Το Τμήμα Υποστήριξης Εξειδικευμένων Διαδικασιών (Σ.Υ.Υ.-Τ.Υ.Ε.Δ.)

Σε γενικές γραμμές, οι κύριοι στόχοι του Σ.Υ.Υ. είναι η ενίσχυση των διοικητικών δομών, η ενίσχυση των τμημάτων, όπου λαμβάνονται αποφάσεις, η μείωση του διοικητικού κόστους, η μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης εργασιών και ο καλύτερος συντονισμός μεταξύ των τμημάτων του Υ.Π.Π., αλλά και ο καλύτερος συντονισμός με άλλα τμήματα της Κυβέρνησης.

2. Τίτλος Έργου: Δομημένη καλωδίωση και ασύρματη δικτύωση στα σχολεία της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Προϋπολογισμός Έργου: €3.500.000

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.) στοχευμένα έθεσε ως προτεραιότητα να ολοκληρωθεί σε όλα τα σχολεία της Μέσης εκπαίδευσης η ενσύρματη-δομημένη καλωδίωση και με αυτό το έργο ολοκληρώνεται μία δεκαετία προσπάθειών.

Ο σκοπός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είναι να παρέχει σε ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα (Μαθητές, και Εκπαιδευτικούς) υπηρεσίες Διαδικτύου με τρόπο που να ενισχύουν και να στηρίζουν τη μαθησιακή διαδικασία και τα μαθησιακά αποτελέσματα. Μέσω του έργου της ασύρματης δικτύωσης, παρέχεται η δυνατότητα για υλοποίηση της υποδομής, έτσι ώστε ολόκληρη η εκπαιδευτική κοινότητα να συνεργαστεί αποδοτικά σε ένα κοινό δίκτυο, που θα επιτρέπει την απρόσκοπτη ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στον πληθυσμό της. Επίσης, παρέχεται η ευκαιρία σε όλους ανεξαρτήτως τους μαθητές για πρόσβαση σε σύγχρονες τεχνολογίες και υπηρεσίες διαδικτύου εντός και εκτός των σχολικών μονάδων.

1. Ενσύρματη-δομημένη καλωδίωση (Structure cabling).

Η υλοποίηση της υποδομής στις σχολικές μονάδες έχει φτάσει για τη Μέση Γενική και Μέση Τεχνική Εκπαίδευση σε ποσοστό 80%. Παραμένει το υπόλοιπο 20% των σχολείων της Μέσης Εκπαίδευσης, για να ολοκληρωθεί το έργο της ενσύρματης καλωδίωσης. Με το έργο αυτό, το Υπουργείο θα μπορέσει να ολοκληρώσει και τους τρεις στόχους που έχει θέση σε σχέση με την υποδομή των σχολείων.

2. Ασύρματη δικτύωση

Η ευκολία χρήσης, η απρόσκοπτη σύνδεση με τον παγκόσμιο ιστό, το χαμηλό κόστος, η ασφάλεια και η εύκολη ρύθμιση θα βοηθήσει όλους τους εμπλεκόμενους σε μια σχολική μονάδα (μαθητές, εκπαιδευτικούς, διοικητικό προσωπικό, γονείς κ.ά.) να διεκπεραιώνουν τις εργασίες τους εύκολα και επικοινωνητικά.

14.2 ΜΟΝΑΔΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΜΟΝΑΔΑ Τ.Π.Ε.)

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.) θέτει σε προτεραιότητα την ενσωμάτωση και αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην ανάπτυξη τεχνολογιών που συμβάλλουν στη αυτοματοποίηση των διοικητικών διαδικασιών στις σχολικές μονάδες και στη βελτίωση της επικοινωνίας τους με το Υ.Π.Π.. Από την 1η Σεπτεμβρίου 2015, τα Έργα Πληροφορικής αντικαταστάθηκαν από τη Μονάδα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας, Μονάδα Τ.Π.Ε., που σκοπό έχει την καλύτερη οργάνωση και συντονισμό των προγραμμάτων Τ.Π.Ε. που ήδη λειτουργούν, αλλά και τον εκσυγχρονισμό των διοικητικών δομών, των διαδικασιών και των υπηρεσιών του Υ.Π.Π.. Η Μονάδα Τ.Π.Ε. παρέχει εξοπλισμό και αναπτύσσει τεχνολογίες, για να υποστηρίξει τις διοικητικές διεργασίες των σχολικών μονάδων και για να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη διδασκαλία και μάθηση.

Η δομή της Μονάδας Τ.Π.Ε. συντονίζεται από έναν Προϊστάμενο και αποτελείται από τέσσερις επιμέρους τομείς:

- Τομέας Διαχείρισης Διοικητικών Διαδικασιών και Υπηρεσιών
- Τομέας Ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στη Μαθησιακή Διαδικασία
- Τομέας Υλικοτεχνικής Υποδομής
- Τομέας Συμβάσεων και Προσφορών

Το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (Τ.Υ.Π.) στο Υ.Π.Π., θα εντάσσεται στον Τομέα Διαχείρισης Διοικητικών Διαδικασιών και Υπηρεσιών.

14.2.1 Τομέας Διαχείρισης Διοικητικών Διαδικασιών και Υπηρεσιών

14.2.1.1. Υπηρεσία Διαδικτύου και Επικοινωνίας

Η Υπηρεσία Διαδικτύου και Επικοινωνίας της Μονάδας Τ.Π.Ε. είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και παρουσίαση στο Διαδίκτυο όλων των πληροφοριών που αφορούν στο έργο των διευθύνσεων, κλιμακίων, υπηρεσιών, τμημάτων και προγραμμάτων του Υ.Π.Π., καθώς και του συνόλου του Εκπαιδευτικού Υλικού για τη Δημοτική και τη Μέση Γενική Εκπαίδευση.

Επίσης, η Υπηρεσία είναι υπεύθυνη για την προβολή και διάδοση του έργου του Υ.Π.Π. στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (Facebook: <https://www.facebook.com/ypourgeiopaideias>, YouTube: <https://www.youtube.com/user/cymoec>, Twitter: <https://www.youtube.com/user/cymoec>) και υποστηρίζει τους κύριους ιστότοπους του Υ.Π.Π. (www.moec.gov.cy, www.schools.ac.cy), καθώς και τους ιστότοπους ανεξάρτητων υπηρεσιών (π.χ. www.kysats.ac.cy, www.geonoma.gov.cy, www.dipae.ac.cy).

Επιπρόσθετα, η Υπηρεσία είναι υπεύθυνη για την παροχή υπηρεσιών διαδικτύου, σχεδιασμού, οργάνωσης και φιλοξενίας των ιστότοπων στα Δημόσια Σχολεία. Προσφέρει εκπαίδευση και τεχνική στήριξη στους εκπαιδευτικούς που δημιουργούν και ανανεώνουν τους ιστότοπους των σχολείων τους. Η Υπηρεσία διαχειρίζεται τους λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κάτω από τον τομέα www.schools.ac.cy

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, ολοκληρώθηκαν τα πιο κάτω έργα:

- Μεταφορά των ιστότοπων του Υπουργείου σε νέους εξυπηρετητές στο CYTANET.
- Δημιουργία αγγλικών ιστότοπων για όλες τις διευθύνσεις, υπηρεσίες και τμήματα του Υ.Π.Π..
- Επανασχεδιασμός και αναδόμηση του ιστότοπου που φιλοξενεί το Εκπαιδευτικό Υλικό (www.schools.ac.cy), σε συνεργασία με τους συμβούλους και τους επιθεωρητές των μαθημάτων για την αναθεώρηση του υλικού.
- Υποστήριξη Content Management System - CMS (Joomla, GetSimple) για τους ιστότοπους των σχολείων.
- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και υποστήριξη νέων ιστότοπων για υπηρεσίες και προγράμματα του Υ.Π.Π. (π.χ. Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ),

Εξετάσεις Διορίσιμων Εκπαιδευτικών, Κλιμάκιο Μουσικής Μέσης Εκπαίδευσης, Νέα Ωρολόγια Προγράμματα (ΝΩΠ), Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙ.Π.Α.Ε.), Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.), Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Re-CVET (Reform of Continuing Vocational Education and Training Systems).

- Ενημέρωση του καναλιού του Υ.Π.Π. στο YouTube με ανάρτηση και προβολή βίντεο διάφορων υπηρεσιών, προγραμμάτων και μαθημάτων και διαχείριση λογαριασμών του Υ.Π.Π. στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Σχεδιασμός, δημιουργία και αναβάθμιση διαδικτυακών εφαρμογών για συμπλήρωση εντύπων, υποβολή αιτήσεων, ενημέρωση εγκυκλίων.
 - Αναβάθμιση διαδικτυακής φόρμας αίτησης για τα Επιμορφωτικά Κέντρα και δυνατότητα πληρωμής μέσω JCC Smart
 - Αναβάθμιση διαδικτυακής φόρμας αίτησης για θέσεις απόσπασης, ειδικών συμβούλων και συνδετικών λειτουργιών
 - Αναβάθμιση διαδικτυακής πλατφόρμας διαχείρισης ανακοινώσεων και εγκυκλίων Υ.Π.Π. (Δημοτική, Μέση Γενική, Μέση Τεχνική και Επαγγελματική, Ιδιωτική Εκπαίδευση)
 - Σύστημα Διαχείρισης Ενημερώσεων
 - Σύστημα Προβολής Ενημερώσεων
 - Σχεδιασμός και ανάπτυξη πλατφόρμας παρουσίασης ανακοινώσεων και εγκυκλίων Υ.Π.Π. (Δημοτική, Μέση Γενική, Μέση Τεχνική και Επαγγελματική, Ιδιωτική Εκπαίδευση) σε κινητές εφαρμογές
 - Αναβάθμιση συστήματος Διαχείρισης Εσωτερικής Αλληλογραφίας του Υ.Π.Π. (Σ.Δ.Ε.Α.)
 - Αναβάθμιση διαδικτυακών φορμών αίτησης για εργασία σε θεματοθέτες και βαθμολογητές (Υπηρεσία Εξετάσεων)
 - Διαδικτυακή εφαρμογή για διαχείριση και παρουσίαση δειγματικών εξετάσεων της Υπηρεσίας Εξετάσεων
 - Αναβάθμιση διαδικτυακής φόρμας αίτησης φοιτητών/τριών, δασκάλων και νηπιαγωγών για στελέχωση των Εκπαιδευτικών και Θερινών Κατασκηνώσεων
 - Αναβάθμιση διαδικτυακής φόρμας αίτησης για φοίτηση στα Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Μ.Ι.Ε.Ε.Κ.)
 - Σχεδιασμός και ανάπτυξη διαδικτυακής φόρμας ενημέρωσης στοιχείων εκπαιδευτών στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης (Κ.Ι.Ε.)
 - Σχεδιασμός και ανάπτυξη διαδικτυακής πλατφόρμας Διαχείρισης Μουσικών Αρχείων Δημοτικής και Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
 - Αναβάθμιση διαδικτυακής φόρμας αίτησης για δήλωση συμμετοχής στον Διαγωνισμό Euroquiz 2015-2016 (α΄ φάση: δήλωση συμμετοχής, β΄ φάση: καταχώριση νικητών)
 - Αναβάθμιση λογισμικών για υποστήριξη Λογιστηρίου και Επιμορφωτικών Κέντρων
 - Σχεδιασμός και ανάπτυξη διαδικτυακής φόρμας αίτησης για δήλωση συμμετοχής στην Ημερίδα με θέμα Ασφάλεια στο Διαδίκτυο
 - Σχεδιασμός και ανάπτυξη διαδικτυακής φόρμας για αγορά υπηρεσιών από εκπαιδευτές και ειδικούς στη Νέα Σύγχρονη Μαθητεία
 - Σχεδιασμός και ανάπτυξη διαδικτυακής φόρμας για δήλωση συμμετοχής στις εξετάσεις ECDL
 - Σχεδιασμός και ανάπτυξη διαδικτυακής πλατφόρμας, με στόχο την διαχείριση όλων των χρηστών διαβαθμισμένης πρόσβασης των πιο πάνω διαδικτυακών εφαρμογών

- Διαδικτυακή εφαρμογή που χρησιμοποιείται από την υπηρεσία Διαδικτύου και Επικοινωνίας με σκοπό την καλύτερη οργάνωση και διαχείριση αρχείων του Υ.Π.Π.
- Διαχείριση πληροφοριών που αφορούν το Υ.Π.Π. στην πλατφόρμα Ανοικτών Δεδομένων που υπάγεται στην Εθνική Διαδικτυακή Πύλη Ανοικτών Δεδομένων Κύπρου
- Διαχείριση λογαριασμών υπηρεσιών του Υ.Π.Π. στο σύστημα διαδικτυακής πληρωμής JCCSmart.
- Τοπική εφαρμογή (MS Access), με στόχο τη διαχείριση εσωτερικών πληροφοριών της Υπηρεσίας Διαδικτύου και Επικοινωνίας
- Τοπική εφαρμογή για τη διαχείριση αιτήσεων που συλλέγονται, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας συλλογής αιτήσεων του κοινού για τις ανάγκες των Επιμορφωτικών Κέντρων του Υπουργείου Παιδείας.

14.2.1.2. Σύστημα Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού (Σ.Ε.Π.)

Το σύστημα Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού (Σ.Ε.Π.) έχει δημιουργηθεί, με στόχο:

1. Τη μηχανογράφηση των στοιχείων των εκπαιδευτικών, των σχολείων και των μαθητών όλων των διευθύνσεων της Δημόσιας Εκπαίδευσης της Κύπρου (Δημοτική, Μέση Γενική και Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση) σε μια ενιαία κεντρική βάση δεδομένων.
2. Τη μηχανογράφηση διαδικασιών που εκτελούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και που αφορούν στις προκαταρκτικές ανάγκες και στελέχωση των σχολείων και γενικότερα τη βελτίωση των διαδικασιών που εφαρμόζονται μεταξύ του Υπουργείου και των σχολικών μονάδων.
3. Την άμεση ανταπόκριση σε ερωτήματα του τύπου, πόσοι είναι οι εκπαιδευτικοί ανά βαθμίδα, ανά ειδικότητα, ανά σχολείο, παγκύπρια κ.λπ.

Η ομάδα ανάπτυξης του Σ.Ε.Π. της Μονάδας Τ.Π.Ε., είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη νέων λειτουργιών στο Σ.Ε.Π., με βάση τις ανάγκες του Υπουργείου, την αναβάθμιση υφιστάμενων λειτουργιών, ώστε να ικανοποιούν τις τρέχουσες απαιτήσεις των χρηστών και του Υπουργείου και την τεχνική υποστήριξη και εύρυθμη λειτουργία του Σ.Ε.Π..

Το Σ.Ε.Π. περιλαμβάνει αριθμό λειτουργιών, μεταξύ των οποίων το σύστημα διαχείρισης των αδειών ασθενείας και αδειών απουσίας των εκπαιδευτικών, την πλατφόρμα διαχείρισης των στοιχείων σίτισης μαθητών, την υποβολή αιτήσεων τοποθετήσεων/μετακινήσεων από τους εκπαιδευτικούς και τη διαχείρισή τους από τα αντίστοιχα Επαρχιακά Γραφεία, το εργαλείο τοποθετήσεων/μετακινήσεων εκπαιδευτικών που χρησιμοποιείται από τα Επαρχιακά Γραφεία για την τοποθέτηση εκπαιδευτικών στα σχολεία κ.λπ.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, υλοποιήθηκαν τα πιο κάτω:

1. Μηχανογράφηση της διαδικασίας καταγραφής και διαχείρισης των αδειών ασθενείας και αδειών απουσίας των εκπαιδευτικών (για όλες τις βαθμίδες)
2. Μηχανογράφηση των δράσεων του τμήματος Άμεσης Παρέμβασης και Παραβατικότητας (καταγραφή και διαχείριση περιστατικών βίας στα σχολεία για όλες τις βαθμίδες)
3. Μηχανογράφηση της διαδικασίας καταγραφής και διαχείρισης στοιχείων που αφορούν στο Γραφείο Ασφάλειας και Υγείας του Υπουργείου για όλες τις βαθμίδες (καταγραφή και διαχείριση των Επιτροπών Ασφάλειας και Υγείας των σχολείων και καταγραφή και διαχείριση των ασκήσεων Πολιτικής Άμυνας που διεξάγονται στα σχολεία)
4. Μηχανογράφηση της διαδικασίας καταγραφής και διαχείρισης στοιχείων που αφορούν στις εγγραφές μαθητών Δημοτικής (με εφαρμογή και στη Μέση Εκπαίδευση)
5. Βελτίωση του γραφικού περιβάλλοντος

6. Τροποποιήσεις και βελτιώσεις σε άλλες υφιστάμενες λειτουργίες του συστήματος, έπειτα από εισηγήσεις που προέκυψαν, κατά τη χρήση του συστήματος από εκπαιδευτικούς και από λειτουργούς των Επαρχιακών Γραφείων.

Το σύστημα Σ.Ε.Π. χρησιμοποιείται από τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων για την υποβολή διαφόρων αιτήσεων, από τις σχολικές μονάδες για την καταχώριση στοιχείων που αφορούν μαθητές, εκπαιδευτικούς και στοιχεία σχολείου και από τα Επαρχιακά Γραφεία και τη διεύθυνση του Υ.Π.Π. για την επεξεργασία και διαχείριση των στοιχείων που συλλέγονται μέσω Σ.Ε.Π..

14.2.1.3. Σύστημα Υπηρεσιών Υποστήριξης (Σ.Υ.Υ.)

Το Σύστημα Υπηρεσιών Υποστήριξης (ΣΥΥ) είναι ένα ολοκληρωμένο e-Government ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης πληροφοριών και αυτοματισμού διαδικασιών (Turnkey e-Government Solution), το οποίο βρίσκεται στα πρώτα στάδια σχεδιασμού και μελέτης για ανάπτυξή του. Το ΣΥΥ έχει ως σκοπό την παροχή προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Σχολικές Μονάδες, Διευθύνσεις Σχολικών Μονάδων, Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας, Διευθύνσεις και Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ, ΠΟΕΔ, Εκπαιδευτικούς, Γονείς και Μαθητές), βελτιωμένων ποιοτικά υπηρεσιών όσον αφορά στη διεκπεραίωση των διοικητικών καθηκόντων τους ή/και την επίσπευση των διαδικασιών και του χρόνου ανταπόκρισης του Υ.Π.Π. σε οποιαδήποτε αιτήματα των πιο πάνω φορέων.

Σημαντικό χαρακτηριστικό στοιχείο του Σ.Υ.Υ. είναι ότι η πρόσβαση σε αυτό θα γίνεται από όλα τα είδη συσκευών (έξυπνα κινητά, ταμπλέτες, ΗΥ κ.ά.), χωρίς κανέναν περιορισμό στην τεχνολογία. Το Σ.Υ.Υ. θα στηρίζεται σε τεχνολογίες διαδικτύου και οι υπηρεσίες που θα προσφέρει, μεταξύ άλλων, θα αφορούν και στα ακόλουθα:

- Σχολικό Πρόγραμμα
- Παρουσίες Μαθητών
- Διαχείριση Βαθμών
- Αποτελέσματα Εξετάσεων, Ασκήσεων, Διαγωνισμάτων
- Αιτήσεις μαθητών για εκπαιδευτικό ψυχολόγο
- Διαχείριση Εξετάσεων (τελικών και πρόσβασης)
- Εγγραφές / Μετεγγραφές
- Κατανομή εκπαιδευτικού προσωπικού σε σχολικές μονάδες
- Παρουσιολόγιο προσωπικού - Άδειες/Απουσίες
- Στοιχεία Επιθεώρησης-Αξιολόγησης Εκπαιδευτικών κ.λπ.
- Διάφορες αιτήσεις γονέων για επιχορηγήσεις ή πληροφορίες
- Στατιστικά στοιχεία για χρήση από το Υπουργείο, τα Επαρχιακά Γραφεία και τις Σχολικές Μονάδες (σχολική επίδοση, απουσίες, παραβατικότητα, ανάλυση τάσεων, δημογραφικά στοιχεία κ.λπ.)
- Διαχείριση εξοπλισμού σχολείων
- Παρακολούθηση προσφορών
- Καταχώριση / Παρακολούθηση περιουσιακών στοιχείων.

Ορισμένες από τις πιο πάνω υπηρεσίες θα αρχίσουν να προσφέρονται στους χρήστες σε ενάμιση περίπου χρόνο, ενώ η παροχή του συνόλου των προγραμματισμένων υπηρεσιών θα ολοκληρωθεί σταδιακά μέχρι το 2023.

Μετά από συναντήσεις που έγιναν με εκπροσώπους της Υπηρεσίας Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της ΕΕ (SRSS) και εκπροσώπων από τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών

Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ), τη Μονάδα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Ταμείων (ΜΔΕΤ) και την ομάδα Σ.Υ.Υ. αποφασίστηκε η επιχορήγηση επιπλέον κονδυλίου εκ μέρους της SRSS για την ετοιμασία του Εγγράφου Επιχειρησιακών Απαιτήσεων (BRD). Το έγγραφο BRD θα είναι μια εξήγηση των επιχειρηματικών αναγκών σε υψηλό επίπεδο του Συστήματος Πληροφορικής και θα πρέπει να περιγράφει όλες τις απαραίτητες περιοχές, τις οποίες θα καλύψει το Σύστημα Πληροφορικής.

Η SRSS ζήτησε από τα δημόσια και ιδιωτικά Πανεπιστήμια της Κύπρου να υποβάλουν προσφορές για ετοιμασία του εγγράφου BRD για το έργο Σ.Υ.Υ.. Συνεπώς, με την υλοποίηση αυτού του εγγράφου, το Υ.Π.Π. θα λάβει τεχνική βοήθεια για την ανάπτυξη του BRD, προκειμένου τα περιεχόμενά του να ενσωματωθούν στο αντίστοιχο έγγραφο για τη δημόσια σύμβαση του Συμβούλου του Έργου. Η υλοποίηση της σύμβασης ανατέθηκε τελικά στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ).

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κήρυξε επίσημα την έναρξη της διαδικασίας ενσωμάτωσης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (e-Government) στην Κυπριακή Εκπαίδευση στις 7 Νοεμβρίου 2016, με την εναρκτήρια συνάντηση υλοποίησης του έργου Σ.Υ.Υ. για την ετοιμασία του εγγράφου BRD. Η σύμβαση θα ολοκληρωθεί εντός 21 εβδομάδων (μέσα Απριλίου 2017), οπότε και θα γίνει η τελική υποβολή των παραδοτέων.

Από τα μέσα Νοεμβρίου 2016 μέχρι και το τέλος Δεκεμβρίου 2016, ο ανάδοχος της σύμβασης (ΤΕΠΑΚ), σε συνεργασία με την ομάδα έργου Σ.Υ.Υ. του Υ.Π.Π. πραγματοποίησε αριθμό συνεντεύξεων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του Υ.Π.Π., με σκοπό την ετοιμασία του εγγράφου ανάλυσης δεδομένων που συλλέχθηκαν. Το έγγραφο με την έκθεση ανάλυσης δεδομένων (το οποίο είναι ένα από τα παραδοτέα) παραδόθηκε στις 27 Δεκεμβρίου 2016 στο Υ.Π.Π. και στο SRSS.

Το έγγραφο περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης
- Επιχειρησιακό πλαίσιο λειτουργίας του έργου, καθώς και οι παράγοντες που επηρεάζει/επηρεάζονται από τη λειτουργία του
- Πεδίο εφαρμογής του έργου με αναφορά τόσο σε λειτουργικές ενότητες, όσο και σε τεχνικά χαρακτηριστικά που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την κατάρτιση των τελικών προδιαγραφών του συστήματος.
- Βασικά συμπεράσματα και διαπιστώσεις που προέκυψαν από τη συγκεκριμένη φάση συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων.

Μέχρι τον Απρίλιο του 2017, θα ολοκληρωθεί η συγγραφή του εγγράφου BRD.

14.2.2 Τομέας Ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στη Μαθησιακή Διαδικασία

Ο Τομέας Ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία, στο πλαίσιο της νεοοργανωτικής Μονάδας Τ.Π.Ε. του Υ.Π.Π., έχει ως στόχο την προώθηση των ψηφιακών τεχνολογιών για την υποστήριξη της μάθησης. Για την επίτευξη του στόχου αυτού θα συνεχίσει να προωθεί προγράμματα συνεχούς επαγγελματικής μάθησης, να διατηρεί διαδικτυακές πύλες με ανοικτό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, να παρέχει ευκαιρίες για εξ αποστάσεως μάθηση μέσα από διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης και διαδικτυακές κοινότητες εκπαιδευτικών, να προσφέρει προγράμματα και διαγωνισμούς, να συμμετέχει σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα, να προωθεί την ασφαλή χρήση του διαδικτύου και γενικότερα να προωθεί καινοτομίες που αφορούν στην αξιοποίηση των νέων Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στην εκπαίδευση.

Κατά τη διάρκεια της χρονιάς 2016, ο στόχος του Τομέα Ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία της Μονάδας Τ.Π.Ε. ενισχύεται από τις δράσεις του Τομέα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ενώ έχουν ήδη ξεκινήσει και νέες δράσεις, όπως η έναρξη της υλοποίησης του νέου συγχρηματοδοτούμενου ευρωπαϊκού Έργου CYberSafety για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου υπό τον συντονισμό του Τομέα με 7 εταιρείες (το Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, το Κυπριακό Ινστιτούτο Νευροεπιστήμης και Τεχνολογίας, το Πανεπιστήμιο Κύπρου, την Παγκύπρια Σχολή Γονέων, το Γραφείο Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Αστυνομίας Κύπρου, τη CYTA και την MTN). Παράλληλα, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης του Υ.Π.Π., διαμορφώνεται πολιτική για την υποδομή του διαδικτύου στα σχολεία με εφαρμογή φίλτρου ασφαλούς πρόσβασης και μετρήσεις εκπομπών ιονίζουσας ακτινοβολίας σε ασύρματα δίκτυα στα σχολεία. Επιπρόσθετα, σε συνεργασία με τη Microsoft, προωθήθηκε εκπαίδευση για σχολεία-ακαδημίες.

Οι δράσεις του Τομέα επικεντρώνονται στις προτεραιότητες της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης 2020 και στην Ψηφιακή Στρατηγική για την Κύπρο. Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιούνται οι πιο κάτω δράσεις για το Άνοιγμα της εκπαίδευσης μέσω των νέων τεχνολογιών και ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων, καλύπτοντας τις περιοχές:

- Δημιουργική αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για αποτελεσματική διδασκαλία και μάθηση
- Δημιουργική αξιοποίηση του διαδικτύου με ασφάλεια και υπευθυνότητα
- Ανάπτυξη οριζόντιων κομβικών δεξιοτήτων από μαθητές και εκπαιδευτικούς.

1. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΙ ΒΙΩΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ, ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΕΣ

- Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και μάθηση
- Εξειδικευμένα σεμινάρια για θέματα Πληροφορικής
- Εργαστήρια ρομποτικής και προγραμματισμού
- Ασφαλής χρήση του διαδικτύου
- Παιδεία για τα Μέσα.

2. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ

- Διαδικτυακές πύλες - Αποθετήρια Ανοικτού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου με επιμορφωτικό υποστηρικτικό υλικό για την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία, με δυνατότητες διερεύνησης, υποβολής νέων μαθησιακών εισηγήσεων και επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών.
<http://www.e-epimorfosi.ac.cy>, <http://photodentro.pi.ac.cy>
- Διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης για την υποστήριξη επαγγελματικών κοινοτήτων μάθησης με σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία
Moodle: <http://elearn.pi.ac.cy>
Mahara: <http://mahara.ats2020.eu>
o365: <http://o365.ats2020.eu>
- Σύγχρονη και ασύγχρονη πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκμάθηση ηλεκτρονικών εργαλείων και ανοικτή πρόσβαση σε εκπαιδευτικούς και μαθητές.
<http://www.pi-elearning.ac.cy>

3. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

- **Διαγωνισμός για μαθησιακές εισηγήσεις με την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε.**
Παρουσιάστηκαν στην ετήσια Ημερίδα Επιμόρφωσης σε θέματα Τ.Π.Ε., στις 21 Μαΐου 2016 (<http://www.pi.ac.cy/imeridaTPE2016>), οι συμμετοχές του ετήσιου Διαγωνισμού καλών

πρακτικών ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία. Ανακοινώθηκαν οι τρεις πρώτες προτάσεις, των οποίων οι δημιουργοί πήραν βραβεία.

- **Διαγωνισμός για την παραγωγή σύντομου βίντεο από μαθητές για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου με θέμα «Ο δικός σου ρόλος για ένα καλύτερο διαδίκτυο»**

Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του Διαγωνισμού έγινε στην Ημερίδα για την τελική φάση της αξιολόγησης, στις 3 Φεβρουαρίου 2016, όπου βραβεύτηκαν 6 συμμετοχές. Όλα τα βίντεο του διαγωνισμού φιλοξενούνται στην ιστοσελίδα <http://internetsafety.pi.ac.cy/competitions>.

4. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΗΜΕΡΙΔΕΣ

- Ημερίδα για την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία (<http://www.pi.ac.cy/imeridaTPE2016>)
- Ημερίδα και ενημερωτικές εκδηλώσεις για τη Διεθνή Μέρα για την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο (<http://internetsafety.pi.ac.cy/saferinternetday>, <http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/SID.html>)
- Ημερίδα «Μικροί εκπαιδευτές για το διαδίκτυο» (http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/ekdilosi_youngcoaches.html)

5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Τ.Π.Ε. ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- **Πρόγραμμα «Καινοτόμων Σχολείων και Εκπαιδευτικών Πυρήνων για την Ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στη Μαθησιακή Διαδικασία εντός της Σχολικής Μονάδας»**

<http://innovativeschools.pi.ac.cy>, <http://www.pi.ac.cy/KainotomaSxoleia>

Τα σχολεία που ολοκληρώνουν επιτυχώς το Πρόγραμμα πιστοποιούνται ως «Καινοτόμο Σχολείο για την Ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας» για τη σχολική χρονιά, ενώ οι εκπαιδευτικοί πυρήνες πιστοποιούνται για την προσφορά τους στο Πρόγραμμα ως «Εκπαιδευτικός πυρήνας για την Ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη σχολική μονάδα».

- **Πρόγραμμα «Ασφαλές σχολείο για το διαδίκτυο»**

<http://esafeschools.pi.ac.cy>, <http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/eSafeSchool.html>

Το Πρόγραμμα προσδοκεί να βοηθήσει τα σχολεία να υλοποιούν δράσεις για την ασφάλεια στο διαδίκτυο, ώστε να ενισχύσουν τις ψηφιακές δεξιότητες των μαθητών, αλλά και των εκπαιδευτικών, και να τους ευαισθητοποιήσει στην ασφαλή χρήση του διαδικτύου.

- **Πρόγραμμα «Μικροί εκπαιδευτές για το διαδίκτυο»**

<http://youngcoaches.pi.ac.cy>,
<http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/YoungCoaches.html>

Οι *Μικροί εκπαιδευτές για το διαδίκτυο* είναι ένα Πρόγραμμα που προσβλέπει στην εμπλοκή των μαθητών στην εκπαίδευση των συμμαθητών τους για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου.

- **Ευρωπαϊκό Έργο CYberSafety**

Το Υ.Π.Π. συντονίζει την Ομάδα του έργου που αποτελείται από 8 εταίρους: το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως

Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, το Κυπριακό Ινστιτούτο Νευροεπιστήμης και Τεχνολογίας, το Πανεπιστήμιο Κύπρου, την Παγκύπρια Σχολή Γονέων, το Γραφείο Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Αστυνομίας Κύπρου, τη CYTA και την MTN. Η ομάδα προωθεί δράσεις για το Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου στην Κύπρο.

• Ευρωπαϊκό Έργο NESTOR

Το ευρωπαϊκό Έργο NESTOR: Networked European School Web Radio ξεκίνησε στις 1/10/16 με συντονιστή το Ευρωπαϊκό Μαθητικό Ραδιόφωνο στην Ελλάδα και επιπλέον εταίρους το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ στην Ελλάδα, το Πανεπιστήμιο Aalborg στη Δανία και το Επαρχιακό Γραφείο Εκπαίδευσης Veneto του Υπουργείου Παιδείας, Πανεπιστημίων και Έρευνας της Ιταλίας. Παράλληλα, στο έργο συμμετέχουν ως εταίροι τα σχολεία: Γυμνάσιο Αγλαντζιάς, Πειραματικό ΓΕΛ Πανεπιστημίου Μακεδονίας και Kaunas district Garliava Jouzas Luksa High School.

Το έργο NESTOR αποσκοπεί στη δημιουργία ενός σύγχρονου και ελκυστικού μαθητικού διαδικτυακού ραδιοφώνου. Η διαδικτυακή πύλη, που θα δημιουργηθεί για τον σκοπό αυτό, θα διευκολύνει τη διακρατική συνεργασία σε όλη την Ευρώπη, με τη μάθηση να αποτελεί πρόκληση, προωθώντας το ραδιόφωνο και άλλα πολιτιστικά προϊόντα. Το έργο θα παρέχει τα απαραίτητα εργαλεία και δεξιότητες, προκειμένου να ενσωματωθούν επιτυχώς, με καινοτόμο τρόπο, οι διαδικτυακές ραδιοφωνικές δραστηριότητες στο εκπαιδευτικό περιβάλλον.

• Ευρωπαϊκό Έργο EduWeb

Το ευρωπαϊκό Έργο EduWeb: Combating Digital Exclusion: Children educate digitally illiterate adults in safe and creative web ξεκίνησε την 01/10/2016, με συντονιστή την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας και εταίρους το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος» (GR), το Bournemouth University (UK), το Ufficio Scolastico Regionale per il Veneto (IT), το Ministry of Youth and Sports of the Republic of Bulgaria (BG), το Πειραματικό Γυμνάσιο του Πανεπιστημίου Πατρών (GR), το Λύκειο Αραδίππου (CY), το Isle of Portland Aldridge Community Academy (UK) και το Istituto Istruzione Superiore – EINAUDI- SCARPA (IT).

Το EduWeb έχει ως στόχο να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ σχολείων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, με σκοπό την καταπολέμηση του ψηφιακού αποκλεισμού των ενηλίκων όσον αφορά στη χρήση του Διαδικτύου. Στόχος είναι οι ίδιοι οι μαθητές να λειτουργήσουν ως εκπαιδευτές των ψηφιακά αναλφάβητων ενηλίκων μελών των οικογενειών τους, στην ασφαλή και δημιουργική χρήση του Διαδικτύου.

• Ευρωπαϊκό Έργο ATS2020-Assessment of Transversal Skills 2020:

Το Υ.Π.Π. με το Π.Ι. ως συντονιστή, και τη ΔΜΕ και Κ.Ε.Ε.Α., ως εταίρους, έχει υποβάλει και έχει κερδίσει χρηματοδότηση για το ερευνητικό έργο ATS2020: Assessment of Transversal Skills (ats2020.eu), στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus+, Key Action 3: Support for policy reform Prospective Initiatives- European policy experimentations. Το Έργο ξεκίνησε την 01/03/2015 και θα διαρκέσει μέχρι τις 28/02/2018 με προϋπολογισμό 2,6 εκ. ευρώ και με 17 εταίρους από 11 ευρωπαϊκές χώρες. Συντονιστής του Έργου είναι το Π.Ι.

Κύριος στόχος του έργου είναι η ανάπτυξη και αξιολόγηση κομβικών δεξιοτήτων για μαθητές μέσα από ένα μοντέλο μάθησης, το οποίο αξιοποιεί ηλεκτρονικούς φακέλους επιτευγμάτων και διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης. Το Έργο είναι η συνέχεια του Έργου EUfolio με έμφαση στην αξιολόγηση των οριζόντιων δεξιοτήτων.

• Ευρωπαϊκό Έργο MENTEP-MENtoring Technology Enhanced Pedagogy:

Το ευρωπαϊκό Έργο MENTEP: Mentoring Technology Enhanced Pedagogy (mentep.eun.org) έχει ως στόχο την Ανάπτυξη Ψηφιακών Δεξιοτήτων για εκπαιδευτικούς μέσα από διαδικτυακά μαθήματα MOOCs και την αξιοποίηση εργαλείου αυτό-αξιολόγησης.

Το έργο ξεκίνησε την 01/03/2015 και θα διαρκέσει μέχρι τις 28/02/2018. Συντονιστής του Έργου είναι το European School Net, ενώ συμμετέχουν 16 εταίροι από 13 ευρωπαϊκές χώρες. Το Έργο συγχρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus+, Key Action 3: Support for policy reform Prospective Initiatives - European policy experimentations.

14.2.3 Τομέας Υλικοτεχνικής Υποδομής

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2015–2016, συνεχίστηκε η προσπάθεια αξιοποίησης στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό του εξοπλισμού που υπάρχει ήδη στα σχολεία. Στο πλαίσιο της προσπάθειας αυτής, επισκευάζονται και αναβαθμίζονται όσο το δυνατόν περισσότεροι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, γίνεται αξιοποίηση του εξοπλισμού από σχολεία που έκλεισαν, καθώς και αναβάθμιση του λειτουργικού συστήματος και εγκατάσταση εφαρμογών γραφείου.

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία οι παραδόσεις των 6090 υπολογιστών που είχαν παραγγελθεί την προηγούμενη χρονιά και έγινε προετοιμασία και προεργασία για την επόμενη σχολική χρονιά. Χρησιμοποιώντας τη Συμφωνία Πλαίσιο για τη δημιουργία Ηλεκτρονικών Καταλόγων Προϊόντων Πληροφορικής του Γενικού Λογιστηρίου, παραγγέλθηκαν για τα σχολεία, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, 294 προσωπικοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές γραφείου, 36 φορητοί υπολογιστές, 71 βιντεοπροβολείς και 66 εκτυπωτές. Μετά από την εξασφάλιση (τον προηγούμενο χρόνο) των αδειών χρήσης λογισμικών Microsoft (αναβάθμιση λειτουργικού συστήματος, εφαρμογές γραφείου και CALs) για όλους τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές της Δημόσιας Εκπαίδευσης, συνεχίστηκε η παροχή δωρεάν λογισμικών του Office 365 για όλους τους εκπαιδευτικούς και μαθητές και, παράλληλα, έγιναν σεμινάρια εκπαίδευσης σε εκπαιδευτικούς για τη χρήση τους. Έχει συνεχιστεί, επίσης, η δημιουργία Ειδώλων Αποκατάστασης (Recovery Images) για όλες τις μεγάλες παραλαβές Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, έτσι ώστε οι υπεύθυνοι συντήρησης των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών να είναι σε θέση να εγκαταστήσουν τα νέα λογισμικά. Όλα τα Είδωλα Αποκατάστασης είναι διπλής εκκίνησης λειτουργικού συστήματος (dual boot) με Windows και Linux διανομή (κυρίως Edubuntu). Πέραν του ιδιόκτητου λογισμικού, στα Είδωλα Αποκατάστασης συμπεριλήφθηκαν και εναλλακτικές εφαρμογές γραφείου ανοικτού κώδικα (Libre Office), καθώς και άλλα εκπαιδευτικά λογισμικά ανοικτού κώδικα. Συνεχίζεται, επίσης, η λειτουργία της υποδομής στο Κέντρο Δεδομένων, με υπάρχον εξοπλισμό και χωρίς επιπλέον κόστος, για τη δημιουργία, διαχείριση και προώθηση των Ειδώλων Αποκατάστασης.

Επίσης, οι λειτουργοί του Τομέα εκπαιδεύτηκαν σε θέματα διαχείρισης Έργων. Παράλληλα, είχε γίνει επικαιροποίηση και συνεχίστηκε η διαδικασία για απόσυρση και περιβαλλοντική διαχείριση του πεπαλαιωμένου μηχανογραφικού εξοπλισμού των σχολείων.

Δομημένη Καλωδίωση

Συνολικά, μέχρι αυτή τη στιγμή, υπάρχουν 69 σχολεία Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης με οπτικές ίνες και δυνατότητα σύνδεσης με το διαδίκτυο από κάθε αίθουσα του σχολείου (διοικητικές αίθουσες, αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια). Οι οπτικές ίνες που έχουν εγκατασταθεί προσφέρουν υψηλής ταχύτητας τοπικό δίκτυο για γρήγορη μεταφορά μεγάλου όγκου δεδομένων. Στο πλαίσιο της σύμβασης του μελετητή καλωδιώσεων, διενεργήθηκαν επισκέψεις στα σχολεία για καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης. Ολοκληρώθηκε η συγγραφή των

όρων και προδιαγραφών του διαγωνισμού για την εγκατάσταση δομημένης καλωδίωσης σε 10 σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης και κατακυρώθηκε επιτυχώς η σύμβαση στο τέλος του χρόνου. Η υλοποίηση του Έργου αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2017. Ο τομέας κατάφερε να εξασφαλίσει χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης για το Έργο της εγκατάστασης της δομημένης καλωδίωσης στα σχολεία, καθώς και για την Εγκατάσταση Ασυρμάτων Σημείων Πρόσβασης με κεντρική διαχείριση.

14.2.4 Τομέας Συμβάσεων και Προσφορών

Τρέχουσες Συμβάσεις:

- ΔΙΑΣ 2012-2017: Προμήθεια, εγκατάσταση και διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης λύσης για ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης της εκπαιδευτικής διαδικασίας για τη Μέση Εκπαίδευση
- Συντήρηση Κέντρου Δεδομένων
 - Παροχή Υπηρεσιών Συντήρησης, Εγγύησης και Λειτουργικής Υποστήριξης, Εξοπλισμού CISCO στο δίκτυο του Κέντρου Δεδομένων του Υ.Π.Π. και στο Δημοτικό Σχολείο «Πεύκιος Γεωργιάδης»
 - Σύμβαση για τη Συντήρηση του Κέντρου Δεδομένων (Ηλεκτρολογική και Μηχανολογική), την οποία διαχειρίζεται η ΗΜΥ σε συνεργασία με τη μονάδα Τ.Π.Ε. και καλύπτεται από τα κονδύλια της μονάδας Τ.Π.Ε.
- Πρόσβαση στο Διαδίκτυο: Αγορά Υπηρεσιών Παροχής Πρόσβασης στο Διαδίκτυο για σκοπούς κάλυψης των αναγκών του Υ.Π.Π. και των κτηρίων του στα Λατσία (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και Κέντρο Δεδομένων)
- Τοπικά Δίκτυα Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης: Παροχή Υπηρεσιών Σχεδιασμού και Επίβλεψης Εγκαταστάσεων Δομημένης Δικτύωσης σε 20 σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης (Φάση Δ')
- Λογισμικά Microsoft: Προμήθεια Αδειών Χρήσης Λογισμικών Microsoft για τους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές της Δημόσιας Εκπαίδευσης για περίοδο τριών ετών
- Προμήθεια Μηχανογραφικού Εξοπλισμού: Διάφορες συμβάσεις που σύναψε το Υ.Π.Π. και παραγγελίες που έγιναν μέσω της Συμφωνίας Πλαίσιο του Γενικού Λογιστηρίου
- Παραγγελίες Μηχανογραφικού Εξοπλισμού από τη Συμφωνία Πλαίσιο για το 2016.

14.3 ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Το Γραφείο Πολιτικής Άμυνας, Ασφάλειας και Υγείας έχει ως αποστολή του τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος για όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες που φοιτούν στα δημόσια σχολεία, τους εκπαιδευτικούς που εργάζονται στα δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα, καθώς επίσης και για τους εργαζόμενους στα κεντρικά και σε άλλα κτήρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, που στεγάζουν εκπαιδευτικά τμήματα και υπηρεσίες. Παράλληλα, μεριμνά για την έγκαιρη και αποτελεσματική αντίδραση των σχολείων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Κύριο μέλημα του Γραφείου είναι η διασφάλιση ασφαλών συνθηκών εργασίας που να ανταποκρίνονται στις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, καθώς και στην αντίστοιχη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και στις υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Το Γραφείο Πολιτικής Άμυνας, Ασφάλειας και Υγείας είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και υπάγεται απευθείας στη Γενική Διευθύντρια.

Έχει οριζόντια δομή, εφόσον το προσωπικό της εκπροσωπεί όλες τις βαθμίδες Εκπαίδευσης, δηλαδή τη Δημοτική, Μέση και Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση. Το Γραφείο στελεχώνουν τρεις Λειτουργοί, ένας από κάθε βαθμίδα Εκπαίδευσης.

ΔΡΑΣΕΙΣ

- Επιμορφωτικά Σεμινάρια Πρώτων Βοηθειών σε λειτουργούς Δημοτικής Εκπαίδευσης παγκύπρια
- Επιμόρφωση Διευθυντών Μέσης και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στο Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων
- Επιμόρφωση Πρώτων Βοηθών και Εκκενωτών στα Κεντρικά Κτήρια του Υπουργείου
- Άσκηση Εκκένωσης Κεντρικών Κτηρίων
- Πρόγραμμα προμήθειας απινιδωτών στα σχολεία Μέσης και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
- Επισκέψεις σε δημόσια σχολεία και σε κτήρια που στεγάζουν Υπηρεσίες του Υπουργείου στη Λευκωσία και σε άλλες πόλεις για:
 - Ετοιμασία Έκθεσης για θέματα Ασφάλειας και Υγείας
 - Παρακολούθηση Ασκήσεων Έκτακτης Ανάγκης, με στόχο την αξιολόγηση και τη βελτίωση του υφιστάμενου Σχεδίου Δράσης
 - Παροχή συμβουλών σε θέματα Πολιτικής Άμυνας ή Ασφάλειας και Υγείας
 - Εξέταση παραπόνων
 - Διερεύνηση ατυχημάτων
 - Παροχή υλικών πολιτικής άμυνας
 - Διενέργεια Σεμιναρίων προς το προσωπικό, τους μαθητές και τους γονείς.

14.4 ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (2015)

Γενικά

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προσπαθεί να διατηρήσει και να αναπτύξει δημιουργικές σχέσεις με άλλες χώρες και διεθνείς οργανισμούς. Με την εξωστρεφή αυτή προσέγγιση αποσκοπεί στο να μεγιστοποιήσει τα οφέλη σε όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων του, δηλαδή την Εκπαίδευση, τον Πολιτισμό, τη Νεολαία και τον Αθλητισμό. Το 2016, το Γραφείο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων (Γ.Ε.Δ.Υ.) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού συνέβαλε σημαντικά στον συντονισμό πολιτικών, στην ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων του Υπουργείου και στην εφαρμογή επωφελών πρωτοβουλιών με ευρωπαϊκή και διεθνή διάσταση.

Δραστηριότητα 1: Ευρωπαϊκός και διεθνής συντονισμός πολιτικών

Το Γ.Ε.Δ.Υ. προώθησε την εφαρμογή των Ευρωπαϊκών και Διεθνών πολιτικών στην Κύπρο, σύμφωνα με τις εθνικές προτεραιότητες, μέσω του συντονισμού των Σημείων Επαφής για Ευρωπαϊκά και Διεθνή Θέματα όλων των Διευθύνσεων του Υ.Π.Π.. Υποστήριξε, επίσης, το έργο των Ομάδων Εργασίας, των Τεχνικών Ομάδων Εργασίας της ΕΕ και άλλων ομάδων εμπειρογνομώνων. Εργάστηκε, ακόμη, προς την ενίσχυση της συνεργασίας με άλλους κυβερνητικούς φορείς, καθώς και με μη κυβερνητικές οργανώσεις στην Κύπρο και στο εξωτερικό που σχετίζονται με ευρωπαϊκά και διεθνή θέματα. Συνεργάστηκε στενά με όλες τις Διευθύνσεις/Τμήματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (Κ.Ο.Α.), τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου (Ο.ΝΕ.Κ.) και άλλα Κυβερνητικά Τμήματα και μη κυβερνητικές οργανώσεις, τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στις Βρυξέλλες, στο Στρασβούργο, στη Γενεύη και αλλού, καθώς και με τις πρεσβείες της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κ.Δ.) στο εξωτερικό. Συντόνισε τη σύνθεση εκθέσεων/αναφορών για θέματα που απορρέουν από τις συμβατικές υποχρεώσεις της Κ.Δ. ως Κράτους Μέλους της Ε.Ε. και άλλων διεθνών οργανισμών. Επιπρόσθετα, προετοίμασε τη συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και άλλων αξιωματούχων του Υπουργείου σε συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο εξωτερικό και προώθησε τις πολιτικές αποφάσεις, συστάσεις και συμπεράσματα που λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, στις αρμόδιες εθνικές αρχές, με στόχο την ενίσχυση των εθνικών πολιτικών. Το Γ.Ε.Δ.Υ. συντόνισε τη σύναψη και την ανανέωση των διεθνών συμφωνιών μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των αντίστοιχων φορέων. Τέλος, το Γ.Ε.Δ.Υ. συντόνισε τη συνεισφορά του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για την ετοιμασία του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

1.1 Συμμετοχή στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.)

Μια από τις σημαντικότερες διεθνείς δράσεις ανώτατου επιπέδου είναι η συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στο Συμβούλιο Εκπαίδευσης, Πολιτισμού, Νεολαίας και Αθλητισμού της Ε.Ε. Τα έγγραφα πολιτικής που υιοθετούνται από τους αρμόδιους υπουργούς προετοιμάζονται από τεχνοκράτες, οι οποίοι συμμετέχουν στα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου (Επιτροπή Παιδείας, Ομάδα Εργασίας για τον Αθλητισμό, Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων, Ομάδα Εργασίας για τα Οπτικοακουστικά, Ομάδα Εργασίας για τον Αθλητισμό). Το Γ.Ε.Δ.Υ. συντόνισε τη συμμετοχή των εκπροσώπων του Υπουργείου, σε συνεργασία με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στις Βρυξέλλες, και προετοίμασε τη συμμετοχή του Υπουργού στα Συμβούλια, επίσημα και άτυπα, που πραγματοποιήθηκαν, στο πλαίσιο της Ολλανδικής Προεδρίας (Α' εξάμηνο 2016) και της Σλοβακικής Προεδρίας (Β' εξάμηνο 2016).

1.2 Κυπριακή Προεδρία της Επιτροπής Υπουργών (Ε.Υ.) του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣΤΕ)

Η Κυπριακή Δημοκρατία ανέλαβε την Προεδρία της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣΤΕ) από τις 22 Νοεμβρίου του 2016 και θα τη διατηρήσει μέχρι τις 19 Μαΐου του 2017. Κατά τη διάρκεια της Προεδρίας, το Υ.Π.Π. θα συνδιοργανώσει 7 (επτά) Συνέδρια, Σεμινάρια και Διασκέψεις, με βάση τις προτεραιότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης στους τομείς της Εκπαίδευσης, του Πολιτισμού, της Νεολαίας και του Αθλητισμού. Μια εμβληματική δράση της Προεδρίας, γενικότερα, θα είναι η Διάσκεψη Υπουργών Παιδείας με θέμα **“Securing Democracy Through Education”** που θα διοργανωθεί **στις 22-23 Μαρτίου 2017** στη Λευκωσία. Η σημασία της έγκειται τόσο στη σύνθεση των συμμετεχόντων όσο και στο περιεχόμενό της. Θα φέρει μαζί Υπουργούς Παιδείας από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και Υπουργούς Παιδείας των χωρών της Νότιας Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, κάτι που σπάνια γίνεται. Θα δημιουργήσει ένα φόρουμ για συζήτηση γύρω από τρεις θεματικές, οι οποίες αποτελούν μερικές από τις κύριες προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν σήμερα τα εκπαιδευτικά μας συστήματα. Αυτές είναι: η καταπολέμηση του βίαιου εξτρεμισμού και η ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί στην τρομοκρατία, παράλληλα με την εφαρμογή του Πλαισίου Δεξιοτήτων για συμμετοχή στις Δημοκρατικές Κοινωνίες, η δημιουργία κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς, με έμφαση στον σεβασμό για τη διαφορετικότητα και τον διάλογο, καθώς και η παροχή εκπαίδευσης για τους πρόσφυγες με έμφαση στη μακροπρόθεσμη ένταξή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα. Οι προετοιμασίες, τόσο για την Υπουργική Διάσκεψη όσο και για τις άλλες δράσεις του ΥΠΠ, προχώρησαν σε απόλυτα ικανοποιητικό βαθμό εντός του 2016. Για την οριστικοποίηση του προγράμματος εκδηλώσεων ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Thorbjørn Jagland επισκέφθηκε την Κύπρο στις 14 Οκτωβρίου 2016 και είχε συνάντηση με τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Κώστα Καδή.

Πέρα από τις προαναφερόμενες διασκέψεις/συνέδρια/σεμινάρια, προγραμματίστηκε και μια σειρά δραστηριοτήτων εντός των σχολικών μονάδων, έτσι ώστε το έργο και οι αξίες που πρεσβεύει το Συμβούλιο της Ευρώπης να γνωστοποιηθούν σ' ένα μεγάλο και σημαντικό μέρος του πληθυσμού. Για τον σκοπό αυτό στάλθηκε στα σχολεία σχετική εγκύκλιος, καθώς και ενημερωτικό υλικό. Ο δεύτερος στόχος της Σχολικής Χρονιάς 2016-17, ενάντια στον ρατσισμό και τη μισαλλοδοξία, είναι εμπνευσμένος από σχετική καμπάνια του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Επιπρόσθετα, σημαντικές εκδηλώσεις από διάφορους τομείς της πολιτιστικής δημιουργίας, με τη συμμετοχή καταξιωμένων διεθνώς κυπριακών καλλιτεχνικών συνόλων και Κύπριων καλλιτεχνών, επέλεξε να παρουσιάσει η Κύπρος, κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας στο Στρασβούργο. Η επιλογή έγινε με βασικό κριτήριο την προβολή τόσο του παραδοσιακού πολιτισμού όσο και της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας, με τη συνεργασία σημαντικών πολιτιστικών οργανισμών της Κύπρου, όπως ο Θ.Ο.Κ., η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή για την UNESCO, ο θεσμός των Μουσικών Σχολείων της Κύπρου κ.λπ.. Στόχος είναι να γίνει γνωστή στα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, αλλά και στους κατοίκους του Στρασβούργου, η πολιτιστική φυσιογνωμία της Κύπρου σ' όλες τις πτυχές και εκφάνσεις της, καθώς και τα πολύτιμα στοιχεία που εμπεριέχει και αφορούν στον παγκόσμιο πολιτισμό.

Η λογοτεχνία, ο παραδοσιακός πολιτισμός, τα εικαστικά, ο σύγχρονος χορός, το θέατρο, ο κινηματογράφος, η σύγχρονη μουσική δημιουργία της Κύπρου και στοιχεία από την άυλη πολιτιστική κληρονομιά θα συνθέσουν την πολιτιστική παρουσία της Κύπρου στο Στρασβούργο σε μια σειρά από 14 (δεκατέσσερις) πολιτιστικές εκδηλώσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι η παραλαβή της Προεδρίας από την Κύπρο συνοδεύτηκε από τα εγκαίνια Έκθεσης έργων μαθητών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης στο «Παλάτι της Ευρώπης» στο Στρασβούργο. Επιπλέον, το Λογότυπο της Κυπριακής Προεδρίας επιλέχθηκε μέσω μαθητικού διαγωνισμού που έγινε στα Λύκεια και τις Τεχνικές Σχολές.

1.3 Επίσημες αποστολές στο εξωτερικό

Η συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και άλλων αξιωματούχων του Υπουργείου σε συναντήσεις στο εξωτερικό, καθώς και η οργάνωση επίσημων επισκέψεων διεθνούς χαρακτήρα έχει κομβική σημασία, για την εδραίωση διεθνών σχέσεων, τη συνομολόγηση συμφωνιών και την ανταλλαγή καλών πρακτικών. Κατά το 2016, αντιπροσωπείες του Υ.Π.Π., με επικεφαλής τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, πραγματοποίησαν τις πιο κάτω επίσημες επισκέψεις/αποστολές:

- Επίσημη επίσκεψη του Υπουργού Παιδείας στο Κατάρ, 10-13 Ιανουαρίου 2016.
- Συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στη Σύνοδο του Συμβουλίου της Ε.Ε., στις 24 Φεβρουαρίου 2016 και στις 30-31 Μαΐου 2016, στις Βρυξέλλες.
- Συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στην 25η Μόνιμη Διάσκεψη των Υπουργών Παιδείας του Συμβουλίου της Ευρώπης, στις 11-12 Απριλίου 2016, στο Στρασβούργο.
- Συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στην 8η Υπουργική Συνάντηση: «Περιβάλλον για την Ευρώπη», Μπατούμι, Γεωργία, στις 8-10 Ιουνίου 2016.
- Επίσημη επίσκεψη του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στο Ισραήλ, 22-24 Ιουνίου 2016.
- Επίσημη επίσκεψη του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στην Αθήνα, στις 20-21 Ιουλίου 2016, μετά από πρόσκληση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων.
- Επίσημη επίσκεψη του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στη Ρωσία, στις 20-25 Οκτωβρίου 2016.
- Συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στη Σύνοδο του Συμβουλίου της Ε.Ε., στις 21 Νοεμβρίου 2016, στις Βρυξέλλες.
- Εγκαίνια Πολιτιστικού Προγράμματος της Κυπριακής Προεδρίας της Επιτροπής Υπουργών του ΣτΕ στο Στρασβούργο, στις 22 Νοεμβρίου 2016.
- Επίσημη επίσκεψη του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στην Αυστρία, στις 23-24 Νοεμβρίου 2016.

Επίσης, το 2016 η Γενική Διευθύντρια συμμετείχε στις πιο κάτω επίσημες επισκέψεις/αποστολές:

- 15-17/3/16, Συνεδρία της Διευθυντικής Επιτροπής για την Εκπαίδευση, Συμβούλιο της Ευρώπης, Στρασβούργο.
- 02-04/02/16, Προετοιμασία της προεδρίας της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, Στρασβούργο.
- 24-26/08/2016, 3η Διεθνής Σύνοδος Εδιμβούργου για τον Πολιτισμό, Εδιμβούργο.
- 17-20/10/2016, Συνέδρια της Διευθυντικής Επιτροπής για την εκπαίδευση, Συμβούλιο της Ευρώπης, Στρασβούργο.
- 27-30/11/2016, Συνάντηση Υψηλού Επιπέδου για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση, στο πλαίσιο της Μαλτέζικης Προεδρίας, Μάλτα.
- 7-12/12/2016, Βράβευση του Περιβαλλοντικού Κέντρου της Κοινότητας Ακρωτηρίου από τον Υπουργό Άμυνας της Αγγλίας, Λονδίνο.

1.4 Επίσημες επισκέψεις αντιπροσωπειών από ξένες χώρες

Οι πιο κάτω αξιωματούχοι πραγματοποίησαν επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο και είχαν συνάντηση με τον Υπουργό:

Ιράν: Δρ Mojtaba Sharati Niasar, Υφυπουργός Εκπαίδευσης του Υπουργείου Επιστημών, Έρευνας και Τεχνολογίας της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν, 28 Φεβρουαρίου - 3 Μαρτίου 2016.

Αρμενία: Ο Πρόεδρος της Αρμενίας συνοδευόμενος από την Υπουργό Πολιτισμού, κ. Hasmik Poghosian, και τον Υπουργό Παιδείας, κ. Levon Mkrtchyan, 15 Μαρτίου 2016.

Βουλγαρία: Συνάντηση Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού με τον Υπουργό Πολιτισμού της Βουλγαρίας, κ. Vezhdi Rashidov, στις 22 Απριλίου 2016.

1.5 Υπογραφές Μνημονίων και Προγραμμάτων Συνεργασίας

Η υπογραφή ή η ανανέωση Διεθνών Συμφωνιών, Εκτελεστικών Προγραμμάτων και Μνημονίων μεταξύ του Υ.Π.Π. και αντίστοιχων κυβερνητικών φορέων είναι μια συνήθης πρακτική ενίσχυσης και εδραίωσης των σχέσεων με άλλες χώρες στον τομέα της Εκπαίδευσης και του Πολιτισμού. Το Γ.Ε.Δ.Υ., σε συνεργασία με αρμόδιους λειτουργούς εντός και εκτός του Υ.Π.Π., προβαίνει σε κατάλληλες ενέργειες, για την προώθηση του θέματος αυτού.

Στο πλαίσιο αυτό, υπογράφηκαν τα ακόλουθα:

Κύπρος-Αρμενία:

Πρόγραμμα μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Παιδείας και Επιστημών της Δημοκρατίας της Αρμενίας για συνεργασία στον τομέα της Παιδείας και Επιστημών για τα έτη 2016-2020, υπογράφηκε στη Λευκωσία, στις 15 Μαρτίου 2016.

Πρόγραμμα μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Πολιτισμού της Δημοκρατίας της Αρμενίας για συνεργασία στον τομέα του Πολιτισμού για τα έτη 2016 – 2018, υπογράφηκε στη Λευκωσία, στις 15 Μαρτίου 2016.

Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας για την αμοιβαία αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων σπουδών για την πρόσβαση και τη συνέχιση των σπουδών σε ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης των δυο χωρών, υπογράφηκε στη Λευκωσία, στις 15 Μαρτίου 2016.

Κύπρος-Ρουμανία:

10^ο Εκτελεστικό Πρόγραμμα Πολιτιστικής, Εκπαιδευτικής και Επιστημονικής συνεργασίας μεταξύ της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης της Ρουμανίας για τα έτη 2016-2021, υπογράφηκε στο Βουκουρέστι, στις 17 Μαΐου 2016.

Κύπρος-Ισραήλ:

Πρόγραμμα συνεργασίας στους τομείς της Εκπαίδευσης, των Επιστημών, του Πολιτισμού, της Νεολαίας και του Αθλητισμού μεταξύ της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης του Ισραήλ για τα έτη 2016-2019, υπογράφηκε στο Ισραήλ, στις 22 Ιουνίου 2016.

Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Yad Vashem, the holocaust martyrs' and heroes' remembrance authority του Ισραήλ για τα έτη 2016-2018, υπογράφηκε στην Ιερουσαλήμ, στις 22 Ιουνίου 2016.

Κύπρος – Ρωσία

Συμφωνία για την Αμοιβαία Αναγνώριση της Εκπαίδευσης, των Προσόντων και των Ακαδημαϊκών Τίτλων Σπουδών Κύπρου – Ρωσίας, υπογράφηκε στη Μόσχα, στις 22 Οκτωβρίου 2016.

Κύπρος – Γαλλία

Στο πλαίσιο της Πολιτιστικής Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας της 29^{ης} Οκτωβρίου 1969, υπογράφηκε στη Λευκωσία, στις 25 Οκτωβρίου 2016, Μνημόνιο Συναντίληψης στον τομέα της Εκπαιδευτικής και Γλωσσικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εξωτερικών και Διεθνούς Ανάπτυξης της Γαλλικής Δημοκρατίας για τα έτη 2016 – 2019.

Κύπρος – Ιορδανία

Το πρόγραμμα συνεργασίας στους τομείς της Εκπαίδευσης και του Πολιτισμού 2017-2020 με την Ιορδανία υπογράφηκε στη Λευκωσία, στις 16 Δεκεμβρίου 2016, από τον Υπουργό Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Επιπρόσθετα, γίνεται διαβούλευση για Συμφωνίες, Μνημόνια και Προγράμματα συνεργασίας μεταξύ άλλων με Κίνα, Κατάρ, Ισραήλ, Ελλάδα, Βουλγαρία, Γεωργία, Παλαιστίνη, Πολωνία, Πορτογαλία και Ιαπωνία.

1.6 Συντονισμός των Τεχνικών Ομάδων Εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ε.Ε.)

Το Γ.Ε.Δ.Υ. πραγματοποίησε συναντήσεις με τους εκπροσώπους των Ομάδων Εργασίας που συστάθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την υλοποίηση του Στρατηγικού Πλαισίου για την Ευρωπαϊκή Συνεργασία στους τομείς της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΚ2020). Στόχος των συναντήσεων ήταν η αλληλοενημέρωση των εκπροσώπων των Τεχνικών Ομάδων Εργασίας για την πορεία εργασιών και η διάδοση των αποτελεσμάτων των Ομάδων Εργασίας στους λειτουργούς Διευθύνσεων/Τμημάτων/Υπηρεσιών του Υ.Π.Π., με στόχο τη μεγιστοποίηση των οφελών από τη συμμετοχή στις Ομάδες Εργασίας και την ενίσχυση του διαλόγου για τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να γίνει η διάχυση των αποτελεσμάτων αυτών στις εθνικές πολιτικές. Το 2015 έκλεισε ο κύκλος εργασιών των προηγούμενων Ομάδων Εργασίας και ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για την επιλογή των εμπειρογνομόνων που εκπροσωπούν το Υ.Π.Π., κατά τη νέα περίοδο 2016-2018.

1.7 Σύνταξη εκθέσεων/εγγράφων

Από τη συμμετοχή της Κύπρου σε διάφορους διεθνείς οργανισμούς, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τα Ηνωμένα Έθνη, η Κοινοπολιτεία, ο Διεθνής Οργανισμός της Γαλλοφωνίας κ.λπ. προκύπτουν υποχρεώσεις για υποβολή περιοδικών ή έκτακτων εκθέσεων από την πλευρά της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι πιο σημαντικές εκθέσεις που εκπονήθηκαν, κατά το 2016, ήταν:

- (α) Συμβολή στην Έκθεση για το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα (για την υλοποίηση της εφαρμογής της Στρατηγικής Ευρώπη 2020)
- (β) Συμβολή στην Αναθεώρηση του Σχεδίου Δράσης για την Ανάπτυξη.

1.8 Θέματα Νεολαίας

Το Γ.Ε.Δ.Υ. εκπροσώπησε το Υ.Π.Π. στην Εθνική Ομάδα Εργασίας (Ε.Ο.Ε.) για τον Διαρθρωμένο Διάλογο με τους νέους και τις οργανώσεις νεολαίας. Στην Ομάδα Εργασίας συμμετέχει, επίσης, ο Οργανισμός Νεολαίας (Ο.ΝΕ.Κ.) και το Συμβούλιο Νεολαίας, το οποίο και προεδρεύει. Η Ε.Ο.Ε. για τον Διαρθρωμένο Διάλογο συντόνισε, κατά το 2016, την πραγματοποίηση διαβουλεύσεων με νέους στην Κύπρο, για τα θέματα που τέθηκαν κατά την Ολλανδική και Σλοβακική Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. Η Ε.Ο.Ε. για τον Διαρθρωμένο Διάλογο υπέβαλε Σχέδιο Δράσης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη διεξαγωγή του Διαλόγου, επιτυγχάνοντας να εξασφαλίσει επαρκή χρηματοδότηση για υλοποίηση του Σχεδίου. Επίσης, σε συνεργασία με τους αρμόδιους λειτουργούς του Ο.ΝΕ.Κ. έγιναν οι

κατάλληλες ενέργειες για εκπροσώπηση του τομέα Νεολαίας στην Ε.Ε., στην Κοινοπολιτεία, στα Ηνωμένα Έθνη κ.λπ. Το Γ.Ε.Δ.Υ. εκπροσωπείται στη Διευθύνουσα ομάδα για τον Καταρτισμό της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, ούτως ώστε να αξιοποιηθούν οι Ευρωπαϊκές και Διεθνείς καλές πρακτικές στον τομέα αυτό με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

1.9 Θέματα Αθλητισμού

Το Γ.Ε.Δ.Υ., σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, έχει αναλάβει τη διεκπεραίωση των διαδικασιών υπογραφής δύο πολύ σημαντικών Συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης με αθλητικό περιεχόμενο. Η μία έχει ως θέμα: «Integrated Safety, Security and Service approach at sports events and in particular football matches» και η δεύτερη «Convention on the Manipulation of Sports Competitions».

Δραστηριότητα 2: Αύξηση της ικανότητας των λειτουργών για αξιοποίηση ευκαιριών χρηματοδότησης/δράσεων από ευρωπαϊκά προγράμματα

Το Γ.Ε.Δ.Υ. ενισχύει την ικανότητα των αξιωματούχων του Υ.Π.Π. να αξιοποιούν τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από ευρωπαϊκά και άλλα προγράμματα, μεταξύ άλλων, με τη διοργάνωση δραστηριοτήτων επαγγελματικής ανάπτυξης για τους λειτουργούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Επίσης, εργάζεται για τη δημιουργία των δομών που θα ενθαρρύνουν τη στοχευμένη υποβολή προτάσεων, σύμφωνα με τον Στρατηγικό Σχεδιασμό και τις προτεραιότητες του Υ.Π.Π. και θα αυξήσουν τις πιθανότητες εκπόνησης επιτυχημένων προτάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, έχει συστήσει τη Διατμηματική Ομάδα Εργασίας για αξιοποίηση Ευρωπαϊκών και άλλων πόρων για υλοποίηση πολιτικών του Υ.Π.Π., με εκπροσώπους των Διευθύνσεων/Υπηρεσιών του Υ.Π.Π., στους οποίους διαβιβάζεται η σχετική πληροφόρηση. Παράλληλα, παρέχει πληροφορίες και διοικητική υποστήριξη που συνδέεται με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, χαρτογραφεί την υφιστάμενη κατάσταση για σκοπούς ανατροφοδότησης, παρακολουθεί την υλοποίηση έργων, έτσι ώστε να διασφαλίσει την εφαρμογή των δραστηριοτήτων των Σχεδίων με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, ενώ διατηρεί ένα ισχυρό δίκτυο δυνητικών εταίρων.

Το 2016, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού υλοποίησε 20 (είκοσι) προγράμματα. Μερικά από αυτά θα ολοκληρωθούν με τη λήξη του τρέχοντος έτους, ενώ άλλα θα ολοκληρωθούν το 2017. Περίπου €512,820 αφορούν στον συνολικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό του 2016 που αναλογεί στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και περιλαμβάνει όλα τα έξοδα των προγραμμάτων που υλοποιούν Διευθύνσεις/Υπηρεσίες του Υ.Π.Π., όπως μερική κάλυψη μισθών, έξοδα υλοποίησης δραστηριοτήτων, καθώς και διακρατικές κινητικότητες.

Για επίτευξη των πιο πάνω, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προέβη στην ενίσχυση της ικανότητας των λειτουργών του για αξιοποίηση ευκαιριών χρηματοδότησης μέσω των πιο κάτω:

- Εκπόνηση Σχεδίου Δράσης που καλύπτει τους τομείς: (α) Παροχή πληροφοριών και συνεχής ενημέρωση για τις προσφερόμενες ευκαιρίες χρηματοδότησης (β) Επιμόρφωση λειτουργών και επαγγελματική ανάπτυξη (γ) Δημιουργία δομών/ διαδικασιών για διοικητική και τεχνική υποστήριξη, παρακολούθηση και αξιολόγηση και (δ) Παρακολούθηση, αξιολόγηση και δημιουργία υποστηρικτικού κλίματος.
- Ενημέρωση και επιμόρφωση του προσωπικού του Υ.Π.Π. σε συνεργασία με άλλους φορείς, όπως για παράδειγμα τη ΓΔ ΕΠΣΑ.
- Εκπόνηση *Οδηγού* για εμπλοκή σε ανταγωνιστικά προγράμματα υπό μορφή εγκυκλίου της Γενικής Διευθύντριας προς τις Διευθύνσεις/Υπηρεσίες του Υ.Π.Π., ούτως ώστε να

ακολουθούνται οι νενομισμένες διαδικασίες και να διασφαλίζεται η διεκπεραίωση των απαιτήσεων των Προγραμμάτων με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

- Δημιουργία δομών που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη συνεργασιών για την υποβολή προτάσεων, έτσι ώστε να αυξάνονται οι πιθανότητες έγκρισής τους.

Δραστηριότητα 3: Υλοποίηση Σχεδίων/Εργων/Προγραμμάτων

Η εφαρμογή καλών πρακτικών και η μάθηση μεταξύ ομοτίμων είναι μια σημαντική πρακτική που αξιοποιείται από αρκετά Κράτη Μέλη της Ε.Ε. και άλλους διεθνείς οργανισμούς. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, το Γ.Ε.Δ.Υ. υλοποιεί Προγράμματα που προκύπτουν από Διεθνείς και Ευρωπαϊκές συνεργασίες και συντονίζει ή συμμετέχει σε διατμηματικές επιτροπές. Συγκεκριμένα, το ΓΕΔΥ υλοποιεί τα ακόλουθα:

3.1 Θέσπιση μηχανισμών για την Επικύρωση μη Τυπικής και Άτυπης Μάθησης

Με βάση το ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2012, καλούνται τα Κράτη Μέλη να θεσπίσουν μηχανισμούς, για την επικύρωση αυτών των τύπων μάθησης το αργότερο έως το 2018, στη βάση εθνικών συνθηκών και ιδιαιτεροτήτων/προτεραιοτήτων. Το Γ.Ε.Δ.Υ. έχει καταθέσει Σχέδιο Έργου για την υλοποίηση της Σύστασης στην Κύπρο, το οποίο έχει συμπεριληφθεί στις δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν, κατά την περίοδο 2014-2020, από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Το έργο έχει εγκριθεί και η υλοποίησή του ξεκίνησε το 2016.

Η υλοποίηση του Έργου ΕΚΤ «Θέσπιση μηχανισμών για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης» ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2016. Στην πρώτη φάση του έργου που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ για τη δημιουργία μηχανισμών για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, πραγματοποιήθηκε, στις 16.6.2016, Συνέδριο, προκειμένου να προσδιοριστούν οι σχετικές ανάγκες. Στη δεύτερη φάση, που αναμένεται να ολοκληρωθεί το τρίτο τρίμηνο του 2017, θα ανατεθεί σε ανάδοχο το έργο της χαρτογράφησης της υφιστάμενης κατάστασης στην Κύπρο, της πρότασης για Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, καθώς και Σχέδιο Πιλοτικής Εφαρμογής σε κάποιους τομείς. Η υλοποίηση του Έργου αυτού συνάδει με πολιτικές που εφαρμόζονται από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σχετικά με τη αύξηση της εργοδοσιμότητας των νέων. Επίσης ανταποκρίνεται σε ανάγκες που έχουν εντοπιστεί στον τομέα της Νεολαίας, τόσο από τον Ο.ΝΕ.Κ όσο και από τον Επίτροπο Εθελοντισμού.

3.2 “DIMA: Developing, Implementing and Monitoring Adult Education Strategies”

Συνεχίστηκε η υλοποίηση του Προγράμματος “DIMA:Developing, Implementing and Monitoring Adult Education Strategies” (Erasmus+, Key Action 2), που στοχεύει στην ανάπτυξη Στρατηγικών στην Εκπαίδευση Ενηλίκων με βάση το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα. Το Πρόγραμμα θα υλοποιηθεί το 2017.

3.3 Λειτουργία Διατμηματικής Επιτροπής για την Παγκόσμια Εκπαίδευση

Η Διατμηματική Επιτροπή για την Παγκόσμια Εκπαίδευση δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία του Γ.Ε.Δ.Υ. το 2009 και έκτοτε αναπτύσσει δράση, ούτως ώστε οι στόχοι της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης να προωθούνται με αποτελεσματικό τρόπο. Κατά το έτος 2016, το Γ.Ε.Δ.Υ. συμμετείχε σε δύο συναντήσεις του Δικτύου, κατά τις οποίες παρουσίασε την πρόοδο που επιτελεί η Κύπρος σε αυτά τα θέματα.

3.4 Λειτουργία Διατμηματικής Επιτροπής Γαλλοφωνίας

Η Επιτροπή Γαλλοφωνίας, που συντονίζεται από το Γ.Ε.Δ.Υ., χειρίζεται όλα τα θέματα αρμοδιότητας του Υ.Π.Π. σε σχέση με τον Διεθνή Οργανισμό της Γαλλοφωνίας, του οποίου η Κύπρος είναι συνδεδεμένο μέλος από το 2006. Επιπρόσθετα, συντονίζει τη συμμετοχή του Υ.Π.Π. στον Διεθνή Μήνα Γαλλοφωνίας, ο οποίος περιλαμβάνει διάσκεψη τύπου, ενδοσχολικό διαγωνισμό, συμμετοχή σε φεστιβάλ κινηματογράφου, μουσική, διαλέξεις, έκθεση φωτογραφίας και λογοτεχνία.

3.5 Συνεργασία με το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

- Για την ακαδημαϊκή χρονιά 2016-2017, τρέχουν στις σχολικές μονάδες τα ακόλουθα προγράμματα/σχολικοί διαγωνισμοί με χρηματοδότηση είτε από το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είτε από την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο

Συγκεκριμένα:

- 3^{ος} Εθνικός Σχολικός Διαγωνισμός για θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης 2016-2017
- Διαγωνισμός Euro-Quiz 2016
- Δραστηριότητες Ευρωγνωσίας από το Γραφείο Ενημέρωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο
- Πρόγραμμα European Parliament Ambassador School
- Διαγωνισμός Ευρωπαϊκού Δοκιμίου για τη Β Ύλκειου
- Πρωτοβουλία EU Back to school, η οποία περιλαμβάνει δύο επισκέψεις Κύπριων λειτουργών της Ε.Ε. και άλλων αξιωματούχων, με έδρα την Κύπρο, στα Λύκεια από τα οποία αποφοίτησαν
- Ολοκληρώθηκε η εκδήλωση για την Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών, στην οποία συμμετείχαν 1000 μαθητές/τριες από τη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση.

14.5 ΚΡΑΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ:

Α. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ: Μέχρι το επίπεδο Β1 ή Β2 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες.

- Αγγλικά (από τη Β΄ Δημοτικού)
- Γαλλικά (από την Ε΄ Δημοτικού)
- Γερμανικά
- Ισπανικά
- Ιταλικά
- Ρωσικά
- Τουρκικά
- Ελληνικά για ξενόγλωσσους
- Ελληνικά για Τουρκοκύπριους (χωρίς δίδακτρα)
- Τουρκικά για Ελληνοκύπριους (χωρίς δίδακτρα)

Β. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ:

Βασικό Επίπεδο

- Α΄ έτος: Επεξεργασία κειμένου (Word Processing), Βασικές Έννοιες Διαδικτύου (Online Essentials), Αλγοριθμική σκέψη.
- Β΄ έτος: Βασικές Έννοιες Η.Υ. (Computer Essentials), Παρουσιάσεις (Presentation), Φύλλα Εργασίας (Spreadsheets), Κύκλος ανάπτυξης αλγοριθμικής εφαρμογής (Δημιουργία Προγράμματος).
- Γ΄ έτος: Βάσεις Δεδομένων (Using Databases), Αλγόριθμοι, Σχεδιασμός έργου (project planning), Εφαρμογές διαδραστικής επικοινωνίας και κοινωνικά δίκτυα (Online Collaboration), Δημιουργία ιστοσελίδας (Web editing), Επεξεργαστής εικόνας (Image editing).

Ανώτερο Επίπεδο

Επιστήμη Η/Υ (ένα έτος):

Αρχές Προγραμματισμού ή IGCSE Computer Studies ή IGCSE ICT.

Προγράμματα εφαρμογών (δύο έτη):

Επεξεργασία Κειμένου, Υπολογιστικά Φύλλα, Βάσεις δεδομένων, Παρουσιάσεις.

Γ. ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ για μαθητές Γυμνασίου και Α΄, Β΄ Λυκείου

Δ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ για εισαγωγή στα Πανεπιστήμια Κύπρου και Ελλάδας

Ε. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ: Elementary, Intermediate, Higher

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ – ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΤΩΝ Κ.Ι.Ε.

1. Τα άτομα που φοιτούν στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης παρακάθονται στο τέλος της σχολικής χρονιάς σε Ενιαίες Γραπτές Εξετάσεις που ετοιμάζονται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για εξασφάλιση Πιστοποιητικού Επιτυχίας, το οποίο αναγνωρίζεται από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ως τεκμήριο:

- «ΚΑΛΗΣ ΓΝΩΣΗΣ» για τα Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά (επίπεδο Ε4 και Ε5)

- «ΠΟΛΥ ΚΑΛΗΣ ΓΝΩΣΗΣ» για τα Αγγλικά (επίπεδο E6 και E7), Γαλλικά και Γερμανικά (επίπεδο E6)
2. Οι μαθητές, αν το επιθυμούν, μπορούν να παρακαθίσουν και στις πιο κάτω εξωτερικές εξετάσεις:
- Για τα Αγγλικά: Young Learners (Starters, Movers, Flyers), KET, PET, F.C.E., I.G.C.S.E., I.E.L.T.S.
 - Για τα Γαλλικά: D.E.L.F.
 - Για τη Λογιστική: L.C.C.I.
 - Για την Πληροφορική: E.C.D.L. κ.λπ.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ – ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

- α) Στις ξένες γλώσσες προσφέρονται υποτροφίες, ολικές ή μερικές, σε μαθητές που διακρίνονται για την επίδοσή, το ήθος, την τακτική φοίτηση και με βάση το ακαθάριστο εισόδημα του πατέρα και της μητέρας.
- β) Τα παιδιά των πολύτεκνων και πενταμελών οικογενειών απαλλάσσονται από την καταβολή του 50% των διδάκτρων, αφού προσκομίσουν σχετικό αποδεικτικό.
- γ) Το τρίτο, τέταρτο κ.λπ. παιδί της ίδιας οικογένειας, που φοιτά στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, απαλλάσσεται από την καταβολή των διδάκτρων.
- δ) Παιδιά δυσπραγούντων, που παίρνουν Δημόσιο Βοήθημα από το Γραφείο Ευημερίας, απαλλάσσονται πλήρως από την καταβολή διδάκτρων σε όλα τα μαθήματα, με την προσκόμιση βεβαίωσης λήψης δημόσιου χορηγήματος.
- ε) Οι Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί Δημόσιας Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων στις Ξένες Γλώσσες.
- στ) Τα μαθήματα Ελληνικής Γλώσσας σε Τουρκοκυπρίους και Τουρκικής Γλώσσας σε Ελληνοκυπρίους προσφέρονται δωρεάν.

ΆΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- α) Οι εγγραφές στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης διεξάγονται κατά τη διάρκεια Ιουνίου. Συμπληρωματικές εγγραφές γίνονται τις πρώτες μέρες Σεπτεμβρίου.
- β) Τα μαθήματα αρχίζουν περί τα μέσα Σεπτεμβρίου και ολοκληρώνονται περί τα μέσα Μαΐου.
- γ) Διεξάγεται καθημερινός έλεγχος των απουσιών των μαθητών και έγκαιρη ενημέρωση των γονέων. Μαθητές που σημειώνουν πέραν των 20 απουσιών τον χρόνο δεν δικαιούνται να παρακαθίσουν στις Τελικές Ενιαίες Γραπτές Εξετάσεις των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης.
- δ) Τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης λειτουργούν Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή. Τμήματα ενηλίκων λειτουργούν, σε αριθμό Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης, τις βραδινές ώρες. Σε ειδικές περιπτώσεις, μπορεί να γίνουν μαθήματα το απόγευμα της Τετάρτης ή το πρωινό του Σαββάτου. Το κάθε μάθημα, διάρκειας 90 λεπτών, διδάσκεται 2 φορές την εβδομάδα.
- ε) Τα δίδακτρα των Κ.Ι.Ε. κυμαίνονται από € 225 - € 410 τον χρόνο.
- στ) Οι διδάσκοντες είναι πτυχιούχοι, οι οποίοι ελέγχονται και αξιολογούνται επί συστηματικής βάσεως.

14.6 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Αποστολή της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (Υ.Ε.Ψ.) είναι η διασφάλιση, προαγωγή και προώθηση της ψυχικής υγείας, με στόχο την ολόπλευρη ανάπτυξη, λειτουργικότητα και μάθηση όλων των παιδιών στον χώρο του σχολείου, μεταφέροντας με αντικειμενικότητα, αμεροληψία και συνέπεια τις αρχές της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας.

Στο πλαίσιο της αποστολής της, η Υ.Ε.Ψ. συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της πολιτείας για την παιδεία που αφορούν στη δημιουργία ενός δημοκρατικού και ανθρώπινου σχολείου, ενός σχολείου που να ικανοποιεί τις ανάγκες όλων των παιδιών με σεβασμό στη διαφορετικότητα του καθενός.

Η Υ.Ε.Ψ. στοχεύει όχι μόνο στην προσαρμογή του παιδιού στο σχολείο, αλλά κυρίως στην προσαρμογή του σχολείου στο παιδί.

2. ΣΤΟΧΟΙ – ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Ενώ η Υ.Ε.Ψ. ασχολείται παραδοσιακά με την αντιμετώπιση ατομικών περιπτώσεων παιδιών με προβλήματα μάθησης και προσαρμογής, τα τελευταία κυρίως χρόνια επενδύει περισσότερο σε δράσεις, παρεμβάσεις και προγράμματα που στοχεύουν στην πρόληψη, κυρίως, των μαθησιακών προβλημάτων και των προβλημάτων ψυχικής υγείας. Οι δράσεις της Υ.Ε.Ψ. απευθύνονται στο σύνολο του μαθητικού πληθυσμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις παρεμβάσεις πρόληψης της σχολικής αποτυχίας, στην αγωγή της υγείας και της πολιτότητας και στην ένταξη των παιδιών με αναπηρίες στα συνηθισμένα σχολεία.

Πιο αναλυτικά, οι δραστηριότητες της Υ.Ε.Ψ. στοχεύουν, κατά προτεραιότητα, στα ακόλουθα:

- Ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων αλφαριθμητισμού σε όλα τα παιδιά
- Συναισθηματική ανάπτυξη, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, πρόληψη της βίας και της νεανικής παραβατικότητας, καθώς και της χρήσης και κατάχρησης ουσιών
- Πρόληψη της σχολικής διαρροής, η οποία συναρτάται με την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας, του λειτουργικού αναλφαριθμητισμού, της βίας και της χρήσης/κατάχρησης ουσιών
- Πρώιμη ανίχνευση και αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών
- Αντιμετώπιση παιδιών με δυσκολίες μάθησης ή/και προσαρμογής μέσα στο σχολείο
- Στήριξη παιδιών με αναπηρίες και ένταξή τους στα συνηθισμένα σχολεία.

Από το 2014, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και κατ' επέκταση η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας έχουν συμπεριληφθεί στο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης για Στρατηγική, Ηγετική και Διευθυντική Ανάπτυξη της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Ως αποτέλεσμα του πιο πάνω, όπως όλες οι υπηρεσίες του Υ.Π.Π. έτσι και η Υ.Ε.Ψ., συγκεκριμένα από τη περσινή σχολική χρονιά, με τη βοήθεια καθοδηγητών που έχει καθορίσει το CIIM, σε συνεργασία με τον Υπουργό και τη Γενική Διευθύντρια, άρχισε και συνεχίζει ακόμα τη μελέτη που αφορά στον Στρατηγικό Σχεδιασμό του Υ.Π.Π.

Ως εκ τούτου η Υ.Ε.Ψ. έχει καθορίσει ως Στρατηγικό Στόχο την Ενίσχυση της Θετικής Συμπεριφοράς και την Αντιμετώπιση της Αντικοινωνικής Συμπεριφοράς. Οι τρεις δραστηριότητες που συνδέονται με τον Στρατηγικό Στόχο είναι :

- 1) Τα Προληπτικά Προγράμματα και οι Παρεμβάσεις
- 2) Οι Αξιολογήσεις και Επαναξιολογήσεις μαθητών/τριών
- 3) Συμβουλευτική

3. ΔΟΜΗ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και υπάγεται απευθείας στη Γενική Διευθύντρια. Είναι διατμηματική και οι υπηρεσίες των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων (Ε.Ψ.) απευθύνονται σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, δηλαδή την Προδημοτική, Δημοτική, Μέση και Τεχνική.

Κατά την υπό ανασκόπηση σχολική χρονιά, στην Υ.Ε.Ψ. υπηρετούσαν 48 συνολικά Λειτουργοί.

Η σημερινή δομή της Υπηρεσίας είναι η ακόλουθη:

Μία Ανώτερη Εκπαιδευτική Ψυχολόγος, η οποία μέχρι τον Ιούλιο εκτελούσε χρέη Αναπληρώτριας Προϊσταμένης Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και από την 1^η Αυγούστου 2016 διορίστηκε επίσημα ως Προϊσταμένη της Υπηρεσίας.

Μία Ανώτερη Εκπαιδευτική Ψυχολόγος που εκτελεί χρέη Επαρχιακού Λευκωσίας.

Τρεις Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι Α΄.

Πέρα από τους πέντε πιο πάνω Λειτουργούς, σαράντα τέσσερις (44) Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι βάσης στελέχωναν τα τρία Επαρχιακά Γραφεία της Υπηρεσίας, στη Λευκωσία, Λεμεσό – Πάφο και Λάρνακα – Αμμόχωστο. Από αυτούς οι είκοσι δύο (22) είναι μόνιμοι, είκοσι-ένας (21) αορίστου χρόνου και μία (1) έκτακτη καθορισμένης διάρκειας.

Εδώ και μερικά χρόνια, μετά από διευθετήσεις, στις οποίες προέβη η Διεύθυνση της Υπηρεσίας, λειτουργούν παραρτήματα τόσο στην επαρχία Πάφου όσο και στην επαρχία Αμμοχώστου.

Όλοι οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι της Υ.Ε.Ψ. κατέχουν πρώτο πτυχίο στην Ψυχολογία και μεταπτυχιακή επαγγελματική εξειδίκευση σε μια από τις ειδικότητες της Κλινικής, της Εκπαιδευτικής ή της Σχολικής Ψυχολογίας. Μερικοί διαθέτουν και διδακτορικό δίπλωμα.

Στον κάθε Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο ανατίθεται η ευθύνη για αριθμό σχολείων και μαθητών. Σήμερα, ο κάθε Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος που υπηρετεί στην Υ.Ε.Ψ. έχει την ευθύνη για 3140 περίπου μαθητές. Παρά τη σημαντική μείωση που παρατηρείται σε σχέση με το παρελθόν, σε σύγκριση με άλλες χώρες, ο φόρτος αυτός εξακολουθεί να είναι αρκετά υψηλός. Ο αριθμός των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων που απασχολούνται στην Υπηρεσία θεωρείται ακόμη μικρός σε σχέση με τις υπάρχουσες ανάγκες και με τον μέσο όρο διεθνώς (1/1000). Οι εμπειρίες που υπάρχουν από την καθημερινή πρακτική υποβάλλουν ότι υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός περιπτώσεων που χρειάζεται συστηματική και συνεχή παρακολούθηση, ενώ τα αιτήματα από τα σχολεία για ανάπτυξη περισσότερων προληπτικών προγραμμάτων και παρεμβάσεων συνεχώς αυξάνονται. Ταυτόχρονα, η ποιότητα των προβλημάτων στη σύγχρονη πολυπολιτισμική Κυπριακή κοινωνία διαφοροποιείται, οι περιπτώσεις παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες και χρήζουν συστηματικότερης παρακολούθησης και στήριξης.

Για τους σκοπούς των προληπτικών και άλλων προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων που αναπτύσσει η Υ.Ε.Ψ., διατέθηκε, κατά την υπό ανασκόπηση χρονιά, χρόνος ως ακολούθως:

- Χρόνος δύο Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων για την εκτέλεση καθηκόντων στην Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης (Ο.Α.Π.), η οποία στηρίζει τις σχολικές μονάδες για την άμεση αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών ή/και φαινομένων παραβατικότητας
- Χρόνος δύο Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων για τις ανάγκες των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.)/(ΔΡΑΣΕ)
- Χρόνος τριών Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων για τις ανάγκες του Προγράμματος Κλινικής Άσκησης των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σχολικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου.

4. ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Η εργασία των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων και τα καθήκοντα τα οποία καλούνται να διεκπεραιώσουν μπορούν να ενταχθούν σε πέντε βασικούς τομείς: 1) τον τομέα των Ατομικών Περιπτώσεων, 2) τον τομέα των Ειδικών Προγραμμάτων και Προληπτικών Παρεμβάσεων, 3) τη συμμετοχή Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων σε διάφορες μόνιμες ad-hoc επιτροπές, με σκοπό τον σχεδιασμό, συντονισμό και εφαρμογή προγραμμάτων, αλλά και πολιτικής, 4) την εκπαίδευση διαφορετικών ομάδων, όπως μαθητών, δασκάλων και γονιών και 5) την εποπτεία της πρακτικής άσκησης μεταπτυχιακών φοιτητών Σχολικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, Λειτουργοί της Υ.Ε.Ψ. συνεργάστηκαν με εκπροσώπους άλλων υπηρεσιών και τμημάτων του Υπουργείου, όπως και με εκπροσώπους των εκπαιδευτικών οργανώσεων, αλλά και οργανωμένων γονιών για τη δημιουργία της Νέας Διαδικασίας Παρέμβασης στο Σχολείο για Χειρισμό Παιδιού με Πιθανές Μαθησιακές, Συναισθηματικές ή άλλες Δυσκολίες (Μηχανισμός Εντοπισμού και Στήριξης).

Με απόφαση της Γενικής Διευθύντριας, από τον Σεπτέμβριο 2014, τέθηκε σε εφαρμογή η πιο πάνω διαδικασία σε όλα τα σχολεία παγκύπρια.

Στο τέλος της προηγούμενης σχολικής χρονιάς, η Ομάδα Παρακολούθησης της Εφαρμογής της Νέας Διαδικασίας πραγματοποίησε μια αρκετά μεγάλης κλίμακας αξιολόγηση της εφαρμογής σε 36 σχολεία όλων των βαθμίδων των Επαρχιών Λάρνακας Αμμοχώστου, Λεμεσού και Πάφου.

4. 1 ΤΟΜΕΑΣ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Ο Τομέας των Ατομικών Περιπτώσεων Μαθητών είναι ο τομέας που παραδοσιακά απορροφά το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων. Στους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους μπορούν να αποταθούν εκπαιδευτικοί, γονείς/κηδεμόνες και ασφαλώς μεγαλύτερα παιδιά για παροχή εξειδικευμένης βοήθειας για αντιμετώπιση μεγάλου φάσματος δυσκολιών, όπως π.χ. μαθησιακές, συναισθηματικές δυσκολίες, δυσκολίες συμπεριφοράς και προσαρμογής, σωματικές και άλλες αναπηρίες. Για παροχή της βοήθειας αυτής οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι εργάζονται στο επίπεδο ολόκληρου του σχολείου, σε ομαδικό και ατομικό επίπεδο, με το ίδιο το παιδί, τους γονείς, τους εκπαιδευτικούς και, όπου θεωρείται αναγκαίο, με άλλους ειδικούς επαγγελματίες ή φορείς.

Στους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους παραπέμπονται, επίσης, από τις Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τον περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο 113(Ι)/1999, περιπτώσεις μαθητών με σκοπό την αξιολόγηση και υποβολή εισηγήσεων για ικανοποίηση των αναγκών τους.

Κάθε χρονιά η Υ.Ε.Ψ. παρουσιάζει το έργο της στον τομέα αυτό μέσα από περιγραφικά στατιστικά στοιχεία. Η συλλογή των δεδομένων γίνεται με βάση το Έντυπο Συλλογής Στατιστικών Στοιχείων της Υ.Ε.Ψ. που συμπληρώνουν οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι και τυγχάνουν επεξεργασίας στο Πρόγραμμα SPSS.

Όπως και κατά τη περσινή σχολική, έτσι και φέτος την επεξεργασία και ανάλυση των στατιστικών δεδομένων ανέλαβε το Κ.Ε.Ε.Α. στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Όλα τα ποσοστά που αναφέρονται στους πίνακες, αφορούν στις περιπτώσεις που έχουν παραπεμφθεί στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και ΟΧΙ ποσοστά επί του συνολικού μαθητικού πληθυσμού!

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, ο συνολικός αριθμός των παραπομπών που χειρίστηκαν οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι ήταν περίπου σταθερός σε σχέση με τον συνολικό αριθμό παραπομπών που είχαν τύχει χειρισμού κατά τη προηγούμενη σχολική χρονιά (2014-2015). Υπήρχε πολύ μικρή αύξηση με ποσοστό 0.8% σε σχέση με τον συνολικό αριθμό περιπτώσεων της προηγούμενης σχολικής χρονιάς.

Η σταθερότητα στον αριθμό των παραπομπών, κατά την υπό επισκόπηση χρονιά οφείλεται, ίσως, λόγω του ότι η Νέα Διαδικασία Παρέμβασης στα σχολεία λειτούργησε για δεύτερη συνεχή χρονιά και ένας από τους στόχους της ήταν να προσφέρει συμβουλευτική καθοδήγηση στους εκπαιδευτικούς και τους γονείς, προτού παραπέμψουν ατομικές περιπτώσεις παιδιών.

Η Νέα Διαδικασία Παρέμβασης στα σχολεία είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την προετοιμασία των εκπαιδευτικών και των γονέων στην εμπλοκή τους στη μαθησιακή, συναισθηματική, κοινωνική στήριξη του παιδιού στο σχολικό πλαίσιο, προτού αποφασισθεί κατά πόσο χρειάζεται να παραπεμφθεί ένα παιδί στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας για αξιολόγηση.

Πίνακας 1. ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

Περίοδος Παραπομπής (Σχολική Χρονιά)	Αριθμός Παραπομπών
2005 -2006	3175
2006 -2007	2970
2007 -2008	3470
2008 -2009	3828
2009 -2010	4690
2010 -2011	4746
2011 -2012	4996
2012 -2013	5489
2013-2014	6036
2014-2015	6149
2015-2016	6197 *

* Ο συνολικός αριθμός περιπτώσεων που χειρίστηκαν οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι παγκύπρια ήταν 6197, για 50 περιπτώσεις δεν υπήρχαν ολοκληρωμένα στοιχεία, όταν τα δεδομένα έτυχαν ανάλυσης, γι' αυτό δεν αναλύονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Στον επόμενο Πίνακα φαίνεται ο αριθμός περιπτώσεων, κατά την περίοδο παραπομπής, και οι νέες περιπτώσεις σε σχέση με τις παλιές. Κατά την υπό επισκόπηση σχολική χρονιά, το ποσοστό των νέων παραπομπών και του ποσοστού των παραπομπών από προηγούμενες σχολικές χρονιές παραμένει ο ίδιος σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά της προηγούμενης σχολικής χρονιάς (2014-2015).

Η εξήγηση, πιθανόν, να βρίσκεται, όπως και για τον προηγούμενο πίνακα, και στην εφαρμογή της Νέας Διαδικασίας Παρέμβασης στα Σχολεία, όπου αναγκαστικά, προτού παραπεμφθεί μια περίπτωση στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας για αξιολόγηση, τίθενται στόχοι από κοινού για το παιδί και παρέχεται στήριξη από τον Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο στους εκπαιδευτικούς και στους γονείς.

Πίνακας 2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ (ΠΑΛΙΕΣ – ΝΕΕΣ)

Περίοδος Παραπομπής	Αριθμός περιπτώσεων	% Του Συνόλου Των Περιπτώσεων
Νέες παραπομπές 2015 -2016	2253	37.5%
Παραπομπές από προηγούμενες χρονιές	3894	62.5%
ΣΥΝΟΛΟ	6147	100%

Στο Πίνακα 3, που ακολουθεί, **φαίνεται η κατανομή των παραπομπών κατά Επαρχία**. Η εικόνα που κυριαρχεί φέτος παραμένει η ίδια με αυτήν της προηγούμενης χρονιάς, ότι δηλαδή το πιο μεγάλο ποσοστό περιπτώσεων που έτυχαν χειρισμού είναι στο Επαρχιακό Γραφείο Λεμεσού-Πάφου.

Το Επαρχιακό Γραφείο της Λεμεσού-Πάφου δείχνει να έχει αυξημένο αριθμό περιπτώσεων (2.9%) σε σχέση με τον αριθμό περιπτώσεων που χειρίστηκε κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016.

Το Επαρχιακό Γραφείο της Λευκωσίας δείχνει να έχει αύξηση (1.5%) των περιπτώσεων που χειρίστηκε σε σχέση με τον αριθμό περιπτώσεων που χειρίστηκε κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά 2014-2015.

Στον ίδιο πίνακα αξίζει να σχολιαστεί η μείωση (4.4%) των περιπτώσεων που έτυχαν χειρισμού από το Επαρχιακό Γραφείο Λάρνακας-Αμμοχώστου, κατά την υπό επισκόπηση χρονιά σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Πίνακας 3 . ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Επαρχία	Αριθμός Περιπτώσεων	% του συνόλου των περιπτώσεων*
Λευκωσίας	2215	36
Λεμεσού-Πάφου	2352	38.3
Λάρνακας- Αμμοχώστου	1580	25.7
ΣΥΝΟΛΟ	6147	100

*Στρογγυλοποιημένα ποσοστά

Στον επόμενο Πίνακα (Αρ.4), παρουσιάζεται **ο αριθμός των παραπομπών κατά Επαρχία**.

Η Επαρχία Λευκωσίας, όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 3, σημειώνει αύξηση στον αριθμό των περιπτώσεων (1.5%) που παρακολούθησε, κατά το υπό επισκόπηση έτος σε σχέση πάντοτε με το 2014-2015.

Όπως αναλύθηκε και πιο πάνω, φαίνεται ότι η Επαρχία Λεμεσού/Πάφου, κατά το υπό επισκόπηση έτος, έχει αύξηση (2.9%) σε σχέση με το ποσοστό των περιπτώσεων που χειρίστηκε το 2014-2015.

Η Επαρχία Λεμεσού έχει αυξήσει τα ποσοστά της κατά 1.8% σε σχέση με την περσινή σχολική χρονιά, όπως και η Επαρχία Πάφου έχει αύξηση (1.1%).

Η Επαρχία Λάρνακας έχει μείωση (3.5%) και η Επαρχία Αμμοχώστου έχει μείωση στον αριθμό περιπτώσεων που εξέτασε και χειρίστηκε με (0.9%).

Συνολικά υπήρχε ποσοστό μείωσης (4.4%) στις περιπτώσεις που χειρίστηκε το Επαρχιακό Γραφείο Λάρνακας-Αμμοχώστου από ό, τι για τη χρονιά 2014-2015 και αυτό οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην Επαρχία Λάρνακας.

Ο πιθανός λόγος που σημειώθηκε αυτή η μείωση στον αριθμό των περιπτώσεων που χειρίστηκε το Επαρχιακό Γραφείο Λάρνακας-Αμμοχώστου είναι ότι στις Επαρχίες αυτές εφαρμόστηκε με περισσότερη προσήλωση η Νέα Διαδικασία Παρέμβασης στα σχολεία λόγω του ότι ήταν οι Επαρχίες στις οποίες πιλοτικά είχε εφαρμοστεί και στο παρελθόν ο Μηχανισμός Εντοπισμού και Στήριξης, ο οποίος αργότερα αξιολογήθηκε και δημιουργήθηκε η Νέα Διαδικασία παρέμβασης στα σχολεία.

Πίνακας 4. ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ

Επαρχία	Αριθμός Περιπτώσεων	% του συνόλου των περιπτώσεων
Λευκωσία	2215	36
Λεμεσός	1777	28.9
Πάφος	575	9.4
Λάρνακα	1089	17.7
Αμμόχωστος	491	8.0
ΣΥΝΟΛΟ	6147	100

Στον επόμενο Πίνακα (Αρ.5) παρουσιάζεται ο αριθμός παραπομπών κατά εκπαιδευτική βαθμίδα. Το μεγαλύτερο ποσοστό των περιπτώσεων (60.7%) προέρχεται από τα Νηπιαγωγεία και Δημοτικά . Σε σχέση με τη χρονιά 2014-2015, υπάρχει αύξηση του ύψους 1.1% από τις δυο πιο πάνω βαθμίδες, στις περιπτώσεις που χειρίστηκε κατά την υπό επισκόπηση χρονιά η Υ.Ε.Ψ. Ακολουθούν τα Γυμνάσια (23.2%), τα Λύκεια (8.75%) και οι Τεχνικές (5%). Συνολικά το ποσοστό των περιπτώσεων που προέρχεται από τη Μέση Εκπαίδευση ανέρχεται στο 36.9%.

Σε σχέση με την προηγούμενη σχολική χρονιά 2014-2015, υπήρξε αύξηση περίπου 1.7% των περιπτώσεων που προήλθαν από τα Δημοτικά και πολύ μικρή μείωση κατά 0.6% των περιπτώσεων που προήλθαν από τα Νηπιαγωγεία.

Αξίζει να αναφερθεί ότι, κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, το ποσοστό περιπτώσεων που χειρίστηκε η Υ.Ε.Ψ από τις Τεχνικές Σχολές ήταν αυξημένο κατά 1% σε σχέση με τη σχολική χρονιά 2014-2015. Ο απόλυτος αριθμός των περιπτώσεων των Τεχνικών Σχολών που παρακολουθεί η Υ.Ε.Ψ είναι σχετικά μικρός, έτσι και το ποσοστό αύξησης 1% αξίζει να αναφερθεί.

Κατά τα τελευταία χρόνια, η εικόνα που αφορά στον παράγοντα «Εκπαιδευτική Βαθμίδα» είναι περίπου η ίδια. Οι περισσότερες περιπτώσεις, τις οποίες οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι καλούνται να χειριστούν, προέρχονται από τα Νηπιαγωγεία και τα Δημοτικά. Αυτό είναι φυσιολογικό, διότι σε αυτές τις βαθμίδες εντοπίζονται περισσότερες δυσκολίες, οπότε και Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι καλούνται να προσφέρουν στήριξη και βοήθεια στα παιδιά και στις οικογένειές τους, αλλά και παρεμβάσεις στο επίπεδο του σχολείου.

Στόχος της πρώιμης ανίχνευσης των περιπτώσεων, που πιθανόν να χρήζουν βοήθειας, είναι να εντοπίζονται στα Νηπιαγωγεία και να προσφέρεται έγκαιρα βοήθεια προτού τα προβλήματα γίνουν πολύπλοκα και δυσεπίλυτα, άρα τα επόμενα χρόνια αναμένεται πιθανή αύξηση των περιπτώσεων στη βαθμίδα των Νηπιαγωγείων.

Πίνακας 5 .ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ

Εκπαιδευτική Βαθμίδα	Αριθμός Περιπτώσεων	% του συνόλου των περιπτώσεων
Νηπιαγωγείο	701	11.4
Δημοτικό	3026	49.3
Γυμνάσιο	1427	23.2
Λύκειο	538	8.75
Τεχνική Σχολή	310	5.0
Ειδικό Σχολείο	100	1.62
Δεν φοιτά	41	0.67
Άλλο	3	0.04
Κατ' οίκον Εκπαίδευση	1	0.02
ΣΥΝΟΛΟ	6147	100

Όπως και τις προηγούμενες σχολικές χρονιές, **οι κυριότερες πηγές παραπομπών στην Υ.Ε.Ψ παραμένουν τα σχολεία και η Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Ε.Ε.Α.Ε.).**

Συγκριτικά, οι περισσότερες παραπομπές γίνονται απευθείας από τα σχολεία. Αξίζει να σημειωθεί ότι, οι περισσότερες παραπομπές που προέρχονται από την Ε.Ε.Ε.Α.Ε., αφορούν κυρίως επαναξιολογήσεις που διά νόμου γίνονται τουλάχιστον με την αλλαγή εκπαιδευτικής βαθμίδας των παιδιών.

Στην υπό επισκόπηση σχολική χρονιά παρατηρήθηκε μικρή αύξηση ποσοστού 1.1 % από τη σχολική χρονιά 2014-2015 στον αριθμό των περιπτώσεων που προέρχονται από την Ε.Ε.Ε.Α.Ε.

Το ποσοστό των παραπομπών που προέρχονται από τα σχολεία παραμένει περίπου στα ίδια επίπεδα, όπως και κατά την περσινή σχολική χρονιά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι 114 παραπομπές, ποσοστό 1,8%, παραπέμφθηκαν ταυτόχρονα στην Ε.Ε.Ε.Α.Ε. και στην ΥΕΨ.

Πίνακας 6. ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ

Πηγές Παραπομπής	Αριθμός Περιπτώσεων	% Του Συνόλου Των Περιπτώσεων
Απευθείας στην Υ.Ε.Ψ. από το σχολείο	2867	46.1
Απευθείας στην Υ.Ε.Ψ. από γονείς	198	3.2
Απευθείας στην Υ.Ε.Ψ. από άλλους	24	0,4
Από Ε.Ε.Ε.Α.Ε.	2439	39.1
Άλλο	695	11.2
ΣΥΝΟΛΟ*	6223	100
<i>Ταυτόχρονα σε Υ.Ε.Ψ. και Ε.Ε.Ε.Α.Ε</i>	<i>114</i>	<i>1.8</i>

*Οι περιπτώσεις θα μπορούσαν να παραπεμφθούν από πολλαπλές πηγές.

Ο επόμενος Πίνακας (Αρ.7) παρουσιάζει τους κυριότερους λόγους εξ αιτίας των οποίων γίνονται οι παραπομπές στην Υ.Ε.Ψ. και που μπορεί να είναι διαφορετικοί από την τελική διάγνωση.

Είναι φανερό πως ο κυριότερος λόγος για τον οποίο γίνονται οι παραπομπές προς την Υ.Ε.Ψ. είναι εκείνος της Σχολικής Αποτυχίας/ Δυσκολιών Μάθησης (23.2%) με πιο μεγάλο αριθμό περιπτώσεων στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο.

Ακολουθούν, με αρκετά μικρότερη συχνότητα εμφάνισης, οι Συναισθηματικές Δυσκολίες (10.5%) και τα Προβλήματα Συμπεριφοράς –Επιθετικότητα-Βία (6.9-%). Η κύρια εκπαιδευτική βαθμίδα, η οποία φαίνεται να παραπέμπει για λόγους Συναισθηματικών Δυσκολιών και Προβλημάτων Συμπεριφοράς είναι και πάλι το Δημοτικό και ακολουθεί το Γυμνάσιο.

Οι κατηγορίες «Επαναξιολόγηση» και «Άλλο» καταλαμβάνουν το συνολικό ποσοστό των 35.1% των λόγων για τους οποίους γίνονται οι παραπομπές στην Υ.Ε.Ψ. και αναφέρονται στο μεγαλύτερο τους μέρος στην παρακολούθηση και επαναξιολόγηση περιπτώσεων παιδιών που είχαν παραπεμφθεί για πρώτη φορά κατά τα προηγούμενα χρόνια.

Ο πιο μεγάλος αριθμός παραπομπών για επαναξιολογήσεις κατά την υπό επισκόπηση χρονιά προέρχεται από τα Δημοτικά και ακολούθως από τα Γυμνάσια.

Κατά την περσινή χρονιά (2014-2015), τα Γυμνάσια είχαν πιο πολλά αιτήματα επαναξιολόγησης και ακολουθούσαν τα Δημοτικά. Είναι πιθανόν η αλλαγή που παρατηρείται, κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, να επήλθε λόγω των πιο πολλών αιτημάτων που υποβάλλονται έγκαιρα από τα δημοτικά σχολεία προς την Ε.Ε.Ε.Α.Ε. για τα παιδιά και χρειάζεται η επαναξιολόγηση των παροχών που θα τύχουν κατά τη φοίτησή τους στο Γυμνάσιο.

Με λόγο παραπομπής «Άλλο», που είναι συνήθως η σύσταση πολυθεματικών ομάδων για παρακολούθηση των ατομικών περιπτώσεων ή η πραγματοποίηση συναντήσεων για κατάρτιση και παρακολούθηση του Ατομικού Προγράμματος Εκπαίδευσης ενός παιδιού, φάνηκε ότι κυρίως ο αριθμός των παιδιών των δημοτικών που παραπέμπονται για αυτούς τους λόγους είναι πέρα από το τετραπλάσιο του αριθμού των παιδιών των Γυμνασίων και έχει αυξηθεί από την περσινή χρονιά.

**Πίνακας 7: ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ ΟΠΩΣ ΠΑΡΑΠΕΜΠΟΥΝ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΙ
ΑΛΛΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
(ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ)**

Κατηγορίες	Αριθμός παιδιών* (Σύνολο)	Εκπαιδευτική Βαθμίδα**						Ποσοστό (%)
		Νηπιαγωγείο	Δημοτικό	Γυμνάσιο	Λύκειο	Τεχνικές σχολές	Ειδικό Σχολείο	
Μαθησιακές δυσκολίες/Μαθησιακά προβλήματα	1824	170	1189	300	131	33	1	23.2
Δυσλεξία	32	1	15	6	9	0	2	0.4
Γλωσσικές δυσκολίες/Γλωσσικά προβλήματα	246	124	110	9	1	0	2	3.1
Υπερκινητικότητα – Δυσκολίες συγκέντρωσης	510	103	322	57	25	2	1	6.5
Αξιολόγηση νοητικών ικανοτήτων	99	17	66	10	6	0	0	1.2
Προβλήματα συμπεριφοράς - Επιθετικότητα – Βία	543	54	268	150	38	31	2	6.9
Δυσκολίες προσαρμογής στο σχολείο	395	51	164	113	54	12	1	5
Συναισθηματικές/κ.ά. δυσκολίες/προβλήματα	827	60	370	206	137	51	3	10.5
Χαμηλή αυτοεκτίμηση – χαμηλή αυτοεικόνα – χαμηλή αυτοπεποίθηση	54	6	23	13	12	0	0	0.7
Σοβαρό οικογενειακό πρόβλημα	86	5	37	19	19	0	6	1.1
Σοβαρό προσωπικό πρόβλημα	28	2	3	6	11	3	3	0.4
Απόπειρα αυτοκτονίας	22	0	3	9	7	3	0	0.3
Αποχή από το σχολείο	86	2	8	35	25	11	5	1.1
Παιδί που δεν φοιτά και ζητείται να γίνουν διευθετήσεις για χώρο φοίτησης	25	15	4	0	0	0	6	0.3
Αναστολή φοίτησης	8	4	3	1	0	0	0	0.1
Επανάληψη τάξης	9	1	4	4	0	0	0	0.1
Προβλήματα υγείας, συμπεριλαμβανομένων συνδρόμων, ασθενειών κ.λπ.	201	91	35	24	18	1	32	2.5
Αισθητηριακά προβλήματα (ακοή και όραση)	35	5	14	3	3	1	9	0.5
Τραυματικό γεγονός στην οικογένεια	38	2	17	10	4	2	3	0.5
Τραυματικό γεγονός στο σχολείο	8	0	4	2	2	0	0	0.1
Κακοποίηση/κακομεταχείριση του παιδιού	28	6	9	4	4	1	4	0.4
Επαναξιολόγηση	1811	108	670	639	158	166	70	23
Άλλο (π.χ. Διερεύνηση, ΑΠΕ, Παρακολούθηση κ.ο.κ.)	951	131	599	132	47	22	20	12.1
Ολικό	7866	958	3937	1752	711	340	168	100

*Ένα παιδί μπορεί να παραπεμφθεί για περισσότερους από έναν λόγους.

** Δεν αναφέρονται οι περιπτώσεις «κατ' οίκον εκπαίδευση», «Δεν φοιτά» και «Άλλο»

Ο Πίνακας 8 που ακολουθεί παρουσιάζει τον αριθμό παραπομπών κατά φύλο. Τα ποσοστά είναι περίπου τα ίδια με αυτά της προηγούμενης σχολικής χρονιάς (2014-2015), 68.2 % των παραπομπών αφορούν αγόρια και 31,8% κορίτσια.

Επιβεβαιώνεται, δηλαδή, μια διαπίστωση που γίνεται διαχρονικά, ότι παραπέμπεται διπλάσιος αριθμός αγοριών παρά κοριτσιών. Είναι πιθανόν να παραπέμπονται περισσότερα αγόρια λόγω της μεγαλύτερης ανησυχίας, σε γονείς και εκπαιδευτικούς, για την εξέλιξη του αγοριού σε σχέση με αυτήν του κοριτσιού, καθώς και των μεγαλύτερων προσδοκιών των γονιών για την εκπαιδευτική σταδιοδρομία και επαγγελματική αποκατάσταση των αγοριών σε σχέση με τα κορίτσια.

Ένας άλλος λόγος για την πιο πάνω διαπίστωση μπορεί να είναι το ότι τα αγόρια, σε σχέση με τα κορίτσια, παρουσιάζουν πιο συχνά συμπεριφορές που ενοχλούν, όπως π.χ. η προκλητική ή /και επιθετική συμπεριφορά, η απειθαρχία και η παραβατικότητα. Ένα αγόρι, ένεκα των κοινωνικών στερεοτύπων, είναι πιο πιθανό να εκφράσει το άγχος του και να εξωτερικεύσει τον θυμό του μέσω εκδηλώσεων επιθετικότητας ή και βίας, ενώ το κορίτσι είναι πιο πιθανό να υιοθετήσει πιο παθητικούς τρόπους αντίδρασης.

Ο τρόπος που εκφράζεται ένα αγόρι τις πιο πολλές φορές είναι δυνατόν να δημιουργεί πρόβλημα λειτουργίας στη σχολική μονάδα, αλλά και πιο ειδικά στην τάξη που φοιτά, ο τρόπος, όμως, που εκφράζεται ένα κορίτσι, συνήθως, δεν δημιουργεί οποιαδήποτε προβλήματα στο σχολείο και δεν εμπνέει ανησυχία στους γύρω του, γι' αυτό η συμπεριφορά αυτή δεν γίνεται αντιληπτή από τους εκπαιδευτικούς ή τους γονείς και, συνεπώς, δεν ζητείται η παρέμβαση του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου.

Πίνακας 8 . ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ

Φύλο	Αριθμός Περιπτώσεων	% Του Συνόλου Των Περιπτώσεων
Αγόρια	4194	68.22
Κορίτσια	1953	31.78
ΣΥΝΟΛΟ	6147	100

Ο Πίνακας (Αρ. 9) που ακολουθεί παρουσιάζει το νοητικό επίπεδο των παιδιών που χειρίστηκε η Υ.Ε.Ψ., κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016. Από τα δεδομένα εύκολα εξάγεται το συμπέρασμα ότι περίπου τα μισά παιδιά (54.7%) είχαν νοητικό επίπεδο από χαμηλό φυσιολογικό μέχρι και ανώτατο. Αξίζει να σημειωθεί ότι παρόμοιο ποσοστό, ελαφρώς μειωμένο (52.1%), είχε παρουσιαστεί και στην προηγούμενη σχολική χρονιά 2014-2015.

Κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, φαίνεται να έχει μειωθεί κατά (0.8%) το ποσοστό των παιδιών που το νοητικό τους επίπεδο βρισκόταν υπό διερεύνηση σε σχέση με αυτό της περασμένης σχολικής χρονιάς. Αυτό οφείλεται, κυρίως, στην ανάγκη παροχής μιας ολοκληρωμένης αξιολόγησης των παιδιών στα σχολεία.

Η άλλη κατηγορία που, κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, φαίνεται να παρουσιάζει μείωση με ποσοστό (3.6%) είναι η Κατηγορία «Άγνωστο», αυτό φαίνεται να οφείλεται, κυρίως, στο γεγονός ότι στο πλαίσιο των αξιολογήσεων που πραγματοποιούν οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι για τις περιπτώσεις που παρακολουθούν, κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, ολοκλήρωσαν περισσότερες αξιολογήσεις που αφορούσαν στη διερεύνηση του νοητικού επιπέδου.

Ενώ, όμως, τα πιο πολλά παιδιά δεν παρουσιάζουν νοητική υστέρηση, εντούτοις ο κυριότερος λόγος για τον οποίο παραπέμπονται στην Υ.Ε.Ψ. είναι οι μαθησιακές δυσκολίες ή τα μαθησιακά προβλήματα. Αυτή είναι μία διαπίστωση που γίνεται διαχρονικά και είναι κάτι που πρέπει να απασχολήσει όχι μόνο την Υ.Ε.Ψ., αλλά και ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα. Το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό, διότι ακολουθεί την κανονική κατανομή.

Πίνακας 9. ΝΟΗΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Νοητικό επίπεδο	Αριθμός Περιπτώσεων	% του συνόλου των περιπτώσεων
Ανώτατο	24	0.4
Ανώτερο φυσιολογικό	265	4.3
Φυσιολογικό	2252	36.6
Χαμηλό φυσιολογικό	826	13.4
Οριακό	808	13.1
Ελαφριά νοητική υστέρηση	592	9.7
Μέτρια νοητική υστέρηση	129	2.1
Σοβαρή νοητική υστέρηση	22	0.4
Μη καθοριζόμενη νοητική υστέρηση	179	3
Υπό διερεύνηση	100	1.6
Άγνωστο	950	15.4
ΣΥΝΟΛΟ	6147	100

Ακολούθως, παρατίθεται ενδεικτικός πίνακας που αναφέρεται, κυρίως, στους Παράγοντες και στις Συνθήκες του Περιβάλλοντος των παιδιών που έτυχαν χειρισμού, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016. Γίνεται αναφορά στις κυριότερες διαπιστώσεις που γίνονται διαχρονικά από την Υ.Ε.Ψ., με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται .

Από τον πίνακα αυτό γίνεται φανερό πως πολλά από τα παιδιά προέρχονται από ένα ευρύ φάσμα ψυχο-κοινωνικών καταστάσεων, τις επιδράσεις των οποίων ασφαλώς και βιώνουν. Τα κυριότερα προβλήματα είναι συνυφασμένα με τη λειτουργία της οικογένειας.

Η κατηγορία «Ιδιαιτερότητες του κοινωνικο-οικογενειακού πλαισίου» συγκεντρώνει την πιο μεγάλη συχνότητα (41.8%) και τα ποσοστά είναι παρόμοια με αυτά της περσινής σχολικής χρονιάς.

Κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, το ποσοστό που αντιστοιχεί σε αυτήν την υποκατηγορία είναι αυξημένο κατά 3.7%. και αυτό εξηγείται μερικώς από την αύξηση των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων. Αυτή η κατηγορία συμπεριλαμβάνει τις υποκατηγορίες *«Τρέχουσα τοποθέτηση παιδιού σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα, υιοθετημένο παιδί, παιδί που μεγαλώνει με τους παππούδες, οικογένεια σε μετανάστευση ή μετεγκατάσταση, παιδί από μεικτό γάμο, παιδί με γονείς σε διάσταση, παιδί με διαζευγμένους γονείς, τραυματικό γεγονός στην οικογένεια, σοβαρή σωματική νόσος ενός γονιού, παιδί με τον ένα ή και τους δύο γονείς εκτοπισθέντες, παιδί με εγκλωβισμένους γονείς και κοινωνικο-οικογενειακό περιβάλλον πολύ υποβαθμισμένο»*. Αυτή η διαπίστωση συνδέεται με το ότι οι οικογενειακές συνθήκες, μέσα στις οποίες μεγαλώνει ένα παιδί, διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην υγιή του ανάπτυξη.

Η υποκατηγορία με την πιο μεγάλη συχνότητα είναι αυτή του παιδιού με Διαζευγμένους γονείς (10.9% στο σύνολο της υποκατηγορίας αυτής) και αμέσως μετά η υποκατηγορία του παιδιού με Κοινωνικο-οικογενειακό περιβάλλον πολύ υποβαθμισμένο (10.7%). Η εικόνα αυτή δεν παρουσιάζει διαφοροποιήσεις από αυτήν της προηγούμενης σχολικής χρονιάς.

Ακολουθεί σε συχνότητα εμφάνισης η κατηγορία «Συναισθηματικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές αποστερήσεις», με ποσοστό συχνότητας εμφάνισης το (27.2%). Αυτή η διαπίστωση συνδέεται με τους λόγους παραπομπής ενός παιδιού για Συναισθηματικές Δυσκολίες που, όπως φάνηκε προηγουμένως, αποτελεί τη δεύτερη πιο μεγάλη κατηγορία παραπομπής. Επιπλέον, πολλές από τις δυσκολίες που αρκετοί μαθητές παρουσιάζουν στο σχολείο, είτε είναι δυσκολίες στη μάθηση,

είτε είναι αποκλίνουσες συμπεριφορές, πιθανόν να αντικατοπτρίζουν αυτές τις ελλείψεις του κοινωνικού και οικογενειακού περιβάλλοντος.

Ακολουθεί σε συχνότητα εμφάνισης η κατηγορία «Ψυχικές διαταραχές ή έκδηλα διαταραγμένο κλίμα στην οικογένεια» με ποσοστό εμφάνισης (15%) επί του συνόλου. Είναι αξιοσημείωτο ότι διαχρονικά η υποκατηγορία με τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης ανάμεσα στις περιπτώσεις που έτυχαν χειρισμού είναι αυτή της «Διακεκομμένης πατρικής φροντίδας». Η εν λόγω διαπίστωση, που αφορά σε αυτήν την υποομάδα παραγόντων, γίνεται κάθε χρόνο στις περιπτώσεις που παρακολουθούνται.

Η τέταρτη κατηγορία σε συχνότητα εμφάνισης είναι η «Σοβαρή κακομεταχείριση και παραμέληση» με ποσοστό 8.1%. Σε αυτήν την ευρεία κατηγορία που αφορά στην κακοποίηση και παραμέληση παιδιού, η πιο συχνή υποκατηγορία που εμφανίζεται είναι αυτή του Συνδρόμου του Αμέτοχου Θεατή και δεύτερη στη σειρά αυτή της Κακοποίησης/Παραμέλησης. Σε σχέση με τα ποσοστά της προηγούμενης χρονιάς υπήρξε πολύ μικρή αύξηση 0.5%.

Αυτή η διαπίστωση, ότι δηλαδή η υποκατηγορία του Συνδρόμου του Αμέτοχου Θεατή παρουσιάζεται να είναι η πιο συχνή σε εμφάνιση, είναι ανησυχητική, διότι από τη βιβλιογραφία είναι γνωστό ότι τα παιδιά που παραμένουν σιωπηροί θεατές σε περιστατικά βίας μπορεί στο μέλλον να τείνουν να αναπτύξουν συμπτώματα, είτε θύτη, είτε μετά-τραυματικού άγχους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ποσοστά εμφάνισης των πέντε κατηγοριών των Παραγόντων και Συνθηκών Περιβάλλοντος είναι παρόμοια με αυτά που εμφανίζονται στον ανάλογο πίνακα για τη χρονιά 2014-2015. Η σειρά εμφάνισης των πέντε κατηγοριών, κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, είναι η ίδια με τη σειρά εμφάνισης για τη χρονιά 2014-2015.

Με βάση αυτά τα δεδομένα, μπορεί κάποιος να εξάγει το συμπέρασμα ότι η συχνότητα εμφάνισης των παθολογικών, περιβαλλοντικών συνθηκών, μέσα στις οποίες ζουν και μεγαλώνουν τα παιδιά που παραπέμπονται, συνεχίζει να είναι η ίδια τα τελευταία χρόνια με προεξέχοντα τον άξονα που αφορά στις ιδιαιτερότητες του κοινωνικο-οικογενειακού πλαισίου.

Πίνακας 10: ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Παθολογικές Ψυχο-κοινωνικές Καταστάσεις*		Συχνότητα εμφάνισης	%
Συναισθηματικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές αποστερήσεις	Πρώιμες συναισθηματικές αποστερήσεις	1219	12.4
	Κοινωνικές αποστερήσεις	817	8.3
	Εκπαιδευτικές Αποστερήσεις	634	6.5
	Υποσύνολο	2670	27.2
Σοβαρή κακομεταχείριση και παραμέληση	Σωματική κακοποίηση	100	1
	Ψυχολογική κακοποίηση	151	1.5
	Σεξουαλική κακοποίηση	24	0.2
	Κακομεταχείριση/ Παραμέληση	176	1.8
	Ενδείξεις ή υποψίες σοβαρής κακομεταχείρισης ή παραμέλησης χωρίς αποδεικτικά στοιχεία	150	1.5
	Σύνδρομο αμέτοχου θεατή	204	2.1
	Υποσύνολο	805	8.1
Ιδιαιτερότητες του κοινωνικού – οικογενειακού πλαισίου	Τρέχουσα τοποθέτηση παιδιού σε ίδρυμα/ανάδοχη οικογένεια	49	0.5
	Υιοθετημένο παιδί	46	0.5
	Παιδί που μεγάλωσε ή μεγαλώνει τους παππούδες	91	0.9
	Οικογένεια σε μετανάστευση ή μετεγκατάσταση	619	6.3
	Παιδί από μεικτό γάμο	637	6.5
	Παιδί με γονείς σε διάσταση	152	1.6
	Παιδί με διαζευγμένους γονείς	1070	10.9
	Ξαφνικό τραυματικό γεγονός στην οικογένεια	230	2.4
	Σοβαρή σωματική νόσος ενός γονιού	98	1
	Παιδί με τον ένα ή και τους δύο γονείς εκτοπισθέντες	49	0.5
	Κοινωνικό-οικογενειακό περιβάλλον πολύ υποβαθμισμένο	1056	10.7
	Υποσύνολο	4097	41.8
	Γεγονότα που επιφέρουν ρήξη συναισθηματικών δεσμών	Παρατεταμένη ή κατ' επανάληψη νοσηλεία του παιδιού σε ίδρυμα	131
Παρατεταμένη ή κατ' επανάληψη νοσηλεία του γονιού σε ίδρυμα		54	0.5
Παρατεταμένη ή κατ' επανάληψη νοσηλεία άλλου μέλους της οικογένειας σε ίδρυμα		41	0.4
Παραμονή του γονιού σε σωφρονιστικό σε ίδρυμα		60	0.6
Θάνατος ενός ή και των δύο γονέων		172	1.7
Θάνατος αδελφού(ής)		28	0.3
Γονική εγκατάλειψη		305	3.1
Υποσύνολο	791	7.9	
Ψυχικές διαταραχές ή έκδηλα διαταραγμένο κλίμα στην οικογένεια	Επιλόχεια ψύχωση/ κατάθλιψη μητέρας	110	1.1
	Διακεκομμένη μητρική φροντίδα	188	1.9
	Διακεκομμένη πατρική φροντίδα	490	5
	Ψυχικές διαταραχές στον ένα ή και στους δύο γονείς	360	3.7
	Αλκοολισμός ή τοξικομανία στον ένα ή κ στους δύο γονείς	119	1.2
	Υπερπροστασία, υπεραπασχόληση με το παιδί	207	2.1
	Υποσύνολο	1474	15

*Εννοείται ότι σε μια δεδομένη περίπτωση είναι δυνατόν να συνυπήρχαν πέρα από ένας παράγοντας.

Στον επόμενο Πίνακα (Αρ.11) φαίνονται τα **Προβλήματα στη σχέση του παιδιού με το σχολείο, τους εκπαιδευτικούς και τους συμμαθητές του.**

Από την ανάλυση φαίνεται ότι τα πιο πολλά παιδιά από εκείνα που παραπέμφθηκαν δεν συναντούν προβλήματα σε σχέση με το σχολείο τους, τους εκπαιδευτικούς ή τους συμμαθητές τους. Εκεί που παρατηρούνται προβλήματα σε σχέση με τη συμπεριφορά τους, τότε ακολουθούν οι δυσκολίες του παιδιού σε σχέση και με τους συμμαθητές του.

Σ' αυτόν τον Πίνακα οι σχέσεις μεταξύ των συχνοτήτων εμφάνισης των διαφόρων προβλημάτων δείχνουν ότι οι Δυσκολίες του παιδιού σε σχέση με τους συμμαθητές του έχουν την πιο μεγάλη συχνότητα και ακολουθεί η κατηγορία με τα Προβλήματα Συμπεριφοράς στο Σχολείο, ενώ η τρίτη κατηγορία προβλημάτων είναι αυτή των Προβλημάτων Προσαρμογής στο σχολείο. Κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά 2014-2015, η κατάταξη ήταν ακριβώς η ίδια.

Οι δυσκολίες του παιδιού σε σχέση με τους συμμαθητές του σχετίζονται με τα γενικότερα θέματα που αφορούν δυσκολίες στη δόμηση των σχέσεων και της επίλυσης διαφορών με έναν επικοινωνιακό τρόπο, στο πλαίσιο μιας σχολικής κοινότητας.

Η δεύτερη κατηγορία των προβλημάτων που μας παραπέμπεται από τα σχολεία, και όπως φαίνεται σχολιάστηκε και σε προηγούμενο Πίνακα, είναι τα προβλήματα συμπεριφοράς που αποτελεί και τον τρίτο λόγο παραπομπής από τα σχολεία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ

Προβλήματα στη σχέση του παιδιού με το σχολείο, τους εκπαιδευτικούς και τους συμμαθητές του	Συχνότητα εμφάνισης*	Ποσοστό %
Σχολική Αποτυχία	459	12.5
Προβλήματα Συμπεριφοράς στο Σχολείο	667	18.2
Μη κανονική φοίτηση /σκασιαρχείο	225	6.1
Συναισθηματική απόσυρση από το σχολείο	381	10.4
Δυσκολίες προσαρμογής στο σχολείο	586	16
Δυσκολίες του παιδιού σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς	366	10
Δυσκολίες του παιδιού σε σχέση με τους συμμαθητές	789	21.5
Εκφοβισμός/Θυματοποίηση (παιδί δράστης)	72	1.9
Εκφοβισμός/Θυματοποίηση (παιδί στόχος)	102	2.8
Εκφοβισμός/Θυματοποίηση (παιδί δράστης και στόχος μαζί)	22	0.6
ΣΥΝΟΛΟ	3669	100

Δεν λογίζονται οι κατηγορίες «Υπό διερεύνηση» «Άγνωστο» και «Δεν ισχύει».

Στον επόμενο Πίνακα (Αρ12) φαίνεται το είδος της εργασίας που έγινε με τις περιπτώσεις που παραπέμφθηκαν στην Υ.Ε.Ψ., κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016. Τα κυριότερα συμπεράσματα παρατίθενται πιο κάτω :

1. Ο πιο μεγάλος όγκος των εργασιών, με τις οποίες ασχολήθηκαν οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι, ήταν η Συμβουλευτική Γονέων με συνολικό ποσοστό 18.8 %. Η πιο μεγάλη συχνότητα παροχής Συμβουλευτικής ήταν ανάμεσα στους γονείς των παιδιών του δημοτικού σχολείου με ποσοστό 50% και ακολούθως με τους γονείς των παιδιών του Γυμνασίου με ποσοστό 22.7 %.
2. Ο δεύτερος πιο μεγάλος όγκος των εργασιών, με τις οποίες ασχολήθηκαν οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι, κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, ήταν ο τομέας της Συμβουλευτικής εκπαιδευτικών/σχολείου με συνολικό ποσοστό 15.8%. Η ομάδα των εκπαιδευτικών των δημοτικών σχολείων ζήτησαν βοήθεια/συμβουλευτική από Ε.Ψ. περισσότερο από τις άλλες ομάδες των υπόλοιπων εκπαιδευτικών με ποσοστό 49.3% επί του συνόλου. Οι καθηγητές/καθηγήτριες Γυμνασίων ζήτησαν βοήθεια από Ε.Ψ. σε ποσοστό 24%.
3. Ο τρίτος πιο μεγάλος όγκος των εργασιών, με τις οποίες ασχολήθηκαν οι Ε.Ψ., είναι ο τομέας των αξιολογήσεων με συνολικό ποσοστό 13.9%. Όπως κάθε χρονιά, οι πιο πολλές αξιολογήσεις αφορούν στα παιδιά του δημοτικού σχολείου με ποσοστό 56.7% του συνολικού. Η δεύτερη υποκατηγορία σε συχνότητα είναι οι αξιολογήσεις παιδιών του Νηπιαγωγείου που ανέρχεται στο 17% του συνολικού. Αυτό το δεδομένο εμφανίστηκε από την προηγούμενη χρονιά. Οι αξιολογήσεις παιδιών Γυμνασίου είναι η τρίτη σε συχνότητα εμφάνισης υποκατηγορία και ανέρχεται στο 14.6% του συνολικού.
4. Η συμμετοχή σε πολυθεματικές συναντήσεις (για επαναξιολογήσεις ή με άλλους ειδικούς) κατέχει το 10.9% και κατατάσσεται ως ο τέταρτος τομέας, στον οποίο αφιέρωσαν τον περισσότερο χρόνο τους οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι. Οι συναντήσεις για παιδιά Δημοτικού σχολείου κατέχουν το 45.7% και με παιδιά Γυμνασίου το 30% του συνολικού χρόνου.
5. Ως γενικό σχόλιο: οι τάσεις που υπήρχαν κατά τα προηγούμενα χρόνια σε ό,τι αφορά στη συχνότητα εμφάνισης των κατηγοριών των εργασιών των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων ισχύει και φέτος.

Πίνακας 12: Είδος Εργασιών που έγιναν με τις περιπτώσεις/ Υπηρεσίες Υ.Ε.Ψ*.

Υπηρεσία	Συχνότητα εμφάνισης	Εκπαιδευτική Βαθμίδα								%
		Νηπ	Δημ.	Γυμν.	Λύκειο	Τεχν. Σχολ.	Ειδικό Σχολ.	Δεν Φοιτά	Άλλο	
Αξιολογήσεις	2221	379	1260	326	172	36	14	2	0	13.9
Επαναξιολογήσεις	1615	86	637	529	136	151	72	0	2	10.1
Παρεμβάσεις (π.χ. Ατομικές, ή πολύ-επίπεδες στο πλαίσιο σχολείου – οικογένειας)	443	61	171	110	59	12	30	0	0	2.8
Συμβουλευτική παιδιών/εφήβων	1380	46	487	455	236	144	12	0	0	8.6
Συμβουλευτική Γονέων	2990	387	1498	679	234	122	42	1	1	18.8
Συμβουλευτική εκπαιδευτικών/ Σχολείου	2525	303	1245	608	197	72	93	2	0	15.8
Συμμετοχή σε Ατομικά Προγράμματα	1251	177	662	251	77	19	58	0	0	7.9

Εκπαίδευσης (ΑΠΕ - π.χ. μετά τη διάγνωση και παροχή στο παιδί υπηρεσιών Ειδικής Εκπαίδευσης, Λογοθεραπείας κ.λπ.)										
Συμμετοχή σε Πολυθεματικές Συναντήσεις (π.χ. για κάποιες επαναξιολογήσεις, ή με άλλους Ειδικούς – Παιδονευρολόγους, Παιδοψυχιάτρους, Ιατρούς, Ειδικούς Δασκάλους, Λογοθεραπευτές, Εργοθεραπευτές, κ.ά)	1735	212	794	520	114	48	29	2	2	10.9
Συγγραφές Σημειωμάτων (π.χ. για Ραδιομαραθώνιο, γραφείο Ευημερίας κ.ο.κ.)	1380	130	506	410	143	99	78	2	0	8.7
Άλλο (π.χ. αρχική Διερεύνηση Περιστατικού, Παρακολούθηση Πορείας ενός Παιδιού κ.ο.κ.)	191	19	107	47	14	1	0	0	0	1.3
Διερεύνηση περιστατικού (δεν χρειάστηκαν υπηρεσίες Ψυχολόγου τελικά)	200	7	93	41	34	5	1	0	18	1.2

*Ο Ψυχολόγος μπορεί να εργάστηκε σε διάφορα επίπεδα σε κάθε περίπτωση.

*Εννοείται ότι οι πιο πάνω αναφορές αφορούν ΜΟΝΟ στον τομέα των ατομικών περιπτώσεων. Οι ψυχολόγοι της Υ.Ε.Ψ. προσφέρουν υπηρεσίες και σε άλλα επίπεδα, όπως στην ανάπτυξη προληπτικών προγραμμάτων, σε διαλέξεις/επιμορφώσεις γονιών και εκπαιδευτικών σε διάφορα θέματα κ.ο.κ.

Ποιοτική Ανάλυση Δεδομένων

Ακολουθώς, στον πίνακα (Αρ.13) με τίτλο «Διαγνώσεις» παρουσιάζονται πληροφορίες σχετικά με τα ατομικά χαρακτηριστικά και δυσκολίες, τα σχολικά προβλήματα και τις συνθήκες του περιβάλλοντος των παιδιών που έτυχαν χειρισμού, κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016. Γίνεται αναφορά στις κυριότερες διαπιστώσεις που παρουσιάζονται διαχρονικά στην Υ.Ε.Ψ., με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται, χωρίς να δίδονται λεπτομερή στατιστικά στοιχεία για τους λόγους που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Τα ποσοστά αναφοράς είναι ενδεικτικά. Ποσοστά δεν μπορούν με ακρίβεια να εξαχθούν, διότι σε κάποια παιδιά μπορεί να συνυπάρχουν πέραν της μίας διάγνωσης.

1. Από την ανάλυση των διαγνώσεων διαπιστώνεται ότι μια μεγάλη μερίδα παιδιών που παραπέμπονται αντιμετωπίζουν δυσκολίες μάθησης. Οι δυσκολίες αυτές οφείλονται σε ειδική μαθησιακή δυσκολία ή σε γενικευμένες μαθησιακές δυσκολίες εξ αιτίας άλλων παραγόντων. Αυτή η μεγάλη ομάδα προβλημάτων μάθησης συναθροίζεται στο 37.5 %.
2. Σε Ειδική Μαθησιακή δυσκολία (υπό-ομάδα των διαγνώσεων που αφορά όλα τα προβλήματα μάθησης) οφείλεται ένα 10.2% από τα προβλήματα μάθησης.

3. Η δεύτερη πιο μεγάλη διαγνωστική κατηγορία είναι η διαγνωστική κατηγορία των Συναισθηματικών Δυσκολιών (19.7%).
4. Η τρίτη πιο μεγάλη διαγνωστική κατηγορία είναι οι Γενικευμένες Μαθησιακές Δυσκολίες λόγω Διανοητικής Έκπτωσης (12.1%). Ο τομέας αυτός αφορά στα ακραία μαθησιακά προβλήματα, στα οποία οφείλεται η σχολική αποτυχία. Ο όρος σχολική αποτυχία αναφέρεται στην αποτυχία του σχολείου να ανταποκριθεί στις ανάγκες του παιδιού και να προσαρμοστεί στις εξατομικευμένες δυνατότητες και ικανότητες του.
5. Η κατηγορία Διαταραχή Ελαττωματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητα είναι η τέταρτη διαγνωστική κατηγορία με ποσοστό 11.7%.
6. Συμπερασματικά, εάν συνδέσει κάποιος τους λόγους παραπομπής μαζί με τις τελικές διαγνώσεις, φαίνεται να παραλληλίζονται, διότι τα σχολεία παραπέμπουν κυρίως για μαθησιακές δυσκολίες.
7. Όπως κάθε χρόνο, έτσι και κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, εάν συνδεθούν τα δεδομένα που αφορούν: 1) στους λόγους Παραπομπής 2) στο είδος εργασίας που έγινε με τις περιπτώσεις/Υπηρεσίες της Υ.Ε.Ψ. και 3) στις διαγνώσεις, φαίνεται ότι ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος, στο πλαίσιο της εργασίας του για αντιμετώπιση των Μαθησιακών, Συναισθηματικών Δυσκολιών αλλά και προβλημάτων συμπεριφοράς που αντιμετωπίζουν τα παιδιά, και εξαιτίας αυτών παραπέμπονται από τα σχολεία, χρησιμοποιεί σε μεγάλο βαθμό το εργαλείο της Συμβουλευτικής Γονέων και Εκπαιδευτικών στο σχολείο, αλλά και το εργαλείο των αξιολογήσεων των παιδιών.
8. Οι συναντήσεις με όλους τους άλλους ειδικούς, αλλά και τους εκπαιδευτικούς, στο πλαίσιο των πολυθεματικών συναντήσεων είναι μια τεχνική που χρησιμοποιεί ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος σε μεγάλο βαθμό για καλύτερο συντονισμό και συνεργασία προς όφελος του παιδιού.

Πίνακας 13 : Διαγνώσεις

Διαγνώσεις		Εκπαιδευτική Βαθμίδα						%	
		Συχνότητα εμφάνισης	Νηπιαγωγείο	Δημοτικό	Γυμνάσιο	Λύκειο	Τεχνικές Σχολές		Ειδικό Σχολείο
Ειδική Μαθησιακή Δυσκολία (Δυσλεξία)		689	0	379	176	80	54	0	10.2
Διαταραχή της Ανάγνωσης		48	0	37	8	1	2	0	0.7
Διαταραχή της Γραπτής Έκφρασης		145	0	87	36	15	7	0	2.1
Ειδική Δυσκολία στα Μαθηματικά		80	0	41	21	7	11	0	1.1
Γενικευμένες Μαθησιακές Δυσκολίες λόγω Διανοητικής Έκπτωσης		814	39	407	256	47	64	1	12.1
Γενικές Μαθησιακές Δυσκολίες λόγω άλλων παραγόντων		1573	116	787	479	129	59	3	23.4
Διαταραχή των Κινητικών Δεξιοτήτων		17	9	6	1	1	0	0	0.2
Κινητική Αναπηρία		90	22	20	16	7	0	25	1.3
Διαταραχές της επικοινωνίας	Διαταραχή της Γλωσσικής Έκφρασης	114	48	61	4	0	0	1	1.7
	Μικτή Διαταραχή της Αντίληψης και Έκφρασης	35	17	16	1	0	1	0	0.5
	Φωνολογική Διαταραχή/ Ομιλίας	54	18	32	2	2	0	0	0.8
	Ειδική Γλωσσική Διαταραχή*	47	11	31	4	0	1	0	0.7
Διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές	Αυτισμός	316	140	120	20	11	3	22	4.7
	Ασπεργκερς	82	12	50	12	4	3	1	1.2
Διαταραχή Ελαττωματικής Προσοχής / Υπερκινητικότητα	Συνδυασμένος Τύπος	489	57	271	100	29	29	3	7.2
	Απρόσεκτος Τύπος	225	12	132	56	12	11	2	3,3
	Υπερκινητικός/παρορμητικός	84	14	41	19	9	1	0	1.2
Διαταραχές Διασπαστικής Συμπεριφοράς	Εναντιωματική / Προκλητική Συμπεριφορά	98	8	52	26	8	3	1	1.4
	Διαταραχή της Διαγωγής	1	0	1	0	0	0	0	0.01
Επιλεκτική Αλαλία/ βωβότητα		37	12	21	4	0	0	0	0.5
Άγχος Αποχωρισμού		19	1	15	3	0	0	0	0.3
Διαταραχές της διάθεσης	Κατάθλιψη	71	0	8	21	30	12	0	1
	Άλλες	159	0	18	32	23	81	5	2.3
Σύνδρομο Ντάουν		41	8	20	5	3	1	4	0.6
Επιληψία		59	8	21	11	3	2	14	0.8
Συναισθηματικές δυσκολίες		1329	107	634	375	147	52	14	19.7

* * Δεν υπολογίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία Διαταραχών, αλλά ο Ψυχολόγος δεν έχει καταλήξει ακόμη σε διάγνωση, ή η περίπτωση είναι ακόμη υπό διερεύνηση.

* Στις Γενικευμένες Μαθησιακές Δυσκολίες, λόγω Διανοητικής Έκπτωσης, περιλαμβάνονται η οριακή, ήπια, μέτρια και βαριά νοητική καθυστέρηση (<70-75 σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία), η οποία μπορεί να (συν)υπάρχει με άλλα ιατρικά προβλήματα ή γενετικά σύνδρομα.

* Υπάρχουν Διαταραχές που έχουν διαγνωστεί, αλλά δεν αναφέρονται, γιατί το ποσοστό τους είναι αμελητέο.

* Υπάρχουν Διαγνώσεις που υπολογίζονται στον συνολικό αριθμό, αλλά δεν αναφέρονται σε κάποια βαθμίδα, γιατί αφορούν σε περιπτώσεις μικρών παιδιών που δεν φοιτούσαν και ζητήθηκε αξιολόγηση, για να προσδιοριστεί το καθεστώς και οι βοήθειες με τις οποίες θα ξεκινούσαν το Νηπιαγωγείο.

* Η διάγνωση δεν έχουν απαραίτητα τεθεί εξ ολοκλήρου από τον Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο. Μπορεί να προϋπήρχε από άλλον ειδικό (π.χ. Κλινικό Ψυχολόγο, Παιδοψυχίατρο, Παιδίατρο, Παιδονευρολόγο Γενετιστή κ.ο.κ.), ή υπήρξε συνεργασία του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου με άλλους Ειδικούς.

* Διαφορετικές διαγνώσεις, μπορεί να αναφέρονται σε παρόμοια πράγματα, ανάλογα με το θεωρητικό υπόβαθρο του εκάστοτε Ψυχολόγου.

* Δύναται σε μια περίπτωση να συνυπάρχουν δύο ή περισσότερες διαταραχές.

4.2 ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Όπως και κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά, έτσι και κατά το 2015-2016, η Υ.Ε.Ψ. συνέχισε να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη πολιτικής και υλοποίηση πρακτικών, με στόχο την πρόληψη των μαθησιακών και ψυχοκοινωνικών προβλημάτων των παιδιών. Κατά την υπό επισκόπηση σχολική χρονιά, οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι ανέπτυξαν μια σειρά από προληπτικά προγράμματα και προληπτικές παρεμβάσεις.

4.2.1 Προληπτικά Προγράμματα

4.2.1.1. Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.)

Το Πρόγραμμα Ζ.Ε.Π. άρχισε να υλοποιείται αποσπασματικά, κατά τη σχολική χρονιά 2001-2002, και ολοκληρωμένα από τη σχολική χρονιά 2003-2004.

Το Πρόγραμμα των Ζ.Ε.Π. εκπορεύεται από την αρχή της θετικής διάκρισης, η οποία συνίσταται στην άνιση μεταχείριση των ανισοτήτων, με βάση τις ανάγκες προτεραιότητας των παιδιών. Οι Ζ.Ε.Π. υλοποιούν τον ποιοτικό εκδημοκρατισμό των εκπαιδευτικών ευκαιριών και των παιδαγωγικών προϋποθέσεων για την επιτυχία όλων των παιδιών, αφού με την εφαρμογή τους ενισχύονται οι μαθητικοί πληθυσμοί που προέρχονται από ευπαθή κοινωνικο-πολιτισμικά στρώματα.

Κατά το 2015-2016, Ζ.Ε.Π (Δ.Ρ.Α.Σ.Ε.), λειτουργούσαν στα ακόλουθα σχολεία:

Επαρχία Λευκωσίας: Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Σχολείο και Γυμνάσιο Φανερωμένης και Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Αγίου Κασσιανού

Από τον Σεπτέμβριο του 2012 άρχισε να λειτουργεί Ζ.Ε.Π. στα ακόλουθα Δημοτικά και στο Γυμνάσιο της περιοχής Λατσιών για πρώτη φορά: Α΄ Δημοτικό Λατσιών, Β΄ Δημοτικό Λατσιών, Γ΄ Δημοτικό Λατσιών, Δ΄ Δημοτικό Λατσιών και Γυμνάσιο Λατσιών.

Επαρχία Λεμεσού: Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Σχολείο και Γυμνάσιο Αγίου Αντωνίου, 4^ο Νηπιαγωγείο και 4^ο Δημοτικό Σχολείο, 18^ο Νηπιαγωγείο και 18^ο Δημοτικό Σχολείο

Επαρχία Πάφου: Β΄ Νηπιαγωγείο, Δ΄ Νηπιαγωγείο και Στ΄ Νηπιαγωγείο και Δ΄ Δημοτικό, Ε΄ Δημοτικό και Στ΄ Δημοτικό Σχολείο, καθώς και Γυμνάσιο Θεοσκεπάστης

Επαρχία Λάρνακας: Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Άγιος Λάζαρος Β΄, Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Καλού Χωριού Λάρνακας και Γυμνάσιο Φανερωμένης και Γυμνάσιο Ξυλοφάγου

Επαρχία Αμμοχώστου : Νηπιαγωγεία και Δημοτικά Ξυλοφάγου (Α΄ και Β΄) και Λιοπετρίου (Α΄ και Β΄), καθώς και το Γυμνάσιο Ξυλοφάγου

Στην Ομάδα Καθοδήγησης των Ζ.Ε.Π.(Δ.Ρ.Α.Σ.Ε), εκτός από τους εκπαιδευτικούς, συμμετέχουν έξι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι με χρόνο ισοδύναμο δύο Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων απασχόλησης. Η Υ.Ε.Ψ. επενδύει κατά προτεραιότητα στο μέτρο των Ζ.Ε.Π.(Δ.Ρ.Α.Σ.Ε), γιατί το θεωρεί ως ύψιστης σημασίας προληπτικό πρόγραμμα, το οποίο εμπλέκει τις τρεις βαθμίδες της βασικής εκπαίδευσης (νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο) και προάγει τη σύνδεση με την κοινότητα και τις συνεταιριστικές δράσεις με τους τοπικούς και άλλους φορείς.

4.2.1.2 Τοποθέτηση Λειτουργιών Ευημερίας στα Σχολεία

Το Πρόγραμμα εφαρμόστηκε για πρώτη φορά τη χρονιά 2009-2010, σε αριθμό Γυμνασίων και Τεχνικών Σχολών παγκυπρίως. Τη διοικητική ευθύνη ανέλαβε η Διεύθυνση της Υ.Ε.Ψ. με εμπλεκόμενες άλλες Υπηρεσίες, την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής και τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Στόχος της συνεργασίας αυτής είναι η πρόληψη και η αντιμετώπιση αντικοινωνικών συμπεριφορών και η παροχή στήριξης προς τους μαθητές, ώστε να ενδυναμωθούν και να αναπτυχθούν ως κοινωνικά ενταγμένοι και χρήσιμοι πολίτες.

Διαπιστώθηκε πως η εμπλοκή του Λειτουργού Ευημερίας (σύνδεσμος ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια του μαθητή) ήταν πολύ αποτελεσματική.

Λόγω υποστελέχωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, από τη σχολική χρονιά 2013-2014, μετά από απόφαση της Διευθύντριας Κοινωνικών Υπηρεσιών, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας όρισαν συντονιστές του Γραφείου στα 11 σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, όπου λειτουργεί ο θεσμός, σε κάθε γεωγραφική περιοχή στην οποία εμπίπτει το σχολείο, έτσι ώστε να βρίσκεται στο σχολείο μια φορά ανά δεκαπενθήμερο.

4.2.1.3 Ένταξη του Ευρωπαϊκού Προγράμματος ΔΑΦΝΗ III

«Αύξηση της ενημερότητας και πρόληψη της εκφοβιστικής συμπεριφοράς μεταξύ μαθητών: ανάπτυξη και εφαρμογή ενός σχολικού προγράμματος κατάρτισης για εκπαιδευτικούς» (Awareness raising and prevention on bullying among students: development and implementation of a school based training program for teachers) στα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα Αγωγής Υγείας.

Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα εφαρμόστηκε με επιτυχία σε δεκατρία (13) δημοτικά σχολεία παγκυπρίως, κατά την σχολική χρονιά 2015-2016. Τα σχολεία που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα υπέβαλαν το σχετικό αίτημά τους προς την Υ.Ε.Ψ.

Το Πρόγραμμα δίνει έμφαση στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών μέσα από ένα δομημένο και συγκεκριμένο εγχειρίδιο. Οι εκπαιδευτικοί διδάσκουν τους μαθητές τους με βάση το εγχειρίδιο και ακολουθώντας μια σειρά από δομημένες και ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες για τους μαθητές δραστηριότητες. Η όλη προσπάθεια συμπεριλαμβάνει και τους οικείους εκπαιδευτικούς ψυχολόγους, οι οποίοι παρακολουθούν την εξέλιξη του Προγράμματος, στηρίζουν και εποπτεύουν τους εκπαιδευτικούς κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του.

Οι στόχοι των προτεινόμενων δραστηριοτήτων, που πραγματοποιούνται υπό μορφή εργαστηρίων, είναι η κατανόηση, ευαισθητοποίηση και πρόληψη του φαινομένου του εκφοβισμού στο σχολείο, αλλά και η ψυχοεκπαίδευση και οι ψυχοπαιδαγωγικές παρεμβάσεις διαχείρισης περιστατικών εκφοβισμού στο σχολείο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το Πρόγραμμα έχει ερευνητικό χαρακτήρα, διότι, πριν την έναρξή του και μετά τη λήξη του, το Πανεπιστήμιο Κύπρου αναλαμβάνει τη χορήγηση ερωτηματολογίων στους μαθητές που θα συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα στα εμπλεκόμενα δημοτικά σχολεία, με στόχο τη διερεύνηση της πιθανής αλλαγής της στάσης των μαθητών στα θέματα του εκφοβισμού, μετά την εφαρμογή του Προγράμματος.

Μετά την επιτυχή κατάληξη του πιλοτικού Προγράμματος Δάφνη III, έγινε εισήγηση και εγκρίθηκε αρμοδίως η εξάπλωσή του σε περισσότερα σχολεία, με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση του σοβαρού φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που θα το εφαρμόζουν.

Κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, εφαρμόστηκε το ΔΑΦΝΗ III σε δέκα έξι σχολεία, χωρίς, όμως, να υπάρξει Ευρωπαϊκή χρηματοδότηση ή εμπλοκή άλλων Ευρωπαϊκών χωρών.

4.2.1.4 Πρόγραμμα Συναισθηματικής και Κοινωνικής Αγωγής και Διευκόλυνσης της Μετάβασης από το Δημοτικό Σχολείο στο Γυμνάσιο

Το Πρόγραμμα στόχο έχει να ενημερώσει τα παιδιά για τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των δυο βαθμίδων και να τα βοηθήσει να ανακαλύψουν όλα, όσα τους απασχολούν με την επικείμενη φοίτησή τους στο Γυμνάσιο. Η προσωπική ενδυνάμωση των παιδιών, ως αποτέλεσμα της παροχής σωστής πληροφόρησης και άλλων πρακτικών, θα τα βοηθήσει να αναπτύξουν αυτογνωσία και δεξιότητες που θα τους είναι χρήσιμες, όταν θα φοιτήσουν στο Γυμνάσιο.

Ταυτόχρονα, το Πρόγραμμα στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των γονιών για τις ανάγκες και τις δυσκολίες των παιδιών τους, που δυνητικά παρουσιάζονται με τη φοίτησή τους στο Γυμνάσιο και με την είσοδό τους στην εφηβεία. Οι γονείς καθοδηγούνται να δείξουν την απαιτούμενη κατανόηση και να στηρίζουν συναισθηματικά τα παιδιά τους.

Το Πρόγραμμα στηρίζεται στην αρχή της δραστηριοποίησης, της εμπλοκής και της συνεργασίας των εκπαιδευτικών, των γονιών και των παιδιών. Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου είναι συμβουλευτικός και βοηθητικός.

4.2.1.5 Πρόγραμμα «Ανάπτυξης Συναισθηματικών και Κοινωνικών Δεξιοτήτων σε Παιδιά του Νηπιαγωγείου»

Στόχος είναι η συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη παιδιών προσχολικής ηλικίας. Η μεθοδολογία του Προγράμματος στηρίζεται στη διαθεματική προσέγγιση. Η υλοποίηση των στόχων πραγματοποιείται μέσω συναντήσεων με τους γονείς, ανάπτυξης δραστηριοτήτων από τις Νηπιαγωγούς που απευθύνονται στα παιδιά, αλλά και με γονείς στο σπίτι. Εφαρμόζεται, επίσης, ατομική συμβουλευτική από τους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους προς τους γονείς που το επιθυμούν και τακτικές συναντήσεις των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων με τις Νηπιαγωγούς. Το Πρόγραμμα διαρκεί ολόκληρη τη σχολική χρονιά.

4.2.1.6 Ο Κύκλος της Υποστήριξης

Πρόκειται για Πρόγραμμα Δευτερογενούς Πρόληψης και απευθύνεται σε μαθητές (μαθητές εστίασης) αγόρια και κορίτσια ηλικίας από 7 μέχρι και 13 χρόνων. Εφαρμόζεται από Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους κατά τις πρωινές ώρες στο σχολείο, αφού προηγουμένως οι εκπαιδευτικοί εντοπίσουν αυτά τα παιδιά που εμφανίζουν συναισθηματικές δυσκολίες, προβλήματα συμπεριφοράς, είναι θύματα ή θύτες σχολικού εκφοβισμού ή είναι κοινωνικά απομονωμένα παιδιά με μειωμένες δεξιότητες.

Ο Κύκλος της Υποστήριξης πραγματοποιείται από το 2014 σε διάφορα δημοτικά και γυμνάσια. Το Πρόγραμμα έχει εγκριθεί από το Υπουργείο

4.2.1.7 Γυμνάζω το Μυαλό μου

Το Πρόγραμμα αυτό είναι παρεμβατικό και εφαρμόστηκε σε μαθητές αριθμού δημοτικών σχολείων που βρίσκονταν στην Ειδική Εκπαίδευση. Το Πρόγραμμα περιλάμβανε δραστηριότητες που είχαν ως στόχο την ανάπτυξη μιας διαφορετικής νοοτροπίας στους μαθητές που είναι ενταγμένοι στο πρόγραμμα της ειδικής εκπαίδευσης, η οποία, στη συνέχεια, θα επηρεάσει θετικά τις μαθησιακές τους επιδόσεις. Διαμέσου του Προγράμματος, τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να μάθουν ότι μέσα από την αφοσίωση και την προσπάθειά τους μπορούν να βελτιωθούν ακαδημαϊκά. Επιπλέον, στόχος του Προγράμματος ήταν να δημιουργήσει στα παιδιά αγάπη προς τη μάθηση, καθώς και ανθεκτικότητα που είναι απαραίτητη για τη βελτίωση των ακαδημαϊκών τους επιδόσεων.

4.2.1.8 Πρόγραμμα της Ψυχικής Υγείας –Κοινωνική και Συναισθηματική αγωγή

Το Πρόγραμμα συναισθηματικής αγωγής εφαρμόστηκε σε Νηπιαγωγείο, απευθυνόταν στα παιδιά του σχολείου (δύο τμήματα) και είχε ως στόχους την αναγνώριση, έκφραση και διαχείριση συναισθημάτων (τόσο των ευχάριστων όσο και των δυσάρεστων) και την εκμάθηση της διαδικασίας επίλυσης συγκρούσεων (ανάγκες και συναισθήματα των ατόμων που οδηγούν στις συγκρούσεις, τρόποι αντίδρασης σε καταστάσεις συγκρούσεων και στάδια επίλυσης των συγκρούσεων).

Τα παιδιά, με την καθοδήγηση των νηπιαγωγών τους, ασχολήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς με τα πιο πάνω μέσα από διάφορες δραστηριότητες, παραμύθια, συζητήσεις, βιωματικά, παιχνίδια με κάρτες, ζωγραφιές.

Οι νηπιαγωγοί ήταν σε συνεχή συνεργασία με την εκπαιδευτικό ψυχολόγο για τη δημιουργία και την εφαρμογή των δραστηριοτήτων.

4.2.2 Συνέδρια / Ημερίδες / Βιωματικά εργαστήρια

Κατά την υπό επισκόπηση σχολική χρονιά, η Υ.Ε.Ψ. ανέλαβε και διοργάνωσε, σε συνεργασία με σχολεία, μεγάλο αριθμό συνεδρίων/ημερίδων/βιωματικών εργαστηρίων.

Τα θέματα αναλυτικά ήταν:

- Βιωματικά εργαστήρια και παρουσιάσεις σε μαθητές/τριες και καθηγητές/τριες Γυμνασίων και Λυκείων στα πιο κάτω θέματα:
 - 1.«Η εκφοβιστική συμπεριφορά των μαθητών στο σχολείο»
 2. «Η διαχείριση του άγχους»
 3. «Διατροφή και ΜΜΕ»
 4. «Ενίσχυση αυτοεικόνας»
 5. «Η ανάπτυξη της ομαδικότητας»
 6. «Το επάγγελμα του Ψυχολόγου»
 7. «Χειριστική συμπεριφορά και τρόποι αντιμετώπισής της»
 8. «Η αντιμετώπιση των δύσκολων συμπεριφορών στον χώρο του σχολείου».
- Παρουσιάσεις σε διδακτικό προσωπικό Δημοτικών σχολείων τα πιο κάτω θέματα :
 - 1.« Οριοθέτηση των μαθητών στην τάξη»
 2. «Το εργασιακό άγχος»
 3. «Η διαταραχή ελλειμματικής προσοχής και τρόποι αντιμετώπισης»
 4. «Η ανάπτυξη υγιούς κλίματος στα σχολεία: Τεχνικές επικοινωνίας με τους εφήβους»
 5. «Τα χαρισματικά παιδιά και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη»
 6. «Η διαχείριση της τάξης»
 - 7.«Η διαχείριση του πένθους και η στήριξη των μαθητών»
 8. «Μηχανισμός Εντοπισμού και Στήριξης»
 9. «Η διαχείριση της συμπεριφοράς των παιδιών στο σχολείο»
 - 10.«Η ομαλή μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο »
 - 11.«Παιχνίδι: Ο ρόλος του στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού»
 12. «Διαχείριση θυμού και όρια συμπεριφοράς»
 13. «Αναγνώριση παιδικής κακοποίησης-Πρακτικές αντιμετώπισης από τους εκπαιδευτικούς».
- Βιωματικά εργαστήρια σε γονείς με θέμα «Οι σχέσεις γονιών-παιδιών»
- Παρουσιάσεις σε γονείς Δημοτικών και Νηπιαγωγείων, στο πλαίσιο του Προγράμματος της Μετάβασης από το δημοτικό στο γυμνάσιο και από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό, με τα εξής θέματα :
 - 1.« Η μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό»
 2. «Ο ρόλος του παιχνιδιού στην ανάπτυξη του παιδιού»

- Παρουσίαση σε όλους τους καθηγητές Τεχνικής Σχολής με θέμα «Το φαινόμενο του Σχολικού Εκφοβισμού»
- Στο πλαίσιο της συμμετοχής των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων στην Ο.Α.Π., πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις, παρουσιάσεις και δράσεις στα σχολεία παγκύπρια
- Παρουσίαση, στην Ημερίδα που οργανώθηκε από συγκεκριμένο δημοτικό σχολείο, με θέμα «Η Ομαλή μετάβαση από το δημοτικό στο Γυμνάσιο»
- Παρουσίαση, στο Παγκύπριο Συνέδριο Ομοσπονδίας Δημοτικής Εκπαίδευσης, με θέμα «Η εκφοβιστική Συμπεριφορά»
- Παρουσιάσεις στην Ημερίδα ΠΟΣΗΓΟΠΕΑ ,που πραγματοποιήθηκε σε δύο Επαρχίες, με θέμα «Η Νέα Διαδικασία, η Υποστήριξη και καθοδήγηση των παιδιών με αναπηρία και των οικογενειών τους στο σχολείο».

5. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ / ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Συνεισφορά στα επιμορφωτικά προγράμματα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Η Υ.Ε.Ψ. συμμετείχε και κατά το 2015-2016 στα επιμορφωτικά προγράμματα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου με διαλέξεις προς τους Διευθυντές Μέσης, Δημοτικής και Συντονιστές - Βοηθούς Διευθυντές Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης για τη διαχείριση κρίσεων στο σχολείο.

Επίσης, στο πλαίσιο του Προγράμματος των Προαιρετικών Σεμιναρίων Επιμόρφωσης, η Υ.Ε.Ψ. διεξήγαγε πέντε σεμινάρια για την πρόληψη εκφοβιστικής συμπεριφοράς μεταξύ των μαθητών στο σχολείο.

5.1 Διαλέξεις, επιμορφωτικές παρεμβάσεις σε καθηγητικούς και διδασκαλικούς συλλόγους

Οι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι κλήθηκαν από πολλά σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης και έκαναν διαλέξεις ή επιμορφωτικές παρεμβάσεις σε συλλόγους εκπαιδευτικών στις προκαθορισμένες παιδαγωγικές συνεδρίες ή και σε έκτακτες συνεδρίες. Πολλές από αυτές τις παρεμβάσεις αφορούσαν στην ενημέρωση/επιμόρφωση σε ειδικά προβλήματα ή και στα διάφορα προγράμματα που λειτουργούν.

5.2 Παρουσιάσεις στο Διήμερο Εκπαιδευτικού Δημοτικής Εκπαίδευσης παγκύπρια με θέμα «Η Νέα Διαδικασία Έγκαιρης Παρέμβασης στα σχολεία για χειρισμό παιδιών με Πιθανές Μαθησιακές, Συναισθηματικές ή άλλες Δυσκολίες (ΜΕΣ)»

5.3 Παρουσιάσεις στο Διήμερο Εκπαιδευτικού Μέσης Εκπαίδευσης παγκύπρια με τα εξής θέματα :«Δεξιότητες επικοινωνίας με Εφήβους», «Σχολικός Εκφοβισμός και εργασιακό στρες»

5.4 Παρουσιάσεις στα Συνέδρια των Θεολόγων Παγκύπρια με θέμα « Δεξιότητες επικοινωνίας με εφήβους»

5.5 Σεμινάρια επιμόρφωσης εκπαιδευτικών σε θέματα στήριξης παιδιών με προβλήματα ακοής

5.6 Επιμόρφωση όλων των εκπαιδευόμενων Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων από το Πανεπιστήμιο Κύπρου που εποπτεύονται από την ΥΕΨ, στο πλαίσιο της Κλινικής Άσκησης των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σχολικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου σε διάφορα θέματα, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης που οργανώνει η ΥΕΨ.

Η Υ.Ε.Ψ. συμμετείχε στα επιμορφωτικά σεμινάρια που οργανώνονται για τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στα Προγράμματα στήριξης παιδιών με προβλήματα ακοής.

5.5 Επιμόρφωση γονέων

Οι λειτουργοί της Υ.Ε.Ψ. έδωσαν διαλέξεις και συμμετείχαν σε πολλές εκδηλώσεις σε σχολεία διάφορων βαθμίδων της εκπαίδευσης, ανά την Κύπρο, που είχαν ως αντικείμενο την επιμόρφωση των γονιών.

5.6 Πρόγραμμα Κλινικής Άσκησης Μεταπτυχιακών Φοιτητών Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, συνεχίστηκε το Πρόγραμμα Κλινικής Άσκησης Μεταπτυχιακών Φοιτητών Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου στην Υ.Ε.Ψ.

Το Πρόγραμμα κλινικής άσκησης έχει συνολική διάρκεια 1500 ωρών και αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος, το οποίο εκτείνεται από τον Ιανουάριο μέχρι τον Ιούνιο, έχει ως στόχο την ενημέρωση των δευτεροετών φοιτητών σχετικά με το εκπαιδευτικό μας σύστημα, τη λειτουργία των Διευθύνσεων και Υπηρεσιών του Υπουργείου και ειδικότερα της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, καθώς και την εξοικείωση των φοιτητών με την εργασία που επιτελεί ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος.

Σε πρώτο στάδιο (Practicum I: Σχολική Εμπειρία), η ενημέρωση γίνεται μέσα από διαλέξεις-παραουσιάσεις-συζητήσεις με εκπροσώπους των διάφορων Διευθύνσεων και Υπηρεσιών του Υπουργείου, σε συνδυασμό με ολοήμερες επισκέψεις σε σχολεία όλων των βαθμίδων, όπου οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν από τους διευθυντές και τους εκπαιδευτικούς και να παρατηρήσουν τη λειτουργία των σχολείων και την εργασία που γίνεται στις τάξεις. Ταυτόχρονα, διενεργούνται εβδομαδιαίες συναντήσεις ομαδικής εποπτείας υπό την καθοδήγηση Ανώτερης Εκπαιδευτικής Ψυχολόγου, ώστε να δίνεται ευκαιρία για ανασκόπηση της σχολικής εμπειρίας.

Κατά τη διάρκεια του Προγράμματος, διευθετούνται, επίσης, εβδομαδιαίες ενημερωτικές διαλέξεις, παρουσιάσεις και επισκέψεις στα διάφορα Τμήματα, Υπηρεσίες και Φορείς εντός και εκτός Υπουργείου, όπως οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων, Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια και άλλους, με τους οποίους συνεργάζεται η Υ.Ε.Ψ. και οι οποίοι πρόθυμα διαθέτουν τον χρόνο τους για την ενημέρωση των φοιτητών.

Σε δεύτερο στάδιο (Practicum II: Εξοικείωση και Ψυχολογική Αξιολόγηση), κάθε φοιτητής έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει την εργασία ενός συγκεκριμένου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου και εποπτεύεται από αυτόν στην άσκηση επί μέρους έργων που αφορούν στην ψυχολογική αξιολόγηση μαθητών.

Το δεύτερο μέρος του Προγράμματος Κλινικής Άσκησης εκτείνεται από τον Σεπτέμβριο μέχρι τον Ιούνιο του επόμενου χρόνου και σ' αυτό το διάστημα οι τριτοετείς πλέον Εκπαιδευόμενοι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι απασχολούνται πλήρως στην Υ.Ε.Ψ. υπό την εποπτεία Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων της Υπηρεσίας, με στόχο σταδιακά να αναλαμβάνουν, όλο και πιο ανεξάρτητα, την ευθύνη της προσφοράς ολοκληρωμένων ψυχολογικών υπηρεσιών στα σχολεία.

Η μέχρι σήμερα συνεργασία της Υ.Ε.Ψ. με το Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου κρίνεται ως πολύ επωφελής και για τις δυο πλευρές.

Δέκα μεταπτυχιακοί φοιτητές περάτωσαν την πρακτική τους άσκηση τον Ιούνιο 2016. Δέκα νέοι μεταπτυχιακοί φοιτητές άρχισαν την πρακτική τους άσκηση τον Φεβρουάριο 2016.

Στο Πρόγραμμα Κλινικής Άσκησης συμμετείχαν έξι Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι.

Το πιο πάνω Πρόγραμμα πέρασε όλα τα κριτήρια της επιτροπής αξιολόγησης (ISPA/ International School Psychology Association Accreditation Team). Το Πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Κύπρου πέρασε με επιτυχία όλα τα κριτήρια για την πιστοποίηση και αριθμός Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων που συμμετείχαν στην πρακτική άσκηση των φοιτητών βραβεύτηκαν από το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

5.6 ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ

5.6.1 Συμμετοχή σε σεμινάρια/συνέδρια στην Κύπρο και στο εξωτερικό

Αριθμός λειτουργών της Υ.Ε.Ψ. συμμετείχε σε σεμινάρια στην Κύπρο σε εξειδικευμένα θέματα πάνω στο επαγγελματικό αντικείμενο, όπως :

«Ομαλή Μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο: Μια εκπαιδευτική Πρόταση. Καλές Πρακτικές», το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2016, στο Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξενία στη Λευκωσία.

Σε ένα από τα Επαρχιακά Γραφεία ο Υπεύθυνος της Επαρχίας συντονίζει τη διεξαγωγή ενδο-υπηρεσιακού σεμιναρίου που αφορά στη Ψυχαναλυτική Θεωρία και την Πρακτική στην Εκπαίδευση. Αυτό ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2013 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα με συχνότητα κάθε τρίτη βδομάδα του μήνα στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στη Λεμεσό.

Στο Σεμινάριο συμμετέχουν Εκπαιδευτικοί Ψυχολόγοι της Επαρχίας Λεμεσού.

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδιασμού, η Υ.Ε.Ψ., όπως και οι άλλες Υπηρεσίες του Υ.Π.Π., έτυχαν καθοδήγησης με συναντήσεις σε διάφορες φάσεις της χρονιάς από μέλη της Ομάδας Στρατηγικού Σχεδιασμού, όπως και από τον ξένο ειδικό εμπειρογνώμονα που μετακαλεί το Υπουργείο Οικονομικών για αυτόν τον σκοπό.

Επιπρόσθετα, με τον πιο πάνω στόχο, σε σχέση με τον καταρτισμό πιλοτικού προϋπολογισμού στη βάση δραστηριοτήτων, η Προϊσταμένη μαζί με μέλος της Διευθυντικής ομάδας παρακολούθησαν Σεμινάρια/Εργαστήρια με θέμα τη Διαχείριση Δημόσιων Πόρων στο Υπουργείο Οικονομικών.

5.7 Εκπροσώπηση της Υπηρεσίας στην Ετήσια Εκπαιδευτική Έκθεση

6. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

6.1 Συνεισφορά σε Προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

6.1.1 Πρόγραμμα στήριξης παιδιών με σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες

Με στόχο την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας, της δυσπροσαρμοστίας και της εγκατάλειψης του σχολείου, η Υ.Ε.Ψ. συμμετείχε, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης, στη λειτουργία Προγραμμάτων στήριξης μαθητών με σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες που σε μερικές περιπτώσεις συνοδεύονταν και με προβλήματα συμπεριφοράς.

6.1.2 Πρόγραμμα στήριξης παιδιών με αισθητηριακές αναπηρίες

Η Υ.Ε.Ψ. συνεργάστηκε με τις Σχολές Κωφών, Τυφλών και άλλες Υπηρεσίες και Τμήματα του Υπουργείου, σε ό,τι αφορά στη λειτουργία των Προγραμμάτων στήριξης παιδιών με προβλήματα

ακοής, όρασης ή κίνησης.

6.1.3 Πρόγραμμα στήριξης παιδιών με νοητική υστέρηση

Στόχος του Προγράμματος αυτού είναι η παροχή στα παιδιά με ελαφριά ή μέτρια νοητική υστέρηση, που φοιτούν στα συνηθισμένα γυμνάσια, κατάλληλης αγωγής και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις ανάγκες τους σε όλους τους τομείς ανάπτυξης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη συναισθηματική και κοινωνική στήριξη και ανάπτυξη των παιδιών αυτών. Σε ορισμένα Γυμνάσια λειτούργησαν Μονάδες, με στόχο την αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις ειδικές ανάγκες αγωγής και εκπαίδευσής τους.

7. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Η Υ.Ε.Ψ. έχει διευρύνει τη συμμετοχή της με Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους σε αρκετές σημαντικές μόνιμες και Ad Hoc Επιτροπές, με κύριο στόχο την ενδυνάμωση του σχεδιασμού, της εφαρμογής αλλά και του συντονισμού της πολιτικής και των προγραμμάτων .

Συγκεκριμένα, η Προϊσταμένη συμμετέχει στο Συμβούλιο Εγκληματικότητας, στη Διατμηματική Επιτροπή για τη Σχολική Επιτυχία και Αλφαριθμητισμού, στην Κεντρική Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και στη Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας (Σ.Ε.Α.Υ.Π.).

Αριθμός Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων συμμετέχουν στις πιο κάτω Επιτροπές και Συμβούλια:

- 1) Συμβουλευτική Πολυθεματική Ομάδα του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας για Δημόσια Βοηθήματα
- 2) Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη της Βίας στην Οικογένεια και στο Σχολείο
- 3) Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο
- 4) Συμβούλιο Εγγραφής Ψυχολόγων
- 5) Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

Τέλος, συμμετέχουν σε διάφορες ενδοϋπουργικές και διατμηματικές επιτροπές.

7.1 ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, ένας αριθμός Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων προσκλήθηκε και παρέστη στα Μ.Μ.Ε. σε εκπομπές σχετικές με τα προβλήματα που συναντούν τα παιδιά στα σχολεία και συμμετείχαν σε συζητήσεις για διάφορα θέματα, εκπροσωπώντας το Υπουργείο.

7.2 ΝΕΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΑ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ Η ΑΛΛΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ (ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ)

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, εφαρμόστηκε για δεύτερη χρονιά η Νέα Διαδικασία σε όλα τα σχολεία παγκύπρια. Η Ομάδα Παρακολούθησης της εφαρμογής της νέας διαδικασίας συνέχισε την αξιολόγηση του πιο πάνω θεσμού σε δείγμα 36 σχολείων όλων των βαθμίδων, σε όλες τις Επαρχίες εκτός της Λευκωσίας που έγινε κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά.

Η αξιολόγηση ήταν ποιοτικής μορφής και έγινε κατά τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο με επί τόπου επισκέψεις κλιμακίου από την Ομάδα Παρακολούθησης στα σχολεία και το εργαλείο ήταν οι δομημένες συνεντεύξεις με εκπαιδευτικούς, Διευθυντές/ντριες, Βοηθούς Διευθυντές/ντριες και Καθηγητές/τριες Σ.Ε.Α.

Τα αποτελέσματα βρίσκονται στο στάδιο της επεξεργασίας.

8. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στη φετινή Ετήσια Έκθεση γίνονται ακόμη πιο εμφανείς οι προσπάθειες που καταβάλλει η Υ.Ε.Ψ., ώστε να ανταποκριθεί αποτελεσματικά, τόσο σε επίπεδο αντιμετώπισης, όσο και σε επίπεδο πρόληψης, στα αιτήματα που υποβάλλονται προς αυτήν είτε από τα σχολεία, είτε από γονείς.

Κατά την υπό επισκόπηση χρονιά, είναι σημαντικό να τονιστεί το έργο που έχει επιτελεστεί από την Υ.Ε.Ψ. σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες.

Πραγματοποιήθηκε σημαντική θεμελιώδης εργασία, σε συνεργασία με τις άλλες υπηρεσίες Δημοτικής, Μέσης και Μέσης Τεχνικής για τη συνέχιση της εφαρμογής της Νέας Διαδικασίας Παρέμβασης στο Σχολείο για Χειρισμό Παιδιών με Πιθανές Μαθησιακές, Συναισθηματικές ή άλλες Δυσκολίες (Μηχανισμός Εντοπισμού και Στήριξης), αλλά και για την επιμόρφωση και ενημέρωση όλων όσων εμπλέκονται σε παγκύπρια κλίμακα.

Ο στόχος της νέας αυτής διαδικασίας είναι ο έγκαιρος εντοπισμός των παιδιών που πιθανόν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες και η κατάλληλη παρέμβαση, με στόχο την αντιμετώπιση αυτών των δυσκολιών.

Στο τέλος της σχολικής χρονιάς 2015-2016, συνεχίστηκε η αξιολόγηση της Νέας Διαδικασίας σε ορισμένο αριθμό σχολείων όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης σε όλες τις άλλες Επαρχίες, εκτός της Λευκωσίας.

Συνεχίστηκε και φέτος η έμφαση στην πρόληψη, χωρίς τούτο να σημαίνει ταυτόχρονα την εγκατάλειψη των περιπτώσεων εκείνων των παιδιών που χρειάζονται ψυχολογική στήριξη. Αντίθετα, η Υ.Ε.Ψ. καταβάλλει προσπάθεια, ώστε η ανάπτυξη προληπτικών προγραμμάτων να στηρίζει στον καλύτερο χειρισμό των ατομικών περιπτώσεων και από την άλλη, η εμπειρία που αποκτάται από τον χειρισμό των ατομικών περιπτώσεων να αξιοποιείται για την ανάπτυξη προληπτικών προγραμμάτων.

Τόσο σε ό,τι αφορά στις ατομικές περιπτώσεις, όσο και σε ό,τι αφορά στα προληπτικά προγράμματα και παρεμβάσεις, βασική φιλοσοφία της Υ.Ε.Ψ. είναι πως, πέρα από τους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους, θα πρέπει να εμπλέκονται και οι Διευθύνσεις των σχολείων, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς. Η φιλοσοφία αυτή συνάδει με την αντίληψη για τον σύγχρονο ρόλο τόσο του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, όσο και του ίδιου του σχολείου σε ό,τι αφορά στη διαφύλαξη και προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας των μαθητών. Ιδιαίτερα, στο πλαίσιο της ανάπτυξης προληπτικών προγραμμάτων και παρεμβάσεων, ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος βρίσκεται στο σχολείο για περισσότερο χρόνο, συνεργάζεται με το σύνολο των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των γονιών. Με τον τρόπο αυτό συνεισφέρει στο να προληφθεί η δημιουργία προβλημάτων στο μέλλον.

Η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας συμμετέχει στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό που πραγματοποιείται για το Υ.Π.Π. και για σκοπούς επιμόρφωσης και καθοδήγησης, μέλη της Διευθυντικής Ομάδας έχουν παρακολουθήσει Προγράμματα Επιμόρφωσης σε αυτό το θέμα.

Η πολιτική αυτή της Υ.Ε.Ψ. προγραμματίζεται να συνεχιστεί με ακόμη πιο συστηματικό τρόπο και κατά την επόμενη σχολική χρονιά.

14.7 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Ως κύριο στόχο έχει την προσωπική, κοινωνική, εκπαιδευτική και επαγγελματική ανάπτυξη των μαθητών και άλλων ατόμων. Η Υ.Σ.Ε.Α. λειτουργεί Γραφεία Συμβουλευτικής σε όλα τα σχολεία της Δημόσιας Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, στα Κεντρικά Γραφεία σε επιτελικό επίπεδο στο Υ.Π.Π., καθώς και στα Επαρχιακά Γραφεία στη Λεμεσό, Λάρνακα/ Αμμόχωστο και Πάφο, τα οποία λειτούργησαν για πρώτη φορά τη σχολική χρονιά 2009-2010.

Με βασική αρχή την ιδιαιτερότητα του κάθε ατόμου, τις δυνατότητες και την ελευθερία της βούλησής του, η Υ.Σ.Ε.Α. προσπαθεί να βοηθήσει τους μαθητές και άλλους νέους:

α) Να γνωρίσουν εξελικτικά και να αποδεχθούν τον εαυτό τους και να διαμορφώσουν υγιείς στάσεις ζωής.

β) Να αναπτύξουν θετική εικόνα για τον εαυτό τους και να αποκτήσουν τα κατάλληλα εφόδια, για να αντιμετωπίζουν τα προσωπικά, οικογενειακά ή/και κοινωνικά προβλήματα της ζωής.

γ) Να προσαρμοστούν στο σχολικό περιβάλλον, με στόχο την εκπαιδευτική και κοινωνική τους πρόοδο και εξέλιξη.

δ) Να αναπτύξουν τις απαραίτητες δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν τη λήψη ορθολογιστικών αποφάσεων είτε αυτές αφορούν εκπαιδευτικά/επαγγελματικά, είτε προσωπικά θέματα.

ε) Να αναγνωρίσουν τις ατομικές τους δυνατότητες, ενδιαφέροντα, δεξιότητες και κλίσεις, να γνωρίσουν τη φύση και τις απαιτήσεις διάφορων επαγγελμάτων, καθώς και τις σύγχρονες κοινωνικό-οικονομικές και πολιτισμικές εξελίξεις, ώστε να οδηγηθούν σε ορθές εκπαιδευτικές επιλογές.

Για την επίτευξη των στόχων της, η Υ.Σ.Ε.Α. πραγματοποίησε, κατά το σχολικό έτος 2015-2016, τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Συμβουλευτική στα Σχολεία, στα Κεντρικά και Επαρχιακά Γραφεία της Υ.Σ.Ε.Α
- Χορήγηση ψυχομετρικών εργαλείων
- Εκδόσεις
- Διοργάνωση ενημερωτικών σεμιναρίων, επισκέψεων, επιμορφωτικών σεμιναρίων και συνεδρίων της Υ.Σ.Ε.Α προς τους καθηγητές Σ.Ε.Α.
- Ενημερωτικές συναντήσεις γονέων
- Εφαρμογή του Προγράμματος «Fred Goes to School» στα σχολεία
- Εφαρμογή του Προγράμματος «Διαμεσολάβηση» στα σχολεία
- Εκπαίδευση των καθηγητών Σ.Ε.Α. στο Πρόγραμμα «Ενδυνάμωσης»
- Ενημερώσεις για την εφαρμογή της εγκυκλίου «Πολιτική σε σχέση με τη διαχείριση αναφοράς περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης στα σχολεία».

Ακολουθεί αναλυτική περιγραφή των πιο πάνω δραστηριοτήτων.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Οι μαθητές που βοηθήθηκαν από τους Καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (Σ.Ε.Α.) με Ατομική Συμβουλευτική ήταν 36640, 80% του συνόλου (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ, ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ , ΝΣΜ, ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ Σ.Ε.Α.* ΚΑΤΑ ΤΥΠΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2015-2016

Σχολείο	*Μαθητές/τριες που βοηθήθηκαν	Συνολικός Αριθμός μαθητών/τριών του σχολείου	Ποσοστό (%) που βοηθήθηκαν
Γυμνάσια	16879	21072	80%
Λύκεια	15920	17320	92%
Τεχνικές Σχολές	3218	4616	70%
ΝΣΜ**	33	66	50%
Εξατάξια Σχολεία	840	890	94%
Εσπερινές Σχολές	416	582	71%
Σύνολο	37306	44546	84%

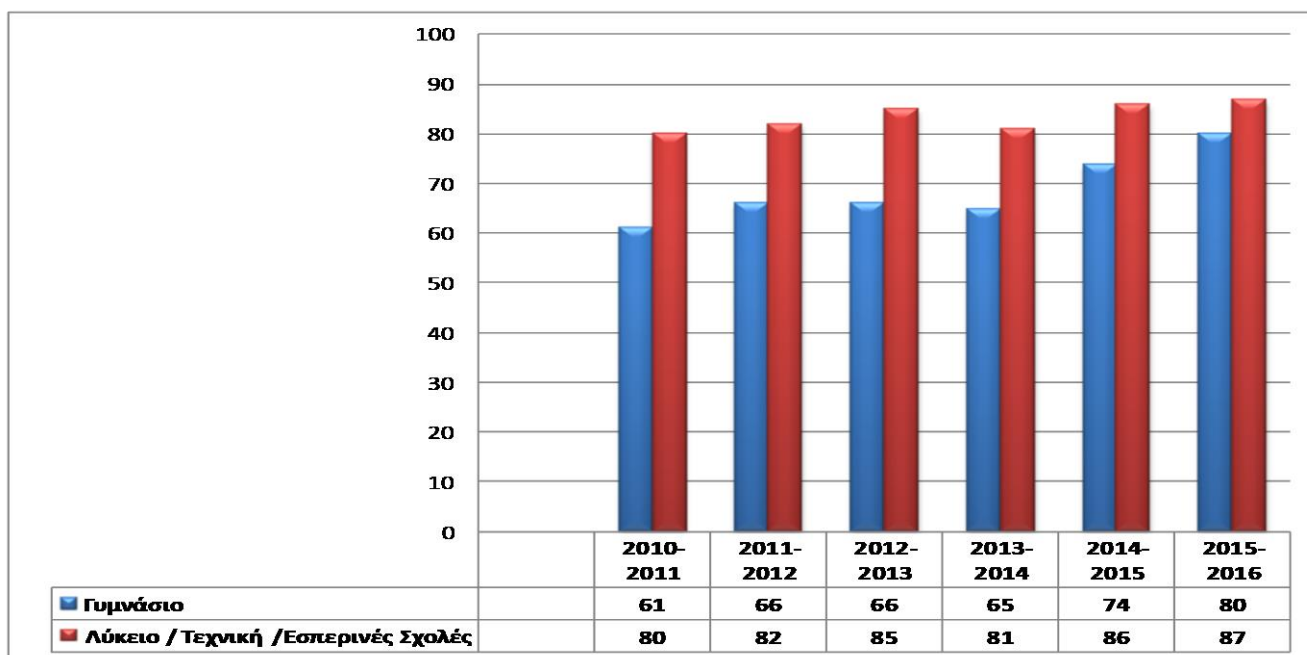
* Που είχαν μια τουλάχιστον ατομική συνέντευξη μαζί τους.

** Οι μαθητές της ΝΣΜ φοιτούν στη Α΄ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας και στη Α΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού
Σημ: Βλέπε Πίνακα 1

Αναλυτικά ο αριθμός και το ποσοστό των μαθητών/τριών που βοηθήθηκαν κατά φύλο και τύπο σχολείου φαίνεται στον Πίνακα 1 στην παράγραφο 13.2.3.1 ΠΙΝΑΚΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί φαίνεται συγκριτικά το ποσοστό των μαθητών/τριών που βοηθήθηκαν με Ατομική Συμβουλευτική, κατά τις σχολικές χρονιές 2010-2011 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2 : ΠΟΣΟΣΤΑ (%) ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ, ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, Ν.Σ.Μ., ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ /ΤΡΙΕΣ Σ.Ε.Α., ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΧΡΟΝΙΕΣ 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016.

Σχολική Χρονιά	Γυμνάσιο	Λύκειο / Τεχνική / Εσπερινές Σχολές
2010-2011	61	80
2011-2012	66	82
2012-2013	66	85
2013-2014	65	81
2014-2015	74	86
2015-2016	80	87

***Σημ:** Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούσαν τους μαθητές, οι Καθηγητές Σ.Ε.Α. συνεργάστηκαν, όπου κρίθηκε αναγκαίο, με γονείς ή άλλους συγγενείς, εκπαιδευτικούς ψυχολόγους, κλινικούς ψυχολόγους, ψυχιάτρους, κοινωνικούς λειτουργούς, επισκέπτριες υγείας κ.ά. (Πίνακας 4α).

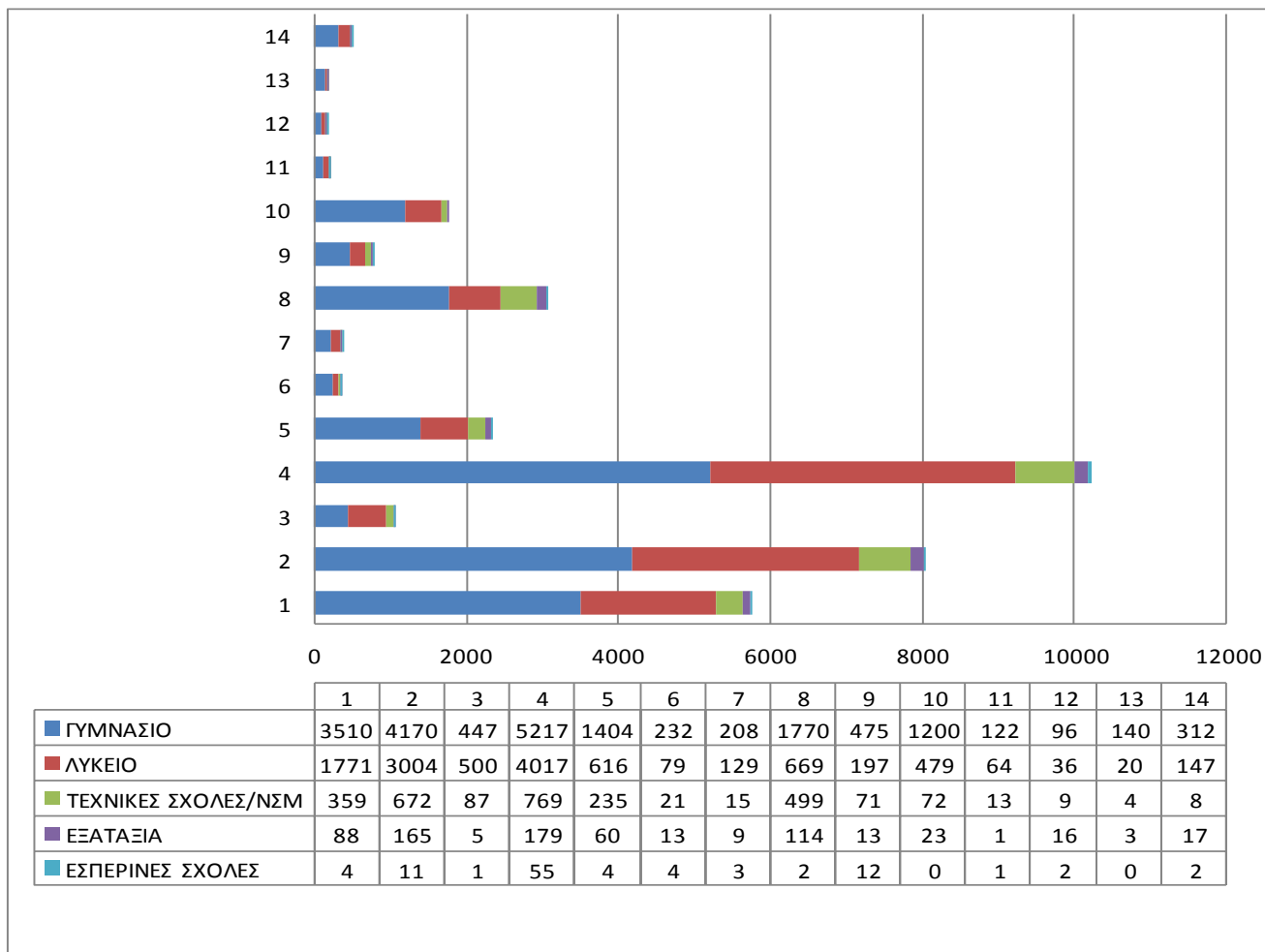
Τα προβλήματα των μαθητών αντιμετωπίστηκαν από τους Καθηγητές Σ.Ε.Α., στο πλαίσιο Ατομικής και Ομαδικής Συμβουλευτικής. Τα προβλήματα ήταν εκπαιδευτικής/επαγγελματικής φύσεως, όπως επιλογή τύπου σχολείου μετά τη Γ΄ Γυμνασίου, επιλογή μεταλυκειακού κλάδου/επαγγέλματος και χώρας σπουδών, ή προσωπικής/οικογενειακής φύσεως, όπως διαπροσωπικές σχέσεις, σχολική συμπεριφορά, ψυχοσυναισθηματικές καταστάσεις, βία στην οικογένεια, χρήση ουσιών εξάρτησης κ.λπ. (αναλυτικά τα στοιχεία στον πίνακα 3).

13.2.3.1 ΠΙΝΑΚΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχόλησαν τους μαθητές, οι Καθηγητές Σ.Ε.Α. συνεργάστηκαν, όπου κρίθηκε αναγκαίο, με γονείς ή άλλα άτομα του στενού οικογενειακού περιβάλλοντος του μαθητή, εκπαιδευτικούς ψυχολόγους, κλινικούς ψυχολόγους, ψυχιάτρους, κοινωνικούς λειτουργούς, επισκέπτριες υγείας κ.ά.

Αναλυτικά ο αριθμός και η ιδιότητα των ατόμων που συνεργάστηκαν με τον Καθηγητή Σύμβουλο στο Διάγραμμα 3.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ ΜΕ ΤΟΝ/ΤΗΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑ Σ.Ε.Α. ΓΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ /ΤΡΙΕΣ ΤΟ 2015-2016

1 = Πατέρας

2 = Μητέρα

3 = Άλλος συγγενής

4 = Καθηγητής, Β.Δ., Διευθυντής, Διευθυντής

5 = Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος

6 = Κλινικός Ψυχολόγος

7 = Ψυχίατρος

8 = Συνδεδειγμένος Λειτουργός

9 = Κοινωνικός Λειτουργός

10 = Σχολιατρική Επισκέπτρια

11 = Λειτουργό Υ.Σ.Ε.Α. (Κεντρικά Γραφεία)

12 = Ο.Α.Π.

13 = Αστυνομικός

14 = Άλλο Άτομο*

* Άλλο Άτομο περιλαμβάνει : Επαρχιακό Επιθεωρητή, Ιατρό, Μεταφράστρια Αραβικών, Υπεύθυνη Εφηβικού Ξενώνα, κ.ά.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Κατά τη σχολική χρονιά 2009-2010, λειτούργησαν για πρώτη φορά σε πιλοτική βάση Επαρχιακά Γραφεία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής σε τρεις Επαρχίες: Λεμεσό, Λάρνακα/Αμμόχωστο, Πάφο. Τα Γραφεία λειτουργούσαν κάθε Τετάρτη (10.00 π.μ. - 3.00 μ.μ.) και στελεχώνονταν από Καθηγητές Σ.Ε.Α. που ήταν τοποθετημένοι στα Κεντρικά Γραφεία στη Λευκωσία. Μετά από την πολύ θετική ανταπόκριση που υπήρξε, αποφασίστηκε η επέκταση της λειτουργίας των Επαρχιακών Γραφείων σε τακτική βάση για δύο μέρες την εβδομάδα.

Κατά το έτος 2015-2016, τα Επαρχιακά και Κεντρικά Γραφεία της Υ.Σ.Ε.Α. πρόσφεραν βοήθεια μέσω τηλεφώνου και ατομικών συνεντεύξεων για παρόμοια θέματα με αυτά που απασχόλησαν τους μαθητές των σχολείων, σε 3712 άτομα (εργαζόμενους, γονείς, στρατιώτες, φοιτητές κολεγίων ή πανεπιστημίων καθώς και μαθητές).

Στο Διάγραμμα 4 φαίνεται παραστατικά το ποσοστό των ατόμων που βοηθήθηκαν από τα Επαρχιακά και Κεντρικά Γραφεία της Υ.Σ.Ε.Α., κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016.

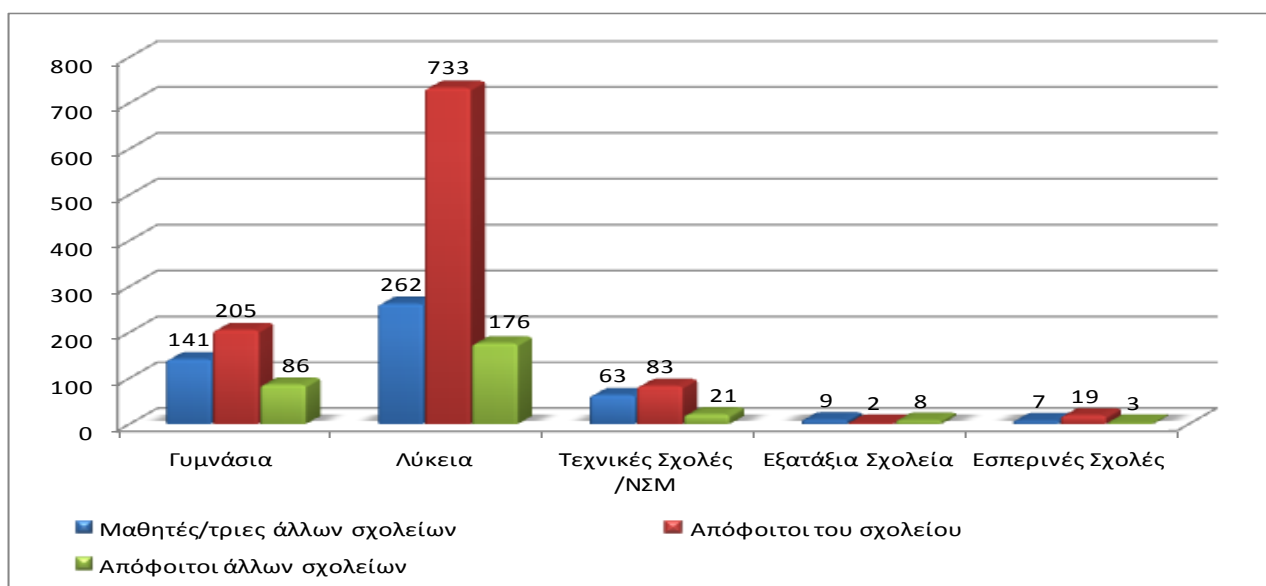
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ (%) ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΜΕΣΩ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ* ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΣ** ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Υ.Σ.Ε.Α., ΚΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2015-2016.

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Αριθμός	Ποσοστό %
Μαθητές Μέσης Εκπαίδευσης	1630	44
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	456	12
Σπουδαστές/Φοιτητές	216	6
Γονείς	1410	38
Σύνολο	3712	

Σημείωση: Από τον συνολικό αριθμό τα 910 ήταν προσωπικά ραντεβού.

Δεν συμπεριλαμβάνονται τα τηλεφωνήματα (890) που αφορούσαν άλλα θέματα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5 : ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Η/ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΣΕΑ* ΚΑΤΑ ΤΥΠΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2015-2016.

απόφοιτους άλλων σχολείων ή/και μαθητές/τριες που φοιτούν σε άλλα σχολεία.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΨΥΧΟΜΕΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ

Μέσα στο πλαίσιο της παροχής Εκπαιδευτικής / Επαγγελματικής Συμβουλευτικής, χορηγήθηκαν, τόσο στα Σχολεία Μ.Ε., όσο και στα Κεντρικά Γραφεία της Υ.Σ.Ε.Α. στο Υ.Π.Π., τα ακόλουθα αυτοματοποιημένα τεστ: το ΑΡΙΣΤΟΝ τεστ και το ΑΡΙΑΔΝΗ.

Ο πίνακας που ακολουθεί αντιπροσωπεύει τον αριθμό των μαθητών/τριών του σχολείου, στους οποίους χορηγήθηκαν τα ψυχομετρικά τεστ κατά τάξη.

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ			ΛΥΚΕΙΟ / ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ			ΕΞΑΤΑΞΙΑ			ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ							
	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ	Α	Β	Πρ Εσ	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Ζ
Άριστον (ΟΜΠ, Bronze, Gold)	2	2	186	0	0	7	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
ΑΡΙΑΔΝΗ	1	0	592	48	41	80	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Άλλα*:	6	5	364	1102	61	19	9	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	9	7	1142	1150	102	106	63	0	12	0	0	0	0	0	0	0	2

Άλλα*: Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π, έντυπη μορφή Holland τεστ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Για την επίτευξη των στόχων της, η Υ.Σ.Ε.Α. εκδίδει πληροφοριακού και διδακτικού περιεχομένου βιβλία, μερικά από τα οποία αναθεωρούνται για λόγους εναρμόνισης του περιεχομένου τους με τις αλλαγές, καινοτομίες, μεταρρυθμίσεις, κλπ. που, κατά καιρούς, επιχειρούνται στη δημόσια εκπαίδευση. Τα βιβλία που εξέδωσε η Υ.Σ.Ε.Α. κατά τη περσινή σχολικά χρονιά είναι τα ακόλουθα:

- Πλαίσια Πρόσβασης στη Δημόσια Τριτοβάθμια Εκπαίδευση Κύπρου και Ελλάδας 2018
- Παγκύπριες Εξετάσεις - Επιστημονικά Πεδία και Πλαίσια Πρόσβασης 2017
- Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο
- Κατευθύνσεις και Περιγραφές Μαθημάτων στο Λύκειο
- Μεταγυμνασιακή Εκπαίδευση στην Κύπρο
- Υποτροφίες για Μεταλυκειακές Σπουδές
- Τρίπτυχο Νέας Σύγχρονης Μαθητείας.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Το μάθημα της Επαγγελματικής Αγωγής διδάχθηκε από τους Καθηγητές Σ.Ε.Α., όπως κάθε χρόνο, στην Γ' τάξη του Γυμνασίου για 14 συνολικά περιόδους ανά τμήμα, στη διάρκεια του Α' τετραμήνου, με βάση το βιβλίο της Υ.Σ.Ε.Α. «Επαγγελματική Αγωγή». Το μάθημα προσφέρεται σε βιωματική μορφή και εστιάζει στην απόκτηση αυτογνωσίας, στην εξοικείωση με τον κόσμο της εργασίας, στη γνωριμία

με το εκπαιδευτικό μας σύστημα και καταλήγει στην εκμάθηση της διαδικασίας λήψης απόφασης για τις εκπαιδευτικές επιλογές που καλούνται να κάνουν οι μαθητές μετά το Γυμνάσιο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΝΑΡΚΩΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Κατά τη διάρκεια του πρώτου τετραμήνου, προσφέρθηκε για συνολικά τρεις (3) περιόδους σε κάθε τμήμα της Γ΄ τάξης το μάθημα της Κοινωνικής Αγωγής. Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να εφοδιάσει τους μαθητές, έτσι ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν πιθανόν δυσκολίες και προβλήματα ζωής και να τους βοηθήσει να αναπτύξουν μηχανισμούς αντίστασης κατά της χρήσης ουσιών εξάρτησης. Για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιήθηκε το Βιβλίο της Υ.Σ.Ε.Α. «Κοινωνική Αγωγή».

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ, ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ, ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Μέσα στο πλαίσιο της συνεχούς επιμόρφωσης των Καθηγητών Σ.Ε.Α., στην οποία στοχεύει η Υ.Σ.Ε.Α., διοργανώθηκαν και φέτος κατά επαρχία σεμινάρια πάνω σε θέματα που απασχολούν τον κλάδο.

Η Υ.Σ.Ε.Α. συμμετείχε στη Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση Κύπρου-Εκπαίδευση και Καριέρα 2015, που συνδιοργάνωσε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), και το Ευρωπαϊκό Γραφείο Κύπρου (ΕΓΚ).

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΟΝΕΩΝ

Πραγματοποιήθηκαν από τους Καθηγητές Σ.Ε.Α. οι καθιερωμένες συγκεντρώσεις γονέων των μαθητών Γ΄ τάξης όλων των Γυμνασίων για ενημέρωσή τους σχετικά με τη Μεταγυμνασιακή Εκπαίδευση στην Κύπρο (Λύκειο, Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, Σύστημα Μαθητείας). Επίσης, διοργανώθηκαν ενημερωτικές συγκεντρώσεις γονέων των μαθητών Α΄ τάξης όλων των Λυκείων για ενημέρωσή τους σχετικά με τα επιλεγόμενα μαθήματα στο Λύκειο και τον ρόλο τους όσον αφορά στις μελλοντικές εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των παιδιών τους. Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικές συγκεντρώσεις γονέων και σε άλλα ειδικά θέματα, σχετικά με την εκπαίδευση, τις προοπτικές επαγγελματικής απασχόλησης, τις σχέσεις γονέων-μαθητών, τις ουσίες εξάρτησης, κ.ά.

ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Προσωπικό:

Ο συνολικός αριθμός των διορισμένων καθηγητών Σ.Ε.Α. είναι **146**

α) Σχολεία: 133 Καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής στα σχολεία

β) Κεντρικά Γραφεία: 6 Καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

γ) Επαρχιακά Γραφεία: Λειτουργούν 3 Επαρχιακά Γραφεία Σ.Ε.Α. στις Επαρχίες Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου, τα οποία στελεχώνονται δύο ημέρες την εβδομάδα από καθηγητές Σ.Ε.Α..

δ) Άλλες Υπηρεσίες: 7 Καθηγητές Σ.Ε.Α. εργάζονται με απόσπαση σε άλλες υπηρεσίες, 3 ΟΑΠ, 1 Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 3 ΚΕΠΑ)

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, παρατηρήθηκαν τα εξής:

- Οι Καθηγητές/τριες Σ.Ε.Α. των σχολείων βοήθησαν με ατομικές συνεντεύξεις 37306 μαθητές/τριες που αντιστοιχούν στο 84% του συνόλου των μαθητών/τριών.
- Στα γραφεία Σ.Ε.Α των σχολείων βοηθήθηκαν 1941 μαθητές/τριες, αποφοίτους του σχολείου τους, όπως επίσης και αποφοίτους άλλων σχολείων ή/και μαθητές/τριες που φοιτούν σε άλλα σχολεία.
- Στα Κεντρικά και Επαρχιακά Γραφεία της Υ.Σ.Ε.Α. εξυπηρετήθηκαν 3712 άτομα, από τα οποία 1630 ήταν μαθητές/τριες Μέσης Εκπαίδευσης, 456 Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης, 216 ήταν φοιτητές και 1410 ήταν γονείς ή άλλοι. Από τον συνολικό αριθμό, τα 910 ήταν προσωπικά ραντεβού.
- Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. των σχολείων Μέσης Γενικής, Τεχνικής Εκπαίδευσης και Εσπερινών Σχολών προς τον γενικό αριθμό των μαθητών/τριών αυτών των σχολείων είναι 1:335 ($44546/133=335$).
- Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. προς τον αριθμό των μαθητών/τριών των πιο πάνω σχολείων που βοηθήθηκαν από τους/τις Καθηγητές/τριες Σ.Ε.Α. των σχολείων τους είναι 1: 280 ($37306/133=280$).
- Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. των Γυμνασίων προς τον αριθμό του συνόλου των μαθητών/τριών είναι 1: 351 ($21072/ 60 =351$).
- Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. των Γυμνασίων προς τον αριθμό των μαθητών/τριών που βοηθήθηκαν είναι 1: 281 ($16879/ 60 =281$).
- Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. των Εξατάξιων Σχολείων προς τον αριθμό του συνόλου των μαθητών/τριών Γυμνασίου που βοηθήθηκαν είναι 1: 297 ($890/ 3=297$).
- Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. των Εξατάξιων Σχολείων προς τον αριθμό των μαθητών/τριών που βοηθήθηκαν είναι 1: 140 ($840/ 3 =140$).
- Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. των Λυκείων προς τον αριθμό του συνόλου των μαθητών/τριών είναι 1: 403 ($17320/ 43 = 403$).
- Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. των Λυκείων προς τον αριθμό των μαθητών/τριών που βοηθήθηκαν είναι 1: 370 ($15920/43 =370$).
- Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. των Τεχνικών Σχολών προς τον αριθμό του συνόλου των μαθητών/τριών είναι 1: 390 ($4682/12 =390$).
- Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. των Τεχνικών Σχολών προς τον αριθμό των μαθητών/τριών που βοηθήθηκαν είναι 1: 271 ($3251/12= 271$).
- *Η αναλογία του αριθμού των Καθηγητών/τριών Σ.Ε.Α. των Εσπερινών Σχολών προς τον αριθμό του συνόλου των μαθητών/τριών είναι 1:291 ($582 / 2= 291$).
- *Η αναλογία του αριθμού των Συμβούλων-Καθηγητών των Εσπερινών Σχολών προς τον αριθμό των μαθητών/τριών που βοηθήθηκαν είναι 1: 208 ($416 / 2=208$).

***ΣΗΜ: Ο/Η Σύμβουλος στις Εσπερινές Σχολές πάει μόνο μια μέρα.**

Επισημαίνουμε ότι από τους/τις 133 Καθηγητές/τριες Σ.Ε.Α. οι 32 μοιράζονται σε δύο ή περισσότερα σχολεία.

13.2.2.8 ΠΙΝΑΚΕΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ, ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ /ΤΡΙΕΣ Σ.Ε.Α.*, ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2015-2016 ΚΑΙ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ											
ΦΥΛΟ	Α			Β			Γ			ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΑΓΟΡΙΑ	2911			2215			3401			8527	10774
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	2939			2017			3396			8352	10298
Γενικό Σύνολο	5850			4232			6797			16879	21072
ΛΥΚΕΙΟ											
ΦΥΛΟ	Α			Β			Γ			ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΛΥΚΕΙΟ
ΑΓΟΡΙΑ	2606			2007			2468			7081	7852
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	3034			2653			3152			8839	9468
Γενικό Σύνολο	5640			4660			5620			15920	17320
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ											
ΦΥΛΟ	Α			Β			Γ			ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΧ.ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ
ΑΓΟΡΙΑ	879			514			744			2137	3261
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	310			172			209			691	88
Γενικό Σύνολο	1141			676			949			2766	4051
ΕΞΑΤΑΞΙΑ											
ΦΥΛΟ	Α			Β			Γ			ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΧ.ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ
ΑΓΟΡΙΑ	131			119			163			413	426
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	145			113			169			427	464
Γενικό Σύνολο	276			232			332			840	890
ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ											
ΦΥΛΟ	Α	Β	Προπ.Εσπ.	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Ζ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ	
ΑΓΟΡΙΑ	37	30	13	53	55	34	25	41	288	395	
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	5	4	3	21	24	20	24	27	128	187	
Γενικό Σύνολο	42	34	16	74	79	54	49	68	416	582	

*Που είχαν μία τουλάχιστον ατομική συνέντευξη μαζί τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ (%) ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΜΕΣΩ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ* ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΣ** ΑΠΟ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ Σ.Ε.Α. ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Υ.Σ.Ε.Α., ΚΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2015-2016.

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Αριθμός	Ποσοστό%
Μαθητές Μέσης Εκπαίδευσης	1630	44
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	456	12
Σπουδαστές/Φοιτητές	216	6
Γονείς	1410	38
Σύνολο	3712	

Σημείωση: Από τον συνολικό αριθμό, τα 910 ήταν προσωπικά ραντεβού. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα τηλεφωνήματα (890) που αφορούσαν άλλα θέματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3α: ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ (%) ΜΑΘΗΤΩΝ /ΤΡΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΗΛΘΑΝ ΓΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ Σ.Ε.Α., ΚΑΤΑ ΘΕΜΑ' ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2015-2016

ΘΕΜΑΤΑ \ ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ N= 16879		ΛΥΚΕΙΟ N=15920		ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ N=3251		ΕΞΑΤΑΞΙΑ N=840		ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ N=416	
	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
Οικονομικά	3140	19%	2407	15%	979	30%	157	19%	123	30%
Υγεία του μαθητή/τριας	2472	15%	2182	14%	307	9%	57	7%	67	16%
Οικογενειακά	3739	22%	3744	24%	785	24%	73	9%	111	27%
Απειθαρχία του/της μαθητή/τριας στο σχολείο	1754	10%	839	5%	353	11%	51	6%	11	3%
Συστηματικές απουσίες	833	5%	899	6%	496	15%	31	4%	115	28%
Διαπροσωπικές σχέσεις του /της μαθητή/τριας	2454	15%	1922	12%	353	11%	49	6%	38	9%
Επίδοση/μαθησιακά προβλήματα	3349	20%	2470	16%	725	22%	158	19%	59	14%
Σταδιοδρομία	7248	43%	15492	97%	2069	64%	296	35%	142	34%
Εκφοβισμός(Bullying):	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
Σωματικός: σπρωξίματα, σκουντήματα, αγκωνιές, γροθιές και κλοτσιές, χτυπήματα με αντικείμενα	607	4%	137	1%	83	3%	12	1%	0	0%
Λεκτικός: συστηματική χρησιμοποίηση υβριστικών εκφράσεων, απειλών, ειρωνείας, χρήση παρατσουκλιών	823	5%	265	2%	118	4%	13	2%	11	3%

Εκφοβισμός με εκβιασμό: εκούσια απόσπαση χρημάτων ή προσωπικών αντικειμένων	88	1%	6	0%	22	1%	0	0%	0	0%
Έμμεσος ή κοινωνικός: προσπάθεια για κοινωνική απομόνωση ή αγνόηση ατόμου	308	2%	100	1%	49	2%	0	0%	2	0,5%
Ηλεκτρονικός: αποστολή απειλητικού ή υβριστικού υλικού μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	227	1%	48	0%	24	1%	0	0%	1	0,2%
Ρατσιστικός: διάδοση αρνητικών σχολίων εξαιτίας της καταγωγής, της κοινωνικής τάξης, της οικονομικής κατάστασης, της διαφορετικότητας	297	2%	23	0%	8	0%	2	0%	1	0,2%
Σεξουαλικός: υβριστικά σχόλια, σκίτσα και γκράφιτι με σεξουαλικό περιεχόμενο, ανήθικες χειρονομίες, ανεπιθύμητο άγγιγμα, μέχρι και σοβαρές σεξουαλικές επιθέσεις	191	1%	13	0%	10	0%	7	1%	0	0%
Παραβάσεις του Νόμου εκτός του σχολείου	214	1%	14	0%	2	0%	3	0%	0	0%

Σημείωση: * Ένας μαθητής μπορεί να καταγραφεί σε περισσότερα από ένα θέματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3^α (συνέχεια): ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ (%) ΜΑΘΗΤΩΝ /ΤΡΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΗΛΘΑΝ ΓΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ Σ.Ε.Α., ΚΑΤΑ ΘΕΜΑ' ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2015-2016.

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ N= 16879		ΛΥΚΕΙΟ N=15920		ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ N=3251		ΕΞΑΤΑΞΙΑ N=840		ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ N=416	
	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
Κάπνισμα	580	3%	722	5%	138	4%	21	0,1%	58	14%
Αλκοόλ	82	0,5%	174	1%	18	0,6%	6	0,04%	18	4%
Άλλες μη νόμιμες ψυχοδραστικές ουσίες	17	0,1%	13	0,1%	14	0,4%	0	0%	4	1%
Υποψίες για χρήση ουσιών	105	0,6%	85	0,5%	12	0,4%	1	0,01%	4	1%
Άλλα θέματα*:	1000	6%	517	3%	4	0,1%	0	0%	7	2%

***Άλλα Θέματα όπως:** Εργαστήρι μελέτης και οργανωτικής σκέψης, Συναισθηματικές δυσκολίες, Κουπόνια, Διήμερο εργασίας, Διατροφικές διαταραχές, Διαχείριση θυμού / άγχους κ.ά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3β: ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ (%) ΜΑΘΗΤΩΝ /ΤΡΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΗΛΘΑΝ ΓΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ Σ.Ε.Α., ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΒΙΑΣ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2015-2016.

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ N= 16879		ΛΥΚΕΙΟ N=15920		ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ N=3251		ΕΞΑΤΑΞΙΑ N=840		ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ N=416	
	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ										
ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ										
Άσκηση ψυχολογικής βίας εναντίον του μαθητή	720	4%	218	1,4%	73	2,3%	12	3%	7	2%
Άσκηση σωματικής βίας εναντίον του μαθητή	413	2%	32	0,2%	33	1%	10	2%	0	0%
Άσκηση σεξουαλικής βίας εναντίον του μαθητή	32	0,2%	2	0%	1	0%	7	2%	0	0%
ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ										
Άσκηση ψυχολογικής βίας εναντίον του μαθητή	156	0,9%	31	0,2%	26	0,8%	3	1%	0	0%
Άσκηση σωματικής βίας εναντίον του μαθητή	125	0,7%	20	0,1%	10	0,3%	4	1%	0	0%
Άσκηση σεξουαλικής βίας εναντίον του μαθητή	19	0,1%	2	0%	2	0,1%	1	0,2%	0	0%

Σημείωση: 1. Ένας μαθητής μπορεί να καταγραφεί σε περισσότερα από ένα θέματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΡΑΠΤΩΝ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ ΣΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ 2015-2016

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ			ΛΥΚΕΙΟ /ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ			ΕΞΑΤΑΞΙΑ			ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ							
	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ	Α	Β	Πρ Εσπ	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Ζ
Στήριξης	530	568	618	421	329	331	28	34	24	0	4	0	5	4	0	1	0
Αλφαριθμητισμού	470	281	346	11	8	7	9	8	11	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλόγλωσσων	94	75	41	45	17	10	14	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ειδικής Μονάδας	84	104	87	20	18	20	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ακροατές	52	43	40	45	12	10	3	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Κατ' οίκον Εκπαίδευση	44	45	37	15	18	15	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Άλλες Υπηρεσίες*	22	17	9	23	30	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γενικό Σύνολο	1296	1133	1178	580	429	422	58	48	37	0	4	0	5	4	0	2	0

*Άλλες Υπηρεσίες εννοούμε ιδιωτική εκπαίδευση, Μητρόπολη, Συμβ. Σταθμός ΙΘΑΚΗ, ΟΝΕΚ, Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, κ.ά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ/ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε.Ε.Α.Ε. 2015-2016

Ε.Ε.Ε.Α.Ε.	ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΛΥΚΕΙΟ /ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ	ΕΞΑΤΑΞΙΑ	ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ Ε.Ε.Ε.Α.Ε.		269	166	14	2	451
ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ Ε.Ε.Ε.Α.Ε.		824	165	21	1	1011
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		1093	331	35	3	1462

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΥΠΗΡΞΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ Σ.Ε.Α. ΜΕ ΆΛΛΑ ΑΤΟΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2015-2016

ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ			ΛΥΚΕΙΟ /ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ			ΕΞΑΤΑΞΙΑ			ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ							
	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ	Α	Β	Πρ Εσπ	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Ζ
Πατέρας	990	794	1726	914	545	1017	20	35	33	0	1	0	2	1	0	0	0
Μητέρα	1419	948	1803	1553	970	1744	52	43	70	2	0	0	2	3	2	1	1
Άλλος συγγενής	149	140	158	217	180	319	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Καθηγητής, Βοηθός Διευθυντής, Διευθυντής	1850	1547	1820	1848	1436	2564	57	64	58	3	5	3	13	11	7	9	4
Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος	444	401	559	357	212	345	14	22	24	0	2	0	0	2	0	0	0
Κλινικός Ψυχολόγος	80	80	72	50	26	40	3	6	4	0	0	0	0	1	0	0	3
Ψυχίατρος	60	69	79	57	40	82	1	6	2	0	0	0	0	2	1	0	0
Συνδεδεικμένος Λειτουργός	605	528	637	469	306	407	33	43	38	0	0	0	0	1	0	1	0
Κοινωνικός Λειτουργός	175	152	148	142	68	95	2	6	5	0	0	2	3	3	2	1	1
Σχολιατρική Επισκέπτρια	484	331	385	258	159	266	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λειτουργό Υ.Σ.Ε.Α. (στα Γραφεία)	18	22	82	19	15	47	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Ο.Α.Π.	22	35	39	21	17	17	12	4	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Αστυνομικός	41	33	66	12	5	10	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Άλλο άτομο*	78	57	177	48	30	103	14	3	0	0	0	0	0	0	0	0	2
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	6415	5137	7751	5965	4009	7056	233	237	236	5	9	5	20	24	12	13	13

*Άλλο άτομο όπως: Προϊστάμενη Γρ. Ευημερίας, Γραμματέας Σχολείου, Οδοντίατρος, Νέα Δομή, ΝΣΜ, Ειδική Δασκάλα, ΠΕΡΣΕΑΣ, ΤΑΕ, κ.ά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ Σ.Ε.Α., ΚΑΤΑ ΘΕΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ / ΤΕΧΝ.ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΣΧΟΛΩΝ 2015-2016

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΘΕΜΑΤΑ	ΛΥΚΕΙΟ/ΕΞΑΤΑΞΙΑ/ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ			ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ							ΣΥΝΟΛΟ	
	A	B	Γ	A	B	Πρ.Εσ.	Γ	Δ	Ε	ΣΤ		Z
Συμμετοχή στις Παγκύπριες εξετάσεις για σκοπούς πρόσβασης	0	0	5638	0	0	0	0	0	0	0	9	5647
Εισαγωγή σε Μεταλυκειακές Σχολές Κύπρου και Ελλάδας	0	18	806	0	0	0	0	0	0	0	0	824
Εισαγωγή σε Ανώτερες και Ανώτατες Σχολές της Αγγλίας (UCAS κ. ά.)	0	19	370	0	0	0	0	0	0	0	0	389
Εισαγωγή σε Ανώτερες και Ανώτατες Σχολές άλλων χωρών	0	1	136	0	0	0	0	0	0	0	0	137
Εξασφάλιση υποτροφίας από αρμόδιους φορείς	2	3	489	0	0	0	0	0	0	0	3	497
Συγγραφή συστατικών επιστολών για εισαγωγή σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	2	3	1184	0	0	0	0	0	0	0	2	1191
Δήλωση Επιλογής Μαθημάτων Λυκείου /Κλάδου Τεχνικής / Εσπερινής Σχολής	6901	5541	206	0	0	0	12	0	0	0	0	12660
Αλλαγή Δήλωσης Επιλογής Μαθημάτων	583	1368	356	0	0	0	0	0	0	0	0	2307
Δήλωση Εξεταζόμενων Μαθημάτων	25	0	1188	0	0	0	0	0	0	0	0	1213
Αλλαγή Ειδίκευσης Συστήματος Μαθητείας ή αίτηση μετεγγραφής από το Σύστημα Μαθητείας στην Επαγγελματική Κατεύθυνση	39	1605	61	0	0	0	0	0	0	0	0	1705
Άλλο θέμα*	41	59	226	0	0	0	0	2	0	0	0	326
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	7568	8617	10660	0	0	0	12	2	0	0	14	26873

*Άλλο Θέμα: Μετεγγραφές, αιτήσεις για κατατακτήριες, Επιλογές μετά τη ΝΣΜ, αλλαγή κατεύθυνσης

κ.ά.

Σημείωση: Ένας μαθητής μπορεί να καταγραφεί σε περισσότερα από ένα θέματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ Σ.Ε.Α. ΣΕ ΤΜΗΜΑΤΑ, ΚΑΤΑ ΘΕΜΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ, 2015-2016

Θέμα \ Τύπος Σχολείου	Γυμνάσιο			Λύκειο/ Εξατάξια/Τεχνική Σχολή /ΝΣΜ			Εσπερινές Σχολές							Σύνολο	
	A	B	Γ	A	B	Γ	A	B	Πρ.Εσ	Γ	Δ	Ε	ΣΤ		Ζ
Κατατόπιση για το σχολείο ή και ξενάγηση σ' αυτό	242	21	49	253	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	567
Συμπλήρωση ερωτηματολογίων Σ.Ε.Α.	418	18	128	273	89	91	42	2	2	5	3	3	3	3	1080
Εισαγωγικές εξετάσεις για τα Α.Α.Ε.Ι. της Κύπρου και της Ελλάδας	7	0	148	203	106	415	0	0	2	6	7	2	4	11	911
Εισαγωγή σε εκπαιδευτικά ιδρύματα διαφόρων χωρών, εκτός Κύπρου και Ελλάδας	8	1	88	14	31	188	0	3	0	2	0	0	1	3	339
Υποτροφίες	7	7	101	10	11	226	0	0	0	1	2	0	1	5	371
Επιλογή Τύπου Σχολείου	0	0	596	49	33	17	0	0	0	0	0	0	0	3	698
Ενημέρωση για Ο.Μ.Π.	15	9	798	372	23	11	0	0	2	0	0	0	0	1	1231
Ενημέρωση για Τεχνική Σχολή (Κλάδοι-Ειδικότητες)	0	0	614	52	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	668
Προβλήματα πειθαρχίας	82	90	148	53	23	23	0	0	0	0	0	0	0	0	419
Θέματα κοινωνικής αγωγής	57	41	85	11	7	7	0	0	0	0	0	0	2	2	212
Θέματα Εκφοβισμού (Bullying)	104	68	57	4	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	240
Ενημερωτικά Φυλλάδια	154	155	844	317	276	494	0	0	0	0	0	0	0	1	2241
Άλλα θέματα	62	53	211	90	100	52	0	0	0	0	0	0	0	0	568
Γενικό Σύνολο	1156	463	3867	1701	703	1531	42	5	6	14	12	5	11	29	9545

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ* ΓΙΑ ΟΜΑΔΕΣ ΓΟΝΕΩΝ ή/και ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΘΕΜΑ, 2015-2016

Τύπος Σχολείου Εκδηλώσεις	Γυμνάσιο			Λύκειο/ Εξατάξια/ Τεχνική Σχολή / ΝΣΜ			Εσπερινές Σχολές								Σύνολο
	A	B	Γ	A	B	Γ	A	B	Πρ.Εσ	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z	
Επισκέψεις σε τόπους εργασίας	27	4	181	37	5	17	0	0	0	0	0	0	0	0	271
Επισκέψεις σε Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	0	0	78	33	13	22	0	0	0	0	0	0	0	0	146
Άλλες επισκέψεις	18	3	22	4	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	54
Διαλέξεις για σπουδές	0	0	129	95	49	80	0	0	0	0	0	0	1	5	359
Διαλέξεις για επαγγέλματα	1	0	163	150	20	22	0	0	0	0	0	0	1	1	358
Διαλέξεις για το Ν.Ω.Π. και τις Ο.Μ.Π.	2	0	194	166	3	10	0	0	0	0	0	1	1	1	378
Διαλέξεις για Προγράμματα Τεχνικών Σχολών	1	0	125	9	1	2	0	0	0	2	1	1	1	1	144
Διαλέξεις για Αθλητικά και Μουσικά Σχολεία	1	0	116	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	122
Διαλέξεις για Ο.Μ.Π., Τεχνικές και Αθλητικά και Μουσικά Σχολεία	2	0	122	9	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	137
Διαλέξεις για κοινωνικά θέματα, θέματα αγωγής υγείας, κ.λπ.	19	15	57	7	6	13	0	0	0	0	0	0	0	0	117
Διαλέξεις για το Bullying	7	3	12	6	4	8	0	0	0	0	0	0	0	0	40
Άλλες διαλέξεις /εκδηλώσεις	39	10	47	25	1	8	2	1	0	0	0	0	0	4	137
Γενικό Σύνολο	117	35	1246	543	106	192	2	1	0	2	1	2	4	12	2263

* Υπολογίζονται όλες οι εκδηλώσεις ακόμη κι αν έχουν το ίδιο περιεχόμενο, εφόσον πραγματοποιήθηκαν σε διαφορετικό χρόνο για διαφορετικά τμήματα της ίδιας τάξης

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΟΥ ΔΙΕΚΟΨΑΝ ΤΗ ΦΟΙΤΗΣΗ ΤΟΥΣ, ΑΛΛΑ ΕΙΧΑΝ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑ Σ.Ε.Α., 2015-2016

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΦΥΛΟ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ			ΛΥΚΕΙΟ / ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ			ΕΞΑΤΑΞΙΑ			ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ							
	A	B	Γ	A	B	Γ	A	B	Γ	A	B	Πρ Εσ	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z
Αγόρι	73	73	139	67	19	12	4	1	6	1	3	3	5	5	4	3	0
Κορίτσι	84	40	126	27	9	10	2	0	0	0	0	2	3	1	2	0	0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	157	113	265	94	28	22	6	1	6	1	3	5	8	6	6	3	0

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΧΟΡΗΓΗΘΑΝ ΨΥΧΟΜΕΤΡΙΚΑ ΤΕΣΤ*, ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ, 2015-2016

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΕΣΤ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ			ΛΥΚΕΙΟ / ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ			ΕΞΑΤΑΞΙΑ			ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ							
	A	B	Γ	A	B	Γ	A	B	Γ	A	B	Πρ Εσ	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z
Άριστον (ΟΜΠ, Bronze, Gold)	2	2	186	0	0	7	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
ΑΡΙΑΔΝΗ	1	0	592	48	41	80	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Άλλα*:	6	5	364	1102	61	19	9	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	9	7	1142	1150	102	106	63	0	12	0	0	0	0	0	0	0	2

Άλλα: Ε.Ο.Π.Ε.Π, έντυπη μορφή Holland τεστ

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑ Σ.Ε.Α. ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ, 2015-2016

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΕΣΤ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ			ΛΥΚΕΙΟ / ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ/ΝΣΜ			ΕΞΑΤΑΞΙΑ			ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ							
	A	B	Γ	A	B	Γ	A	B	Γ	A	B	Πρ Εσ	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z
Διαμεσολάβησης	110	68	94	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FRED goes to school	80	20	50	55	54	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SAP	148	38	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VOICES	0	0	116	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Άλλα*:	162	223	109	23	7	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	500	349	431	78	61	19	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0

*Άλλα: Συζητήσεις Εφήβων, Σκέψου Πρώτα

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΑΡΙΘΜΟΣ* ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΓΥΜΝΑΣΙΑΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΤΟΥΣ, ΚΑΤΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΥΛΟ, 2015-2016

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΦΥΛΟ	Λύκειο	Τεχνική Σχολή	Αθλητικό Σχολείο	Μουσικό Σχολείο	Μη Δηλώσαντες	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΓΟΡΙΑ	2510	1213	162	44	26	3955
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	3135	427	96	43	18	3719
Γενικό Σύνολο	5645	1640	258	87	44	7674

14.8 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

14.8.1 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ / ΔΟΜΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Η Υπηρεσία διαθέτει το ακόλουθο προσωπικό:

	Εγκεκριμένη Στελέχωση			Υφιστάμενη Στελέχωση	
	Μόνιμες θέσεις	Έκτακτες		Μόνιμοι	Έκτακτοι
		Έναντι κενών	Πρόσθετες		
Προϊστάμενος	1	-	-	1	-
Ανώτεροι Μηχανικοί	2	-	-	1	-
Μηχανικοί	21	-	11	19 ^α	9 ^β
Ανώτεροι Τεχνικοί Επιθεωρητές	1	-	-	-	-
Τεχνικοί Επιθεωρητές	2	-	-	1	-
Ανώτεροι Τεχνικοί	4	-	-	3	-
Τεχνικοί	13	-	-	10	-
Ανώτεροι Γραμματειακοί Λειτουργοί	1	-	-	-	-
Γραμματειακοί Λειτουργοί	1	-	-	-	-
Βοηθοί Γραμματειακοί Λειτουργοί	3	-	3	4	1
Βοηθοί Γραφείου	1	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	50	-	14	39	10

α. Από τους δεκαεννέα (19) μόνιμους Μηχανικούς των Τεχνικών Υπηρεσιών, έξι (6) είναι Αρχιτέκτονες, οκτώ (8) Πολιτικοί Μηχανικοί, δύο (2) Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί, δύο (2) Μηχανολόγοι Μηχανικοί και ένας (1) Επιμετρητής Ποσοτήτων.

β. Από τους εννέα (9) έκτακτους Μηχανικούς των Τεχνικών Υπηρεσιών, τέσσερις (4) είναι Αρχιτέκτονες, τέσσερις (4) Πολιτικοί Μηχανικοί και ένας (1) Ηλεκτρολόγος Μηχανικός.

Η οργάνωση του Τμήματος γίνεται με βάση τις δραστηριότητες και το αντικείμενο. Ο γεωγραφικός παράγοντας λαμβάνεται υπόψη μόνο για τη δημιουργία των επαρχιακών κλιμακίων, τα οποία όμως διοικητικά δεν αποτελούν αυτόνομους τομείς.

Οργανωτική Υποδομή

α) Πρότυπα σχεδιασμού

Με την ολοκλήρωση των προτύπων μελέτης για σχολικά κτήρια όλων των βαθμίδων με πρότυπα σχέδια για τους επιμέρους χώρους, ένας μεγάλος στόχος έχει επιτευχθεί. Επίσης, έχει ετοιμαστεί πρότυπο μελέτης αναβάθμισης σχολικών κτηρίων που μαζί με τα πρότυπα αντισεισμικής αναβάθμισης αποτελούν το πλαίσιο σχεδιασμού αναβάθμισης των σχολικών κτηρίων. Έχει, επίσης, ετοιμαστεί τεύχος προτύπων κατασκευαστικών προδιαγραφών για όλους τους τύπους οικοδομικών και τεχνικών έργων, καθώς και τυπικά κατασκευαστικά σχέδια για τις επί μέρους εργασίες.

β) Μηχανογράφηση

Έχει γίνει εγκατάσταση και έναρξη χρήσης ενός περιεκτικού και ευέλικτου μηχανογραφικού συστήματος διαχείρισης. Το σύστημα παρέχει δυνατότητα ελέγχου όλων των δράσεων του Τμήματος. Βασικές λειτουργίες του συστήματος περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, καταχώρηση και διαχείριση αιτημάτων από τις Σχολικές Εφορείες και μετατροπή τους σε Έργα και Εντολές Εργασίας. Παρέχεται πλήρης έλεγχος της διαδικασίας Έργου και Εντολής Εργασίας από το στάδιο της δημιουργίας μέχρι και την ολοκλήρωσή της. Μέσω της ανάθεσης κόστους και δαπάνης, γίνεται έλεγχος και κατανομή του προϋπολογισμού. Εκτελούνται, επίσης, λειτουργίες καταχώρησης και διαχείρισης παγίων και εξοπλισμού, καθώς και δημιουργία μητρώου συντηρήσεων.

γ) Συνεργασία με άλλους φορείς

Τα τελευταία χρόνια έχει καταβληθεί προσπάθεια αποκέντρωσης του τομέα συντήρησης των σχολικών κτηρίων με την ανάληψη αυτής της δράσης από τις Σχολικές Εφορείες και απευθείας χρηματοδότηση από το Υπουργείο. Ήδη, εφαρμόζεται στην πράξη η αποκέντρωση του μηχανισμού προμήθειας σχολικών επίπλων με την ετοιμασία πρότυπων εγγράφων προσφορών για τις Σχολικές Εφορείες και την προκήρυξη διαγωνισμών από αυτές. Επίσης, έχει καθιερωθεί η παρουσίαση των προσχεδίων σε τοπικές συσκέψεις, τις οποίες οργανώνουν οι οικείες Σχολικές Εφορείες και στις οποίες συμμετέχουν οι οργανωμένοι τοπικοί φορείς.

14.8.2 ΚΤΗΡΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Προγράμματα ανάπτυξης υλικοτεχνικής υποδομής

Ο προγραμματισμός αφορά στη μακροχρόνια εκτίμηση των αναγκών, στην ετοιμασία προγράμματος ικανοποίησής τους και στην ετοιμασία προτάσεων για τον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό. Ο μακροχρόνιος προγραμματισμός αφορά στην ανέγερση νέων σχολικών μονάδων και στην επέκταση και αναβάθμιση μεγάλης κλίμακας υφιστάμενων σχολικών μονάδων.

Η συμπερίληψη της δαπάνης ενός έργου στον Κρατικό Προϋπολογισμό προϋποθέτει την ετοιμασία σχεδίων. Για τον σκοπό αυτό, τα έργα προτείνονται αρχικά στον Προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους για εξασφάλιση του χώρου και για ετοιμασία σχεδίων και η υλοποίησή τους συμπεριλαμβάνεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό του επόμενου έτους, ανάλογα με την πρόοδο των μελετών.

Οι επεκτάσεις μικρής κλίμακας και οι βελτιώσεις επείγουσας φύσης προτείνονται αμέσως για συμπερίληψη στον Προϋπολογισμό του επόμενου έτους. Επειδή ο Προϋπολογισμός του επόμενου έτους οριστικοποιείται τον Ιούλιο, οι μελέτες των έργων, για τις οποίες απαιτείται η ολοκλήρωσή τους, πριν την επόμενη σχολική χρονιά, αρχίζουν από τον Σεπτέμβριο.

Οι προτάσεις για νέες σχολικές μονάδες και επεκτάσεις των διδακτικών χώρων προέρχονται από τις οικείες Διευθύνσεις Εκπαίδευσης. Οι προτάσεις για βελτιώσεις προτείνονται από το Τμήμα, μετά από αξιολόγηση αιτημάτων των διαφόρων εκπαιδευτικών φορέων και εκθέσεων του προσωπικού του Τμήματος.

Οι Σχολικές Εφορείες συλλέγουν από τις Διευθύνσεις των σχολείων τις ανάγκες τους σε υλικοτεχνική υποδομή, και αφού τις αξιολογήσουν, τις υποβάλλουν στο Υπουργείο Παιδείας στις αρχές κάθε χρόνου. Τα διάφορα αιτήματα και προτάσεις καταχωρούνται στο αρχείο αναγκών και οι προτάσεις ετοιμάζονται και υποβάλλονται τον Μάιο κάθε χρόνου. Για τον καλύτερο προγραμματισμό των έργων καταβάλλεται προσπάθεια ετοιμασίας βάσης δεδομένων για όλα τα σχολεία. Ειδικά για εργασίες συντήρησης θα ετοιμαστεί ειδικό πρόγραμμα περιοδικής συντήρησης σχολικών κτηρίων.

Έχει ετοιμαστεί ένα συνολικό μακροχρόνιο πρόγραμμα των αναγκών σε υλικοτεχνική υποδομή της Δημόσιας Εκπαίδευσης σε νέες σχολικές μονάδες, σε επεκτάσεις και βελτιώσεις των υφιστάμενων σχολείων. Στο πρόγραμμα αυτό εντάχθηκαν όλα τα προϋπάρχοντα προγράμματα ανάπτυξης που ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη. Τα επιμέρους προγράμματα ανάπτυξης της υλικοτεχνικής υποδομής της Δημόσιας Εκπαίδευσης ανά βαθμίδα, τα οποία περιλαμβάνονται στον ετήσιο προϋπολογισμό, είναι τα ακόλουθα:

- α) Ανέγερση κτηρίων των νέων σχολικών μονάδων
- β) Γενική βελτίωση κτηρίων υφιστάμενων σχολικών μονάδων
- γ) Επέκταση των κτηρίων υφιστάμενων σχολικών μονάδων
- δ) Βελτίωση αθλητικής υποδομής υφιστάμενων σχολικών μονάδων

Για τη βελτίωση των υφιστάμενων σχολικών υποδομών, υλοποιούνται τα ακόλουθα επιμέρους έργα:

- Αντισεισμική ενίσχυση φέροντος οργανισμού
- Λειτουργικός ανασχεδιασμός, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα κτηριολογικά προγράμματα
- Προσθήκη αιθουσών γενικής διδασκαλίας και εργαστηρίων
- Ανέγερση Αιθουσών Πολλαπλών Χρήσεων
- Ανέγερση υποδομής για την Ειδική Εκπαίδευση
- Προσθήκη βοηθητικής υποδομής (κυλικείων, ιατρείων και χώρων υγιεινής)
- Δημιουργία υποδομής για διακίνηση αναπήρων (ράμπες, ανελκυστήρες, κ.λπ.)
- Ανακατασκευή και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων.

Στεγαστικές ανάγκες

Παρά τη μείωση του μαθητικού πληθυσμού, παρατηρείται αύξηση των στεγαστικών αναγκών, λόγω διακίνησης, ιδιαίτερα στη Δημοτική Εκπαίδευση. Επιπρόσθετα, υπάρχει η ανάγκη για αντικατάσταση σχολείων, καθώς και η δημιουργία περιφερειακών σχολείων.

Στα έργα αναβάθμισης περιλαμβάνεται γενικός ανασχεδιασμός και συνολική αναβάθμιση. Στα σχολεία των οποίων η αναβάθμιση σχεδιάστηκε πριν το 2007, αφορούσε μόνο αναβάθμιση του φέροντος οργανισμού. Σε αυτά τα σχολεία θα πρέπει να επανέλθουμε σταδιακά, ώστε η αναβάθμιση να περιλαμβάνει και παιδαγωγικό ανασχεδιασμό. Στο μέλλον θα υπάρξουν αυξημένες ανάγκες αντικατάστασης των παλαιών σχολικών κτηρίων.

Η αναβάθμιση των παλαιών σχολικών κτηρίων, σύμφωνα με τον κώδικα που εγκρίθηκε, επιτυγχάνει επέκταση της ζωής τους κατά 10 έως 20 χρόνια, ανάλογα με την κατάστασή τους. Αν ληφθεί υπόψη, ότι το μεγαλύτερο κτηριακό δυναμικό των σχολείων έχει ανεγερθεί μεταξύ 1960-1985, τότε στο προσεχές μέλλον θα πρέπει να αρχίσει η αντικατάσταση των παλαιότερων κτηρίων.

α. Προδημοτική Εκπαίδευση – Νηπιαγωγεία

Η πολιτική για την ανάπτυξη της κτηριακής υποδομής της Προδημοτικής Εκπαίδευσης προβλέπει δημιουργία Νηπιαγωγείου σε κάθε σχολική μονάδα της Δημοτικής Εκπαίδευσης, είτε με ανέγερση νέου κτηρίου, είτε με διαμόρφωση πλεονάζουσας υποδομής του υφιστάμενου σχολείου.

Στόχος είναι η δημιουργία υποδομής για όλα τα παιδιά προδημοτικής ηλικίας. Για τον σκοπό αυτό, ετοιμάστηκε μακροχρόνιο πρόγραμμα ανάπτυξης, το οποίο έχει υλοποιηθεί σε σημαντικό βαθμό.

Με την οικονομική κρίση παρατηρείται αύξηση της ζήτησης στα δημόσια Νηπιαγωγεία, καθώς και η ανάγκη μεγάλου αριθμού επεκτάσεων των υφιστάμενων Νηπιαγωγείων.

β. Δημοτική Εκπαίδευση

Με βάση το μακροχρόνιο προγραμματισμό φαίνεται, ότι στα επόμενα πέντε χρόνια θα υπάρχει ανάγκη ανέγερσης νέων Δημοτικών Σχολείων.

γ. Μέση Εκπαίδευση

Στη Μέση Εκπαίδευση δεν υπάρχουν, στο παρόν στάδιο, σημαντικές στεγαστικές ανάγκες. Έχει ετοιμαστεί ένα συνολικό μακροχρόνιο πρόγραμμα των αναγκών σε υλικοτεχνική υποδομή της Δημόσιας Εκπαίδευσης σε νέες σχολικές μονάδες και σε επεκτάσεις και βελτιώσεις των υφιστάμενων σχολείων.

Χώροι ανέγερσης νέων σχολείων – επιλογή – απόκτηση

Η χωροθέτηση των σχολείων έχει τεθεί πάνω σε ορθολογιστική και προγραμματισμένη βάση, μέσα στο πλαίσιο της Πολεοδομικής Νομοθεσίας και κυρίως κατά την ετοιμασία των τοπικών σχεδίων.

Η επιλογή του χώρου ανέγερσης μιας νέας σχολικής μονάδας γίνεται σε συνεργασία και συνεννόηση με την οικεία Σχολική Εφορεία, το οικείο Τμήμα Εκπαίδευσης και το Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών.

Η κύρια ευθύνη για τη διεκπεραίωση των διαδικασιών απαλλοτρίωσης ανήκει στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και στο Υπουργείο Οικονομικών.

Περιφερειακά Δημοτικά σχολεία

Προτεραιότητα στο κτηριακό πρόγραμμα αποτελεί η δημιουργία περιφερειακών Δημοτικών Σχολείων. Διεργασίες για τη δημιουργία περιφερειακών Δημοτικών Σχολείων βρίσκονται σε εξέλιξη στην περιοχή Αρεδιού, για τις Κοινότητες Αρεδιού, Μαλούντας, Αγ. Ιωάννη, Αγροκηπιάς, περιοχή Πάνω Σολέας, για τις Κοινότητες Γαλάτας, Κακοπετριάς, Σπήλιων, Σινά Όρους, Καλιάνων, περιοχή Βασιλικού για τις Κοινότητες Καλαβασού, Τόχνης, Μαρί και Ζυγίου, περιοχή Παλώδιας, για τις Κοινότητες Παλώδιας, Σπιταλίου, Παραμύθας, Άλασσας, περιοχής Ακάμα, για τις Κοινότητες Κάθηκα, Δρούσιας, Ίνιας, Αρόδων, Κρήτου Τέρας, Θελέτρας, περιοχής Κάτω Μονής, για τις Κοινότητες Αγ. Μαρίνας Ξυλιάτου, Ορούντας, Κάτω Μονής, Λαγουδερών, Σαραντίου και περιοχής Κουκλιών, για τις Κοινότητες Κουκλιών, Μανδριών και Χολετριών.

Πρότυπα Σχεδιασμού - Καινοτομίες

Η αναβάθμιση των προτύπων σχεδιασμού αποτελεί τον βασικότερο λόγο της αύξησης των δαπανών ανέγερσης νέων σχολικών μονάδων. Τόσο επειδή διαπιστώνεται μία μη παραγωγική αξιοποίηση των χώρων των σχολείων, όσο και για περιορισμό των δαπανών, έγιναν οι πιο κάτω αναθεωρήσεις στα κτηριολογικά προγράμματα των σχολείων:

α. Λύκεια

Αύξηση των ειδικών αιθουσών και εργαστηρίων και περιορισμός των αιθουσών γενικής διδασκαλίας, με την προϋπόθεση κατάργησης της μίας αίθουσας διδασκαλίας ανά τμήμα.

β. Γυμνάσια

Αύξηση των ειδικών αιθουσών και εργαστηρίων με παράλληλο περιορισμό των αιθουσών γενικής διδασκαλίας, με την προϋπόθεση τα τμήματα των ανώτερων τάξεων να είναι διακινούμενα.

γ. Δημοτικά Σχολεία

Περιορισμός των εργαστηρίων στα απολύτως απαραίτητα, δηλαδή, Οικιακής Οικονομίας, Επιστήμης και Σχεδιασμού, Τεχνολογίας, Τέχνης, Μουσικής και Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, καθώς και αναβάθμιση των αιθουσών διδασκαλίας σε πολυδύναμες. Με τα νέα πρότυπα σχεδιασμού έχουν εισαχθεί καινοτομίες στον σχεδιασμό των νέων σχολικών κτηρίων, τόσο λειτουργικές, όσο και κατασκευαστικές.

1) Λειτουργικές καινοτομίες

- Στα νέα σχολικά κτήρια των Λυκείων, Γυμνασίων και Δημοτικών έχει προστεθεί χώρος μαθητικής λέσχης.

- Στα Λύκεια και Γυμνάσια έχει προστεθεί χώρος Υπεύθυνων Τμημάτων.
- Στις αίθουσες διδασκαλίας των τριών πρώτων τάξεων των Δημοτικών Σχολείων έχει προστεθεί καθιστικός χώρος.

2) Κατασκευαστικές καινοτομίες

- Σε όλες τις αίθουσες διδασκαλίας εγκαθίσταται σύστημα δομημένης καλωδίωσης, καθώς και υποδομή για ηλεκτρονικό προβολέα και διαδραστικό πίνακα.
- Τα νέα σχολικά κτήρια που ανεγείρονται, καθώς και τα υφιστάμενα, τα οποία αναβαθμίζονται, αναβαθμίζονται και ενεργειακά.

3) Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Στα νέα σχολικά κτήρια, καθώς και στα υφιστάμενα κτήρια, στα οποία εκτελούνται εργασίες γενικής βελτίωσης ή επεκτάσεις, λαμβάνεται πρόνοια για μελλοντική εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων για παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος. Συστήματα συνολικής ισχύος 966KW έχουν εγκατασταθεί σε 111 σχολεία.

4) Πράσινο

Στα νέα σχολικά κτήρια, καθώς και στα υφιστάμενα κτήρια, στα οποία εκτελούνται εργασίες γενικής βελτίωσης ή επεκτάσεις ή σε αυτά που υλοποιούνται έργα αθλητικής υποδομής, ενισχύεται η φύτευση δέντρων και η εγκατάσταση συστημάτων άρδευσης, με στόχο τη δημιουργία «πράσινου» περιβάλλοντος εντός των σχολείων.

5) Ασφάλεια και υγεία στον σχολικό χώρο

Για την ασφάλεια και υγεία στον χώρο των σχολείων, κατά τον σχεδιασμό, λαμβάνονται υπόψη τα αναγκαία μέτρα για δυνατότητα ασφαλούς διαφυγής, μέτρα αντιπυρικής προστασίας, συστήματα εντοπισμού διαρροής υγραερίου κ.λπ.

6) Διακίνηση αναπήρων

Στα σχολικά κτήρια κατασκευάζεται υποδομή για άτομα με αναπηρίες (Α.ΜΕ.Α.).

7) Συστήματα ασφαλείας σχολικών κτηρίων

Στα κατασκευαστικά σχέδια των νέων σχολείων και στα σχέδια αναβάθμισης υφιστάμενων, περιλαμβάνονται εγκατάσταση συστήματος ασφαλείας έναντι διάρρηξης (συναγερμός) και εξωτερικός φωτισμός.

Συντήρηση υλικοτεχνικής υποδομής σχολείων

Οι Σχολικές Εφορείες αναλαμβάνουν τη συντήρηση της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολείων (λειτουργικές επισκευές και συντήρηση). Η χρηματοδότηση των δράσεων αυτών γίνεται κυρίως

από το Κτηριακό Πρόγραμμα των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου και μερικώς από τους Προϋπολογισμούς των Σχολικών Εφορειών. Από την αρχή του 2016 έχουν εξεταστεί και εγκριθεί για υλοποίηση από τις Σχολικές Εφορείες πάνω από 1100 έργα με χρηματοδότηση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού συνολικής δαπάνης πέραν των €7.800.000,00.

Υλοποίηση κτηριακού προγράμματος

1. Μελέτες

Η πλειοψηφία των έργων ανατίθεται για μελέτη και επίβλεψη σε ιδιώτες Συμβούλους Αρχιτέκτονες, Πολιτικούς Μηχανικούς, Τοπογράφους, Γεωτεχνικούς, Μηχανολόγους, Ηλεκτρολόγους και Επιμετρητές Ποσοτήτων.

Το επίπεδο προσφοράς υπηρεσιών στον τομέα των μελετών, παρά το ότι παρουσιάζει αδυναμίες, κρίνεται ικανοποιητικό. Αυτό οφείλεται στη δυνατότητα ελέγχου και στην υποστήριξη που δίδεται από την Υπηρεσία.

2. Εργοληπτικοί διαγωνισμοί

α) Ανοικτή διαδικασία

Το 2016 προκηρύχθηκαν 50 εργοληπτικοί διαγωνισμοί με ανοικτή διαδικασία. Εκδήλωσαν ενδιαφέρον συνολικά 975 οικονομικοί φορείς, οι οποίοι προμηθεύτηκαν τα έγγραφα ηλεκτρονικά μέσω του Συστήματος Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας στο www.eprocurement.gov.cy. Για τους διαγωνισμούς με ανοικτή διαδικασία που έχουν ανοιχθεί, υποβλήθηκαν συνολικά 382 προσφορές.

Η διαχείριση της φάσης υλοποίησης κρίνεται ικανοποιητική.

β) Συνοπτικές διαδικασίες

Το 2016 προκηρύχθηκαν 127 εργοληπτικοί διαγωνισμοί με συνοπτικές διαδικασίες. Οι συνοπτικές διαδικασίες αφορούν σε έργα με εκτίμηση δαπάνης μέχρι €50.000,00 + Φ.Π.Α. Στην κατηγορία αυτή κλήθηκαν, για να προσφοροδοτήσουν 766 οικονομικοί φορείς και υποβλήθηκαν συνολικά 516 προσφορές.

Η διαχείριση της φάσης υλοποίησης κρίνεται ικανοποιητική.

3. Αποτελέσματα υλοποίησης κτηριακού προγράμματος 2016

Οι Τεχνικές Υπηρεσίες, μέσα στο πλαίσιο υλοποίησης του κτηριακού προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, από την αρχή του 2016 μέχρι σήμερα, υπέγραψαν 40 Συμβόλαια που προέκυψαν από διαγωνισμούς με ανοικτή διαδικασία, συνολικής δαπάνης €28.564.950,36 + Φ.Π.Α. Οι σημαντικότερες Συμβάσεις κτηριακής υποδομής που υπογράφηκαν είναι: αναδόμηση και αποκατάσταση του Παγκύπριου Γυμνασίου Λευκωσίας (€6.558.075,91 + Φ.Π.Α.), ανέγερση νέων κτηρίων στο Λανίτειο Γυμνάσιο Λεμεσού (€4.235.000,00 + Φ.Π.Α.), ανέγερση Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου Πανθέας Λεμεσού (€3.426.729,00 + Φ.Π.Α.), Masterplan και αντικατάσταση πτέρυγας «Newham» στην Αγγλική Σχολή Λευκωσίας (€2.968.000,00 + Φ.Π.Α.), ανέγερση Δημοτικού Σχολείου Αθηνού (€2.548.000,00 + Φ.Π.Α.), γενική βελτίωση Τεχνικής Σχολής Παραλιμνίου (€1.928.222,28 + Φ.Π.Α.), αντισεισμική αναβάθμιση και ανασχεδιασμός, αντικατάσταση πτέρυγας και προσθήκες Δημοτικού Σχολείου Λυμπιών (€1.578.000,08 + Φ.Π.Α.) και επέκταση Γ΄ Τεχνικής Σχολής Λεμεσού (€995.433,00 + Φ.Π.Α.). Επίσης, από την αρχή του 2016 μέχρι σήμερα, έχουν ανατεθεί 127 Συμβάσεις με Συνοπτικές Διαδικασίες συνολικής δαπάνης €2.263.020,00 + Φ.Π.Α.

Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνεται ο αριθμός των Συμβάσεων που έχουν ανατεθεί ανά κατηγορία (σύμφωνα με την κωδικοποίηση των έργων στον ετήσιο προϋπολογισμό):

Προδημοτική Εκπαίδευση:	
Ανεγέρσεις	3
Δημοτική Εκπαίδευση:	
Ανεγέρσεις	2
Επεκτάσεις	4
Βελτιώσεις	12
Έργα Υποδομής Σχολικού Αθλητισμού	2
Μέση Εκπαίδευση:	
Επεκτάσεις	1
Βελτιώσεις	8
Έργα Υποδομής Σχολικού Αθλητισμού	3
Μέση Τεχνική Εκπαίδευση:	
Επεκτάσεις	3
Βελτιώσεις	1
Ειδικά Σχολεία	
Βελτιώσεις	1
Έργα με Συνοπτικές Διαδικασίες	127

4) Εργολαβικές Συμβάσεις 2016

A) Διαγωνισμοί με ανοικτή διαδικασία

ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ανεγέρσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία	
Α΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Λατσιών	307.000,00
Λάρνακα	
Δημόσιο Νηπιαγωγείο Κιτίου	334.900,00
Αμμόχωστος	
Δημόσιο Νηπιαγωγείο Δάσους Άχνας	288.700,00
Σύνολο: 3 έργα	930.600,00

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ανεγέρσεις	Δαπάνη (€)
Λάρνακα Δημοτικό Σχολείο Αθηνένου	2.548.000,00
Λεμεσός Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο Πανθέας	3.426.729,00
Σύνολο: 2 έργα	5.974.729,00
Επεκτάσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία Δ΄ Δημοτικό Λακατάμειας	110.777,00
Λεμεσός 1. Δημοτικό Σχολείο Πελενδρίου 2. Γ΄ Δημοτικό Σχολείο Ύψωνα 3. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Ποταμού Γερμασόγειας	156.800,00 468.466,00 153.300,00
Σύνολο: 4 έργα	889.343,00
Βελτιώσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία 1. Δ΄ Δημοτικό Σχολείο Αγλαντζιάς 2. Δημοτικό Σχολείο Λυμπιών 3. Διάφορα Δημοτικά Σχολεία Επαρχιών Λευκωσίας, Λάρνακας και Πάφου για ασφαλτόστρωση γηπέδων 4. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας	9.400,00 1.578.000,08 50.270,00 54.900,00
Λάρνακα Β΄ Δημοτικό Σχολείο Αραδίππου	64.880,00
Λεμεσός 1. Διάφορα Δημοτικά Σχολεία Επαρχίας Λεμεσού για ασφαλτόστρωση γηπέδων 2. ΚΖ΄ Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο Λεμεσού 3. Δημοτικό Σχολείο Πάνω Πολεμιδιών (Καρμιώτισσα) 4. Δημοτικό Σχολείο Αψιού 5. Δημοτικό Σχολείο Καλού Χωριού 6. Α΄ Δημοτικό Σχολείο Αγίου Αθανασίου	7.988,09 71.800,00 81.700,00 57.000,00 49.000,00 181.000,00
Πάφος Β΄ Δημοτικό Σχολείο Χλώρακας	50.650,00
Σύνολο: 12 έργα	2.256.588,17
Έργα Υποδομής Σχολικού Αθλητισμού	Δαπάνη (€)
Λεμεσός 1. Δημοτικό Σχολείο Μονής – Μοναγρούλι (Άγιοι Ανάργυροι) 2. Δημοτικό Σχολείο Αγίου Αμβροσίου	84.900,00 93.700,00
Σύνολο: 2 έργα	178.600,00

ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Επεκτάσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία	
Γυμνάσιο Λατσιών	154.800,00
Σύνολο: 1 έργο	154.800,00
Βελτιώσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία	
1. Παγκύπριο Γυμνάσιο Λευκωσίας	6.558.075,91
2. Αγγλική Σχολή Λευκωσίας	2.968.000,00
3. Περιφερειακό Λύκειο Μ. Κουτσόφτα και Α. Παναγίδη Παλαιομετόχου	52.970,00
Λάρνακα	
Γυμνάσιο Ξυλοτύμπου	47.750,00
Λεμεσός	
Λανίτειο Γυμνάσιο Λεμεσού	4.235.000,00
Αμμόχωστος	
1. Λύκειο Κοκκινοχωρίων	119.000,00
2. Γυμνάσιο Δερύνειας (Ειρήνης και Ελευθερίας)	119.900,00
Πάφος	
Γυμνάσιο Παναγιάς	75.989,00
Σύνολο: 8 έργα	14.176.684,91
Έργα Υποδομής Σχολικού Αθλητισμού	Δαπάνη (€)
Λευκωσία	
Γυμνάσιο Ακρόπολης	232.000,00
Λάρνακα	
Γυμνάσιο Δροσιάς	79.800,00
Λεμεσός	
Λύκειο Αγίου Σπυρίδωνα Κάτω Πολεμιδιών	168.750,00
Σύνολο: 3 έργα	480.550,00

ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Επεκτάσεις	Δαπάνη (€)
Λάρνακα Νέα Τεχνική Σχολή Λάρνακας	329.000,00
Λεμεσός 1. Γ΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού (παροχή υπηρεσιών) 2. Γ΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού	5.900,00 995.433,00
Σύνολο: 3 έργα	1.330.333,00
Βελτιώσεις	Δαπάνη (€)
Αμμόχωστος Τεχνική Σχολή Παραλιμνίου	1.928.222,28
Σύνολο: 1 έργο	1.928.222,28

ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Βελτιώσεις	Δαπάνη (€)
Λευκωσία Σχολή Τυφλών	264.500,00
Σύνολο: 1 έργο	264.500,00

Β) Διαγωνισμοί με συνοπτικές διαδικασίες (έργα με εκτίμηση δαπάνης μέχρι €50.000,00)

Διαγωνισμοί με Συνοπτικές Διαδικασίες	Δαπάνη (€)
1. Λύκειο Κύκκου Β΄, Λευκωσία Μετατροπές στην Αίθουσα Εκδηλώσεων και Αθλητισμού	32.300,00
2. Α΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Τραχωνίου, Λεμεσός Αντικατάσταση Περίφραξης	11.250,00
3. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Χοιροκοιτίας, Λάρνακα Κατασκευή Περίφραξης	7.000,00
4. Ειδικό Σχολείο Λευκωσίας Μετατροπή Αίθουσας σε Αίθουσα Αισθητηριακής Αγωγής	7.800,00
5. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Αναφωτίας, Λάρνακα Επέκταση και Αντικατάσταση Περίφραξης	33.780,00
6. Τεχνική Σχολή Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, Λευκωσία Στεγάνωση Οροφών	11.750,00
7. Δημοτικό Σχολείο Πύργος, Λεμεσός Ανέγερση Μεταλλικού Στεγάστρου	3.100,00
8. Γυμνάσιο Κιτίου, Λάρνακα Κατασκευή Περίφραξης	36.748,00
9. Γυμνάσιο Αποστόλου Παύλου, Πάφος Μετατροπές στην Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων	23.800,00
10. Δημοτικό Σχολείο Τρούλλων, Λάρνακα Προμήθεια και Εγκατάσταση Ηλεκτρικού Ανελκυστήρα	21.250,00
11. Λύκειο Αγίου Γεωργίου Λακατάμειας, Λευκωσία Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων	16.500,00
12. Γυμνάσιο Τραχωνίου, Λεμεσός Κατασκευή Κιγκλιδωμάτων και Περίφραξη	38.988,00
13. Δημοτικό Σχολείο Περιστερώνας, Λευκωσία Εγκατάσταση Συστήματος Κλιματισμού	14.440,00
14. Νέα Τεχνική Σχολή Λάρνακας Κατασκευή Χώρου Στάθμευσης	21.000,00
15. Δημοτικό Σχολείο Εργατών, Λευκωσία Βελτιώσεις	5.265,00
16. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Βορόκλινης, Λάρνακα Διαμόρφωση Αυλής - Εξωτερικές Εργασίες	12.873,00
17. Λύκειο Αγίου Γεωργίου, Λάρνακα Μετατροπή Αίθουσας Διδασκαλίας σε Εργαστήριο Μουσικής	11.500,00
18. Δημοτικό Σχολείο Ανθούπολης, Λευκωσία Μετατροπή Υφιστάμενης Αίθουσας σε δύο Αίθουσες Ειδικής Εκπαίδευσης	17.950,00

Διαγωνισμοί με Συνοπτικές Διαδικασίες	Δαπάνη (€)
19. Γυμνάσιο Ύψωνα, Λεμεσός Μετατροπές - Ανέγερση Νέου Κλιμακοστασίου	47.880,00
20. Γ΄ Δημοτικό Σχολείο Παραλιμνίου, Αμμόχωστος Χρωματισμοί - Εργασίες Συντήρησης	23.390,00
21. Δημοτικό Σχολείο «Χατζηγεωργάκης Κορνέσιος», Λευκωσία Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων Μαθητών, Μαθητριών και Προσωπικού	12.250,00
22. Δημοτικό Σχολείο Κυπερούντας, Λεμεσός Παροχή Υπηρεσιών Επιμετρητή Ποσοτήτων για την Κατεδάφιση - Ανέγερση	4.640,00
23. Δημοτικό Σχολείο Λιβαδιών, Λάρνακα Αντικατάσταση Μόνωσης, Βελτιώσεις και Εξωτερικές Εργασίες	35.100,00
24. Γυμνάσιο Αθηνού, Λάρνακα Βελτιώσεις και Εξωτερικές Εργασίες	15.500,00
25. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Ιδαλίου, Λευκωσία Υγρομόνωση Δωμάτων	5.970,00
26. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Γερίου, Λευκωσία Χώρος Στάθμευσης και Βελτιώσεις	29.700,00
27. Δ΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Λακατάμειας, Λευκωσία Βελτιώσεις	7.325,00
28. Β΄ Δημοτικό Σχολείο (Κολούμπια) Ποταμού Γερμασόγειας, Λεμεσός Υγρομόνωση, Θερμομόνωση	7.404,00
29. Γυμνάσιο Τραχωνίου, Λεμεσός Συντήρηση Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων	39.700,00
30. Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Πάχνας, Λεμεσός Υγρομόνωση, Θερμομόνωση	9.422,00
31. Γυμνάσιο Καλογεροπούλου Μέσα Γειτονιά, Λεμεσός Συντήρηση	22.890,00
32. ΚΑ΄ Δημοτικό Σχολείο Μέσα Γειτονιάς, Λεμεσός Συντήρηση	26.300,00
33. Γυμνάσιο Επισκοπής, Λεμεσός Συντήρηση	32.750,00
34. Λύκειο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, Λάρνακα Προμήθεια και Εγκατάσταση Καθισμάτων Σεμιναρίων	5.175,00
35. Α΄ Δημοτικό Σχολείο Λιοπετρίου, Αμμόχωστος Χρωματισμοί, Εργασίες Συντήρησης	28.900,00
36. Α΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Αραδίπτου, Λάρνακα Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων	38.900,00
37. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Σωτήρας, Αμμόχωστος Χρωματισμοί, Εργασίες Συντήρησης	14.900,00
38. Δημοτικό Σχολείο «Ναρέκ», Λευκωσία Υγρομόνωση, Θερμομόνωση	19.000,00
39. Ε΄ Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας, Λευκωσία Χρωματισμοί	29.330,00

Διαγωνισμοί με Συνοπτικές Διαδικασίες	Δαπάνη (€)
40. Λύκειο Λιβαδιών, Λάρνακα Ανακαίνιση Εργαστηρίου Μουσικής και Αντικατάσταση Θυρών Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων	17.840,00
41. Γυμνάσιο Παραλιμνίου, Αμμόχωστος Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων (Μαθητών - Μαθητριών)	31.800,00
42. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Ιδαλίου, Λευκωσία Χρωματισμοί	27.800,00
43. Α΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού Βελτίωση Κυλικείου	7.500,00
44. Γ΄ Δημοτικό Σχολείο Δερύνειας, Αμμόχωστος Συντήρηση - Βελτίωση	24.800,00
45. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Πάφου Αντικατάσταση Κουφωμάτων	14.800,00
46. Δ΄ Δημοτικό Σχολείο Παραλιμνίου, Αμμόχωστος Διαμόρφωση Αποχωρητηρίων	14.700,00
47. Δημοτικό Σχολείο Λιβαδιών, Λάρνακα Χρωματισμοί και Συντήρηση Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων	14.680,00
48. Γυμνάσιο Ξυλοφάγου, Λάρνακα Χρωματισμοί	27.800,00
49. Α΄ Δημοτικό Νηπιαγωγείο Αγίου Δομετίου, Λευκωσία Επέκταση Ξηρής Δόμησης	26.290,00
50. Νηπιαγωγείο Αθηνών, Λάρνακα Αντικατάσταση Μόνωσης	22.900,00
51. Γυμνάσιο Αγίου Χρυσοστόμου Λακατάμειας και Ε΄ Δημοτικό Σχολείο Αγίου Χρυσοστόμου Λακατάμειας, Λευκωσία Βελτιώσεις Οχηματικής Πρόσβασης	6.900,00
52. Γυμνάσιο Ομόδους, Λεμεσός Αντικατάσταση Κουφωμάτων	49.300,00
53. Γυμνάσιο Λινόπετρας, Λεμεσός Συντήρηση Γηπέδων Καλαθοσφαίρισης και Πετοσφαίρισης	10.900,00
54. Γυμνάσιο Τραχωνίου, Λεμεσός Συντήρηση Γηπέδων Καλαθοσφαίρισης και Πετοσφαίρισης	13.400,00
55. Γυμνάσιο Γερίου, Λευκωσία Μετατροπές στην Υφιστάμενη Βιβλιοθήκη	12.700,00
56. Γυμνάσιο Αγλαντζιάς, Λευκωσία Μετατροπή Υφιστάμενου Χώρου σε Γραφεία	13.250,00
57. Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων της Κοινότητας Πύργου Λεμεσού Προμήθεια και Εγκατάσταση Κλιματιστικών Μονάδων	5.600,00
58. Νέα Τεχνική Σχολή Λάρνακας Μετατροπή Υφιστάμενης Αίθουσας Διδασκαλίας σε Αίθουσα Μουσικής	7.800,00
59. Γ΄ Δημοτικό Νηπιαγωγείο Ιδαλίου, Λευκωσία Επέκταση Αποχωρητηρίου και Γραφείου Προσωπικού	20.900,00

Διαγωνισμοί με Συνοπτικές Διαδικασίες	Δαπάνη (€)
60. Δημοτικό Σχολείο Αγίων Τριμιθιάς, Λευκωσία Βελτίωση Γηπέδων	29.900,00
61. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Καλού Χωριού Λάρνακας Χρωματισμοί	10.500,00
62. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Κοφίνου, Λάρνακα Χρωματισμοί, Ανέγερση Στεγάστρου, Εξωτερικές Εργασίες	12.500,00
63. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Αυγόρου, Αμμόχωστος Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων	6.800,00
64. Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Πάχνας, Λεμεσός Συντήρηση, Κατασκευή Μεταλλικού Στεγάστρου	29.000,00
65. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Απόστολου Λουκά Στροβόλου, Λευκωσία Μετατροπές Υφιστάμενης Οικοδομής	28.700,00
66. Ειδικό Σχολείο Λευκωσίας Μετατροπές και Εξωτερικές Εργασίες	12.150,00
67. Δημοτικό Σχολείο και Δημόσιο Νηπιαγωγείο Κόρνου, Λάρνακα Εξωτερικές Εργασίες	10.480,00
68. Γ΄ Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας, Λευκωσία Συντήρηση Κτηρίων	26.235,00
69. Στ΄ Δημοτικό Σχολείο Αγλαντζιάς, Λευκωσία Εργαστήριο Επιστήμης και Τεχνολογίας, Μετατροπές	7.900,00
70. Παγκύπριο Λύκειο Λάρνακας Ανέγερση Μεταλλικού Στεγάστρου, Διαμόρφωση Αποχωρητηρίου Α.ΜΕ.Α. και Εξωτερικές Εργασίες	34.600,00
71. Γυμνάσιο Αγίας Βαρβάρας, Λευκωσία Επιμήκυνση του Υφιστάμενου Κόλπου Στάσης Λεωφορείων	13.000,00
72. Δημοτικό Σχολείο Δασούπολης, Λευκωσία Διαμόρφωση Πλακόστρωτων	10.500,00
73. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Χοιροκοιτίας, Λάρνακα Βελτιώσεις	7.950,00
74. Δημοτικό Σχολείο Ταμασσού, Λευκωσία Διαμόρφωση Αίθουσών Διδασκαλίας	29.300,00
75. Γυμνάσιο Δροσιάς, Λάρνακα Περίφραξη Εσωτερικής Αυλής	9.300,00
76. Ειδικό Σχολείο Αγίου Σπυρίδωνα, Λάρνακα Προμήθεια και Εγκατάσταση Κλιματιστικών Μονάδων	4.470,00
77. Λύκειο Αποστόλου Βαρνάβα, Λευκωσία Αίθουσα Ολυμπιακής Γυμναστικής, Σύστημα Κλιματισμού	28.990,00
78. Γυμνάσιο Αποστόλου Παύλου, Πάφος Ηλεκτρομηχανολογικές Εργασίες στην Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων	34.950,00
79. Ειδικό Σχολείο «Ευαγγελισμός» στο Γέρι, Λευκωσία Μετατροπές και Εξωτερικές Εργασίες	8.490,00

Διαγωνισμοί με Συνοπτικές Διαδικασίες	Δαπάνη (€)
80. Γυμνάσιο Αρχαγγέλου Λακατάμειας, Λευκωσία Συντήρηση Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων	18.590,00
81. Α΄ Δημοτικό Σχολείο Αγίου Δομετίου, Λευκωσία Αντικατάσταση στεγάνωσης πτέρυγας	13.000,00
82. Δημοτικό Σχολείο Αγίας Βαρβάρας, Λευκωσία Ανέγερση Μεταλλικού Στεγαστρου	31.980,00
83. Λύκειο «Κουτσόφτα-Παναγίδη» Παλαιομετόχου, Λευκωσία Στεγάνωση και Θερμομόνωση στο Κτήριο Διοίκησης	16.000,00
84. Β΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Παλαιομετόχου, Λευκωσία Στεγάνωση, Θερμομόνωση και Συντήρηση	10.700,00
85. Δημόσιο Νηπιαγωγείο Αγρού, Λεμεσός Επέκταση - Ειδική Εκπαίδευση	9.500,00
86. Δημοτικό Σχολείο Σιάς, Λευκωσία Συντήρηση Κτηρίου	15.650,00
87. Δημοτικό Σχολείο Ζήνων Λάρνακας Χρωματισμοί	25.500,00
88. «Ελπινίκειος» Βιβλιοθήκη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στην Παλουριώτισσα, Λευκωσία Γενική Συντήρηση Υφιστάμενου Κτηρίου	6.440,00
89. Ειδικό Σχολείο «Απόστολος Βαρνάβας» στο Λιοπέτρι Χώρος Στάθμευσης	15.800,00
90. Γυμνάσιο Ξυλοτύμπου, Λάρνακα Εξωτερικές Εργασίες στον Χώρο Στάθμευσης	6.880,00
91. Γ΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Ιδαίου, Λευκωσία Χρωματισμοί	8.438,00
92. Α΄ Δημόσιο Νηπιαγωγείο Δερύνειας, Αμμόχωστος Ανέγερση Μεταλλικού Στεγαστρου	15.900,00
93. Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Πάχνας, Λεμεσός Συντήρηση Υφιστάμενου Γηπέδου Καλαθόσφαιρας	7.100,00
94. Γυμνάσιο Βεργίνας, Λάρνακα Αντικατάσταση Δαπέδου στην Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων	29.328,00
95. Δημοτικό Σχολείο Λιβαδιών, Λάρνακα Αντικατάσταση Δαπέδου στην Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων	6.000,00
96. Δημοτικό Σχολείο Πυργών, Λάρνακα Χρωματισμοί Μεταλλικών Κατασκευών	5.100,00
97. Α΄ Δημοτικό Σχολείο Παλαιομετόχου, Λευκωσία Βελτιώσεις	16.700,00
98. Δημοτικό Σχολείο Ανάγκειας, Λευκωσία Εξωτερικές Εργασίες	38.480,00
99. Γυμνάσιο Ακακίου, Λευκωσία Αντικατάσταση Συστημάτων Κεντρικής Θέρμανσης	6.800,00

Διαγωνισμοί με Συνοπτικές Διαδικασίες	Δαπάνη (€)
100. Δ΄ Δημοτικό Σχολείο Παραλιμνίου, Αμμόχωστος Χρωματισμοί	21.000,00
101. Α΄ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας Διαμόρφωση Αίθουσας Συντηρητών	10.700,00
102. Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα, Λευκωσία Κατασκευή Περιφραξης	6.600,00
103. Γυμνάσιο Κοκκινότριμιθιάς, Λευκωσία Βελτίωση Ακουστικής στην Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων	16.625,00
104. Α΄ Δημοτικό Σχολείο Πέρα Χωρίου Νήσου, Λευκωσία Διαχωρισμός Υφιστάμενων Ζωνών Κεντρικής Θέρμανσης	6.790,00
105. Α΄ Δημοτικό Σχολείο Ορμήδειας, Λάρνακα Ανέγερση Μεταλλικού Στεγαστρου	8.900,00
106. Λύκειο Βεργίνας, Λάρνακα Ανακαίνιση Αποδυτηρίων και Βελτίωση Ηχητικής στην Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων	41.788,00
107. Δημοτικό Σχολείο Μαρωνίου, Λάρνακα Αντικατάσταση Υγρομόνωσης	6.600,00
108. Γ΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού Περίφραξη και Διαμόρφωση Αυλής στο Χώρο των Θερμοκηπίων	17.636,00
109. Λύκειο Αραδίππου, Λάρνακα Μετατροπή Αίθουσας Ιστορίας σε Αίθουσα Χημείας	8.750,00
110. Γυμνάσιο Ακακίου, Λευκωσία Μετατροπές σε Υφιστάμενο Χώρο Υγιεινής και Στεγάνωση Δώματος	23.470,00
111. Δημοτικό Σχολείο Αγγλισίδων, Λάρνακα Κατασκευή Περιφραξης	9.000,00
112. Παιδική Εξοχή Λυκείου Ελληνίδων Αμμοχώστου στην Αγία Νάπα Ασφαλιόστρωση Γηπέδων Καλαθοσφαίρισης και Πετοσφαίρισης - Νέα Επίστρωση	5.300,00
113. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Λιοπετρίου, Αμμόχωστος Χρωματισμοί	21.000,00
114. Γυμνάσιο Κάτω Πύργου Τηλλυρίας, Λευκωσία Εξωτερικές Εργασίες, Χρωματισμοί	39.000,00
115. Δημοτικό Σχολείο Πεντάκωμου, Λεμεσός Κατασκευή Νέας Περιφραξης και Επιδιόρθωση Υφιστάμενης	9.180,00
116. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Πέρα Χωρίου Νήσου, Λευκωσία Αντικατάσταση των Υφιστάμενων Μηχανημάτων Κεντρικής Θέρμανσης και Ξεχωριστές Ζώνες Λειτουργίας	14.990,00
117. Δημοτικό Σχολείο Εθνάρχη Μακαρίου Γ', Λάρνακα Μόνωση Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων	8.650,00
118. Δημοτικό Σχολείου Φρενάρους, Αμμόχωστος Χρωματισμοί	17.900,00

Διαγωνισμοί με Συνοπτικές Διαδικασίες	Δαπάνη (€)
119. Γυμνάσιο Δροσιάς, Λάρνακα Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων	16.350,00
120. Δημοτικό Σχολείο Αγίας Μαρίνας Πόλης Χρυσοχούς, Πάφος Αντικατάσταση Υγρομόνωσης	9.000,00
121. Σχολή Κωφών, Λευκωσία Συντήρηση	4.290,00
122. Νηπιαγωγείο Καπέδων, Λευκωσία Αντικατάσταση Μόνωσης και Χρωματισμοί Μεταλλικών Κατασκευών	20.900,00
123. Β΄ Δημοτικό Σχολείο Λατσιών, Λευκωσία Περίφραξη - Κιγκλιδόθυρες	16.800,00
124. Δημοτικό Σχολείο Αγίας Μαρίνας Πόλης Χρυσοχούς, Πάφος Συντήρηση - Βελτίωση	27.900,00
125. Δημοτικό Σχολείο Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄, Λάρνακα Ανακαίνιση Αποχωρητηρίων	24.890,00
126. Τεχνική Σχολή Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, Λευκωσία Αντικατάσταση Δαπέδων	6.500,00
127. Δημοτικό Σχολείο Αγρού, Λεμεσός Διαμόρφωση Αίθουσας Ολοήμερου	27.530,00

Σύνολο: 127 Έργα

€2.263.020,00

14.9 ΜΟΝΙΜΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Η Μόνιμη Κυπριακή Επιτροπή Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων λειτουργεί ως θεσμός του κράτους από το 1977. Στα πρώτα της χρόνια λειτουργούσε κατ' εντολή του Υπουργικού Συμβουλίου. Σήμερα λειτουργεί με πλαίσιο νόμου, ψηφισμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Διορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού για πενταετή θητεία. Αποτελεί το εθνικό όργανο, το οποίο είναι και το μόνο διεθνώς αναγνωρισμένο Όργανο της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας για την Τυποποίηση Γεωγραφικών Ονομάτων.

Η ίδρυση της Επιτροπής εντάσσεται στο πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών παγκόσμιας τυποποίησης των γεωγραφικών ονομάτων. Σύμφωνα με τον σκοπό ίδρυσής της αντιπροσωπεύει την Κυπριακή Δημοκρατία σε Διασκέψεις (ανά πενταετία), Συνόδους (ανά διετία) και Συναντήσεις (περιοδικώς) των Ηνωμένων Εθνών προς υλοποίηση του Προγράμματος αυτού. Η Επιτροπή τυποποιεί τα γεωγραφικά ονόματα της Κύπρου, αλλά έχει και λόγο στο πλαίσιο του παγκόσμιου προγράμματος της τυποποίησης.

Αποστολή της Επιτροπής είναι η αντιπροσώπευση της Κυπριακής Δημοκρατίας στα Ηνωμένα Έθνη, η τυποποίηση των ονομάτων της Κύπρου, η σύνταξη βιβλίων, που εντάσσονται σε προγράμματα των Ηνωμένων Εθνών και η έρευνα. Η Επιτροπή παράγει έργο, το οποίο αντιπροσωπεύει την Κυπριακή Δημοκρατία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, προγραμματίζει στόχους και ερευνά προοπτικές.

Η τυποποίηση των ονομάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας συμπεριλαμβάνει δύο άξονες: την εθνική και τη διεθνή τυποποίηση.

Εθνική Τυποποίηση είναι η ανακήρυξη του τύπου του γεωγραφικού ονόματος, ο οποίος θα χρησιμοποιείται επισήμως. Οι τύποι που δεν ανακηρύσσονται επίσημοι, ανήκουν σε άλλα επίπεδα ενασχολήσεων.

Διεθνής τυποποίηση για την Ελληνική Γλώσσα, η οποία δεν χρησιμοποιεί ρομανικό αλφάβητο, είναι η κατασκευή ενός συστήματος μεταγραφής του ελληνικού αλφαβήτου σε ρομανικό από την Εθνική Επιτροπή και η έγκρισή του από την Ολομέλεια της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών. Το ρομανικό σύστημα μεταγραφής κατασκευάζεται για τους ξένους, οι οποίοι δεν έχουν πρόσβαση στο ελληνικό αλφάβητο, και πρέπει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις: πρέπει να αποδίδει κατά γράμμα την ορθογραφία της ελληνικής γραφής και να είναι αντιστρέψιμο (από τη μια γραφή στην άλλη) στον υπολογιστή. Η διεθνής τυποποίηση των γεωγραφικών ονομάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας προϋποθέτει την εθνική τυποποίηση, της οποίας αποτελεί ακριβές πανομοιότυπο. Η μη ύπαρξη σταθερών τοπωνυμίων και σταθερού συστήματος μεταγραφής (και αγγλοποίηση και λατινοποίησή τους κατά το δοκούν) καταργεί αυτή την τυποποίηση.

Στο πλαίσιο της τυποποίησης των γεωγραφικών ονομάτων, εντάσσεται και η προστασία τους από επεμβάσεις και αλλοιώσεις οιωνδήποτε άλλων, μη εξουσιοδοτημένων. Τα Ηνωμένα Έθνη, με ψήφισμά τους κατ' αίτηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, διακήρυξαν ότι δεν αναγνωρίζουν τοπωνύμια, που δίνονται από όργανα, μη αναγνωρισμένα από την κυβέρνηση κράτους, αναγνωρισμένου από τα Ηνωμένα Έθνη.

Το έργο της Επιτροπής συμπεριλαμβάνει έργα, τα οποία προνοούνται από τα Ηνωμένα Έθνη.

Έτσι η Επιτροπή:

1. Κατήρτισε το σύστημα μεταγραφής ελληνικού αλφαβήτου σε ρομανικό, το οποίο εγκρίθηκε από την Ολομέλεια της Διασκέψεως των Ηνωμένων Εθνών. Πάνω στο σύστημα αυτό κλειδώθηκαν τα επίσημα τοπωνύμια της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα οποία, ως διαβατήριο, μπορούν να ταξιδεύουν και να αναγνωρίζονται σε όλο τον κόσμο.
2. Υπέβαλε στα Ηνωμένα Έθνη το Συνοπτικό Τοπωνυμικό Λεξικό της Κύπρου, το οποίο υπήρξε η προϋπόθεση έγκρισης της μεταγραφής του ελληνικού αλφαβήτου σε ρομανικό.
3. Υπέβαλε στα Ηνωμένα Έθνη το Πλήρες Τοπωνυμικό Λεξικό της Κύπρου, το οποίο κατεγράφη στα Πρακτικά τους ως «The National Gazetteer of Cyprus», «splendid, excellent, perfect».
4. Υπέβαλε στα Ηνωμένα Έθνη χάρτες της Κύπρου, διοικητικούς και τουριστικούς, και οδωνυμικούς χάρτες πόλεων και κωμών, οι οποίοι έχουν συνταχθεί από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, κατά την τυποποίηση των ονομάτων.
5. Υπέβαλε στα Ηνωμένα Έθνη Κατάλογο Ονομάτων Χωρών και Πρωτευουσών (2012).
6. Υπέβαλε στα Ηνωμένα Έθνη Αρχές Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων στην Κυπριακή Δημοκρατία σε προσχέδιο «Toponymic Guidelines for Map Editors and Other Editors».
7. Υποβάλλει ανελλιπώς στα Ηνωμένα Έθνη Εκθέσεις για την πρόοδο της τυποποίησης των γεωγραφικών ονομάτων στην Κυπριακή Δημοκρατία.
8. Κυκλοφόρησε στην Ελληνική Γλώσσα, όπως προνοείται από τα Ηνωμένα Έθνη, μπροσούρα της Ομάδας Εμπειρογνομόνων των Ηνωμένων Εθνών για τα Γεωγραφικά Ονόματα για την καθολική σημασία της τυποποίησης των γεωγραφικών ονομάτων.
9. Κυκλοφόρησε Οδηγό Τυποποίησης Ονομάτων προς εγχώρια χρήση των δημόσιων υπηρεσιών και των δημόσιων ιδρυμάτων κ.ά.
10. Τυποποίησε τα οδωνύμια πόλεων, κωμών και χωριών της Κύπρου, τα οποία παραδόθηκαν προς αυτήν.

Στους εν εξελίξει στόχους της Επιτροπής συμπεριλαμβάνονται:

1. Ψηφιοποίηση του Πλήρους Τοπωνυμικού Λεξικού και επανέκδοσή του
2. Επανέκδοση του Συνοπτικού Τοπωνυμικού Λεξικού της Κύπρου προς ευχερή διεθνή χρήση
3. Πρόσβαση στο Συνοπτικό Τοπωνυμικό Λεξικό της Κύπρου χάρτη της Κύπρου προς αναπαραγωγή από διεθνείς χαρτογραφικούς οργανισμούς και εκδοτικούς οίκους
4. Πρόσβαση στο Συνοπτικό Τοπωνυμικό Λεξικό της Κύπρου ψηφιακού πολυμορφικού δίσκου (DVD) μετά της προφοράς των τοπωνυμίων, όπως προνοείται από το Τμήμα Προφοράς της Ομάδας Εμπειρογνομόνων των Ηνωμένων Εθνών για τα Γεωγραφικά Ονόματα
5. Έκδοση σε τελική μορφή των Αρχών Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων στην Κυπριακή Δημοκρατία «Toponymic Guidelines for Map Editors and Other Editors»
6. Δημιουργία ιστοσελίδας της Επιτροπής και τοποθέτηση σ' αυτήν του Συνοπτικού Λεξικού της Κύπρου και άλλων πληροφοριών περί των τοπωνυμίων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στις προοπτικές της η Επιτροπή έχει και την καταγραφή των τοπωνυμίων της Κύπρου όλων των περιόδων, από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα, στη μορφή και στη γλώσσα που παραδίνονται, και τη δημιουργία ηλεκτρονικού αρχείου. Το αρχείο αυτό θα συμβάλει στην έρευνα περί της προέλευσης, της ιστορίας και της ετυμολογίας των τοπωνυμίων και θα βοηθήσει σε παντός είδους ακαδημαϊκές μελέτες.

Μέρος Β΄

Πολιτισμός

1.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η πρώτη υπηρεσία στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με αποκλειστική αρμοδιότητα τον πολιτισμό δημιουργήθηκε το 1965 με την ονομασία Μορφωτική Υπηρεσία, η οποία το 1992, μετά την αναβάθμισή της σε Τμήμα, μετονομάστηκε σε Τμήμα Πολιτιστικών Υπηρεσιών.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες είναι ο κύριος εκφραστής της πολιτιστικής πολιτικής του κράτους όσον αφορά στον σύγχρονο πολιτισμό. Έχοντας ως αρμοδιότητα την ανάπτυξη των Γραμμάτων και των Τεχνών στην Κύπρο, την ενημέρωση και τη συμμετοχή του κοινού στο πολιτιστικό γίγνεσθαι και την προβολή των επιτευγμάτων της πολιτιστικής μας δραστηριότητας στο εξωτερικό, διαδραματίζουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτιστικής φυσιογνωμίας του τόπου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των Πολιτιστικών Υπηρεσιών (περιλαμβανομένης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και του ΣΙΜΑΕ), ανήλθε στα €17.126.022 (Τακτικές και Αναπτυξιακές Δαπάνες).

1.1 ΓΡΑΜΜΑΤΑ

1.1.1 Εκδόσεις έργων Λογοτεχνικού, Ιστορικού, Φιλολογικού και Καλλιτεχνικού Περιεχομένου

Στο πλαίσιο του Προγράμματος εκδόσεων των Πολιτιστικών Υπηρεσιών εκδόθηκαν τα ακόλουθα τέσσερα τεύχη του περιοδικού “Cyprus Today”:

- Vol LIV, No. 1, Ιανουάριος – Μάρτιος
- Vol LIV, No. 2, Απρίλιος – Ιούνιος
- Vol. LIV, No. 3 Ιούλιος – Σεπτέμβριος
- Vol. LIV, No. 4 Οκτώβριος – Δεκέμβριος

1.1.2 Αποστολές Κυπριακών Λογοτεχνικών και Κυπρολογικών Βιβλίων στο εξωτερικό

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες απέστειλαν σε πολιτιστικά και πανεπιστημιακά ιδρύματα, σε βιβλιοθήκες, καθώς και σε πρεσβείες της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό, σημαντικό αριθμό λογοτεχνικών και άλλων εκδόσεων γενικού ενδιαφέροντος, με στόχο την προβολή της Κύπρου μέσα από έργα Κύπριων συγγραφέων.

1.1.3 Περιοδικές Εκδόσεις Πολιτιστικού Περιεχομένου

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, μέσω του μέτρου με τίτλο «Ενίσχυση Περιοδικών Εκδόσεων Πολιτιστικού Περιεχομένου», απασχολούν στην ενίσχυση της έκδοσης αξιόλογων περιοδικών εκδόσεων που δημοσιεύουν άρθρα και μελέτες, τα οποία προβάλλουν θέματα, μορφές και γεγονότα από τον χώρο της κυπριακής λογοτεχνικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας, της ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στις περιοδικές εκδόσεις/εφημερίδες που ενισχύονται οικονομικά περιλαμβάνονται περιοδικές εκδόσεις (περιλαμβανομένων και των επετηρίδων που εκδίδονται από μη κερδοσκοπικούς

πολιτιστικούς φορείς), οι οποίες εκδίδονται στην Κύπρο από Κύπριους εκδότες και έχουν ήδη συμπληρώσει τουλάχιστον 1 χρόνο κυκλοφορίας.

Η αξιολόγηση των περιοδικών εκδόσεων γίνεται με βάση τα πιο κάτω κριτήρια:

α) Η αρτιότητα της έκδοσης (καλλιτεχνική επιμέλεια και εκτύπωση)

β) Η ποιότητα του περιεχομένου τους

γ) Η συμβολή τους στη μελέτη και την προβολή της λογοτεχνίας, των τεχνών, της ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου

δ) Η εμβέλεια κυκλοφορίας και η τακτικότητα της έκδοσης.

Κατά το 2016, επιχορηγήθηκαν οι δέκα περιοδικές εκδόσεις *Ακτή*, *Νέα Εποχή*, *Διόραμα*, *Μικροφιλολογικά*, *In Focus*, *Άνευ*, *Πνευματική Κύπρος*, *Ανέμη*, *Στασίνοσ* και *Θέματα*, με συνολικό ποσό €39.971.

1.1.3.1 Αφιερωματικό τεύχος για την Κύπρο του ισπανικού περιοδικού «Intramuros»

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορήγησαν το ειδικό αφιερωματικό τεύχος του ισπανικού περιοδικού «Intramuros» για την πολιτιστική ζωή της Κύπρου. Στο τεύχος αυτό φιλοξενήθηκαν άρθρα από προσωπικότητες των γραμμάτων και των τεχνών. Συγκεκριμένα, στο τεύχος άρθρα έγραψαν οι:

Εύης Γαβριηλίδης, Μεχμέτ Γιασίν, Αλκίνοος Ιωαννίδης, Πάνος Ιωαννίδης, Θεόδουλος, Ανδρέας Καραγιάν, Βάσος Καραγιώργης Ζακλίν Καραγιώργη, Ευαγόρας Καραγιώργης, Ρήνα Κατσελλή, Ήβη Μελεάγρου, Δέσποινα Μπεμπεδέλη, Λευτέρης Ολύμπιος, Ανδρέας Πάντζης, Μιχάλης Πιερός, Χαμπής Τσαγγάρης, Κυριάκος Χαραλαμπίδης, Νίκος Χαραλάμπους.

1.1.4 Σχέδιο Επιχορήγησης Μεταφράσεων έργων Κύπριων Λογοτεχνών από την Ελληνική σε Ξένες Γλώσσες

Με στόχο την παροχή κινήτρων για την προβολή και διάδοση της κυπριακής λογοτεχνίας στο εξωτερικό και την ενίσχυση της κινητικότητας του κυπριακού λογοτεχνικού βιβλίου και των Κύπριων λογοτεχνών στον διεθνή χώρο, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες θεσμοθέτησαν το «Σχέδιο Επιχορήγησης Μεταφράσεων Έργων Κύπριων Λογοτεχνών από την Ελληνική σε Ξένες Γλώσσες». Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι: εκδοτικοί οίκοι του εξωτερικού και κυπριακοί εκδοτικοί οίκοι, οι οποίοι έχουν εξεύρει εταίρους στο εξωτερικό.

Οι αιτήσεις εξετάζονται από ειδική Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία διορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού. Οι εισηγήσεις της Επιτροπής υποβάλλονται στην αρμόδια Αρχή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για έγκριση.

Στο πλαίσιο του «Σχεδίου Επιχορήγησης Μεταφράσεων Έργων Κυπρίων Λογοτεχνών από την Ελληνική σε Ξένες Γλώσσες» το 2016 εγκρίθηκαν για επιχορήγηση μετάφρασης 14 αιτήσεις για τα εξής βιβλία:

Κοάζινοσ, του Πάνου Ιωαννίδη,

Αμμόχωστος Βασιλεύουσα, του Κυριάκου Χαραλαμπίδη,

Κατά Ιωάννη Αποκαθήλωση, του Αντρέα Πολυκάρπου,

Οι μύθοι. Διηγήματα, του Γιώργου Παναγή,

Αμερική '62 de profundis, του Πάνου Ιωαννίδη,

Πληγείσες περιοχές, του Γιώργου Χριστοδουλίδη,

Απογραφή, του Πάνου Ιωαννίδη,

Το πείραμα, της Μυρτούς Αζίνα-Χρονίδη,

Όταν θα πέσουν τα μαύρα, της Βίβιαν Αβρααμίδου-Πλουμπή,

Marginalia, των Έλενα Τουμαζή Ρεμπελίνα και Μόνα Σαββίδου Θεοδούλου,
Αφήγηση, του Μιχάλη Πιερή,
Δεκαοκτώ αφηγήσεις, της Νίκης Μαραγκού,
Δεν είμαι τέρας σου λέω, της Παναγιώτας Πλησή.

1.1.4.1 Πρόγραμμα Επιχορήγησης για τη μετάφραση και έκδοση έργων της Τουρκοκυπριακής Γραμματείας στην Ελληνική Γλώσσα και Έργων της Ελληνικής Γραμματείας της Κύπρου στην Τουρκική Γλώσσα

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, έχοντας ως στόχο μια βαθύτερη αλληλογνωριμία των δύο κοινοτήτων της Κύπρου μέσω της λογοτεχνίας και γενικότερα της γραμματείας τους, συνέχισαν το 2016 για έκτη χρονιά τη λειτουργία του προγράμματος επιχορήγησης μετάφρασης και έκδοσης έργων καταξιωμένων Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων λογοτεχνών από την Ελληνική στην Τουρκική και από την Τουρκική στην Ελληνική Γλώσσα.

Οι αιτήσεις εξετάζονται από ειδική Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία διορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού. Οι εισηγήσεις της Επιτροπής υποβάλλονται στον Διευθυντή των Πολιτιστικών Υπηρεσιών για έγκριση.

Το 2016 εγκρίθηκε η επιχορήγηση της μετάφρασης από την Ελληνική στην Τουρκική Γλώσσα και της έκδοσης στην Τουρκική δύο έργων:

Η διάψευση, της Αγγελικής Σμυρλή

Θέμα Αρτιμέλειας, του Μελέτη Αποστολίδη

Εγκρίθηκε, επίσης, η επιχορήγηση της μετάφρασης από την Τουρκική στην Ελληνική Γλώσσα και της έκδοσης στην Ελληνική τεσσάρων έργων:

Soydaşınız Balik Burcu, του Mehmet Yaşın

Birinsan, Kutlu Adali, των Sevgül Uludağ, İlkey Adalı

Tilki İle Çobanaldatan-Toruşirler, του Taner Baybars

Ιστορίες ζωής, μαρτυρίες-αφηγήσεις, του Ιμπραχίμ Αζίζ

1.1.5 Αγορά εκδόσεων για τον εμπλουτισμό κυπριακών και ξένων βιβλιοθηκών

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες εφάρμοσαν το Μέτρο με τίτλο «Αγορά Εκδόσεων για τον Εμπλουτισμό Κυπριακών και Ξένων Βιβλιοθηκών», το οποίο αποσκοπεί στην καθιέρωση διαφανούς μεθοδολογίας επιλογής και διαδικασίας αγοράς των εκδόσεων που θα αγοράζονται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες. Βάσει του Μέρου αυτού, το 2016 αγοράστηκε αριθμός εκδόσεων που κρίθηκαν κατάλληλες για τις ανάγκες των Πολιτιστικών Υπηρεσιών.

1.1.6 Διοργάνωση Λογοτεχνικών Εκδηλώσεων στην Κύπρο

1.1.6.1 Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: Η μετάφραση της γαλλικής λογοτεχνίας στην Ελλάδα και την Κύπρο (19ος-21ος αιώνας.), 8 και 9 Δεκεμβρίου

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού συνδιοργάνωσαν με το Τμήμα Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου και το Τμήμα Γαλλικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών το Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: Η μετάφραση της γαλλικής λογοτεχνίας στην Ελλάδα και την Κύπρο (19ος-21ος αιώνας.), το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 8 και 9 Δεκεμβρίου.

Στο Συνέδριο παρουσιάστηκαν ανακοινώσεις από 24 ακαδημαϊκούς, μεταφραστές και μελετητές από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Πανεπιστήμιο Πατρών, την Ανωτάτη Σχολή

Καλών Τεχνών, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, το Πανεπιστήμιο Paul Valéry III – Μονπελιέ (Γαλλία), το Εθνικό Πανεπιστήμιο της Σεούλ (Ν. Κορέα), το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, ενώ παράλληλα υπήρξε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με εκπροσώπους των εκδοτικών οίκων της Ελλάδας: Άγρα, Εστία και Πόλις.

Σκοπός του Συνεδρίου ήταν η διερεύνηση της παρουσίας της μεταφρασμένης γαλλικής λογοτεχνίας στην Ελλάδα και την Κύπρο, κατά τη χρονική περίοδο δύο και πλέον αιώνων (19ος -21ος), με έμφαση σε ιστορικές περιόδους, όπου αυτή αποτυπώνεται εντονότερη, όπως η δεύτερη πεντηκονταετία του 19ου αιώνα, ο μεσοπόλεμος, τα πρώτα δικτατορικά χρόνια και η μεταπολίτευση. Παράλληλα, το Συνέδριο επικεντρώθηκε στην ανάδειξη των ειδών, των συγγραφέων και των έργων γύρω από τα οποία καταγράφεται μια διαρκής μεταφραστική δραστηριότητα με μεγάλο αριθμό αναμεταφράσεων, όπως είναι πολλά κλασικά έργα του 19ου αιώνα, αλλά και εμβληματικά σύγχρονα έργα. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε, επίσης, σε έργα ιδιαιτέρως δημοφιλή στην εποχή τους, τα οποία πέρασαν στη λήθη. Αναζητήθηκαν τα αίτια όσον αφορά στη μεταφραστική σιωπή ορισμένων σημαντικών συγγραφέων και των έργων που μεταφράζονται με πολύ μεγάλη καθυστέρηση ή απουσιάζουν εντελώς από τα ελληνικά γράμματα.

Παράλληλα μελετήθηκαν οι συντελεστές αυτής της μεταφραστικής δραστηριότητας- σημαντικοί μεταφραστές σε αριθμό μεταφρασμένων έργων ή σε εμβληματικά έργα, Έλληνες συγγραφείς με σπουδαίο μεταφραστικό έργο, η μετάβαση από τον ερασιτέχνη στον επαγγελματία μεταφραστή και η βαθμιαία του εξειδίκευση στις δύο χώρες, οι εκδοτικοί οίκοι οι οποίοι συνέβαλαν στη διαμόρφωση ενός ευνοϊκού πεδίου για τη γαλλική λογοτεχνία, η συμβολή των λογοτεχνικών περιοδικών, και τα τελευταία χρόνια η ίδρυση εξειδικευμένων προγραμμάτων σπουδών μετάφρασης.

Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην ανάδειξη των διαύλων επικοινωνίας που επιτρέπουν τη διακίνηση έργων, συγγραφέων, μεταφραστών και μεταφράσεων της γαλλικής λογοτεχνίας μεταξύ της Ελλάδας και της Κύπρου.

Κατά την τελετή έναρξης, απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, κ. Κωνσταντίνος Χριστοφίδης, η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Αίγλη Παντελάκη, ο Πρέσβης της Ελλάδας, Α.Ε. κ. Ηλίας Φωτόπουλος, ο Πρέσβης της Γαλλίας Α.Ε. κ. René Troccaz και ο Πρόεδρος του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου, κ. Γιάννης Η. Ιωάννου.

1.1.7 Χρηματοδοτήσεις λογοτεχνικών εκδηλώσεων στην Κύπρο και στο εξωτερικό και άλλων δαπανών λογοτεχνικών σωματείων

1.1.7.1 Χρηματοδοτήσεις λογοτεχνικών εκδηλώσεων στην Κύπρο και στο εξωτερικό, στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ» (2015-2020)

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες χρηματοδοτούν φορείς, ομάδες φυσικών προσώπων και φυσικά πρόσωπα για τη διοργάνωση λογοτεχνικών εκδηλώσεων στην Κύπρο και στο εξωτερικό, καθώς και τη συμμετοχή φορέων και ατόμων σε συνέδρια και εκδηλώσεις στο εξωτερικό μέσω του Σχεδίου *Στήριξη Λογοτεχνικών Δραστηριοτήτων* (Πρόγραμμα *ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ*, Υποπρόγραμμα *Λογοτεχνία*). Το 2016 εγκρίθηκε η χρηματοδότηση δεκατριών δραστηριοτήτων που υποβλήθηκαν από λογοτεχνικά σωματεία.

Το σωματείο *Artitude* διοργάνωσε για τέταρτη συνεχή χρονιά (7-9/10/16) με χρηματοδότηση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών το φεστιβάλ *Σαρδάμ: Η λογοτεχνία αλλιώς*. Το φεστιβάλ περιλάμβανε παράσταση με εναλλακτικές αναγνώσεις στις 7/10/15 στο Θέατρο ΕΝΑ στη Λεμεσό, η οποία επαναλήφθηκε στις 8/10/15 στο Artos Foundation στη Λευκωσία, καθώς και εργαστήρια δημιουργικής

γραφής με τους συγγραφείς Βασίλη Αμανατίδη, Μαρία Α. Ιωάννου και Sergio Garau στις 8 και 9/10/16. Το φεστιβάλ περιλάμβανε φέτος δύο νέες προσθήκες: την ενότητα ΣΑΡΔΑΜ ΣΤΙΓΜΗ, με επιλογές από έργα Κύπριων συγγραφέων (Πάνος Ιωαννίδης, Γιώργος Καλοζώης), καθώς και την παράλληλη εκδήλωση –ΣΑΡΔΑΜ ΣΟΛΟ – από τον προσκεκλημένο ποιητή-περφόρμερ Βασίλη Αμανατίδη από την Ελλάδα. Στο φεστιβάλ συμμετείχαν λογοτέχνες/«περφόρμερ» και καλλιτέχνες (χορευτές, ηθοποιοί, σκηνοθέτες, μουσικοί και αρχιτέκτονες) από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες παρουσίασης και διάχυσης έρευνας με θέμα «Η κυπριακή λογοτεχνία μέσα από τα αρχεία του Ιδρύματος Φοίβου Σταυρίδη-Αρχείων Λάρνακας». Η δραστηριότητα αυτή του Ιδρύματος Φοίβου Σταυρίδη-Αρχείων Λάρνακας θα ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του έτους 2017.

Ο οργανισμός *Βιβλιοτρόπιο* πραγματοποίησε με χρηματοδότηση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών σειρά δραστηριοτήτων με τίτλο «Τέχνης λόγου συναντήσεις». Σε συνεργασία με την Κυπριακή Εταιρεία Ψυχαναλυτικής Ψυχοθεραπείας πραγματοποίησε τον Απρίλιο στο Κέντρο Λόγου και Τεχνών Τεχνοδρόμιο την εκδήλωση «Ο Ντοστογιέφσκι στο Υπόγειο», με ομιλητές τους Μιχάλη Πέτρου και Κώστα Μακρίδη. Με τον ίδιο συνεργάτη πραγματοποίησε τον Ιούνιο εκδήλωση με τίτλο «Περιπλανήσεις στο λαϊκό παραμύθι», στο Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αγίου Αθανασίου και με ομιλητές την Κατερίνα Καρατάσου και τη Μαρίνα Βασιλείου. Τέλος, τον Νοέμβριο πραγματοποίησε στο Κέντρο Λόγου και Τεχνών Τεχνοδρόμιο, σε συνεργασία με τις εκδόσεις Πατάκη, την εκδήλωση «Γεωγραφία της γραφής και λογοτεχνικοί τόποι», με ομιλήτη τον συγγραφέα Θεόδωρο Γρηγοριάδη.

Η εταιρεία *Ιδεόγραμμα* χρηματοδοτήθηκε από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες για τη διοργάνωση του 2^{ου} Διεθνούς Φεστιβάλ για Νεαρούς Ποιητές «Στο πρώτο σκαλί», στις 4 και 5 Νοεμβρίου 2016. Οι εκδηλώσεις του φεστιβάλ πραγματοποιήθηκαν στην Καστελλιώτισσα, στο Καφενείο Πρόζακ και στο αρχαίο αμφιθέατρο Κουρίου και περιλάμβαναν ανοικτή συζήτηση, αναγνώσεις, ελεύθερες αναγνώσεις και συναυλία ροκ. Στις εκδηλώσεις έλαβαν μέρος 29 νεαροί Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι ποιητές και καταξιωμένοι ποιητές από την Κύπρο, την Ελβετία, τη Μάλτα, την Ιταλία, το Ισραήλ, την Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Αλβανία.

Η Ένωση Λογοτεχνών Κύπρου και η Ένωση Τουρκοκυπρίων Καλλιτεχνών και Συγγραφέων διοργάνωσαν, με χρηματοδότηση από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες, τον 3^ο Δικοινοτικό Διαγωνισμό Ποίησης για Νέους για ανέκδοτα έργα. Τα βραβεία απονεμήθηκαν στον Αντρέα Τιμοθέου και την Tuğçe Tekhanlı για ανέκδοτες συλλογές ποιημάτων τους. Τα βραβευμένα έργα θα μεταφραστούν στις αντίστοιχες γλώσσες και θα εκδοθούν σ' έναν κοινό τόμο, ο οποίος θα παρουσιαστεί σε ειδική εκδήλωση στη Λευκωσία, στις αρχές του έτους 2017.

Το Κέντρο Λόγου και Τεχνών Τεχνοδρόμιο πραγματοποίησε, με χρηματοδότηση από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες στη διάρκεια του έτους 2016, τη σειρά δράσεων «Φιλιαναγνωσία και Γραφή», η οποία αποτελείτο από εννέα συναντήσεις για γνωριμία με συγγραφείς, έξι εργαστήρια με καινοτόμες φιλιαναγνωστικές δράσεις για ενήλικες και παιδιά, έκθεση βιβλίου και Ημερίδα με τίτλο «Κοινωνία του Βιβλίου: Μια απόπειρα χαρτογράφησης» (11/12/2016). Στις εκδηλώσεις έλαβαν μέρος συγγραφείς από την Κύπρο και την Ελλάδα, κριτικοί και εκδότες περιοδικών.

Το Κυπριακό Κέντρο Συγγραφέων ΠΕΝ εξέδωσε, με χρηματοδότηση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, δύο βιβλία της σειράς «Λογοτεχνικά πορτρέτα» για τον Ν. Βραχίμη (συγγραφή και επιμέλεια Ρήνα Κατσελλή) και για τον Χριστόδουλο Γαλατόπουλο (συγγραφή και επιμέλεια Χρ. Γαλατόπουλος). Εξέδωσε, επίσης, αφιερωματικό τόμο για τον Α. Παστελλά, τον οποίο παρουσίασε στη Λεμεσό, τον Δεκέμβριο 2016.

Η Εθνική Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών Κύπρου πραγματοποίησε, με χρηματοδότηση από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες και σε συνεργασία με τη Φιλοσοφική Εταιρεία Κύπρου, Συνέδριο με θέμα «Ποίηση και Φιλοσοφία». Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου στο Θέατρο ΕΝΑ. Οι εισηγητές του Συνεδρίου ήταν οι Α. Μαρκοπούλου, Α. Πετριδής, Τ. Κωνσταντινίδη, Α. Ηλιοφώτου και

Κ. Ιωαννίδης. Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες χρηματοδότησαν, επίσης, τέσσερις εκδηλώσεις και παρουσιάσεις λογοτεχνικών βιβλίων.

Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Παιδικού Νεανικού Βιβλίου πραγματοποίησε, με χρηματοδότηση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών και σε συνεργασία με τον Κύκλο Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Πανελλήνιο Συνέδριο Παιδικής Λογοτεχνίας και Φιλαναγνωσίας με θέμα «Παιδική Λογοτεχνία: Σύγχρονες τάσεις και εξελίξεις». Το Συνέδριο απευθυνόταν σε εκπαιδευτικούς. Ο χώρος πραγματοποίησης του Συνεδρίου ήταν το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Οι ομιλητές ήταν οι ακόλουθοι: Σπυριδών Κιοσσές, Λήδα Τσενέ, Σταυρούλα Κοντοβούρκη, Κατερίνα Καρατάσου, Αγγελική Γιαννικοπούλου, Άννα Κουππάνου. Το Συνέδριο περιλάμβανε, επίσης, 10 εργαστήρια (δημιουργικής γραφής, θεάτρου, διδακτικής της λογοτεχνίας, αφήγησης, φιλαναγνωσίας, κόμικς), καθώς και εργαστήριο με θέμα «Τα Διεθνή Βραβεία Παιδικής Λογοτεχνίας IBBY Hans Christian Andersen Award και Astrid Lindgren Memorial Award: Η προετοιμασία των υποψηφίων και η διαδικασία κατάρτισης φακέλου υποψηφιότητας», με εισηγήτρια την Εύα Καλισκάμη.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Ευαγόρας Παλληκαρίδης» Πάφου πραγματοποίησε στις 25 Νοεμβρίου παρουσίαση του Βιβλίου της Γεωργίας Παλληκαρίδου Ποσπορή *Ποίηση Ευαγόρα Παλληκαρίδη*, με χρηματοδότηση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων του Συλλόγου. Κύριος ομιλητής ήταν ο Κωνσταντίνος Γ. Αθανασόπουλος.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου *Στήριξη Λογοτεχνικών Δραστηριοτήτων* (Πρόγραμμα *ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ*, Υποπρόγραμμα *Λογοτεχνία*), χρηματοδοτήθηκαν, επίσης, οι δραστηριότητες οκτώ φυσικών προσώπων στο εξωτερικό και μιας ομάδας φυσικών προσώπων στην Κύπρο.

1.1.7.2 Σχέδιο Ενίσχυσης Πολιτιστικών Φορέων για Κάλυψη Αναγκών Προβολής, Επικοινωνίας και Διεθνούς Δικτύωσης

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Ενίσχυσης Πολιτιστικών Φορέων για Κάλυψη Αναγκών Προβολής, Επικοινωνίας και Διεθνούς Δικτύωσης, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες χρηματοδότησαν τις ανάγκες τριών λογοτεχνικών σωματείων για τη δημιουργία και συντήρηση επίσημης ιστοσελίδας, για την ετήσια συνδρομή τους ως μελών σε ευρωπαϊκό ή άλλο διεθνές σώμα και για την εκπροσώπησή του στις εργασίες ευρωπαϊκού ή άλλου διεθνούς σώματος, στο οποίο συμμετέχουν ως μέλη.

1.1.8 Διοργανώσεις/επιχορηγήσεις λογοτεχνικών εκδηλώσεων στο εξωτερικό

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες συμμετέχουν στο Δίκτυο Εθνικών Πολιτιστικών Ινστιτούτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUNIC) και σε διεθνή φεστιβάλ για την προβολή της Κυπριακής Λογοτεχνίας στο εξωτερικό.

1.1.8.1 Παρουσίαση επιστημονικού τόμου *Διά άνθυμψιν καιρού και τόπου: Λογοτεχνικές αποτυπώσεις του κόσμου της Κύπρου*, στο Σπίτι της Κύπρου

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στο Σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα, τη Δευτέρα 9 Μαΐου 2016, η παρουσίαση του επιστημονικού τόμου «*Διά άνθυμψιν καιρού καί τόπου: Λογοτεχνικές αποτυπώσεις του κόσμου της Κύπρου*», που εξέδωσε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Τη φιλολογική επιμέλεια του τόμου είχε ο Καθηγητής Μιχάλης Πιερής.

Κατά την εκδήλωση μίλησαν οι: Νάντια Στυλιανού, Ανώτερη Μορφωτική Λειτουργός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ο Μιχάλης Πιερής, Κοσμήτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου, και ο Νίκος Καραπιδάκης, Καθηγητής στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο και Διευθυντής του Περιοδικού *Νέα Εστία*. Την εκδήλωση προλόγισε η Μορφωτική Ακόλουθος στο Σπίτι της Κύπρου, κυρία Μαρία Παναγίδου.

Μέσα από την παρουσίαση του τόμου, υπογραμμίστηκε ότι σ' αυτό το παλίμψηστο των πολιτισμικών ψηφιδωτών που ονομάζουμε Ενωμένη Ευρώπη η Κύπρος έχει διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο και έχει συμβάλει με τον δικό της τρόπο στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού πολιτισμικού προτύπου.

Ο τόμος περιέχει 32 από τις 43 ανακοινώσεις που παρουσιάστηκαν στο διεθνές επιστημονικό Συνέδριο «Διά άνθιμυσιν καιροῦ καί τόπου: Λογοτεχνικές αποτυπώσεις του κόσμου της Κύπρου», το οποίο έγινε στη Λευκωσία, από τις 6 έως τις 9 Οκτωβρίου 2012, και αποτέλεσε την κεντρική εκδήλωση της Κυπριακής Δημοκρατίας στον τομέα Γραμμάτων, κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο τόμος περιλαμβάνει ανακοινώσεις κορυφαίων και αξιόλογων μελετητών της κυπριακής γραμματείας από 23 πανεπιστήμια και 11 ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίοι αναζήτησαν την πνευματική και πολιτισμική ταυτότητα της Κύπρου σε λογοτεχνικά κείμενα και αρχεία των τελευταίων πέντε αιώνων.

1.1.9 Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνίας

Με σκοπό τη στήριξη και ανάδειξη του λογοτεχνικού έργου των Κυπρίων συγγραφέων, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες εφαρμόζουν τον θεσμό των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας σε ετήσια βάση.

1.1.9.1 Τελετή Απονομής Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας

Στις 14 Δεκεμβρίου 2016 πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στο Κινηματοθέατρο Παλλάς η τελετή απονομής των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας. Τα βραβεία απένειμε ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Κώστας Καδής. Η Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας, κ. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, ανέγνωσε τα σκεπτικά βράβευσης για τις κατηγορίες Ποίηση, Μυθιστόρημα, Διήγημα/Νουβέλα και Μελέτη (Μονογραφία)/Δοκίμιο για τη Λογοτεχνία. Η Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας για Παιδιά και Εφήβους, κ. Αναστασία Κατσίκη-Γκίβαλου, ανέγνωσε τα σκεπτικά βράβευσης για τις κατηγορίες Λογοτεχνία για Μικρά Παιδιά και Λογοτεχνία για Μεγάλα Παιδιά και Εφήβους, ενώ η Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής Κρατικών Βραβείων Εικονογράφησης Λογοτεχνικού Βιβλίου για Παιδιά και Εφήβους, κ. Άρτεμις Ελευθεριάδου, ανέγνωσε το σκεπτικό βράβευσης για την κατηγορία Εικονογράφηση Λογοτεχνικού Βιβλίου για Παιδιά και Εφήβους. Κατά τη διάρκεια της τελετής, τα βραβευμένα βιβλία εκτέθηκαν στο κοινό.

Απονεμήθηκαν τα ακόλουθα βραβεία για εκδόσεις 2015:

ΠΟΙΗΣΗ

Κυριάκος Ευθυμίου, *Κυρτός αλατοπώλης* (εκδόσεις Εντευκτηρίου)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Σωφρόνης Σωφρονίου, *Οι πρωτόπλαστοι* (εκδόσεις Το Ροδακίό)

ΔΙΗΓΗΜΑ/ΝΟΥΒΕΛΑ

Δημήτρης Λεβέντης, *Ιστορίες της Αμμοχώστου* (εκδόσεις Ιωλκός)

ΜΕΛΕΤΗ (ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ)/ΔΟΚΙΜΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Κώστας Νικολαΐδης, *Δημήτρης Λιπέρης: Τζιυπριώτικα Τραούδκια* (εκδόσεις Αιγαίον)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Πάνος Χριστοδούλου, *Πώς έμπλεξα με τη Δικαιοσύνη και άλλες άγνωστες λέξεις* (εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ

Άννα Κουππάνου, *Η απίστευτη αποκάλυψη του Σεμπάστιαν Μοντεφιόρε*
(εκδόσεις Κέδρος)

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Αγγελική Πιλάτη, για την εικονογράφηση του έργου *Από τη γη μέχρι τα αστέρια – Dünyalar kadar*
(συγγραφείς: Μαρίνα Μιχαηλίδου-Καδή, Mehves Beyidođlu, εκδόσεις A book worm publication)

Την Κριτική Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας αποτέλεσαν η Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου (Πρόεδρος), ο Λεωνίδας Γαλάζης, ο Στέφανος Ευθυμιάδης, η Κίκα Ολυμπίου και ο Νίκος Ορφανίδης.

Την Κριτική Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας για Παιδιά και Εφήβους αποτέλεσαν η Αναστασία Κατοίκη-Γκίβαλου (Πρόεδρος), η Κατερίνα Καρατάσου, η Μαρία Μιχαηλίδου, η Μαρίνα Ροδοσθένους-Μπαλάφα και η Φλώρα Τιμοθέου.

Την Κριτική Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Εικονογράφησης αποτέλεσαν η Άρτεμις Ελευθεριάδου (Πρόεδρος), ο Κωνσταντίνος Γεωργίου, η Σάντρα Ελευθερίου, ο Δημήτρης Κοκκινόλαμπος και η Τερέζα Λαμπριανού

1.1.10 ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΕΙΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ 2016

Μέσα από μια λαμπρή εκδήλωση με πλήθος κόσμου, πραγματοποιήθηκε στο Προεδρικό Μέγαρο, την Τρίτη 1^η Μαρτίου, η Τελετή απονομής των Αριστείων Γραμμάτων, Τεχνών και Επιστημών 2016.

Το Αριστείο απονέμεται σε προσωπικότητες των Γραμμάτων και των Τεχνών με σημαντική προσφορά στον τομέα τους, των οποίων το έργο συνέβαλε στην ανύψωση του πνευματικού ή/και καλλιτεχνικού επιπέδου του τόπου και το οποίο τυγχάνει γενικής αναγνώρισης και καθολικής εκτίμησης. Απονέμεται, επίσης, σε προσωπικότητες από τον χώρο των Επιστημών, το έργο των οποίων τυγχάνει διεθνούς αναγνώρισης και έχει θετική απήχηση στη διεθνή επιστημονική κοινότητα.

Το Αριστείο απένειμε ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκος Αναστασιάδης στους πιο κάτω:

Αριστείο Γραμμάτων

Κώστας Γιαγκουλλής

Μιχάλης Πασιαρδής

Πέτρος Στυλιανού

Αριστείο Τεχνών

Τζένη Γαϊτανοπούλου

Συπριέν Κατσαρής

Γιώργος Σκοτεινός

Αριστείο Επιστημών

Λουκάς Χριστοφόρου

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης περιελάμβανε μουσική εισαγωγή από τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου υπό τη διεύθυνση του Άλκη Μπαλτά και ομιλία από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη. Στη συνέχεια, προβλήθηκαν σύντομες ταινίες για τους τιμωμένους. Στο τέλος

της εκδήλωσης, ο συνθέτης και πιανίστας Συπριέν Κατσαρής εκτέλεσε, ως βιρτουόζος του πιάνου, έναν μουσικό αυτοσχεδιασμό, χαρίζοντας στο κοινό απaráμιλλες στιγμές ακουστικής απόλυσης.

1.1.11 Κλάδος Βιβλιοθηκών (Κρατικές, Δημοτικές, Κοινοτικές και Σχολικές Βιβλιοθήκες)

Τριάντα δύο βιβλιοθήκες των κρατικών Υπηρεσιών/Κυβερνητικών Τμημάτων συνεχίζουν την καταλογογράφηση των συλλογών τους μέσω του αναβαθμισμένου βιβλιοθηκονομικού συστήματος ABEKT 5.6.

Σε τριάντα οκτώ δημοτικές και κοινοτικές βιβλιοθήκες έχει εγκατασταθεί το σύστημα ABEKT 5.5 και 5.6, στο οποίο παρέχεται βιβλιοθηκονομική και τεχνική υποστήριξη. Όπως κάθε χρονιά, έτσι και φέτος έχει δοθεί οικονομική ενίσχυση στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες, καθώς επίσης και οικονομική βοήθεια στις Κοινοτικές βιβλιοθήκες με την μέθοδο ισόποσης επιχορήγησης.

Η τελευταία έκδοση ABEKT 5.5 και 5.6 αναπτύχθηκε με αρχιτεκτονική Client/server, εξ ολοκλήρου σε περιβάλλον Windows 98 / NT / 2000 / XP / 2003. Το user interface του ABEKT και διατίθεται στην Ελληνική και στην Αγγλική Γλώσσα.

Κατά το έτος 2016, παρασχέθηκε αναβαθμισμένη τεχνική υποστήριξη στις σχολικές βιβλιοθήκες Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης. Μέχρι σήμερα το σύστημα ABEKT έχει εγκατασταθεί σε 144 σχολικές βιβλιοθήκες. Οι υπάλληλοι των σχολικών βιβλιοθηκών τυγχάνουν συνεχούς εκπαίδευσης και τεχνικής υποστήριξης από την ομάδα υποστήριξης του ABEKT. Η ομάδα υποστήριξης των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, μετά την ολοκλήρωση της μηχανογράφησης της Σεβερείου Βιβλιοθήκης έχει αναλάβει τη μηχανογράφηση της συλλογής της βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και της συλλογής της βιβλιοθήκης του Λυκείου Κύκκου Β' στη Λευκωσία. Επίσης, η ομάδα υποστήριξης αναλαμβάνει την εκπόνηση σχεδιασμών χώρων βιβλιοθήκης.

Το Δίκτυο Κυπριακών Βιβλιοθηκών (Cyprus Library Network), το οποίο αναπτύχθηκε και εξελίσσεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.cln.com.cy/>, παρέχει πρόσβαση στους Καταλόγους Δημόσιων, Δημοτικών, Σχολικών και άλλων Βιβλιοθηκών .

Η **Ελπινίκειος Βιβλιοθήκη** στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο στη Παλουριώτισσα, το οποίο δόθηκε ειδικά για αυτόν τον σκοπό. Άρχισε τη λειτουργία της τον Απρίλιο του 2001 και συνεχίζει να εξυπηρετεί το κοινό της περιοχής της, ενώ συνεχίζεται η αυτοματοποίησή της με το σύστημα ABEKT 5.6. Σήμερα έχει 1.229 μέλη. Παράλληλα, η Βιβλιοθήκη έχει αναλάβει τον διαχωρισμό και την αποστολή βιβλίων προς τις Δημοτικές και Κοινοτικές βιβλιοθήκες, τα οποία αγοράζονται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες για στήριξη της συγγραφικής δημιουργίας και εκδοτικής δραστηριότητας, καθώς επίσης και την προώθηση της κινητικότητας του κυπριακού - και ιδιαίτερα του λογοτεχνικού - βιβλίου.

Η **Ομάδα Υποστήριξης Βιβλιοθηκών** των Πολιτιστικών Υπηρεσιών υποστηρίζει την Κυπριακή Βιβλιοθήκη μέσω απαραίτητων ενεργειών όσον αφορά στη διαμόρφωση της απαιτούμενης υποδομής για μεταφόρτωση ψηφιακού υλικού, μέσω των μεταδεδομένων προς την Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη (Europeana), και το οποίο συνέβαλε στην προώθηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου με τα αντίστοιχα οφέλη.

Επίσης, η ομάδα υποστήριξης ετοιμάζει κάθε χρόνο τον κατάλογο των λογοτεχνικών έργων που προτείνονται για τα ετήσια Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνίας. Έχει ολοκληρωθεί η οργάνωση του Λογοτεχνικού Αρχείου και παράλληλα έχει αρχίσει η ψηφιοποίηση του αρχείου του λογοτέχνη Θεοδόση Νικολάου.

1.1.11.1 Κυπριακή Βιβλιοθήκη

Η λειτουργία της Κυπριακής Βιβλιοθήκης διέπεται από τον Νόμο 51/87. Η Βιβλιοθήκη λειτουργεί σε τέσσερα διαφορετικά κτήρια. (Τρία ενοικιαζόμενα και ένα ιδιόκτητο).

Το Κεντρικό Κτήριο (ιδιόκτητο) βρίσκεται στον προμαχώνα Ντ' Αβίλα, δίπλα από το Δημοτικό Μέγαρο Λευκωσίας, στην Πλατεία Ελευθερίας. Εκεί λειτουργούν το Δανειστικό Τμήμα, η Παιδική Βιβλιοθήκη, το Τμήμα Περιοδικών, καθώς και τα Εθνικά Κέντρα Εγγραφής Εντύπων.

Στο ανακαινισμένο κτήριο της πρώην Βιβλιοθήκης Φανερωμένης, το οποίο βρίσκεται πλησίον της Εκκλησίας Παναγίας Φανερωμένης στη Λευκωσία, λειτουργεί από τον Απρίλη του 2009 το Αναγνωστήριο και Πληροφοριακό Τμήμα, καθώς επίσης και το Τμήμα Καταλογογράφησης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης.

Σε κτήριο απέναντι από την είσοδο της Εκκλησίας Παναγίας Φανερωμένης στεγάζονται, από τις 15/09/2011, η Διοίκηση της Βιβλιοθήκης, η Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Europeana, το Τμήμα Ψηφιοποίησης, το Τμήμα Παραγγελιών και Παραλαβών, το Τμήμα Οπτικοακουστικών Μέσων και οι Ερευνητικές Συλλογές, (Κυπριακές Εφημερίδες από το 1883, Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας από το 1878 μέχρι σήμερα, Συλλογή Κυβερνητικών Εκδόσεων, όπως Ετήσιες Εκθέσεις Υπουργείων, Στατιστικές Έρευνες, Μουσικές Συλλογές, Συλλογή Εκδόσεων των Ηνωμένων Εθνών, Σπάνια Βιβλία, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Κυπριακή Βιβλιογραφία, κ.ά.).

Στην Αποθήκη έχει δημιουργηθεί Βιβλιοστάσιο, για τα βιβλία που δεν μπορούν να αποθηκευτούν στα άλλα κτήρια, και Εργαστήρι Συντήρησης βιβλίων και περιοδικών.

Χωροθέτηση κτηρίου για στέγαση της Κυπριακής Βιβλιοθήκης

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προωθεί τη χωροθέτηση για ανέγερση κτηρίου για στέγαση της Κυπριακής Βιβλιοθήκης στους χώρους της Αρχιγραμματείας (παλαιό κτήριο Υπουργείου Οικονομικών και ανοικτός χώρος δυτικά του πιο πάνω κτηρίου που εφάπτεται της Λεωφόρου Βύρωνος.) Έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο η παραχώρηση τεμαχίου γης 3000m² στον πιο πάνω χώρο.

Πληροφοριακό Τμήμα - Αναγνωστήριο Φανερωμένης

Διαθέτει σημαντικό υλικό για έρευνα θεμάτων που έχουν σχέση με την Κύπρο και βιβλία αναφοράς, όπως εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, βιβλιογραφίες, κ.ά. Στο Αναγνωστήριο υπάρχει δωρεάν πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

Τμήμα Περιοδικού Τύπου (Κεντρικό Κτήριο)

Περιλαμβάνει πάνω από 2500 τίτλους κυπριακών, ελληνικών και ξένων περιοδικών και τον ημερήσιο τύπο σε μικροφίλμ από το 1999 μέχρι σήμερα.

Κέντρο Εγγραφής Εντύπων (Κεντρικό Κτήριο)

Είναι αρμόδιο για την παραχώρηση αριθμών ISBN, ISSN και ISMN για βιβλία, περιοδικά και παρτιτούρες που εκδίδονται στην Κύπρο.

Κέντρο Συνεργασίας Βιβλιοθηκών (Κεντρικό Κτήριο)

Λειτουργεί κέντρο διά δανεισμού και ανταλλαγής υλικού μεταξύ βιβλιοθηκών. Η Βιβλιοθήκη είναι μέλος του Συμβουλίου των Διευθυντών των Ευρωπαϊκών Εθνικών Βιβλιοθηκών (CENL), της Διεθνούς Ομοσπονδίας Συνδέσμων Βιβλιοθηκονόμων (IFLA) και πλήρες μέλος του δικτύου της Ευρωπαϊκής Βιβλιοθήκης (TEL).

Αρχείο/Μουσείο Λογοτεχνίας

Άρχισαν οι διαδικασίες για λειτουργία του Αρχείου/Μουσείου Λογοτεχνίας. Το Μουσείο στεγάζεται στο Τμήμα Ερευνητικών Συλλογών, της Κυπριακής Βιβλιοθήκης παρά την Εκκλησία Φανερωμένης. Έχει ολοκληρωθεί ο διαχωρισμός των θεματικών ενοτήτων του αρχείου του λογοτέχνη Θεοδόση Νικολάου που έχουν αποκτήσει οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες.

Ψηφιακή Πλατφόρμα

Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη έχει προχωρήσει στη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας (www.cyprusdigitallibrary.ogr.cy), στην οποία παρουσιάζονται σε ψηφιακή μορφή οι συλλογές του περιοδικού Cyprus Today από το 1963 μέχρι σήμερα, η Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (The Cyprus Gazette) από το 1878 μέχρι σήμερα, η συλλογή της Κυανής Βίβλου (Cyprus Blue Books), στην οποία παρουσιάζονται οι δημοσιονομικές και άλλες πτυχές που σχετίζονται με δραστηριότητες και δαπάνες όλων των τμημάτων του κράτους, κατά τη χρονική περίοδο 1886-1946 κ.ά.

Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη “Europeana”

Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης Europeana. Η Κύπρος, μέσω του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που είναι ο εθνικός συσσωρευτής προώθησης μεταδεδομένων προς την Europeana, έχει αναρτήσει μέχρι σήμερα 16532 αντικείμενα πολιτιστικής κληρονομιάς στη συλλογή της Europeana.

Το Κέντρο Συντήρησης Βιβλίου (Αποθήκη)

Το Κέντρο δημιουργήθηκε με σκοπό τη συντήρηση των παλαιών βιβλίων και περιοδικών που διαθέτει η Βιβλιοθήκη.

Κυπριακή Βιβλιογραφία

Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη εξέδωσε το Δελτίο Κυπριακής Βιβλιογραφίας για το 2015. Το Δελτίο, που εκδίδεται από το 1999, καλύπτει την εκδοτική παραγωγή της Κύπρου για το συγκεκριμένο έτος.

Επίσης, ετοιμάζεται η έκδοση της αναδρομικής βιβλιογραφίας που καλύπτει τα έτη 1995-1998.

1.2 ΜΟΥΣΙΚΗ

1.2.1 Μουσικές Διοργανώσεις στην Κύπρο – Επιχορήγηση Φορέων, Ιδρυμάτων, Καλλιτεχνών και Μουσικών Συνόλων

Η δραστηριότητα στον τομέα της μουσικής έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια με την πραγματοποίηση πολλών παραστάσεων και με διοργανώσεις διάφορων φορέων, όπως χορωδιών, μουσικών σχημάτων, ιδρυμάτων, σωματείων, συνδέσμων, συλλόγων, πολιτιστικών οργανισμών, μη κερδοσκοπικών εταιρειών κ.λπ., στην υλοποίηση των οποίων η οικονομική στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της δραστηριότητας στον τομέα της μουσικής, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορηγούν, μεταξύ άλλων, χορωδίες, μουσικά σχήματα, ιδρύματα, σωματεία, πολιτιστικούς οργανισμούς, πολιτιστικούς ομίλους και μη κερδοσκοπικές εταιρείες για την υλοποίηση της ετήσιας δράσης τους, με την οποία ουσιαστικά προωθούν σημαντικούς άξονες της δημόσιας κρατικής πολιτιστικής πολιτικής. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, έτσι και κατά το 2016, επιχορηγήθηκαν για τη διοργάνωση μουσικών προγραμμάτων και για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στην Κύπρο, διάφοροι πολιτιστικοί φορείς. Αναφέρονται ορισμένοι ενδεικτικά: (1) Πολιτιστικός Οργανισμός Avantgarde για τον 10ο Παγκύπριο Διαγωνισμό Avantgarde για νεαρούς πιανίστες, τη συναυλία "Canto Ostinato" στο Διεθνές

αεροδρόμιο Λάρνακας και τη συναυλία "Anniversaire" 2016, (2) ABR - Alternative Brains Rule για το Afro Banana Republic Festival, (3) Πολιτιστικός Οργανισμός Μουσικόραμα για το 6ο Φεστιβάλ Μεσαιωνικής Μουσικής Λάρνακας, την 5η Συνάντηση Classic - Jazz και την 5η συνάντηση "Με τη μαγεία της Κιθάρας", (4) Λουβάνα Δίσκοι ΛΤΔ για το Μουσικό Χωριό Φέγγαρος 2016, το Λευκωσία Loop Festival 2016 και το Φεστιβάλ Φέγγαρος 2016, (5) Ίδρυμα Τεχνών Φάρος για το 8ο Φεστιβάλ Σύγχρονης Μουσικής Φάρος, το Πρόγραμμα "enLive" και το 16ο Φεστιβάλ Μουσικής Δωματίου Φάρος, (6) Χορωδία "Άρης" Λεμεσού για τη διοργάνωση του Ευρωπαϊκού Χορωδιακού Φεστιβάλ 2016 στη Λεμεσό, (7) Euro -Arab Youth Music Centre για το εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (κατασκήνωση) "Ethno Cyprus 2016", (8) Μουσικό Ίδρυμα Ευαγγελία Τζιαρρή για τον 21ο Διεθνή Διαγωνισμό Πιάνου Ευαγγελίας Τζιαρρή (9) Ledra Music Soloists για τα Κλασικά Μουσικά Ταξίδια: Συναυλία με έργα γυναικών συνθετών, τα Κλασικά Μουσικά Ταξίδια: Δικονοτική Συναυλία Αλληλεγγύης και τα Κλασικά Μουσικά Ταξίδια: Άπαντα για Τσέλο και Πιάνο του Μπετόβεν - Μέρος Β, (10) Πολιτιστικός Όμιλος Διάσταση για συναυλίες αφιερωμένες στον Δημήτρη Λάγιο, κ.ά.

1.2.2 Μουσικές Διοργανώσεις στο Εξωτερικό – Επιχορήγηση Φορέων, Ιδρυμάτων, Καλλιτεχνών και Μουσικών Συνόλων

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορηγούν πολιτιστικούς φορείς, Κύπριους καλλιτέχνες και κυπριακές καλλιτεχνικές ομάδες, για τη συμμετοχή τους σε πολιτιστικές εκδηλώσεις ή φεστιβάλ στο εξωτερικό, καθώς και για τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων/φεστιβάλ στο εξωτερικό. Κατά το 2016, έλαβαν επιχορήγηση φορείς, μουσικά σχήματα, μουσικές ομάδες, καθώς και άτομα/μουσικές ομάδες που συμμετείχαν σε ή/και πραγματοποίησαν μουσικές εκδηλώσεις στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα, επιχορηγήθηκαν μεταξύ άλλων: (1) Εκκλησιαστική Χορωδία "Ρωμανός ο Μελωδός" για τη συμμετοχή στο 7ο Διεθνές Φεστιβάλ Ορθόδοξης Μουσικής στη Τσεχία, (2) Acordes guitar ensemble για τη συμμετοχή στην 5η Θερινή Ακαδημία Κιθάρας "Αρίων στη Λέσβο, (3) Μουσικός Φιλαρμονικός Όμιλος Λεμεσού για τη συμμετοχή στο IX Dance and Music Festival in Csongrad στην Ουγγαρία, (4) Πολιτιστική Κίνηση Λεμεσού "Επιλογή" για τη συμμετοχή στο 3ο Διεθνές Χορωδιακό Φεστιβάλ Ναυπλίου, (5) Χορωδία Δωματίου "Πολυφωνία" για τη συμμετοχή στο Διεθνές Χορωδιακό Φεστιβάλ "Toscana Music festival" στην Ιταλία, (6) Μουσικός Όμιλος Πάφου για τη συμμετοχή στο 3ο Διεθνές Χορωδιακό Φεστιβάλ ARTIVA – Ναύπλιο, (7) Γυναικείο Φωνητικό Σύνολο "Intonation" για τη συμμετοχή στο Debrecen Music Festival στην Ουγγαρία, (8) Μουσικό Σχήμα TriCoolOre για τη συμμετοχή σε φεστιβάλ Τζάζ στη Σύρο, (9) Κυπριακό Πολιτιστικό Κέντρο Βιέννης για τη διοργάνωση της «Κυπρίων Συναυλίας», (10) Λευτέρης Μουμιτζής για τη συμμετοχή στο Brighton Fringe Festival 2016, κ.ά.

1.2.3. Επιχορήγηση για συμμετοχή σε μουσικά συνέδρια και Προγράμματα Φιλοξενίας Καλλιτεχνών (residencies) στο εξωτερικό

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορηγούν Κύπριους καλλιτέχνες και μουσικολόγους για τη συμμετοχή τους σε μουσικά συνέδρια ή συμπόσια στο εξωτερικό. Μερικοί από αυτούς τους καλλιτέχνες είναι: (1) Παναγιώτα Καπνίση για τη συμμετοχή στο International Summer Academy / University of Music and Performing Arts in Vienna, (2) Μιχαλάκης Παντελίδης για τη συμμετοχή σε πρόγραμμα εκμάθησης μουσικού οργάνου στο Indiana University, (3) Νικολέττα Δημητρίου για τη συμμετοχή σε συνέδριο στην Ιταλία, (4) Νεκτάριος Ροδοσθένους για τη συμμετοχή στο 22nd Young Composers Meeting στο Άμστερνταμ, κ.ά.

1.2.4 Αγορές ψηφιακών δίσκων

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στο πλαίσιο της στήριξης των Κύπριων μουσικών και δημιουργών, έχουν καθιερώσει το Μέτρο αγοράς των ψηφιακών τους δίσκων. Κατά το 2016, αγοράσθηκε αριθμός ψηφιακών αντιτύπων μουσικών δίσκων.

1.2.5 Επιχορήγηση του Οργανισμού “Pafos Aphrodite Festival”

Για 18η συνεχή χρονιά, με βάση Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με αριθμό 47.222 και ημερομηνία 14/01/1998, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στηρίζει τον θεσμό του «Pafos Aphrodite Festival». Ο θεσμός αυτός είναι από τους πλέον επιτυχημένους και συμβάλλει στην πολιτιστική αποκέντρωση, στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και στην ενίσχυση του πολιτιστικού τουρισμού. Τον Σεπτέμβριο του 2016 φιλοξενήθηκε η όπερα του W. A. Mozart «Don Giovanni», σε συμπαραγωγή του ιταλικού οργανισμού Parma Opera Organization C.E.F.A.C., με τη συμμετοχή της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου. Πρόκειται για ένα από τα σπουδαιότερα δημιουργήματα του οπερατικού ρεπερτορίου και μία από τις κορυφαίες δημιουργίες της λυρικής τέχνης όλων των εποχών. Το έργο του Mozart αποτελείται από δύο πράξεις και το λιμπρέτο έγραψε ο Λορέντσο Ντα Πόντε. Η όπερα έκανε πρεμιέρα στο Θέατρο των Τάξεων στην Πράγα στις 29 Οκτωβρίου 1787. Το λιμπρέτο του Ντα Πόντε θεωρήθηκε, όπως και πολλά άλλα εκείνης της εποχής, ως *dramma giocoso*, ένας όρος που υποδηλώνει τον συνδυασμό σοβαρής και κωμικής δράσης.

1.2.6 Μουσικές Εκδόσεις και συνδιοργανώσεις

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού διοργάνωσαν συναυλία στη μνήμη του Κύπριου συνθέτη Γιώργου Κοτσώνη με τίτλο «Γιώργος Κοτσώνης – “Η Κυρά των αμπελιών” και άλλα τραγούδια», στις 6 Ιουλίου 2016, στο Δημοτικό Αμφιθέατρο Ιδαίου. Ο Γιώργος Κοτσώνης ήταν ένας από τους σημαντικότερους στυλοβάτες του πολιτισμού της Κύπρου από τις αρχές της δεκαετίας του '60, στα δύσκολα χρόνια της δεκαετίας του '70 και στα μετέπειτα χρόνια που η Κύπρος προσπαθούσε να ορθοποδήσει. Το συνθετικό του έργο, βασισμένο, κυρίως, σε ποίηση Ελλήνων και Κύπριων ποιητών και στιχουργών, στάθηκε και παραμένει φάρος και βάλαμο στους αγώνες και στις συνειδησιακές προκλήσεις του λαού της Κύπρου – όπως ακριβώς στάθηκε και παρέμεινε το έργο των σημαντικών συνθετών στον ελλαδικό χώρο εδώ και 60 χρόνια. Η συναυλία αυτή είχε σκοπό να παρουσιάσει σπάνιο και ανέκδοτο μουσικό υλικό του Γιώργου Κοτσώνη μαζί με τα δημοφιλή του τραγούδια. Στη συναυλία συμμετείχαν οι σολίστ Βασίλης Λέκκας, Δημήτρης Φανής και Αργυρώ Χριστοδούλου, η Δημοτική Χορωδία Δερύνειας, καθώς και ο ηθοποιός Νεοκλής Νεοκλέους στην ερμηνεία κειμένων. Την καλλιτεχνική επιμέλεια της συναυλίας και διεύθυνση χορωδίας – ορχήστρας, καθώς και την έρευνα, τη συλλογή, την καταγραφή και την ενορχήστρωση των έργων είχε ο μουσικός Γιώργος Καλογήρου.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με το Κέντρο Κύπριων Συνθετών, διοργάνωσαν από κοινού το «5ο Φεστιβάλ Νέας Μουσικής», που πραγματοποιήθηκε στο Θέατρο Παλλάς από τις 14 μέχρι τις 18 Νοεμβρίου 2016. Στο Φεστιβάλ παρουσιάσθηκαν πρεμιέρες έργων Κύπριων Συνθετών, όπως και άλλα έργα από το σύγχρονο ρεπερτόριο. Δόθηκε διάλεξη από τον συνθέτη Morris Rosenzweig, με θέμα "Ways and Means: context, syntax and some working methods". Το Φεστιβάλ φιλοξένησε το Γερμανικό Φωνητικό Σύνολο "Neue Vocalsolisten Stuttgart", την σοπράνο Μαργαρίτα Ηλία και την πιανίστα Δροσοσταλίδα Μωραΐτη, καθώς και το μουσικό σχήμα σύγχρονης μουσικής από τη Θεσσαλονίκη "DISSONART ENSEMBLE".

1.2.7 Προβολή της Κυπριακής Μουσικής Δημιουργίας στο Εξωτερικό

Με στόχο την προβολή και προώθηση της σύγχρονης κυπριακής μουσικής δημιουργίας στο εξωτερικό, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες καθιέρωσαν, από το 2005 και εντεύθεν, τη συμμετοχή τους σε πολύ σημαντικές διεθνείς μουσικές διοργανώσεις στο εξωτερικό. Κατά το 2016, το Κέντρο Μουσικής Πληροφόρησης Κύπρου συμμετείχε φέτος για πρώτη φορά στην έκθεση jazzahead! σε κοινό περλίπτερο με άλλα Κέντρα του εξωτερικού, κάτω από την ομπρέλα του International Association of Music Information Centers, καθώς και με άλλους διεθνείς promoters και music agents, προβαίνοντας σε συναντήσεις και παρέχοντας πληροφορίες σε επαγγελματίες της διεθνούς σκηνής για τη μουσική ζωή της Κύπρου. Η έκθεση jazzahead! διοργανώνεται κάθε χρόνο στη Βρέμη, Γερμανία και θεωρείται η πιο σημαντική διεθνής έκθεση τζαζ μουσικής. Θεωρείται ευρέως ως το πιο σημαντικό γεγονός της τζαζ μουσικής βιομηχανίας, και το 2016 καλωσόρισε 969 εταιρείες και οργανισμούς από 57 χώρες, με 2742 επαγγελματίες του χώρου, ενώ υπολογίζεται ότι πάνω από 15.000 θεατές παρακολούθησαν τις 110 συναυλίες του φεστιβάλ.

Αναφέρεται, περαιτέρω, ότι το μουσικό σχήμα "TriCoolOre" εκπροσώπησε με μεγάλη επιτυχία την Κύπρο στο «16th Athens Technopolis Jazz Festival» στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηνών, κατόπιν συνεργασίας με το Σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα και τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

1.2.8 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Δίκτυα

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού συμμετέχουν στη Διευθύνουσα Επιτροπή της Ορχήστρας Νέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (E.U.Y.O.). Στο πλαίσιο της συνεισφοράς των Πολιτιστικών Υπηρεσιών στον θεσμό της Ορχήστρας Νέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δίνεται η ευκαιρία σε νέους Κύπριους μουσικούς να συμμετέχουν σε συναυλίες της Ορχήστρας.

1.2.9 Ανάπτυξη Μουσικής Παιδείας

Πρόγραμμα Ανάπτυξης Μουσικών Ταλέντων

Με την Απόφασή του, με αριθμό 67.949 και ημερομηνία 12/11/2008, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη λειτουργία του Προγράμματος Ανάπτυξης Μουσικών Ταλέντων, το οποίο, από το 2006 μέχρι το 2012, λειτουργούσε σε πιλοτική βάση, στο πλαίσιο του Μουσικού Εργαστηρίου Εγχόρδων, και κάλυπτε μικρό αριθμό παιδιών (περίπου τριάντα παιδιά στο βιολί). Ο στόχος της λειτουργίας αυτού του πρωτοποριακού Προγράμματος είναι ο εντοπισμός παιδιών ηλικίας 3 -10 χρόνων με ιδιαίτερο ταλέντο στη μουσική, με σκοπό την ουσιαστική αναβάθμιση της μουσικής εκπαίδευσης και την ανάπτυξη του μουσικού πολιτισμού της Κύπρου. Κατά το 2013, το Πρόγραμμα επεκτάθηκε με τη δημιουργία τάξεων βιόλας και κοντραμπάσου και κατά το 2015 με τη δημιουργία τάξης βιολοντσέλου. Το Πρόγραμμα λειτουργεί κάτω από την εποπτεία και καθοδήγηση του διακεκριμένου βιρτουόζου βιολονίστα και μουσικοπαιδαγωγού κ. Ματθαίου Καριόλου και σε αυτό συμμετέχουν εβδομήντα παιδιά. Τα παιδιά, στα δέκα χρόνια ζωής του Προγράμματος, έχουν δώσει πολλές συναυλίες με εξαιρετική επιτυχία, με σημαντικότερες τη συναυλία στο Προεδρικό Μέγαρο, κατά την επίσκεψη της Αυτού Αγιότητας του Πάπα Βενέδικτου ΙΣΤ', τις δύο συναυλίες που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 50χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Βασιλικό Κονσερβατόριο των Βρυξελλών και στο διάσημο Μέγαρο Συναυλιών "Musikverein" στη Βιέννη. Επίσης, σημειώνονται οι δύο συναυλίες που πραγματοποιήθηκαν τον Οκτώβριο του 2012, κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πρώτη στο Βατικανό και η δεύτερη στο

Κυρηνάλιο Προεδρικό Μέγαρο, στη Ρώμη. Τα παιδιά του Προγράμματος έχουν εμφανιστεί ως σολίστ με Συμφωνικές Ορχήστρες στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

1.2.10 Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου

Το Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου συστάθηκε το 2006 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με στόχο την ανάπτυξη και προώθηση της τέχνης της ορχηστρικής μουσικής, την αναβάθμιση της μουσικής ζωής και της μουσικής παιδείας του τόπου και την περαιτέρω εμπλοκή της κοινωνίας στις μουσικές δραστηριότητες.

Το Ίδρυμα άρχισε τη λειτουργία του την 1 Ιανουαρίου 2007, αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα τη λειτουργία της Κρατικής Ορχήστρας και της Κρατικής Ορχήστρας Νέων, οι οποίες μετονομάστηκαν σε Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου και σε Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου αντίστοιχα. Αναλαμβάνοντας τη λειτουργία των δύο ορχηστρών, το Ίδρυμα έθεσε ως στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη και προώθηση των δραστηριοτήτων τους. Παράλληλα, ανέλαβε τη λειτουργία της Μουσικής Σχολής της Ορχήστρας Νέων, του Κινηματοθεάτρου “Παλλάς”, του Γραφείου Δημιουργική Ευρώπη Κύπρου και, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού – Πολιτιστικές Υπηρεσίες, την υλοποίηση του προγράμματος του Μουσικού Εργαστηρίου Εγχόρδων και τη λειτουργία του Κέντρου Μουσικής Πληροφόρησης.

Το Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου είναι μη κερδοσκοπικός οργανισμός ιδιωτικού δικαίου. Διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Τρία από τα μέλη προέρχονται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού: τον εκάστοτε Γενικό Διευθυντή, ο οποίος προεδρεύει του Συμβουλίου, τον Διευθυντή Πολιτιστικών Υπηρεσιών και τον υπεύθυνο για τα μουσικά θέματα λειτουργό. Τα υπόλοιπα μέλη διορίζονται από το εκάστοτε υπουργικό συμβούλιο. Το προσωπικό του Ιδρύματος περιλαμβάνει τον Εκτελεστικό Διευθυντή, τρεις Διοικητικούς Λειτουργούς, έναν Λογιστικό Λειτουργό, μια Εκτελεστική Γραμματέα και δύο Φροντιστές Σκηνης (ένας για τη Σ.Ο.Κ. και ένας για τη Σ.Ο.Ν.Κ.). Ο Εκτελεστικός Διευθυντής είναι υπεύθυνος, για τη διεύθυνση και διαχείριση των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων του Ιδρύματος και ενεργεί ως επικεφαλής διοικητικός λειτουργός του Ιδρύματος.

Ο Εκτελεστικός Διευθυντής λογοδοτεί στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος.

Κύριος χορηγός του Ιδρύματος είναι το Κράτος, το οποίο καλύπτει όλα τα βασικά έξοδα λειτουργίας του Ιδρύματος και των Ορχηστρών. Παράλληλα, το Ίδρυμα επιδιώκει τη συνεργασία με διάφορους οργανισμούς για πιο αποτελεσματική προβολή των δραστηριοτήτων του, τη διοργάνωση πιο απαιτητικών προγραμμάτων, καθώς και την περαιτέρω ανάπτυξη των σχέσεων του με την κοινωνία.

Ως μέλος του International και European Music Council, European Federation of National Youth Orchestras και ως μόνιμος συνεργάτης με την European Union Youth Orchestra, το Ι.Σ.Ο.Κ. συνεργάζεται με άλλες μουσικές οργανώσεις, πανεπιστήμια της Κύπρου, χορωδίες, τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου, το ΡΙΚ και άλλα ΜΜΕ, τοπικές αρχές, διπλωματικά σώματα άλλων χωρών στην Κύπρο, τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και τοπικές αναπτυξιακές εταιρίες, καθώς και την τουριστική βιομηχανία. Από τη δημιουργία του, το Ίδρυμα έχει προωθήσει σε μεγάλο βαθμό τους στόχους του, κάνοντας αισθητή την παρουσία του στο φιλόμουσο, αλλά και στο ευρύτερο κοινό, μέσα από τις συναυλίες, τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τα προγράμματα κοινωνικής προσφοράς που διοργανώνει.

1.2.10.1 Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου

1.2.10.1.1 Η Ορχήστρα

Ως το μοναδικό επαγγελματικό συμφωνικό σύνολο στην Κύπρο σήμερα, η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, έχει ανελιχθεί ραγδαία εντός της νέας χιλιετίας σε μια σύγχρονη και δυναμική ορχήστρα με έντονη παρουσία στα μουσικά δρώμενα του τόπου. Παράλληλα, αποτελεί εθνικό σύμβολο, εκπροσωπώντας την Κύπρο στην Ευρώπη και παραπέρα.

Απευθυνόμενη σε όλους τους Κύπριους, η Σ.Ο.Κ. παρουσιάζει γύρω στα τριάντα διαφορετικά προγράμματα: τακτικές βραδινές συναυλίες, συναυλίες κοινωνικής προσφοράς, εκπαιδευτικές και οικογενειακές συναυλίες, καθώς και μουσική δωματίου, που φτάνουν τις ογδόντα-ενενήντα συναυλίες ετησίως και πραγματοποιούνται σε όλες τις πόλεις της Κύπρου. Το ολοένα ευρύτερο και πιστό της ακροατήριο μπορεί να απολαύσει μια ποικιλία μουσικών ειδών από αριστουργήματα του κλασικού ρεπερτορίου όλων των εποχών, οπερατική μουσική, μουσική για μπαλέτο, μέχρι ελαφρά κλασική μουσική, ενορχηστρωμένα έντεχνα και δημοτικά τραγούδια, μουσική για τον κινηματογράφο, μιούζικαλ, τζαζ, κ.ά.

Στοχεύοντας διαρκώς στην καλλιτεχνική αριστεία και την κοινωνική δικτύωση, η Σ.Ο.Κ. πραγματοποιεί καινοτόμα καλλιτεχνικά προγράμματα, φιλοξενεί καλλιτέχνες διεθνούς εμβέλειας, προωθεί την κυπριακή δημιουργία και τους Κύπριους σολίστ και επιδιώκει τη συνεργασία με κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς. Καθιερωμένη είναι η συμμετοχή της σε φεστιβάλ, όπως το Διεθνές Φεστιβάλ Κύπρια και το Pafos Aphrodite Festival.

Στο πλαίσιο της προώθησης του διεθνούς της προφίλ, η Σ.Ο.Κ. έχει περιοδεύσει πολλές φορές στο εξωτερικό (Ελλάδα, Γερμανία, Δανία, Βουλγαρία, Γαλλία, Μάλτα, Αγγλία), έχει διοργανώσει διεθνείς διαγωνισμούς και masterclass, και προωθεί flashmob και αποσπάσματα από συναυλίες της στο διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η ίδια η Ορχήστρα αποτελεί ένα ζωντανό σύμβολο της πολυπολιτισμικότητας, μια μικρή Ευρώπη, αφού τα σαράντα ένα της μέλη προέρχονται από δεκαέξι διαφορετικές χώρες!

Εξέχοντες Κύπριοι και ξένοι μαέστροι και σολίστ έχουν συμπράξει με τη Σ.Ο.Κ., όπως οι Vladimir Ashkenazy, Patrick Gallois, Esa Heikkilä, Julius Kalmar, Μάριος Παπαδόπουλος, Λουκάς Καρυτινός, Μίλτος Λογιάδης, Placido Domingo, Δήμητρα Θεοδοσίου, Κλειώ Μυτηλιναίου, Alison Balsom, Συπριέν Κατσαρής, Μαρτίνος Τιρίμος, Δημήτρης Σγούρος, Χριστόδουλος Γεωργιάδης, Ευγενία Κάνθου, Νικόλας Κωσταντίνου, Μανώλης Νεοφύτου, Χορωδία της ΕΡΤ, Choir of New College Oxford.

Από τον Μάιο του 2011, Καλλιτεχνικός Διευθυντής και Αρχιμουσικός της Ορχήστρας είναι ο Άλκης Μπαλτάς, ο οποίος είναι ο κύριος μαέστρος της Ορχήστρας και υπεύθυνος για τη διαμόρφωση του ετήσιου καλλιτεχνικού προγράμματος και την επιλογή των φιλοξενούμενων σολίστ και μαέστρων που συνεργάζονται με την ορχήστρα.

1.2.10.1.2 Καλλιτεχνικά Προγράμματα Σ.Ο.Κ. 2016

Μέσα στο 2016, η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου παρουσίασε συνολικά τριάντα επτά διαφορετικά προγράμματα συναυλιών, περισσότερα από οποιαδήποτε άλλη χρονιά στην ιστορία της. Από αυτά, τα είκοσι δύο ήταν σειρές βραδινών συναυλιών σε όλες τις κύριες πόλεις της ελεύθερης Κύπρου (πενήντα συνολικά συναυλίες), πέντε προγράμματα οικογενειακών συναυλιών (έντεκα οικογενειακές συναυλίες), δύο προγράμματα συναυλιών κοινωνικής προσφοράς (δεκαπέντε συναυλίες σε πόλεις και χωριά της Κύπρου). Στα προγράμματα περιλαμβάνονται και σειρά από οκτώ σειρές συναυλιών μουσικής δωματίου με μουσικούς της Ορχήστρας, και τρεις παραστάσεις όπερας στο Pafos Aphrodite Festival 2016.

1.2.10.1.3 Βραδινές Συναυλίες

Το μεγαλύτερο μέρος των προγραμμάτων της Ορχήστρας αποτελούν οι βραδινές συναυλίες, οι οποίες πραγματοποιούνται σε τακτική βάση κάθε 1-2 βδομάδες σε όλες τις κύριες πόλεις της Κύπρου. Το ρεπερτόριό τους είναι ποικίλο και περιλαμβάνει έργα από την εποχή μπαρόκ μέχρι και τη σύγχρονη εποχή. Απευθύνονται στο ευρύ κοινό και έχουν κερδίσει ένα μεγάλο και πιστό ακροατήριο, το οποίο τις παρακολουθεί τακτικά. Η Ορχήστρα έδωσε είκοσι δύο σειρές βραδινών συναυλιών μέσα στο 2016, πενήντα συνολικά συναυλίες. Πιο αναλυτικά, είκοσι τρεις από αυτές δόθηκαν στη Λευκωσία, δεκατρείς στη Λεμεσό, οκτώ στη Λάρνακα και έξι στην Πάφο.

Ανάμεσα στις σημαντικότερες συνεργασίες της Ορχήστρας ήταν η συμμετοχή στο Pafos Aphrodite Festival με την όπερα του W.A. Mozart: Don Giovanni. Δόθηκαν τρεις συνολικά παραστάσεις στο Κάστρο της Πάφου. Επίσης, ξεχώρισαν οι βραδινές συναυλίες (σε κατάμεστα θέατρα) με τίτλο «Το Τραγούδι του Νεκρού Αδελφού» οι οποίες δόθηκαν μέσα στο πλαίσιο του Διεθνούς Φεστιβάλ ΚΥΠΡΙΑ 2016. Η παραγωγή έγινε σε συνεργασία με τη Δικοινοτική Χορωδία για την Ειρήνη στην Κύπρο και τη συμμετοχή εξήντα χορωδών, ενώ για τρίτη συνεχή χρονιά το Ίδρυμα σε συνεργασία με την Πρεσβεία του Ισραήλ παρουσίασε μια σύμπραξη με σολίστ τον Avi Avital στο μαντολίνο και τον μαέστρο Μίλτο Λογιάδη.

Παράλληλα, πλατφόρμα δόθηκε και σε επτά ταλαντούχους νεαρούς Κύπριους σολίστ σε δύο σειρές «Συναυλιών Νέων Καλλιτεχνών – Το πρώτο βήμα», ένας θεσμός που ξεκίνησε το 2014. Οι νέοι καλλιτέχνες είχαν επιλεγεί κατόπιν ακρόασης από τον καλλιτεχνικό διευθυντή, ενώ διεξήχθησαν και οι ακρόασεις, για την επιλογή των νεαρών σολίστ που θα συμπράξουν μέσα στο επόμενο έτος.

Όπως κάθε χρόνο, έγιναν θεματικά αφιερώματα, αφιερώματα σε συνθέτες, και συμπράξεις όπως: «Μουσική από την Αμερικανική Ήπειρο», Πασχαλινές Συναυλίες, Αφιέρωμα στον Μίκη Θεοδωράκη, Μουσικές Συνέργειες, Κύπρος – Ρωσία και Μουσικές Συνέργειες Κύπρος - Ρωσία. Ιδιαίτερη απήχηση στο κοινό είχε το Φεστιβάλ, το Πάρκο της Μουσικής, το οποίο πραγματοποιήθηκε για 2η συνεχή χρονιά με μεγάλη επιτυχία στο Πάρκο Ακρόπολης στη Λευκωσία.

1.2.10.1.4 Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Η Ορχήστρα δίνει έμφαση και επενδύει στη μουσική εκπαίδευση, διοργανώνοντας εκπαιδευτικές, οικογενειακές συναυλίες, επισκέψεις μουσικών στα σχολεία, καθώς και μεγάλα προγράμματα με τη δημιουργική συμμετοχή μαθητών, ερμηνευτών και συνθετών, σε συνεργασία με τα τμήματα Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Το 2016 πραγματοποιήθηκαν πέντε διαφορετικά προγράμματα οικογενειακών συναυλιών. Τα Προγράμματα ήταν: «Ένα παραμύθι του Μάνου Χατζηδάκι και 10 τραγούδια από τον Τεμπέλη Δράκο», «Ένας ήχος που χάθηκε, ένας ταύρος, ένας λαγός και μια χελώνα», «Ο Πέτρος και ο Λύκος», «Η ιστορία του μικρού ελέφαντα Μπαμπάρ», «Ο караγκιόζης πάει συναυλία». Το κάθε πρότζεκτ απευθύνεται σε παιδιά συγκεκριμένων ηλικιών. Ξεχώρισαν οι τρεις συναυλίες με το παραμύθι του Μάνου Χατζηδάκι και τραγούδια από τον Τεμπέλη Δράκο, σε συνεργασία με τη Δημοτική Εκπαίδευση και τη συμμετοχή εκατό περίπου παιδιών του δημοτικού.

Επίσης, για πρώτη φορά παρουσιάστηκε το πρότζεκτ «Ο Καραγκιόζης πάει συναυλία» με τεράστια επιτυχία από κλιμάκιο των μουσικών, σε συνεργασία με τον караγκιοζοπαίχτη Θοδωρή Κωστιδάκη και την καλλιτεχνική επιμέλεια και διεύθυνση του Άλκη Μπαλτά.

1.2.10.1.5 Συναυλίες Κοινωνικής Προσφοράς

Ένας από τους στόχους της ορχήστρας είναι η προώθηση της ορχηστρικής μουσικής παγκύπρια. Αυτό επιτυγχάνεται σε μεγάλο βαθμό και μέσω των προγραμμάτων κοινωνικής προσφοράς και αποκέντρωσης. Αυτά απευθύνονται στο ευρύτερο κοινό, το οποίο δεν έχει συχνά την ευκαιρία να επισκεφθεί τις βραδινές συναυλίες της Ορχήστρας ή που είχε ποτέ την ευκαιρία να δει ή να ακούσει κλασική ή ορχηστρική μουσική. Στο πλαίσιο αυτό, η Ορχήστρα επισκέπτεται χωριά και κοινότητες σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου, παρουσιάζοντας έργα δημοφιλούς κλασικής και ελαφράς ορχηστρικής μουσικής με παράλληλη σύντομη παρουσίασή τους, ώστε να γίνουν ακόμη πιο προσιτά και αγαπητά στο κοινό. Οι συναυλίες απευθύνονται σε διάφορες κοινωνικές ομάδες, όπως κοινότητες της υπαίθρου, στρατιώτες, ενοίκους διάφορων ιδρυμάτων, τουρίστες κ.λπ. και προσφέρονται δωρεάν σε συνεργασία με δήμους, κοινότητες, διευθύνσεις σχολείων και διάφορων ιδρυμάτων. Μέσα στο 2016, η Ορχήστρα έδωσε δύο σειρές συναυλιών με τίτλο «Χορευτικοί Ρυθμοί» και δόθηκαν δεκαπέντε συνολικά συναυλίες σε χωριά, όπως Περιστερώνα, Μαλούντα, Δερύνεια, Ερήμη και Λόφου.

1.2.10.1.6 Καλλιτέχνες και Ρεπερτόριο

Εκτός από τον Αρχιμουσικό της Ορχήστρας, Άλκη Μπαλτά, την Ορχήστρα διηύθυναν εντός του 2016 γνωστοί διεθνώς μαέστροι, όπως οι Μίλτος Λογιάδης, Δημήτρης Μποτίνης, Βλαδίσλεβος Συμεωνίδης, Julius Kalmar, Iulian Rusu, Ματθαίος Λεγάκης, Thomas Herzog, Λίζα Ξανθοπούλου, καθώς και οι καταξιωμένοι Κύπριοι μαέστροι, Γιώργος Κουντούρης και Γιάννης Χατζηλοΐζου και ο ανερχόμενος νεαρός Κύπριος μαέστρος Πέτρος Στυλιανού. Ανάμεσα στους καταξιωμένους σολίστ, με τους οποίους συνεργάστηκε η Ορχήστρα, περιλαμβάνονται οι Ανί Avital, Κατερίνα Ανδρέου, Δώρος Δημοσθένους, Daria Kravtcova, Σπύρος Μουρίκης, Σίμος Παπάνας, Άρτεμις Μπόγγρη, Θεόδωρος Κερκέζος, Έλλη Κουτσούλη, Μάριος Κουλουμής, Δόμνα Ευνουχίδου, Vadim Palmov, Χριστόδουλος Γεωργιάδης, Χριστίνα Παντελίδου, Διονύσης Γραμμένος και Βασιλική Καραγιάννη.

Το ρεπερτόριο ήταν ιδιαίτερα ποικίλο με διάφορα είδη της δυτικής κλασικής μουσικής από την αναγέννηση μέχρι τη σύγχρονη εποχή, συμπεριλαμβανομένων και πολλών έργων Κύπριων συνθετών. Ενδεικτικά, παρουσιάστηκαν, ανάμεσα σε άλλα, και έργα των Dvorak, Roussel, Vivaldi, Martinu, Beethoven, Copland, Prokofiev, De Falla, Rossini κ.ά. Τη σύγχρονη Κυπριακή κλασική μουσική αντιπροσώπευσαν έργα των: Σόλωνα Μιχαηλίδη, Νίκου Βήχα και Σάββα Σάββα. Παράλληλα, ένα μέρος του ρεπερτορίου αποτελείτο από δημοφιλή ελαφρά κλασική μουσική, όπως έργα των Χατζηδάκι και Θεοδωράκη, καθώς επίσης και ορχηστρικές διασκευές Κυπριακής παραδοσιακής μουσικής και τραγουδιών.

1.2.10.1.7 Συναυλίες Μουσικής Δωματίου

Οι συναυλίες μουσικής δωματίου με τη συμμετοχή μουσικών της Σ.Ο.Κ., δίνονται περίπου μια φορά τον μήνα, Σάββατο απόγευμα στη Λευκωσία και Κυριακή απόγευμα σε μίαν άλλη πόλη (Λάρνακα, Λεμεσό ή Πάφο). Απευθύνονται σε άτομα που θα ήθελαν να απολαύσουν μέσα στο Σαββατοκύριακο μια μουσική εμπειρία ζωντανής κλασικής μουσικής και σε άτομα που δεν έχουν τη δυνατότητα να επισκέπτονται βραδινές συναυλίες της ορχήστρας συχνά. Μέσα στο 2016 δόθηκαν οκτώ διαφορετικά προγράμματα μουσικής δωματίου, σε δεκαέξι συναυλίες.

1.2.10.1.8 Ακροατήριο

Το 2016 τις συναυλίες της ορχήστρας παρακολούθησαν συνολικά γύρω στα 25,000 άτομα. Το κοινό αποτελείται από άτομα όλων των ηλικιών και από όλες τις κοινότητες που ζουν στην Κύπρο. Τις βραδινές συναυλίες παρακολουθούν άτομα από 15 ετών και άνω, αρκετά νεαρά ζευγάρια, νεαρά άτομα και μεσήλικες, καθώς και συνταξιούχοι. Το μεγαλύτερο μέρος του ακροατηρίου των οικογενειακών συναυλιών αποτελείται από παιδιά κάτω των 12 ετών, ενώ τις συναυλίες κοινωνικής προσφοράς και μουσικής δωματίου επισκέπτεται μικτό ακροατήριο.

1.2.10.2 Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου

1.2.10.2.1 Η Ορχήστρα

Με περισσότερα από ογδόντα μέλη, τα οποία επιλέγηκαν μέσω ακροάσεων, η Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου αποτελεί το πιο σημαντικό μουσικό σύνολο νέων στη χώρα μας. Ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Εθνικών Ορχηστρών Νέων, λειτουργεί στα υψηλότερα καλλιτεχνικά επίπεδα, προωθώντας τη μουσική, προετοιμάζοντας τους νεαρούς μουσικούς για τις επαγγελματικές τους σταδιοδρομίες και κτίζοντας το μελλοντικό ακροατήριο. Στη διάρκεια της 25ετούς της ιστορίας, η Σ.Ο.Ν.Κ. παρουσίασε εκατοντάδες συναυλίες τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, καλύπτοντας ένα μεγάλο φάσμα μουσικού ρεπερτορίου. Από το 2013, Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Σ.Ο.Ν.Κ. είναι ο Γιώργος Κουντούρης.

1.2.10.2.1.1 Καλλιτεχνικά Προγράμματα Σ.Ο.Ν.Κ. 2016

Η Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου είχε μια πολυσχιδή δράση μέσα στο 2016, πέραν των συναυλιών της, πραγματοποίησε ένα ταξίδι στη Βιέννη, όπου έδωσε την πρώτη της ιστορική συναυλία στο Musikverein Βιέννης, σε συνεργασία με το Κυπριακό Πολιτιστικό Κέντρο Βιέννης.

Την Δευτέρα, 28 Μαρτίου 2016, πραγματοποιήθηκε, υπό την αιγίδα του Εξοχότατου Πρέσβη της Ιταλίας στην Κύπρο, κ. Guido Cerboni, σ' ένα κατάμεστο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, η συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Κύπρου με τίτλο «Virtuosismo», μία πραγματικά ιστορική συναυλία για τα μουσικά δρώμενα της Κύπρου, αφού σε αυτήν φιλοξενείτο ως σολίστ ένας από τους σπουδαιότερους δεξιότεχνες όλων των εποχών και ένας από τους σημαντικότερους καλλιτέχνες της γενιάς του, ο μεγάλος βιολονίστας Salvatore Accardo. Την Καλλιτεχνική Διεύθυνση της συναυλίας είχε ο μαέστρος Γιώργος Κουντούρης. Η σύμπραξη του Μαέστρου Salvatore Accardo με τη Σ.Ο.Ν.Κ. αποτέλεσε τιμή και μουσική εμπειρία τεράστιας αξίας για τα νεαρά μέλη της Ορχήστρας, ενώ παράλληλα, πραγματοποιήθηκε το όνειρο εκατοντάδων μουσικόφιλων να δουν τον μεγάλο αυτό μουσικό επί σκηνής.

Επίσης, η Σ.Ο.Ν.Κ., σε συνεργασία με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και με στόχο την αναβάθμιση του επιπέδου της μουσικής εκτέλεσης των νεαρών μουσικών, διοργάνωσε masterclasses με τον μεγάλο δεξιότεχνη, τα οποία ήταν ανοικτά για το κοινό την Τρίτη 29 Μαρτίου, στις 15:00-21:00 στο Θέατρο Παλλάς, Πύλη Πάφου. Έξι νεαροί ταλαντούχοι βιολιστές ηλικίας μέχρι 19 ετών, οι οποίοι είχαν επιλεγεί κατόπιν διαγωνισμού ανοιχτού σε υποψηφίους οποιοδήποτε δημόσιου ή ιδιωτικού εκπαιδευτικού προγράμματος και οργανισμού, είχαν την πολύτιμη εμπειρία να καθοδηγηθούν από τον μεγάλο βιολονίστα Salvatore Accardo.

Τον Σεπτέμβριο, το ταξίδι της Σ.Ο.Ν.Κ. συνέχισε δυναμικά, μετά την πραγματοποίηση της Θερινής Μουσικής Ακαδημίας, με τη συμμετοχή της στην υπερπαραγωγή Ορατόριο, Φαντασία, Μπαλέτο «Ευαγόρα της Κύπρος», σε μουσική του συνθέτη Πολύβιου Χαραλάμπους. Το έργο παρουσιάστηκε στο Αμφιθέατρο Τάλας, στις 9 Σεπτεμβρίου 2016.

Επίσης, Κλιμάκιο της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Κύπρου ταξίδεψε στη Βιέννη, όπου έδωσε συναυλία στο ξακουστό ανά το παγκόσμιο Μέγαρο Φίλων Μουσικής της Βιέννης (Musikverein). Η «Κυπρίων Συναυλία» αποτελεί πλέον θεσμό για τα μουσικά δρώμενα της Βιέννης, μετά από πρωτοβουλία του Κύπριου Βαρύτονου Κύρου Πατσαλίδη. Κλιμάκιο της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Κύπρου συναντήθηκε επί σκηνής με τη χορωδία του Μουσικού Λυκείου Λευκωσίας και καταξιωμένους σολίστ υπό τη γενική διεύθυνση του Μαέστρου Γιώργου Κουντούρη. Παρουσιάστηκαν δημοφιλή αποσπάσματα από έργα των Βέρντι, Ροσσίνι, Μπελίνι, Πουτσίνι, Μπιζέ, Μασκάνι, Στόλτζ, Θεοδωράκη, Χατζιδάκι, Μ. Χριστοδουλίδη και Α. Λυμπουρίδη. Η συναυλία δόθηκε στην Brahms Saal του Musikverein, την Παρασκευή 25 Νοεμβρίου 2016, υπό την Αιγίδα του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, Δρα Κώστα Καδή.

1.2.10.2.1.2 Θερινή και Εαρινή Μουσική Ακαδημία

Η Εαρινή Μουσική Ακαδημία, όπως και η Θερινή Μουσική Ακαδημία της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Κύπρου έγιναν πολύ σημαντικοί θεσμοί στα μουσικά εκπαιδευτικά δρώμενα της Κύπρου. Οι Ακαδημίες οργανώνονται κάθε χρόνο στο ορεινό χωριό Πεδουλάς, τον Απρίλιο και τον Αύγουστο, αντίστοιχα. Η κοινότητα Πεδουλά έχει ταυτιστεί πλέον με την Ακαδημία (και τις συναυλίες που δίνει η ορχήστρα για το κοινό), η οποία λειτουργεί ως πόλος έλξης τόσο για ξένους όσο και Κύπριους τουρίστες.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μαθήματα για όλα τα μουσικά όργανα, masterclasses ορχήστρα πνευστών, ομαδικές δοκιμές, καθώς και μουσική δωματίου και προετοιμασία συμφωνικού προγράμματος. Όλες οι μουσικές δραστηριότητες διδάσκονται από μουσικούς και παιδαγωγούς της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου και της Μουσικής Σχολής της Σ.Ο.Ν.Κ. Στο τέλος των Ακαδημιών, το συμφωνικό πρόγραμμα παρουσιάζεται σε βραδινή συναυλία για το κοινό στην Αίθουσα Τελετών του Γυμνασίου Πεδουλά και στη συνέχεια σε Θέατρα της Λευκωσίας και άλλων πόλεων.

Η φετινή Θερινή Μουσική Ακαδημία πραγματοποιήθηκε μεταξύ 17 – 31 Αυγούστου, όπου οι ταλαντούχοι μουσικοί προετοίμασαν τα προγράμματα για τις επικείμενες συναυλίες της Σ.Ο.Ν.Κ. της επόμενης Καλλιτεχνικής Σαιζόν. Στην κατασκήνωση συμμετείχαν εβδομήντα δύο συνολικά παιδιά και δέκα καθηγητές.

1.2.10.2.1.3 Μουσική Σχολή

Η Μουσική Σχολή της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Κύπρου (που ονομαζόταν παλαιότερα Μουσικό Εργαστήριο) ιδρύθηκε στις αρχές του 1990, με στόχο να εκπληρώσει την άμεση ανάγκη των νεαρών μουσικών για εκπαίδευση λόγω της έλλειψης μουσικής εκπαίδευσης από το κράτος. Αρχικά είχε διοργανωθεί από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με την υποστήριξη και ενός μη κυβερνητικού οργανισμού, του Ταμείου Μουσικής και Καλών Τεχνών. Μερικά χρόνια αργότερα, τη διοίκηση και τα οικονομικά του εργαστηρίου ανέλαβαν ολοκληρωτικά οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και από το 2007 πέρασε, μαζί με τη Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου και τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, στα χέρια του νέο-ιδρυθέντος Ιδρύματος Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου.

Επιλεγμένοι υποψήφιοι, οι οποίοι βρίσκονται σε κατάλληλη ηλικία, για να ξεκινήσουν (ή να αναπτύξουν περαιτέρω) τη μάθησή τους σε κάποιο όργανο, μετά από προκαταρκτικές συνεντεύξεις, αποκτούν υποτροφία στη Μουσική Σχολή και διδάσκονται από έμπειρους και υψηλά καταρτισμένους εκπαιδευτές. Οι δραστηριότητες της Μουσικής Σχολής έχουν ως στόχο να καταρτίσουν τους νεαρούς

μουσικούς μέσω μίας πολύπλευρης εκπαίδευσης και να τους προετοιμάσουν για τις ανώτερες σπουδές τους σύμφωνα με τα δεδομένα της σημερινής εποχής. Ως εκ τούτου, όλοι οι μουσικοί περνούν από διάφορα είδη εκπαίδευσης όπως ατομικές παραστάσεις, συμμετοχή σε σύνολα δωματίου, συμμετοχή και εμπλοκή με την ορχήστρα. Μέσα στο 2016, ενενήντα οκτώ υπότροφοι είχαν την ευκαιρία να λάβουν μέρος στο Πρόγραμμα.

1.2.10.2.1.4 Κλιμάκια

Οι υπότροφοι της Μουσικής Σχολής συμμετέχουν σε ένα από τα μουσικά κλιμάκια της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Κύπρου όπως: Το κλιμάκιο εγχόρδων, το κλιμάκιο κρουστών, το κλιμάκιο χάλκινων πνευστών, το κλιμάκιο ξύλινων πνευστών και τη μπάντα. Το 2014, δημιουργήθηκε ο θεσμός των junior κλιμακίων με το junior κλιμάκιο χάλκινων πνευστών. Από το 2015 ξεκίνησε τις δραστηριότητές του και το junior κλιμάκιο εγχόρδων. Ο απώτερος στόχος είναι να δημιουργηθούν junior κλιμάκια για όλα τα τμήματα οργάνων της ορχήστρας. Τα κλιμάκια της Σ.Ο.Ν.Κ., είναι ευρέως γνωστά και δημοφιλή και προσκαλούνται πολύ συχνά να συμμετέχουν σε διάφορες εκδηλώσεις σημαντικών φορέων και οργανισμών. Μέσα στο 2016 τα κλιμάκια έχουν εμφανιστεί σε περισσότερες από είκοσι εκδηλώσεις παγκύπρια για εταιρείες και φορείς τόσο από τον δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα.

1.2.10.3 Γραφείο Δημιουργική Ευρώπη

Με την ανάθεση της λειτουργίας του Γραφείου Δημιουργικής Ευρώπης στο Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, το Ίδρυμα ανέλαβε το σημείο επαφής του Προγράμματος. Συνεπώς, στο πλαίσιο της αίτησης για την επιχορήγηση, έχει αναπτυχθεί ένα σφαιρικό Διετές στρατηγικό σχέδιο δράσης του Γραφείου που δημιουργήθηκε με βάση τις ανάγκες του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, από το οποίο πηγάζουν τα Σχέδια δράσης του Γραφείου για το 2016 και το 2017. Η αίτηση για το 2016 έχει γίνει αποδεκτή, χωρίς οποιεσδήποτε τροποποιήσεις εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Παράλληλα, το Ίδρυμα έχει προβεί στην ανοικτή διαδικασία στελέχωσης του γραφείου, η οποία ολοκληρώθηκε με την πρόσληψη δύο λειτουργών.

Με βάση τα πάνω, κατά τη διάρκεια της χρονιάς 2016, έχουν πραγματοποιηθεί συνολικά δεκαεννέα δραστηριότητες σε Λευκωσία, Λάρνακα, Λεμεσό και Πάφο, με σκοπό την προώθηση του Προγράμματος Δημιουργική Ευρώπη και την ενημέρωση του κοινού για τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα. Οι δραστηριότητες χωρίζονταν σε τρεις κατηγορίες: (α) Δραστηριότητες για προώθηση του Προγράμματος Δημιουργική Ευρώπη, (β) Δραστηριότητες για εμπλοκή των επαγγελματιών στο Πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη, και (γ) Δραστηριότητες σε συνεργασία με άλλους φορείς.

Στο πλαίσιο του Υποπρογράμματος Πολιτισμός, πραγματοποιήθηκαν τρία ενημερωτικά σεμινάρια και δύο συμμετοχές σε εκδηλώσεις. Τα σεμινάρια κάλυψαν τα σχέδια επιχορήγησης «Διασυνοριακή συνεργασία» και «Ευρωπαϊκά Δίκτυα», σε συνεργασία με διάφορους φορείς, όπως τον Δήμο Λεμεσού και το Συντονιστικό Συμβούλιο Πολιτιστικών Φορέων Λεμεσού, το Επιμελητήριο Καλών Τεχνών (Ε.ΚΑ.ΤΕ), το Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης Europe Direct Δήμου Λάρνακας. Έγιναν, επίσης, οι συμμετοχές στο Worldand Jazz Showcase στη Λεμεσό και στην εκδήλωση για προώθηση του Βιβλίου του Αντώνη Γεωργίου «Ένα αλμπόμ ιστορίες» (EUPL winner), σε συνεργασία με τους European book sellers και το Βιβλιοπωλείο Σολώνειο.

Στο πλαίσιο του Υποπρογράμματος Media, διοργανώθηκε, μεταξύ άλλων, Εβδομάδα ενημερωτικών δραστηριοτήτων, σε συνεργασία με το Γραφείο MEDIA Δανίας στις Πολιτιστικές Υπηρεσίες, καθώς,

επίσης, και δύο συνδιοργανώσεις: του τρίτου Animation Forum σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ και Κινουμένων Σχεδίων Όψεις του Κόσμου και του Docstalk 2016, σε συνεργασία με το 11ο Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού.

Άλλες δραστηριότητες του Γραφείου Δημιουργική Ευρώπη μέσα στο 2016 περιλαμβάνουν οργάνωση ενημερωτικών σεμιναρίων, διάσκεψης τύπου, συμμετοχές σε συναντήσεις, συνέδρια και φεστιβάλ, καθώς και συνδιοργανώσεις. Οι δραστηριότητες που ξεχώρισαν ήταν το Ενημερωτικό σεμινάριο σχετικά με τα σχέδια επιχορήγησης «Διασυνοριακή συνεργασία», «Ευρωπαϊκά Δίκτυα» και του Φεστιβάλ Berlinale, σε συνεργασία με τον Θ.Ο.Κ., η Συμμετοχή στο Φεστιβάλ για τη Μέρα της Ευρώπης, που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Αντιπροσωπεία στην Κύπρο, η Συνδιοργάνωση της ενημερωτικής Ημερίδας «Δημιουργική Ευρώπη», σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αντιπροσωπεία στην Κύπρο και την Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης, το Συνέδριο Networks and Networking in the Cultural and Audiovisual Sector, σε συνεργασία με το Anna Lindh Foundation Network CY και το Dutch Culture – Center for International Cooperation, και η Ημερίδα Ενημέρωσης για τα σχέδια επιχορήγησης του πολιτιστικού και οπτικοακουστικού τομέα, σε συνεργασία με την Πολιτιστική Πρωτεύουσα 2017.

Η κάθε δραστηριότητα στόχευε σε διαφορετικό κοινό, έτσι οι παρουσιάσεις διαμορφώνονταν ανάλογα με τον τομέα στον οποίο διδόνταν βαρύτητα, με ισορροπημένη γεωγραφική κάλυψη όλης της Κύπρου. Επιπρόσθετα, το Γραφείο έχει συμμετάσχει σε τέσσερις υπηρεσιακές συναντήσεις στο Βερολίνο, τις Βρυξέλλες και τις Κάννες που διοργανώνονται από το Agency και έχουν πραγματοποιηθεί 150 περίπου ατομικές συναντήσεις για περαιτέρω ενημέρωση και υποστήριξη των οργανισμών με την προετοιμασία των αιτήσεων τους.

Τέλος, ακολουθώντας την προτεινόμενη και εγκεκριμένη επικοινωνιακή στρατηγική, έχει δημιουργηθεί η επίσημη ιστοσελίδα του Γραφείου, η σελίδα του Γραφείου στο facebook, έχουν σχεδιαστεί και εκτυπωθεί διαφημιστικά brochures, leaflets, giveaways, banners, και folders, και έχουν δημιουργηθεί booklets με ενημερωτικό υλικό για το κάθε υποπρόγραμμα ξεχωριστά. Όλο το υλικό υπάρχει διαθέσιμο και στην επίσημη ιστοσελίδα του γραφείου: www.creativeeuroprecyprus.eu.

1.2.10.4 Κέντρο Μουσικής Πληροφόρησης Κύπρου

Τον Ιούλιο του 2008, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ξεκίνησε η λειτουργία του Κέντρου Μουσικής Πληροφόρησης Κύπρου, με στόχο να προσφέρει μία πληθώρα υπηρεσιών στους Κύπριους συνθέτες, μουσικούς, εκπαιδευτές, σπουδαστές και γενικότερα στο μουσικόφιλο κοινό της Κύπρου. Το Κέντρο Μουσικής Πληροφόρησης τυγχάνει διαχείρισης από τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου και βρίσκεται κάτω από την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού μέσω των ex officio λειτουργιών του Υπουργείου που συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου. Πρωταρχικό μέλημα του Κέντρου είναι η δημιουργία ενός Αρχείου Κυπριακής Μουσικής. Στόχος του είναι να συγκεντρώνει και να διατηρεί τα έργα των Κύπριων συνθετών σε μια φιλική προς τον χρήστη βάση δεδομένων, παρέχοντας πρόσβαση σε αυτά στο ευρύτερο κοινό της Κύπρου, προσφέροντας τις παρτιτούρες των έργων αυτών μαζί με οπτικοακουστικό και βιογραφικό υλικό, καθώς και ερευνητικές πηγές. Το Κέντρο, επιπλέον, προσφέρει στο κοινό της Κύπρου πληροφορίες σχετικές με την τοπική μουσική ζωή, συνεισφέρει στην ευρύτερη πολιτιστική ανάπτυξη, ενημερώνει το κοινό για τα επιτεύγματα των τοπικών καλλιτεχνών.

Το Κέντρο είναι επίσημο μέλος της Διεθνούς Ένωσης Κέντρων Μουσικής Πληροφόρησης (I.A.M.I.C.) από το 2010 και συμμετέχει στις ετήσιες συνδιασκέψεις, καθώς και σε όλες τις εργασίες της, ενώ κατέχει και τη θέση του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου του οργανισμού από το 2014.

Δραστηριότητες του Κέντρου Μουσικής Πληροφόρησης για το 2016

Διατήρηση και εμπλουτισμός του αρχείου σύγχρονης κυπριακής μουσικής

Στο πλαίσιο της λειτουργίας του Κέντρου Μουσικής Πληροφόρησης ως ενός ζωντανού, δυναμικού και λειτουργικού αρχείου της σύγχρονης κυπριακής μουσικής συνεχίζονται οι πιο κάτω δράσεις:

- Συνέχιση της καταγραφής και καταλογογράφησης των περιεχόμενων ήδη υφιστάμενων αρχείων (αρχείο Ένωσης Κύπριων Συνθετών, αρχείο Πολιτιστικών Υπηρεσιών κ.λπ.)
- Επικοινωνία με μεμονωμένους συνθέτες για διευθέτηση παροχής πρόσβασης στο έργο τους
- Ψηφιοποίηση του υλικού σε υψηλή ανάλυση και φύλαξη σε ψηφιακά αρχεία
- Εγγραφή του υλικού στη βάση δεδομένων της ιστοσελίδας του Κέντρου και προβολή του
- Επικαιροποίηση και αναβάθμιση της ιστοσελίδας του ΚΜΠΚ στα σύγχρονα πρότυπα HTML5 και mobile friendly (website redesign).

Η βάση δεδομένων της ιστοσελίδας του Κέντρου Μουσικής Πληροφόρησης έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να καλύπτει τις ανάγκες διάσωσης και προβολής της σύγχρονης κυπριακής μουσικής. Τα έργα των Κύπριων συνθετών καταλογογραφούνται στη βάση διεθνών πρακτικών (FRBR model, Dublin Core Metadata System). Πέρα από τη συλλογή, τεκμηρίωση και ψηφιοποίηση του ήδη υπάρχοντος υλικού, στόχος του Κέντρου είναι να καλλιεργήσει στη συνείδηση των Κύπριων μουσικών/δημιουργών την ανάγκη για διαφύλαξη των έργων τους σε ένα λειτουργικά άρτιο ψηφιακό αρχείο, που θα τους παρέχει τη δυνατότητα προβολής και αξιοποίησης του έργου τους από όσο το δυνατόν μεγαλύτερο φάσμα χρηστών. Επιπλέον, το Κέντρο μέσα από την ιστοσελίδα του παρέχει τη δυνατότητα στους Κύπριους μουσικούς δημιουργούς να προβάλλουν το έργο τους διεθνώς με τεχνολογικά άρτιο τρόπο.

Επέκταση θεματικού καταλόγου κυπριακής μουσικής ζωής

Στο πλαίσιο της όσο το δυνατόν μεγαλύτερης προβολής, αλλά και παροχής πληροφοριών σε σχέση με τη μουσική ζωή στην Κύπρο, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, μέσω του Κέντρου, έχει προχωρήσει στη δημιουργία ενός «Θεματικού Καταλόγου» της ευρύτερης Κυπριακής μουσικής ζωής. Ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει πληροφορίες για το σύνολο των ατόμων, οργανισμών ή εταιρειών που έχουν ενεργή δράση στη μουσική ζωή της Κύπρου. Οι πληροφορίες αυτές αφορούν στοιχεία επικοινωνίας, καθώς και περιγραφή των υπηρεσιών που προσφέρουν. Στόχος είναι η δημιουργία μιας δυναμικής βάσης δεδομένων, που να περιέχει όλες αυτές τις πληροφορίες. Στο πλαίσιο της περαιτέρω επέκτασης και αξιοποίησης του θεματικού καταλόγου, το Κέντρο έχει ξεκινήσει τον σχεδιασμό ενός προγράμματος χαρτογράφησης του ενεργού μουσικού δυναμικού της Κύπρου.

Ενέργειες προβολής και προώθησης της σύγχρονης κυπριακής μουσικής δημιουργίας

Κυκλοφορία ψηφιακού δίσκου και έκδοσης με παρτιτούρες με επιλογές από έργα Κύπριων συνθετών. Η έκδοση θα σταλεί σε όλους τους ραδιοφωνικούς σταθμούς της Κύπρου, πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες, οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο της κλασικής μουσικής, καθώς επίσης και σε όλα τα Κέντρα Μουσικής Πληροφόρησης του εξωτερικού που συμμετέχουν στο

δίκτυο IAMIC (International Association of Music Information Centers), με στόχο την προώθηση και προβολή των Κύπριων καλλιτεχνών.

Κυκλοφορία ψηφιακού δίσκου και promotional USB flash disk με έργα μουσικής τζαζ Κυπρίων δημιουργών. Η ψηφιακή συλλογή έχει κυκλοφορήσει σε 1000 αντίτυπα (500 CD + 500 USB promo cards), είναι σε μορφή προβολής (promotional) και όχι για εμπορικούς σκοπούς και αποτελείται από έργα που παρουσιάστηκαν στα δύο φεστιβάλ/showcases jazz and world music, που πραγματοποιήθηκαν το 2014 και 2015 στο θέατρο Ριάλτο. Η έκδοση αυτή θα χρησιμοποιείται για σκοπούς προώθησης της Κυπριακής μουσικής σε Διεθνείς Εκθέσεις Μουσικής και Συνέδρια.

3ο Cyprus Jazz & World Music Showcase

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού μαζί με το Κέντρο Μουσικής Πληροφόρησης και το Θέατρο Ριάλτο, αναγνωρίζοντας την παρουσία και τις επιρροές που η τζαζ και οι μουσικές του κόσμου ασκούν τα τελευταία χρόνια στη σύγχρονη κυπριακή μουσική δημιουργία, διοργάνωσαν τον Νοέμβριο του 2016 το 3ο Cyprus Jazz & World Music Showcase, παρουσιάζοντας σημαντικά έργα, συνθέτες και βιρτουόζους μουσικούς διεθνούς εμβέλειας. Στόχος της διοργάνωσης αυτής είναι να αναδείξει, ενισχύσει και προωθήσει συνθέτες και μουσικούς που ζουν και εργάζονται στην Κύπρο, συμβάλλοντας έτσι στην επικοινωνία του κοινού με τους δημιουργούς και τις μουσικές αυτές, καθώς και στην ανάπτυξη συνεργασιών στην Κύπρο και το εξωτερικό. Σημαντικές προσωπικότητες από τον διεθνή μουσικό χώρο προσκλήθηκαν σε αυτή την πρώτη διοργάνωση, προωθώντας τους σύγχρονους δημιουργούς της Κύπρου και αναπτύσσοντας γέφυρες και συνεργασίες με φορείς του εξωτερικού.

Συμμετοχή σε συνέδρια και διεθνείς εκθέσεις μουσικής

- Συμμετοχή του Κέντρου Μουσικής Πληροφόρησης στη διεθνή έκθεση μουσικής jazzahead! 2016, που πραγματοποιήθηκε στις 21-24 Απριλίου 2016, στη Βρέμη, Γερμανία. Στόχος είναι η προώθηση της κυπριακής τζαζ μουσικής σκηνής μέσω της παρουσίασης και διάθεσης του ψηφιακού δίσκου και βιβλιαρίου πληροφοριών για την τζαζ μουσική σκηνή της Κύπρου.
- Συμμετοχή του Κέντρου στην ετήσια συνδιάσκεψη και συνέδριο του International Association of Music Information Centers, που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2016, στο Galway, Ιρλανδία.
- Κυπριακή εκπροσώπηση στη διοργάνωση Luxembourg Jazz Meeting 2016, στο πλαίσιο της συνεργασίας μας με τον οργανισμό Music:LX που ξεκίνησε στο πλαίσιο του 2nd Cyprus Jazz & World Music Showcase.

1.3 ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

1.3.1 ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

Οι αγορές έργων τέχνης από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού γίνονται με σκοπό την ενθάρρυνση της καλλιτεχνικής δημιουργίας και κυρίως τη δημιουργία μιας Κρατικής Συλλογής έργων τέχνης, μέσα από την οποία να τεκμηριώνεται, με τον καλύτερο δυνατό

τρόπο, η πορεία της νεότερης και σύγχρονης κυπριακής τέχνης από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα.

Παράλληλα, τα έργα αυτά χρησιμοποιούνται για την οργάνωση εκθέσεων στην Κύπρο και στο εξωτερικό, καθώς και για τη διακόσμηση του Προεδρικού Μεγάρου, των κτηρίων των πρεσβειών της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό, των Γραφείων των Υπουργών, και των Γενικών Διευθυντών Υπουργείων. Οι αγορές έργων τέχνης γίνονται βάσει εισηγήσεων της Επιτροπής Επιλογής Έργων Τέχνης για Αγορά, η οποία απαρτίζεται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες του χώρου των εικαστικών τεχνών.

Κατά το 2016, αγοράστηκαν είκοσι τρία έργα τέχνης, με στόχο τον εμπλουτισμό της συλλογής της Κρατικής Πινακοθήκης Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης.

1.3.2 ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης στεγάζει σε μόνιμη βάση την Κρατική Συλλογή Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης. Στην Πινακοθήκη τηρείται αρχείο καλλιτεχνών, το οποίο περιλαμβάνει βιογραφικά και εργογραφικά τους στοιχεία, αρχείο διαφανειών και αρχείο φωτογραφιών. Λειτουργεί, επίσης, βιβλιοθήκη τέχνης, η οποία εμπλουτίζεται συστηματικά με εκδόσεις του τομέα της ιστορίας και θεωρίας της τέχνης, καταλόγους μεγάλων διεθνών εκθέσεων, μονογραφίες σημαντικών ιστορικών και σύγχρονων καλλιτεχνών κ.ά.

Τον Απρίλιο του 2016, ξεκίνησαν οι κατασκευαστικές εργασίες στο κτήριο ΣΠΕΛ στην περιοχή Πύλης Αμμοχώστου, το οποίο προορίζεται να λειτουργήσει ως Παράρτημα της Κρατικής Πινακοθήκης, φιλοξενώντας τα πιο σύγχρονα έργα της Κρατικής Συλλογής, καθώς και περιοδικές εκθέσεις από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Στην Πινακοθήκη συνέχισε και κατά το 2016 να εφαρμόζεται εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές Δημοτικής Εκπαίδευσης, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Κατά το 2016, η Πινακοθήκη δέχθηκε περίπου 4500 χιλιάδες επισκέπτες.

Κατά το 2016, η Κρατική Πινακοθήκη και το Μουσείο Αγώνος συμμετείχαν, για ένατη συνεχή χρονιά, στους πανευρωπαϊκούς εορτασμούς για την Ευρωπαϊκή «Νύχτα των Μουσείων», που ξεκίνησε από το 2005 με πρωτοβουλία του Υπουργείου Πολιτισμού της Γαλλίας. Αυτή τη μέρα, τα ευρωπαϊκά μουσεία προσκαλούνται να παραμείνουν ανοικτά για το κοινό, από τη δύση του ήλιου μέχρι αργά το βράδυ. Ο θεσμός αυτός, που φιλοδοξεί να προσελκύσει στα Ευρωπαϊκά Μουσεία μεγαλύτερο κοινό και κυρίως τους νέους, τίθεται υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης, της Ουνέσκο και του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM). Στην Κύπρο, οι εορτασμοί της Ευρωπαϊκής «Νύχτας των Μουσείων» διήρκησαν φέτος από τις 14 μέχρι τις 25 Μαΐου, με πολλές και ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις σε όλα σχεδόν τα μουσεία των πόλεων. Το πρόγραμμα του Μουσείου Αγώνος περιλάμβανε ξενάγηση και προβολή ταινίας, ενώ στην Κρατική Πινακοθήκη πραγματοποιήθηκε ξενάγηση. Ακολούθησε συναυλία του μουσικού σχήματος Alice Ayvazian Jazz Quartet (Alice Ayvazian-τραγουδί, Αντρέας Ροδοσθένους-μπάσο, Αντρέας Παντελή-πλήκτρα και Αχιλλέας Τομασίδης - σαξόφωνο). Η βραδιά ολοκληρώθηκε, όπως πάντα, με δεξίωση για το κοινό, στον κήπο της Κρατικής Πινακοθήκης.

1.3.3 ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

1.3.3.1 15^η Διεθνής Έκθεση Αρχιτεκτονικής της Biennale Βενετίας

Από το 2006 οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες συμπράττουν με τους οργανωμένους φορείς των Κύπριων αρχιτεκτόνων (Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Κύπρου-ΣΑΚ) για οργάνωση και διεκπεραίωση της συμμετοχής στη Διεθνή Έκθεση Αρχιτεκτονικής της Biennale Βενετίας.

Η 15^η εκδοχή του θεσμού έλαβε χώρα από τις 28 Μαΐου μέχρι τις 27 Νοεμβρίου 2016, φέροντας τον τίτλο *Reporting from the Front*. Ο καλλιτεχνικός διευθυντής της διοργάνωσης, Χιλανός αρχιτέκτονας Alejandro Aravena, αναφέρει στο σκεπτικό του τα εξής: «Υπάρχουν πολλές μάχες που πρέπει να κερδηθούν και πολλά σύνορα που πρέπει να επεκταθούν, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα του δομημένου περιβάλλοντος και, κατά συνέπεια, η ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Αυτό είναι που θέλουμε να δουν οι άνθρωποι που έρχονται να δουν τη 15^η Διεθνή Έκθεση Αρχιτεκτονικής: επιτυχημένες ιστορίες που αξίζει να ειπωθούν και παραδειγματικές περιπτώσεις που αξίζει να μοιραστούν, όπου η αρχιτεκτονική έκανε, κάνει και θα κάνει τη διαφορά στη νίκη αυτών των μαχών και τη διεύρυνση αυτών των συνόρων.».

Η Κύπρος συμμετείχε στην Μπιενάλε, εκπροσωπούμενη από την επιμελητική πρόταση *Contested Fronts: Commoning Practices for Conflict Transformation*, την οποία εκπόνησε ο Δρ Σωκράτης Στρατής, αρχιτέκτονας-πολεοδόμος και αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Μέσα από το πρότζεκτ “Hands - on Famagusta”, το οποίο μέσα από συμμετοχικές διαδικασίες για τον αστικό σχεδιασμό της πόλης, στηρίζει τον διάλογο για το μέλλον της Αμμοχώστου, η πρόταση *Contested Fronts* εστίασε στην ad-hoc τεχνολογία, την οποία επιστρατεύουν οι αρχιτεκτονικές πρακτικές, προκειμένου να συνεισφέρουν στη διαχείριση συγκρούσεων, τόσο εθνοτικής όσο και κοινωνικής φύσης.

Η πρόταση *Contested Fronts* επελέγη μέσα από ανοικτή διαδικασία πρόσκλησης για εκδήλωση ενδιαφέροντος, την οποία προκήρυξαν το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και ο ΣΑΚ.

1.3.3.2 21η Διεθνής Έκθεση της Τριενάλε Μιλάνου

Κατά το έτος 2016, η Κύπρος προσκλήθηκε για να λάβει μέρος στην 21η Διεθνή Έκθεση της Τριενάλε Μιλάνου. Η έκθεση πραγματοποιήθηκε από τις 2 Απριλίου μέχρι τις 12 Σεπτεμβρίου, έχοντας ως τίτλο το θέμα 21st Century. Design After Design.

Η Κύπρος έλαβε μέρος με την πρόταση *Human Topographies_Emerging Identities* της ομάδας αρχιτεκτόνων Γιώργου Χατζηχρίστου, Alessandra Swiny και Βερόνικας Αντωνίου. Η πρόταση συνίστατο σε ένα διαδραστικό «θέατρο σκιών», όπου προβολές κτηρίων και τοπίων και η συμμετοχή του θεατή δημιουργούσε μια υποβλητική χωρική εμπειρία.

1.3.3.3. Επιχορήγηση ατομικών εκθέσεων Κύπριων καλλιτεχνών στο εξωτερικό και της συμμετοχής τους σε θεσμοθετημένες και ad hoc εικαστικές δραστηριότητες

Πέρα από την οργάνωση των επίσημων κρατικών συμμετοχών, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορήγησαν, κατά τη διάρκεια του 2016, Κύπριους καλλιτέχνες για την παρουσίαση εικαστικών

εκθέσεων στο εξωτερικό και για τη συμμετοχή τους σε σημαντικές διεθνείς εικαστικές διοργανώσεις και ομαδικές εκθέσεις. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι περιπτώσεις της ατομικής έκθεσης της Χάριτος Επαμεινώνδα στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Ανδαλουσίας και η συμμετοχή της ομάδας White House Biennial, μιας πρωτοβουλίας του εικαστικού δημιουργού Νίκου Χαραλαμπίδη, στο Φεστιβάλ Βιέννης.

1.3.4 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορηγούν τις δραστηριότητες του Επιμελητηρίου Καλών Τεχνών (Ε.ΚΑ.ΤΕ.), καθώς και άλλων φορέων συλλογικής εκπροσώπησης ομάδων δημιουργών, τόσο επαγγελματιών όσο και ερασιτεχνών, όπως του Σωματείου «Εικαστικοί Καλλιτέχνες», της Εταιρείας Κύπριων Χαρακτών του Δημιουργικού Συνδέσμου Κύπρου και της Ένωσης Αυτοδίδακτων Ζωγράφων (ΕΝ.Α.Ζ).

Εντός του 2016, επιχορηγήθηκαν για δραστηριότητές τους φορείς όπως: η Εταιρεία Κύπριων Χαρακτών, το Ίδρυμα Πιερίδη, η μη κερδοσκοπική εταιρεία Undo Point Contemporary Arts, το Ίδρυμα «Τηλέμαχος Κάνθος», το Πολιτιστικό Ίδρυμα ΑΡΤΟΣ και ο Πολιτιστικός Σύνδεσμος NeMe.

1.3.5 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Στο πλαίσιο της πολιτικής για στήριξη της καλλιτεχνικής φωτογραφίας, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορήγησαν και κατά το 2016 τη δραστηριοποίηση του Σωματείου για την Καλλιτεχνική Φωτογραφία «ΦΩΤΟΔΟΣ», καθώς και τη Φωτογραφική Εταιρεία Κύπρου για δραστηριότητες δικτύωσης (συμμετοχή στις εργασίες της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φωτογραφικής Τέχνης).

1.3.6 ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Με γνώμονα την ανάπτυξη των εικαστικών τεχνών, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες συνεργάζονται με διάφορους φορείς για τη διοργάνωση εκδηλώσεων.

Κατά το 2016, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες συνεργάστηκαν με το Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας, Συνεργασία: Ίδρυμα Πιερίδη για τη διοργάνωση της αναδρομικής έκθεσης/αφιερώματος στον Glyn Hughes με τίτλο Glyn Hughes. 1931-2014. Αν και Ουαλός, ο Glyn Hughes έχει καταγραφεί ως ένας από τους σημαντικότερους καταλύτες στην εξέλιξη της σύγχρονης κυπριακής τέχνης, διαδραματίζοντας σημαίνοντα ρόλο στην εισαγωγή των πρωτοποριακών ρευμάτων κατά τη δεκαετία του 1960.

1.3.7 ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΜΕ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ

Με βάση τον περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμο του 2009 [Ν. 57(Ι)/2009], ο κάθε κρατικός φορέας (συμπεριλαμβανομένων και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου) έχει την ευθύνη προκήρυξης δημόσιου διαγωνισμού για τον εμπλουτισμό δημόσιου κτηρίου, το οποίο χρησιμοποιείται από τον φορέα, για τη μόνιμη στέγαση ή προσφορά υπηρεσιών, με έργα τέχνης.

Κατά το 2016, δεν προκηρύχθηκαν διαγωνισμοί.

1.3.8 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΛΕΜΠΑΣ

Τον Απρίλιο 2016 προκηρύχθηκε ανοικτός αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για τη Δημιουργία του Πολιτιστικού Χωριού Λέμπας. Ο διαγωνισμός τελεσφόρησε τον Ιούλιο του 2016 με την επιλογή –από σύνολο σαράντα συμμετοχών– της πρότασης της κοινοπραξίας SCZS ARCHITECTS (αρχιτέκτονες Σπύρος Σπύρου, Χάρης Χριστοδούλου, Αγγελική Ζησιμοπούλου και Χάρης Σολωμού).

Το κτηριολογικό πρόγραμμα του έργου ενσωματώνει τα υφιστάμενα κτήρια, τα οποία χρησιμοποιούνται από το Κυπριακό Κολέγιο Τέχνης, και θα διαλαμβάνει, στην πλήρη του ανάπτυξη, τη δημιουργία εργαστηρίων για καλλιτέχνες, εργαστηρίων για εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητές Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης και ξενώνων διαμονής.

1.3.9 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Η Επιτροπή Μνημείων έχει εγκαθιδρυθεί με το Νόμο (Ν79)/2006 και λειτουργεί υπό την προεδρία των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που έχουν και την ευθύνη της. Η Επιτροπή αυτή απαρτίζεται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο για τριετή θητεία, έχοντας αποκλειστική αρμοδιότητα να παρέχει συμβουλευτικές γνωματεύσεις προς την Αρμόδια Πολεοδομική Αρχή, αναφορικά με την ανέγερση ή τοποθέτηση μνημείων σε ανοικτούς χώρους, ώστε να εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση η απαραίτητη πολεοδομική άδεια/ έγκριση.

Κατά το 2016, η Επιτροπή Μνημείων επιλήφθηκε 32 περίπου περιπτώσεων ανέγερσης μνημείων προς τιμήν πεσόντων ή αγνοουμένων κατά τους Ελληνοκυπριακούς απελευθερωτικούς ή αντιστασιακούς αγώνες, ή προσωπικοτήτων του πνεύματος, της τέχνης και της ιστορίας της Κύπρου. Βάσει των γνωματεύσεων της Επιτροπής Μνημείων, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες μπορούν να προβούν σε επιχορηγήσεις για την ανέγερση μνημείων, τα οποία πληρούν τις απαραίτητες προδιαγραφές.

1.4 ΛΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες προώθησαν μεγάλο αριθμό δραστηριοτήτων στον Τομέα του Λαϊκού Πολιτισμού, τομέας που γνωρίζει σημαντική και συνεχή ανταπόκριση σε επίπεδο φορέων και ατόμων. Φέτος, οι επιχορηγήσεις έγιναν στο πλαίσιο του νέου προγράμματος ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Υποπρόγραμμα Λαϊκός Πολιτισμός – Στήριξη δραστηριοτήτων παραδοσιακού πολιτισμού.

1. Επιχορήγηση παραδοσιακών μουσικών και χορευτικών συγκροτημάτων όσον αφορά στη συμμετοχή τους σε εκδηλώσεις με παραδοσιακό χαρακτήρα στην Κύπρο και στο εξωτερικό.
2. Ενθάρρυνση χοροδιδασκάλων και μελετητών για την παρακολούθηση σεμιναρίων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.
3. Επιχορήγηση της συμμετοχής μελών της Κυπριακής Επιτροπής του Διεθνούς Συμβουλίου Παραδοσιακών Φεστιβάλ και Τεχνών σε διεθνή συνέδρια.

4. Επιχορήγηση φεστιβάλ κοινοτήτων και περιοχών της υπαίθρου, με στόχο την πολιτιστική αποκέντρωση.

5. Ενθάρρυνση καλλιτεχνών του Θεάτρου Σκιών.

Ανάμεσα στους φορείς που επιχορηγήθηκαν φέτος ήταν: Rectus Centrum, Πολιτιστικός Χορευτικός Όμιλος Λεμεσού «Διόνυσος», Πολιτιστικός Όμιλος Βασιλιτζιά, και ο Σύνδεσμος Κυπρίων στην Ιταλία «NHMA».

1.5 ΘΕΑΤΡΟ

Βασικοί στόχοι της αναπτυξιακής πολιτικής των Πολιτιστικών Υπηρεσιών στον τομέα του θεάτρου είναι η ανάπτυξη της θεατρικής παιδείας, η αναβάθμιση του ενδιαφέροντος του κοινού για τη θεατρική δημιουργία, η προβολή του κυπριακού καλλιτεχνικού δυναμικού στο εξωτερικό, η ενθάρρυνση του πειραματικού θεάτρου και η εμπλοκή των νέων στη διαδικασία της δημιουργίας.

Τα τελευταία χρόνια η δραστηριότητα στον τομέα του θεάτρου παρουσιάζει συνεχή αύξηση, η οποία εκδηλώνεται με τη διοργάνωση θεατρικών παραστάσεων, θεατρικών εργαστηρίων και άλλων εκδηλώσεων από διάφορους φορείς. Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες στηρίζουν τις προσπάθειες αυτές που είναι εν δυνάμει φυτώρια νέων ταλέντων και σημαντικής καλλιτεχνικής δημιουργίας. Φέτος, οι επιχορηγήσεις έγιναν στο πλαίσιο του νέου προγράμματος ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Υποπρόγραμμα Θέατρο-Στήριξη Θεατρικής Δημιουργίας και Ανάπτυξης.

Ανάμεσα στους φορείς που επιχορηγήθηκαν φέτος ήταν: το Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, το Θερινό Ινστιτούτο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, το Κέντρο Παραστατικών Τεχνών ΜΙΤΟΣ και το Θεατρικό Εργαστήρι Πίτσας Αντωνιάδου. Επιχορηγήθηκαν, επίσης, δράσεις ομάδων φυσικών προσώπων, όπως π.χ. του Αντρέι Κρουπά, Άγι Παΐκου, Red Stage Acting Studio και άλλων.

1.5.2 ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ 2016

Το Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, συγκέντρωσε και φέτος τα βλέμματα χιλιάδων θεατών τόσο από την Κύπρο όσο και από το εξωτερικό και χάρισε μοναδικές στιγμές θεατρικής ποιότητας σε όλους όσοι συνέρρευσαν στο Αρχαίο Ωδείο Πάφου, στο Αρχαίο Θέατρο Κουρίου και στο Αμφιθέατρο Μακαρίου Γ', για να απολαύσουν τις παραστάσεις υψηλού επιπέδου που παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο του Φεστιβάλ.

Το Φεστιβάλ που διοργανώνεται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, το Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου και τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, παρ' όλες τις δύσκολες οικονομικές πραγματικότητες στην Κύπρο, αλλά και διεθνώς, παρουσίασε φέτος ένα ποικιλόμορφο πρόγραμμα παραστάσεων, προσφέροντας στο θεατρόφιλο κοινό και στους φίλους του Διεθνούς Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος παραστάσεις σε μειωμένες τιμές εισόδου.

Η σημαντική αύξηση εισιτηρίων τόσο στις κυπριακές παραστάσεις όσο και στις ξένες παραγωγές αποδεικνύουν την επιτυχή πορεία του Φεστιβάλ, τη διεύρυνσή του και την καθιέρωσή του ως ενός από τους σημαντικότερους πολιτιστικούς θεσμούς της Κύπρου.

Και φέτος, το Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος αγκάλιασε το πρωτοποριακό μέσα από το διαχρονικό, το σύγχρονο μέσα από το αρχαίο, διεύρυνε το κοινό του τόσο με ντόπιους, αλλά και με ξένους θεατές, με τον υπερτιπλισμό των παραστάσεων στην ελληνική, αγγλική, αλλά και στη ρώσικη γλώσσα σε κάποιες περιπτώσεις, έφερε την καλλιτεχνική δημιουργία πιο κοντά στην κοινωνία, αγγίζοντας τα ευρύτερα στρώματα και έδωσε βήμα στην κυπριακή δημιουργικότητα, ανοίγοντας παράλληλα εποικοδομητικούς διαλόγους με άλλες χώρες.

Το Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2016, το οποίο πραγματοποιήθηκε από την 3^η έως τις 30 Ιουλίου 2016, φιλοξένησε ξεχωριστές παραστάσεις, από θεατρικά σχήματα εντός και εκτός Κύπρου, με θιάσους υψηλού επιπέδου και με διαφορετικό χαρακτηριστικό ιδίωμα. Συνολικά, το Φεστιβάλ παρουσίασε πέντε θεατρικές παραγωγές σε δώδεκα παραστάσεις, οι οποίες προέρχονταν από την Ελλάδα, τη Γερμανία, το Βέλγιο και την Κύπρο.

Την αυλαία του Διεθνούς Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος με την παράσταση *Θεσμοφοριάζουσες* του Αριστοφάνη, από την ΕΘΑΛ, σε σκηνοθεσία του Μηνά Τίγκιλη στο Αρχαίο Ωδείο Πάφου και εντάχθηκε στις εκδηλώσεις του Πάφου 2017. Ακολούθησαν οι παραστάσεις: *Αγαμέμνων* και *Χοηφόροι* του Αισχύλου από το Krefeld Und München glad bach Theatre της Γερμανίας, *Πλούτος* του Αριστοφάνη από τη Θεατρική Ομάδα Φτωχολογιά από την Κύπρο, *Ορέστεια* (βασισμένη στον Αισχύλο) από το θέατρο de Roovers του Βελγίου και *Αντιγόνη* του Σοφοκλή από την ομάδα 5η Εποχή Τέχνης από την Ελλάδα.

ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, σε συνεργασία με το Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, διοργάνωσαν φέτος και το 14^ο Διεθνές Συμπόσιο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος. Το Συμπόσιο διεξήχθη φέτος στις 11 και 12 Ιουλίου 2016, στη Λεβέντσιο Πινακοθήκη, Λευκωσία.

Το θέμα του Συμποσίου ήταν φέτος «Ο θρήνος στο αρχαίο ελληνικό δράμα». Διακεκριμένοι ακαδημαϊκοί και σκηνοθέτες από Ρωσία, Ιταλία, ΗΠΑ, Αγγλία, Ελλάδα και Κύπρο κατέθεσαν τις εισηγήσεις τους και τις θεωρητικές προσεγγίσεις.

Ανάμεσα στους εισηγητές ήταν οι Σωτήρης Χατζάκης, Ντανιέλε Σάλβο, Πήτερ Μάινεκ, Ντάγκλας Κέρνς, Ρένη Πιπτακή και Νίκος Χαραλάμπους.

Το Συμπόσιο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Πολιτιστικές Υπηρεσίες, το Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου και την Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας και Ανάπτυξης του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου. Στην πολύχρονη πορεία του, το Συμπόσιο κατόρθωσε να εξασφαλίσει τη συμμετοχή διεθνούς κύρους προσωπικοτήτων, τόσο από την ακαδημαϊκή όσο και από τη θεατρική κοινότητα. Συγκεκριμένα, στα διάφορα συμπόσια έλαβαν μέρος ακαδημαϊκοί και πρακτικοί του θεάτρου (σκηνοθέτες, ηθοποιοί, σκηνογράφοι) από σχεδόν όλες τις χώρες της Ευρώπης, καθώς και από τις Η.Π.Α., τον Λίβανο, την Αίγυπτο και την Αυστραλία.

1.6 ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ «ΚΥΠΡΙΑ 2016»

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στο πλαίσιο της προσπάθειάς τους για ουσιαστική αναβάθμιση του Διεθνούς Φεστιβάλ ΚΥΠΡΙΑ, αποφάσισαν όπως από το 2013 διορίζεται Καλλιτεχνικός Διευθυντής, ο οποίος θα έχει τη γενική ευθύνη της επεξεργασίας και επιλογής

του υλικού που θα τίθεται υπόψη του υπό τη μορφή προτάσεων/ιδεών που θα έχουν υποβληθεί από άτομα ή φορείς, κατόπιν πρόσκλησης, της διεξαγωγής και διεκπεραίωσης του οργανωτικού μέρους του Φεστιβάλ και του σχεδιασμού, συντονισμού, προβολής και υλοποίησης των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ, σε συνεργασία με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες. Το Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια 2016», διοργανώθηκε τον Σεπτέμβριο και Οκτώβριο με επιτυχία, στο πλαίσιο του οποίου παρουσιάστηκαν 14 καλλιτεχνικές εκδηλώσεις σε Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο και ελεύθερη Αμμόχωστο.

Στο Φετινό Πρόγραμμα του Φεστιβάλ εντάχθηκαν παραστάσεις που ήταν ανοικτές στο κοινό. Στο πλαίσιο των ανοικτών παραστάσεων, παρουσιάστηκαν τρεις παραγωγές, σε οκτώ παραστάσεις.

Αναλυτικά, στο Πρόγραμμα του Φεστιβάλ εντάχθηκαν οι εξής εκδηλώσεις:

Σωκράτης Τώρα! – Γιάννης Σιμωνίδης, ΗΠΑ και Ελλάδα
Ο Αγησίλαγος – Δημήτρης Μπασλάμ, Ελλάδα
A city seeking its bodies- Alexandra Waierstall, Γερμανία Κύπρος
Οι τρεις αδερφές – Θεατρική Ομάδα Persona, Κύπρος
Χορο-γραφές/ίχνη σώματος – Μάχη Δημητριάδου Lindahl, Κύπρος
Ευανθία Ρεμππούτσικα-Ευανθία Ρεμππούτσικα, Ελλάδα
Ψυχή και Σώμα – Ματθαίος και Κωνσταντίνος Τσαχουρίδης, Ελλάδα
Ο κουρέας της Σεβίλλης – Κάρμεν Ρουγγέρη, Ελλάδα
Μουσικές Γέφυρες – She'Koyokh και Monsieur Doumani, Ηνωμένο Βασίλειο και Κύπρος
Το τραγούδι του νεκρού αδερφού – Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, Κύπρος
Ρα...πατσια...ου – ΆντηςΣκορδής, Κύπρος

Οι ανοικτές για το κοινό παραγωγές ήταν οι εξής:

Η Μετακόμιση του Καραγκιόζη- ΚαραγκιόΖΕΙΣ παντού, Κύπρος
Invitation project featuring Tony Lakatos – Ουγγαρία, Κύπρος, Πολωνία, Χιλή
Η ιστορία του ταγκό – Ensemble Casual, Κύπρος

1.7 ΧΟΡΟΣ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στηρίζει με πολλαπλούς τρόπους την ανάπτυξη του χορού στον τόπο μας μέσα από διάφορες δράσεις, διοργανώσεις και προγράμματα.

Βασικοί στόχοι της αναπτυξιακής πολιτικής των Πολιτιστικών Υπηρεσιών στον τομέα του έντεχνου χορού είναι: 1) η στήριξη της έρευνας και της καλλιτεχνικής δημιουργίας με την ενθάρρυνση τόσο της ομαδικής όσο και της ατομικής πρωτοβουλίας, 2) η αναβάθμιση του ενδιαφέροντος του κοινού για τον χορό, μέσα από τη σωστή επιμόρφωση και πληροφόρηση, 3) η προώθηση της εκπαίδευσης της νεολαίας σε θέματα κλασικού και σύγχρονου χορού, 4) η προβολή του καλλιτεχνικού μας δυναμικού στον τομέα του χορού στην Κύπρο και στο εξωτερικό και 5) η ενθάρρυνση ανταλλαγών, επαφών και συνεργασιών των καλλιτεχνών μας με καλλιτέχνες άλλων χωρών. Οι στόχοι αυτοί υλοποιούνται μέσω της ενίσχυσης και στήριξης των πολιτιστικών φορέων και ατόμων που ασχολούνται με τον χορό και αναπτύσσουν δραστηριότητες στον τομέα αυτό με επιχορηγήσεις.

1.7.1 ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ

Από το 2001, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προέβη στην υιοθέτηση του θεσμού «Πλατφόρμα Χορού», που φέτος διοργανώθηκε για δέκατη έκτη συνεχή χρονιά. Η διοργάνωση, η οποία επιχορηγείται εξ ολοκλήρου από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, δίνει στους Κύπριους χορογράφους την ευκαιρία να παρουσιάσουν, μέσα σε ένα οργανωμένο πλαίσιο, στο κοινό αλλά και στους εμπειρογνώμονες του χορού που προσκαλούνται από το εξωτερικό, το δημιουργικό έργο και τη χορογραφική δουλειά τους στον τομέα του σύγχρονου χορού.

Συγκεκριμένα, τη φετινή Πλατφόρμα παρακολούθησε ο κ. Bush Hartshorn, Επιμελητής Χορού στο Εθνικό Θέατρο της Σαρδηνίας, η κα Rachel Grodjinovsky από το Κέντρο Χορού Suzanne Dellal του Τελ Αβίβ, η κα Αλεξάνδρα Γεωργοπούλου του Ιδρύματος Μιχάλη Κακογιάννη στην Αθήνα, η κα Δήμητρα Κορωναίου, Υπεύθυνη Παραγωγών Χορού του Διεθνούς Φεστιβάλ ΔΗΜΗΤΡΙΑ Θεσσαλονίκης και η κα Σοφία Φαλιέρου, Καλλιτεχνική Διευθύντρια του Φεστιβάλ Dance Days Χανίων.

Η 16η Πλατφόρμα Χορού, η οποία διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Θέατρο Ριάλτο, που παραχωρεί το θέατρο και όλη την τεχνική υποδομή, πραγματοποιήθηκε το τριήμερο 18, 19 και 20 Μαρτίου 2016. Σε αυτήν συμμετείχαν οι ακόλουθες ομάδες και χορογράφοι με νέα χορογραφικά έργα: Έλενα Αντωνίου, Julia Brendle, Φούλη Στυλιανίδου, Ομάδα ΠΕΛΜΑ Λία Χαράκη, Ομάδα Χορού ΑΕΛΙΟΝ Φωτεινή Περγδικάκη, Σουζάνα Φιαλά, Ομάδα Χορού Εν Δράσει Εύη Δημητρίου, Ανώματες Δυνάμεις Μάχη Δημητριάδου-Lindahl, Φώτης Νικολάου, Ζωή Γιωργαλλή, Χάμιλτον Μοντέιρο, Αλεξάνδρος Μιχαήλ, Χοροθέατρο Ομάδα ΠΕΝΤΕ Χλόη Μελίδου και Αμφίδρομο Χοροθέατρο Έλενα Χριστοδουλίδου.

Παράλληλα, κατά τη διάρκεια της 16ης Πλατφόρμας Χορού, διοργανώθηκε από τη Στέγη Σύγχρονου Χορού Λεμεσού συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με τη συμμετοχή χορευτών, χορογράφων, χοροδιδασκάλων και τους προσκεκλημένους από το εξωτερικό. Στο πλαίσιο των παράλληλων εκδηλώσεων της Πλατφόρμας, παρουσιάστηκαν και χορογραφικά έργα από τους χορογράφους Αλεξία Νικολάου, Παναγιώτη Τοφή, Αριάνα Μαρκουλίδου και Λία Χαράκη. Οι παράλληλες εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στον χώρο της Στέγης, δίπλα από το Θέατρο ΡΙΑΛΤΟ.

Τέλος, στη φετινή Πλατφόρμα υλοποιήθηκε για πρώτη φορά, με την οικονομική στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, το project Blast from the Past, στο πλαίσιο της Πλατφόρμας και των παράλληλων εκδηλώσεων της Στέγης Σύγχρονου Χορού Λεμεσού. Πρόκειται για μια ιδέα που γεννήθηκε από την ομάδα Blast Collective ως ένα project "ανα-δημιουργίας" χορογραφικών έργων από προηγούμενες πλατφόρμες, το οποίο θα συμπληρώνεται με ένα νέο έργο, άλλου δημιουργού, το οποίο θα αντλεί την έμπνευσή του από το αρχικό, παλαιότερο έργο.

Το έργο που επιλέγηκε να επαναπαρουσιαστεί ήταν το έργο με τίτλο Καθημερινοί Μικροί Θάνατοι της ομάδας Χοροθέατρο ΠΕΝΤΕ των χορογράφων Χλόη Μελίδου και Ρούλα Κλεοβούλου, το οποίο παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 2001, στην 1η Πλατφόρμα Χορού Κύπρου. Το έργο επαναπαρουσιάστηκε ως μια νέα χορογραφική δουλειά με τίτλο Illusions. Daily Small Deaths της Μαρίας Τοφίνη, τριποετούς φοιτήτριας του Τμήματος Χορού του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Με αφορμή την αρχική χορογραφία και, στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος Blast, εκδόθηκε και το Βιβλίο «Θέλω πίσω το κεφάλι μου», της Μαρίας Α. Ιωάννου, από τις εκδόσεις Μικρόκυκλος.

1.7.2 ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Με πρωτοβουλία των Πολιτιστικών Υπηρεσιών και με στόχο την όσο το δυνατόν καλύτερη και πληρέστερη ενημέρωση του κοινού, όσον αφορά στο ευρωπαϊκό γίνεσθαι στον τομέα του σύγχρονου χορού, διεξάγεται από το 1998 σε ετήσια βάση το Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Κύπρου. Το Φεστιβάλ διοργανώνεται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες, οι οποίες έχουν την ευθύνη του συντονισμού και της υλοποίησής του, σε συνεργασία και με το Θέατρο ΡΙΑΛΤΟ και με τις πρεσβείες ή τα πολιτιστικά κέντρα των χωρών, οι οποίες συμμετέχουν σε αυτό.

Το φετινό 19ο Φεστιβάλ Χορού διεξήχθη στο Θέατρο ΡΙΑΛΤΟ στη Λεμεσό από τις αρχές έως το τέλος Ιουνίου. Σε αυτό έλαβαν μέρος αντιπροσωπευτικές ομάδες σύγχρονου χορού από τις εξής χώρες: Ισραήλ, Ολλανδία, Γερμανία, Ελβετία, Τσεχία και Γαλλία. Την Κύπρο εκπροσώπησαν στο Φεστιβάλ η Ομάδα Εν Δράσει της Εύης Δημητρίου με το έργο *the more you dance the more you get*, ο Αλέξανδρος Μιχαήλ με το έργο *Complex Foreverafter*, ο Φώτης Νικολάου με το έργο *These gentle hearts are like shot birds falling* και το Αμφίδρομο Χοροθέατρο της Έλενας Χριστοδουλίδου με το έργο *Frontears*.

Μέρος του Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Κύπρου παρουσιάστηκε και στο κοινό της πρωτεύουσας στο Κινηματογραφοθέατρο ΠΑΛΛΑΣ στη Λευκωσία. Πρόκειται για τις χορευτικές παραστάσεις των τεσσάρων κυπριακών ομάδων και την παράσταση του Ισραήλ, της Ελβετίας και της Τσεχίας.

1.7.3 ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΧΟΡΟΥ ΝΕΑΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

Διοργανώθηκε φέτος για 12η συνεχή χρονιά, από τις 22 έως τις 30 Ιουλίου 2016, στη Λεμεσό, στο Φυτείδιο Αθλητικό Κέντρο, το Καλοκαιρινό Φεστιβάλ Χορού της Νέας Κίνησης Ομάδων Χορού, Χορευτών και Χορογράφων Κύπρου, το οποίο επιχορηγείται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Το Φεστιβάλ διοργανώνεται σε διάφορους χώρους εντός της πόλης της Λεμεσού και της πόλης της Λευκωσίας. Στη φετινή διοργάνωση συμμετείχαν οι εξής ομάδες και χορογράφοι: .pelma, Λία Χαράκη, Χοροθέατρο Ομάδα ΠΕΝΤΕ, Julia Brendle, Παναγιώτης Τοφή, Melissa Garcia Carro, Εύα Καλομοίρη μαζί με την Αλίκη Ευγενίου, Πέτρος Κονναρής.

1.7.4 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΞΕΝΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΙ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Επιχορηγήσεων, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επιχορήγησε ομάδες χορού και χορευτές/χορογράφους για συμμετοχή τους σε Φεστιβάλ Χορού στο εξωτερικό, καθώς και σε διεθνείς συναντήσεις και συνέδρια που διοργανώνονται από φορείς του εξωτερικού, όπως το Κέντρο Χορού Suzanne Dellal του Τελ Αβίβ, το Διεθνές Φεστιβάλ ΔΗΜΗΤΡΙΑ Θεσσαλονίκης, το Musikteatret της Δανίας, το Κέντρο Χορού Ακροποδητί της Σύρου, το Φεστιβάλ New Baltic Dance στη Λιθουανία, το Διεθνές Φεστιβάλ FAKI στο Ζάγκρεμπ και άλλα.

1.7.5 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΧΟΡΟ

Στον τομέα της εκπαίδευσης ενισχύονται διάφοροι φορείς, όπως σύνδεσμοι, χορευτικές ομάδες, σωματεία κ.λπ., οι οποίοι συμβάλλουν στην ανάπτυξη της παιδείας του έντεχνου χορού στην Κύπρο με τη διοργάνωση εργαστηρίων, σεμιναρίων ή θερινών σχολών (εντατικών μαθημάτων) που απευθύνονται τόσο σε μαθητές όσο και σε επαγγελματίες χορογράφους/χορευτές.

Χάρη στην οικονομική στήριξη του Υπουργείου, κατά το 2016 υλοποιήθηκαν, ανάμεσα σε άλλα, ο Παγκύπριος Διαγωνισμός Μπαλέτου με τη συμμετοχή μαθητών και σπουδαστών από σχολές χορού από όλη την Κύπρο. Ο διαγωνισμός διοργανώθηκε από τον Επαγγελματικό Σύνδεσμο Χορού Κύπρου με μεγάλη επιτυχία, τον Μάρτιο του 2016.

1.7.6 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΧΟΡΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Κατά το 2016, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες ενίσχυσαν διάφορους φορείς, οργανισμούς, σωματεία, ομάδες, καθώς και πρωτοεμφανιζόμενους χορογράφους οι οποίοι υλοποίησαν προγράμματα και πραγματοποίησαν εκδηλώσεις που στόχο είχαν τη διάδοση και προώθηση όλων των ειδών χορού, από το κλασικό, νεοκλασικό, σύγχρονο και άλλα.

Συγκεκριμένα, επιχορηγήθηκαν χορογράφοι για συμμετοχές σε διοργανώσεις χορού του εξωτερικού. Επιπρόσθετα, επιχορηγήθηκαν παραγωγοί νέων χορογραφικών έργων και για συμμετοχές σε διοργανώσεις στο εξωτερικό. Επιπρόσθετα, επιχορηγήθηκαν ομάδες χορού/χορογράφοι για παραγωγή νέων χορογραφικών έργων και οργάνωση δράσεων στον τομέα του χορού.

Τέλος, επιχορηγήθηκαν φορείς παγκύπριας ή επαρχιακής εμβέλειας, που εκπροσωπούν σύνολα χορευτών και χορογράφων για διοργάνωση φεστιβάλ και άλλων δράσεων στον τομέα του χορού σε Λευκωσία και Λεμεσό, όπως η Στέγη Σύγχρονου Χορού Λεμεσού, η Στέγη Χορού Λευκωσίας, ο Επαγγελματικός Σύνδεσμος Χορού Κύπρου, το Μπαλέτο Νέων Λευκωσίας, η Νέα Κίνηση Ομάδων Χορού, Χορευτών και Χορογράφων Κύπρου και το Dance Lab Nicosia.

1.7.7 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ

Το Πρόγραμμα για Ενίσχυση της Δημιουργίας και Έρευνας στον Τομέα του Χορού – Τερψιχόρη στοχεύει στη στήριξη των χορογράφων για νέες παραγωγές και έρευνα στον τομέα του σύγχρονου χορού. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Τερψιχόρη, επιχορηγήθηκαν το 2016 τρεις ομάδες σύγχρονου χορού και δύο χορογράφοι για παραγωγή νέου έργου και διεξαγωγή έρευνας. Συγκεκριμένα, επιχορηγήθηκαν οι ομάδες: Ομάδα Χορού Echo Arts, Ομάδα Χορού Ασώματες Δυνάμεις Μάχης Δημητριάδου, Ομάδα Χορού ΠΕΛΜΑ Λίας Χαράκη, η Έλενα Αντωνίου και η Μιλένα Ugren Κούλας.

1.8 ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

1.8.1 ΣΤΟΧΟΙ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, έχοντας επίγνωση της δύναμης της κινηματογραφικής τέχνης, της σπουδαιότητάς της στη διαμόρφωση και διάπλαση των σύγχρονων κοινωνιών, της τεράστιας πολιτισμικής και διαπολιτισμικής της αξίας, αλλά και των πολύπλευρων ωφελημάτων που μπορεί να προσφέρει στην οικονομία και αγορά μιας χώρας, έχουν επιδείξει σημαντική δραστηριότητα στις διάφορες πτυχές που την συγκροτούν, όπως είναι η παραγωγή ταινιών, η κινηματογραφική παιδεία, η επαγγελματική κατάρτιση και η προσφορά κινήτρων για ξένες παραγωγές.

1.8.2 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΑΙΝΙΩΝ - ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

1. Παραγωγή

Λόγω της οικονομικής κρίσης και της μεγάλης μείωσης του κονδυλίου του κινηματογράφου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αναγκάστηκε να παγοποιήσει το Πρόγραμμα Χρηματοδότησης για ενίσχυση Κινηματογραφικών Ταινιών (ΣΕΚιν), από το 2012-13.

Το 2015, για πρώτη φορά μετά από τρία χρόνια, και αφού το κονδύλι για την παραγωγή ταινιών ανήλθε στο 1,000,000 ευρώ, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, ανακοίνωσαν την εν μέρει επαναλειτουργία μέρους του Προγράμματος για την κατηγορία «Ανάπτυξης Παραγωγικού Σχεδίου Ταινίας Μυθοπλασίας Χαμηλού Προϋπολογισμού». Στη διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων, η ΣΕΚιν εισηγήθηκε και ο Υπουργός ενέκρινε τη χρηματοδότηση επτά Προτάσεων.

Φέτος, για πρώτη φορά, μετά από το 2013, ανακοινώθηκε η επαναλειτουργία μέρους του Προγράμματος που αφορά στη «Συγγραφή Σεναρίου Ταινίας Μυθοπλασίας Χαμηλού Προϋπολογισμού» και «Παραγωγή Ταινίας Μικρού Μήκους».

Εντός του 2016, ολοκληρώθηκαν οι ταινίες μυθοπλασίας «Boy on the Bridge» του Πέτρου Χαραλάμπους, «Η Ιστορία της Πράσινης Γραμμής» του Πανίκου Χρυσάνθου, «Πέντε Σελίνια Νάιλον» του Χρίστου Σιοπαχά και η ταινία «China Town: Τα 3 καταφύγια» της Αλίκης Δανέζη Κνούτσεν.

Επίσης, σε τελικό στάδιο μεταπαραγωγής βρίσκονται οι ταινίες, «Ρόζμαρι» του Άδωνη Φλωρίδη, και «Sunrisein Kimmeria» του Σάιμον Φαρμακά, καθώς και το ντοκιμαντέρ «Η Τιμή μιας Θυγατέρας» της Yelis Shukri. Οι ταινίες ολοκληρώνονται σύντομα και θα ξεκινήσουν την πορεία τους σε φεστιβάλ.

Επίσης, μόλις πρόσφατα ολοκλήρωσαν τα γυρίσματα τους οι ταινίες «Χρόνια Πολλά» του Χρίστου Γεωργίου, «Clementine» του Λογγίνου Παναγή και «Smuggling Hendrix» του Μάριου Πιπερίδη.

Σε τελικό στάδιο Ανάπτυξης Παραγωγικού Σχεδίου βρίσκονται έξι ταινίες οι οποίες αναμένεται να ξεκινήσουν γυρίσματα εντός του 2017, αρχές του 2018. Πρόκειται για τις ταινίες: «Μικρά Λευκά Φακελάκια» του Σωτήρη Χρίστου, «Εμμηνόπαυση» της Τώνιας Μισιαλή, «Life Beneath» της Αλεξίας Ρόιτερ, «Brothers», της Γιάννας Αμερικάνου, «Ο Άνθρωπος με τις Απαντήσεις» του Στέλιου Καμμίτση, και «Πολιορκία στην Οδό Λιπέρτη» του Σταύρου Παμπαλή.

2. Φεστιβάλ Βραβεύσεις

Παρόλο τον περιορισμένο αριθμό ταινιών που παρήχθησαν τα τελευταία χρόνια, λόγω των περικοπών στο κονδύλι του κινηματογράφου, οι κυπριακές ταινίες συνεχίζουν να τιμούν την Κύπρο ανά το παγκόσμιο.

Επίσης, αρκετές από τις πρόσφατες Κυπριακές ταινίες συνεχίζουν την πορεία τους σε φεστιβάλ και ειδικά αφιερώματα κινηματογράφου που διοργανώνονται από τις Πρεσβείες της Κύπρου σε διάφορες χώρες του Κόσμου.

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η συμμετοχή δύο Κυπριακών ταινιών στο Πρόγραμμα του φετινού Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για τις ταινίες «Boy on the Bridge» του Πέτρου Χαραλάμπους και η ταινία «Η

Ιστορία της Πράσινης Γραμμής» του Πανίκου Χρυσάνθου. Και οι δύο ταινίες απέσπασαν εξαιρετικές κριτικές τόσο από το κοινό όσο και από τα μέσα ενημέρωσης.

Η ταινία «Boy on the Bridge», συμμετείχε, επίσης, στο Φεστιβάλ Ρώμης «FILM FESTIVAL- ALICE IN THE CITY OFFICIAL SELECTION-WORLD PREMIERE», στο Πανόραμα Ευρωπαϊκού Κινηματογράφου στην Αθήνα, όπου απέσπασε το Βραβείο καλύτερης ταινίας, και στο Φεστιβάλ του GRAINADEMOUDRE στη Γαλλία, όπου απέσπασε το βραβείο BEST FILM YOUNG JURY CINEPHILE AWARD, ενώ ο σκηνοθέτης Αντρέας Πάντζης τιμήθηκε στο Πανόραμα Ευρωπαϊκού Κινηματογράφου για τη συνολική του προσφορά στον κινηματογράφο.

Το ντοκιμαντέρ «Πολυαγαπημένες Μέρες» (Beloved Days) συνεχίζει την επιτυχημένη πορεία του, που ξεκίνησε το 2015 από το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Τον Ιανουάριο του 2016 η ταινία προβλήθηκε στο σινεμά Art House Crouch End στο Λονδίνο και τον Μάιο επιλέχθηκε στο διαγωνιστικό μέρος του 9ου Διεθνούς Ελληνικού Φεστιβάλ Κινηματογράφου στο Λονδίνο. Τον Σεπτέμβριο κέρδισε το βραβείο "ΚΑΛΥΤΕΡΟΥ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ-ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ" στο 4ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου στην Ινδία και ταυτόχρονα έκανε πρεμιέρα στην Ουγγαρία. Τον Οκτώβριο, απονεμήθηκε στο ντοκιμαντέρ Ειδική Μνεία από το 10ο Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου στη Χαλκίδα, όπου συμμετείχε στο διαγωνιστικό τμήμα, ενώ στις 17 Οκτωβρίου έγινε προβολή του ντοκιμαντέρ στο Ευρωκοινοβούλιο. Τέλος, τον Δεκέμβριο 2016, η ταινία προβλήθηκε στο AFIFILMEU, στο American Film Institute, Washington DC.

Στο φετινό Φεστιβάλ Δράμας συμμετείχε η ανεξάρτητη ταινία «Αντίδοτο» του Κύπριου σκηνοθέτη Μιχάλη Χαπέσιη, η οποία απέσπασε το Βραβείο «Έλληνες του Κόσμου».

Για την προώθηση της Κύπρου ως χώρου γυρισμάτων, αλλά και τη διαφήμιση των κυπριακών ταινιών, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες διατηρούν περίπτερο στο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου των Καννών.

3. Κίνητρα προς Ξένες Παραγωγές

Από το 2014, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έχουν εκπονήσει και προωθούν σειρά μέτρων και κινήτρων, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη του εγχώριου κινηματογράφου, την προσέλκυση ξένων κινηματογραφικών παραγωγών στην Κύπρο και την αφύπνιση του ενδιαφέροντος των ιδιωτικών επιχειρήσεων (ξένων και ντόπιων) για επένδυση στον τομέα των οπτικοακουστικών.

1.8.2 ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

1. Διεθνές Φεστιβάλ «Κινηματογραφικές Μέρες-Κύπρος»

Το Διεθνές Φεστιβάλ «Κινηματογραφικές Μέρες-Κύπρος» διοργανώνεται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και το Θέατρο Ριάλτο. Το 2016 πραγματοποιήθηκε για 14η συνεχή χρονιά, από τις 15 μέχρι και τις 24 Απριλίου στη Λεμεσό (Θέατρο Ριάλτο) και τη Λευκωσία (Κινηματογράφος Ζήνα Πάλας). Τα δύο βασικά Προγράμματα του φεστιβάλ ήταν και φέτος το Glocal Images (Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα) και το Viewfinder (Ματιές στο Σύγχρονο Διεθνή Κινηματογράφο). Όλες οι ταινίες των τμημάτων Glocal Images και Viewfinder προβάλλονται για πρώτη φορά στην Κύπρο.

Την ευθύνη για την επιλογή των ταινιών, τον καταρτισμό του προγράμματος προβολών και των παράλληλων εκδηλώσεων είχε τριμελής Καλλιτεχνική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τους Τώνια Μισιαλή (σκηνοθέτιδα), Δρα Κώστα Κωνσταντινίδη (Ακαδημαϊκό), και Μάριο Στυλιανού (σκηνοθέτη). Το μη διαγωνιστικό τμήμα του Φεστιβάλ Viewfinder περιλάμβανε ταινίες που είχαν διακριθεί, κατά τη διάρκεια της φεστιβαλικής χρονιάς, κατόπιν επιλογής της Καλλιτεχνικής Επιτροπής, με κοινό χαρακτηριστικό τη δημιουργική ανάγκη και την προώθηση της κριτικής σκέψης.

Για δεύτερη φορά φέτος, το Διεθνές Φεστιβάλ «Κινηματογραφικές Μέρες-Κύπρος» συμπεριέλαβε στο πρόγραμμά του Παιδικό Φεστιβάλ Κινηματογράφου, με προβολές ταινιών και εργαστήρια.

Η πενταμελής κριτική επιτροπή αποτελείτο από τους:

- Julek Kedzierski -Συντονιστή του Mannheim Meeting Place (Πολωνός)
- Jo Katsaras - Ενδυματολόγο, υποψήφια για Emmy (Κυπριακής καταγωγής)
- Vicky Krieps – Ηθοποιός (Λουξεμβούργο)
- Κύρο Παπαβασιλείου – Βραβευμένος σκηνοθέτης (Κύπρο)
- Christine Haupt- παραγωγός (Γερμανία)

Απονεμήθηκαν τα ακόλουθα βραβεία:

Βραβείο Καλύτερης Ταινίας στην ταινία The Gulls (Ρωσία) σε σκηνοθεσία Ella Manzheneva.

Ειδικό Βραβείο Κριτικής Επιτροπής στην ταινία Let Them Come (Γαλλία, Αλγερία), σε σκηνοθεσία Salem Brahimi.

Βραβείο Καλύτερης Σκηνοθεσίας Glocal Images στην ταινία Mellow Mud (Λετονία), σε σκηνοθεσία Renars Vimba.

Δόθηκαν, επίσης, τρεις τιμητικές διακρίσεις:

Στην ταινία Losers (Βουλγαρία) του Ivaylo Hristov για τη φωτογραφία που υπογράφει ο Emil Christov.

Στην ταινία Baba Joon (Ισραήλ)σε σκηνοθεσία του Yuval Delshad για την πρωτότυπη διανομή ρόλων και την ερμηνεία του νεαρού πρωταγωνιστή της.

Στην ταινία Interruption (Ελλάδα, Γαλλία, Κροατίας, Ιταλία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη) του Γιώργου Ζώη για την πρωτοποριακή προσέγγισή του και για το έντονο οπτικό του ύφος.

Το Βραβείο κοινού «The Famous Grouse» κέρδισε η ταινία Smac (Ελλάδα) του Κύπριου Σκηνοθέτη Ηλία Δημητρίου. Το βραβείο συνοδεύεται από χορηγία της Acm Christofides Ltd.

Το Φοιτητικό Βραβείο από επιτροπή φοιτητών του Πανεπιστημίου Λευκωσίας απονεμήθηκε στην ταινία Baba Joon του Yuval Delshad.

2. Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Κύπρου

Το Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Κύπρου, ο επίσημος διεθνής διαγωνιστικός θεσμός ταινιών μικρού μήκους της Κύπρου, πραγματοποιήθηκε στο Θέατρο Ριάλτο από τις 15 μέχρι τις 21 Οκτωβρίου 2016, με διοργανωτές το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Θέατρο Ριάλτο. Το πρόγραμμα του Φεστιβάλ περιλάμβανε 48 ταινίες στο Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα του και δεκατρείς ταινίες στο Εθνικό Διαγωνιστικό Τμήμα, ένα masterclass και έξι παράλληλα προγράμματα, στα οποία

για πρώτη φορά συμπεριλήφθηκαν παιδικές προβολές, καθώς και προβολές εν πλω. Η εντυπωσιακή έναρξη περιλάμβανε ένα οπτικοακουστικό θέαμα σε γιγανθοθήκη με την αξιοποίηση μιας ιδιαίτερης τεχνικής που συνδυάζει Generative Art και διαδραστικά γραφικά, συνοδευόμενα από light show, μουσική και σχεδιασμό ήχου, μια τεχνική που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην Κύπρο. Η πενταμελής Κριτική Επιτροπή απαρτιζόταν από σημαντικές προσωπικότητες από τον χώρο του διεθνούς κινηματογράφου:

- Γιώργος Αρβανίτης (Πρόεδρος Επιτροπής) Πολυβραβευμένος Έλληνας Διευθυντής φωτογραφίας, και Πρόεδρος του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
- Jukka-Pekka Laakso, Διευθυντής του Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Τάμπερε (Φινλανδία).
- Nicolas Khabbaz, Παραγωγός- Σκηνοθέτης, Καλλιτεχνικός Διευθυντής του NDU International Short Film Festival. (Λίβανος)
- Δρ. Bojidar Manov, Βούλγαρος Κριτικός Κινηματογράφου και Δημοσιογράφος. Μέλος της FIPRESCI (Διεθνής Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου)
- Τώνια Μισιαλή, Κύπρια Σκηνοθέτης - Παραγωγός και μέλος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής του φεστιβάλ Cyprus Film Days

Την ευθύνη για την επιλογή των ταινιών του διεθνούς διαγωνιστικού τμήματος, τον καταρτισμό του προγράμματος προβολών και των παράλληλων εκδηλώσεων είχε η Καλλιτεχνική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τους σκηνοθέτες Αλεξία Ρόιτερ και Ιωακείμ Μυλωνά.

Το Πρόγραμμα περιλάμβανε ταινίες μυθοπλασίας, ντοκιμαντέρ, πειραματικές ταινίες και ταινίες κινουμένων σχεδίων. Το Φεστιβάλ, φιλόξενο προς όλους, και στο ευρύ κοινό που πιστά το παρακολουθεί κάθε χρονιά, προσφέρει μια ποικιλία ποιοτικών ταινιών που ασχολούνται με την ανθρώπινη κατάσταση μέσα από κωμικές, φανταστικές και άλλοτε ρεαλιστικές αφηγήσεις. Ανοίγει, επίσης, την αυλαία στην εγχώρια κινηματογραφική παραγωγή, στο πλαίσιο ενός καλλιτεχνικού γεγονότος που ολοένα μεγαλώνει και γίνεται ο βασικός πυρήνας για τους δημιουργούς και τους φανατικούς της μικρού μήκους ταινίας στην Κύπρο.

Βραβεία 2016:

Διεθνές Διαγωνιστικό

Βραβείο Καλύτερης Ταινίας: Uncanny Valley του Paul Wenninger, μια συμπαραγωγή Γαλλίας-Αυστρίας.

Βραβείο Καλύτερης Σκηνοθεσίας: Transition της Milica Tomovic από τη Σερβία.

Δεύτερο Βραβείο Καλύτερης Ταινίας: A Night in Tokoriki ,της Roxana Stroe από τη Ρουμανία.

Το Βραβείο Καλύτερου Ντοκιμαντέρ: Varicella του Victor Kossalovsky από τη Νορβηγία.

Τιμητικές Διακρίσεις: Η πρώτη τιμητική διάκριση απονεμήθηκε στην ταινία Over του Jorn Threlfall από το Ηνωμένο Βασίλειο. Η δεύτερη τιμητική διάκριση απονεμήθηκε στην ταινία La Voce – Voiceless του David Uloth από τον Καναδά.

Εθνικό Διαγωνιστικό Τμήμα

Το Βραβείο Καλύτερης Κυπριακής Ταινίας: Σεμέλη της Μυρσίνης Αριστείδου

Δεύτερο Βραβείο Καλύτερης Κυπριακής Ταινίας: Mad Dogs της Δανάης Παπαϊωάννου

Βραβείο Καλύτερης Σκηνοθεσίας: στον Μίνωα Παπά για την ταινία Tango on the Balcony

Βραβείο Καλύτερης Φωτογραφίας: στον Γιώργο Φρέντζογια για την ταινία Mad Dogs της Δανάης Παπαϊωάννου

Το Βραβείο Καλύτερου Μοντάζ: στον Αιμίλιο Αβραάμ για την ταινία του Bad Habits

Τιμητικές Διακρίσεις: Η πρώτη τιμητική διάκριση απονεμήθηκε στον Τουρκοκύπριο ηθοποιό Izel Seylani για την πρωταγωνιστική του συμμετοχή στην ταινία Haftasonu – Weekend του Talat Gokdemir. Η δεύτερη τιμητική διάκριση απονεμήθηκε στην ταινία Οκτώ Μέρες Παρλόρ, της Ζωής Φυλακτίδου.

Για τέταρτη συνεχή χρονιά, φοιτητές από τη Σχολή Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του ΤΕΠΑΚ ψήφισαν το Καλύτερο Μουσικό Βίντεο, αναδεικνύοντας το Joyride των Amaro και Walden σε σκηνοθεσία Tim McCourt και Max Taylor.

3. «Το Φεστιβάλ Δράμας Ταξιδεύει στην Κύπρο»

Τα τελευταία δεκαοκτώ χρόνια έχει καθιερωθεί η προβολή στην Κύπρο των βραβευμένων, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, ελληνικών ταινιών μικρού μήκους. Η εκδήλωση πραγματοποιείται σε συνεργασία με τη Διοργανώτρια Αρχή του Φεστιβάλ Δράμας, το Υπουργείο Πολιτισμού της Ελλάδας, το Θέατρο Ριάλτο, τον Όμιλο Φίλων Κινηματογράφου Λευκωσίας, την Κινηματογραφική Λέσχη Λεμεσού, την Κινηματογραφική Λέσχη Λάρνακας, τον Όμιλο Φίλων Κινηματογράφου Πάφου και το Πάφος 2017. Πρόκειται για ένα τετραήμερο προβολών, αφιερωμένο στην Ελληνική Ταινία Μικρού Μήκους ιδιαίτερα αγαπητό στους νέους κινηματογραφιστές.

4. Βραβεία Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Κινηματογράφου

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, η Ευρωπαϊκή Ακαδημία Κινηματογράφου και το Ίδρυμα ARTos, σε συνεργασία με το Τμήμα Καλών Τεχνών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου και με τη στήριξη του Ινστιτούτου Γκαίτε, πραγματοποίησαν για δέκατη συνεχή χρονιά το Φεστιβάλ Βραβευμένων Ευρωπαϊκών Ταινιών Μικρού Μήκους ShortMatters! Οι προβολές έλαβαν χώρα στο Ίδρυμα ARTos στη Λευκωσία, στις 13, 14 και 15 Σεπτεμβρίου 2016 και στις 6 και 7 Οκτωβρίου 2016, στο ΤΕΠΑΚ στη Λεμεσό. Το πρόγραμμα SHORTMATTERS παρουσίασε ταινίες μικρού μήκους της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Κινηματογράφου, οι οποίες έχουν προταθεί για βράβευση προς την Ακαδημία, από τα δεκαπέντε σημαντικότερα φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους της Ευρώπης.

5. Φεστιβάλ «Εικόνες και Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου» 27 Ιουνίου - 3 Ιουλίου 2016, Λέσχη Βιβλίου "Υφαντουργείο", Λευκωσία

Το Φεστιβάλ «Εικόνες και Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου», μια πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με την Brave New Culture παρουσίασε για ακόμη μια χρονιά, ένα πρόγραμμα εξαιρετικά πλουραλιστικό και εναλλακτικό. Το Φεστιβάλ επιχειρεί να αναδείξει πρωτοποριακές τάσεις και να ανατρέψει συμβάσεις και καθιερωμένα συστήματα του παγκόσμιου κινηματογράφου. Εφέτος το φεστιβάλ άλλαξε πρόσωπο γενικότερα, κάνοντας μια νέα αρχή, αφού οι προβολές του πραγματοποιήθηκαν στη Λέσχη Βιβλίου "Υφαντουργείο", παρά την Πλατεία Φανερωμένης στο κέντρο της παλιάς Λευκωσίας.

Οι διοργανωτές και εισηγητές του φεστιβάλ, απέτισαν εφέτος φόρο τιμής και διάνοιξαν διαδρομές μεταξύ του κοινού και του έργου τριών μεγάλων δημιουργών που απεβίωσαν κατά το τρέχον ή προηγούμενο έτος, της Βελγίδας σκηνοθέτιδα Chantal Akerman, του Γαλλοπολωνού σκηνοθέτη Andrzej Żuławski, καθώς και της Αμερικανίδας Shirley Clarke. Το Πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με ένα αφιέρωμα στον σύγχρονο Γάλλο σκηνοθέτη Bruno Dupont.

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, πέρα από τις προβολές, το Φεστιβάλ πλαισιώθηκε με συζητήσεις και διαλέξεις, ενώ έφερε σε επαφή επαγγελματίες, κριτικούς και θεωρητικούς του κινηματογράφου, εικαστικούς, φιλότεχνους και φίλους του εναλλακτικού σινεμά.

‘Το Διάστημα Ανάμεσα στα Cut’ – Αναδρομή στη Σίρλει Κλαρκ

Η Σίρλει Κλαρκ ήταν μια καταλυτική δύναμη στην ανάπτυξη του ανεξάρτητου Αμερικανικού κινηματογράφου στη Νέα Υόρκη τις δεκαετίες του ’50 και του ’60. Οι πειραματικές μικρού μήκους ταινίες της, τα ντοκιμαντέρ και οι πιο αφηγηματικές της εργασίες, την τοποθέτησαν στο επίκεντρο του Αμερικανικού ‘cinemaverité’ και του πρωτοποριακού κινηματογράφου στη Νέα Υόρκη. Οι πρώιμες εμπειρίες της ως χορεύτριας και η ενασχόλησή της με κοινωνικά θέματα αποδείχθηκαν καθοριστικά στη δημιουργία του πρωτοποριακού τρόπου, με τον οποίο «χορογραφούσε» τις εικόνες και τις παραστατικές αναζητήσεις του «ενδιάμεσου» χώρου – εκείνου ανάμεσα στη μυθοπλασία και την πραγματικότητα, τον αυτοσχεδιασμό και τη σύνθεση, την ταυτότητα και το περφόρμανς, την αισθητική και την πολιτική.

Η αναδρομή στη Σίρλει Κλαρκ ‘Ο χώρος ανάμεσα στα cut’ ανέδειξε το αμφιλεγόμενο και προκλητικό έργο μιας επιδραστικής, και συχνά παραγνωρισμένης σκηνοθέτιδας του Αμερικανικού underground, η οποία, με την εξερεύνηση των ενδιάμεσων αυτών χώρων έδωσε φωνή σε όσους βρίσκονταν στο περιθώριο.

Έρευνα και παρουσίαση από τους Christopher Zimmerman και Αντώνη Μποσκοϊτή, Επιμελητές του Προγράμματος.

Ο Bruno Dumont και το Σινεμά του Σώματος:

Παρουσιάστηκαν τρεις ταινίες του Γάλλου σκηνοθέτη, που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως υπαρξιακά κινηματογραφικά υβρίδια τρόμου, έρωτα και πολέμου. Η αρχέγονη μάχη μεταξύ καλού και κακού απαλλαγμένη από οποιαδήποτε θρησκευτικά στοιχεία, είναι το κυρίως θέμα που προβληματίζει τον Dumont. Αποστρέφει την κάμερά του από το συναίσθημα και επιδιώκει μέσα από τα κάδρα του και της μεγάλης διάρκειας σιωπηλές λήψεις των πρωταγωνιστών του, να εξετάσει τα όρια του τι είναι αυτό που αξίζει να κινηματογραφηθεί τελικά. Ως ακραίος νατουραλιστής, ο Dumont συζητά την επιστροφή του κινηματογράφου στο κέντρο του, στην γέννησή του, στο ανθρώπινο σώμα.

Έρευνα και παρουσίαση από τον Νείλο Ιακώβου, Σκηνοθέτη και Επιμελητή του Προγράμματος.

Andrzej Żuławski ή ο Ορισμός του «Καταραμένου» Δημιουργού:

Λίγα έχουν γραφεί από κριτικούς και ακαδημαϊκούς για το έργο του Andrzej Żuławski. Ο χώρος των ταινιών του είναι απόμακρος, αναρχικός, αλλόκοτος και ‘ανυπόφορος’. Επομένως, δεν είναι εύκολο να πλησιάσεις κριτικά κάτι το οποίο σε έχει ήδη παρασύρει σε άγνωστες περιοχές με τον πιο απλό - μια αμήχανη κίνηση του ηθοποιού - ή υπερβολικό τρόπο, μια σπασμωδική χορογραφία. Το καλύτερο που μπορεί να κάνει ο θεατής, όταν βλέπει Żuławski είναι να δει και να νιώσει με μειωμένες αντιστάσεις, διότι εκεί που πιστεύεις ότι έχεις ίσως καταλήξει σε μια σοβαρή επιχειρηματολογία για το τι επιτυγχάνει ο συμβολισμός μιας σκηνής, η επόμενη σκηνή σου κλείνει το μάτι και σε οδηγεί σε άλλους ολισθηρούς δρόμους. Το Φεστιβάλ «Εικόνες και Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου» πρόβαλε τρεις ταινίες του Andrzej Żuławski: Τη δεύτερη μεγάλου μήκους ταινία του, The Devil (1972), τη βραβευμένη με Cesar καλύτερης ηθοποιού (Isabelle Adjani) και υποψήφια για χρυσό φοίνικα στο διεθνές φεστιβάλ των Καννών την ταινία τρόμου Possession (1981) και την ταινία La Femme Publique (1984).

Έρευνα και παρουσίαση από τον Δρα Κώστα Κωνσταντινίδη, Ακαδημαϊκό και Επιμελητή του Προγράμματος.

Οι Γυναίκες στον Χρόνο: Τα Πρώτα Χρόνια της Chantal Akerman:

Η Βελγίδα σκηνοθέτιδα Chantal Akerman (1950 - 2015) καθιερώθηκε ως μια από τις πιο καινοτόμες και σημαντικές προσωπικότητες στο μοντέρνο σινεμά, μέσα από το έργο της, το οποίο έγινε γνωστό για την ακρίβεια και τη δύναμη με την οποία εξερευνά το «γυναικείο βλέμμα». Με πειραματικές ταινίες μικρού μήκους, αποκαλυπτικά ντοκιμαντέρ και μεγάλου μήκους ταινίες, η Chantal Akerman τοποθέτησε με σταθερό και ανατρεπτικό τρόπο τις «καθημερινές χειρονομίες» των γυναικών στο επίκεντρο του έργου της. Το Πρόγραμμα 'Οι γυναίκες μέσα στον χρόνο': Τα πρώτα δημιουργικά της χρόνια, η Chantal Akerman εξερευνά τη φιγούρα της «διαχωρισμένης» γυναίκας, που εκφράστηκε αρχικά στο κινηματογραφικό της ντεμπούτο (σε ηλικία 18 ετών) με το *Saute ma vie* και κορυφώθηκε με το ορόσημό της *Jeanne Dielman, 23 Quai du Commerce, 1080 Bruxelles*.

Έρευνα και παρουσίαση από τον Δώρο Δημητρίου, Ιστορικό Κινηματογράφου και Επιμελητή του Προγράμματος.

Το Φεστιβάλ πραγματοποιήθηκε με τη στήριξη της Ένωσης Σκηνοθετών Κύπρου και με Χορηγό επικοινωνίας το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

6. Μαραθώνιος Θερινών Προβολών 2016

Σημαντική ήταν και φέτος η ανταπόκριση του κυπριακού και ξένου κοινού στις προβολές του Μαραθώνιου Θερινών Προβολών. Ο θεσμός, ο οποίος διοργανώθηκε για 18^η χρονιά από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και το Θέατρο Ένα, σε συνεργασία με τον Όμιλο Φίλων Κινηματογράφου, μεταξύ 13 Ιουλίου 2016 και 18 Σεπτεμβρίου 2016, πραγματοποιήθηκε στον αρχαιότερο εν λειτουργία θερινό κινηματογράφο της Λευκωσίας, τον κινηματογράφο «Κωνσταντία».

Ο Μαραθώνιος Θερινών Προβολών είναι ένας από τους σημαντικότερους θεσμούς του Υπουργείου, τόσο στον τομέα του κινηματογράφου, όσο και τον τομέα της αναβάθμισης της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του τόπου. Η επιλογή των ταινιών γίνεται με γνώμονα την ποιότητα, την κινηματογραφική αγωγή του κοινού και την τέρψη. Κάτω από το φεγγάρι και με τη νοσταλγική ατμόσφαιρα του καλοκαιρινού κινηματογράφου, ο θεατής είχε την ευκαιρία να παρακολουθήσει ταινίες από το κλασικό ρεπερτόριο, όπως το αριστουργηματικό έργο του Vitalino Brancat σε σκηνοθεσία Roberto Rossellini «Ταξίδι στην Ιταλία», ή το Φίλμ νουάρ «Παράκαμψη» σε σκηνοθεσία Edgar G. Ulmer, καθώς και ταινίες της πιο πρόσφατης διανομής, όπως η ταινία «Lobster» του πολυβραβευμένου Γιώργου Λάνθιμου, το συγκλονιστικό «Dheeran ο Άνθρωπος Χωρίς Πατρίδα», το ντοκιμαντέρ «Το Μαργαριταρένιο Κουμπί» από τη Χιλή, η ξεκαρδιστική βέλγικη κωμωδία «Η Ολοκαίνουρια... Καινή Διαθήκη», καθώς και ταινίες για τους μικρούς κινηματογραφόφιλους, όπως οι «Ο Καλόσαυρος» και «Σον το Πρόβατο: Η Ταινία». Το φετινό πρόγραμμα δεν παρέβλεψε να τιμήσει και τους Κύπριους σκηνοθέτες, με τη συμπερίληψη της ταινίας «Committed» σε σκηνοθεσία Στελάνας Κληρή.

1.8.3 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Πέραν των πιο πάνω, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επιχορηγεί τους ακόλουθους θεσμούς και ετήσιες εκδηλώσεις:

1. Επιχορήγηση Κινηματογραφικών Λεσχών

Επιχορηγούνται οι κινηματογραφικές λέσχες για διοργάνωση αφιερωμάτων σε εθνικές κινηματογραφίες και προβολές από τον κλασικό και σύγχρονο ποιοτικό κινηματογράφο.

Ταυτόχρονα, επιχορηγούνται πολιτιστικοί φορείς που προωθούν την κινηματογραφική παιδεία και αισθητική.

2.Επιχορήγηση των Δραστηριοτήτων της Ένωσης Σκηνοθετών Κύπρου με σκοπό την Επαγγελματική Κατάρτιση

A. Σεμινάριο από τον καταξιωμένο σκηνοθέτη Πάνο Κοκκινόπουλο με θέμα τη «Σύγχρονη τηλεοπτική δραματική σειρά». Το Σεμινάριο αυτό διοργανώθηκε, στο πλαίσιο της σειράς σεμιναρίων «Ένας σκηνοθέτης παρουσιάζει το έργο του», τον Ιουνίου 2016 στο οίκημα της Ένωσης Σκηνοθετών Κύπρου. Κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου, ο Πάνος Κοκκινόπουλος ανέλυσε το έργο του στον τομέα του σεναρίου, της παραγωγής και της σκηνοθεσίας της τηλεοπτικής δραματικής σειράς.

B. Η Ένωση Σκηνοθετών Κύπρου παρουσίασε τη σκηνοθετίδα και σεναριογράφο Ελίνα Ψύκου σε ένα εξειδικευμένο σεμινάριο με θέμα Σενάριο: Από την ιδέα μέχρι την πρώτη κλακέτα. Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο στο Οίκημα της Ένωσης Σκηνοθετών Κύπρου. Η Ε. Ψύκου ανέλυσε τη διαδικασία συγγραφής ενός σεναρίου, ξεκινώντας από τη δομή, τους χαρακτήρες και την κάθε σκηνή μεμονωμένα. Έδωσε παραδείγματα για το πώς αξιοποιείται επιτυχώς η δομή των τριών πράξεων και εξήγησε τον ρόλο που διαδραματίζουν οι χαρακτήρες στις δικές της ταινίες, καθώς και πώς αυτοί οι ίδιοι δημιουργούν σκηνές. Στο δεύτερο μέρος του σεμιναρίου, η ομιλήτρια σχολίασε θέματα χρηματοδότησης και πώς αυτά επηρεάζουν τη συγγραφή σεναρίου. Αναφέρθηκε, επίσης, σε εργαστήρια σεναρίου στο εξωτερικό και στα μάρκετ, όπου αναπτύσσονται οι συμπαραγωγές και, πώς αυτές επηρεάζουν το σενάριο.

Γ. Η Ένωση Σκηνοθετών Κύπρου παρουσίασε τον σκηνοθέτη και παραγωγό ντοκιμαντέρ Χρίστο Καρακέπελη σε ένα εξειδικευμένο σεμινάριο με θέμα «Ντοκιμαντέρ: Η Τέχνη του Πραγματικού που εμβολίζει τη μυθοπλασία». Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο στο Οίκημα της Ένωσης Σκηνοθετών Κύπρου. Ο Χρίστος Καρακέπελης μίλησε για τη διαδικασία προπαραγωγής και την εκ του σύνεγγυς έρευνα ως το σημαντικότερο βήμα δημιουργίας. Ανέλυσε, επίσης, την αισθητική υποκειμενικότητα, μέσα από την οξυδερκή παρατήρηση, σε αντίθεση με την ψευδοαντικειμενικότητα πολλαπλών χρήσεων του τηλεοπτικού ρεπορτάζ. Επίσης, σχολίασε το Ντοκιμαντέρ ως αισθητικό γεγονός και τις ηθικές πτυχές του.

Στη διάρκεια του σεμιναρίου, προβλήθηκαν αποσπάσματα από το έργο του και από άλλες σύγχρονες μορφές αφήγησης στο ντοκιμαντέρ από τον διεθνή χώρο.

3. Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού

Με ένα πολυσυλλεκτικό πρόγραμμα είκοσι ενός σημαντικών ντοκιμαντέρ από ολόκληρο τον κόσμο, το Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού ολοκλήρωσε την ενδέκατη χρονιά διοργάνωσής του, αναδεικνύοντας αθέατες πτυχές της πραγματικότητας στη μεγάλη οθόνη.

Το Φεστιβάλ πραγματοποιήθηκε από την 1η μέχρι και τις 8 Αυγούστου, στο Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη.

Πρωταγωνιστικό ρόλο στο φετινό πρόγραμμα κατέλαβε η προσφυγική κρίση, ενώ δεν έλειψαν θέματα που αναδεικνύουν τη διαφορετικότητα, την περιβαλλοντική συνείδηση, τη διαφάνεια, την LGBT κουλτούρα, και την ίδια την τέχνη. Ως ένα τοπικό φεστιβάλ, αλλά και ως μια ευρωπαϊκή διοργάνωση, το 11ο Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού έστρεψε το βλέμμα σε επίκαιρα και φλέγοντα θέματα του σύγχρονου κόσμου, των τοπικών κοινωνιών μα και της ίδιας της Ευρώπης, προσκαλώντας τον θεατή να συμμετέχει σε ένα οπτικοακουστικό πανόραμα.

Το Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού διοργανώθηκε από τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό Brave New Culture και στηρίχθηκε από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

1.8.4 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, στο πλαίσιο της ανάπτυξης του κινηματογράφου στην ύπαιθρο, έχουν να επιδείξουν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

1.Ενίσχυση των Αιθουσών της Υπαιθρου

Ενίσχυση, πάνω σε ετήσια βάση, μέσω ειδικού προγράμματος, της λειτουργίας αιθουσών της υπαίθρου.

2.Προβολή κυπριακών και ευρωπαϊκών ταινιών

Προβολή κυπριακών και ευρωπαϊκών ταινιών στην ύπαιθρο μέσω της επιχορήγησης της Κυπριακής Ταινιοθήκης Πελαθούσας και δήμων/κοινοτήτων της περιφέρειας.

3. Διεθνές Φεστιβάλ Κινούμενου Σχεδίου «Όψεις του Κόσμου»

Επιχορήγηση του μη κερδοσκοπικού οργανισμού «Όψεις του Κόσμου», ο οποίος, σε συνεργασία με τη Σχολή - Μουσείο Χαρακτικής Χαμπή και τον διεθνή οργανισμό ASIFA, διοργάνωσε τον 15^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Κινούμενου Σχεδίου στην ύπαιθρο «Όψεις του Κόσμου». Στο πλαίσιο του Διαγωνιστικού Φεστιβάλ, πραγματοποιήθηκαν προβολές, εκθέσεις, σεμινάρια και εργαστήρια κινούμενου σχεδίου. Το Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα περιλάμβανε μια επιλογή από κορυφαίες ταινίες μικρού μήκους από επαγγελματίες, καθώς και από σπουδαστές από όλο τον κόσμο, ενώ το Κυπριακό Διαγωνιστικό Τμήμα αποσκοπεί στη στήριξη και ανάδειξη των τοπικών παραγωγών, την ενθάρρυνση και δικτύωση των Κύπριων σκηνοθετών σε τοπικό και διεθνές επίπεδο.

Συγκεκριμένα στον Αρχαιολογικό χώρο της Παλαίπαφου στα Κούκλια, στην αυλή της Μεσαιωνικής Αγρέπταυλης, πραγματοποιήθηκε το κυρίως πρόγραμμα προβολών και αφιερωμάτων. Στο Μουσείο Χαρακτικής Χαμπή και στον αγροτουριστικό ξενώνα Βασιλιάς Νικοκλής εργαστήρι Κινούμενου Σχεδίου και έκθεση (Animation workshop residency) και στον Πολιτιστικό χώρο Τεχνόπολις 20 το Παιδικό πρόγραμμα προβολών. Εδώ και πέντε χρόνια, το Φεστιβάλ αναβαθμίστηκε σε διεθνές διαγωνιστικό, με κριτική επιτροπή απαρτιζόμενη από διεθνώς καταξιωμένους επαγγελματίες του χώρου. Ο καλλιτεχνικός Διευθυντής του Φεστιβάλ Γιώργος Τσαγγάρης, έχει κατορθώσει, τα τελευταία χρόνια, να διαδώσει το φεστιβάλ διεθνώς, πετυχαίνοντας να κερδίσει τη συνεργασία σημαντικών ξένων Φεστιβάλ στη διεθνή Κοινότητα του Animation και κέντρων κινηματογράφου, που σήμερα στηρίζουν το Κυπριακό Φεστιβάλ. Το Φεστιβάλ «Όψεις του Κόσμου», όπως και τα προηγούμενα χρόνια, κατάφερε να συσπειρώσει το φανατικό του κοινό που αποτελείται από άτομα κάθε ηλικίας, αποδεικνύοντας πως έχει πια καταστεί σημαντικός κινηματογραφικός θεσμός. Το Φεστιβάλ έχει ενταχθεί από το 2013 στον διεθνή οργανισμό Animation της UNESCO ASIFA.

1.9 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες εξέτασαν κατά το 2016 αριθμό αιτήσεων από Δήμους για επιχορήγηση πολιτιστικών εκδηλώσεων ποικίλου χαρακτήρα. Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες εμβάθυναν ως προς το Πιλοτικό Πρόγραμμα Πολιτιστικής Αποκέντρωσης, παρεμβαίνοντας με διοργανώσεις υψηλού επιπέδου στο πολιτιστικό γίγνεσθαι της κυπριακής περιφέρειας.

1.9.1. ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Μέσα από στοχευμένες δράσεις, διοργανώθηκαν από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες σειρά σημαντικών πολιτιστικών γεγονότων. Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων για το 2016 αφορούσε εννέα εκδηλώσεις σε διάφορες κοινότητες. Συγκεκριμένα οι δράσεις αφορούσαν: φωτογραφική έκθεση «Περιδιάβαση στο χρόνο» από τα Κοινοτικά Συμβούλια Λινού – Φλάσου, θεατρική παράσταση «Μανωλάκης ο Βομβιστής» από τον Λαογραφικό Όμιλο Λευκωσίας, Συναυλία Κύρου Πατσαλίδη «Μουσικά Χρώματα Αγάπης» από το Πολιτιστικό Κέντρο Καλοπαναγιώτη, Θεατρική αφήγηση «Έγκλημα και Τιμωρία» από το Rectus Centrum, «Παραμυθοκόρες» από το Πολιτιστικό Εργαστήρι Αγίων Ομολογητών, Συναυλία «Μικρόκοσμος» από το Κοινοτικό Συμβούλιο Άρμου και συναυλία «Από το Βυζάντιο στο σήμερα» από την Εκκλησιαστική Χορωδία Ρωμανός ο Μελωδός, θεατρικά μονόπρακτα από το Θέατρο Σταγόνες Ζωής και Φεστιβάλ «Πέρα στην πλατεία» από την Ανοικτή Ομάδα Καλλιτεχνών Πέρα Ορεινής.

1.9.2 ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΗΜΩΝ

Σε ό,τι αφορά στους Δήμους συνεχίστηκε για ακόμη μια χρονιά το Πρόγραμμα Επιχορήγησης Δήμων. Μεγάλες, δοκιμασμένες και πρωτότυπες διοργανώσεις έτυχαν σημαντικής επιχορήγησης, προκειμένου να ενισχυθεί το πιο αξιόλογο κομμάτι της πολιτιστικής δράσης των Δήμων.

Συγκεκριμένα, επιχορηγήθηκαν οι εξής δραστηριότητες:

Μεσαιωνικό Φεστιβάλ του Δήμου Αγίας Νάπας, Μεγάλα Μπαλέτα του Δήμου Λεμεσού, Φεστιβάλ του Δήμου Λευκάρων, 9^ο Χορωδιακό Φεστιβάλ του Δήμου Μέσα Γειτονιάς, 1ο Φεστιβάλ Τραγουδιού Κύπριων Συνθετών του Δήμου Αγλαντζιάς, Συμπόσιο Κερύνεια: Ιστορία και Πολιτισμός του Δήμου Κερύνειας, Μέρες Πολιτισμού ΜΑΡΙΟΝ – ΑΡΣΙΝΟΗ 2016 του Δήμου Πόλης Χρυσοχούς, 4ο Φεστιβάλ Καλαθοπλεκτικής και Παραδοσιακής Λαϊκής Κουλτούρας του Δήμου Λιβαδιών, Μουσικοχορευτικό Συναπάντημα του Δήμου Γερίου και 5^ο Παραδοσιακό Φεστιβάλ του Δήμου Σωτήρας.

1.10 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Η ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ»

Το ανταγωνιστικό πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες» έχει ως στόχο την προώθηση της Ευρωπαϊκής «πολιτότητας»: να φέρει την Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της και να τους δώσει τη δυνατότητα να συμμετέχουν στην οικοδόμησή της. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε τοπικές αρχές και οργανισμούς, δυναμικά εμπειρογνομώνων (think tanks), ομάδες πολιτών, μη κυβερνητικούς οργανισμούς, συνδικαλιστικές οργανώσεις, εκπαιδευτικά ιδρύματα, οργανώσεις εθελοντών, ερασιτεχνικά αθλητικά σωματεία και δέχεται σχετικές προτάσεις-projects για συγχρηματοδότηση.

1.11 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ / ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

1.11.1 Σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα

Το Σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα από το Ιανουάριο έως τον Δεκέμβριο 2016, πραγματοποίησε συνολικά 140 εκδηλώσεις.

Αναλυτικότερα, πραγματοποιήθηκαν στο Σπίτι της Κύπρου: 46 παρουσιάσεις βιβλίων, 12 εκθέσεις (6 εικαστικές εκθέσεις και 2 εκθέσεις φωτογραφίας στο Σπίτι της Κύπρου, 1 εικαστική έκθεση στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, 1 εικ. έκθεση στο BIOS, 1 έκθεση χαρακτηριστικής στο Κέντρο Τεχνών και 1 έκθεση

ζωγραφικής στο Μουσείο Μπενάκη), 6 εκδηλώσεις για το θέατρο και τον κινηματογράφο, 9 εκδηλώσεις μουσικής και χορού, 10 εκδηλώσεις λόγου (Αφιερώματα, Συζητήσεις), 13 διαλέξεις εκ των οποίων οι 10 σε συνεργασία με την Εταιρεία Μελέτης έργου Ιωάννη Καποδίστρια, 1 Σεμινάριο, 3 Ημερίδες, 18 εκδηλώσεις φιλοξενίας, 2 συνεντεύξεις τύπου.

Επιπρόσθετα, το Σπίτι της Κύπρου διοργάνωσε 8 εκδηλώσεις στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης.

Επιπλέον, συνεργάστηκε και στήριξε 14 εκδηλώσεις διάφορων φορέων, Ίδρυμάτων και Πανεπιστημίων της Ελλάδας και της Κύπρου: Κυπριακές Οργανώσεις Ελλάδας (ΟΚΟΕ και ΕΚΕ) – ΕΦΕΚ – Ένωση Μορφωτικών Ίδρυμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παράρτημα Αθήνας (EUNIC) – Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών – Πανεπιστήμιο Πειραιά – Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ) – Ανώτατο Τεχνολογικό Ίδρυμα Πειραιά Τεχνολογικού Τομέα – Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού – Πανεπιστήμιο Κύπρου – Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) – Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου – Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου – Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων Κύπρου.

Το Σπίτι της Κύπρου συμμετείχε ως εκπρόσωπος σε 42 εξωτερικές εκδηλώσεις που αφορούσαν στην Κύπρο και σε 7 εκδηλώσεις εκ μέρους του Πρέσβη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

1.11.2 Γραφείο Μορφωτικού Συμβούλου στην Ύπατη Αρμοστέα της Κύπρου στο Λονδίνο

Το Πολιτιστικό Τμήμα της Ύπατης Αρμοστέας (εφεξής Υ.Α.) της Κύπρου στο Ηνωμένο Βασίλειο, κατά το ημερολογιακό έτος 2016, προέβηκε σε ευάριθμες ενέργειες, με στόχο την προβολή του Κυπριακού Πολιτισμού στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Συγκεκριμένα, διοργάνωσε αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλους οργανισμούς ποικιλόμορφες πολιτιστικές εκδηλώσεις, οι οποίες καλύπτουν μεγάλο μέρος του φάσματος των σύγχρονων τεχνών και γραμμάτων, όπως εικαστικές εκθέσεις, δημόσιες διαλέξεις, προβολές κινηματογραφικών ταινιών, θεατρικές παραστάσεις, βιβλιοπαρουσιάσεις και μουσικές βραδιές.

Μέσω των εν λόγω εκδηλώσεων, επιτεύχθηκε αφενός η εξωστρεφής προβολή της Κυπριακής Ιστορίας και του Κυπριακού Πολιτισμού και αφετέρου δημιουργήθηκαν συνέργειες με σημαντικούς πολιτιστικούς φορείς στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπως το Βρετανικό Μουσείο, η Βρετανική Βιβλιοθήκη, η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου και το Μουσείο Fitzwilliam στο Κέιμπριτζ.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη συνεργασία της Υ.Α. με ακαδημαϊκούς φορείς τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Ηνωμένο Βασίλειο, στους οποίους υφίστανται έδρες ελληνικών σπουδών, λειτουργούν τμήματα νεοελληνικών σπουδών ή εργάζονται ακαδημαϊκοί με ειδικό ενδιαφέρον για την ιστορία, τη γλώσσα και τον πολιτισμό της Κύπρου. Προς τούτο, έχουν διοργανωθεί δημόσιες διαλέξεις, ακαδημαϊκά συνέδρια και συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Reading και τα Κολλέγια του Πανεπιστημίου του Λονδίνου King's College, Birkbeck College και Royal Holloway College.

Ως προς την εκπροσώπηση της Κύπρου σε διεθνή πολιτιστικά γεγονότα, επιτεύχθηκε η συμμετοχή θεατρικής παράστασης Κύπριου σκηνοθέτη στο μεγαλύτερο σε αριθμό συμμετοχών πολιτιστικό φεστιβάλ στον κόσμο (Edinburgh Fringe Festival).

Επίσης, το Πολιτιστικό Τμήμα, αναγνωρίζοντας ότι η συνεχής στήριξη και πολιτιστική αναβάθμιση της Κυπριακής ομογένειας στο Ηνωμένο Βασίλειο μέσω της ενεργούς συμμετοχής (α) νέων ατόμων, (β) Κυπρίων από όλες τις εθνικές μειονότητες και (γ) Κυπρίων που ήδη διαμένουν ήδη στο Η.Β. είναι εκ των ων ουκ άνευ στην πολιτιστική στρατηγική της Ύπατης Αρμοστείας, προσέγγισε οριζόντια και διαθεματικά τον εν λόγω στόχο. Προς τούτο, διοργάνωσε εικαστική έκθεση στην Ύπατη Αρμοστεία με τη συμμετοχή μαθητών από το μοναδικό Ελληνορθόδοξο Γυμνάσιο του Λονδίνου (St Andrew the Apostle, πρβλ. ΣΑΥΔ – Εκδήλωση 6). Παράλληλα, εξασφάλισε τη συμμετοχή Τουρκοκύπριων καλλιτεχνών σε εικαστική έκθεση στο Σπίτι της Ευρώπης και σε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης στο Βρετανικό Μουσείο.

Σημειώνεται, επίσης, ότι το Πολιτιστικό Τμήμα μέσω του Μορφωτικού Συμβούλου εκπροσώπησε σε ευάριθμες περιπτώσεις την Ύπατη Αρμοστεία (α) σε εκδηλώσεις της οργανωμένης ομογένειας (εκφωνώντας χαιρετισμούς, ομιλίες), (β) σε εκδηλώσεις διεθνών πολιτιστικών οργανισμών και ξένων πρεσβειών (π.χ. Ευρωπαϊκή Βραδιά Λογοτεχνίας 2016, Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Μπέρμινχαμ 2016, Συνάντηση επικεφαλής των δικτύων EUNIC Ευρώπης και Εγγύς Ανατολής στις Βρυξέλλες 2016) και (γ) σε Πανεπιστημιακά Ιδρύματα (π.χ. University of Cambridge, University of Bristol), παραθέτοντας δημόσιες διαλέξεις.

Με στόχο τη μεγιστοποίηση της διεθνούς δικτύωσης της Κύπρου σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, η Ύπατη Αρμοστεία προΐστατο από την 1η Μαρτίου έως την 31η Αυγούστου 2016 του Δικτύου European Union National Institutes for Culture Λονδίνου (EUNIC).

1.11.3 Γραφείο Μορφωτικού Ακόλουθου στην Πρεσβεία της Κύπρου στο Βερολίνο

Από τις αρχές του 2005 υπηρετεί στην Πρεσβεία της Κυπριακής Δημοκρατίας Μορφωτική Ακόλουθος, κύρια ευθύνη της οποίας αποτελεί η διοργάνωση εκδηλώσεων, με σκοπό την προβολή του πολιτισμού και της σύγχρονης καλλιτεχνικής και πνευματικής δημιουργίας της Κύπρου στη Γερμανία.

Ένα χαρακτηριστικό των πολιτιστικών προγραμμάτων, που διοργανώνει το Πολιτιστικό Γραφείο της Κυπριακής Πρεσβείας στη Γερμανία, είναι η συχνή συμμετοχή καλλιτεχνών άλλων εθνικοτήτων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται πολυπολιτισμικά προγράμματα με επίκεντρο την Κύπρο, πολιτιστικές γέφυρες μεταξύ χωρών και νέες συνεργασίες μεταξύ καλλιτεχνών.

Το Πολιτιστικό Γραφείο του Βερολίνου επιδιώκει μεταξύ άλλων συνεργασίες με γερμανικούς φορείς και συμπεριλαμβάνει Κύπριους καλλιτέχνες σε γερμανικές εκδηλώσεις.

Ένας άλλος, επίσης, σημαντικός στόχος του γραφείου που άρχισε να αποδίδει καρπούς είναι η προώθηση έργων Κύπριων συνθετών σε μουσικούς και μουσικά σχήματα στη Γερμανία.

Το έτος 2016, το Πολιτιστικό Γραφείο του Βερολίνου, διοργάνωσε και επιμελήθηκε με τη στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών τους τρεις πολιτιστικούς θεσμούς (Κυπριακές Μινιατούρες, Βερολίνο – Κυπριακή Άνοιξη, Μόναχο – Κυπριακές Στιγμές, Κολωνία), που περιλαμβάνουν τέσσερις έως πέντε εκδηλώσεις ο κάθε θεσμός. Υποστήριξε, επίσης, εκδηλώσεις στο Βερολίνο, Στουτγκάρδη, Ρεκλινγκχάουζεν και Μύνστερ.

Οι καλλιτέχνες που συμμετείχαν το έτος 2016: Χρύσω Μακαρίου, Erina Nakasaku, Γιάννης Γεωργίου, Μάριος Τακούσιης, Γαβριήλ Καραπατάκης, David Lynch, Ζαχαρίας Σπυριδάκης, Στέλιος Ξυδιάς, Λευτέρης Μουμτζής, Δημήτρης Χατζηζήσης, Ανδρέας Τραχωνίτης, Γιώργος Πανταζής, Νικόλας Μιχαήλ, Κώστας Κακογιάννης, Πάμπος Κουζάλης, Ελένη Ηρακλέους, Ελεονώρα Ρούσου, Στέλιος Χατζηκτωρής, Σάββας Σάββα, Χάρης Ιωάννου, Μάριος Τούμπας, Μιχάλης Μέσσιος, Ιωάννης

Βαφέας, Αλκίνοος Ιωαννίδης, Λία Βίση, Παντελής Μπενετάτος, Δημήτρης Τσάκας, Αγάπη Τριανταφυλλίδη, Nil Kocamangil, Σταύρος Λάντσιος.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Α. Οι τρεις πολιτιστικοί Θεσμοί

Κυπριακές Μινιατούρες, Βερολίνο – Κυπριακή Άνοιξη, Μόναχο – Κυπριακές Στιγμές, Κολωνία
Χαρακτηριστικό των θεσμών είναι ότι τα πολιτιστικά προγράμματά τους αποτελούνται συχνά από πρεμιέρες που έχουν δημιουργηθεί/επιμεληθεί ειδικά για τους θεσμούς.

1. ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΜΙΝΙΑΤΟΥΡΕΣ - ΒΕΡΟΛΙΝΟ, 26.2. – 26.5.2016, για 4η συνεχή χρονιά

Η πολιτιστική σειρά «Κυπριακές Μινιατούρες» διοργανώθηκε για 4η χρονιά στο Βερολίνο.

Το Πολιτιστικό Γραφείο της Κυπριακής Πρεσβείας στο Βερολίνο έχει θέσει ως ένα από τους στόχους του να καθιερωθεί αυτή η πολιτιστική σειρά και να δημιουργηθεί ένας θεσμός στην πρωτεύουσα της Γερμανίας, που να αποτελέσει εφαλτήριο για μελλοντικές παραστάσεις Κύπριων καλλιτεχνών.

26.2.2016 «Neverland». Οι καλλιτέχνες Κώστας Κακογιάννης, Πάμπος Κουζάλης, Ελένη Ηρακλέους, Ελεονώρα Ρούσου και Στέλιος Χατζηκτωρής, συναντήθηκαν σε ένα μοναδικό κοντσέρτο κυπριακής μουσικής, που ξεκινούσε με μεσαιωνικούς ήχους της Κύπρου, την παραδοσιακή μουσική, και τη μουσική που γράφεται, για να ντύσει τις σύγχρονες κινηματογραφικές ή τηλεοπτικές εικόνες.

11.3.2016 «Michael Messios Symmetry Band». Η μπάντα - Χάρης Ιωάννου, Μάριος Τούμπας, Μιχάλης Μέσσιος και Ιωάννης Βαφέας - χαρακτηρίζεται από δυνατές μελωδίες, μοντέρνα αρμονία και σύνθετα ρυθμικά μοτίβα και παίζει αποκλειστικά κομμάτια του Μιχάλη Μέσσιου, συνθέσεις με επιρροές από τη σύγχρονη όσο και την παραδοσιακή και μεσογειακή τζαζ.

15.3.2016 «Now Happiness». Το Πρόγραμμα «Now Happiness» του συνθέτη και τραγουδοποιού Λευτέρη Μουμτζή, μια μοναδική μυσταγωγική μουσική παράσταση με επιρροές από folk, jazz, blues και ambient.

26.5.2016 ΑΛΚΙΝΟΟΣ. Η αυλαία για τις κυπριακές Μινιατούρες 2016 έκλεισε με τον Αλκίνοο Ιωαννίδη και την τετραμελή μπάντα του, στην κατάμεστη αίθουσα στο Kesselhaus-Kulturbrauerei χωρητικότητας 500 ατόμων.

2. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΝΟΙΞΗ - ΜΟΝΑΧΟ, 7 - 19.4.2016, για 11η συνεχή χρονιά

Ανάμεσα στις κορυφαίες διοργανώσεις που επιμελείται το πολιτιστικό γραφείο περιλαμβάνεται η σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων «Κυπριακή Άνοιξη», στο γνωστό Πολιτιστικό Κέντρο «Gasteig» του Μονάχου. Η «Κυπριακή Άνοιξη», παρουσίασε μέσα στα 11 χρόνια ύπαρξής της, περίπου 200 καλλιτέχνες Κύπριους, Γερμανούς, αλλά και άλλων εθνικοτήτων, που τα θέματα τους περιστρέφονται γύρω από την Κύπρο.

7.4.2016 «Colours of Another Sky». Τελετή έναρξης με τη μουσική βραδιά «Colours of Another Sky» του πολύ αξιόλογου μουσικού σχήματος Takoushis Karapatakis Project, με τον Μάριο Τακούση και Γαβριήλ Καραπατάκη. Επί σκηνής και ο David Lynch και ο Στέλιος Ξυδιάς. Οι συνθέσεις τους, που έχουν σαν βάση τη μελωδική τζαζ, την τζαζ «δωματίου», τον ελεύθερο αυτοσχεδιασμό, τον μινιμαλισμό και τη μεσογειακή και παραδοσιακή αίσθηση, κατενθούσαν τους 230 ακροατές, Γερμανούς και άλλους Ευρωπαίους, που παρακολούθησαν τα εγκαίνια.

10.4.2016 «Impressions». Ένα διπλό κλασικό πρόγραμμα. Στο πρώτο μέρος, η σοπράνο Χρύσω Μακαρίου με την πιανίστρια Erina Nakasaku παρουσίασαν στο Πρόγραμμα «Η Αφροδίτη στις όπερες του Μότσαρτ» τους ιδιαίτερους γυναικίους χαρακτήρες από διάφορες δημιουργικές περιόδους του Μότσαρτ. Στο δεύτερο μέρος, ο πιανίστας Γιάννης Γεωργίου συνδύασε τον κύκλο Kinderlaunen (Childhood Whims), ένα αριστούργημα του Κύπριου πιανίστα και συνθέτη Νικόλα Οικονόμου, με το έργο του Ρόμπερτ Σούμαν «Παιδικές σκηνές» και τον διάσημο κύκλο έργων του Ρώσου συνθέτη Μοντέστ Μουσόργκσκι, «Εικόνες από μια έκθεση» .

19.4.2016 «Now Happiness». Η Κυπριακή Άνοιξη έριξε την αυλαία της με το Πρόγραμμα Now Happiness. Ο συνθέτης Μουμτζής, ο Δημήτρης Χατζηζήσης και Ανδρέας Τραχωνίτης.

7 – 19.4.2016 Έκθεση φωτογραφίας. Στο Φουαγιέ του Πολιτιστικού Κέντρου, παρουσιαζόταν καθ' όλη τη διάρκεια των εκδηλώσεων η έκθεση φωτογραφίας Interpretation - a stylistic representation of a creative work“ των φωτογράφων Γιώργου Πανταζή και Νικόλα Μιχαήλ.

3. ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ - ΚΟΛΩΝΙΑ, 4 – 27.11.2016, για 9η συνεχή χρονιά

Οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στους γνωστούς, κυρίως για τζαζ κοντσέρτα, χώρους του Άλτες Φάντχαουζ (Altes Pfandhaus) στην Κολωνία.

4.11.2016 «Now Happiness». Έναρξη της πολιτιστικής σειράς. Ο συνθέτης Μουμτζής, ο Δημήτρης Χατζηζήσης και ο Ανδρέας Τραχωνίτης.

13.11.2016 «Mediterranean Light». Το Πρόγραμμα, σε ένα κλίμα άλλοτε φωτεινό και χρωματιστό και άλλοτε πιο σκοτεινό και μελαγχολικό, όπως αυτό το Φως της Μεσογείου μέσα στον Χρόνο, περιελάμβανε συνθέσεις της Λίας Βίση, αλλά και διασκευές τζαζ παραδοσιακών κυπριακών και ελληνικών τραγουδιών. Την συνόδευαν ο διεθνούς φήμης τζαζίστας/πιανίστας Παντελής Μπενετάτος και ο γνωστός για τον λυρικό του ήχο σαξοφωνίστας Δημήτρης Τσάκας.

19.11.2016 «Michael Messios Symmetry Band» με τους Χάρη Ιωάννου, Μάριο Τούμπα, Μιχάλη Μέσσιο και Ιωάννη Βαφέα και οι τέσσερις μουσικοί απόφοιτοι του φημισμένου αμερικανικού κολλεγίου Berklee.

27.11.2016 «Duo Aura & Cypriot Composers». Το σχήμα Duo Aura - η Ελληνίδα Αγάπη Τριανταφυλλίδη στο πιάνο και η Τουρκάλα Nil Kocamangil στο τσέλο - ερμήνευσαν έργα Κύπριων συνθετών. Μετά από ανοικτό κάλεσμα του Πολιτιστικού Γραφείου της Κυπριακής Πρεσβείας στο Βερολίνο προς τους Κύπριους συνθέτες για έργα πιάνο-τσέλο, 21 συνθέτες απέστειλαν έργα τους. Το Duo Aura για το συγκεκριμένο κοντσέρτο επέλεξε και ερμήνευσε έργα του Μιχάλη Ανδρόνικου, του Κώστα Κακογιάννη, του Χριστόδουλου Γεωργιάδη, της Σάββιας Κοζάκου, του Γιώργου Καρβέλου και της Τασούλας Χρίστου και του Σταύρου Λάντσια. Ο Κύπριος συνθέτης Σταύρος Λάντσιας συμμετείχε κι ο ίδιος στη συναυλία, ερμηνεύοντας σόλο και μαζί με το ντουέτο δικές του συνθέσεις για πιάνο, τσέλο με έντονες τζαζ πινελιές αλλά και στοιχεία αυτοσχεδιασμού.

B. Μεμονωμένες εκδηλώσεις, συμμετοχή κ.ά.

1. Μύνστερ, 11-29.01.2016, Ινστιτούτο Διεπιστημονικών Κυπριακών Σπουδών. Παρουσιάστηκε η έκθεση φωτογραφίας PHOETRY που διοργανώθηκε το 2014 από το πολιτιστικό γραφείο.

2. Βερολίνο, 3.2.2016, Famagusta. A European Ghost Town. Διοργάνωση εκδήλωσης για την Αμμόχωστο (έκθεση φωτογραφίας του Δήμου Αμμοχώστου, κοντσέρτο).
3. Βερολίνο, Τζαζ Φεστιβάλ της EUNIC (Ένωση Ευρωπαϊκών Μορφωτικών Ινστιτούτων Βερολίνου), 13–21.5.2016. Κύριος στόχος του φεστιβάλ είναι η ανάδειξη της ποικιλομορφίας της ευρωπαϊκής τζαζ, οι ιδιαιτερότητες και εξελίξεις, αλλά και η δημιουργία γεφυρών συνεργασίας. Στο 3^ο Τζαζ Φεστιβάλ συμμετείχαν συνολικά 12 ευρωπαϊκές χώρες - Σουηδία, Μάλτα, Ρουμανία, Σλοβακία, Λιθουανία, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Γαλλία, Αυστρία, Τσεχία – μεταξύ αυτών και η Κύπρος με το πολύ αξιόλογο σχήμα Takoushis Karapatakis Project.
4. Recklinghausen, φεστιβάλ „Ruhrfestspiele“ 20 - 21.5.2016. Το μουσικό σχήμα Takoushis Karapatakis Project προσκλήθηκε από τους διοργανωτές του παλαιότερου φεστιβάλ της Ευρώπης, του γνωστού «Ruhrfestspiele» και είχε δύο πολύ εντυπωσιακές εμφανίσεις.
5. Βερολίνο (Φεβρουάριος) και Στουτγκάρδη (Νοέμβριος) υποστήριξη της περιοδείας του θεατρικού έργου Fear Industry του σκηνοθέτη Achim Wieland.

1.12 ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Κύπρος, με στόχο τη συνεργασία της με άλλες χώρες στους τομείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και των επιστημών, έχει μέχρι σήμερα συνάψει πάρα πολλές διμερείς Συμφωνίες. Για την υλοποίηση των Συμφωνιών αυτών καταρτίζονται και υπογράφονται από τα συμβαλλόμενα μέρη τα Εκτελεστικά Προγράμματα Εκπαιδευτικής, Πολιτιστικής και Επιστημονικής Συνεργασίας. Οι Συμφωνίες και τα Προγράμματα με τις ρυθμίσεις που περιλαμβάνουν παρέχουν το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιούνται οι πολιτιστικές και εκπαιδευτικές ανταλλαγές της Κύπρου με άλλες χώρες. Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες έχουν την αρμοδιότητα του καταρτισμού και της εφαρμογής του μέρους εκείνου των διατάξεων των Προγραμμάτων που διέπει την πολιτιστική συνεργασία και τις πολιτιστικές ανταλλαγές της Κύπρου με την εκάστοτε συμβαλλόμενη χώρα (με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν στη συνεργασία σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς). Στο πλαίσιο της εν λόγω αρμοδιότητας, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες μεριμνούν για τη διοργάνωση εκδηλώσεων στο εξωτερικό, με σκοπό την προβολή του σύγχρονου κυπριακού πολιτισμού, καθώς και για τη διοργάνωση από άλλες χώρες πολιτιστικών εκδηλώσεων στην Κύπρο. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων, πραγματοποιούνται, επίσης, ανταλλαγές ειδικών, με σκοπό την αλληλοενημέρωση και τη συνεργασία στον τομέα του πολιτισμού.

1.13 ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ» ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ» ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Από το 2014, το Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», έχει αντικαταστήσει το Πρόγραμμα «Πολιτισμός 2007-2013», το Πρόγραμμα «MEDIA» και το Πρόγραμμα «MEDIA Mundus». Το νέο Πρόγραμμα στηρίζει καλλιτέχνες, επαγγελματίες του πολιτιστικού τομέα και πολιτιστικούς οργανισμούς σε τομείς, όπως οι τέχνες του θεάματος, οι καλές τέχνες, οι εκδόσεις, ο κινηματογράφος/οπτικοακουστικά, η τηλεόραση, η μουσική, οι πολυτομεακές μορφές τέχνης, η πολιτιστική κληρονομιά και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, προκειμένου να λειτουργήσουν σε άλλες χώρες και να αναπτύξουν τις δεξιότητες που είναι αναγκαίες στην ψηφιακή εποχή. Με την αύξηση της προβολής των ευρωπαϊκών πολιτιστικών έργων σε άλλες χώρες, προάγεται, επίσης, η πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία. Στην Κύπρο λειτουργούν γραφεία του Προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (Γραφείο Culture και Γραφείο MEDIA), με γενικό στόχο την παροχή βοήθειας στους πολιτιστικούς και δημιουργικούς φορείς σχετικά με το Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη». Η συνολική ευθύνη για τη λειτουργία των Γραφείων έχει ανατεθεί σε «Συντονιστικό Φορέα (Co-ordinating Body) για το Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη». Ο

Συντονιστικός Φορέας του Προγράμματος στην Κύπρο για το 2016 ήταν η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου.

1.13.1 Πολιτιστικές Διαδρομές του Συμβουλίου της Ευρώπης (Cultural Routes of the Council of Europe)

Από την 1 Ιανουαρίου 2011, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού συμμετέχει στο Πρόγραμμα για τις Πολιτιστικές Διαδρομές και στο Διοικητικό Συμβούλιο της Μερικής Συμφωνίας για τις Πολιτιστικές Διαδρομές του Συμβουλίου της Ευρώπης [Enlarged Partial Agreement on Cultural Routes (EPA)] που συστάθηκε τον Απρίλιο 2011. Το Πρόγραμμα των Πολιτιστικών Διαδρομών θεωρεί ότι οι πολιτιστικές διαδρομές είναι πολύ σημαντικά εργαλεία για την ανάπτυξη του διαπολιτισμικού διαλόγου, την προσέγγιση των πολιτισμών, την αειφόρο ανάπτυξη, την προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού, αλλά και για τη διευκόλυνση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Οι υπεύθυνοι φορέων ευρωπαϊκών πολιτιστικών διαδρομών, οι οποίες έχουν ανακηρυχθεί ως «Ευρωπαϊκές Πολιτιστικές Διαδρομές», λαμβάνουν το σήμα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το Πρόγραμμα στοχεύει στην προώθηση ηθικού και υπεύθυνου τουρισμού που σέβεται τις τοπικές κοινωνίες και την πολιτιστική τους ταυτότητα και ιδιομορφία.

1.14 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ 2017

Το 2017 η Κύπρος και η Δανία θα φιλοξενήσουν τον θεσμό της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας. Η Πάφος έχει ανακηρυχθεί ως η πόλη της Κύπρου που θα φέρει τον τίτλο Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα 2017. Το Aarhus είναι η πόλη της Δανίας που θα μοιραστεί τον τίτλο με την Πάφο για το 2017. Η διαχειριστική αρχή του διαγωνισμού της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας στην Κύπρο ήταν το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα είναι μια από τις πιο σημαντικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη σφαίρα του πολιτισμού, ενισχύοντας τον διαπολιτισμικό διάλογο και προωθώντας την πολιτιστική συνεργασία. Κάθε χρόνο, οι πόλεις στις οποίες απονέμεται ο τίτλος της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας φέρουν στο προσκήνιο τον πλούτο και την πολιτιστική ποικιλομορφία των ευρωπαϊκών πολιτισμών. Αποτελούν ζωντανή μαρτυρία ότι μια πόλη έχει τη δυνατότητα να είναι δημιουργική, μοναδική, ιδιαίτερη και, ταυτόχρονα, να έχει ευρωπαϊκή διάσταση.

Το Πρόγραμμα των Εκδηλώσεων του Πάφος 2017 έχει ολοκληρωθεί και έχει ανακοινωθεί. Το Πρόγραμμα της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας αποτελείται από τις θεματικές ενότητες: Μύθος και Θρησκεία, Ταξιδιώτες του Κόσμου και Στάδια του Μέλλοντος, καθώς και από τη Σκηνή που Ταξιδεύει, μια εκτενή πλατφόρμα που διατρέχει και τις τρεις προαναφερθείσες ενότητες.

1.15 ΘΕΣΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Τόσο κατά την Ολλανδική, όσο και τη Σλοβακική Προεδρία, πληθώρα σημαντικών θεμάτων είχαν προωθηθεί και η Κυπριακή πλευρά ανέπτυξε έντονη δράση και συμμετοχή στη διαμόρφωση σε θέματα, όπως το Πρόγραμμα Εργασιών για τον Πολιτισμό, τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου για μια συμμετοχική διακυβέρνηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και το Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς (2018). Η εργασία που επιτελέστηκε από την Κυπριακή Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2012) έθεσε τα θεμέλια για μια νέα προσέγγιση σε θέματα στρατηγικής και ανάπτυξης για τον πολιτισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στη βάση αυτή, αρκετές είναι οι Προεδρίες που η εργασία τους βασίστηκε στα συμπεράσματα της Κυπριακής Προεδρίας για την Πολιτιστική Διακυβέρνηση.

1.16 ΜΟΥΣΕΙΑ

1.16.1 Νομοθεσία για την Αναγνώριση Μουσείων

Ο προσανατολισμός και οι επιδιώξεις του Νόμου 58 (I) / 2009 – Ο περί της Αναγνώρισης των Ιδιωτικών Μουσείων και των Μουσείων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διαδικασία και Προϋποθέσεις) Νόμος – είναι καθαρά ρυθμιστικής φύσης. Απώτερος στόχος του Νόμου είναι η βελτίωση των συνθηκών και των επιπέδων λειτουργίας των ιδιωτικών μουσείων και των μουσείων των τοπικών αρχών και η αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρουν και του έργου που επιτελούν. Στον Νόμο καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει απαραίτητα να πληρούνται, ώστε τα μουσεία που ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες να μπορούν, εφόσον τα ίδια το επιδιώξουν, να αναγνωριστούν από το κράτος. Ο Νόμος παρέχει, επίσης, τα κατάλληλα κίνητρα στα μουσεία, για να επιδιώξουν την αναγνώρισή τους, αφού τα αναγνωρισμένα μουσεία θα μπορούν να λαμβάνουν κρατική χορηγία, υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται σε ειδικό χρηματοδοτικό εργαλείο (Σχέδιο για την Παραχώρηση Κρατικής Χορηγίας σε Αναγνωρισμένα Μουσεία).

Κατά το 2016, αναγνωρίστηκαν από την Επιτροπή Μουσείων το Ιατρικό Μουσείο Κύπρου και το Μουσείο Ιδρύματος Κώστα και Ρίτα Σεβέρη – Κέντρο Εικαστικών Τεχνών και Έρευνας.

1.16.2 Στέγες Γραμμάτων και Τεχνών

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες συνέχισαν και κατά το 2016 να μισθώνουν οικήματα στη Λευκωσία, τη Λεμεσό, τη Λάρνακα και την Πάφο, με σκοπό την παροχή στέγης σε σωματεία, τα οποία υπηρετούν τα γράμματα και τις τέχνες. Οι Στέγες Γραμμάτων και Τεχνών χρησιμοποιούνται από τα στεγαζόμενα Σωματεία για την πραγματοποίηση συνελεύσεων, συνεδριών, εικαστικών εκθέσεων, λογοτεχνικών εκδηλώσεων, κινηματογραφικών προβολών, θεατρικών δοκιμών κ.ά.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες συνεχίζουν να στηρίζουν τη διαχείριση, τη λειτουργία και την πολιτιστική δραστηριότητα των Στεγών Γραμμάτων και Τεχνών, με πάγιο στόχο τη λειτουργία τους ως σημαντικών πολιτιστικών πνευμόνων των αστικών κέντρων της Κύπρου.

1.16.3 Μουσείο Αγώνος

Το Μουσείο Αγώνος λειτουργεί στο νέο του κτήριο, δίπλα από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, το οποίο εγκαινιάστηκε στις 30 Απριλίου 2001. Κατά το 2016, δέχθηκε είκοσι χιλιάδες επισκέπτες περίπου, οι περισσότεροι από τους οποίους ήταν μαθητές Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς και ξένοι περιηγητές.

Ο εκθεσιακός χώρος του Μουσείου περιλαμβάνει ιστορικά κειμήλια, έγγραφα, φυλλάδια, διαταγές, εντολές, οδηγίες, φωτογραφίες και οτιδήποτε άλλο σχετίζεται με τον Απελευθερωτικό Αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-59.

Φέτος, το Μουσείο Αγώνος συμμετείχε στη «Διεθνή Ημέρα Τουρισμού» όπως, επίσης, και στους πανευρωπαϊκούς εορτασμούς για την Ευρωπαϊκή «Νύχτα των Μουσείων», που ξεκίνησε από το 2005 με πρωτοβουλία του Υπουργείου Πολιτισμού και Επικοινωνίας της Γαλλίας.

Παράλληλα, οι δραστηριότητες του μουσείου συνεχίστηκαν κανονικά, όπως ξεναγήσεις, προβολές ντοκιμαντέρ, καθώς και παροχή χρήσιμων πληροφοριών και στοιχείων στους διάφορους ερευνητές για τον Απελευθερωτικό Αγώνα.

1.17 ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ UNESCO

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO λειτουργεί υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού μέσω της Γενικής Διευθύντριας του Υπουργείου. Η Επιτροπή αποτελεί τον ζωτικό σύνδεσμο ανάμεσα στο κράτος, την κοινωνία των πολιτών και τον Οργανισμό και λειτουργεί ως συμβουλευτικό σώμα έναντι του Κράτους. Για τις οργανωτικές της ανάγκες και για την προώθηση των προγραμμάτων της επιχορηγείται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Η Επιτροπή προωθεί την εφαρμογή των Συμβάσεων και των Προγραμμάτων της UNESCO στην Κύπρο σε συνεργασία με όλα τα Υπουργεία και τις Υπηρεσίες της Κυβέρνησης, καθώς και με Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς, των οποίων οι δραστηριότητες σχετίζονται με αυτές της UNESCO, δηλαδή την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, τις φυσικές επιστήμες και την επικοινωνία και πληροφόρηση.

Λειτουργεί ως σημείο ενημέρωσης του κοινού για τους σκοπούς και τα προγράμματα της UNESCO και διανέμει έντυπα, βιβλία, αφίσες και ψηφιακό υλικό σχετικά με τον Οργανισμό. Επίσης, διατηρεί και προάγει τις επαφές με άλλες Εθνικές Επιτροπές κρατών-μελών της UNESCO, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και τη διεύρυνση της συνεργασίας για την επίτευξη κοινών στόχων.

1.17.1 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΗΣ UNESCO

Η Επιτροπή προωθεί ενεργά την υλοποίηση των πολιτιστικών συμβάσεων της UNESCO που έχει κυρώσει η Κύπρος, ιδιαίτερα σε αυτές που αφορούν στην προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς (1972), της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (2003) και της Πολυμορφίας των Πολιτιστικών Εκφράσεων (2005), σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων, τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υ.Π.Π. και άλλους φορείς, των οποίων οι στόχοι συνάδουν με τις αρχές των Συμβάσεων.

Τα τελευταία χρόνια η Επιτροπή δραστηριοποιείται ενεργά στην προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, τόσο με την παρουσία της σε περιφερειακές και διεθνείς συναντήσεις της UNESCO, όσο και με την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων σε εθνικό επίπεδο, ιδιαίτερα για την προβολή των τριών στοιχείων που η Κύπρος έχει εγγράψει στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς: το λευκαρίτικο κέντημα (2009), τα τσιατιστά (2011) και τη μεσογειακή διατροφή (2013).

- **Εθνικός Κατάλογος Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς**

Η Επιτροπή συντόνισε τη διαδικασία για εμπλουτισμό του Εθνικού Καταλόγου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΑΠΚ), με σκοπό την καταγραφή και διατήρηση των παραδοσιακών πολιτιστικών εκφράσεων που αποτελούν μέχρι σήμερα κομμάτι της ζωής των κατοίκων της Κύπρου, μέσα από μια δημοκρατική διαδικασία, στην οποία εμπλέκονται κρατικές υπηρεσίες, τοπική αυτοδιοίκηση, πολιτιστικοί οργανισμοί και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς. Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν εξετάστηκαν από την Ειδική Επιτροπή ΑΠΚ, η οποία απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και εκπροσώπους των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και

Πολιτισμού, του Τμήματος Αρχαιοτήτων και της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, αποφασίστηκε η εγγραφή των ακόλουθων στοιχείων στον Εθνικό Κατάλογο ΑΠΚ:

- Παραδοσιακή αγγειοπλαστική κόκκινου πηλού
- Θέατρο σκιών - Καραγκιόζης
- Δαντέλα *φερβολιές*
- Έθιμα παραδοσιακού κυπριακού γάμου
- Εφυαλωμένη κεραμική της Λαπήθου
- Κεντήματα του αργαλειού της Φύτης – *φυθκιώτικα*
- Η τέχνη της καλαθοπλεκτικής στη Μεσόγη

- **Άτυπη συνάντηση εμπειρογνομόνων για την τέχνη της ξερολιθιάς**

Στις 22-23 Ιανουαρίου 2016 πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία μια άτυπη διακρατική συνάντηση εμπειρογνομόνων για την τέχνη της ξερολιθιάς ως στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Η συνάντηση διοργανώθηκε από την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, με τη στήριξη του Περιφερειακού Κέντρου της Σόφιας για την ΑΠΚ στη νοτιοανατολική Ευρώπη, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 70 χρόνων από την ίδρυση της UNESCO.

Η τέχνη της ξερολιθιάς αναφέρεται στην κατασκευή κτισμάτων με λίθους χωρίς κανένα συνδετικό κονίαμα. Μεταξύ άλλων, συνδέεται με έθιμα και παραδοσιακές πρακτικές που αφορούν στην οργάνωση του αγροτικού χώρου. Ως τεχνική συνέβαλε στη διαμόρφωση ποικίλων τοπίων και χώρων κατοίκησης ή στέγασης γεωργοκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων (π.χ. αναβαθμίδες για καλλιέργειες, οριοθέτηση εκτάσεων γης, εποχιακά καταλύματα, διαχείριση υδάτινων πόρων με βιώσιμο τρόπο κ.ά.). Οι ξερολιθιές συμβάλλουν, επίσης, στην πρόληψη κατολισθήσεων, πλημμυρών και χιονοστιβάδων, στην καταπολέμηση της απερίημωσης και στην ενίσχυση της βιοποικιλότητας. Σήμερα, η συγκεκριμένη τέχνη αξιοποιείται από σύγχρονους δημιουργούς, οι οποίοι αναγνωρίζουν την αξία της.

Η συνάντηση αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα για την κατανόηση των προκλήσεων και των ευκαιριών που συνδέονται με τη διατήρηση και προώθηση της τέχνης της ξερολιθιάς ως στοιχείου άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στα ενδιαφερόμενα κράτη και έθεσε τις βάσεις για το πλαίσιο συνεργασίας, με στόχο την υποβολή μιας πολυεθνικής αίτησης για εγγραφή της τέχνης της ξερολιθιάς στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο ΑΠΚ.

- **Σχέδιο για τη διατήρηση και ενίσχυση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς**

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη διατήρηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου, με απώτερο στόχο τη μεταβίβασή στις επόμενες γενιές, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, σε συνεργασία με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ανακοίνωσαν το ειδικό «Σχέδιο για τη διατήρηση και ενίσχυση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου». Σκοπός του είναι η στήριξη οργανωμένων φορέων για την υλοποίηση δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην ενίσχυση της βιωσιμότητας των στοιχείων άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Μέσω του Προγράμματος χρηματοδοτήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

- «Γεύσεις παραδοσιακής κληρονομιάς: Γαστρονομικοί περίπατοι στα μονοπάτια της Μεσογειακής Διατροφής» (Μουσείο Κυπριακών Τροφίμων και Διατροφής)

- Επιμόρφωση για την αναγνώριση και κατασκευή ξερολιθιών (Κοινοτικό Συμβούλιο Νέου Χωρίου και Νήσου)
- «Αρχείο Μνήμης του Κατακλυσμού» (Ίδρυμα Φοίβου Σταυρίδη – Αρχαία Λάρνακας)
- Δημιουργία ντοκιμαντέρ για τη δαντέλα πιπίλλα (Δήμος Λαπήθου)
- Περιοδική έκθεση «Με το βελόνι και την κλωστή. Επτά αφηγήσεις - επτά έργα τέχνης» (Δήμος Αθηνών)
- Εκπαίδευση νέων για την τέχνη της καλαθοπλεκτικής (Δήμος Λιβαδιών)
- Craft Stories, Μέρος Α': Η πιπίλλα (Ξαρκής)
- Παραγωγή ντοκιμαντέρ «Το καπουθκιώτικον ψαθίν» (Κοινοτικό Συμβούλιο Καπουτίου)
- Δημιουργίας Ομάδας Κανταδόρων Εφήβων (Δήμος Λεμεσού)

• **Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς 2016**

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO συμμετείχε στις εργασίες της Ειδικής Επιτροπής Κύπρου για τη διοργάνωση των Ευρωπαϊκών Ημερών Κληρονομιάς, με συντονιστή το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Το θέμα που επιλέγηκε για το 2016 ήταν «Κληρονομιά και Κοινωνία: άνθρωποι – τόποι – ιστορίες» και αφορούσε κυρίως στην προβολή της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου στις ποικίλες εκφάνσεις της. Στις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν, στο πλαίσιο αυτό, συμμετείχαν αρκετές κοινότητες που έχουν εγγράψει στοιχεία στον Εθνικό Κατάλογο ΑΠΚ, παρουσιάζοντας μέσα από τις δράσεις τους τη σύνδεση των ανθρώπων με τον τόπο και τις ζωντανές παραδόσεις τους.

• **Προβολή της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Κύπρου**

Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών σε συνεργασία με την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO και το Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου, ετοίμασαν μια έκθεση φωτογραφίας για τα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Κύπρου, στα ελληνικά και στα αγγλικά, με τίτλο: «Παγκόσμια Κληρονομιά της Κύπρου: Ιστορία, Μύθος και Θρησκεία». Η έκθεση εγκαινιάστηκε στις 25 Ιανουαρίου 2016 στην Πύλη Αμμοχώστου από τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο. Την έκθεση επισκέφθηκαν δεκάδες μαθητές και καθηγητές δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν από αρχαιολόγους και να παρακολουθήσουν ντοκιμαντέρ της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO για την παγκόσμια κληρονομιά της Κύπρου.

• **Σύμβαση για την Προστασία και Προβολή της Πολυμορφίας των Πολιτιστικών Εκφράσεων (2005)**

Το σημείο επαφής για τη Σύμβαση 2005 της UNESCO (Πολιτιστικές Υπηρεσίες), σε συνεργασία με την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, ανέλαβαν τη σύνταξη της περιοδικής έκθεσης για την εφαρμογή της Σύμβασης στην Κύπρο. Στην έκθεση, η οποία υποβάλλεται στην UNESCO κάθε τέσσερα χρόνια, παρουσιάζεται η πολιτιστική πολιτική της χώρας και συγκεκριμένα μέτρα τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση της δημιουργικότητας, διευκολύνουν την πρόσβαση των δημιουργών στην εγχώρια και τη διεθνή αγορά και ενθαρρύνουν τη συμμετοχή του κοινού σε ποικίλες πολιτιστικές εκφράσεις. Για την ετοιμασία της έκθεσης αξιοποιήθηκαν οι συνεισφορές και άλλων κρατικών υπηρεσιών, καθώς και πολιτιστικών οργανισμών, οι οποίοι απέστειλαν καλές πρακτικές ως προς την υλοποίηση των αρχών της Σύμβασης 2005 στην Κύπρο.

1.17.2 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ UNESCO

Η Επιτροπή συνεργάζεται με τα αρμόδια τμήματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για την προώθηση των στόχων του Οργανισμού μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων και κυρίως με τις δραστηριότητες των σχολικών δικτύων και των δικτύων UNITWIN που λειτουργούν υπό την αιγίδα της UNESCO:

- **Δίκτυο Εταιρικών Σχολείων UNESCO**

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, η Επιτροπή συμμετέχει στον σχεδιασμό των ετήσιων δραστηριοτήτων των Εταιρικών Σχολείων UNESCO, όπως η εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το ετήσιο διήμερο Συμπόσιο Εταιρικών Σχολείων UNESCO, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 17-18 Μαρτίου 2016, στον Αγρό, με θέμα «Γεωπάρκο Τροόδους: Γεωλογική, Φυσική και Πολιτιστική Κληρονομιά». Στις εργασίες του Συμποσίου συμμετείχαν 20 δημόσια και ιδιωτικά σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Δικτύου Εταιρικών Σχολείων UNESCO Κύπρου και 4 Συνεργαζόμενα σχολεία UNESCO του Δικτύου Αττικής. Την ευθύνη διοργάνωσης του Συμποσίου είχαν το Λανίτειο Λύκειο, το Λύκειο Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, το Λύκειο Αγίου Ιωάννη, και το Λύκειο Αποστόλου Λουκά Κολοσσίου.

Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου, οι μαθητές και μαθήτριες είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε διαδραστικά - βιωματικά εργαστήρια, όπως: κατασκευή πλιθαριών, κατασκευή ξερολιθιών, κατασκευή καλλυντικών από υλικά της φύσης, παρασκευή παραδοσιακών εδεσμάτων, εργαστήρι δημοκρατικού δομημένου διαλόγου, κ.ά. Παράλληλα, τα μέλη του Δικτύου είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν και να συζητήσουν τις εργασίες τους γύρω από θέματα, όπως: ενδημικά φυτά και βότανα της Κύπρου και της οροσειράς Τροόδους, μεσαιωνικά γεφύρια της Κύπρου, βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκκλησίες του Τροόδους, μονοπάτια του Τροόδους, γαστρονομικές διαδρομές στην περιοχή Τροόδους, αμπέλου παράγωγα, κ.ά..

- **Δίκτυο SEMEP**

Το περιβαλλοντικό Πρόγραμμα South Eastern Mediterranean Environment Project (SEMEP), το οποίο συντονίζεται από την UNESCO, έχει ως στόχο τη μελέτη τεχνολογικών, οικονομικών, ιστορικών, κοινωνικών και πολιτιστικών θεμάτων και την προώθηση της επιστημονικής μελέτης και έρευνας σε περιβαλλοντικά θέματα. Επίσης, το Πρόγραμμα SEMEP συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό ερευνητικό Πρόγραμμα «Ark of Inquiry» που παρέχει τη δυνατότητα σύνδεσης με την έρευνα και διδασκαλία σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Με γενική ευθύνη της Επιθεώρησης Φυσιογνωστικών/Βιολογίας/Γεωγραφίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, και σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, διοργανώθηκε για 7η συνεχή χρονιά το μαθητικό Συνέδριο του Προγράμματος SEMEP στην Κύπρο με θέμα: «Συνεργασία για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, μέσω της κουλτούρας και της επιστήμης, για αειφόρο ανάπτυξη». Στο Συνέδριο παρευρέθηκαν οι υπεύθυνοι καθηγητές μαζί με μαθητές από κάθε εμπλεκόμενο σχολείο και παρουσίασαν την έρευνα που διεξήγαγαν στη διάρκεια του έτους. Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας - Μουσείο Νερού, στις 30 Μαρτίου 2016.

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Δικτύου για το σχολικό έτος 2015-2016 ολοκληρώθηκαν με τη διάκριση 4 σχολείων του Δικτύου στον Παγκύπριο Διαγωνισμό «Μαθητές στην Έρευνα – ΜΕΡΑ 2015-2016», που διοργανώνει το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας.

- **UNESCO / UNITWIN CHAIRS**

Πρόκειται για τον θεσμό των Εδρών UNESCO που έχει ως στόχο την ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων και την ενίσχυση της διαπανεπιστημιακής συνεργασίας και της ακαδημαϊκής αλληλεγγύης σε τομείς που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Οργανισμού. Η Επιτροπή διατηρεί στενή συνεργασία με τις δύο Έδρες UNESCO («Η πολιτισμική Ετερότητα και ο Διαπολιτισμικός Διάλογος για έναν Πολιτισμό Ειρήνης» στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και «Ισότητα και Ενδυνάμωση των Φύλων» στο Πανεπιστήμιο Κύπρου), για τη διοργάνωση εκδηλώσεων, τη διάχυση πληροφοριών, την ανταλλαγή απόψεων και την ετοιμασία εκθέσεων προς την UNESCO γύρω από εξειδικευμένα θέματα που άπτονται του ερευνητικού πεδίου των Εδρών UNESCO.

- **Πρόγραμμα Συμμετοχής**

Η Επιτροπή χειρίστηκε το Πρόγραμμα Συμμετοχής της UNESCO, το μεγαλύτερο διετές Πρόγραμμα παροχής απευθείας οικονομικής και τεχνικής βοήθειας στα κράτη-μέλη του Οργανισμού, για υλοποίηση εισηγήσεων που σχετίζονται με τους τομείς αρμοδιότητάς του. Για την περίοδο 2016-2017, η Επιτροπή υπέβαλε στον Οργανισμό μία πρόταση για δράση του Προγράμματος SEMEP.

1.17.3 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- **Παγκύπριος Μαθητικός Διαγωνισμός Σχεδιασμού Αφίσας με θέμα «Γεωπάρκο Τροόδους»**

Με αφορμή την πολύ σημαντική για την Κύπρο ένταξη του Γεωπάρκου Τροόδους στο Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων της UNESCO, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, στο πλαίσιο της δράσης της για προβολή και προώθηση του Γεωπάρκου Τροόδους, ιδιαίτερα ανάμεσα στους νέους, προκήρυξε παγκύπριο διαγωνισμό σχεδιασμού αφίσας για μαθητές δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης. Η απονομή των βραβείων και επαίνων πραγματοποιήθηκε στις 17 Μαρτίου 2016, στον Αγρό, στο πλαίσιο της τελετής έναρξης του 39^{ου} Παγκύπριου Συμποσίου Εταιρικών Σχολείων UNESCO.

- **Διάλεξη «Καταπολέμηση της σεξουαλικής βίας κατά των παιδιών: Ο ρόλος των αθλητικών φορέων στην πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου»**

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, διοργάνωσαν στις 15 Απριλίου 2016, στη Λεμεσό, διάλεξη με θέμα: «Καταπολέμηση της σεξουαλικής βίας κατά των παιδιών: Ο ρόλος των αθλητικών φορέων στην πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου». Σκοπός της διάλεξης ήταν η επιμόρφωση, ευαισθητοποίηση και εξοικείωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων του αθλητισμού (Ομοσπονδιών, σωματείων, συλλόγων, ομίλων, προπονητών, αθλητών, γονέων, αθλίτρων, κ.ά.) σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης ανηλίκων. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της πανευρωπαϊκής εκστρατείας του Συμβουλίου της Ευρώπης «Ένα στα Πέντε», για τον τερματισμό της σεξουαλικής βίας ενάντια στα παιδιά.

- **Εορταστική Εκδήλωση για τα 70χρονα UNESCO**

Με την ευκαιρία συμπλήρωσης 70 χρόνων από την ίδρυση της UNESCO, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, σε συνεργασία με το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας, διοργάνωσαν στις 4 Οκτωβρίου 2016, ειδική εορταστική εκδήλωση με τίτλο «70 Χρόνια UNESCO. Αντλώντας από το παρελθόν και πλάθοντας το μέλλον».

- **Εορταστική συναυλία για την Παγκόσμια Ημέρα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (10 Δεκεμβρίου 2016)**

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO και το Ίδρυμα της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου διοργάνωσαν, την Κυριακή 11 Δεκεμβρίου, στο Θέατρο Παλλάς, ειδική εορταστική συναυλία για την Παγκόσμια Ημέρα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η συναυλία, με τίτλο «Μουσική και Διαφωτισμός», πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των εορτασμών για το 40^ο Συμπόσιο Εταιρικών Σχολείων UNESCO Κύπρου.

1.17.4 ΕΚΔΟΣΕΙΣ/ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

- **Επετειακή έκδοση «70 χρόνια UNESCO. Αντλώντας από το παρελθόν και πλάθοντας το μέλλον»**

Η Επιτροπή, με αφορμή τη συμπλήρωση 70 χρόνων από την ίδρυση της UNESCO, εξέδωσε την επετειακή έκδοση «70 χρόνια UNESCO. Αντλώντας από το παρελθόν και πλάθοντας το μέλλον» (Λευκωσία, 2016). Μέσα από κείμενα και ανέκδοτες φωτογραφίες (195 σελίδες), η εν λόγω έκδοση καταγράφει και προβάλλει τη δράση της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, της Μόνιμης Αντιπροσωπείας αλλά και των αρμόδιων Υπουργείων, Υπηρεσιών και Επιτροπών, που οι δραστηριότητές τους σχετίζονται με εκείνες της UNESCO, τα τελευταία 60 χρόνια. Η έκδοση αποτελεί ντοκουμέντο για τη διαμόρφωση και την εφαρμογή των προγραμμάτων της UNESCO στην Κύπρο, στους τομείς του πολιτισμού, της εκπαίδευσης και των φυσικών, κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Τον σχεδιασμό και τη γραφιστική επεξεργασία της έκδοσης ανέλαβε η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου. Η ηλεκτρονική μορφή της έκδοσης είναι διαθέσιμη στο διαδίκτυο.

(<http://www.cyprusdigitallibrary.org.cy/items/show/882>)

- **Βιβλιοθήκη**

Στα γραφεία, όπου στεγάζεται η Επιτροπή, έχει δημιουργηθεί Βιβλιοθήκη με εκδόσεις της UNESCO, η οποία είναι ανοικτή για το κοινό που επιθυμεί να την συμβουλευτεί. Η συλλογή περιλαμβάνει μέχρι στιγμής 1100 τίτλους βιβλίων και περιοδικών και τα θεματικά αντικείμενα που καλύπτουν σχετίζονται με τις βασικές δράσεις της UNESCO στους τομείς της Εκπαίδευσης, του Πολιτισμού, των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, των Φυσικών Επιστημών, και της Επικοινωνίας και Πληροφόρησης. Πρωταρχική αποστολή της Βιβλιοθήκης είναι η εξυπηρέτηση των αναγκών μάθησης και πληροφόρησης των αρμόδιων φορέων για τις δραστηριότητες και προγράμματα της UNESCO, ώστε η Κύπρος να επωφελείται από αυτές, και των αναγκών ενημέρωσης του ευρύτερου κοινού για ό,τι αφορά στην UNESCO. Η Βιβλιοθήκη είναι ανοικτή στο κοινό για επιτόπια χρήση. Ο κατάλογος της βιβλιοθήκης είναι διαθέσιμος μέσω διαδικτύου (www.unesco.org.cy).

1.17.5 ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Η Επιτροπή διατηρεί δικό της ιστοχώρο (www.unesco.org.cy) και σελίδα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, youtube: Cyprus National Commission for UNESCO), με στόχο την άμεση και αποτελεσματική ενημέρωση του κοινού για θέματα που αφορούν στα προγράμματα της Επιτροπής και της UNESCO στην Κύπρο.

1.17.6 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η Επιτροπή εκπροσωπείται σε διακυβερνητικές επιτροπές, καθώς και περιφερειακές και διεθνείς συναντήσεις και συνέδρια, με σκοπό την ενημέρωση γύρω από προγράμματα της UNESCO, την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας:

- **2^η Συνάντηση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Επιτροπών UNESCO**

Λειτουργός της Επιτροπής συμμετείχε στην πιο πάνω συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε 24-26 Φεβρουαρίου 2016, στην Κρακοβία της Πολωνίας. Σε συνεργασία με τις Εθνικές Επιτροπές UNESCO της Ελλάδας και της Ισπανίας, η Επιτροπή παρουσίασε διάλεξη με κεντρικό θέμα τη σημασία των Γεωπάρκων UNESCO για την προβολή και προστασία της γεωλογικής, φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

- **6^η Διακυβερνητική Συνάντηση του δικτύου για τη Μεσογειακή Δίαιτα**

Στο πλαίσιο της συνεργασίας με τα άλλα έξι κράτη που έχουν εγγράψει τη Μεσογειακή Δίαιτα στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΑΠΚ), η Κύπρος εκπροσωπήθηκε στην πιο πάνω συνάντηση με έναν εμπειρογνώμονα ΑΠΚ και έναν εκπρόσωπο της κοινότητας Αγρού. Οι εργασίες της συνάντησης πραγματοποιήθηκαν στη Νάπολη και στην Pollica, εμβληματική κοινότητα της Ιταλίας για τη Μεσογειακή Δίαιτα, στις 5-6 Μαΐου 2016, και αφορούσαν κυρίως στις δράσεις που υλοποιούνται από τα κράτη για την προστασία και προβολή του στοιχείου.

- **10^η Συνάντηση Εμπειρογνομόνων Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΑΠΚ) στη Νοτιοανατολική Ευρώπη**

Εμπειρογνώμονας της Κύπρου για την ΑΠΚ και Λειτουργός της Επιτροπής συμμετείχαν στην εν λόγω συνάντηση, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 14-15 Ιουνίου 2016, στο νησί Brač της Κροατίας. Το θέμα της συνάντησης ήταν «Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά: συνέργειες και συντονισμός ανάμεσα στις Συμβάσεις 2003 και 1972 της UNESCO». Η συνάντηση οργανώθηκε από την Εθνική Επιτροπή UNESCO της Κροατίας, σε συνεργασία με το Περιφερειακό Γραφείο UNESCO στη Βενετία.

Οι συναντήσεις εμπειρογνομόνων για την ΑΠΚ ξεκίνησαν το 2007, με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών της περιοχής για την εφαρμογή της Σύμβασης της UNESCO για την προστασία της ΑΠΚ.

- **Εκλογή της Κύπρου στη Διακυβερνητική Επιτροπή για τη Διαφύλαξη της ΑΠΚ**

Κατά τη διάρκεια της 6ης Συνόδου των κρατών-μελών της Σύμβασης για τη Διαφύλαξη της ΑΠΚ, που πραγματοποιήθηκε στην έδρα του Οργανισμού στο Παρίσι, μεταξύ 30 Μαΐου και 2 Ιουνίου 2016, η Κύπρος εξελέγη μέλος της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την περίοδο 2016-2021. Ως μέλος της εν λόγω Επιτροπής, η Κύπρος θα λαμβάνει μέρος στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τις εγγραφές στοιχείων στους Καταλόγους ΑΠΚ της UNESCO και στη διαμόρφωση της πολιτικής της UNESCO για τη διαφύλαξη της ΑΠΚ σε παγκόσμιο επίπεδο.

- **15^ο Διεθνές Συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης για τη διεπιστημονική μελέτη της Ξερολιθιάς**

Οι εμπειρογνώμονες της Κύπρου για την ΑΠΚ συμμετείχαν στο πιο πάνω Συνέδριο, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 9-11 Σεπτεμβρίου 2016, καθώς και στην άτυπη συνάντηση εμπειρογνομένων για την ετοιμασία της πολυεθνικής αίτησης για την εγγραφή της τέχνης της ξερολιθιάς στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο ΑΠΚ. Τον συντονισμό της κοινής αίτησης, η οποία αναμένεται να υποβληθεί στην UNESCO το 2017, ανέλαβαν η Ελλάδα και η Κύπρος.

- **11^η Σύνοδος της Διακυβερνητικής Επιτροπής της Σύμβασης για την Προστασία της Αυλής Πολιτιστικής Κληρονομιάς**

Η Κύπρος εκπροσωπήθηκε στην πιο πάνω Σύνοδο, που πραγματοποιήθηκε 28 Νοεμβρίου – 2 Δεκεμβρίου 2016, στην Αντίς Αμπέμπα, Αιθιοπία, από την Αν. Μόνιμη Αντιπρόσωπο της Κύπρου στο Παρίσι.

2.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

2.1 ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥΣ

Το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών (Κ.Ε.Ε.) ιδρύθηκε το 1964, με σκοπό τη διεξαγωγή έρευνας σε θέματα που αφορούν στην ιστορία και τον πολιτισμό της Κύπρου και την έκδοση των πορισμάτων αυτής της έρευνας πάνω σε συστηματική βάση. Στο Κ.Ε.Ε. εκπονούνται ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται άμεσα με τους βασικότερους τομείς της Κυπριολογίας, δηλαδή την Ιστορία, Λαογραφία, Γλωσσολογία, Λογοτεχνία, Εθνογραφία και Κοινωνιολογία της Κύπρου, καθώς και με άλλα θέματα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες του τόπου και μέσα σε ένα ευρύτερο ιστορικό και γεωγραφικό πλαίσιο.

Τα πιο πάνω ερευνητικά προγράμματα ανατίθενται στο μόνιμο ερευνητικό προσωπικό του Κ.Ε.Ε. και σε εξωτερικούς συνεργάτες, εντός και εκτός Κύπρου. Στο πλαίσιο της επιστημονικής έρευνας, το Κ.Ε.Ε. συνεργάζεται με πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα της Κύπρου και του εξωτερικού, ενώ τα μέλη του μόνιμου ερευνητικού προσωπικού λαμβάνουν μέρος σε επιστημονικά συνέδρια που σχετίζονται με το γνωστικό τους αντικείμενο και πραγματοποιούν ερευνητικές αποστολές σε αρχεία του εξωτερικού. Επιπρόσθετα, το Κ.Ε.Ε. σε συνεργασία με άλλους επιστημονικούς φορείς, οργανώνει συνέδρια και σεμινάρια εντός και εκτός Κύπρου.

2.2 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑ

Το Κ.Ε.Ε. διαθέτει εξειδικευμένη Βιβλιοθήκη, η οποία περιλαμβάνει εγκυκλοπαίδειες, επιστημονικές σειρές, δημοσιευμένες αρχειακές πηγές και άλλα έργα αναφοράς, που καλύπτουν την ιστορία και τον πολιτισμό όχι μόνο της Κύπρου αλλά και της Ελλάδας, της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής γενικότερα. Η μηχανογράφηση της Βιβλιοθήκης βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο.

Στο Κ.Ε.Ε. υπάρχουν και διάφορες συλλογές πρωτογενούς αρχειακού υλικού, αποτελούμενες από χειρόγραφα, φωτοτυπίες και φωτογραφικά ανάπτυπα ιστορικών πηγών και εγγράφων, μικροταινίες, κασέτες και ψηφιακούς δίσκους. Αυτό το υλικό είναι καταχωρημένο σε διάφορα αρχεία, δηλαδή το Ιστορικό Αρχείο, το Αρχείο Παλαιών Πολεμιστών, το Λαογραφικό Αρχείο και το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης. Για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης του Αρχείου Προφορικής Παράδοσης, του Λαογραφικού Αρχείου και του Αρχείου Παλαιών Πολεμιστών το Κ.Ε.Ε. προχώρησε, σε συνεργασία με τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου, στη μεταγραφή των κασετών που είχε το καθένα από αυτά τα τρία αρχεία πάνω σε ψηφιακούς δίσκους, με απώτερο σκοπό τη δημιουργία μίας Ενιαίας Βάσης Δεδομένων Προφορικής Ιστορίας.

2.3 ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Από το 1965 μέχρι σήμερα, το Κ.Ε.Ε. έχει δημοσιεύσει αριθμό σημαντικών έργων που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών θεμάτων. Πρόκειται για επιστημονικές μονογραφίες, εκδόσεις εγγράφων και άλλων πηγών της ιστορίας της Κύπρου, μεταφράσεις ιστορικών πηγών, επανεκδόσεις, πρακτικά συνεδρίων και επιστημονική Επετηρίδα. Από την ίδρυσή του το Κ.Ε.Ε. έχει δημοσιεύσει περισσότερα από 140 επιστημονικά έργα, 38 Επετηρίδες και έναν ψηφιακό δίσκο με παραδοσιακά κυπριακά τραγούδια. Οι εργασίες του Κ.Ε.Ε. εκδίδονται στην Ελληνική ή Αγγλική, ή Γαλλική, ή Γερμανική, ή Ιταλική, ή Ισπανική Γλώσσα.

Τα πορίσματα των βραχυπρόθεσμων ερευνητικών προγραμμάτων δημοσιεύονται στην Επετηρίδα του Κ.Ε.Ε., ενώ αυτά των μακροπρόθεσμων ερευνητικών προγραμμάτων δημοσιεύονται σε αυτοτελείς εκδόσεις, οι οποίες εντάσσονται σε μια από τις ακόλουθες σειρές:

- Πηγές και Μελέτες της Κυπριακής Ιστορίας
- Δημοσιεύματα του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών.
- Πρακτικά Συμποσίων του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών
- Δημοσιεύματα του Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών
- Ψηφιακοί Δίσκοι
- Συναγωγή Μελετών

Οι πιο πάνω εκδόσεις διατίθενται προς πώληση από τα γραφεία του Κ.Ε.Ε., καθώς και από βιβλιοπωλεία της Κύπρου και του εξωτερικού.

2.4 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 2016

Το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών οργάνωσε μια παρουσίαση των εκδόσεων του Κ.Ε.Ε. για το έτος 2015 στο σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα, στις 30 Μαρτίου του 2016. Μια δεύτερη παρουσίαση των εκδόσεων του Κ.Ε.Ε. για το έτος 2015 έγινε και στη Θεσσαλονίκη, την 1 Απριλίου 2016 στο Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας.

Στο πλαίσιο της δημοσίευσης και προβολής των πορισμάτων της κυπρολογικής έρευνας που διεξάγεται στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, εκδόθηκαν το 2016 τα ακόλουθα πέντε βιβλία:

1. *Ottoman Documents from the Archives of the Venetian Consulate of Cyprus 1671-1765*, επιμέλεια Θεοχάρη Σταυρίδη
2. *Gênes et l' Outre Mer: Actes notariés rédigés à Chypre par le notaire Antonius Folietta (1445-1458)*, επιμέλεια Michel Balard, Laura Balletto και Catherine Otten-Froux
3. *Επετηρίδα Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών*, τόμος XXXVIII (2015)
4. *Παύλου Λιασίδα Άπαντα*, Τόμος Β΄, επιμέλεια Κωνσταντίνος Γιαγκουλλής, 1^η Επανέκδοση
5. Γεώργιος Κεχαγιόγλου-Λευτέρης Παπαλεοντίου, *Ιστορία της Νεότερης Κυπριακής Λογοτεχνίας*, 1^η Επανέκδοση

Το 2016 ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για την απόκτηση νέας αποθήκης για τις εκδόσεις του Κ.Ε.Ε., θέτοντας τέλος σ' ένα χρόνιο πρόβλημα που αφορούσε στην αποθήκευση αυτών των εκδόσεων. Με την επισκευή της νέας αποθήκης και την εκεί μεταστέγαση όλων των εκδόσεων του Κ.Ε.Ε., οι οποίες προηγουμένως βρίσκονταν σκορπισμένες σε πέντε αποθήκες σε διάφορα σημεία της Λευκωσίας, έχει λυθεί οριστικά το θέμα της φύλαξης των εκδόσεων του Κ.Ε.Ε. σε ένα ευρύχωρο και ασφαλές μέρος.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα του Κ.Ε.Ε.: www.moec.gov.cy/kee

3.

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

3.1 ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου άρχισε το δημιουργικό ταξίδι του το 1971, με στόχο την προαγωγή της θεατρικής τέχνης.

Ως Κρατικό Θέατρο προσφέρει στο κοινό θεατρικές παραστάσεις μέσα από τέσσερις σκηνές:

- Η Κεντρική Σκηνή ανεβάζει μεγάλες παραγωγές κλασικού, σύγχρονου ρεπερτορίου και αρχαίου δράματος.
- Η Νέα Σκηνή δίνει στο κοινό την επιλογή ολιγοπρόσωπων έργων, σε πιο μικρό και ατμοσφαιρικό χώρο, φέρνοντας τη δράση πιο κοντά στον θεατή, με επίκεντρο το παγκόσμιο σύγχρονο ρεπερτόριο με κοινωνικούς προβληματισμούς.
- Η Παιδική Σκηνή στοχεύει στο ευαίσθητο παιδικό κοινό και δίνει παραστάσεις σε όλη την Κύπρο, σε σχολεία και κοινότητες με δύσκολη πρόσβαση των παιδιών στο θέατρο.
- Η Πειραματική Σκηνή έχει στόχο την έρευνα και τις σύγχρονες αναζητήσεις του θεάτρου τόσο στην Κύπρο όσο και διεθνώς.

Με περιοδείες σε αστικά και αγροτικά κέντρα και με τακτικές παραστάσεις, ο Θ.Ο.Κ. καθιερώθηκε στη συνείδηση των Κυπρίων ως ένας Οργανισμός δημιουργικός, παραγωγικός, με κύρος, ο οποίος κέρδισε την εμπιστοσύνη ανθρώπων του θεάτρου από την Ελλάδα και άλλες χώρες του εξωτερικού, που κατά καιρούς συνεργάζονται με το θέατρο της Κύπρου. Όλα αυτά συμβάλλουν στη θετικότερη ανταπόκριση του κοινού και στην εδραίωση του Οργανισμού ως ενός θεατρικού σχήματος με διεθνή εμβέλεια.

Μια αναδρομή στο έργο του Θ.Ο.Κ., κατά τα σαράντα χρόνια λειτουργίας του, θα εντυπωσίαζε και τους πλέον διστακτικούς ή και «αδιάφορους» για το θέατρο θεατές: Υψηλό επίπεδο παραστάσεων, ανάδειξη σημαντικών καλλιτεχνικών δυνάμεων του τόπου – ηθοποιών, σκηνοθετών, συνθετών, σκηνογράφων - ενδυματολόγων, χορογράφων. Η Σκηνή του Θ.Ο.Κ. ταξίδεψε σε τέσσερις ηπείρους και έγινε δεκτή ως μια θεατρική μονάδα με άποψη και ποιότητα, που συμβάλλει τόσο στην πλούσια ελληνική θεατρική κληρονομιά, όσο και στη γεφύρωση των πολιτισμών. Στον τομέα αυτό ο Οργανισμός μπόρεσε να καθιερωθεί και να δώσει παραστάσεις που τίμησαν το θέατρο και την Κύπρο. Ο Αναπτυξιακός Τομέας ήρθε να προστεθεί επίσημα στις δραστηριότητες του Θ.Ο.Κ. το 1986.

Σήμερα, οι αναπτυξιακές δραστηριότητές του περιλαμβάνουν:

- Επιχορήγηση και στήριξη της θεατρικής δημιουργίας • χρηματοδότηση ad-hoc θεατρικών παραστάσεων • διοργάνωση σεμιναρίων, διαλέξεων και άλλων εκδηλώσεων για το θέατρο • θέατρο στα σχολεία • ερασιτεχνικό θέατρο • θέατρο στις παροικίες του εξωτερικού • στήριξη της κυπριακής θεατρικής γραφής και οργάνωση θεατρικών διαγωνισμών συγγραφής • συνεργασίες με οργανισμούς εκτός Κύπρου (Υπουργεία Ελλάδος, θεατρικούς οργανισμούς εξωτερικού, χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.) • Ίδρυση και προώθηση λειτουργίας του Κυπριακού Μουσείου Θεάτρου.

- Οικονομική στήριξη οργανωμένων συνόλων (π.χ. Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, Ένωση Ηθοποιών Κύπρου, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, Εταιρεία Θεατρικών Συγγραφέων, κ.λπ.)

Επίσης, τα τελευταία χρόνια εγκαθιδρύθηκε ο θεσμός του Θεάτρου Βαλίτσα, ειδικά κατασκευασμένης, για να παρουσιάζεται σε τάξεις σχολείων κυρίως Μέσης Εκπαίδευσης.

Σήμερα ο Θ.Ο.Κ. αποτελεί αναμφίβολα έναν από τους σημαντικότερους πολιτιστικούς φορείς της Κύπρου και τον πυρήνα του θεατρικού γίγνεσθαι του τόπου, με διεθνή καλλιτεχνική παρουσία αξιώσεων και με ευρεία δραστηριότητα στον τομέα της ανάπτυξης.

Το 2011-2012 βρήκε τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου να συνεχίζει το ανανεωτικό του πρόγραμμα, τόσο σε επίπεδο συνεργατών, όσο και σε επίπεδο δραστηριοτήτων, επιλογών ρεπερτορίου, ανοίγματος προς το εξωτερικό.

Οι αλλαγές που έφεραν τον Θ.Ο.Κ. τα τελευταία χρόνια στο επίκεντρο του Ευρωπαϊκού θεατρικού γίγνεσθαι και προκάλεσαν την ολοφάνερη αλλαγή στάσης στο κοινό της Κύπρου προς τον Οργανισμό, συνεχίστηκαν με την ίδια ζέση και επίγνωση του στόχου: θέατρο για τον κόσμο της Κύπρου με ανοίγματα προς και διαρκείς επιρροές από το εξωτερικό.

Θέατρο κοντά στους ανθρώπους με προσεκτικά επιλεγμένο ρεπερτόριο, με προγράμματα, όπως το “Hear me out” για νέους σε απομακρυσμένες περιοχές, με καλοκαιρινές παραστάσεις σε δεκάδες απομακρυσμένα σημεία της υπαίθρου, με παραστάσεις μέσα στα σχολεία, θέατρο σχεδιασμένο, έχοντας ακούσει τις ανάγκες των ανθρώπων της Κύπρου, ήταν μερικοί μόνο από του στόχους που επιτεύχθηκαν.

Επίσης, αναπτύχθηκαν προγράμματα συνεργασίας με άλλα κρατικά θέατρα της Ευρώπης, με καινούρια είδη θεάτρου, με καινοτόμες πρακτικές, όπως τα δραματουργικά εργαστήρια στα σχολεία και οι ανοιχτές σε νέους δοκιμές, με ανταλλαγή συντελεστών και νέες προσκλήσεις, νέες προσεγγίσεις στο παιδικό/εφηβικό θέατρο, προγράμματα συνεργασίας με άλλα κρατικά θέατρα της Ευρώπης, τα οποία έδωσαν την ευκαιρία για ανταλλαγή ιδεών, εμπειριών και πρακτικών.

Η σε βάθος προσεκτική επιλογή των αλλαγών που έγιναν τα τελευταία χρόνια σε διάφορα επίπεδα, από τα ενημερωτικά και τα έντυπα προγράμματα του Θ.Ο.Κ., μέχρι το νέο του κτήριο που έχει ολοκληρωθεί στις 28 Μαρτίου 2012 και τη φιλοξενία γεγονότων, όπως η Γενική Συνέλευση της Συνόδου των Θεάτρων της Ευρώπης, βοήθησαν, ώστε το Διοικητικό Συμβούλιο να παραλάβει έργο στο οποίο να μπορεί να ρυθμίσει καθοριστικές λεπτομέρειες και με βάση αυτό να προχωρήσει δραστηρικά στο μέλλον.

3.2 ΣΚΗΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ Θ.Ο.Κ. ΚΑΤΑ ΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 1.10.14-30.9.15

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Α/Α	Έργο	Αριθμός Παραστάσεων	Αριθμός Θεατών
1.	ΛΩΞΑΝΔΡΑ της Μαρίας Ιορδανίδου Σκηνοθεσία: Έφη Θεοδώρου Περίοδος: 31.10.15-14.2.16	42	11.264
2.	ΓΛΥΚΟ ΠΟΥΛΙ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ του Tennessee Williams Μετάφραση: Έφη Γιαννοπούλου Σκηνοθεσία: Άντζελα Μπρούσκου Περίοδος: 5.3.16-20.5.16	25	3.110
3.	Η ΚΟΡΗ ΜΟΥ Η ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΡΙΑ Αλέκου Σακελλάριου Σκηνοθεσία: Αχιλλέας Γραμματικόπουλος Περίοδος: 29.6.16-3.8.16	15	12.118
4.	ΑΝΤΙΓΟΝΗ του Σοφοκλή Μετάφραση: Δημήτρης Μαρωνίτης Σκηνοθεσία: Στάθης Λιβαθινός Περίοδος: 16.9.16- 30.9.16	9	7.853
	ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ	91	34.345
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.14 - 30.9.15	49	20.741
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.13 - 30.9.14	106	23.513

ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

Α/Α	Έργο	Αριθμός Παραστάσεων	Αριθμός Θεατών
1.	ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ του Judith Thompson Μετάφραση: Στέλλα Φυρογένη, Νικολέτα Καλαθά Σκηνοθεσία: Α. Κατσαρής, Λ. Σορόκου, Σ. Φυρογένη, Ν. Καλαθά Περίοδος: 23.10.15-18.12.15	27	1.958
2.	ΚΑΣΤΙΝΚ του Αλεξάντερ Γκαλίν Σκηνοθεσία: Ανδρέας Πάντζης Περίοδος: 18.2.16-7.4.16	18	1.591
3.	Η ΤΑΞΗ ΜΑΣ του Tadeusz Slobodzianek Μετάφραση: Έρι Κύργια Σκηνοθεσία: Γιάννης Καλαβριανός Περίοδος: 26.2. - 23.4.16	30	2.592
	ΣΥΝΟΛΟ ΝΕΑΣ ΣΚΗΝΗΣ	75	6.141
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.14 - 30.9.15	92	8.403
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.13 - 30.9.14	170	15.246

Σ Κ Η Ν Η 018

A/A	Έργο	Αριθμός Παραστάσεων	Αριθμός Θεατών
1.	ΕΓΩ, Ο ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ του Βασίλη Μυριανθόπουλου Σκηνοθεσία: Βασίλης Μυριανθόπουλος Περίοδος: 12.9.15-31.3.16	131	43.458
	ΣΥΝΟΛΟ ΣΚΗΝΗΣ 018	131	43.458
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.14 - 30.9.15	174	40.716
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.13 - 30.9.14	213	42.001

NATIONAL THEATRE LIVE			
	ΤΖΕΙΝ ΕΙΡ	1	253
	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	1	263
	ΟΠΩΣ ΜΑΣ ΑΡΕΣΕΙ	1	252
	THE AUDIENCE	1	133
	HANGMEN	1	169
	A VIEW FROM THE BRIDGE	1	260
	ΣΥΝΟΛΟ	6	1.330
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	303	85.274
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.14 - 30.9.15	315	69.860
	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1.10.13 - 30.9.14	489	80.760

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΘΟΚ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ Α.Ε. ΤΑ ΕΤΗ 2016, 2015 ΚΑΙ 2014

	Έργο	Αριθμός Παραστάσεων	Αριθμός Θεατών
2016	Σοφοκλή "ΑΝΤΙΓΟΝΗ" Συμπαγωγή Εθνικό Θέατρο, Κ.Θ.Β.Ε, Θ.Ο.Κ.	-	-
2015	Tadeusz Slobodzianek "Η ΤΑΞΗ ΜΑΣ"	ΑΚΥΡΩΘΗΚΑΝ	-
	---	-	-
2014	---	-	-

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΡΓΩΝ, ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΘΕΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

1.10.15-30.9.16	Αριθμός Έργων		Αριθμός Παραστάσεων		Αριθμός Θεατών		Σύνολο Θεατών
	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	
Κεντρική Σκηνή	4	1	91	--	34.345	-	34.345
Νέα Σκηνή	3	2	75	2	6.141	100	6.241
Σκηνή 018	4	-	131	-	43.458	-	43.458
ΣΥΝΟΛΟ	11	3	297	2	83.944	100	84.044

1.10.14-30.9.15	Αριθμός Έργων		Αριθμός Παραστάσεων		Αριθμός Θεατών		Σύνολο Θεατών
	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	
Κεντρική Σκηνή	4	1	49	6	20.741	3.300	24.041
Νέα Σκηνή	6	-	92	-	8.403	-	8.403
Σκηνή 018	4	-	174	-	40.716	-	40.716
ΣΥΝΟΛΟ	14	1	315	6	69.860	3.300	73.160

1.10.13-30.9.14	Αριθμός Έργων		Αριθμός Παραστάσεων		Αριθμός Θεατών		Σύνολο Θεατών
	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	Κύπρου	Εξωτερικού*	
Κεντρική Σκηνή	4	-	85	-	19.710	-	19.710
Νέα Σκηνή	7	-	135	-	12.651	-	12.651
Σκηνή 018	4	-	191	-	44.884	-	44.884
ΣΥΝΟΛΟ	15	0	411	0	77.245	0	77.245

* Τα στοιχεία της στήλης αυτής περιλαμβάνουν παραγωγές των σκηνών του ΘΟΚ που περιόδευσαν στο εξωτερικό

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΘΟΚ ΜΕ ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Στα πλαίσια συνεργασίας, ανταλλαγών και φιλοξενίας, ο ΘΟΚ κατά το 2016 παρουσίασε τα πιο κάτω έργα:

Έργο	Αριθμός Παραστάσεων	Αριθμός Θεατών
1. Η ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΗ	2	294
2. ΕΓΩ, Η ΓΩΓΩ	3	344
3. ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ	3	316
ΣΥΝΟΛΟ	8	954

3.3 ΤΟΜΕΑΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΘΥΜΕΛΗ

	2016 €	2015 €	2014 €
ΣΑΤΙΡΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ	196.915	211.743	221.400
ΘΕΑΤΡΟ ΕΝΑ	165.500	199.643	212.900
ΕΘΑΛ	206.800	218.363	232.000
ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΑΛΑ	174.000	207.051	225.000
ΘΕΑΤΡΟ ΔΙΟΝΥΣΟΣ	116.416	57.400	47.000
ΘΕΑΤΡΟ ΑΝΕΜΩΝΑ	54.000	44.500	17.600
ΘΕΑΤΡΟ VERSUS	20.000	37.000	13.000

ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΝΤΡΟ ΛΤΔ	-	5.000	7.000
ΘΕΑΤΡΟ ΤΑΜΑΣΣΟΣ	-	-	12.800
PARAVAN PROACTIONS	14.000	-	10.000
A.P. ATLANTIS PRODUCTIONS LTD	-	-	3.600
ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ	14.000	-	-
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ PERSONA	20.000	13.100	-
ΑΜΦΙΚΤΙΟ ΙΔΡΥΜΑ	-	18.600	17.000
THEATRE GROUP QUINTA	-	-	7.900
ΑΕΙΠΟΛΙΣ	-	-	3.000
ΟΜΑΔΑ A VENDRE	-	-	2.000
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ POINT 2	-	18.400	8.500
ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ	-	19.700	12.000
ACT THEATRE	-	15.000	-
FRESH TARGET THEATRE	39.200	11.500	-
ΘΕΑΤΡΟ ΕΡΩΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	-	10.000	-
ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΩΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ	17.800	9.500	4.000
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΟΛΒΟΣ	-	7.700	8.500
ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	-	6.200	7.500
LEDRA MUSIC SOLOISTS	-	5.000	-
LITTLE MUSE THEATRE LARNACA	-	5.000	-
ΜΑΡΙΟΣ ΜΕΤΤΗΣ	10.000	5.000	-
ΝΙΚΟΣ ΖΑΒΑΛΛΗΣ	-	5.000	-
ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΚΟΥΛΛΗ	-	5.000	-
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΓΙΟΛΑΝΤΑ	-	5.000	-
ΑΝΤΡΙΑ ΖΕΝΙΟΥ	-	3.500	-
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΣΟΛΟ ΓΙΑ ΤΡΕΙΣ	28.000	3.000	8.000
ΟΜΑΔΑ ΕΙΔΕΚΑΝΟΥ	-	3.000	-
ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΛΗ	-	2.000	-
ΕΛΕΑΝΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	-	1.500	-
ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΑΓΟΝΕΣ ΖΩΗΣ	-	1.500	-
ΜΑΡΙΝΑ ΦΡΑΓΚΕΣΚΙΔΟΥ	-	-	10.200
ALPHA SQUARE ORGANISATION LTD	41.272	-	7.000
ΜΑΡΙΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ	-	-	5.000
OPEN ARTS	10.000	-	16.500
ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ	-	-	13.400
ΑΛΕΞΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ	-	-	4.000

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΝΗΠΕΘΕ	-		3.000
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΡΑΜΑ	-		3.000
ΘΕΑΤΡΟ ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ	10.000	-	-
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ LIBERTAD	10.000	-	-
PRIMA LUX	10.980	-	-
ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΜΙΤΟΣ	14.000	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	1.172.883	1.154.900	1.142.800

3.4 ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	2016 €	2015 €	2014 €
• ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ Θ.Ο.Κ.	139.584	131.658	79.221
• ΘΕΑΤΡΟ ΑΠΟΘΗΚΕΣ Θ.Ο.Κ.	24.568	50.000	14.701
• ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ΄	6.769	1.673	10.040
ΣΥΝΟΛΟ	170.921	183.331	103.962

3.5 ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ	2016 €	2015 €	2014 €
29 ^ο ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	20.330	-	-
28 ^ο ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	468	30.027	-
27 ^ο ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	-	742	27.758
26 ^ο ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	-	-	3.164
ΣΥΝΟΛΟ	20.798	30.769	30.922

ΣΧΟΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ	2016 €	2015 €	2014 €
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	27.323	23.246	27.276
ΣΥΝΟΛΟ	27.323	23.246	27.276

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	2016 €
ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	47.500
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΠΡΟΥ	35.000

ΛΑΪΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ	5.500
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ	4.000
ΕΝΩΣΗ ΗΘΟΠΟΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ	2.000
ΣΗ.ΔΗ.Κ.Ε.Κ	2.000
ΣΥΝΟΛΟ	96.000

ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	2016 €
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ & Κ.Θ.Β.Ε. "ΑΝΤΙΓΟΝΗ"	85.549
ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ "Η ΤΑΞΗ ΜΑΣ"	33.107
ΧΟΡΗΓΙΑ ΣΕ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΠΟΥ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥΣ ΑΝΕΒΗΚΑΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΑ ΘΕΑΤΡΑ	21.600
ΒΡΑΒΕΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ	15.296
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ	6.825
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ	2.680
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΗΘΟΠΟΙΟΥΣ	2.481
ΣΥΝΟΛΟ	167.538

Μέρος Γ΄

Αθλητισμός

1.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (Κ.Ο.Α.)

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, ως η Ανώτατη Αθλητική Αρχή στον χώρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχει, σύμφωνα με τον Περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμο 69-96, την ευθύνη της αθλητικής ανάπτυξης του εξωσχολικού αθλητισμού, καθώς και του Προγράμματος «Αθλητισμός Για Όλους» (ΑΓΟ).

Η λειτουργική διάρθρωση του Κ.Ο.Α. είναι:

- 1.1 Ο Τομέας του Αθλητισμού
- 1.2 Ο Τομέας των Τεχνικών Υπηρεσιών/ της Διαχείρισης των Ιδιόκτητων Αθλητικών Εγκαταστάσεων και του ελέγχου Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής
- 1.3 Ο Κλάδος της Οικονομικής Διαχείρισης
- 1.4 Οι Διεθνείς Αθλητικές Σχέσεις και τα Ευρωπαϊκά Θέματα
- 1.5 Τα Πρωτόκολλα
- 1.6 Οι Υπηρεσιακές Επισκέψεις
- 1.7 Η Ακαδημία Αθλητισμού
- 1.8 Τα Θέματα του Προσωπικού
- 1.9 Το Κέντρο Αθλητικών Ερευνών (ΚΑΕΚ)
- 1.10 Το Ανώτατο Συμβούλιο Υγείας Αθλητών (ΑΣΥΑ) - Δελτία Υγείας Αθλητών

Ο Τομέας του Αθλητισμού έχει υπό την ευθύνη του τον Αγωνιστικό Αθλητισμό και τον Αθλητισμό για Όλους, καθώς επίσης και όλα τα επιμέρους προγράμματα του Οργανισμού (Σχέδιο Υψηλής Επίδοσης, Εθνικό Σχέδιο Ταλέντων ΕΣΥΑΑ, Βίας κ.λπ.).

Ο Τομέας των Αθλητικών Χώρων & Τεχνικών Υπηρεσιών έχει υπό την ευθύνη του τη δημιουργία ή /και τη βελτίωση της αθλητικής υποδομής, καθώς επίσης και την επίβλεψη και συντήρηση όλων των ιδιόκτητων αθλητικών χώρων.

Ο Κλάδος της Οικονομικής Διαχείρισης έχει την ευθύνη όλου του οικονομικού προγραμματισμού του Κ.Ο.Α., καθώς και τον έλεγχο των οικονομικών διαδικασιών και τη διαχείριση των ιδιόκτητων αθλητικών χώρων.

Ο Κλάδος του Ανθρώπινου Δυναμικού και ΚΑΕΚ έχει υπό την ευθύνη του την εκπαίδευση όλων των μόνιμων υπαλλήλων του Οργανισμού, την παρακολούθηση του Κέντρου Αθλητικών Ερευνών και Συντεχνιακών Σχέσεων.

Ανάλυση των Τομέων και Κλάδων

1.1 Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ο Τομέας του Αθλητισμού λειτουργεί σε δύο κατευθύνσεις, στην κατεύθυνση του Αγωνιστικού Αθλητισμού και στην κατεύθυνση του Μαζικού Αθλητισμού.

- Αγωνιστικός Αθλητισμός

Ο Αγωνιστικός Αθλητισμός στηρίχθηκε οικονομικά από τον Οργανισμό με ποσό ύψους €9.929.980,00 σε σύγκριση με €9.818.814,00 το 2015. Με το πιο πάνω ποσό το 2016 επιχορηγήθηκαν οι ακόλουθοι τομείς:

-Προγράμματα Κ.Ο.Α. - €1.864.480 Συνέδρια, Ασφάλιση, Βία και Τίμιο Παιχνίδι, ΕΣΥΑΑ, Εθνικό Σχέδιο Ταλέντων, Σχεδιασμός Αθλητών Υψηλής Επίδοσης, Έρευνες, Εθελοντισμός και Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού

-Επιχορηγήσεις - Κατεύθυνση Α΄: Αθλητισμός Βάσης (Σωματεία)- €2.581.181,75

Κατεύθυνση Β΄: Αθλητισμός Κορυφής (Ομοσπονδίες) - €5.484.318,25

-Προγράμματα Κ.Ο.Α.

Τα προγράμματα Κ.Ο.Α. στην ουσία είναι εθνικά προγράμματα, τα οποία καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και σε αυτό εντάσσονται τα πιο κάτω επιμέρους προγράμματα

-Συνέδρια

Αφορά συνέδρια που διοργανώνει ο Οργανισμός μέσα στο πλαίσιο της επιμόρφωσης στελεχών των Ομοσπονδιών.

-Ασφάλιση

Αφορά στο ασφαλιστικό σχέδιο υψηλής επίδοσης μέσα από το οποίο επωφελούνται πέραν των 700 αθλητών και αθλητριών των Εθνικών Ομάδων.

-Βία & Τίμιο Παιχνίδι

Μέσα από το πρόγραμμα διοργανώνονται συναντήσεις, συζητήσεις και άλλες εκδηλώσεις με αθλητικούς φορείς και οργανωμένα σύνολα για τα θέματα που αφορούν στην πρόληψη και καταστολή της Βίας στα γήπεδα.

Ο αρμόδιος Λειτουργός του Οργανισμού συμμετέχει στις ετήσιες συνεδρίες του Τμήματος Αθλητισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης (TRV) στο Στρασβούργο, μέσα από τις οποίες ετοιμάζονται οι διάφορες Συμβάσεις, όπως "Convention on the Manipulation of Sports Competitions" (Macolin Convention) και "Convention on an Integrated Safety, Security and Service Approach at Football Matches and Other Sports Events"

Περαιτέρω, και με βάση τους Κανονισμούς των Επιτηρητών Σταδίων, αλλά και τις αποφάσεις της Επιτροπής Επιτηρητών Σταδίων, όπως αυτή ορίζεται από τους Κανονισμούς, ο Οργανισμός συνέχισε την εμπλοκή του σε ό, τι αφορά στο κόστος και την οργάνωση της εκπαίδευσης των επιτηρητών. Συνέχισε δε την τήρηση και διαχείριση του Μητρώου Επιτηρητών Σταδίων, ενώ με απόφαση της Επιτροπής ετοιμάστηκε, και από το 2017 θα υπάρχει παράλληλα, και Μητρώο Υπεύθυνων Ασφάλειας Σταδίων.

Το 2016 πραγματοποιήθηκε εκπαίδευση νέων Υπεύθυνων Ασφάλειας Σταδίων, καθώς και νέων επιτηρητών σταδίων, πέραν της εκπαίδευσης για ανανέωση του Δελτίου Ταυτότητας των υφιστάμενων επιτηρητών σταδίων, το οποίο έληξε στις 31/5/2016.

Ο θεσμός των Επιτηρητών Σταδίων εφαρμόζεται για 4^η αγωνιστική περίοδο και έχει αποφορτίσει την Αστυνομία από συγκεκριμένα καθήκοντα, γεγονός που συμβάλλει στη μείωση του αριθμού των Αστυνομικών που χρησιμοποιούνται στα γήπεδα και κατ' επέκταση του κόστους αστυνόμευσης αθλητικών εκδηλώσεων. Για το 2016 ο Σχεδιασμός προέβλεπε ποσό €30.000.

-ΕΣΥΑΑ

Το Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού συστάθηκε από τον Κ.Ο.Α. το 1998 και έχει σκοπό να υποστηρίξει τον αθλητισμό βάσης και συγκεκριμένα τις οργανωμένες αναπτυξιακές ηλικίες του αθλητισμού μέσω των Σωματείων/Συλλόγων/Ομίλων, ενισχύοντάς τους σε συγκεκριμένους τομείς. Ως τεχνοκρατικός αγωνιστικός Σχεδιασμός καλύπτει δύο τομείς: Τον ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ για στήριξη παιδιών μέχρι 16 χρόνων, και τον ΕΦΗΒΙΚΟ για στήριξη παιδιών 16-18 χρόνων. Ο Σχεδιασμός καλύπτει και επιμέρους τομείς, όπως είναι η επιμόρφωση, η επιστημονική στήριξη, η αξιολόγηση, η

αξιοποίηση και τα κίνητρα. Από την αγωνιστική περίοδο 2013 -2014, η λειτουργία του Σχεδίου βασίζεται πλέον πάνω σε εγκεκριμένο από το Δ.Σ. «Οδηγό Λειτουργίας», καθώς και κριτήρια και προϋποθέσεις για την επιχορήγηση προπονητών των Σωματείων/Συλλόγων/Ομίλων. Το 2016 αναθεωρήθηκε αριθμός άρθρων του Οδηγού για τη βελτίωση της λειτουργίας του Σχεδίου, το οποίο λειτουργεί από Οκτώβριο μέχρι Ιούνιο και καλύπτει μία αγωνιστική περίοδο. Για το 2016 ο Σχεδιασμός προέβλεπε ποσό €1.200.000 το οποίο κατανεμήθηκε στα αθλήματα ως ακολούθως:

ΑΘΛΗΜΑ	ΣΩΜΑΤΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ / ΤΡΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΘΛΗΤΩΝ / ΤΡΙΩΝ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €		ΣΧΟΛΙΑ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
				ΕΦΗΒΙΚΟ	Ε.Σ.Υ.Α.Α.	
ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ	22	64	1,600	83,000	109,000	Κατά το 2016 πραγματοποιήθηκαν τα πιο κάτω: - Παγκύπρια συνάντηση προπονητών και παραγόντων Ε.Σ.Υ.Α.Α. - Προπονητικά Σεμινάρια - - Αξιολόγηση επίλεκτων αθλητών / τριων Ε.Σ.Υ.Α.Α.
				192,000		
ΧΕΙΡΟΣΦΑΙΡΙΣΗ	13	33	599	33,000	74,000	
				107,000		
ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΙΣΗ	26	65	1,274	70,000	130,000	
				200,000		
ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ	45	73	1,460	216,000		
ΑΤΟΜΙΚΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ	92	118	2,500	229,000		
ΣΤΙΒΟΣ	6	29	1,500	82,000		
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ				200,000		
ΣΥΝΟΛΟ	204	382	8,933	€1,226,000*		<i>*Υπολογιζόμενο</i>

-Σχεδιασμός Υψηλής Επίδοσης

Σκοπός του Σχεδιασμού είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη σε αριθμό εκπροσώπηση και διάκριση της Κύπρου σε μεγάλες διεθνείς διοργανώσεις με αποκορύφωμα τους Ολυμπιακούς Αγώνες «ΡΙΟ 2016». Ο τρόπος λειτουργίας του Σχεδίου βασίζεται εξ ολοκλήρου στον Οδηγό Λειτουργίας και τα Αγωνιστικά Κριτήρια Ένταξης. Για το 2016 εντάχθηκαν 36 αθλητές/τριες σε 4 κατηγορίες, οι οποίοι/ες πληρούσαν τα αγωνιστικά κριτήρια ένταξης, καθώς και 29 προπονητές. Ο Σχεδιασμός λειτουργεί δέκα μήνες ετησίως (Ιανουάριο μέχρι Οκτώβριο) και για το 2016 προέβλεπε ποσό €450.000, το οποίο δαπανήθηκε κυρίως σε μηνιαία επιδόματα αθλητών/προπονητών, στις προετοιμασίες τους, καθώς και στην ασφαλιστική τους κάλυψη. Για το 2016, όσοι αθλητές/τριες εξασφάλισαν πρόκριση για το «ΡΙΟ 2016», έλαβαν επιπλέον επιχορήγηση για προετοιμασία στη Βραζιλία, με σκοπό τον εγκλιματισμό τους με τις συνθήκες που θα αγωνίζονταν.

Η λειτουργία του Σχεδιασμού ήταν απόλυτα επιτυχημένη και πέραν του αναμενόμενου υποστηρικτική προς τους αθλητές, με αποτέλεσμα να εκπληρώσει απόλυτα τους στόχους του, λαμβάνοντας υπόψη:

- τον αριθμό των αθλητών/τριών που προκρίθηκαν στους Ολυμπιακούς του “ΡΙΟ 2016”, δεκαεπτά (17) στον αριθμό και
- τις επιτυχίες/θέσεις που κατέλαβαν οι αθλητές/τριες με πιο σημαντικές της δυο 7^{ες}, μια 8^η θέση και μια 12^η στον Στίβο, μια 7^η θέση και μια 19^η στην Ιστιοπλοΐα, μια 15^η και μια 16^η θέση στην

Σκόπευση και την 23^η θέση στον τελικό του σύνθετου ατομικού στην Ενόργανη, η οποία αποτελεί και την πρώτη συμμετοχή της Κύπρου σε τελικό του αθλήματος.

-Σχέδιο Στήριξης Νεαρών Πρωταθλητών Ατομικών Ολυμπιακών Αθλημάτων

Το Σχέδιο αφορά στη στήριξη νεαρών πρωταθλητών μέσα από την παροχή κάθε δυνατής επιστημονικής, τεχνικής, ψυχολογικής, και οικονομικής υποστήριξης, έτσι ώστε, έχοντας όλα τα μέσα που παρέχει και απαιτεί ο σύγχρονος αθλητισμός, να μπορούν να ανταγωνιστούν τους συνομήλικους αθλητές άλλων προηγμένων αθλητικά χωρών.

Ο Σχεδιασμός λειτουργεί εννέα μήνες ετησίως, Ιανουάριο μέχρι Σεπτέμβριο, και προνοεί δυο (2) κατηγορίες ένταξης αθλητών (A & B), με τις ανάλογες μηνιαίες παροχές. Για το 2016 ο Σχεδιασμός προέβλεπε ποσό €180,000, το οποίο δαπανήθηκε σε μηνιαίες παροχές και προετοιμασίες σε 46 αθλητές και 35 προπονητές, καθώς και στην ασφαλιστική κάλυψη των αθλητών/τριών.

-Έρευνες

Το κεφάλαιο αφορά στις διάφορες επιστημονικές έρευνες στις οποίες προχωρεί ο Οργανισμός, με σκοπό τη συστηματική προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων στον τομέα του Αθλητισμού και την ενίσχυση των επιστημονικών γνώσεων σε σχέση με την κυπριακή πραγματικότητα, έρευνες για τη βία στους αθλητικούς χώρους, συμμετοχή των γυναικών στον αθλητισμό κ.ά.

-Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού

Στον φετινό προϋπολογισμό ο πιο πάνω Σχεδιασμός τοποθετήθηκε για δεύτερη φορά. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θέσει ως στόχο την προώθηση της άσκησης και άθλησης σε όλα τα επίπεδα.

-Επιχορηγήσεις Αθλητικών Φορέων

Ο πιο πάνω τομέας χωρίζεται σε δύο κατευθύνσεις:

Κατεύθυνση Α΄ - Αθλητισμός Βάσης

Αφορά στις επιχορηγήσεις που απευθύνονται προς τα σωματεία, ομίλους, συλλόγους κ.λπ.. Η κατεύθυνση λειτουργεί με έξι (6) βασικούς σχεδιασμούς.

-Προπονητικό

Κάλυψη μέρους των εξόδων για εργοδότηση προπονητών σε Σωματεία ατομικών αθλημάτων, Γυμναστικούς Συλλόγους και Ναυτικούς Ομίλους.

-Επιβράβευση Πρωταθλητών Σωματείων Ομαδικών Αθλημάτων

Οικονομική στήριξη των σωματείων ομαδικών αθλημάτων: καλαθόσφαιρα, πετόσφαιρα, χειροσφαίριση, επιτραπέζια αντισφαίριση, γυναικείο ποδόσφαιρο και futsal για συμμετοχή τους στις αντίστοιχες ευρωπαϊκές διοργανώσεις με συγκεκριμένο σχεδιασμό.

-Προσφυγική Βοήθεια

Ενίσχυση των προσφυγικών μας σωματείων, όλων των αθλημάτων, τα οποία ήταν ενεργοποιημένα πριν το 1974 και συνεχίζουν την αγωνιστική τους δραστηριότητα και μετά. Το πρόγραμμα λειτουργεί σε τρεις κατευθύνσεις:

- Στήριξη σωματείων ποδοσφαίρου
- Στήριξη σωματείων άλλων ομαδικών και ατομικών αθλημάτων πέραν του ποδοσφαίρου
- Παραχώρηση εφάπαξ ποσού σε σωματεία μέλη της ΣΤΟΚ
- Κάλυψη δανείου προσφυγικών Σωματείων ΚΟΠ

-Επιχορήγηση ομαδικών αθλημάτων

Ενίσχυση των σωματείων καλαθόσφαιρας, πετόσφαιρας, χειροσφαίρισης, με βάση την αγωνιστική τους δραστηριότητα σε επίπεδα Ανδρών, Γυναικών. Ποσό ύψους €280.000,00 αφορά στον ημιαπαγγελματισμό.

-Σωματεία ΣΤΟΚ

Οικονομική ενίσχυση τόσο της Ομοσπονδίας όσο και των σωματείων του αγροτικού ποδοσφαίρου και στήριξη Ακαδημιών και αναπτυξιακών προγραμμάτων των σωματείων του αγροτικού ποδοσφαίρου.

-Ατομικά

Οικονομική ενίσχυση με βάση την αγωνιστική αξιολόγηση των σωματείων των ατομικών αθλημάτων, Ναυτικών Ομίλων και Γυμναστικών Συλλόγων. Στόχος είναι η περαιτέρω οικονομική στήριξη των σωματείων ατομικών αθλημάτων που δεν έχουν άλλους πόρους εσόδων (εισιτήρια αγώνων κ.λπ.).

-Απρόβλεπτα

Κρίνεται αναγκαίο όπως ποσό €135.000 παραμείνει ως «Απρόβλεπτα» για κάλυψη μη προβλεφθέντων αναγκών που τυχόν θα παρουσιαστούν από τους αθλητικούς μας φορείς κατά τη διάρκεια του έτους.

-ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ Β - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ

Αφορά κυρίως στη στήριξη των Ομοσπονδιών μας και λειτουργεί με έντεκα (11) βασικούς σχεδιασμούς. Οι έντεκα σχεδιασμοί – σε σχέση με δεκαπέντε (15) που λειτουργούσαν το 2012 - προέκυψαν μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερομηνίας 15/5/12, αφού έγιναν ενοποιήσεις σχεδιασμών, χωρίς να καταργηθούν, αλλά να λειτουργούν ως υποκεφάλαια. Σκοπός της ενοποίησης είναι η πιο ευέλικτη λειτουργία των Ομοσπονδιών. Με νέα απόφασή του το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, στη συνεδρία του 13/1/2015, αναίρεσε την απόφασή του για ενοποίηση των Σχεδιασμών Εγκεκριμένου Προσωπικού και Λειτουργικών και έτσι τα δυο πιο πάνω κεφάλαια λειτουργούν ως αυτόνομοι Σχεδιασμοί.

-Σχεδιασμός Αποδοχές Εγκεκριμένου Προσωπικού

Αφορά στην κάλυψη των εξόδων της μισθοδοσίας του προσωπικού των Ομοσπονδιών.

-Λειτουργικά έξοδα

Αφορά στη στήριξη των Ομοσπονδιών για κάλυψη των λειτουργικών τους εξόδων. Συγκεκριμένα, καλύπτει τόσο το προσωπικό των Ομοσπονδιών όσο και τα άλλα λειτουργικά έξοδα όπως Τ.Τ.Τ, Διακίνηση Μελών ΔΣ, έξοδα λειτουργίας γραφείου, εξοπλισμό γραφείου, γραφική ύλη κ.λπ..

-Κίνητρα αθλητών

Οικονομική στήριξη των πρωταθλητών των Ομοσπονδιών με βάση τις επιδόσεις τους κατ' έτος. Το ποσό των κινήτρων καλύπτει αθλητές Ολυμπιακών αθλημάτων, οι οποίοι, σύμφωνα με τα κριτήρια των Ομοσπονδιών τους, βρίσκονται στην κατηγορία των ελίτ αθλητών και ταυτόχρονα αποτελούν τα μέλη των εθνικών μας ομάδων. Η κατανομή των ποσών γίνεται με ειδικό σύστημα βαθμολόγησης των αθλητών σε συνάρτηση με τις επιδόσεις τους. Το Σχέδιο ετοιμάζεται από τις Ομοσπονδίες ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κάθε αθλήματος, το οποίο κοινοποιείται και εγκρίνεται από τον Οργανισμό.

-Ομοσπονδιακοί Προπονητές

Αφορά στην εργοδότηση, μέσω των Ομοσπονδιών, προπονητών που έχουν την ευθύνη των εθνικών ομάδων.

Συγκεκριμένα, η κάθε Ομοσπονδία ορίζει εθνικούς προπονητές και βοηθούς εθνικούς προπονητές, οι οποίοι έχουν την ευθύνη υλοποίησης του προγραμματισμού των εθνικών ομάδων. Οι Ομοσπονδιακοί Προπονητές είναι προσοντούχοι εξειδικευμένοι σε κάθε άθλημα.

- Σχεδιασμός Εθνικών Ομάδων

Διεθνείς Αγώνες στην Κύπρο

Στήριξη των Ομοσπονδιών για διοργάνωση διεθνών αγώνων στην Κύπρο.

Συγκεκριμένα, μέσα στον Ευρωπαϊκό και Διεθνή χώρο οι Ομοσπονδίες μας είναι μέλη Ευρωπαϊκών και Διεθνών σωμάτων, όπου μέσα από αυτή την ιδιότητα έχουν την υποχρέωση ή την ευχέρεια να διεκδικούν και να αναλαμβάνουν διάφορες ευρωπαϊκές ή και παγκόσμιες διοργανώσεις. Αυτό υποβοηθά τόσο αθλητικά, με την απόκτηση εμπειριών εκ μέρους των αθλητών μας, όσο και οργανωτικά σε θέματα διοργάνωσης διεθνών αγώνων, ενώ παράλληλα προβάλλει την Κύπρο στο εξωτερικό.

Τονίζεται ότι ο Οργανισμός αξιολογεί ότι η διοργάνωση διεθνών αγώνων στην Κύπρο αποτελεί ένα σημαντικό βήμα στην ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού στον τόπο μας.

Διεθνείς Συμμετοχές

Οικονομική στήριξη των Ομοσπονδιών για συμμετοχή σε διεθνείς αγώνες.

Οι Ομοσπονδίες μας είναι μέλη Ευρωπαϊκών και διεθνών σωμάτων και μέσα από τις υποχρεώσεις τους έχουν την ευθύνη να λαμβάνουν μέρος σε διεθνείς αγώνες, οι οποίοι διοργανώνονται από τα εν λόγω διεθνή σώματα.

Σκοπός του Οργανισμού είναι όπως η συμμετοχή μας στις διεθνείς διοργανώσεις είναι ουσιαστικές, με απώτερο στόχο τη διάκριση των αθλητών μας και όχι την απλή συμμετοχή για την απόκτηση εμπειριών.

Εξειδικευμένη Προετοιμασία αθλητών

Αφορά ειδικά προγράμματα για προετοιμασία των διεθνών αθλητών για συγκεκριμένους διεθνείς αγώνες. Συγκεκριμένα, για τη συμμετοχή αθλητών μας σε μεγάλους αγώνες απαιτείται ειδική προετοιμασία, ούτως ώστε να βρεθούν στην κορύφωση της φόρμας τους και για τον λόγο αυτό διεξάγουν την προετοιμασία τους σε χώρους – περιοχές που έχουν το κατάλληλο περιβάλλον αγώνων, αλλά και σε χώρους, όπου μπορούν να προπονηθούν με αθλητές άλλων χωρών ίδιας δυναμικότητας έτσι που να αυξάνεται το επίπεδο ανταγωνισμού.

Ιατροφαρμακευτικό

Κάλυψη με φαρμακευτική αγωγή (βιταμίνες κ.λπ.) των αθλητών των Ομοσπονδιών. Ταυτόχρονα, μέσω του εν λόγω Σχεδιασμού, δίνεται η ευχέρεια στις Ομοσπονδίες μας να καλύψουν ασφαλιστικά επιπλέον αθλητές, πέραν του αριθμού των αθλητών που είναι ήδη ενταγμένοι στο Ασφαλιστικό Σχέδιο του Οργανισμού, και ταυτόχρονα να στηρίζουν τους αθλητές μας με προγράμματα αποθεραπείας όπως μασάζ, φυσιοθεραπείες, υδροθεραπείες κ.λπ..

Τονίζεται ότι η ραγδαία ανάπτυξη του αθλητισμού, απαιτεί πλέον επιστημονική στήριξη των αθλητών μας και ένας μεγάλος τομέας της στήριξης αυτής είναι η ιατρική και φαρμακευτική αγωγή.

- Σχεδιασμός Αναπτυξιακών προγραμμάτων

Ανάπτυξη Ταλέντων

Στήριξη ειδικών προγραμμάτων της Ομοσπονδίας για ανάπτυξη ταλέντων, τα οποία θα αποτελέσουν τους μελλοντικούς πρωταθλητές.

Οι Ομοσπονδίες μας μέσα από τους Σχεδιασμούς τους εκπονούν ειδικά προγράμματα για εξεύρεση και αξιοποίηση νέων αθλητών – ταλέντων, τα οποία θα αποτελέσουν τις μελλοντικές εθνικές ομάδες της χώρας μας.

Ο υπό αναφορά σχεδιασμός καλύπτει εξειδικευμένα κάμπινγκ τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό από προσοντούχους προπονητές, οι οποίοι είναι καταρτισμένοι τόσο παιδαγωγικά όσο και στην ψυχολογία του παιδιού, έτσι ώστε ο εν λόγω σχεδιασμός να λειτουργεί σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της παιδικής και εφηβικής ηλικίας.

Ο Σχεδιασμός ανάπτυξης ταλέντων αξιολογείται από τον Οργανισμό ως η μελλοντική επένδυση των Ομοσπονδιών μας για την ανάπτυξη όλων των αθλημάτων.

Ανάπτυξη Βάσης και Υλικό

Πρόγραμμα των Ομοσπονδιών για ένταξη νέων παιδιών/αθλητών στο άθλημα.

Παράλληλα με την αγωνιστική ανάπτυξη των αθλημάτων της κάθε Ομοσπονδίας, οι Ομοσπονδίες έχουν την ευθύνη για ένταξη νέων αθλητών, με σκοπό να διευρύνεται η βάση του κάθε αθλήματος. Ο Σχεδιασμός εξυπηρετεί ταυτόχρονα τόσο τις αγωνιστικές επιδιώξεις των Ομοσπονδιών όσο και τη μαζικοποίηση του αθλήματος.

Μέρος του πιο πάνω ποσού παραχωρείται στις Ομοσπονδίες για κάλυψη αναγκών τους σε εξειδικευμένο αθλητικό υλικό.

Επαγγελματική Αποκατάσταση

Ένταξη και εργοδότηση ελίτ αθλητών που κατέλαβαν μεγάλες διακρίσεις στον διεθνή χώρο.

Αγώνες Εσωτερικού

Ενίσχυση των Ομοσπονδιών για την ομαλή διεξαγωγή των Παγκύπριων Πρωταθλημάτων.

Ως γνωστόν, για τη διεξαγωγή των εθνικών πρωταθλημάτων απαιτείται μεγάλη οργάνωση, η οποία απαιτεί οικονομικά κόστη, τα οποία θα πρέπει να καλυφθούν από τον διοργανωτή, που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι οι Ομοσπονδίες.

Τέτοια έξοδα είναι η προετοιμασία των χώρων, οι αποζημιώσεις κριτών/διαιτητών/γραμματείας και παρατηρητών. Η διεξαγωγή των παγκύπριων πρωταθλημάτων γίνεται πάντοτε με βάση τους διεθνείς κανονισμούς της κάθε Ομοσπονδίας, έτσι ώστε να είναι έγκυρη και αξιόπιστη.

Κογκρέσα Εξωτερικού

Συμμετοχή εκπροσώπων των Ομοσπονδιών στα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά και Παγκόσμια συνέδρια. Τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Ομοσπονδιών, τα οποία συμμετέχουν στα αντίστοιχα διεθνή σώματα, απαιτείται να παρευρίσκονται στις συνεδριάσεις των αντίστοιχων διεθνών σωμάτων για στήριξη των θέσεων και συμφερόντων του Κυπριακού Αθλητισμού.

Ταυτόχρονα, πολλά από τα μέλη διεκδικούν και εκλέγονται ως μέλη στα Δ.Σ. των διεθνών σωμάτων, πράγμα που δίνει οντότητα στον Κυπριακό Αθλητισμό και στην Κυπριακή Δημοκρατία γενικότερα.

Επιβραβεύσεις (Χαριστικές Παροχές)

Ο Κ.Ο.Α. λειτουργεί το Σχέδιο Χαριστικών Παροχών μέσα από το οποίο επιχορηγούνται με χρηματικά ποσά αθλητές που έχουν καταλάβει αξιολογούμενες θέσεις σε μεγάλες διεθνείς διοργανώσεις. Ο Οργανισμός εφαρμόζει το «Σχέδιο Χαριστικών Παροχών» για υψηλές αθλητικές επιδόσεις αριμελών αθλητών και αθλητών με αναπηρία, στη βάση του οποίου επιβραβεύονται αθλητές και προπονητές με αξιόλογα χρηματικά ποσά για τις διακρίσεις τους σε κορυφαίες αθλητικές διοργανώσεις. Από αγωνιστικής πλευράς, και με βάση τα νέα οικονομικά δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί στον τόπο μας, το 2016 μπορεί να χαρακτηρίζεται ως θετική και επιτυχημένη χρονιά.

Αναλυτικά, οι σημαντικότερες επιτυχίες των αθλητισμού μας κατά το έτος 2016:

Ολυμπιακοί Αγώνες στο Ρίο:

Πάυλος Κοντίδης	Ιστιοπλοΐα	7 ^η θέση
Κυριάκος Τραϊκοβίτς	Στίβος	7 ^η θέση
Απόστολος Παρέλλης	Στίβος	8 ^η θέση
Δημήτρης Χοντροκούκης	Στίβος	12 ^η θέση

Παραολυμπιακοί Αγώνες στο Ρίο:

Καρολίνα Πελενδρίτου	Κολύμβηση	4 ^η θέση
Αντώνης Αρέστη	Στίβος	6 ^η θέση
<u>Πανευρωπαϊκοί Αγώνες Στίβου:</u>		
Μίλαν Τραϊκοβιτς	Στίβος	5 ^η θέση
Δημήτρης Χονδροκούκης	Στίβος	7 ^η θέση
<u>Ετήσιο Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Σκόπευσης :</u>		
Κωνσταντίνα Νικολάου		2 ^η θέση
<u>Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Ταεκβοντό:</u>		
Ιωάννης Πηλαβάκης		5 ^η θέση
Δέσποινα Πηλαβάκη		5 ^η θέση
<u>Πανευρωπαϊκό Παραολυμπιακό Πρωτάθλημα Κολύμβησης:</u>		
Καρολίνα Πελενδρίτου		3 ^η θέση
<u>Πανευρωπαϊκό Παραολυμπιακό Πρωτάθλημα Στίβου:</u>		
Αντώνης Αρέστη	400μ 2 ^η θέση, 200μ 4 ^η θέση και 100μ 5 ^η θέση	

-Συνδρομές

Όσον αφορά στις συνδρομές των Ομοσπονδιών στην Παγκόσμια και Πανευρωπαϊκή Ομοσπονδία, μέχρι το 2005 οι Ομοσπονδίες απέστειλαν στον Οργανισμό τα σχετικά έντυπα, όπου η υπηρεσία αναλάμβανε να πληρώνει τις συνδρομές. Από το 2006 για μεγαλύτερη ευελιξία τα ποσά παραχωρούνται στις Ομοσπονδίες, οι οποίες αναλαμβάνουν τη διεκπεραίωση της εργασίας.

-Απρόβλεπτα

Κρίνεται αναγκαίο, όπως το πιο πάνω ποσό παραμένει ως «Απρόβλεπτα» για κάλυψη τυχόν μη προβλεφθεισών αναγκών που θα παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια του έτους, από τους αθλητικούς μας φορείς.

-Αθλητισμός ατόμων με αναπηρίες και ευάλωτες ομάδες πληθυσμού 2016

Ο Κοινωνικός Αθλητισμός (Αθλητισμός Ατόμων με Αναπηρίες και Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού) στηρίχθηκε οικονομικά από τον Οργανισμό με ποσό ύψους €345.000,00 σε σύγκριση με €300.000,00 το 2015. Με το πιο πάνω ποσό το 2016 επιχορηγήθηκαν οι ακόλουθοι τομείς:

Τακτική ετήσια επιχορήγηση αθλητικών φορέων, οι οποίοι στηρίζουν τον αθλητισμό στην Κύπρο, ατόμων παραπληγικών και αναπήρων, με ειδικές ανάγκες, μεταμοσχευμένων, κωφών και τυφλών. Το συνολικό ποσό για το 2016 ανήλθε στις €243.000,00 σε σύγκριση με €209.200 το 2015.

Ειδικούς σχεδιασμούς βασισμένους σε κριτήρια και προϋποθέσεις, που στόχο έχουν να στηρίξουν διάφορα οργανωμένα σύνολα, ενισχύοντας την ενασχόληση με την άσκηση στοχευόμενων ομάδων πληθυσμού. Το συνολικό ποσό ανήλθε για το 2016 στις €72.000,00 σε σχέση με €74.319,00 το 2015.

Οι σχεδιασμοί αναλυτικά έχουν ως ακολούθως:

Σχεδιασμός «Αντιμετώπιση Εξαρτησιογόνων Ουσιών»

- Εθνικός Σχεδιασμός Θρησκευτικών Ομάδων
- Νέος Σχεδιασμός «Στήριξη Ευάλωτων Ομάδων Πληθυσμού»
- Ποσό της τάξεως των €30.000,00 χρησιμοποιείται για κάλυψη εξόδων παρα-ολυμπιονικών αθλητών στο εξωτερικό.

-Μαζικός Αθλητισμός

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού λειτουργεί για 31 συνεχή χρόνια με μεγάλη επιτυχία το Πρόγραμμα Αθλητισμός Για Όλους. Το Πρόγραμμα του Μαζικού Αθλητισμού «Αθλητισμός Για Όλους» επιτελεί ένα πολύ σημαντικό έργο και έχει πολύχρονο σταθερό προσανατολισμό στην εκπλήρωση της αθλητικής, κοινωνικής, πολιτιστικής, εκπαιδευτικής και ταυτόχρονα ψυχαγωγικής αποστολής του.

Το Πρόγραμμα Α.Γ.Ο. αναβαθμίζεται συνεχώς και στηρίζεται στην εφαρμογή αυστηρά δομημένων γενικών και ειδικών προγραμμάτων, τα οποία δημιουργήθηκαν με βάση τις ανάγκες της σύγχρονης

ζωής και της παγκόσμιας αθλητικής πραγματικότητας που υπαγορεύει τη συνειδητή επιλογή της κίνησης – άθλησης όχι για αντιπαλότητα ή ανταγωνισμό, αλλά για άσκηση, συνάσκηση, ανθρώπινη επικοινωνία και για βελτίωση της ψυχοσωματικής υγείας όλων των ατόμων.

Η άθληση είναι δικαίωμα για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, προέλευσης, σωματικής διάπλασης, μόρφωσης, οικονομικής ισχύος και σωματικής ακεραιότητας. Η αξία της σωματικής άσκησης αναγνωρίζεται και τεκμηριώνεται όχι μόνο για τη διατήρηση της υγείας, αλλά χρησιμοποιείται η κίνηση ως προληπτική θεραπευτική και αποθεραπευτική αγωγή για την υγεία.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, αναγνωρίζοντας τα επιστημονικά τεκμηριωμένα αποτελέσματα της άθλησης και του ευεργετικού ρόλου της στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ανθρώπου, εφάρμοσε και στην Κύπρο το Πρόγραμμα «Αθλητισμός Για Όλους» με ειδικά προγράμματα για όλα τα άτομα και για όλες τις ηλικίες. Η εφαρμογή του Προγράμματος στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας, στα άτομα της τρίτης ηλικίας, στα άτομα με ειδικές ικανότητες και σε πληθυσμιακές μειονότητες αποτελούν δραστηριότητες, οι οποίες υλοποιούνται με σκοπό τη «διά βίου άσκηση».

-Όραμα

Όραμα του Προγράμματος είναι η ενασχόληση της μεγάλης μάζας του πληθυσμού της Κύπρου με τον αθλητισμό, η αποκόμιση των οφελών της άσκησης και η παροχή ίσων ευκαιριών άθλησης σε όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως εθνικότητας, φύλου, ηλικίας, κοινωνικής θέσης, πνευματικής ή φυσικής κατάστασης, μόρφωσης, σωματικής ακεραιότητας, οικονομικής κατάστασης και κοινωνικής τάξης.

-Στόχοι

Βασικοί στόχοι του Προγράμματος είναι :

Η διά βίου άσκηση και η άσκηση ως μέρος της ζωής

- Η βελτίωση της σωματικής και πνευματικής υγείας του ατόμου
- Η καλλιέργεια χαρακτήρα και προσωπικότητας, μέσα στο πλαίσιο του ευ αγωνίζεσθαι και της άμιλλας
- Η αθλητική διαπαιδαγώγηση των ατόμων και ειδικά των παιδιών, με απώτερο στόχο την εξάλειψη της βίας από τον αθλητισμό
- Η υγιής ενασχόληση της νεολαίας και η αποφυγή κακών συνηθειών, η μείωση της εγκληματικότητας, των ναρκωτικών και άλλων κοινωνικών προβλημάτων
- Η κοινωνική συνοχή, η ανοχή και κατανόηση μεταξύ των πολιτών μέσα από τα προγράμματα άσκησης

-Προγράμματα για Παιδιά

Το Πρόγραμμα «Γενικής Άθλησης» απευθύνεται σε όλα τα παιδιά της Δημοτικής Εκπαίδευσης και έχει βασικό στόχο τον προσανατολισμό και τη γνωριμία με την άθληση.

Τα Εξειδικευμένα Προγράμματα απευθύνονται σε παιδιά που θέλουν να ασχοληθούν επισταμένα με το άθλημα της αρεσκείας τους, όπου γίνεται, και η επιλογή των παιδιών που είναι προικισμένα με ιδιαίτερα αθλητικά προσόντα. Με αυτό το Πρόγραμμα παρέχονται οι ευκαιρίες να συμμετάσχουν σε αγώνες επί περιφερειακής, επαρχιακής και παγκύπριας βάσης.

Το Πρόγραμμα «Παιδί και Κολύμπι» γίνεται τους καλοκαιρινούς μήνες, δίνει την ευκαιρία σε όλα τα παιδιά να έρθουν σε επαφή με το υγρό στοιχείο και να μάθουν να κολυμπούν σωστά.

Το Πρόγραμμα «Προδημοτικής Εκπαίδευσης» απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, με στόχο τη γνωριμία με την άθληση με παιγνιώδη μορφή.

-Προγράμματα για Ενήλικες

Το Πρόγραμμα καλύπτει μεγάλες αστικές περιοχές και επεκτείνεται και σε κέντρα της υπαίθρου.

Τα Προγράμματα που λειτουργούν είναι τα ακόλουθα:

Αεροβική Γυμναστική, Pilates, Yoga, Zumba, Round, Προσαρμοσμένη Γυμναστική, Καλαθόσφαιρα, Πετόσφαιρα, Κολύμβηση, Αντισφαίριση, Futsal, Hapkido.

-Προγράμματα για άτομα με Ειδικές Ικανότητες, για Ομάδες Επανεένταξης και Τουρίστες

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, υλοποιώντας τη φιλοσοφία του Προγράμματος Α.Γ.Ο. για παροχή ίσων ευκαιριών άθλησης σε όλα τα άτομα ανεξαρτήτου φύλου, ηλικίας, κοινωνικής θέσης και προπαντός επιπέδου ψυχικής και σωματικής υγείας, λειτουργεί ειδικά προγράμματα για τους μαθητές των Ειδικών Σχολών. Επιπλέον, το Πρόγραμμα λειτουργεί για άτομα που είναι ενταγμένα σε ομάδες κοινωνικής επανεένταξης και για τουρίστες μακράς παραμονής που επισκέπτονται την Κύπρο.

-Επιμόρφωση Προσωπικού

Στο πλαίσιο της συνεχούς αναβάθμισης του Προγράμματος, διοργανώνονται επιμορφωτικά σεμινάρια για τους Γυμναστές του Προγράμματος, καθώς και αθλητικές εκδηλώσεις σε τοπικό, επαρχιακό και παγκύπριο επίπεδο.

-Μέλη – Δαπάνες – Έσοδα

Στο Πρόγραμμα συμμετείχαν περίπου 15.000 άτομα (παιδιά και ενήλικες) σε περισσότερα από 530 κέντρα και εργάστηκαν σε αυτό 94 Γυμναστές και Διοικητικοί.

Η συνολική δαπάνη του Προγράμματος αναμένεται να είναι στο €1.900.000 περίπου.

Τα έσοδα του Προγράμματος αναμένεται να φθάσουν το €1.300.000.

-Πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής στην Εθνική Φρουρά και Σώματα Ασφαλείας

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού λειτουργεί, για 16η συνεχή χρόνια, το Πρόγραμμα Άθλησης στην Εθνική Φρουρά σε συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας και το ΓΕΕΦ.

Στο Πρόγραμμα αυτό απασχολούνται 25 γυμναστές παγκύπρια σε στρατόπεδα κυρίως ειδικών δυνάμεων και μεγάλα στρατόπεδα πεζικού. Για καλύτερο έλεγχο του Προγράμματος έχουν διοριστεί δύο γυμναστές ως Συντονιστές. Ο ένας Συντονιστής είναι υπεύθυνος των επαρχιών Λάρνακας, Λευκωσίας, Αμμοχώστου και ο άλλος υπεύθυνος των επαρχιών Πάφου και Λεμεσού.

Στο πλαίσιο της αναβάθμισης του Προγράμματος έχει δημιουργηθεί και το Πρόγραμμα Άθληση στα Σώματα Ασφαλείας που δίνει τη δυνατότητα σε μέλη Αστυνομίας, Πυροσβεστικής, Πολιτικής Άμυνας και άλλων Σωμάτων Ασφαλείας να αθληθούν και να βελτιώσουν τις επιχειρησιακές τους ικανότητες.

Ο αθλητισμός είναι ένα σημαντικό κοινωνικό φαινόμενο γι' αυτό κρίνεται αναγκαία η συνέχισή του και στον στρατό, όπου δίνεται η δυνατότητα σταθεροποίησης και βελτίωσης της φυσικής κατάστασης των εθνοφρουρών.

Τα Προγράμματα άθλησης που καταρτίστηκαν με σκοπό τη δημιουργία ενός σύγχρονου στρατού, ενός δυνατού αμυντικού συστήματος στους χώρους αυτούς σε θέματα φυσικής κατάστασης, βελτιώνονται και προσαρμόζονται, σύμφωνα με τις εκάστοτε συνθήκες και ανάγκες που απαιτεί η Εθνική Φρουρά.

Αυτή τη χρονιά έχει εφαρμοστεί ένα πιλοτικό πρόγραμμα, το οποίο περιλάμβανε ασκήσεις φυσικής κατάστασης και πολεμικών τεχνών. Μετά από έρευνα που έγινε πριν και μετά το πέρας του Προγράμματος διεξήχθησαν συμπεράσματα, τα οποία βοήθησαν να βελτιώσουμε ακόμα περισσότερο το επίπεδο των προγραμμάτων που εφαρμόζονται.

Ο αριθμός των στρατιωτών που γυμνάζονται καθημερινά στα στρατόπεδα Παγκύπρια είναι σταθερά στους 1300. Αυξάνονται στο τριπλάσιο την περίοδο κατάταξης των νεοσυλλέκτων και ο αριθμός συνολικά φτάνει περίπου τους 4000 στρατιώτες, ανάλογα με τον αριθμό κατάταξης στα ΚΕΝ.

-Άθληση στην Εθνική Φρουρά

Τα πρωινά γίνονται προγράμματα για βελτίωση της φυσικής κατάστασης. Στόχος είναι :

- η βελτίωση της φυσικής κατάστασης (αερόβιας ικανότητας)
- η βελτίωση κινητικών δεξιοτήτων
- η βελτίωση της γενικής δύναμης

Τα απογεύματα διεξάγονται αθλοπαιδιές-παιγνίδι.

Διδάσκονται οι βασικές αρχές των ομαδικών αθλημάτων Καλαθόσφαιρας, Πετόσφαιρας, Ποδοσφαίρου και Χειροσφαίρισης.

Στόχος είναι :

- άθληση - ψυχαγωγία
- ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων
- αυτοπειθαρχία
- δημιουργία ομαδικού πνεύματος
- η προαγωγή του τίμιου παιγνιδιού

-Σκοπός της Φυσικής Αγωγής στην Εθνική Φρουρά

Ο συνδυασμός της γύμνασης της ψυχαγωγίας των στρατιωτών μέσω των αθλοπαιδιών.

Η συνέχιση της αγωνιστικής δραστηριότητας των αθλητών στρατιωτών.

Η προαγωγή του δίκαιου παιγνιδιού (fair play), όπου αναπτύσσει την ηθικότητα και τη σωστή, δίκαιη συμπεριφορά. Τελικός σκοπός η στελέχωση της Εθνικής Φρουράς με αξιόμαχους εθνοφρουρούς, οι οποίοι θα είναι ικανοί να αντεπεξέλθουν και να φέρουν εις πέρας οποιαδήποτε στρατιωτική αποστολή. Οι γυμναστές, εκτός από την άθληση που παρέχουν στις μονάδες που είναι διορισμένοι, καλύπτουν και άλλες ανάγκες που παρουσιάζονται όπως :

- Διοργάνωση τοπικών στρατιωτικών πρωταθλημάτων μεταξύ των μονάδων
- Παροχή οργανωτικής βοήθειας με τη κατάταξη των εθνοφρουρών στα ΚΕΝ
- Οργάνωση και εποπτεία στα τεστ επιλογής υποψήφιων Αξιωματικών Εθελοντών (ΕΠΥ) και των υποψήφιων βαθμοφόρων και ειδικών δυνάμεων
- Αξιολόγηση της φυσικής κατάστασης των μόνιμων στελεχών που γίνεται μια φορά τον χρόνο.

-Διδακτέα Ύλη Εθνικής Φρουράς

Η Υπεύθυνη του Προγράμματος ετοίμασε τη Διδακτέα Ύλη, η οποία δόθηκε στους γυμναστές της Εθνικής Φρουράς για τη νέα χρονιά και η οποία περιλαμβάνει ενδεικτικά προγράμματα Γενικής Γύμνασης Φ.Α., εξειδικευμένα προγράμματα Ειδικών Αθλημάτων, όπως επίσης και οδηγίες για τις εκδηλώσεις που προγραμματίζονται να γίνουν την επόμενη χρονιά.

-Άθληση στα Σώματα Ασφαλείας

Ο Κ.Ο.Α., στο πλαίσιο του Προγράμματος μαζικής άθλησης, δημιούργησε το πρόγραμμα Άθληση στα Σώματα Ασφαλείας με στόχο την βελτίωση της φυσικής κατάστασης όλων των μελών των Σωμάτων Ασφαλείας. Το πρόγραμμα λειτουργεί για πέμπτη χρονιά φέτος.

Το Πρόγραμμα Άθληση στα Σώματα Ασφαλείας έχει ως στόχο τη σταθεροποίηση και βελτίωση της φυσικής κατάστασης, την καλύτερη σωματική εμφάνιση, τη μείωση του άγχους – στρες της καθημερινότητας, τη βελτίωση της ευλυγισίας, το συνδυασμό της γύμνασης και ψυχαγωγίας των συμμετεχόντων μέσω των αθλοπαιδιών.

Με αυτό το Πρόγραμμα θέλουμε να συμβάλλουμε στη συνολική προσπάθεια που γίνεται για τα Σώματα Ασφαλείας, και να βοηθήσουμε με το δικό μας τρόπο, ώστε τα μέλη αυτά λόγω της φύσης της εργασίας τους να επιλαμβάνονται των θεμάτων ασφαλείας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

-Προγράμματα Κοινωνικού Αθλητισμού

Ο αθλητισμός είναι ένα ισχυρό μέσο για κοινωνικοποίηση και επανένταξη ατόμων με ειδικές ικανότητες και χαρακτηριστικά. Η παροχή ίσων ευκαιριών ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, κοινωνικής θέσης και επιπέδου ψυχικής και σωματικής υγείας είναι στη φιλοσοφία των προγραμμάτων που εφαρμόζονται. Στο πλαίσιο αυτό, οι γυμναστές του Προγράμματος Άθληση στην Εθνική Φρουρά και στα Σώματα Ασφαλείας εφαρμόζουν προγράμματα εκγύμνασης στις αντρικές και γυναικείες Κεντρικές Φυλακές, καθώς και καλαθόσφαιρα σε τροχοκάθισμα.

Η συνολική δαπάνη του Προγράμματος στην Εθνική Φρουρά και Σώματα Ασφαλείας αναμένεται να είναι περίπου €520.000.

1.2 ΤΟΜΕΑΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ

Ο Τομέας Τεχνικών Υπηρεσιών και Ελέγχου Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής χωρίζεται στους πιο κάτω κλάδους:

- Κλάδος Δημιουργίας Ιδιοκτητων Αθλητικών Εγκαταστάσεων και επιχορήγησης μη Ιδιοκτητων Αθλητικών Εγκαταστάσεων, καθώς και διαχείριση και συντήρηση των ιδιοκτητων αθλητικών εγκαταστάσεων .
- Κλάδος Ελέγχου Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής.

- Κλάδος Δημιουργίας Αθλητικών Εγκαταστάσεων και Επιχορήγησης Μη Ιδιοκτητων Αθλητικών Εγκαταστάσεων

Ο κλάδος αυτός έχει την ευθύνη για τη δημιουργία νέων ιδιοκτητων αθλητικών εγκαταστάσεων, την αναβάθμιση υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων και την εποπτεία έργων μη ιδιοκτητων αθλητικών εγκαταστάσεων που επιχορηγούνται από τον Οργανισμό.

Οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Οργανισμού δεν έχουν τη δυνατότητα της απευθείας υλοποίησης των έργων αυτών με πόρους του Οργανισμού (λόγω του μικρού μεγέθους τους), ούτε για τη μελέτη αλλά ούτε και για την κατασκευή. Οι Τεχνικές Υπηρεσίες λειτουργούν επιτελικά, συντονιστικά και εποπτικά, αγοράζοντας υπηρεσίες από εξωτερικούς συνεργάτες (μελέτη, κατασκευή, κ.λπ.) που επιλέγονται με βάση τον Περί Προσφορών Νόμο Ν12(Ι)/2006 και τις κατά καιρούς εγκυκλίους και υποδείξεις της Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Πέραν τούτων, ακολουθούνται οι εσωτερικές διαδικασίες με βάση τη νομοθεσία του Οργανισμού και γενικά όλες τις νομοθεσίες του κράτους που αφορούν στην κάθε περίπτωση. Η υλοποίηση έργων μέσω αγοράς υπηρεσιών είναι και η σημερινή πρακτική λειτουργία του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα.

Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι, για σκοπούς επιχορήγησης, ο Οργανισμός, μεταξύ άλλων που προνοούνται στα κριτήριά του, δίδει ιδιαίτερη σημασία και στην αναγκαιότητα για την προώθηση και υλοποίηση της κάθε Αθλητικής Ανάπτυξης.

Για την ανάπτυξη της αθλητικής υποδομής στον Τομέα των έργων κατά το 2015, προβλέπεται να δαπανηθεί το ποσό των €1.300.000 περίπου, το οποίο είναι σημαντικά μειωμένο σε σχέση με προηγούμενους προϋπολογισμούς λόγω οικονομικής στενότητας.

- Έργα που ολοκληρώθηκαν ή ευρίσκονται σε εξέλιξη:

- Αθλητική Αίθουσα Αγίου Δομετίου
- Κοινοτικό Γήπεδο Κυπερούντας (Αποδυτήρια)
- Επανεπίστρωση τεσσάρων Γηπέδων Αντισφαίρισης Ομοσπονδίας Αντισφαίρισης Κύπρου
- Αντικατάσταση συνθετικού τάπητα στίβου στο «Τάσος Μάρκου» στο Παραλίμνι
- Τοποθέτηση καθισμάτων στο Γήπεδο Αμμόχωστος
- Κοινοτικό Γήπεδο Οράς (Αποδυτήρια)
- Περιφερειακό Γήπεδο Αγίου Θεοδώρου Λάρνακας

- Έργα Μαζικού/Κοινωνικού Αθλητισμού

Ο Οργανισμός έχει επιχορηγήσει μικρά έργα Μαζικού/Κοινωνικού Αθλητισμού, όπως τα Γήπεδα Αθλοπαιδιών στο Αβδελλερό και Futsal Κ.Σ. Πύλας.

- Έργα με Δανειοδότηση

Στον προϋπολογισμό του 2015 έχουν ενταχθεί σε ειδικό πίνακα όλα τα νέα έργα, τα οποία αποτελούν το αναπτυξιακό πρόγραμμα του Κ.Ο.Α. για τα επόμενα χρόνια.

Η κατασκευή των έργων αυτών τελεί υπό την προϋπόθεση ότι θα εξευρεθεί χρηματοδότηση από τον φορέα που θα το υλοποιήσει (Κ.Ο.Α., Τοπική Αυτοδιοίκηση, Σωματείο). Η αποπληρωμή των έργων αυτών προαπαιτεί έγκριση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργικού Συμβουλίου. Τέτοια έργα είναι το Νέο Γήπεδο Λεμεσού, η αναβάθμιση του Κολυμβητηρίου Λευκωσίας, η αθλητική αίθουσα του Δήμου Παραλιμνίου, το Κολυμβητήριο στην Ελεύθερη Περιοχή Αμμοχώστου, η αναβάθμιση του Κοινοτικού Κέντρου Λάρνακας και εγκαταστάσεων Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας, το ποδοσφαιρικό γήπεδο Δόξας Κατωκοπιάς, το Αθλητικό Κέντρο στο Λύκειο Λειβαδιών, η κατασκευή της νότιας κερκίδας στο στάδιο Αμμόχωστος.

- Υπηρεσία Κατάθεσης Κτηριολογικών Απόψεων για Αθλητικές Αναπτύξεις

Η Υπηρεσία, στο πλαίσιο του ελέγχου και της εποπτείας της δημιουργίας αθλητικών εγκαταστάσεων (Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής και άλλες αθλητικές αναπτύξεις), εκφράζει απόψεις τόσο προς τις Αρμόδιες Αρχές όσο και προς τους Μελετητές ή/και Αιτητές, σύμφωνα με τον Νόμο και τους Κανονισμούς του Οργανισμού.

Η Υπηρεσία αυτή συμβάλλει στη δημιουργία Αθλητικών Εγκαταστάσεων, οι οποίες συμμορφώνονται με τη σχετική νομοθεσία και ως εκ τούτου δύνανται να εξασφαλίσουν τη νόμιμη λειτουργία τους.

- Δημιουργία Κλάδου Προσφορών & Συμβολαίων

Ο κάθε Λειτουργός με τα σημερινά δεδομένα είναι υποχρεωμένος να ετοιμάζει τους όρους εντολής, τα έγγραφα προσφορών και συμβολαίων και γενικά να αναλαμβάνει όλες τις διαδικασίες προσφοροδότησης για τα έργα που συντονίζει.

Αυτό δημιουργεί ανομοιομορφία στις διαδικασίες προσφοροδότησης και γενικά στο τελικό αποτέλεσμα και οδηγεί σε διαφορετικά επίπεδα προσφερόμενων υπηρεσιών. Η δημιουργία Κλάδου Προσφορών και Συμβολαίων θα οδηγήσει σε ορθές, σύντομες, κωδικοποιημένες και ομοιόμορφες διαδικασίες προσφοροδότησης, και θα απαλλάξει τους λειτουργούς/συντονιστές των έργων από τις διαδικασίες προσφοροδότησης, ούτως ώστε να επικεντρωθούν απερίσπαστοι στη διαχείριση των έργων.

- Έλεγχος Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής

Ο Οργανισμός, με βάση το άρθρο 5 (2) (κα) του Περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου και των συναφών με αυτόν Κανονισμών, έχει καθιερώσει και εφαρμόζει διαδικασία παρακολούθησης, ελέγχου και αδειοδότησης των Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής.

Η εφαρμογή του Νόμου και των Κανονισμών διενεργείται στη βάση συγκεκριμένου μηχανισμού που εφαρμόζεται από την Υπηρεσία του Κ.Ο.Α., με κύριο στόχο τη νομιμοποίηση των Σχολών που προσφέρουν υπηρεσίες γυμναστικής ή υπηρεσίες για εκμάθηση αθλήματος.

Επίσης, μέσα στο πλαίσιο αυτού του μηχανισμού, έχει θεσμοθετηθεί και καθιερωθεί διαδικασία με βάση τα προσόντα που καθορίζονται στους Περί Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής Κανονισμούς, για την τήρηση του μητρώου εγκεκριμένων γυμναστών/εκπαιδευτών, οι οποίοι ενδιαφέρονται να εργοδοτηθούν στις Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής.

Η αναλυτική πληροφόρηση των δραστηριοτήτων του τομέα για το έτος 2015 παρατίθεται στη συνέχεια.

- Παρακολούθηση Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής

Η παρακολούθηση των Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής γίνεται με τη βοήθεια λογισμικού προγράμματος. Η ταξινόμηση των 655 Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής, που έχουν καταγραφεί από τον Οργανισμό μέχρι τις 9/11/15, παρουσιάζεται στον πιο κάτω Πίνακα:

Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που διαθέτουν άδεια εν ισχύ	63
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που έχουν εγκριθεί και δεν έχουν καταβάλει τα τέλη έκδοσης άδειας λειτουργίας	2
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που έχουν εγκριθεί, αλλά δεν έχουν αιτηθεί για επανέκδοση/ανανέωση άδειας	14
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που έχουν εγκριθεί και είναι υπό εξέταση για επανέκδοση/ανανέωση άδειας	10
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που έχουν εγκριθεί, αλλά στη συνέχεια έχουν τερματίσει τη λειτουργία τους	8
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που οι αιτήσεις τους είναι υπό εξέταση	25
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που υπέβαλαν αίτηση και απορρίφθηκαν	43
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που ο φάκελός τους στάλθηκε στον Νομικό Σύμβουλο για λήψη μέτρων	71
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που ο φάκελος τους επιστράφηκε από τον Νομικό Σύμβουλο για περαιτέρω έρευνα	10
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που δεν λειτουργούν	170
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που είναι υπό μελέτη, εάν εμπίπτουν στο πλαίσιο της νομοθεσίας	48
Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής που λειτουργούν και δεν έχουν υποβάλει αίτηση στον Οργανισμό για εξασφάλιση άδειας	191
ΣΥΝΟΛΟ	655

- Έλεγχος Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής

Οι έλεγχοι των Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής (αδειούχων και μη) διενεργούνται από τους Επιθεωρητές του Οργανισμού, οι οποίοι αναλαμβάνουν να πραγματοποιούν προγραμματισμένους και αιφνίδιους ελέγχους. Οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν το 2015, και συγκεκριμένα μέχρι τις 11/11/15, παρουσιάζονται κατά επαρχία στον πιο κάτω Πίνακα:

	Λ/ΣΙΑ	Λ/ΣΟΣ	Λ/ΚΑ	ΑΜΜ/ΣΤΟΣ	ΠΑΦΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ	107	89	37	25	47	305

- Αδειοδότηση Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής

Οι επιθεωρήσεις για σκοπούς αδειοδότησης διεξάγονται μετά από αίτηση των ιδιοκτητών των Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής και νοουμένου ότι η αίτηση που υποβλήθηκε είναι πλήρης. Οι επιθεωρήσεις επικεντρώνονται κυρίως σε κτηριολογικούς ελέγχους, σε ελέγχους αθλητικού εξοπλισμού και εκπαιδευτών της σχολής. Ο κτηριολογικός έλεγχος διενεργείται από Λειτουργούς των Τεχνικών Υπηρεσιών του Οργανισμού και ο έλεγχος του αθλητικού εξοπλισμού και των εκπαιδευτών από τους Επιθεωρητές των Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής. Η άδεια λειτουργίας εκδίδεται για το συγκεκριμένο είδος γύμνασης ή αθλήματος που προσφέρει η συγκεκριμένη σχολή και είναι ετήσια. Οι

αδειοδοτημένες Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής κατατάσσονται στο σχετικό Μητρώο που τηρείται από τον Οργανισμό το 2015 και συγκεκριμένα μέχρι τις 9 Νοεμβρίου 2015.

- Λήψη δικαστικών μέτρων

Εάν μια ιδιωτική σχολή γυμναστικής δεν πληροί τις υποχρεώσεις της, τότε ο Οργανισμός κινείται νομικά εναντίον του ιδιοκτήτη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο). Μέχρι τις 9/11/15 είχαν σταλεί 318 υποθέσεις στον Νομικό Σύμβουλο εκ των οποίων, οι 170 έχουν εκδικασθεί, οι 46 είναι στη διαδικασία εκδίκασης, οι 38 είναι στη διαδικασία έκδοσης και επίδοσης της κλήσης και 64 αποσύρθηκαν για τους πιο κάτω λόγους:

20 εξασφάλισαν τη σχετική άδεια λειτουργίας.

25 ανέστειλαν τη λειτουργία τους.

Σε 19 δεν κατέστη δυνατή η επίδοση του κατηγορητηρίου από τον επιδότη.

- Μητρώο γυμναστών/εκπαιδευτών

Παράλληλα με την τήρηση μητρώου αδειών λειτουργίας, οι Κανονισμοί προνοούν την τήρηση μητρώου, στο οποίο εγγράφονται, μετά από αίτησή τους προς τον Οργανισμό, οι γυμναστές/εκπαιδευτές που ενδιαφέρονται να εργοδοτηθούν σε σχολές γυμναστικής.

Μέχρι σήμερα έχουν υποβάλει αίτηση για εγγραφή στο μητρώο 739 άτομα, από τα οποία τα 595 έχουν εγκριθεί, τα 55 έχουν απορριφθεί, ενώ τα 89 εξακολουθούν να είναι υπό εξέταση.

- Καθοριστική Απόφαση Δ.Σ για τη μελλοντική πορεία

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού καθόρισε τη μελλοντική πορεία που θα ακολουθηθεί σχετικά με τον έλεγχο και την αδειοδότηση των Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής και αποφάσισε, όπως οι νέοι Κανονισμοί που θα αφορούν τις Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής να είναι μόνο για το Αθλητικό Σκέλος. Με αυτή την απόφαση ο Οργανισμός στοχεύει:

- Να μειώσει το διοικητικό κόστος για το κράτος, αφού δύο Υπηρεσίες (Κ.Ο.Α. & Τοπική Αυτοδιοίκηση) απαιτούν τα ίδια πιστοποιητικά και πραγματοποιούν τις ίδιες επιθεωρήσεις.
- Να αποφύγει την πρόσθετη επιβάρυνση και ταλαιπωρία των πολιτών/αιτητών.
- Να επικεντρωθεί ο Κ.Ο.Α. στο αθλητικό μέρος, όπως άλλωστε είναι και η αποστολή του.

Εντός του 2015, άρχισε και είναι σε εξέλιξη η διαδικασία των νέων Κανονισμών, έτσι ώστε να συνάδουν με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου να ανταποκρίνονται στις νέες απαιτήσεις της αθλητικής βιομηχανίας και να καλυφθούν τα κενά που εντοπίστηκαν διαχρονικά.

Οι εμπλεκόμενοι φορείς θα κληθούν να εκφράσουν τις απόψεις τους, επί των νέων κανονισμών, κατά τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ Κ.Ο.Α.

- Λειτουργία

Μέσα στις αθλητικές εγκαταστάσεις του Κ.Ο.Α. στηρίζονται τμήματα της λειτουργίας του Αθλητικού Σχολείου και υποστηρίζεται η όλη ανάπτυξη του εξωσχολικού αθλητισμού. Πέραν των διαφόρων αθλητικών σωματείων, που έχουν έδρα τους χώρους αυτούς, λειτουργούν και αναπτύσσονται τα εθνικά προγράμματα του Κ.Ο.Α., Α.Γ.Ο. & Ε.Σ.Υ.Α.Α..

- Διοργανώσεις

Ιδιαίτερα φέτος, φιλοξενήθηκαν για δεύτερη συνεχή χρονιά εκδηλώσεις διάφορων φορέων μέσα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού (07-30/09/2015), όπως και άλλες διοργανώσεις κοινωνικού και ψυχαγωγικού περιεχομένου MAD MUSIC AWARDS, CYTA SANTA RUN, ευρωπαϊκοί αγώνες Καλαθοσφαίρας, Αντισφαίρισης, Διεθνές Τουρνουά Μπάντμιντον, Ευρωπαϊκοί αγώνες ποδοσφαίρου U18 UEFA Youth League, Ευρωπαϊκοί Αγώνες Rugby, Διεθνείς αγώνες κολύμβησης κ.λπ..

- Νέα Τιμολογιακή Πολιτική

Η Επιτροπή Αξιοποίησης Αθλητικών Εγκαταστάσεων και Αθλητικού Τουρισμού επεξεργάστηκε και εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο τις προτάσεις της για τη Νέα Τιμολογιακή Πολιτική. Οι εισηγήσεις της επιτροπής εγκρίθηκαν και από την 01/07/2015 έχει τεθεί σε εφαρμογή η Νέα Τιμολογιακή Πολιτική του Οργανισμού.

Η νέα αυτή πολιτική είναι βασισμένη στις παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή και στοχεύει στο να εξορθολογήσει τον Προϋπολογισμό του Κ.Ο.Α., να μειώσει τα έξοδα, όπως και να αυξήσει τα έσοδα του Κ.Ο.Α. Επίσης, στοχεύει στην υιοθέτηση μιας δίκαιης και λογικής χρέωσης σε όλους τους φορείς. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, αφού έλαβε υπόψη τις πιθανές δυσκολίες που δυνατόν να αντιμετωπίσουν όλοι οι Αθλητικοί Φορείς από την αναπροσαρμογή των χρεώσεων των χρηστών των Ιδιόκτητων Αθλητικών Εγκαταστάσεων του Κ.Ο.Α., αποφάσισε όπως, για τους δύο πρώτους μήνες προσαρμογής, δηλαδή μέχρι τις 31/08/2015, η επιπλέον χρέωση της χρήσης των αθλητικών χώρων, για όλους τους αθλητικούς φορείς, θα καλυφθεί από τον Οργανισμό ως πρόσθετη χορηγία.

Επιπρόσθετα, το Δ.Σ. ζήτησε όπως, όσα Σωματεία/Αθλητικοί Φορείς εκφράζουν αδυναμία τήρησης της τιμολογιακής πολιτικής, υποβάλουν ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, που να υποδεικνύουν την αδυναμία αυτή, ώστε να μπορεί το Δ.Σ. να εξετάσει πιθανή χορηγία.

- Αθλητικός Τουρισμός

Στο πλαίσιο της λειτουργίας της Επιτροπής Αξιοποίησης Αθλητικών Εγκαταστάσεων και Αθλητικού Τουρισμού, προγραμματίζεται η διοργάνωση του Πρώτου Αθλητικού Συμποσίου, σε συνεργασία με τον Κ.Ο.Τ. στις 8/12/2015, στο Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο.

Η πρώτη τέτοιου είδους εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί από κοινού με τον Κ.Ο.Τ., στο πλαίσιο της συνεργασίας μας για τον Αθλητικό Τουρισμό. Επίσης, θα κληθούν οι Πρόεδροι και τα Μέλη των Δ.Σ. από τον κάθε οργανισμό, οι λειτουργοί, συνεργάτες, τουριστικά γραφεία, οργανισμοί τουρισμού, άλλοι αθλητικοί φορείς, ομοσπονδίες κ.ά..

Ο Κ.Ο.Α. θα παρουσιάσει για πρώτη φορά τον Αθλητικό Χάρτη, την Ηλεκτρονική Αίτηση για Παραχώρηση Χρήσης Αθλητικού Χώρου και το Έντυπο των Αθλητικών Εγκαταστάσεων, στο οποίο καταγράφονται και αναλύονται οι εγκαταστάσεις του Οργανισμού, το αγωνιστικό τους επίπεδο και η κτηριακή υποδομή.

Ως επόμενος στόχος έχει τεθεί η διοργάνωση εκδήλωσης το 2016 που θα έχει τη μορφή Σεμιναρίου με τη συμμετοχή Επαγγελματιών που ασχολούνται με την ανάπτυξη του Αθλητικού Τουρισμού. Σε αυτήν θα συμμετέχουν και τα δύο Υπουργεία Εμπορείου και Παιδείας. Ευελπιστούμε στην πραγματοποίησή της σε αθλητικό χώρο του Κ.Ο.Α.

Μεταξύ άλλων, στις 8/11/2015 ο Κ.Ο.Α. σε μια ευρεία σύσκεψη στην παρουσία της Προέδρου του Κ.Ο.Α. του Αν. Γ. Δ/ντή, υπηρεσιακών, της κ. Καίτης Κληρίδου, του κ. Παντελή Κούρου, εκπροσώπων του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγρού, του Σωματείου "Αχιλλέας" Αγρού τέθηκαν οι βάσεις για την τροχοδρόμηση διαφανών και νόμιμων διαδικασιών για την παραχώρηση του Αθλητικού Κέντρου "Γλαύκος Κληρίδης" σε ιδιώτη μέσα από προσφορές, με σκοπό την εξεύρεση τρόπου διαχείρισης και αξιοποίησής του.

- Συντήρηση Ιδιόκτητων Χώρων του Κ.Ο.Α.

Λειτουργία

Το Τμήμα της συντήρησης είναι υπεύθυνο για τη συντήρηση, τις επισκευές και τις μικρού μεγέθους αναβαθμίσεις των Ιδιόκτητων υπό Διαχείριση Αθλητικών Εγκαταστάσεων του Οργανισμού, έτσι ώστε οι χώροι αυτοί να διατηρούνται κατάλληλοι και να μπορούν να λειτουργούν απρόσκοπτα. Για τον

σκοπό αυτό, η υπηρεσία διατηρεί Συμβόλαια συντήρησης για οικοδομικές, μηχανολογικές και ηλεκτρολογικές εργασίες.

Τέλη του 2015, και με την ολοκλήρωση του αρχικού συμβολαίου Συντήρησης που είχε ο Κ.Ο.Α. από το 2012, η υπηρεσία προχώρησε με ανοικτό ευρωπαϊκό διαγωνισμό στην προκήρυξη ενός ενοποιημένου συμβολαίου συντήρησης που περιλαμβάνει όλες τις ειδικότητες μαζί (οικοδομικά, μηχανολογικά και ηλεκτρολογικά). Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησής του και την κατακύρωση, η υπηρεσία ευελπιστεί στο να αυξήσει την ευελιξία της άμεσης επίλυσης και αντιμετώπισης των καθημερινών προβλημάτων.

Εντός του 2015, όλες οι εγκαταστάσεις του Κ.Ο.Α., που φιλοξενούν αγώνες Α κατηγορίας των τεσσάρων ομαδικών Αθλημάτων, συμμορφώθηκαν πλήρως με τις υποδείξεις και απαιτήσεις της νεοσυσταθείσας Αρχής Αδειοδότησης Σταδίων (Νόμος 48(Ι)/2008-2014 άρθρα 4Α,(1) +4Β, (1)) και εξασφαλίστηκαν Πιστοποιητικά Ασφάλειας μέχρι τον 06/2016, καθώς και Άδειες Λειτουργίας μέχρι τον 06/2019. Οι χώροι είναι:

- Κλειστό Γυμναστήριο «Τάσσος Παπαδόπουλος – Ελευθερία»
- Κλειστό Γυμναστήριο « Λευκόθεο»
- Μακάρειο Στάδιο
- Αθλητικό Κέντρο «Σπύρος Κυπριανού»
- Αθλητικό Κέντρο «Κίτιον»
- Παφιακό Στάδιο
- Κλειστό Γυμναστήριο «Αφροδίτη»

Ανακαινίσθηκε το Αθλητικό Πάρκο στο Παλιό Γ.Σ.Ζ. στη Λάρνακα και δόθηκε σε λειτουργία για τη φιλοξενία προγραμμάτων του Α.Γ.Ο..

Ολοκληρώθηκε η επισκευή του Ολυμπιακού Κολυμβητηρίου Λάρνακας, (αποκατάσταση των διαρροών της δεξαμενής) και αναβαθμίσεων των περιμετρικών χώρων.

Έγιναν όλες οι απαραίτητες διαδικασίες για την εξασφάλιση ή/και ανανέωση ετήσιων Πιστοποιητικών Καταλληλότητας (π.χ. Ηλεκτρομηχανολογικής, Πυροσβεστικής, Υγειονομείο, Άδειες Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών, Βεβαιώσεις Καταλληλότητας Υποδομών) για τη συντριπτική πλειοψηφία των χώρων του Οργανισμού.

Υποβλήθηκαν όλα τα απαραίτητα έγγραφα και δικαιολογητικά για την εξασφάλιση των Πολεοδομικών Αδειών και των Αδειών Οικοδομής, καθώς και την εξασφάλιση των τελικών εγκρίσεων για τις Ιδιόκτητες Αθλητικές Εγκαταστάσεις. Εκδόθηκε ήδη για πρώτη φορά για το Κλειστό Γυμναστήριο «Αφροδίτη» και αναμένουμε την τελική έγκριση και για το Παφιακό Στάδιο. Ολοκληρώθηκαν οι παρατηρήσεις του Δήμου Έγκωμης και σύντομα θα υποβληθούν οι αιτήσεις για τελική έγκριση των σταδίων Πολυτροπονητήριο "Ευάγγελος Φλωράκης", "Τάσσος Παπαδόπουλος Ελευθερία" και "Λευκόθεο".

Προκηρύχθηκαν προσφορές για μίσθωση υπηρεσιών εμπειρογνομόνων για την έκδοση Πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης των εγκαταστάσεών μας.

Σε συνεργασία με το Ενεργειακό Γραφείο Κύπριων Πολιτών, και μέσα από ευρωπαϊκό πρόγραμμα, η υπηρεσία κατάφερε να εντάξει τον δωρεάν ενεργειακό έλεγχο του Ολυμπιακού Κολυμβητηρίου της Λάρνακας. Μέσα από το Πρόγραμμα αυτό θα ετοιμαστεί οικονομοτεχνική μελέτη με βιώσιμες προτάσεις για επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας στον συγκεκριμένο και ενεργοβόρο αυτό χώρο. Στη φάση της υλοποίησης θα εξεταστεί η δυνατότητα συγχρηματοδότησής του από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι επόμενοι μέσο-μακροπρόθεσμοι στόχοι της υπηρεσίας Συντήρησης είναι:

- Να γίνουν ενεργειακοί έλεγχοι σε όλους τους χώρους μας και, με βάση τα αποτελέσματα, να προχωρήσουμε σταδιακά στον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων μας, με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας προς όφελος του Οργανισμού.

- Να αξιολογηθεί η στατική επάρκεια όλων των αθλητικών εγκαταστάσεων και να γίνουν οι αναγκαίες αναβαθμίσεις.

- **1.3 ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**

ΣΥΓΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΟΔΩΝ				
		2015	2016	2017
	Έσοδα κατά Κεφάλαιο	Πραγματικά Έσοδα €	Εγκριμένος Προϋπ/σμός €	Προϋπ/σμός €
01	Κρατική Χορηγία	25.200.000	25.900.000	27.219.872
02	Έσοδα από Ιδιόκτ. και άλλους Αθλητ. Χώρους	782.080	706.950	797.070
04	Άλλα Έσοδα	1.749.008	1.848.060	1.848.060
09	Εθνική Αρχή Στοιχημάτων	608.338	500.000	700.000
011	Εφαρμογή Νόμου Πρόληψης και της Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους	-	50	50
012	Κρατική Χορηγία για την ανέγερση Ποδοσφ. Γηπέδου στη Λεμεσό			206.250
	Σύνολο Εσόδων	28.339.426	28.955.060	30.771.302
ΣΥΓΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ				
		2015	2016	2017
	Δαπάνη κατά Κεφάλαιο	Πραγματικά Έξοδα €	Εγκριμένος Προϋπ/σμός €	Προϋπ/σμός €
01	Τακτική-Διαχειριστικά Έξοδα/Συντήρηση	9.390.359	12.571.882	12.707.460
02	Τακτική-Χορηγίες	14.657.359	12.059.608	12.701.782
03	Αναπτυξιακή-Δημιουργία & Βελτιώσεις Αθλητικών Χώρων	1.932.856	1.743.540	2.882.030
04	Τακτική-Αποπληρωμή Δανείων & Άλλων Υποχρεώσεων	2.166.522	2.280.000	2.280.000
06	Τακτική-Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες	---	300.000	200.000
07	Τακτική-Εφαρμογή Νόμου Πρόληψης και της Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους	---	20	20
08	Τακτική-Προγράμματα Κατά της Βίας	---	10	10
	Σύνολο Δαπανών	28.147.096	28.955.060	30.771.302

*Όπως έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο 2015.

1.4 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Σημειώνεται ότι μέσα από τις Διακρατικές Συμφωνίες, τις οποίες υπογράφει η χώρα μας με τις αντίστοιχες Ευρωπαϊκές ή άλλες χώρες με ισχυρότερη εκείνη την Ελλάδα, έχουν επωφεληθεί

διαχρονικά πάρα πολλά αθλήματα της χώρας μας στις κατευθύνσεις προετοιμασίας ομάδων, ενόψει διεθνών αγώνων και συμμετοχής τους σε θεσμοθετημένους αγώνες στο εξωτερικό.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού παρακολουθεί και συμμετέχει ενεργά στο ευρωπαϊκό και διεθνές αθλητικό γίγνεσθαι, σε συνεργασία και συντονισμό με το Γραφείο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Το 2016, πραγματοποιήθηκαν οι πιο κάτω δράσεις:

- Συμμετοχή στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο Κ.Ο.Α. συμμετέχει με εθνικό αντιπρόσωπό του στο προπαρασκευαστικό όργανο του Συμβουλίου για τον αθλητισμό (Ομάδα Εργασίας για τον Αθλητισμό) μαζί με τη Σύμβουλο του Υπουργείου Παιδείας και Αθλητισμού στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες και συμβάλλει στη διαμόρφωση των εκάστοτε ευρωπαϊκών πολιτικών και αποφάσεων οι οποίες υιοθετούνται από τους Υπουργούς Αθλητισμού στο Συμβούλιο.

Επιπλέον, προετοίμασε τη συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στα επίσημα Συμβούλια που πραγματοποιήθηκαν κατά τις Προεδρίες της Ολλανδίας και της Σλοβακίας

- Συμμετοχή στις Ομάδες Εμπειρογνομόνων για τον Αθλητισμό

Ο Κ.Ο.Α. συμμετείχε σε Ομάδες Εμπειρογνομόνων για τον Αθλητισμό που έχουν συσταθεί με βάση το Σχέδιο Εργασίας για τον Αθλητισμό 2014 - 2017. Εμπειρογνώμονες Λειτουργοί του Οργανισμού συμμετείχαν στις ακόλουθες ομάδες:

- Προώθηση της σωματικής άσκησης για βελτίωση της υγείας (HEPA)
- Χρηστή Διακυβέρνηση
- Προσυνεννοημένοι αγώνες
- Οικονομική διάσταση
- Ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων στον αθλητισμό, τις δεξιότητες και τη διπλή σταδιοδρομία.

Επιπλέον, ο Οργανισμός έχει ορίσει εμπειρογνώμονα Λειτουργό ως Σημείο Επαφής της Ομάδας HEPA Focal Points που παρακολουθεί την υλοποίηση των δεικτών της Σύστασης Συμβουλίου για την προώθηση της σωματικής άσκησης για βελτίωση της υγείας.

- Συνέδριο Ευρωπαίων Διευθυντών Αθλητισμού

Ο Οργανισμός εκπροσωπήθηκε στα δύο Συνέδρια Ευρωπαίων Διευθυντών Αθλητισμού που πραγματοποιήθηκαν από τις Προεδρίες της Ολλανδίας και της Σλοβακίας.

- 2^η Ετήσια Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού

Η καθιέρωση της πρώτης Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού (E.E.A.) το 2015 αποτελεί πρωτοβουλία της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και περιλαμβάνεται στο έγγραφο των Συμπερασμάτων του Συμβουλίου, σχετικά με την προώθηση της σωματικής δραστηριότητας για τη βελτίωση της υγείας, της 27ης Νοεμβρίου 2012. Η υλοποίηση μιας τέτοιας ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας αποσκοπεί στη λήψη δραστικών μέτρων ευαισθητοποίησης και ενεργοποίησης των πολιτών στην άσκηση και ανατροπή της ανησυχητικής τάσης για τη μειωμένη ενασχόληση των Ευρωπαίων πολιτών με τη φυσική δραστηριότητα, που καταδεικνύουν έρευνες τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και σε επίπεδο κρατών μελών της ΕΕ.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, στο πλαίσιο υλοποίησης της ευρύτερης πολιτικής του για την προώθηση της φυσικής δραστηριότητας και του αθλητισμού, με στόχο την υιοθέτηση ενός ενεργού και υγιούς τρόπου ζωής από τους πολίτες, αλλά και των συναφών Ευρωπαϊκών πολιτικών για τη βελτίωση της δημόσιας υγείας μέσω της φυσικής δραστηριότητας, διοργάνωσε, υπό την ιδιότητα του

ως Εθνικού Συντονιστικού Φορέα, τη 2^η ετήσια Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού (19 - 25 Σεπτεμβρίου 2016).

Στόχος της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού, με σύνθημα #BeActive, είναι η αύξηση της συμμετοχής όλων των πολιτών στη φυσική δραστηριότητα και στον αθλητισμό σε όλα τα επίπεδα, έτσι ώστε να υιοθετήσουν έναν ενεργό και υγιή τρόπο ζωής.

Η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού επιδιώκει να δημιουργήσει μια εθνική δια-τομεακή πλατφόρμα, στην οποία έχουν εμπλακεί και δραστηριοποιούνται εθελοντικά φορείς προερχόμενοι από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, καθώς επίσης και μη-κυβερνητικές οργανώσεις, που σχετίζονται με τη φυσική δραστηριότητα και τον αθλητισμό (αθλητισμός, εκπαίδευση, υγεία, τοπική αυτοδιοίκηση, νεολαία, εργασιακό περιβάλλον, διακινήσεις, ιδιωτικές επιχειρήσεις, κ.ά.), προωθώντας μέσα από τις διάφορες δράσεις που διοργανώνουν τη φυσική δραστηριότητα και τον αθλητισμό, με στόχο την αύξηση των ευκαιριών πρόσβασης για άθληση.

Συγκεκριμένα, η εν λόγω ευρωπαϊκή εκστρατεία λειτουργεί ως ανοικτή αγορά, στην οποία ο κάθε φορέας που εμπλέκεται έχει την ευκαιρία να προωθήσει και προβάλλει σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο τις υφιστάμενες αθλητικές δραστηριότητες και προγράμματά του, να διοργανώσει νέες ή/και συνδιοργανώσει δραστηριότητες με άλλους φορείς κάτω από την ομπρέλα της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού. Το γεγονός αυτό, θα έχει ως κύριους αποδέκτες τους πολίτες, οι οποίοι μέσα από τη δωρεάν συμμετοχή τους στις διάφορες αθλητικές δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν, θα έχουν την ευκαιρία να πληροφορηθούν για τα υφιστάμενα προγράμματα και υπηρεσίες, ώστε να γνωρίσουν και να δοκιμάσουν διάφορες μορφές άθλησης και να επιλέξουν αυτήν η οποία τους ταιριάζει ως τρόπος αθλητικής ενασχόλησης.

Ο Κ.Ο.Α. έχει οριστεί ως ο Εθνικός Συντονιστικός Φορέας της εκστρατείας για την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού στην Κύπρο, έχοντας τον γενικό συντονισμό και υλοποίηση της εκστρατείας σε παγκύπρια βάση.

Οι δράσεις της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση από το Ευρωπαϊκό Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Erasmus +. Ο Κ.Ο.Α. υπέβαλε πρόταση με προϋπολογισμό συνολικού ποσού €75,737.08 (80% χρηματοδοτείται από την ΕΕ και 20% από τον Κ.Ο.Α.).

Το μήνυμα της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού μετέφεραν οι «Πρεσβευτές» της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού, τους οποίους επέλεξε ο Κ.Ο.Α. τόσο για τη σημαντική συνεισφορά τους στον τομέα του αθλητισμού σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, όσο για την προσωπικότητα και το ήθος τους. Ως Πρεσβευτές της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού για το 2016 ορίστηκαν ο Γιώργος Αχιλλέως, Αθλητής Σκοποβολής, η Κυριακή Κουτούκη, αθλήτρια Taekwondo και ο Γιάγκος Γεωργίου, Εκπαιδευτής Πρώτων Βοηθειών.

Στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού ενεργοποιήθηκαν συνολικά 48 φορείς, οι οποίοι ήταν και οι κύριοι διοργανωτές των διάφορων εκδηλώσεων και δράσεων. Οι φορείς προήλθαν από τους ακόλουθους τομείς:

- Αθλητισμός
 - Κ.Ο.Α., Πρόγραμμα Αθλητισμός Για Όλους, ΕΣΥΑΑ, ΚΑΕΚ, Πρέσβειρα Fair Play
 - Ευ Αγωνίζεσθαι για το 2016.
 - Αθλητικές Ομοσπονδίες, Αθλητικά Σωματεία/Ομιλοι/Ακαδημίες
 - Γυμναστήρια (αδειούχα από τον Κ.Ο.Α.)
- Εκπαίδευση
 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
 - Πανεπιστημιακά Ιδρύματα
 - Μέση, Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση
 - Δημοτική εκπαίδευση
 - Προδημοτική Εκπαίδευση

- Υπουργείο Υγείας
- Τοπική Αυτοδιοίκηση (Δήμοι)
- Ιδιωτικές Επιχειρήσεις
- Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις
- Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο

Για τη διοργάνωση των δράσεων, οι κύριοι διοργανωτές ενέπλεξαν με τη σειρά τους και άλλους φορείς που σχετίζονται με τη φυσική δραστηριότητα και τον αθλητισμό, αναδεικνύοντας και αποδεικνύοντας έτσι ότι η δια-τομεακή συνεργασία και οι συνέργειες επιφέρουν τα καλύτερα και επιθυμητά αποτελέσματα που στην προκειμένη περίπτωση είναι η ευαισθητοποίηση και εμπλοκή ΟΛΩΝ των πολιτών στη φυσική δραστηριότητα και τον αθλητισμό.

Κατά τη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού, πραγματοποιήθηκαν σε παγκύπρια βάση συνολικά 108 δραστηριότητες και εκδηλώσεις μέσα από τις οποίες υπολογίζεται ότι συμμετείχαν ΔΩΡΕΑΝ περίπου 113,430 πολίτες.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αποτέλεσε τον φορέα με τη μεγαλύτερη κινητοποίηση και συμμετοχή, αφού κατάφερε μέσα από τις δράσεις του να ενεργοποιήσει στην άσκηση πέραν των 85.000 μαθητών/τριών.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, και συγκεκριμένα οι Δήμοι, διοργάνωσαν πληθώρα δράσεων, ευαισθητοποιώντας και ενεργοποιώντας την τοπική κοινωνία και τους τοπικούς φορείς.

Οι 108 δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού χαρακτηρίζονται από πολυμορφία, καινοτομία και προσβασιμότητα, διεξήχθησαν χωρίς ή με ελάχιστο κόστος και στηρίχθηκαν στην εθελοντική συμμετοχή τόσο των φορέων όσο και στην εθελοντική εργασία και προσφορά των ανθρώπων που εργάστηκαν για την υλοποίηση των δράσεων.

Ενδεικτικά, το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού επικεντρώθηκε κυρίως σε πέντε θεματικές εστίασης: Εκπαίδευση, Εργασιακός Χώρος, Άσκηση σε εξωτερικούς χώρους, Αθλητικά Σωματεία και Γυμναστήρια, Άτομα τρίτης ηλικίας/ Άτομα με Ειδικές Ικανότητες/Άτομα με αναπηρίες. Όσον αφορά στα είδη των δράσεων, αυτά περιλάμβαναν αθλητικές δραστηριότητες, ενημερωτικές ημερίδες και διαλέξεις.

Η διοργάνωση της Εβδομάδας το 2016 καινοτόμησε σε δύο τομείς:

- Καθιέρωση των Εθνικών Βραβείων #BeActive Awards, που στόχο έχουν τον εντοπισμό νέων προγραμμάτων άθλησης που να προσελκύουν το ενδιαφέρον των πολιτών, έτσι ώστε να εφαρμόζονται σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς.
- Δημιουργία της Εθνικής Ιστοσελίδας της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού (www.beactive.cy), η οποία συνέβαλε σημαντικά στην προβολή των δράσεων της Εβδομάδας αλλά και στην άμεση ενημέρωση όλων των πολιτών σε εθνικό επίπεδο.

- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Ο Οργανισμός συμμετέχει σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του Προγράμματος Erasmus + : Κεφάλαιο Αθλητισμός.

- Πρόγραμμα: «SCORE»
- Πρόγραμμα: «SAVE YOU - Strengthening the anti-doping fight in fitness and exercise in youth»
- Πρόγραμμα: «Strengthening the Anti-Doping Fight in Fitness and Exercise in Youth»
- Πρόγραμμα: «European –Fitness Badge- an effective way promoting the awareness of the importance of health enhancing physical activity»
- Πρόγραμμα: «FIX the FIXING: Proactive quelling of sports events manipulation»

Ο Οργανισμός συμμετείχε ως εταίρος και στο Πρόγραμμα BIS (Balance in Sport), μια πρωτοβουλία της Διευρυμένης Μερικής Συμφωνίας για τον Αθλητισμό (EPAS) του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣΤΕ).

-Εθελοντισμός στον Αθλητισμό

Ο Αθλητισμός και ο Εθελοντισμός αποτελούν τα μεγαλύτερα παγκόσμια κοινωνικά κινήματα, τα οποία διαθέτουν κοινές συνιστώσες: ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, επενδύουν στην υγιή απασχόληση, ενισχύουν την κοινωνική συνοχή και ενσωμάτωση, συμβάλλουν στην ανάπτυξη, καλλιέργεια και ολοκλήρωση του ανθρώπου, και αποτελούν καταλύτη και βασικό πυλώνα καλλιέργειας αξιών, κυρίως στους νέους. Τόσο παγκόσμια όσο και στην Κύπρο, σχεδόν ολόκληρο το αθλητικό οικοδόμημα στηρίζεται στον εθελοντισμό.

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής Συμφωνίας που υπέγραψαν το 2014 ο Κ.Ο.Α. με το Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού και ΜΚΟ, το 2016, διοργανώθηκε η δράση «Ποδηλατώ για Ένα Ευρώ, για Ένα Χαμόγελο» (1 – 5 Ιουνίου 2016), με σκοπό την οικονομική ενίσχυση του Παγκύπριου Συνδέσμου για παιδιά με καρκίνο και συναφείς παθήσεις «Ένα Όνειρο Μια Ευχή». Η δράση πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, την Αστυνομία Κύπρου, το Υπουργείο Υγείας, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, τον Παγκύπριο Σύνδεσμο «Ένα όνειρο Μια Ευχή», την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδηλασίας και την Ο.Π.Α.Π. ΚΥΠΡΟΥ.

1.5 ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

Κατά το 2016, ο Οργανισμός είχε ενεργοποιημένο Πρωτόκολλο Αθλητικής Συνεργασίας με την Ελλάδα, το οποίο ίσχυε για τα έτη 2015 – 2016. Ο Κ.Ο.Α. έχει θέσει ως προτεραιότητά του, και συμπεριλήφθηκαν στο Πρωτόκολλο, συγκεκριμένες πρόνοιες για αθλητές αθλημάτων, οι οποίοι προετοιμάζονται και η χώρα μας στηρίζεται και βασίζεται επάνω τους, για να τιμήσουν την Κύπρο σε αγώνες στο εξωτερικό. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στην εξαιρετική παρουσία των αθλητών στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Ρίο στην Βραζιλία. Έμφαση έχει δοθεί στο Πρωτόκολλο με την Ελλάδα για διευκολύνσεις, για ανταλλαγή, για πρακτικές παρόμοιες και συμμετοχή σε θεσμοθετημένους διεθνείς αγώνες και στις δύο χώρες.

Οι αθλητικές ανταλλαγές αφορούν ανταλλαγές για προπονητικές κατασκηνώσεις (training camps), συμμετοχή σε θεσμοθετημένους και διεθνείς αγώνες, τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ελλάδα σε αθλήματα όπως τον στίβο, τη σκόπευση, την πετοσφαίριση, την άρση βαρών, την ποδηλασία, την πάλη, την τοξοβολία, την πυγμαχία, την αντιπέριση και τη χιονοδρομία. Τονίζεται ότι οι δύο χώρες έχουν συμφωνήσει ότι, αθλητικές ανταλλαγές πέραν των πιο πάνω αθλημάτων, μπορούν να πραγματοποιηθούν κατόπιν γραπτής συμφωνίας των δύο μερών.

Στο Πρόγραμμα, επίσης, έχει αναβαθμιστεί η πρόνοια που αφορά στους αθλητικούς συντάκτες.

Πέραν αυτής της ουσιαστικής συνεργασίας για τα αθλήματα, ο Κ.Ο.Α. και η Γ.Γ.Α. Ελλάδας έχουν συμφωνήσει, μέσα από αυτό το Πρωτόκολλο, ότι η συνεργασία μας θα ενισχυθεί περαιτέρω και σε άλλους τομείς, όπως της εκπαίδευσης, της επιστημονικής έρευνας, της προαγωγής της ισότητας των φύλων στον αθλητισμό, με έμφαση την κατάκτηση θέσεων τους στα κέντρα λήψεων αποφάσεων, της πρόληψης και καταπολέμησης της βίας στους αθλητικούς χώρους, της προώθησης του «Ευ Αγωνίζεσθαι», στον αθλητισμό για τα άτομα με αναπηρίες, στον αγώνα κατά της φαρμακοδιέγερσης, στην ισόρροπη υποστήριξη του πρωταθλητισμού και της άθλησης για όλους.

Επίσης, θα προωθήσουμε και θα ανταλλάξουμε πληροφορίες, εμπειρογνωμοσύνη και τεχνογνωσία στον τομέα του αγωνιστικού αθλητισμού μέσω επισκέψεων ειδικών, προπονητών και άλλων επαγγελματιών.

Όσον αφορά στον μαζικό αθλητισμό, έχει συμφωνηθεί η ενθάρρυνση της ανταλλαγής γνώσεων και πληροφοριών, σχετικά με την οργάνωση, την ανάπτυξη και τις στρατηγικές μάρκετινγκ των προγραμμάτων «Αθλητισμός για όλους».

Σημαντικό, επίσης, είναι η σχέση μας σε ό, τι αφορά διεθνή θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπου εκεί θα επιδιώκουμε κοινή αντιμετώπιση ενώπιων διεθνών θεσμικών οργάνων και Οργανισμών, όπως

είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Μερική Διευρυμένη Συμφωνία Αθλητισμού (EPAS) του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και η WADA.

Αυτές οι βασικές προϋποθέσεις λαμβάνονται υπόψη και κατά τις συζητήσεις που έχουν αρχίσει με την Πρεσβεία του Ισραήλ για την πάρα πέρα ανάπτυξη και εφαρμογή του Μνημονίου Συναντίληψης που έχει υπογραφεί από το 2013 μεταξύ του Κ.Ο.Α. και του Αθλητικού Οργανισμού του Ισραήλ. Έχει γίνει και σχετική συνάντηση με την Ισραηλινή πλευρά, κατά τη διάρκεια της Υπουργικής Διάσκεψης που έγινε στη Βουδαπέστη Ουγγαρίας, στο τέλος Νοεμβρίου 2016. Κατά τη Διάσκεψη, έγιναν επαφές για αθλητική συνεργασία και με την Πολωνία, τη Μάλτα και τη Ρουμανία.

Ακόμη, έγινε συνάντηση και με τον Πρόσβη της Βουλγαρίας, κατά την οποία εκφράστηκε η επιθυμία και των δύο χωρών για αθλητική συνεργασία μέσω υπογραφής πρωτοκόλλου αθλητικής συνεργασίας. Ο Οργανισμός πιστεύει ότι θα επιτύχει την υπογραφή του πρωτοκόλλου και με τη Βουλγαρία.

Μέσα από τα πρωτόκολλα, γίνονται ανταλλαγές αθλητών και ομάδων για τις προπονητικές προετοιμασίες και τη συμμετοχή σε αγώνες τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Η αθλητική συνεργασία με όσο το δυνατόν περισσότερες χώρες θα έχει μόνο θετικά αποτελέσματα και θα βοηθήσει στην αναβάθμιση και στην ανάπτυξη του αθλητισμού της Κύπρου.

1.6 ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Ο Οργανισμός παρακολουθεί και ανταποκρίνεται στο αθλητικό γίνεσθαι, σε στενή συνεργασία με το Γραφείο Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (Γ.Ε.Δ.Υ.) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, συμμετέχει σε διάφορα σεμινάρια, συνεδρίες, διασκέψεις με αθλητικό περιεχόμενο. Προς τούτο παρακολουθεί και συμμετέχει σε Working Parties για τον αθλητισμό, καθώς και σε Expert Groups σε θέματα που αφορούν στον αθλητισμό γενικότερα, τη βία στον αθλητισμό, τον αθλητισμό και την υγεία, το αντιντόπινγκ στον αθλητισμό, τη χρηστή διοίκηση και διακυβέρνηση στον αθλητισμό, την καταπολέμηση και χειραγώγηση των αθλητικών στοιχημάτων, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στον αθλητισμό, τη χρηματοδότηση του αθλητισμού κ.ά., και δίνει ουσιαστικό παρόν στις διάφορες Ανεπίσημες Υπουργικές Διασκέψεις για τον Αθλητισμό.

Έχει συμμετάσχει και δίνει το δικό του στίγμα σε μεγάλα Ευρωπαϊκά Συνέδρια, όπως το Ευρωπαϊκό Αθλητικό Συνέδριο, τη Συνάντηση των Ευρωπαϊκών Γενικών Διευθυντών του Αθλητισμού, την Ευρωπαϊκή Συνεδρία <<Γυναίκα & Αθλητισμός>>, καθώς και στις αθλητικές συνεδρίες του Τμήματος Αθλητισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης.

1.7 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Η Ακαδημία Αθλητισμού του Οργανισμού, κατά το 2016, πέρα από τη συνέχιση της εφαρμογής των στόχων της που έθεσε εδώ και μερικά χρόνια, και είναι η σημαντική βελτίωση και ανάπτυξη των τομέων της υψηλής προπονητικής, της επιμόρφωσης των Διοικητικών Στελεχών των Αθλητικών Φορέων, και λαμβάνοντας υπόψη την προσπάθεια που γίνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση για καθιέρωση Εθνικών Προσόντων, ιδιαίτερα για τους προπονητές αθλημάτων, μέσα στο 2016 ενημέρωσε περί τούτου όλες τις Αθλητικές Ομοσπονδίες. Ακόμη, ενημέρωσε όλες τις Ομοσπονδίες για παράλληλη προσπάθεια της Ε.Ε για συμμόρφωση των επιπέδων προσόντων των Εθνικών Αθλητικών Ομοσπονδιών με τα επίπεδα προσόντων των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Ομοσπονδιών.

Προς τούτο, κατά το 2016, έδωσε προτεραιότητα στην επιχορήγηση διοργάνωσης τέτοιων επιμορφωτικών προγραμμάτων προς τις Αθλητικές Ομοσπονδίες.

Η Επιτροπή, ακόμη, συνέχισε να ενεργεί και να ανταποκρίνεται στις πραγματικές και επίκαιρες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αθλητές, προπονητές και άλλοι φορείς του αθλητισμού. Κατά το 2016, η Επιτροπή ενέκρινε την επιχορήγηση διοργάνωσης επιμορφωτικών προγραμμάτων τόσο στην Κύπρο όσο και τη μετάβαση στο εξωτερικό για παρακολούθηση επιμορφωτικών προγραμμάτων προπονητών, διαιτητών, κριτών και άλλων αθλητών αξιωματούχων, με σκοπό και στόχο τη βελτίωση

του γνωσιολογικού τους επιπέδου και την απόκτηση των νέων και επίκαιρων προπονητικών τεχνικών για την εξύψωση του αθλητικού επιπέδου της Κύπρου.

Εγκρίθηκαν πέραν των πενήντα (50) επιμορφωτικών προγραμμάτων σε Αθλητικές Ομοσπονδίες, όπως Αντισφαίριση, Αεραθλητική, Άρση Βαρών, Γυμναστική, Επιτραπέζια Αντισφαίριση, Ειδικοί Ολυμπιακοί, Θαλάσσιο Σκι, Ιστιοπλοΐα, Καλαθόσφαιρα, Καράτε, Ζιου Ζίτσου, Κολύμβηση, Κωπηλασία, Μπάτμιντον Μουάι Τάι, Ορειβασία & Αναρρίχηση, Πετόσφαιρα, Ποδηλασία, Πυγμαχία, Σάμπο, Ταεκβόντο, Ταεκβοντό ITF, Τζούντο, Τοξοβολία, Χάντμπολ, Κοινωνικό & Αθλητικό Χορό, Χόκεϋ, Υδατοσφαίριση με συνολικό ποσό €67.000 που ήταν και ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Ακαδημίας Αθλητισμού.

Περαιτέρω αποφάσισε όπως επιτελέσει έργο πρωτοποριακό, το οποίο να βοηθήσει πραγματικά, αποτελεσματικά και προπαντός πρακτικά τις ανάγκες του αθλητισμού μέσα στα σημερινά οικονομικά και άλλα δεδομένα, στα οποία βρίσκεται ο αθλητισμός και ο τόπος.

1.8 ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Στον Οργανισμό εργάζονται τριάντα (30) μόνιμοι υπάλληλοι, εκατό πενήντα εννέα (159) έκτακτοι, έξι (6) συνεργάτες, και πενήντα οκτώ (58) εργάτες, οι οποίοι εργοδοτούνται στα διάφορα αθλητικά προγράμματα που λειτουργεί ο Οργανισμός.

Μετά από πολλά χρόνια, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε και προκηρύχθηκε διαγωνισμός για ετοιμασία μελέτης νέας οργανωτικής δομής του Οργανισμού. Η μελέτη τυγχάνει επεξεργασίας από τον Οργανισμό και σύντομα θα αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης με τις Συντεχνίες για την εφαρμογή της. Πιστεύεται ότι, με τη νέα οργανωτική δομή, ο Οργανισμός θα λειτουργεί πιο αποδοτικά και αποτελεσματικά, δίνοντας παράλληλα την ευκαιρία στους υπαλλήλους να αυξήσουν τη λειτουργικότητά τους σε ένα βελτιωμένο περιβάλλον.

Ο Οργανισμός ανταποκρίθηκε, διόρθωσε και έδωσε λύσεις, σε σχετικές παρατηρήσεις για θέματα προσωπικού, τα οποία αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή. Ακόμη επιλήφθηκε και άλλων θεμάτων και προβλημάτων προσωπικού για την πιο εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του Οργανισμού.

Ο Οργανισμός, στην προσπάθεια να προσφέρει αναβαθμισμένες υπηρεσίες προς τους αθλούμενους και τους αθλητικούς φορείς, αποφάσισε νέο τρόπο και διαδικασίες έκδοσης δελτίου υγείας, με σκοπό και στόχο τη διευκόλυνση των διαδικασιών και τη σύντομη και εύκολη έκδοση του Δελτίου Υγείας. Έχει εισαγάγει την τεχνολογία στις διαδικασίες για επίτευξη των πιο πάνω στόχων του.

1.9 ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (Κ.Α.Ε.Κ.)

-Σύνοψη

Συνοπτικά η λόγω έκθεση αναφέρεται στα πιο κάτω θέματα:

- Ίδρυση και Κανονισμοί λειτουργίας του Κέντρου
- Οργανωτική Δόμη- Επιστημονικό Προσωπικό
- Σκοποί και δραστηριότητες
- Επιστημονικά τμήματα – Λειτουργίες τμημάτων
- Προσέλευση αθλητών και αθλητριών
- Επιστημονικός εργαστηριακός εξοπλισμός
- Ερευνητικές εργασίες και άλλες δραστηριότητες
- Αξιολόγηση αθλητών στους αγωνιστικούς χώρους
- Εκπροσώπηση σε Διεθνή Συνέδρια και στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- Χώροι λειτουργίας

-Ίδρυση Κ.Α.Ε.Κ. – ιστορική αναδρομή

Η ίδρυση του Κ.Α.Ε.Κ. στηρίχθηκε στο ψήφισμα (73) 27 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με την απόφαση των Ευρωπαϊκών Υπουργών Αθλητισμού στις 26/10/1973, στην οποία υποχρεώνει τα Κράτη Μέλη να διαθέτουν τουλάχιστο ένα Εθνικό Κέντρο Αθλητιατρικών Ερευνών.

Το Κ.Α.Ε.Κ. ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Φεβρουάριο του 1993 με τη συνεργασία ομάδας επιστημόνων από το πανεπιστήμιο Gimseng της Γερμανίας, της οποίας ηγείτο ο καθηγητής Paul Nowacki. Τον καθηγητή προσκάλεσε η Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου, της οποίας προέδρευε ο Ιατρός Κώστας Χριστοδουλάκης, ο οποίος ήταν ταυτόχρονα και Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Κ.Α.Ε.Κ., και την οποία στελέχωναν, επίσης, οι Ιατροί Πάμπης Νικολαΐδης, Ευαγόρας Νικολαΐδης και Κώστας Σχίζας. Η ίδρυση του Κέντρου ήρθε να καλύψει μια μεγάλη αθλητική ανάγκη στην Κύπρο και να ανταποκριθεί στις διεθνείς απαιτήσεις του διαρκώς εξελισσόμενου επιστημονικού αθλητισμού.

Η λειτουργία του Κ.Α.Ε.Κ. αποβλέπει ουσιαστικά στη βελτίωση του βιολογικού επιπέδου του λαού και της αγωνιστικής απόδοσης των αθλητών, με βάση την επιστημονική γνώση, την έρευνα και την εφαρμογή των πορισμάτων της.

Το Κ.Α.Ε.Κ. είναι το μοναδικό κρατικό Αθλητιατρικό Κέντρο στον τόπο μας και υπάγεται διοικητικά στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, του οποίου αποτελεί και συμβουλευτικό σώμα για την παροχή επιστημονικής φύσεως πληροφόρηση επί θεμάτων που άπτονται της Αθλητικής και Αθλητιατρικής επιστήμης και έρευνας.

-Αναγκαιότητα ίδρυσης του Κέντρου

Η εφαρμογή της επιστημονικής μεθοδολογίας στον χώρο του αθλητισμού αποτελούσε πάντα μια αναγκαιότητα για τον Κυπριακό Αθλητισμό.

Μια αναγκαιότητα που κατανοήθηκε απόλυτα από τις προηγμένες χώρες και τις ώθησε να ιδρύσουν Κέντρα Αθλητιατρικών Ερευνών, τα οποία απασχολούνται αποκλειστικά με τη συστηματική παρακολούθηση των αθλουμένων, ιδιαίτερα των αθλητών υψηλής αγωνιστικής στάθμης, μετρώντας και αξιολογώντας όλους εκείνους τους παράγοντες που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην αθλητική απόδοση, προσφέροντας γνώση στην αθλητική επιστήμη και ειδικότερα στο έργο του προπονητή. Η οργάνωση και η λειτουργία του Κέντρου στηρίζεται στην αρχή ότι η αθλητική απόδοση είναι πολυδιάστατη, έτσι ώστε να χρειάζονται οι γνώσεις και η στενή συνεργασία όλων των κλάδων της Αθλητικής και Αθλητιατρικής Επιστήμης, όπως της Εργοφυσιολογίας, της Κινησιολογίας, της Βιοχημείας, της Ιατρικής, της Αθλητικής Διατροφής, της Αθλητικής Ψυχολογίας, της Αθλητικής Κοινωνιολογίας κ.λπ..

Ο αθλητής που στοχεύει σε υψηλές αγωνιστικές επιδόσεις θα πρέπει να εξετάζεται στο Κέντρο για πολλούς λόγους:

- έλεγχος της υγείας - πρόληψη τραυματισμών
- έλεγχος της φυσικής κατάστασης
- έλεγχος της αγωνιστικής ετοιμότητας
- έλεγχος της αποτελεσματικότητας του προπονητικού προγράμματος και
- διαφύλαξη της υγείας από την καταπόνηση της προπόνησης / υπερκόπωσης
- έλεγχος της διατροφής και των διατροφικών_συμπληρωμάτων
- προστασία και ενημέρωση από τον κίνδυνο χρήσης απαγορευμένων ουσιών για τον ορθό προπονητικό και αγωνιστικό προσανατολισμό μέσα από τη συζήτηση

Με τον εργομετρικό έλεγχο εντοπίζονται οι φυσικές αδυναμίες και οι δυνατότητες των αθλητών και έμμεσα ελέγχεται η ορθότητα της προπόνησης που εφαρμόσαν, με βάση την λειτουργική προσαρμοστικότητα του οργανισμού τους. Στην συνέχεια, δίνεται η κατάλληλη προπονητική

καθοδήγηση, η οποία βοηθά στο να βελτιωθούν οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν και να αποδώσουν, έτσι, καλύτερα στο άθλημά τους.

-Οργανωτική Δομή και Κανονισμοί Λειτουργίας

Η Οργανωτική Δομή και οι Κανονισμοί Λειτουργίας του Κ.Α.Ε.Κ. βασίστηκαν στην Ελληνική Νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία Ερευνητικών Κέντρων Δημόσιων Οργανισμών (**N.1514/1985**) και τη λειτουργία του αντίστοιχου Ερευνητικού Κέντρου της Ελλάδος (Ε.Κ.Α.Ε.Τ.) που εδρεύει στην Αθήνα. στις εγκαταστάσεις του ΟΑΚΑ. Επίσης, λήφθηκαν υπόψη και στοιχεία από τους κανονισμούς λειτουργίας του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών Κύπρου που υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Το Κ.Α.Ε.Κ. διοικείται από τον Επιστημονικό Προϊστάμενο του Κέντρου, ο οποίος θα πρέπει να είναι επιστήμονας εγνωσμένου επιστημονικού κύρους, κάτοχος διδακτορικού τίτλου στον τομέα της Αθλητιατρικής Επιστήμης και να διαθέτει πολύχρονη εργαστηριακή και ερευνητική εμπειρία. Το υπόλοιπο προσωπικό του Κέντρου είναι στελεχωμένο από έμπειρους και εξειδικευμένους επιστήμονες διάφορων κλάδων της Αθλητικής και Αθλητιατρικής επιστήμης.

Η στελέχωση του Κ.Α.Ε.Κ. γίνεται σήμερα με 6 άτομα. Έναν μόνιμο υπάλληλο, τον Επιστημονικό Προϊστάμενο, Δρα της Ιατρικής Φυσιολογίας & Εργοφυσιολογίας, έναν Επιστημονικό Συνεργάτη, Δρα Εργοφυσιολογίας, μίαν Ιατρό – Συνεργάτιδα στο Τμήμα Εργοφυσιολογίας με εξειδίκευση στην Αθλητιατρική, μία μεταπτυχιακό Κλινική Αθλητική Διαιτολόγο, έναν μεταπτυχιακό εργαστηριακό Βοηθό στο Τμήμα Εργοφυσιολογίας και μία έκτακτη Γραφέα/ Γραμματέα του Κέντρου.

-Σκοποί Λειτουργίας

Πρωταρχικός στόχος του Κ.Α.Ε.Κ. είναι η υπηρετήση του Πρωταθλητισμού και του Αθλητισμού Υψηλών Επιδόσεων γενικότερα. Αυτό επιτυγχάνεται με την εκπαίδευση και επιμόρφωση των προπονητών σε θέματα Προπονητικής Αθλητικής και Αθλητιατρικής Επιστήμης, όπως:

- περιοδικός έλεγχος της φυσικής και λειτουργικής κατάστασης όλων των αθλητών και αθλουμένων όλων των αθλημάτων
- η κατανόηση και η εφαρμογή των εργαστηριακών εργομετρικών αποτελεσμάτων στην προπόνηση
- η αξιολόγηση και μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των προπονητικών προγραμμάτων που εφαρμόζουν, για τη βελτίωση της αγωνιστικής απόδοσης των αθλητών
- η πρόληψη της υπερκόπωσης και η μεθόδευση της αποκατάστασης και περίθαλψης των αθλητικών κακώσεων και οι συνθήκες υγιεινής διαβίωσης των αθλητών
- Η σύνταξη οδηγιών για την ορθή αθλητική διατροφή, τη χρήση συμπληρωμάτων διατροφής και τον κίνδυνο χρήσης απαγορευμένων ουσιών
- Η ανίχνευση, η επιλογή, η αξιοποίηση και ο προσανατολισμός των νεαρών αθλητικών ταλέντων
- Η καλλιέργεια της επιστημονικής σκέψης και η ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας στον χώρο του Αθλητισμού του τόπου μας
- Η παρακολούθηση της προόδου της Αθλητικής και Αθλητιατρικής Επιστήμης και των εξελίξεων και τάσεων στα διάφορα αθλήματα.

Τα πιο πάνω επιτυγχάνονται με την καθημερινή επαφή των προπονητών και αθλητών με το Κ.Α.Ε.Κ., καθώς και με την πραγματοποίηση επιμορφωτικών σεμιναρίων, διαλέξεων και επιστημονικών συνεδρίων που διοργανώνονται κατά καιρούς.

Το Κ.Α.Ε.Κ. δημιούργησε τις προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της επιστημονικής υποδομής στον Κυπριακό Αθλητισμό, έχοντας πραγματοποιήσει μέχρι σήμερα έναν σημαντικό αριθμό ερευνητικών εργασιών και έχοντας εξετάσει πέραν των 20.000 αθλητών και αθλητριών όλων των αθλημάτων. Το Κ.Α.Ε.Κ. πραγματοποιεί περίπου 1000 εργομετρικές εξετάσεις τον χρόνο και η συλλογή ή ταξινόμηση

και επεξεργασία ενός τόσο μεγάλου αριθμού δεδομένων μετέτρεψε την πηγή δεδομένων, σε πηγή γνώσης και εμπειριών.

-Τμήματα Κ.Α.Ε.Κ.

- Τμήμα Αθλητιατρικού ελέγχου αθλητών
- Τμήμα Εργοφυσιολογίας και Εργομετρίας
- Τμήμα Βιομηχανικής – Δυναμομετρίας
- Τμήμα Αθλητικής Διατροφής-Σωματομετρίας
- Τμήμα Αθλητικού Ψυχοκινητικού Ελέγχου
- Τμήμα Γραμματείας και Μηχανογράφησης

- Τμήμα Αθλητιατρικού ελέγχου αθλητών

Περιλαμβάνει τον γενικό Παθολογικό Έλεγχο της υγείας του αθλητή. Εξετάζει σχολαστικά όλα τα συστήματα τού οργανισμού, αποδίδοντας όμως ξεχωριστή σημασία στα όργανα και στις λειτουργίες εκείνες που επιβαρύνονται ιδιαίτερα από το είδος τού αθλήματος. Ο αθλητής αποστέλλεται για ειδικές ιατρικές εξετάσεις, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο.

-Τμήμα Εργοφυσιολογίας και Εργομετρίας

Αποτελεί τον βασικό πυρήνα της λειτουργίας του Κέντρου, αφού μέσω αυτού προσδιορίζονται και αξιολογούνται όλες οι φυσικές και φυσιολογικές ικανότητες του αθλητή. Εξετάζονται οι ζωτικές λειτουργίες του οργανισμού που έχουν σχέση με βασικές αθλητικές ικανότητες που επηρεάζουν τη σωματική απόδοση, με στόχο τη βελτίωση και τη μεγιστοποίηση της αγωνιστικής απόδοσης του αθλητή.

-Τμήμα Βιομηχανικής – Δυναμομετρίας

Έχει ως αντικείμενο τη διερεύνηση Μηχανικών και Βιολογικών παραμέτρων, που προσδιορίζουν την ανθρώπινη κίνηση. Μελετά και αξιολογεί την αθλητική τεχνική, με στόχο την τελειοποίηση της. Με τη βοήθεια λογισμικών προγραμμάτων, κινηματογραφικής κάμερας και σύγχρονων ηλεκτρονικών δυναμομέτρων, καταγράφονται με ακρίβεια τα ιδιαίτερα κινηματικά και δυναμικά χαρακτηριστικά των αθλητών μας κατά την αθλητική τους προσπάθεια.

-Τμήμα Αθλητικής Διατροφής-Σωματομετρίας

Σε συνεργασία με τα Τμήματα Εργοφυσιολογίας και Ιατρικού Ελέγχου, πραγματοποιούνται σωματομετρήσεις, κατά τις οποίες υπολογίζεται το ποσοστό σωματικού λίπους του αθλητή, καθορίζεται το ενδεδειγμένο για κάθε περίπτωση αθλητικό διαιτολόγιο και δίνεται καθοδήγηση αναφορικά με την ανάγκη λήψης ή όχι διατροφικών συμπληρωμάτων.

-Τμήμα Αθλητικού Ψυχοκινητικού Ελέγχου

Με τη βοήθεια ηλεκτρονικών συσκευών καταγράφονται και αξιολογούνται διάφορες ψυχοκινητικές δεξιότητες και νευρομυϊκές δυνατότητες του αθλητή, όπως ο χρόνος αντίδρασης, η ικανότητα αυτοσυγκέντρωσης, η κινητική δεξιότητα, η σταθερότητα και η ισορροπία.

-Τμήμα Γραμματείας και Μηχανογράφησης

Λειτουργεί ως Τμήμα Συντονισμού και Μηχανογράφησης, με το οποίο γίνεται η διευθέτηση των εξετάσεων των αθλητών, όπου καταγράφονται και αξιολογούνται όλα τα αποτελέσματα των εργομετρικών εξετάσεων με μηχανογραφημένο λογισμικό σύστημα. Στα πιο πάνω στοιχεία γίνεται στατιστική αξιολόγηση και επεξεργασία των δεδομένων για την ερευνητική αξιοποίησή τους από το Κ.Α.Ε.Κ..

-Προσέλευση αθλητών και αθλητριών για εργομετρικό έλεγχο

Μέχρι τις 19 Δεκεμβρίου του 2016, διενεργήθηκαν 963 εργομετρικές εξετάσεις αθλητών και αθλητριών διάφορων αθλημάτων και κατηγοριών.

Αναλυτικά ο αριθμός των αθλητών και αθλητριών που εξετάστηκαν εργαστηριακά εντός του 2016, έχει ως ακολούθως:

415 αθλητές που ανήκαν στις Εθνικές Ομάδες

356 αθλητές που ανήκαν σε Σωματεία και

192 άτομα που συμμετείχαν σε Ερευνητικές Εργασίες του Κ.Α.Ε.Κ.

Οι αθλητές που ανήκουν στις Εθνικές Ομάδες και τα άτομα που συμμετέχουν στα ερευνητικά προγράμματα του Κέντρου μέχρι σήμερα εξετάζονταν δωρεάν.

-Μετρήσεις και αξιολογήσεις αθλητών εκτός εργαστηρίου

Η επιστημονική παρακολούθηση των αθλητών είναι μια συνεχής πορεία που δεν σταματά με τις εργομετρικές εξετάσεις, γι' αυτό γίνονται τακτικά και υπαίθριες εργομετρικές αξιολογήσεις στον προπονητικό και αγωνιστικό χώρο, για την αξιολόγηση των βιολογικών προσαρμογών των αθλητών, κατά τη διάρκεια της προπόνησής τους ή στον αγώνα, για τη διάγνωση και την επίλυση ειδικών προβλημάτων. Μέσα στο 2016, πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες εξωτερικές μετρήσεις από κάθε άλλη χρονιά κυρίως σε επίλεκτους κολυμβητές.

Η εξέταση των αθλητών μας στην προπόνηση και κατά τη διάρκεια των αγώνων είναι μια δραστηριότητα που εφαρμόζουμε τα τελευταία χρόνια και προσφέρει πάρα πολλά τόσο στην αναβάθμιση του τομέα της προπονητικής γνώσης, όσο και στον τομέα της κατανόησης και αξιολόγησης των λειτουργικών τους δυνατοτήτων κάτω από πραγματικές συνθήκες ανταγωνισμού. Η μέθοδος αυτή, η οποία χρησιμοποιείται διεθνώς, συμβάλλει σημαντικά στην επιστημονική αναβάθμιση της προπονητικής τους προετοιμασίας.

-Επιστημονικός Εξοπλισμός

Το Κ.Α.Ε.Κ. είναι εξοπλισμένο με τα πιο εξειδικευμένα μηχανήματα της σύγχρονης τεχνολογίας, με τα οποία δύναται να γίνει εργαστηριακή αξιολόγηση με ακρίβεια και με βάση τα εργομετρικά αποτελέσματα να δώσει σαφή και συγκεκριμένη καθοδήγηση στους προπονητές όλων των αθλημάτων, για τη μεγιστοποίηση της αθλητικής απόδοσης των αθλητών τους.

Οι ανάγκες του Κέντρου για αγορά επιστημονικού εξοπλισμού δεν είναι μεγάλες, αφού το Κέντρο διαθέτει σχεδόν όλο τον απαιτούμενο εξοπλισμό που χρειάζεται. Οι όποιες ανάγκες που παρουσιάζονται κατά καιρούς αφορούν σε αναλώσιμα υλικά, ή όργανα τα οποία επιδέχονται μεγάλο φόρτο εργασίας με αποτέλεσμα να παρουσιάζουν ελαττωματική λειτουργία και να χρειάζονται συντήρηση ή εργοστασιακή επισκευή.

-Ερευνητικές εργασίες και άλλες δραστηριότητες

Ερευνητικά εργασίες, οι οποίες παρουσιάστηκαν από το Κ.Α.Ε.Κ. σε διάφορα διεθνή και τοπικά αθλητικά και αθλητιατρικά συνέδρια:

- Physical Fitness and Health related factors of the Adult population of Cyprus -Council of Europe. Finland. 4ον Αθλητιατρικό Συνέδριο Βορείου Ελλάδος
- Adult Eurofit exercise testing in Cyprus Council of Europe - Βουλγαρία
- Structural and physiological characteristics of Cypriot women athletes -Διεθνές Συνέδριο για την Γυναίκα - Λευκωσία
- Diagnosis and Prognosis of the Biological performance capacity in Elite athletes-Αθλητιατρικό Συνέδριο Βορείου Ελλάδος - Θεσσαλονίκη
- Evaluation of maximal physical and cardiovascular performance capacity of Elite Cypriot athletes. Ευρωπαϊκό Αθλητιατρικό Συνέδριο Fims - Λευκωσία

- Somatotype characteristics of top Cypriot athletes - Παγκόσμιο Αθλητιατρικό Συνέδριο Αθήνα
- Comparison of Aerobic and Anaerobic capacity of Elite athletes of Cyprus with the International level standards. Ευρωπαϊκό Αθλητιατρικό Συνέδριο Fims
- Interrelationship between 100m and 200m achieved times and statistical estimations- Ευρωπαϊκό Αθλητιατρικό Συνέδριο Fims - Λευκωσία
- Young People and Sport. Council of Europe - Βουλγαρία
- Tests for the evaluation of Physical and Cardiovascular performance capacity - Council of Europe – ΤΑΜΠΕΡΕ ΦΙΛΛΑΝΔΙΑ
- Lung Function values of male and female Cypriot athletes. Παγκόσμιο Αθλητιατρικό- Συνέδριο - Αθήνα
- Participation in sport . Cyprus National Survey in Leisure time activity- Council of Europe SRONET
- Evaluation of physical Fitness in Elite Cypriot Soccer players - Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Αθλητιατρικής - Ισπανία
- Anaerobic capacity in Elite athletes of various sports activity- Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Αθλητιατρικής - Ισπανία
- Characteristics of the Organised Physical effort. Council of Europe - Τουρκία.
- Evaluation of Jumping ability of Elite Cypriot athletes- Βαλκανικό Αθλητιατρικό Συνέδριο - Ρουμανία.
- Women participation in Executive sport boards. Τοπικό Συνέδριο ΚΟΑ
- Significance of Sports for Society. Council of Europe SRONET
- Φυσική Κατάσταση και Καρδιοαγγειακές Προσαρμογές σε Αγύμναστους Κύπριους -Ενήλικες. Council of Europe - Eurofit for Adults - Τουρκία.
- Multiple Regression Analysis and Correlation of the Reaction Time Movement- Maximum Cycling Speed and 30 metres dash
- The response of the immune system to the training stimulus- Democritus University of Thrace Department of Physical Education and Sports, Aristotle University of Salonica - Faculty of Medicine, Greek National Athletic Research Centre, - Cyprus Sport Research Centre
- The effect of weight training on the immune system - Democritus University of Thrace, Cyprus College, – Cyprus Sport Research Centre, Cyprus Olympic Committee, Cyprus Weight Lifting Federation, Cyprus Football Federation
- Factors that influence the physical performance levels of school children in Cyprus, between the ages 6-12.” Cyprus College, Cyprus Olympic Committee, Cyprus Sport Research Centre, Cyprus Ministry of Education and Culture
- A Comparison of $v\Delta 50$ VS vO_{2max} Training Intensities for Optimal Endurance Running
- Low Back pain incidence in Elite Cypriot Junior Athletes” (Cyprus Sport Research Center, Research Center of Physiotherapy and Rehabilitation)
- A comparison of Exercise Performance using different types of Ergometers in competitive Cyclists, Runners, Rowers and Swimmers. (Cyprus Sports Medicine & Research Centre).

Πέραν των καθαρά επιστημονικών και εξειδικευμένων ερευνητικών εργασιών που πραγματοποιεί το Κέντρο κυρίως σε θέματα που άπτονται της Αθλητικής και Αθλητιατρικής Επιστήμης, πραγματοποιεί και έρευνες γενικότερου κοινωνικού και αθλητικού ενδιαφέροντος που αφορούν άμεσα τόσο τον Ανταγωνιστικό Σωματειακό Αθλητισμό όσο και τον Αθλητισμό Αναψυχής Μαζικό Αθλητισμό.

Ορισμένες από αυτές αναφέρονται επιγραμματικά πιο κάτω:

- Έρευνα για τη φυσική κατάσταση του Γενικού πληθυσμού της Κύπρου
- Έρευνα για τη φυσική κατάσταση των μαθητών και μαθητριών Γυμνασίου
- Αξιολόγηση της φυσικής κατάστασης της ΜΜΑΔ της Αστυνομίας

- Αξιολόγηση της φυσικής κατάστασης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας
- Αξιολόγηση της φυσικής κατάστασης του Αντιτρομοκρατικού Ουλαμού
- Αξιολόγηση της φυσικής κατάστασης ποδοσφαιριστών Α' και Β' Κατηγορίας
- Έρευνα για τη λήψη συμπληρωμάτων διατροφής από Κύπριους αθλητές.

Το Κ.Α.Ε.Κ. έχει πρωτοπορήσει σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στη διεξαγωγή έρευνας για το επίπεδο Φυσικής Κατάστασης και των Παραγόντων Υγείας της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου, της Πυροσβεστικής, της ΜΜΑΔ και του Αντί Τρομοκρατικού Ουλαμού. Με βάση τα στοιχεία που παρατίθενται στην πιο πάνω έρευνα, θα γίνει εισήγηση για την οριοθέτηση νέων κριτηρίων πρόσληψης στο Αστυνομικό Σώμα. Παράλληλα έχουν πραγματοποιηθεί παγκύπρια πέραν των 40 διαλέξεων για την επιμόρφωση όλων των τμημάτων της Αστυνομίας για θέματα που αφορούν στη βελτίωση της φυσικής κατάστασης, της υγείας και του σωματικού βάρους τους, με στόχο τη βελτίωση της υγείας τους μέσω της αύξησης της φυσικής τους δραστηριότητας και της επιχειρησιακής ικανότητάς τους.

Παρόμοια έρευνα προγραμματίζεται να γίνει σύντομα και με τα Ειδικά Σώματα Στρατού της Εθνικής Φρουράς, σε συνεργασία με το ΓΕΕΦ και το Υπουργείο Άμυνας.

Το Κ.Α.Ε.Κ., σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, πραγματοποίησε έρευνα για τα επίπεδα φυσικής κατάστασης των μαθητών και μαθητριών του Γυμνασίου, η οποία κατέδειξε σημαντικά ευρήματα, τα οποία παρουσιάστηκαν διεθνώς κατά την περίοδο που η Κύπρος προήδρευε της Ευρωπαϊκή Ένωσης.

Το Κ.Α.Ε.Κ., σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές Βιολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, προχώρησε στη σύνταξη των νέων αναλυτικών προγραμμάτων, τα οποία θα περιλαμβάνουν μέσα στο μάθημα τις δραστηριότητες του Κ.Α.Ε.Κ., τον σκοπό και τον ρόλο ίδρυσής του, καθώς και τη σημασία που έχει η βασική γνώση της φυσιολογίας της άσκησης για την κοινωνία και τα πρακτικά οφέλη της φυσικής δραστηριότητας για τη βελτίωση της υγείας, της σωματικής ευρωστίας και ψυχικής ευεξίας.

Στο παρόν στάδιο, το Κ.Α.Ε.Κ., σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Υπουργείου Παιδείας, πραγματοποιεί έρευνα, με στόχο την ανίχνευση, αξιολόγηση και αξιοποίηση αθλητικών ταλέντων μαθητών και μαθητριών του Γυμνασίου.

Μέσα στο 2016, το Κ.Α.Ε.Κ. έχει ανοίξει τις υπηρεσίες του και για τον αγύμναστο πληθυσμό της Κύπρου, τον αθλητισμό αναψυχής και τον κοινωνικό αθλητισμό, όπου είναι ευπρόσδεκτος ο κάθε Κύπριος αθλούμενος και μη να επισκεφθεί το Κέντρο και να αξιοποιήσει τις υπηρεσίες που προσφέρει, καταβάλλοντας ένα μικρό ποσό αναλόγως της εξέτασης που θα πραγματοποιήσει.

Έχει γίνει ειδική διαμόρφωση της κοστολόγησης των υπηρεσιών που προσφέρει το Κ.Α.Ε.Κ., ούτως ώστε να παρέχεται η δυνατότητα να εξετάζεται μεγαλύτερος αριθμός αθλητών και αθλουμένων και, ταυτόχρονα, έχουμε περιορίσει τον αριθμό των αθλητών που εξετάζονταν πέραν της μιας φοράς δωρεάν, είτε γιατί ανήκαν σε εθνικές ομάδες είτε γιατί συμμετείχαν σε οργανωμένα σωματεία άθλησης.

-Εκπροσώπηση του Κ.Ο.Α. σε διεθνή συνέδρια και στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Το Κ.Α.Ε.Κ. συμμετέχει, συνήθως, σε ένα Ευρωπαϊκό Αθλητιατρικό Συνέδριο τον χρόνο, όπου παρουσιάζονται ερευνητικές εργασίες που άπτονται θεμάτων της Αθλητικής και Αθλητιατρικής Επιστήμης και των κυριότερων αντικειμένων που δραστηριοποιείται το Κ.Α.Ε.Κ., δηλαδή της Εργοφυσιολογίας, της Αθλητιατρικής, της Αθλητικής Διατροφής, της Αθλητικής Ψυχολογίας, της Κινησιολογίας, της προληπτικής Ιατρικής & Τραυματολογίας, της Φυσιοθεραπευτικής Αποκατάστασης, της Μοριακής Βιολογίας & Φυσιολογίας, της Γενετικής Επιστήμης και θεμάτων Ντόπινγκ.

Ο Επιστημονικός Προϊστάμενος του Κέντρου έχει ορισθεί πρόσφατα από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, ως Σημείο Επαφής (Focal Point) για την Ευρωπαϊκή Ένωση για θέματα που σχετίζονται με την Άσκηση και την Υγεία, γνωστό στην Ευρώπη ως (HEPA) Health Enhancement Physical

Activity). Έχει ορισθεί, επίσης, και ως Μέλος της Ομάδας Εμπειρογνομώνων (HEPA Expert Group) για την Ευρώπη για θέματα άσκησης και υγείας.

-Χώροι λειτουργίας του Κ.Α.Ε.Κ.

Στον υφιστάμενο χώρο χρειάζεται να γίνουν κάποιες κτηριολογικές αναβαθμίσεις και ανακαινίσεις, ούτως ώστε η νέα διαρρύθμιση να μπορεί να αξιοποιηθεί καλύτερα στην παροχή και άλλων υπηρεσιών που μπορεί να προσφέρει το Κέντρο.

-Οικονομική στήριξη του Κ.Α.Ε.Κ. από τον Κ.Ο.Α.

Το Κ.Α.Ε.Κ. χάρη στη στήριξη του από τον Κ.Ο.Α. είναι σήμερα εξοπλισμένο με τα πιο εξειδικευμένα μηχανήματα της σύγχρονης τεχνολογίας, με τα οποία γίνεται εργαστηριακή αξιολόγηση με ακρίβεια και με βάση τα εργομετρικά αποτελέσματα να δίνονται σαφείς και συγκεκριμένες οδηγίες καθοδήγησης στους προπονητές όλων των αθλημάτων, για τη μεγιστοποίηση της αθλητικής απόδοσης των αθλητών τους.

-Επιστημονικές Συνεργασίες

Το Κ.Α.Ε.Κ. είναι μέλος της Παγκόσμιας Αθλητιατρικής Ομοσπονδίας (FIMS) και Μέλος του Ευρωπαϊκού Κολλεγίου Αθλητικής Επιστήμης (ECSS) στην Ελλάδα. Επίσης, συνεργάζεται με τα Τμήματα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και της Κομοτηνής, ενώ στην Κύπρο συνεργάζεται στενά με την Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου (Α.Ε.Κ.), την Κυπριακή Εταιρεία Αθλητικής Επιστήμης (Κ.ΕΤ.ΑΘ.Ε.), το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Τονίζεται ότι, η συνεργασία του Κέντρου και με άλλους επιστημονικούς οργανισμούς, και παρόμοια κέντρα του εξωτερικού συντελεί τα μέγιστα στη διάδοση των σκοπών και επιδιώξεων του και προβάλλει τη χώρα μας στο διεθνή χώρο.

-Πρωτόκολλα

Όσον αφορά στα πρωτόκολλα συνεργασίας που υπογράφονται κατά καιρούς από τον Κ.Ο.Α. με άλλες χώρες είναι πολύ σημαντικό σε αυτά να περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και πρόνοιες που να περιλαμβάνουν τη συνεργασία μεταξύ των Αθλητιατρικών Κέντρων στους τομείς της Εκπαίδευσης της Επιμόρφωσης και της Επιστημονικής Έρευνας.

-Αξιολόγηση/Αποτελεσματικότητα

Όλες οι εργασίες και οι διαδικασίες, οι οποίες διενεργούνται στο Κ.Α.Ε.Κ. έχουν τύχει πιστοποίησης ISO9001. Η εν λόγω πιστοποίηση αποδεικνύει την ύπαρξη ενός αποτελεσματικού και επιτυχημένου συστήματος παροχής υπηρεσιών προς τον Κύπριο αθλούμενο και στην κοινωνία, παρά την οικονομική κρίση και τη δραματική μείωση των προϋπολογισμών του Κέντρου.

- Η στενή συνεργασία και αναγνώριση του Κέντρου από Ιατρικούς, Αθλητικούς, Επιστημονικούς, Ακαδημαϊκούς, Εκπαιδευτικούς, Δημόσιους και Κοινωνικούς φορείς του Κράτους
- Η συνεχής αύξηση του αριθμού των αθλητών υψηλής επίδοσης που εξετάζονται
- Ο μεγάλος αριθμός των αθλητών και αθλουμένων που εξετάζονται κάθε χρόνο
- Η συνεχώς αυξανόμενη εργομετρική εξέταση νέων Ομάδων και Σωματείων
- Η ταυτόχρονη εξέταση αντίπαλων ομάδων στο Κέντρο την ίδια χρονική περίοδο
- Η βελτίωση καταρτισμού της προπόνησης πάνω σε επιστημονική βάση
- Η βελτίωση του τρόπου αξιολόγησης της προπόνησης με επιστημονικά κριτήρια
- Η βελτίωση του επιπέδου φυσικής κατάστασης των αθλητών κάθε χρόνο
- Η συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση εξετάσεων αθλητών στους αγωνιστικούς τους χώρους
- Η έναρξη άθλησης σε όλο και μεγαλύτερο αριθμό αθλουμένων κάθε χρόνο
- Οι ευχαριστήριες επιστολές και μηνύματα που λαμβάνουμε από τους εξεταζόμενους

- Τα θετικά μηνύματα που πήραμε από ερωτηματολόγια ικανοποίησης υπηρεσιών Κ.Α.Ε.Κ.
- Η μη ύπαρξη παραπόνων, μετά από 21 χρόνια λειτουργίας του Κέντρου.

-Κόστος

Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός για το **2016 ήταν €151.020** και ήταν μειωμένος σε σύγκριση με €154.020 το 2015.

Ουσιαστικά το κόστος αφορά στους μισθούς του έκτακτου προσωπικού, οι οποίοι για το 2016 ανήλθαν στις **€133.000**. Το έκτακτο προσωπικό του Κέντρου αποτελείται από:

- Έναν Επιστημονικό Συνεργάτη Δρ Εργοφυσιολογίας
- Μίαν Ιατρό – Συνεργάτη στο Τμήμα Εργοφυσιολογίας
- Μία Κλινική - Αθλητική Διαιτολόγο
- Έναν Εργαστηριακό Βοηθό στο Τμήμα Εργοφυσιολογίας και
- Μία έκτακτη Γραφέα γραμματέα του Κέντρου.

Σημειώνεται ότι το Κέντρο παραμένει δραματικά υποστελεχωμένο σχεδόν κατά το ήμισυ, αφού 5 συνολικά επιστημονικοί συνεργάτες δεν εργάζονται πλέον στο Κ.Α.Ε.Κ.:

- Δύο Επιστημονικοί Συνεργάτες που διορίστηκαν με συγκεκριμένο αριθμό ωρών εργασίας στο Κ.Α.Ε.Κ., σήμερα εκτελούν άλλα καθήκοντα στον Κ.Ο.Α..
- Ένας Εργαστηριακός Βοηθός παραιτήθηκε, αφού βρήκε αλλού εργασία χωρίς να έχει αντικατασταθεί η θέση του.
- Μία επιστημονική συνεργάτιδα – Αθλητική Ψυχολόγος, με τη λήξη του Συμβολαίου της, το οποίο δεν ανανεώθηκε ουσιαστικά απολύθηκε, και
- Ο Ιατρός του Κέντρου, ο οποίος αφυπηρέτησε φέτος και δεν έχει γίνει αντικατάστασή του.

Σημειώνεται, επίσης, ότι το Κέντρο τα τελευταία χρόνια δεν έχει αγοράσει κανένα επιστημονικό εξοπλισμό. Επίσης, παρόλο που το Κέντρο είναι ερευνητικό εν τούτοις στον προϋπολογισμό του δεν διατίθεται κανένα κονδύλι για έρευνες.

Με τα υπόλοιπα €18000 ευρώ θα πρέπει:

- Να αγοραστούν αναλώσιμα φαρμακευτικά ένζυμα για την εξέταση (1000 αθλητών).
- Να συντηρηθεί και να επισκευαστεί ο επιστημονικός εξοπλισμός.
- Να πληρωθούν όλα τα διαχειριστικά έξοδα λειτουργίας του Κέντρου (τηλέφωνα, νερό, υλικά καθαρισμού, αντισηπτικά, συναγερμός, συνδρομές, κ.λπ.).
- Η συμμετοχή του Κέντρου σε επιστημονικά συνέδρια στο εξωτερικό ήταν σχεδόν ανύπαρκτη για αρκετά χρόνια, παρόλο που υπήρχε σχετικό κονδύλι στον προϋπολογισμό του Κέντρου.
- Τα αθλητικά πρωτόκολλα που υπογράφονταν με άλλες χώρες δεν συμπεριλάμβαναν συνεργασίες σε θέματα εκπαίδευσης επιμόρφωσης και επιστημονικής έρευνας με άλλα Επιστημονικά η Ακαδημαϊκά ιδρύματα
- Παρόλο που το προσωπικό του Κέντρου κατέχει από τα υψηλότερα ακαδημαϊκά προσόντα στον Οργανισμό, η μισθοδοσία του δεν είναι αντίστοιχη των μισθών που κατέχουν ανάλογες θέσεις στο δημόσιο.
- Από το έκτακτο προσωπικό του Κ.Α.Ε.Κ. δεν εργάζονται όλοι με πλήρες ωράριο:
 Η Αθλητική Διαιτολόγος εργάζεται από τις: 08:00 μέχρι τις 11:00
 Η Ιατρός Συνεργάτιδα στο Τμήμα Εργοφυσιολογίας εργάζεται 08:00 – 13:00
 Ο Εργαστηριακός Βοηθός εργάζεται από τις: 08:00 μέχρι τις 13:00
 Ο Ιατρός του Κέντρου, πριν αφυπηρετήσει, εργαζόταν από τις 08:00 μέχρι τις 12:00

-Έσοδα του Κέντρου

Τα έσοδα του Κέντρου κυμαίνονται για το 2014 γύρω στα €8000 ευρώ.

Τα έσοδα του Κέντρου θα ήταν στην πραγματικότητα πολύ περισσότερα, αν υπολογίσουμε ότι ένας μεγάλος αριθμός αθλητών εξετάζεται δωρεάν, γιατί ανήκουν στις Εθνικές Ομάδες ή είναι ενταγμένοι στα Εθνικά Προγράμματα του Κ.Ο.Α..

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλει ο Οργανισμός για την εφαρμογή μιας νέας οικονομικής πολιτικής, με βάση τα νέα οικονομικά δεδομένα, το Κ.Α.Ε.Κ. προχώρησε σε επαναξιολόγηση των χρεώσεων των παρεχόμενων υπηρεσιών που προσέφερε στους αθλητές, αναπροσαρμόζοντας τις τιμές και τις υπηρεσίες τις οποίες προσφέρει, ούτως ώστε να είναι πιο ανταγωνιστικές και πιο προσιτές σε μεγαλύτερο αριθμό αθλητών και αθλουμένων.

Επιπρόσθετα, διέυρνε την προσφορά των υπηρεσιών του και σε άτομα του γενικού πληθυσμού που κάνουν αθλητισμό αναψυχής ή προτίθενται να αρχίσουν να αθλούνται και θέλουν να υποβληθούν σε εργομετρικό έλεγχο, για να εξακριβώσουν το επίπεδο φυσικής τους κατάστασης και να λάβουν σχετική πληροφόρηση σχετικά με τον ορθό τρόπο άθλησης με βάση την ηλικία τους, το επίπεδο της φυσικής κατάστασης τους, καθώς και της κατάστασης της υγείας τους. Για την όσο το δυνατόν καλύτερη διεκπεραίωση του πιο πάνω στόχου η διευθέτηση πληρωμής προς το Λογιστήριο θα γίνεται με βάση τους εγκεκριμένους πίνακες κοστολόγησης, πριν ή και μετά τον εργομετρικό έλεγχο, αναλόγως συνεννόησης που έγινε με το Κ.Α.Ε.Κ., κατά τη διευθέτηση του ραντεβού.

Εκεί και όπου προκύπτουν έκτακτες ή ιδιαίζουσες περιπτώσεις εξετάσεων (π.χ. εξετάσεις μέσα στο Σαββατοκύριακο, ή απογευματινές ώρες), θα γίνεται ειδική διευθέτηση πληρωμής, μετά από ενημέρωση και έγκριση του Γενικού Διευθυντή του Κ.Ο.Α..

Η πιο πάνω αναπροσαρμογή της τιμολόγησης των υπηρεσιών που προέβη το Κέντρο αναμένεται να αυξήσει σημαντικά τα έσοδά του με τη νέα χρονιά.

Επιπρόσθετα, το Κέντρο θα συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες εμπλοκής του με τα διάφορα Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα, ούτως ώστε να μπορεί να συν-εκμεταλλευτεί με άλλους εταίρους τα ερευνητικά κονδύλια που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σημειώνουμε ότι πρόσφατα το Κέντρο ανέλαβε να συμμετάσχει σε Ευρωπαϊκή έρευνα ως εταίρος στο Πρόγραμμα Erasmus Plus, που αφορά στην προστασία της υγείας των νέων στην Ευρώπη από την αλόγιστη χρήση απαγορευμένων ουσιών στα γυμναστήρια.

Επίσης, με βάση το Νομοσχέδιο για τον Νέο Αθλητικό Νόμο, που πρότεινε πρόσφατα ο Υφυπουργός Αθλητισμού της Ελλάδος για τη λειτουργία του αντίστοιχου Ερευνητικού Κέντρου στην Αθήνα (ΕΚΑΕΤ), προτείνεται όπως το Αθλητιατρικό Κέντρο έχει την αποκλειστική ευθύνη και εποπτεία για την έκδοση του Δελτίου Υγείας των αθλητών και την οικονομική διαχείριση και την εκμετάλλευσή του, καθώς επίσης και την ευθύνη δημιουργίας μονάδων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της χρήσης απαγορευμένων ουσιών στον αθλητισμό.

Η ευθύνη πρόληψης και καταπολέμησης του Ντόπινγκ, με βάση και τον υφιστάμενο Νόμο του Κ.Ο.Α., προβλέπει όπως ο Κ.Ο.Α. «ρυθμίζει τα της χορηγήσεως ή λήψεως διεγερτικών ουσιών από αθλουμένων οιοδήποτε αθλήματος, και τα των κυρώσεων» (Νόμος 1969 – 2002, Μέρος 3 παράγραφος 2 εδάφιο (κγ)).

Ο χρόνος απέδειξε ότι τα θέματα που άπτονται της υγείας και της ασφάλειας των αθλητών, όπως είναι τα Δελτία Υγείας Αθλητών και τα θέματα Ντόπινγκ, θα πρέπει να τυγχάνουν εποπτείας από τις Ανώτατες Αθλητικές Αρχές ενός τόπου, οι οποίες διαθέτουν οργανωμένο σύστημα ελέγχου και έχουν υπό τη διοίκησή τους εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, το οποίο ελέγχεται και λογοδοτεί στις αρμόδιες κρατικές αρχές.

Η στενή συνεργασία που είχε το Κέντρο τα προηγούμενα χρόνια με το Αρχηγείο Αστυνομίας, και εξετάζοντας σχεδόν όλα τα τμήματα της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου, έχει δημιουργήσει τις προϋποθέσεις, μιας συνεχούς ροής αστυνομικών που επιθυμούν να πληρώσουν, για να εξεταστούν από το Κέντρο και γίνονται προσπάθειες κάλυψης μέρους των εξόδων τους από το ταμείο ευημερίας τους.

Μέσα στη νέα χρονιά, θα γίνει προσπάθεια επέκτασης των εξετάσεων που πραγματοποιεί το Κέντρο και εξακρίβωσης της φυσικής κατάστασης και των παραγόντων υγείας των ενόπλων δυνάμεων, ξεκινώντας από τις Ειδικές Δυνάμεις του Στρατού και στη συνέχεια και σε άλλα σώματα, σε συνεργασία με το ΓΕΕΦ και το Υπουργείο Άμυνας.

Τέλος, η συνεργασία που έχει το Κέντρο με τα Προγράμματα «Αθλητισμός Για Όλους» (Α.Γ.Ο.) θα μπορούσε να ενισχυθεί, παρέχοντας ειδικές τιμές στα άτομα που συμμετέχουν στα Προγράμματα, για να μπορούν να περάσουν από εργομετρικό έλεγχο, για να μπορούν να ελέγξουν εργαστηριακά το επίπεδο της φυσικής κατάστασής τους και τις παραμέτρους υγείας που σχετίζονται με την εκδήλωση στεφανιαίας νόσου και τον πρόωρο βιολογικό εκφυλισμό τους.

-Οφέλη από τη λειτουργία του Κέντρου

Έχει γίνει αναφορά πιο πάνω για τα ερευνητικά προγράμματα και τις ευεργετικές δραστηριότητες του Κέντρου αναφορικά με τα οφέλη των παρεχόμενων υπηρεσιών που προσφέρει τόσο στον αγωνιστικό όσο και στον κοινωνικό αθλητισμό. Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά στην προσφορά του Κέντρου ως Αθλητιατρικού Κέντρου σε θέματα που άπτονται περισσότερο της κοινωνίας και της δημόσιας υγείας και όχι της αγωνιστικής απόδοσης.

Με οδηγό τις βασικές κατευθύνσεις της Λευκής Βίβλου για τον Αθλητισμό της Ε.Ε. όπου δίνεται μεγάλη έμφαση για την προώθηση του Κοινωνικού Αθλητισμού και κυρίως της βελτίωσης της Δημόσιας Υγείας μέσω της αθλητικής ενασχόλησης και του Αθλητισμού, το Κέντρο, λειτουργώντας στο πιο πάνω πλαίσιο τα τελευταία χρόνια, εξετάζει άτομα από τον γενικό πληθυσμό για προληπτικό έλεγχο της φυσικής τους κατάστασης και των προδιαθεσιακών παραγόντων της υγείας τους.

Το Κέντρο έχει συμβάλει στην πρόληψη της υγείας χιλιάδων αθλητών, αθλούμενων και αγύμναστων ατόμων με την παραπομπή τους για περαιτέρω ιατρικό έλεγχο, μετά τον εντοπισμό συμπτωμάτων παθολογικών διαταραχών, κατά την καρδιοαναπνευστική δοκιμασία κόπωσης που εκτέλεσαν στο Κ.Α.Ε.Κ.. Αυτό είναι αρκετό για να διαπιστώσει κάποιος τα τεράστια οφέλη που προσφέρει το Κέντρο προς την Κοινωνία και τον αθλούμενο πολίτη, στον τομέα της πρόληψης πρόωρων εκφυλιστικών παθήσεων.

Η προσφορά του Κέντρου δεν περιορίζεται μόνο στην πρόληψη της υγείας των ατόμων που εξετάζει, αλλά προχωρά και στη λήψη προστατευτικών μέτρων με την παροχή επιστημονικών συμβουλών, υγιεινών προγραμμάτων άσκησης ως θεραπευτικού μέσου για την πρόληψη της Στεφανιαίας Νόσου σε αθλούμενα ή μη άτομα, αγύμναστα, που παρουσίασαν πρόωρη κόπωση, εκφυλιστικές παθήσεις και προδιαθεσιακούς παράγοντες για την εκδήλωση καρδιαγγειακής νόσου στα επόμενα χρόνια.

Το Κ.Α.Ε.Κ. παρέχει υπηρεσίες πρόληψης των εκφυλιστικών και χρόνιων παθήσεων που είναι αποτέλεσμα της υποκινητικότητας που μαστίζει τη σύγχρονη κοινωνία.

Καμία άλλη Υπηρεσία του Κράτους στον χώρο της υγείας δεν έχει ως αντικείμενο τη μελέτη του ανθρώπινου σώματος κατά την κίνηση και την εκτέλεση έργου, ιδιαίτερα όταν το άτομο είναι φαινομενικά υγιές. Αυτό δίνει το πλεονέκτημα της έγκαιρης διάγνωσης και πρόληψης της επερχόμενης βιολογικής φθοράς πριν να είναι ήδη αργά.

Χαρακτηριστικές είναι οι εργασίες που παρουσίασε το Κέντρο σε διεθνή αθλητιατρικά συνέδρια σχετικά με την «Ασκησιογενή Υπέρταση».

Άτομα φαινομενικά υγιή, τα οποία σε κατάσταση ηρεμίας δεν εκδηλώνουν συμπτώματα υψηλής αρτηριακής πίεσης, με την έναρξη της άσκησης εκδηλώνουν υπέρμετρη αύξηση της αρτηριακής τους πίεσης, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται το έργο της καρδιάς και να θέτουν σε κίνδυνο την υγεία τους. Συνεπώς, άτομα τα οποία δεν παρουσιάζουν συμπτώματα υψηλής αρτηριακής πίεσης κατά την ηρεμία, μπορούν να γίνουν επικίνδυνα υπερτασικά, όταν κουράζονται, και δεν το γνωρίζουν. Κλινικές μελέτες αναφέρουν ότι τα άτομα αυτά στα επόμενα χρόνια θα αρχίσουν να εκδηλώνουν συμπτώματα υψηλής αρτηριακής πίεσης και στην κατάσταση ηρεμίας. Ένας εργομετρικός έλεγχος, όμως, μπορεί να

εντοπίσει αυτά τα συμπτώματα πολλά χρόνια πριν και το άτομο να μπορέσει να λάβει τα ενδεικνυόμενα μέτρα προστασίας της υγείας του, προτού να εκδηλωθεί η νόσος.

Πλήθος πειραματικών και επιδημιολογικών ερευνών έχουν δείξει ότι υπάρχει άρρηκτη σχέση και αλληλεπίδραση ανάμεσα στη σωματική άσκηση, στην ευρωστία και στην υγεία του ανθρώπου. Έτσι προλαμβάνονται παθήσεις του καρδιαγγειακού, του αναπνευστικού και του μυοσκελετικού συστήματος, μεταβολικές και νευρολογικές διαταραχές και επιτυγχάνεται, ταυτόχρονα, μια ισορροπημένη ψυχοσωματική ανάπτυξη του ατόμου.

Μέσα από έναν μεγάλο αριθμό εξετάσεων και διαλέξεων που πραγματοποίησε το Κέντρο παγκύπρια στα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου, έχει παρατηρηθεί από το αρμόδιο συντονιστικό Γραφείο Υγείας, που υπάγεται στην Αστυνομική Ακαδημία, μια αύξηση της κινητοποίησης των αστυνομικών για άσκηση και προσπάθεια για μείωση του σωματικού τους βάρους και τήρηση πιο υγιεινού τρόπου διατροφής.

Οι πιο πάνω παρατηρήσεις είναι επιστημονικά τεκμηριωμένες σε πληθώρα ερευνητικών εργασιών, οι οποίες δεν περιορίστηκαν μόνο στις πιο πάνω απλές διαπιστώσεις, αλλά προχώρησαν σε πολύ πιο βαθύτερες αναλύσεις που αφορούσαν στην αξιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας ως αποτέλεσμα της βελτίωσης της φυσικής κατάστασης και των παραγόντων υγείας.

Βασικό Συμπέρασμα των ερευνών αυτών ήταν ότι:

Κάθε Ευρώ που ξοδεύεται στον τομέα της Άσκησης, προσφέρει ασυγκρίτως μεγαλύτερο όφελος στον χώρο της υγείας.

Τα συμπεράσματα αυτά στηρίχθηκαν στις πιο κάτω διαπιστώσεις, μέσα από τη Διεθνή Βιβλιογραφία, από κλινικές μελέτες, από βάσεις δεδομένων με στοιχεία και ερωτηματολόγια ασθενών, δεδομένα από επιτροπές ειδικών κ.λπ.:

- Μείωση αδειών ασθενείας – χαμένης ώρας εργασίας
- Μείωση διάρκειας νοσηλείας και ιατρικών επισκέψεων
- Μείωση του συνολικού κόστους θεραπείας
- Μείωση νοσηρότητας και θνησιμότητας
- Ταχύτερη ανάρρωση και αποκατάσταση
- Θεραπεία συγκεκριμένων παθήσεων
- Λιγότερες παρενέργειες της ασθένειας
- Αντιμετώπιση νέων ασθενειών
- Κόστος χαμένης παραγωγικότητας
- Κόστος Νοσοκομείου, το οποίο δεν θα αποζημιωθεί από τον ασθενή
- Μείωση ψυχολογικού stress λόγω πόνου και έλλειψης ζωτικότητας
- Αύξηση παραγωγικότητας και πνευματικής και φυσικής ευεξίας

Πέραν των όσων αναφέρθηκαν, η άσκηση στοχεύει στη βελτίωση της φυσικής κατάστασης και της λειτουργίας του σώματος. Η άσκηση, όμως, ως ένα ισχυρό φυσικό stress για τον οργανισμό, μπορεί να γίνει αιτία πρόκλησης διαταραχών σε όλα τα συστήματα, ιδιαίτερα αν δεν λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης και ασφάλειας. Ο αθλητιατρικός έλεγχος προλαμβάνει τις αρνητικές αυτές επιδράσεις της άσκησης μέσα από την ορθή καθοδήγηση, ούτως ώστε να αποφεύγονται αχρείαστοι τραυματισμοί, σύνδρομα υπερπροπόνησης και υπερκόπωσης και άλλες ασκησιογενούς προέλευσης παθολογίες.

-Σύγκριση πρωτοβουλιών με άλλες χώρες:

Οι περισσότερες χώρες της Ευρώπης διαθέτουν προηγμένα Αθλητιατρικά Κέντρα υψηλού επιπέδου με άρτιες αθλητικές εγκαταστάσεις και σύγχρονο επιστημονικό και τεχνικό εξοπλισμό.

Το Κ.Α.Ε.Κ., όσον αφορά στον τεχνικό εξοπλισμό είναι άρτια εξοπλισμένο με εξειδικευμένα όργανα υψηλής τεχνολογίας, με τα οποία γίνεται η εργαστηριακή εξέταση και αξιολόγηση με ακρίβεια.

Σε σχέση με το Κέντρο Αθλητικών Ερευνών της Ελλάδος (ΕΚΑΕΤ), το Κ.Α.Ε.Κ. εξετάζει σχεδόν διπλάσιους σε αριθμό αθλητές ετησίως. Το Κέντρο διαθέτει υψηλού επιπέδου τμήμα Εργοφυσιολογίας, το οποίο αποτελεί τον βασικό πυρήνα λειτουργίας κάθε Αθλητιατρικού Κέντρου. Το Κ.Α.Ε.Κ. δεν διαθέτει Τμήμα Αθλητικής Ψυχολογίας.

-Ευκαιρίες βελτίωσης για περαιτέρω ανάπτυξη και εισηγήσεις στρατηγικής

Τα μέτρα βελτίωσης και στρατηγικής, τα οποία το Κέντρο έθεσε ήδη σε λειτουργία μέσα στο 2016 και αναμένεται εντός του 2017 να επεκταθούν και να διευρυνθούν περαιτέρω.

Επιγραμματικά αναφέρω ορισμένα από αυτά:

- Αναπροσαρμογή της τιμολόγησης των υπηρεσιών που παρέχει το Κ.Α.Ε.Κ. αναλόγως της ζήτησης και των αναγκών που παρουσιάζονται.
- Συνέχιση των προσπαθειών εμπλοκής του Κέντρου με τα διάφορα Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα, ούτως ώστε να μπορεί να συν-εκμεταλλευτεί με άλλους εταίρους τα Ερευνητικά Κονδύλια που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Προτείνεται όπως το Αθλητιατρικό Κέντρο έχει την αποκλειστική ευθύνη και εποπτεία για την έκδοση του Δελτίου Υγείας των αθλητών και την οικονομική διαχείριση του, καθώς επίσης και τα θέματα Ντόπινγκ ιδιαίτερα στον τομέα της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.
- Η στενή συνεργασία που είχε το Κέντρο τα προηγούμενα χρόνια με το Αρχηγείο Αστυνομίας και εξετάζοντας σχεδόν όλα τα τμήματα της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου, έχει δημιουργήσει τις προϋποθέσεις, μιας συνεχούς ροής Αστυνομικών που επιθυμούν να πληρώσουν, για να εξεταστούν από το Κέντρο και γίνονται και προσπάθειες κάλυψης μέρους των εξόδων τους από το ταμείο ευημερίας τους.
- Μέσα στην νέα χρονιά, θα γίνει προσπάθεια επέκτασης των εξετάσεων που πραγματοποιεί το Κέντρο για την εξακρίβωση της φυσικής κατάστασης και των παραγόντων υγείας των ενόπλων δυνάμεων, ξεκινώντας από τις Ειδικές Δυνάμεις του Στρατού και στη συνέχεια και σε άλλα σώματα, σε συνεργασία με το ΓΕΕΦ και το Υπουργείο Άμυνας.
- Η συνεργασία που έχει το Κέντρο με τα προγράμματα Αθλητισμός Για Όλους (Α.Γ.Ο.) θα μπορούσε να ενισχυθεί, παρέχοντας ειδικές τιμές στα άτομα που συμμετέχουν στα προγράμματα, για να μπορούν να περάσουν από εργομετρικό έλεγχο και να μπορούν να ελέγξουν εργαστηριακά το επίπεδο της φυσικής τους κατάστασης και τις παραμέτρους υγείας που σχετίζονται με την εκδήλωση στεφανιαίας νόσου και τον πρόωρο βιολογικό εκφυλισμό τους.
- Οι σκέψεις περί ιδιωτικοποίησης του Κ.Α.Ε.Κ., με στόχο την οικονομική αυτοσυντήρηση του δεν κρίνονται εφικτές, καθότι η εμπορευματοποίηση ενός κοινωφελούς Επιστημονικού Κέντρου θα επιφέρει αναπόφευκτα μείωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του και σημαντικό περιορισμό των τομέων που σήμερα δραστηριοποιείται προς όφελος της Κοινωνίας και του Αθλητισμού, αφού οικονομικά θα είναι ασύμφορες, σε σύγκριση με τις παρεχόμενες υπηρεσίες που προσφέρονται σήμερα.

Τρανταχτό παράδειγμα της πρόσφατης ιστορίας του Κ.Ο.Α., είναι όταν επιχείρησε πριν από μερικά χρόνια να παραχωρήσει τον επιστημονικό και εργομετρικό έλεγχο το αθλητών του σε ιδιωτική εταιρεία, το αποτέλεσμα ήταν ακριβώς αυτό που ανέφερα πιο πάνω, με αποτέλεσμα να πληρώσει το τμήμα πολύ ακριβά, αφού στην εξέλιξη αναγκάστηκε να διακόψει το συμβόλαιο συνεργασίας του με την εν λόγω εταιρεία και να της πληρώσει αποζημιώσεις εκατοντάδων χιλιάδων λιρών.

Προσπάθεια μας θα είναι τη νέα χρονιά να χρησιμοποιήσουμε στον μέγιστο δυνατό τους λιγοστούς οικονομικούς πόρους που λαμβάνουμε, και να έχουμε όσο το δυνατόν πιο παραγωγική εργασία με τον πιο αποδοτικό τρόπο, διατηρώντας σε υψηλό επίπεδο τις υπηρεσίες τις οποίες προσφέρουμε.

-Επίλογος

Με δεδομένη την θέληση της αθλητικής ηγεσίας για συνεχή υποστήριξη και αναβάθμιση του επιστημονικού αθλητισμού στον τόπο μας και με δεδηλωμένη τη διάθεση του επιστημονικού προσωπικού του Κέντρου για σκληρή δουλειά τόσο στον τομέα των εργαστηριακών μετρήσεων, όσο και στον τομέα της επιστημονικής έρευνας, είμαστε σίγουροι ότι το Κέντρο θα συνεχίσει να παρέχει ακόμη καλύτερες υπηρεσίες προς την Κοινωνία και να συνεχίζει να εμπλουτίζει με τις γνώσεις του ακόμη περισσότερο τον χώρο του Αθλητισμού στην Κύπρο.

1.10 ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΑΘΛΗΤΩΝ (Α.Σ.Υ.Α.)

Παρατίθενται πιο κάτω τα στοιχεία που αφορούν στο Ανώτατο Συμβούλιο Υγείας Αθλητών και τις δράσεις του για το έτος 2016:

-Σκοπός και αρμοδιότητες Α.Σ.Υ.Α.

Το Ανώτατο Συμβούλιο Υγείας Αθλητών λειτουργεί φέτος για 25^η συνεχή χρονιά και είναι ο Συμβουλευτικός Επιστημονικός Φορέας, καθώς και ξεχωριστό Τμήμα του Κ.Ο.Α., το οποίο επιλαμβάνεται θέματα προληπτικής εξέτασης των αθλουμένων και είναι υπεύθυνο για την έκδοση Δελτίου Υγείας με την επωνυμία Δελτία Υγείας Α.Σ.Υ.Α., το οποίο ασχολείται κατά κύριο λόγο με την πρόληψη του αιφνίδιου καρδιακού θανάτου σε αθλητές. Το Α.Σ.Υ.Α., επίσης, μεριμνά για την επιμόρφωση των ιατρικών, παραϊατρικών και άλλων υπηρεσιών που έχουν σχέση με τους αθλουμένους. Διοργανώνει σεμινάρια, διαλέξεις που έχουν σχέση με αθλητιατρικά θέματα. Επίσης, επιλαμβάνεται θέματα Πρώτων Βοηθειών και οτιδήποτε άλλο έχει σχέση με την ιατρική φροντίδα του αθλητή. Εκδίδει και δημοσιοποιεί έντυπο υλικό που αφορά στην επιμόρφωση, την πρόληψη και την παροχή συμβουλών όσον αφορά στην προστασία του αθλητή στους αθλητικούς χώρους.

-Δελτίο Υγείας

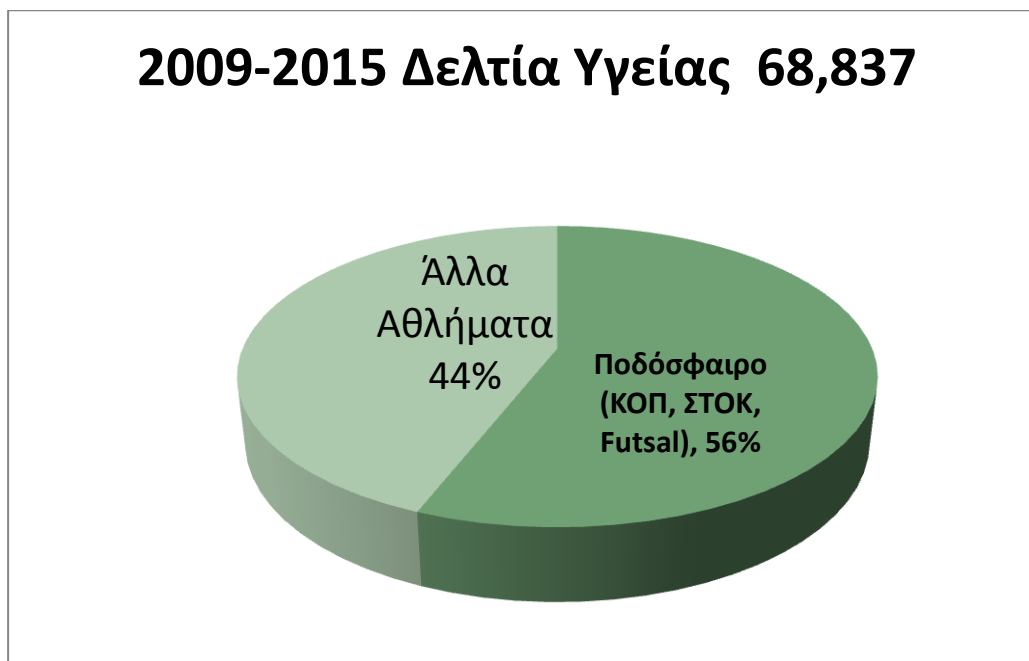
Ένας από τους κύριους σκοπούς του Α.Σ.Υ.Α. είναι η έκδοση Δελτίου Υγείας σε όλους τους αθλητές, οι οποίοι λαμβάνουν μέρος στις επίσημες εγχώριες διοργανώσεις των Αθλητικών Ομοσπονδιών που τυγχάνουν αναγνώρισης από τον ΚΟΑ. Μέσα από πρόνοιες, οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στα καταστατικά όλων των Ομοσπονδιών ομαδικών και ατομικών αθλημάτων, κανένας αθλητής δεν μπορεί να αγωνιστεί, αν δεν παρουσιάσει το Δελτίο Υγείας, πριν την έναρξη κάθε αγώνα.

Διαδικασία Έκδοσης Δελτίων Υγείας:

Συμπλήρωση του ειδικού εντύπου Α.Σ.Υ.Α. από ιατρό σωματείου ή άλλο ιατρό:

- Συμπλήρωση του «Εντύπου Υποβολής Αιτήσεων» για σκοπούς έκδοσης Απόδειξης Είσπραξης
- Καταβολή «Τελών Υπηρεσιών» (€5 για κανονική έκδοση, €30 για έκδοση με επίστευση, και €3 για επανεκτύπωση ισχύοντος δελτίου).
- Υποβολή σε προαπαιτούμενες παρακλινικές εξετάσεις (βλέπε συνημμένο πίνακα)
- Αξιολόγηση ευρημάτων από ομάδα ιατρών, η οποία αποφασίζει κατά πόσο θα εκδοθεί το Δελτίο Υγείας του αθλητή
- Σε περίπτωση που κρίνει σκόπιμο η ομάδα αξιολόγησης ιατρών, ο αθλητής παραπέμπεται σε επιπρόσθετες εξετάσεις.
- Αφού υπογραφεί η φόρμα αξιολόγησης από την ομάδα ιατρών και πιστοποιηθεί ότι ο αθλητής μπορεί να αγωνίζεται, του εκδίδεται ειδική ταυτότητα Α.Σ.Υ.Α. (πλαστική μορφή)
- Το Δελτίο Υγείας έχει ισχύ 3 χρόνια για αθλητές κάτω των 35, και 2 χρόνια για αθλητές άνω των 35 ετών.

Για το έτος 2016, το Α.Σ.Υ.Α. έχει εκδώσει περίπου 11,000 Δελτία Υγείας. Στατιστικά Στοιχεία παρατίθενται πιο κάτω:

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα
Ομάδα αξιολόγησης 1	
Δρ Πέτρος Αγαθαγγέλου	Καρδιολόγος
Δρ Φοίβος Χριστοφίδης	Γενικός Ιατρός
Ομάδα αξιολόγησης 2	
Δρ Γιώργος Γεωργίου	Καρδιολόγος - Παθολόγος
Δρ Κώστας Σχίζας	Παθολόγος

Ομάδα αξιολόγησης 3	
Δρ Αργύρης Κυθρεώτης	Καρδιολόγος - Παιδοκαρδιολόγος
Δρ Γιώργος Μιλτιάδου	Παθολόγος
Ομάδα αξιολόγησης 4	
Δρ Ιωάννης Στεφάνου	Καρδιολόγος
Δρ Ήρα Ηρακλέους	Καρδιολόγος
Ομάδα αξιολόγησης 5	
Δρ Λοίζος Αντωνιάδης	Καρδιολόγος- Παθολόγος
Δρ Γεωργία Δανιήλ	Καρδιολόγος

Ιατροί Αξιολόγησης: Από τον Νοέμβριο του 2016, οι ομάδες Αξιολόγησης Δελτίων Υγείας έχουν αυξηθεί από 4, σε 5 και αποτελούνται η καθεμιά από έναν Καρδιολόγο και έναν Παθολόγο/Γενικό Ιατρό. Αυτό έχει γίνει με σκοπό την αύξηση του αριθμού αξιολογήσεων για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού.

Για το 2016 συνεχίζεται να υφίσταται η καταβολή τελών υπηρεσιών για την έκδοση Δελτίων Υγείας, η οποία έχει τεθεί σε εφαρμογή από την 1^η Σεπτεμβρίου 2014.

- €3 Επανεκτύπωση
- €5 Κανονική Έκδοση
- €30 Έκδοση με Επίσπευση

Υπολογίζεται ότι τα ετήσια έσοδα του Τμήματος από τα πιο πάνω τέλη υπηρεσιών ανέρχονται γύρω στις €125,000. Η προσθήκη των εν λόγω χρεώσεων καθιστούν το Τμήμα του Α.Σ.Υ.Α. αυτοσυντηρούμενο (βλέπε πιο κάτω πίνακα), συμπεριλαμβανομένων όλων των δραστηριοτήτων του Τμήματος, και μάλιστα με Πλεόνασμα της τάξης των €45,749. Το Πλεόνασμα που παρουσιάζεται, παρέχει τη δυνατότητα στο Τμήμα για περαιτέρω ενίσχυση προσωπικού, κάνοντας το Τμήμα να λειτουργεί με τον πλέον ιδανικό και επαγγελματικό τρόπο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ – ΕΞΟΔΩΝ Α.Σ.Υ.Α.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΟΔΑ		ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΟΔΑ~	
Έσοδα από κανονικές Εκδόσεις Δ.Υ. (10,000 X €5)	€50,000	Πλαστικές Κάρτες και Ribbon (14,400 κάρτες & 58 Ribbon)	€1,028 (Cards)
			€4,072 (Ribbon)
			€5,100
Έσοδα από Επίσπευσεις Δ.Υ.	€69,000	Εκτυπωτικό Υλικό (Έντυπα Α.Σ.Υ.Α. και Πίνακες	€500

(2300 X €30)		Απαιτήσεων)	
Έσοδα από Επανεκτυπώσεις Δ.Υ. (2100 X €3)	€6,300	Καταχωρήσεις Αθλητών (Μισθοί γραφένων Α.Σ.Υ.Α.)	€45,951
		Δικαιώματα Ιατρών Α.Σ.Υ.Α. (Αξιολόγησης & Καρδιογραφημάτων)	€22,000
		Δικαιώματα Ιατρών Α.Σ.Υ.Α. (Αξιολόγησης & Καρδιογραφημάτων)	€22,000
		Ιατρικό Υλικό Α.Σ.Υ.Α. (για τα Ιδιόκτητα Στάδια του Κ.Ο.Α.)	€4,500
		Επιμόρφωση Προσωπικού Σταδίων & Ιατρών Σταδίων	€1,500
ΣΥΝΟΛΟ	€125,300		€79,551
<u>ΥΠΟΛΟΙΠΟ : + €45,749</u>			

-Συμβουλευτική Επιτροπή Α.Σ.Υ.Α.

Η Επιτροπή Α.Σ.Υ.Α. είναι συμβουλευτικό όργανο του Δ.Σ. του Οργανισμού. Τα μέλη της επιτροπής και ο Πρόεδρος διορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κ.Ο.Α.. Είναι διακεκριμένοι επιστήμονες με εμπειρία σε συναφή θέματα με τον επιστημονικό αθλητισμό και την ιατρική επιστήμη. Η Επιτροπή του Α.Σ.Υ.Α. αποτελείται από επτά μέλη, έχει εισηγητικό χαρακτήρα και η θητεία της είναι τριετής. Τον Νοέμβριο του 2016 το Δ.Σ. του Οργανισμού έχει διορίσει νέα Συμβουλευτική Επιτροπή του Α.Σ.Υ.Α., αποτελείται από τους πιο κάτω ιατρούς, και η θητεία της λήγει στις 31/10/2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ - Δρ Πέτρος Αγαθαγγέλου, Καρδιολόγος (Πρόεδρος Παγκ. Ιατρικού Συλλόγου)
ΜΕΛΟΣ- Δρ Λοΐζος Αντωνιάδης , Καρδιολόγος (Πρόεδρος Καρδιολογικής Εταιρίας Κύπρου)

ΜΕΛΟΣ - Δρ Φοίβος Χριστοφίδης, Γενική Ιατρική
ΜΕΛΟΣ - Δρ Γιώργος Μούστρας, Παθολόγος
ΜΕΛΟΣ - Δρ Αργύρης Κυθρεώτης (Παιδοκαρδιολόγος)
ΜΕΛΟΣ - Δρ Μάριος Λεμονιάτης (Παθολόγος)
ΜΕΛΟΣ - Δρ Αράμ Κάτσιος (Παθολόγος)

Κατά το έτος 2016, η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει 5 Συνεδριάσεις, λαμβάνοντας αποφάσεις τόσο για τα θέματα που άπτονται των Δελτίων Υγείας, όπως επίσης και αποφάσεις για την εύρυθμη λειτουργία του τμήματος, καθώς και για θέματα πάταξης της φυγοστρατίας, σε συνεργασία με το ΓΕΕΦ και το Υπουργείο Άμυνας.

Επιμορφωτικό Σεμινάριο έχει διεξαχθεί το 2015. Το Α.Σ.Υ.Α. εντούτοις βρίσκεται σε στενή συνεργασία με την Αθλητιατρική Κύπρου, αναφορικά με το «Πρόγραμμα επιμόρφωσης των ιατρικών σταδίων», το οποίο χρηματοδοτείται εν μέρει από την Ακαδημία Αθλητισμού του Κ.Ο.Α.. Το Α.Σ.Υ.Α. αναγνωρίζει το εν λόγω εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, και θεωρεί την απόκτηση του σχετικού διπλώματος ως απαραίτητη προϋπόθεση για τους ιατρούς των αγώνων όλων των επίσημων πρωταθλημάτων.

Μέρος Δ΄

Νεολαία

1.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

1.1 ΣΥΣΤΑΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου (Ο.Ν.Ε.Κ.) είναι δημόσιος οργανισμός, αρμόδιος για θέματα νεολαίας. Λειτουργεί από το 1994, συμβάλλοντας ενεργά και ποικιλοτρόπως στην ενδυνάμωση των νέων της Κύπρου.

Οι κύριοι σκοποί του Οργανισμού Νεολαίας είναι:

- Η πρόοδος και η ευημερία όλων των νέων της Κύπρου
- Η παροχή ευκαιριών σε όλους τους νέους και στις οργανώσεις τους για συμμετοχή και ανάληψη ευθύνης στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη και πρόοδο της κοινότητάς τους και του τόπου γενικότερα
- Η δημιουργική και υγιής απασχόληση και ψυχαγωγία των νέων της Κύπρου
- Η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τη νεολαία.

Ο Οργανισμός διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

1.2 ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Πρώτιστος σκοπός του Ο.Ν.Ε.Κ. είναι η δημιουργική συμβολή στη διαμόρφωση πολιτικών για τη νεολαία, εστιασμένων στις σύγχρονες προκλήσεις και με τον μεγαλύτερο δυνατό θετικό αντίκτυπο στους νέους. Η πολιτεία μπορεί να προσφέρει αποτελεσματικές λύσεις στα προβλήματα των νέων, μόνο όταν γνωρίζει καλά τις πραγματικές τους ανάγκες. Ο Ο.Ν.Ε.Κ., έχοντας την ευθύνη διαβίβασης προς το κράτος προτάσεων πολιτικής για την ενδυνάμωση των νέων, διεξάγει εξειδικευμένες μελέτες και βρίσκεται σε συνεχή επαφή και διαβούλευση με τους νέους, χρησιμοποιώντας πολλαπλά εργαλεία, όπως η ενεργοποίηση των Συμβουλευτικών του Σωμάτων, η διοργάνωση της Εθνικής Συνόδου Νέων, η Εθνική Ομάδα Διαρθρωμένου Διαλόγου, οι ανοιχτές συζητήσεις και δημόσιες διαβουλεύσεις.

Ως εκ τούτου, κατά το 2016, υλοποιήθηκαν τα πιο κάτω αναφορικά με:

A. Έρευνες:

Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα που απασχολούν τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου είναι το θέμα της συμμετοχής των νέων. Γι' αυτόν τον λόγο, πραγματοποιήθηκε έρευνα με θέμα την ενεργό συμμετοχή των νέων στα κοινά και στη δημοκρατική ζωή του τόπου. Η έρευνα υλοποιήθηκε από την εταιρεία IMR του Πανεπιστημίου Λευκωσίας από τις 22 Σεπτεμβρίου - 19 Οκτωβρίου 2016. Τα πορίσματα της έρευνας παρουσιάστηκαν στις 9 Δεκεμβρίου 2016, ενώ σημειώνεται ότι θα αποτελέσουν τη βάση για την ανάπτυξη δράσεων από πλευράς Ο.Ν.Ε.Κ..

Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη τη σπουδαιότητα της διασφάλισης της ψυχικής υγείας των νέων, ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε στον Υπουργό Υγείας πρόταση πολιτικής με θέμα «Η Ψυχική Υγεία των Νέων». Στην πρόταση παρατίθενται εισηγήσεις προς βελτίωση του τομέα της ψυχικής υγείας για τους νέους. Η εφαρμογή αυτών των προτάσεων θα έχει ως αποτέλεσμα την ευημερία των νέων και την

ενδυνάμωσή τους, ούτως ώστε να εργαστούν παραγωγικά και να συνεισφέρουν στην κοινότητά τους. Οι εισηγήσεις προέκυψαν μέσα από την πολύχρονη εμπειρία του Οργανισμού Νεολαίας στα θέματα ψυχικής υγείας, τη μελέτη της διεθνούς βιβλιογραφίας και λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση στην Κύπρο.

Β. 2^η Εθνική Σύνοδος Νέων:

Μία από τις προτεραιότητες του Ο.Ν.Ε.Κ. είναι η ενίσχυση των ευκαιριών που έχουν οι νέοι για συμμετοχή και συνεισφορά στην κοινωνική ζωή, μέσα από τη διαμόρφωση συμμετοχικών θεσμών διαβούλευσης. Η υποστήριξη της εμπλοκής των νέων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα είναι χρέος του Οργανισμού και της πολιτείας για την ανάπτυξη της ενεργού πολιτότητας.

Με βάση τα πιο πάνω, ο Ο.Ν.Ε.Κ. πραγματοποίησε, στις 16 Νοεμβρίου 2016, τη 2^η Εθνική Σύνοδο Νέων, υπό την αιγίδα του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Περισσότεροι από 500 νέοι είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν ενεργά σε ένα από τα ακόλουθα θεματικά εργαστήρια της Συνόδου:

- Απάθεια ή Συμμετοχή: Πώς ενισχύεται η συμμετοχή των νέων στη δημοκρατική ζωή της Κύπρου
- Κυπριακό: Η οπτική των νέων για την επανενωμένη Κύπρο
- Αποκλεισμός ή Πρόσβαση: Φραγμός στην ανεργία των νέων
- Στασιμότητα ή Καινοτομία: Ο αυριανός κόσμος της εργασίας μέσα από την επιχειρηματική δραστηριοποίηση των νέων
- Κατάρρευση ή Επιτυχία: Νέοι τρόποι για την αειφόρο ανάπτυξη στην Κύπρο.

Τα αποτελέσματα των εργαστηρίων θα απασχολήσουν τον Ο.Ν.Ε.Κ., ο οποίος με τη σειρά του, και στο πλαίσιο του συμβουλευτικού του ρόλου, θα τα μεταβιβάσει στην πολιτεία.

Γ. Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία:

Η Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία (Ε.Σ.Ν.) της Κύπρου, καθορίζει το εθνικό όραμα στον τομέα της νεολαίας και αποτελεί τη δέσμευση της κυβέρνησης για την εφαρμογή δράσεων που διασφαλίζουν μια ποιοτική ζωή και ευκαιρίες για τους νέους στη χώρα μας. Πρόκειται για ένα θεσμοθετημένο πλαίσιο, το οποίο συνδέει όλες τις κρατικές πρωτοβουλίες και ενέργειες σε θέματα νεολαίας και από το οποίο θα απορρέουν κοινοί στόχοι και αρχές.

Για την ετοιμασία της πραγματοποιήθηκε σειρά ενεργειών όπως: ανασκόπηση διεθνών πρακτικών, η Α΄ Εθνική Σύνοδος Νέων και η έρευνα για εντοπισμό των κύριων χαρακτηριστικών των νέων που έγιναν το 2015, η σύσταση της Διευθύνουσας Επιτροπής της Ε.Σ.Ν. με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Ν.Ε.Κ., του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η σύσταση της Δια-υπηρεσιακής Ομάδας, την οποία απαρτίζουν εκπρόσωποι όλων των Υπουργείων και άλλων κρατικών φορέων, η χαρτογράφηση των υφιστάμενων στρατηγικών/πολιτικών και προγραμμάτων του κράτους και η πραγματοποίηση τοπικών ομάδων εστίασης και ηλεκτρονικής διαβούλευσης με τους νέους.

Με το τέλος του 2016, το προσχέδιο της Ε.Σ.Ν. υποβλήθηκε για επεξεργασία από τη Δια - υπηρεσιακή Ομάδα, ενώ παράλληλα θα ακολουθήσει το 2017 τελική διαβούλευση του κειμένου με τους νέους, πριν την παράδοσή του στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού και ακολούθως στο Υπουργικό Συμβούλιο.

1.3 ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Συμμετοχή στις Ομάδες Εργασίας για τη Νεολαία:

Ο Ο.Ν.Ε.Κ. συμμετέχει στις Ομάδες Εργασίας για τη Νεολαία που πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες, στο πλαίσιο έκαστης Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως και στα συνέδρια Νεολαίας και τις Συναντήσεις των Γενικών Διευθυντών που διεξάγονται σε έκαστη χώρα που προεδρεύει. Κατά το 2016, ο Ο.Ν.Ε.Κ. συμμετείχε στις Ομάδες Εργασίας Νεολαίας και στα συνέδρια που πραγματοποιήθηκαν, στο πλαίσιο της Προεδρίας της Ολλανδίας και της Σλοβακίας. Τα πορίσματα και τα κείμενα των συναντήσεων των εν λόγω συναντήσεων από κάθε Προεδρία κατέληξαν στο Συμβούλιο Υπουργών για τελική έγκριση.

Youth Wiki:

Ο Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού, κάτω από το στόχο του Ανανεωμένου Πλαισίου για την Ευρωπαϊκή Συνεργασία στον Τομέα της Νεολαίας για καλύτερη γνώση και κατανόηση των πολιτικών για τη νεολαία, έχει δημιουργήσει το δίκτυο Youth Wiki. Σκοπός του είναι η συλλογή δεδομένων αναφορικά με τις εν λόγω πολιτικές των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, ανέπτυξε συγκεκριμένη πλατφόρμα που στόχο έχει να βελτιώσει την πρόσβαση στην πληροφόρηση, τη δημοσιότητα, την αξιοποίηση και ανανέωση των πολιτικών αυτών και ταυτόχρονα των αποτελεσμάτων τους.

Ο Ο.Ν.Ε.Κ. συμμετέχει στο Δίκτυο από το τέλος του 2016.

Συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Διευθύνουσα Επιτροπή για τη Νεολαία του Συμβουλίου της Ευρώπης (CDEJ):

Ο Ο.Ν.Ε.Κ. συμμετέχει, δύο φορές σε ετήσια βάση, στις συναντήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Διευθύνουσας Επιτροπής για τη Νεολαία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Στο πλαίσιο αυτό συζητούνται πολιτικές και άλλα θέματα που αφορούν στις χώρες μέλη της CDEJ και εφαρμόζονται στην πορεία οι ανάλογες στρατηγικές.

Ευρωπαϊκό Κέντρο Γνώσης για την Πολιτική για τη Νεολαία (European Knowledge Centre on Youth Policy - EKCYR) του Συμβουλίου της Ευρώπης

Ο Ο.Ν.Ε.Κ. συμμετείχε στην ετήσια συνάντηση των εθνικών ανταποκριτών του Κέντρου και στις εργασίες τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σύστασης και εφαρμογής εθνικών πολιτικών για τη νεολαία.

Ηνωμένα Έθνη:

Ο ΟΝΕΚ λαμβάνει υπόψη τις πολιτικές που προκύπτουν από τα Ηνωμένα έθνη. με στόχο την εφαρμογή τους στο πλαίσιο των πολιτικών του για τη Νεολαία.

Κοινοπολιτεία:

Στο πλαίσιο της Κοινοπολιτείας, ο Ο.Ν.Ε.Κ. καλύπτει σε ετήσια βάση την οικονομική συνεισφορά του για το Πρόγραμμα της Κοινοπολιτείας για τη Νεολαία και, παράλληλα, λαμβάνει υπόψη τα σχετικά προγράμματα που υπάρχουν και αφορούν στη νεολαία.

1.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Πρωτοβουλίες Νέων:

Το Πρόγραμμα «Πρωτοβουλίες Νέων» επιχορηγεί δραστηριότητες που υλοποιούνται από νέους και οργανωμένα σύνολα νέων. Στόχος του είναι να συμβάλει στη δημιουργία ενεργών πολιτών μέσω του εθελοντισμού, παρέχοντας κίνητρα στους νέους, ώστε να συμμετέχουν ενεργά στα πολιτιστικά, αθλητικά, πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα της Κύπρου.

Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα απευθύνεται στις ακόλουθες ομάδες / κατηγορίες δικαιούχων:

1. Οργανώσεις Νεολαίας Μέλη του Γενικού Συμβουλευτικού Σώματος
2. Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου
3. Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια Νεολαίας
4. Κέντρα Νεότητας
5. Πολιτιστικοί Φορείς και Σωματεία (υπό προϋποθέσεις)
6. Τμήματα Νεολαίας Σωματεία / Συλλόγων
7. Νεολαία Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Αποδήμων Κυπρίων (ΝΕΠΟΜΑΚ)
8. Άτυπες Ομάδες Νέων
9. Μη Κερδοσκοπικές - Μη κυβερνητικές Οργανώσεις
10. Φορείς που αναπτύσσουν εξειδικευμένα προγράμματα για νέους και φορείς που ασχολούνται με νέους με λιγότερες ευκαιρίες.
11. Ελληνοκυπριακές και τουρκοκυπριακές πολιτικές οργανώσεις νεολαίας.

Επιπλέον, το Πρόγραμμα επιχορηγεί μεμονωμένα άτομα, τα οποία επιθυμούν να συμμετέχουν σε δραστηριότητες άτυπης μάθησης, συνέδρια και εκπαιδεύσεις στο εξωτερικό.

Κατά το 2016, ίσχυσαν τέσσερις περίοδοι υποβολής αιτήσεων, και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε στους δικαιούχους ανέρχεται στις **€ 926,661 για πέραν των 800 αιτήσεων**.

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Erasmus+ Κεφάλαιο Νεολαία:

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Erasmus+ επιχορηγεί δραστηριότητες στους τομείς της εκπαίδευσης, κατάρτισης, νεολαίας και αθλητισμού για την περίοδο 2014-2020. Ο Ο.Ν.Ε.Κ. είναι η Εθνική Υπηρεσία για τη διαχείριση του κεφαλαίου της νεολαίας και της μη τυπικής μάθησης. Όλες οι πληροφορίες για το Πρόγραμμα Erasmus+, βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.erasmusplus.cy.

Αξίζει να σημειωθεί ότι και για το 2016 επετεύχθη πλήρης δέσμευση των κονδυλίων που διατέθηκαν στον Ο.Ν.Ε.Κ. από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη διαχείριση του Προγράμματος Erasmus+ Νεολαία.

Υποβλήθηκαν συνολικά 234 αιτήσεις, από τις οποίες, με βάση το διαθέσιμο κονδύλι της Ε.Ε., εγκρίθηκαν οι 76. Από το σύνολο των εγκεκριμένων σχεδίων, τα 60 αφορούσαν σχέδια κινητικότητας στον τομέα της νεολαίας, τα 5 σχέδια Στρατηγικών Συμπράξεων και τα 11 αφορούσαν σχέδια στο πλαίσιο του Διαρθρωμένου Διαλόγου. Σημειώνεται ότι στα εγκεκριμένα σχέδια Κινητικότητας για το 2016, ο αριθμός των νέων συμμετεχόντων ανέρχεται στους 1.415 και ο αριθμός των ατόμων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας στους 492.

Ανάμεσα στους δικαιούχους, για το 2016, περιλαμβάνονται μη κυβερνητικές/μη κερδοσκοπικές οργανώσεις από όλη την Κύπρο, οργανώσεις νεολαίας, άτυπες ομάδες νέων και ιδιωτικοί οργανισμοί.

Σημειώνεται, επίσης, ότι ο Ο.Ν.Ε.Κ. στήριξε τη συμμετοχή 36 ατόμων – νέων, youth workers, αρχηγών ομάδων νεολαίας - σε 22 δραστηριότητες κατάρτισης που διοργανώνονται από τις Εθνικές Υπηρεσίες του Erasmus+ σε συνεργασία με το Δίκτυο Salto-Youth.

Επιπρόσθετα, η Υπηρεσία πραγματοποίησε ενημερωτικές εκδηλώσεις και εκπαιδευτικά σεμινάρια για το Erasmus+. Επίσης, συνεργάστηκε με άλλες υπηρεσίες και φορείς, όπως το ΙΔΕΠ Διά Βίου Μάθησης και την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, για τη διοργάνωση διαφόρων εκδηλώσεων, όπως οι εορτασμοί για την Ημέρα της Ευρώπης και την εκδήλωση διάδοσης καλών πρακτικών του Erasmus+.

Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία (EVS):

Η Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία (Ε.Ε.Υ.) αποτελεί μια από τις βασικές δραστηριότητες του Προγράμματος Erasmus+. Αφορά νέους 17-30 χρονών, οι οποίοι θέλουν να προσφέρουν εθελοντικά σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και δημόσιους φορείς του εξωτερικού, για περίοδο 2 - 12 μήνες, αποκομίζοντας ποικίλες εμπειρίες και δεξιότητες. Τα έξοδα διαμονής, διακίνησης και διατροφής του εθελοντή, καθώς και το μεγαλύτερο μέρος του κόστους αεροπορικών εισιτηρίων καλύπτονται από το Πρόγραμμα, ενώ δίνεται ένα μηνιαίο επίδομα για βασικά προσωπικά του έξοδα. Επιπλέον, ο εθελοντής εγγράφεται σε ειδικό σχέδιο ασφάλισης, ενώ λαμβάνει και μαθήματα της γλώσσας που χρησιμοποιείται στην Οργάνωση.

Το 2016 αποτέλεσε ορόσημο για την Ε.Ε.Υ., εφόσον γιόρτασε τα 20χρονά της με πανηγυρικές και ενημερωτικές εκδηλώσεις σε όλη την Ευρώπη. Στην Κύπρο πραγματοποιήθηκαν εορταστικές εκδηλώσεις, στο πλαίσιο του 2^{ου} Φεστιβάλ Νέων του Ο.Ν.Ε.Κ., ενώ στο πλαίσιο του Κύκλου Κατάρτισης και Αξιολόγησης της Ε.Ε.Υ., οι εθελοντές ενημερώθηκαν για τα 20χρονα και πραγματοποίησαν δραστηριότητες διάδοσης. Η Εθνική Υπηρεσία, στο πλαίσιο και πάλι των εορτασμών, δημιούργησε ένα σύντομο βίντεο, ετοίμασε κόμικς και προέβη σε ψηφιακή εκστρατεία, ενώ παράλληλα προώθησε την Ε.Ε.Υ. μέσω άρθρων, τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών και hangout. Τέλος, εθελόντριες που πραγματοποιούν την Ε.Ε.Υ. τους στην Κύπρο, κέρδισαν την πρώτη θέση στο Διεθνές Φεστιβάλ για φιλμ της Ε.Ε.Υ. 2016.

Επίσης, για το 2016 ο αριθμός των διαπιστευμένων κυπριακών οργανώσεων ανήλθε στις 12 και ο αριθμός των ξένων νέων που φιλοξενήθηκαν σε κυπριακές οργανώσεις στους 111.

Πρόγραμμα Ενίσχυση της Νεανικής Επιχειρηματικότητας:

Ο Ο.Ν.Ε.Κ. στηρίζει ενεργά το Πρόγραμμα Ενίσχυση της Νεανικής Επιχειρηματικότητας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, παρέχοντας πληροφόρηση για το Πρόγραμμα, καθώς και υποστήριξη των νέων για την υποβολή αιτήσεων. Το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας μέσω χρηματοδότησης και εκπαιδευτικών σεμιναρίων κατάρτισης, για τη δημιουργία νέων και βιώσιμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

1.5 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Κέντρα Πληροφόρησης Νέων (ΚΕ.ΠΛΗ.):

Βασικός σκοπός των Κέντρων είναι να παρέχουν στους νέους γενική πληροφόρηση για θέματα που τους ενδιαφέρουν, καθοδηγώντας τους προς την πλήρη ένταξή τους στην κοινωνία ως ανεξάρτητων ατόμων. Προσφέρουν ενημέρωση και συμβουλευτικές υπηρεσίες, όπως επαγγελματικό προσανατολισμό, συμβουλευτική καριέρας, ψυχολογική στήριξη κ.ά.. Κέντρα Πληροφόρησης Νέων

υπάρχουν στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο και Αγρό. Τα ΚΕ.ΠΛΗ. λειτουργούν με βάση τα πρότυπα και τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής Νέων (ERYICA). Με τα ΚΕ.ΠΛΗ. μπορεί κάποιος να επικοινωνήσει μέσω των emails που θα βρει στην ιστοσελίδα του Ο.Ν.Ε.Κ., μέσω των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης και στον Παγκύπριο αριθμό 77 77 27 57. Συνολικά τα ΚΕ.ΠΛΗ. το 2016 πραγματοποίησαν 38 εκδηλώσεις με κύριες θεματικές την Εργασία, Επιχειρηματικότητα, Εκπαίδευση, Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα, στις οποίες συμμετείχαν συνολικά 1233 άτομα (513 άντρες και 720 γυναίκες).

Eurodesk Κύπρου:

Σκοπός του Eurodesk είναι να πληροφορεί τους νέους και τα άτομα, τα οποία ασχολούνται με τη νεολαία, σχετικά με ευρωπαϊκές πολιτικές και ευκαιρίες, προσφέροντας άμεση πρόσβαση σε εξειδικευμένες και ακριβείς πληροφορίες για θέματα όπως εργασία, σπουδές, κινητικότητα, εθελοντισμός, χρηματοδότηση, ανταλλαγές, μη τυπική μάθηση κ.ά.. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθυνθούν στο euodeskcy@euodesk.eu ή στην Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη Νεολαίας ή στο τηλέφωνο 77772757. Το Eurodesk συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, λειτουργεί σε 34 ευρωπαϊκές χώρες και στην Κύπρο υλοποιείται από τον Ο.Ν.Ε.Κ..

Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη Νεολαίας:

Η Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη Νεολαίας περιέχει πληροφορίες και ευκαιρίες που ενδιαφέρουν τους νέους που ζουν, σπουδάζουν και εργάζονται στην Ευρώπη. Υπάρχουν εννέα βασικές κατηγορίες πληροφοριών, όπως εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, δημιουργικότητα και πολιτισμός, υγεία και ευημερία, απασχόληση και επιχειρηματικότητα, εθελοντισμός, συμμετοχή, ταξίδια κ.ά.. Η Πύλη Νεολαίας καλύπτει 34 χώρες και είναι διαθέσιμη στις επιλεγμένες γλώσσες των χωρών αυτών. Ο Ο.Ν.Ε.Κ. είναι αρμόδιος για τη διαχείριση της Πύλης Νεολαίας για την Κύπρο.

1.6 ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Συμβουλευτικές υπηρεσίες Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Διαχείρισης Σταδιοδρομίας:

Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Διαχείρισης Σταδιοδρομίας παρέχονται σε νέους μέχρι 35 χρονών, με στόχο να τους βοηθήσουν να κάνουν όσο το δυνατόν καλύτερες εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές, στο στάδιο σχεδιασμού της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, αλλά και κατά την αναζήτηση εργασίας. Παρέχουν καθοδήγηση και στήριξη, η οποία αφορά στην ανάπτυξη προσωπικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων, τον εντοπισμό ή και δημιουργία ευκαιριών, την ετοιμασία βιογραφικού σημειώματος, τους τρόπους αναζήτησης εργασίας, τη συνέντευξη για εργασία, την ανάληψη επιχειρηματικής πρωτοβουλίας, την ενημέρωση για ευρωπαϊκές και εθνικές ευκαιρίες κ.ά..

Τηλεφωνική Γραμμή 1410 & Συμβουλευτική μέσω διαδικτύου:

Στη γραμμή 1410 μπορούν να καλούν οι νέοι που αναζητούν υπεύθυνες απαντήσεις για θέματα που αφορούν στην καθημερινότητά τους, αλλά και για πιο σύνθετα θέματα, όπως ουσίες εξάρτησης, θέματα σεξουαλικότητας, διατροφικές διαταραχές κ.ά.. Οι Σύμβουλοι της 1410 χειρίζονται όλα τα περιστατικά με τον ίδιο επαγγελματισμό και χωρίς διακρίσεις, τηρούν την αρχή της ανωνυμίας και δεν ζητούν οποιαδήποτε προσωπικά στοιχεία. Η γραμμή λειτουργεί ολόχρονα από Δευτέρα μέχρι Κυριακή και οι κλήσεις προς αυτήν είναι δωρεάν.

Ο διαδικτυακός χώρος της Υπηρεσίας 1410, που βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.onek.org.cy, χειρίζεται τα ίδια θέματα και ακολουθεί τις ίδιες αρχές και δεοντολογία με τη Γραμμή 1410. Η συνομιλία

που γίνεται με τον Σύμβουλο μέσω του λογισμικού είναι εμπιστευτική και δεν έχει πρόσβαση σ' αυτήν κανένας άλλος, πέραν του καλούντα και του συμβούλου.

Τα δύο προγράμματα δέχθηκαν συνολικά 1180 κλήσεις (1085 τηλεφωνικά και 95 Μέσω Διαδικτύου). Οι καλούντες ήταν στην πλειοψηφία τους γυναίκες (59%). Από όσους έδωσαν την ηλικία τους, το μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων που αποτάθηκαν στις υπηρεσίες ανήκαν στις ηλικιακές κατηγορίες νεαρών ενηλίκων και εφήβων (15-30 ετών) με ποσοστό 37% και ενηλίκων (31-40) με ποσοστό 28%. Ακολουθούν με ποσοστό 23% τα άτομα της ηλικιακής κατηγορίας μεσηλικών (41-50 ετών). Τα παιδιά που αποτάθηκαν στη γραμμή αποτελούν το 12% των καλούντων. Τα κυριότερα θέματα εστίασης αφορούσαν στις οικογενειακές σχέσεις με ποσοστό 37%, τις σχέσεις ομότιμων με ποσοστό 35%, το άγχος και τις φοβίες με 28%, τον σχολικό εκφοβισμό με 27%, τη σωματική και ψυχολογική βία με 26% και την αυτοπεποίθηση, αυτοεικόνα με 26%. Η ανεργία και οι οικονομικές δυσκολίες απασχόλησαν ως κύριο θέμα τη γραμμή, σε ποσοστό μόλις 5%, σημειώνοντας σημαντική πτώση. Επιπρόσθετα, το 18% των καλούντων εστίασαν σε θέματα που αφορούσαν στις μαθησιακές δυσκολίες, τη σχολική εγκατάλειψη και αποτυχία. Τέλος, οι ουσίες εξάρτησης ήταν το κύριο θέμα συζήτησης για τους καλούντες σε ποσοστό 14%.

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες «Πρόταση»:

Σκοπός των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών «Πρόταση» είναι η παροχή στήριξης και συμβουλευτικής σε νεαρά άτομα, ζευγάρια και οικογένειες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και επιθυμούν να μοιραστούν τις προσωπικές τους ανησυχίες εμπιστευτικά με κάποιον εξειδικευμένο Σύμβουλο για θέματα όπως: (α) Δυσκολίες στις σχέσεις (φιλικές, ερωτικές ή συζυγικές), (β) Προβληματισμοί για θέματα εξαρτήσεων, (γ) Βία στην οικογένεια, (δ) Αντικοινωνική/παραβατική συμπεριφορά, (ε) Οτιδήποτε άλλο απασχολεί και προβληματίζει.

Οι Σ.Υ. «Πρόταση» δέχθηκαν συνολικά 260 κλήσεις εκ των οποίων οι 165 έληξαν με τη διευθέτηση ατομικής συνάντησης. Εξυπηρετήθηκαν 155 άτομα, με αναλογία 3:1 (Γ:Α). Διεξήχθησαν 724 συναντήσεις, κατά τη διάρκεια του έτους, με αναλογία: 69,7% Ατομικές, 21,3% Γονιών (ζεύγους), 10,3% Γονιού (ατομική), 5,2% Ζεύγους και 3,9% Οικογενειακή Συνάντηση (με τη συμμετοχή γονιών και παιδιών). Αναφορικά με την έκβαση των περιστατικών, καταμετρήθηκαν 27 διακοπές της συνεργασίας (ποσοστό 17,4%), 4 περιστατικά παραπομπών και ταυτόχρονης διακοπής (ποσοστό 2,5%), 60 περιστατικά ολοκλήρωσαν τη διαδικασία (ποσοστό 38,7%) και 64 ήταν σε εξέλιξη με αναμενόμενη ολοκλήρωση μέσα στο 2017 (ποσοστό 41,2%). Συνοψίζοντας, από τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά που αφορούν σε δημογραφικά στοιχεία φαίνεται ότι: 58% των ατόμων ζήτησαν υπηρεσίες από το Σύμπλεγμα Λεμεσού – Πάφου. Ποσοστό 48,3% των ατόμων δήλωσαν ότι βρίσκονταν σε σταθερή σχέση ή γάμο. Αναφορικά με το εκπαιδευτικό επίπεδο, 37,4% ολοκλήρωσαν κάποια σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, διάρκειας τουλάχιστον 3 ετών και 45,8% των συμβουλευομένων εργάζεται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, ενώ «Άνεργος» δηλώνει το 14,8%.

Πρόγραμμα Ψυχοκοινωνικής Ενδυνάμωσης «Μικρή Άρκτος»:

Σκοπός του Προγράμματος Ψυχοκοινωνικής Ενδυνάμωσης Νέων «Μικρή Άρκτος» είναι η ανάπτυξη και ενδυνάμωση της προσωπικότητας, η καλλιέργεια κοινωνικών δεξιοτήτων, η ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης και της αυτοεκτίμησης και η ενδυνάμωση του ατόμου, ώστε να μπορεί να αντιμετωπίσει με επιτυχία τις προκλήσεις της καθημερινότητας.

Μέσα από τις ομάδες ψυχοεκπαίδευσης και τα βιωματικά εργαστήρια, οι νέοι που συμμετέχουν έχουν την ευκαιρία να ανακαλύψουν και να αναδείξουν τις προσωπικές τους ικανότητες και δεξιότητες, να

εντοπίσουν και να διορθώσουν τυχόν αδυναμίες, να συζητήσουν τους προβληματισμούς τους και να αναζητήσουν λύσεις γι' αυτά που τους απασχολούν.

Οι δράσεις του Προγράμματος απευθύνονται σε νέους ηλικίας 16 έως 35 ετών, οι οποίοι επιθυμούν να συμμετέχουν ως άτομα, αλλά και σε οργανωμένα σύνολα και ομάδες.

Ξεκινώντας τις δράσεις από τον 07/2016, στις διάφορες παρεμβάσεις που έγιναν συμμετείχαν συνολικά 667 άτομα. Η αναλογία ανδρών : γυναικών ήταν 1:4. Η κατανομή στις επαρχίες ήταν η ακόλουθη:

Λευκωσία	130
Λάρνακα	325
Αμμόχωστος	87
Λεμεσός	112
Πάφος	25

Αναλύοντας τις δράσεις ξεχωριστά, σε αποσπασματικές διαλέξεις, οι οποίες περιλαμβάνουν και βιωματικό μέρος, συμμετείχαν συνολικά 570 άτομα και σε συναντήσεις ομάδων ψυχοεκπαίδευσης με διάρκεια περίπου 5 συναντήσεις ανά θεματολογία συμμετείχαν 97 άτομα. Η πλειοψηφία των δράσεων έγινε σε χώρους του Οργανισμού Νεολαίας, όμως ένας πολύ σημαντικός αριθμός διεξήχθη σε Κέντρα Νεότητας και σε σχολεία. Η «Μικρή Άρκτος» συμμετείχε στην Εβδομάδα για το Αλκοόλ που διοργάνωσε το ΑΣΚ, καθώς και σε δράσεις γνωστοποίησης που διοργάνωσε ο Ο.Ν.Ε.Κ. στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο ΤΕΠΑΚ και στο Mall of Cyprus.

1.7 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Πολύκεντρα Νεολαίας:

Τα Πολύκεντρα Νεολαίας είναι χώροι ελεύθερης έκφρασης και δημιουργικής απασχόλησης των νέων, οι οποίοι συμβάλλουν στην κινητοποίησή τους για συμμετοχή στα κοινά. Στα Πολύκεντρα Νεολαίας Λευκωσίας, Λεμεσού και Πάφου λειτουργούν εργαστήρια σε διάφορους τομείς (Μουσική, Γυμναστική Η/Υ, Τέχνη κ.ά.), με επαγγελματίες εκπαιδευτές και οι θεματικές τους αναπροσαρμόζονται, σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των νέων. Παράλληλα τα Πολύκεντρα διατίθενται στους νέους και στις οργανώσεις τους για δικές τους διοργανώσεις.

Κατά το 2016, πραγματοποιήθηκαν 270 εργαστήρια σε Λευκωσία, Λεμεσό και Πάφο ως εξής:

Πολύκεντρο Νεολαίας	Αρ. Εργαστηρίων	Μοναδικός Αριθμός Συμμετεχόντων
Λευκωσίας	100	400
Λεμεσού	50	180
Πάφου	120	500

Παιγνιοθήκες:

Οι Παιγνιοθήκες είναι οργανωμένοι χώροι με διάφορα πολυθεματικά παιχνίδια και δραστηριότητες, όπου παιδιά και έφηβοι ηλικίας 4-12 χρόνων μπορούν να απασχοληθούν δημιουργικά ατομικά ή σε ομάδες, με τη συμμετοχή ειδικά εκπαιδευμένων ατόμων, αλλά και των γονέων τους. Λειτουργούν 5 Παιγνιοθήκες παγκύπρια: Λευκωσία, Λάρνακα, Λεμεσός (Άγιος Ιωάννης), Λεμεσός (Άγιος Αθανάσιος) και στο Παραλίμνι.

Κατά το 2016, ο Ο.Ν.Ε.Κ. προχώρησε σε διάφορες διενέργειες αναβάθμισης των υποδομών του, καθώς και στη δημιουργία ενός πλαισίου λειτουργίας που εμπεριέχει το θεωρητικό, ερευνητικό και πρακτικό υπόβαθρο για την ποιοτική και αποτελεσματική λειτουργία των Παιγνιοθηκών. Οι ενέργειες αυτές αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά το 2017.

Οι Παιγνιοθήκες τη χρονιά αυτή λειτούργησαν με πληθώρα εναλλακτικών δραστηριοτήτων για τα παιδιά. Σε πολλές από τις δραστηριότητές μας, αλλά και σε ομάδες επιτεύχθηκε και η συμμετοχή των γονέων. Εμπλουτίστηκαν αυτές με νέα ψυχοεκπαιδευτικά και ψυχαγωγικά παιχνίδια, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των συμμετεχόντων.

Ο μέγιστος συνολικός αριθμός χωρητικότητας όλων των παιγνιοθηκών παγκύπρια είναι 150 περίπου παιδιά ταυτόχρονα (25-35 παιδιά έκαστη). Κατά το 2016, εγγράφηκε ένας μεγάλος αριθμός παιδιών, πληρώντας ή/και ξεπερνώντας καθημερινά πλέον τον μέγιστο αριθμό παιδιών που μπορούν να απορροφήσουν.

1.8 ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ευρωπαϊκή Κάρτα Νέων:

Η Ευρωπαϊκή Κάρτα Νέων, για νέους από 13 μέχρι 30 χρόνων, παρέχει ωφελήματα και εκπτώσεις σε διάφορα προϊόντα και υπηρεσίες τόσο στην Κύπρο, όσο και σε άλλες 37 χώρες της Ευρώπης. Επιπρόσθετα, ο Ο.Ν.Ε.Κ., σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αναλαμβάνει την έκδοση και δωρεάν παραχώρησης της Φοιτητικής Ταυτότητας, η οποία είναι συνδεδεμένη με την Ευρωπαϊκή Κάρτα Νέων και παραχωρείται σε όλους τους φοιτητές αξιολογημένων και πιστοποιημένων προγραμμάτων σπουδών.

Κατά το 2016, εκδόθηκαν συνολικά 5216 κάρτες για νέους και φοιτητές. Παράλληλα, στο πλαίσιο σχετικής συμφωνίας μεταξύ του Οργανισμού Νεολαίας και του Υπουργείου Άμυνας, εκδόθηκαν και παραχωρήθηκαν δωρεάν 4500 περίπου κάρτες για νεοσύλλεκτους εθνοφρουρούς. Ακόμη, κατά το 2016, ο Οργανισμός Νεολαίας συμμετείχε στις εργασίες της 32^{ης} Γενικής Συνέλευσης της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Κάρτας Νέων (EYCA), η οποία πραγματοποιήθηκε μεταξύ 3-5 Ιουνίου στο Gdansk της Πολωνίας.

Το 2016 έγιναν διάφορες ενέργειες προς την κατεύθυνση της προβολής του Προγράμματος. Δημιουργήθηκε η ιστοσελίδα της Κάρτας www.europeanyouthcard.org.cy, όπως επίσης και ξεχωριστοί λογαριασμοί στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (Facebook, Twitter, Instagram, YouTube). Εκδόθηκαν καινούρια ενημερωτικά τρίπτυχα και έντυπα αιτήσεων, ενώ έγινε και σχεδιασμός της νέας μορφής του πλαστικού της Κάρτας, στη βάση των κατευθυντήριων γραμμών της EYCA. Επικαιροποιήθηκε πλήρως ο κατάλογος των υφιστάμενων ωφελημάτων που ισχύουν στην Κύπρο, ενώ ταυτόχρονα ανακοινώθηκαν και σημαντικές καινούριες εκπτώσεις με μεγάλα brands (π.χ. Pizza Hut, Starbucks, Burger King, Famous Sports κ.ά.).

Τέλος, στα πλαίσια της παραχώρησης πρόσθετων ωφελημάτων προς τους κατόχους, ο Οργανισμός προχώρησε στην παραχώρηση χρήσιμων δώρων για τους κατόχους (tablets, smartphones, laptops κ.α.) μέσα από διαγωνισμούς στο διαδίκτυο, μια διαδικασία η οποία θα συνεχιστεί και το 2017.

Υπαίθριος Χώρος Εκδηλώσεων Νεολαίας:

Ο Ο.Ν.Ε.Κ. έχει εξασφαλίσει τον σχετικό εξοπλισμό και έχει εγκαταστήσει την αναγκαία υποδομή στην Τάφρο της Πύλης Αμμοχώστου στη Λευκωσία, ώστε να μπορούν να διοργανώνονται δραστηριότητες από νέους και οργανωμένα σύνολα νεολαίας. Ο Ο.Ν.Ε.Κ. μπορεί να παραχωρήσει δωρεάν τον εξοπλισμό που διαθέτει σε οργανώσεις νεολαίας και έναντι χρέωσης σε τρίτους φορείς. Ο εξοπλισμός παραχωρείται, επίσης, για δραστηριότητες που διοργανώνονται και σε άλλους χώρους, πέραν της Τάφρου της Πύλης Αμμοχώστου.

Δημοτικά & Κοινοτικά Συμβούλια Νεολαίας:

Τα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια Νεολαίας αποτελούν έναν θεσμό που υπηρετεί τη συνεχή και ουσιαστική σύνδεση και διάλογο της νεολαίας με τις Δημοτικές και Κοινοτικές Αρχές. Στο πλαίσιο του θεσμού αυτού, δίνεται η δυνατότητα στους νέους και στις οργανώσεις τους να έχουν ενεργό συμμετοχή στα θέματα που τους αφορούν και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων εντός του Δήμου ή της Κοινότητάς τους. Ο ρόλος του Ο.Ν.Ε.Κ. έχει χαρακτήρα οικονομικής, τεχνικής και συμβουλευτικής στήριξης προς τα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια Νεολαίας.

Φεστιβάλ Νέων:

Το 2^ο Φεστιβάλ Νέων διοργανώθηκε το Σάββατο, 17 Σεπτεμβρίου, στον Δημοτικό Κήπο Λευκωσίας. Χτίζοντας πάνω στη επιτυχία της προηγούμενης διοργάνωσης, το Φεστιβάλ Νέων, επέστρεψε για δεύτερη συνεχή χρονιά, επιδιώκοντας να προσφέρει την ευκαιρία στους νέους να μάθουν περισσότερα για την αποστολή, τα προγράμματα και τις δράσεις του Οργανισμού. Επιπρόσθετα, μέσω του NGO & Youth Fair, στο οποίο συμμετείχαν πέραν των 50 οργανώσεων, οι επισκέπτες γνώρισαν Οργανώσεις Νεολαίας και Οργανώσεις της Κοινωνίας των πολιτών, για να μάθουν το έργο τους, τις ευκαιρίες που προσφέρουν, καθώς και τρόπους στήριξης τους.

Οι επισκέπτες του Φεστιβάλ απόλαυσαν ζωντανά τα γνωστά συγκροτήματα Big Band Theory, Atoutaleme και Windcraft, καθώς και χορευτικές επιδείξεις από τους Rebel Dancers. Πέρα, όμως, από το καλλιτεχνικό πρόγραμμα, έλαβαν μέρος στο Λογοτεχνικό Περίπατο και στο Youth Hunt που θα διοργανωθούν, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ. Επιπρόσθετα, στον χώρο του Φεστιβάλ μπορούσαν 'επισκεφθούν' την Ανθρώπινη Βιβλιοθήκη, αλλά και να παρακολουθήσουν τα ζωντανά πειράματα και τις παρουσιάσεις σε θέματα τεχνολογίας, επιστημών και επιχειρηματικότητας.

Career Academy:

Το εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «**Career Academy**» διοργανώθηκε από τα Κέντρα Πληροφόρησης Νέων του Οργανισμού Νεολαίας στις **2-4 Δεκεμβρίου 2016** στο ξενοδοχείο «E-Hotel», στα Περβόλια Λάρνακας.

Έχοντας στο πλευρό του ειδικούς στη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, διακεκριμένους εκπαιδευτές, συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και καταξιωμένους επιχειρηματίες ο Οργανισμός Νεολαίας, στο πλαίσιο του Career Academy, θέλησε να δώσει μία ολοκληρωμένη πληροφόρηση σε θέματα ανάπτυξης καριέρας.

Η δημιουργία ενός σωστά δομημένου βιογραφικού σημειώματος, οι συμβουλές για μια επιτυχημένη συνέντευξη, ο σωστός τρόπος δικτύωσης, η ανάγκη για επαγγελματική προσαρμοστικότητα και η αξιοποίηση μέσων κοινωνικής δικτύωσης για σωστή προβολή ήταν μερικά από τα σημαντικά θέματα που του «Career Academy». Παράλληλα, το Πρόγραμμα έδινε την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να αναπτύξουν τις κοινωνικές τους δεξιότητες, να αναγνωρίσουν τις δυνατότητές τους, να εργαστούν σε ομάδες, αλλά και να σκεφτούν εναλλακτικά, δημιουργώντας ευκαιρίες για τον εαυτό τους, ώστε να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά.